

**NORIMBERSKÝ
PROCES**

II

PRÁVNICKÝ ÚSTAV MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI

NORIMBERSKÝ PROCES

SBORNÍK MATERIÁLŮ
DÍL DRUHÝ

ORBIS - PRAHA

1953

N JURNBERGSKIJ PROCESS

Sbornik materiálů, tom 2.

Gosudarstvennoje izdatělstvo juridičeskoj litěratyry, Moskva 1952

НЮРНБЕРГСКИЙ ПРОЦЕСС

Сборник материалов, том 2

Государственное издательство юридической литературы,

Москва 1952 г.

Sbornik materiálů Norimberského procesu s hlavními německými válečnými zločinci byl připraven ve dvou svazcích za redakce

K. P. Goršenina (hlavní redaktor), G. N. Safonova,
S. A. Golunského a I. T. Nikitčěnka

Z ruštiny přeložili Dr Jan Havelka, Dr Stanislav Vaněček,
Vilém Jánský a Dr František Novák, revidovali Dr Otto Kunz
a Dr Bohdan Donner

ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Vyhlazování slovanských a jiných národů¹

Z PROGRAMU NSDAP,² SCHVÁLENÉHO V ÚNORU 1920

(Dokument 1708-PS, USA-225)

... § 4. Státním občanem může být pouze příslušník rasy. Příslušníkem rasy může být pouze člověk s německou krví, bez ohledu na jeho vyznání...

§ 6. Právo rozhodovat o otázkách správy a zákona náleží pouze státnímu občanu. Požadujeme proto, aby všechna místa ve všech státních úřadech jakéhokoli druhu, ať už říšských, okresních či obecních, byla svěřována pouze státním občanům...

Z DENÍKU HANSE FRANKA

(Dokument SSSR-223)

a) Ze zápisu porady gubernátorů, konané
7. prosince 1942 v Krakově

... Jestliže bude uskutečněn nový zásobovací plán, bude to znamenat, že jen ve Varšavě a jejím okolí nebude napříště dostávat potraviny 500 tisíc lidí...

b) Ze zápisu pracovní porady politických
vedoucích „pracovní fronty“ generálního
gouvernementu, konané 14. prosince 1942

... To před nás staví tento problém: můžeme-li již od 2. února ponechat dva miliony v této oblasti žijících lidí neněmecké národnosti bez zásobování potravinami...

¹ Hlavní dokumenty o vyhlazování slovanských národů jsou zařazeny do kapitoly „Válečné zločiny“.

² Zkratka názvu fašistické strany Německa.

Z PRÁCE NĚMECKÉHO ÚSTAVU
PRO VÝZKUM HOSPODÁŘSKÉHO ŽIVOTA
„VÝZNAM ZEMĚDĚLSTVÍ PRO VÁLEČNÝ PRŮMYSL
HORNÍHO SLEZSKA“

(Dokument SSSR-252)

... S výzkumem je jakákoli humánní tendence neslučitelná (str. 39).

... Nepozvedáme své hlasy na obranu Poláků, ale proto, abychom zabránili úpadku válečné produkce, která musí zásobovat ozbrojené síly... (str. 145).

Zprávy o postavení polského obyvatelstva a názory o tom, jaká opatření v souvislosti s tímto postavením třeba považovat za nejúčelnější, se v mnohém rozcházejí. Všechny názory shodují se však v jednom bodě, který možno krátce formulovat takto: „Poláci hladoví“. Již četná, někdy docela letmá pozorování tyto vývody potvrzují: jeden z informátorů navštívil válečný průmyslový závod během polední přestávky. Dělníci apaticky stojí nebo sedí, hřejí se na slunci, někteří kouří cigarety. Pozorovatel napočítal 80 lidí. Pouze jeden z nich má kousek chleba od snídaně; ostatní nemají s sebou žádné jídlo přes to, že pracovní den trvá 10—12 hodin (str. 38).

... Pozorování provedená na závodech dokazují, že přiděly, které dostávají polští dělníci, jsou tak nepatrné, že jim nezbude jídlo k tomu, aby si nosili přesnídávku do práce. Dělníci nemají s sebou ani kousek chleba, aby jej pojedli v závodě v polední přestávce. Jestliže si někteří přinesou přesnídávku, pak je to černá káva a jeden nebo dva kousky suchého chleba nebo syrového bramboru; v nejtěžších dobách nemají však ani tuto nuznou potravu a spokojují se se syrovou mrkví, kterou si během práce ohřívají na kamnech (str. 72).

... při návštěvě dolů bylo zjištěno, že okolo 10 % polských horníků fárajících na šichtu nemělo s sebou vůbec žádnou potravu, asi 50 % z nich fárало do práce pod zemí s pouhým suchým chlebem nebo na kousky rozřezaným syrovým bramborem, který si pak ohřívají na plotně (str. 150).

Ještě výrazněji vyniká tato podvýživa polských dětí ve věku od 10 do 14 let při srovnání s tím, co dostávají děti německé. Rozdíl zde činí nejméně 65 %. O tom svědčí již vnější vzhled těchto dětí.

... Ze všech kategorií spotřebitelů je polská mládež při srovnání s německou mládeží v nejbídnějším postavení. Rozdíl v přidělovaných potravinách dosahuje 60 i více procent (str. 178).

... Osobám polské národnosti neposkytuje zákon v žádné oblasti právo cokoli požadovat. Vše, co je Polákům poskytováno, je dobrovolným darem německých pánů. Nejnázorněji je toto právní postavení vyjádřeno naprostým nedostatkem právní ochrany Poláků (str. 127).

Z ÚŘEDNÍ ZPRÁVY JUGOSLÁVSKÉ VLÁDY

(Dokument SSSR-36)

... Okupanti zahubili doposud při nejmenším 1 500 000—2 000 000 lidí, hlavně dětí, žen a starců.

Z jugoslávského obyvatelstva, které čítalo před začátkem války 15 milionů, bylo během poměrně krátké doby čtyř let vyhubeno 14 %.

ZE ZPRÁVY
ZÁSTUPCE MINISTERSTVA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
PŘI HLAVNÍM VELITELSTVÍ 17. ARMÁDY
KAPITÁNA PFLEIDERERA Z 28. ŘÍJNA 1941,
ADRESOVANÉ VON RANTZAUOVI,
SPOLUPRACOVNÍKU MINISTERSTVA
ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ,
ODDĚLENÍ PRO INFORMACE

(Dokument SSSR-218)³

Předpoklady pro zajištění zásobování
a konfiskace co největšího množství potravin
na Ukrajině, nálada a situace obyvatelstva
koncem října 1941

... Nálada obyvatelstva se ve většině případů ihned po zabrání území našimi vojsky značně zhoršila. V čem spočívá příčina? Dáváme najevo vnitřní nepřizeň, ba dokonce nenávišt k této zemi a pýchu vůči tomuto lidu. Třetí rok války a nezbytnost přezimování v této nepřívětivé zemi vyvolává celou řadu nesnází. Je však třeba s pevností a sebedisciplinovaností tyto nesnáze překonat. Nesmíme na obyvatelstvo svalovat svou nespokojenost s touto zemí...

Stávalo se často, že jsme postupovali nelogicky, a následkem chyb, kterých jsme se mohli lehce vystríhat, ztráceli jsme u obyvatelstva veškerou sympatii. Střílíme ve vesnicích a osadách vyčerpané zajatce a zanecháváme je ve skupinách po cestě, a tyto skutečnosti nemůže obyvatelstvo pochopit... Vojskům jsou dána široká oprávnění pokud jde o samozásobování, což má za následek, že kolchozy, ležící poblíž hlavních cest a měst, nemají již ve většině případů žádný plemenný

³ Po seznámení se s dokumenty lze dojít k závěru, že v roce 1941—42 vykonal Pfleiderer inspekční cestu po okupovaných oblastech podle tohoto cestovního plánu: Jaroslav na Ukrajině, Lvov, Tarnopol, Proskurov, Vinica, Umaň, Kirovograd, Aleksandrovka, Kremenčug.

Cílem cesty bylo pravděpodobně studium hospodářské a politické situace okupovaných oblastí na Ukrajině.

dobytek, semena a brambory k sázení (Poltava). Je nesporné, že zásobování vlastních vojsk stojí na prvním místě. Avšak charakter zásobování nám nemůže být lhostejný. Zabavení poslední kukuřice je s psychologické stránky stejně nerozumné, jako je s hospodářského hlediska nerozumné vybíjení prasnic a posledních telat...

Obyvatelstvo se octlo bez vedení. Stojí stranou. Cítí, že na ně pohlížíme svrchu, že v tempu a methodách jeho práce vidíme sabotáž, že neděláme naprosto žádné pokusy, abychom k němu našli cestu...

Z „POLITICKÉ ZPRÁVY“
PROFESORA BIOLOGICKO-PALEONTOLOGICKÉHO
ÚSTAVU STÁTNÍ UNIVERSITY V POZNANI
Dr PAULA V. TOMSONA ZE DNE 19. ŘÍJNA 1942

(Dokument SSSR-439) ⁴

Přes to, že jsem byl zde na východě pověřen čistě vědeckými úkoly, cítím se povinen připojit k své věcné zprávě obecný politický dodatek. Musím otevřeně a čestně prohlásit, že se vracím do vlasti s tíživými dojmy.

Dnes, kdy se rozhoduje o osudu našeho národa, může mít každá chyba osudné následky.

S polskou nebo českou otázkou se vypořádat můžeme, na to biologické síly našeho národa stačí. Takové malé národy jako Estonci, Lotyšci a Litevci se nám buď musí přizpůsobit, nebo zahynout.

Úplně jinak vypadá situace v obrovském ruském prostoru, který je pro nás jako surovinová základna krajně důležitý...

Z ÚŘEDNÍ ZPRÁVY POLSKÉ VLÁDY

(Dokument SSSR-60)

Jasně údaje o programu v tomto směru byly nalezeny v publikaci, rozšiřované mezi členy německé národně socialistické strany roku 1940. Obsahovala zásady německé politiky na východě. Zde několik výňatků: „... Po stránce vojenské byla polská otázka vyřešena; řešení této otázky s hlediska národnostní politiky pro Německo teprve začíná. Národnostně politický konflikt mezi Němci a Poláky musí být doveden až ke stupni v dějinách po všechny časy dosud nevídanému.“

„Cíl, který sleduje německá politika na území bývalého polského státu, je dvojitý: 1. usilovat o to, aby určitá část tohoto prostoru byla

⁴ Z dokumentu lze zjistit, že fašistický profesor Tomson vykonal „vědeckou cestu“ po okupovaných sovětských územích „z Minska na Krym“.

očištěna od cizího obyvatelstva a obydlena německým obyvatelstvem, a 2. vnutit německé vedení, aby bylo zajištěno, že na tomto území nevzplane nový požár proti Německu. Je jasné, že tohoto cíle nelze dosáhnout s Poláky, nýbrž proti Polákům...“

Tuto politiku jasně vyjadřují oficiální německé úřady. V „Ostdeutscher Beobachter“ ze dne 7. května 1941 bylo otištěno toto provolání: „Po prvé v dějinách Německa využíváme našeho vojenského vítězství také politicky. Nikdy již nebude náležet Polákům ani centimetr země, kterou jsme dobyli...“

Místo za místem, vesnice za vesnicí, městečka i města na připojených územích byla očišťována od polských občanů. Začalo se s tím v říjnu 1939, kdy byl od Poláků očištěn celý orlovský kraj, v němž tito žili a pracovali. Potom přišel na řadu přístav Gdyně. V únoru 1940 bylo asi 40 000 lidí vyhnáno z Poznaně. Jejich místa zaujalo 36 000 baltských Němců, rodinných příslušníků vojenských a německých činitelů.

Polské obyvatelstvo bylo vyhnáno z těchto měst: Hnězdna, Cholmu, Postjanu, Nošivy, Vratislavi a mnohých jiných.

Německé noviny „Grenzzeitung“ oznámily, že v únoru 1940 byl od Poláků očištěn celý střed města Lodže a určen pro budoucí německé osídlenec. V září 1940 činil celkový počet Poláků vyvezených z Lodže 150 000.

Nebyl však dán pouze příkaz, aby lidé v těchto místech žijící odešli: bylo jim zakázáno vzít s sebou svůj majetek, všechno museli zanechat. Místo těchto Poláků, deportovaných ze svých obydlí, podniků a hospodářství, bylo zabráno německými přistěhovalci. V lednu 1941 bylo tímto způsobem usídleno více než 450 000 Němců...

Tisíce polských dětí (od 7—14 let) byly nelítostně odtrženy od svých rodičů a rodin a odvezeny do Německa. Samotní Němci vysvětlili cíl tohoto krutého opatření v časopise „Kölnische Zeitung“ z roku 1940, č. 1584:

„Budou je učit německy, budou jim vštěpovat německého ducha, aby z nich byli vychováni vzorní chlapci a dívky.“

Z TĚSNOPISNÉHO ZÁPISU ZASEDÁNÍ
MEZINÁRODNÍHO VOJENSKÉHO TRIBUNÁLU
Z 26. ÚNORA 1946

Výpověď svědka J. G. Grigorjeva

Předseda: Jak se jmenujete?

Svědka: Grigorjev Jakov Grigorjevič.

Předseda: Opakujte po mně slova přísahy.

„Já, Jakov Grigorjev, občan Sovětského svazu, obeslaný jako svědek v této trestní věci, před Vysokým soudem slibuji a přísahám, že o všem, co je mně ve věci známo, budu vypovídat pouze pravdu.“

(Svěddek opakuje slova přísahy)

Můžete si sednout.

*Smirnov:*⁵ Svědku, řekněte, prosím, v které vesnici jste žil před válkou?

Svěddek: Ve vesnici Kuzněcovo, porchovský okres, iskovská oblast.

Smirnov: V které vesnici vás zastihla válka?

Svěddek: Ve vesnici Kuzněcovo.

Smirnov: Existuje ještě dnes tato vesnice?

Svěddek: Neexistuje.

Smirnov: Vypravujte, prosím, soudu, za jakých okolností došlo ke zničení vesnice.

Svěddek: V onen den 28. října 1943 napadli neočekávaně němečtí vojáci naši vesnici a začali trestat pokojné obyvatele, střílet je a zahánět je do domů. Pracoval jsem toho dne na mlatě se svými dvěma syny, Alexejem a Nikolajem. Neočekávaně k nám přišel na mlat německý voják a rozkázal nám, abychom ho následovali. Vedli nás přes vesnici až do krajního domu. Seděl jsem hned u okna a díval jsem se ven. Viděl jsem, jak němečtí vojáci ženou další skupinu lidí. Zpozoroval jsem svou ženu a malého devítiletého synka. Nejdříve je přihnali k domu, potom je odvedli nazpět. Kam — to jsem tehdy nevěděl.

Zanedlouho vešli tři němečtí automaticíci, čtvrtý měl v ruce pistoli. Rozkázali nám odejít do vedlejší světnice. Celou skupinu 19 lidí postavili ke stěně, mezi nimi i mne a mé dva syny, a začali do nás střílet. Stál jsem až těsně u stěny, trochu skloněný. Hned po prvním výstřelu jsem padnul na podlahu a zůstal jsem ležet bez pohnutí. Když všechny postrříleli, odešli z domu. Když jsem přišel k sobě, vidím, že nedaleko ode mne leží můj syn Nikolaj. Ležel tváří k zemi a byl mrtev. Druhého syna jsem hned nezpozoroval a nevěděl jsem, je-li mrtev nebo živ. Uvolnil jsem si nohy, které jsem měl zatíženy padlým tělem, a začal jsem se zvedat. V tom okamžiku na mne zavolal můj syn, který zůstal na živu.

Smirnov: Zavolal váš druhý syn?

Svěddek: Ano, druhý. První ležel nedaleko ode mne zabitý. Synek vykřiknul: „Tatínku, vy jste živý?“

Smirnov: Byl raněn?

Svěddek: Byl raněn do nohy. Upokojil jsem ho: „Neboj se, synku, neopustím tě, nějak utečeme. Vynesu tě odtud.“ Zanedlouho potom

⁵ L. N. Smirnov, pomocník hlavního sovětského žalobce v Norimberském procesu.

začal hořet dům, ve kterém jsme leželi. Otevřel jsem okno, prolezl jsem jím i se svým raněným synkem, a začali jsme se plazit od domu, kryjící se tak, aby nás Němci nezpозorovali. Ve směru, kterým jsme se plazili od domu, stál vysoký plot, který jsme museli vylamovat, jelikož se nám nepodařilo jej roztáhnout. V tom okamžiku nás zpозorovali němečtí vojáci a začali po nás střílet. Pošeptal jsem svému synovi, aby se někam ukryl, já že poběžím dál. Nemohl jsem ho odnést a on kousek poodběhnul a skryl se v křovinách, které tu na štěstí rostou. Já utíkal dál a odváděl jsem tak pozornost Němců. Kousek jsem utíkal a skočil jsem do stavby, která stála vedle hořícího domu. Chvíli jsem tam poseděl a pak jsem se odhodlal jít dále. Utekl jsem do blízkého lesa nedaleko naší vesnice a tam jsem přenocoval. Brzy ráno jsem potkal Alexeje N. z vedlejší vesnice, který mně oznámil, že můj syn se ze svého úkrytu odplazil a že je živ. Na druhý den poté jsem potkal chlapce Vítu z vesnice Kuzněcovo — byl to uprchlík od Leningradu a žil v naší vesnici během okupace... Zachránil se rovněž skoro zázrakem tím, že vyskočil z ohně. Řekl mně, co se odehrávalo ve druhé světnici, v níž byla moje žena a můj malý synek. Odehrálo se tam toto: němečtí vojáci vehnali lidi do světnice, otevřeli dveře do chodby a začali je přes práh kropit z automatu. Podle Víťových slov hořeli tam živí lidé a mezi nimi uhořel za živa i můj devítiletý chlapec Péťa. Když Víťa vyběhl ze světnice, zahlédl, že můj Péťa byl ještě na živu; seděl pod lavicí a zacpával si ručkama uši.

Smirnov: Kolik let bylo nejstaršímu obyvateli vesnice, kterého Němci zavraždili?

Grigorjev: Sto osm let. Byla to stařenka Artěmjeva Ustinja.

Smirnov: Kolik let bylo nejmladšímu?

Grigorjev: Čtyři měsíce.

Smirnov: Kolik obyvatelů vesnice bylo dohromady zavražděno?

Grigorjev: Čtyřicet sedm lidí.

Smirnov: Z jakého důvodu povraždili Němci obyvatele vaší vesnice?

Grigorjev: Nevím.

Smirnov: A co říkali sami Němci?

Grigorjev: Když přišel německý voják k nám na humno, ptali jsme se ho: „Proč nás zabíjíte?“ Řekl, známe-li vesnici Maximovo — tato vesnice sousedí s naším vesnickým sovětem. Odpověděl jsem, že ano. Řekl mi, že vesnice Maximovo je ‚kaput‘, že její obyvatele jsou ‚kaput‘ a že my budeme také ‚kaput‘.

Smirnov: A z jakého důvodu ‚kaput‘?

Grigorjev: Za to, že prý se u nás ukrývali partyzáni. Ale to neodpovídá skutečnosti, protože partyzáni u nás ve vesnici nikdy nebyli a partyzánskou činností se rovněž nikdo nezabýval, protože nebylo nikoho, kdo

by se jí zabýval. Ve vesnici zůstali pouze staří lidé a děti, a vesnice partyzány ani neviděla.

Smirnov: Kolik dospělých mužů zůstalo ve vaší vesnici?

Grigorjev: Ve vesnici zbyl pouze jeden 27letý muž, ten však byl nervově nemocný, stížen mrtvicí. Jinak byli ve vesnici jen staří lidé a děti, dospělí muži byli všichni v armádě.

Smirnov: Svědku, řekněte, prosím, bylo takto postiženo pouze obyvatelstvo vaší vesnice?

Grigorjev: Ne. Němečtí vojáci postrříleli v Kuryševě 43 lidí, ve Všivově 47 lidí, v Pavlově, to je vesnice, v níž nyní bydlím, upálili 23 lidí; v ostatních vesnicích našeho vesnického sovětu bylo napočítáno 400 lidí, pokojných obyvatelů, starců a dětí, které Němci zabili.

Smirnov: Prosím vás, abyste opakoval počet zabitých v obvodu vašeho vesnického sovětu.

Grigorjev: Asi 400 lidí pouze v jednom našem vesnickém sovětu.

Smirnov: Řekněte, kdo z vaší rodiny zůstal na živu.

Grigorjev: Z mé rodiny jsem zůstal na živu pouze já a můj chlapec. Moje žena v šestém měsíci těhotenství, 16letý syn Nikolaj, 9letý syn Péťa a švagrová, bratrova manželka se svými dvěma chlapci, Sašou a Toňou, byli zastřeleni.

Smirnov: Nemám již další otázky, pane předsedo.

Předseda: Chce někdo z ostatních žalobců položit svědkovi otázku? (*Ticho.*) Chce někdo z obhájců položit svědkovi otázku? (*Ticho.*) Svědek může odejít.

ZE ZPRÁVY OBERGRUPPENFÜHRERA SS POHLA
REICHSFÜHREROVI SS
O ROZMÍSTĚNÍ KONCENTRAČNÍCH TÁBORŮ
(Dokument R-129, USA-217)

... Reichsführer, dnes podávám zprávu o situaci v oblasti koncentračních táborů a o opatřeních, která jsem učinil, abych splnil váš rozkaz z 3. března 1942.

(1) Na začátku existovaly tyto koncentrační tábory:

- a) Dachau: 1939 — 4000 vězňů, dnes — 8000;
- b) Sachsenhausen: 1939 — 6500 vězňů, dnes — 10 000;
- c) Buchenwald: 1939 — 5300 vězňů, dnes — 9000;
- d) Mauthausen: 1939 — 1500 vězňů, dnes — 5500;
- e) Flossenburg: 1939 — 1600 vězňů, dnes — 4700;
- f) Ravensbrück: 1939 — 2500 vězňů, dnes — 7500...

(2) V období od roku 1940—42 bylo vytvořeno devět nových táborů:
a) Osvětim, b) Neuengamme, c) Gusen, d) Natzweiler, e) Gross-Rosen,
f) Lublin, g) Niederhagen, h) Struthof a ch) Arbeitsdorf.

Z VÝPOVĚDI STRÁŽCE VÁLEČNÝCH ZAJATCŮ
V KONCENTRAČNÍM TÁBOŘE BUCHENWALDU
ANDREASE PFAFFENBERGERA

(Dokument R-129, USA-217)

... Po prohlídce tetovaných vězňů byli ti z nich, kteří měli nejzajímavější a nejmělečtější provedené tetování, umístěni do nemocnice a tam injekcemi, prováděnými Karlem Baigsem, obyčejným trestancem, usmrceni. Poté byla těla přenesena do nemocniční márnice, kde byly kusy kůže s tetováním vyříznuty a zpracovány. Tato zpracovaná kůže byla pak předána ženě standartenführera SS Kocha, která používala tuto kůži jako stínidla na lampy a jinou výzdobu svého domu. Já sám jsem viděl několik kusů tetované kůže s kresbami a nápisy. Na příklad nápis „Hans a Gretel“ z kolena jednoho z vězňů, a kresby lodí, které byly vytetovány na hrudi vězňů. Tuto práci vykonával vězeň Wernerbach.⁶

Z DENÍKU HANSE FRANKA.
SVAZEK PORAD, ZÁPIS Z 24. SRPNA 1942

(Dokument 2233 E-PS, USA-283)

... Skutečnost, že odsuzujeme 1 200 000 židů k smrti hladem, je třeba uvést pouze mimochodem. Je samozřejmé, že jestliže židé nezemřou hladu, doufáme, že se tak stane v důsledku aktivisace protizidovských opatření.

Z HLÁŠENÍ BEZPEČNOSTNÍ POLICIE A SD
„VARŠAVSKÉ GHETTO JIŽ NEEXISTUJE“

(Dokument 1061-PS, USA-275)⁷

... Odpor židů a banditů mohl být zlomen pouze nemilosrdným použitím veškerých našich sil ve dne i v noci. Dne 23. dubna 1943 vydal reichsführer SS prostřednictvím führera SS a náčelníka policie východ-

⁶ V Norimberském procesu předložila žaloba Mezinárodnímu vojenskému tribunálu jako věcný důkaz pergamen vyrobený z lidské kůže, nalezený v koncentračním táboře Buchenwald, tři kusy tetované lidské kůže a vysušenou lidskou hlavu, z níž byly vyjmuty lebeční kosti.

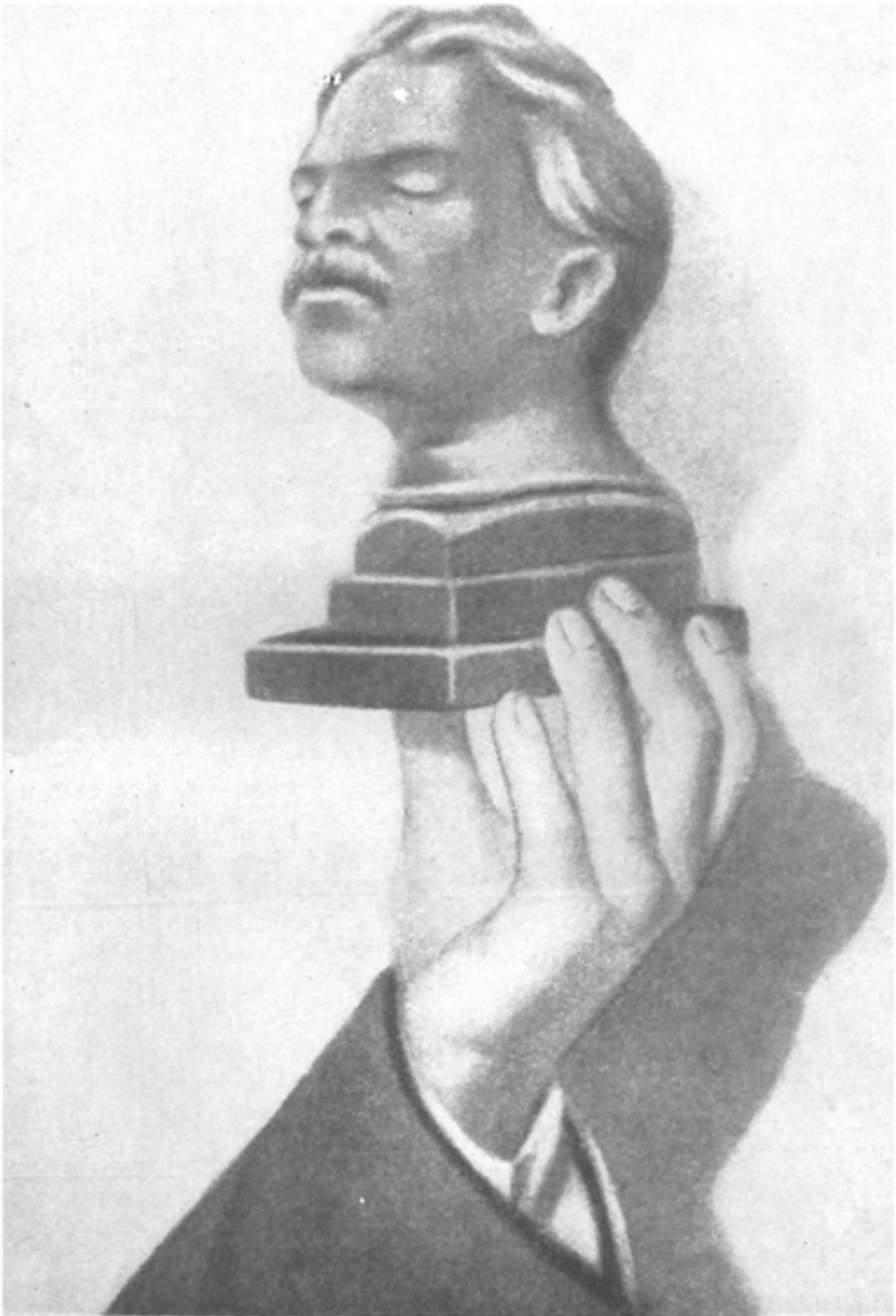
⁷ Dokument byl sestaven ke konci května 1943 a je to hlášení generálmajora policie Struppa o jeho činnosti při likvidaci varšavského ghetta. Z hlášení Struppa je vidět, že v okamžiku likvidace bylo ve varšavském ghettu více než 60 000 židů, včetně žen a dětí. Varšavské ghetto vzniklo v listopadu 1940; zprvu v něm bylo asi 400 000 židů, do zahájení operace na zničení ghetta bylo však z něho asi 316 000 židů odvečeno do táborů smrti.

ních oblastí k Krakově rozkaz k provedení zničení varšavského ghetta s krajní bezohledností a nemilosrdnou důsledností. Proto jsem se rozhodl zničit všechna obydlí židů zapálením všech čtvrtí, a to i budov, které byly v blízkosti válečných závodů. Byla provedena systematická evakuace obyvatelů a pak byly budovy zapáleny. Židé téměř v každém případě opouštěli svá útočiště. Často zůstávali v budovách zachvácených plamenem až do té doby, pokud následkem žáru a ze strachu před upálením za živa raději nevyskočili z hořejších poschodí poté, když byli předtím vyházeli z hořících budov matrace a jiný nábytek. S přelámanými kostmi se pak ještě pokoušeli přelézt do těch budov, které ještě nehořely nebo hořely jen částečně. V noci měnili často židé místa svého úkrytu a ukrývali se v rozvalinách vypálených domů do té doby, dokud je naše hlídky nenalezly.

Také pobyt v kanálech ztratil pro ně po prvním týdnu svůj půvab. Často jsme zpod dlažby slyšeli hlučné hlasy, které vycházely z kanálových otvorů. Tehdy se příslušníci SS, policie a zákopníci odvážně spouštěli do stok, aby odtud židy vyvlékli, a často tam nacházeli celé židovské společnosti. Aby byli bandité přinuceni vylézt ven, bylo třeba vždy použít kouřových bomb. Pouze během jednoho dne jsme odhalili 183 kanálových otvorů a vrhli tam kouřové bomby. V domnění, že je to plyn, bandité utíkali odtud do bývalého ghetta, kde je pak z kanálů vytahovali. Velké množství židů, které se nedá přesně určit, bylo zničeno vyhazováním kanalisace a kanálových otvorů do povětří.

Čím déle trval odpor, tím se příslušníci zbraní SS, policie a vojáci a důstojníci německé armády stávali krutějšími. Plnili svou povinnost neustále v duchu úzkého kamarádství a byli vzorem vojáků. Pracovali od časného rána až do pozdní noci. Noční hlídky byly židům neustále v patách a neznaly žádné slitování. Jindy zadržovaly a pobíjely židy, kteří využívali nočních hodin k tomu, aby doplnili své zásoby ze svých opuštěných bytů a aby udržovali spojení se sousedními skupinami a vyměňovali si novinky.

Vzhledem k tomu, že velká část vojáků SS absolvovala pouze 3—4týdenní výcvik předtím, než byli posláni splnit tento úkol, je třeba vzdát čest odvaze, statečnosti a věrnosti, kterou tito lidé projevili. Je třeba uvést, že také zákopnické jednotky neúnavně a sebeobětavě vyhazovaly do povětří zmljanky, kanálové otvory a betonové stavby. Důstojníci a mužstvo policie, z nichž velká část již byla na frontě, také projevili svého bojového ducha. Pouze díky nepřetržité a neúnavné práci výše uvedených osob mohli jsme zneškodnit 56 055 židů, jejichž smrt byla zjištěna. K tomu nutno připočít ty židy, kteří byli zabiti během vyhazování do povětří a během požárů, jejichž počet se však nedá zjistit.

Soška z preparované lidské hlavy vězně, který byl k tomuto účelu zavražděn hitlerovci (byla předložena žalobou jako věcný důkaz).

Krátké výňatky z každodenních telegrafních hlášení

... Výsledkem námi v noci provedeného zapálení čtvrtě bylo to, že ti židé, které jsme nemohli navzdory všemu našemu pátrání nalézt, prchali přes střechy ze svých úkrytů, vylézali ze sklepů před budovy a pokoušeli se uniknout plamenům. Mnozí — někdy celé rodiny — byli již zachvázeni plameny a skákali z oken nebo se pokoušeli spustit se na zem po prostěradlech. Byla však podniknuta opatření, aby všichni tito židé byli stejně jako ostatní okamžitě zlikvidováni...

... Po zboření výše zmíněných čtvrtí bylo pochyťáno 120 židů a velké množství jich bylo zabito v okamžiku, kdy ve snaze uniknout plamenům skákali se střech do vnitřních dvorů. Ještě větší množství židů však zahynulo v plameni nebo bylo zabito při vyhazování úkrytů a kanálových otvorů do povětří...

Teprve tehdy, když bloky domů byly již zachvázeny požárem a chystaly se každou chvíli se zřítit, pokoušelo se velké množství židů proniknout plamenem a dýmem. Mnoho židů se dokonce pokoušelo uprchnout hořícími budovami. Značný počet židů, které jsme viděli během požáru na střechách, zahynul v plamenech. Jiní ještě v posledním okamžiku skákali s vyšších poschodí, aby unikli smrti v plamenech. Dnes jsme zneškodnili 2283 židů; z nichž 204 bylo zastřeleno. Nespočetné množství židů přišlo o život v úkrytech a v plamenech...

... Židé vyprávějí o tom, že v noci vycházejí ven proto, aby se nadýchali čerstvého vzduchu, protože se stává nesnesitelným pobývat pod zemí během operace, která již trvá tak dlouho. Průměrně střílí hlídky každou noc 30—50 židů. To svědčí o tom, že v ghettu se v podzemních úkrytech skrývá ještě značné množství židů. Dnes jsme vyhodili do povětří betonovou budovu, kterou jsme nebyli s to zničit ohněm. Na této operaci jsme si ujasnili, že vyhazování budov do povětří je značně dlouho trvajícím procesem a vyžaduje obrovské množství výbušných látek. Proto nejlepším a jedinečným prostředkem k ničení židů zůstává i nadále používání ohně...

Některé údaje ukazují na to, že v podzemních jeskyních, úkrytech a kanálech jsou ještě asi 3—4 tisíce židů. Proto se níže podepsaný rozhodl nepřerušovat operaci v širokém rozsahu do té doby, dokud nebude zabit poslední žid...

Z telegrafického hlášení z 15. května 1943

... Speciální jednotka znovu prozkoumala poslední dosud nezničený blok domů v ghettu a zničila jej. Večer byly na židovském hřbitově

vyhozeny do povětří anebo vypáleny kaple, márnice a ostatní budovy...

Z hlášení z 24. května 1943

...Z celkového počtu 56 065 pochytaných židů bylo přibližně 7000 zabito na území bývalého ghetta během operace širokého měřítka, 6929 židů bylo likvidováno po dodání jich do T-II.⁸

Celkový počet zabitých židů činí 13 929 lidí, mimo uvedených 56 065 lidí. Asi 5 nebo 6 tisíc židů bylo zabito při vyhazování do povětří nebo zahynulo v plamenech.

*Z HLÁŠENÍ NÁČELNÍKA OPERAČNÍ SKUPINY „A“
BRIGADENFÜHRERA SS STAHLHECKERA Z 15. ŘÍJNA 1941,
ADRESOVANÉHO REICHSFÜHRERU SS HIMMLEROVI*

(Dokument L-180, USA-276)

K našemu překvapení bylo z počátku velmi obtížné provést velký židovský pogrom. Klimatis — náčelník oddílu ozbrojených dobrovolníků, který byl z počátku pro tento účel používán, mohl organisovat pogrom pouze na podkladě rad, dávaných mu nevelkou vojenskou jednotkou, která operovala v Kaunasu. Bylo to provedeno takovým způsobem, že nezúčastněný pozorovatel nemohl v žádném případě zpozorovat jakýkoli příkaz nebo štvání s německé strany.

V průběhu prvního dne pogromu v noci s 25. na 26. července usmrtili litevští dobrovolníci více než 1500 židů, vypálili nebo jiným způsobem zničili několik synagog a vypálili okres, v němž židé žili, při čemž zničili asi 60 budov.

Během poslední noci bylo asi 2300 židů zabito tímž způsobem...

Díky analogickému vlivu na lotyšské pomocné oddíly byl proveden židovský pogrom také v Rize. Během tohoto pogromu byly zničeny synagogy a bylo zabito asi 400 židů.⁹

⁸ T-II — smlouvené označení tábora smrti č. 2 v Treblinkách.

⁹ Z hlášení operační skupiny „A“ vyplývá, že do 15. října 1941 bylo vyhlazeno 135 567 židů.

Z PŘÍSNĚ TAJNĚHO HLÁŠENÍ UNTERSTURMFÜHRERA SS
DOKTORA BECKERA Z 16. KVĚTNA 1942,
ADRESOVANĚHO OBERSTURMBANNFÜHREROVI SS
RAUFFOVI,
BERLÍN, PRINZ ALBERT-STRASSE Č. 8

(Dokument PS-501, USA-288)

Prohlídka plynových automobilů skupinami „D“ a „S“ je skončena. Jestliže automobily první serie mohou být použity i tehdy, jestliže počasí není přespříliš špatné, pak automobily druhé serie (Saurer) při deštivém počasí naprosto selhávají. Na příklad po půlhodinovém pobytu v dešti nelze již plynového automobilu použít, protože dostává smyk. Možno jej použít pouze za zcela suchého počasí. Otázka spočívá nyní v tom, možno-li použít plynového automobilu pouze tak, že stojí na místě popravy. Za prvé je nutno automobil k tomuto místu dopravit, což je možné pouze za příznivého počasí. Místo popravy je obyčejně 10—15 kilometrů od silnice a je těžko přístupné. V blátě nebo ve vlhkém počasí je příjezd k němu vůbec nemožný. Jsou-li osoby, které mají být vyhlazeny, vezeny nebo vedeny k tomuto místu, okamžitě chápou, oč jde. Začínají se znepokojovat, a tomu je třeba se pokud možno vyhnout. Zbývá pouze jeden způsob — naložit je na auta v jednom místě a pak převést k místu popravy. Rozkázal jsem zamaskovat automobily „B“ závěsy, znázorňujícími obydlí a přidělat po jednom páru okenních ráků s každé strany malého plynového automobilu a po dvou párech okenních ráků s každé strany velkých automobilů tak, aby se podobaly rolnickým domkům, jaké lze vidět v zemědělském kraji. Tyto automobily staly se tak dobře známými, že nejen úřady, ale i civilní obyvatelstvo je nazývá „dušegubkami“,* jakmile se objeví byť i jen jeden takový automobil.

Myslím, že během krátkého časového úseku bude nemožné automobil utajit a ani jej maskovat...

Následkem těžkého terénu, hrozných cest a silnic se uvolňují nýty a objevují se štěrbiny. Žádali mne, aby v takových případech nebyly automobily posílány na opravu do Berlína. Přeprava do Berlína byla by příliš drahá a vyžadovala by příliš mnoho pohonných látek. Ve snaze vyhnout se těmto nákladům rozkázal jsem zaletovávat nevelké štěrbiny, a jestliže se to nakonec ukáže nemožným, okamžitě informovat radiem Berlín, že Pol. č. není opraven. Dále jsem rozkázal, aby obsluhující personál byl v okamžiku vypuštění plynu v pokud možno největší vzdálenosti od automobilu, aby tak jeho zdraví netrpělo plynem, který může někdy ucházet. Chci použít této příležitosti

* Doslova „vražednice“ — pozn. překl.

k tomu, abych vás upozornil na skutečnost, že některé oddíly musely provést vyprázdňení po použití plynu vlastními silami. Upozornil jsem velitele S. K. na značné psychologické následky a škody na zdraví, které jim může tato práce způsobit, když ne hned, tedy jistě později. Lidé si mně často stěžují na bolesti hlavy, které se dostávají po každém vyprázdňování vozů. Nicméně nechtějí se vyhýbat plnění rozkazu proto, že pro tuto práci určení vězňové by mohli využít vhodného okamžiku k útěku. Prosím vás, abyste vydal patřičné rozkazy, na jejichž podkladě by byl obsluhující personál chráněn před škodami na zdraví...

Plynu není vždycky používáno správným způsobem. Aby co nejdříve skončil, řidič došlapuje akcelerátor. To vede k tomu, že lidé umírají udušením a ne otravou, jak bylo původně plánováno. Provedení mých instrukcí ukázalo, že při správném nařízení řídicí páky vězňové upadají ponenáhlu do hlubokého spánku. Nevyskytují se již znetvořené obličejí a výkaly, jak tomu bylo dříve.

Dnes budu pokračovat ve své inspekční cestě a navštívím skupinu „B“, kde získám další informace.

Podepsán: *Doktor Becker*, untersturmführer SS.

D O P I S N Á Č E L N Í K A B E Z P E Č N O S T N Í P O L I C I E
A S D O S T L A N D U H A U P T S T U R M F Ü H R E R A T R Ü H E S S E
O O T Á Z C E P L Y N O V Ý C H A U T O M O B I L Ů,
A D R E S O V A N Ý H L A V N Í M U Ů Ř A D U
Ř Í Š S K É B E Z P E Č N O S T I V B E R L Í N Ě,
Ů Ř A D O V N Ě Č. 2 - D - 3 - A

(Dokument PS-501)

Věc: Plynové automobily

Transporty s židy, kteří mají být podrobena zvláštnímu způsobu nakládání, přicházejí každý týden do správy velitele bezpečnostní policie a bezpečnostní služby Běloruska. Tři plynové automobily, které tam jsou, tomuto účelu nedostačují. Prosím, abyste poslali ještě jeden plynový automobil (pětitunku). Zároveň prosím, abyste nám zaslali 20 plynových rour pro tři automobily, které zde máme k dispozici (dva Diamant, jeden Saurer), protože roury, které máme, propouštějí již plyn.

Podepsán: Velitel bezpečnostní policie a bezpečnostní služby
Ostland.

Z DOPISU VELITELE VĚZNICE V MINSKU GÜNTHERA
ZE DNE 31. KVĚTNA 1943,
ADRESOVANÉHO GENERÁLNÍMU KOMISAŘI
BĚLORUSKA

(Dokument R-135, USA-289)

Věc: Akce proti židům

13. dubna 1943 byl bezpečnostní službou dodán do soudní věznice bývalý německý zubní lékař Ernest Izrael Tischauer a jeho žena Elsa Sara Tischauerová, rozená Rosenthalová. Od tohoto okamžiku byly všem německým a ruským židům, kteří k nám byli přivezeni, vytrhávány nebo vylamovány zlaté můstky a korunky. Toto probíhalo vždy po jednu až dvě hodiny před příslušnými akcemi...

Od 13. dubna 1943 bylo zabito 516 německých a ruských židů. Je přesně zjištěno, že vytahování zlata z úst bylo prováděno pouze během dvou operací: po první 14. dubna 1943 u 172 židů a po druhé 27. dubna 1943 u 164 židů. Průměrně 50 % židů má zlaté zuby, můstky a plomby. Při vytahování zlata byl vždycky osobně přítomen hauptscharführer SD Rübe, který zlato také přebíral. Před 13. dubnem 1943 toto prováděno nebylo.

Podepsán: *Günther*, velitel věznice.

Z DOPISU INSPEKTORA PRO VÝZBROJ NA UKRAJINĚ,
ADRESOVANÉHO NÁČELNÍKU VÝZBROJE
VRCHNÍHO VELITELSTVÍ NĚMECKÉ BRANNÉ MOCI
GENERÁLU THOMASOVI

(Dokument 3267-PS, USA-290)

Zasílám vyčerpávající zprávu o nynější situaci v ukrajinském říšském inspektorátu jako osobní informaci náčelníku správy výzbroje a hospodářství. V této zprávě jsou s naprostou jasností vylíčeny obtíže a napjatá situace, kterou jsme až dosud měli, a rovněž problémy, které mohou vyvolat vážný nepokoj.

Úmyslně jsem se rozhodl vyhnout se podání této zprávy oficiální cestou nebo oznámení jejího obsahu jiným oddělením, poněvadž od toho neočekávám žádných výsledků. Naopak si uvědomuji, že by to v důsledku složitosti situace vedlo ke zvětšení obtíží, k zhoršení napjaté situace a k zesílení rozporů v názorech.

„Židovský problém“. Vyřešení židovské otázky bylo na Ukrajině obtížným problémem, poněvadž židé tvořili značnou část městského obyvatelstva. Proto jsme byli nuceni zabývat se, stejně jako v generálním gouvernementu, problémem politiky vůči značné mase obyvatel-

stva. V mnohých městech tvořilo židovské obyvatelstvo více než 50 %. Pouze bohatí židé byli s to uniknout před německými vojsky. Většina židů zůstala pod německou mocí. Německá administrativa byla postavena před obtížný problém, poněvadž tito židé tvoří téměř všechny řemeslnický stav a pracují rovněž v nevelkých průmyslových závodech. Kromě toho byli tito židé v úřadech, které se přímým nebo nepřímým vlivem války staly částečně zbytečnými.

Vyhubení muselo proto vyvolat dalekosáhlé hospodářské důsledky a dokonce i přímé důsledky pro výrobu výzbroje.

... To, že židé vnitřně nenáviděli německou administrativu, je samozřejmě jasné a nepřekvapuje. Avšak nejsou důkazy o tom, že by se všechno židovské obyvatelstvo nebo i jen jeho většina zabývalo sabotáží. Byli mezi nimi bezpochyby teroristé a sabotážníci, stejně jako mezi Ukrajinci. Nelze však říci, žeby byli židé hrozbou německé branné moci. Zvýšení výroby, které uspokojilo jak vojska, tak i německou administrativu, nebylo způsobeno ničím jiným než strachem židů v této výrobě zaměstnaných.

Po určitý čas po skončení vojenských operací bylo židovské obyvatelstvo ponecháno bez povšimnutí. Teprve po uplynutí několika týdnů, někdy měsíců, začaly speciálně vybrané policejní jednotky provádět plánovité popravy židů. Tyto akce probíhaly zpravidla ve směru od východu na západ. Byly prováděny veřejně, s použitím ukrajinské milice, a, bohužel, v některých případech se také dobrovolně účastnili příslušníci německé armády. Tyto akce se vztahovaly na muže, starce, ženy a děti jakéhokoli věku a byly prováděny hrozným způsobem. Přibližně 150 až 200 tisíc židů bylo vyhlazeno v té části Ukrajiny, která byla začleněna do říšského komisariátu. Hospodářským zájmům nebyla věnována vůbec žádná pozornost...

Po shrnutí možno říci, že tento způsob vyřešení židovského problému, který byl použit na Ukrajině a který v zásadě spočíval na ideologických teoriích, měl tyto výsledky:

a) zničení části zbytečné kategorie jedlíků v městském obyvatelstvu;

b) zničení části obyvatelstva, která nás bez jakýchkoli pochyb nenáviděla;

c) zničení řemeslníků, kterých byl vždycky akutní nedostatek a kteří jsou dokonce nezbytní v zájmu branné moci;

d) důsledky, které se projeví v zahraniční politice — propaganda, která je mimo veškerou pochybnost prováděna;

e) záporný vliv na vojska, která v každém případě měla k exekucím přímý vztah;

f) špatný vliv na oddíly pravidelné policie, která provádí popravy...

Z E Z P R Á V Y N Á Č E L N Í K A B E Z P E Č N O S T N Í P O L I C I E A S D
R A D O M S K É O B L A S T I,
A D R E S O V A N Ě H A U P T S T U R M F Ü H R E R U S S T H I E L O V I
(Dokument PS-53, USA-291)

Věc: Čistka ve věznicích

... Znovu upozorňuji na skutečnost, že počet vězňů ve věznicích bezpečnostní policie a SD musí být minimální. Podezřelé osoby, zvláště osoby uvězněné civilní policií, nutno za nynější situace podrobit pouze krátkému formálnímu výslechu, není-li proti nim vážných důkazů. Pak je třeba rychle je odeslat do koncentračního tábora v případě, že zde není zapotřebí vojenského polního soudu nebo jestliže nemají být osvobozeny. Osvobozujte, prosím, pokud možno co nejméně uvězněných. V případě, jestliže se to vzhledem k situaci na frontě jeví nevyhnutelným, je třeba připravit úplnou čistku věznic. Jestliže se situace neočekávaně změní takovým způsobem, že bude nemožné vězně evakuovat, pak je třeba vězně zlikvidovat a jejich těla zničit (spálit, vyhodit stavby do povětří atd.). S židy, kteří jsou dosud zaměstnáni ve zbrojním průmyslu nebo na jiných pracích, je třeba v případě nezbytnosti postupovat stejným způsobem. Je třeba se za každých okolností vyhnout tomu, aby vězňové nebo židé byli osvobozeni nepřítelem — ať již Rudou armádou nebo WB.¹⁰ V žádném případě jim nesmí padnout do rukou živí.

Z Ú Ř E D N Í Z P R Á V Y P O L S K É V L Á D Y
Z E D N E 31. K V Ě T N A 1945
O K O N C E N T R A Č N Í M T Á B O Ř E V O S V Ě T I M I
(Dokument L-161, USA-292)

... Během července 1944 vraždili denně až 12 tisíc maďarských židů, a poněvadž krematorium nemohlo pohltit takové množství těl, házeli je do hlubokých jam a zasypávali je nehašeným vápnem...

Z Ú Ř E D N Í Z P R Á V Y P O L S K É V L Á D N Í K O M I S E
P R O V Y Š E T Ř E N Í N Ě M E C K Ý C H Z L O Č I N Ů
S P Á C H A N Ý C H V P O L S K U
(Dokument 3811-PS, USA-293)

... V březnu 1942 přistoupili Němci k vybudování druhého tábora „Treblinky B“, blízko „Treblinky A“, který se měl stát místem pro hubení židů. Vybudování tohoto tábora těsně navazovalo na německý

¹⁰ WB — zkratka termínu „West-Bund“ — západní spojenci.

plán, jehož cílem bylo úplné zničení židovského obyvatelstva v Polsku. Z toho vyplývala nezbytnost vytvoření aparátu, s jehož pomocí by bylo možno masově vraždit polské židy. V dubnu 1942 byla dokončena stavba prvních tří komor, v nichž měly být oběti usmrcovány plynem. Poté byla dokončena stavba hlavní budovy s 10 komorami smrti, v nichž byly prováděny vraždy. Uvedení do provozu se vztahuje k podzimu 1942 a stalo se ve znamení spáchání hromadných vražd...

...Průměrný počet židů, dopravovaných do tábora v létě 1942, dosahoval dva vlakové transporty denně. Byly však dny, kdy byl tento počet značně vyšší. Od podzimu 1942 se tento počet začal snižovat...

Po vyprázdnění vlaku byly všechny oběti shromážděny na jednom místě, kde byli muži odděleni od žen a dětí. V prvních dnech existence tábora byly oběti přesvědčeny o tom, že musí vykonat krátkou zastávku v táboře proto, aby se vykouply a prošly desinfekcí a pak že budou poslány na práci na východ. Takové vysvětlení dávali také esesáci, kteří pomáhali při vyprazdňování transportního vlaku. Mimo to bylo toto ve stejném smyslu řečeno ve vyhláškách, rozvěšených na stěnách baráků. Později, když transportů přijíždělo stále víc a víc, zbavili se Němci jakýchkoli rozpaků a usilovali pouze o zrychlení procedury.

Všechny oběti musely svléci šaty a obuv, které pak byly posbírány. Všechny oběti, v první řadě ženy a děti, byly pak nahnány do komor smrti. Ty, které byly příliš slabé nebo se pomalu pohybovaly, byly poháněny pažbami, bičiky a pěstmi. Při tom se často účastnil sám Sauer. Některé uklouzly a upadly a ostatní oběti byly přinuceny jít dál a šlapat po jejich tělech. Malé děti prostě házeli dovnitř. Až do nemožnosti přeplněné komory byly pak hermeticky uzavřeny a byl do nich vpuštěn plyn. Během několika minut bylo všechno odbyto. Jiní muži — židé — museli pak odnést mrtvoly s rampy a pohřbít je ve společných hrobech. Přijížděly nové a nové transporty a hřbitov se rozrůstal...

Z P Í S E M N É S V Ě D E C K É V Ý P O V Ě D I W I L H E L M A H Ö T T L A,
Z Á S T U P C E G R U P P E N F Ü H R E R A
Z A H R A N I Ů N Í S E K C E B E Z P E Ā N O S T N Í S P R Á V Y
(O D D Ě L E N Í 6, R S H A)

(Dokument PS-2738, USA-296)

Vím o tom, že Eichmann byl v té době náčelníkem oddělení gestapa pro židovské otázky a navíc byl osobně Himmlerem pověřen řízením věznění všech židů v evropských zemích a jejich odesíláním do Německa. Eichmann byl tehdy velmi sklíčen tím, že Rumunsko v oněch

dnech vypadlo z války. Mimoto přišel ke mně, aby získal informaci o situaci na frontě, kterou jsem denně dostával od maďarského ministra války a od velitele vojsk SS v Maďarsku.

Projevil své přesvědčení o tom, že Německo prohrálo válku, a že je všechno pro něho ztraceno. Věděl, že Spojené národy budou jej považovat za jednoho z hlavních válečných zločinců, protože měl na svědomí miliony zavražděných židovských životů. Tázal jsem se, kolik jich celkem bylo. Odpověděl, že je to nejpřísnější státní tajemství, že však přesto na tuto otázku odpoví, protože pro mne jako historika má to svůj význam a protože byl přesvědčen o tom, že se již z Rumunska nevrátí. Zanedlouho poté vypracoval zprávu pro Himmlera, který chtěl vědět přesně, kolik židů zavraždil...

V různých koncentračních táborech bylo zavražděno asi 4 miliony židů. V témž období bylo mimoto jiným způsobem zavražděno asi 2 miliony židů. Velká část jich byla postřílena operačními skupinami bezpečnostní policie v období kampaně proti Rusku...

ZE STENOGRAFICKÉHO ZÁPISU ZASEDÁNÍ
MEZINÁRODNÍHO VOJENSKÉHO TRIBUNÁLU
ZE DNE 3. LEDNA 1946

V ý p o v ě d i s v ě d k a D i e t e r a W i s l i c e n y h o

*Plukovník Brookhardt:*¹¹ Kolik je vám let?

Wisliceny: 34 roky.

Plukovník Brookhardt: Kde jste se narodil?

Wisliceny: Narodil jsem se v Regulovken ve Východním Prusku.

Plukovník Brookhardt: Byl jste členem německé národně socialistické dělnické strany?

Odpověď: Ano, byl jsem členem NSDAP.

Otázka: Od kterého roku?

Odpověď: Po prvé jsem vstoupil do strany v roce 1931, pak jsem byl ze seznamu strany vyškrtnut a definitivně jsem vstoupil do NSDAP v roce 1933.

Otázka: Byl jste příslušníkem SS?

Odpověď: Ano, roku 1934 jsem vstoupil do SS.

Otázka: Byl jste spolupracovníkem gestapa?

Odpověď: Roku 1934 jsem vstoupil do SD.

Otázka: Jaké hodnosti jste dosáhl?

Odpověď: V roce 1940 jsem byl hauptsturmführerem SS.

¹¹ Plukovník Brookhardt byl spolupracovníkem vyšetřovacích orgánů u hlavního žalobce za USA v Norimberském procesu.

Otázka: Znáte Adolfa Eichmanna?

Odpověď: Ano, znám Eichmanna od roku 1934.

Otázka: Za jakých okolností jste se s ním seznámil?

Odpověď: Přibližně ve stejném období, v roce 1934, jsme vstoupili do SD. Až do roku 1937 jsme byli oba ve stejném oddílu.

Otázka: Nakolik jste osobně znal Eichmanna?

Odpověď: Znali jsme se navzájem dokonale. Tykali jsme si navzájem a znal jsem také velmi dobře jeho rodinu.

Otázka: Jaké postavení zaujímal?

Odpověď: Eichmann byl náčelníkem oddělení v úřadovně IV, t. zn. v gestapu, v hlavním úřadu říšské bezpečnosti (RSHA).

Otázka: Úřadovny IV nebo oddělení? Jestliže oddělení, jaké to bylo oddělení?

Odpověď: Řídil oddělení IV-A-4-B. Toto oddělení mělo dva referáty. První byl referát pro věci církevní a druhý — pro židovskou otázku.

Otázka: Jaké byly zvláštní úkoly oddělení IV-A-4-B hlavního úřadu říšské bezpečnosti?

Odpověď: Oddělení IV-A-4-B se zabývalo židovskou otázkou v rámci RSHA; Eichmann měl zvláštní plné moci od gruppenführera Müllera, náčelníka čtvrté úřadovny, a od náčelníka bezpečnostní policie. Byl odpovědný za t. zv. řešení židovské otázky v Německu a ve všech Německem obsazených oblastech.

Otázka: Je možné rozdělit akci proti židům na určitá období?

Odpověď: Ano.

Otázka: Proved'te Tribunálu přibližné rozhraničení těchto období s udáním různého druhu činnosti.

Odpověď: Ano. Do roku 1940 spočívala obecná směrnice referátu v řešení židovské otázky v Německu a v jím obsazených oblastech cestou plánovitého vystěhovávání. Druhá fáze začínala koncentrací všech židů v Polsku a v jiných Německem obsazených východních oblastech, a to ve formě ghetta. Toto období trvalo přibližně až do začátku roku 1942. Třetím obdobím bylo t. zv. konečné řešení židovské otázky, t. j. plánovité vyhlazení židovského národa. Toto období trvalo až do října 1944, dokud Himmler nevydal rozkaz zastavit toto vyhlazování.

Otázka: Kdy jste po prvé přišel do styku s oddělením IV-A-4-B RSHA?

Odpověď: Stalo se to roku 1940. Náhodou jsem potkal Eichmanna.

Otázka: Jakou funkci jste zastával?

Odpověď: Eichmann mně navrhnul, abych se odebral do Bratislavy za účelem zastávání funkce poradce pro židovskou otázku při slovenské vládě.

Otázka: Po jakou dobu jste zastával tento úřad?

Odpověď: V Bratislavě jsem byl až do začátku roku 1943, pak jsem byl téměř rok v Řecku, potom od března 1944 do prosince 1944 byl jsem u Eichmanna v Maďarsku. V lednu roku 1945 jsem opustil Eichmannovo oddělení.

Otázka: Nevěděl jste během toho, kdy jste byl oficiálně spojen s oddělením IV-A-4-B, o existenci jakéhokoli rozkazu o vyhlazení všech židů?

Odpověď: Ano. Obdržel jsem takový rozkaz od Eichmanna v létě roku 1942.

Otázka: Povězte Tribunálu, za jakých okolností byl tento rozkaz vydán a v čem spočívala jeho podstata?

Odpověď: Počátkem roku 1942 bylo ze Slovenska do Polska přivezeno asi 17 tisíc židů jako dělníků. Hovořilo se o dohodě se slovenskou vládou. Později se slovenská vláda dotazovala, nelze-li odeslat do Polska také rodinné příslušníky těchto dělníků. Eichmann zprvu tento návrh zamítl. V dubnu nebo začátkem května 1942 mně oznámil, že nyní mohou být poslány do Polska celé rodiny. Eichmann byl sám v květnu roku 1942 v Bratislavě a rozmlouval s odpovědnými členy slovenské vlády. Navštívil ministra Macha a poté ministerského předsedu profesora Tuku.

Tehdy ujistil slovenskou vládu v tom smyslu, že v polských ghettech bude s těmito židy zacházeno lidsky a slušně. Slovenská vláda zvláště toto přání vyslovila. Na základě tohoto ujištění bylo ze Slovenska do Polska odesláno asi 35 tisíc židů. Slovenská vláda se však přesto pokoušela dosáhnout toho, aby se s těmito židy skutečně zacházelo lidsky a zvláště se snažila cokoli učinit pro židy, kteří přijali křesťanskou víru. Ministerský předseda Tuka si mne několikrát pozval k sobě a vyslovoval přání, aby si slovenská delegace mohla prohlédnout oblasti, v nichž podle záznamů byli slovenští židé. Tlumočil jsem toto Tukovo přání Eichmannovi. Slovenská vláda vyjádřila toto přání také notou. Eichmann dal z počátku zamítavou odpověď. Koncem července nebo začátkem srpna jsem přijel k němu do Berlína a naléhavě jsem jej žádal, aby vyhověl přání slovenské vlády.

Poukázal jsem na to, že v zahraničí se proslýchá, že židé jsou v Polsku vyhlazováni. Poukázal jsem na to, že papež vydal prohlášení, adresované slovenské vládě. Poukázal jsem na to, že jestliže se toto skutečně provádí, může to poškodit náš prestiž, t. zn. prestiž Německa. Na podkladě všech těchto důvodů jsem žádal, aby dovolil prohlídku. Po delší diskusi mně Eichmann oznámil, že za žádných okolností nemůže povolit návštěvu polských ghatt. Na mou otázku „proč?“, odpověděl, že velká část židů již není mezi živými. Když jsem se jej tázal, kdo dal

takový rozkaz, řekl mně, že je to rozkaz Himmlerův. Požádal jsem poté, aby mně tento rozkaz ukázal, protože jsem si nedovedl představit, že by mohl skutečně takový písemný rozkaz existovat.

Otázka: Kde jste byl v době, kdy došlo k setkání s Eichmannem?

Odpověď: K tomuto setkání došlo v Berlíně na Kurfürstenstrasse č. 116, v kanceláři Eichmanna.

Otázka: Dobře. Pokračujte v odpovědi na předcházející otázku. Povězte o okolnostech vydání a o obsahu rozkazu.

Odpověď: Eichmann řekl, že mně může ukázat tento písemný rozkaz, jestliže to uspokojí mé svědomí. Vyndal ze svého safe malou složku, kterou přelistoval a ukázal mně Himmlerův dopis náčelníku bezpečnostní policie a SD. V tomto dopise bylo napsáno asi toto:

„Führer rozkázal rozřešit židovskou otázku konečným způsobem. Rozřešení této otázky se svěřuje náčelníku bezpečnostní policie a SD a inspektoru koncentračních táborů. Toto t. zv. konečné řešení nevztahuje se prozatím na práce schopné židy mužského a ženského pohlaví, kteří musí být využiti na práce v koncentračních táborech.“ Tento rozkaz byl podepsán samotným Himmlerem. V tomto nemůže dojít k omylu, protože Himmlerův podpis přesně znám.

Otázka: Komu byl adresován tento rozkaz?

Odpověď: Náčelníku bezpečnostní policie a SD, to znamená aparátu náčelníka bezpečnostní policie a SD.

Otázka: Byl adresován ještě někomu?

Odpověď: Ano, inspektoru koncentračních táborů. Těmto dvěma institucím byl rozkaz adresován.

Otázka: Bylo na tomto rozkazu nějaké označení tajnosti?

Odpověď: Byl to přísně tajný rozkaz.

Otázka: Kdy byl asi vydán?

Odpověď: Tento rozkaz byl vydán asi v dubnu 1942.

Otázka: Kým byl podepsán?

Odpověď: Himmlerem osobně.

Otázka: A vy jste se osobně s tímto rozkazem v Eichmannově oddělení seznámil?

Odpověď: Ano. Eichmann mně dokument podal a já sám jsem tento rozkaz viděl.

Otázka: Položil jste nějaké otázky co do významu slov „konečné řešení“, jež byla v rozkaze obsažena?

Odpověď: Eichmann mně vysvětlil smysl tohoto výrazu. Řekl, že za slovy „konečné řešení“ se skrývá fyzické zničení židovské rasy ve východních oblastech. I v pozdějších diskusích o tomto námětu byl výraz „konečné řešení“ stále používán.

Otázka: Řekl jste něco Eichmannovi o plných mocích, které mu byly tímto rozkazem poskytnuty?

Odpověď: Eichmann mně řekl, že byl osobně pověřen provedením tohoto rozkazu v hlavním úřadu říšské bezpečnosti. Pro provedení tohoto rozkazu dostal od náčelníka bezpečnostní policie veškeré plné moci, byl za splnění tohoto rozkazu osobně odpovědný.

Otázka: Učinil jste Eichmannovi nějaké poznámky o jeho plných mocích?

Odpověď: Ano. Bylo mně jasné, že tento rozkaz byl rozsudkem smrti nad miliony lidí. Řekl jsem Eichmannovi: „Nechť Pán Bůh nedopustí, aby měli někdy naši nepřátelé možnost učinit totéž německému národu.“ Na to mně Eichmann odpověděl, že nesmím být sentimentální, že je to rozkaz führera a že musí být splněn.

Otázka: Je vám známo, zůstal-li tento rozkaz v platnosti a byl-li Eichmannovým oddělením plněn?

Odpověď: Ano.

Otázka: Po jak dlouhé období?

Odpověď: Tento rozkaz zůstal v platnosti do října 1944, kdy Himmler vydal opačný rozkaz, který vyhlazování židů zakazoval.

Otázka: Kdo byl náčelníkem hlavního úřadu říšské bezpečnosti v době, kdy byl po prvé vydán tento rozkaz?

Odpověď: Heydrich.

Otázka: Pokračovalo plnění programu podle tohoto rozkazu s takovou efektivností i za Kaltenbrunnera?

Odpověď: Ano. Žádných ochabnutí nebo změn nebylo.

Otázka: Řekněte, jestli víte, jak dlouho znal Kaltenbrunner Eichmanna?

Odpověď: Podle různých vyjádření Eichmanna jsem usoudil, že Kaltenbrunner a Eichmann se znali již velmi dlouho. Oba byli z Lince, a když byl Kaltenbrunner jmenován náčelníkem bezpečnostní policie, Eichmann projevil uspokojení. Tehdy mně řekl, že Kaltenbrunnera velmi dobře zná a že Kaltenbrunner znal jeho rodinu již v Linci.

Otázka: Odvolával se někdy Eichmann na své přátelské vztahy nebo blízkou známost s Kaltenbrunnerem a na to, že mu to může být prospěšné?

Odpověď: Ano. Častokrát opakoval, že jestliže bude mít někdy těžkosti, může se vždycky obrátit osobně na Kaltenbrunnera. Nebylo však třeba často se k němu obracet o pomoc, poněvadž měl velmi dobrý vztah ke svému bezprostřednímu nadřízenému gruppenführeru Müllerovi.

Otázka: Byl jste někdy přítomen setkání Kaltenbrunnera s Eichmannem?

Odpověď: Ano. Jednou jsem viděl, jak sám Kaltenbrunner přátelsky

zdravil Eichmanna. Bylo to v únoru 1945 v Eichmannově úřadovně v Berlíně. Kaltenbrunner přicházel každý den na Kurfürstenstrasse č. 116 k obědu. Scházeli se tam náčelníci správy, aby poobědvali spolu s Kaltenbrunnerem, a při takových příležitostech jsem sám viděl, jak Kaltenbrunner přátelsky zdravil Eichmanna a ptal se ho, jak žije jeho rodina v Linci.

Otázka: Nevíte, do jaké míry předkládal Eichmann Heydrichovi a později Kaltenbrunnerovi hlášení ke schválení otázek, týkajících se vedení jeho oddělení?

Odpověď: Normálně vedla instanční cesta od Kaltenbrunnera k Eichmannovi přes Müllera. Pokud je mi známo, Eichmann připravoval za určité časové úseky zprávy a předkládal je Kaltenbrunnerovi. Víím, že v létě 1944 byl Eichmann s hlášením u Kaltenbrunnera osobně.

Otázka: Měl jste někdy příležitost seznámit se s agendou v Eichmannově oddělení?

Odpověď: Ano. Často jsem měl možnost prohlížet listiny z Eichmannovy kanceláře. Víím, že Eichmann velmi obezřele zacházel se všemi dokumenty, které se týkaly jeho zvláštních příkazů. Byl pravým byrokratem v každém směru. O každé poradě se svým náčelníkem činil pamětní zápis; často mně opakoval, že nejdůležitější tkví v tom, aby vše bylo sankcionováno shora. On sám se vždycky vyhýbal jakékoli odpovědnosti a vždy usiloval o to, aby odpovědnost za všechna opatření nesli jeho nadřízení, v daném případě Müller a Kaltenbrunner.

Otázka: Šlo-li o obyčejné hlášení Eichmannova oddělení, zasílaného přes Müllera a Kaltenbrunnera Himmlerovi, viděl jste někdy v Eichmannových aktech opisy takovýchto hlášení?

Odpověď: Ano. Takové opisy zajisté v aktech existovaly. Obyčejně byl postup takový: Eichmann svěřil expertu vypracování návrhu nebo jej vypracoval sám. Návrh byl předán jeho náčelníku úřadovny, gruppenführerovi Müllerovi, který jej buď podepsal sám, nebo to přenechal Eichmannovi. Šlo-li o hlášení Kaltenbrunnerovi nebo Himmlerovi, podepsal je ve většině případů Müller sám. Jestliže bylo hlášení Müllerem podepsáno beze změn, bylo předáno zpět do Eichmannovy kanceláře a vyhotovené s opisem. Prvopis byl předán zpět Müllerovi k podpisu, a odtud byl zasílán dál Kaltenbrunnerovi nebo Himmlerovi. V jednotlivých případech, šlo-li o hlášení Himmlerovi, podepisoval je Kaltenbrunner sám. Osobně jsem viděl ty opisy, na nichž byly průklepy podpisu Kaltenbrunnera.

Otázka: Vraťme se k otázce zemí, v nichž byla prováděna opatření proti židům. Můžete říci, o kterých zejména zemích je vám osobně známo, že tam byly prováděny operace takového druhu?

Odpověď: Především znám osobně všechna opatření, která byla pro-

váděna na Slovensku. Dále jsou mně také známy podrobnosti evakuace židů z Řecka a zvláště evakuace z Maďarska. Vím rovněž o některých opatřeních, provedených v Bulharsku a Chorvatsku. O jiných opatřeních v jiných zemích jsem ovšem slyšel, nemohl jsem si však učinit jasný obraz o situaci v těchto zemích, neboť jsem neměl možnost osobně dohlížet a nedostával jsem přesné zprávy.

Otázka: Když jste mluvil o Slovensku, zmínil jste se již o 17 000 židech, kteří byli speciálně vybráni a odesláni ze Slovenska. Můžete říci Tribunálu o jiných opatřeních vůči židům na Slovensku, která za těmito následovala?

Odpověď: Uvedl jsem již, že za prvními 17 000 odeslanými židovskými dělníky následovalo ještě 35 000 židů, a to celé rodiny. V srpnu nebo začátkem září 1942 byly transporty ze Slovenska přerušeny. Příčinou bylo to, že velká část židů, dosud na Slovensku žijících, dostala od ministerského předsedy a různých ministerstev výjimečná povolení zůstat v zemi, a také pravděpodobně moje neuspokojivá odpověď, pronesená na žádost slovenské vlády o návštěvě židovských táborů v Polsku. Situace se nezměnila až do září 1944. Od srpna 1942 do září 1944 nebyli další židé ze Slovenska odesíláni. 25 až 30 tisíc židů zůstalo ještě na Slovensku.

Otázka: Co se stalo s první skupinou 17 000 speciálně vybraných dělníků?

Odpověď: Tato skupina nebyla vyhlazena. Byla plně využívána pro práce v koncentračních táborech v Osvětimi a v Lublinu.

Otázka: Odkud to víte?

Odpověď: Tyto podrobnosti znám od velitele Osvětimi Hössa, který se o tom zmínil při své návštěvě Maďarska v roce 1944. Řekl mně tehdy, že těchto 17 000 židů je jeho nejlepší pracovní silou v Osvětimi.

Otázka: Jak se jmenoval tento velitel?

Odpověď: Velitel Osvětimi se jmenoval Höss.

Otázka: Co se asi stalo s 35 000 rodinnými příslušníky těchto židovských dělníků, kteří byli posláni do Polska?

Odpověď: Bylo s nimi nakládáno podle rozkazu, který mně v srpnu 1942 ukázal Eichmann. Část jich zůstala na živu, zejména ti, kteří mohli být použiti k práci. Ostatní byli vyhlazeni.

Otázka: Odkud to víte?

Odpověď: Vím to od Eichmanna a ovšem od Hössa z rozhovorů v Maďarsku.

Otázka: Jak veliké procento z této skupiny tvoří ti, kdož zůstali na živu?

Odpověď: Za rozhovoru s Eichmannem, jemuž jsem byl přítomen,

seznámil mne Höss s čísly a řekl, že část židů, která zůstala na živu a která je nasazena na práci, tvoří asi 25—30 %.

Otázka: Vraťme se nyní k oněm 25 000 židů, kteří zůstali na Slovensku až do září 1944. Co víte o jejich osudu?

Odpověď: V září 1944, po vypuknutí povstání, byl na Slovensko poslán hauptsturmführer Brunner, jeden z Eichmannových pomocníků. Eichmann odmítl můj návrh vypravit se na Slovensko. Brunner s pomocí německé policie a slovenského četnictva shromáždil všechny židy v několika táborech a odeslal je do Osvětimi. Podle Brunnerova vyjádření jednalo se asi o 14 000 lidí. Nevelká skupina lidí, která zůstala v táboře u města Sered, pokud vím, byla na jaře 1945 převezena do Terezína.

Otázka: Co se stalo s těmi 25 000 židy poté, když byli vyvezeni ze Slovenska?

Odpověď: Domnívám se, že s nimi naložili podle rozkazu Himmlera o „konečném řešení“, poněvadž rozkaz o odvolání tohoto opatření byl Himmlerem vydán teprve za několik týdnů.

Otázka: Přejdeme nyní k opatřením v Řecku, které osobně znáte. Můžete vylíčit Tribunálu chronologicky postup opatření, prováděných v této zemi?

Odpověď: V lednu 1943 si mne Eichmann pozval do Berlína a řekl mně, že se musím odebrat do Soluně, navázat tam spojení s vojenskou správou v Makedonii a vyřešit židovskou otázku v Soluni. Až do této doby byl v Soluni stálý zástupce Eichmannův, sturmhauptführer Rolf Günther. Můj odjezd do Soluně byl určen na únor 1942. Koncem ledna 1942 mně Eichmann oznámil, že technickým provedením opatření v Řecku pověřil hauptsturmführera Brunnera a že Brunner odcestuje do Soluně zároveň se mnou. Brunner mně podřízen nebyl, pracoval samostatně. V únoru 1942 jsme odcestovali do Soluně a především jsme navázali spojení s vojenskou správou. Jako . . .

Otázka: S kým z vojenské správy jste jednali?

Odpověď: S vojenským poradcem doktorem Mertenem, náčelníkem vojenské správy při hlavním velitelství v Soluni.

Otázka: Jednou nebo vícekrát jste se zmínil o roce 1942. Hovoříte-li o událostech v Řecku, nemáte na mysli rok 1943?

Odpověď: To byl omyl. Události v Řecku proběhly roku 1943.

Otázka: Jaké přípravy byly prostřednictvím doktora Mertena provedeny a jaká opatření byla učiněna?

Odpověď: Židé byli v Soluni nejprve sehnáni do zvlášť určených bloků. V Soluni žilo asi 50 000 židů španělského původu. Začátkem března, po shromáždění všech židů, přišel telegram od Eichmanna, adresovaný Brunnerovi, nařizující okamžité odeslání všech židů, kteří byli v Soluni a v Makedonii, do Osvětimi. S tímto rozkazem jsem se já a Brunner ode-

Tábor Osvětim. Plot z ostnatého drátu. Nadpis „Pozor, vysoké napětí — životu nebezpečné!“ (Z dokumentů Mimořádné státní komise.)

Vězni koncentračního tábora Osvětim. (Z dokumentů Mimořádné státní komise.)

Vězni koncentračního tábora Osvětim. (Z dokumentů Mimořádné státní komise.)

brali na vojenskou správu. Se strany vojenské správy nebyly činěny žádné námitky a opatření se připravovala a prováděla. Brunner sám řídil celou operaci v Soluni. Vlakové soupravy nezbytné pro přepravu židů byly vyžádány u velitele transportů branné moci. Brunner měl pouze uvést, kolik vagonů potřebuje a kdy mají být přistaveny.

Otázka: Byli tam ponecháni nějakí židovští dělníci na žádost doktora Mertena nebo vojenské správy?

Odpověď: Ano. Pro stavbu železničních drah požadovala vojenská správa 3000 židů — mužů, kteří jí byli také přenecháni. Po skončení prací byli židé předáni zpět pod vedení Brunnera a stejně jako ostatní byli odesíláni do Osvětimi. Tyto práce byly prováděny v rámci Todtovy organizace.

Otázka: Jaké množství židovských dělníků bylo uvolněno pro Todtovu organizaci?

Odpověď: 3—4 tisíce.

Otázka: Existovaly nějaké nemoci mezi židy určenými k odeslání?

Odpověď: V koncentračních táborech přímo nebyly vlastně vážné případy onemocnění. V některých městských čtvrtích, obývaných židy, řádl však skvrnitý tyfus a jiné nakažlivé nemoci, zejména tuberkulóza plic.

Otázka: Jaká to byla korespondence s Eichmannem o otázce onemocnění tyfem, jestliže jste ji opravdu vedl?

Odpověď: Po dojití telegramu s rozkazem o odeslání židů ze Soluně spojil jsem se telefonicky s Eichmannem a upozornil jsem jej na případy onemocnění tyfem. On však nevěnoval pozornost této námitce a rozkázal ihned začít s odvážením.

Otázka: Kolik židů bylo celkem shromážděno a odvezeno z Řecka?

Odpověď: Z Makedonie a ze Soluně bylo vyvezeno, myslím, víc než 50 000 židů, asi 54 000 židů.

Otázka: Co je podkladem tohoto vašeho čísla?

Odpověď: Sám jsem četl zprávu, sestavenou Brunnerem pro Eichmanna po skončení operace. Brunner opustil Soluň koncem května 1943. Já sám jsem od počátku dubna až do konce května v Soluni nebyl, poněvadž Brunner prováděl tuto operaci sám.

Otázka: Kolik transportů bylo použito pro odvezení židů ze Soluně?

Odpověď: Více než 20, asi 20—25 transportních vlaků.

Otázka: Kolik lidí bylo dopravováno v každém transportním vlaku?

Odpověď: Asi 2000, v některých případech až 2 1/2 tisíce.

Otázka: Z jakých vagonů byly tyto transportní vlaky složeny?

Odpověď: Bylo používáno krytých vagonů pro přepravu zboží. Přepřevovaným byly dávány potraviny asi na 10 dní, hlavně chléb, olivy a jiné suché potraviny, a rovněž voda a léky.

Otázka: Řekl jste, že židů, odvezených do Osvětimi, se týkalo „konečné řešení“. Co si pod tím představujete?

Odpověď: Mám na mysli to, co mně o „konečném řešení“ řekl Eichmann, totiž fyzické vyhubení. Pokud jsem mohl soudit podle rozhovorů s Eichmannem, vraždění židů probíhalo v plynových komorách a jejich těla pak byla spalována v krematoriích.

Otázka: Můžete nám podat krátkou zprávu o otázce opatření, prováděných v Maďarsku a o vaší účasti při těchto opatřeních?

Odpověď: Po vstupu německých vojsk do Maďarska odebral se Eichmann osobně s velkým oddílem do Maďarska. Rozkazem, podepsaným náčelníkem bezpečnostní policie, byl jsem odvelen do Eichmannova oddílu. Eichmann započal svou činnost v Maďarsku koncem března 1944. Navázal také spojení s členy maďarské vlády, zejména se státními sekretáři Endre a von Baki. Prvním opatřením, které provedl Eichmann ve spojení s těmito maďarskými vládními činiteli, byla koncentrace maďarských židů na určitých místech. Provedení těchto opatření probíhalo podle pásem a bylo započato na t. zv. Podkarpatské Rusi a v Transylvánsku.

Začátek této operace připadá na polovinu dubna 1944.

V Zakarpatské Ukrajině se tato operace vztahovala na více než 200 000 židů. V malých městečkách a vesnicích, v nichž byli tito židé soustředěni, byly nesnesitelné ubytovací a zásobovací podmínky. Eichmann navrhl proto Maďarům, aby byli tito židé umístěni v Osvětimi a jiných koncentračních táborech. Trval však na tom, aby maďarská vláda nebo některý její člen o to požádal. Tato žádost následovala pak od ministra von Baki. Evakuace byla provedena maďarským četnictvem.

Eichmann mne jmenoval styčným důstojníkem u podplukovníka Ferenci, který byl pro provedení této operace zplnomocněn maďarským ministrem vnitra. Vyvážení židů z Maďarska bylo zahájeno v květnu 1944, při čemž evakuace probíhala podle pásem — nejprve z Podkarpatské Rusi, potom z Transylvánska, severního Maďarska, jižního Maďarska a nakonec ze západního Maďarska. Budapešť měla být očištěna od židů koncem června. Evakuace však nebyla provedena, poněvadž regent Horthy tomu zabránil. Tato operace se vztahovala asi na 450 000 židů. Druhá operace . . .

Otázka: Nejdříve řekněte Tribunálu, co bylo podniknuto pokud jde o organizaci operačních skupin (einsatzgrupp) pro provádění akcí proti židům v Maďarsku, jestliže tomu tak opravdu bylo.

Odpověď: Začátkem března 1944 byla organizována operační skupina bezpečnostní policie a SD v Mauthausenu u Lince. Eichmann sám vedl t. zv. speciální operační oddíl, v kterém shromáždil všechny, kteří měli v jeho oddělení nějakou funkci. Tento speciální operační oddíl byl for-

mován rovněž v Mauthausenu, byl podřízen náčelníku operačních skupin, tehdy standartenführerovi dru Geschke. Věcně byl však Eichmann podřízen pouze náčelníku bezpečnostní policie a SD.

Otázka: Jaké byly úkoly „Eichmannova oddílu se zvláštním určením“ v Maďarsku?

Odpověď: Eichmannova činnost v Maďarsku zahrnovala všechny otázky spojené s židovským problémem.

Otázka: Pod bezprostředním vedením koho byl organisován „Eichmannův oddíl se zvláštním určením“?

Odpověď: Řekl jsem již, že ve všech hospodářských a personálních otázkách byl Eichmann podřízen veliteli operační skupiny standartenführeru dru Geschke, který však nemohl dávat Eichmannovi žádné věcné pokyny. Eichmann podával zprávy o všech svých jednáních přímo do Berlína.

Otázka: Komu?

Odpověď: Buď obergruppenführeru Müllerovi, nebo v důležitějších případech náčelníku bezpečnostní policie a SD Kaltenbrunnerovi.

Otázka: Jak bylo v období, kdy byl prováděn výběr maďarských židů, udržováno spojení mezi jednotným roztríd'ovacím výborem pro židovské otázky a Eichmannovým zástupcem, jestliže toto spojení opravdu existovalo?

Odpověď: Roztríd'ovací výbor se snažil navázat spojení s Eichmannem za tím účelem, aby se pokusil změnit osud maďarských židů. Já sám jsem toto spojení s Eichmannem zprostředkoval. Chtěl jsem nalézt způsob, pomocí něhož by se toto opatření nevztahovalo na půl milionu židů z Maďarska. Roztríd'ovací výbor dával Eichmannovi návrhy, v nichž výměnou požadoval, aby židé zůstali v Maďarsku. Tyto návrhy byly především finančního charakteru. Eichmann byl nucen, krajně neochotně, předat tyto návrhy Himmlerovi. Himmler určil pro další rozhovory standartenführera Beckera. Tento měl pak s doktorem Kastnerem porady s plnomocníkem výboru. Eichmann se hned od začátku snažil zmařit tyto rozhovory. Ještě před dosažením konkrétních výsledků chtěl je postavit před hotovou věc, t. zn. deportovat do Osvětimi co možno největší množství židů.

Otázka: Mluvilo se při poradách mezi Kastnerem a Eichmannem o nějakých peněžních částkách?

Odpověď: Ano.

Otázka: O jakých částkách?

Odpověď: Při první poradě předal Kastner Eichmannovi asi 3 miliony pengö. Jak velké byly částky, o nichž se jednalo na dalších poradách, nevím.

Otázka: Komu předal doktor Kastner tyto peníze a co se s nimi stalo dál?

Odpověď: Tyto peníze byly předány Eichmannovi. Ten je předal mému pokladníku a posléze byly předány náčelníku bezpečnostní policie a SD v Maďarsku.

Otázka: Nyní o akcích, o kterých jste hovořil a které se vztahovaly asi na 450 000 židů, vyvezených z Maďarska. Povězte, hovořilo-li se o těchto skutečnostech deportace v oficiálních zprávách zasílaných do Berlína?

Odpověď: Ano. O každém vypraveném transportu byl do Berlína posílán telegram. Čas od času posílal Eichmann hlavnímu úřadu říšské bezpečnosti a náčelníkovi bezpečnostní policie souhrnné zprávy.

Otázka: Nyní o židech, kteří zůstali v Budapešti. Byla-li proti těmto židům podniknuta opatření, jaká opatření to byla?

Odpověď: Poté, kdy v čele maďarské vlády stanul Salaszi...

Otázka: Co se stalo s těmi asi 450 000 židy, o kterých jste se již zmínil?

Odpověď: Všichni bez výjimky byli dopraveni do Osvětimi a tam s nimi bylo naloženo v souhlase s pojmem „konečné řešení“.

Otázka: Chcete říci, že byli zabiti?

Odpověď: Ano, s výjimkou oněch 25—30 %, kteří byli použiti na práce. Odvolám se přitom na svou zmínku o poradě, konané v této souvislosti mezi Hössem a Eichmannem v Budapešti.

Otázka: Nyní se vracím k těm židům, kteří zůstali v Budapešti. Co se s nimi stalo?

Odpověď: V říjnu až listopadu 1944 bylo vybráno a deportováno do Německa asi 30 tisíc židů, nebo snad o několik tisíc víc. Měli tam být použiti jako pracovní síly na stavbě t. zv. jihovýchodního valu, opevněných to posic kolem Vídně. Šlo přitom hlavně o ženy.

Měli projít 200 km dlouhou cestu z Budapešti až na německé hranice pěšky. Byli rozděleni na pochodové skupiny a šli podle zvláštních, předem stanovených cestovních plánů. Jejich ubytování a zásobování během pochodu bylo neobyčejně špatné. Většina z nich onemocněla a zeslábla. Dostal jsem od Eichmanna rozkaz přijmout je na německých hranicích a předat je gauleiteru Dolního Dunaje, aby je použil na práce. V mnohých případech jsem tuto pracovní sílu odmítal, poněvadž lidé byli nemocní a vysílení. Eichmann mne donutil přijímat i tyto lidi a v tomto případě mně dokonce hrozil, že jestliže mu budu i nadále činit politické potíže, navrhne Himmlerovi, abych byl uvězněn v koncentračním táboře. Po tomto případě byl jsem z Eichmannova oddílu odvolán.

Velká část těchto dělníků zahynula v t. zv. pracovních táborech v Dolním Dunaji vyčerpáním a epidemickými nemocemi. Nevelké procento,

asi 12 000 lidí, bylo dopraveno do Vídně nebo jejího okolí, asi 3000 lidí bylo dopraveno do Bergen-Belsenu, kteří se pak dostali do Švýcarska. To byli židé, kteří byli v průběhu rozhovoru s výborem z Německa propuštěni.

Otázka: Shrňeme-li vše, co se týká akcí v Řecku, Maďarsku a na Slovensku, jaké asi množství židů bylo postiženo opatřeními se strany gestapa a SD v těchto zemích, vám osobně známých?

Odpověď: Na Slovensku asi 66 000, v Řecku asi 64 000, v Maďarsku přes 500 000 lidí.

Otázka: Pokud jde o Chorvatsko a Bulharsko, o nichž jste poněkud informován, jaké množství židů bylo tam postiženo těmito opatřeními?

Odpověď: Pokud vím, v Bulharsku asi 8000 židů; pokud jde o Chorvatsko, vím pouze o 3000 židech, dovezených do Osvětimi v létě 1942 ze Záhřebu.

Otázka: Probíhaly porady specialistů o židovské otázce ze správy IV-A o otázkách, které byly uvedeny v dokumentu, na nějž jste se odvolával?

Odpověď: Ano. Eichmann měl ve zvyku svolávat každý rok do Berlína velkou poradu se svými spolupracovníky. Tyto porady se konaly většinou v listopadu. Spolupracovníci, kteří pracovali za hranicemi, museli podávat na těchto poradách zprávy o své činnosti. Pokud vím, nekonala se jedna taková porada v roce 1944 proto, že Eichmann byl v listopadu 1944 ještě v Maďarsku.

Otázka: Co je vám osobně známo o tom, kolik židů bylo podrobena „konečnému řešení“, t. zn. kolik židů bylo usmrceno?

Odpověď: Je velmi těžké, abych stanovil přesný počet. Mám pouze jedno východisko — rozhovor mezi Eichmannem a Hössem ve Vídni, během kterého řekl, že mezi židy, přivezenými do Osvětimi z Řecka, bylo velmi málo práce schopných; z židů, přibývajících z Československa a Maďarska, bylo práce schopných 25—30 %. Proto je pro mne velmi nesnadné, abych uvedl spolehlivé číslo.

Otázka: Nedověděl jste se během porad s jinými specialisty pro židovskou otázku a s Eichmannem nebo neobdržel jste údaje o celkovém počtu židů, usmrcených podle programu?

Odpověď: Eichmann sám hovořil vždycky nejméně o 4 milionech židů, jindy uváděl číslo 5 milionů. Podle mého osobního odhadu byly t. zv. „konečnému řešení“ podrobeny při nejmenším 4 miliony židů. Kolik z nich zůstalo na živu, to ovšem říci nemohu.

Otázka: Kdy jste naposled viděl Eichmanna?

Odpověď: Naposled jsem viděl Eichmanna koncem února 1945 v Berlíně. Řekl tehdy, že jestliže bude válka prohrána, spáchá sebevraždu.

Otázka: Uváděl tehdy celkový počet židů, kteří byli zabiti?

Odpověď: Ano. Vyjádřil se tehdy velmi cynicky. Řekl, že skočí do hrobu s úsměvem, protože si bude se zvláštním uspokojením vědom toho, že má na svědomí asi 5 milionů lidí.

ZE ZPRÁVY
OPERAČNÍ SKUPINY „A“ BEZPEČNOSTNÍ POLICIE A SD
ZA OBDOBÍ OD 16. ŘÍJNA 1941 DO 31. LEDNA 1942

(Dokument USA-180)

... Podle základních rozkazů měla systematická práce na očištění Východu za cíl pokud možno úplnou likvidaci židů. Tohoto cíle bylo v podstatě dosaženo. Exekuci bylo, vyjímaje Bělorusko, podrobena 229 052 židů. V pobaltských provinciích zbylí židé jsou mobilisováni v termínovaném pořadí na práce a jsou ubytováni v ghettu ...

ESTONSKO

Exekuce židů, pokud nebyli poslední z nich nezbytní na práce, byla postupně prováděna silami bezpečnostní policie a SD. Dnes není v Estonku židů ...

LOTYŠSKO

V Lotyšsku bylo při vstupu německých vojsk 70 000 židů ...

Do října 1941 bylo zvláštními oddíly podrobena exekuci přesně 30 000 židů ...

V poslední době byly provedeny další exekuce. Tak na př. 9. listopadu 1941 bylo v Dvinsku podrobena exekuci 11 034 židů. Začátkem prosince 1941 byla při operaci, provedené na příkaz bývalého velitele SS a policie, vykonána v Rize exekuce nad 2850 židy. V ghettech je nyní, kromě židů z Německa, zaokrouhleně: v Rize 2500 lidí, v Dvinsku 950 lidí, v Libavě 300 lidí.

Tito židé, kteří jsou dobrými specialisty, jsou dnes ještě pro udržení hospodářství nezbytní ...

LITVA

... V důsledku mnoha dílčích operací bylo celkem zlikvidováno 136 421 lidí ...

BĚLORUSKO

Otázka rozhodné a úplné likvidace židů na území Běloruska naráží po příchodu Němců na známé potíže. Právě zde tvoří židé mimořádně vysoké procento specialistů, kteří jsou v této oblasti v důsledku nedostatku

jiných rezerv nezbytní. Kromě toho vstoupila operační skupina „A“ na toto území až s nástupem silných mrazů, které velmi znesnadňují provedení hromadných exekucí.

Další potíží spočívá v tom, že židé žijí rozptýleni po celém území; bereme-li v úvahu velké vzdálenosti, špatný stav silnic, nedostatek automobilového parku, benzinu a nepatrné síly bezpečnostní policie a SD, jsou popravy možné pouze při maximálním vypětí všech sil. Bez ohledu na to bylo již postříleno 41 tisíc židů. Do tohoto počtu nebyli zahrnuti ti, kteří byli zastřeleni předcházejícími operačními oddíly...

Veliteli policie v Bělorusku byly dány pokyny, aby bez ohledu na obtížnou situaci, pokud možno rychle, zlikvidoval židovskou otázku. Přesto je však pro to zapotřebí asi dva měsíce času, podle počasí.

Umístění zbylých židů v běloruských ghettech a koncentračních táborech spěje ke konci...

ZE SITUAČNÍ ZPRÁVY
VELITELE ROTY 12. POLICEJNÍHO PLUKU¹²
ZE DNE 1. LISTOPADU 1942

(Dokument SSSR-119a)

... Obklíčení bylo stanoveno na 4.30 hod.¹³ a ukázalo se, že díky předcházejícímu osobnímu průzkumu vedoucích a zachovávaní tajnosti bylo obklíčení provedeno v nejkratší době a uprchnutí židů se stalo nemožným.

Pročesávání ghetta následovalo podle rozkazu velitele v 6.00 hodin. Pro tmu byl začátek odsunut o půl hodiny. Židé, kteří poznali, o čem jde, začali se z větší části dobrovolně shromažďovat na ulicích ke kontrole; s pomocí dvou strážmistrů podařilo se již během první hodiny přivést jich k místu shromáždění několik tisíc; když ostatní židé viděli, kam věc směřuje, připojili se k zástupu, takže ochranné policii se nepodařilo provést na místě shromáždění zamýšlenou kontrolu pro obrovský a neočekávaný nával lidí.

Prvého dne pročesávání počítali jen s 1—2 tisíci lidí. První pročesávání bylo skončeno v 17 hodin a proběhlo bez zvláštních příhod. Prvního dne bylo popraveno asi 2000 lidí. Noc strávila rota v pohotovosti ve vojenském klubu.

Dne 30. října 1942 bylo ghetto pročesáno po druhé. Dne 31. října po třetí a 1. listopadu po čtvrté.

¹² 12. policejní pluk provedl koncem října a začátkem listopadu 1942 vyhlazení židů v pinském ghettu.

¹³ 29. října 1942.

Celkem bylo k místu shromáždění sehnáno 15 000 židů. Nemocní židé a v domech zanechané děti byly popraveny ihned na místě, v ghettu, na dvoře. V ghettu bylo popraveno asi 12 000 židů. . .

Z Á V Ě R Y

. . . I tam, kde nejsou sklepy, je v malých sklepních prostorách značný počet osob. Taková místa je třeba násilně zvenčí otevřít nebo tam poslat služební psy (v Pinsku se při tom výborně osvědčil služební pes „Asta“), nebo tam vhodit ruční granát. Ve všech případech vylézají židé ihned ven . . .

Doporučujeme získat nedospělé k ukázání těchto úkrytů tím, že jim za to slíbíme život. Tato metoda se dobře osvědčila . . .

Z HLÁŠENÍ VELITELE 1. ODDÍLU OCHRANNÉ POLICIE VE MĚSTĚ DVINSKU

(Dokument SSSR)

. . . 19. února tohoto roku byla v židovském táboře zadržena židovka Haja Maierová, která si u nějakého dělníka z koncentračního tábora, provádějícího opravy, vyměnila kousek látky za 2 kg mouky.

Židovka Maierová byla podle nařízení ochranné policie dnes v 10 hodin na dvoře tábora, za přítomnosti všech ostatních židů z tábora, zastřelena. Dělník, který mouku vyměnil, nebyl nalezen . . .

Z VYHLÁŠKY VELITELSTVÍ Č. 12, VYVĚŠENÉ V KISLOVODSKU V ZÁŘÍ 1942¹⁴

(Dokument SSSR)

V š e m ž i d ů m

Aby byly osídleny řídky obydlené okresy Ukrajiny, musí se všichni židé, bydlící v Kislovodsku, a ti, kteří nemají stálé bydliště, dostavit ve středu 9. září 1942 v 5 hod. ráno podle berlínského času (v 6 hod. podle moskevského času) na nákladní nádraží v Kislovodsku. Transport odjíždí v 6 hod. ráno (7 hod. ráno podle moskevského času). Žádný žid nesmí mít zavazadlo těžší než 20 kg včetně potravin na 2 dni.

Další stravování bude německými orgány na nádražích zajištěno . . .

Přesídlení podléhají i ti židé, kteří byli pokřtěni . . .

¹⁴ Jednou z metod, používaných fašisty k vyhlazování pokojného židovského obyvatelstva, bylo shromáždění židů určitého místa pod záminkou přesídlení do jiných okresů. Židé takovým způsobem na jedno místo shromáždění byli pak postříleni.

Z ÚŘEDNÍ ZPRÁVY POLSKÉ VLÁDY

(Dokument SSSR-60)

... Oficiální polská statistická výroční zpráva určovala množství židů v Polsku číslicí 3 115 000.

Podle neoficiálních údajů z roku 1939 bylo v Polsku 3 300 000 židů. Po osvobození Polska bylo napočteno méně než 100 000 židů. 200 000 polských židů žije až doposud v SSSR.

To znamená, že v Polsku zahynuly 3 miliony židů ...

Z TĚSNO PISNÉHO ZÁPISU ZASEDÁNÍ
MEZINÁRODNÍHO VOJENSKÉHO TRIBUNÁLU
ZE DNE 27. ÚNORA 1946

Výpověď svědka Suckewera Abrahama Herceviče
(židovského spisovatele)

Předseda: Řekněte své jméno.

Suckewer: Suckewer Abraham Hercevič.

Předseda: Jste občanem Sovětského svazu?

Suckewer: Ano.

(Svědék dává slavnostní slib, že bude vypovídat pouze pravdu)

*Smirnov:*¹⁵ Svědku, řekněte, kde vás zastihla německá okupace?

Svědék: V městě Vilně.

Smirnov: Byl jste v tomto městě během okupace delší dobu?

Svědék: Byl jsem tam od prvního dne německé okupace až téměř do posledního.

Smirnov: Byl jste očitým svědkem pronásledování židů v tomto městě?

Svědék: Ano.

Smirnov: Prosím, řekněte o tom soudu.

Svědék: V době, kdy Němci obsadili město Vilno, bylo v něm asi 80 000 židů. Ihned bylo na Vilenské ulici č. 12 zřízeno t. zv. „sonderkommando“ s veliteli Schweichenbergem a Martinem Weissem. Lovci tohoto „sonderkommanda“, nebo jak jim říkali židé — „lapači“, ve dne i v noci vnikali do židovských bytů a odvlékali odtud muže, jimž rozkázali vzít si s sebou kousek mýdla a ručník a odehnali je do domů směrem na městečko Ponari. Toto městečko je asi 8 km od Vilna. Odtud se skoro nikdo nevrátil.

Když židé poznali, že se jejich milí nevracejí, velká část obyvatelstva se ukryla. Němci je však začali hledat pomocí psů. Mnoho jich našli, a kdo s nimi nechtěl jít, toho na místě zastřelili. Musím říci, že Němci pro-

¹⁵ L. N. Smirnov — pomocník hlavního žalobce SSSR v Norimberském procesu.

hlašovali, že vyhlazují židovský lid zákonitě. 8. července byl vydán rozkaz, aby židé nosili na zádech přišíité znamení, potom bylo rozkázáno, aby nosili toto znamení na prsou. Tento rozkaz byl podepsán velitelem Vilna Zehnpfenigem. Na druhý den vydal však jakýsi velitel Neumann zvláštní nařízení, že místo přišíitých znamení musí být nošen žlutý sionský znak.

Smirnov: Co je to „žlutý sionský znak“?

Svědék: Je to šestiúhelný kousek látky na prsou a na zádech, aby bylo lze odlišit židy od ostatního obyvatelstva města. Dalšího dne bylo však nařízeno nosit modrou pásku na rukávě s bílou hvězdou. Protože se židé velmi málo zdržovali v městě, nevěděli, jaký znak mají mít. Jestliže židé tento znak neměli, byli okamžitě zavřeni a už je nikdy nikdo neviděl.

17. července 1941 byl jsem na Novgorodské ulici ve Vilně svědkem velkého pogromu. Veliteli tohoto pogromu byli jmenovaní Schweichenberg, Martin Weiss, Herring a náčelník gestapa Schönhafer. Obklíčili tento okres sonderkomandem. Vyhnali všechny muže na ulici a rozkázali jim odepnout si kalhoty a dát ruce za hlavu. Když se tak stalo, odváděli všechny židy do věznice. Jakmile začali jít, kalhoty jim spadly a lidé nemohli dále. Kdo si chtěl kalhoty přidršet rukou, byl hned na ulici zastřelen. Když jsme šli v koloně po ulici, sám jsem viděl ležet asi 100 až 150 mrtvých. Potůčky krve tekly dolů po ulici, jako by byl přšel rudý déšť. V prvních dnech srpna 1941 chytil mne na ulici Dokumentskaja jeden Němec. Šel jsem tehdy k matce. Řekl mně: „Pojd' se mnou, budeš vystupovat v cirkusu.“

Když jsem šel, viděl jsem, že druhý jakýsi Němec vede žida, starého rabína z této ulice, Kassela. Třetí Němec držel již mladého chlapce. Když jsme došli do staré synagogy v této ulici, viděl jsem, že je tam dříví narovnané do pyramidy. Němec vyndal revolver a řekl, že se musíme svléci. Když jsme se svlékli do naha, Němec rozškrtnul zápalku a dříví zapálil. Druhý Němec přinesl ze synagogy tři svitky tory,* dal nám je a řekl, abychom tancovali okolo ohně a zpívali ruské písně. Tři Němci stáli za námi, bodáky nás popoháněli k ohni a smáli se. Když jsme byli téměř bez sebe, Němci odešli.

Musím říci, že masové vyhlazování židovského národa ve Vilně bylo zahájeno tehdy, když do Vilna přijel gebietskommissar Hans Fincks a referent pro židovské věci Muhrer. Dne 31. srpna pod vedením gebietskommissara a Muhrera . . .

Předseda: V kterém roce?

Svědék: V roce 1941.

Předseda: Pokračujte.

* Tora — hebrejský zákon Mojžíšův — pozn. překl.

Svědék: Pod Fincksovým a Muhrerovým vedením obklíčili Němci židovské čtvrti ve Vilnu v Rudnikovské a Židovské ulici, v Galonské slepé uličce, v Šabelské a Strašynské ulici, kde žilo 8—10 tisíc židů.

Byl jsem tehdy nemocen a spal jsem. Najednou jsem ucítil úder dětek. Když jsem vstal z postele, uviděl jsem před sebou Schweichenberga s velkým psem. Tloukl všechny a křičel, aby rychle vyšli ven. Venku jsem uviděl mnoho žen, starců a dětí, všichni to byli židé, kteří tam bydlili. Schweichenberg a sonderkomanda obklíčili všechny a bylo nám řečeno, že nás odvezou do ghetta. Jako všechno, co hitlerovci řeknou, je lež, tak také tohle byla lež. Šli jsme ve skupinách městem a vedli nás k lutyščevské věznici. Všichni věděli, že nás vedou na smrt.

U lutyščevské věznice, vedle t. zv. Lutyščevského tržiště, uviděl jsem špalír Němců s bílými klacky, kteří tam čekali, aby nás přivítali. Když jsme procházeli řadou, Němci nás bili klacky. Když někdo upadl, křičeli, aby jiný žid vzal upadnuvšího do rukou a odnesl ho do otevřených vrat lutyščevské věznice. U věznice jsem prchl. Přepřel jsem řeku Viliju a ukryl jsem se u své matky. Má žena, která se dostala až do věznice a pak odtamtud uprchla, vyprávěla, že tam viděla již polomrtvého známého židovského vědce Molocha Priluckého, předsedu židovské společnosti ve Vilně doktora Jakova Vigockého a rovněž mladého historika Pinkuse Kohna. Známí umělci Haš a Kadiš tam leželi mrtví. Němci vězně ztloukli, oloupili je a všechny odvezli do Ponarů.

Pod vedením gebietskommissara Finckse, Muhrera, Schweichenberga, Martina Weisse a jiných obklíčilo tisíce Němců 6. září v 6. hodin ráno město, vnikli do židovských domů, nařídili všem vzít si jen to, co lze unést v rukou, a vyjít na ulici. Tehdy nás odvedli do ghetta. Když jsme procházeli ulici, kde jsem žil (byla to ulice Vilkomirovská), viděl jsem, že Němci přivezli nemocné židy z nemocnice. Byli ještě v modrých nemocničních úborech. Postavili je všechny před kolonu a německý kameraman ten výjev filmoval.

Musím však říci, že ne všichni židé byli odvezeni do ghetta. Fincks tak činil podle promyšleného plánu. Jednu ulici zahrnul do ghetta a druhou do Ponarů. Ve Vilně zřídili Němci dvě ghetta. V prvním bylo 29 000 židů, ve druhém 15 000. Asi polovina židovského obyvatelstva Vilna do ghetta nedošla, protože byla postřílena již dříve. Pamatuji se, že jakmile jsme vešli do ghetta...

Smirnov: Rozuměl jsem vám dobře, že před zřízením ghetta byla polovina židů z Vilna vyhlazena?

Svědék: Ano, správně.

Když jsem přišel do ghetta, spatřil jsem tento výjev: Martin Weiss vešel s židovským děvčátkem. Když jsme pooděšli, vytáhl revolver a zastřelil je. Toto děvčátko se jmenovalo Hitele Tarlová.

Smirnov: Kolik let bylo děvčátku?

Svěddek: Jedenáct.

Musím říci, že Němci zřídili ghetto pouze za tím účelem, aby mohli snadněji vyhlazovat obyvatelstvo. Velitelem ghetta byl referent pro židovské otázky Muhrer. Vydával všelijaká divoká nařízení. Zakázal na příklad židům nosit hodinky. Židé se nesměli v ghettu modlit. Když přišel do ghetta Němec, musel před ním každý smeknout, nesměl se však na něj podívat.

Smirnov: To bylo oficiální nařízení?

Svěddek: Ano, od Muhrera.

Smirnov: Tato nařízení byla vylepována?

Svěddek: Ano, v ghettu.

Tentýž Muhrer vydal nařízení, že jakmile přijde do ghetta na místo, kde pracují pro něho, musí všichni dělníci padnout k zemi a štěkat jako psi. Ve svátek „posledního soudu“ v roce 1941 vnikl Schweichenberg a totéž sonderkomando do druhého ghetta, pochytali všechny starce v synagogách a odvezli je do Ponarů.

Vzpomínám si na jeden den, kdy Schweichenberg přišel do tohoto druhého ghetta a lovci chytali židy.

Smirnov: Co to znamená „lovci“, svědku?

Svěddek: Lovci byli nazýváni ti vojáci ze sonderkomanda, kteří chytali židy.

Smirnov: To znamená, že ti, kteří byli obyvatelstvem nazýváni lovci, byli vojáci ze sonderkomanda?

Svěddek: Ano, správně. Tito lovci vytahovali židy ze sklepů a chtěli je odvést. Židé však již věděli, že nikdo se zpátky nevrátí a nechtěli jít. Tehdy začal Schweichenberg střílet do obyvatelů ghetta. Pamatuji si přesně, že u něho stál velký pes. Jakmile tento pes uslyšel střelbu, skočil na Schweichenberga a zakousl se mu do hrdla, jako by se vztekl. Schweichenberg psa zabil a nařídil židům, aby psa pochovali a plakali nad hrobem. Ano, opravdu jsme tehdy plakali nad tím, že v zemi leží jenom pes a ne Schweichenberg.

Koncem prosince 1941 bylo v ghettu nařízeno, že židovky nesmějí rodit.

Smirnov: Uved'te, prosím, svědku, v jaké formě bylo toto nařízení německo-fašistickými úřady učiněno?

Svěddek: Do nemocnice na ulici č. 6 přišel Muhrer a řekl, že z Berlína přišlo nařízení o tom, že židovské ženy nesmějí rodit a jestliže se dovědí, že židovská žena porodila dítě, bude toto zabito.

Koncem prosince porodila moje žena v ghettu dítě, chlapce. Nebyl jsem tehdy v ghettu; uprchl jsem během jednoho masakru, nebo jak tomu říkali, akce. Když jsem přišel, dověděl jsem se, že v nemocnici

v ghettu porodila moje žena dítě. Viděl jsem, že nemocnice je Němci obklíčena a že před ní stojí černý vůz. U vozu stál Schweichenberg a „lovci“ vynášeli z nemocnice starce a nemocné a házeli je jako kusy dřeva do auta. Viděl jsem mezi nimi židovského spisovatele a redaktora Grodněnského v okamžiku, kdy ho házeli do auta.

Když večer Němci odešli, zašel jsem do nemocnice a uviděl jsem svou ženu celou uplakanou. Ukázalo se, že v době, kdy dítě porodila, měli již židovští lékaři nemocnice nařízení, že židovské ženy nesmějí rodit. Ukryli dítě spolu s jinými do jednoho pokoje. Když přišla komise s Muhrerem, uslyšeli, že děti v pokoji pláčí. Vyrázili dveře a vešli do pokoje. Když moje žena uslyšela, že vyrázili dveře, ihned vstala, aby se podívala, co je s dítětem. Spatřila, jak jeden Němec držel dítě, přiložil mu něco pod nos, pak jím mrštil na postel a smál se. Když moje žena dítě vzala, bylo pod nosem černé. Když jsem přišel do nemocnice, uviděl jsem své dítě již mrtvé. Bylo ještě trochu teplé.

Když jsem na druhý den přišel ke své matce do ghetta, našel jsem její pokoj prázdný. Na stole ležela otevřená modlitební knížka a nedopitý šálek čaje. Dověděl jsem se, že Němci v noci tento dvůr obklíčili a všechny odvezli do Ponarů.

V posledních dnech prosince 1941 věnoval Muhrer ghettu dar. Do ghetta přijel povoz s obuví mrtvých v Ponarech zastřelených židů. Starou obuv poslal do ghetta jako dar. A mezi touto obuví jsem poznal bačkory své matky.

Druhé ghetto bylo brzy úplně vyhlazeno a v německých novinách vycházejících ve Vilnu se objevila zpráva, že židé z tohoto okresu vymřeli na epidemii.

Dne 23. prosince v noci přijel Muhrer a rozdál obyvatelům 3000 žlutých lístků, t. zv. „Ausweise“. Tyto tři tisíce lidí, kteří měli žluté lístky, měly právo zaregistrovat na sebe své příbuzné, asi 9000 lidí, v ghettu však bylo tehdy 18—20 tisíc. Ti, kteří měli žluté lístky, odešli ráno do práce a na ostatních, kteří byli v ghettu a neměli tyto lístky, byl proveden masakr. Byli pobiti ti, kteří nechtěli jít na smrt. Zbytek byl odvezen do Ponarů.

Mám dokument o židovských oděvech v Ponarech, který jsem našel u Finckse po osvobození Vilna. Jestli je tento dokument zajímavý, mohu jej předložit.

Poslyšte, co bylo v tomto dokumentu napsáno. Přečtu jenom několik řádků (čte německy):

„Telefon 19-36. Vilno, 3. listopadu 1941. Panu gebietskommissarovi Vilna. Podle vašeho rozkazu budou všechny staré židovské oděvy předány správě Vilna.“

Smirnov: Svědku, řekl jste, že na počátku německé okupace bylo ve

Vilně 80 000 židů. Kolik židů zůstalo na živu po skončení okupace Vilna?

Svědék: Po skončení okupace Vilna zůstalo na živu asi 600 lidí.

Smirnov: To znamená, že 79 000 lidí bylo vyhlazeno?

Svědék: Ano.

Z DOPISU VELITELE GESTAPA MÜLLERA
NÁČELNÍKU BEZPEČNOSTNÍ POLICIE A BEZPEČNOSTNÍ
SLUŽBY HIMMLEROVI ZE DNE 16. PROSINCE 1942
O DEPORTACI POLSKÝCH ŽIDŮ
DO KONCENTRAČNÍCH TÁBORŮ V NĚMECKU
(Dokument USA-241)

... V souvislosti se zvýšenou dodávkou pracovních sil koncentračním táborům, která musí být skončena k 30. lednu 1943, lze určit tento postup pokud jde o židy:

1. Celkový počet — 45 000 židů.

2. Počátek deportace — 11. ledna 1943. Konec deportace — 31. ledna 1943. Německé železnice nemohou poskytnout zvláštní soupravy pro evakuaci asi od 15. prosince 1942 do 10. ledna 1943 následkem zvýšeného transportu vojáků z fronty, kteří odjíždějí na dovolenou.

3. Stav: 45 000 židů, z toho 30 000 židů bude z oblasti Bialostoku, 10 000 z terezínského ghetta; z těchto židů 5000 musí být práce schopných, t. zn. ti, kterých bylo používáno na lehčí práce v ghettu, a 5000 židů práce neschopných a starších 60 let ...

Jako dosud mají být vyvezeni pouze ti židé, kteří nemají zvláštní styky a vojenská vyznamenání. 3000 židů z okupovaných holandských oblastí, 2000 židů z Berlína. Celkem 45 000 (počet 45 000 zahrnuje v sobě invalidy, starce a děti).

Použitím praktických metod výběru mezi židy příjíždějícími do Osvětimi je třeba získat 10 000 až 15 000 práce schopných lidí ...

Z ROSENBERGOVA MEMORANDA
„POKYNY K VYŘEŠENÍ ŽIDOVSKÉ OTÁZKY“¹⁶
(Dokument 212-PS, USA-272)

... Prvním základním cílem německých opatření, provedených v této otázce, musí být nejprísnější oddělení židů od ostatního obyvatelstva. Při provádění tohoto opatření je především třeba podchytit všechno židovské obyvatelstvo tím, že bude proveden rozkaz o registraci a jiná podobná opatření.

¹⁶ Pokyny se týkají řešení „židovské otázky“ ve východních oblastech okupovaných hitlerovci.

Všechna práva na svobodu musí být židům odňata; všichni musí být ubytováni v ghettu a současně odděleni podle pohlaví. Existence celých židovských osad a vesnic v Bělorusku a Ukrajině to zvláště usnadňuje. Mimo to je třeba nalézt místa, kde by bylo možné vhodně použít židovskou pracovní sílu v tom případě, že jí bude zapotřebí. Tato ghetta mohou být podřízena židovské samosprávě s židovskými činiteli. Avšak ochrana ghett a jejich separace od ostatního okolí musí být svěřena policii. Také v těch případech, kdy ještě nelze zřídit ghetto, je třeba dbát o to, aby byla zavedena tvrdá opatření, která by zabráňovala dalšímu směšování krve mezi židy a ostatním obyvatelstvem.

Tajná střediska pro vyhlazování pokojného obyvatelstva, zřízená německým fašismem¹⁷

V ý p o v ě ě s v ě d k a R o j z m a n a S., p o l s k é h o o b ě a n a

(Z těsnopisného záznamu ze zasedání Mezinárodního vojenského tribunálu
z 27. února 1946)

Předseda: Jak se jmenujete?

Svědék: Rojzman Samuel. (*Svědék přísahá*)

*Smirnov:*¹⁸ Svědku Rojzmane, čím jste se zabýval před válkou?

Svědék: Před válkou jsem pracoval jako účetní u exportní firmy.

Smirnov: Kdy a za jakých okolností jste se stal vězněm Treblinky-2?

Svědék: V srpnu roku 1942 mne odvedli z varšavského ghetta.

Smirnov: Jak dlouhou dobu jste strávil v Treblinkách?

Svědék: Byl jsem v Treblinkách rok, do srpna roku 1943.

Smirnov: Je vám tedy dobře známo, jak bylo zacházeno s lidmi v tomto táboře?

Svědék: Ano. Je mi to známo.

Smirnov: Prosím vás, popište Tribunálu, co to byl tento tábor.

Svědék: Každodenně tam přicházely transporty, podle toho, kolik bylo k dispozici vlaků (3—5 vlaků); tyto transporty byly složeny výhradně

¹⁷ Hitlerovci vytvořili zvláštní tajná místa pro hromadné vyhlazení lidí předurčených k smrti. Existence těchto míst se udržovala v přísné tajnosti. V řadě případů byly jim dávány smluvené názvy. Lidé, určení z rasových nebo politických motivů k vyhlazení v těchto místech, byli do poslední minuty přesvědčeni o tom, že jsou stěhováni na jiné místo. Teprve tehdy, když se ocitli v plynové komoře nebo ve „vražděnici“ (auto smrti), poznali, že se stali obětí strašlivého omylu. Toto nebyly koncentrační tábory, protože lidé byli v těchto místech pravidelně jen několik desítek minut a nikdy ne více než dvě hodiny. Z těchto strašných míst, zřízených německým fašismem, jsou uváděny dokumenty o středisku Chelmnu ve vesnici Chelmno (Polsko) a o treblinském koncentračním táboře.

¹⁸ Z. N. Smirnov — pomocník hlavního žalobce SSSR v Norimberském procesu.

ze židů z Československa, Německa, Řecka a Polska. Bezprostředně po příjezdu během pěti minut byli všichni lidé vyvedeni z vlaků a museli stát na nástupišti. Všichni ti, kteří opustili vlak, byli okamžitě rozděleni na skupiny: muži zvlášť, ženy a děti také zvlášť. Všichni se museli ihned svléci do naha, což se dělo pod důtkami Němců, kteří jimi zastrašovali. Dělníci, kteří tam pomáhali, okamžitě sebrali veškeré šatstvo a odnesli je do baráků. Takto — nazi — museli projít ulicí do plynových komor.

Smirnov: Prosím vás, řekněte nám zde, jak Němci nazývali tuto cestu do plynových komor.

Svědék: Tato ulice byla německy nazývána Himmelfahrtstrasse.

Smirnov: To je „cesta do nebe“?

Svědék: Ano.

Smirnov: Jak dlouho žil člověk, který se dostal do treblinského tábora?

Svědék: Celý proces — vysvěcení a cesta do plynové komory — trval mužům 8—10 minut, ženám 15 minut. Ženám trval 15 minut proto, že před tím, než odešly do plynové komory, byly jim ustřiženy vlasy.

Smirnov: Proč jim byly stříhány vlasy?

Svědék: Podle nápadu „pánů“ měly tyto vlasy sloužit pro výrobu matrací pro německé ženy.

Předseda: Chcete říci, že uběhlo pouze 10 minut od doby, kdy byli vyloženi z nákladních aut, do té doby, než byli odvedeni do plynových komor?

Svědék: Jsem přesvědčen o tom, že mužům to více jak 10 minut netrvalo.

Smirnov: Včetně vysvlékání?

Svědék: Ano.

Smirnov: Lidé do Treblinek byli přiváženi vlaky anebo nákladními auty?

Svědék: Většinou byli přiváženi vlaky. Pouze židy z okresních městeček a vesniček sváželi nákladními auty. Na nákladních autech bylo napsáno „Expositionstör“, protože přijížděli z Vajngrovu a ze Sokolova.

Smirnov: Jak vypadala v poslední době stanice Treblinky?

Svědék: Z počátku nebylo na stanici žádných nápisů. Za několik měsíců velitel tábora Franz Kurt zřídil prvotřídní železniční stanici s nápisem; na barácích, kde byly uloženy oděvy, byly nápisy: „buffet“, „pokladna“, „telegraf“, „telefon“ atp. Dokonce tam byl tištěný jízdní řád příjezdu a odjezdu vlaků do Grodna, Suvalky, Vídně a Berlína.

Smirnov: Rozuměl-li jsem vám správně, bylo na stanici Treblinky zřízeno falešné nádraží s vyhláškami jízdních řádů, s pokyny o vypravení vlaků s nástupiště, jakoby do Suvalky a pod.?

Svědék: Když lidé vystupovali z vlaků, měli skutečně ten dojem, že

jsou na pěkném nádraží, ze kterého vede cesta na Suvalky, Grodno, Vídeň atd.

Smirnov: A co se pak dále dělo s lidmi?

Svěddek: Lidé pak byli přímo vedeni ulicí Himmelfahrtstrasse do plynových komor.

Smirnov: Jak si počínali Němci při zabíjení lidí v Treblinkách?

Svěddek: Pokud jde o vraždění, měl každý německý dozorce svou zvláštnost. Vzpomínám si pouze na jeden příklad. U nás byl scharführer Menz. Jeho úkolem byl dozor nad tak zvaným lazaretem. V tomto lazaretě byly zabíjeny všechny slabé ženy a malé děti, kterým se nedostávalo sil, aby vlastními silami došly k plynové komoře.

Smirnov: Můžete, svědku, popsat Tribunálu, jak vypadal tento lazaret?

Svěddek: Byla to část náměstí, obklopená nevysokým dřevěným plotem. Sem vodili všechny ženy, starce a nemocné děti. U vchodu lazaretu visela vlajka Červeného kříže. Menz, jehož úkolem bylo usmrcení všech lidí, kteří byli přivezeni do lazaretu, tuto práci nikomu nepřenechával. Byly stovky lidí, kteří chtěli vědět a vidět, co s tam těmi bude, avšak on nikomu tuto práci nesvěřil, chtěl to dělat vlastnoručně.

Jeden příklad toho, co se tam dělo s dětmi. Z vagonu přivedli desetileté děvčátko s dvouletou sestřičkou. Když starší desetiletá sestra uviděla, že Menz vzal revolver, aby zabil její dvouletou sestřičku, vrhla se k němu s pláčem a ptala se, proč chce zabít její sestru. Nezasmělil její sestru, nýbrž ji živou hodil do ohně a potom ihned zabil starší sestru.

Ještě jeden příklad. Přivezli jednu starší ženu s její dcerou, která byla v posledním stadiu těhotenství. Přivedli je do lazaretu, položili na trávu a přivedli několik Němců, aby byli přítomni při porodu děčka v táboře. „Divadlo“ trvalo dvě hodiny. Když se děčko narodilo, Menz se tázal babičky, t. j. matky té ženy, která rodila, komu ona dává přednost, aby ho zabili dříve. Pravila, že prosí, aby zabili ji. Je jasné, že to udělali právě naopak. Nejprve zabili dítě sotva narozené, potom matku děčka a nakonec babičku.

Smirnov: Svědku, je vám známo jméno Kurt Franze?

Svěddek: Byl zástupcem velitele tábora Stengela a byl největším vrahem v táboře. Kurt Franz za to, že v lednu 1943 oznámil, že v Treblinkách byl zabit 1 milion židů, povýšil z obersturmführera na obersturmbannführera, dostal tedy vyšší hodnost.

Smirnov: Řekněte nám, svědku, vzpomínáte-li si, jak Franz Kurt zabil ženu, která uváděla, že je sestrou Zigmunda Freuda?

Svěddek: Z Vídně přijel vlak. Stál jsem na nástupišti, když lidé vycházeli z vagonů. Jedna starší žena šla ke Kurt Franzovi a ukázala mu dokument s tím, že je příbuznou nebo sestrou Zigmunda Freuda. Žádala,

aby jí byla dána lehčí práce v kanceláři. Franz velmi vážně prohlédl její dokumenty, řekl, že se zde pravděpodobně stala nějaká chyba, přivedl ji k jízdnímu řádu a řekl, že během dvou hodin odjíždí vlak zpět do Vídně. Že si může odložit své skvosty a dokumenty a jít se vykoupat, po koupeli že bude mít připraveny listiny a jízdenku do Vídně. Je samozřejmé, že tato žena do lázní šla, zpět se však již nevrátila.

Smirnov: Řekněte, svědku, proč jste zůstal na živu?

Svěddek: Stál jsem již úplně svlečený a měl jsem projít onou „nebeskou cestou“. V transportu se mnou přijelo 8000 židů z Varšavy. V posledním okamžiku před tím, než jsem vkročil na onu cestu, spatřil mne inženýr Halevskij, můj přítel z Varšavy, kterého jsem znal několik let. Byl dozorcem nad židovskými dělníky. Řekl mně, abych ustoupil z ulice dozadu. Protože tam bylo zapotřebí tlumočnicka ze starožidovského, francouzského, ruského a polského jazyka do němčiny, snažil se o dosažení povolání, abych byl ponechán na živu.

Smirnov: To znamená, že jste byl zařazen do pracovního oddílu tábora?

Svěddek: Nejdříve spočívala má práce v tom, že jsem musel odnášet šaty zavražděných lidí do vagonů.

Když jsem byl v táboře dva dny, přivezli z města Vengerova mou matku, sestru a dva bratry. Musel jsem přihlížet, jak je vedli do plynové komory.

Když jsem několik dní poté nosil oděv do vagonů, našli moji soudruzi dokumenty mé ženy a fotografii mé ženy a mého dítěte. To je vše, co mně po mé rodině zbylo — pouhá fotografie.

Smirnov: Svědku, kolik lidí bylo denně dováženo do tábora Treblinky?

Svěddek: Od července do prosince 1942 přijížděly průměrně tři transporty po 60 vagonech denně. V roce 1943 byly transporty řidší.

Smirnov: Kolik lidí bylo průměrně denně v táboře Treblinky vyhlazeno?

Svěddek: Myslím, že průměrně bylo v Treblinkách vražděno 10—12 tisíc lidí denně.

Smirnov: V kolika plynových komorách bylo prováděno usmrcování?

Svěddek: Z počátku byly pouze tři komory, pak postavili ještě 10 komor. Bylo v plánu postavit celkem 25 komor.

Smirnov: Odkud to víte?

Svěddek: Přivezený stavební materiál ležel na náměstí. Zeptal jsem se: „Nač to, vždyť židé již žádní nejsou?“ Odpověděli mně: „Po vás ještě přijdou jiní, bude ještě mnoho práce.“

Smirnov: Jak byly jinak nazývány Treblinky?

Svěddek: Treblinky se staly velmi populární. Tehdy zhotovili velkou tabuli s nápisem „Obermajdanek“.

Smirnov: Vysvětlíte, prosím, co znamená „velmi populární“?

Svědék: To znamená, že lidé, kteří přijížděli v transportech, velmi brzy poznali, že to není elegantní stanice, ale místo smrti.

Smirnov: Proč bylo vybudováno falešné nádraží?

Svědék: Výhradně za tím účelem, aby se lidé, kteří vystupovali z vlaků, neznepokojovali, aby se v klidu svlékli a aby nedocházelo k žádným incidentům.

Smirnov: To znamená, pokud jsem vám dobře rozuměl, že tyto metody zločinců sledovaly určité psychologické cíle: uklidnit z počátku předurčené k smrti?

Svědék: Výhradně psychologický moment...

Z VÝPOVĚDI POLSKÉHO VYŠETŘUJÍCÍHO SOUDCE
OKRESNÍHO SOUDU V LODŽI ZDISLAVA LUKASZEWICZE,
UČINĚNÉ PŘED HLAVNÍ KOMISÍ
PRO VYŠETŘOVÁNÍ NĚMECKÝCH ZLOČINŮ V POLSKU¹⁹

(Dokument SSSR-344)

... Nahé muže, ženy a děti odváděli cestou vedoucí ke komorám, při čemž oznamovali, že se jdou všichni koupat. Z počátku bylo dokonce nařízeno držet v ruce jeden zlotý jako vstupné do koupelen, aby byla v lidech vyvolána důvěra...

Aby se do komor vešlo více obětí, byli tam lidé vháněni se zvednutýma rukama a na hlavy jim házeli malé děti.

Esesák Sepp Heitreider byl specialistou na zabíjení malých chlapců, které bral za nožky a zabíjel je tak, že udeřil jejich hlavičkou o plot. Podle výpovědí svědků usmrcení v komorách trvalo 15 minut...

Je charakteristické, že v táboře byla řada zařízení, která měla uvést lidi v omyl o účelu tábora. Proto bylo postaveno fiktivní nádraží... byly tam nápisy „buffet“, „nádražní hala“, „pokladny“, traťové sloupy a značky, které ukazovaly železniční křižovatku a cestu na „Východ“.²⁰

¹⁹ Lukaszewicz vedl vyšetřování o zločinech Němců v táboře Treblinky.

²⁰ Počet obětí, usmrcených v Treblinkách za dobu jejich existence, určuje polský vyšetřující soudce na 781 000 lidí. Avšak materiály z vyšetřování, provedeného sovětskou vojenskou prokuraturou, svědčí o tom, že tento počet je značně větší a je třeba mít za to, že fakticky bylo v Treblinkách usmrceno asi třikrát větší množství. Do Treblinek byly sváženy oběti se všech stran Evropy. Polským vyšetřujícím soudcem vyslechnutí svědkové vypověděli, že při rozřívání šatů byly nalezeny dokonce anglické pasy a číplomy z cambridgské university. Mezi věcnými důkazy je jisté množství kovových peněz, vykopaných při zemních pracích v Treblinkách. Byly nalezeny polské, sovětské, německé, rakouské, české, řecké, belgické, francouzské a americké drobné peníze.

Z VÝPOVĚDI VLADISLAVA BENGASCHA,
OKRESNÍHO VYŠETŘUJÍCÍHO SOUDCE V LODŽI²¹

... Ve vesnici Chelmno byla uprostřed parku neobývaná stará vila — majetek státu. V blízkosti... byl sosnový les s hustými, neprostupnými křovinami. Na tomto místě zřídili Němci vyhlazovací tábor. Les byl ohražen vysokým dřevěným plotem, takže nebylo vidět, co se v parku a v samotné vile dělo. Obyvatelé vesnice Chelmna byli vyhnáni...

Celá organizace vyhlazování lidí byla natolik lstivě promyšlena a prováděna, že následující transport až do poslední minuty nebyl s to uhadnout, jaký byl osud předcházející skupiny. Dopravení celého transportu lidí (1000—2000) z vesnice Zabalki do vyhlazovacího tábora a jejich vyhlazení trvalo do čtrnácti hodin.

Automobily naložené židy přijížděly do tábora, zastavovaly před vilou a k přibyvším promluvil zástupce „sonderkommanda“. Přesvědčoval je o tom, že jedou pracovat na Východ. Slíbil jim, že úřady budou s nimi spravedlivě nakládat, že dostanou dostatečnou stravu a oznámil zároveň, že před odjezdem se vykoupou a bude jim desinfikován oděv. Ze dvora odvedli židy do velkého sálu ve druhém poschodí tohoto sídla. Tam se židé svlékli a pouze ve spodním prádle sešli dolů a prošli chodbou, v níž na stěnách byly nápisy: „K lékaři“, „Do lázní“. Šipka u nápisu „Do lázní“ ukazovala k průchodícím dveřím.

Židům vycházejícím z chodby na dvůr Němci oznámili, že do lázní pojedou v krytém automobilu. Velký automobil s dveřmi v zadní stěně byl přistaven těsně k východu z chodby, takže lidé vycházející z chodby dostali se přímo na schody, vedoucí dovnitř automobilu. Naložení židů do automobilu proběhlo velmi rychle. V chodbě a u automobilu stáli četníci. Křikem a ranami nutili židy rychle vejít do automobilu a znemožňovali jakýkoli projev obrany. Jakmile byli židé uvnitř automobilu, byly dveře pečlivě zavřeny, řidič spustil motor a od toho okamžiku začínalo otravování plynem těch, kdož byli uvnitř. ... Minimální počet obětí v Chelmnu, mužů, žen a dětí, od novorozenců až po starce, činí 340 000 ...

²¹ Výpovědi Bengascha byly učiněny před Hlavní komisí pro vyšetřování německých zločinů v Polsku a jsou speciální přílohou ke zprávě polské vlády.

V ý p o v ě d i s v ě d k y n ě C l a u d e V a i l l a n t C o u t u r i e r

(Ze stenografického zápisu zasedání Mezinárodního vojenského tribunálu
z 28. ledna 1946)

Francouzský žalobce Dubost: S povolením Tribunálu přejdeme nyní k té části francouzské žaloby, v níž bude vyslechnuta svědkyně, která strávila více než tři roky v německých koncentračních táborech.

Předseda (k svědkyni): Vstaňte, prosím. Složíte francouzskou přísahu. Vaše jméno?

Svědkyně: Claude Vaillant Couturier.

Předseda: Opakujte za mnou přísahu: „Přísahám, že budu mluvit bez nenávisti a beze strachu.“

Svědkyně: Přísahám, že budu mluvit bez nenávisti a beze strachu.

Předseda: Přísahám, že budu mluvit pravdu, úplnou pravdu, pouze pravdu . . .

Svědkyně: Přísahám, že budu mluvit pravdu, úplnou pravdu, pouze pravdu . . .

Předseda: Zvedněte pravou ruku a řekněte: „Na to přísahám.“

Svědkyně: Na to přísahám.

Předseda: Můžete si sednout. Mluvte pomalu. Jak se jmenujete?

Svědkyně: Vaillant Couturier, Marie Claude Vaugelle.

Žalobce: Jmenujete se Marie Claude Vaugelle? Nyní se jmenujete madame Vaillant Couturier?

Svědkyně: Ano.

Žalobce: Jste vdova po Vaillant Couturierovi?

Svědkyně: Ano.

Žalobce: Narodila jste se v Paříži 3. listopadu 1912?

Svědkyně: Ano, narodila jsem se 3. listopadu 1912 v Paříži.

Žalobce: Jste Francouzka?

Svědkyně: Ano.

Žalobce: Jste původem Francouzka?

Svědkyně: Ano.

Žalobce: Vaši rodičové byli také původem Francouzi?

Svědkyně: Ano.

Žalobce: Jste poslankyní Ústavodárného shromáždění?

Svědkyně: Ano.

Žalobce: Jste vyznamenána řádem Čestné legie?

Svědkyně: Ano.

Žalobce: Řád Čestné legie byl vám udělen v „Domě invalidů“ generálem Le Gentilhommeem?

Svědkyně: Ano.

Žalobce: Byla jste uvězněna a deportována? Můžete o tom vypovídat?

Svědčyně: Byla jsem uvězněna 9. února 1942 francouzskou Pétainovou policií, která mne po šesti týdnech předala do rukou německých úřadů.

20. března jsem byla převezena do německého oddělení věznice La Santé. 9. června 1942 jsem byla podrobena výslechu. Ke konci výslechu mne chtěli donutit podepsat prohlášení, které neodpovídalo tomu, co jsem řekla. Poněvadž jsem odmítla podepsat toto prohlášení, důstojník, který mne vyslychal... Odmítla jsem podepsat toto prohlášení, poněvadž neodpovídalo tomu, co jsem řekla. Když jsem odmítla podepsat, důstojník, který mne vyslychal, začal mně vyhrožovat, a když jsem řekla, že se nebojím ani smrti, ani zastřelení, odpověděl: „Máme k dispozici ještě horší prostředky než zastřelení, jimiž lze zabít člověka.“ Tlumočník dodal: „Vy nevíte, co se s vámi stane. Odvezou vás do německého koncentračního tábora, odkud se nikdo nevrací.“

Žalobce: Poté vás odvezli do věznice?

Svědčyně: Ano, vrátila jsem se do věznice La Santé a můj pobyt v ní byl utajován. Nicméně jsem se mohla dorozumívat se svými sousedy v celách oknem a klepáním na kanalizační potrubí. Má cela sousedila s celou filosofa Georga Politzera a fysika Jacquesa Solomona, zeté profesora Langevina, žáka Curieho, jednoho z prvních badatelů v otázce rozštěpení atomu.

Georg Politzer mně klepáním na kanalizační potrubí oznámil, že během výslechu, když jej předtím podrobili mučení, požadovali na něm, aby psal teoretické brožury na obhajobu nacionálního socialismu. Odmítl, a tehdy mu oznámili, že jej zařadí do první skupiny rukojmí, kteří budou zastřeleni. Rovněž Jacques Solomon byl surově mučen. Pak byl uvržen do kobky; vyšel odtud až v den své popravy, aby se rozloučil se svou ženou, která byla rovněž zatčena a uvržena do věznice La Santé. Ellen Solomonová, dcera Langevina, vyprávěla mně v pevnosti Romainville, kde jsem se s ní setkala po převozu z věznice La Santé, že když se přiblížila k svému muži, aby jej obejmula, vydal ze sebe sten a pronesl: „Nemohu tě obejmout, protože nejsem s to pohnout ani rukou.“

Po každé, když se vězňové vraceli od výslechu, bylo okny slyšet jejich sténání a říkali, že se nemohou hnout. Během pěti měsíců, které jsem strávila ve věznici La Santé, byli odtud několikrát odváděni rukojmí na popravu.

20. srpna 1942, tehdy jsem byla odvezena z La Santé, byla jsem převezena do pevnosti Romainville, která byla věznicí pro rukojmí. Dvakrát během svého pobytu tam, 21. a 22. září, byla jsem přítomna braní rukojmí. Mezi odvezenými rukojmími byli mužové žen, které byly spolu se mnou odvezeny do Osvětimi, kde většina z nich zahynula. Tyto ženy

byly ve většině případů zatčeny pouze za činnost svých mužů, samy se nedopustily ničeho.

Žalobce: Kdy jste byly odvezeny do Osvětimi?

Svědčyně: Do Osvětimi jsem byla poslána 23. ledna 1943 a přijela jsem tam 27. ledna.

Žalobce: Byla jste tam odeslána se skupinou vězňů?

Svědčyně: Patřila jsem do skupiny 230 Francouzek. Byla mezi námi Danielle Casanová, která zahynula v Osvětimi, Mai Politzerová, která zemřela v Osvětimi, a Ellen Solomonová. Byly mezi námi ženy pokročilého věku . . .

Žalobce: Jaké bylo jejich sociální postavení?

Svědčyně: Vědecké pracovnice, středoškolské profesorky, lidé nej-různějšího sociálního postavení.

Žalobce: Čím byla Mai Politzerová?

Svědčyně: Mai Politzerová byla lékařkou, je to žena Georga Politzera. Ellen Solomonová byla ženou fysika Solomona, je to dcera profesora Langevina.

Žalobce: Znáte profesora Langevina?

Svědčyně: Ano.

Žalobce: Čím byla Danielle Casanová?

Svědčyně: Byla zubní lékařkou. Vedla hnutí odporu mezi uvězněnými ženami.

Žalobce: Kolik se vás — z 230 lidí — vrátilo?

Svědčyně: 49. Mezi vězeňkyněmi, které patřily do této skupiny, byly starší ženy: pamatuji se na jednu z nich, 67letou, která byla zatčena za to, že schovávala v kuchyni loveckou pušku jako památku na svého muže: nepřihlásila ji, protože by ji byli vzali. Dva týdny po příchodu do Osvětimi zemřela.

Předseda: Když jste uvedla, že se vrátilo pouze 49 lidí, měla jste na mysli, že pouze 49 lidí přišlo z tohoto transportu do Osvětimi zpět?

Svědčyně: Pouze 49 lidí se vrátilo zpět do Francie. Byli mezi námi mrzáci. Na příklad jedna pěvkyně z povolání neměla nohu. V Osvětimi ji oddělili od ostatních žen a otrávil plynem. Byla mezi námi šestnáctiletá dívka, lyceistka Claudine Guérinová, která rovněž zemřela v Osvětimi. Do naší skupiny patřily dvě ženy, které německý vojenský tribunál osvobodil. Jmenovaly se Marie Alonzo a Marie-Terezie Fleuri. Také ony zemřely v Osvětimi.

Přeprava probíhala za mimořádně těžkých podmínek. V každém vagoně bylo po 60 lidech. Cestou nám nedávali nic k jídlu ani k pití. Vojáci-Lotrinci, kteří byli zmobilisováni do německé armády a hlídali nás, říkali nám, když jsme s nimi navazovaly hovor během zastávek: „Kdybyste věděly, kam vás vezou, nespíchaly byste s příjezdem tam.“

Přijely jsme do Osvětimi brzy ráno. Odplombovali naše vagony a vyhnali nás údery pažeb ven, aby nás odvedli do tábora Birkenau, který patřil k táboru Osvětim. Tábor Birkenau ležel na veliké rovině, na které v lednu zuřil mráz. Při pochodu do tohoto tábora jsme si samy nesly zavazadla. Když jsme míjely bránu tábora, ostře jsme pocítily, že máme málo naděje dostat se odtud živé. Cestou jsme totiž potkaly kolonu živých kostlivců, lidí, kteří odcházeli do práce. Pocítily jsme to tak ostře, že po projití brány jsme si zazpívaly marseillaisu, abychom si dodaly odvahy.

Odvedli nás do velkého baráku a pak do desinfekční komery. Tam nám také na levou ruku vytetovali pořadové číslo. Pak nás odvedli do velké místnosti, kde nás nechali stát v páře a pak nás polili ledovou vodou. Vše toto probíhalo za přítomnosti esesáků — mužů a žen, přesto, že jsme my ženy byly svlečeny. Poté nám vydali roztrhané špinavé šaty: sukně z bavlněné látky a rovněž takové bluzy. Protože to zabralo dosti času, mohly jsme oknem místnosti, v níž jsme byly, vidět mužský tábor. K večeru jsme uviděly, že venku se objevil orchestr. Právě padal sníh a my jsme se navzájem ptaly, proč orchestr hraje. V tom okamžiku se objevila „komanda“ — skupina vězňů, kteří se vraceli z práce. Za každou pracovní skupinou šli lidé, kteří nesli mrtvolu. Poněvadž se i bez toho sotva pohybovali, poháněli je údery bot nebo pažeb po každé, když únavou klesali na zem.

Pak nás převedli do místnosti, kde jsme měly žít. Nebyly tam postele. Spaly jsme po devíti bez podestlání na pryčnách o rozměrech 2×2 metry. První noc jsme strávily bez pokrývek. Celou noc . . . V této místnosti jsme strávily řadu měsíců. Nebylo možné spát celou noc, neboť po každé, když se jeden z devíti lidí na pryčně pohnul, rušil ostatní, a tak tomu bylo pořád, protože všechny jsme byly nemocné a jeden člověk vyrušil všechny ostatní, kteří spali na téže pryčně.

O půl čtvrté se rozléhal drsný křik hlídky, která nás budila a stahovala s bídného lože údery klacků k apelu. Nic na světě nemohlo osvobodit od apelu, dokonce i umírající museli se na něj připlazit. V řadách po pěti lidech musely jsme stát na apelu až do svítání, t. j. do 7 nebo 8 hodin ráno, a když byla mlha, stály jsme tam až do poledne. Pak se komanda dala do pohybu a odešla do práce.

Žalobce: Promiňte, mohla byste popsat průběh apelu?

Svědčyně: Postavili nás do řad po pěti lidech a tak jsme stály až do doby, dokud se úplně nerozednilo a dokud nás dozorcí, t. j. naše německá vojenská stráž, nezačala počítat. Měli klacky, kterými již od brzkého rána štědře rozdávali rány nalevo napravo.

Mezi našimi družkami byla Germaine Renaudová — profesorka z Azay-le-Rideau ve Francii. Před mýma očima jí úderem obušku rozbili při apelu lebku.

Práce v táboře Osvětim spočívala v odklizení zbořených budov, ve stavbě silnic a především ve vysušování bažin. Vysušování bažin byla nejtěžší práce, protože celý den se muselo stát ve vodě pod neustálou hrozbou toho, že zapadneš do bažiny. Neustále jsme vytahovaly své soudružky, které se někdy zabořily do bažiny až po pás. Při práci nás hlídali esesáci, muži a ženy, kteří nás tloukli klacky a poštvávali na nás psy. Mnohé mé soudružky měly na nohou stopy po pokousání psem. Viděla jsem, jak jedna žena byla psy roztrhána. Zemřela před mýma očima, když esesák Tauber na ni dál štvál svého psa a smál se celému výjevu.

Příčiny smrti byly různé. Především byla vyvolávána naprostým nedostatkem základních hygienických podmínek. Když jsme přijely do Osvětimi, byl na 12 000 vězňů pouze jeden kohoutek s vodou, která se nehodila k pití a která nebyla vždycky. Poněvadž byl tento kohoutek v německé umývárně, Němci dovolili chodit k němu pouze okolo hlídky z německých vězeňkyň-zločinců, které nás při tom tloukly. Za takových okolností bylo téměř nemožné se umýt nebo si vyprat prádlo. Více než tři měsíce jsme se nemyly. Když padal sníh, rozpouštěly jsme jej, abychom se mohly umýt. Později na jaře jsme si při cestě do práce střídavě myly ruce v kalužích, které se vytvořily po okrajích cest z tajícího sněhu. Umíraly jsme žízni, protože jsme dostávaly pouze dvakrát denně čtvrt litru zapražené polévky.

Žalobce: Vyjasněte prosím, jak vypadal apel začátkem února?

Svědčyně: 5. února bylo to, co nazývali všeobecným apelem.

Žalobce: 5. února kterého roku?

Svědčyně: Roku 1943. O půl čtvrté byl celý tábor...

Žalobce: Ráno?

Svědčyně: O půl čtvrté ráno byl celý tábor probuzen a vyveden k apelu na rovinu, ačkoli obyčejně se apel konal o půl čtvrté uvnitř tábora. Zůstaly jsme na této rovině před táborem až do pěti do večera bez jakékoli potravy, stojíce ve sněhu. Potom, když byl dán rozkaz, musely jsme projít branou, po řadě jedna za druhou a každá vězeňkyně byla udeřena klackem do zad, aby byla přinucena běžet. Ty, které nemohly běžet, protože byly buď příliš staré nebo nemocné, byly chyceny a umístěny na 25. blok, kde čekaly na otrávení plynem. Deset Francouzek z naší skupiny, které byly dodány do tábora, bylo chyceno a umístěno téhož dne v 25. bloku. Pak byli všichni vězňové odvedeni zpět do tábora a byla sformována skupina vězňů, do níž jsem byla zařazena i já. Tato skupina se odebrala na rovinu, která se podobala bitevnímu poli, neboť byla pokryta hromadami mrtvol. Odnášely jsme do dvora 25. bloku jak mrtvé, tak i umírající, kterých tam bylo velké množství.

Blok č. 25, možno-li se tak vyjádřit, byl předsíní smrti; znala jsem jej velmi dobře, poněvadž jsme byly toho času přemístěny do bloku

č. 26 a naše okna vedla přímo na dvůr bloku č. 25. Na dvoře bylo možno vidět hromady mrtvol a čas od času se hlava nebo ruka některého z těl svalených na hromadu pohnula — to byla umírající, která se pokoušela vyprostit se z hromady mrtvol, aby se zachránila.

Úmrtnost na tomto bloku byla mnohem vyšší než na jiných, poněvadž odsouzeným na smrt dávali jíst a pít jedině tehdy, když v kuchyňských kotlech něco zbylo, t. zn., že často několik dnů neměli ani kapku vody.

Jednou šla jedna z mých přítelkyň — Anette Epaux, krásná, mladá, 32letá žena okolo bloku. Bylo jí líto těchto žen, které od rána do večera křičely ve všech jazycích: „Pít, pít pít, vodu.“ Vrátila se na náš blok, aby jim přinesla trochu zapražené polévky, avšak v okamžiku, kdy ji podávala mříží do okna, zpozorovala ji dozorkyně, chytila Anette Epaux za límec a hodila ji do bloku č. 25.

Nikdy v životě nezapomenu na Anette Epaux. O dva dny později ji naložili na nákladní auto, aby ji odvezli do plynové komory. Podpírala starou Francouzku Line Porcher a když se nákladní auto začalo rozjíždět, zavolala na nás: „Jestli se vrátíte do Francie, nezapomeňte na mého malého chlapce.“ Potom začaly zpívat marseillaisu.

Na dvoře bloku č. 25 bylo možno vidět pobíhat obrovské krysy, které okusovaly mrtvoly a vrhaly se dokonce i na umírající, které neměly sil se jich zbavit.

Druhou příčinou úmrtnosti nebo epidemií bylo to, že jsme dostávaly jíst ve velkých červených kotlících, které po každé vyplachovali pouze studenou vodou. Poněvadž všechny ženy byly nemocné a nemohly vyjít v noci k místu, které nelze popsat — k příkopu, kde mohly vykonat svoji potřebu — používaly těchto kotlíků jinak, než jaké bylo jejich určení. Následujícího dne kotlíky posbírali, vylili jejich obsah do pomyjové jámy a přes den je dostala jiná skupina lidí.

Jinou příčinou úmrtnosti byla situace s obuví. Kožené boty se obnosily v polském blátě a sněhu asi za týden. Nohy pak omrzávaly a tvořily se na nich rány. Ze strachu před ukradením bot bylo třeba spát v zablácených botách. Téměř každou noc, když se mělo jít na apel, rozléhal se žalostný křik: „Mně někdo ukradl střevíce.“ V tom případě se muselo čekat, až všechny odešly z místnosti a pak něco najít pod pryčnami. Někdy to byly dvě boty na stejnou nohu, jindy bota a dřevák. V tom se dalo jít na apel, ale v práci to znamenalo další muka, poněvadž od této obuvi se na nohou tvořily rány, které se nedostatečnou péčí rychle jitřily. Mnohé z mých přítelkyň, které měly rány na nohou, šly do lazaretu a již se odtamtud nevrátily.

Žalobce: Co dělali s židy, kteří přišli na apel bez obuvi?

Svědka: Židy, kteří přišli na apel bez obuvi, okamžitě přestěhovali do bloku č. 25.

Žalobce: To znamená, že je vraždili plynem?

Svědkyňe: Vraždili je plynem pro nic za nic. Jejich postavení bylo úplně příšerné. Nás bylo v bloku 800 lidí a tíseň byla taková, že jsme se těžko mohly pohybovat. Jich bylo ve stejně velikém bloku 1500 lidí, to znamená, že značná část si nemohla ani na noc lehnout.

Žalobce: Nemohla byste podat svědectví o lazaretu?

Svědkyňe: Aby se někdo dostal do lazaretu, musel o to především požádat. Ať byl jeho stav jakýkoli...

Žalobce: Mohla byste přesněji popsat, jaký lazaret byl v táboře?

Svědkyňe: „Lazaret“ — to byl vlastně blok, ve kterém byli umístováni nemocní. Ve skutečnosti nelze toto místo nazývat léčebným zařízením, protože naprosto neodpovídá tomu, co se pod tímto slovem rozumí. Chtěl-li se tam někdo dostat, musel obdržet povolení velitele bloku, a to bylo neobyčejně těžké. Konečně se muselo čekat v řadě před lazaretem v jakémkoli počasí, ať padal sníh nebo pršelo. Aby se někdo dostal dovnitř, musel stát v řadě dlouhé hodiny i ve 40° mrazu. Často umírali nemocní u vchodu do lazaretu dříve, než se dostali dovnitř. K tomu všemu bylo čekání před lazaretem velmi nebezpečné; když tam bylo příliš mnoho lidí, pochytili esesáci všechny v řadě stojící ženy a odvedli je přímo na blok č. 25.

Žalobce: To znamená, že přišly do plynové komory?

Svědkyňe: Ano, do plynové komory. Proto dávaly často mnohé ženy přednost tomu, že nechodily do lazaretu a umíraly při práci nebo při apelu. V zimě po večerním apelu se denně sbíraly mrtvoly spadlé do příkopu. Jediná přednost, kterou získal ten, kdo se dostal do „lazaretu“, spočívala v tom, že nemusel chodit na apel. Musel tam však ležet v hrozných podmínkách, nejméně se čtyřmi lidmi na jedné posteli metr široké, s lidmi, kteří trpěli různými nemocemi, což vedlo k tomu, že ten, kdo se dostal do lazaretu pro rány na nohou, nakazil se od souseda tyfem nebo úplavicí. Prostěradla byla hrozně špinavá a měnili je pouze tehdy, když úplně shnila. V pokrývkách byla spousta vší, které se hemžily jako mraveci.

Jedna z mých přítelkyň, Marguerite Corringer, mně vyprávěla, že v době, kdy byla nemocná tyfem, nemohla pro vši celou noc spát. Odhrnovala pokrývku, sbírala vši na papír a pak je házela do noční nádoby, která stála u postele, a tak to dělala celé hodiny.

V „lazaretě“ nebyly žádné léky, nemocné nechali ležet bez dohledu, bez hygienických podmínek, bez mytí. Po dlouhé hodiny leželi živí spolu s mrtvými. Když byly mrtvoly nalezeny, vytáhli je prostě z postelí a hodili před místností na zem. Ti, kteří odnášeli mrtvoly, přicházeli sem a odnášeli je na malých nosítkách, z nichž hlava a nohy mrtvoly visely

na zem. Od rána až do večera chodili vězňové, kteří odnášeli mrtvoly, mezi „lazaretem“ a márnici.

Během velkých epidemií v zimě roku 1943 a 1944, kdy umrlců bylo příliš mnoho, zaměnili nosítka za vozy. Během těchto epidemií umíralo denně 200 až 350 lidí.

Žalobce: Kolik lidí tehdy umíralo?

Svědčyně: Během velkých tyfových epidemií v zimě 1943—44 umíralo denně 200—350 lidí.

Žalobce: Do „lazaretu“ měl přístup každý vězeň?

Svědčyně: Ne. Když jsme my přijely do tábora, židům nebylo dovoleno ležet v „lazaretě“ a odváděli je přímo do plynové komory. V Osvětimi byl blok, v němž byly prováděny lékařské pokusy . . .

Žalobce: Neřeknete nejdříve, jak byla v blocích prováděna desinfekce?

Svědčyně: Protože bylo v místnostech hrozně špíny, což vedlo k šíření blech, které způsobovaly časté epidemie, byly bloky čas od času desinfikovány plynem. I desinfekce byla však příčinou značného počtu úmrtí, neboť zatím, co bloky byly naplněny plynem, zahnali všechny vězně pod sprchy a pak jim vzali šaty, které dali do páry do desinfekční komory. Vězně nechali čekat pod širým nebem, zcela svlečené, až budou šaty vydesinfikovány, načež je pak vraceli zcela mokré. I nemocní, kteří se mohli udržet na nohou, museli se podrobit této proceduře a samozřejmě mnoho jich přitom umíralo. Nemocné, kteří se nemohli hýbat, myli při desinfekci v těchže vanách, jako ostatní vězně.

Žalobce: Kolik jste dostávaly jídla?

Svědčyně: Dostávaly jsme denně 200 gramů chleba, $\frac{3}{4}$ nebo $\frac{1}{2}$ litru, jak kdy, řídké zapražené polévky, několik gramů margarínu a večer kolečko salámu. To byl příděl na den.

Žalobce: A tento příděl byl stejný bez ohledu na to, jakou práci rozkázali vězňovi vykonávat?

Svědčyně: Bez ohledu na to, jakou práci bylo rozkázáno vězňovi vykonávat. Někteří z nich pracovali v závodech, v nichž se vyráběly střely a granáty. Tito vězňové dostávali t. zv. „zulage“ — přídavek v tom případě, když plnili normu. Stejně jako my, chodili tito vězňové ráno a večer k apelu a mimo to pracovali 12 hodin v závodě. Po práci se vraceli do tábora; cestu z tábora do práce a zpět vykonávali pěšky.

Žalobce: Jaký to byl závod „Union“?

Paní Vaillant Couturier: Byl to závod, v němž se vyrábělo střelivo. Nevím, které společnosti patřil.

Žalobce: Byl tam pouze jeden závod?

Paní Vaillant Couturier: Ne, byl tam ještě velký závod pro bunu, protože jsem tam však nepracovala, nevím, co se tam vyrábělo. Vězňové,

kteří odešli na práci do tohoto závodu pro bunu, nevrátili se již zpět do tábora.

Žalobce: Mohla byste vypovídat o lékařských pokusech, byla-li jste jich svědkem?

Paní Vaillant Couturier: Mluvím-li o pokusech, mohu říci, že jsem viděla v lazaretě, v kterém jsem pracovala, mladé židovky ze Soluně, které čekaly před roentgenologickým kabinetem, kde měly být sterilisovány. Kromě toho jsem věděla, že v táboře prováděli u mužů kastraci. Byla jsem obeznámena s lékařskými pokusy na ženách, protože moje přítelkyně Hadé Hautval de Montbiliard, která se vrátila do Francie, pracovala v onom bloku několik měsíců a ošetřovala nemocné, však vždy odmítala účastnit se pokusů.

Ženy byly sterilisovány vstříkovaním injekcí a také operativně. Viděla jsem a znala jsem hodně žen, které byly sterilisovány. Mezi těmi, které se musely podrobit operaci, byla vysoká úmrtnost. Čtrnáct židovek z Francie, které odmítly podrobit se sterilisaci, bylo zařazeno do trestního pracovního oddílu „strafarbeit“, t. zn. že musely za trest těžce pracovat.

Žalobce: Vrátil se do vlasti někdo z těch, kteří pracovali v těchto oddílech?

Paní V. Couturier: Zřídka, jedině ve zcela výjimečných případech.

Žalobce: Jaký cíl sledovali esesáci sterilisací?

Paní V. Couturier: Při provádění sterilisace nijak neskrývali cíl, který sledovali. Říkali, že usilují o nalezení nejlepší sterilizační metody, aby mohli zaměnit původní obyvatelstvo okupovaných zemí za Němce po využití jednoho pokolení místních obyvatel jako otroků, pracujících na Němce.

Žalobce: Viděla jste v „lazaretě“ těhotné ženy?

Paní V. Couturier: Ano. Židovským ženám, které přišly do tábora v prvních měsících těhotenství, byly prováděny potraty. Ženám v posledních měsících těhotenství bylo dovoleno přivést dítě na svět, pak však novorozeně utopili ve vědru s vodou. Víím to, poněvadž jsem pracovala v „lazaretu“ a věděla jsem, že to dělá německá porodní asistentka, která byla vězněna pro zločin provádění potratů. Za nějaký čas přijel nový lékař a po dva měsíce přestali novorozené židovské děti zabíjet. Jednou však přišel z Berlína rozkaz, ve kterém se říkalo, že je nutno je znovu zabíjet. Tehdy vyvedli matky s dětmi z lazaretu, naložili je na nákladní auta a odvezli je do plynové komory.

Žalobce: Odkud víte o rozkazu, který přišel z Berlína?

Paní V. Couturier: Zнала jsem se s vězni, kteří pracovali v sekretariátě SS. Zejména jsem znala slovenskou ženu, která se jmenovala Herta Rottová a která nyní pracuje v oddělení UNRRY v Bratislavě.

Žalobce: To ona vám řekla o rozkaze?

Paní V. Couturier: Ano. A kromě toho jsem znala lidi, kteří pracovali v komandu v plynových komorách.

Žalobce: Hovořila jste právě o židovských matkách. Byly v táboře matky též jiných národností?

Paní V. Couturier: Obvykle, když ženy nežidovské národnosti porodily děti, neodnimali je matkám, avšak vzhledem k tomu, že podmínky v táboře byly hrozné, novorozeňata se zřídka dožila více než 4—5 týdnů.

V táboře byl blok, ve kterém byly polské a ruské matky. Jednou obvinili ruské matky z toho, že dělají příliš velký hluk. Vyvolali je a přinutili je celý den stát před svým blokem s dětmi po celý den úplně vysvlečenými.

Žalobce: Jaký disciplinární režim byl zaveden v táboře? Kdo zabezpečoval dozor a disciplinu? Jaké byly tresty?

Paní V. Couturier: Za účelem omezení svého personálu používali esesáci obvykle pro dozor v táboře vězně. Esesáci sami prováděli pouze vrchní dozor. Tyto dozorkyně byly složeny ze zločinců nebo z prostitutek — Němek, někdy jiných národností. Ve většině případů to byly Němky. Pomocí korupce a terorizování je přeměnili ve zvěř. Vězni trpěli jejich jednáním v nemenší míře, než jednáním samých esesáků. Tloukly právě tak, jako bili esesáci, podobně jako esesáci si počínali jak muži, tak i ženy; ženy byly právě tak surové jako muži. Nebylo mezi nimi rozdílu. Používajíce celý systém k tomu, aby co nejvíce ponížili lidské bytosti, esesáci terorizovali a pomocí teroru nutili konat činy, za které se museli stydět sami před sebou; tento systém vedl k tomu, že již lidskými bytostmi nebyli. A to bylo to, k čemu esesáci směřovali. Bylo zapotřebí ohromné odvahy odporovat této atmosféře úplatkářství a teroru.

Žalobce: Kdo ukládal tresty?

Paní V. Couturier: Velitelé SS — muži i ženy.

Žalobce: V čem spočíval trest?

Paní V. Couturier: V bestiálních tělesných trestech. Jedním z nejvíce používaných trestů bylo 50 ran holí přes ledviny, které byly zasazovány zvláštním přístrojem. Tento přístroj jsem viděla. Sestával z kyvadel, která esesáci uváděli do pohybu. Kromě toho byly nekonečné apely ve dne i v noci nebo gymnastické cvičení: lehnout na zem — vstát, lehnout — vstát a to po několik hodin. Ty, kteří padli, zasypali ranami a poslali na 25. blok.

Žalobce: Jak zacházeli esesáci s ženami? Mám na zřeteli i ženy esesáčeků.

Paní V. Couturier: V táboře Osvětim byl nevěstinec pro esesáky a pro vězně, kteří zaujímali určité postavení. Tito vězňové byli nazýváni „kápo“.

Kromě toho, když esesáci potřebovali posluhu, přišli v doprovodu „Oberaufseherin“, t. j. velitelky tábora, i v době, kdy se prováděla desinfekce, a ukázali na mládou dívku, kterou velitelka vyvolala z řady. Prohlédli si ji a když byla hezká a líbila se jim, chválili její tělesné přednosti a se souhlasem „Oberaufseherin“, která nařídila, že vybraná dívka musí být poslušna a dělat vše, co od ní budou požadovat, si ji odvedli jako služku.

Žalobce: Proč přicházeli v době, kdy se prováděla desinfekce?

Paní V. Couturier: Protože v době desinfekce byly ženy svlečeny.

Žalobce: Tato korupce a morální rozklad byly výjimkou?

Paní V. Couturier: Nikoliv, takto tomu bylo ve všech táborech, kde jsem byla. Stejný systém existoval i v těch táborech, ve kterých jsem umístěna nebyla. O tom jsem se dověděla z rozhovorů s těmi, kteří z těchto táborů přišli. Režim byl úplně stejný ve všech táborech. Myslela jsem, že Osvětim byl jedním z táborů s nejsurovějším režimem, ale pak mě dopravili do Ravensbrücku, kde byl také nevěstinec, do kterého též byly odváděny ženy — vězeňkyně.

Žalobce: Z toho, co říkáte, vyplývá, že byly používány všechny možné prostředky, aby vězňové byli poníženi i ve svých vlastních očích?

Paní V. Couturier: Ano.

Žalobce: Víte, co se stalo se skupinou židů, která skoro současně s vámi přijela z pevnosti Romainville?

Paní V. Couturier: Když jsme odjížděli z pevnosti Romainville, židovky, které tam byly, měly ještě v pevnosti zůstat. Potom je dopravili směrem k Dransy a my jsme se s nimi znovu setkali v Osvětimi za 3 neděle po našem příjezdu. Z celkového počtu 1200 lidí se do tábora dostalo 125 osob; ostatní byly bezprostředně po příjezdu otráveny plynem. Za měsíc zůstala z těchto židovek na živu pouze jedna.

Příjem příbyvších do tábora se prováděl následujícím způsobem. Hned od počátku, jakmile jsme se dostaly do tábora, tu, když přicházely skupiny židů, vybrali především starce a stařeny, matky a děti a též nemocné a na pohled slabé. Tyto naložili na nákladní auta. Zůstaly pouze mladé ženy, dívky a mladí muži. Poslední byli dopraveni do tábora pro muže.

Z přicházejících skupin 1000 až 1500 lidí nedostalo se obyčejně do tábora více jak 250 lidí, nejvíce 250. Ostatní byli posláni do plynové komory.

Taktéž byl prováděn výběr zdravých žen 20—30letých, které byly posílány do bloku, kde se prováděly lékařské pokusy, a oddělování starších žen a také těch dívek, které nebyly použity k uvedeným účelům; napřed byly oholeny, byla jim vytetována značka a pak byly všechny dopraveny do tábora.

Vězni z koncentračního tábora Osvětim, kteří byli bestiálně umučeni hitlerovskými katy. (Z dokumentů Mimořádné státní komise.)

Na jaře roku 1944 byl zřízen blok pro dvojčata. Bylo to v tu dobu, kdy přijela ohromná skupina maďarských židů; bylo jich přibližně 700 000. Lékař Mengel, který prováděl pokusy, odnámal dvojčata ze všech skupin, které přijely. Přál si přejímat obě dvojčata, nezávisle na tom, jakého byly stáří. V tomto bloku tedy byly i malé děti a výrostci. Nevím, co s nimi dělali, kromě toho, že jim brali krev a že je měřili.

Žalobce: Byla jste očitým svědkem výběru, který se konal po příjezdu skupiny vězňů?

Paní V. Couturier: Ano, poněvadž v té době, kdy jsme pracovaly v bloku č. 44, který byl krejčovskou dílnou a bydlely jsme v bloku, který byl naproti místu, kam přijížděly soupravy, byl zdokonalen systém příjmu přijíždějících skupin: místo toho, aby byl proveden výběr na místě příjezdu, převedli soupravu po výhybkových kolejích až k plynové komoře. Souprava zastavila 100 metrů od plynové komory, právě před naším blokem, který byl ovšem oddělen dvěma řadami ostnatých drátů. Takovým způsobem jsme viděly, jak odplombovali vagony, jak vojáci vyvedli z nich ženy, děti a muže. Byly jsme přítomny srdcervoucím scénám, vidouce, jak se loučily starší manželské páry, jak matky byly donuceny opouštět své mladé dcery, které přicházely do tábora, zatím co matky a malé děti posílali zároveň do plynové komory. Všichni tito lidé nevěděli, jaký osud jim byl připraven. Byli zarmouceni, protože byl oddělen druh od druhu, avšak nevěděli, že je vedou na smrt.

Aby zpříjemnili ovzduší přijímání, tehdy, t. j. v červnu-červenci roku 1944, hrál v době výběru po příjezdu soupravy orchestr, složený z mladých, hezkých vězeňkyň, oblečených v bílé bluzky a modré námořnické sukně, veselé arie z operety „Veselá vdova“, barkarolu z „Hofmanových povídek“ atd. Těm, kteří přijeli, říkali, protože se ještě nedostali dovnitř tábora a viděli pouze nevelkou, zelení obklopenou plochu, na které hrál orchestr, že je to pracovní tábor.

Ovšem, oni si nemohli představit, co je očekávalo. Ti, kteří byli vybráni, aby byli otráveni plynem, t. j. starci, děti a matky, byli dopravováni do budov z červených cihel.

Žalobce: Byli tito lidé sepisováni?

Paní V. Couturier: Ne.

Žalobce: Jim nebyly tetovány značky?

Paní V. Couturier: Ne. Dokonce je ani nepočítali.

Žalobce: Vám byla vytetována značka?

Paní V. Couturier: Ano. (*Svědčyně ukazuje soudu značku na ruce.*) Vybrané lidi dopravili do budovy z červených cihel, na které byl nápis „Bad“, t. j. „Lázně“. Tam jim nejprve nařídili, aby se svlékli a dříve, než je poslali pod tak zvanou sprchu, vydávali jim ručníky. Avšak později, když počaly přijíždět velké skupiny z Maďarska, nebyl čas na hraní

představení a mystifikování vězňů. S těchto byl oděv nemilosrdně se-
rván. Tyto podrobnosti jsou mi známy proto, že jsem se znala s mladín-
kou francouzskou židovkou, která žila se svou rodinou ve Francouzské
republice . . .

Maličká Marie byla jedním členem rodiny z deseti lidí, který zůstal
na živu. Po příjezdu do tábora byla její matka a sedm bratrů a sester
otráveny plynem. Když jsem se s ní seznámila, bylo jejím úkolem svlé-
kat děti před tím, než budou poslány do plynové komory. Poté, když lidé
byli svlečeni, poručili jim projít do místnosti, která zvenčí připomínala
sprchu. Otvorem ve střeše byly do této místnosti házeny patrony s ply-
nem. Jeden z esesáků pozoroval kukátkem účinek plynu. Za 5—6 minut
poté, kdy plyn dokončil své dílo, dal tento esesák znamení, aby otevřeli
dveře a lidé v plynových maskách (byli to vězňové) vnikali do místnosti
a odnášeli těla. Vyprávěli nám, že vězňové před smrtí vytrpěli hrozná
muka, o čemž svědčí to, že několik těl bylo spjato druh s druhem a dalo
to velkou práci, než byli od sebe odtrženi.

Potom přišlo komando, které vytrhalo zlaté korunky a odebralo umělé
chrupy a ještě potom, kdy těla byla spálena, byl prohrabáván popel
v honbě za zlatem.

V Osvětimi bylo 8 krematorních pecí. Ale v roce 1944 tento počet ne-
dostačoval. Esesáci donutili vězně vykopat ohromné jámy, které pokryli
hranicemi dřeva, polili je benzinem a zapálili. Těla naházeli do těchto
jam.

Viděly jsme z našeho bloku, jak průměrně během $\frac{3}{4}$ hod. nebo hodiny
po příjezdu skupiny vězňů z pecí krematoria počaly šlehat veliké pla-
meny a na nebi byla zář od ohně, který plápolal nad jamami.

Jednou v noci jsme byly probuzeny strašným křikem a druhý den ráno
jsme se dověděly od lidí, kteří pracovali v „sonderkommandu“ (velitel-
ství, které pracovalo v plynové komoře), že v předvečer nebyl dostatek
plynu a že ještě živé děti házeli na ohniště krematorních pecí.

Žalobce: Nemohla byste nám říci o výběru, který se konal před po-
čátkem zimy?

Paní V. Couturier: Každý rok na sklonku podzimu prováděli v „laza-
retě“ velký výběr. Patrně se to dělo podle zvláštního systému.

Hovořím o tom proto, že mohu dělat závěry za to období, které jsem
strávila v Osvětimi, a stejné závěry byly učiněny těmi, kteří byli v tá-
boře delší dobu než já.

Na jaře vznikla v celé Evropě shánka po mužích a ženách, kteří byli
odesláni do Osvětimi. Živí zůstali pouze ti, kteří měli dostatek sil, aby
během léta pracovali. Ovšem, že během tohoto období lidé každodenně
umírali, ale i nejsilnější, kterým se podařilo vydržet 6 měsíců, jako na
příklad já, byli natolik vysílení, že se nakonec dostali do „lazaretu“.

Tehdy na podzim provedli veliký výběr, aby v zimě nekrmili zbytečné jedlíky. Všechny ženy, které byly nejvíce vysílené, byly dopraveny do plynové komory právě tak jako ty, které byly dlouhou dobu nemocné. Židovky byly tráveny plynem téměř bez jakéhokoli důvodu. Tak na příklad otrávil židovky, které byly v bloku pro nemocné svrabem, ačkoliv je každému známo, že svrab je možno vyléčit při dostatečném ošetřování za 3 dny. Vzpomínám si, že z 500 nemocných tyfem, kteří byli v bloku pro rekonvalescenty, 450 jich bylo dopraveno do plynové komory.

O vánocích roku 1944, ne roku 1943; o vánocích roku 1943, kdy jsme byly v karanténě, která byla umístěna před blokem č. 25, viděly jsme, jak do tohoto bloku přivázeli úplně svlečené ženy. Pak přijela nákladní auta, která nebyla pokryta plachtovinou, a na ně nakládali tyto úplně svlečené ženy v takovém množství, v jakém je nákladní auta mohla pojmut. Po každé, když se nákladní auto hnulo s místa, Hessler, který byl později odsouzen v Lüneburgském procesu, běžel za autem a zasadil těmto svlečeným, na smrt jedoucím ženám dvojnásobný úder svým obuškem. Ženy viděly, že je vezou do plynové komory, a pokoušely se dostat se ven. Zbili je nejsurovějším způsobem. Pokoušely se vyskočit z nákladního auta a z našeho bloku jsme viděli, jak auta projížděla a slyšeli jsme hrozné výkřiky těchto svlečených žen, které jely, věduce, že budou otráveny plynem. Mnohé z nich mohly žít, neboť měly jen svrab, nebo byly jen podvyživené.

Žalobce: Paní Couturier, sdělila jste nám právě, že deportované hned po vystoupení z vlaku, dokonce bez počítání, dopravili do plynové komory. Co dělali s jejich oděvem a zavazadly?

Paní V. Couturier: Pokud se týče židů, musí být tato otázka zodpověděna zvlášť, protože osoby nežidovského původu musely nést samy své zavazadlo do bloku, kde bylo roztrídění.

Židé byli donuceni po příjezdu zanechat všechny své věci na peroně. Předtím, než je nechali jít, poručili jim svléknouti se a jejich oděv a ostatní věci, které s sebou přivezli, zůstaly na peroně a potom byly dopraveny do velkých baráků, kde byly rozebírány komandem, které bylo nazýváno „Kanada“. V barákách věci třídili a dopravovali do Německa. Byly tam nejrůznější předměty: klenoty, kožichy atd.

Poněvadž do Osvětimi posílali celé židovské rodiny a říkali jim, že Osvětim je něco na způsob ghetta a proto že si musí vzít vše, co mají, s sebou, židé přivázeli s sebou značné cennosti. Pamatuji se, že když přijeli židé ze Soluně, vydávali jim korespondenční lístky, na kterých bylo uvedeno, že adresa odesilatele zní Waldsee, ačkoliv takové místo neexistovalo. Rozdávali jim též tištěný text s tím, aby napsali svým příbuzným: „Jsme zde dobře ubytováni; pracujeme, slušně s námi na-

kládají a dobře nás živí. Čekáme na váš příjezd.“ Viděla jsem osobně takové korespondenční lístky a písaři v každém bloku dostali příkaz rozdat je vězňům, aby je poslali svým rodinám; vím, že po obdržení podobných korespondenčních lístků rodiny přijely. Je mi známo, že takové případy se staly v Řecku, avšak nevím, používali-li tuto metodu i na jiných místech, ale v Řecku (i na Slovensku) přicházely celé rodiny do najímací kanceláře v Soluni, aby projevily své přání připojit se ke svým příbuzným. Vzpomínám si na profesora filosofie ze Soluně, který s hrůzou poznal v přijíždějícím vlastního otce.

Žalobce: Mohla byste vyprávět o táborech pro cikány?

Paní V. Couturier: Vedle našeho tábora ve vzdálenosti 3 metrů byly dva tábory oddělené ostnatým drátem. V jednom z těchto táborů byli cikáni, kteří v roce 1944, asi v srpnu, byli všichni otráveni plynem. Byli tam cikáni ze všech evropských států, i z Německa. Na druhé straně našeho tábora byl tak zvaný tábor pro rodiny. V něm byli ubytováni židé z Terezína (z terezínského ghetta), kteří na rozdíl od nás nebyli vyholeni a neměli vytetovanou značku. Oděvy neodevzdali a nepracovali. Tak žili 6 měsíců a po 6 měsících byli všichni obyvatelé tohoto tábora otráveni plynem. V táboře bylo okolo 6—7 tisíc židů. Za několik dní přijely z Terezína nové veliké skupiny židů; tyto byli také přivezeni s celými rodinami a za 6 měsíců byli všichni, jako první skupina, otráveni plynem.

Žalobce: Paní Couturier, nemohla byste nám ještě doplnit svědectví tím, co jste viděla před svým odesláním z tohoto tábora a za jakých okolností vás z něho odvezli?

Paní V. Couturier: V roce 1943 před tím, než jsme byly odvezeny z Osvětimi, byly jsme umístěny v karanténě.

Žalobce: Kdy to bylo?

Paní V. Couturier: V karanténě jsme meškaly celkem 10 měsíců; od 15. července roku 1943 do května roku 1944. Poté jsme byly vráceny na 2 měsíce do tábora a potom nás dopravili do Ravensbrücku.

Žalobce: Mezi vámi byly pouze Francouzky z vaší skupiny, které zůstaly na živu?

Paní V. Couturier: Ano, byly to pouze Francouzky, které zůstaly na živu z naší skupiny. Od židovek, které přijely z Francie asi v červenci 1944, dověděly jsme se, že londýnský rozhlas hovořil o naší skupině vězňů, a že se zmínil o Mai Politzerové, Daniele Casanové, Heleně Solomonové a j. Dověděly jsme se, že poté byl dán z Berlína rozkaz ubytovat Francouzky, které náležely k této skupině vězňů, za lepších podmínek nežli ostatní vězně. Tak jsme se dostaly do karantény. Byl to blok, který byl před táborem na druhé straně ostnatého drátu. Musím říci, že my — 49 lidí, kteří jsme zůstali na živu, jsme karanténě zavá-

záni životem, poněvadž za 4 měsíce po našem příjezdu do tábora zůstalo nás jen 52 lidí. Je nepochybné, že bychom nemohly vydržet 18 měsíců táborového života, kdybychom 10 měsíců nestrávily v karanténě. Karanténa byla vybudována, poněvadž v Osvětimi řádil skvrnitý tyfus. Neboť ten, kdo měl být propuštěn, převezen do jiného tábora nebo postaven před soud, musel předběžně strávit 2 týdny v karanténě, ježto inkubační doba při onemocnění skvrnitým tyfem trvá 14 dní.

Také v těch případech, kdy přišly listiny, ve kterých se hovořilo o možném osvobození některého vězně, byl vězeň dopraven do karantény, kde byl do té doby, než byl příkaz o jeho propuštění podepsán. Někdy to trvalo několik měsíců. Minimální doba pobytu tam byla 2 týdny.

Během tohoto období byla prováděna politika osvobozování zločinců a asociálních německých živlů za tím účelem, aby jich bylo použito jako pracovní síly v německých závodech. Z toho důvodu je nemožné si představit, že by v celém Německu mohlo být neznámo, že existují koncentrační tábory, že by mohlo být neznámo, co se v těchto táborech děje, protože lze těžko předpokládat, že ženy, které se vracely z těchto táborů, nikdy o nich nemluvily. Kromě toho v závodech, kde pracovali vězňové, byly „Vorarbeiterinnen“, t. j. Němky — mistři — civilní osoby, které se stýkaly s vězni a mohly s nimi rozmlouvat. „Aufseherinnen“, které pracovaly v Osvětimi, přijely do Siemensových závodů v Ravensbrücku, aby pracovaly ve stejné funkci. Pracovaly dříve jako svobodné dělnice v Siemensových závodech v Berlíně a v Ravensbrücku se setkaly s německými mistrovými, které znaly z Berlína. Za naší přítomnosti si povídaly o tom, co viděly v Osvětimi. Z těchto důvodů nelze předpokládat, že v Německu nebylo známo to, co se děje v koncentračních táborech.

Když jsme opouštěly Osvětim, nemohly jsme tomu uvěřit a srdce se nám svírala při myšlence, že z nás, t. j. z celkového počtu 230, které jsme přijely před 18 měsíci, zůstala jen malá skupinka o 49 lidech. Měly jsme takový pocit, jako když opouštíte peklo a po prvé nám vysvitla naděje na to, že zůstaneme na živu a že opět uvidíme svět.

Žalobce: Paní V. Couturier, kam vás potom dopravili?

Paní V. Couturier: Z Osvětimi nás dopravili do tábora v Ravensbrücku. Tam nás ubytovali v bloku „NN“, t. j. „Nacht und Nebel“, což znamená „Noc a mlha“. V tomto bloku spolu s námi byly ubytovány polské ženy, které nazývali „králíky“, protože s nimi prováděli pokusy. Ze skupiny polských žen vybírali zdravé dívky se souměrnými nohama a operovali je; jedněm odstranili z nohy část kosti, jiným dávali injekce, — za jakým účelem, nevím. Mezi těmi, které se podrobily operaci, byla veliká úmrtnost. Ty, které odmítly jít do „lazaretu“, kde měly být operovány, byly násilím dopraveny do cely, kde je operoval profesor, který

přijel z Berlína. Operaci provedl ve vojenské uniformě, bez použití jakýchkoli antiseptických opatření, bez lékařského pláště a aniž by si umyl ruce. Mezi těmito „králíky“ byly takové ženy, kterým se podařilo zůstat na živu, avšak zakoušejí dosud hrozná bolest.

Žalobce: Byly vězňům tetovány značky po jejich příjezdu do tábora?

Paní V. Couturier: Nikoliv. V táboře Ravensbrücku značky netetovali, ale prováděli gynekologické prohlídky a poněvadž přitom nebylo dbáno žádné opatrnosti a poněvadž používali stále stejných nástrojů, vedlo to k šíření chorob; přitom je třeba poznamenat, že zločinci a političtí vězňové byli pohromadě.

V bloku č. 32, ve kterém jsme bydlely, byli též ruští váleční zajatci, kteří odmítli pracovat dobrovolně v závodech pro výrobu munice. Proto byli umístěni v táboře v Ravensbrücku. Poněvadž nadále odmítali pracovat, byli všemožně pronásledováni. Byli donuceni celý den stát před barákem bez potravy. Část jich potom byla dopravena do Barthu a zbytek byl používán pro přenášení věder. Ve „štrafbloku“ a v „bunkru“ byli též umístěni vězňové, kteří odmítli pracovat ve vojenských závodech.

Žalobce: Máte na mysli vězení tábora?

Paní V. Couturier: Ano, vězení tábora. Toto vězení byl skutečný civilní žalář; navštívila jsem ho ostatně.

Žalobce: Kolik Francouzů bylo v táboře?

Paní V. Couturier: Osm až deset tisíc.

Žalobce: Kolik tam bylo celkem žen?

Paní V. Couturier: V okamžiku osvobození celkový počet podle seznamu činil něco přes 105 tisíc osob.

V táboře se také popravovalo. Ráno při čtení jmen vyvolávali podle čísel, potom ženy odvedli na velitelství tábora a víc je nikdo nespatriil. Za několik dní byl jejich oděv uložen ve skladišti — „Efektenkammer“, kam uschovávali věci vězňů.

Žalobce: Systém správy tábora byl stejný jako v Osvětimi?

Paní V. Couturier: V Osvětimi byl sledován naprosto určitý cíl — vyhlazení. Produktivita práce vězňů nikoho nezajímala. Vězně zabíjeli bez jakékoli příčiny. Postačilo přinutit je stát na nohou od rána do večera; zda vězňové nosili jednu nebo deset cihel, bylo bezvýznamné. Lidi — lidský materiál — používali jako otroků, aby je donutili zemřít. Toto bylo cílem, zatím co v Ravensbrücku byla nejdůležitější otázka produktivity práce. Byl to rozmisťovací tábor. Jakmile přijela do tábora skupina vězňů, okamžitě je přidělili buď do muničních továren, nebo do továren na výrobu střelného prachu, nebo ke stavbě letišť a v poslední době ke kopání zákopů.

Doprava do továren se konala následujícím způsobem: průmyslníci, mistři nebo jimi zmocněné osoby přicházeli v doprovodu esesáků do tá-

bora, aby si vybrali. Vypadalo to jako na trhu na otroky: ohmatávali svaly, zkoumali výrazy ošob a poté se ve svém výběru na někom shodli. Potom vybraní vězňové předstoupili svlečení před lékaře, který rozhodoval, mohou-li či nemohou pracovat v továrně. V poslední době byla lékařská prohlídka pouze formalitou, protože brali každého.

Práce byla namáhavá, zvláště proto, že se nedostávalo stravy a že bylo málo času na spaní, poněvadž se pracovalo nepřetržitě 12 hodin a ještě ráno a večer se vyžadovala přítomnost při apelu. V samotném Ravensbrücku byl Siemensův závod, kde se vyrábělo telefonní zařízení a radiopřístroje pro letadla.

Kromě toho uvnitř tábora byly dílny, kde se vyráběla maskovací zařízení, vojenská výstroj a všemožné předměty, které používali vojáci . . .

Žalobce: Můžete říci soudu, v jakém stavu byl v okamžiku osvobození tábor, ve kterém se zdržovali muži, a kolik jich zůstalo na živu?

Paní V. Couturier. Když Němci opustili tábor, zanechali v něm 2 000 nemocných a několik dobrovolníků, včetně mne, aby ošetřovali nemocné. Nechali nás bez vody a bez světla. Na štěstí druhý den přišli Rusové. Proto jsme se mohly dostat do tábora, kde byli umístěni muži a kde se nám naskytl nevylicitelný pohled. Po 5 dnů vězňové neměli vodu. V táboře bylo 800 lidí těžce nemocných, 3 lékaři a 7 sester, kteří nestačili vynášet mrtvé z místnosti, kde leželi nemocní. Díky pomoci Rudé armády mohli jsme tyto nemocné přenést do čistých bloků, poskytnout jim nutnou pomoc a nakrmit je. Bohužel mohu uvést jen počet Francouzů. Když jsme přišli do tábora, bylo v něm 400 Francouzů, avšak jen 150 se jich vrátilo do Francie. Pokud se týče ostatních, bylo to příliš pozdě, přes pomoc jim prokázanou . . .

Žalobce: Byla jste přítomna při popravách a za jakých okolností se v táboře konaly?

Paní V. Couturier: Nebyla jsem přítomna při popravách. Víím jen, že poslední poprava se konala 22. dubna, týden před příchodem Rudé armády. Jak jsem již řekla, vězňové byli dopraveni na velitelství, pak se vrátily pouze jejich oděvy a jejich listy byly z kartotéky vyňaty.

Žalobce: Tyto poměry v táboře byly výjimkou anebo se domníváte, že takový byl systém?

Paní V. Couturier: Je těžké vytvořit si přesnou představu o koncentračních táborech, když jsi v nich osobně nebyl, poněvadž je možné uvést pouze příklady nelidského zacházení, ale je nemožné dát pocítit toto zdlouhavé, jednotvárné živoření. Na otázku, co bylo nejstrašnější, je nemožné odpovědět, protože všechno bylo hrozné; strašné bylo umírat hladem, žízní, být nemocným, vidět, jak kolem umírají druhové — vězňové a být nemohoucí. Bylo hrozné myslet na své děti, na svou vlast, kterých již nikdy více neuvidíš. Někdy přišly takové okamžiky, kdy

jsme pochybovaly, není-li to vše jen hrozný sen, poněvadž se nám zdál tento život ve své hrůze neskutečným.

Během měsíců a roků měly jsme jedno přání: aby nás několik zůstalo na živu, abychom celému světu pověděly o tom, jaké byly nacistické galeje v Osvětimi a Ravensbrücku. A ti, kteří byli v jiných táborech, budou vyprávět totéž — všude se projevovala systematicky nemilosrdná vůle využít lidí jako otroků a když nemohou pracovat, vraždit je.

V ý p o v ě ě s v ě d k a R u d o l f a H ö s s e

*(Z těsnopisného záznamu ze zasedání Mezinárodního vojenského tribunálu
z 15. dubna 1946)*

Dr Kaufmann (obhájce obviněného Kaltenbrunnera): S dovolením Tribunálu předvolávám svědka Rudolfa Hösse. *(Svěddek zaujímá své místo.)*

Předseda: Vstaňte. Řekněte své jméno.

Svěddek: Rudolf František Ferdinand Höss.

Předseda: Opakujte po mně slova přísahy:

„Přisahám při Bohu všemohoucím a vševědoucím, že budu mluvit čistou pravdu, nic nezatajím a nic nepřidám.“

(Svěddek opakuje přísahu.)

Předseda: Sedněte si.

Kaufmann: Svědku, vaše výpovědi budou mít velký význam. Jste patrně jediný člověk, který může vrhnout světlo na ještě neznámé skutečnosti a vypovědět, kdo dával příkazy na vyhubení židů, žijících v Evropě, jaké byly tyto příkazy a do jaké míry jejich vyplnění bylo tajné.

Předseda: Doktore Kaufmanne, klad'te, prosím, svědkovi otázky.

Kaufmann: Byl jste od roku 1940 do roku 1943 velitelem tábora Osvětim?

Höss: Ano.

Kaufmann: Za tu dobu tam byly vyhlazeny statisíce lidí. Je to pravda?

Höss: Ano.

Kaufmann: Je pravda, že vy sám nemáte přesných záznamů o množství těchto obětí, poněvadž vám zakázali dělat podobné záznamy?

Höss: Ano, to je pravda.

Kaufmann: Je správné, že jenom jeden člověk, jehož příjmení je Eichmann, vedl takové záznamy a že mu byla svěřena organizace této věci a sbírání lidí?

Höss: Ano, správně.

Kaufmann: Odpovídá pravdě to, co vám Eichmann oznámil, že celkem bylo v Osvětimi vyhlazeno více než 2 miliony židů?

Höss: Ano.

Kaufmann: Mužů, žen a dětí?

Höss: Ano.

Kaufmann: Účastnil jste se světové války?

Höss: Ano.

Kaufmann: V roce 1922 jste vstoupil do strany?

Höss: Správně.

Kaufmann: Byl jste členem SS?

Höss: Od roku 1934.

Kaufmann: Je správné, že v roce 1924 jste byl odsouzen k dosti dlouhému vězení za účast na vraždě?

Höss: Ano. Správně.

Kaufmann: Koncem roku 1934 jste se dostal do koncentračního tábora v Dachau?

Höss: Ano.

Kaufmann: Jaké jste tam měl úkoly?

Höss: Z počátku jsem byl vedoucí bloku vězňů, potom jsem vedl evidenci vězňů a nakonec jsem spravoval jejich majetek.

Kaufmann: Jak jste tam byl dlouho?

Höss: Do roku 1938.

Kaufmann: Kde jste byl od roku 1938? Jaké postavení jste zaujímal?

Höss: V roce 1938 jsem se dostal do tábora Sachsenhausen, kde jsem byl nejprve pobočníkem velitele tábora, potom jsem se stal velitelem tábora, ve kterém byli drženi lidé, kteří byli preventivně vězněni.

Kaufmann: Kdy jste byl velitelem tábora v Osvětimi?

Höss: Velitelem tábora v Osvětimi jsem byl od května roku 1940 do 1. února 1943.

Kaufmann: Kolik bylo v Osvětimi vězňů při nejúplnějším obsazení tábora?

Höss: Maximálně bylo v Osvětimi přibližně 170 000 vězňů, mužů a žen.

Kaufmann: Je správné, že v roce 1941 jste byl pozván do Berlína k Himmlerovi? Vypravujte krátce obsah vašeho rozhovoru.

Höss: Ano. V létě 1941 byl jsem pozván osobně reichsführerem SS Himmlerem do Berlína. Nemohu doslovně opakovat, co mi říkal, avšak smysl jeho slov byl tento: Führer definitivně nařídil rozřešit židovskou otázku. My, to jest SS, máme tento rozkaz uskutečnit. Jestliže nyní, v této době, to neuděláme, tak později židé zničí německý lid. Řekl, že vybral Osvětim proto, že je nejvhodněji položena pro dopravu lidí po železnici a také proto, že lze v této krajině snadno zavést zábranná opatření.

Kaufmann: Na této poradě vám řekl Himmler, že celá tato kampaň je „tajným státním aktem“?

Höss: Ano, na to mne zvláště upozorňoval. Prosil, že ani svému bezprostřednímu veliteli Glücksovi nemám o tom nic říkat. Tato porada se týká jenom nás dvou a já mám zachovat naprostou mlčenlivost vůči všem ostatním lidem.

Kaufmann: Jaké postavení zaujímal Glücks, kterého jste právě jmenoval?

Höss: Gruppenführer Glücks byl inspektorem koncentračních táborů a podléhal přímo reichsführerovi.

Kaufmann: Název „Tajný státní akt“ značí, že ten, kdo o něm cokoliv ví, nesmí o něm hovořit ani v jedné narážce, aby svůj život nevystavil nebezpečí?

Höss: Ano. To znamená, že ten, komu je cokoliv o této věci známo, nesmí o tom s nikým hovořit a je odpověden svou hlavou za to, že se o ní nikdo nedoví.

Kaufmann: Řekněte, porušil jste vy někdy tuto vám uloženou povinnost a pověděl jste někomu o tom?

Höss: Ne, do konce roku 1942 jsem o tom nikomu nic neřekl.

Kaufmann: Proč jmenujete výslovně toto datum? Řekl jste potom něco někomu?

Höss: Koncem roku 1942 upozornil svými poznámkami tehdejší gau-leiter Horního Slezska moji ženu na to, co se děje v mém táboře. Později se mě má žena tázala, odpovídá-li to skutečnosti a já jsem odpověděl kladně.

Toto bylo jediné porušení slibu, který jsem dal reichsführerovi. Více jsem nikomu nic neřekl.

Kaufmann: Kdy jste se seznámil s Eichmannem?

Höss: S Eichmannem jsem se seznámil přibližně za 4 týdny potom, co jsem dostal rozkaz od reichsführera. Přijel do Osvětimi, aby projednal se mnou provedení tohoto rozkazu. Jak mi řekl reichsführer při našem rozhovoru, nařídil Eichmannovi projednat to se mnou. Všechny ostatní pokyny jsem dostával od něho, Eichmanna.

Kaufmann: Vyličte krátce, je-li pravda, že tábory v Osvětimi byly úplně izolovány? Jaká opatření byla učiněna za tím účelem, aby se udrželo v nejprísnejší tajnosti provedení úkolů vám uložených?

Höss: Tábor Osvětim jako takový byl vzdálen 3 km od města. V okruhu 20 000 jiter všechno obyvatelstvo muselo opustit svá obydlí. Na celé toto území dovoľoval se vstup jenom esesákům, civilní zaměstnanci měli své speciální propustky. Tábor Birkenau, přeměněný potom ve vyhla-zovací tábor, byl od Osvětimi vzdálen 2 km.

Vlastní stavby tábora, užívané na počátku, byly v lese, byly dobře

zamaskovány a z dálky úplně neznatelné. Kromě toho zona byla prohlášena za zakázanou a ani členové SS, kteří neměli zvláštní propustky, nemohli do ní vstoupit. Takovým způsobem nikdo, kromě již uvedených osob, neměl možnost vstoupit na toto území.

Kaufmann: Občas přijížděly železniční soupravy. V jakém časovém sledu přijížděly a kolik přibližně lidí bylo v každé takové soupravě?

Höss: Do roku 1944 byly prováděny kampaně v různých zemích a v různém čase, takže nelze hovořit o systematickém příchodu lidí do tábora. Během 4—6 neděl denně přijížděly 2—3 vlakové soupravy, v každé soupravě bylo přibližně 2000 lidí. Nejdříve se vlakové soupravy přestavily na rezervní koleje v Birkenau. Lokomotiva, která dopravila tyto soupravy, byla poslána nazpět. Stráž, která doprovázela vlakové soupravy, musela okamžitě opustit tuto oblast a vězňové, kteří v soupravách přijeli, byli převzati stráží tábora. Mezitím 2 esesáckí lékaři určovali jejich pracovní schopnost. Práce schopní vězňové šli do Osvětimi nebo do Birkenau. Práce neschopní byli dáni z počátku do zatímních místností, o kterých se hovořilo výše a potom do nově vybudovaného krematoria.

Kaufmann: Při nedávném mnou provedeném výslechu jste prohlásil, že přibližně 60 lidí bylo určeno pro přijímání těchto vlakových souprav a že těchto 60 lidí bylo povinno zachovávat tajemství, tak, jak to bylo před chvílí vylíčeno. Potvrzujete to?

Höss: Správně. Těchto 60 lidí muselo být vždycky pohotovo posílat práce neschopné vězně do vystavěných zařízení. Oni a rovněž asi 10 zástupců velitelů i velitelů lékařů a zdravotního personálu několikrát písemně i ústně potvrzovali svůj závazek, že budou v nejprísnější tajnosti střežit vše, co se dělo v táboře.

Kaufmann: Mohl cizí člověk, pozorující přicházející vlakové soupravy, pomyslet na to, že lidé, kteří jsou v nich, jsou předurčení k vyhlazení, nebo byla taková možnost nepatrná již proto, že v Osvětimi byl velmi veliký provoz vlaků, dovážel se materiál atd.?

Höss: Ano. Pozorovatel, který si nestanovil zvláštní cíl pozorovat vlakové soupravy, nemohl si vytvořit všeobecný obraz, poněvadž nebyly dováženy jen soupravy s novými vězni, kterých se používalo v táboře. Dostí velké množství souprav vyjíždělo z tábora s vězni, kteří byli práce schopní nebo určeni na výměnu. Dveře nákladních vozů byly těsně zavřeny, takže pozorovatel nemohl uvnitř vidět lidi. Kromě toho každý den se dodávalo do tábora asi 100 vagonů materiálu a potravin atd., a na druhé straně se odvážel válečný materiál, zhotovený v dílnách tábora.

Kaufmann: Je pravda, že po příjezdu do tábora musely oběti svléci všechn oděv a odevzdat cenné věci?

Höss: Ano.

Kaufmann: A potom je ihned odváděli tam, kde je čekala smrt?

Höss: Ano.

Kaufmann: Řekněte mi podle své zkušenosti, věděli tito lidé, co je čeká?

Höss: Ve většině případů nic nevěděli, t. j. činila se taková opatření, aby se v nich nezasely pochyby a nevzniklo podezření, že je čeká smrt. Tak na př. na dveřích byly rozvěšeny vyhlášky, které poukazovaly na to, že vězňové budou procházet procedurou odhmyzování nebo zdravotnickou procedurou v lázních. Toto se oznamovalo vězňům v několika řečech pomocí ostatních vězňů, kteří přijeli s předešlými transporty a kteří po skončení celé akce pracovali jako pomocníci.

Kaufmann: Smrt nastala za 3—15 minut, jak jste mi o tom již říkal. Je to tak?

Höss: Ano, správně.

Kaufmann: Potom jste mi říkal, že před dostavením se smrti oběti ztrácely vědomí?

Höss: Ano. Jak se mně podařilo zjistit, a to vlastním pozorováním nebo prostřednictvím lékařů, byl počátek ztráty vědomí nebo konec života velmi rozličný, odvisle od teploty a vlastností lidí, kteří byli v komorách. Lidé ztráceli vědomí za několik vteřin nebo minut.

Kaufmann: Vy sám, který máte rodinu a děti, nikdy jste nepocítil lítost nad těmito oběťmi?

Höss: Ano.

Kaufmann: Ale proč jste to přesto prováděl?

Höss: Při všech těchto pochybách, které ve mně vznikaly, jediným řídicím principem zůstával závazný rozkaz reichsführera Himmlera a jím dané zdůvodnění tohoto rozkazu.

Kaufmann: Táži se vás: prohlížel Himmler tábor a přesvědčoval se sám o tom, jak probíhá proces vyhlazování? •

Höss: Ano, ovšem. V roce 1942 Himmler navštívil tábor a sledoval jeden proces zcela od začátku až do konce.

Kaufmann: Je možno říci totéž i o Eichmannovi?

Höss: Eichmann několikrát byl v Osvětimi a znal vše dobře.

Kaufmann: Co je vám známo o tak zvaných lékařských pokusech s živými vězni?

Höss: Lékařské pokusy se prováděly v různých táborech. V Osvětimi se prováděly pokusy se sterilisací profesorem Klaubertem a dr. Schumannem. Pokusy s dvojčaty prováděl SS-lékař dr. Mengel.

Kaufmann: Znáte doktora Raschera?

Höss: V Dachau byl lékař vojenských leteckých sil Rascher, který dělal pokusy s vězni, odsouzenými k smrti, aby zjistil odpor lidského organismu v komorách se stlačeným vzduchem a při nízké teplotě.

Kaufmann: Víte, jak dalece byly pokusy tohoto druhu známy ostatním lidem, kteří byli v táboře?

Höss: Ovšem, tyto pokusy jako všechno ostatní se prováděly jako „tajný státní akt“. Avšak nebylo možno zabránit tomu, aby se pokusy, které se prováděly v takovém velkém táboře a někdy i za přihlížení vězňů, nestaly známé.

Jak dalece se tyto pokusy staly známé za obvodem tábora, nevím.

(Dále výslech přechází na představitele žaloby USA plukovníka Amena.)

Amen: Prosím, aby byl svědkovi předložen dokument číslo 3868-PS, který předkládám Tribunálu jako dokumentární důkaz pod č. USA-818.

(Svědkoví se předkládá dokument.)

Podepsal jste tuto výpověď dobrovolně, svědku?

Höss: Ano.

Amen: Je tato písemná výpověď, učiněná pod přísahou, pravdivá ve všech směrech?

Höss: Ano.

Amen: Páni soudci, tuto písemnou výpověď máme ve 4 jazycích.

Už jste nám částečně osvětlil některé otázky, které jsou obsaženy v této písemné výpovědi. Proto opominu některé části této výpovědi. Sledujte, prosím, text, když budu číst. Máte exemplář písemné výpovědi před sebou?

Höss: Ano.

Amen: Vynechávám první odstavec a čtu z druhého:

„Stále jsem měl co dělat se správou koncentračních táborů počínaje rokem 1934, a v Dachau jsem sloužil do roku 1938. Potom od roku 1938 do 1. května 1940 byl jsem pobočníkem velitele tábora v Osvětimi. Do 1. prosince 1943 jsem byl velitelem tábora Osvětim. Myslím, že alespoň 2 500 000 obětí bylo tam zahubeno a popraveno v plynových komorách a spálením a že alespoň ještě půl milionu lidí zahynulo hladem a nemocemi. Tak dosahuje celková cifra zahynulých přibližně 3 miliony lidí, t. j. 70 či 80 % všech osob, poslaných do Osvětimi jako vězni. Ostatní vězni byli vybráni pro donucovací práce v průmyslových podnicích, které byly při koncentračních táborech. Mezi popravenými a spálenými osobami byli ruští váleční zajatci, kteří byli předtím gestapem vyňati z táborů pro válečné zajatce. Tyto válečné zajatce dováželi do Osvětimi ve vojenských vlakových soupravách důstojníci a vojáci pravidelné německé armády. Mezi ostatními zahynulými bylo asi 100 tisíc německých židů a množství osob ve většině případů evropské národnosti z Holandska, Francie, Belgie, Polska, Maďarska, Československa, Řecka a jiných zemí.

Během léta 1944 jenom v Osvětimi jsme popravili přibližně 400 tisíc maďarských židů.“

Je to vše správné, svědku?

Höss: Ano.

Amen: Nyní vynechám několik prvních řádek třetího odstavce a začnu z jeho prostředku . . .

Řekněte, svědku, jsou-li správná data na konci třetího odstavce, v tom místě, kde se hovoří o tom, že jenom v Osvětimi během léta 1944 bylo popraveno 400 000 maďarských židů. To bylo v roce 1944 nebo v roce 1943?

Höss: Roku 1944. Částečně se toto vztahuje i k roku 1943, ale jenom částečně. Nemohu nyní přesně určit množství, rozhodně se konec vztahuje k podzimu roku 1944.

Amen: Dobře.

„4. Masové vyhlazování plynem začalo v létě 1941 a trvalo do podzimu roku 1944. Osobně jsem vykonával dohled nad popravami do 1. prosince 1943.

Díky svému dozorčímu postavení, které jsem zaujímal v koncentračních táborech dlouhou dobu, bylo mi známo, že tyto masové popravy pokračovaly tak jako dříve. Všechny masové popravy udušením prováděly se v plynových komorách podle přímého nařízení pod dozorem a na odpovědnost hlavního úřadu říšské bezpečnosti.

Všechna nařízení o vykonání těchto masových poprav jsem dostával přímo od něho.“

Svědku, jsou tyto výpovědi pravdivé a odpovídají skutečnosti?

Höss: Ano.

Amen: „5. 1. prosince 1942 jsem byl jmenován velitelem 1. oddílu skupiny „D“ hlavního administrativně hospodářského úřadu. Na tomto místě jsem se zabýval koordinováním všech otázek, vznikajících mezi RSHA a koncentračními tábory, které byly řízeny hlavním administrativně hospodářským úřadem. Na tomto místě jsem zůstal až do konce války. Pohl, který byl velitelem hlavního administrativně hospodářského úřadu, často vedl písemná i ústní jednání o otázkách, týkajících se koncentračních táborů.“

Už jste nás zpravil o obsáhlé zprávě, kterou jste přivezl Kaltenbrunnerovi do Berlína. Proto vynechávám ostatní část 5. odstavce.

„6. Definitivní vyřešení židovské otázky znamenalo úplné vyhlazení všech židů v Evropě. V červnu roku 1941 bylo mi přikázáno, abych se postaral o zařízení pro jejich vyhlazení v Osvětimi. V této době existovaly v generálním gouvernementu tři vyhlazovací tábory. Belsen, Treblinky a Volcek. Tyto tábory byly podřízeny einsatzkommandům bezpečnostní policie i SD. Jel jsem do tábora Treblinky, abych se seznámil

s tamějším způsobem vyhlazování. Velitel tábora v Treblinkách mně řekl, že likvidoval 80 000 lidí během poloviny roku. Zabýval se především vyhlazováním židů z varšavského ghetta. Používal plynu monoxydu, myslel však, že tato metoda není zvláště účinná, proto, když jsem zařídil v Osvětimi místnosti pro vyhlazování, používal jsem Cyklonu B — krystalickou modrou skalici, kterou jsme vhazovali do komory smrti nevelkým otvorem. Podle klimatických podmínek umírali lidé v této komoře během 3—15 minut. O nastalé smrti jsme se dověděli podle toho, že lidé v komoře přestali křičet. Dříve než jsme otevřeli dveře, abychom odklidili mrtvá těla, vyčkávali jsme obyčejně 1/2 hodiny. Když byly mrtvolky vyneseny, zvláštní naše komanda se zabývala tím, že s obětí stahovala prsteny a vyrážela jim zlaté zuby.“

Je to všechno pravda a odpovídá to skutečnosti, svědku?

Höss: Ano.

Amen: Ostatně, co dělali se zlatem, které vybírali z úst mrtvol, víte to?

Höss: Ano.

Amen: Řekněte to, prosím, Tribunálu.

Höss: Zlato se roztavovalo a předávalo zdravotnickému úřadu SS v Berlíně.

Amen: „7. Druhé zdokonalení, které jsme provedli ve srovnání s táborem Treblinky, bylo to, že jsme vystavěli takovou plynovou komoru, do které jsme mohli současně umístit 2 000 lidí, zatím co v Treblinkách se v 10 plynových komorách umístilo po dvou stech lidí. Oběti jsme si vybírali tímto způsobem: V Osvětimi dva službu konající lékaři prohlíželi vězně, kteří přijeli s transporty. Vězni se posílali k jednomu z lékařů, který hned na místě rozhodoval. Schopné k práci posílal do tábora, ostatní okamžitě posílal do vyhlazovací továrny. Malé děti utratili všechny, protože nemohly pracovat. Ještě jedno zdokonalení, které jsme zavedli ve srovnání s Treblinkami. V Treblinkách oběti vždy věděly, že umřou; u nás si oběti myslely, že se podrobí zdravotnické péči. Ovšem často se dohadovaly o našich skutečných úmyslech, někdy povstávaly vzpoury a vznikaly potíže. Velmi často se ženy snažily ukrýt své děti pod oděvem; jakmile jsme je objevili, poslali jsme je do vyhlazovací komory. Bylo nám přikázáno, abychom toto hubení prováděli tajně, ale strašný dávivý puch od neustálého spalování mrtvol zaplňoval celé území a všichni obyvatelé, kteří žili v okolí, věděli, že se v Osvětimi provádí hubení lidí.“

Řekněte svědku, je to vše správné a odpovídá to skutečnosti?

Höss: Ano.

Amen: Nyní vynechám 8. a 9. paragraf, kde se hovoří o lékařských pokusech, o kterých jste již vypovídal. Přejdu k paragrafu 10.

„10. Rudolf Mildner byl velitelem gestapa v Katovicích asi od března

roku 1941 do září 1943. Jako takový často posílal do Osvětimi zajatce k uvěznění nebo na popravu. On sám několikrát přijel do Osvětimi. Tribunály, gestapo a stanné soudy SS, které soudily osoby obviněné z různých zločinů, jako na př. útěk válečných zajatců atd., často zasedaly v Osvětimi a Mildner nezřídka byl přítomen vyšetřování těchto osob, které obyčejně hned po vynesení rozsudku byly popravovány v Osvětimi. Ukázal jsem Mildnerovi celý vyhlazovací kombinát v Osvětimi; projevoval o to bezprostřední zájem, poněvadž byl nucen posílat židy ze svého území do Osvětimi k vyhubení.

Rozumím anglicky, jak už výše řečeno. Výše uvedené výpovědi jsou správné; tuto výpověď jsem učinil dobrovolně a bez přinucení; podepsal jsem ji po přečtení 5. dubna roku 1946 v Norimberku.“

Nyní se vás, svědku, táži, zdali je správné vše to, co jsem vám přečetl?
Höss: Ano.

Pokusy s živými lidmi

Z DOPISU MUDr S. RASCHERA ZE 17. ÚNORA 1945
HEINRICHU HIMMLEROVI, REICHSFÜHRERU SS

(Dokument 400-PS)

... Bylo by jednodušší, kdybych byl převeden do oddílů SS a mohl jeti se synovcem do Auschwitz,* kde bych mohl na řadě pokusů daleko rychleji rozřešit otázku zahřívání omrzlin vzniklých za sucha. Pro takové pokusy je Auschwitz ve všech směrech daleko vhodnější než Dachau, neboť je tam chladněji a je tam větší území. Potom to bude méně vzbuzovat pozornost (zkoušené oběti křičí, když mrazem tuhnou).

Jestliže, vážený reichsführere, v našem zájmu uspíšíte důležité pokusy pro armádu v Ausschwitzi (Lublinu nebo v jakémkoli jiném táboře na východě), pak Vás co nejuctivěji prosím, abyste mi dal v nejbližší době rozkaz, abych mohl využít posledních zimních mrazů.

S pozdravem a s vděčností. Heil Hitler!

Vám vždy oddaný S. Rascher.

ZE ZPRÁVY MIMOŘÁDNÉ STÁTNÍ KOMISE
O NESTVŮRNÝCH ZLOČINECH NĚMECKÉ VLÁDY
V OSVĚTIMI

(Dokument SSSR-8)

... V táboře byly organizovány speciální nemocnice, chirurgické bloky, histologické laboratoře a jiná zařízení, ne však pro léčení, ale pro vyhlazení lidí. Němečtí profesori a lékaři prováděli v nich masové pokusy s úplně zdravými muži, ženami a dětmi. Prováděli pokusy se sterilisací žen, kastrací mužů, s dětmi, s umělou hromadnou nákazou lidí rakovi-

* Osvětim — pozn. překl.

nou, tyfem, malarií a konali nad nimi pozorování. Zkoumali na živých lidech působení jedovatých látek... V nemocničních odděleních tábora Auschwitz prováděly se pokusy s ženami.

V desátém bloku tábora bylo zároveň až 400 vězněných žen, s kterými se prováděly pokusy se sterilisací ozařováním roentgenem a pozdějším odstraněním vaječnicků, pokusy s naočkováním rakoviny do hrdla dělohy, pokusy s násilnými porody a se zkoumáním kontrastných látek při roentgenografii dělohy...

V bloku č. 21 (to je už druhý blok — ženský blok měl číslo 10) se prováděly masové pokusy se sterilisací mužů za účelem studia možnosti sterilisace roentgenovými paprsky. Kastrace se prováděla za určitou dobu po ozáření. Takovými pokusy ozařování a kastrace se zabývali profesor Schumann a lékař Dehring. Nežřídká operace spočívaly v tom, že po ozáření roentgenem byly obětem odebrány jedno nebo obě varlata za účelem zkoumání...

Z VÝPOVĚDI HOLLANDSKÉHO PŘÍSLUŠNÍKA
DE WINDA

(Dokument SSSR-52)

... Pokusům bylo podrobena 15 dívek od 17 do 18 let, mezi nimi Šimi Bella ze Soluně (Řecko) a Buena Dora ze Soluně (Řecko). Z 15 dívek zůstalo na živu jen několik. Jsou bohužel v moci Němců, takže o těchto zvěrských pokusech postrádáme objektivní fakta. Nepochybné je toto: dívky postavili mezi dvě desky s ultrakrátkým vlnovým polem; jednu elektrodu jim vložili na břicho a druhou umístili na sedací část; ohnisko paprsků bylo namířeno na vaječníky, následkem čehož se vaječníky spálily. Následkem nepravidelného dávkování objevily se na břichu a sedacích částech vážné popáleniny. Jedna dívka z těchto strašných utrpení zemřela. Druhé dívky poslali do Birkenau do zdravotnických oddílů nebo pracovních skupin.

Za měsíc se vrátily do Osvětimi. V Osvětimi jim udělali 2 kontrolní operace: jeden řez po délce, druhý napříč, při čemž vyňali pohlavní orgány pro přezkoumání jejich stavu. Dívky se zevnějškem zcela změnily následkem ztráty hormonálních funkcí a vypadaly jako stařenky.

O P O D M Í N K Á C H,
Z A K T E R Ý C H J A K Á S I C I K Á N K A L U C I A S T R A Z D Y N I
M Á P R Á V O Ž Í T V L I B A V Ě

Z PŘÍPISU VELITELE ODDĚLENÍ BEZPEČNOSTNÍ POLICIE V LIBAVĚ,
PORUČÍKA FRANKA Z 10. PROSINCE 1941

(Dokument SSSR-400)

... Prefektu města Libavy.

Je rozhodnuto, že cikánka Lucia Strazdyni má právo zde žít jenom v tom případě, jestliže se podrobí sterilisaci. Oznámit jí to a podat zprávu o výsledcích. *Frank*, poručík obvodní bezpečnostní policie a velitel oddělení bezpečnostní policie.

Z PŘÍPISU PREFEKTURY MĚSTA LIBAVY
VELITELI ODDĚLENÍ BEZPEČNOSTNÍ POLICIE

Vraceje váš přípis z 10. prosince 1941 o sterilisaci cikánky Lucie Strazdyni oznamuji, že jmenovaná osoba byla 9. ledna t. r. sterilisována v místní nemocnici.

Z E S O U D N Í H O L É K A Ř S K Ě H O Z N A L E C K Ě H O P O S U D K U
P O D A N Ě H O V T Á B O Ř E O S V Ě T I M

(Dokument SSSR-8)

... Soudní lékařská znalecká komise zjistila, že němečtí lékaři v táboře Osvětim provádějí tyto pokusy s živými lidmi:

1. Hromadné vysekávání tkáně v hrdle dělohy nebo dokonce její úplnou amputaci.

2. Zkoumání řady neznámých látek za účelem roentgenografie dělohy a vejcovodů. Uvedené látky se zaváděly za pomoci speciálních zařízení pod tlakem do vnitřku dělohy, což bylo často spojeno s mučivými bolestmi pro pokusné oběti.

3. Sterilisace žen, prováděná ozařováním roentgenovými paprsky v pánevní oblasti s následující operací a vynětím vaječníků. Tyto pokusy se prováděly převážně s mladými ženami.

4. Studium působení různých chemických preparátů podle žádosti německých firem. Podle výpovědi německého lékaře MUDr. Valentina Erwina stal se případ, kdy pro podobné pokusy představitelů chemického průmyslu Německa lékař gynekolog Glauber z Königshütte a chemik Gebel zvlášť zakoupili u správy závodu 150 žen.

5. Sterilizace mužů roentgenovým ozařováním.

6. Pokusy s muži při použití dráždivých chemických látek na kůži holeně za účelem umělého vyvolávání vředů — flegmony.

7. Řada druhých pokusů — umělá nákaza malarií, umělé oplodňování atd.

Poněvadž se v německé armádě začalo rozšiřovat sebemrzačení, způsobovaly se vězňům uměle těžké tělesné poruchy vstřikováním benzínu, kyseliny hlinité atd., to jest týmž způsobem, jakým se provádělo sebemrzačení těch, kteří chtěli zběhnout z armády.

Z V Ý P O V Ě D I S V Ě D K A,
B Ý V A L Ě H O V Ě Z N Ě Š T E R N A S A M U E L A A B R A M O V I Č E,
O B Č A N A M Ě S T A B U K U R E Š T I

(Dokument SSSR-8)

... V táboře Auschwitz²² jsem pracoval jako zástupce ranhojiče. Podle příkazu oberfeldvebla Koschuba píchal jsem vězňům injekce a jinak jsem je ošetřoval. Víím dobře, že jsem mnohým vězňům vstříkoval kerosin pod kůži holeně... Druhá metoda experimentu: chemické dráždění kůže. Za tím účelem se používal 80% roztok octanu hlinitého (aluminium acetikum). Potom se stáhla celá vrstva kůže a odevzdala se ke zkoumání. Těm, u kterých nastalo silné rozdráždění kůže, vyřízli kousek masa s kůží a rovněž poslali ke zkoumání... Koschub naočkoval také umělou žloutenku a vstříkoval krev malariků...

... S lidmi, kteří byli ve zdejším táboře, prováděly se pod „vědeckým“ řízením jakéhosi majora Schmidta všemožné „vědecké pokusy“. Tak na příklad chemický trust „I. G. Farben“ (Hest n. M.) zakoupil u gestapa 500 mladých žen, které za účelem provádění pokusů umístili „v bloku 10“ tábora Osvětim. V tomto bloku vstříkoval profesor Glau-ber a jeho asistent dr. Gebel těmto ženám do dělohy a pod kůži různé medikamenty, působili jim bolest. U žen se objevila horečka, trpěly různými bolestmi.

Deset mladíků donutili přijmout jakousi tekutinu továrny I. G. Farben, vysvětlujíce, že je to naprosto neškodný preparát. Tento pokus měl za následek okamžitou smrt dvou mladých lidí...

... Pokusy v mnoha případech končily rychlou a mučivou smrtí pokusných vězňů. Vězně, kterých zcela využili pro pokusy, zabíjeli a spalovali. Takovým způsobem se Němci snažili likvidovat svědky svých nelidských pokusů.

²² Osvětim.

Usmrcování duševně chorých

*Z E Z P R Á V Y M I M O Ř Á D N Ě S T Á T N Í K O M I S E
O Z K Á Z E A Z V Ě R S T V E C H,
S P Á C H A N Ý C H N Ě M E C K O - F A Š I S T I C K Ý M I V E T Ř E L C I
V E M Ě S T Ě K I J E V Ě*

(Dokument SSSR-249)

... 14. října roku 1941 vtrhl do psychiatrické nemocnice v čele s německým posádkovým lékařem Rikowským oddíl esesmanů. Hitlerovci zahnali 300 nemocných do jedné z budov, ve které je ponechali bez potravy a vody a pak je zastřelili v rokli kirillovského lesíka. Ostatní nemocní byli vyhubeni 7. února, 27. března a 17. října roku 1942.

*Z P R O H L Á Š E N Í P R O F E S O R A K A P U S T A N S K Ě H O,
L Ě K A Ř Ů D Z E V A L T O V S K Ě, P E N S K Ě, F A R B E R A,
J E S T A F E V O V Ě A O Š E T Ř O V A T E L K Y T R O J E P O L S K Ě*

(Dokument SSSR-249)

... V době německé okupace města Kijeva prožívala kijevská psychiatrická nemocnice tragické dny, které skončily úplnou zkázou a zničením nemocnice. Bylo spácháno v dějinách nebývalé násilí na nešťastných duševně chorých, před nímž blednou všechny hrůzy středověku: během let 1941—42 bylo zavražděno 800 nemocných.

Okupanti, kteří přišli do kijevské psychiatrické nemocnice, byli překvapeni jejím pěkným vybavením a začali otevřeně, nestydatě loupit. Zmocnili se množství potravin a odsoudili tak nemocné k smrti hladem, avšak toto jim bylo málo a 14. října provedli první hromadné vraždění nemocných. Do nemocnice přišel posádkový lékař Rikowský a dal rozkaz, aby správa vybrala 300 nemocných pro evakuaci do Vinice pro pracovní kolony. Potom přijelo gestapo a zbytek nešťastných nemocných za

lijáku hnali do odlehlé budovy, kde byli vězněni několik dní bez jídla a pití, a potom byli zastřeleni v rokli kirillovského lesíka. Od této hrůzné chvíle nám neustále hrozily nové oběti. Cítili jsme, že my lékaři i nemocní jsme předurčeni k záhubě. Lékaři nemocnice začínali z vlastní iniciativy a risikem pro svou osobu nakvap propouštět nemocné. Tehdy bylo z nemocnice propuštěno asi 400 nemocných. Poté nařídilo gestapo přerušit propouštění. Nemocní, nemající potravy, hromadně umírali.

To, co se stalo v zimě roku 1942, se nedá ani vylíčit. 7. ledna roku 1942 přijelo do nemocnice gestapo. Všude na území nemocnice byly rozestaveny stráže. Vchod a východ z nemocnice byl zakázán. Představitel gestapa žádal, aby byli vybráni chronicky nemocní a odvezeni do Žitomiru. Byl zřízen přesný seznam nemocných a správě bylo oznámeno, že každé zmizení nemocného bude přísně potrestáno a počet chybějících nemocných bude doplněn personálem. Co čekalo nemocné, se před lékařským personálem pečlivě skrývalo. Potom do nemocnice přijely zvláštní automobily. Do každého z vozů začali směštnávat 60—70 lidí. Zvěrstvo se provádělo očividně pod okny oddělení. Nemocné nacpali do vozů a usmrtili. Mrtvoly vyhazovali na tomtéž místě.

Zvěrstvo se opakovalo po dva dny a za tuto dobu bylo zahubeno 365 nemocných. Nemocní, kteří byli při vědomí, brzo poznali pravdu. Bylo možno spatřit srdcervoucí scény. Tak mladá dívka, nemocná J. přes všechnu snahu lékaře poznala, že ji očekává smrt; vyšla z budovy, objala lékaře a tiše se tázala: „To je konec?“ Na smrt bledá zamířila k vozu, odmítla pomoc a vstoupila. Všechn personál byl upozorněn, že jakákoli kritika a výraz nespokojenosti jsou nemístné a budou považovány za sabotáž.

Z P R Á V A V E L I T E L E B E Z P E Č N O S T I A S D L I T V Y
Z 10. K V Ě T N A 1942

(Dokument SSSR-397)

Matrika v Rize.

Týká se: Zpráva o úmrtí.

Značka: Žádná.

Přílohy: 10.

Potvrzují tímto, že 29. ledna 1942 skonalo 368 nevyléčitelně nemocných vyjmenovaných v přiloženém soupisu.

Zástupce SS sturmbannführera *Kirste*.

Potvrzují: *Eckstedt* (razítko).

HLÁŠENÍ VELITELE BEZPEČNOSTI A SD V LITVĚ
POD Č. 357/52 Z 23. KVĚTNA 1942

(Dokument SSSR-410)

Tajné.

Matrika v Rize.

Týká se: Zpráva o úmrtí.

Značka:

Přílohy:

Potvrzuji tímto, že 14. dubna 1942 skonalo 243 nevléčitelně duševně chorých, vyjmenovaných v přiloženém soupisu.

Zástupce SS sturmbannführera *Kirste*.

Potvrzuji: *Eckstedt* (razítko).

Vyhlazování dětí

VÝPOVĚĎ SVĚDKYNĚ ŠMAGLEWSKÉ, POLSKÉ OBČANKY,
NA ZASEDÁNÍ
MEZINÁRODNÍHO VOJENSKÉHO TRIBUNÁLU

Předseda: Řekněte, prosím, své jméno.

Šmaglewská: Šmaglewská.

(Dále svědkyně skládá přísahu.)

*Smirnov:*²³ Svědkyně, byla jste vězněna v táboře Osvětim?

Šmaglewská: Ano.

Smirnov: V které době jste byla v Osvětimi?

Šmaglewská: Od 7. září 1942 do ledna roku 1945.

Smirnov: Máte nějaké potvrzení, že jste byla v tomto táboře vězněna?

Šmaglewská: Mám vytetováno číslo na ruce, tady (ukazuje).

Smirnov: To je to, čemu vězni v Osvětimi říkali „navštívenka“?

Šmaglewská: Ano.

Smirnov: Byla jste očitým svědkem chování esesmanů k dětem v Osvětimi?

Šmaglewská: Ano.

Smirnov: Prosím vás, vypravujte o tom.

Svědkyně: Mohu vyprávět o dětech, které se narodily v koncentračním táboře, o dětech, které byly přivezeny do koncentračního tábora s židovskými transporty a které byly poslány přímo do krematoria a také o dětech, které byly přivezeny do koncentračního tábora jako internované. Už v prosinci 1942, když jsem šla do práce vzdálené 10 km od Birkenau...

²³ L. N. Smirnov — pomocník hlavního žalobce SSSR v Norimberském procesu.

Smirnov: Promiňte, že vás přerušuji, vy jste byla v oddělení Birkenau?

Svědčyně: Ano, byla jsem v táboře Birkenau. To byla neoficiální část Osvětimi, která se nazývala Osvětím č. 2.

Svědčyně: Tehdy jsem zpozorovala těhotnou ženu v posledním měsíci těhotenství. Bylo to na ní vidět. Tato žena společně s druhými šla 10 km k místu své práce a tam pracovala celý den s lopatou v ruce při kopání zákopů. Byla už nemocná a poprosila mistra — Němce, civilistu, aby jí dovolil oddychnout. On k tomu však přesto nesvolil, smál se a společně s druhým esesmanem ji začal bít a velmi hrubě na ni dohlížet při práci. Takové bylo postavení všech žen, které byly těhotny. A jenom v posledních chvílích jim bylo dovoleno nejít do práce. Narozené děti, které byly židovského původu, byly okamžitě poslány na smrt.

Smirnov: Promiňte, prosím, svědkyně, co znamená okamžitě poslat na smrt? Kdy to bylo?

Svědčyně: Byly okamžitě odebrány svým matkám.

Smirnov: Když přijížděl transport?

Svědčyně: Ne, hovořím o dětech, které se rodily v koncentračním táboře. Za několik minut po narození odtrhli dítě od matky. Matka už nikdy dítě neviděla. Za několik dní šla matka zase pracovat. V roce 1942 nebyly ještě zvláštní bloky pro děti. Začátkem roku 1943, kdy se vězňové začali tetovat, byly děti, které se v táboře narodily, také tetovány. Číslo bylo vytetováno na noze.

Smirnov: Proč na noze?

Svědčyně: Protože dítě je velmi malé a číslo, které sestává z 5 cifer, by se nevešlo na maličkou ručku. Děti neměly zvláštních čísel, měly tatáž čísla jako dospělí, jinak řečeno pořádková čísla. Děti dávali do zvláštního bloku a za několik týdnů, někdy za měsíc je odváželi z tábora.

Smirnov: Kam?

Svědčyně: Nikdy se nám nepodařilo dovědět, kam tyto děti odváželi po celou dobu trvání tohoto tábora, to jest v roce 1943 a 1944. Poslední transport dětí byl odvezen v lednu roku 1945. Nebyly to výlučně polské děti, neboť je známo, že v Birkenau byly ženy z celé Evropy. A do dnešního dne je neznámo, jsou-li tyto děti živы nebo ne.

Chtěla bych se dnes tázat Němců jménem žen celé Evropy, které se staly v koncentračních táborech matkami: kde jsou tyto děti?

Smirnov: Byla jste očitým svědkem toho, když děti posílali do plynových komor?

Svědčyně: Pracovala jsem velmi blízko železniční koleje, která vedla do krematoria. Občas ráno jsem se zdržovala vedle německého záchodu, odkud jsem tajně mohla pozorně sledovat transporty. Tehdy jsem viděla, že společně s židy, které přiváželi do koncentračního tábora, přijíždělo

mnoho dětí. Někdy bylo v rodině dětí několik. Tribunál zajisté ví, že před krematoriem se konal výběr, selekce . . .

Smirnov: Selekcí prováděli lékaři?

Svědčyně: Ne vždy lékaři, také esesmani.

Smirnov: Mezi nimi však byli i lékaři?

Svědčyně: I lékaři. V době této selekce se nejmladší a nejzdravější židovky ve velmi malém počtu dostaly do tábora. Ty ženy, které nesly děti, byly společně s těmito dětmi posílány do krematoria. Děti odtrhli od rodičů před krematoriem a dali je zvláště do plynové komory. V tu dobu, kdy byli v plynových komorách nejvíce vyhlazováni židé, vyšlo nařízení, že děti budou házet do pecí krematoria, nebo do jámy krematoria, aniž by je před tím zadusili plynem.

Smirnov: Jak je třeba vás chápat; házeli je do ohně živé, nebo je vraždili před spálením jiným způsobem?

Svědčyně: Děti házeli živé. Křik těchto dětí byl slyšet po celém táboře. Těžko říci, kolik bylo takových dětí.

Smirnov: Proč se to vůbec dělalo?

Svědčyně: Na to je velmi těžko odpovědět. Nevíme, zdali chtěli uspořít plyn nebo proto, že nebylo místo v plynových komorách. Chtěla bych ještě říci, že nelze určit množství těchto lidí, jako na př. židů, které vozili přímo do krematoria. Nebyli zaregistrováni, nebyli tetováni, velmi často jich ani nepočítali. My vězni, kteří jsme si chtěli vytvořit přehled o množství lidí, kteří zahynuli v plynových komorách, jsme si mohli učinit představu jenom na základě poznatků o množství zavražděných dětí podle počtu dětských kočárků, které byly odevzdávány do skladiště. Někdy bylo 100 kočárků, někdy 1000.

Smirnov: Za den?

Svědčyně: Ne vždycky stejně. Byly dny, kdy plynové komory pracovaly od časného rána do pozdního večera. Chtěla bych ještě říci o těch dětech, které byly v nemalém množství posílány do koncentračního tábora jako vězni. Na začátku roku 1943 přijely do koncentračního tábora společně s rodiči polské děti ze Samojsevny. Současně začaly přijíždět ruské děti z oblastí okupovaných Němci. K těmto dětem přibylo potom ještě nevelké množství dětí židovských. V menším množství jsme se mohli setkat s italskými dětmi. Poměry dětí byly stejně tak těžké jako poměry všech ostatních vězňů, ba dokonce ještě těžší. Tyto děti nedostávaly žádné zásilky, poněvadž nebylo nikoho, kdo by je posílal. Zásilky Červeného kříže vězňům nedocházely.

V roce 1944 přijelo do koncentračního tábora velké množství italských a francouzských dětí. Všechny tyto děti byly nemocné ekzémy, lymfatickými nádory, trpěly hladem, byly špatně oblečené, často bez obuvi a neměly možnost se mýt. V době varšavského povstání přijely do koncen-

tračního tábora vězněné děti z Varšavy. Nejmenším z těchto dětí byl 6letý hošík.

Děti byly umístěny ve zvláštním baráku. Když se vězňové začali systematicky vyvážet z Birkenau do nitra Německa, používali těchto dětí na těžké práce.

V tuto dobu přibýly do koncentračního tábora děti maďarských židů, které pracovaly společně s dětmi, jež byly přivezeny po varšavském povstání. Tyto děti pracovaly s 2 vozy, které vlastní silou musely táhnout. Převážely z jednoho tábora do druhého uhlí, stroje, dřevo z podlah a jiné těžké předměty. Pracovaly také při rozebírání baráků v době likvidace tábora. Tyto děti zůstaly v koncentračním táboře až do konce. V lednu 1945 byly evakuovány a musely jít pěšky do Německa za tak těžkých podmínek jako frontoví vojáci, za odstřelování esesmanů, bez jídla, 30 km denně.

Smirnov: Umíraly při tomto pochodu děti vysílením?

Svědčyně: Nebyla jsem v té skupině, v které byly děti; uprchla jsem druhý den po tomto pochodu.

Chtěla bych ještě říci o metodách demoralisování lidí v koncentračním táboře. Vše to, co vězňové prožívali, bylo výsledkem systému ponižování člověka. Vagony, ve kterých vězňové přijížděli do koncentračního tábora, byly vagony pro dobytek a ve chvíli, kdy se dal transport do pohybu, tyto vagony zatloukali hřebíky. V každém z těchto vagonů bylo mnoho lidí. Konvoj esesmanů nepřemýšlel o tom, že lidé mají fyziologické potřeby.

Smirnov: Co ještě můžete říci o chování k dětem v táboře? Osvětlila jste ve svých výpovědích všechna fakta známá vám v tomto směru?

Svědčyně: Chtěla bych říci, že děti byly podrobovány systému demoralisace a ponižování jako lidé dospělí hladem, při čemž hlad je doháněl k tomu, že hledaly v pomyjích a špíně bramborové slupky, aby měly co jíst.

Smirnov: Potvrzujete svoji výpověď v tom, že někdy množství kočárků, ponechaných v táboře po usmrcení dětí, dosahovalo 1000 za den?

Svědčyně: Ano, byly takové dny.

OBHAJOBA

Stručná charakteristika řečí obhájců

Dne 4. července 1946 začaly obhajovací řeči advokátů. Jako první pronesl obhajovací řeč advokát Hermann Jahrreis (profesor mezinárodního práva).

Jeho řeč „Porušení míru mezi státy a trestnost tohoto porušení“ měla poskytnout „theoretickou“ právní základnu pro pokusy, jež popíraly jurisdikci Mezinárodního vojenského tribunálu, a „podepřít“ pokusy, které dříve učinil advokát Stahmer a jiní a jež popíraly kompetenci Tribunálu soudit hlavní německé válečné zločince.

Jahrreis vymezil svůj úkol takto:

„Rozebírám tu jediné právní otázku a nehodnotím řízení při předkládání důkazů, které se protáhlo na několik měsíců. Rozebírám jediné otázku platných právních norem a nikoli právních norem, které by mohly nebo by měly být zavedeny, přihlížíme-li k předpisům morálky nebo lidského pokroku. Stojím před ryze vědeckým úkolem.“

Jahrreis se dovolal čtených pramenů z literatury, a to hlavně původu angloamerického, i praxe Společnosti národů neblahé paměti a došel k tomuto závěru:

„Zahájila-li Německá říše v tomto případě útok proti dotud platné smlouvě o neútočení, dopustila se mezinárodního deliktu a musí se z tohoto deliktu zodpovídat podle norem mezinárodního práva.“

Leč uváživ, že skutečnosti hrubého porušení základních norem mezinárodního práva, mezinárodních smluv i dohod hitlerovským Německem byly nezvratně v procesu prokázány, pospíšil si „učený“ obhájce agrese Jahrreis hledat nová zadní vrátka. Prohlásil toto:

„Jedině říše, nikoliv však jednotlivec, a to ani hlava státu“, musí nést odpovědnost . . .

„Potrestání jednotlivců za porušení míru mezi jednotlivými státy je podle norem mezinárodního práva možné,“ pokračoval Jahrreis, „ale jediné tehdy, budou-li zničeny základy platného mezinárodního práva a před-

stavy, které se po staletí pevně zakořenily ve vědomí evropských národů, a to základy a představy, podle nichž je stát, a to stát svrchovaný, nezbytným podkladem pro existenci svobody jednotlivce.“

Jahrreis se snaží jednoduše soudce zastrašit. Prohlašuje toto:

„Odřouzení jednotlivců za porušení míru mezi státy bylo by s právního stanoviska něčím zcela novým, a to tak novým, že by to vyvolalo úplný převrat.“

V podstatě záležely všechny vývody Jahrreisovy v tomto: fyzické osoby nesmějí být souzeny, ale souzen smí být jedině stát. Ale protože není možno stát posadit na lavici obviněných, není vůbec možno nikoho soudit.

Jahrreis věnoval ve své řeči mnoho místa významu Hitlerových rozkazů. Snažil se „odůvodnit“, že rozkaz Hitlerův „byl něčím naprosto jiným“, nežli rozkaz kteréhokoli jiného představeného nebo vedoucího, a že rozkaz Hitlerův byl aktem „po stránce právní nedotknutelným“. V závěru vyslovil Jahrreis tento úsudek:

„Nechť pojímá Statut Tribunálu rozkazy, jež uvádí jako důvod nevyučující trestní stíhání, jakkoli, lze vůbec pod tento pojem zahrnovat rozkaz Hitlerův? Což lze tento rozkaz vůbec podřadit pod pojem rozkazů, o nichž mluví Statut?“

Podle toho sledovala řeč Jahrreisova bez ohledu na to, že prohlašoval, že jeho obhajovací řeč má „ryze vědecký úkol“, naprosto praktické cíle. Jahrreis se pokusil učinit normy Statutu spornými a odvrátit meč spravedlnosti od hlavních německých válečných zločinců (hlavní žalobce za SSSR dokázal ve své závěrečné řeči naprostou bezpodstatnost všech „vědeckých“ vývodů Jahrreisových a neodůvodněnost jeho tvrzení).

Ve stejném duchu se nesly projevy i ostatních obhájců. Tak obhájce obviněného Ribbentropa advokát Horn přišel s otřepanou versí, že Ribbentrop byl mechanickým vykonavatelem cizí vůle. Obhájce obviněného Kaltenbrunnera advokát Kauffmann tvrdil, že prý Kaltenbrunner byl jen formálně zástupcem Himmlerovým a že se ve skutečnosti věnoval výlučně službě zpravodajské. Fašistického kata, kterého nazýval celý svět oprávněně „maličkým Hitlerem“ a „druhým Heydrichem“, vylíčil jeho advokát téměř jako odpůrce hitlerovského režimu.

Obhájce Rosenbergův advokát Thoma operoval obširnými citáty z rozličných příruček a poukazy na „mezinárodní právo“ a snažil se tím ospravedlnit zavedení otrocké práce v Němci obsazených zemích, odvlékání obyvatelů z těchto zemí, zejména sovětských občanů, do Německa a to, že hitlerovci loupili předměty výtvarného umění atd.

Ve svém projevu propagoval tento obhájce rasismus, což vyvolalo protest hlavního žalobce za SSSR soudruha Ruděnka.

„Pane předsedo,“ prohlásil soudruh Ruděnko, „nerad přerušuji obhájce a připravuji Tribunál o drahocenný čas. Avšak to, co jsem teď zaslechl,

překračuje všechny meze přípustnosti. Když se hitlerovští spiklenci, kteří sedí na lavici obviněných, zde u soudu pokusili vyslovit své fašistické názory, byly tyto pokusy uznány za nemístné a Tribunál je přerušil. Tím méně lze trpět, zneužívá-li obhájce soudní tribuny k propagandě hlásající nenávist k lidem.

Pokládám za svou povinnost podat rozhodný protest proti tomu, že obhájce zneužívá tribuny Mezinárodního vojenského tribunálu k fašistické propagandě. Žádám, aby soud učinil toto mé prohlášení předmětem své úvahy a aby vynesl příslušné rozhodnutí.“

Předseda Tribunálu nepřipustil pokus obhájce vznést námitky proti tomuto protestu a prohlásil, že obhájce nemůže podat námitky proti protestu.

Obhájce obviněného Fricka advokát Pannenbecker prohlásil, že prý činnost jeho klienta měla ráz vnitroněmecký a že se netýkala záležitostí zahraniční politiky. Opíraje se o tento „důvod“, tvrdil obhájce, že činnost Frickova nespadá do kompetence Tribunálu. Pannenbecker se snažil vylíčit věc tak, že Frick nemá vinu na zločinných jednáních, jež souvisela s koncentračními tábory, na vyhlazování židů a na okupaci území jiných států. Stejně jako druzí obhájci svaloval Pannenbecker veškerou vinu na Hitlera a Himmlera, aby tak dosáhl očištění svého klienta.

Obhájce obviněného Streichera advokát Marx se netajil tím, že Streicher byl odedávna přesvědčeným antisemitou a že vedl antisemitskou propagaci, ale advokát se přitom snažil zmenšit vinu obviněného. Obhájce obviněného Funka advokát Sauter se všemi prostředky pokoušel zmenšit úlohu, kterou hrál jeho klient při přípravě útočných válek a při vyzbrojování hitlerovského Německa.

Advokát Servatius poukazoval ve své řeči, kterou pronesl na obhajobu obviněného Sauckela, na rozličný výklad při překladech výrazů „deportace“ a „nucená práce“ do ruštiny, angličtiny a francouzštiny, pouštěl se do rozvláčných kasuistických úvah o tomto tematiku a tvrdil, že prý existují právníké důvody, které ospravedlňují to, že hitlerovci nuceně používali pracovních sil.

Servatius cynicky hájil opatření hitlerovců, týkající se násilného odvlékání dělníků a používal k tomu stejné „argumentace“, k níž se uchýlovala hitlerovská propaganda.

Obhájce v podstatě přešel otázku surových masakrů, jichž se hitlerovci dopouštěli vůči zahraničním dělníkům. Jejich umístění za ostnatým drátem hájil drze tím, že „byla nutná přísná kontrola“. Neméně cynicky obhajoval advokát Servatius na příklad i ono barbarské násilí hitlerovců proti osobám násilně odvláčeným z okupovaných „východních prostorů“, jakým bylo to, že musili povinně nosit poznávací znamení „Východ“.

Odpovědnost svého klienta za vyhlazování lidí pomocí práce přesahující jejich síly svaloval advokát veskrze na Himmlera a Goebbelse.

Své „vývody“ na obhajobu Sauckela, které venkoncem čerpal z arsenálu hitlerovské propagandy, shrnul tento advokát v tom, že nežádal o nic více ani méně, nežli aby Tribunál Sauckela osvobodil.

Obhájce Jodlův advokát Exner přiznal, že Jodl byl „poradcem führera ve všech operačních otázkách a tudíž v určitém slova smyslu náčelníkem generálního štábu branné moci“. Leč Exner se snažil zmenšit úlohu Jodlova a bez jakéhokoli odůvodnění tvrdil, že prý „činnost Jodlova byla rázu ryze theoretického“, že Jodl byl prý pouze „kurýrem, který dával dále rozkazy“, zejména rozkazy o boji proti partyzánům, o pustošení a vypalování vesnic a měst atd.

Obhájce se snažil dokázat, že Jodl prý neměl nic společného s hitlerovskou stranou a vůbec s politikou. Tvrdil, že Jodl se zabýval jen ryze vojenskými a operačními otázkami a že se nevměšoval do politických rozhodnutí Hitlera. Ale Exner sám přivedl v niveč tyto své vývody, když prohlásil, že úkolem hitlerovských generálů bylo také „konat válečné přípravy, nezbytné k tomu, aby bylo lze vyřešit ty či ony politické úkoly“.

Když rozebíral otázku Jodlovy činnosti proti partyzánům, nazval Exner partyzány „partyzánskými bandami“. Tento výraz Exnerův, čerpaný z arsenálu hitlerovské propagandy, vyvolal protest hlavního žalobce za SSSR s. Ruděnka.

„Pane předsedo,“ oslovil sovětský žalobce předsedu Tribunálu, „obhájce nazývá bandami partyzánské hnutí, jež zahrnuje, jak je známo, miliony vlastenců, kteří povstali k boji proti zotročovatelům — německým fašistickým uchvatitelům. Domnívám se, že tento výraz obhájcův musí být hodnocen jako urážlivý útok proti partyzánům, kteří obrovskou měrou přispěli k rozdrčení hitlerovských uchvatitelů, a podávám proto proti tomu protest.“

Tribunál projevil souhlas s protestem sovětského žalobce.

Advokát Lüdinghausen, který obhajoval obviněného Neuratha, se velmi podrobně zabýval činností obviněného v jeho funkci „říšského protektora Čech a Moravy“ a snažil se vylíčit tuto činnost ve světle výhodném pro svého klienta.

Obhájce, který se snažil všemi prostředky Neuratha očistit, prohlásil, že Neurath prodělal dlouhou dráhu úředníka u rozličných vlád a že se nikdy nestaral o jejich politický směr ani o to, zda dotyčná vláda byla konservativní, demokratická nebo sociálně demokratická. Advokát zapomněl jen dodat: „nebo fašistická“.

V závěru žádal advokát, aby Tribunál Neuratha osvobodil.

Obhájce obviněného Fritzscheho prohlásil, že Fritzsche se octl na lavici obviněných „omylem“, ježto prý nehrál významnou úlohu v hitlerovském

Německu. Obhájce vylíčil svého klienta bezmála jako zcela obyčejného žurnalistu, který prý nevykonával vliv na obsah a politické zaměření informací.

V závěru své řeči se pustil obhájce do úvahy o tom, že odpovědnost za porušení míru mohou nést jen ti, kdož připravovali a rozpoutávali útočnou válku, nikoli však ti, kdož válce poskytovali pomoc jakoukoli svou činností. Z tohoto „důvodu“ učinil advokát závěr, že prý rozhlasové řeči Fritzscheho, a to i když hájily útočnou válku a napomáhaly jejímu prodloužení, nejsou činy trestné a proto že má být Fritzsche osvobozen.

V stejném duchu mluvili i ostatní advokáti.

ZÁVĚREČNÉ ŘEČI
HLAVNÍCH ŽALOBců

Závěrečná řeč hlavního žalobce za Spojené státy americké Roberta Jacksona

(Proslovena dne 26. července 1946)

Pane předsedo, páni členové Tribunálu!

Zřídka kdy se setkává právník se složitějším úkolem, nežli je volba argumentů pro závěrečnou řeč, je-li v tak obrovském nepoměru mezi dobou mu vykázanou a objemem materiálu, který má ve svých rukou. Po dobu osmi měsíců — a to není dlouhá doba pro proces státního významu — jsme předkládali důkazy, které zachycují tak rozsáhlý a rozmanitý přehled událostí, že sotva bylo kdy něco podobného shrnuto v rámci jednoho soudního procesu. Při resumé lze nakreslit širokými tahy štětce jen obrysy základních stránek výrazného a truchlivého materiálu v tomto procesu, který bude v dějinách trvalým svědectvím hanby a zvrácenosti XX. století.

Všeobecně se má za to, že naše doba je vrcholem civilisace, vrcholem, s kterého můžeme shovívavě pohlížet na nedostatky předešlých staletí ve světle toho, co se pokládá za „pokrok“. Ve skutečnosti se mají věci tak, že dějiny našeho století, díváme-li se na ně s perspektivy, nebudou vypadat příznivě, nevykoupí-li ovšem druhá polovina století nedostatky poloviny první. Tato čtyři desetiletí XX. století budou zapsána do análů dějin jako léta nejkrvavější. Po světových válkách zůstalo tolik mrtvých, že jejich počet převyšuje početní stavy všech armád, které bojovaly ve válkách starověku a středověku. Nikdy ještě nedošlo za jedno půlstoletí k takovému množství krvavých vražd a v takovém rozsahu, nikdy nebylo napácháno tolik surovostí a nelidských činů, nebyla prováděna tak hromadná deportace lidí do otroctví, ani takové vyhlazování národních menšin.

Teror Torquemadův bledne před nacistickou inkvisicí. Tyto skutky vejdou do dějin jako nevyvratitelné skutečnosti, podle nichž si budou příští generace činit úsudek o našem desetiletí. Nepodaří-li se nám zničit příčiny a zabránit opakování podobného barbarství, bude lze důvodně říci, že XX. století povede k záhubě civilisace.

Řídíce se těmito skutečnostmi, podnikli jsme kroky k tomu, abychom

vymazali tyto příšerné skutky se stránek naší éry. Obvinění si stěžují, že postupujeme příliš rychle. Když jsme tvořili Statut tohoto Tribunálu, měli jsme za to, že pouze registrujeme to, čeho bylo již ve vývoji mezinárodního práva dosaženo. Leč obvinění praví, že jsme předhonili naši dobu a že jsme předstihli vývoj, ke kterému teprve má dojít, kterého se však ještě nedosáhlo. Londýnská dohoda znamená bez ohledu na to, zda je originální či ne nebo zda jen registruje to, čeho bylo již dosaženo, za všech okolností opravdový krok vpřed v mezinárodním právu; tento krok vpřed odpovídá ve všeobecných rysech evoluci ve vnitrostátním zákonodárství, která záleží v tom, že lidé přestali trestat trestné činy spáchané uvnitř státu „pronásledováním a nářkem“, a že se jali při určování trestu řídit důvody rozumu a výsledky vyšetřování. Společenství národů odrostlo primitivnímu zákonu „pronásledování a nářku“, zákonu „chyť a zabij“. Snaží se ukládat sankce za tím účelem, aby vynutilo dodržování mezinárodního práva, ale snaží se také řídit se při tomto ukládání sankcí právem a rozumem, nikoli však pudovým protestem. Obvinění popírají právo, podle kterého jsou pohnáni k odpovědnosti. Jejich nechuť k právu, které je odsuzuje, není nijak původní, už dříve bylo pozorováno, že „zloděj, který cítí na svém krku provaz, nemůže mít dobré mínění o právu“.

Nehodlám rozebírat právní základ tohoto procesu. Stanovisko, které zastávají Spojené státy, bylo s dostatek objasněno v mém úvodním projevu. Můj vážený kolega, generální prokurátor Velké Britannie, odpoví jménem všech hlavních žalobců na námitky obviněných, pokud jde o právní základ tohoto procesu. V tomto stadiu řízení se budu zabývat právem, které platí pro zločiny, o nichž jednáme, podle toho, jak je toto právo vloženo ve Statutu. Obvinění, kteří by vůbec neměli právo na to, aby byli slyšeni, kdyby jim Statut toto právo neposkytoval, domáhají se nyní toho, aby byl zrušen právní základ tohoto procesu. Tento Tribunál není ovšem oprávněn k tomu, aby zavrhl nebo změnil dohodu čtyř mocností, k níž přistoupilo 18 jiných států. Ustanovení Statutu jsou rozhodná pro všechny účastníky tohoto soudního řízení.

Avšak při výkladu Statutu nesmíme zapomínat na to, jak výjimečný a mimořádný ráz má tento Tribunál jakožto Mezinárodní vojenský tribunál. Není částí právního řádu, zřízeného ústavou některé se stran, které podepsaly dohodu. Německo kapitulovalo bezpodmínečně, ale dosud není podepsána žádná mírová smlouva a nebylo dosaženo ani dohody o takové mírové smlouvě. Formálně jsou spojenci stále ještě ve válečném stavu s Německem, třebaže politický a vojenský systém protivníka přestal existovat. Jakožto *vojenský* tribunál je tento soud pokračováním válečného úsilí spojenců. Jako *mezinárodní* tribunál není dosud tento soud vázán žádnými procesuálními nebo jinými přesnými předpisy z právní soustavy nebo z ústavní soustavy žádné z našich zemí; jeho rozhodnutí

nebudou také znamenat nové precedenty ve vnitrostátní soustavě občanského soudnictví našich zemí. Jako *Mezinárodní vojenský tribunál* stojí tento soud nad vším místním a přechodným a usiluje o to, řídit se nejen mezinárodním právem, nýbrž i základními právními zásadami, které jsou součástí civilisace a byly už dávno včleněny do zákoníků všech národů.

Jedním si můžeme být jisti. Naši potomci si nikdy nebudou musit klást pochybovačnou otázku, co asi mohli říci nacisté ke svému ospravedlnění. Dějiny budou vědět, že vše, co mohli říci, bylo jim také dovoleno říci. Dostalo se jim možnosti stát před takovým soudem, který upírali každému v době své slávy a moci.

Ale spravedlnost neznamena slabost. Neobyčejná spravedlnost tohoto soudního řízení je atributem naší síly. O žalobě se nyní, ke konci procesu, ukázalo, že je neotřesitelná, protože byla založena tak důsledně na německých dokumentech, jejichž pravost je nesporná. A právě dlouhé týdny tohoto soudního řízení, během kterých se obvinění pokoušeli jeden za druhým otrást hodnověrností těchto důkazů, prokázaly jejich pravou sílu. Nepochybnou skutečností je okolnost, že výpovědi obviněných odstranily jakoukoli pochybnost o jejich vině, i když se mohla tato pochybnost vzhledem k neobyčejnému rázu a rozsahu těchto zločinů vyskytovat dříve, nežli obvinění zde promluvili. Obvinění pomohli napsat sami sobě odsuzující rozsudek.

Ale spravedlnost tohoto procesu nemá nic společného s některými argumenty, které uplatnili obvinění nebo jejich obhájci. Ani dříve, ani nyní nebylo nutné hodnotit přednosti jejich neprůhledné a křivolaké filosofie. Nesoudíme je za jejich špatné ideje. Přejí-li si to, mají právo hanobit přínos starých židů do civilisace, jejíž částí bylo kdysi Německo. Není ani naší věcí, že zavrhuji hellénský vliv. Intelektuální bankrot a morální zvrácenost nacistického režimu by se nedotýkaly mezinárodního práva, kdyby jich nebylo využito k tomu, aby byla „panská rasa“ převedena slavnostním pochodem přes hranice států. Neklademe jim za vinu jako zločin jejich myšlenky, nýbrž jejich nepřátelské akce. Jejich vyznání víry a jejich učení mají význam jen potud, pokud prokazují motivy, cíle, záměry a vědomost o tom, co se dělo.

Klademe jim za vinu nezákonnou agresi, ale nesoudíme je za motivy, naděje a strádání, jež mohly zatlačit Německo na cestu útočných válek jako nástroj politiky. Právo se na rozdíl od politiky nezabývá otázkami dobra a zla při status quo, právo také nezkoumá otázku o důvodnosti námitek proti status quo. Právo prostě požaduje, aby nebyl status quo porušován násilně a aby politika nebyla uváděna ve skutek pomocí válek.

Můžeme připustit, že promísení etnických a kulturních skupin, odstranění hospodářských zábran a srážky národních zájmů vytvořily v třicátých letech, právě tak, jak tomu bude v budoucnosti, závažné problémy

pro Německo, stejně jako i pro ostatní evropské národy. Můžeme také připustit, že světu se nezdařilo nalézt politický nebo právní prostředek, který by bylo lze postavit jako důstojnou a reálnou náhradu na místo války. Nemůžeme poukazovat ani na ethický, ani na moudrý postoj kterékoli země, a to ani mé země, k těmto problémům. Ale tvrdíme, že bylo nyní, právě tak jako už během určité doby před rokem 1939, pro Německo nebo pro kteroukoli jinou zemi protiprávní a zločinné uskutečňovat své požadavky nebo usilovat o svou expansi tím, že by se proto použilo útočné války.

Dovolte mně zdůraznit jeden základní bod. Spojené státy nemají zájmů, jichž uspokojení by mohly dosáhnout z toho, kdyby byl kterýkoli z obviněných odsouzen, aniž by byla prokázána jeho vina alespoň podle jednoho oddílu žaloby ze všech oddílů, které se na něj vztahují. Dosáhnout nějakého výsledku, který by byl jako nespravedlivý odsouzen kritickým a neustranným soudem příštích generací, nebylo by vítězstvím pro žádnou ze zemí, které se spojily k provedení tohoto soudního řízení. Ale výsledkem řízení je, že máme nyní před sebou přezkoumané důkazy o zločinném jednání; vyslechli jsme také chabé ospravedlnění a zbabělé vykrucování obviněných. Zatímní úsudek, na jehož podkladě jsme zahajovali tento proces, už nepostačuje.

Nadešel čas učinit konečné rozhodnutí a jestliže věc, o níž nyní činím svůj projev, se zdá obtížnou a nepřipouštějící kompromisy, je to vysvětleno tím, že ji takovou činí předložené důkazy.

Snad bude nejlépe, pokusím-li se oprostít tuto trestní věc od všech podrobností, kterými je protokol nabit, a vylíčit vám jen všeobecné její obrysy, které působí svou vlastní prostotou.

Jest správné, že se mnoho tisíc stran svědeckých výpovědí a tisíce dokumentů v této trestní věci týkají celé epochy, celého světadílu a téměř všech stránek lidské existence. Tyto výpovědi a dokumenty osvětlují různé stránky odborné činnosti — diplomacii, budování válečného námořnictva a námořní válku, válku pozemní, průběh války letecké, politický mechanismus, který přivedl nacisty k moci, finanční a hospodářské problémy, jež souvisely s totální válkou, sociologii, trestní právo, psychologii a pathologii mas.

Musím přenechat odborníkům, aby se věnovali výběru důkazů a aby o tom napsali knihy ve svém oboru, kdežto já sám nakreslím širokými tahy štetce obraz opětovného porušování práva, které, kdybychom uznali, že bylo ve shodě s právem, by ohrožovalo přímo existenci civilizace. Musím, jak to řekl Kipling: „Štětcem z ocasu komety nahodit barvy na plátno dlouhé 10 mil.“

ZLOČINY NACISTICKÉHO REŽIMU

Důvodnost toho, proč jsou tito obvinění žalování podle oddílu žaloby o spiknutí, což dokázat bylo svěřeno Spojeným státům, spočívá v jednoduchosti tohoto obvinění. Toto obvinění zahrnuje jen tři hlavní otázky: první otázka je, zda byly spáchány činy, které Statut definuje jako zločin; druhá otázka je, zda byly tyto činy spáchány při provádění společného plánu nebo spiknutí a třetí otázka je, zda patří tito obvinění mezi ty, kdož jsou za to trestně odpovědni.

Obvinění vyžaduje, aby byla prozkoumána zločinecká politika ve svém souhrnu a nikoli, aby byly sbírány jednotlivé neplánované nebo sporné zločiny. Že došlo k hlavním zločinům, na nichž budujeme svou žalobu a které znamenají buď konečný cíl společného plánu nebo prostředek pro uskutečnění tohoto cíle, je již přiznáno. Úhelným kamenem, o který se opírá žaloba pokud jde o spiknutí, je pět kategorií zločinných jednání, jejichž ráz a rozsah je důležitou okolností pro hodnocení důkazů o tom, že skutečně spiknutí zde bylo.

ÚCHOPENÍ MOCI A PODROBENÍ NĚMECKÁ POLICEJNÍMU STÁTNÍMU SYSTÉMU

Nacistická strana se zmocnila kontroly nad německým státem v roce 1933. Obvinění i svědkové obhajoby používají výrazu „uchopení moci“; tento výraz je tak případný, že vešel do dějin i do běžné řeči.

Nacistická klika žila v prvních dnech své existence v neustálém strachu z převratu. Göring upozorňoval v roce 1934, že nepřátelé nacismu se počítají na celé legie, a prohlašoval: „Proto byly zřízeny koncentrační tábory, v kterých jsme především uvěznilí tisíce komunistů a sociálních demokratů.“

V roce 1935 vystihl Göring celý program záměrných surovostí a reprezálií, když veřejně prohlásil: „Ten, kdo se v budoucnosti pokusí zvednout ruku na představitele nacionálně socialistického hnutí nebo státu, musí vědět, že velmi brzy poté přijde o život.“

Aby bylo lze dosáhnout tohoto cíle, byly spáchány nové politické zločiny: organisování nebo podporování jakékoli jiné strany kromě strany nacistické bylo prohlášeno za velezradu, která byla trestána smrtí. Za zločin bylo prohlášeno rozšiřování nepravdivých nebo zveličených pověstí nebo zpráv, které škodily státu nebo i straně. Byly vydány tak dvojsmyslné zákony, že jich mohlo být použito k potrestání téměř každého, a to i nezaviněného, jednání. Tak na příklad byly prohlášeny za zločiny činy, které by odporovaly veřejnému prospěchu.

Ministr spravedlnosti Gürtner vysvětlil, že nacionální socialismus pokládá každé jednání proti cílům, jež si vytyčilo společenství, za zločin sui generis (již jako takové) a že takový čin může být potrestán i tehdy, neodporuje-li platným „formálním“ zákonům.

Gestapo a SD byly nástroji špionážní soustavy, která prolínala veškerý veřejný i soukromý život. Göring kontroloval veškeré soukromé telefonní rozhovory. Listovní tajemství bylo zrušeno. Pro každých 50 domů byli určení straničtí blockleiteři, kteří neustále sledovali ty, kdož v dotyčném bloku bydleli. Na podkladě jejich špionských informací byli lidé bráni do „preventivní vazby“ a byli dáváni do koncentračních táborů bez jakéhokoli soudního řízení a aniž bylo proti nim vzneseno jakékoli obvinění. Politická policie, která postupovala podle vlastního uvážení, byla zproštěna jakékoli zákonné odpovědnosti za své jednání.

Když přešla kontrola všech státních institucí do rukou nacistů a když reichstag byl zbaven jakékoli zákonodárné moci, zůstala na cestě k panství teroru jako poslední překážka soustava soudnictví, ale její neodvislost byla záhy odstraněna a soudnictví bylo reorganizováno tak, že se stalo prodejným. Soudcové byli odvoláváni ze svých funkcí z politických nebo rasových důvodů, nacisté je sledovali na každém kroku a vykonávali na ně nátlak, aby je přiměli ke vstupu do nacistické strany.

Když nejvyšší soud osvobodil tři ze čtyř obviněných, které obviňovali nacisté ze žhářství reichstagu, byl výkon soudnictví v trestních věcech velezrady přenesen na nově organizovaný „lidový soud“, který byl složen ze dvou soudců a z pěti stranických funkcionářů. V německém filmu o působnosti tohoto soudu, který byl předváděn v této síni, bylo ukázáno, jak předseda soudu chrlí záplavu urážek na adresu mlčících obviněných. Byly zřízeny zvláštní soudy, které soudily politické zločiny; jen členové strany byli jmenováni na místa soudců a „dopisy soudcům“ instruovaly loutkové soudce, jakou „generální linií“ se mají řídit.

Výsledkem toho bylo, že byly potlačeny všechny pokojné způsoby, jak oponovat vládě nebo jak ji změnit. Když nacisté proklouzli dveřmi k moci, zabouchli za sebou dveře všem, kdož by mohli projevit přání do dveří vstoupit. Ježto se za právo pokládalo to, co nacisté právem nazývali, byla jakákoli oposice od základu vyloučena a nacisté ucpali každému, kdo se pokoušel vyslovit svou nespokojenost, násilně ústa. Německo se octlo v kleštích policejního státu, který používal hrozby uvěznění v koncentračních táborech jako prostředku, jak zajistit, že nebude odporu. Strana se stala státem a stát stranou, teror ve dne a usmrcování v noci jsou projevem politiky, kterou přijala za svou strana i stát.

PŘÍPRAVA A VEDENÍ ÚTOČNÝCH VÁLEK

Od okamžiku, kdy se nacisté uchopili moci, jali se horečně, třebaže tajně, vyzbrojovat pro válku, porušující tím Versailleskou smlouvu. V roce 1935 neměli nacisté válečné letectvo vůbec. V roce 1939 měli už 21 eska-der, které se skládaly z 240 letek, v nichž bylo asi 2400 letadel bojových, ale také letadla výcviková a dopravní. V roce 1933 disponovali nacisté armádou, která se skládala ze tří pěších a ze tří jezdeckých divisí. V roce 1939 postavili a vyzbrojili armádu, která se skládala z 51 divisí, z toho čtyři úplně motorisované a čtyři tankové divise. V roce 1933 pozůstávalo jejich válečné námořnictvo z jednoho křižníku a 6 lehkých křižníků. V roce 1939 vytvořili válečné námořnictvo, které se skládalo ze čtyř bitevních lodí, z jedné letadlové mateřské lodi, z 6 křižníků, z 22 torpedoborců a 54 ponorek. Vybuďovali také v této době zbrojní průmysl tak mohutný, jako válečný průmysl kterékoli jiné země.

Tyto zbraně byly uplatněny v září 1939, kdy začala celá serie nevyhlášených válek proti národům, se kterými mělo Německo smlouvy o arbitráži a o neútočení, při čemž byly porušeny četné záruky. Dne 1. září 1939 přepadlo toto nově vyzbrojené Německo Polsko. Duben následujícího roku se stal svědkem vpádu do Dánska a Norska a okupace těchto zemí, květen viděl zabrání Belgie, Holandska a Lucemburska, následujícího jara se staly předmětem úderu Jugoslavie a Řecko a v červnu 1941 bylo započato s vpádem do sovětského Ruska. Pak udeřilo Japonsko, které Německo uvítalo jako svého spojence, v prosinci 1941 bez výstrahy na Pearl Harbor, a čtyři dny poté vyhlásilo Německo válku Spojeným státům.

Není nutné, abychom se zabývali zkoumáním abstraktních obtíží, o nichž si lze spekulací představit, že vzniknou při definici toho, co má být v pochybných případech pokládáno za agresi. Doložím vám, že zkoumáme-li otázku o spiknutí, byly tyto války podle všech kritérií, jež vůbec kdy vytýčily kompetentní organisace, a podle všech zákonů normálního myšlení protiprávními útočnými válkami, které porušovaly smlouvy a záruky.

VEDENÍ VÁLKY V ROZPORU S NORMAMI MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

Není nutno rozebírat tento bod podle skutkového materiálu. Göring tvrdí, že právní předpisy o pozemní válce zastaraly a že by žádný národ nemohl vést totální válku v rámci těchto předpisů. Göring vypověděl, že nacisté by bývali zrušili konvence, které podepsalo jako jedna ze smluvních stran i Německo, ale generál Jodl chtěl, aby němečtí vojáci, kteří upadli do zajetí, požívali i nadále výhod z toho, že spojenci budou tyto konvence zachovávat.

Avšak pokud jde o sovětský lid a sovětské válečné zajatce, neznala teutonská zběsilost žádné meze, a to bez ohledu na výstrahu admirála Canarise, že podobný postup je porušením mezinárodního práva.

Proto nemáme při projednávání oddílu žaloby o spiknutí zapotřebí uvádět do nebes volající podrobnosti o usmrcování hladem, o ubíjení, o vraždách, o usmrcování zimou a o hromadném vyhlazování, což vše, jak bylo doznáno, se dělo s vojáky na východě. Můžeme také pokládat za zjištěné a doznané, že se vyskytovaly protiprávní činy jako na příklad poprava britských a amerických letců, surové zacházení s válečnými zajatci ze západních zemí, donucování francouzských válečných zajatců k účasti na válečném úsilí Německa a jiná záměrná porušení haagských a ženevských konvencí, jako i to, že to vše se dělo u plnění rozkazů nejvyšších úředních míst.

ZOTROČOVÁNÍ A OLUPOVÁNÍ OBYVATELSTVA Z OKUPOVANÝCH ÚZEMÍ

Obviněný Sauckel, generální zmocněnec pro nasazení pracovních sil, je autorem prohlášení, že „z 5 000 000 zahraničních dělníků, kteří přišli do Německa, neprijelo tam ani 200 000 dobrovolně“. Obviněnému Rosenbergovi bylo úředně hlášeno, že na území, které mu bylo podřízeno, „se používá takových metod pro nábor pracovních sil, které mají svůj vzor v nejtemnějších dobách obchodování s otroky“. Sám Sauckel podával zprávu o tom, že jeho agenti, a to muži i ženy, pořádali hony na lidi, opíjeli je a pak je „úskokem odváželi do Německa“. Tyto zajatce dopravovali Němci ve vlcích, které nebyly vytápěny, zajatci nedostávali jídlo a při dopravě chyběly základní zdravotní podmínky. Mrtvoly zemřelých byly ve stanicích vyhazovány z vagonů, kdežto mrtvoly novorozeňat byly vyhazovány z oken během jízdy vlaku.

Sauckel nařídil, aby „se všem dělníkům dostalo jen takové stravy, přístřeší a zacházení, které by zabezpečily jejich maximální vykořisťování při minimálních nákladech“. Z těchto dělníků byly asi dva miliony zaměstnány přímo ve výrobě zbraní a střeliva. Ředitel Kruppovy továrny na lokomotivy v Essenu si stěžoval své firmě, že Rusové, kteří tam nuceně pracovali, dostávají tak málo jídla, že jsou příliš vysílení, nežli aby mohli stačit na svou práci. Lékař Kruppovy firmy potvrdil také zprávy o žalostném stavu Rusů. Sovětští dělníci byli zavřeni v táborech, které střežilo gestapo. Tato stráž měla dovoleno trestat ty, kdož neuposlechnou, uvězněním v koncentračních táborech nebo smrtí oběšením přímo na místě.

Obyvatelstvo okupovaných území bylo vykořisťováno i jinými způsoby a bylo nelítostně utiskováno. Teror byl na denním pořádku. Civilisté byli zatýkáni, aniž byla proti nim podávána jakákoli žaloba, nebylo jim do-

voleno mít obhájce a byli popravováni bez soudu. Byly ničeny celé vsi, mužští obyvatelé byli střeleni nebo odesíláni do koncentračních táborů, ženy byly posílány na nucené práce a jejich děti byly rozesílány do rozličných okresů. Rozsah těchto jatek jen v Polsku ukázal Frank, když řekl: „Kdybych chtěl vylepit jednu vyhlášku o popravě každých sedmi Poláků, nebylo by v Polsku dosti lesů k výrobě papíru na všechny tyto vyhlášky.“

Nelze očekávat, že by ti, kteří zotročují, neloupili. Chvástavé výkazy ukazují, jak pečlivě a vědecky byly zdroje okupovaných zemí pohlcovány německým válečným hospodářstvím, což vyvolávalo inflaci, hlad a bídu u obyvatelstva. Kromě tohoto úžasného plánu na pomoc německému válečnému úsilí byla tu odporná činnost einsatzstabu Rosenbergova, který loupil umělecké památky pro Göringa a jiné členy jeho bandy. Je těžko říci, zda je tragické nebo komické divadlo, jehož hrdinou byl svou hodností druhý führer Německa, který přesvědčoval svůj lid, že si má odříci veškeré pohodlí a že má vynaložit veškeré své síly na vykonání nezbytných prací válečné doby, zatím co se on sám projížděl z jednoho místa do jiného, řídil konfiskaci uměleckých předmětů a posílal je domů v celých vlcích. Ať je tomu jakkoli, vždy je jeho jednání zločinné.

Ve všech dobách před touto válkou i v době této války definovalo mezinárodní právo přesně a určitě stav co do ochrany práv civilních osob v kterékoli okupované zemi, a obchod s otroky i loupení v okupovaných zemích byly vždy pokládány za protiprávní.

PRONÁSLEDOVÁNÍ A VYHLAZOVÁNÍ ŽIDŮ A KŘESŤANŮ

Nacistické hnutí zanechá po sobě navždy ošklivou vzpomínku v dějinách proto, že pronásledovalo židy, a to způsobem, který byl nejzuřivějším a svým rozsahem největším rasovým pronásledováním v dějinách všech národů. Antisemitismus není sice ani vynálezem, ani monopolem nacistické strany, ale vůdcové této strany převzali antisemitismus, podněcovali k němu a používali ho ke svým cílům. Používali ho jako „psychologické jiskry, která roznítí dav“. Po uchopení moci stal se antisemitismus součástí oficiální politiky.

Pronásledování židů se začalo celou řadou diskriminačních zákonů, které odstranily židy ze státní služby, z jednotlivých povolání i ze života hospodářského. Antisemitismus se co do rozsahu stále zvětšoval, až dospěl k tomu, že židé byli izolováni v ghettech a že byli vyhošťováni. Straničtí vedoucí inscenovali nepokoje, jejichž cílem bylo vyloupit židovské podniky a podpálit synagogy; židovský majetek byl konfiskován a židům byla uložena kolektivní pokuta ve výši jedné miliardy marek. Zběsilost a neodpovědnost tohoto programu vedly ke „konečnému řešení“. To pozůstávalo

v tom, že všichni práce schopní židé byli odesláni do koncentračních táborů na otrockou práci a že byli všichni práce neschopní, čítaje v to i děti mladší než 12 let a starce starší než 50 let i jiné osoby, o kterých prohlásili lékaři SS, že jsou práce neschopné, odesláni do koncentračních táborů za účelem usmrcení.

Adolf Eichmann, zlopověstný vykonavatel programu vyhlazování, odhadoval, že akce proti židům vedly k vyhlazení šesti milionů židů; z tohoto počtu byly čtyři miliony vyhlazeny ve zvláštních institucích na vyhlazování lidí a dva miliony byly povražděny einsatzgruppami, létacími oddíly bezpečnostní policie a SD, které pronásledovaly židy až do ghett a do jejich domů, hromadně je hubily v autech smrti, popravovaly je střelbou v protitankových příkopech a používaly vůbec k vyhlazování židů všech prostředků, které mohla vymyslet nacistická vynalézavost. Tento program byl tak důkladný a nelítostný, že židé v Evropě jako rasa už neexistují. Takto bylo uváděno ve skutek d'ábelské „proroctví“ Adolfa Hitlera, jak je učinil na začátku války.

Je přirozené, že každý takový projev musel počítat s opozicí křesťanských církví. Nacisté to pochopili již v samém začátku. Obviněný Bormann napsal všem gauleiterům v roce 1941, že „nacionálsocialismus a křesťanské zásady se navzájem vylučují“ a že národ má být oddělen od církví a vliv církve musí být úplně odstraněn. Obviněný Rosenberg napsal dokonce celé traktáty, v nichž uplatňoval nové nacistické náboženství, které odporuje lidské přirozenosti.

Gestapo ustanovilo „odborníky pro záležitosti církevní“ a dalo jim instrukce, podle nichž záležel konečný cíl, o který mělo být usilováno, ve zrušení náboženských církví. Zápis o tomto soudním řízení je přeplněn konkrétními příklady o pronásledování duchovních, o konfiskaci církevního majetku, o zásazích do vydávání náboženských knih, o zákazech náboženské výchovy a o potlačování náboženských organizací.

Hlavním prostředkem pronásledování a vyhlazování byly koncentrační tábory, které založil obviněný Göring a které byly zdokonaleny za vedení obviněných Fricka a Kaltenbrunnera.

Hrůzy těchto míst temné památky byly názorně odhaleny dokumenty a výpovědmi svědků. Tribunál je zavalen kupou materiálu, který znázorňuje graficky a reprodukuje písemně výpovědi svědků o hrůzách v těchto táborech. Ze zápisu vyplývá, že koncentrační tábory byly prvním a nejstrašnějším nástrojem útisku z arsenálu nacionálně socialistického státu a že jich bylo používáno především jako prostředku k pronásledování křesťanských církví a k vyhlazování židovské rasy. To doznali před soudem někteří obvinění ve svých výpovědích.

Řekněme to slovy Franka: „Uplynou tisíciletí a tato vina Německa nebude stále ještě smazána.“

To je pět hlavních skupin nejpodstatnějších zločinů nacistického režimu. To, že byly spáchány, nemůže být vyvráceno a zůstává prokázáno. Obviněný Keitel, který vzhledem k svému postavení musel znát skutečnosti, uvedl před Tribunálem to, co se zdá být dosti přesným shrnutím celé žaloby, která se na těchto skutečnostech zakládá:

Obviněný prohlásil, že přiznává, že obsah všeobecných vývodů žalobního spisu byl prokázán po stránce objektivní i po stránce skutkové (jinými slovy, nikoli u každého jednotlivého obviněného) a také ve shodě se Statutem tohoto Tribunálu. Nemá proto smysl, nehledíme-li na možnost vyvrácení některých dokumentů nebo jednotlivých skutečností, dokazovat neodůvodněnost žalobního spisu jako celku.

Přecházím nyní k otázce, zda tvořily tyto skupiny zločinných jednání součást společného plánu nebo spiknutí.

S P O L E Č N Ý P L Á N N E B O S P I K N U T Í

Žaloba tvrdí, že těchto pět kategorií záměrně páchaných zločinů nejsou zjevy jednotlivé a navzájem nezávislé, ale že byly páchány podle společného plánu nebo spiknutí. Obhajoba přiznává, že tyto kategorie zločinů byly páchány, avšak popírá, že by zločiny byly navzájem spojeny jako části jednotného programu.

Ústředním zločinem v tomto řetězu zločinů, ústředním spojovacím článkem, který tyto zločiny pojí v celek, je spiknutí za účelem vedení útočné války. Právě tato skutečnost je hlavní příčinou zločinné povahy těchto skutků s hlediska mezinárodního práva.

Prokázali jsme, že existoval plán nebo spiknutí za účelem vedení útočné války?

Jednotlivá doznání nebo nade vši pochybnost prokázané skutečnosti nám pomohou na tuto otázku odpovědět. První z nich je skutečnost, že k útočným válkám skutečně došlo. Za druhé bylo dokázáno, že hned od okamžiku, kdy nacisté přišli k moci, pracovali všichni, stejně jako i všichni obvinění, jako mezci, aby se připravili k „nějaké“ válce.

Přítom vzniká otázka: připravovali se k válce, ke které pak došlo, nebo k válce, která se pak nikdy neuskutečnila? Je zcela dobře možné, že v původním stadiu nikdo z nich nevěděl, v kterém roce a v kterém měsíci vypukne válka, které sporné otázky urychlí její rozpoutání, proti komu bude směřovat v první řadě, zda proti Rakousku, Československu nebo proti Polsku. Tvrdím však, že obvinění buď věděli nebo musili vědět, že válka, ke které se připravovali, bude na straně Německa válkou útočnou. Zčásti se to vysvětluje tím, že nebylo žádného reálného nebezpečí, že by některá mocnost nebo některý spolek mocností napadl Německo. Ale

hlavně to může být vysvětleno tím, že podle své vnitřní povahy musily německé plány dříve nebo později narazit na odpor a že tudíž mohly být uskutečněny jedině cestou agrese.

Plány Adolfa Hitlera na agresi byly právě tak tajné jako „Mein Kampf“, který vyšel v Německu ve více než šestimilionovém nákladu. Hitler vyzýval otevřeně k odstranění Versailleské smlouvy, avšak jeho požadavky daleko překročovaly hranice prosté nápravy nespravedlností, které byly domněle způsobeny ve Versailles. Hitler přiznával, že hodlal přepadnout sousední státy a zabrat jejich území, jichž, jak říkal, musí být dobyt „sílu vítězného meče“. V těchto slovech zněly pro každého Němce „hlasy předků, které předpovídaly válku“.

V této síni vypověděl Göring, že během prvního setkání s Hitlerem, ještě dlouho před uchopením moci, pozoroval, že Hitler zastával důsledně názor, že protesty jsou bezúčelné, a že měl za to, že Německo musí být osvobozeno od Versailleské smlouvy... Nemluvili jsme o tom, že potřebujeme válku a zničení svých odpůrců. To byl cíl a metody se měly přizpůsobovat politické situaci.“

Když byl Göring dotázán, zda bylo předpokládáno, že tohoto cíle bude v případě nutnosti dosaženo válkou, nepopíral tuto možnost, vyhnul se však přímé odpovědi a řekl: „My jsme o podobných věcech tehdy ani neuvažovali.“ Řekl pak, že cíl zrušit Versailleskou smlouvu nebyl tajen, že byl všeobecně známý a že podle jeho mínění „každý Němec byl pro změnu Versailleské smlouvy a to bylo nepochybně velkou pohnutkou pro vstup do strany“. A tak se nemůže žádný z těch, kdo pomáhal Hitlerovi dosáhnout absolutní moci nad německým národem, nebo kdo spolupracoval s jeho režimem, odvolávat pro své ospravedlnění na to, že nevěděl o povaze oněch požadavků, které se Hitler chystal později předložit sousedům Německa.

Ihned po uchopení moci přistoupili nacisté k provádění svých útočných záměrů pomocí vojenských příprav. Z počátku zapojili nacisté německé průmyslníky do tajného zbrojního programu. 20 dní po uchopení moci uvítal Schacht ve svém domě Hitlera, Göringa a dále 20 vedoucích průmyslníků. Mezi nimi byl Krupp von Bohlen, který reprezentoval obrovský zbrojařský koncern „Krupp“, představitelé „I. G. Farben“ a jiných koncernů těžkého průmyslu v Poruří. Hitler a Göring vyložili průmyslníkům svůj program a ti uvítali program s takovým nadšením, že bylo rozhodnuto sebrat tři miliony marek pro upevnění a posílení moci strany. Po dvou měsících snažil se Krupp dosáhnouti toho, aby byla činnost reorganizovaného svazu německého průmyslu uvedena v soulad s politickými cíli nacistické vlády. Později mluvil Krupp chvástavě o tom, jak se podařilo udržet v tajnosti německý válečný průmysl a mít jej v pohotovosti bez ohledu na předpisy Versailleské smlouvy o odzbrojení. Vzpomínal

také na to, jak nadšeně se připojili průmyslníci ke vznešeným záměrům führera v době znovuvyzbrojování v letech 1933—39. Asi dva měsíce poté, kdy Schacht uspořádal tuto první schůzku, aby dosáhl podpory průmyslníků, začali nacisté podřizovat práci průmyslu svým útočným plánům.

V dubnu 1939 nařídil Hitler doktoru Leyovi: „Převzmete vedení odborových organizací“; tyto organizace měly asi šest milionů členů. Ley, řídě se touto stranickou směrnicí, zmocnil se odborových organizací a uchwátil jejich majetek i fondy. SS a SA uvalily na vedoucí činitele odborových organizací „preventivní vazbu“ a uvrhly je do koncentračních táborů. Svobodné organizace byly nahrazeny nacistickou organizací pod názvem „Německá pracovní fronta“ v čele s doktorem Leyem. Počet jejích členů se stále zvětšoval, až dosáhl 23 milionů členů. Byly zrušeny kolektivní smlouvy, dělníci neměli už žádný rozhodující hlas v otázkách, které se týkaly pracovních podmínek. Podmínky pracovní smlouvy diktoval zmocněnec pro práci, kterého jmenoval Hitler. Válečné zaměření tohoto pracovního programu bylo otevřeně přiznáno Robertem Leyem pět dní po zahájení války, kdy Ley ve své řeči prohlásil:

„My, nacionální socialisté, vzali jsme za posledních sedm let pod svou kontrolu všechny zdroje a energii, abychom byli připraveni k velké zkoušce boje.“

Nacisté se také jali ihned přizpůsobovat vládní systém požadavkům války. V dubnu 1935 zřídila ministerská rada Radu obrany, jejíž pracovní výbor se později často scházel. Na schůzi dne 23. května 1933, které předsedal obviněný Keitel, dostalo se členům výboru tohoto poučení: „Žádný dokument nesmí být ztracen, neboť jinak by ho využila nepřátelská propaganda. To, co se sděluje ústně, nemůže být dokázáno, a my to proto budeme moci v Ženevě zapřít.“

V lednu 1934 vypracovala Rada za přítomnosti obviněného Jodla mobilizační plán a sestavila návrh rozkazu o mobilisaci asi pro 240 000 průmyslových podniků. Členové, kteří se ke schůzi dostavili, se dohodli na tom, že nic nebude zapsáno, aby „nebylo lze odhalit válečné cíle porady“.

Dne 21. května 1935 byl vydán přísně tajný zákon o obraně říše. Obviněný Schacht byl jmenován generálním zmocněncem pro otázky válečného hospodářství s úkolem tajně připravit veškerý průmysl k válce a zajistit v případě mobilisace financování války. Tato tajná činnost Schachtova byla doplněna v říjnu 1936 tím, že obviněný Göring byl jmenován zmocněncem pro čtyřletý plán s úkolem přivést veškeré hospodářství do stavu pohotovosti k válce během čtyř let.

Rovněž ihned po uchopení moci se začalo s prováděním tajného programu shromažďování surovin a zahraničních úvěrů, které byly nezbytné pro rozsáhlé znovuvyzbrojení. V září 1934 si ministr hospodářství už

postěžoval, že „úkol shromažďovat suroviny se stává obtížným pro nedostatek zahraničních valut a že také požadavky tajnosti a maskování brzdí práci“.

Okamžitě byla zavedena kontrola zahraničních valut. Úkol pečovat o financování byl svěřen kouzelníku Schachtovi, který svými čarami vytvořil účty MEFO, které měly dvojí účel: využít krátkodobých úvěrů pro znovuvybrojení a zároveň zatajit rozsah nákladů na toto znovuvybrojení.

Podstata veškeré nacistické politické činnosti byla shrnuta ve výrocích Göringových z 27. května 1936 na schůzi ministerské rady, na které byl přítomen také Schacht. Göring tehdy prohlásil:

„O všech opatřeních nutno uvažovat s hlediska zajištění vedení války.“

Generální štáb musel být přirozeně zapojen do těchto válečných příprav. Většina generálů, získaných možnostmi znovuvybudovat své armády, stala se dobrovolnými spoluvinníky. Leč bývalý ministr války von Blomberg a náčelník štábu generál von Fritsch, kteří měli zamítavý postoj ke vzrůstající útočnosti v politice hitlerovského režimu, byli diskreditováni a zbaveni svých funkcí v lednu 1938, což byl důsledek hanebného a špinavého spiknutí proti nim. Poté převzal Hitler sám vrchní velení nad brannými silami a funkce von Blomberga a von Fritscheho byly obsazeny jinými generály, kteří se stali — mluveno slovy Blomberga o Keitelovi — „poslušným nástrojem v rukou Hitlera na vyplnění jakéhokoli jeho rozhodnutí.“

Při svých přípravách neomezovali se generálové jen na otázky vojenské. Brali podíl na všem hlavním diplomatickém a politickém manévrování, jako na příklad v době setkání v Obersalzbergu, kdy Hitler za podpory Keitela a jiných vedoucích generálů odevzdal Schuschniggovi své ultimatum.

Již 5. listopadu 1937 začal plán útoku nabývat určitých obrysů, pokud jde o stanovení doby a obětí. Na poradě onoho dne formuloval Hitler za přítomnosti obviněného Raedera, Göringa a von Neuratha cynicky své cíle:

„Otázka zní pro Německo tak, kde lze dosáhnout největších zisků za nejmenší cenu.“ Podrobil rozboru možné plány na vpád do Rakouska a Československa, při čemž zřetelně upozorňoval, že nepokládá za bránu těchto zemí za konečný cíl, nýbrž jen za prostředek pro provedení dalších dobovačských plánů. Poukázal na významné vojenské a politické výhody, které budou následovat po vpádu do těchto zemí, a projednal možnost doplnit z obyvatelstva v těchto zemích nové armády v počtu asi 12 divízií. Prohlásil přímo a otevřeně, že jeho cílem je opatřit další životní prostor v Evropě, a přiznal, že německý problém může být vyřešen jedině silou.

Po šesti měsících, jsa povzbuzen nekrvavým vítězstvím v Rakousku, psal Hitler v tajné směrnici Keitelovi o svém „nezvratném rozhodnutí

rozdrtit v nejbližší budoucnosti Československo vojenskými silami.“ Téhož dne si zapsal Jodl do svého deníku, že führer učinil prohlášení o svém definitivním rozhodnutí zničit Československo v nejbližší budoucnosti a že přikročil k všestranným vojenským přípravám. V dubnu byl plán tak zdokonalen, že počítal s útokem proti Československu „s bleskovou rychlostí“ na podkladě nějakého incidentu.

Ve všech odvětvích nabývaly přípravy stále více obrysů příprav k dobyté válce, a to podle předpokladu, že válka se rozžehne ve válku světovou. V září 1938 podával admirál Carls úřední zprávu o „návrhu, jak vést námořní válku proti Anglii“:

„Plně souhlasíme se základním thematem tohoto pojednání.

1. Chce-li Německo podle rozhodnutí führera zaujmout postavení světové velmoci, potřebuje k tomu nejen dostatečný počet koloniálních držav, nýbrž také bezpečné námořní dopravní cesty a bezpečný přístup k oceánu.

2. Oba tyto požadavky lze uskutečnit jedině proti anglo-francouzským zájmům a omezením vládnoucího postavení těchto zemí jako velmocí. Lze pokládat za málo pravděpodobné, že by bylo lze toho dosáhnout cestou mírovou. Rozhodnutí pozvednout Německo do řady světových velmocí nás tudíž nutí k nutnosti provádět příslušné vojenské přípravy.

3. Válka s Anglií znamená zároveň válku proti britskému imperiu, proti Francii a snad i proti Rusku a proti velkému počtu zámořských států, jinými slovy proti jedné polovině nebo třetině celého světa. Tuto válku by bylo lze ospravedlnit a bylo by lze počítat při ní s úspěchem jen tehdy, bude-li připravena s hospodářského hlediska stejně jako s hlediska politického i vojenského a bude-li vedena s cílem vybojovat pro Německo přístup k oceánu.“

Soudnímu dvoru jsou známa kategorická ujišťování, která Němci dávali zneklidněnému veřejnému mínění po anšlusu, po Mnichovu a po okupaci Čech a Moravy, o tom, že všechny požadavky Německa jsou uspokojeny a že Hitler „nemá už územních požadavků v Evropě.“ Zápis o líčení před tímto soudem ukazuje, že tato ujišťování byla záměrně podvodná a že ti, kdo zaujímali vysoké hodnosti v krvavém bratrství nacismu, o tom věděli.

Už dne 15. dubna 1938 upozorňoval Hitler Mussoliniho a Ciana, že ovládnutí těchto prostorů umožní útok proti Polsku. Jeden z funkcionářů Ribbentropova ministerstva napsal dne 26. srpna 1938, že: „po vyřízení československé otázky budou mít všichni za to, že další na řadě je Polsko.“

Po vpádu do Polska se Hitler vychloubal, že právě triumf v Rakousku a Československu byl „podkladem pro akce proti Polsku“. Göring využíval racionálně tohoto triumfu a vydal ihned směrnice, jak exploatovat zprvu Sudety a poté celý protektorát za účelem posílení německého vojenského potenciálu.

V květnu 1939 dosáhly přípravy, které nacisté konali, takového stavu, že se Hitler svěřil Göringovi, Raederovi, Keitelovi a jiným, že je připraven „napadnout Polsko při první příležitosti, která se naskytne“, ač uznával, že „dalších úspěchů nebude lze docílit bez krveprolití.“ Loupeživé motivy, které byly podkladem tohoto rozhodnutí, budou pochopitelné z následujícího citátu, který opakuje vedoucí motiv z „Mein Kampf:“

„Okolnosti musí být přizpůsobeny cílům; to je nemožné bez vpádu do jiných států a bez zabránění jejich majetku. Životní prostor, úměrný síle státu, je základem každé moci. Dalších úspěchů nelze dosáhnout bez rozšíření našeho životního prostoru na východě...“

Zatím co byl důvěřivý svět uchlácholen a opředen sítí lživých ujištění o mírových úmyslech, připravovali se nacisté k válce, nikoliv však k válce *vůbec*, nýbrž k určité válce. Obvinění Göring, Keitel, Raeder, Frick, Funk a jiní se šesli v červnu 1939 jako členové říšské Rady obrany. Zápis o této poradě, jehož pravost je potvrzena Göringem, je zřetelným svědectvím o tom, jak tvořil každý bod nacistického plánu článek v celkovém řetězu. Pět hlavních obviněných plánovalo už tři měsíce před tím, nežli první tanková jednotka překročila hranice Polska, „využití *obyvatelstva* za války“ a šli při tom tak daleko, že se jali určovat pořadí jednotlivých průmyslových odvětví, pokud jde o opatrování pracovních sil pro ně, „poté, až bude mobilisováno pět milionů dělníků“. Vypracovali opatření, aby nedošlo k „zmatkům během mobilisace“, a prohlásili, že jsou odhodláni „chopit se a udržet iniciativu v prvních nejvíce rozhodujících týdnech války“. Dále zamýšleli používat v průmyslu válečných zajatců, trestanců a vězňů z koncentračních táborů. Poté schválili rozhodnutí o „pracovní povinnosti pro ženy v době války“. V téže době už požádali, aby bylo dáno k dispozici 1 172 000 kvalifikovaných dělníků a schválili umístění 727 000 z těchto dělníků; toto opatření se týkalo počtu dělníků naprosto nezbytných. Chvástali se, že plakáty o pracovní povinnosti „jsou přichystány v balících u pracovních úřadů“. Rozhodli se, že opatří pro průmysl více pracovních sil tím, že dovezou do Německa „statisíce dělníků“ z protektorátu, pro které připravovali ubytování v barácích.

Právě z tohoto zápisu o této krajně důležité poradě, na které byli přítomni mnozí z hlavních obviněných, vyplývá, jak plán o zahájení válečných akcí byl pomocí používání protiprávních zdrojů pracovních sil v průmyslu uváděn v soulad s plánem o vedení války.

Hitler předvídal, už když oznámil svůj plán o útoku proti Polsku, jako jeden z logických následků tohoto plánu provádění programu otrocké práce; přitom sdělil důvěrně obviněnému Göringovi, Raederovi, Keitelovi a četným jiným, že s obyvatelstvem Polska „bude lze disponovat jako se zdrojem pracovních sil.“ Tuto část plánu uvedl ve skutek Frank, který

jako generální guvernér oznámil Göringovi, že dodá říši nejméně jeden milion zemědělských a průmyslových dělníků, a Sauckel, pod jehož nátlakem v důsledku náboru, prováděného v okupovaných územích, byl sebrán počet dělníků, který se někdy rovnal počtu veškerého obyvatelstva v některých menších evropských státech.

Tu se opět projevuje souvislost mezi prací pro vojenské potřeby a koncentračními tábory, které znamenaly zdroje pracovních sil, jichž bylo používáno stále rozsáhleji a se stále štopující surovostí. Dohoda mezi Himmlerem a ministrem spravedlnosti Thierackem, sjednaná v roce 1942, stanovila: „Za účelem výkonu rozsudků vynesených nad antisociálními živly bud'tež tito živlové předáváni reichsführerovi SS, aby zahynuli těžkou prací.“

Podle směrnice SS byli vězňové, kteří byli upoutáni na lůžko, určováni k práci, kterou mohli konat na lůžku. Na rozkaz gestapa bylo zatčeno 45 000 židů, aby „byly doplněny koncentrační tábory pracovními silami“. Z Maďarska bylo dodáno 100 000 židů, aby koncentrační tábory byly doplněny pracovními silami. Z iniciativy obviněného Dönitze byly pracovní síly z koncentračních táborů nasazeny při stavbě ponorek. Podle toho byly koncentrační tábory jednak zapojeny do válečného průmyslu, jednak do soustavy výkonu spravedlnosti a uskutečňování politických cílů nacistů.

Používání pracovní síly válečných zajatců se zvětšovalo, jak s tím počítal plán, podle toho, jak vzrůstaly německé potřeby. V době, kdy bylo každého německého vojáka třeba na frontě a kdy v zázemí byl nedostatek lidí, byli ruští váleční zajatci nuceni k tomu, aby obsluhovali protiletectká děla, namířená proti letadlům spojenců. Feldmaršál Milch ukazuje následujícími slovy, jak se nacisté bavili tímto do nebe volajícím porušováním mezinárodního práva: „Je to velmi legrační, že Rusové musí obsluhovat děla.“

Rozkazy o zacházení se sovětskými válečnými zajatci byly tak kruté, že admirál Canaris upozornil, že „výsledkem těchto rozkazů je zvučle při zacházení s válečnými zajatci a vraždění jich“ a podal u OKW protest proti těmto rozkazům, který odůvodňoval tím, že rozkazy znamenají porušení mezinárodního práva. Keitel odpověděl zcela jednoznačně:

„Při námitkách se vychází z rytířského způsobu vedení války! To je zhoubné pro ideologii! Proto tato opatření schvaluji a podporuji!“

Ženevská konvence by byla otevřeně hozena přes palubu, kdyby nebyl Jodl vznesl své námitky, neboť Jodl chtěl vyzískat výhody z toho, že spojenci budou nadále dodržovat články této smlouvy, zatím co Německo by se nijak necítilo jimi vázáno.

Pro dobu války byly se stejnou pečlivostí připravovány jiné zločiny, jejichž cílem bylo vítězství německých zbraní. V říjnu 1938, tedy téměř rok před zahájením války, byla už naznačována politika pozdějšího po-

rušování stanovených předpisů o vedení války, a to ve velmi značném rozsahu. Vrchní velitelství vydalo přísně tajný seznam lživých vysvětlení, která měl v podobných případech podávat ministr propagandy. Už dříve vydal vrchní velitel branných sil rozkaz, aby bylo používáno jakéhokoli způsobu vedení války, může-li tím být usnadněno vítězství. A v průběhu války se stávaly rozkazy stále bezohlednějšími. Příznačný je rozkaz Keitelův, který požadoval, aby bylo používáno „opatření co nejbrutálnějších“, a který zní:

„Vojska jsou povinna používat jakýchkoli opatření bez omezení, a to i proti ženám a dětem, skýtají-li taková opatření záruku, že dosáhneme úspěchu.“

Německé síly válečného námořnictva byly ve stejné míře nakaženy touto teorií jako vojska pozemní. Raeder vydával po každé, když to bylo nutné pro docílení strategických úspěchů, rozkazy, že mají být porušeny platné předpisy o vedení války. Dönitz požadoval, aby posádky jeho ponorek nezachraňovaly mužstva torpedovaných nepřátelských lodí, pokud zůstala na živu, a to proto, aby bylo ochromeno obchodní loďstvo spojených národů tím, že budou decimovány řady jeho námořníků.

Podle toho tvoří válečné zločiny proti vojskům spojenců a zločiny proti lidskosti, páchané na okupovaných územích, nesporně součást programu vedení války, neboť tyto zločiny byly podle úsudku Němců nezbytnou podmínkou pro uskutečnění nadějí Německa na úspěch.

Podobným způsobem zapadají všechny zločiny, spáchané před zahájením války, a to i pronásledování v Německu samém, jako kaménky v mozaice do jemné kresby kolem plánu na vedení útočné války. Nikde není tak zřetelně patrné, že se celý systém zločinů nacistického útlaku a teroru, které byly páchany v Německu samém, těsně proplétá s válečnými zločiny, jako v oné podobné směsi lehkovážnosti a moudrosti, jak se jeví ve výpovědích Herrmanna Göringa. Když líčil cíle nacistického programu před uchopením moci, řekl Göring: „Především vznikala otázka, jak dosáhnout v Německu ustavení politického zřízení, které by poskytlo Německu možnost vystoupit nikoli pouze s protestem proti omezením (Versailleské smlouvy), ale s takovým protestem, s kterým by nezbylo světu nežli se vyrovnat.“

Göring doznal, že s tímto cílem byl sestaven plán na svržení Výmarské republiky, na uchvácení moci a na provedení nacistického programu všemi k tomu vhodnými metodami, a to bez ohledu na to, zda byly legální či nikoli.

Z křížového výslechu Göringa vyplývá, že za tím účelem následovaly se železnou nutností všechny prvky zločinného programu. Vzhledem k tomu, že nacisté uznali za nezbytné vytvořit silný stát za tím účelem, aby se zbavili Versailleské smlouvy, přijali zásadu führerství. Když ucho-

pili moc do svých rukou, dospěli nacisté k úsudku, že je nezbytné tuto moc chránit odstraněním parlamentní vlády a potlačením veškeré organizované opozice politických stran. To došlo svého výrazu ve filosofické koncepci hlášané Göringem, že opera je důležitější nežli reichstag.

Nebyla připuštěna ani „opozice jednotlivců s výjimkou případů, kdy otázky, jichž se týkala, neměly žádného významu.“

Aby bylo lze zaručit potlačení opozice, bylo nezbytné vytvořit tajnou politickou policii. Za účelem potlačení nenapravitelných odpůrců bylo nezbytné zřídit koncentrační tábory a zavést institut preventivní vazby. Preventivní vazba znamenala podle výpovědí Göringových toto:

„Zatýkáni a do preventivní vazby dáváni byli lidé, kteří se nedopustili žádného zločinu, ale byli by schopni, kdyby zůstali na svobodě, dopustit se nejrůznějších činů zaměřených na to, aby byla způsobena škoda německému státu.“

Stejně cíle převládaly i v otázce vyhlazování židů. Z počátku tu hrály hlavní úlohu fanatismus a politický oportunišmus, neboť antisemitismus a souvisící s tím theorie o „obětním beránku“ byly prostředky, jejichž pomocí se nacisté dostali k moci. Právě z toho důvodu byli zvrhlý Streicher a Bohu se rouhající Rosenberg ochotně vítáni jako účastníci stranických sjezdů a právě proto z nich udělali nacisté vedoucí činitele a nejvyšší funkcionáře státu i strany. Avšak záhy začali nacisté pohlížet na židy jako na předvoj opozice, která byla namířena proti policejnímu státu. Jako důvod, který vysvětloval nezbytnost, aby byli židé odstraněni z politického a hospodářského života Německa, bylo uváděno nebezpečí, vyplývající z jejich pacifistického založení, a jejich opozice proti jasně vyjádřenému nacionalismu. V důsledku toho dopravovali nacisté židy jako dobytek do koncentračních táborů, kde jich bylo násilně používáno jako pracovních sil k pracím pro vojenské potřeby.

Na poradě, která se konala dne 12. listopadu 1938, tedy dva dny po divokých židovských pogromech, jež vyprovokoval Göbbels a jež provedl vůdcovský sbor strany a SA, vypracovali Göring, Funk, Heydrich, Göbbels a jiní nacisté, kteří zastávali vysoké funkce, program na odstranění židů z německého hospodářství.

Opatření, která bylo rozhodnuto provést, zahrnovala uzavření židů do ghetta, zmenšení potravinových dávek, „arisaci“ jejich obchodů a omezení jejich svobody pohybu. Tu se vloudil ještě jeden důvod, který záležel v tom, že úplná konfiskace jejich majetku napomáhala financování německého zbrojení. Ač plán Schachtův, totiž získat zahraniční valuty jako výkupné za židovské obyvatelstvo v Německu, nebyl schválen, byli židé přes to do té míry oloupeni, že Göring mohl oznámit říšské radě obrany, že kritický stav říšské státní pokladny vyvolaný znovuvyzbrojením se zlepšil „díky miliardové pokutě, která byla uložena židovstvu, a díky

příjmům, kterých získalo Německu v důsledku arisace židovských podniků.“

Všeobecný pohled na lavici obviněných dovoluje učinit závěr, že nehledíc na osobní sváry mezi jednotlivci, postupoval každý obviněný ve svém oboru v souladu s druhými a že všichni pomáhali aktivně uskutečnit společný plán. Je v rozporu s praktickou zkušeností, že by si lidé s tak různou průpravou a schopnostmi jen z nahodilé shody okolností navzájem pomáhali k dosažení svých cílů.

Důležitá a mnohostranná působnost *Göringova* měla ráz z poloviny militaristický a z poloviny banditský. Sahal svýma špinavýma rukama po každém kousku koláče. Použil svých chlapců z SA k tomu, aby přivedl celou tu bandu k moci. Aby upevnil tuto moc, přišel na nápad, že podpálí reichstag, položil základy gestapa a zřídil koncentrační tábory. Vší mocí usiloval také o vyhlazení oposice a inscenoval skandální incidenty, aby se zbavil vzdorovitých generálů. Vytvořil válečné letectvo a vrhl je na své bezbranné sousedy. Měl jeden z nejaktivnějších podílů na tom, že židé byli vyštvaní ze země. Pomocí mobilisace všech hospodářských zdrojů Německa umožnil *Göring* vedení války, na jejímž plánování měl velký podíl. Byl druhým mužem po Hitlerovi a koordinoval činnost všech obviněných.

Úloha, kterou hráli ostatní obvinění, byla sice méně imponantní a nápadná nežli úloha reichsmaršála, ale byla nicméně dalším a nutným přínosem do společného úsilí; bez kteréhokoli z obviněných byl by úspěch společné věci vystaven nebezpečí selhání. Vina těchto mužů na tom, že se dopustili celé řady jednotlivých činů, byla zde prokázána. Nemělo by smyslu jednat nyní o všech zločinech, s kterými spojují předložené důkazy jména obviněných. Nemám k tomu také dosti času. Přesto bych chtěl, ježto považuji spiknutí za jednotný celek a za hybné ústrojí, zmínit se zběžně o nejvýznamnějších službách, které prokázal každý z těchto mužů společné věci.

Fanatik Hess byl, dokud se ho nezmocnila cestovatelská vášeň, inženýrem, který řídil ústrojí strany, dával vůdcovskému sboru strany propagační hesla, prováděl dozor na veškerou činnost strany a udržoval ji v pohotovosti jako oddaný a poslušný nástroj moci.

Když si v zahraničí začínali lidé uvědomovat stav věcí a když tím byl ohrožen úspěch nacistických uchvatitelských plánů, vystoupil na scénu pokrytecký *Ribbentrop*, obchodník lží, který měl lít olej na vodu rozbouřenou podezřením, a činil projevy, v nichž hlásal, že Německo má záměry jen omezené a pokojné.

Keitel, bez vůle a poslušný nástroj, odevzdal straně nástroj agrese, totiž branné síly, a vedl je při plnění zločinných úkolů, jež jim byly vytyčeny.

Kaltenbrunner, velký inkvizitor, převzal po Heydrichovi jeho krvavou togu s posláním udusit opozici a dosáhnout terorem poslušnosti; vybudoval moc nacionálsocialismu na mrtvolách nevinných lidí.

Rosenberg, duchovní otec a vznešený hlasatel theorie „panské rasy“, byl tvůrcem učení o nenávisti, které bylo první pohnutkou k zničení židovstva a způsobilo, že jeho bezbožných teorií bylo v praxi používáno ve východních okupovaných územích.

Fanatik Frank upevnil nacistickou kontrolu tím, že ustavil novou moc, založenou na bezpráví, a učinil tak z vůle strany jediné kritérium zákonosti; exportoval svůj systém bezpráví do Polska, kde vládl s tyraníí cé-sara a ponechal na živu jen ubohé zbytky polského obyvatelstva.

Frick, nemilosrdný organisátor, pomáhal straně při uchopení moci, řídil policejní organizace tak, aby udržel moc pro stranu, a připoutal hospodářství Čech a Moravy k německému válečnému stroji.

Streicher, jedovatý ničema, psal a rozšiřoval nepřístojné rasové hano-pisy, které nabádaly národ, aby schvaloval co do surovosti stále stupňo-vané akce na „rasovou očistu“ a aby napomáhal provádění těchto akcí.

Ve své funkci ministra hospodářství urychlil *Funk* tempo zbrojení a jako president Říšské banky ukládal do banky zlaté korunky ze zubů obětí koncentračních táborů. To je pravděpodobně nejpršíšernější zdroj příjmů v dějinách bankovníctví.

Schacht, který se skrýval pod škraboškou škrobené úctyhodnosti, byl zprvu vhodnou zástěrkou (vnadidlem, na které se chytali živlové, kteří byli na pochybách); později umožnily jeho machinace Hitlerovi financovat obrovský program znovuvyzbrojení, a to tak, že to mohlo být udrženo v úplné tajnosti.

Dönitz, který převzal po Hitlerovi jako dědictví porážku, napomáhal úspěchu nacistických agresí, poučoval svou smečku vrahů z ponorek, jak vésti námořní válku s protiprávní sveřepostí džungle.

Raeder, politický admirál, vybudoval přes zákaz Versailleské smlouvy potají německé válečné námořnictvo, a poté nasadil válečné námořnictvo v seriích agresí, na jejichž plánování měl velký podíl.

Von Schirach, travič celé generace, zasvětil německou mládež do podstaty nacistického učení, připravil ji v celých legiích ke službě v SS a v branné moci a odevzdal ji nacistické straně jako fanatického a poslušného vykonavatele její vůle.

Sauckel, největší a nejsurovější otrokář od dob egyptských faraonů, sháněl zuřivě nezbytné pracovní síly tím, že odvlékal celé národy z jiných zemí do země otroctví, a to v takovém rozsahu, který nebyl znám ani v dávných dnech tyranie v říši na Nilu.

Jodl, zrádce tradic svého povolání, vedl branné síly a porušoval vlastní

jejich zákoník vojenské cti za tím účelem, aby bylo lze uskutečnit barbarské cíle nacistické politiky.

Von Papen, zbožný agent atheistického režimu, přidržoval třmen, když Hitler nasedal do sedla, pomáhal anektovat Rakousko a zasvětil své diplomatické lišáctví tomu, aby bylo dosaženo nacistických cílů za hranicemi.

Seyss-Inquart, který byl vůdcem páté kolony v Rakousku, postavil se v čelo vlády ve své vlastní zemi jen proto, aby ji mohl odevzdat jako dar Hitlerovi. Později se přesunul na sever a přinesl teror a útlak do Holandska, kde vyloupil holandské hospodářství jako neúprosný bůh Moloch v germánské podobě.

Von Neurath, diplomat staré školy, který házel perly svých zkušeností nacistům, řídil nacistickou diplomacií v prvních letech nacistické vlády, chlácholil obavy budoucích obětí a jako říšský protektor Čech a Moravy upevnil pozici Německa pro budoucí útok proti Polsku.

Speer začal jako ministr pro zbrojení a válečný průmysl spolupracovat při plánování a provádění programu na nucené dodávání válečných zajatců a zahraničních dělníků pro německý válečný průmysl, při čemž dosáhl toho, že výroba tohoto průmyslu stoupala, zatím co dělníci se ztráceli umírajíce z hladu.

Fritzsche, přednosta rozhlasové propagandy, překrucoval skutečnosti a docílil, že německé veřejné mínění zuřivě podporovalo režim; takto paralysoval u obyvatelstva schopnost samostatného úsudku, takže se obyvatelstvo podřizovalo příkazům svého pána, aniž vůbec kladlo nějaké otázky.

Bormann, který nepřijal naše pozvání k tomuto shromáždění, řídil regulátor obrovských a mohutných motorů strany a usměrňoval ji ve všech oborech nelítostného provádění nacistické politiky, počínajíc pronásledováním křesťanských církví a končíc lynčováním zajatých spojeneckých letců.

Ve své činnosti se všichni tito obvinění bez ohledu na svůj různý původ i své schopnosti přidružili k úsilí jiných spiklenců, kteří nejsou nyní na lavici obviněných, ale kteří nicméně hráli důležitou úlohu při plnění jiných úkolů společného plánu. Všichni obvinění tvořili dobře sladěné a přesně pracující ústrojí, které bylo poháněno snahou po společném cíli, jímž bylo předělat mapu Evropy silou zbraní.

Někteří z těchto obviněných byli horlivými členy nacistického hnutí od prvních dnů jeho existence.

Jiní, méně fanatičtí, se připojili k společné věci později, když úspěchy způsobily, že účast na hnutí se stala lákavou, ježto dávala naději na odměnu.

Tato skupina později na víru obrácených nahradila kritické nedostatky

původních upřímných stoupců, ježto, jak na to poukazoval ve svých vývodech doktor Simmers:

„Mezi nacionálními socialisty nebyli odborníci pro plnění zvláštních úkolů. Většina stoupců nacionálního socialismu se dříve nezabývala žádným povoláním, které by vyžadovalo odborného vzdělání.“

Osudná slabost nacistické bandy v první době její existence spočívala v tom, že její členové neměli odborné znalosti.

Nemohli utvořit ze svých vlastních řad vládu, která by byla s to uvést ve skutek veškeré plány, které byly nutné pro realizaci cílů nacistického režimu.

A právě tu mají svůj původ zločiny i zrada mužů podobných Schachtovi, von Neurathovi, Speerovi a von Papenovi, Raederovi a Dönitzovi, Keitelovi a Jodlovi.

Je pochybné, zda by se bylo mohlo zdařit nacistům provést jejich plán nadvlády bez účasti inteligence s odborným vzděláním, které nacisté ponechávali tak ochotně, aby řídila uvádění tohoto plánu ve skutek.

Tito lidé jednali, ač dobře věděli o široce vyhlášených cílech a metodách nacistů, a pokračovali ve svých službách i tehdy, když v praxi viděli, kam vedla cesta, po které se brali.

Jejich převaha nad obyčejnou nacistickou průměrností není pro ně omluvou. Znamená pro ně odsuzující rozsudek. Z tisíců stránek spisového materiálu o tomto procesu vyplývá s určitostí, že hlavní zločin z celé skupiny nacistických zločinů, totiž útok proti míru v celém světě, byl záměrně plánován.

Tyto útočné války nezačaly proto, že by se bývalo obyvatelstvo živelně chopilo zbraní v návalu rozhořčení.

Týden před vpádem do Polska řekl Hitler svým vojenským velitelům: „Poskytnu propagační důvod pro zahájení války. Není důležité, zda bude tento důvod pravděpodobný. Vítěz nebude později tázán, zda mluvil pravdu. Při zahájení a vedení války nemá význam právo, nýbrž vítězství.“

Incident propagačního rázu byl náležitě vyroben za použití vězňů z koncentračních táborů, kteří byli oblečeni do polských vojenských uniforem, aby tak bylo vzbuzeno zdání, že Poláci přepadli německou pohraniční rozhlasovou stanicí.

Plán na okupaci Belgie, Holandska a Lucemburska se po prvé objevil v srpnu 1938 v souvislosti s plánem útoku proti Československu.

Záměr provést útok se stal programem v květnu 1939, kdy Hitler prohlásil svým vojenským velitelům:

„Holandské a belgické letecké základny musí být obsazeny pomocí ozbrojených sil. Na prohlášení o neutralitě nebudiž brán zřetel.“

Podle toho byly války, které měly následovat, plánovány dříve, nežli začala první válka. Byly to nejpečlivěji plánované války v dějinách.

Až do doby, kdy byly všechny zločinné akty agrese v celé jejich příšerné důslednosti a v celém jejich rozvinutí už dávno provedeny, nebyl učiněn žádný krok, který by nebyl ve shodě s obratně sestaveným plánem nebo s grafickými a časovými rozvrhy, jež se o plán opíraly.

Válečné zločiny a zločiny proti lidskosti nebyly rovněž bezplánovitými, jednotlivými nebo nahodilými akty.

I kdybychom ponechali stranou naše nevyvratitelné důkazy o tom, že spiknutí existovalo, postačí položit otázku: Což by bylo možno vybrat šest milionů lidí z několika národů na podkladě jejich rasové příslušnosti a původu, usmrtit je a jejich mrtvoly zničit, kdyby tato operace nebyla součástí celkového schématu, které vypracovala vláda? Což by bylo možno zotročit pět milionů dělníků, násilně je zverbovat a odvézt do Německa, přidělit je na práce, kde mohli být nejvíce užiteční, organisovat jejich zásobování, pokud ovšem pozvolná smrt hladem může být vůbec nazvána zásobováním, a uskutečnit jejich střežení, kdyby to už nebylo částí celkového plánu?

Což mohly být zřízeny celé stovky koncentračních táborů po celém Německu, které byly rozpočítány na statisíce obětí a vyžadovaly materiálu i pracovních sil, měly-li být postaveny, personálu i vedení, měly-li být obsluhovány a začleněny jako součást do hospodářství země; což mohlo být celé toto úsilí vynaloženo při německé autokracii, kdyby to vše nebylo součástí plánu?

Což se teutonská vášeň organisovat stala proslulou pro svou snášeni-
lost a bezplánovitou činnost?

Každá jednotlivá část plánu úzce souvisela se všemi ostatními částmi. Program otrocké práce byl uveden v soulad s potřebami průmyslu a zemědělství, ale průmysl a zemědělství se zase přizpůsobovaly potřebám válečného stroje. Složitě propagační ústrojí bylo uváděno v pohyb za účelem uskutečňování programu panství nad národem a jeho podněcování k válce, ve které měli bojovat jeho synové. Zbrojní průmysl čerpal pracovní síly z koncentračních táborů. Koncentrační tábory je čerpaly od gestapa. Gestapo se opíralo o slidičský systém nacistické strany. Nacistický železný zákon vylučoval vše, co neodpovídalo nacistickému programu. Všechny významné události, ke kterým docházelo v této reglementované společnosti, byly jen projevy předem plánovaného a otevřeně vyhlášeného programu na uchvácení místa na slunci pro nacistický stát za cenu toho, že budou uvrženy všechny ostatní státy do temnoty.

Obvinění odpovídají na toto nebývalé obvinění různě: někteří přiznávají svou částečnou odpovědnost; jiní svalují vinu na druhé; a někteří tvrdí, že — ačkoli byly příšerné zločiny opravdu páčány — není přesto žádných zločinců.

Omezená doba mně nedovoluje rozebrat konstrukci obhajoby každého obviněného. Leč je mnoho stránek společných pro určité věci a ty zasluhují, abych se jimi poněkud zabýval.

Obhájei mnohých obviněných se pokoušejí vyvrátit obvinění ze spiknutí nebo ze společného plánu, a to na tom základě, že ráz nacistického plánu neodpovídá pojmu spiknutí, jak se ho používá v německém právu, totiž spiknutí k loupeži na veřejné cestě nebo ke krádeži s vloupáním. Jejich představa o spiknutí je spojena s tím, že se obvinění sejdou potají za hluboké noci na odlehlém skrytém místě, kde promyšlejí každou podrobnost dotyčného zločinu.

Statut vylučuje možnost používat jako kriteria této omezené a úzké koncepce spiknutí, vzaté z vnitrostátního práva, neboť používá ještě dalšího a nikoli speciálního výrazu „společný plán“. Vypustíme-li zcela výraz „spiknutí“, pak Statut praví, že „vůdcové, organisátoři, podněcovatelé a spoluvinníci, kteří se účastnili osnování nebo provádění společného plánu, zaměřeného na spáchání kteréhokoli z uvedených zločinů, jsou odpovědní za všechny činy všech osob při provádění takového plánu“.

Koncepce společného plánu, jak je vyličená ve Statutu, znamená ve skutečnosti zásadní pojmání výrazu „spiknutí“ v mezinárodním právu. Společný plán nebo spiknutí za účelem zmocnění se státního ústrojí, za účelem páchaní zločinů proti míru na celém světě, za tím účelem, aby byla sprovedena s povrchu země celá rasa, aby byly miliony zotročeny, aby byly podmaněny a oloupeny celé národy, nemohou být posuzovány ve stejném rámci, jako plánování méně významných zločinů, i když lze v určitém případě použít stejných základních zásad.

Obyčejní bandité mohou plánovat, kdo z nich vezme do rukou revolver a kdo dýku, kdo přistoupí k oběti zřepu a kdo zezadu a kde svou oběť vyčihají, ale při plánování války stávají se revolverem branné síly — „Wehrmacht“, a dýkou — válečné loďstvo.

Volba místa pro úder není omezena na tmavou alej, nýbrž na prostory celého světa. Součástí této operace se stávají její prvky — obratné zacházení s veřejným míněním, státní zákony, policejní služba, průmysl a finance. Tam, kde se při obyčejném spiknutí používalo vyhrožování a slibování, byla zde uvedena v pohyb zahraniční politika celého národa. Také stupeň tajnosti, který ukazuje na zločinný úmysl spiknutí, závisí na účelu tajnosti. Tajné přípravy státu, namířené proti národům jiných zemí na světě mohou být, i když jsou utajeny před jinými zeměmi, zcela otevřené a široce známé vlastnímu národu.

Ale tajnost není podstatnou součástí takového záměru. Některé části společného plánu mohou být vyhlášovány na všech nárožích, jak tomu bylo s antisemitismem, kdežto jiné mohou být chovány v tajnosti, jak tomu bylo po dlouhou dobu s programem vyzbrojení.

Výlučné úvahy rázu strategického určují, která část přípravných opatření má být právě uvedena ve všeobecnou známost, jak tomu na příklad bylo s prohlášením, které učinil Göring v roce 1935 o vytvoření válečného letectva, a která jejich část má být udržena v tajnosti, jak tomu bylo, řekněme, když nacisté používali lopat, aby cvičili „pracovní oddíly“ v zacházení se zbraněmi.

Toto spiknutí velkého stylu je co do formy amorfní a co do prostředků svého plnění oportunistické. Leč ani ta ani druhá okolnost nemůže být překážkou, aby zákon nepronikl k jádru věci.

Obvinění však tvrdí, že nemohlo existovat spiknutí, které by počítalo s vedením útočných válek, a to za prvé proto, že si nikdo z nacistů války nepřál; za druhé proto, že účelem vyzbrojení bylo jediné zajistit posílení Německa, aby také jeho hlas byl slyšen v rodině národů, a za třetí proto, že války nebyly v podstatě válkami útočnými, nýbrž že to byly jen války obranné proti „bolševické hrozbě“.

Když rozebíráme důvody, které byly uvedeny na důkaz toho, že nacisté nechtěli války, vidíme, že v podstatě záležejí tyto důvody v tomto:

„S hlediska objektivního vypadají skutečnosti dosti ošklivě, ale prozkoumáte-li mé smýšlení, přesvědčíte se, že subjektivně jsem válku nenáviděl. Byly mně známé všechny hrůzy války a já jsem chtěl mír.“

Nejsem tak docela o tom přesvědčen. Ještě méně jsem nakloněn souhlasit s definicí, kterou dal Göring generálnímu štábu, jež nazval organizační nacistickou.

Avšak naší věci nebude vadit, přijmeme-li jako abstraktní předpoklad, že se žádnému z těchto obviněných válka nelíbila. Chtěli však získat to, o čem věděli, že toho nemohou získat bez války. Chtěli získat půdu i bohatství svých sousedů. Jejich filosofie záležela, jak se zdá, v podstatě v tom, že se jejich sousedé, neustoupí-li dobrovolně, stanou tím útočníky a že na ně bude muset být svalena odpovědnost za rozpoutání války.

Leč zůstává skutečností, že válka se nezdála být nikdy nacistům hrozná, dokud nevešla do jejich vlasti a dokud nebyl odhalen podvodný ráz jejich ujišťování německému národu, že německá města, jako toto zpustošené město, ve kterém jsme se sešli, zůstanou nedotčena.

Od tohoto okamžiku stala se válka hroznou i pro ně.

Tu však se obvinění opět pokoušejí dokazovat: „Ovšem, že jsme vyráběli děla, ale nikoli proto, abychom z nich stříleli, děla nám měla jen dodat váhu při jednáních.“

V nejlepším případě záleží tento argument jen ve tvrzení, že vojenské síly byly určeny k vydírání a nikoli k válečným akcím.

Hrozba vojenským vpádem, s jejíž pomocí byl násilně vnucen anšlus Rakousku, hrozby, které předcházely Mnichovu, hrozba Göringova, že bude bombardováno krásné město Praha, nebude-li československý pre-

sident souhlasit se zřízením protektorátu, jsou příklady toho, co měli nacisté na mysli, když mluvili o použití zbraní jako argumentu při vedení jednání. Avšak už z rázu německých požadavků je jasné, že měl nadejít den, kdy některá země odmítne vykoupit si mír, odmítne platit výkupné, „protože na konci této hry je podmanění a potupa, a národ, který se pustí do této hry, zahyne“.

Zamýšleli snad tito obvinění v takovém případě upustit od německých požadavků, anebo bylo Německo odhodláno na těchto požadavcích trvat a provádět propagandu tak, aby byla vina za vedení války svalena na národ, který byl tak nerozumný, že se rozhodl k odporu? Události daly odpověď na tuto otázku a dokumenty, jako na příklad memorandum admirála Carlse, jež bylo dříve už několikrát citováno, nezanechávají žádných pochybností, že události probíhaly právě tak, jak to bylo předpokládáno.

Leč někteří z obviněných tvrdí, že války nebyly válkami útočnými a že jejich účelem bylo chránit Německo před novým případným nebezpečím, totiž před „hrozbou komunismu“, která byla svého druhu utkvělou myšlenkou četných nacistů.

Tento důvod o sebeobraně je odsouzen od samého počátku k naprostému neúspěchu, ježto se v tomto případě úplně ignoruje osudná souvislost skutečností, které jsou zjištěny ve spisovém materiálu soudu. Za první jsou to rychlé a svým rozpětím obrovské německé přípravy k válce; za druhé opětovné a otevřeně prohlášené úmysly německých vůdčích činitelů provést útok, jak jsem to citoval dříve, a za třetí skutečnost, že došlo k celé serii válek, kdy německé síly byly první, jež udeřily bez výstrahy a překročily hranice zemí jiných národů. I kdyby mohlo být prokázáno, což je však nemožné, že válka s Ruskem měla opravdu obranný ráz, je naprosto zřejmé, že jinak je tomu u všech válek, které předcházely válce s Ruskem.

Kromě toho lze také poukázat na to, že i ti, kteří by vás chtěli přesvědčit, že komunismus ohrožoval Německo, závodí mezi sebou v pokusech dokázat, že byli proti zhoubnému ruskému dobrodružství. Sotva lze uvěřit, že by byli proti této válce, kdyby to byla válka opravdu obranná.

Lehkovážný vztah ke skutečnostem, který je příznačný pro tuto thési sebeobrany, pokoušejí se obhájci nahradit poukazy na právní teorii, jak to advokáti často dělávají. Dr. Jahrreiss poukazuje ve své „vědecké“ řeči pronesené jménem obhajoby na to, že žádná podmínka smluvní ani žádná právní ustanovení nezbavují Německo jako svrchovaný národ práva na sebeobranu. Tvrdí dále, dovolává se autority klasického mezinárodního práva, že každý stát musí si sám vyšetřit otázku (cituji), „zda je válka, kterou vede, v daném případě válkou obrannou“.

Není třeba uvažovat o důvodnosti abstraktní zásady, která na skutečnosti tohoto případu nedopadá. Nemám žádných pochybností o tom, že kdyby některý národ došel k rozhodnutí, že musí použít války za účelem sebeobranu, a kdyby přitom vycházel z podmínek, které poskytují dostatečný důvod k tomu, aby mohl toto rozhodnutí učinit poctivě, přikládal by tomu kterýkoli soud velký a snad i rozhodující význam, i kdyby pozdější události ukázaly, že toto rozhodnutí bylo mylné.

Ale skutečnosti v tomto procesu ukazují, že zde není ani stopy po poctivém rozhodnutí, protože nacisté se nepokoušeli vzbudit ani zdání, že dospěli k takovému rozhodnutí; ještě v menší míře pak bylo takové rozhodnutí poctivé.

V žádném z dokumentů, které odhalují plánování a podrobné zpracování plánů na tyto útoky, nebyla a nemohla být citována ani jediná věta, která by poukazovala na opravdové nebezpečí útoku zvenčí. Je docela dobře možné, že státním činitelům jiných národů chyběla odvaha provést ihned a úplně odzbrojení. Možná, že podezírali Německo z tajného znovuvyzbrojování. Ale i když váhali odzbrojit, neváhali v žádném případě nevšímat si rozvoje zbrojního průmyslu.

Německo vědělo velmi dobře, že jeho bývalí nepřátelé omezili svoje vyzbrojení na nejzazší míru, tak málo pravděpodobnou se jim zdála druhá válka. Německo stálo proti Evropě, která nejen že nechtěla útočit, ale která byla příliš slabá a pacifisticky naladěná i k tomu, aby se náležitě bránila, takže musila platit bezmála svou ctí a snad i více za to, aby si vykoupila mír. Protokoly o tajných nacistických poradách, které jsme vám předložili, nejmenují potencionálního útočníka. Vane z nich duch útočnosti a nikoli duch obranné války. Nacisté měli vždy v úmyslu územní expansi a nikoli zachovávání územní celistvosti.

Tyto ubohé nároky na sebeobranu vyvrátil ministr války von Blomberg ve své směrnicí z roku 1937, ve které se stanoví všeobecné zásady pro přípravu ozbrojených sil k válce.

Prohlásil tehdy toto: „Celková politická situace opravňuje k předpokladu, že Německu nehrozí se žádné strany útok. Důvodem tohoto předpokladu je to, že téměř všechny země a zvláště západní mocnosti necítí přání vést válku, a kromě toho se v celé řadě států a zejména v Rusku provádějí nedostatečné přípravy k válce.“ Přesto doporučuje „neustále se připravovat k válce, abychom: a) byli s to kdykoliv zasadit protiúder a b) mohli využít k válečným cílům příznivé politické situace, jestliže se nám naskytne“.

Mohou-li tito obvinění nyní cynicky uvádět k svému ospravedlnění důvod o sebeobraně, ač žádný z odpovědných vůdců v oné době upřímně neprohlásil a ani se nedomníval, že sebeobrana je nutná, pak jsou tím s hlediska právního přiváděny k úplné absurdnosti všechny smlouvy o ne-

útočení. Tyto smlouvy se pak stávají pouhým dalším prostředkem podvodu v rukou útočníka a pastí pro mírumilovné země. I kdyby pamatovaly smlouvy o neútočení pro každý národ na možnost vyřešit si na podkladě důvěry (bona fide) otázku nutnosti sebeobranu proti pravé hrozbě útoku, nemohly by přesto být v žádném případě záminkou pro ty, kdo nikdy k takovému řešení nepřistoupili.

Ve svém úvodním projevu jsem se odvážil předvídat, že nebude lze vážně vyvracet, že zločiny, které jsou kladeny obviněným za vinu, byly skutečně spáchány, ale že půjde jen o odpovědnost jednotlivých obviněných. Obvinění skutečně ukázali, že se mé proroctví splnilo. Všeobecně řečeno, nepopírají, že ke všem těmto věcem došlo, ale tvrdí, že se přihodily „samy o sobě“, a že nebyly důsledkem společného jich spiknutí.

Jedním z hlavních důvodů, kterým obvinění vyvracejí, že šlo o spiknutí, je důvod, že při diktatuře je spiknutí nemožné. V dalším argumentují obvinění tím, že všichni musili být poslušni rozkazů Hitlerových, které měly v německém státě platnost zákona, a že tedy poslušnost vůči těmto zákonům nemůže být důvodem pro podání žaloby ze zločinů. Týmž směrem se nesou vysvětlení, že sice docházelo k hromadnému vraždění, že však nebylo žádných vrahů.

Tento důvod sleduje cíl vyhnout se článku 8 Statutu, podle něhož rozkaz vlády nebo představeného nezprošťuje obviněného odpovědnosti, ale lze k němu přihlížet jako k okolnosti polehčující.

Tento článek Statutu je spravedlivý a vyhovuje stavu věcí, jak to prohlásil obviněný Speer, když definoval, co rozumí společnou odpovědností vůdců německého státu:

„... Při věcech, které mají rozhodující význam, musí platit společná odpovědnost. Společná odpovědnost musí platit potud, pokud dotyčná osoba je jedním z vůdců, neboť kdo by měl být odpovědný za vývoj událostí, ne-li bezprostřední spolupracovníci, kteří pracují společně po boku hlavy státu?“

A dále prohlásil Speer v řeči před Tribunálem:

„... je nemožné se po katastrofě vyhýbat společné odpovědnosti. Kdyby se válka vyhrála, převzali by vůdcové rovněž plnou odpovědnost.“

Tvrzení, že neomezená moc führerova vylučovala možnost spiknutí, stejně jako mnohé jiné z abstraktních argumentů obhajoby, je vyvráceno skutečnostmi, které jsou uvedeny v soudních protokolech. Führerská zásada absolutismu byla, jak to uvedl Göring, už sama částí spiknutí.

Obvinění se mohli stát otroky diktátora, ale on byl právě jejich diktátorem. I Göring prohlásil ve svých vypovědích: od samého počátku bylo cílem nacistického hnutí, aby se stalo takovým, jakým bylo.

Každý nacista skládal tuto přísahu:

„Slibuji, že budu na věky věrný Adolfu Hitlerovi. Slibuji, že budu poslouchat bez výhrady *führera* i *führerů*, které určí.“

Ba nacisté nutili všechny, kdož byli v jejich moci, aby rovněž skládali tuto přísahu. Tato přísaha byla nezákonná podle německého práva, protože toto právo pokládalo za trestný čin, stal-li se někdo členem organizace, ve které se skládá přísaha poslušnosti neznámému představenému nebo se přísahá bezvýhradná poslušnost známému představenému.

Tito muži zničili svobodnou vládu v Německu a nyní prosí, aby byli zproštěni odpovědnosti, protože se stali otroky. Počínají si jako chlapec v povídce, který zabil svého otce a svou matku a pak prosil o milost, protože je sirotek. Leč tito muži přehlédli, že činy Adolfa Hitlera jsou jejich vlastní činy. Právě tito muži z milionů jiných a jen oni vedli miliony jiných, vytvořili Adolfa Hitlera a svěřili této psychopatické osobě moc nejen činit rozhodnutí ve velmi četných obecných věcech, nýbrž rozhodovat i o nejdůležitější otázce, o válce a míru. Opojili ho mocí a přinutili lidi, aby se mu klaněli.

Rozdmychovali jeho nenávist a zasívali v něm pocit strachu. Vložili do napřážené ruky Hitlerovy nabitou ručnici a přenechali právě jemu stisknout kohoutek a když to udělal, všichni to tehdy schvalovali.

Jeho vinu přiznávají někteří obvinění váhavě, jiní z pocitu msty. Ale vina jeho je společná vina všech, kdož sedí na lavici obviněných, a každého z nich zvláště. Obhajoba nás přesvědčuje, že tito obvinění nemohli vytvořit společný plán nebo být spoluviníky na téměř spiknutí, protože mezi nimi byl boj a náleželi k různým frakcím a klikám. Není třeba, aby lidé souhlasili absolutně ve všech věcech, k tomu, aby se mohli domluvit do té míry, že jejich dohodnutí lze považovat za zločinné spiknutí.

Není pochybností o tom, že existovala spiknutí i v rámci tohoto spiknutí právě tak jako intriky, soupeření a boj o moc. Schacht a Göring se rozešli v názorech na to, kdo z nich má vykonávat kontrolu nad hospodářstvím země, ale nebyly mezi nimi rozdíly v názoru o tom, že celé hospodářství má být reglementováno za účelem příprav k válce.

Göring prohlašuje, že jednal mimo společný plán, což odůvodňuje tím, že vedl prostřednictvím Dahlerusa některá jednání s vlivnými Angličany bezprostředně před válkou s Polskem. Je však naprosto jasné, že to neudělal proto, aby zabránil útoku proti Polsku, nýbrž že účelem jednání bylo zajistit úspěch a bezpečí pro tento útok tím, že by se dosáhlo neutrality Anglie. Rosenberg a Göring neměli snad stejné názory o tom, jak by měla být rozdělena uloupená umělecká díla; ale o tom, jak se má tato loupež provádět, nebylo mezi nimi žádných rozporů.

Jodl a Göbbels se snad rozcházel v názorech na to, zda by měla být vypověděna Ženevská konvence, ale nikdy nebyly mezi nimi rozpory o tom, zda konvence má být porušena. A tak tomu bylo v celé dlouhé a hanebné

historii jejich spiknutí. Nesetkali jsme se ani s jediným případem, že by jeden obviněný povstal a řekl ostatním: „To není správné, s tím nechci nic mít.“ Ať se rozcházel ve svých názorech jakkoli, spornou věcí byla vždy jen otázka metody nebo příslušnosti, avšak tyto rozpory nepřekračovaly nikdy rámec společného plánu.

Někteří obvinění také tvrdí, že v žádném případě neexistovalo spiknutí k páchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, protože se členové vlády nikdy nescházeli s vojenskými vůdci za tím účelem, aby plánovali činy tohoto druhu. Tyto zločiny byly jen nevyhnutelným a náhodným důsledkem provádění plánu agrese za účelem rozšíření prostoru (Lebensraum). Na poradě vrchních velitelů prohlásil Hitler:

„V Polsku záleží hlavní úkol v tom, aby byl nepřítel zničen, a nikoli aby se dosáhlo určité zeměpisné čáry.“

Frank převzal tento motiv a navrhl, že by se poté, kdy z nich bude vymáčkána veškerá pracovní energie, „... mohla nadělat z Poláků, Ukrajinců a všech, kteří jsou kolem, sekaná, při čemž není důležité, kam to povede“.

Reichskommissar Koch v Ukrajině mu sekundoval takto:

„Vyženu z této země všechny lidi až do posledního muže. Nepřišel jsem sem proto, abych rozdával požehnání.“

Takový byl rub „životního prostoru“. Mohli snad lidé s takovým praktickým způsobem myšlení počítat s tím, že se jim podaří bez námahy získat sousední země od jejich držitelů a aniž tam budou páchány zločiny proti lidskosti?

A nakonec je posledním důvodem každého z obviněných tvrzení, že i když snad spiknutí existovalo, on osobně nebyl do něho zapojen. Proto je velmi důležité při zkoumání jejich pokusů uniknout odpovědnosti vědět především, co se vlastně rozumí obviněním z účasti na spiknutí a za co se počítá s trestem. Při zkoumání otázky účasti na spiknutí netrestáme jednoho člověka za zločin, kterého se dopustí jiný člověk.

Usilujeme o to, aby byl potrestán každý za svůj vlastní zločin a za svou účast při provádění společného zločinného plánu, na kterém měli podíl i jiní. Míra zločinnosti plánu a proto také míra zavinění každého, kdo se podílel na provádění plánu, je nepochybně dána celkovým počtem zločinů, jichž se dopustili všichni účastníci při provádění tohoto plánu. Jádro obvinění však spočívá v účasti na vypracování nebo provádění tohoto plánu. To je zákon, který pokládá každá společnost za nutný, aby trest dopadl na lidi, kteří, jako tito obvinění, neposkvrnili své ruce krví, avšak pracovali na plánech, které vedly ve svém důsledku ke krveprolití. V celém Německu v každé okupační zóně jsou nyní všichni drobní vykonavatelé, kteří na rozkaz uváděli ve skutek tuto zločinnou politiku, stavění před soud a odsuzování k trestům.

Byla by to největší a neodpustitelná parodie spravedlnosti, kdyby měli tito muži, kteří plánovali tuto politiku a dávali pokyny těmto drobným vykonavatelům, uniknout trestu. Tito muži, sedící na lavici obviněných, nemohou se tvářit v tvář skutečností, které jsou vykázány v soudních protokolech, vymlouvat na to, že neuznali tento zločinný program nebo že jim byl tento program vzdálený a nejasný.

Právě tito muži jsou tvůrci tohoto programu. Funkce, které tito muži měli, ukazují, že jsme vybrali obviněné, jejichž odpovědnost je zcela očividná. Jsou to nejvyšší představitelé moci z těch, kteří zůstali na živu, a každý z nich hrál hlavní úlohu ve svém oboru v nacistickém státě jako celku. Dnes není na živu nikdo, kdo by — alespoň až do posledního okamžiku války — byl svým postavením vyšší než Göring a měl větší moc a vliv.

Nikdo nebyl v armádě nad Keitelem a Jodlem, nikdo nezastával ve válečném námořnictvu vyšší funkci nežli Raeder a Dönitz.

Kdo jiný má být spíše odpovědný za dvojakou diplomacii nežli ministři zahraničních věcí von Neurath a Ribbentrop a jejich pomocník Papen? Kdo má být odpovědný za despotickou správu okupovaných zemí, ne-li gauleiteri, protektoři, guvernéri a komisaři, jako Frank, Seyss-Inquart, Frick, von Schirach, von Neurath a Rosenberg? Kde bychom měli hledat ty, kdož mobilisovali veškeré hospodářství pro totální válku, přehlédneme-li Schachta, Speera a Funka? Kdo byl hlavním správcem onoho otrokářského podniku, ne-li Sauckel? Čí ruka řídila činnost koncentračních táborů, ne-li ruka Kaltenbrunnerova? Kdo rozněcoval nenávisť a strach v národě a obratně usměrňoval stranické organizace, aby štvály k těmto zločinům, ne-li Hess, von Schirach, Fritzsche, Bormann a Julius Streicher, jehož jméno se přiči člověku vyslovit?

Seznam obviněných pozůstává z mužů, kteří hráli hlavní a navzájem se doplňující úlohy v této tragedii. Fotografické snímky i filmy ukazují je stále pohromadě ve dnech důležitých událostí. Dokumenty svědčí o tom, že obvinění byli dohodnuti o politice, o metodách i o své útočné činnosti, namířené na rozšíření německého území silou zbraně. Každý z těchto obviněných vnesl svůj příspěvek do nacistického plánu a každý z nich hrál v tomto plánu významnou úlohu. Oddělte od nacistického režimu to, co vykonal Schacht, Sauckel, von Papen nebo Göring a tento režim přestane být tím režimem. Pohleďte na tyto svržené muže a představte si je, jak jsou vyobrazeni na fotografických snímcích a v dokumentech v době jejich velikosti a slávy. Je mezi nimi třeba jen jediný, jehož činnost by významně nenapomáhala tomuto spiknutí na jeho krvavé cestě k dosažení krvavého cíle? Můžeme připustit, že bylo obrovské úsilí těchto mužů zaměřeno na dosažení cílů, jichž existenci nikdy netušili?

Při své obhajobě snaží se obvinění shodně uniknout odpovědnosti za

vinu, která vyplývá z jejich činnosti ve funkcích, které zastávali. Slyšíme, jak se týž refrain stále znovu a znovu opakuje: Tito muži neměli moc, o ničem nevěděli a neměli žádný vliv.

Funk shrnul toto sebeponížení obviněných ve svém žalostném bědování: „Dostal jsem se vždy, abych tak řekl, ke dvěřím, ale nikdy mně nebylo dovoleno vejít dovnitř.“

Ve svých výpovědích ocitá se každý obviněný při některých věcech ve slepé uličce. Nikdo nevěděl nic o tom, co se děje. Občas slyšíme hlasy z lavice obviněných: „Slyším o tom po prvé teprve zde.“

Tito muži neviděli zlo, nic nemluvili a nic nebylo v jejich přítomnosti mluveno. Toto tvrzení by mohlo být zcela pravděpodobné, kdyby je učinil jeden z obviněných. Ale když dáváme dohromady všechny jejich výpovědi, pak nabýváme o Třetí říši, která měla trvat tisíc let, velmi směšného dojmu.

Dáme-li dohromady vyprávění všech obviněných z první lavice, obdržíme komický obraz Hitlerovy vlády: Vláda byla složena: z *muže č. 2*, který nevěděl nic o výstřelcích gestapa, které sám vytvořil, a nikdy neměl ani tušení o programu na vyhlazování židů, ač vlastnoručně podepsal více než deset nařízení, která jednala o pronásledování této rasy; z *muže č. 3*, který byl pouhým nevinným prostředníkem, předávajícím jako listonoš nebo posel Hitlerovy rozkazy, které sám ani nečetl; z *ministra zahraničních věcí*, který věděl velmi málo o problémech zahraniční politiky a vůbec nic nevěděl o zahraniční politice; z *feldmaršála*, který dával rozkazy ozbrojeným silám, ale neměl ani nejmenší představu o tom, k jakým výsledkům tyto rozkazy v praxi povedou; z *přednosty bezpečnostní služby*, který měl za to, že policejní funkce gestapa a SD, jimž stál v čele, byly svou povahou něco jako řízení pouliční dopravy; z *stranického filosofa*, který se zajímal o studia dějepisná a neměl ani nejmenší představu o násilnostech, k jakým jeho filosofie v XX. století vedla; z *generálního guvernéra pro Polsko*, který panoval, ale nespravoval; z *gauleitera francké oblasti*, jehož povinnost záležela jedině v tom, aby vyráběl špinavé dokumenty o židech, ale který neměl žádnou představu o tom, zda je vůbec bude někdo číst; z *ministra vnitra*, který nevěděl ani o tom, co se dělo v jeho vlastním resortu, a tím méně věděl o tom, co se děje v jeho vlastním ministerstvu, a absolutně vůbec nic nevěděl o tom, co se děje ve vnitřních německých poměrech; z *presidenta Říšské banky*, který vůbec nevěděl o tom, co bylo ukládáno do tresorů jeho banky a co z nich bylo vybíráno; z *zmocněnce pro záležitosti válečného hospodářství*, který potají převáděl veškeré hospodářství na koleje zbrojní výroby, ale neměl při tom ani tušení o tom, že by to mělo nějaký význam pro válku.

Může se zdát, že je to fantasticky přehnáno, ale přesně k takovému závěru bychom museli dospět, kdybychom chtěli tyto obviněné osvobodit.

Obvinění opravdu příliš mnoho protestují. Popírají, že věděli o věcech, které byly všeobecně známé. Popírají, že věděli o plánech a programech, které však byly právě tak obecně známé, jako „Mein Kampf“ a program strany. Popírají dokonce, že je jim známý obsah dokumentů, které obdrželi a podle nichž postupovali.

Téměř všichni obvinění zastávají dvě nebo více vzájemně si odporujících stanovisek. Pokušíme se ukázat na nesrovnalost jejich stanovisek. Pokušíme se ukázat na nesrovnalost jejich stanovisek ze záznamu o výpovědích jednoho z obviněných, toho z nich, který, kdybychom na to naléhali, by ochotně souhlasil s tím, že je nejchytřejší, nejpoctivější a nejnevinější muž na lavici obviněných. Je to Schacht. Takový je dojem z jeho výpovědí.

Nezapomínejme však, že to vše nezdůrazňuji jen proti němu jedinému, protože velký počet vnitřních rozporů se vyskytuje ve výpovědích několika obviněných: Schacht nepřistoupil otevřeně k nacistickému hnutí, dokud toto hnutí nezvítězilo, právě tak jako neopustil otevřeně toto hnutí, dokud neprohrálo. Doznává, že nikdy veřejně nevystoupil proti tomuto hnutí, ale tvrdí, že sám nebyl k hnutí nikdy loyální.

Tážeme-li se ho, proč se nezřekl režimu, který šel zločinnou cestou, režimu, za něhož byl ministrem, odpovídá, že neměl žádný vliv. Tážeme-li se ho, proč zůstal členem v tomto zločineckém režimu, odpovídá nám, že doufal, že se mu podaří, setrvá-li ve službách tohoto režimu, program zmírnit. Jako brahmín mezi nevěřícími nemohl si dovolit společenský styk s nacisty, ale nikdy si také nemohl dovolit přerušit s nimi politické svazky. Byl sice, jak nyní tvrdí, rozhořčen agresivními činy nacistů, ale neexistuje mezi všemi těmito činy ani jediný, který by nebyl podporoval před tváří celého světa vahou svého jména a svým prestižem.

Vyzbrojil Hitlera a dal mu tím možnost vydírat celý světadíl, ale nyní obviňuje Anglii a Francii, že tomuto vydírání ustoupily. Schacht bojoval vždy o své postavení v rámci režimu, kterým se nyní pokouší opovrhovat.

Někdy nesouhlasil se svými nacistickými společníky, pokud jde o prostředky pro dosažení jejich cílů, ale nikdy se s nimi nerozcházel v názorech, pokud jde o vlastní cíl. Rozešel se — pravda — s nimi, když nastal soumrak tohoto režimu, ale to se stalo z důvodů taktických a nikoli zásadních. Od té doby neustal vyzývat jiné, aby riskovali své postavení i život při pomoci na provádění jeho plánu, ale nikdy ani v jediném případě neriskoval svůj vlastní život.

Nyní se chlubí, že by byl vlastnoručně zastřelil Hitlera, kdyby byl měl k tomu příležitost. Ale německý filmový týdeník ukazuje, že i po útoku proti Francii vystoupil, když se setkal s živým Hitlerem, z řady, aby mohl

stisknout ruku muži, ke kterému chová, jak říká, obrovský odpor, a dychtivě chytil každé slovo muže, kterého, jak nyní říká, pokládal za nehodna důvěry.

Schacht říká, že důsledně „sabotoval“ hitlerovskou vládu. Leč ani nejneúprosnější zpravodajská služba na světě nikdy neodhalila ani stopy jeho škodlivých činů vůči režimu, a to ani ne dlouho poté, když Schacht už poznal, že válka je prohraná a že nacismus je odsouzen k záhubě. Schacht lavíroval celý svůj život a vždy si hleděl zajistit takové postavení, aby mohl prohlásit, že nepatří do žádného tábora.

Důvody jeho obhajoby se jeví při rozboru právě tak klamnými, jako se na první pohled zdají přesvědčujícími. Schacht je představitelem nejnebezpečnějšího a nejodpornějšího typu oportunistu. Je to příklad člověka, zaujímajícího vlivné postavení, který je ochoten se připojit ke kterémukoli hnutí, i když ví, že je špatné, jen proto, že toto hnutí podle jeho mínění zvítězí.

Tito obvinění nemohou popírat, že zastávali velmi vysoké funkce; nemohou ani popírat, že zločiny, o nichž jsem mluvil, byly skutečně spáchány; vědí také, že jejich vlastní zapírání bude nepravděpodobné, nebudou-li moci svalit svou vinu na někoho jiného.

Obvinění byli jednotni, když se pod tlakem snažili svalit vinu na někoho jiného, jednou na toho a po druhé na jiného. Ale jména, která opětovně uváděli, byla: Hitler, Himmler, Heydrich, Göbbels a Bormann. Ti všichni jsou mrtví nebo zmizeli. Třebaže jsme velmi důrazně naléhali na obviněné, když byli slyšeni jako svědci, aby se přiznali, nikdy, když označovali vinníky, nepoukazovali na ty, kdož jsou na živu.

Je velmi lákavé přemýšlet o pozoruhodném a zvláštním řízení osudu, který dal umřít všem vinníkům a ponechal na živu jedině lidi nevinné.

Arcizlosyn, na kterého se svádí veškerá vina — někteří obvinění soutěží mezi sebou v hledání nejvhodnějších epithet — je Hitler. Na tohoto muže ukazují téměř všichni obvinění svým prstem. Nechci pochybovat o tomto jednomyslném názoru, ani nechci popírat, že na všechny tyto mrtvé a zemřelé dopadá stejná vina. Možná, že hráli při zločinech, které volají po takovém trestu, že míra zavinění pozbývá dokonce svého významu, nejstrašnější úlohu. Avšak jejich vina nemůže ospravedlnit obviněné. Hitler nevzal svou vinu s sebou do hrobu. Není veškerá vina zahalena rubášem Himmlerovým. Právě tyto mrtvé zvolili si muži, kteří stojí dnes před soudem, za své partnery v rozsáhlém bratrství spiklenců a musí za zločiny, které páchal společně, být odpovědni všichni do jednoho. Lze zcela důvodně říci, že poslední zločin Hitlerův byl zločinem proti zemi, ve které vládl.

Byl to šílený mesiáš, který bez příčiny zahájil válku a bez příčiny v ní pokračoval. Nemohl-li panovat, byl mu osud Německa lhostejný. Jak

nám řekl Fritzsche jako svědek, pokusil se Hitler o to, aby z porážky Německa učinil sebezáhubu německého národa. Pokračoval ve válce, ač věděl, že nemůže zvítězit a že pokračování ve válce znamenalo jen katastrofu. Speer to v této síni vysvětlil takto: „Oběti, které přinesly obě strany po lednu 1945, byly nesmyslné.

Mrtví, kteří v této době zahynuli, budou žalovat na muže, který je odpovědný za pokračování v této válce, na Adolfa Hitlera, stejně jako ssutiny měst, zpustošených v této poslední fázi, měst to, která ztratila obrovské kulturní hodnoty a obrovský počet obytných domů. Německý národ zůstal až do posledního konce věrným Adolfu Hitlerovi, Hitler vědomě zradil tento národ. Pokusil se strhnout ho do propasti...“

Hitler nařídil všem, aby bojovali až do konce, a pak odešel, skončiv svůj život sebevraždou. Odešel se světa, stejně jako žil — jako podvodník. Zanechal zprávu o tom, že zahynul v bitvě, což je úřední verze. To byl člověk, kterého obvinění povznesli do postavení Führera. Právě obvinění se spikli za tím účelem, aby mu odevzdali absolutní moc nad celým Německem. A konec je ten, že Hitler a systém, který obvinění pro něho vytvořili, je přivedl všechny do katastrofy.

Speer řekl při křížovém výslechu toto (cituji):

„... Avšak obrovské nebezpečí, které se tajilo v tomto totalitním systému, se stalo úplně zjevným teprve tehdy, když jsme se blížili ke konci. Teprve tehdy se stal zřejmým smysl zásady, že jakýkoli rozkaz musí být bezpodmínečně splněn. Vše, co obsahovaly rozkazy, které byly bez rozmýšlení plněny, se ukázalo být nakonec chybné.

Tento systém... dovoluňte, abych to vysvětlil takto: V době, kdy se existence systému končila, se stalo zcela zjevným, jaké úžasné nebezpečí se tajilo v tomto systému, a to i ponecháme-li stranou hitlerovskou zásadu Führerství. Spojení Hitlera a tohoto systému přineslo takto nejstrašnější katastrofu pro tento svět.“

Dovolte mně, abych na okamžik dělal advokáta diaboli. Připustím, že Hitler byl arcizlosyn. Ale svalovat veškerou vinu na něho by bylo u obviněných nestatečné a nespravedlivé. Je nám známo, že i hlava státu je omezena svými intelektuálními schopnostmi a počtem hodin, jež má den, stejně jako všichni jiní lidé. Musí se spoléhat na jiné, aby byli jeho očima a ušima a aby sledovali vše, co se děje ve velké říši. Musí mít nohy, které by vykonávaly jeho příkazy, a ruce, které by plnily jeho plány.

Na koho se spoléhal Hitler při plnění toho všeho, ne-li na muže, kteří jsou zde na lavici obviněných? Kdo mu vnukl myšlenku, že má neporazitelné válečné letectvo, ne-li Göring? Kdo tajil před Hitlerem všechny nepříznivé zprávy? Nebyl to snad Göring, kdo zakázal feldmaršálu Milchovi varovat Hitlera, že podle jeho názoru je válka s Ruskem nad síly

Německa? Nebyl to snad Göring, kdo podle prohlášení Speera zbavil Gallanda funkce hlavního velitele válečného letectva proto, že Galland mluvil o nedostatečné aktivitě válečného letectva? Kdo se snažil, ne-li Ribbentrop, Neurath a von Papen, přesvědčit Hitlera, který sám nikdy nikam nešel, o nerozhodnosti a bojácnosti demokratických národů? Kdo jiný, nežli Keitel, Jodl, Raeder a Dönitz ho krmili iluzemi o neporazitelnosti Německa? Kdo v něm rozdmýchával více nenávisti k židům, nežli Streicher a Rosenberg? Koho by označil Hitler jako muže, který ho uvedl v omyl o poměrech v koncentračních táborech, nežli Kaltenbrunnera, který se pokusil oklamat i nás?

Tito muži měli přístup k Hitlerovi a často mohli kontrolovat informace, které dostával a na nichž zakládal svou politiku a vydával své rozkazy. Byli pretoriánskou gardou a třebaže se podřizovali rozkazům císaře, měli císaře vždy ve svých rukou.

Kdyby mohli tito mrtví povstat a odpovídat jako svědci na to, co bylo řečeno proti nim, získali bychom asi méně pokřivený obraz toho, jakou úlohu hráli tito obvinění. Představte si, k jakému vzrušení by došlo na lavici obviněných, kdyby spatřili Adolfa Hitlera, ubírajícího se k místu svědků, nebo Himmlera se spisy pod paží, nebo Göbbelse či Bormanna se zprávami jeho stranických špiónů, nebo zavražděného Canarise?

Obhajoba, která omlouvá krvavé skutky, tvrdí, že svět může požadovat odplatu jen na mrtvých, což je argument hodný zločinů, které se snaží obhajoba omluvit.

Předkládáme Tribunálu nevyvratitelnou žalobu, která se opírá o dokumenty žaloby, jež i bez vysvětlení plně postačují k tomu, aby bylo lze vznést požadavek, aby byl každý obviněný uznán vinným podle prvního oddílu žalobního spisu. Při vydávání konečného rozhodnutí vzniká jen jedna otázka, totiž zda mohou vlastní výpovědi obviněných vyrovnat na miskách vah dokumenty a jiné důkazy jejich viny. Jaká je v tomto případě cena jejich výpovědí?

Jádro věci je v tom, že zvyk nacistů mluvit co nejméně pravdu podrývá jen půdu jejich vlastní obhajobě.

Lež byla vždy nejosvědčenější zbraní v nacistickém arzenálu. Hitler hlásal ve své knize „Mein Kampf“ lež jako politiku. Von Ribbentrop přiznával, že používal „diplomatické lži“. Keitel doporučoval, aby byla zachována v přísné tajnosti skutečnost, že Německo se znovuvyzbrojovalo, aby tak bylo možno znovuvyzbrojování v Ženevě zapřít. Raeder lhal, když bylo budováno nové válečné loďstvo v Německu a porušovány tím podmínky Versailleské smlouvy.

Göring žádal Ribbentropa, aby oznámil „legální lež“ britskému ministerstvu zahraničních věcí o anšlusu, a tak mu ukazoval cestu, po které šel sám. Göring dal své čestné slovo Československu a pak je po-

rušil. Dokonce i Speer doporučoval, aby byli Francouzi uvedeni v omyl, aby bylo lze zjistit z řad francouzských válečných zajatců ty, kteří měli odbornou přípravu. Ale lež nebyla jediným způsobem klamu.

Všichni mluví prolhaným jazykem nacistů, aby uvedli v omyl důvěřivé lidi. V nacistickém slovníku znamená „definitivní vyřešení“ židovského problému vyhlazení; „zvláštní nakládání“ s válečnými zajatci znamená vraždění; „preventivní vazba“ znamená uvěznění v koncentračních táborech; „povinná pracovní služba“ znamená otrockou práci a rozkaz „zaujmout rozhodné stanovisko“ nebo „provést rozhodná opatření“ znamená postupovat s bezuzdnou krutostí.

Dříve nežli projevíme souhlas s výkladem slov, který jim dávají nacisté, musíme vždy hledat skrytý smysl těchto slov. Göring nás pod přísahou ujistil, že říšská rada obrany se nikdy „jako taková“ nescházela. Když jsme mu předložili stenografický záznam o poradě, které předsedal a na které nejvíce mluvil, připomenul nám význam slov „jako taková“ a vysvětlil, že to nebyla porada rady „jako takové“ (zdůrazňuji význam slov „jako takové“), protože na poradě byly přítomny i jiné osoby. Göring popírá, že „vyhrožoval“ Československu; řekl jen prezidentu Háchovi, že „by mu bylo krajně nepříjemné, kdyby musel bombardovat krásné město Prahu“.

Mimo zjevné chytráctví a lživé projevy jsou také i jiné druhy překrucování, jež záleží ve fantastických vysvětleních a absurdních tvrzeních. Streicher prohlásil slavnostně, že jeho jedinou snahou, pokud se jedná o židy, bylo přesídlit je na ostrov Madagaskar.

Příčinou ničení synagog byla, jak jemně prohlásil, jejich ošklivá architektura. Rosenberg se podle jeho obhájce vždy snažil o „rytířské rozřešení“ židovské otázky. Když se po anšlusu ukázalo nutným, aby byl odstraněn Schuschnigg, snažil se nás Ribbentrop přesvědčit o tom, že rakouský kancléř odpočíval ve „vile“.

Během křížového výslechu se podařilo bezpečně zjistit, že touto „vilou“ byl koncentrační tábor Buchenwald. V protokole je spousta jiných příkladů pokrytectví a překrucování. I Schacht vypověděl, že také on vzal za své nacistické hledisko o tom, že každý podařený výmysl je pravdou. Když mu byl předložen během křížového výslechu dlouhý seznam porušených přísah a lživých prohlášení, řekl Schacht na své ospravedlnění:

„Mám za to, že lze dosáhnout značně velkých úspěchů při vedení lidí, když se jim neříká pravda, nežli když se jim pravda říká.“

Taková byla filosofie nacionálních socialistů. Jestliže nacionální socialisté klamali po řadu let svět a maskovali svou lež uměním vzbuzovat důvěru, může se někdo divit tomu, že si počínají nyní, když jsou na lavici obviněných, stejně, jak tomu přivykli během celého svého života? Otázka hodnověrnosti je jednou ze základních otázek tohoto procesu.

Pouze ti, kdož se ničemu nenaučili z trpkých lekcí posledního desetiletí, mohou pochybovat o tom, že tito lidé, kteří vždy hráli na strunu slepé důvěřivosti svých velkodušných nepřátel, se zastaví před tím, aby dělali totéž i nyní.

A právě ve světle těchto událostí žádají obvinění nyní Tribunál, aby vyslovil, že nejsou vinni plánováním a prováděním dlouhého seznamu zločinů a zlotřilostí ani spiknutím za účelem jejich páchání.

Stojí před tímto soudem podobně, jako stál krví potřísněný Gloucester nad mrtvolou krále, kterého zavraždil. Úpěnlivě prosil vdovu, stejně jako obvinění prosí vás: „Rci, že jsem jej nezavraždil.“ A královna odpověděla: „Pak rci ty, že oni nebyli zabiti. Ale vždyť jsou zabiti, tys je zabil, odporný otroku!“

Kdyby mělo být vysloveno, že tito muži jsou nevinni, pak by bylo lze stejným právem říci, že nebyla žádná válka, nebylo vraždění a nebyly páchány zločiny.

Závěrečná řeč hlavního žalobce za Velkou Britannii Hartleye Shawcrosse²⁴

(Prosloveno ve dnech 26.—27. července 1946)

Páni soudcové! Stejně jako můj kolega pan Jackson, jemuž bych se marně pokoušel vyrovnat se co do zhuštěnosti, přesvědčivosti a účinnosti jeho proslovu, chtěl bych jménem britské žaloby předložit Tribunálu některé poznámky (obávám se, že budou poněkud dlouhé) o němých a svou přesvědčivostí neobyčejných důkazech, které podle našeho názoru prokazují vinu těchto obviněných.

Ačkoli zástupci žaloby pracovali v tomto procesu v nejužší spolupráci a dohodě a ačkoli budu mluvit o některých věcech jménem všech žalobců, měli jsme za to, že v tomto konečném procesním stadiu musí každý z nás, a to i kdyby mělo po případě dojít k nevyhnutelnému opakování některých věcí, připravit svou závěrečnou řeč samostatně, aby Tribunál i země, které zastupujeme, věděly, z jakého důvodu žádáme, aby byli tito muži odsouzeni. A ukáže-li se, že se někteří z nás budou dovolávat týchž důkazů a že dospějeme k týmž závěrům, jak se to nepochybně vyskytne, bude už snad tato shoda zbytečným průkazem toho, že, jak to tvrdíme, je každý z těchto obviněných vinen porušením právních norem.

Není žádných pochybností o tom, že tito obvinění měli účast a jsou morálně odpovědní za tyto zločiny, které jsou tak hrůzné, že naše představitivost se vzpouzí i jen myslet na ně.

Dobře si zapamatujme slova obviněného Franka, která jste slyšeli opětně už dnes ráno: „Uplynou tisíciletí, ale tato vina Německa nebude smazána.“

Totální a totalitní války přes slavnostní ujišťování a s porušením smluv; velká města — od Coventry až do Stalingradu — obrácená v ssutiny; zpustošené vesnice a nevyhnutelné následky takové války — hlad a nemoci, plížící se celým světem; miliony lidí bez přístřeší, zmrzačených

²⁴ Je otištěna nepatrně zkrácena.

a do bídy uvržených. A ve svých hrobech volají desítky milionů těch, kteří by mohli nyní žít v pokoji a spokojenosti, nikoli po pomstě, nýbrž po tom, aby se to už nikdy neopakovalo, ony desítky milionů vojáků, námořníků, letců a pokojných lidí, kteří padli v bitvách, ke kterým nikdy nemělo dojít.

Ale to není jediný a největší zločin. Když v kterékoli z našich zemí dojde snad v zápalu vášně nebo z jiné příčiny, která zbaví člověka sebeovládání, k vraždě, stává se to sensací, vyvolává to naši lítost a nejsme klidni, dokud nestihne zločince trest a není učiněno zadošť zákonu. Máme snad učinit méně, když byl zavražděn ne jeden, ale při nejmírnějším odhadu 12 milionů mužů, žen a dětí, a to nikoli v bitvách ani v zápalu vášni, nýbrž jako důsledek chladnokrevné, vypočítavé a záměrné snahy vyhladit národy a rasy, učinit konec tradicím a institucím a dokonce i existenci svobodných a starých států. Dvanáct milionů vražd! Byly vyhlazeny dvě třetiny židovského obyvatelstva v Evropě, to ješt více nežli šest milionů podle údajů samotných vrahů. Vraždy byly páčány podobně, jako se zhotovují výrobky na běžícím pásu v každém průmyslovém odvětví, a sice v plynových komorách a pecích Osvětimi, Dachau, Treblinkách, Buchenwaldu, Mauthausenu, Majdanku a Oranienburgu.

Má snad svět přejít bez povšimnutí obnovu otroctví v Evropě, zotročení 7 milionů mužů, žen a dětí, kteří byli odvezeni ze svých rodných domovů, s kterými se zacházelo jako s dobyt看em a kteří byli moření hladem, byli biti a usmrcováni?

Jest zcela dobře možné, že vina Německa nebude smyta, protože německý lid se na ní ve značné míře podílí, ale právě tito muži s hrstkou jiných uvrhli tuto vinu na Německo a zbavili německý lid cti.

„Má vina je v tom,“ přiznal obviněný Schirach, „že jsem vychovával německou mládež pro muže, který páchal miliony vražd“.

Za takové zločiny by bylo lze plným právem potrestat tyto muže bez soudu a bez vyšetřování a kdyby bylo s nimi takto naloženo, jak se za jejich účasti nakládalo s miliony nevinných lidí, sotva by si mohli stěžovat. Avšak tento Tribunál má vymezit jejich vinu nejen s hlediska morálního nebo ethického, nýbrž i podle zákona.

Stejná přirozená spravedlnost, která žádá, aby tyto zločiny nezůstávaly nepotrestány, žádá také, aby nebyl nikdo potrestán, dokud nebude po trpělivém a pečlivém vyšetření skutkové podstaty prokázáno, že je vinen tím, co bylo spácháno.

A tak vyšetřoval Tribunál po dlouhé tyto měsíce skutkovou podstatu a má nyní použít zákona, aby bylo jednak učiněno zadošť spravedlnosti vůči těmto lidem a obnovena spravedlnost vůči jejich nespočetným obětem, jednak aby vešlo na celém světě ve známost, že nakonec bude vždy panství moci zničeno a že poměry mezi státy se budou řídit spravedlností,

protože rozhodnutí tohoto soudu budou svým významem daleko přesahovat rámec potrestání těchto jednadvaceti vinníků.

Jde tu o daleko důležitější otázky nežli je jejich osud, ač na jejich osudu závisí do určité míry i rozhodnutí těchto otázek.

Pro dějiny je bezvýznamné, zda tento proces trval dva nebo deset měsíců. Leč zato bude mít velmi značný význam okolnost, že byla v důsledku spravedlivého a trpělivého řízení zjištěna pravda o činech, které jsou tak hrůzné, že stopy po nich nebudou nikdy zahlazeny, stejně jako bude neobyčejně významné, že na konec zvítězí spravedlnost a právo.

Po celý rok byly shromažďovány, zkoumány a poté vám předloženy důkazy, jichž množství převyšuje mnohokrát důkazy, které byly kdy v dějinách nějakému soudu předloženy.

Téměř všechny důkazy jsou ukořistěné protokoly a dokumenty vlády, jejímiž členy byli tito mužové, a téměř všechny dokládají přímo, že každý z těchto obviněných věděl a měl účast na té či jiné skupině zločinů, které napáchal nacistický stát.

Tyto důkazy nejsou vyvráceny a navždy zachovají svoji sílu, aby stály před očima těm, kdož by se snad chtěli později pokusit nalézt omluvu nebo polehčující okolnosti pro to, co se stalo.

A nyní, když jsou vám předloženy všechny tyto nespočetné důkazy, chtěl bych vás požádat, abyste po krátkou dobu nevěnovali svou pozornost podrobnostem a abyste k důkazům přihlíželi jako k celku a uvažovali o všech přesvědčivých důkazech souhrnně.

Jen náhodou se stalo, a to ukořistěním těchto dokumentů, že jsme získali možnost zjistit zločiny na podkladě vlastních výroků zločinců, ale žalobu proti těmto žalovaným lze opřít o širší základnu a lze o ní uvažovat ve světle historických událostí.

Uvažuje-li se o rázu a obrovském rozsahu spáchaných zločinů, vystupuje mimo jakoukoli pochybnost odpovědnost těch, kdož zastávali nejvyšší funkce ve státě a měli velký vliv v nacistickém státě.

Ve světě, kde samotná válka byla prohlášena za zločin, chystal se německý stát po dlouhá léta k vedení války. Po dlouhá léta byli židé bojkotováni, byli zbavováni základních práv na majetek, svobodu, ba i na život. Po dlouhá léta žili počestní občané ve strachu, že budou udáni a zatčeni jednou z těch organizací, které obviňujeme z toho, že byly organizacemi zločineckými a s jejichž pomocí tito muži vládli v Německu. Po dlouhá léta lopotily se miliony zahraničních otroků v továrnách i vsích po celém Německu, byly převáženy jako dobytek po všech německých silnicích i železnicích.

Tito muži společně s Hitlerem, Himmlerem, Göbbelsem a několika jinými spolupracovníky byli vůdci německého lidu a zároveň hybnou jeho silou. Právě tehdy, když tito muži zastávali nejvyšší funkce ve státě

a měli obrovský vliv, byly veškeré tyto zločiny plánovány a páchány. Nemají-li být tito muži za to odpovědnými, kdo tedy jiný? Jestliže jejich kreatury, jako Dostler, Eck, Kramer a stovky jiných, kteří jen plnili jejich rozkazy, zaplatili za své činy nejvyšší cenou, mají snad tito muži mít menší odpovědnost? Jak lze vůbec tvrdit, že státní úřady, které tito muži řídili, neměly na průběhu věci žádný podíl? Jejich vlastní svědek, přednosta říšského kancléřství Lammers, řekl v roce 1938:

„Nehledíc na úplné soustředění moci v osobě führera, není na místě přílišná a nezbytností nevyvolaná centralizace správních funkcí na poli státní správy v rukou führera.

Plné moci podřízených vedoucích vylučují zásahy do rozkazů, které tito vedoucí vydávají. Führer dodržuje tuto zásadu v řízení státu tak, že je na příklad postavení říšských ministrů v praxi dnes daleko samostatnější, nežli tomu bylo dříve, třebaže jsou teď říšští ministři podřízeni také neomezené moci führera a jeho rozkazům. Ochota převzít odpovědnost a činit rozhodnutí, útočná energie a opravdová autoritativnost — to jsou vlastnosti, které požaduje führer v první řadě na všech vedoucích jemu podřízených. Proto jim ponechává co největší volnost při plnění jejich úkolů, aby mohli plně docílit jejich provedení.“

Ať se tito už cejchovaní vrahové nyní pokoušejí jak chtějí zmenšovat moc a vliv, který měli, postačí si jen vzpomenout na jejich nadutost, s jakou si vykračovali na evropském jevišti, abychom viděli, jakou úlohu hráli. Tehdy neříkali německému lidu a ostatnímu světu, že jsou jen nic nevědoucími a bezmocnými loutkami v rukou führera.

Obviněný Speer tehdy řekl: „V totalitním státě musí také platit totální odpovědnost... Je nemožné uniknout po katastrofě této totální odpovědnosti. Kdyby se válka vyhrála, převzali by vůdcové také za to plnou odpovědnost.“ Nuže, lze snad předpokládat, že by tito mužové, kdyby se válka vyhrála, odešli do ústraní a zaujali postavení na věci neúčastných obyvatelů?

Tato možnost nebyla pro ně vyloučena, dokud nezačala válka, kdyby se byli bývali chtěli distancovat od toho, co se dělo. Volili však jinou cestu. Od samého začátku, v době, kdy odpor by býval mohl zničit celé hnutí v zárodku, propagovali legendu o Hitlerovi, pomáhali upevňovat nacistickou moc, vytvářeli ideologii a usměrňovali její činnost, až jako obrovský polyp rozložila svá chapadla po celé Evropě a natáhla je na celý svět. Což tito muži nevěděli o cílech, o něž usiloval führer už v době, kdy přišel k moci? Hitlerův tlumočník Pavel Schmidt, svědek, který toho mnoho ví, vyprávěl:

„Všeobecné cíle nacistického vedení byly zřejmé od počátku, totiž nadvláda nad evropským světadílem, které mělo být dosaženo především

tím, že budou do říše začleněny všechny skupiny obyvatelstva, mluvící německy, a za druhé územní expansí pod heslem »životní prostor«.

Toto heslo „životní prostor“, tato veskrze falešná idea o tom, že sama existence německého národa závisela na územní expansi pod nacistickou vlajkou, byla od začátku otevřeně přiznanou částí nacistického učení; proto musel každý myslící člověk vědět, že tato idea musí nutně vést k válce.

To bylo odůvodněním, které Hitler přednesl svým společníkům spiknutí v tajných poradách, jež se konaly dne 5. listopadu 1937 a dne 23. května a 23. listopadu 1939 a na nichž se rozhodovalo o osudu tolika zemí.

Tato myšlenka nebyla příliš konkrétní, ale nebyla proto o nic méně falešná, nežli požadavek, aby byla přezkoumána Versailleská smlouva. Tak zvaná nespravedlnost Versailleské smlouvy, které nacisté tak mazaně využívali, aby shromáždili národ pod nacistickým praporem, vedla k tomu, že se sdružilo kolem nacistů mnoho Němců, kteří by jinak nepodporovali některé jiné body nacistického programu.

O účinnosti této propagandy lze soudit i z velmi četných pokusů, jež zde učinila obhajoba, rozvádějíc argumentaci o domnělé nespravedlnosti smlouvy. Bez ohledu na to, zda tato smlouva byla spravedlivá či nikoli, byla to smlouva a žádná vláda, která chtěla žít v míru, si nesměla na její ustanovení stěžovat. I kdyby byly tyto stížnosti oprávněné, nebylo pro ně poměrně brzo žádných důvodů. Ustanovení Versailleské smlouvy mohla být a v mnohém směru také byla skutečně přezkoumána mírovým jednáním. V roce 1935, tedy 4 roky před tím, nežli byl svět vržen do víru války, vypověděli tito muži otevřeně smlouvu a v roce 1939 se nejen osvobodili skoro od všech smluvních omezení, na která si stěžovali, nýbrž zabrali území, které nikdy v průběhu celé evropské historie Německu nepatřilo. Versailleská smlouva byla vnadidlem pro získání lidí k plnění hanebných útočných cílů. Leč ani toto vnadidlo nebylo tak ďábelské, jako volání po antisemitismu a požadavek čistoty rasy; pomocí těchto prostředků usilovali tito muži jednak o to, aby spojili a sloučili v jednotu rozličné skupiny rozvráceného veřejného mínění uvnitř země, a jednak o to, aby zasili svár a rozpory mezi národy jiných zemí. Rauschning uvádí výrok Hitlerův (cituji):

„Antisemitismus je výhodný revoluční prostředek. Antisemitská propaganda ve všech zemích je téměř nezbytnou podmínkou pro provedení naší politické kampaně. Uvidíte, jak málo času budeme potřebovat k tomu, abychom zvrátili představy i měřítko celého světa prostě a jedinečně pomocí útoků proti židovstvu. Je mimo jakoukoli pochybnost, že je to nejmocnější zbraň v mém propagandistickém arsenálu.“

Jako příklad výsledků této zlotřilé propagandy připomínám vám slova

Bach-Zelewského, který, když byl dotázán, jak mohl Ohlendorf připustit, že muži jeho komanda povraždili 90 000 lidí, odpověděl:

„Jsem toho mínění, že jestliže se po dlouhá léta, ba po celá desetiletí hlásá učení o tom, že Slované jsou nižší rasa a že židé vůbec nejsou lidé, je takový výsledek nevyhnutelný.“

Podle toho byly již od prvních dnů zřejmé cíle nacistického hnutí: expanse, nadvláda nad Evropou, vyhlazení židů, bezuzdná agrese, nelitostné opovrhování právy všech jiných národů kromě národa vlastního.

To byl začátek. Nebudu unavovat vaši pozornost tím, že bych líčil krok za krokem příchod nacistů k moci. Nebudu líčit, jak — podle autora dějin SA — objevili nacisté, že „vláda nad ulicí je klíčem k moci ve státě“. Nebudu ani líčit, jak s pomocí organisovaného teroru, který zde popisoval svědek Severing, útočné oddíly hnědokošiláčů zastrášovaly národ v době, kdy nacistická propaganda v čele s „Der Stürmer“ vylévala špínu na všechny odpůrce nacismu a podněcovala národ proti židům.

Nebudu se zabývat tímto obdobím, třebaže poučení, které by si z něho měly vzít demokratické národy, je velmi vážné, protože by snad bylo nesnadné přesně říci, kdy si musil každý obviněný uvědomit, nevěděl-li to už fakticky a neúčastnil-li se toho už od začátku, že Hitlerovy hysterické výplody v „Mein Kampf“ byly pravým vyjádřením jeho záměrů a prvním základem nacistického plánu.

Někteří z obviněných, zejména Göring, Hess, Ribbentrop, Rosenberg, Streicher, Frick, Frank, Schacht, Schirach a Fritzsche to pochopili nepochybně už velmi záhy. U některých jiných jednotlivců, na příklad u Dönitze a Speera, mohlo snad k tomuto pochopení dojít poměrně později. Jen málo jich zůstalo nevědoucími po roce 1933. Avšak všichni museli být aktivními účastníky v roce 1937. Když si vzpomeneme na dojem, který vznikl v té době v zahraničí, přestaneme pochybovat o tom, že tito muži, kteří byli téměř všichni bývalými německými vedoucími činiteli a počínaje rokem 1933 blízkými spolupracovníky Hitlera, a kteří všichni měli přístup k jeho tajným poradám, věděli dokonale o jeho plánech i o událostech, ke kterým docházelo, ale oni nejenže souhlasili s tím, co se dělo, nýbrž byli i aktivními a dobrovolnými účastníky těchto událostí...

... Totalitní vláda nesnáší žádnou oposici. Cíl ospravedlňuje jakékoli prostředky a bezprostředním cílem bylo zmocnit se s naprostou bezohledností úplné kontroly nad německým státem, učinit národ brutálním a připravit jej k válce. Co tomu stálo v cestě v roce 1933? Za první členové jiných politických stran. Za druhé demokratický způsob voleb a veřejných shromáždění; organisování dělnictva v odborových svazech. Za třetí morální zásady německého národa a církve, jimiž byl národ vychováván.

Proto se jali nacisté naprosto vědomě ničit tuto oposici: první skupinu

tím, že uvěznili a terorisovali své odpůrce; druhou skupinu tím, že prohlásili za protiprávní jakoukoli snášenlivost a liberalismus a že postavili mimo zákon odborové svazy a opoziční strany; tím, že učinili z demokratických shromáždění frašku a kontrolovali výkon voleb; třetí skupinu tím, že soustavně ponižovali a pronásledovali náboženství; nahradili křesťanskou etiku zbožňováním führera, z něhož udělali modlu, kultem krve a zavedením přísné kontroly nad výchovou a nad mládeží. Mládež připravovali soustavně k válce a učili ji nenávidět a pronásledovat židy. K provedení agrese bylo třeba národa vyškoleného v surovosti a vyučeného v tom, že vpád do zemí jiných národů je nejen nutným, nýbrž i hrdinským činem.

Jak škodlivá a účinná byla tato vnitřní politika, na to lze usuzovat z toho, že po šesti letech své moci mohli nacisté, aniž se setkali s obtížemi, zavléci tento rozvrácený národ do největšího dosud v dějinách zločinného podniku.

Snad bude dobře, vybereme-li ze spisového materiálu tohoto procesu několik příkladů, které ukazují, jak se tato politika rozvíjela během šesti let, a blíže si jich zde všimneme . . .

. . . Především tedy odstranění politických odpůrců. Šest týdnů poté, kdy nacisté přišli k moci, přinesly německé noviny v lednu 1933 zprávy, jež byly čerpány z úředních pramenů, že bylo uvězněno 18 000 komunistů a současně mezi 10 000 uvězněnými v Prusku bylo mnoho socialistů a příslušníků inteligence. Osud mnohých těchto lidí vylíčil Severing, podle jehož odhadu bylo nejméně 1500 sociálních demokratů a stejný počet komunistů povražděno v koncentračních táborech, jež krátce předtím zřídil Göring jako náčelník gestapa.

Tyto tábory, které kontrolovaly stranické organizace, byly záměrně organizovány tak, aby byla celá země zastrašena. Podle slov svědka Severinga byly tyto koncentrační tábory pro lid „ztělesněním veškeré hrůzy“.

Göring řekl: „Pokládali jsme za nutné nepřipustit žádnou opozici.“ Doznal také, že byli zatýkáni a dáváni do preventivní vazby lidé, kteří se žádného trestného činu nedopustili. Göring dodal, že „bude-li každý vědět, že skončí v koncentračním táboře, dá-li se na cestu protistátní činnosti, . . . bude to pro nás jen výhodné“.

Z počátku spravovaly tyto tábory jak SA, tak i SS; tyto tábory byly podle slov Göringových zařízeny „jako nástroj, který byl po celou dlouhou dobu vnitropolitickým nástrojem moci“.

Gisevius, který v té době právě vstoupil do služeb gestapa, vylíčil, jak si vzpomínáte, události takto:

„Byl jsem sotva dva dny v tomto novém policejním úřadě, a už jsem objevil strašné poměry, které tam vládly.

Nebyla to policie, která zakročovala proti zločinům, jako jsou vraždy, omezování osobní svobody a loupežné krádeže, byla to policejní organizace, která naopak chránila ty, kdož se podobných zločinů dopustili.

Nebyli zatýkáni vinníci těchto zločinů, nýbrž ti, kdož žádali policii o pomoc. Nebyla to policie, která by zakročovala na ochranu, nýbrž policie, jejímž úkolem zřejmě bylo zločiny utajovat a k nim nabádat. Tato komanda SA a SS, jež představovala policii, byla podněcována tak zvanou tajnou státní policií a byla jim poskytována všeobecná pomoc...

Byly zřízeny zvláštní koncentrační tábory gestapa a jejich jména zůstanou navždy skvrnou hanby v dějinách. Oranienburg a tajné vězení gestapa v Papenstrasse, Colombiahaus, nebo, jak to cynicky nazývali, 'Colombiadiele' ('Sklípek Colombia'). Zeptal jsem se jednoho ze svých kolegů, který byl také úředníkem z povolání: „Řekněte mně, prosím vás, kde vlastně jsem — v policejním úřadě nebo ve zlodějském pelechu?“ Dostal jsem tuto odpověď: »Jste v pelechu nočních loupežníků a můžete očekávat, že tu ještě uvidíte mnoho jiných věcí.«

Dále popisuje Gisevius rozkaz Göringův na zavraždění nacionálního socialisty Strassera, a to, jak Göring dal „carte blanche“ politické policii, když podepsal blanket, který zaručoval amnestii každému policistovi a když ponechal nevyplněno místo pro jméno člověka, za jehož zavraždění byla tato amnestie zaručena.

Je-li třeba potvrzení výpovědí těchto svědků obhajoby, lze je nalézt v četných úředních zprávách mnichovského prokurátora ministru spravedlnosti v květnu a červnu 1933, které jsou vesměs v soudních spisech a v nichž je uvedena nekonečná řada vražd, kterých se dopustili úředníci SS v koncentračním táboře v Dachau.

V roce 1935 podal říšský ministr spravedlnosti písemně protest Frickovi proti velmi četným případům surového nakládání s vězni v koncentračních táborech, a to i „bití jako disciplinární trest“, „surové nakládání, zejména s politickými vězni, aby byli přinuceni mluvit...“ a „surové nakládání s vězni výhradně pro zábavu a z důvodů sadistických“.

Dále si ministr spravedlnosti stěžuje, že se „bití uvězněných komunistů pokládá za povinné policejní opatření, které je nutné pro účinnější potlačení komunistické činnosti“.

Ministr uvádí případy mučení a končí:

„Těchto několik příkladů ukazuje míru surovosti, která uráží city každého Němce.“

City Frickovy zřejmě nebyly tak jemné. Už následujícího roku obdržel podobný protest od jednoho ze svých vlastních podřízených a brzy poté vydal nařízení, jímž se všechny policejní síly podřizovaly Himmlerovi,

to jest právě tomu muži, který, jak Frick dobře věděl, byl odpovědný za tato zverstva.

Tyto surovosti, které, jak máme za to, byly dobře známé ministrům, nevyškytovaly se jen za zdmi koncentračních táborů.

Snad bude účelné, uvedu-li jeden z tisíců případů podobných, jež se přiházely lidem, kteří touto politikou trpěli.

Tribunál má jistě v paměti líčení sociálního demokrata a člena reichstagu od roku 1919 do roku 1933 Sollmana. Ten vylíčil incident, který se přihodil dne 9. března 1933, a řekl doslova toto:

„Členové SS a SA přišli do mého domu v Kolíně nad Rýnem, rozbili nábytek a zničili mé osobní záznamy. Odvedli mne do hnědého domu v Kolíně nad Rýnem, kde mne několik hodin mučili, tloukli a kopali.

Potom mne odvedli do řádné státní věznice v Kolíně nad Rýnem, kde mne dva lékaři ošetřili, a druhého dne jsem byl propuštěn. Dne 11. března 1933 jsem opustil Německo.“

Druhý úkol, totiž potlačení všech demokratických institucí, byl poměrně jednoduchý. Byly vydány zákony, kterých bylo třeba, aby byly odborové svazy postaveny mimo zákon; činnost reichstagu se stala ihned fraškou, opoziční strany byly rozpuštěny a jejich členové byli dáni do koncentračních táborů. Svědek Severing vylíčil zacházení s členy reichstagu: V roce 1932 byl Severing, který zastával tehdy funkci ministra vnitra v Prusku, na rozkaz von Papena násilně odstraněn se svého místa. Krátce po 30. lednu 1933 byly strany komunistická a sociálně demokratická prohlášený nařízením za ilegální a byly zakázány všechny veřejné projevy kromě nacistických. Toto opatření bylo záměrně plánováno.

Frick řekl už v roce 1927, že „nacionální socialisté toužili vždy po dni, kdy budou moci definitivně učinit zasloužený konec této čertovské kulise — parlamentu — a otevřít cestu pro rasovou diktaturu“.

Dnes, kdy si demokratická vládní forma razí cestu svému obnovení na celém světě, nesmíme zapomínat na poměr nacistů k volbám.

Svobodné volby nemohli ovšem nacisté připustit.

Göring řekl v únoru 1933 Schachtovi, když se snažil získat od průmyslu peníze pro stranu (cituji):

„Průmysl bude moci jistě snáze přinést tyto oběti, které na něm žádáme, uváží-li se, že volby dne 5. března budou poslední volby v příštích 10 a snad i 100 letech.“

Za těchto okolností není divu, že lidové hlasování, ke kterému později občas došlo a také bylo vždy vyhlášováno za vítězství nacistů, bylo prováděno nečestnými metodami, jak to vyplývá z důkazů, jakými je na příklad zpráva SD o provedení plebiscitu v Kappelu.

Přistupují nyní k třetí skupině oposice, totiž k církvi.

Ve výnosu Bormannově, který byl zaslán v prosinci 1941 všem gaulei-

terům a všem oddílům SS, je podřetata poměru nacistů ke křesťanství shrnuta takto:

„Ideje nacionálně socialistické a křesťanské jsou neslučitelné... Ne- bude-li tudíž naše mládež vědět v budoucnosti o křesťanství, jehož učení je v mnohém za našim učením, zmizí křesťanství samo sebou.

Všechny vlivy, které by mohly zeslabit nebo poškodit vedení národa, jež je v rukou führera za pomoci NSDAP, musí být odstraněny; národ musí být stále více a více oddalován od církve a od jejích orgánů — pastorů.“

Pronásledování církví je smutná kapitola.

Z rozsáhlého materiálu, který byl předložen Tribunálu, dovolím si ocitovat výtah ze stížnosti, která byla zaslána Frickovi na začátku roku 1936.

Cituji:

„V poslední době se týká polovina policejních zpráv církevních věcí. Docházejí nám spousty peticí od kardinálů, biskupů a jiných církevních hodnostářů. Velká část těchto stížností se týká věcí, které spadají do kompetence říšského ministerstva vnitra, ačkoli toto ministerstvo nevydalo žádné předpisy v této věci.“

Poté se poukazuje na zmatek, který vznikl tím, že pravomoc byla rozdělena na různé policejní organizace, načež zpráva líčí důsledky boje proti náboženství, uvádí, že se v poslední době rychle množí případy hrubých zásahů do výkonu duchovní služby a že to vyvolává nutnost zákroků pohotovostních policejních čet.

„Když jsme odstranili gumové obušky, je situace, do které stavíme své výkonné zaměstnance, kteří mohou být při velkých nepokojích nuceni na shromážděních sáhnout k sečným zbraním, nesnesitelná.“

Deník ministra spravedlnosti z roku 1935 podává velmi četné příklady takového chování, ke kterému podněcovala hitlerovská mládež, vedená obviněným Schirachem a obviněným Rosenbergem.

Hitlerovská mládež, jejíž počet členů stoupl z asi 108 000 v roce 1932 na téměř 8 milionů v roce 1939, byla organizována vojensky. Úzká spolupráce mezi Keitelem a Schirachem při vojenské výchově mládeže byla už vylíčena.

Soudu byl také předložen materiál o zvláštní dohodě mezi Schirachem a Himmlerem, podle které se hitlerovská mládež stala organizací, která dodávala členy pro organizace SS. Jistě jste nezapomněli na slova Schirachova zástupce:

„Chceme během let dosáhnout toho, aby německý chlapec zacházel se zbraní stejně jistě jako s perem.“

Jaké to hrůzné učení!

Zastrašování, vraždění a pronásledování politických odpůrců, rozpouš-

tění všech organizací, které by mohly umožnit vznik oposice, kritiky nebo i jen svobodného projevu mínění, soustavná zvrácená výchova mládeže a její příprava k válce, to vše však nepodává úplný obraz, nepřihlédneme-li k pronásledování židů.

„Nechť se nikdo nedá zmýlit metafysickým vysvětlováním těchto nejpršíšernějších zločinů. To, co sám Hitler nazval právě v tomto městě fanatickým bojem proti židům, je nerozbornou částí politiky na vytvoření „herrenvolku“ — „panské rasy“, která měla ovládat Evropu a celý svět. Takto bylo vyhlazování židů široce popularisováno po celou dobu existence nacistického režimu. Bylo jakýmsi cvičným terčem pro mládež a dávalo jí možnost nabýt praktické zkušenosti ve zvěrstvech.“

S příchodem hitlerovců k moci stalo se pronásledování židů ještě zběsilejší. Tehdy byl pojat plán definitivně vyřešit tuto otázku hromadným vyvražděním židů.

V knize „Mein Kampf“, v této bibli nacismu projevil Hitler lítost nad tím, že nebylo použito v poslední válce otravného plynu na vyhlazení židů.

Už v roce 1925 prohlásil Streicher: „Začněme dnes s ničením židů.“ Snad měl dokonce Streicher na mysli zničení židů před Hitlerem, Himmlerem a jinými, ale nacisté nebyli zprvu ochotni naprosto nedbat světového veřejného mínění a omezili se na to, že židy pronásledovali a že pro ně vytvářeli v Německu nesnesitelné existenční podmínky. Za nepřetržitého doprovodu „Stürmera“ a oficiálního nacistického tisku bylo prováděno a podněcováno tažení proti židům.

Rosenberg, von Schirach, Göring, Hess, Bormann a Frick podali ruku Streicherovi a Goebbelsovi.

Příchod nacistů k moci byl oslaven bojkotem židů v dubnu 1933, který byl pouhou zkouškou ve srovnání s tím, co za tím následovalo. Bojkot byl doprovázen demonstracemi a vytloukáním oken, což byla akce „zrcadlo“, jak byla zde u soudu nazvána.

Typické incidenty jsou vylíčeny v písemných výpovědích svědka Geista, který vypravuje o událostech v Berlíně dne 6. března 1933. Cituji: „Hromadné přepadávání komunistů, židů a lidí, kteří byli podezříváni z toho, že byli buď komunisty nebo židy; tlupy členů SA, které táhly ulicemi, tloukly lidi a také je vraždily.“

V roce 1935 přišly osudné norimberské zákony. Výsledkem tak zvaných živelných demonstrací v roce 1938, které byly organizovány po celém Německu, bylo, že byly podpalovány synagogy a bylo uvrženo do koncentračních táborů 20 000 židů. K tomu přistupovaly pokuty, arisace majetku a rozkaz, že židé musí nosit žlutou hvězdu.

Cynismus těchto mužů a nelítostný ráz jejich politiky vůči židům se projevil na poradě u Göringa dne 12. listopadu, kdy přítomní navzájem závodili v návrzích na metody, jak zničit a pronásledovat své bezmocné

oběti. Ani Hitler, ani Himmler, které se dnes snaží tito muži obviňovat, nebyli na této poradě přítomni. Kdo může ještě po přečtení zápisu o této poradě mít nějaké pochybnosti o tom, jaký konec byl židům přichystán v Evropě?

Na této poradě podal Heydrich zprávu o událostech dne 11. listopadu, kdy byla v celé říši vypálena 101 synagoga, 76 jich bylo pobořeno a 7800 krámů rozmláceno. Přibližná cena skleněných tabulí, které bylo nutno vsadit na místo tabulí vytlučných, činila 6 milionů říšských marek a škoda, způsobená jen v jednom obchodním domě v Berlíně, činila 1 700 000 říšských marek. Heydrich podal také zprávu o 800 případech loupeží, o zavraždění 35 židů a odhadl celkovou škodu způsobenou na majetku, nábytku a zboží na několik set milionů říšských marek. Vzpomínáte si jistě na rozkaz Heydricha k pogromu, včetně zatýkání židů a jich, umístění v koncentračních táborech.

Heydrich uvedl, že je třeba očekávat demonstrace v souvislosti s vraždou úředníka německého vyslanectví v Paříži, ke které došlo v noci předtím, a dal policii směrnice vzhledem k očekávanému podpalování synagog, drancování židovských obchodů a obytných domů, jakož i o tom, že policie nesmí klást demonstrantům překážky: „Policie musí jen zajistit, že tyto směrnice budou dodrženy.“ A na konec (cituji): „... ve všech oblastech budiž zatčeno tolik židů, zejména bohatých, kolik jich mohou pojmut věznice, jež jsou k dispozici. Nyní buďtež zatýkáni jen zdraví a nepřiliš staří muži. Po jejich zatčení vstoupí policie ihned ve styk s příslušnými koncentračními tábory, aby bylo lze zatčené co nejdříve poslat do těchto táborů.“

Nyní víme ze spisového soudního materiálu, který se týká domů náležejících židům, jež obsadili Neurath a Rosenberga, proč se rozkaz týkal židů nejbohatších.

Tyto události neprobíhaly tajně a nebyly ani tajeny. Ministři si o nich psali a projednávali je. Již dlouho před rokem 1939 byly obecně známé nejen v Německu, nýbrž i po celém světě. Každý z těchto obviněných musel slyšet mnohokrát vyprávění podobné tomu, které zde podal Sollmann.

Téměř každý z nich se snažil vytěžit pro sebe něco příznivého z toho, že pomohl jednomu nebo dvěma židům. Jistě si vzpomínáte na výpovědi o zvláštní službě v Göringově ministerstvu, která byla zřízena k tomu, aby vyřizovala protesty, a na výpovědi Göringova svědka Körnera, který hrdě prohlásil, že Göring vždy do těchto věcí zasahoval a chránil jednotlivce. Snad jim to dávalo určité uspokojení nebo odlehčovalo jejich svědomí, jestliže mohli občas ukázat svůj vliv tím, že ušetřili některého nešťastníka, který hledal jejich ochranu před hrůzami režimu, jež důsledně podporovali. Ale tito muži byli členy vlády, která vládla bez zřetele na

lidskou slušnost a platné zákony. Mezi obviněnými není ani jediný, který by jako člen vlády neposkvrnil v té době své ruce krví svých krajanů.

Göring a Frick zřídili koncentrační tábory. Výpovědi svědka Severinga a citované dokumenty potvrzují vraždění, ke kterému tam docházelo v době, kdy tito dva muži byli za to přímo odpovědni.

Ba ani Göring sám nemohl ospravedlnit všechny vraždy, které byly spáchány dne 30. června 1934. Göring je spolu s Hessem a Frickem odpovědný za norimberské zákony. Zápis o poradě, konané dne 12. listopadu 1938, a šifra Göringova na rozkaze Heydrichově z 9. listopadu nepotřebují komentáře.

Ribbentropovi, který byl tehdy velvyslancem v Anglii, musily být tyto skutečnosti dobře známé, třebaš jen z anglických novin, nehledě na to, že jeho zástupce Wörmann přiznal, že docházelo ke zvěrstvům, o nichž byla podávána zpráva na poradě, konané dne 12. listopadu 1938.

Dřívější majitel jeho statku pan von Remitz byl poslán do koncentračního tábora a on sám projevil svůj názor o židech v rozhovoru s panem Donno dne 8. prosince 1938 takto: (cituji): „Proto se německá vláda rozhodla postavit je (židy) na roveň zločineckým žvlům obyvatelstva. Majetek, kterého protiprávně nabyli, bude jim odebrán. Přinutíme je k tomu, aby žili v obvodech, které jsou obvykle obývány zločineckými živy.“

Hess, který zřídil v roce 1935 úřad pro rasovou politiku, je rovněž odpovědný za norimberské zákony. Na poradě dne 12. listopadu byla podána podrobná zpráva o obdobných opatřeních proti židům v Rakousku a je naprosto zřejmé, že obviněný Kaltenbrunner, jako věrný příslušník strany, plně podpořil provádění nutných opatření.“

Důkazy o tom, že Seyss-Inquart měl v této věci svou úlohu, byly už Tribunálu předloženy.

Rosenberg napsal „Mythus XX. století“ a aktivně se účastnil boje proti církvím a provádění antisemitské vládní politiky, a dokonce i Raeder mluvil v den hrdinů v roce 1939 (cituji) „... o jasné a nadšení budící výzvě bojovat proti bolševismu a mezinárodnímu židovstvu, jehož činnost, rozrušující jednotlivé rasy, jsme pocítili na svém vlastním národě“.

Frick jako ministr vnitra je odpovědný za nesmírné hrůzy v koncentračních táborech a za gestapo. A Frank zase jako ministr spravedlnosti v Bavorsku dostával zřejmě zprávy o vraždách v Dachau. Frank byl hlavním právníkem ve straně a členem ústředního výboru, který prováděl bojkot židů v březnu 1933, a v březnu 1934 učinil Frank projev rozhlaselem a v něm ospravedlňoval nové rasové zákonodárství a vyhlazování nepřátelských politických organizací. Frank byl také přítomen na poradě u Göringa.

Není třeba připomínat Tribunálu, jakou úlohu hrál Streicher. V březnu

1938 začal deník „Stürmer“ důsledně propagovat myšlenku vyhlazení židů; první článek z celé serie článků, které byly pak uveřejňovány v dalších sedmi letech, podepsaný Streicherem, končil těmito slovy (cituji): „Před námi je báječná doba — Velkoněmecko bez židů!“

Funk jako vicepresident říšské kulturní komory měl od roku 1933 podíl na vyhlazování židů; byl přítomen na poradě u Göringa v roce 1938, kdy — jak je nutno připomenout — Göring prohlásil, že nejlépe ze všeho by bylo pobít 200 židů, načež Heydrich připomenul, že ve skutečnosti bylo povražděno 35 židů.

Schacht doznává sám, že nabyt už v druhé polovině 1934 a v první polovině 1935 přesvědčení o tom, že neměl pravdu, domníval-li se, že Hitler dosáhne zmírnění „revoluční“ síly nacismu. Doznal také, že dospěl k závěru, že Hitler neučinil nic, aby zamezil výstřelky jednotlivých příslušníků strany nebo stranických skupin a že naopak sledoval „politiku teroru“. Přesto zůstal ve své funkci a přijal zlatý odznak strany v lednu 1937, kdy von Eltz tento odznak odmítl.

Schirach potvrdil svou úlohu v tom, že mladá německá generace vyrůstala jako zuřivě antisemitská. Nemůže se vyhnout odpovědnosti za to, že vychovával mládež k zastrašování židů, k pronásledování církví a k přípravám na válku. To, že byla rozvracována dětská duše, je snad nejhnušnější zločin nacistů.

Sauckel, který vstoupil do strany roku 1921, zastával funkci gauleitera v Durynsku. Nemohl nevědět o pronásledování církví, odborových organizací, ostatních politických stran a židů v této velmi důležité oblasti říše a jsou zde všechny důvody, abychom měli za to, že plně podporoval tuto politiku a tím si vydobyl mezi nacisty své postavení.

Lepší možnost hodnotit tuto politiku měli, nežli kterýkoliv jiný obviněný, Papen a Neurath, ježto právě jejich političtí kolegové byli vystaveni pronásledování; tak na příklad bylo několik lidí vlastního štábu Papenova povražděno a on sám byl zatčen a jen náhodou zůstal na živu.

Postoj Neuratha k židům je patrný z jeho řeči, kterou pronesl v září 1933 (cituji): „Hloupé řeči o ryze vnitřních poměrech v zemi, na příklad o otázce židovské, velmi záhy ustanou, až každý pochopí, že nezbytné zavedení pořádku ve veřejném životě musí mít dočasně v některých případech vzápětí újmy a strádání, že to však dopomůže k tomu, aby byla ustavena v Německu neotřesitelná vláda spravedlnosti a práva...“

... Žádný z těchto mužů nemohl nevědět o tom, co bylo známo celému světu, ale přesto nikdo z nich zde neřekl, že by byl ostře proti tomuto režimu zvěrstev a teroru protestoval. Všichni tito muži zůstávali na svých místech ve vládě a zastávali i nadále nejodpovědnější funkce.

Každý z nich sloužil na svém místě špatné věci, jejíž konečný cíl byl

jim až příliš dobře známý, rozséval učení zla, které bylo důležitou podmínkou pro dosažení tohoto cíle...

...Moralisté mohou vést spory o tom, co je s hlediska morálky největším zločinem, leč to mělo být už řečeno hned na začátku. Někteří tvrdí, že vůbec neexistuje zločin proti míru, a tupí filosofové, kteří u tohoto soudu nebo v křeslech někde jinde pochybují o právní platnosti tohoto soudního řízení, pronášeli mnoho řečí právě v tomto smyslu. O tom, do jaké míry je to argumentace důvodná, hned řeknu několik slov. Je však nutno jasně vyslovit, že tito obvinění jsou žalováni také ze sprostých vražd.

Už toto obvinění samo volá po nejvyšším trestu a okolnost, že žalobní spis připojuje k tomuto obvinění zločiny proti míru, nemůže už zvýšit trest, který i tak může být těmto mužům uložen.

Je tedy snad vložení tohoto bodu do žalobního spisu jen osobní záležitostí někoho?

Máme za to, že tomu tak není, a to hlavně proto, že je tu v sázce daleko více nežli osud těchto mužů. Zločin, který záležel v rozpoutání války, je zároveň cílem i zdrojem jiných zločinů, totiž zločinů proti lidskosti, válečných zločinů a sprostých vražd.

To je důsledek toho, když lidé sáhnou k totální válce jako k nástroji politiky, která sleduje útočné cíle. Kromě toho, kdybychom uvažovali o tomto zločinu, totiž o zločinu proti míru, samostatně, viděli bychom, že tento zločin byl příčinou smrti 10 milionů lidí na bojištích a že přivedl na pokraj záhuby veškerou hmotnou i duchovní kulturu naší civilizace. Ač nelze ničím zostrit trest, který může být těmto mužům uložen, přece jen záleží hlavní úkol tohoto procesu v tom, aby bylo provždy postaveno najisto, že mezinárodní právo má moc, jež vyplývá už z jeho podstaty, prohlásit válku za zločin a potrestat ty, kdož k válce svůj stát nabádají. Vrátím se ještě k otázce právní, dovoluji mně však předem, abych uvedl skutečnosti...

...Přehled, který zde podali obhájci, přechází mlčením dvě skutečnosti, které mají základní význam v této trestní věci, a to, že už od doby, kdy vyšel „Mein Kampf“, záležely všechny cíle politiky nacistů v podstatě v územní expansi, agresi, nadvládě, a že demokratické mocnosti měly co dělat s Německem, které si vytyčilo bez ohledu na jednotlivá neupřímná ujišťování o pokojných úmyslech právě tyto hlavní cíle. Mohlo-li se vůbec mluvit o míru, pak to byl mír možný jen za cenu stanovenou Německem. Němci věděli, že tato cena nebude a ani nemůže být dobrovolně zaplácena, a rozhodli se zajistit mír svou mocí.

Zároveň s psychologickou přípravou německého národa k válce činili Němci všechna opatření na znovuvyzbrojení. Na poradě dne 22. listopadu

1939 shrnul Hitler události této doby v těchto slovech: „Musil jsem vše přebudovat od lidových mas až po ozbrojené síly. Na prvním místě je přebudování vnitřní, totiž odstranění ohnisek rozkladu a poráženeckých idejí, výchova v duchu hrdinství. Prováděje vnitřní organizaci, přistoupil jsem zároveň k uskutečňování druhého úkolu, totiž k osvobození Německa od jeho mezinárodních závazků. Vystoupení ze Společnosti národů a odchod z odzbrojovací konference . . .

Potom rozkaz o znovuvyzbrojení . . . V roce 1935 zavedení povinné vojenské služby. Poté remilitarisace Porýní.“

Spiklenci se především hodlali oprostít od politických pout, která bránila znovuvyzbrojení. V říjnu 1933 odešlo Německo ze Společnosti národů a v březnu 1935 prohlásilo, že se necítí vázáno těmi ustanoveními Versailleské smlouvy, která se týkala zbrojení, a oznámilo světu, že postaví válečné letectvo a velkou pravidelnou armádu a že zavádí povinnou vojenskou službu. Byla utvořena říšská rada obrany a už dne 26. dubna 1933 se konala druhá schůze jejího pracovního výboru za účasti zástupce z každého resortu.

Lze zajisté těžko uvěřit, že by se mohli Neurath, Frick, Schacht, Göring, Raeder, Keitel a Jodl (ti dva poslední se ostatně obyčejně porad účastnili), když četli protokoly o těchto poradách, které číst musili, domnívat, že režim nezamýšlí vést válku. V oblasti hospodářské byl Schacht, který byl již presidentem Říšské banky a ministrem hospodářství, v květnu 1935 jmenován generálním zmocněncem pro záležitosti válečného hospodářství. Toto jmenování mělo být zachováno v naprosté tajnosti. Své zásluhy v tomto směru vyjádřil Schacht velmi dobře sám: „Snad žádná banka neprováděla v době míru tak odvážnou úvěrovou politiku, jak to dělala Říšská banka od okamžiku, kdy se nacionální socialisté uchopili moci. Avšak s pomocí této úvěrové politiky se Německo vyzbrojilo tak, že nezůstává v tomto směru pozadu za žádným jiným státem, a toto vyzbrojení nám zase umožnilo výsledky, jichž jsme dosáhli.“

Řeč Schachta z 29. září 1938 nelze pokládat za pouhé chlubení, uvažuje-li se o ní v souvislosti se zprávou jeho zástupce, která byla jako důkazní prostředek soudu předložena. Tato zpráva svědčí o tom, že za vedení Schachta bylo prohlédnuto 180 000 průmyslových podniků, aby bylo lze zjistit, zda jsou vhodné pro válečné účely. Byly vypracovány hospodářské plány o výrobě hlavních 200 druhů materiálu. Byl přezkoumán systém vojenských objednávek, byla vyřešena otázka rozdělování uhlí, pohonných látek pro motory a energie, 248 000 000 říšských marek bylo vynaloženo jen na stavbu skladišť, byly vypracovány plány na evakuaci kvalifikovaných dělníků a válečného materiálu z pásma válečných akcí, bylo natištěno 80 000 000 potravinových lístků pro válečnou dobu, které byly rozeslány na příslušná místa; kromě toho byla připravena zvláštní karto-

téka o 20 000 000 kvalifikovaných dělnících, ve které byl vyznačen pracovní obor těchto dělníků.

Velmi podrobné a pečlivé přípravy, o kterých se v této zprávě mluví, neděly se bez vědomí všech členů vlády; nelze nalézt názornějšího důkazu o společném cíli, ani důkazu o tom, že tento cíl, který prolínal všechny resorty ve státě, byl všem známý, nežli zápis o druhé schůzi říšské rady obrany, která se konala dne 25. června 1939 za předsednictví obviněného Göringa, který byl tehdy zmocněncem pro čtyřletý plán.

Obvinění Frick, Funk, Keitel a Raeder byli na této schůzi přítomni, kdežto Hess a Ribbentrop vyslali své zástupce.

Metodická zevrubnost plánů, na kterých bylo pracováno, a provádění příprav o pracovních silách za předpokladu, že bude používáno dělníků z koncentračních táborů a nešťastných otroků z protektorátu, jsou výmluvným svědectvím o rozsahu boje, který se chystalo Německo, jak bylo těmto mužům známo, zahájit.

Záležitostmi znovuvyzbrojení se zabývali hlavně obvinění Göring, Schacht, Raeder, Keitel a Jodl, ale ostatní měli na tom také účast, a to každý ve svém oboru. Rosenberg, Schirach a Streicher v oboru výchovy, Dönitz ve stavbě ponorek, Neurath a Ribbentrop v oboru zahraniční politiky; Funk a Fritzsche se zabývali reorganisační propagandy a systémem, jak získávat nejnovější zprávy, to ovšem do té doby, dokud Funk nenahradil Schachta a nestal se zprvu ministrem hospodářství a v září 1938 generálním zmocněncem pro záležitosti hospodářské. Jako zmocněnec byl Funk odpovědný za zabezpečení hospodářských podmínek pro výrobu zbrojního průmyslu ve shodě s požadavky vrchního velení. Frick se stal jako mimořádný říšský zmocněnec pro správu říše společně s Funkem a Keitelem členem „šboru tří“, který se zabýval plánováním opatření a nařízení pro případ války. Není třeba pro hodnocení činnosti, souvisící se znovuvyzbrojením, uvádět žádné další citáty, kromě slov samotného Hitlera z pamětního spisu, který, jak řekl Jodl, sepsal Hitler sám během dvou nocí a který zaslal obviněným Raederovi, Göringovi a Keitelovi. V tomto pamětním spise z 9. října 1939 Hitler naprosto vyvrací výpovědi těchto obviněných, kteří tvrdí, že Německo nebylo nikdy dostatečně k válce připraveno (cituji):

„Výcvik našeho národa k použití moci za účely válečnými se děl tak, že by nebylo lze dosáhnout znatelnějšího zlepšení, alespoň ne v tak krátké době.“

A dále:

„Vojenská výzbroj německého národa, alespoň pokud jde o obrovský počet německých divisí, je dnes větší kvantitativně i lepší kvalitativně, nežli tomu bylo v roce 1914, a zbraně jsou dnes s hlediska konstrukčního daleko modernější, nežli zbraně kterékoli jiné země na světě.“

Německé zbraně dokázaly právě ve vítězném tažení své vynikající kvality. U výzbroje jiných zemí se to bude muset teprve prokázat. Dnes má Německo v některých druzích zbraní naprosto nespornou převahu.“

A dále mluví Hitler o zásobách střeliva, kterými disponuje Německo po skončení polského tažení, při čemž píše:

„Neexistují důkazy pro to, že je na světě země, která by vcelku měla lepší střelivo nežli Německá říše. Válečné letectvo je dnes početně nejsilnější na světě. Protiletadlové dělostřelectvo nemá na světě šobě rovného.“

To byl praktický výsledek šestiletého intensivního zbrojení, které se dělo na účet a s vědomím celého německého národa.

V té době byla německá mládež vychovávána a cvičena k válce v polovojenských útvech a poté, když dosáhla věku zakládajícího vojenskou povinnost, byla povolána k vojsku, aby se podrobila intensivnímu výcviku. To se dělo po celém Německu současně s obrovským vynaložením sil v oboru hospodářských příprav. Může někdo uvěřit, že nikdo z těchto mužů se nedohadoval, přesněji řečeno nevěděl o cílech tohoto obrovského úsilí?

I když někdo z nich v této věci byl snad na pochybách, pak mu musely otevřít oči akce, jimiž, mám-li použít slov jednoho ze svědků ve věci Neurathově, „nacisté sklízeli vavříny bez války tím, že se zdarem uplatňovali klam a překvapení.“ Prvním krokem bylo obsazení Porýní a tato metoda se pak stala vzorem pro další útočné akce. Dne 21. května 1935 dal Hitler slavnostní ujištění, že podmínky Versailleské a Locarnské smlouvy jsou přísně zachovávány. Avšak již tři týdny předtím, a to v den sjednání francouzsko-sovětského paktu, kterého bylo později využito jako formálního důvodu pro znovuobsazení Porýní a kterého také použila jako argumentu obhajoba v tomto procesu, byly vydány první směrnice náčelníkům různých druhů zbraní. Obviněný Jodl, který si asi uvědomil důležitost tohoto data, pokusil se přesvědčovat Tribunál, že jeho původní doznání o tom, že se „operace Schulung“ týkala znovuobsazení Porýní, bylo nesprávné, a že se toto označení týká jakýchsi vojenských exkursí do Tyrolska. Leč už dne 26. června měl Jodl projev v pracovním výboru říšské rady obrany o plánech na znovuobsazení a oznámil, že zbraně, střelivo, vojenské odznaky a šedé polní uniformy jsou už ve skladištích v onom pásmu, kde jsou uschovány pod pečeti přísného tajemství. Může snad někdo, kdo čte tato slova, mít nějaké pochybnosti o tom, že byla tato operace v běhu už alespoň sedm týdnů?

Každý zástupce nepřehledného počtu služeben, který byl přítomen na této poradě dne 26. června 1935 a slyšel Jodlovy poznámky, nebo kdo četl zápisy o poradě, věděl, co lze očekávat. Dne 2. března byly vydány po-

slední rozkazy; válečnému námořnictvu byly tyto rozkazy odeslány o čtyři dny později.

Obvinění Keitel, Jodl, Raeder, Frick, Schacht a Göring měli všichni společně podíl na všech nutných operačních opatřeních a kromě toho nutno k nim počítat i obviněného Dönitze, jestliže jeho ponorky působily podle směrnic ze 6. března.

Od samého počátku můžete pozorovat, že byl vypracován společný plán pro každé stadium, a to tak, že mohl být vypracován jen tehdy, hrál-li každý z těchto mužů při jeho sestavování svou, jemu náležející úlohu.

První období je období zdánlivého klidu, ve kterém byly sjednávány smlouvy, dávala se ujištění a byla činěna slavnostní prohlášení o přátelství, zatím co pod touto rouškou zahájila „Auslandorganisation“, řízená Hessem a Rosenbergem, svou podkopnou a rozvratnou činnost. Oběť byla vždy uváděna v omyl otevřenými sliby a byla zároveň oslabována tajnými prostředky nátlaku. Poté se učinilo rozhodnutí o útoku a zrychlila se tempa vojenských příprav.

Začala-li oběť projevovat známky nedůvěry, byl počet ujištění o přátelských úmyslech zdvojnásoben.

Mezitím byly činěny poslední tahy štětcem na výtvoru, vzniklém v důsledku činnosti páté kolony. Potom, když už bylo vše připraveno, byl hledán, jak to řekl Hitler, tak zvaný „propagační důvod pro zahájení války“, byly uměle vyvolávány pohraniční incidenty, hrozby a urážky nahrazovaly krásná slova a dělalo se vše, aby byla oběť zastrašena a aby byla přivedena k povolnosti. Nakonec dopadl neočekávaný úder bez jakékoli výstrahy. Plán se měnil od případu k případu, ale v jádře byl neměnný. Znovu a znovu se opakovala stejná metoda zrady, zastrašování a vraždění.

Další obětí agrese bylo Rakousko. Nejdříve zařídili nacisté v roce 1934 zavraždění Dolfuse. Po tom, co byly předloženy důkazy ve věci obviněného Neuratha, zbývá jen málo pochybností o tom, že plán na zavraždění Dolfuse byl vymyšlen v Berlíně a vypracován Habichtem a Hitlerem asi šest týdnů před jeho provedením. Selhání tohoto puče způsobilo, že bylo nutno se přizpůsobit podle doby i okolností a proto dal Hitler v květnu 1935 ujištění Rakousku o svých pokojných záměrech.

V téže době byl obviněný Papen poslán do Rakouska, aby podkopal základy rakouské vlády. Po okupaci Porýní přišlo jako první na řadu Rakousko, ale Hitler nebyl stále ještě připraven; jedině tím lze vysvětlit, že byla sjednána v červenci 1936 slavnostní dohoda. Na podzim 1937 se mluvilo ve zprávách Papenových o určitém pokroku a proto byl tento plán oznámen na tak zvané „poradě Hossbach“. Leč provedení plánu bylo nutno ještě poněkud odložit, aby bylo lze předem odstranit neústupné vojenské velitele v armádě; v únoru 1938 dokončil Papen spolu se Seyss-

Inquartem práce na plánu, načež Hitler, Ribbentrop a Keitel vylákali Schuschnigga do Berchtesgadenu a tam jej zastrašili.

Brzy nato došlo ke konečné fázi. Göring sehrál svou úlohu v Berlíně. Obvinění Göring, Hess, Keitel, Jodl, Raeder, Frick, Schacht, Papen a Neurath věděli všichni o tomto spiknutí proti Rakousku, nadto Neurath a Papen věděli o tomto plánu od samého začátku.

S výjimkou Göringova pokoušel se každý obviněný hájit se tím, že prý o tom nevěděl, avšak toto tvrzení se může jevit ve světle dokumentů, které jsou k dispozici, jen směšným.

Nikdo z nich neřekl, že by byl proti tomu protestoval, a všichni zůstali i nadále na svých místech.

Plán proti Československu byl už v té době hotov; jednalo se o něm na tak zvané „poradě Hossbach“ v listopadu 1937; tři týdny po Mnichovské dohodě byl vydán rozkaz k přípravám na vpád a dne 15. března 1939 poté, kdy byl president Hácha příslušným způsobem zastrašen Hitlerem, Ribbentropem, Göringem a Keitelem, byla Praha obsazena a Neurath a Frick tam zřídili protektorát.

Jistě si vzpomínáte na překvapující doznání Göringovo o tom, že sice skutečně hrozil bombardováním Prahy, že však ve skutečnosti nikdy neměl v úmyslu to udělat. Ribbentrop zřejmě také pokládal v diplomacii každou lež za přípustnou. Nyní bylo jeviště připraveno pro operace proti Polsku. Podle vysvětlení Jodlova (cituji):

„Vyřešení českého konfliktu připojením Československa zaokrouhlilo území Velkoněmecka tak, že bylo možno uvažovat o polském problému ve světle více nebo méně příznivých strategických předpokladů.“ Nyní nastal onen příhodný okamžik, kdy podle slov Hitlera:

„Německo se musí vypořádat se svými dvěma nenáviděnými nepřáteli — s Anglií a Francií.“

A nato se začalo s politikou, kterou vyložil v lednu 1938 Ribbentrop (cituji):

„Vytvořit v naprosté tajnosti a s opravdovou houževnatostí koalici proti Anglii.“

Avšak pokud jde o Polsko, podalo německé ministerstvo zahraničních věcí už měsíc před Mnichovskou dohodou Ribbentropovi tuto zprávu: „Nelze se vyhnout tomu, že vzdává-li se Německo svých dobovačných plánů na jihovýchodě a obrací-li se na východ a severovýchod, musí to Poláky vyplašit.“

Jde o to, že po vyřešení české otázky budou mít všichni za to, že nejbližší na řadě bude Polsko. Čím později však se tato domněnka stane rozhodující součástí mezinárodní politiky, tím lépe. Avšak v tomto směru je důležité, aby byla německá politika nyní vedena pod dobře známými a osvědčenými hesly práva na autonomii a rasovou jednotu. Vše jiné by

mohlo být vykládáno jako otevřený imperialismus na naší straně a mohlo by vyvolat odpor Dohody proti našemu plánu, který by začal daleko dříve a s větší energií, nežli aby na něj stačily naše síly.“

Proto byla nyní znovu opakována obvyklá ujištění a Hitler a Ribbentrop činili opět a opět projevy, které obsahovaly nejupřímnější prohlášení.

Mezi tím byly podnikány obvyklé kroky a po poradě z 23. května 1939, kterou vylíčil Raeder jako akademickou přednášku na thema o válce, byly vykonány závěrečné vojenské, hospodářské a politické přípravy k válce proti Polsku — a ve stanovené době byla válka zahájena.

„Vítěz nebude později tázán, zda mluvil pravdu. Při rozpoutání a vedení války nemá význam pravda, nýbrž vítězství.“

To byla slova Hitlerova, ale tito muži po každé a v každém stadiu tato slova opakovali a řídili se jimi. Toto učení bylo úhelným kamenem nacistické politiky. Krok za krokem dospěli spiklenci k rozhodujícímu stadiu a vrhli Německo do boje, aby ustavili panství v Evropě a přinesli celému světu nevylicitelná utrpení. Žádný z těchto obviněných se nepostavil proti režimu. Nikdo z nich, s výjimkou Schachta, k jehož významné úloze při vytváření nacistické nestvůrnosti se později vrátím, neodstoupil, a dokonce i Schacht dovolil nadále nacistické vládě, aby využívala jeho jména.

Poté, když bylo obsazeno Norsko, ukázal průběh války záhy, že svých válečných cílů a zájmů své strategie bude Německo dosahovat dalšími agresemi.

Nehodlám nyní ztrácet čas tím, abych znovu probíral různé etapy nacistických akcí. Jak to prohlásil Hitler na poradě v listopadu 1939:

„Porušení neutrality Belgie a Holandska je bezvýznamné. Nikdo nesmí pochybovat o tom, že zvítězíme-li, nebudeme mluvit o porušení neutrality, jak se to dělo v roce 1914.“

Norsko a Dánsko bylo obsazeno. Ani tehdy ani nyní nebyla předložena žádná omluva pro okupaci Dánska, ale obvinění učinili velmi energické pokusy během tohoto procesu, aby dokázali, že vpád do Norska byl proveden jedině proto, že Němci byli přesvědčeni, že spojenci měli stejný úmysl. I kdyby to byla pravda, nebyla by to žádná odpověď. Ale německé dokumenty naprosto vyvracejí domněnky o tom, že právě z tohoto důvodu porušili Němci násilím neutralitu Norska. Hitler, Göring a Raeder dohodli se již v listopadu 1934 na tom, že (citují):

„Nebylo by možno vést žádnou válku, kdyby nemohlo válečné loďstvo zajistit bezpečný dovoz rudy ze Skandinávie.“

Proto sotvaže se přiblížila doba bojů v Evropě, byl dne 31. května 1939 uzavřen s Dánskem pakt o neútočení, který následoval za obvyklým ujištěním, jež bylo už dáno Norsku a Dánsku měsíc před tím.

Po zahájení války byly dány Německem další záruky, za nimiž následovala dne 6. října ještě nová ujištění. Čtyři dny poté, kdy byla dána tato

ujištění, projednával Hitler s Raederem skandinávský problém a své politické záměry vůči severským státům; tyto záměry zachytil admirál Assman ve svém deníku takto:

„Severoněmecké společenství s omezenou svrchovaností a v úplné závislosti na Německu.“ Dne 9. října, tedy tři dny po jeho posledním ujištění, psal Hitler ve svém pamětním spise pro informaci Raedera, Göringa a Keitela o obrovském nebezpečí, které hrozí, kdyby spojenci blokovali průjezd ponorek mezi Norskem a Skotskem, a o důležitosti, která z toho vyplývá pro „zřízení základen pro ponorky, kromě těch základen, které jsou v Německu.“

Je příznačné, že už druhý den předložil Dönitz zprávu, ve které líčil výhody rozličných norských základen; o této otázce jednal Dönitz 6 dní předem s Raederem. Strategické výhody byly zřejmé všem těmto mužům a neupřímné tvrzení obhajoby, že vpád do Norska byl proveden jen proto, že byl očekáván vpád spojenců, je naprosto jako nesprávné odhaleno, uvážíme-li obraty, obsažené v Hitlerově pamětním spise, a to v odstavci, který předchází odstavci mnou právě citovanému (cituji opět):

„Nenastanou-li zcela nepředvídané okolnosti, bude nutno dávat i nadále ujištění, že budeme ctít jejich neutralitu. Pokračovat v obchodování mezi Německem a těmito zeměmi zdá se být možné i tehdy, jestliže se válka protáhne.“

V té době nepředvídal Hitler ještě ohrožení se strany spojenců. Rosenberg a zástupce Göringův Körner navázali už v červnu spojení s Quislingem a Hagelinem a z pozdější zprávy Rosenbergovy vyplývá, že Hitler byl o událostech pravidelně informován. V prosinci nadešla doba pro sestavení plánů a proto bylo na poradě mezi Hitlerem a Raederem učiněno rozhodnutí konat přípravy k vpádu. Brzy poté vydal Keitel a Jodl nutné pokyny a po určité době, ježto se to ukázalo být nutným, byli do provádění příprav zapojeni Göring, Dönitz a Raeder.

Dne 9. října, jak jsem se o tom už zmínil, byl Hitler naprosto přesvědčen, že severským státům nehrozí žádné nebezpečí od spojenců. V žádné ze zpráv zpravodajské služby zde přednesených nenalezneme ani vzdálené potvrzení toho, že by byl zamýšlený plán založen — zní to přímo směšně — na nutnosti sebeobran.

Je pravda, že Raeder upozornil Hitlera v únoru 1940 na to, že by v případě, kdyby Anglie obsadila Norsko, vzniklo nebezpečí pro dodávky rudy ze Švédska do Německa; leč dne 26. března podal zprávu, že vzhledem k ukončení rusko-finského konfliktu není třeba již počítat s vážným nebezpečím, že by se mohli spojenci vylodit. Nicméně navrhl, aby byl vpád, pro který byly už vydány všechny pokyny, proveden při příštím novoluní, totiž dne 7. dubna. Je zajímavé, že ve vlastním válečném deníku Raede-

rově, který je podepsán jím i náčelníkem jeho operačního oddělení, je projeveno podobné mínění, ač záznam byl učiněn čtyři dny před tím.

Kdyby bylo snad třeba dalších důkazů pro to, že se při provádění výše zmíněných opatření naprosto nepočítalo s nutností zásahu se strany západu, bylo by lze je nalézt v telegramech německého vyslance v Oslo a německého vyslance ve Stockholmu a také německého vojenského přídělence ve Stockholmu; v těchto telegramech bylo německé vládě oznámováno, že skandinávské vlády si naprosto nedělají starosti se vpádem Angličanů, ale že se obávají, že právě Němci se chystají provést útok.

O prolhanosti tohoto argumentu obhajoby je snad možno si utvořit úsudek lépe než z něčeho jiného z poznámky, kterou udělal Jodl ve svém záznamu v deníku z března o tom, že „Hitler stále ještě nenalezl záminku“, z neobratného pokusu Raederova vysvětlit, že tato poznámka se týká obsahu diplomatické noty, která měla být odeslána, a z ujišťování Ribbentropova, že mu bylo řečeno o tomto vpádu teprve den nebo dva před tím, nežli k vpádu došlo. Opět hráli všichni tito muži, každý ve svém oboru působnosti, předem jim určené úkoly, hlavně ovšem Rosenberg, který razil cestu, a Göring, Raeder, Keitel, Jodl a Ribbentrop, kteří uváděli ve skutek nutná operační opatření. Žádný z nich proti tomu neprotestoval. Ba i Fritzsche uvádí na svou obhajobu jediný argument, že mu totiž velmi dlouho nebylo nic řečeno až do okamžiku, kdy měl jako obvykle učinit projev v rozhlasu. Fritzsche se ani nezmiňuje o tom, že by protestoval. Znovu byly porušeny všechny smlouvy a záruky a byl proveden nelítostný vpád na území dvou zemí jen proto, že bylo s hlediska strategického žádoucí získat norské základny a zabezpečit pro Německo skandinávskou rudu. A tak to šlo i dále. Jugoslavie, o jejímž osudu bylo rozhodnuto ještě před zahájením války, Řecko a pak sovětské Rusko. Z pamětního spisu Hitlerova, který byl vydán po šesti týdnech,²⁵ vyplývá, že podpis Ribbentropův byl zcela bezcenný. Hitler ve spise poznamenává (cituji):

„V posledních letech se ukázalo u všech stran, jak nepatrný je význam smluv o přátelství...“

... Tehdy²⁶ byly také vydány první směrnice o útoku v jiném směru, totiž proti sovětskému Rusku. Jest zcela věrohodné — a je třeba se o tom zmínit jako o zajímavém zjevu —, že v tomto případě vznesla celá řada obviněných námitky. Při útoku proti maličkému Norsku nevyskytly se námitky: tam nehrozilo žádné nebezpečí. Při znásilnění statečného Holandska a Belgie byli všichni šťastně jednomyslní. Teď však se jednalo o nepřítele, který mohl vzbudit strach v srdci rváče. Námitky obviněných se ovšem zakládaly výlučně na úvahách rázu vojenského, třebaže Raeder

²⁵ Po německo-sovětské smlouvě z 23. srpna 1939.

²⁶ Koncem roku 1940.

tvrdí, že se při svých námitkách řídil vědomím morální nespravedlnosti, jež by vyplynula z porušení německo-sovětské smlouvy. Rozhodnutí o tom přísluší vám. Tyto výčitky svědomí u obviněného, k nimž by byla bývala velmi pěkná příležitost v celé řadě jiných případů, došly svého výrazu jen tehdy, když jeden z podržovaných mu důstojníků se chtěl oženit se ženou pochybné pověsti.

Ve skutečnosti je to tak, že v té době už mnozí z těchto mužů začali tušit špatný konec. Odpor, který kladla Velká Británie, přiměl je k tomu, aby se zamyslili. Nedá se snad Hitler do boje ještě s jedním nepřitelem, kterého nebude moci porazit? Leč jakmile padlo rozhodnutí, přikročili všichni k plnění svých povinností a hráli předem jim určené úlohy, při čemž nedbali jako obvykle zákonů morálky ani prosté slušnosti.

Ani v jediném případě nepředcházelo zahájení válečných akcí oficiální vyhlášení války... Kolik tisíc nevinných a bezbranných mužů, žen a dětí, kteří spali ve svých postelích se šťastnou vírou, že jejich země žije a bude žít v míru, bylo náhle smrtí, která na ně spadla s nebe bez jakékoli výstrahy, přeneseno na onen svět? V čem se liší vina těchto mužů od viny sprostého vraha, který se pokradmu plíží ke svým obětem, aby je zavraždil a sebral jim vše, co mají?

Jak vyplývá z dokumentu, děla se příslušná opatření v každém jednotlivém případě podle společného plánu. Útok musel být proveden „blitz-artigschnell“, bez výstrahy, s rychlostí blesku: Rakousko, Československo, Polsko. Raeder opakoval směrnice Keitelovy o „zasazení těžkých úderů bez výstrahy“. Dánsko, Norsko, Belgie, Holandsko, Rusko. Hitler řekl v přítomnosti četných těchto mužů:

„Úvahy o tom, zda je to spravedlivé či nikoli a je-li to ve shodě s platnými dohodami, nemají tu místo.“

Zabíjení vojáků ve válce je přípustné podle mezinárodního práva i podle zákonů vnitrostátních jen tehdy, je-li válka sama legální. Je-li válka však nelegální, což platí nejen o válce zahájené bez jakékoli výstrahy nebo vyhlášení války, je zcela zřejmé, že zabíjení v takové válce nelze ničím ospravedlnit a že podobné zabíjení se ničím neliší od vražd, kterých se dopouštějí loupeživé bandy, stojící mimo zákon.

Všichni tito muži věděli o těchto plánech v tom či jiném stadiu jejich rozvíjení. Všichni mlčky souhlasili s taktikou jejich provádění, ač věděli velmi dobře, co musily tyto plány znamenat pro lidské životy. Jak může nyní kdokoli z nich tvrdit, že neměl podíl na nejsurovějších vraždách, které se tak rozsáhle rozšířily?

Nyní však se nezabýváme vraždami, jichž spáchání by samo bylo zcela postačující k odsouzení těchto mužů, ale zločiny proti míru. Dovolíte-li, chtěl bych stručně pojednat o této otázce s hlediska právního vzhledem

k tomu, že vláda Jeho Veličenstva přikládá velkou důležitost přesnému vymezení tohoto pojmu, a pokud se pamatují, také všichni hlavní žalobci přikládají této otázce velký význam.

Vynikající projev jménem obhajoby je naprosto jednoznačný: jeho účelem bylo dokázat, že bez ohledu na to, že pakt Briand-Kellogův a jiné mezinárodní deklarace pokládají útočnou válku za akt protiprávní, nebyla taková válka prohlášena za zločinnou. Na potvrzení toho bylo řečeno, že tyto dohody ani nemohly uznat útočnou válku za zločinnou, protože by to odporovalo svrchovaným právům státu, a že za všech okolností se celý tento systém zákazů války rozpadl před začátkem druhé světové války a pozbyl právního základu; dále zde bylo tvrzeno, že žádné tyto dohody nebyly brány velmi četnými právníky a žurnalisty, jichž názory tu byly citovány, vážně, a vůbec nebyly ani určeny k tomu, aby byly vážně pojímány, neboť neobsahovaly ani ustanovení o tom, jak mají být řešeny problémy změny status quo cestou mírovou.

Pokud jde přímo o Pařížský pakt, tvrdí obhajoba, že vůbec nemůže být ani řeči o zločinném, ba ani o protiprávním porušení Pařížského paktu, neboť tento pakt dovoloval všem státům, a to i Německu, aby samy rozhodovaly, zda jsou oprávněny zahájit válku za účelem sebeobranu. A nakonec tu bylo tvrzeno, že stát nemůže být vůbec trestně právně odpovědný, a pro případ, že by tato zásada nebyla uznána, bylo tvrzeno, že zločinu se dopustil německý stát jako celek, a nikoli jednotliví jeho příslušníci, protože v německém státě, který vedl tuto válku proti celému světu, neexistovala vůle jednotlivců, nýbrž byla tu jen jediná nejvyšší a rozhodující vůle jeho diktátora-führera, která nepodléhala žádné kontrole.

Snad by, pane předsedo, postačilo, kdybych uvedl, že celý tento řetěz argumentů nedopadá na jádro věci, a že tento Tribunál nemůže k němu přihlížet, neboť tyto argumenty jsou v rozporu se statutem. Statut stanoví bez výhrady, že osnovování — slovo „osnovování“ podtrhuji —, příprava a rozpoutání útočné války, nebo vedení války útočné, nebo války, porušující mezinárodní smlouvy, dohody nebo záruky, je zločinem, který spadá do příslušnosti tohoto Tribunálu. Proto je zřejmé, že jediná možnost pro každého obviněného, jak se vyhnout odpovědnosti, spočívá v tom, aby přesvědčil tento Tribunál o tom, že tyto války nebyly válkami útočnými a že jich vedením nebyly porušeny smlouvy. To se však obviněným nepodařilo, a je-li tomu tak, vzniká otázka, jaký je vlastně smysl argumentů, které tu byly jménem těchto obviněných uplatněny? Sledují obvinění cíl uvést v pochybnost příslušnost Tribunálu k projednávání těchto věcí? Anebo snad, což je pravděpodobnější, znamenají tyto argumenty politickou výzvu, namířenou k nějakému posluchačstvu mimo tuto síň, u kterého lze snáze vyvolat dojem stížnosti na to, že obvinění jsou tu souzeni podle zákona se zpětnou platností?

Ať už je cíl těchto důvodů jakýkoli, je krajně důležité, aby nezůstaly nevyvráceny. Snažím se neztrácet zbytečně čas Tribunálu a nebudu proto opakovat to, co už jsem řekl ve svém úvodním projevu o změnách, které nastaly v pojmání výrazu „válka“ v mezinárodním právu a k nimž došlo v důsledku toho, že byla uzavřena celá řada smluv a zejména všeobecná smlouva o zavržení války. Upozornil jsem už, že tato smlouva, kterou podepsal větší počet států nežli kteroukoli jinou mezinárodní smlouvu, vytvořila nové zásady mezinárodního práva, jejichž slavnostní ráz a jasnost by jim mohly jiné smlouvy závidět. Tvrdil jsem také, že základní změny, které tyto zásady měly vzápětí, — a to je nejvýš důležité — ač v podstatě už ve středověku dovedli lidé vést hranici mezi válkami spravedlivými a nespravedlivými, došly svého vyjádření v krajně závažných deklaracích vlád a státníků. Tvrdím, že tyto zásady mezinárodního práva prohlásily za protiprávní, sáhne-li se k válce za porušení smluv, a že tyto zásady také stanovily, že při porušení práva, které má vzápětí záhubu milionů lidí a přímý útok proti samotným základům civilisace, zaniká rozdíl mezi protiprávností a zločinem. Nechci také ztrácet čas Tribunálu tím, že bych zevrubně odpovídal na celý tento, budiž mně dovoleno to tak nazvat, podivný řetěz právních argumentů, které uvedla obhajoba, jakými je na příklad tvrzení, že smlouva nemá právní účinnost, kterou jí přikládaly signatární státy, z toho důvodu, že v četných kruzích byla přijímána s nedůvěrou a s cynismem.

Pro normální právní myšlení se jeví ještě podivuhodnějším důvod, že smlouva tato pozbyla za všech okolností, stejně jako jiné smlouvy a záruky, jež byly později uzavřeny, své právní platnosti v roce 1939 vzhledem k tomu, že se v této době rozpadl celý systém kolektivní bezpečnosti. Jako podklad toho, že se tento systém rozpadl, je uváděna skutečnost, že Spojené státy prohlásily v roce 1939, že jsou státem neutrálním, jako by Spojené státy měly nějaký právní závazek postupovat jinak. Leč jaký význam má dnes skutečnost, že selhal systém, který měl upevnit tyto smlouvy, zabránit válce a potrestat zločinnou válku? Což zbavují útočné akce Japonska a Itálie, těchto druhých dvou států, které byly zataženy do spiknutí Osy, po kterýchžto akcích následoval útok Německa proti Rakousku a Československu, tyto dohody jejich právní a závažné platnosti jedině proto, že byly tyto zločiny korunovány dočasným úspěchem? Od kdy přijal civilizovaný svět zásadu, že unikl-li zločinec dočasně trestu, pozbývá nejen právo své závažné platnosti, nýbrž že se i zločinu samotnému dostává právního posvěcení?

Ostatně lze poznamenat, že v případě japonské i italské agrese pokládala Rada i Shromáždění Společnosti národů tyto akce za porušení Paktu Společnosti národů a generální smlouvy o zavržení války a že v obou případech byla učiněna usnesení o použití sankcí. Snad nejednali

policisté tak účinně, jak by si to bylo přát. Ale to už je vina policistů a nikoli selhání práva.

Avšak obvinění se nespokojují překvapujícím tvrzením, že útočníci zrušili zákon proti agresi tím, že se sami dopustili agrese a že mírumilovné státy se nechtěly chopit zbraní k boji proti vydírání a proti zavražďovacímu pokusu, jež byly proti nim namířeny, a nadhodili otázku o sebeobraně. Je ovšem pravda, že nešli tak daleko, aby tvrdili, že tyto války byly obrannými. Tak daleko nešel ani Göbbels ve svých divokých výmyslech, avšak, ježto Pařížský pakt zachoval každému státu nejen právo na sebeobranu, nýbrž i svrchované právo určit, zda lze za daných okolností ospravedlnit válku sebeobrannou, neobsahuje Pakt podle názoru obviněných vůbec žádné právní závazky. My však tvrdíme se vším důrazem, že tento argument je naprosto podvodný. Je ovšem pravda, že v deklaracích, které byly vydány před i v době podpisu a ratifikace Pařížského paktu, byla sebeobrana nejen uznána za nezczizitelné a nesporné právo států, které tuto smlouvu podepsaly, nýbrž že všechny tyto státy podržely také výhradné právo rozhodovat o tom, zda dané okolnosti ospravedlňují použití tohoto práva.

Podle toho vzniká otázka, zda toto právo na sebeobranu zrušilo hlavní cíl a právní význam této smlouvy? Bylo-li Německo oprávněno zahájit válku na svou sebeobranu a mohlo-li zcela svobodně rozhodovat o tom, za jakých okolností může tohoto práva použít, lze pak mít za to, že porušilo slavnostní závazky z této smlouvy? Obhajoba se pokoušela dát na tuto otázku odpověď zápornou. Avšak podobná odpověď se rovná tvrzení, že slavnostní smlouva, podepsaná více než šedesáti národy, představuje vlastně jen cár papíru bez jakéhokoliv významu. Důsledkem takového tvrzení by bylo, že žádný zákaz nebo omezení práva vést válku neznamená vlastně nic, je-li zvláště vyhrazeno právo na sebeobranu. Prošim naléhavě Tribunál, aby odkázal tuto parodii právní argumentace na místo, kam patří.

Ani Pařížský pakt ani žádná jiná smlouva neměla v úmyslu a ani nemohla odstranit právo na sebeobranu. Tato smlouva také nezbavovala signatární státy práva určovat v prvé řadě, zda není nebezpečí v průtahu, a zda není nutné přikročit k okamžitým operacím na sebeobranu. To je to, co znamená výhrada, která praví, že každý stát rozhoduje sám o tom, zda je nutné jeho jednání na sebeobranu. Leč to neznamená, že stát takto postupující je jediným soudcem o tom, zda jeho jednání bylo správné a legální. Stát tu jedná na vlastní nebezpečí. Stejně jako jednotlivec odpovídá za použití svého práva na sebeobranu podle obecného práva (tak zvané *common law* — pozn. překl.), je i stát odpovědný, zneužije-li své svobody jednání, učiní-li ze „sebeobrany“ zbraň pro podněcování a bezpráví, činí-li z přirozeného práva na sebeobranu zbraň pro loupeživé zvětšování svého území a uspokojování svých tužeb. Konečné rozhodnutí

o zákonitosti akcí, které jsou vysvětlovány nutností sebeobranu, nepřísluší dotyčným státům. Z tohoto důvodu nezmenšuje právo na sebeobranu, a to bez ohledu na to, zda je zvláště vyhrazeno nebo zda jen ze smlouvy vyplývá, právní možnost založit smlouvou právní závazky nesahat k válce.

Podle Paktu Společnosti národů mělo Japonsko nejprve přímo rozhodovat o tom, zda je události v Mandžusku opravňují použít násilí jako sebeobranu. Avšak bylo svěřeno nestranné komisi, aby to zjistila, a tato organizace také opravdu zjistila, že ve skutečnosti nebyly důvody k sebeobraně.

Abych uvedl ještě časovější příklad, upozorňuji na článek 51 Charty Spojených národů, který praví, že žádné ustanovení Charty není na překážku přirozenému právu na individuální nebo kolektivní sebeobranu v případě ozbrojeného útoku. Avšak Charta přiznává Radě bezpečnosti výslovné právo na konečné jednání a rozhodnutí. Lze doufat, že rozsudek, který vynese tento Tribunál, učiní s náležitou rozhodností konec tomu, aby se někdo v budoucnosti chtěl opírat o to, že — vyhrazuje-li smlouva signatárním státům právo jednat na svou sebeobranu — pozbývá tím smlouva moci ukládat signatárním státům nějaké účinné právní závazky, aby nevedly válku.

Nyní přecházím k argumentu, že pojem trestně právní odpovědnosti je neslučitelný s pojmem státní svrchovanosti. Profesor Jahrreiss, advokát, který mluvil jménem obhajoby o obecně právních otázkách, souhlasí s tím, že stát se může dopustit porušení mezinárodního práva, ale tvrdí, že by bylo popřením jeho státní svrchovanosti, kdyby byl za to trestně stíhán a potrestán.

Je podivné, že obvinění, kteří jako členové německé vlády plenili většinu evropských států a hrubě pošlapali jejich svrchovaná práva, a kteří s nadutým a chvástavým cynismem podřadili svrchovanost dobytých států novému pojmu „Grossraumordnung“, se dovolávají mystické síly posvátnosti státní svrchovanosti. O nic méně není snad překvapující, že se uchylují k orthodoxnímu mezinárodnímu právu za tím účelem, aby chránili poražený stát a jeho vládcu před spravedlivým trestem se strany vítězných mocností. Avšak v mezinárodním právu neexistuje zásada, které by se mohli v tomto směru dovolat.

V určitém smyslu není účelem tohoto procesu potrestat německý stát. V procesu jde o potrestání jednotlivců. Bylo by však hodně podivné, kdyby byli jednotlivci trestně právně odpovědní za skutky státu, jestliže by tyto skutky samy nebyly svou podstatou trestnými činy. Zcela bezpodstatné je stanovisko, že zásady mezinárodního práva vylučují trestně právní odpovědnost státu a že všechny činy státu jsou legální, ježto státy jsou svrchované a nemohou být podrobeny donucení. Nechť tvrdí puritánští právníci, že vše to, co není stanoveno ze shora svrchovaným orgá-

nem, který je oprávněn donucovat k poslušnosti, není vůbec právem. Taková definice, kterou zastávají analytičtí právníci, nebyla nikdy v mezinárodním právu uplatňována. Kdyby byla taková definice uplatňována, nemohlo by vůbec být závazků států ze smluv ani z porušení práva, jež se však nepochybně vyskytují.

Snad je správné, že před válkou neexistoval v mezinárodních vztazích vrcholný orgán, který by stanovil normy mezinárodního práva a zároveň vymáhal jejich dodržování. Ale při nejmenším nezávisela v mezinárodních vztazích existence práva nikdy na sankci k němu se vztahující, která by nebyla součástí samotného práva. Mezinárodní právo se zakládalo vždy na zásadě všeobecného souhlasu nebo smlouvy a pokud existuje soubor pravidel, která jsou na podkladě všeobecného souhlasu nebo smlouvy závazná pro členy světového společenství, stávají se tato pravidla právem pro toto společenství bez ohledu na to, že nebylo dosaženo souhlasu donucením a že snad nebylo použito sankcí k tomu účelu, aby byla poslušnost vynucena. Podstata věci je v tom, že absolutní svrchovanost ve starém slova smyslu na štěstí zanikla. Je to pojem, který naprosto neodpovídá závazkům, ukládaným kteroukoliv mezinárodní smlouvou.

V praxi Stálého mezinárodního soudního dvoru stal se poukaz na svrchovaná práva státu otřepaným argumentem pro důkaz toho, že, jsou-li státy svrchované, musí být jejich převzaté smluvní závazky vykládány při nejmenším restriktivně. Stálý soudní dvůr bojoval důsledně proti tomuto stanovisku. Už ve svém prvním rozhodnutí, v rozhodnutí proti Německu ve věci Wimbledonu, zamítl soudní dvůr argument o svrchovanosti jako důvod pro restriktivní výklad smluvních závazků. Stálý soudní dvůr odmítl považovat smlouvu, podle které se stát zavazuje k určitému chování, za vzdání se jeho svrchovanosti. Stálý soudní dvůr připomenul Německu, že už samo právo podstoupit mezinárodní závazky je atributem státní svrchovanosti. Právo sjednávat smlouvy a právo na svobodu jednání zdá se mně být ve věcném protikladu.

Ale právě tak, jako si zajišťuje jednotlivec svobodu tím, že dodržuje zákony, mohou si i svrchované státy stejným způsobem zachovat svá svrchovaná práva. Už dávno je opuštěno stanovisko, že stát nemůže být podroben donucení proto, že je svrchovaný.

Pakt Společnosti národů stanovil v čl. 16 sankce proti svrchovaným státům a tyto sankce nejsou ničím jiným nežli donucením, a to zřejmě donucením, které má povahu trestu. Charta Spojených národů se řídila tímto příkladem ještě rozhodněji. Je sice správné, že pro nedostatek soudu, který by byl vybaven donucovací pravomocí, je stíhání státu v dějinách práva dosud bez precedentu. Leč to se týká také občanskoprávní odpovědnosti, která však nepochybně platí, protože žádný mezinárodní soudní dvůr by nemohl vymáhat výkon své pravomoci, kdyby nevycházel při

svém rozhodnutí z těchto smluv. První člověk, který byl souzen pro vraždu, si mohl také stěžovat na to, že dosud žádný soud podobnou věc neprojednával.

Procesní normy, zvláštní druhy trestu a příslušné soudy mohou být vždy dodatečně vyhlášeny. Jediná novota tohoto Statutu spočívá v tom, že Statut vytvořil značně pozdě organizační aparát k provedení práva již dávno platného. Naprosto bezpodstatné jsou stížnosti na to, že Statut zavádí zpětnou platnost zákona jak v bodě, který prohlašuje útočné války za zločinné, tak i v bodě, který stanoví, že se stát nemůže zprostit trestně právní odpovědnosti.

V dalším je uplatňován tento důvod: I když by měl být stát odpovědný, pak jediné stát, ale nemohou být s hlediska mezinárodního práva stíháni jednotlivci. Tento důvod se uvádí znovu a znovu v nejrůznějších formách. Tvrdí se na příklad, že jediné státy, nikoli však jednotlivci, jsou subjekty mezinárodního práva. Leč takové zásady nemají v mezinárodním právu žádného místa.

Postačí se jen zmínit o soudním stíhání za pirátství, za porušení blokády nebo za špionáž, abychom tak uvedli velmi četné příklady trestního stíhání jednotlivců podle norem mezinárodního práva.

Vždy bylo uznáváno, že při páchání válečných zločinů jsou jednotlivci subjekty mezinárodního práva. V Anglii a v USA uplatňovaly naše soudy důsledně zásadu, že všeobecně uznané zásady mezinárodního práva jsou závazné pro poddané a občany státu. V podstatě platí tato zásada i ve většině jiných zemí. V Německu stanovil čl. 4 Výmarské ústavy, že obecně uznané zásady mezinárodního práva mají být pokládány za součást německého spolkového práva. A co to může ve skutečnosti znamenat nežli to, že zásady mezinárodního práva jsou závazné pro jednotlivce? Můžeme se snad odchýlit od této zásady jen proto, že v tomto případě jde o zločiny nejzávažnější, totiž o zločiny proti míru a o zločiny proti lidskosti?

Právo je něco živého, rozvíjejícího se. V žádném jiném oboru není tak nutné zastávat názor, že práva i závazky států jsou právy a povinnostmi lidí. Bylo by nehorázné se domnívat, že by ti, kdož pomáhají, navádějí a účastní se páchání zločinů, nebo ti, kdož poskytují rady při páchání zločinů, neměli mít žádnou odpovědnost. V tomto směru se trestné činy proti mezinárodnímu právu neliší od trestných činů proti právu vnitrostátnímu. Tento důvod se však dále uplatňuje v jiné formě: dopustí-li se určitého skutku stát, pak ti, kdož jsou nástroji státu při páchání trestného činu, nejsou osobně odpovědní a — jak se tvrdí — jsou oprávněni schovat se za svrchovanost státu.

Přirozeně se netvrdí, že by tento důvod mohl jakkoliv dopadat na válečné zločiny, a ježto my tvrdíme, že každý z těchto mužů je vinen pácháním nesčíslných válečných zločinů, bylo by lze tento důvod jednoduše

odmítnout jako akademický. Ale snad by takový postup snižoval cenu, kterou má tento proces pro další vývoj mezinárodního práva.

Je sice pravda, že existují četná rozhodnutí, v nichž různé soudní dvory vyslovily, že stát nemá žádnou moc nad jiným svrchovaným státem nebo nad jeho hlavou či jeho representanty. Tato rozhodnutí se opírají o zásadu vzájemného uznávání práv a obyčejů mezi národy a o mírové a normální mezinárodní vztahy a nezávisí ve skutečnosti nijak na nějaké „posvátné“ svrchovanosti cizího státu, s výjimkou případů, kdy samotné uznání svrchovanosti napomáhá normalisování mezinárodních vztahů. Neposkytují tedy žádnou oporu pro tvrzení, že by jednotlivci, kteří tvoří státní orgány, t. j. ti, kdož stojí za činy státu, měli právo schovávat se za metafysickou jednotu, kterou tvoří a kontrolují, jestliže tento stát podle jejich pokynů porušuje ono vzájemné uznávání práv a obyčejů, na nichž spočívá mezinárodní právo.

Mysleme si, že nějaký stát vyšle na území jiného státu skupinu lidí a dá jim pokyn, aby vraždili a kradli. Budou snad moji tito lidé používat práva beztrestnosti proto, že vykonali zločinný úkol a takto jednali jako orgánové jiného státu? Mysleme si, že se jednotlivci, kteří vyslali tuto skupinu za lupičskými cíli, octnou v rukou státu, který se stal objektem útoku; mohli by se tito lidé dovolávat práva na beztrestnost? Tvrdím, že není žádných pochybností o tom, že by tak nemohli učiniti. A přece se shoduje uvedený příklad přesně s našim případem. Po pravdě nelze tento pokus, aby zůstal bez trestu zločin proto, že motiv, který vedl k jeho spáchání, je rázu spíše politického nežli osobního, opřít o žádnou právní zásadu a má svůj základ jedině v libovolném politickém učení, které patří spíše do oboru mocenské politiky, nežli do oblasti práva.

Konečně se uvádí, že tito „nešťastníci“ byli bezmocnými nástroji v rukou Hitlera, kteří dělali podle svých slov vše jen na rozkaz a proti své vůli. Skutečnost, že šlo o vyšší rozkaz, je jako argument obhajoby Statutem vyloučena, avšak čl. 8 stanoví, že v určitých případech lze to pokládat za polehčující okolnost, shledá-li Tribunál, že je to v zájmu spravedlnosti.

Avšak Statut jen registruje platné právní zásady. V mezinárodním právu neexistuje zásada, která by stanovila, že jsou beztrestnými ti, kdož plní rozkazy, jež jsou bez ohledu na to, zda jsou ve shodě s právem země, kde byly vydány nebo nikoli, zřejmě v rozporu s přirozeným právem, z něhož vyrostlo mezinárodní právo. Má-li být vůbec mezinárodní právo aplikováno, musí stát nad právem vnírostátním po té stránce, že musí určovat právnost nebo protiprávnost některého činu podle kritérií práva mezinárodního a nikoli vnírostátního. Podle kteréhokoli kritéria — kritéria práva mezinárodního, mezinárodního svědomí, nebo podle elementárního pojmání lidskosti, byly tyto rozkazy — jednali-li tito muži

opravdu plníce rozkazy protiprávní. Vyplývá snad z toho, že tito muži mají být viny zproštěni?

Diktaturu, za kterou se tito muži hledí schovat, vytvořili sami. Chtěli dosáhnout pro sebe moci a postavení a proto vytvořili systém, při kterém jim pak byly dávány takové rozkazy. Další trvání tohoto systému záviselo na další jejich podpoře. I kdyby bylo pravda, co řekl Jodl, že by totiž tito muži mohli být snad propuštěni nebo uvězněni, kdyby se nepodrobili obdrženým rozkazům, nebylo by takové východisko za všech okolností lepší, nežli se stát v rukou představených nástrojem k páchání činů shora zmíněných? Jenomže to není pravda. Tito muži se účastnili tajných porad, sami dělali plány a sami je prováděli, a byli to jediní lidé, kteří mohli Hitlerovi radit, zadržet a zastavit Hitlera, na místo toho, aby jej podněcovali v jeho ďábelských podnikcích. Zásada kolektivní odpovědnosti členů vlády není umělá theorie ústavního práva. Je základem ochrany lidských práv a práv společenství národů; mezinárodní právo je plně oprávněno chránit svou vlastní existenci tím, že uplatní tuto právní zásadu.

Dovolte, abych nyní přistoupil k oddílům 3 a 4 žalobního spisu. V těchto oddílech se mluví o válečných zločinech a o zločinech, které jsme nazvali — a tyto zločiny takovými skutečně jsou — zločiny proti lidskosti.

Co se týče těchto válečných zločinů, chtěl bych především vyslovit některé úvahy rázu právního. Není nutné se pouštět do obširných výkladů o právu, jež se týká válečných zločinů, neboť právo je tu dost jasné a nevyvolává žádné pochybnosti. Tyto zločiny jsou svým rozsahem strašnější nežli vše, co bylo dosud známo, nicméně je snadné je kvalifikovat podle platných norem mezinárodního práva.

Je také naprosto zřejmé, že tyto zločiny spadají do příslušnosti vnitrostátních i mezinárodních Tribunálů. V daném případě naprosto nejde o zpětnou platnost zákona nebo o aplikaci zákonů post factum.

V ustanovení Statutu, že ti, kdož byli odpovědni za tyto příšerné činy, mají být odpovědni individuálně, není nic nového. Je jistě správné, že právníci a státníci, kteří v minulosti v Haagu a jinde sestavovali soubor právních předpisů a zjišťovali obyčeje, s jejichž pomocí se svět snažil zmírnit krutosti války a chránit před nejhoršími jejími důsledky pokojné obyvatelstvo, které nemělo podíl na válečných akcích, si nemohli ani představit podobné hromadné vraždění.

Ale vraždění nepřestává být nikdy vražděním jedině proto, že jeho obětí není jeden člověk, nýbrž celé desítky milionů lidí. Zločiny nepřestávají být zločiny proto, že jsou páchány z politických motivů. Tyto zločiny jsou velmi četné a velmi rozmanité. Nemělo by smyslu zde uvádět jejich zevrubný seznam. Jsou velmi různé, pokud jde o počet obětí: usmrcení padesáti válečných zajatců, kteří uprchli ze Stallagu Luft III.; zahubení celých stovek „komand“ a letců; tisíce usmrcených rukojmí z civilního

obyvatelstva; desetitisíce námořníků a cestujících, kteří zahynuli za pirátských útoků; statisíce válečných zajatců a civilistů, kteří zemřeli následkem strádání a surového nakládání, pokud nebyli vůbec pobiti; mnoho milionů zavražděných a obětí pomalého umírání hladem, z nichž bylo šest milionů zahubeno jen proto, že byli příslušníky židovské rasy nebo vyznávali židovskou víru.

Pouhý počet obětí nemůže být řádným kritériem pro trestnost činu. Majestát smrti, soucit s nevinným, hrůza a hnus ze sprostoty, s jakou se jednalo vůči člověku zrozenému k obrazu božímu, to vše nemůže být předmětem matematického počtu. Nicméně jsou tu čísla do určité míry nevyvratitelná, protože zde nejednáme o nahodilých projevech surovosti, které se ve válce vyskytují.

Snad odhaluje válka lepší stránky v člověku; za všech okolností se v ní projevují nejhorší jeho vlastnosti. Není to cricketový zápas. V každé válce a nepochybně i během této války bylo napácháno množství krutostí a zvěrstev, a to zajisté na obou stranách. Tyto krutosti se musely zdát příšernými těm, na nichž byly spáchány. Nechci je ani omlouvat ani podceňovat. Leč tyto krutosti byly zjevem nahodilým, neorganickým, a byly to vlastně jednotlivé činy jednotlivých lidí. Zde však jednáme o něčem zcela jiném. Jednáme zde o soustavných hromadných činech, které byly provedeny jako důsledek záměrných výpočtů, sestavených v nejvyšších kruzích.

Podle toho je hlavním válečným zločinem, z něhož tyto muže obviňujeme, a to jak co do šíře tak i co do rozsahu, porušení naprosto pevně ustálených a nejméně sporných předpisů o vedení války, a to předpisů, podle nichž nesmí být pokojné obyvatelstvo objektem přímých válečných akcí. Jak se snažili Němci znetvořit čtvrtou Haagskou konvencí o zákonech a obyčejích vedení války, onu konvencí, která jen formulovala to, co platilo už dříve jako základní předpis! „Cti a práv rodiny, života osob a soukromého vlastnictví, jakož i náboženského přesvědčení a bohoslužebných úkonů má být šetřeno.“

Vraždění milionů pokojných obyvatelů, páchané z rozkazu německé vlády, jejíž členové sedí zde dnes na lavici obviněných, které se dělo na území obsazeném vojenskými oddíly, jejichž velitelé zde sedí na lavici obviněných, a to bez ohledu na to, zda bylo toto vraždění páchano při provádění politiky rasového vyhlazování, zda bylo výsledkem nebo v souvislosti s deportacemi na otrockou práci, zda bylo důsledkem přání vyřídít ideové a politické vůdčí činitele okupovaných zemí anebo zda bylo součástí všeobecné politiky teroru, prováděného ve formě hromadných represálií proti pokojným obyvatelům a rukojmím — toto vraždění milionů pokojných obyvatelů jsou válečné zločiny. Ve stejné míře lze tyto zločiny pokládat i za zločiny proti lidskosti.

Představitivost i rozum jsou otřeseny hrůzou těchto činů a nechce se nám tyto největší zločiny dějin zařadit do suché formulky „válečný zločin“, které se používá v učebnicích. Nicméně je důležité si uvědomit, že takovými byly tyto zločiny. V podstatě to byly, a to bez ohledu na to, kde byly páčány a jaké rasy nebo národnosti byly jejich oběti, zločiny proti civilnímu obyvatelstvu, které byly páčány proti válečnému právu vůbec a proti právu o vojenské okupaci zvláště. Pravda je ta, že se hromadné, záměrné a soustavné vraždění stalo nerozlučnou součástí dobře skloubeného a patrně žádného nebezpečí se neobávajícího systému vojenské okupace. Nikdo se ani nepokusil popírat, že to byl válečný zločin. Avšak byly učiněny pokusy popírat protiprávnost tří dalších skupin činů, které jsou rovněž těmto mužům kladeny za vinu: odvlékání na otrockou práci do Německa, zločiny na moři, jež souvisely s ponorkovou válkou, a střílení příslušníků „komand“. Dovolte, abych se stručně těmito věcmi zabýval.

Odvlekání civilního obyvatelstva na otrockou práci je nepochybně zločinem s hlediska mezinárodních obyčejů i s hlediska všeobecně uznaných zásad mezinárodního práva, jak byly zachyceny v Haagské konvenci. Článek 46 čtvrté Haagské konvence stanoví, že okupační mocnost má „šetřit cti a práv rodiny“ a „životu lidského“. Článek 52 téže konvence stanoví, že „nesmějí být od obcí a obyvatelstva požadovány žádné služby kromě těch, jež jsou nutné pro okupační armádu,“ a že „tyto služby musí být úměrné bohatství země a nesmějí být takové povahy, aby ukládaly obyvatelstvu povinnost účastnit se válečných úkonů proti své vlasti.“

Tyto prosté a přesné formulace musíme srovnat s otřásajícím rozsahem opatření, která řídil obviněný Sauckel a na nichž se podíleli i ostatní obvinění. Musíme je srovnat s onou nemilosrdností, s jakou byli pokojní obyvatelé odlučováni od svých rodin, od svého přivyklého okolí a práce, s podmínkami, za kterých byli tyto obyvatelé dopravováni, s tím, jak s nimi bylo nakládáno na místě určení, s podmínkami, za kterých pracovali a po tisících i desetitisících umírali, s rázem práce, kterou byli přinuceni konat jako přímí pomocníci při výrobě zbraní, střeliva a jiných nástrojů války proti své vlastní zemi a proti národu, jehož byli příslušníky.

Byla tu, zdá se, vyslovena domněnka, že zákazy formulované v mezinárodním právu do určité míry zastaraly vzhledem k vývoji totalitních válek, které počítají s tím, že bude co nejrozsáhleji použito a využito hmotných zdrojů okupovaného území i jeho pracovních sil. Přiznávám se, že já sám nechápu, jak může rozsah činnosti, kterou hodlá rozvinout válečná strana, a velikost úsilí, které musí vynaložit, aby zabránila porážce, rozšířit její práva vůči pokojnému obyvatelstvu nebo zavrhnout pravidla o vedení války. Nemůžeme přece post factum rušit ustanovení mezinárodního práva, abychom omluvili ty, kdož tato pravidla porušili.

Neexistuje také ani stín právního důvodu, který by mohl jakkoli změnit stav věci a být omluvou pro zločiny páchané na moři, zločiny, které stály život 20 000 jen britských námořníků. Nemusíme opírat svou žalobu jen o to, že byla porušena pravidla o vedení války, jak byla zachycena v Londýnských protokolech z roku 1930 a 1936; tyto protokoly, které Německo podepsalo, zakazují potopení lodí bez výstrahy, ba i po výstraze, nebyla-li učiněna potřebná opatření na záchranu cestujících a posádky.

Nemusíme se tu zabývat zajímavým sporem, zda praxe, jež vedla k vyzbrojení obchodních lodí, změnila něco na stavu věci. Není třeba také ztrácet čas úvahami o podivuhodném prohlášení, že potápění neutrálních lodí přestalo být protiprávním tím, že byl vydán písemný rozkaz, který zakazoval těmto lodím přístup ne do určitého válečného pásma, kde Německo vykonávalo přímou kontrolu, ale i do rozsáhlého prostoru všech sedmi moří.

Není nutno o tom uvažovat proto, že alespoň jedna zásada je nesporná co do jejího právního základu. Budete-li pokládat za dokázané, že byly podniknuty kroky, aby se nemohli zachránit cestující a posádky tonoucích lodí, a že byl dán pokyn použít zbraně, což vylučovalo jakoukoli možnost záchrany, pak nebudete mít žádné pochybnosti o tom, že vše, co se dělo, se přičilo právu. Nemůže být omluvou okolnost, že by zachraňování pokojných lidí mělo vzápětí pro útočníky větší nebezpečí. Vrah nemůže být omluven proto, že tvrdí, že musel nutně svou oběť zavraždit, aby ho tato oběť nemohla později usvědčit.

Totéž platí o rozkazech na zahubení příslušníků „komand“. Nové metody vedení války a nové formy útoku neruší samy o sobě platné právní normy.

Posvátnost života vojáka ve vojenské uniformě, který se vzdá po vyplnění svého úkolu a nedopustil se žádných válečných zločinů před tím, nežli byl zajat, je — prosím vás, abyste to veřejně prohlásili — a také zůstane neotřesitelnou zásadou mezinárodního práva. Ti, kdož z jakéhokoli důvodu po této zásadě šlapou proti platnému právu, lidskosti a normám rytířského chování, musí za to pykat, třebaže teprve tehdy, až právo opět přijde k platnosti.

Nebudu se touto věcí dále zabývat, ani nebudu zevrubně probírat jiné druhy válečných zločinů, které jsou uvedeny v žalobním spise, protože všechny tyto činy, ač jsou různé co do způsobu a metody, jak byly spáchány, byly nepochybně válečnými zločiny proti platnému právu. Tribunálu připadne jen úkol potvrdit právo a vyřešit otázku, jaký byl podíl těchto obviněných na porušení práva...

Válečné zločiny byly už svým rozsahem zločiny proti lidskosti. Zločiny proti lidskosti byly ještě ve větší míře zločiny válečnými. Avšak zločiny proti lidskosti, které spadají do kompetence tohoto Tribunálu,

jsou určeny tak, že to musí být zločiny, jejichž páčání souviselo určitým způsobem s přípravou nebo prováděním zločinů proti míru, nebo zločinů válečných v pravém slova smyslu, jež jsou obviněným kladeny za vinu. To je kvalifikace zločinů proti lidskosti, jak ji podává článek 6 Statutu.

Avšak úvahy, jež jsou na místě v tomto případě, liší se od úvah o jiném druhu právního porušení, totiž o zločinech proti míru nebo o obyčejných válečných zločinech. Musí vám být prokázáno nejen, že spáchané činy byly zločiny proti lidskosti, nýbrž i to, že jejich spáčení nebylo ryze vnitrostátní záležitostí, nýbrž že přímo nebo nepřímo souviselo se zločiny proti jiným zemím a národům a že tyto činy byly vykonány proto, aby se tím pomohlo nacistické straně provádět její politiku na dosažení nadvlády pomocí agrese, nebo aby byli odstraněni političtí odpůrci, starci a židé, jejichž existence mohla stát v cestě provádění politiky totální války.

Musíme mít na mysli, že v oné době byla rasová politika namířena proti židům jen rubem učení o panské rase. Ve své knize „Mein Kampf“ prohlásil Hitler, že jedním z rozhodujících činitelů, proč bylo Německo v roce 1918 poraženo, bylo to, že Němci si nedovedli uvědomit význam . . . rasového problému a židovského nebezpečí. Boj proti židům byl zároveň tajnou zbraní — spolehlivou zbraní páté kolony — která byla zaměřena na rozvrácení a zeslabení demokratických mocností, a metodou pro sjednocení německého národa k vedení války. Ve svém projevu ze 4. října 1943 uvedl Himmler zřetelně, že všechna opatření namířená proti židům souvisí úzce s válečnou politikou. Himmler řekl:

„Protože víme, jak bychom těžce nyní nesli, kdyby . . . dnes židé bydleli ve všech městech a přitom potají sabotovali, agitovali a rozsévají nespokojenost.“

Takto jsou zločiny proti židům, pokud jsou zločiny proti lidskosti a nikoli zločiny válečnými, vlastně zločiny, které obviněným klademe za vinu, neboť souvisí úzce se zločiny proti míru.

Tato kvalifikace je nepochybně velmi důležitá a tuto okolnost nehodnotí vždy náležitě ti, kdož vznášejí námitky proti příslušnosti tohoto soudu. Nevylučující však změnu této kvalifikace, měli jsme za to, že je správné projednávat činy, které definuje trestní právo všech zemí přirozeně jako zločiny, totiž vraždu, vyhlazování, zotročování, pronásledování z politických, rasových nebo hospodářských důvodů. Všechny tyto činy, pokud byly spáčány na obyvatelstvu válčící země, nebo — jak tomu bylo v tomto případě — na židech v okupovaných územích, jsou obyčejnými válečnými zločiny, jejichž soudní stíhání neznamena nic nového.

Byly-li spáčány na jiných lidech, byly by zločiny . . . , kdyby německé právo odchylkou od všech ustanovení civilisovaného soudnictví nebylo připustilo, aby byly páčány státem nebo osobami, které jednají jménem

státu... Státy, které podepsaly Statut tohoto Tribunálu, pokládaly za nutné a správné v zájmu civilisace vyslovit, že takové činy byly, i když by neodporovaly právu německého státu, který vytvořili a spravovali tito muži a jejich následové, nejen trestnými činy vnitrostátní povahy, nýbrž i zločiny proti míru v tom případě, byly-li páčány v úmyslu poškodit zájmy mezinárodního společenství, t. j. byly-li páčány v souvislosti s jinými zločiny obviněným za vinu kladenými.

Nijak nepodceňuji význam, který bude mít pro budoucnost politické a právní učení, jež s tím souvisí. V obvyklých případech ponechává mezinárodní právo každému státu otázku, jak hodlá nakládat se svými vlastními poddanými; tato otázka je předmětem vnitrostátního soudnictví a ačkoli Sociální a hospodářská rada OSN usiluje o formulování Charty lidských práv, uznává Pakt Společnosti národů a Charta OSN tuto všeobecnou zásadu.

Leč mezinárodní právo usilovalo v minulosti o to, aby byly vytčeny meze státní svrchovanosti a aby byl zaveden stav věcí, při kterém by člověk, který je základním subjektem každého práva, nebyl zbaven práva na ochranu lidskosti v tom případě, kdy stát pošlapává jeho práva tak, že to rozhořčuje svědomí lidstva. Grotius, tento tvůrce základů mezinárodního práva, měl v určitém smyslu na zřeteli tuto zásadu už v době, kdy rozdíl mezi spravedlivou a nespravedlivou válkou byl ustálen jasněji než v XIX. století; Grotius nazýval spravedlivou válku takovou, která byla zahájena na ochranu poddaných cizího státu před nespravedlnostmi, kterých se dopouštěli na nich vládcové tohoto státu. Tvrdil, že v případě ukrutností, jichž se dopouštěli tyrané na svých poddaných, je vměšování ospravedlněno, protože „práva na sociální svazky se v takovém případě neruší.“ Stejnou myšlenku vyslovil nejvýznamnější britský theoretik mezinárodního práva John Westlake, který napsal:

„Bylo by neplodné trvat v takových případech na tom, že povinnost sousedních států záleží v tom, aby se klidně dívaly na to, co se děje. Zákony jsou pro lidi a nejsou výplodem fantazie, a proto tyto zákony nesmějí vytvářet nebo trpět situace, které jsou nesnesitelné.“

Řídíce se tímto hlediskem, jednaly evropské mocnosti, když vystupovaly v minulosti na ochranu křesťanů v Turecku, kteří byli velmi krutě pronásledováni. Právo humanitní intervence pomocí války není novotou v mezinárodním právu. Může být proto soudní vměšování protiprávní? Statut Tribunálu stanoví blahodárnou zásadu, která je daleko omezenější, nežli by si to mnozí přáli, a obsahuje tak výstrahu pro budoucí diktátory — tyrané, kteří se schovávají za masku právního státu, a to výstrahu, že budou-li napomáhat svým zločinům proti společenství národů tím, že nebudou dbát posvátných lidských práv ve své vlastní zemi, vystaví se sami nebezpečí, protože tím poruší mezinárodní právo.

Co se týče kritiky zpětné platnosti zákona, o které se tvrdí, že prohlašuje za trestné to, o čem pachatel nevěděl, že je trestné v době, kdy se dopustil trestného jednání, co má tato kritika zde co dělat?

Jistě vezmete v úvahu nesčetné výstrahy, které dávaly obviněným zahraniční státy a zahraniční státníci vzhledem k politice, kterou provádělo Německo před válkou, i když obvinění těchto výstrah důsledně nedbali. Je nepochybné, že tito muži počítali s vítězstvím a nepomýšleli na to, že by mohli být voláni k odpovědnosti. Avšak lze vůbec dovolit třeba jen jednomu z nich, aby zde řekl, že věděl-li vůbec o těchto věcech, nevěděl, že to byly zločiny k nebi volající o pomstu?

Dovolte, abych se zprvu zabýval tím, co nacisté dělali s válečnými zajatci, protože už tento jediný a nejnápadnější ze všech zločinů si žádá, aby byli obvinění odsouzeni, a navždy poskvřuje čest německých zbraní.

Dne 8. září 1941 byly vydány definitivní předpisy o zacházení se sovětskými válečnými zajatci ve všech táborech pro válečné zajatce; tyto předpisy podepsal generál Reinecke, který byl přednostou správy pro záležitosti válečných zajatců při vrchním velitelství.

Předpisy byly výsledkem dohody s SS a zněly takto:

„Bolševický voják pozbyl proto práva činit si nárok na to, aby se s ním zacházelo jako s poctivým nepřítelem podle Ženevské konvence. Je nutno jednat nemilosrdně a energicky při sebenepatrnějším náznaku neposlušnosti, a to zvláště tehdy, jde-li o bolševické fanatiky. Neposlušnost, aktivní nebo pasivní odpor budiž neprodleně zlomeny silou zbraní (bodáky, pažby, střelná zbraň) . . .

Kdo při provádění tohoto rozkazu nepoužije své zbraně nebo jí použije málo energicky, bude potrestán . . . Po válečných zajatcích, kteří se pokusí o útěk, budiž střeleno bez výstrahy. Varovné výstřely nesmějí být vypáleny. Použití zbraně proti válečným zajatcům je zpravidla ve shodě s právem . . .

Uvnitř prostoru, který je ohrazen ostnatým drátem, může být táborová policie vyzbrojena holemi, důtkami nebo jinou podobnou zbraní, aby mohla účinně plnit své povinnosti.“

Dále je v těchto předpisech obsažen pokyn, aby civilisté nebo politicky nespolehliví váleční zajatci z východního tažení byli izolováni.

Pak se upozorňuje, že je důležitým úkolem ozbrojených sil stranit se všech žvlů mezi válečnými zajatci, které lze pokládat za nositele a hlasatele bolševismu, a zdůrazňuje se, že k tomu je třeba zvláštních opatření, která by byla prosta byrokratických administrativních vlivů; a jako vhodná metoda, jak lze dosáhnout „vytčeného cíle“, se doporučuje odevzdávat takové osoby bezpečnostní policii a SD.

To, že Keitel, který je přímo za tento rozkaz odpovědný, velmi dobře věděl, co se jím rozumělo, je jasné z pamětního spisu admirála Canarise

z 15. září 1941, který je protestem proti zmíněnému rozkazu a ve kterém se přímo vykládá právní stránka této věci:

„Ženevská konvence o zacházení s válečnými zajatci neplatí pro poměry mezi Německem a SSSR. Proto lze aplikovat jen zásady obecného mezinárodního práva o zacházení s válečnými zajatci.

Od XVIII. století se tyto zásady poznenáhlu ustálily tak, že zajetí není ani msta ani trest, nýbrž že je to pouze preventivní uvěznění, jehož jediným účelem je, aby byla vyloučena možnost další účasti vojáků ve válce. Tato zásada se vyvíjela ruku v ruce s jinou zásadou, kterou uznávaly všechny armády, že totiž vraždit bezmocné lidi nebo je mrzačit je v rozporu s vojenskou tradicí...

Připojená nařízení o zacházení se sovětskými válečnými zajatci jsou založena na podstatně jiném hledišku.“

Dále upozorňoval Canaris na skandální ráz rozkazů o použití zbraně stráží a o vyzbrojení táborové policie obušky a důtkami.

Na tento pamětní spis připsal Keitel (zmínil jsem se o tom již dnes dopoledne): „Námítky mají svůj původ ve vojenské představě o rytířském vedení války. To je podkopávání ideologických základů. Proto schvaluji opatření a ponechávám je v platnosti. K.“

Seznámíme-li se s takovým dokumentem, sotva můžeme mít ještě pochybnosti o tom, že Keitel věděl, že odevzdávání zajatců bezpečnostní policii a SD muselo znamenat jejich záhubu.

Canaris píše o přezkoumání nežádoucích osob (cituji): „O jejich osudu rozhodují einsatzgruppy bezpečnostní policie a SD“, o kterých mluví Keitel, zmiňuje se zvláště o bezpečnostní policii jako o „velmi výkonné“, přitom Keitel vzhledem k další kritice Canarisově, že totiž „zásady, podle nichž se tato rozhodnutí činí, jsou vojenským úřadům neznámé“, poznamenává „naprosto ne“.

Souběžná směrnice pro bezpečnostní policii a SD obsahuje dohodu s vrchním velitelstvím; tato směrnice nařizuje, aby byla udržována úzká spolupráce policie s veliteli táborů, uvádí seznam osob, které mají být odevzdány, a praví dále:

„Popravy nesmějí být vykonávány v táboře. Pokud jsou tábory v generálním gouvernementu v bezprostřední blízkosti hranic, je třeba vězně převézt za účelem zvláštního zacházení s nimi podle možnosti na území sovětského Ruska.“

Nemusím vám připomínat množství výpovědí, učiněných o počtu sovětských a polských vězňů, kteří byli vězněni v koncentračních táborech. Aby si bylo lze učinit úsudek o tom, jak s nimi bylo nakládáno, postačí jen se zmínit o zprávě velitele koncentračního tábora Gross-Rosen, který hlásil dne 23. října 1941 popravu 20 ruských vězňů mezi 5 a 6 hod. toho dne, a oběžník Müllerův z téhož svazku dokumentů, v němž se praví:

„Velitelé koncentračních táborů si stěžují, že 5 až 10 % sovětských Rusů, kteří byli odsouzeni k smrti, přicházejí do táborů mrtvých nebo polomrtvých. Vzniká proto dojem, že stálé tábory Stallagy zbavují se tímto způsobem takových zajatců.

Obzvláště bylo pozorováno, že při pěším pochodu, na příklad na cestě ze železniční stanice do tábora, se značný počet válečných zajatců hrouť a umírá vysílením nebo klesá polomrtvý z hladu, a nákladní auta, která jedou za nimi, je musí sbírat.

Nelze pak zabránit, aby německé obyvatelstvo nepozorovalo tyto případy.“

Všiml si některý z obviněných těchto událostí, které nemohly zůstat utajeny německému národu? Pokračuji v citaci:

„Ačkoli tuto dopravu do koncentračních táborů provádí zpravidla německá armáda, přičte obyvatelstvo tento stav věcí přece na vrub SS.

Aby se v budoucnosti zabránilo podobným zjevům, nařizují, aby byli napříště — počínajíc dnešním dnem — všichni sovětské zajatci, u kterých je podezření z nemoci a u nichž je smrt zřejmě nevyhnutelná (na příklad v případě skvrnitého tyfu), takže nejsou už schopni ani krátkého pochodu, zásadně vylučováni ze seznamu těch, kteří mají být převezeni do koncentračních táborů na opravu.

Prosím, aby byly vydány neprodleně příslušné rozkazy velitelům einsatzkommand.“

Dne 2. března 1944 zašlal náčelník bezpečnostní policie a SD svým místním útvarům následující rozkaz OKW o nakládání s válečnými zajatci, kteří byli dopadeni při pokusu o útěk. S výjimkou Angličanů a Američanů, kteří měli být vráceni do táborů, měli být všichni ostatní odesláni do Mauthausenu, kde se s nimi naložilo podle tak zvané směrnice „Kugel“; tato směrnice předpisovala, jak si to Tribunál zajisté pamatuje, okamžité zastřelení. Při zodpovídání dotazů příbuzných, jiných vězňů, států, které převzaly ochranu a Mezinárodního Červeného kříže, je třeba postupovat tak, aby zůstal osud těchto mužů, vojáků to, jejichž jediný zločin spočíval v tom, že konali svou povinnost, navždy neznámý.

Brzy poté, co byl vydán rozkaz „Kugel“, pokusilo se 80 anglických důstojníků královského letectva o útěk ze „Stallagu-Luft“ Ju-3, určeného pro zajaté letce; tento tábor byl v Saganu. Obvinění, kteří měli bezprostřední účast na této věci, nepopírají, že zastřelení 50 důstojníků z onoho počtu byla záměrná vražda a že k němu došlo podle rozhodnutí nejvyšších míst. Je nepochybné, že Göring, Keitel a snad i Ribbentrop měli svůj podíl na tomto rozhodnutí a že Jodl, Kaltenbrunner a Ribbentrop, i když snad tento neměl na věci přímý podíl, velmi dobře tehdy o tom věděli. Skutečnost, že Göring se účastnil onoho rozhodnutí, vyplývá nad veškerou pochybnost z těchto tří skutečností:

1. Rozkaz vydal Hitler.

2. Westhoff, který byl přednostou správy pro záležitosti válečných zajatců u OKW, prohlašuje, že mu Keitel řekl, že mu Göring vytýká, že nebyl na schůzce, při které padlo toto rozhodnutí.

3. V Göringově ministerstvu, které bylo odpovědné za zacházení se zajatými letci královského letectva, slyšel Walde o rozkazu z 28. září na schůzce náčelníků štábu a řekl o tom generálu Groschovi. Grosch to sdělil Försterovi, který se ihned odebral k Milchovi — náčelníku štábu Göringova — a pak se vrátil ke Groschovi, aby mu sdělil, že Milch je už o věci zpraven a že si udělal nutné připomínky. Sami musíte posoudit, zda může být větší věrolomnost nežli ta, že Göring a Milch nechtějí se přiznat k tomu, že se účastnili onoho rozhodnutí.

Keitel doznává, že Hitler nařídil „odeslat je ŠD“ a že „on sám se obával“, že by mohli být zastřeleni. Řekl svým důstojníkům Gräwenitzovi a Westhoffovi toto: (citují): „Musíme jim dát lekci. Budou postříleni. A snad už někteří jsou zastřeleni.“ Když Gräwenitz proti tomu protestoval, dodal Keitel: „Já na to kašlu“. Na podkladě těchto výpovědí jeho vlastních důstojníků je jeho účast na věci mimo jakoukoli pochybnost jasná.

Jodl řekl, že když Himmler referoval o útěku, mluvil telefonicky ve vedlejším pokoji. Náhle zaslechl hlasitý hovor, přistoupil k dveřnímu závesu, aby zjistil, o čem jde, a pochopil, že rozhovor se týkal útěku válečných zajatců ze Saganu. Je nepravděpodobné, že by se za daných okolností, i když snad sám neměl podíl na rozhodnutí, nedověděl o rozhodnutí od Keitela hned po poradě. A ačkoli to věděl, konal i nadále svůj díl práce ve spiknutí.

Co se týká viny Kaltenbrunnerovy, má se věc tak, že na schůzce, při které bylo Waldemu toto rozhodnutí sděleno, byli přítomni také Müller a Nebe, kteří byli Kaltenbrunnerovi podřízení. A konečně rozhodujícím důkazem jsou výpovědi Schellenbergovy o rozhovoru mezi Nebem, Müllerem a Kaltenbrunnerem, který se konal v oné době o dotazu zasláném Mezinárodním Červeným křížem stran 50 anglických a amerických válečných zajatců. Schellenberg slyšel, jak Kaltenbrunner dával svým podřízeným pokyny o tom, jak má být zodpověděn tento nepříjemný dotaz, a nikdo nemůže proto pochybovat o tom, že měl dokonalou vědomost o této věci. Dnes doznávají všichni obvinění, že odpověď, kterou zaslal Ribbentrop státům, které převzaly ochranu, a Mezinárodnímu Červenému kříži, je veskrze vylhaná.

Máme snad věřit tomu, že Ribbentrop také neměl podíl na onom rozhodnutí? Je naprosto zřejmé, že by každý z těchto obviněných byl ochoten takové rozhodnutí učinit sám, anebo souhlasit s ním, kdyby je nařídil Hitler, jak můžeme soudit z rozkazů lynčovat a postřílet letce, které

Němci nazvali teroristy. Tyto dokumenty svědčí o tom, že ani Keitel ani Jodl neměli v této věci žádné pochybnosti, zatím co Göring a Ribbentrop projevíli souhlas s návrhem rozkazu.

Vzpomeňte si na porady, které předcházely této výměně dopisů, v první řadě na poradě mezi Göringem, Ribbentropem a Himmlerem, na které bylo rozhodnuto pozměnit (cituji) „původní návrh sestavený říšským ministrem zahraničních věcí, který vycházel z toho, že všechny teroristické akce proti německému civilnímu obyvatelstvu mají být pokládány za akce, které odůvodňují podobná opatření.“

Zároveň bylo řečeno:

„Lynchování se musí stát obecným pravidlem.“

Na další poradě mezi Warlimontem a Kaltenbrunnerem bylo rozhodnuto, že (cituji): „Letci, kterým se podařilo uniknout lynchování, musí být podle postupu, který bude zaveden, odevzdáváni SD, aby s nimi „bylo naloženo zvláštním způsobem“.

A nakonec připojil Keitel na spise tuto poznámku: „Jsem proti soudnímu řízení. Není k němu důvodu“.

A podobné důkazy nalézáme při projednávání stanoviska, které bylo zaujato v únoru 1940, kdy Hitler chtěl vypovědět Ženevskou konvenci.

Dönitz tehdy radil, že (cituji) „bylo by lépe učinit opatření, jež budou shledána nutnými, bez výstrahy, a za každou cenu zachovat před zahraničním světem svou pověst“. S tímto rozhodnutím souhlasili i zástupci Jodla a Ribbentropa.

Důvod jejich obhajoby, záležející v tom, že toto opatření bylo jen ryze taktické a že ve skutečnosti neměli v úmyslu provádět jakékoli konkrétní akce, je vyvrácen pamětním spisem Jodla o celé této věci (cituji):

„Právě tak, jako bylo nesprávné, že jsme v roce 1914 sami slavnostně vyhlásili válku všem státům, které už dlouho chtěly proti nám vést válku, a že jsme takto před tváří celého zahraničního světa vzali zcela na svou bedra veškerou vinu za válku, a právě tak, jako bylo nesprávné připustit, že nezbytný průchod vojsk v Belgii v roce 1914 byl naší vlastní chybou, stejně nesprávné by bylo nyní otevřeně odvrhnout naše převzaté závazky mezinárodního rázu a takto opět ze sebe učinit v očích zahraničního světa vinníky.“

K tomuto pozoruhodnému prohlášení dodal Jodl, že by nijak neváhal potopit odvetou anglickou nemocniční loď a poté vyslovit své politování a označit toto potopení za omyl...

Závěrečná řeč hlavního žalobce za Francii Champetiera de Ribes²⁷

(Proslovena dne 29. července 1946)

Po dobu 9 měsíců jsme si v této soudní síni vyvolávali v myslí historické události posledních patnácti let...

Německé archivy, které se nacistům nepodařilo před svou porážkou zničit, odhalily nám jejich tajnosti.

Slyšeli jsme velmi četné svědky, jejichž vzpomínky by zůstaly dějinám neznámé, kdyby nebylo tohoto procesu.

Všechny skutečnosti byly vylíčeny s naprostou objektivností, která nepřipouštěla zaujetí ani citlivost. Tribunál vyloučil ze svého projednávání vše, co se mu nezdálo být dosti přesvědčující, a vše, co by se mohlo jevit jako diktát msty.

A proto má, páni soudcové, tento proces svůj význam především pro svou historickou pravdivost.

Díky tomuto procesu dozví se budoucí historik i kronikář dneška pravdu o politických, diplomatických a válečných událostech nejkritičtějšího období našich dějin, dozví se o zločinech nacismu a také o kolísání, slabostech a ustupování mírumilovných demokracií.

Dozví se, že to, co bylo vytvořeno za dvacet století civilisace, která byla pokládána za věčnou, se bezmála zřítilo v důsledku návratu barbarství starých dob, které na sebe vzalo novou formu, barbarství to, které bylo ještě divočejší, protože se opíralo o závažné vědecké poznatky.

Dozví se, že technické vymoženosti, moderní metody propagandy a ďábelské způsoby, kterých používala policie, jež s pohrdáním šlapala po nejzákladnějších lidských právech, že to vše umožnilo bandě zločinců přetvořit během několika let kolektivní svědomí celého národa a učinit z národa Goetheho a Beethovena národ Himmlera a Göbbelse, abych mluvil jen o mrtvých.

²⁷ Otištěno zkráceně.

Dozví se, že zločiny těchto mužů záležely především v tom, že vymyslili tento gigantický plán na dobytí světovlády, a v tom, že usilovali, aby tento plán byl všemi prostředky uveden ve skutek.

Všemi prostředky, t. j. ovšem nedodržováním daného slova a rozpoutáním nejhorší útočné války, ale především pomocí metodického a vědecky propracovaného vyhlazování milionů lidských bytostí, a to celé řady národních a náboženských skupin, jejichž existence překážela hegemonii germánské rasy.

Tak příšerný zločin nebyl nikdy v dějinách znám, dokud se neobjevil hitlerismus, a proto bylo třeba pro definování tohoto zločinu vytvořit nový výraz „genocidium“ a k tomu, aby bylo uvěřeno, že takový zločin je možný, bylo nutno shromážďovat dokumenty a svědecké výpovědi.

K hanbě této doby, ve které žijeme, se objevilo, že tento zločin je možný. Plodná spolupráce žalobců ze čtyř států umožnila to dokázat a Francie se domnívá, že prokázala podporu společné věci v rámci oddílů žalobního spisu, které jí byly vyhrazeny.

Poté, kdy obvinění a obhájci obšírně hovořili před Tribunálem o nutnosti zajistit bezpečnost naprosto nevinného civilního obyvatelstva jako o samozřejmou zásadu, konstatovali jsme, že obvinění záměrně porušili tuto zásadu při zacházení s civilním obyvatelstvem a naprosto si nevážili lidského života. Je vůbec třeba připomenout děsnou větu obviněného Keitela: „Lidský život v okupovaných územích se rovná nule.“

Obvinění obnovili tradici, která byla symbolem praxe nejprimitivnějších válek, a přikročili znovu k tomu, že používali systému rukojmí. Dávali své podpisy pod všeobecné rozkazy, aby byly chytány a popraveny tisíce nešťastných mučedníků. Jen ve Francii bylo postrříleno 29 000 rukojmí.

Víme, že příslušníci hnutí odporu, jejichž vlastenectví obvinění dnes velebí, byli brutálně masakrováni, byli mučeni a byli vězněni, aby byli pomalu zahubeni. Je nám známo, že pod záminkou trestních akcí byli při plnění rozkazů, anebo snad z ukřutností jednotlivců, která kryla účast velení na těchto akcích, popraveni zcela libovolně vybraní lidé z řad civilního obyvatelstva a že byly vypalovány celé vesnice: Oradour sur Glane a Maillé ve Francii a Putten v Holandsku.

Všichni máme živě v paměti brutální rozkazy, které vydal feldmaršál Kesselring, aby byly akce partyzánů krutě potlačeny terorem. Viděli jsme důstojníka, který nařídil z důvodů represálií, aby bylo popraveno 50, 100, nebo dokonce všichni místní mužští obyvatelé odvetou za jednotlivé činy, namířené proti německé armádě. Plnění tohoto rozkazu se dělo podle směrnic velitele na příslušném úseku bojových akcí a tento velitel se zase řídil směrnicemi všeobecného rázu, které vydal obviněný Keitel.

Tento příklad ukazuje, jak úzká byla spolupráce nacionálně socialis-

tických funkcionářů a jak úzká byla spolupráce uvnitř státu; zároveň potvrzuje tento příklad, je-li toho vůbec ještě třeba, že odpovědni jsou všichni vedoucí činitelé režimu.

Je nám známo, že celé tisíce lidí byly odtrženy od svého krbu a že byly nuceny kovat zbraně proti svým vlastním zemím.

Brutální zacházení s bojujícími vojáky námi otřáslo tím více, že Německo — je lhostejné, máme-li při tom na mysli Německo tradiční nebo Německo nacistické nebo Německo, které uplatňuje ubohé důvody ke své žalobě na lavici obviněných — vždy vyzdvihovalo obecné zákony vojenské cti a nutnost projevovat úctu všem komбатantům. A přece jsme viděli, že sám Keitel naléhal na Göringa, aby schválil zločinné návrhy o nakládání s letci, kteří upadli do zajetí.

Dokumenty, jako je na příklad výpověď Grunnerova, nepřipouštějí pochybnost, že zločinné rozkazy o popravě a lynchování letců byly vyhotoveny v řádné formě a odevzdány orgánům, jimž bylo svěřeno jejich provedení.

Nemůže být ani žádných pochybností o zásadách, kterými se řídili ti, kdož vyhotovovali rozkaz o „komandech“, ani o tom, jak byl tento rozkaz uváděn ve skutek na různých bojových úsecích. Žaloba předložila v této věci četné naprosto nesporné důkazy.

Ještě více jsme byli otřeseni, když jsme nabyli přesvědčení, že brutální rozkazy o popravách nebo o věznění byly vydány za účelem zahubení lidí, kteří už byli bezmocní, neboť byli už v táborech pro válečné zajatce.

Utkvěla nám v paměti pochmurná historie tábora Saganu, o které se několikrát během soudního řízení mluvilo; i obvinění se zmohli jen na pokus uniknout za to odpovědnosti, aniž však mohli popřít, že je to zvěrstvo a že události se skutečně sběhly. Ukázali jsme, jak byli nepoddajní důstojníci a poddůstojníci, kteří se pokusili o útěk a jejichž předcházející činy a chování svědčí o jejich morální síle, popraveni.

Konečně odhalilo nacistické Německo svůj plán expanse a světovlády tím, že organisovalo soustavné vyhlazování obyvatelstva okupovaných území.

Tato politika, o níž jsme předložili důkazy, záležela zprvu v politickém, hospodářském a morálním ničení národů okupovaných zemí. Prostředky tu byly hrubé a postupné uchvacování svrchovanosti nebo neustálé zasahování německých úřadů do nejrůznějších oborů, neúprošné provádění programu na vyloupení národního hospodářství za účelem zničení a úplného vyčerpání okupovaných zemí a za účelem naprostého jich podřízení okupantům, a nakonec nacifikace států a jejich občanů, která souvisela také se zničením kulturních a mravních hodnot.

Leč toto metodické ničení se dělo také ve formě konkrétní, totiž ve formě hromadného vraždění lidí.

Je nám vůbec třeba oživovat v paměti, čím bylo úžasné vyhlazování skupin lidí, jež byly uznány za nezpůsobilé se assimilovat v nacionálně socialistickém státě, je vůbec třeba připomínat obrovský hřbitov koncentračních táborů, kde zahynulo 15 milionů lidí, je vůbec třeba připomínat děsnou činnost „einsatzgrupp“, kterou s nevyvratitelnou přesností vylíčil Ohlendorf?

Máme za to, že jsme podali naprostý důkaz o tom, že tyto zhoubné pokusy o vyhlazování byly, jak to vyplývá z jejich projednání, jedním z nejzřetelnějších projevů politiky, kterou prováděli obvinění. Chtěl bych ukázat na záměrně nedostatečné zásobování osob německého původu, které se z jakéhokoli důvodu octly v nacistické moci, na to, že byly z důvodů represálií nuceny hladovět celé národy, a na to, že občané obsazených území byli krutě omezováni v přidělech potravin, což bylo součástí olupování těchto území. Tribunál má jistě v paměti projev Göringův ke gauleiterům (tento dokument byl předložen pod čís. SSSR-170), ve kterém pravil:

„Je mně naprosto lhostejné, řeknete-li mně, že lidé klesají vysílením. Ať klesají, jen když žádný Němec nezemře hladem.“

A dále o Holandsku:

„Náš úkol nezáleží v tom, abychom živili národ, který nás z duše nenávidí. Tím lépe, zeslábně-li tento národ tak, že nebude moci zvednout ruku tam, kde ho nepoužíváme k práci . . .“

Výsledkem toho byl hlad, krajní tělesné vysílení a snížení životní úrovně, a to vše bylo právě tak jako pomalé usmrcování válečných zajatců hladem, součástí všeobecného plánu na vyhubení obyvatelstva za účelem uvolnění německého životního prostoru.

S touto snahou souviselo také, že byli drženi v zajetí nebo, jak tomu bylo u lidí odvečených na práci, ve vězení, což se ovšem téměř rovnalo zajetí, mladí a zdraví lidé, jejichž přítomnost ve vlasti byla nezbytná pro budoucnost jejich zemí.

To vše bylo potvrzeno výsledky posledních sčítání lidí.

Z těchto výsledků jsme zjistili, že se ve všech zemích Německem okupovaných zmenšil počet obyvatelstva o 5—25 %, kdežto Německo je jedinou evropskou zemí, jejíž počet obyvatelstva vzrůstal.

Všechny tyto zločiny jsme prokázali. Poté, kdy jsme předložili dokumenty, kdy byli slyšeni svědci a kdy byly předvedeny filmy, na které se nemohli obvinění ani dívat, aniž ztrnuli hrůzou, nemůže nikdo na celém světě tvrdit, že tábory smrti, popravy válečných zajatců, usmrcení pokojných obyvatel, celé hory mrtvol, zástupy lidí zmrzačených na těle i na duši, plynové komory a spalovací pece — že by byly všechny tyto zločiny jen výplodem fantasmie protiněmecky zaměřených propagandistů; to věru nebude moci nikdo nikdy tvrdit.

A našel se třebaš jediný obviněný, který by chtěl uvést v pochybnost, že skutečnosti námi uvedené odpovídají pravdě? Nemohu je popřít. Pokoušeli se jen zbavit se odpovědnosti tím, že je svalovali na ty ze svých spoluvinníků, kteří se sami odstranili.

„Nic jsme nevěděli o těch hrůzách“, říkají obvinění. Anebo: „Dělali jsme vše, abychom tomu zabránili, ale všemocný Hitler vydával rozkazy a neštrpěl, aby ho někdo neuposlechl, ba ani aby se vzdal své funkce.“

Ubohá obhajoba! Jak mohou chtít, aby někdo uvěřil, že žádnému z nich nebylo nic známo o tom, o čem věděl celý svět, že jejich výzvědná služba jim nikdy nepodala zprávu o oficiálních výstrahách, které dávali rozhlasem válečným zločincům vedoucí činitelé Spojených národů.

Nemohli neuposlechnout rozkazů Hitlerových, nemohli se vzdát svých funkcí? Nuže dobrá! Ale Hitler přece mohl disponovat jejich těly, nikoliv však jejich vůlí; kdyby ho neuposlechl, ohrožovali by snad svůj život, ale zachránili by alespoň svou čest. Zbabělost nebyla nikdy omluvou ani okolností polehčující.

Pravda je ta, že všichni velmi dobře znali učení nacionálního socialismu, neboť měli podíl na jeho vypracování, věděli velmi dobře, k jakým hrůzným zločinům povede snaha o světovládu přívržence tohoto učení i ty, kdož ji uvádějí ve skutek, a převzali za to odpovědnost, neboť získali hmotné i morální výhody, z nichž těžili.

Ale obvinění pevně věřili, že je nestihne trest, neboť byli přesvědčeni, že tváří v tvář vítěznému násilí nebude nikdy položena otázka výkonu spravedlnosti. Přesvědčovali sami sebe, že stejně, jak tomu bylo po válce z roku 1914, nemůže nikdy dojít k mezinárodnímu výkonu spravedlnosti.

Měli za to, že vždy zůstane v platnosti pesimistický úsudek Pascalův o lidské spravedlnosti v oblasti mezinárodních vztahů: „Spravedlnost může být předmětem sporů. Sílu lze snadno poznat, je nepopíratelná. To je důvod, proč nebylo lze učinit ze spravedlivého to silné, a proto bylo z toho, co je silné, učiněno spravedlivé.“

Obvinění se zmýlili. Od doby Pascala se objevovala pomalu, ale jistě mravnost a spravedlnost a tyto pojmy vešly pevně do mezinárodních obyčejů civilisovaných národů k záchraně lidstva před barbarstvím. Víťezství Spojených národů upevnilo dnes svazek síly a spravedlnosti; dokladem toho je Statut, na jehož podkladě byl ustaven tento Tribunál, a bude to potvrzeno vaším rozsudkem.

Tribunál má zajisté v paměti, že francouzská žaloba vymezila v závěrečné části svých výkladů v žalobním spise přesně odpovědnost všech obviněných a prohlásila o nich, že „jsou vinni tím, že jako hlavní hitlerovští vedoucí činitelé německého národa plánovali, schvalovali, nařídili páchat nebo alespoň mlčky trpěli soustavné vraždění a jiné nelidské činy, soustavné násilí na válečných zajatcích a civilních obyvatelích, prováděli

soustavné, ničím neodůvodněné vyhlazování, což byl záměrný prostředek k tomu, aby se dosáhlo nadvlády v Evropě i na celém světě; o tuto nadvládu usilovali pomocí teroru a vyhlazováním celých národů, aby tak rozšířili životní prostor německého národa.“

Zbývá nám jen poukázat na to, že soudní řízení, které před vámi probíhalo, jen potvrdilo a posílilo žalobu i vymezení skutkové podstaty zločinu, které jsme formulovali už na počátku procesu u hlavních válečných zločinců, postavených na základě Statutu před tento Tribunál, aby bylo učiněno zadost požadavkům spravedlnosti a Spojených národů.

Připomenu skutečnosti, které uvedla francouzská delegace. Tyto skutečnosti svědčí o tom, jaký byl náš přínos v tomto procesu. Leč naprosto nehodláme oddělovat naši část od společného celku, který tvoří projevy všech čtyř delegací i výsledky soudního řízení. Opírajíce se o tento celek, budeme pokračovat ve své žalobní řeči a budeme zkoumat otázku individuální odpovědnosti obviněných.

Zkoumáme-li postupně všechny činy, za které jsou obvinění odpovědní, vidíme, že tyto činy záleží ve vraždách, kvalifikovaných krádežích a jiných závažných trestných činech proti zájmům jednotlivců i majetku, t. j. v trestných činech, které vždy byly i jsou trestné ve všech civilizovaných zemích.

Obvinění nebyli fyzickými vykonavateli těchto zločinů, omezili se na to, že vydávali rozkazy, aby byly tyto činy páčány. Jsou tedy spolupachateli podle francouzského práva. Nepřihlížíme-li k některým formálním rozdílům, jsou ve většině zemí ti, kdož jsou vinni těžkými zločiny, i ti, kdož se stali jejich spoluvinníky, trestáni smrtí a jinými přísnými tresty, jsou odsuzováni k těžkým nuceným pracím a k trestům vězení.

Tak je tomu i v anglo-americkém právu. Také ve Francii to platí podle čl. 221 a následujících článků francouzského trestního zákoníku. V Německu je trestána vražda podle čl. 211 německého trestního zákoníku, zabití podle čl. 212, mučení (ubližení na těle) podle článků 223 až 226, otrávení a zabití pomocí plynu podle čl. 229, nakládání jako s otrokem, zotročování a povolání k výkonu vojenské služby v cizině podle čl. 234, krádeže a loupeže podle čl. 242 a 243, podněcování obyvatelstva k násilí podle čl. 130. Tresty pro návodce a pomocníka stanoví články 48 a 49.

Analogická ustanovení platí i v sovětském právu a také v právu všech velkých civilizovaných států.

Vůdčí říšští činitelé, společníci to fűhrera, jsou odpovědní za zločiny, které byly spáchány v době jejich vlády, a jejich odpovědnost je tváří v tvář svědomí světa těžší nežli odpovědnost pouhých vykonavatelů.

Dva obvinění, Frank a von Schirach, doznali, že jejich odpovědnost je větší nežli odpovědnost pouhých vykonavatelů. Frank vypověděl: „Nikdy jsem nezřizoval tábory na vyhlazování židů. Nepomáhal jsem ani tomu,

aby takové tábory existovaly, leč uvalil-li Adolf Hitler na bedra svého národa tuto strašnou odpovědnost, pak doléhá tato odpovědnost i na mne, protože jsme vedli po dlouhá léta boj proti židům a činili jsme proti nim nejrůznější projevy.“

A tato poslední slova Frankova znamenají rozsudek pro něho i pro všechny ty, kdož v Německu nebo za hranicemi Německa prováděli kampaň na pronásledování židů.

Všimněme si také odpovědi Frankovy na otázku jeho obhájce o obviněních, jež jsou uvedena proti Frankovi v žalobním spise. Tato odpověď platí pro všechny obviněné a nejvíce pro ty, kdo byli blíže Hitlerovi, nežli Frank sám: „Co se týče těchto obvinění, řeknu jen tolik, že prosím Tribunál, aby podle výsledků soudního řízení rozhodl o míře mé viny, ale chtěl bych zvláště říci, že po tom, co jsem viděl během těchto pěti měsíců v procesu a co mně umožnilo učinit si představu o všech napáchaných hrůzách, mám pocit hluboké viny...“

Von Schirach zase vypověděl:

„Moje vina, za kterou odpovídám před Bohem a před německým národem, je tato: Vychovával jsem naši mládež pro muže, kterého jsem po velmi dlouhá léta pokládal za vůdce naší země. Vychovával jsem pro něho mládež, která v něm viděla muže, jehož jsem v něm viděl já.“

Moje vina je v tom, že jsem vychovával tuto mládež pro muže, který byl vrahem a který zahubil miliony lidí... Každý Němec, který po Osvětimi ještě hájí rasovou politiku, je vinen...

Toto pokládám za svou povinnost dnes prohlásit.“

Během tohoto procesu se podobné výkřiky svědomí ozývaly jen zřídka. Daleko častěji se obvinění pokoušeli, následující hloupé ješitnosti Göringovy, se ospravedlnit, a opírali se o politický neomachiavelismus, který domněle zprošťuje vůdčí činitele státu jakékoli osobní odpovědnosti. Postačí konstatovat, že nic podobného nikde nestojí v žádném zákoně žádné civilisované země, ale naopak, že činy zvěle nebo úkladů proti osobní svobodě, občanským právům a ústavě jsou trestány přísněji, dopustí-li se jich státní funkcionář a vyšší státní úředník, a obzvláště přísně musí být potrestáni ministři.

Ale na tom můžeme přestat. Náš úmysl záleží v tom, abychom připomenuli, že hlavní trestné činy, které jsou obviněným kladeny za vinu a o nichž zde bylo hovořeno, mohou být posuzovány, bereme-li je každý zvláště, jako porušení trestních zákonů vnitrostátního pozitivního práva všech civilisovaných zemí, a kromě toho i mezinárodního trestního práva. Podle toho není trest za spáchání každého z těchto činů neodůvodněný, naopak, přihlédneme-li k tomu, co bylo výše řečeno, lze pokládat nej-přísnější trest za zasloužený.

Avšak je nutno jít ještě dále, neboť nehledíme-li k tomu, že rozbor

odpovědnosti obviněných ve světle vnitrostátních zákonů nezbavuje je odpovědnosti ani za jeden trestný čin, je tento rozbor jen prvním a přibližným stadiem, které nám umožňuje stíhat obviněné jako spolupachatele a nikoli jako hlavní pachatele. Hodláme dokázat, že byli skutečně hlavními pachateli.

Doufáme, že toho docílíme, rozvineme-li tyto tři these:

1. Činy obviněných jsou složkami zločinného politického plánu.
2. Spolučinnost různých správních odvětví, jimž v čele stáli tito mužové, předpokládá úzkou spolupráci mezi nimi, aby mohla být prováděna jejich zločinecká politika.
3. Obvinění musí být odsouzeni proto, že prováděli tuto zločineckou politiku.

ČINY OBVINĚNÝCH

JSOU SLOŽKAMI ZLOČINNÉHO POLITICKÉHO PLÁNU

Obvinění se zabývali nejrozmanitější činností. Jako politikové, diplomaté, vojenští a námořní odborníci, národohospodáři, finančníci, právníci, novináři a propagandisté — representují obvinění téměř všechny formy svobodné činnosti. Leč pouto, které je pojí, lze bez obtíží zjistit. Všichni dali do služeb hitlerovského státu vše, co měli nejlepšího nebo nejhoršího. V určité míře representovali vlastně mozek tohoto státu. Vezmeme-li každého zvlášť, nebyli mozkiem celého státu. Leč nikdo nemůže mít žádných pochybností o tom, že každý z nich byl důležitou částí tohoto mozku. Vymyslili politiku státu. Chtěli, aby se jejich myšlenka stala skutkem, a všichni tomu, a to všichni téměř stejně, napomáhali. To platí jak pro Hessa a Göringa, tyto politiky z povolání, kteří doznali, že nikdy neměli jiného povolání nežli povolání agitátora nebo státníka; tak i pro diplomaty tohoto režimu — Ribbentropa, Neuratha a Papena; pro vojáky Keitela, Jodla, Dönitze nebo Raedera, pro filosofy (je-li vůbec možno tak je nazývat) Rosenberga, Streichera, Franka a Fricka, kteří vyjadřovali ideologii režimu; pro finančníky Schachta a Funka, bez nichž by byl režim udělal bankrot a zhroutil by se v důsledku inflace ještě dříve, nežli se započalo se znovuvyzbrojováním; pro novináře a propagandisty Fritzscheho a téhož Streichera, kteří oddaně sloužili rozšiřování společných idejí; pro technické odborníky Speera a Sauckela, bez nichž by tyto myšlenky nemohly být nikdy uvedeny ve skutek, jak se to stalo; pro policisty, na příklad Kaltenbrunnera, který s pomocí teroru podroboval lidi myslící; nebo pro obyčejné gauleitery jako Seyss-Inquarta, Schiracha nebo opět Sauckela, pro tyto správní úředníky, úřední funkcionáře a současně politiky, kteří uváděli společnou politiku, navrženou celým souborem státního i stranického aparátu, v život.

Vím, že se stín nepřítomných vznáší v této síni, a dnešní obvinění nám to neustále připomínají . . . „Hitler chtěl, Himmler chtěl, Bormann chtěl“, říkají. „Já jsem jen vykonával rozkazy.“ A obhájci to ještě přepínají. Hitler, tento divotvorný tyran, který jim vnucoval svou vůli s neodolatelnou a nadpřirozenou silou. To je příliš jednoduché, to je tvrzení příliš všeobecné.

Neexistuje člověk, který by byl naprosto nepřístupný námitkám, domluvám a ovlivňováním, a ani Hitler, jako žádný jiný, nebyl takovým člověkem. To je nezvratně patrné z celého soudního řízení, které nám dovoluje učinit si představu o boji rozličných vlivů, které se odehrávaly v okolí tohoto „velkého člověka“. Byly tu osnovány lživé a tajemné intriky, byly rozšiřovány pomluvy a občas jsme si během soudního řízení museli vzpomenout na malé knížecí dvory v dobách italské renaissance, vyskytovalo se tu vše, i vraždy. Což se nezbavil Göring, dříve nežli upadl sám v nemilost, Röhma a Ernsta, kteří se spikli proti němu a nikoli proti svému pánu, jak nám to vylíčil svědek Gisevius?. Taková obrazotvornost, taková houževnatost, šlo-li o špatnou věc, a také taková účinnost, to vše nám ukazuje, že Hitler nebyl tak příliš necitlivý vůči činům a intrikám ve svém okolí. Proč by nebylo možno využít takových intrik pro věc dobrou!

O tom, jak dalece podléhal Hitler cizím vlivům, jsme tu slyšeli přímou svědeckou výpověď, a to výpověď Schachta, který poukazuje kromě na tyto muže i na německý dav, ve kterém všichni obvinění rozdmýchávali nezdravé vášně a snažili se zničit jakýkoli vlastní úsudek.

Což neřekl Schacht v soudním líčení o Hitlerovi: „Domnívám se, že z počátku měl jen špatné sklony; nepochybně si myslel, že si přeje dobro, ale ponenáhlu se stal obětí zbožňování, které vnukal davu, neboť ten, kdo začne svádět dav, končí tím, že sám se stane svedeným. Podobné vztahy mezi vůdcem a těmi, kdož jsou mu podřízeni, vedou k tomu, že se vůdce mimoděk podřídí pudům davu; tomu se však všichni vůdcové mají snažit se ubránit.“

Nuže, v čem záležela hlavní idea, kterou byli všichni posedlí?

Nesporně spočívala v tom, dobýt životního prostoru všemi způsoby, a to i způsoby nejzločinnějšími.

V době, kdy Německo bylo ještě odzbrojeno a bylo třeba zachovávat opatrnost, požadoval Schacht, který byl v okolí Hitlerově, kolonie — vzpomínáme si na svědecké výpovědi Hirschfeldovy; ale Schacht zatajoval a částečně maskoval tuto hlavní ideu státního agitátora, k jehož přívržencům patřil, a bylo by pro nás nesnadnější tuto hlavní ideu odhalit, kdyby nám tu nepřišla na pomoc rozpaky vyvolávající otevřenost „velkého člověka“, který vyložil celému světu už deset let před tím své bojové plány.

Cituji výtah z „Mein Kampf“:

„My, nacionální socialisté, musíme důsledně zastávat své zahraniční politické cíle: zajistit německému národu prostor, který mu náleží. A toto stanovisko, které způsobí krveprolití, je jediné, jež lze ospravedlnit před Bohem a budoucími německými generacemi; před Bohem proto, že jsme přišli na tuto zemi, abychom zde dobývali svůj vezdejší chléb za cenu věčného boje, přišli jsme jako bytosti, kterým nebylo nic darováno bez boje a které budou děkovat za své vládnoucí postavení na zemi jen svému důmyslu a odvaze, jež jim umožní dobýt takového postavení a udržet si je . . .

. . . Stát, který v době zhoršování ras dbá žárlivě o zachování nejlepších žvlů své rasy, musí se jednoho krásného dne stát pánem na zemi . . .

. . . Silnější rasa vyžene rasy slabé, neboť konečný usilovný tlak vpřed k životu roztrhne směšná pouta smutně proslulé lidskosti s individualistickými sklony a uvolní místo pro lidskost, řídící se zákonem přírody, která hubí slabé, aby bylo uprázdňeno místo silným . . .“

. . . Hitler vykládal své myšlenky v úzkém kruhu osob a všichni nacisté se nestavěli k jeho výrokům příznivě. Přesto však byli zpraveni o záměrech svého pána, zůstali po jeho boku a už to je odsoudilo. Není tomu snad tak s Raederem?

„Nejde o to, abychom získali lidi, nýbrž území, které může být zemědělsky vzděláno . . .“, řekl Hitler na poradě s von Blombergem, s von Fritschem a Raederem dne 5. listopadu 1937.

„Expansi lze uskutečnit jedině, pobijeme-li odpůrce a podstoupíme-li riziko . . .“

Když von Fritsch a von Blomberg upadli do nemilosti, octla se silná vojenská mašinerie v rukou Keitela a Jodla, kteří byli vybráni vzhledem k svému služebníckovému cílům tehdejšího režimu. Ve znovuvyzbrojování se pokračovalo. Těsně před konfliktem připomenul Hitler svoji myšlenku:

„Okolnosti se musí přizpůsobovat cílům, kterých je nutno dosáhnout. To není možné bez vpádu do cizích států nebo bez uchvácení cizího majetku.

Životní prostor, odpovídající velikosti státu, je základem každé moci. Na určitou dobu lze upustit od projednávání tohoto problému, ale problém musí být nakonec vyřešen tak či onak. Volba je tato: Vzestup nebo sestup. Za 15 nebo 20 let budeme donuceni nalézt řešení. Žádný německý státník se nebude moci vyhnout tomuto problému.

V této době žijeme ve stavu vlasteneckého vzednutí, které s námi sdílí ještě dva jiné státy — Itálie a Japonsko.

Doby, která je za námi, jsme dobře využili. Učinili jsme všechna konkrétní opatření, která odpovídají cílům, jež jsme vytyčili.

Po šesti letech je dnes situace tato: Dosáhli jsme politického a národ-

ního sjednocení Němců, nepřihlížíme-li ovšem k několika politikům. Dalších úspěchů není možno docílit bez krveprolití. Gdansko není vůbec předmětem sporu. Je to otázka rozšíření našeho životního prostoru na východě a zajištění výživy . . .

Obyvatelstvo neněmeckých území nebude povinno vojenskou službou, bude jen zdrojem pracovních sil. Polský problém souvisí nerozlučně s konfliktem na západě.“ (To je výtah z protokolu o poradě, která se konala dne 23. května 1939 v říšském kancléřství a na které byli přítomni Hitler, Göring, Raeder a jiní; dokument L-79, USA-27).

A tak začala válka, která po několika měsících vzbudila v celém Německu víru, že jeho síla je neodolatelná a že Německo může přistoupit k dobytí celého světa. Vše, co je krutého a nestvůrného, obsahoval výrok Hitlerův:

„Musíme důsledně zastávat své zahraniční politické cíle: zajistit pro německý národ prostor, který mu náleží. A toto stanovisko, které způsobí krveprolití, je jediné, jež lze ospravedlnit před Bohem a budoucími německými generacemi,“ rozvinul Hitler ve svém prohlášení o východních územích na poradě dne 16. července 1941 (L-221). „Tvrdíme, že jsme byli donuceni uskutečnit okupaci, spravovat zemi, atd. Nikdo to nebude pokládat za naše definitivní uspořádání. To vše nám nezabrání učinit nezbytná opatření: popravy, přesídlení, atd.“

A dále: „Partyzánská válka nám poskytne jednu výhodu: umožní nám vyhladit všechny, kdož se nám staví na odpor . . .“

Stejnou myšlenku převzaly a cynicky ji hlásaly jiné hlásné trouby státu a její ozvěnu lze slyšet i v tomto procesu.

V jedné ze svých řečí prohlásil Himmler (dokument PS-1919):

„To kladné, co nám mohou poskytnout národy s ušlechtilou krví, si v případě nutnosti vezmeme, neboť ujmeme se všech jejich dětí a budeme je vychovávat u nás.“

V téže řeči řekl Himmler: „Zda některé národy prospívají nebo chcípají hladem, nás zajímá jen potud, pokud jich můžeme používat jako otroků v zájmu naší civilizace.“

Zda při kopání protitankového příkopu vysílením padne 10 000 ruských ženských nebo ne, to mě zajímá jen potud, pokud to umožní dohotovení tohoto příkopu pro Německo.“

Z téže řeči cituji: „Přijde-li někdo a řekne-li mně: „Nemohu vykopat protitankový příkop s pomocí žen a dětí, protože je to nelidské a zahubí je to“, odpovím mu: „Jste vrahem lidí své krve, neboť nebude-li tento příkop dodělán, zahynou němečtí vojáci, avšak ti jsou syny německých matek.“

Z téže řeči cituji o vyhlazování židů: „Vyhubili jsme bacil. Nebudeme už trpět takovou nákazou a umírat na ni. Vykonali jsme svou povinnost“

z lásky k našemu národu. Naše duše a naše povaha neutrpěla tím žádné újmy.“

Dobytí životního prostoru, t. j. území, jehož obyvatelstvo bylo likvidováno všemi možnými prostředky, a to i jeho vyhlazováním, to byla hlavní idea strany, režimu, státu a tudíž i těchto mužů, kteří byli v čele nejdůležitějších státních a stranických orgánů.

To je hlavní idea, pro jejíž uskutečnění se spojili a v jejímž jménu vynakládali své úsilí. Všechny prostředky byly dobré k tomu, aby byla tato idea uskutečněna: porušování smluv, přepadení a zotročování slabých a mírumilovných sousedů v době míru, vedení útočných totálních válek se všemi hrůzami, které se za nimi tají. Na všem tom se obvinění duchovně i fyzicky podíleli; Göring a Ribbentrop se k tomu cynicky přiznali a generálové a admirálové tomu všemi svými silami napomáhali.

Speer využíval až do úplného vyčerpání a záhuby pracovních sil, které pro něho verbovali Sauckel a Kaltenbrunner, gauleiteri a generálové. Kaltenbrunner používal plynových komor, pro které dodávali oběti Frick, Schirach, Seyss-Inquart, Frank, Jodl, Keitel a jiní. Avšak tyto plynové komory bylo možno zřít jen proto, že byla vypracována příslušná politická theorie, za kterou jsou všichni odpovědni: Göring, Hess, Rosenberg, Streicher, Frick, Frank, Fritzsche, ba i sám Schacht. Což neřekl Schacht:

„Chci, aby se Německo stalo velkým, a k tomu jsem ochoten se spojit třeba s ďáblem.“

Spojil se s ďáblem a s peklem... Odpovědný je za to i Papen, který viděl, jak byli zabíjeni jeho sekretáři a přátelé, ale přesto i nadále přijímal oficiální posláni do Vídně a Ankary, protože, jak měl za to, tím, že sloužil Hitlerovi, si jej usmiřoval.

Nejsou tu všichni, mezi nepřítomnými vinníky jsou mrtví i živí, na příklad průmyslníci, kteří používali pracovních sil ze zotročených zemí, když dříve přivedli Hitlera a jeho režim k moci tím, že mu dali k dispozici peníze, bez nichž nebylo lze nic vykonat; tyto průmyslníci přivedli nacisty k moci z nacionalistického fanatismu a také proto, že doufali, že nacismus bude chránit jejich zájmy.

Jeden člověk se opíral o druhého, vše bylo nerozlučně spjato, neboť totalitní politika, totální válka, přípravy k plánu a provádění plánu na vyhubení národů za účelem dobytí životního prostoru, to vše vyžadovalo koordinovaného a stálého spojení mezi všemi orgány státní moci.

Nyní přistoupíme k druhé thesi, kterou máme vyložit.

KOORDINACE ROZLIČNÝCH ÚŘADŮ, JIMŽ V ČELE STÁLI TITO MUŽI,
JE PODMÍNKOU ÚZKÉ SPOLUPRÁCE MEZI NIMI

Obhajoba se pokouší dokázat, že existovaly neproniknutelné přehrady mezi různými orgány německého státu. Kdybychom tomu měli uvěřit, znamenalo by to, že bychom souhlasili, že existovalo jen souběžné a jen vertikální spojení mezi rozličnými státními a stranickými orgány, mezi správami ministerstev a nacionálně socialistickými organizacemi. Spojení domněle uskutečňovala jen hlava státu, která stála na vrcholu hierarchického žebříčku. Podle obhajoby bylo domněle platnou zásadou ve struktuře německého státu, že spojení uskutečňovala jen jediná osoba, že však tu nebylo koordinace a spolupráce.

To je nesprávné. Je to v rozporu se zásadami nacistického státu a s potřebami státu, ve kterém byly všechny síly zaměřeny k dosažení jediného cíle, a je to také v rozporu s německou skutečností, která vyšla najevo v soudním řízení...

...Příkladů toho je velké množství a tyto příklady lze nalézt ve všech státních úřadech...

...Do všech teroristických akcí, které byly namířeny proti inteligenci, byli zapleteni Ribbentrop a Kaltenbrunner; SD a Wilhelmstrasse²⁸ byly rovněž zapleteny do inscenování přepadu rozhlasové stanice v Gleiwitz, což mělo být záminkou pro útok proti Polsku.

Ze zpráv německé vojenské správy o vyloupení uměleckých sbírek ve Francii vyplývá, že pachatelé jsou zvláštní štáb Rosenbergův i německé velvyslanectví v Paříži (dokument RF-1505). Wilhelmstrasse a armáda postupovaly společně s policií při akcích proti rukojmím, při trestních výpravách a při deportacích obyvatelstva. Tyto příklady by bylo lze rozmnožit. Nehodláme osvětlit tuto otázku vyčerpávajícím způsobem, avšak chceme jen názorně doložit náš názor na ně.

Všimněme si nyní činnosti Rosenbergovy organizace. Rosenberg koordinoval vzhledem k funkcím, které mu byly svěřeny, činnost rozličných odvětví německého státu. Jeho zahraničně politická služebna byla zapojena na ministerstvo zahraničních věcí. Kromě toho byl ideologem režimu, ministrem pro záležitosti východních okupovaných území a přednostou zvláštního štábu, do jehož kompetence spadala umělecká díla. Ve spolupráci s ním působily SD a tajná policie (dokumenty L-188 a 946-PS).

Je třeba konstatovat, že při nuceném nasazování pracovních sil uvnitř státu existovalo stejné spojení a stejná koordinace. Prováděli to všichni ministři a nejvyšší státní funkcionáři, na příklad gauleiteři, a to buď proto, že tuto akci vymysleli nebo ji připravili, nebo po případě proto,

²⁸ Sídlo německého ministerstva zahraničních věcí.

že poskytovali podporu provádění této akce, anebo konečně proto, že z toho měli užitek.

Máme v paměti meziministerskou poradou v Berlíně o této věci a poradou Sauckela, Kaltenbrunnera, Speera, Funka a zástupců OKW, kteréžto porady jsou vylíčeny v dokumentu PS-3819; máme v paměti poradou v Paříži za předsednictví Sauckela, na které byli přítomni zástupci armády, policie a velvyslanectví (dokument RF-1517)....

... V době války byla za vedení Funka úzká spolupráce mezi hospodářskými a administrativními služebnami armády a ministerstvem hospodářství (dokument RF-3-bis). Pro rozvinutí plánů na hospodářskou germanisaci přibralo ministerstvo hospodářství policii (dokument RF-803 a 804). Ministerstvo financí dávalo subvence organizaci SS na provádění vědeckých pokusů s vězni, kterých bylo násilně k těmto zkouškám používáno (L-002-PS). Dlouho před válkou spojovaly za vedení Schachta obdobné svazky, které byly zprvu tajné, avšak později veřejné a daleko těsnější nežli v kterékoli jiné zemi na světě, politiku, finance a hospodářství s armádou. Ve své řeči z 29. listopadu 1938 vyslovil se Schacht o práci, kterou vykonal, takto:

„Žádná emisní banka na světě neprováděla asi tak odvážnou úvěrovou politiku jako Říšská banka od doby, kdy nacionální socialisté přišli k moci... *Avšak s pomocí této politiky* pořídilo Německo nejlepší výzbroj na světě, a to umožnilo naší politice docílit žádaných výsledků...“

Také na poli právním neexistovala už nezávislost. Ministerstvo spravedlnosti se podílelo společně s policií na nejzločinnějších trestných činech. V dokumentu PS-654 se mluví o poradě mezi Thierackem, Himmlerem a jinými, při níž bylo rozhodnuto, že antisociální živlové a vězňové koncentračních táborů, cikáni, Rusové, Ukrajinci a Poláci, kteří byli odsouzeni k trestům převyšujícím tři léta vězení, budou napříště odevzdáváni Himmlerovi, aby byli zahubeni nasazením při pracích, a že napříště nebudou lidé těchto kategorií odevzdáváni pravidelným soudům, nýbrž že budou ihned odesíláni Himmlerovým orgánům.

Konečně splývala v době války teroristická činnost armády a státní i tajné policie. Někdy byla policie podřízena armádě a postupovala více nebo méně samostatně podle rozkazů RSHA. Tak tomu bylo v Belgii. Ve Francii byla sice policie nezávislá na armádě, ale existovala mezi nimi úzká spolupráce. Společně se SIPO a SD měla armáda podíl na pronásledování židů, na správě tábora pro internované v Compiègne a na braní rukojmí (RF-1212 a 1212-bis) i na jejich popravách (RF-1244). Jak jsme zjistili, měla armáda společně s policií účast na teroristických akcích, které směřovaly proti pokojnému obyvatelstvu. Orgány válečného námořnictva a policie se také spojovaly na vyhlazování „komand“ a policie

usmrcovala některé kategorie válečných zajatců, ačkoli všichni váleční zajatci spadali do kompetence OKW (dokument PS-1165).

Počet příkladů o úzké spolupráci stranických orgánů a státních úřadů a o koordinaci jejich akcí, která někdy přecházela do symbiosy, by bylo možno zvětšit. Všechny tyto orgány se snažily o to, aby tou či jinou cestou realizovaly vůdčí politickou ideu, totiž získat životní prostor všemi prostředky.

Z toho vyplývá zcela nepochybně, že mezi obviněnými existovala spolupráce. Kromě přesných již uvedených skutečností nasvědčujících spolupráci, dovoluje nám to, co je známo o všeobecném fungování totalitního státu, jehož osud byl spjat s osudem strany, a o tvrdé surovosti proti opozici, pro jejíž příslušníky byly pohotově koncentrační tábory a plynové komory, tvrdit, že obvinění jako ministři, funkcionáři nebo nejvyšší úředníci, kteří měli v rukou moc státu nebo strany, tvořili jediný celek s jinými muži, kteří zde dnes nejsou, neboť jsou už mrtví nebo jsou určeni pro další soudní řízení. Tímto jediným celkem byla vláda reichu, tímto jediným celkem byl stát jako strana nebo strana jako stát; snad to byla jen jedna jednotka, ale byla to jednotka vědomá a zločinecká, která dávala vyhlazovat miliony lidí za tím účelem, aby mohla bezmezně rozšiřovat hranice říše.

Činy obviněných nejsou vyčerpány trestnými činy, jež jsme právě podrobně probírali ve světle vnitrostátního trestního práva zemí našich i země obviněných. Výsledkem jejich činnosti jsou také veškeré činy německého státu, kterému věnovali svůj život, svědomí, myšlenky i vůli; za to musí nyní být plně a až do posledních důsledků odpovědni vzhledem k tomu, že nedovedli sami zabránit páchání těchto zločinů.

Přistupujeme ke třetí thési:

OBVINĚNÍ MUSÍ BÝT ODSOUZENI PRO ZLOČINECKOU POLITIKU,
JEJÍMIŽ INICIÁTORY A NÁSTROJEM BYLI

Což neřekl doktor Seidl, který obhajuje Franka, toto (str. 55 jeho řeči): „Je známou zásadou a vyplývá to z principů trestního práva všech civilisovaných národů, že stejnorodé činy s přirozeným průběhem mají být hodnoceny jako celek a že přitom nutno hodnotit všechny okolnosti, jež lze pokládat za vhodné k tomu, aby je bylo lze položit za základ rozsudku.“

Všechny zločiny obviněných souvisí s jejich politickým životem. Tyto zločiny jsou, jak víme, podstatnými složkami zločinecké státní politiky. Kdybychom měli pokládat obviněné za kriminální zločince, kdybychom

měli zapomenout na to, že jednali jménem německého státu a v zájmu tohoto státu, a kdybychom měli na ně aplikovat stejné normy jako na darebáky a vrahy, znamenalo by to, že bychom zmenšovali význam tohoto procesu a že bychom nesprávně posuzovali ráz jejich zločinů.

Zločiny, o nichž obyčejně jednají soudy v našich zemích, jsou porušením společenského řádu. Jsou to trestné činy jednotlivců. Jejich rozsah je omezený. Rovněž jejich následky jsou omezené. Nadto se dotýkají tyto zločiny jen malého počtu obětí a v archivech našich zemí nelze nalézt příklady metodického vraždění, spáchaného organisovanými bandami, jichž oběťmi by bylo více než sto lidí. To jsou nejvýznamnější zločinecká spiknutí, jež se vyskytovala v našich zemích. Tomu je tak také proto, že organisace, rozmístění a oprávnění veřejných orgánů a právních institucí v našich zemích jsou takové, že lze zneškodnit zločince ještě dříve, nežli mohou v plném rozsahu uskutečnit své zločinecké záměry.

Tito obvinění se však zmocnili německého státu a učinili z něho stát lupičů a podřídili svým zločineckým záměrům veškerou moc státu. Vystupovali jako náčelníci nebo vedoucí činitelé politického, diplomatického, právního, vojenského, hospodářského a finančního štábu. Činnost těchto štábů bývá obvykle v každém státě koordinována, protože tyto štáby sledují společný cíl, vyjádřený společnou politickou ideou. Víme však, že v nacionálně socialistickém Německu byla tato koordinace zesílena v důsledku vzájemného prolínání stranických a administrativních orgánů. Ze zločinů jednotlivců se staly zločiny společné, neboť se z nich staly zločiny státu. Nadto byly tyto zločiny důsledkem politického snažení každého jednotlivce: „Získat životní prostor za každou cenu.“

Státní zločiny, jichž se dopustil někdo, kdo kontroloval jedno z hlavních úředních odvětví, mohly být spáchány jen proto, že tomu napomáhali všichni vedoucí činitelé všech ostatních hlavních úředních odvětví a že k tomu přispěli. Kdyby zůstala některá úřední odvětví stranou, znamenalo by to zkázu státu a zničení jeho zločinecké moci a ve svém důsledku by to učinilo konec plynovým komorám nebo by to technicky znemožnilo je zřídit. Avšak žádné úřední odvětví nechtělo zůstat stranou, neboť plynové komory a vyhlazování za účelem získání životního prostoru byly projevy nejvyšších idejí režimu a tímto režimem byli obvinění sami.

Což nejsou pro nás důkazem této jednoty ve zločinnosti výroky samotných obviněných, jejich neustálé úsilí a neustálé snahy jejich obhájců prokázat, že jejich úřední odvětví bylo autonomní, aby tak bylo lze svalit odpovědnost armády na policii, ministerstva zahraničních věcí na předsedu vlády, správy pro nasazování pracovních sil na správu pro čtyřletý plán, odpovědnost gauleiterů na generály, krátce abychom tak byli donuceni uvěřit, že se v Německu dělo vše ve zvláštních „přihrádkách“, zatím co vzájemná závislost státních a stranických orgánů a složitý systém velmi

četných orgánů spojovacích a kontrolních, jež fungovaly mezi státem a stranou, svědčí o opaku.

... Takto vám, páni soudcové, předkládáme za pomoci skutečností a bez jakéhokoli právního výkladu pojmu spiknutí a společenství, který by snad mohl být předmětem úvahy podle rozličného právního vzdělání, důkaz o solidaritě a společné vině všech obviněných na spáchaných zločinech.

Na důkaz toho, že se obvinění skutečně dopustili zločinů, postačí to, že byli vedoucími činiteli a nejvyššími funkcionáři strany nebo některého z hlavních státních orgánů, jakož i to, že jednali v zájmu státu, a že za tím účelem, aby napomáhali rozšíření německého životního prostoru, všemi prostředky vymysleli, chtěli, nařídili nebo jen třeba mlčky připustili, aby byly porušovány smlouvy zajišťující nezávislost jiných zemí, aby byly připraveny a rozpoutány útočné války, aby byly soustavně páčány hromadné vraždy a jiná zvěrstva a aby se soustavně provádělo ničím neodůvodněné pustošení a loupení.

Tento zločin je zločinem Německé říše a všichni obvinění napomáhali tomu, aby byl spáchán. Ukážeme to u každého obviněného na materiálu ze soudního řízení. U každého obviněného spočívají tři shora vyslovené hlavní these v podstatě v tomto:

1. Každý obviněný zastával ve státním a stranickém aparátu vynikající postavení, které dávalo do jeho rukou moc nad celým úředním odvětvím nebo několika odvětvími.

2. I když snad některý obviněný neměl v úmyslu „dobýt životního prostoru všemi prostředky“, souhlasil nicméně s tímto hlavním cílem režimu.

3. Ve své vlastní činnosti účastnil se každý obviněný osobně na politickém rozvíjení tohoto hlavního cíle.

U Göringa a Hessa mne Tribunál nepochybně zproští povinnosti obsírně vykládat tyto zásady. Byli určeni za führerovy nástupce. Připojili se k hnutí od samého začátku. Hess vzal na sebe odpovědnost za rasové zákony. Oba napomáhali k tomu, aby byla uvedena ve skutek politická idea režimu, kterou v očích mas ztělesňovali. Svými projevy a přednáškami rozšiřovali tuto ideu ve všech kruzích obyvatelstva.

Göring pomáhal účinně připravovat a vést útočné války.

Je tvůrcem gestapa a koncentračních táborů, ve kterých zahynuly miliony domnělých odpůrců režimu a kde bylo prováděno téměř veskrze genocidium.

Významná část jeho zločinecké činnosti souvisí s prováděním čtyřletého plánu, který byl podle předložených důkazů zaměřen na přípravy k válce. Stejně jako druzí je odpovědný za deportace dělníků, za surové zacházení s nimi, za jejich přidělování k práci ve výrobě, která byla namířena proti jejich vlastním zemím. Kromě toho měl podíl na prikazování válečných

zajatců a politických vězňů k pracím, které přímo souvisely s válečným úsilím říše. Organisoval ničení a vylupování národního hospodářství v okupovaných zemích.

S pomocí zvláštního štábu Rosenbergova organisoval také ve velkém měřítku loupeže uměleckých předmětů, a to často za tím účelem, aby doplnil své vlastní sbírky.

Výnosem führera z 30. května 1932 obdržel *Hess* zmocnění rozhodovat o všech otázkách stranického vedení. Účastnil se přípravy všech zákonů a nařízení a také koncipování führerových rozkazů. Účastnil se jmenování vládních úředníků a vedoucích činitelů pro nasazování pracovních sil. Pečoval o kontrolu strany nad vnitřním životem v Německu. Vykonával přímý vliv na armádu i zahraniční politiku. Podíl, který měl na rozvíjení antisemitismu, rozšiřuje jeho odpovědnost i za zločinné následky tohoto hnutí.

Ribbentrop byl jedním z nejdůležitějších hnacích per v ústrojí strany i státu. Do *Wilhelmstrasse* ho jmenoval Hitler, který choval nedůvěru k diplomatům „staré školy“; *Ribbentrop* vynakládal veškeré úsilí na to, aby vytvořil příznivou diplomatickou situaci pro útočné války, což bylo důležitým prostředkem pro získání životního prostoru. Máme v paměti dokument, který předložili naši britští kolegové a z kterého vychází najevo, že *Ribbentrop* ujistil Ciana v srpnu 1939, že Německo bude bojovat, i kdyby mu byl odstoupen Gdansk i koridor. Jak to bylo doloženo, byl i se svými orgány zapleten do teroristických akcí a do vyhlazování obyvatelstva v okupovaných územích.

Pokud jde o odpovědnost *Keitel*a, bude můj projev rovněž stručný. Poměry, za nichž převzal na pokyn Hitlera funkce, jež dříve zastávali v čele vrchního vojenského vedení *von Fritsch* a *von Blomberg*, to, že se stal členem vládních porad a jeho politická aktivita v těchto funkcích, která došla svého výrazu v tom, že byl s Hitlerem v *Godesbergu* a že se později zúčastnil s Hitlerem porad s *Pétainem* a *Horthym*, a také to, že podepsal rozkazy, z nichž nejvíce známé jsou směrnice k rozkazu „Noc a mlha“, to vše ukazuje na to, že nejde tu o obyčejného vojáka, nýbrž o generála, který byl zároveň politikem.

Úloha, kterou hrál při zatýkání a vraždění vlastenců, znamená pro něho odsuzující rozsudek. Měl mimo jakoukoli pochybnost podíl na vyhubení některých kategorií válečných zajatců, na příklad na tom, že byli předáváni policii za tím účelem, aby s nimi bylo naloženo zvláštním způsobem. Nadto jsme nijak nezapomněli na spojení jeho úřadu s policií a s ozbrojenými oddíly strany. Všichni máme také v živé paměti následky spolupráce jeho služebních míst s *gestapem*.

Kaltenbrunner vstoupil do strany a do *SS* v Rakousku v roce 1932. Byl státním sekretářem pro záležitosti bezpečnostní a policejní v Ra-

kousku a později náčelníkem policie ve Vídni a od 30. ledna 1943 až do kapitulace byl přednostou RSHA. V této poslední době odpovídá za činnost gestapa, policie, SD a za koncentrační tábory.

Byl jednou z nejdůležitějších složek ve zločineckém aparátu při provádění politiky vyhlazovací a genocidia. Jeho odpovědnost za hromadné vraždění je prokázána. Vydával rozkazy o uvěznění v koncentračních táborech a o popravách.

Jak sám říkal: „Opatření, která souvisí s preventivní vazbou, jsou ospravedlněna válkou“.

Pokoušel se nás přimět k tomu, abychom uvěřili, že byl proti opatřením, jichž se užívalo. Tomu však je nemožné uvěřit, protože dobře víme, že nejvyšší moc nad tábory vykonával právě on.

Je nám známo, jak důležité postavení zaujímal v třetí říši *Rosenberg*. Jedno služební odvětví bylo nazváno jeho jménem. Kromě toho byl ministrem pro záležitosti východních okupovaných území a propagandistou. Ve své knize „Krev a čest“ hlásal a rozvinul thesi, podle které má t. zv. germánské rase náležet životní prostor. Vycházel z tvrzení ničím nepodloženého, že „rozšíření nordických lidí vytvoří základ pro rozvoj lidstva“ a že „všude se jeví úpadek, kde tato nordická kultura, místo aby odkázala Ašiaty a semity do trvalého otroctví, se mísí s těmito nečistými živly“, a přicházel k závěru, že pevnina musí být podřízena ideji germánské rasy a této rase samotné.

Předmětem jeho projevu v Norimberku v roce 1933 bylo, že Německo musí dosáhnout všemi prostředky rasové čistoty. Doporučoval vyhlazování židů a víme, že to nebyl pouhý řečnický obrat. Kromě toho napsal ve své zprávě führerovi z 11. srpna 1943 (dokument 042-PS) toto:

„V minulém roce bylo započato s akcemi, jejichž účelem bylo, aby se nenapomáhalo růstu obyvatelstva v Ukrajině a aby se za tím účelem neaplikoval článek 218 německého trestního zákoníku, a tyto akce byly znovu nařízeny při zájezdu ředitele ministerstva zdravotnictví...“

Na Ukrajině byla učiněna opatření proti epidemiím nikoli v zájmu jiných národů, nýbrž výhradně na ochranu německých okupačních vojsk a za účelem zachování pracovních sil, kterých se používá v zájmu německého válečného hospodářství.“

Konečně byl Rosenberg také zapojen do agrese proti Norsku a s pomocí svého zvláštního štábu prováděl soustavné loupeže uměleckých hodnot v celé Evropě.

Frank vstoupil jako jeden z prvních do strany. Byl jejím poradcem ve věcech právních a účastnil se sestavování programu strany. Byl také rádcem führerovým. Byl ministrem spravedlnosti v Bavorsku, poté říšským ministrem, kterému byla svěřena unifikace práva v Německu, a nakonec byl generálním guvernérem v Polsku. Byl jednou z nejdůležitějších složek

státního ústrojí. Byl to on, který se snažil odít do právnické formy státní i stranický program pronásledování a vyhlazování lidí. V roce 1936 hájil v „Časopise pro německé právo“ zřízení koncentračních táborů a prohlásil, že druhým základním zákonem hitlerovského Německa je zákonodárství rasové. Jeho osobní činnost v Polsku napomáhala vyhlazení velkého počtu Poláků. Široce se tím vychloubal v celém svém deníku.

Frick byl členem strany od roku 1925, stal se reichsleiterem a potom generálním zmocněncem pro správu říše, kterým byl od 30. ledna 1933 až do 20. srpna 1943. Byl v čele úřadu pro připojení Rakouska k Německu a pro začlenění oblasti Sudet, Memelu, Gdanska, východního území, Eupenu a Malmédy a Moresnet do říše. Kromě toho byl přednostou ústřední správy pro protektorát Čechy a Morava, generálního gouvernementu, Dolního Štýrska, Horních Korutan, Norska, Alsaska, Lotrinska a všech jiných okupovaných území. Přes rok byl protektorem Čech a Moravy. Ode dne uchopení moci byl říšským ministrem vnitra a také členem říšské rady obrany. Byl zvolen do reichstagu a v roce 1924 podal návrh na antisemitické zákony. Byl naprosto poslušný a nejednou byl hlásnou troubou politických myšlenek režimu...

...Právě *Frick* jmenoval *Himmlera*. *Frick* je odpovědný za antisemitické zákony, konečně *Frick* dal také provádět sterilisaci lidí barevných ras. Kromě toho nařídil zabíjet všechny lidi duševně choré, kteří byli shledáni nevléčitelnými.

Streicher vstoupil do strany téměř hned po jejím založení. Věnoval se naprosto bezuzdné propagandě proti židům, a to jak ve svých veřejných projevech, tak i v článcích a vyzýval německý národ k pronásledování a vyhlazování židů. Byl gauleiterem. Nezavrhuje nic z toho, co se stalo.

Vypovídal takto:

„Poznáme-li, jak hluboká byla osobnost *führerova*, jak jsem to poznal já, a dozvíme-li se o něm (o čemž jsem se já dozvěděl z jeho závěti), že záměrně vydal rozkaz na vyhlazování židů, pak prohlašuji, že měl na to právo.“

Funk vstoupil do strany v roce 1931. Byl vyznamenán zlatým odznakem strany. Byl šéfem říšského tisku, státním sekretářem pro propagandu a konečně od roku 1937 zástupcem *Schachtovým* v ministerstvu hospodářství. V roce 1941 byl jmenován hlavním zmocněncem pro hospodářství a prezidentem Říšské banky.

V roce 1932 byl prostředníkem mezi *Hitlerem* a četnými vůdčími činiteli německého průmyslu. Účastnil se porady průmyslníků dne 20. února 1933, kterou svolal *Göring*, aby byla získána politická a finanční podpora průmyslníků pro provádění nacistického programu.

Funk vypověděl dne 4. května 1946:

„Jako státní sekretář pro propagandu jsem oficiálně odpovědný. Při-

rozně jsem usilovně pomáhal propagandě, jak to dělal každý, kdo zastával odpovědné postavení v Německu, neboť propaganda naplňovala a pronikala do všech koutů duchovního života národa . . .“

Požadoval, aby byli židé odstraněni z odpovědných míst.

Vydával nařízení, aby byla tato myšlenka uvedena ve skutek. Přijal od esesáků sklady zlatých zubů a cenných předmětů, které patřily obětem hromadného vyhlazování. Konečně vybudoval válečné hospodářství a podepsal tajný zákon ze dne 4. září 1938.

Dönitz byl vrchním velitelem válečného námořnictva. Byl dědicem Hitlerovým společně se *Seyss-Inquartem*, který se stal ministrem zahraničních věcí. Dostal zlatý odznak strany. Je nesporné, že vyslovil svůj souhlas se zločineckou politikou režimu . . .

. . . Doporučoval, aby byli na práce nasazeni vězňové z táborů smrti, a to — jak se vyslovil — za tím účelem, aby se produktivita zvýšila o sto procent. Jak nám sám řekl, vyhlásil totální ponorkovou válku a nařídil svým námořníkům, „aby byli tvrdí“ a aby nepodnikali nic na záchranu tonoucích. Konečně schvaloval vraždění komunistů a nabádal k němu.

Raeder byl vrchním velitelem válečného námořnictva před *Dönitzem*. Účastnil se porad u Hitlera, na kterých Hitler rozvíjel své plány. Na protokolech o těchto poradách jsou jeho poznámky. Postavil válečné loďstvo do služeb nacistického režimu. Prováděl tajné znovuvyzbrojování a měl podíl na přípravách agrese proti Polsku a Norsku. Je známo, že nedbal zásad mezinárodního práva. To vyplývá z jeho pamětního spisu ze dne 15. září 1939 (UK-65).

Schirach byl členem strany od svých 18 let. Vstoupil do strany v roce 1925; byl vedoucím hitlerovské mládeže od roku 1931 do roku 1940, gauleiterem ve Vídni až do kapitulace a byl jednou z nejdůležitějších osob režimu. Právě *Schirach* vychoval německou mládež podle stranické ideologie a převzal odpovědnost za následky jediné tehdy formy výchovy. Dovolil, aby *Himmler* mohl verbovat esesáky z řad hitlerovské mládeže.

Od roku 1943 bylo mu podle jeho vlastního doznání známo, jak se zachází se židy; ale už odedávna zastával v této věci naprosto vyhraněné stanovisko a prováděl aktivní antisemitskou propagandu.

Sauckel vstoupil do strany v roce 1925; byl gauleiterem v Durynsku a zmocněncem pro nasazování pracovních sil; dostal čestný titul obergruppenführera SS a zastával vynikající postavení ve stranickém a státním aparátě.

Byl zuřivým propagandistou a pronesl více než 500 projevů, které se zabývají rozvíjením nacionálně socialistické ideologie. Schvaloval politiku vyhlazování lidí. Řekl:

„Co se týče vyhlazování antisociálních živelů, má *Göbbels* za to, že v této

věci je myšlenka o jejich hubení nasazováním na práce nejlepší ze všech“ (dokument 682-PS).

Prohlásil také toto:

„... Führer řekl, že musíme revidovat naše školské pojmy o stěhování národů... A přáním führera je, aby bylo ode dneška za 100 let v Evropě 250 milionů lidí mluvících německy“ (dokument 025-PS).

Měl aktivní osobní účast na přípravách pro vyhlazování lidí. Řekl o tom dne 18. května 1940:

„Dosáhnout dobrých výsledků ve výrobě lze jedině hospodárným používáním pracovních sil.“

Nepočítáme-li miliony občanů z jiných zemí, přinutil asi dva miliony Francouzů pracovat pro válečné potřeby. Při jejich náboru sahal k násilí a k zákrokům policie, SS a armády.

„Svěřil jsem“, prohlásil, „výkonnou moc nad pracovními silami několika zdatným mužům pod vedením nejvyššího náčelníka SS a policie. Vyzbrojil jsem je a vyškolil a musím prosit ministerstvo pro výzbroj, aby jim opatřilo nezbytné uniformy...“

Alfred Jodl byl náčelníkem operačního štábu při OKW. Požíval stejně jako Keitel plné důvěry führera. Měl podíl na postupném vypracovávání útočných plánů. Ke sloužení Hitlerovi ho vedla okolnost, že v okolí Hitlerově byli konservativci rázu Neurathova, Papenova a Schachtova. Dne 22. března 1943 tlumočil rozkaz o deportaci židů z Dánska a o jejich uvěznění v Německu; pošťaral se také o provedení Hitlerova rozkazu o zničení „komand“ (rozkaz z 18. října 1942).

Účastnil se porad o akcích proti letcům ze sestřelených letadel. Podepsal směrnice vrchního vojenského velitelství o „boji s bandami“, ty směrnice, které obsahují ustanovení, jež se příčí zákonům lidskosti.

Papen připravil příchod Hitlera k moci. V souvislosti se složením vlády ze dne 30. května 1932 byl postup této vlády v rozporu s normální činností parlamentních institucí. Dne 2. června vydal Papen nařízení o rozpuštění reichstagu a současně dal plnou volnost hitlerovskému teroru. O svém setkání s Hitlerem v červnu 1932 prohlásil Papen toto:

„Souhlasil jsem s požadavky Hitlera, aby bylo dáno členům SS a SA právo nosit uniformy.“

Nicméně si nedělal žádné iluze o tom, jaké bude mít následky hitlerovské hnutí, kterému sám poskytl pomoc, pro jeho stranu, ale dal přednost Hitlerovi před demokracií. Po volbách z 30. července učinil vše, aby přinutil Hindenburga uznat Hitlera, což se mu během měsíce listopadu také podařilo.

K rasovému problému zaujal Papen stanovisko krajně blahovlnné a nejvýše vyhraněné.

Všichni máme v paměti výňatky z jeho řeči v Gleiwitz v roce 1934.

... Papeň sloužil stranickému i štátnímu aparátu až do kapitulace a jeho činnost nedoznala přerušení ani zavražděním ani zatčením jeho spolupracovníků, ač pachatelé toho byly stát a strana.

Seyss-Inquart se stal členem nacionálně socialistické strany dne 13. března 1938. Zastával rozličné funkce ve straně i ve vládě a stal se konečně zástupcem guvernéra v Polsku a poté říšským komisařem v Holandsku. Prohlásil (cituji z dokumentu 2219-PS):

„... jsem neochvějně a nerozlučně spojen s tím, več věřím: ve Velkoněmecko a führera.“

Ve své řeči z 23. ledna 1939 prohlásil toto:

„... úkol jedné generace, t. j. hybnou sílu národa spatřujeme v tom, abychom vytvořili a udrželi životní prostor, kulturu a hospodářství tohoto národa.“

Řekl také toto:

„... celá naše generace si musí vytyčit úkol, aby veškeré území po řeku Vislu, a nejenom území zabrané na východě, bylo osídleno Němci... Dnešní Slovensko, dnešní Maďarsko a dnešní Rumunsko musí být nově organisovány.

Situace se mně zdá být zralou... Myslím, že celé toto území musí být pod jednotným vedením německým.“ (Výňatek z dopisu *Seyss-Inquarta Bormannovi* z 20. července 1940, dokument PS-3645).

Seyss-Inquart se usilovně snažil o to, aby byla uvedena ve skutek hlavní politická idea strany: dobýt prostoru za každou cenu. Vynakládal všechny své síly na to, aby bylo anektováno Rakousko, odkud pocházel (doznal se, že po 20 let pracoval na uskutečnění myšlenky anšlužu). Je prokázáno, že uzavřel dohodu s Konrádem Henleinem o připojení území Sudet k Německu. Pokud pak jde o Holandsko, spojil tuto zemi cestou svých rozkazů politicky i hospodářsky s říší. Kromě toho je také individuálně odpovědný za soustavné loupeže v Holandsku, za deportaci části obyvatelstva a za opatření, jež měla vzápětí hlad.

Speer vstoupil do strany v roce 1933. Stal se osobním architektem Hitlerovým a jako takový požíval plné jeho důvěry. Od února 1942 byl v čele organisace Todtovy. Od března 1942 byl přednostou oddělení pro výzbroj ve správě pro čtyřletý plán a od září 1943 byl ministrem pro výzbroj. Byl jedním z nejdůležitějších činitelů státu i strany. *Speer* exploatoval v organisaci Todtově více nežli jeden milion lidí a jen v Poruří více než 50 000 Francouzů, kteří byli v roce 1943 odvedeni. Je odpovědný za brutální nakládání se zahraničními dělníky v německých závodech, zejména v závodech Kruppových. Dal zaměstnávat více než 400 000 válečných zajatců ve vojenských závodech, čímž porušoval platné konvence. Jeho zmocněnci měli povinnost navštěvovat za zprostředkování OKW koncentrační tábory a vybírat tam kvalifikované dělníky. Podle jeho vlastního doznání

bylo v jeho službách zaměstnáno více než 32 000 lidí z řad vězňů koncentračních táborů.

Navštívil tábor Mauthausen a sdílí odpovědnost za deportaci židů do zvláštních pracovních táborů, kde byli pobíjeni, i za deportaci 100 000 maďarských židů do leteckých závodů.

Neurath, ministr zahraničních věcí od roku 1932, setrval v této funkci, i když se nacisté chopili moci v roce 1933. Zůstal na tomto místě až do roku 1939. Byl i se svým úřadem začleněn do stranicko-státního aparátu, jak byl tento aparát postupně budován.

Ježto byl členem vlády od samého počátku ustavení vlády, byla mu politická linie hnutí známá. Pokouší-li se tvrdit, že byl ohromen, když se v roce 1937 dověděl, že se Hitler chystá k útočným akcím, pak nicméně se nevzdal své funkce a neučinil nic, aby Hitlera v jeho přesvědčení zvrátil. Naopak, právě *Neurath* se stavěl příznivě k myšlence obsadit levý břeh Rýna a nabádal k tomuto kroku, který byl první etapou útočných válek Hitlerových, jejichž cílem bylo získat životní prostor. Zůstal říšským ministrem až do konce.

Ježto byl *Neurath* konservativcem, povzbuzovala jeho účast ve vládě celé konservativní Německo ke spolupráci s Hitlerem. Von *Neurath* byl velmi důležitou složkou ve stranicko-státním aparátu, a byl proto velmi úzce spojen s tímto aparátem při zločinech, jež záležely ve vyhlazování lidí, což mu bylo známo.

Dne 31. srpna 1940 zaslal doktoru *Lammersovi* dva pamětní spisy: jeden spis sepsal sám, druhý sepsal státní sekretář *Frank*. Oba tyto pamětní spisy navrhuje úplnou germanisaci Čech a Moravy a zničení české inteligence.

Jeden z těchto pamětních spisů, za který je *Neurath* odpovědný, protože jej sám zasílal (je to dokument 3859-PS), obsahuje tyto řádky:

„Vše, co se týká uspořádání poměrů v Čechách a na Moravě, musí být zaměřeno k jednomu cíli, který musí být pro toto území vytyčen, a to k cíli, danému politickými a národně politickými úvahami.

S hlediska politického může být tento cíl jen jediný: Úplné začlenění do Velkoněmecka. S hlediska národně politického musí pak být cílem osídlení tohoto území Němci. Zběžný pohled na dnešní stav se stanoviska politického i národně politického, jak se tento stav jeví podle pozorování i podle zkušeností od doby anexe, ukazuje cestu, kterou nutno zvolit, aby se dosáhlo tohoto jasného a naprosto určitého cíle.

Situace vyžaduje, aby bylo učiněno určité rozhodnutí o osudu českého národa a aby se dosáhlo cíle, který spočívá v úplném začlenění této země a v pokud možno rychlém a úplném jejím osídlení Němci.“

Fritzsche pracoval ve straně před uchopením moci, ale vstoupil do ní teprve v roce 1933; záhy se stal proslulým propagandistou. Během války

řídil správu rozhlasu. Byl hlasatelem hlavní ideje režimu a podněcoval k vraždění židů.

Kromě toho se snažil svými opětovnými projevy vnuknout do mysli německého národa myšlenku, že židé a demokracie ohrožují přímo život tohoto národa, a proto že se musí národ naprosto spoléhat na prozíravé muže, kteří jej vedou.

Schacht zaujímá zvláštní postavení.

Budu se jeho případem zabývat podrobněji. *Schacht* chce ze sebe udělat oběť režimu a tváří se, jako by byl udiven, že je na jedné lavici obviněných s *Kaltenbrunnerem*, který byl jeho žalářníkem. *Schacht* řekl, že nesympatizoval s programem strany. Avšak bývalý ministr *Severing* vypověděl při líčení dne 21. května 1946, že se v roce 1931 dověděl ze zprávy berlínské policie, že *Schacht* měl rozhovory s vedoucími činiteli strany. *Severing* také dodal, že se mu zdály vztahy mezi *Schachtem* a representanty plutokracie a militarismu krajně kompromitující a že by byl nikdy nevstoupil do jedné vlády se *Schachtem*.

Víme, že *Schacht* měl od roku 1930 styky s *Hitlerem* a že mu dal k dispozici své úvěry v Německu i v zahraničí. Nacionální socialisté využili těchto úvěrů v širokém měřítku. V říjnu 1931 na poradě národní fronty v Harzburgu zaujal *Schacht* místo vedle *Hitlera*, *Hugenberga* a *Seldteho*. Činil pokusy, aby *Hitler* vstoupil do vlády *Brüningovy*. Výsledkem porady velkopřemyslníků u *Göringa*, které se účastnil *Hitler*, bylo, že *Schacht* organisoval financování voleb v březnu 1933, které měly rozhodující význam (dokument USA-874). Od uchopení moci hrál *Schacht* vynikající úlohu v aparátu strany i vlády, stal se presidentem Říšské banky a ministrem hospodářství.

Dne 19. ledna 1939 opustil své místo v Říšské bance a stal se říšským ministrem. V této funkci setrval až do 21. ledna 1943.

Jsa obratný a přizpůsobivý, dovedl své myšlenky zakrývat pod škraboškou ironie nebo drzosti a nikdy nebyl zcela otevřený.

Nicméně je také zjištěno, že důrazně naléhal na rozšíření německého životního prostoru. Když se pokoušel uvést nás v omyl svými řečmi o tom, že naléhal na získání kolonií, a když ho dotazovatelé upozorňovali, že by žádné koloniální zisky nemohly za daného stavu věcí Německu pomoci vyřešit jeho vnitřní problémy, neměl na to odpověď.

Dovedl používat hrozeb vůči demokratickým státům a nevyhýbal se ani zastrašování vydíráním. Při jednom ze svých zájezdů do Ameriky řekl po jakémisi úspěchu strany: „Varoval jsem vás velmi důrazně, když jsem řekl: nezměníte-li v cizině svou politiku vůči Německu, bude mít brzy *Hitler* daleko více stranníků a přívrženců.“

Jakou úlohu hrál *Schacht* při rozvíjení zločinecké politiky?

Od doby jeho vstupu do Říšské banky bylo započato s prováděním pro-

gramu na financování velikých staveb. Stavby nových železnic i autostrád, všechny tyto práce sledovaly strategické cíle.

Kromě toho byla značná část úvěrů tajně vynaložena výhradně na vojenskou potřebu.

Od roku 1935 se tempo znovuvybrojování zvýšilo, čemuž napomáhala nová finanční opatření, která Schacht vymyslel.

Tento klasický a neprodejný národohospodář se stal podvodníkem, aby mohl uskutečnit hlavní záměr strany. Pomocí směnek MEFO bylo financováno znovuvybrojování. Emitované akcie nebyly ničím kryty a byla založena druhá obdobná společnost, která nehonorovala směňky první společnosti.

Výstavce směňky, jako směnečník první směňky, připojoval prolon-gaci, jejíž platnost byla určena na dobu mezi lednem a březnem 1942. To, že bylo stanoveno právě toto datum, má svůj hluboký význam. Schacht zvolil rok 1942 jako dobu, kdy jeho podvodné machinace skončí. Doufal, že do té doby pomůže mu válka vyřešit finanční problém. Originální směňky přicházely do účtů Říšské banky. Směňky nebyly zdaňovány, aby nebyla možná kontrola množství směňek pomocí změn v daňových příjmech. Tyto operace byly zahaleny tajemstvím. Všechny úvěry, které bylo lze získat v markách, byly od roku 1935 investovány Říšskou bankou do ozbrojení. Ke konci roku 1938 bylo směňek MEFO v aktivech Říšské banky za 6 miliard a z nich bylo za 3 miliardy směňek nekrytých. Na konec muselo být Schachtovi jasné, že jsou jen tři možná řešení:

1. konsolidace dluhu pomocí zahraničních půjček, ale tyto půjčky byly nacistickému Německu, které se znovu vyzbrojovalo, odpírány;
2. inflace podobná inflaci v roce 1923, což by znamenalo konec režimu;
3. válka.

Nesmíme zapomínat, že Hitler napsal ve svém dopise Schachtovi z 19. ledna 1939 toto: „Vaše jméno bude pro nás vždy a především spojeno s první etapou národního znovuvybrojení.“ Od 1. dubna 1935 do 31. prosince 1938 zvýšily se výdaje Německa na znovuvybrojení, pokud je nám známo, na tři sta čtyřicet pět miliard čtyři sta patnáct milionů franků. V téže době vydávala Francie jen třicet pět miliard devět set šedesát čtyři miliony franků. To jsou výsledky Schachtovy činnosti.

Takové vypětí ukazuje jasně cíl, který sledoval Schacht. Stejný poměr byl v roce 1940 na bitevním poli ve Francii, kde proti jedné francouzské pancéřové divisi stálo deset německých.

Odchod Schachta z Říšské banky i z ministerstva hospodářství nelze vykládat v jeho prospěch. Mezi ním a Göringem vznikly neshody ve věci provádění čtyřletého plánu. Schacht nechtěl být podržěn Göringovi. vzdal se dne 26. listopadu 1937 funkce ministra hospodářství, ale zůstal i nadále presidentem Říšské banky a ministrem bez portefeuille. Dne 7. led-

na 1939 odevzdal Hitlerovi pamětní spis, ve kterém mu oznámil, že množství směnek MEFO, které jsou v oběhu jeho vinou, ohrožuje měnu. Z technických důvodů nemohl zůstat v Říšské bance, nebyl tedy jeho odchod vyvolán politickými důvody, nýbrž důvody rázu technického, které souvisely s organizací hospodářství. Nadto zůstal i nadále ministrem bez portfeuille. Této funkce se vzdal teprve v lednu 1943, tedy v době, kdy Němci byli rozdraceni u Stalingradu, a v době, kdy stranicko-státní aparát začal ve svých základech praškat. Je nepochybné, že tehdy už nemohl být užitečný. Leč je také zřejmé, že se mohl stát znovu užitečným později jako zprostředkovatel pro uzavření kompromisního míru.

Jaký význam má to vše, jde-li o muže, který dovedl seskupit kolem sebe všechny pangermánské finanční a průmyslové síly, aby je přivedl k Hitlerovi a dal mu možnost uchvátit moc, o muže, který svou přítomností vnukal důvěru k nacistickému Německu, o muže, který umožnil stranicko-státnímu aparátu, aby se zaměřil na dobytí životního prostoru? Tento muž byl jedním z těch, kdož nesli hlavní odpovědnost za zločinnou činnost stranicko-státního aparátu.

Jeho finanční schopnosti byly schopnostmi nacistického státu a jeho podíl na zločinech tohoto státu nelze vykládat dvojím způsobem. Je plně vinen a je v plné míře odpovědný.

Pokud jde o posledního důvěrníka Hitlerova, totiž o *Bormanna*, je nám známo, že vzal do svých rukou vyhlazování židů.

Bylo by zbytečné o něm více mluvit.

Tím končím svůj výklad o individuální odpovědnosti každého obviněného, avšak nikoli proto, že by toto téma bylo už vyčerpáno, nýbrž proto, že doba, kterou přiděluje Tribunál každému zástupci žaloby pro žalobní řeč, nám dovoluje se vyslovit jen o rozvrhu práce, která by sama zasluhovala soustavného výkladu. Příklady, které dokreslují naše tvrzení, by bylo lze rozmnožit. Veškeré skutečnosti, o nichž podali zástupci čtyř delegací během devíti měsíců své zprávy, by bylo lze zařadit do našeho rozvrhu a tato věc sama o sobě ukazuje, že náš úsudek je přesvědčivý a že plně odpovídá skutečnému stavu věcí.

Domníváme se tedy, že důkazy potvrzují, že všichni obvinění měli podíl na zločinech, kterých se dopustil německý stát.

Máme za to, že všichni tito muži byli opravdu spojeni ve snaze dosáhnout jednoho politického cíle a že všichni tak či onak napomáhali při páchání nejtěžšího zločinu, totiž genocidia, že napomáhali vyhlazování ras nebo národů, jichž záhuba jim měla umožnit ovládnout tak zvaný životní prostor, jež pokládali za nutný pro pověstnou germánskou rasu . . .

Vyslechli jsme námitky obhajoby. Nejdůrazněji je vyložil dr. Seidl (str. 25 jeho obhajovací řeči ve věci Frankově):

„Platné právo vychází ze základní zásady, že subjektem trestného činu

je v mezinárodním právu jedině svrchovaný stát a nikoli jednotlivci...“

V závěru pak upírá nám dr. Seidl právo tyto muže odsoudit.

Začneme s tím, že ani jeden z obviněných nebyl „jednotlivcem“, o kterém mluví dr. Seidl.

Domníváme se, že jsme prokázali, že mezi obviněnými byla spolupráce a shoda mínění podepřená akcemi strany, jež existovaly kromě spojení mezi ministry a vedoucími činiteli úřadů, jak se vyskytuje ve všech demokratických zemích.

Poznamenejme také, že by se přičilo svědomí ponechat bez trestu muže, kteří dali do služeb tohoto jednotného celku (státu) — svůj důmysl a svou vůli, aby využili moci a hmotných možností státu k tomu, aby, jak tomu bylo v tomto případě, byly zabíjeny miliony lidských bytostí a aby byla takto uváděna ve skutek dlouho před tím záměrně promyšlená zločinná politika. Svrchovanost státu, do které se tito muži halili, byla jen maska. Sejměte tuto masku a za ní se skrývá odpovědnost muže. Pan Seidel to ví právě tak dobře jako my, ale tvrdí, že „takové je platné mezinárodní právo“.

Jakou úctu projevuje tu dr. Seidl k tomuto platnému právu, ale jak podivně zní v jeho ústech další slova, když krátce na to uvažuje o haagských konvencích z roku 1907, které, což budiž konstatováno, nebyly vypověděny žádným signatárním státem, ba ani Německem, a zdvořile zdůrazňuje, že ustanovení těchto konvencí, které se opírají o zkušenosti z válek XIX. století, neplatí v XX. století. Dnešní války prý rozhodně překročily rámec stanovený haagskými konvencemi.

Tak praví dr. Seidl:

„Ustanovení Haagské konvence, která se týká vedení pozemní války, nejsou ani při velmi extensivním jejich výkladu, ba ani tenkrát, provedou-li se v nich určité změny nebo budou-li zachovávána, použitelná k tomu, aby bylo lze s jejich pomocí odůvodnit individuální trestní odpovědnost.“

Pro dr. Seidla nesnáší tudíž mezinárodní právo žádné výjimky, když hodlá z toho těžit výhodu, ale totéž mezinárodní právo zná výjimku, když znamená odsouzení pro jeho klienta.

Podobná dialektika, při které se používá falešných syllogismů, má jen zdání pravděpodobnosti. Pan Seidl se vyzná v sofistice, ale nemůže tím nikoho přesvědčit...

... Řeči obhájců vyvolávají dojem, že většina obhájců skládá všechny naděje na to, že věc bude posuzována s hlediska úzce právního nebo pseudoprávního.

Velmi četné otázky byly předmětem jednání. Lze mluvit o válkách spravedlivých a nespravedlivých a o válkách obranných a útočných. Lze mluvit o světovém právním svědomí, lze mluvit o jednoznačném kritériu

agrese? Tyto věci působí starosti obhajobě, obhájci však nemají zájem o to, jak mají být potrestáni ti, kdož měli podíl na tom, že toto ústrojí zkázy fungovalo.

Když mluví obhájci o „platném právu“, dělají to proto, aby popírali oprávnění tohoto Tribunálu vynést rozsudek; a dr. Jahrreiss upírá jakoukoli autoritu právu „ve formě, v jaké by mělo být pojímáno“ jako právo morální a pokrokové (str. 3.) Všichni však zapomínají, že platné právo, toto jediné právo, jehož se dovolávají, není právo vytvořené v minulosti, že platným právem je také ono právo, které vyhlášují soudcové v konkrétním sporu v procesu. Všichni zapomínají, že právní nauka se vyvíjí. A v případech, kdy neexistují psané zákony, lze mluvit nejvýše o předchozích tradicích a zkoumat, zda platí i nadále a zda se lze o ně opírat.

Ale nebudu se dále zabývat vývody obhájců. Chceme se vyhnout diskusím.

Jeden trestný čin z těch, které byly projednávány v tomto procesu, zastihuje všechny ostatní trestné činy: je to metodické a soustavné vyhazování lidí, obývajících životní prostor, který si Německo chtělo vzít.

Byly ovšem páčány i jiné zločiny. Ale ty byly jen prostředkem; o těch jsme hleděli mluvit jako o druhořadých, vedlejších zločinech, do té míry je hlavní zločin převyšoval svým brutálním rázem.

Bylo by účelné vniknout do povahy tohoto zvěrstva a s veškerou vážností zjistit, jaké nebezpečí mohlo znamenat pro lidstvo, aby tak bylo lze zvolit náležitý trest.

Zločin, jehož se tito mužové dopustili, není zločinem jednoduchým. Na to jsme už poukázali. Obyčejný zločinec zná svou oběť a vidí ji před sebou. Sám jí zasadí ránu a ví, jaký účinek bude rána mít. Kromě toho, i když je jen spolupachatelem, je dosti úzce spojen po stránce morální i psychologické s hlavním pachatelem, takže s ním sdílí do určité míry jeho nebezpečí a sleduje reakci, když je rána zasazena a oběť klesne.

Genocidium, vraždy nebo kterýkoli jiný zločin, jehož se dopustí státní aparát, je čin anonymní. Nikdo nenese hlavní odpovědnost, všichni se o ni podílejí: ten, kdo svou přítomností poskytuje svou podporu aparátu, ten, kdo zločin přímo spáchá, ten, kdo vysloví jen přání, aby byl zločin spáchán, právě tak jako ten, kdo dal rozkaz, aby byl spáchán. Ten, kdo rozkaz vykonává, si sám sobě opakuje: „rozkaz je rozkaz“ a plní své povinnosti kata.

Ten, kdo činí rozhodnutí, činí tak, aniž se zachvěje, ba snad ani nemá přesnou představu o všech konkrétních následcích, jež mají rozkazy jím vydané vzápětí. Jenom tak je třeba vykládat zděšení, které se zmocnilo některých obviněných během několika minut, kdy byl předváděn film o koncentračních táborech. Ti pak, kdo svou všeobecnou účastí v práci strany a státu jen trpěli, aby byl zločin spáchán, měli pocit, jako by byli

diváky a hráli pasivní úlohu při jednání, které se jich naprosto netýkalo. Přitom měli za to, že se nemusí obávat vůbec žádného trestu.

Podle německého plánu byly stát i strana silné a odhodlané existovat tisíc let. Spravedlnost byla odstraněna.

S hlediska mezinárodního zajišťuje platné právo nedotknutelnost osobní, alespoň tak mnozí mají za to. Kromě toho neexistuje žádné stálé mezinárodní soudnictví, které by se mohlo obrátit proti loupeživým státům. Na vojenskou porážku nikdo ani nemyslel, do té míry se domnívali, že učinili všechna bezpečnostní opatření. Nadto stojí za zmínku, že kulminací bod při hromadném vraždění, totiž rozkaz, který byl podnětem pro používání plynových komor, spadá do doby, kdy stát i celý režim byl přesvědčen o svém vítězství anebo nebral dosud vážně předzvěsti porážky...

... Situace byla příznivá tomu, aby nedošlo k reakci. Skutečnosti ukázaly, že žádný z těchto mužů necítil potřebu, aby se na těchto podmínkách něco změnilo.

Většina obviněných dobře chápala, že jsou účastníky tragedie. Předpokládám, že vynakládali větší úsilí na to, aby ulehčili svému svědomí, nežli aby oklamali soudce, když svalovali svou vinu na některého ze svých sousedů na lavici obviněných.

Jen málo jich mělo odvahu doznat, jak to udělal Schirach a Frank, že se nemohou, když byli složkou státního aparátu, zbavit odpovědnosti a riskovat tím, že svalí svou vinu na německý národ, který nedovedl svrhnout své pány. Druzí obvinění zapírali vše. Když byly předloženy v jejich věci důkazy, snažili se vším způsobem zmenšit svou odpovědnost doufajíce, že se jim to zdaří, ale jak to řekl Severing po výpovědi starosty Oranienburgu a starosty Buchenwaldu a jak to potvrdil i Frank, všude po celém Německu byla rozšířena šeptanda, že v táborech lidé umírají. To je dnes známo už celému světu. Doufají tito obvinění stále ještě, že se jim podaří přimět nás k tomu, abychom uvěřili, že jedině oni o ničem nevěděli?

Ti z nich, kteří jsou méně vinni, pokud ovšem vůbec lze zjistit nějakou hierarchii mezi hlavními zločinci, se neodvážili postavit se na odpor, ale jejich zločinná zbabělost měla vzápětí tak hrůzné následky, že nemůže být ani řeči o nějakém zmírnění trestu pro ně.

Zločinnost se zřejmě zvětšuje ve všech státech bez ohledu na to, že se zdokonalovaly metody trestu. V mezinárodním právu jsme svědky obdobného zjevu. Toto právo však vykazuje velký vzestup, neboť až dosud neexistovaly žádné prostředky pro uložení trestu. Průmyslová revoluce a rozvoj přírodních věd znásobily potenciální síly státu.

Nechť soustřeďuje stát ve svých rukou přírodní bohatství a jeho exploataci, nechť se zmocní úvěrů a provádí s jejich pomocí nejrůznější

měnové manipulace, zvyšuje daně a zvětšuje nucené i dobrovolné půjčky. Nechť ještě více spojí národy se svým osudem tím, že rozšíří podpůrné veřejné instituce, nechť řídí myslí lidí pomocí propagandy rozhlasem. Všechny zločinné prostředky má ve svých rukou a může jich používat a může s nimi nakládat podle svého uvážení, ale jen potud, pokud vy, páni soudcové, neuvedete do mezinárodního práva ustanovení o trestech. Je nezbytné napříště umožnit, aby bylo zabráněno zločinné činnosti kteréhokoli loupeživého státu . . .

Víme, kam vedlo nacistické učení. Svědek Roser líčil výroky mladého německého vojáka, který popsal masakr v jednom ghettu a zakončil své vyprávění takto: „Je to, milý příteli, děsné, ale . . . rozkaz je rozkaz.“

Tribunál nalezne na konci dokumentu F-655, který je ve sbírce dokumentů předložených francouzskou delegací, hrůznou poznámku Kramera. Kramer byl dříve, nežli se stal náčelníkem tábora v Bergen-Belsenu, velitelem tábora v Natzweileru (Alsasko) a tam sám otrávil plynem 80 lidí. Máme o tom důkazy. Na otázku: „Co byste dělal, kdyby byli všichni nezemřeli?“, odpověděl: „Hleděl bych je znovu otrávit a přidal bych do komory ještě jednu dávku plynu. Nepociťoval jsem žádné vzrušení, když jsem to dělal, neboť jsem dostal rozkaz popravit 80 vězňů způsobem, o kterém jsem vám vypravoval. Ostatně byl jsem tak vychován.“ Jaká to děsná obžaloba celého systému! Tento člověk byl dříve, nežli se stal z rozkazu vrahem, účetním v Augspurku . . . A nyní volá nevinná krev o pomstu.

Znáte zločin!

Víte, z jakého důvodu a jakými prostředky byl páchán! Tento příšerný zločin, který je bez precedentu, je zločinem „nacionálně socialistického“ státu. Ale všichni obvinění jako vedoucí činitelé nacionálně socialistické strany a vyšší vedoucí činitelé státu mají hlavní odpovědnost za to, že tento zločin plánovali a jej páchali. Jejich podíl na zločinu státu a strany je jejich osobní vinou, kterou nelze zahalit nějakou osobní nedotknutelností. Musí za to pykat.

Jsou vám také, páni soudcové, známa nebezpečí, kterým jejich zločin vystavil svět, a znáte utrpení a neštěstí, které uvalili tito muži na lidstvo.

Zasluhují trest neúprosný a krutý?

Nechť je rozsudek správedlivý — to postačí!

Stupeň viny je ovšem do určité míry různý. Ale plyne z toho snad, že by měl být i trest různý? Vždyť i ten, kdo je podle našeho názoru méně vinen než druzí, zasluhuje smrt!

Ihned poté, co skončí tento mezinárodní proces a poté, co hlavní váleční zločinci budou potrestáni, vrátíme se do svých zemí a tam pravděpodobně budeme soudně stíhat ty, kdož plnili příkazy nacionálně socialistické strany, ty, kdož vystupovali pouze v úloze katů.

Jak bychom mohli žádat trest smrti pro nějakého nového Kramera, nějakého nového Hesse nebo velitele táborů, kteří mají na svědomí miliony lidských bytostí, které byly popraveny na příkaz, vzniknou-li dnes u nás pochybnosti, máme-li sáhnout k nejvyššímu trestu u těch, kdož byli hybnou pákou zločinného státu, státu, který vydával tyto příkazy.

Navíc je osud těchto lidí zcela v moci vašeho svědomí.

Jejich osud již není více v našich rukou, náš úkol je skončen. Nyní vy, odcházejíce na závěrečnou poradu, musíte v mlčenlivém uvažování vyslyšet volání krve nevinných lidí, kteří vás vyzývají, abyste vykonali spravedlnost.

Závěrečná řeč hlavního žalobce za SSSR R. A. Ruděnka

(Pronesená dne 29.—30. července 1946)

Pane předsedo!

Páni soudci!

Shrnujeme průvodní řízení o hlavních německých válečných zločincích. Během devíti měsíců byly podrobeny nejpečlivějšímu, nejpodrobnějšímu zkoumání všechny okolnosti případu, všechny důkazy, předložené soudu žalobou i obhajobou. Ani jeden čin, kladený obviněným za vinu, nezůstal neproověřen, ani jedna okolnost, která měla význam, nebyla opomenuta při projednávání této věci. Po prvé v dějinách zodpovídají se zločinci proti lidskosti za své zločiny před Mezinárodním trestním soudem, po prvé národy soudí ty, kteří v ohromné míře zalili krví rozsáhlá prostranství země, kteří vyhlazovali miliony nevinných lidí, ničili kulturní hodnoty, zavedli systematické vraždění, mučení, vyhlazování starců, žen a dětí, kteří hlásali nezkrotný nárok na panství nad světem a uvrhli svět do propasti nevídaných utrpení. Ano, takový soudní proces se koná po prvé v dějinách soudnictví. Soudí soud, vytvořený z mírumilovných a svobodymilovných zemí, které vyjadřují vůli a hájí zájmy všeho pokrokového lidstva, které nechce, aby se opakovalo utrpení, které nedopustí, aby banda zločinců beztrestně připravovala zotročování národů a vyhlazování lidí a pak uskutečňovala svůj fantastický plán.

Lidstvo volá k odpovědnosti zločince a jeho jménem my, žalobci, vznášíme žalobu v tomto procesu. A jak jsou ubohé snahy pochybovat o právu lidstva soudit nepřátele lidstva, jak jsou neopodstatněné snahy zbavit národy práva trestat ty, kteří učinili svým cílem zotročení a vyhlazení národů a tento zločinný cíl po mnoho let neustále uskutečňovali svými zločinnými prostředky. Tento proces se provádí tak, že obviněným, kteří jsou obviněni z nejtěžších zločinů, byly poskytnuty všechny možnosti hájit se, všechny nutné zákonné záruky. Když se ve

své zemi postavili do čela řízení státu, odstranili obvinění všechny zákonné formy soudnictví a zavrhli všechny zásady soudnictví přijaté kulturním lidstvem. Avšak je samotné soudí Mezinárodní soud a zachovává všechny právní záruky a zajišťuje obviněným všechny zákonné možnosti obhajoby.

Shrnujeme nyní důkazní řízení, činíme závěry z důkazů projednaných soudem, vážíme všechna fakta, na nichž je založena žaloba. Tážeme se: bylo před soudem potvrzeno obvinění vznesené žalobou na obviněné, byla dokázána jejich vina? Na tuto otázku je možno dát pouze jednu odpověď: důkazní řízení žalobu plně potvrdilo. Klademe obviněným za vinu pouze to, co bylo u soudu dokázáno naprosto nepochybně a hodnověrně, a dokázány byly všechny hrozné zločiny, které během mnoha let připravovala banda zvrhlých zločinců, kteří uchvátili v Německu státní moc a kteří prováděli po mnoho let tyto zločiny a nepřihlíželi ani k zásadám práva, ani k základním pravidlům lidské morálky.

Tyto zločiny jsou dokázány, nemohly je vyvrátit ani výpovědi obviněných, ani vývody obhajoby a není možno je vyvrátit proto, že nelze vyvrátit pravdu, a právě pravda je pevným výsledkem tohoto procesu, spolehlivým výsledkem našeho dlouhého a vytrvalého úsilí. Žaloba je dokázána ve všech svých částech. Je dokázáno, že existoval společný plán nebo spiknutí, jehož se účastnili obvinění, aby připravovali útočné války, porušující normy mezinárodního práva, aby zotročovali a vyhlazovali národy. Existence takového plánu nebo spiknutí je nepochybná, stejně jako je v tomto spiknutí nepochybná vedoucí úloha obviněných osob v tomto procesu. V této části je žaloba potvrzena všemi důkazy důkazního řízení, nespornými dokumenty, výpověďmi svědků i obviněných. Veškerá činnost obviněných byla zaměřena k přípravě a rozpoutání útočných válek.

Celá jejich tak zvaná „ideologická práce“ spočívala v kultivování nelidských instinktů, ve vštěpování nesmyslných myšlenek rasové nadřazenosti do vědomí německého národa a v praktických úkolech zničení a zotročení lidí „neplnoprávných ras“, které byly prý jen hnojivem ke vzrůstání „panské rasy“. Jejich „ideologická práce“ spočívala ve vyzývání k vraždám, loupežím, ničení kultury a vyhlazování lidí.

Obvinění se připravovali k těmto zločinům již dávno a pak je uskutečňovali, napadali ostatní země, uchvacovali cizí území a vyhlazovali lidi.

Kdy vznikl tento plán či spiknutí?

Stanovit přesné datum, den a hodinu, kdy se obvinění smluvili, že budou páchat své zločiny, je ovšem sotva možné.

Nemůžeme a nebudeme zakládat své závěry a tvrzení na dohadách a předpokladech. Avšak s naprostou nepochybností je třeba pokládat

za zjištěné, že se tak stalo od okamžiku, kdy fašisté uchvátili v Německu státní moc, přistoupili k uskutečňování svých zločinných plánů a využívali moci k přípravě útočné války.

Veškerá činnost obviněných byla zaměřena na přípravu Německa k válce.

Skutečnost, že se zbrojilo a že hospodářství bylo přebudováno pro válečné cíle, je naprosto nesporná, byla zjištěna v dokumentech a přiznali ji obvinění.

Tážeme se, k jaké válce se obvinění začali připravovat hned po uchopení moci? Snad k válce obranné?

Vždyť nikdo se nechýstal Německo napadnout, nikdo neměl takový cíl a podle mého názoru ho nemohl mít.

Jestliže se Německo nepřipravovalo k obranné válce, pak, protože skutečnost, že válka byla připravována, byla zjištěna, je jasné, že se Německo připravovalo k válce útočné. Taková je logika skutečností a takové jsou skutečnosti. Německo zahájilo a rozpoutalo tutéž válku, kterou připravovalo, a v letech 1937—39 došlo k tomu, co bylo připravováno v roce 1933.

Z toho vyplývá: plán nebo spiknutí existovaly nejpozději od roku 1933, t. j. od okamžiku, kdy fašisté uchvátili státní moc a využívali jí ke svým zločinným cílům.

To je skutečností a slova obviněných, která pronesli tehdy, kdy nepředpokládali, že budou obvinění, tyto skutečnosti pouze potvrzují.

Stačí poukázat na projevy Schachtovy, Kruppovy a jiných o tom, jak se fašistická vláda připravovala k válce a jak tomuto účelu podříдила všechny oblasti politického a hospodářského života.

Pokládám za dokázané obvinění souzených z toho, že v roce 1933, kdy hitlerovci uchvátili v Německu moc, vypracovali plán nebo spiknutí, zahrnující páchání zločinů proti míru, válečných zločinů a zločinů proti lidskosti.

Důkazní řízení plně dokázalo, že obvinění páchali zločiny proti míru, spočívající v plánování, přípravě, rozpoutání a vedení útočných válek, porušujících mezinárodní smlouvy, dohody a závazky.

Zde mluví skutečnosti samy za sebe: jsou to války, které měly za následek nevídané oběti a zpustošení, a jejichž útočná povaha je zjištěna naprosto nepochybně.

Vina obviněných, že spáchali zločiny proti míru, je plně dokázána.

Plně je dokázána žaloba, že spáchali válečné zločiny spočívající v tom, že vedli války methodami odporujícími zákonům války a válečným zvyklostem.

Ani obvinění, ani jejich obhájci nemohli nic namítat proti skutečnostem, že byly spáchány tyto zločiny.

Vše, co mohli říci o této věci, bylo, že obvinění sami bezprostředně nepáchali tato zvěrstva — vyhlazování lidí v plynových automobilech a koncentračních táborech; že svýma rukama nevyhlazovali židy a že dokonce neznali jednotlivé podobné skutečnosti, avšak že tyto skutečnosti existovaly — to nepopírají ani obvinění. Obvinění přiznávají tyto skutečnosti.

Lichý způsob obhajoby!

Obvinění, kteří zaujímali nejvyšší vedoucí funkce v hitlerovském Německu, nemusili ovšem vlastníma rukama střílet, věšet, rdousit a zmrazovat živé lidi ve formě pokusů. To dělali z jejich příkazů jejich podřízení, katové, kteří vykonávali, abychom tak řekli, špinavou práci, a obviněným stačilo dávat pouze rozkazy, které byly plněny bez námitek.

Proto je beznadějná snaha obviněných přervat jejich spojení s těmito katy a oddělit se od nich.

Toto spojení je nepochybné a nesporné. A jestliže velitel Osvětlení Rudolf Höss vytrhával mrtvolám zlaté zuby, pak říšský ministr Walter Funk zřizoval pro úschovu těchto zlatých zubů speciální safesy ve sklepeních Říšské banky.

Jestliže Kaltenbrunnerovi podřízení usmrcovali lidi v plynových automobilech, pak tyto jedovaté plyny byly vyráběny v závodech Saueroových, Daimlerových a Benzových, které byly podřízeny obviněnému Speerovi.

Jestliže válečné zajatce vraždili profesionální katové z jednotek „Totenkopf“ („Umlčí lebka“) a táborová stráž, pak rozkazy k vraždění podpisoval polní maršál německé armády Keitel; právě obvinění určovali lhůty vraždění, dávali rozkazy o vytvoření zvláštní techniky při usmrcování, ideologicky zdůvodňovali „právo vyšších ras“ na ničení a vyhlazování „neplnoprávných národů“.

Oni klidně a nelítostně pozorovali mučení obětí a jako Hans Frank pronášeli slavnostní řeči „o dalším novém kroku“, učiněném německým fašismem při vyčišťování „životního prostoru“ od „nízkých ras“.

Za každou vraždu, za každou kapku nevinné krve, prolitou hitlerovskými katy, odpovídají obvinění, neboť mezi nimi a bezprostředními vykonavateli zločinů, vražd a vyhlazování je rozdíl pouze v pořadí a měřítku činnosti: ti jsou bezprostředními katy a oni jsou hlavními katy, veliteli katů, katy vyšší kvality. Tito jsou o mnoho nebezpečnější než oni, kteří byli vychováni v duchu nenávisti vůči lidstvu a fanatismu a jichž se, snažíce se sami zachránit, nyní zříkají.

Plně je dokázána vina obviněných, že páchali válečné zločiny, že organizovali soustavu vražd válečných zajatců, civilního obyvatelstva, žen, starců a dětí; je dokázáno, že jejich vinou všude, kam stoupla noha

německého vojáka, zůstaly hromady zavražděných a umučených lidí, rozvaliny a požáry, zpustošená města a vesnice, poskvrněná a krví zalitá země.

Plně jsou dokázány zločiny proti lidskosti, spáchané obviněnými.

Nemůžeme se nezmínit o těch zločinech, které obvinění spáchali v samotném Německu během svého panství: masové vyhlazování všech těch, kteří jakkoli projevili nespokojenost s nacistickým režimem; otrocká práce a vyhlazování lidí v koncentračních táborech; hromadné vyhlazování židů a pak tatáž otrocká práce a totéž vyhlazování lidí v okupovaných zemích — to vše je dokázáno a žaloba není vyvrácena. Jakých prostředků obhajoby používali obvinění a jejich obhájci, jaké důkazy a důvody mohli postavit proti žalobě?

Prostředky obhajoby obviněných je možno rozdělit na dvě hlavní skupiny. Je to za prvé řada svědků předvolaných obhájci. Tito svědci měli svými výpověďmi zmírnit vinu obviněných a snížit jejich skutečnou úlohu při páchání zločinů a rehabilitovat je za každou cenu. Tito svědci jsou převážnou většinou obviněnými v jiných případech.

O jaké objektivitě a hodnověrnosti důkazů takových svědků obhajoby je možno mluvit, jestliže nevina obviněného Funka má být dosvědčena jeho zástupcem a spoluúčastníkem, členem SS od roku 1931, Haylerem, který měl hodnost gruppenführera SS; jestliže ve prospěch Seyss-Inquarta byl předvolán jako svědek zločinec Rainer, člen fašistické strany od roku 1930, gauleiter Salzburgu a pak Korutan?

Tito t. zv. „svědci“, takoví, jako na př. Bühler — pravá ruka obviněného Franka a jeho spoluúčastník ve všech zločinech, nebo Bohle — jeden z vedoucích činitelů špionážní a diversantské činnosti hitlerovců za hranicemi a vedoucí zahraničního oddělení fašistické strany — sem přišli proto, aby se dopustili krivopřísežnictví a snažili se ospravedlnit své bývalé pány a zachránit svůj vlastní život.

A přesto se většina „svědků obhajoby“ během výslechu nutně změnila ve svědky žaloby. Je samotné usvědčily „němé důkazy“ — dokumenty, a to převážně dokumenty německé, a oni sami byli donuceni usvědčit ty, které chtěli ospravedlnit.

Druhou skupinou prostředků obhajoby jsou vývody a úvahy právnické.

NĚKTERÉ PRÁVNÍ OTÁZKY PROCESU

Žaloba v tomto procesu, opírající se o ohromný a nesporný faktický materiál, stojí pevně na posicích práva a zákonnosti. Proto bylo již v prvních zahajovacích řečích žalobců věnováno mnoho pozornosti trestně právnímu zdůvodnění odpovědnosti obviněných.

Obhajoba ve svých projevech před Tribunálem znovu položila řadu právních otázek:

- a) o významu zásady „nullum crimen sine lege“,
- b) o významu rozkazu,
- c) o odpovědnosti státu a jednotlivých osob,
- d) o pojmu spiknutí a j.

Ve spojitosti s tím pokládám za nutné vrátit se znovu k některým právním otázkám a odpovědět na pokusy obhajoby zkomplikovat jednoduchá a jasná ustanovení a změnit právní argumentaci v kouřovou clonu, která má zakrýt před soudem krvavou skutečnost o fašistických zločinech.

ZÁSADA „NULLUM CRIMEN SINE LEGE“

Obhajoba se snažila odmítnout žalobu a dokazovala, že v okamžiku, kdy obvinění páchali činy, z nichž jsou obviněni, nebyly tyto činy upraveny platnými zákony, a proto obvinění za ně nemohou trestně odpovídat.

Mohl bych jednoduše shrnout všechny tyto poukazy pod zásadu „nullum crimen sine lege“, protože Statut Mezinárodního vojenského tribunálu, který je nezměnitelným zákonem a který musí být závazně plněn, stanoví, že tento Tribunál „má právo soudit a trestat osoby, které jednaly v zájmu evropských zemí Osy individuálně nebo jako členové organizací“ a spáchaly některý ze zločinů, uvedených v článku 6 Statutu.

Po stránce právní tudíž není pro vynesení rozsudku a uložení trestu třeba, aby trestné činy, spáchané obviněnými, byly upraveny trestními zákony v okamžiku jejich spáchání. Avšak není pochybnosti, že činy obviněných byly zločiny i s hlediska zákonů platných v okamžiku, kdy k těmto zločinům došlo.

Normy trestního práva, obsažené ve Statutu Mezinárodního tribunálu, jsou vyjádřením zásad, obsažených v řadě mezinárodních smluv, které jsem uvedl ve své zahajovací řeči dne 8. února 1946, i v trestním zákonodárství všech civilisovaných států. Zákonodárství všech civilisovaných národů upravuje trestní odpovědnost za vraždy, týrání, násilí, loupeže atd.

Ta okolnost, že tyto zločiny byly organizovány obviněnými a přesahovaly lidskou fantasií svými rozměry a svou co do sadistické krutosti neslýchanou formou, ovšem nevyklučuje, nýbrž jedině mnohonásobně zvyšuje odpovědnost zločinců. Kdyby obvinění byli spáchali zločiny na území a na občanech kterékoli jedné země, pak by byli podle deklarace šéfů vlád SSSR, Velké Britannie a USA, publikované dne 2. listo-

padu 1943, v plném souhlasu s všeobecnými zásadami trestního práva hmotného i procesního souzení v této zemi a podle jejích zákonů.

Tato deklarace prohlásila, že „ti němečtí důstojníci a mužstvo a členové nacistické strany, kteří byli odpovědni za zmíněné ukrutnosti, masakry a popravy nebo se jich svobodně účastnili, budou posláni zpět do zemí, v nichž své zavrženíhodné činy spáchali, aby tu byli souzeni a trestáni podle zákonů těchto osvobozených zemí a svobodných vlád, jež tu budou zřízeny.“

Avšak obvinění jsou válečnými zločinci, „jejichž zločiny nelze zvláště zeměpisně umístit“ (článek 1 Dohody čtyř velmocí ze dne 8. srpna 1945), a proto jejich zločiny podléhají soudní příslušnosti Mezinárodního vojenského tribunálu, který jedná na základě Statutu.

Obhájce obviněného Hessa si dovolil tvrdit: „Nemůže být žádné pochybnosti o tom, že zločiny proti míru, tak jak jsou vyloženy v článku 6 odst. 2 Statutu, neexistují.“

Není třeba odvolávat se zde na mezinárodní smlouvy (jmenoval jsem je ve své zahajovací řeči dne 8. února, v níž byla útočná válka prohlášena za mezinárodní zločin).

Jsou obvinění z činů, které civilisované lidstvo považovalo za zločiny i dříve.

PLNĚNÍ ROZKAZU

Někteří obvinění se ve svých výpovědích před Tribunálem snažili vydávat za ubohé trpaslíky, slepé a pokorné vykonavatele cizí vůle, vůle Hitlerovy.

Při hledání právní základny pro toto stanovisko obhájce Jahrreiss mnoho mluvil o významu Hitlerových rozkazů. Podle názoru obhájce Jahrreisse byl Hitlerův rozkaz „něčím naprosto jiným“ než rozkaz kteréhokoli jiného vedoucího. Hitlerův rozkaz byl prý aktem „v právním smyslu nedotknutelným“. Proto obhájce Jahrreiss tvrdí: „Ať již rozumí Statut Tribunálu pod rozkazy, které popírá jako důvod vylučující trestní stíhání, cokoli, je možno rovněž pod tímto pojmem rozumět rozkaz Hitlerův? Může tento rozkaz spadat pod pojem rozkazu, upravovaného Statutem?“

Právo vykládat zákon je nepopiratelným právem každého soudního pracovníka a tedy ovšem i obhájců. Je však naprosto nepochopitelné, jakými logickými nebo jinými methodami se řídil obhájce, když tvrdil, že ustanovení Statutu, speciálně vypracované pro soud nad hlavními válečnými zločinci fašistického Německa, nemělo na zřeteli právě podmínky činnosti těchto zločinců.

O jakých rozkazech, kým vydaných a v které zemi mluví Statut Tribunálu?

Je nesporné, že se zde rozumí opak: autoři Statutu se plně orientovali na specifickou situaci hitlerovského Německa, plně se orientovali (na základě charkovského procesu a procesů ostatních) na snahy obviněných skrýt se za Hitlerovy rozkazy, a proto předem zvláště poznamenali, že plnění zjevně zločinného příkazu neosvobozuje od trestní odpovědnosti.

ODPOVĚDNOST STÁTŮ A JEDNOTLIVÝCH OSOB

Je třeba si v určité míře uvědomit, že sami autoři této politiky ukrytí velké skupiny ministrů, gauleiterů a vojenských velitelů za Hitlerova záda začali pochybovat o přesvědčivosti podobného obhajovacího manévru, neboť na pomoc tomuto manévru byla vyzdvižena nová obranná linie.

„Jestliže Německá říše zahájila ofensivu přes platnou smlouvu o neútočení“, pravil obhájce Jahrreiss, „pak spáchala mezinárodní zločin a musí za něj odpovídat podle norem mezinárodního práva . . ., avšak pouze říše, nikoli však jednotlivá osoba.“

Nelze především nepoznamenat, že toto hledisko nevyniká novostí: před projevy oficiální obhajoby během tohoto procesu propagovali někteří neoficiální obhájci válečných zločinců ochotně versi, že nikoli fyzické osoby, nýbrž německý stát a německý národ musí nést odpovědnost za zločinnou agresi a válečné zločiny.

Porušení norem mezinárodního práva subjektem mezinárodního práva — státem má za následek některé jiné následky mezinárodní povahy, v žádném případě však trestní odpovědnost státu.

Ta která jednání státu ve sféře mezinárodních vztahů vykonávají fyzické osoby, úřední osoby a zástupci státu.

Při výkonu těchto jednání mohou tyto osoby spáchat nejrůznější porušení jak občanskoprávní, tak i trestně právní povahy.

Za tyto zločiny, t. j. zločiny naplňující skutkovou podstatu, odpovídají v příslušných případech podle zákonů a před soudem jak svého, tak i cizího státu, závisle na okolnostech.

V daném případě porušil normy mezinárodního práva nejen hitlerovský stát, důsledkem čehož jsou opatření, činěná vůči státu, nýbrž i jednotlivé fyzické osoby, které se dopustily těchto porušení a osobně spáchaly trestné činy, za něž jsou podle Statutu Tribunálu trestně odpovědny před Mezinárodním vojenským tribunálem.

Obhajoba se svorně, třebaže v různých formách a obměnách, snaží popřít obvinění, že se obvinění dopustili zločinného spiknutí. Jsou vytažovány z různých pramenů jednostranně a tendenčně vybrané definice spiknutí, obhájci se snaží dokázat, že Göring, Hess, Ribbentrop a j. nemohou být považováni za účastníky spiknutí.

Chtěl bych uvést pouze několik argumentů na odůvodnění neopodstatněnosti tvrzení obhajoby.

Spiknutí předpokládá existenci zločinné společnosti, vytvořené a činné pro dosažení společných zločinných cílů. Taková společnost nesporně existovala. Je samozřejmé, že v tomto případě, protože spiklenci uchvátili řízení státu, byly nitky a páky, spojující členy spiklenecké zločinné společnosti, velmi složité.

V kterékoli zločinné společnosti, a zejména ve společnosti rozvětvené a četné, provádějí jednotliví účastníci takové zločiny, které spadají do společného plánu spiknutí, které však konkrétně mohou zůstat neznámé řadě členů společnosti. Nicméně, protože tyto zločiny vyplývají z jediného zločinného plánu, společného pro celou společnost, odpovídají za ně i ti účastníci, kteří osobně nespáchali tyto jednotlivé zločinné činy a konkrétně o nich ani nebyli uvědoměni.

V tomto případě není existence spiknutí vyloučena tou okolností, že na př. Schirach nemusil vědět o jednotlivých opatřeních otrokáře Sauckela nebo původce pogromů Streichera.

Existenci spiknutí nevylučují ani rozpory v soukromých záležitostech, které existovaly mezi jednotlivými účastníky spiknutí (Göringovy intriky proti Bormannovi, atd.).

K takovým konfliktům může dojít v kterékoli bandě lupičů a zlodějů, proto však ještě tato tlupa nebo banda nepřestává být tím, čím je.

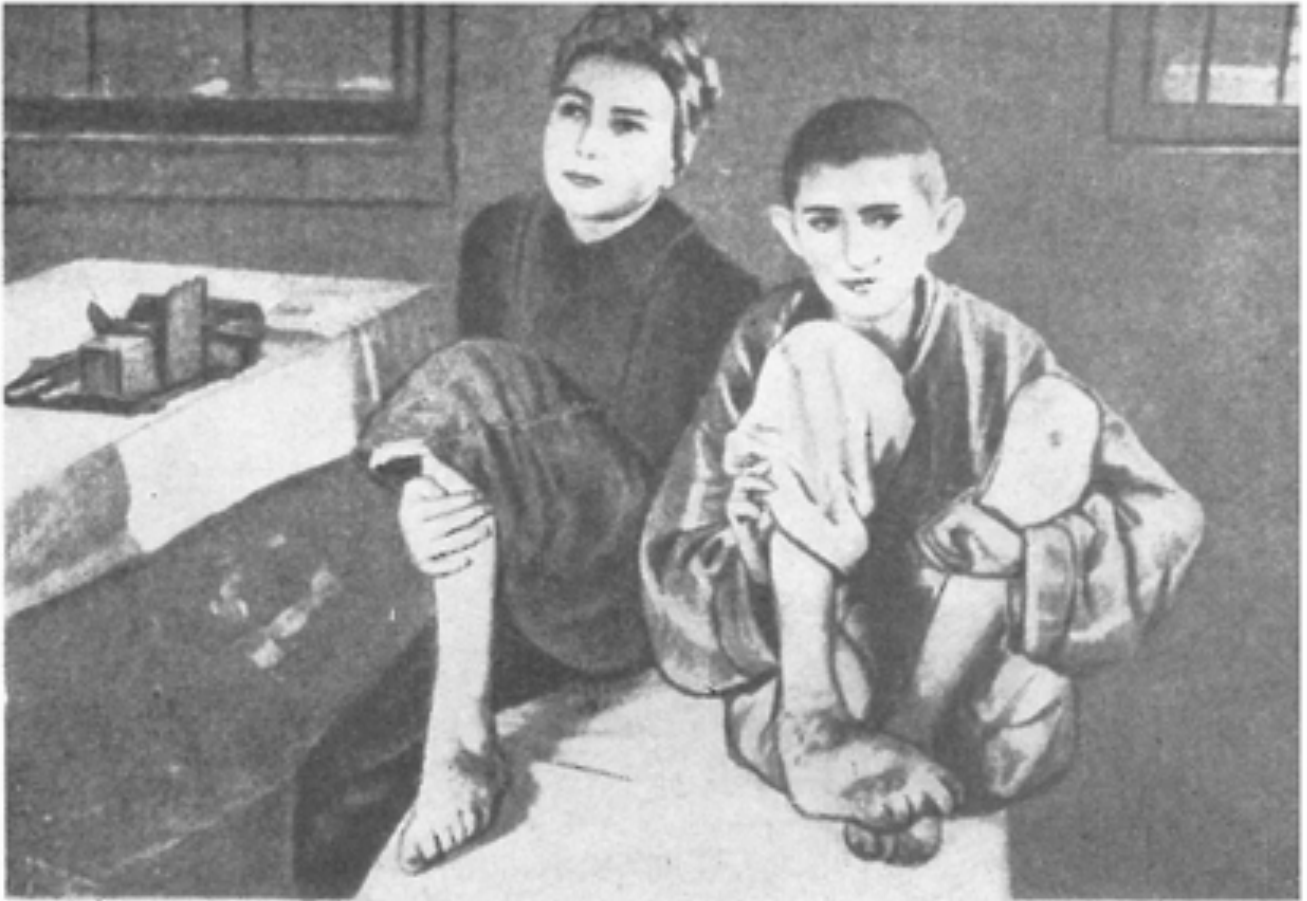
Téměř v každé společnosti existuje určitá hierarchie mezi jejími účastníky. Velmi často si vůdci zločinné tlupy přisvojují neomezenou moc nad ostatními členy tlupy, až do práva rozhodovat o životě a smrti.

Avšak zdá se, že ani jednoho právníka na světě nenapadlo popírat existenci zločinné společnosti jedině proto, že si její účastníci nebyli rovni a že jeden měl moc nad druhými.

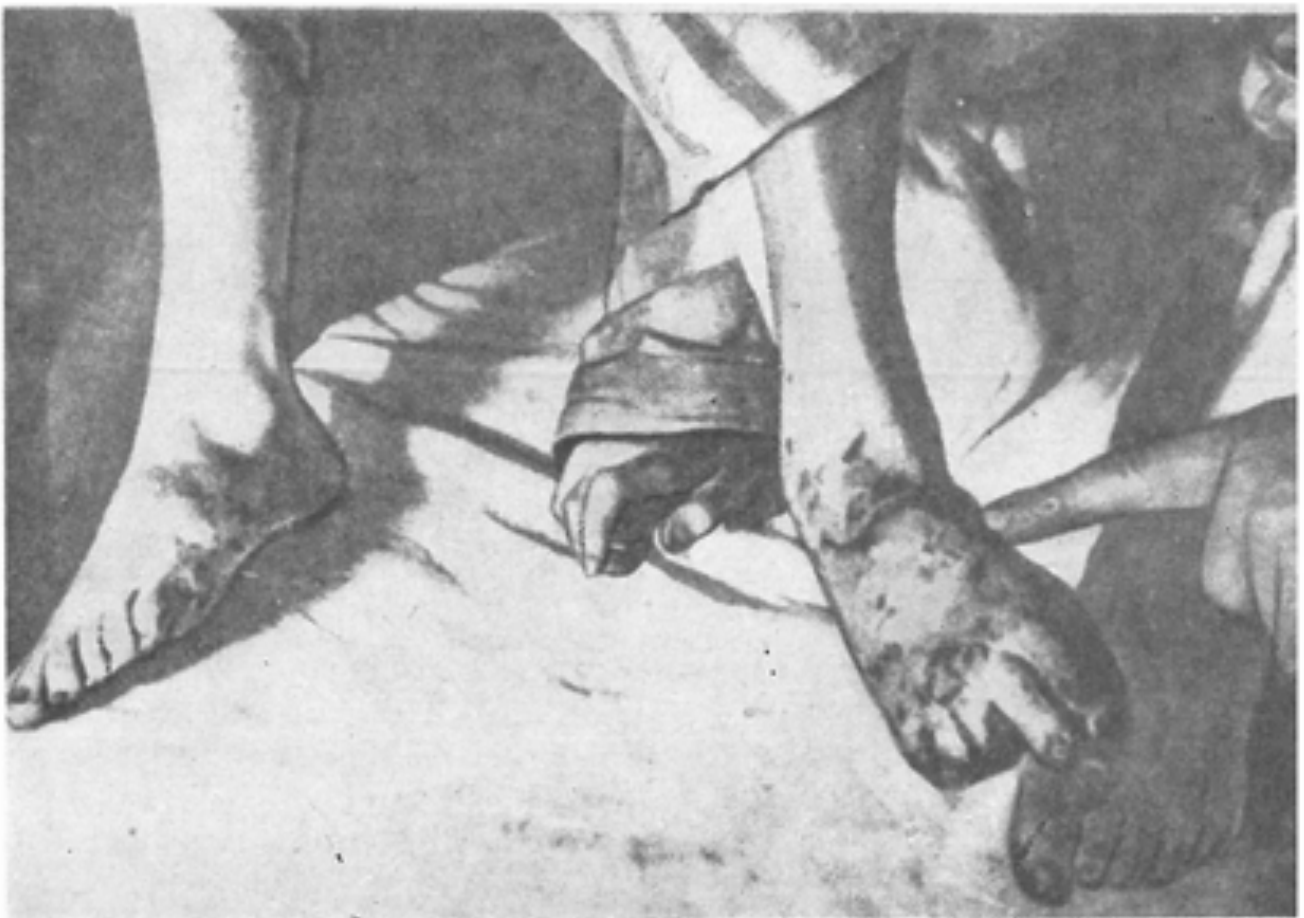
Je při nejmenším divné popírat existenci spiknutí v tomto případě na základě té nesporné skutečnosti, že v ruce vůdce-Hitlera byla soustředěna nesmírná osobní moc. Rovněž tak existence spiknutí nevylučuje, nýbrž předpokládá určité rozdělení úloh mezi účastníky zločinné skupiny při dosahování společného zločinného cíle (jeden koordinuje celou zločinnou činnost, druhý řídí otázky ideologické přípravy, třetí buduje armádu, čtvrtý organizuje práci válečného průmyslu,

Uvězněné děti. (Z dokumentů Mimořádné státní komise.)

1.

Děti vězňů: Cimlichová (1), 12 let, z Polska. Mangel (2), 13 let, z Maďarska. Omrzliny druhého a třetího stupně. Vězni byli vystaveni mrazu bez obuvi po dobu 12 hodin. (Z dokumentů Mimořádné státní komise.)

pátý provádí diplomatickou přípravu, atd.). Proto fašistické spiknutí nepřestává být spiknutím, nýbrž je spiknutím zvláště nebezpečným, neboť v rukou spiklenců byl státní aparát a velké lidské a materiální rezervy.

V rukou mezinárodních zločinců, v rukou Göringových, Keitelových a jiných obviněných se stávají velké armády lidí nástrojem nejtěžších zločinů.

Proto ty specifické rysy, které odlišují spiklence fašistického Německa od kterékoli jiné bandy, aniž by měnily právní povahu spiknutí, mu pouze přidávají zvláště nebezpečnou povahu.

Tím dokončuji krátkou analýsu právních argumentů obhajoby, u nichž se již podrobně zastavili moji vážení kolegové.

Jak jste viděli, páni soudci, jsou argumenty obhajoby neopodstatněné a nezpůsobilé otrávit žalobou.

Přejdu k projednání otázky zavinění jednotlivých obviněných.

G Ö R I N G

Obviněný Göring byl v hitlerovském Německu druhou osobou po „führerovi“, jeho prvním nástupcem. Převzal nesmírnou pravomoc a uchwátit nejodpovědnější funkce. Byl předsedou ministerské rady pro obranu Německé říše, diktátorem při řízení německého hospodářství, generálním zmocněncem pro čtyřletý plán a hlavním velitelem vojenských leteckých sil. A co je hlavní, využíval této široké oblasti a věnoval všechny své síly organizaci a uskutečnění těch zločinů, které jsou uvedeny v žalobním spise.

Jak již víme, spočívala podstata tohoto spiknutí v tom: pokořit Evropu a potom dosáhnout světovlády hitlerovského Německa a nezastavovat se před žádnými prostředky, jakkoli by byly zločinné a nelidské.

Aby bylo možno dosáhnout tohoto cíle, bylo třeba uvolnit cestu, bylo třeba, jak pravil Hitler již v únoru 1933 na poradě s nejdůležitějšími německými průmyslníky, odstranit parlamentární systém.

To si vzal na starost Göring. Energicky přistoupil k likvidaci politických odpůrců fašismu tím, že prováděl hromadná zatýkání členů politických stran, nepohodlných nacismu. Organisoval koncentrační tábory, kam posílal bez soudu lidi, kteří nesouhlasili s fašisty. Vytvořil gestapo, v němž od samého začátku jeho vzniku zavládl krvavý teroristický režim. Vyžadoval na všech úředních osobách táborů a gestapa, aby se nezastavovaly před ničím — surová trestání lidí, jejich mrzačení a vraždění se staly pod jeho vedením základní pracovní methodou.

Od něho, od Göringa pocházejí slova: „Každá kulka, která vyletěla z hlavně policejní pistole, je kulkou ode mne; jestliže to někdo nazve vraždou, znamená to, že já jsem zavraždil.“ (Z Göringovy knihy „Obnovení národa“, kterou napsal v roce 1934.)

Tak uvolnil cestu fašismu, tak razil cestu tomu, aby se fašistické spiknutí mohlo neustále rozvíjet a uskutečňovat.

Göring byl neúnavným při vyhlazování všeho, co bránilo upevnění tohoto spiknutí. A Hitler ho za to všemožně chválil. Tak prohlásil na říšském sněmu dne 13. července 1934, že Göring „...svou železnou pěstí rozbil útok na nacionálně socialistický stát dříve, než se mohl rozvinout“.

Veškerá tato Göringova teroristická činnost byla vypočítána na to, aby připravil cestu pro uskutečnění základního cíle fašistického spiknutí — pokořit Evropu a potom dosáhnout světovlády hitlerovského Německa.

Důkazní řízení potvrdilo Göringovu vinu při plánování a přípravě všech útočných válek hitlerovského Německa.

Soudu byly předloženy četné dokumenty, které mluví o Göringově aktivní úloze při rozpoutání útočných válek. Připomenu Göringovo prohlášení z roku 1935 na schůzi důstojníků vojenských leteckých sil. Tam prohlásil, že „...zamýšlí vytvořit vojenské letecké síly, které budou vrženy na nepřítele jako úder odplaty. Ještě před počátkem porážky musí nepřítel cítit, že zahynul“. Uskutečňoval i tento úmysl, jak víme, tím, že se připravoval k válce den ze dne.

Na poradě vedoucích německého leteckého průmyslu dne 8. července 1938 Göring naznačuje, že válka je blížká a že jestliže Německo tuto válku vyhraje, bude největší velmocí na světě vládnoucí světovému trhu, a že se stane bohatou zemí. „Je třeba riskovat, abychom dosáhli tohoto cíle“ — to je heslo, které tehdy Göring razil.

Dne 14. října 1938, nedlouho před předložením požadavků Polsku, Göring prohlašuje, že „přistoupil k uskutečnění gigantického programu, ve srovnání s nímž bledne vše, co doposud bylo“.

„V nejbližší době musí být vojenské letecké síly zvýšeny pětinasobně; válečné loďstvo musí být rychle vyzbrojeno; armáda musí dostat mohutnější výzbroj..., zvláště těžké dělostřelectvo a těžké tanky. Zároveň s tím musí být zvýšena výroba válečného materiálu a hořlavin.“

Naprosto nepochybně byla zjištěna aktivní Göringova účast na přípravě agrese proti SSSR.

V referátu na poradě ze dne 29. dubna 1941 o otázce struktury hospodářského štábu „Oldenburg“, v referátu na poradě u generála Thomase ze dne 28. února 1941 a rovněž ve výpovědích samotného Göringa v soudním zasedání dne 21. března 1946 nalezne Tribunál důkaz

toho, že se Göring aktivně účastnil již od listopadu 1940 vypracování plánu na přepadení SSSR.

Byl to Göring, který společně s Rosenbergem, Keitelem a Bormanem na poradě u Hitlera dne 16. června 1941 konkretisoval plány na rozdělení Sovětského svazu, zotročení národů a loupení bohatství SSSR.

Za jeho účasti bylo tehdy plánováno „srovnat Leningrad se zemí, aby byl potom předán Finům“. Byl to on, který vybral kata Kocha za říšského komisaře Ukrajiny jako „osobu s velkou iniciativou a dobrou přípravou“.

A tak je nepochybně možno pokládat za dokázané, že Göring je vinen v plánování a přípravě útočných válek hitlerovského Německa, a za to musí nést odpovědnost.

Moji kolegové již upozornili soud na zločinné zacházení s válečnými zajatci.

Dovolím si pouze připomenout Tribunálu výpověď svědka Maurice Lampeho při odpoledním zasedání dne 25. ledna 1946 o popravách sovětských, anglických, francouzských a jiných důstojníků v táboře Mauthausen, o táborech smrti v Osvětimi a Majdanku, o notách lidového komisaře zahraničních věcí SSSR Molotova ze dne 25. listopadu 1941 a 27. dubna 1942, které byly předloženy soudu, o hrozných zvěrstvech se strany německých vojenských úřadů vůči sovětským válečným zajatcům, za něž spočívá velký podíl odpovědnosti na Göringovi. Připomínám rovněž výpověď svědka Haldera ze dne 31. října 1945, v níž svědek vypovídal o poradě u Hitlera o otázce nepoužívání ustanovení Haagské konvence při zacházení s ruskými válečnými zajatci a o směrnici z Hitlerova hlavního stanu ze dne 12. května 1941 o zacházení s ruskými veliteli a politickými pracovníky, kteří byli zajati.

Všechny tyto skutečnosti, které byly soudem nesporně zjištěny, nepotřebují doplňujících výkladů, protože obhajoba neuvedla ve svých řečech žádné okolnosti, které by tyto důkazy vyvrátily.

V „Dvanácti příkázáních o chování Němců na Východě“ ze dne 1. června 1941 (6. příkázání) se praví:

„Musíte si uvědomit, že jste na celé století představiteli velkého Německa a praporečníky nacionálně socialistické revoluce v Nové Evropě. Proto si musíte uvědomit svou důstojnost a provádět nejtvrdší a nejnemilosrdnější opatření, která od vás stát vyžaduje.“

S Göringovým jménem je spjat počátek organisovaného potlačování a vyhlazování evropského obyvatelstva.

Právě on podepsal nenávistné norimberské zákony, dekrety o tom, že jsou židé zbaveni vlastnictví, o uložení pokuty židům ve výši jedné miliardy a ostatní zákony — tato činnost plně odpovídá celému kani-balskému Göringovu světovému názoru.

Před soudem Göring popíral, že byl zastáncem rasové theorie, avšak v roce 1935 pronesl Göring v říšském sněmu řeč na obhajobu norimberských rasových provokatérů. Tehdy z plného hrdla prohlásil: „Bůh vytvořil rasy, nechtěl rovnosti a proto energicky zavrhuje všechny pokusy o překroucení koncepce čistoty rasy...“

Četné dokumenty, předložené žalobou Tribunálu, odhalují Göringovy zločiny na jiných národech.

Göringova směrnice ze dne 19. října 1939 jasně ukazuje poměr obviněného k polskému národu a polskému státu.

Ve směrnici o hospodářské politice na východě ze dne 23. května 1941, vydané před napadením SSSR, píše Göring o poměru k Rusům takto:

„Německo nemá zájem na udržení produktivity na tomto území. Toto území zásobuje potravinami pouze vojska tam rozložená... Obyvatelstvo v těchto oblastech, zejména městské obyvatelstvo, je předurčeno k hladu. Bude nutné vyvézt toto obyvatelstvo na Sibiř.“

Jako zmocněnec pro čtyřletý plán odpovídá Göring za loupení a rozkrádání státního vlastnictví a osobního vlastnictví občanů, prováděného fašisty na okupovaných částech území SSSR, v Československu, Polsku, Jugoslavii a jiných zemích. Právě Göring vedl činnost fašistických spiklenců při hospodářském olupování okupovaného území SSSR.

Ještě před věrolomným napadením SSSR se konala dne 29. dubna 1941 porada o vypracování hospodářských opatření, týkajících se varianty Barbarossa. V důsledku této porady byl vytvořen hospodářský štáb, který byl speciálně pojmenován „Oldenburg“ a byl podřízen Göringovi. Bylo pamatováno na vytvoření zvláštních hospodářských inspekcí a velitelství v největších městech SSSR, jimž byly určeny rozsáhlé úkoly při využívání a olupování sovětského průmyslu a zemědělství.

V mapě okružního zemědělského fűhrera byly obsaženy instrukce pro zemědělské fűhrery, jimž byla udělena naprostá svoboda při výběru method k dosažení svých zločinných cílů. Byl zdůrazněn požadavek nemilosrdného zacházení se sovětskými lidmi, především s Rusy, Ukrajinci a Bělorusy.

Zpráva Mimořádné státní komise SSSR o zločinech, spáchaných hitlerovci v Kyjevě, ve stalinské oblasti a na jiných místech mluví o tom, že tyto zločinné plány obviněného Göringa a jeho spoluúčastníků byly ve značné míře uskutečněny.

Pro zajištění německého válečného průmyslu a zemědělství pracovními silami a zároveň za účelem fysického zničení a hospodářského oslabení zotročených národů využíval obviněný Göring a jeho spoluúčastníci nacistického spiknutí otrocké práce cizích dělníků.

Používání nucené práce plánovali fašisté již před začátkem války. Stačí připomenout poradu u Hitlera, které se zúčastnil i obviněný Göring dne 23. května 1939.

Na poradě dne 7. listopadu 1941 a v nařízení ze dne 10. ledna 1942 žádal Göring na všech jemu podřízených orgánech, aby zajistily jakýmkoli methodami pro německý průmysl pracovní síly na účet obyvatelstva okupovaného sovětského území.

Dne 6. srpna 1942 měl Göring poradu s říšskými komisaři okupovaných oblastí a se zástupci vojenského velitelství.

V projevu k účastníkům porady Göring pravil:

„Vy jste tam posláni nikoli proto, abyste pracovali pro blahobyt vám svěřených národů, nýbrž proto, abyste z nich dostali vše, co je možno . . .

Musíte být jako stavěcí psi tam, kde ještě něco je.

Chci loupit a to účinně.“

Tyto úmysly byly uskutečněny. Kradl Göring, loupili říšští ministři a říšští komisaři okupovaných oblastí, loupili zástupci vojenského velitelství počínaje generálem a konče řadovým vojákem.

Tak působil obviněný Göring.

Neexistuje ani jedno opatření fašistické strany, ani jediný krok hitlerovské vlády, jehož by se Göring neúčastnil.

Účastnil se aktivně všech zločinů fašistické bandy a za všechny své činy musí být patřičně potrestán.

H E S S

Obviněný Rudolf Hess zaujímal již od okamžiku vzniku fašistické říše vedoucí postavení mezi nacistickými spiklenci.

Byl to Hess, který byl vedoucím fašistické organizace na mnichovské universitě, byl to on, který se účastnil mnichovského puče, byl to on, který s Hitlerem pracoval na fašistické bibli, knize „Mein Kampf“, vykonává funkci osobního Hitlerova tajemníka, byl to on, který v roce 1932 byl předsedou ústřední politické komise fašistické strany a po uchvácení moci ve funkci „führerova zástupce“ uskutečňoval nelidskou politiku fašistických hrdlořezů.

Právě Hessovi bylo Hitlerovým dekretem ze dne 21. dubna 1933 uděleno „plné právo činit rozhodnutí Hitlerovým jménem o všech otázkách, týkajících se vedení strany“.

Hned potom Hess pokračoval v přibírání nových a nových funkcí v hitlerovském státě. Od 1. prosince 1933 byl říšským ministrem bez portfeuille pro zajištění úzké spolupráce strany a úderných oddílů

s civilními orgány; dne 4. února 1938 je jmenován členem tajné rady; dne 30. srpna 1939 členem ministerské rady pro obranu říše a dne 1. září 1939 jmenuje Hitler Hesse svým nástupcem po Göringovi. Hesse též dostává hodnost obergruppenführera SS a SA.

Dekretem ze dne 27. července 1934 nařídil Hitler vedoucím všech úřadů a ministerstev v Německu, aby předkládali Hessovi všechny návrhy zákonů k předběžnému schválení.

Hesse se zabýval výběrem a rozmisťováním vedoucích fašistických kádrů. O tom svědčí Hitlerův výnos ze dne 24. září 1935 a ostatní dokumenty předložené Tribunálu žalobou.

Zvláště je třeba zmínit se o Hessově aktivní úloze při plánování a provádění útočných válek. Všechny útočné akce hitlerovského Německa byly navrhovány a připravovány za bezprostřední účasti Hesse a jemu podřízeného fašistického stranického aparátu.

Již dne 12. října 1936 měl Hesse projev v Bavorsku, kde vyzýval Němce, aby „konsumovali o trochu méně sádla, o trochu méně vepřového masa a o trochu méně vajec... Víme — pravil Hesse — že zahraniční měna, kterou tím ušetříme, jde na zbrojení. A dnes platí heslo: »Děla místo másla«“.

O tom mluvil Hesse i v předvečer svého odletu do Anglie — dne 1. května 1941, když v projevu v Messerschmidtově závodě vyzýval k pokračování útočné války.

Spolu s Hitlerem, Göringem a jinými vedoucími činiteli fašistického spiknutí podepsal Hesse výnosy o připojení okupovaných území k Německu.

V nenávislných norimberských zákonech, za jejichž vydání odpovídá i obviněný, je zvláštní ustanovení, které zmocňuje Fricka a Hesse vydávat dekrety, nutné pro uskutečňování těchto zákonů. Hesse podepsal zákon „o ochraně krve a cti“, výnos ze dne 14. září 1935 o zbavení židů hlasovacího práva a práva pracovat ve společenských institucích, jakož i výnos ze dne 20. května 1938 o rozšíření platnosti norimberských zákonů na Rakousko.

V tomto procesu již byla dostatečně vysvětlena otázka Hessovy úlohy při organisování špionážní sítě a teroristických skupin za hranicemi, při vytvoření SD (bezpečnostní služby) a doplnění oddílů SS.

Samotné Hessovo postavení ve fašistické straně a hitlerovské vládě mluví o aktivní vedoucí úloze obviněného na přípravě a uskutečňování společného zločinného plánu německých spiklenců, a tudíž o velkém podílu jeho viny a odpovědnosti za zločiny proti míru, za válečné zločiny i za zločiny proti lidskosti.

Páni soudci, abychom ještě správněji zhodnotili význam zločinné činnosti obviněného Hesse jako jednoho z významných vedoucích nacistů

tické strany a hitlerovské vlády, připomínám článek v listu „National Zeitung“ ze dne 24. dubna 1941, věnovaný Hessovi:

„Před mnoha lety — bylo to ještě před začátkem války — byl Rudolf Hess nazván »svědomím strany«. Tážeme-li se, proč byl dán vůdcovu zástupci tento čestný název, není obtížné na tuto otázku odpovědět: není ani jediné události v našem společenském životě, která by nebyla spojena s jménem vůdce zástupce. Je tak všestranný a svérázný ve své práci a ve sféře své činnosti, že to nelze vypovědět několika slovy... mnohá opatření prováděná vládou, zvláště ve sféře válečného hospodářství a ve straně, byla prováděna úplně z iniciativy vůdce zástupce.“

Hess odepřel podat Tribunálu vysvětlení. Jeho obhájce Seidl s klamným pathosem prohlásil, že Hess pokládá tento Tribunál za nekompetentní pro souzení německých válečných zločinců... a hned bez přestávky přistoupil k předkládání důkazů na Hessovu obhajobu.

Hess se též snažil prohlásit se za nepřičetného, aby se vyhnul zaslouženému trestu. Když se však Hess přesvědčil, že mu takový manévr nepomůže, byl nucen před soudem prohlásit, že simuloval ztrátu paměti, že to byl taktický úskok s jeho strany, a byl nucen uznat, že je plně odpovědný za všechno to, co učinil a podepsal spolu s ostatními.

A tak byla před soudem plně odhalena neustálá Hessova snaha vyhnout se odpovědnosti a Hess musí být v plné míře potrestán za účast na společném plánu nebo spiknutí, za spáchání zločinů proti míru a válečných zločinů, nejtěžších zločinů proti míru a lidskosti, které spáchal společně s ostatními obviněnými.

B O R M A N N

Jméno obviněného Martina Bormanna je nerozlučně spojeno s vytvořením hitlerovského režimu. Byl jedním z těch, kteří spáchali nejsurovější zločiny, směřující k vyhlazení statisíců nevinných lidí.

Spolu s obviněným Rosenbergem prováděl Bormann s krutou důsledností propagandu rasové theorie a pronásledování židů.

Vydal četné směrnice, zaměřené na diskriminaci židů v hitlerovském Německu, které později sehrály osudnou úlohu a měly za následek vyhlazení milionů židů. Touto svou činností si vysloužil u Hitlera velkou důvěru, bylo mu „uděleno právo zastupovat stranu ve sféře státního života...“ (Usnesení a nařízení kanceláře strany, sv. II, str. 228), a on ji zastupoval.

Tak ve funkci vedoucího kanceláře strany se bezprostředně účastnil ničení židů, cikánů, Rusů, Ukrajinců, Poláků a Čechoslováků.

NSDAP se pod jeho vedením změnila v policejní organizaci, která byla v nejtěsnějším spojení s německou tajnou policií a SS.

Bormann nejen věděl o všech agresivních plánech hitlerovské vlády, nýbrž se jich též aktivně účastnil.

Zapojil celý stranický aparát NSDAP do uskutečnění agresivních plánů hitlerovské vlády a jmenoval stranické gauleitery zmocněnci pro obranu říše v těch oblastech, kde působili.

Stranický aparát NSDAP a osobně Bormann se aktivně účastnili opatření německých vojenských a civilních úřadů, týkajících se nelidského využívání válečných zajatců.

O tom svědčí četné směrnice a instrukce vydané Bormannem.

Žalobní spisy a soudní vyšetřování nyní dokázaly, k jakým hromadným zkrázám vedlo nelidské zacházení s válečnými zajatci.

Stranický aparát a osobně obviněný Bormann se bezprostředně účastnili opatření hitlerovské vlády, spojených s deportací obyvatelstva okupovaných území do otroctví.

S Bormannovým souhlasem byly do Německa tajně převezeny ukrajinské dívky, které byly určeny k násilnému poněmčení.

Hitlerovým rozkazem ze dne 18. října 1944 bylo Bormannovi a Himmlerovi svěřeno vedení Volkssturmu, skládajícího se ze všech mužů ve věku od 16 do 60 let, kteří byli schopni nosit zbraň.

V předvečer krachu hitlerovského Německa předsedal Bormann organizaci „Wehrwolf“, vytvořené pro diversní a podvratnou činnost v zázemí spojeneckých vojsk.

Bormann se bezprostředně účastnil loupení kulturních, historických a jiných hodnot na okupovaných územích.

V roce 1943 přišel s návrhem o nutnosti zesílení hospodářského olupování okupovaných území.

Takové jsou zločiny obviněného Bormanna, nejbližšího Hitlerova spolupracovníka, který sdílí plnou odpovědnost za nesčetné zločiny hitlerovské vlády a fašistické strany.

R I B B E N T R O P

Jeden z hlavních inspirátorů a vedoucích zahraniční politiky hitlerovského Německa — Joachim von Ribbentrop byl též jedním z nejaktivnějších účastníků zločinného spiknutí.

Obviněný vstoupil do nacistické strany oficiálně v roce 1932, avšak již před příchodem fašistů k moci aktivně připravoval její uchopení a stal se brzy oficiálním poradcem strany ve funkci „vůdcova spolupracovníka v otázkách zahraniční politiky“.

Ribbentropův služební postup je nerozlučně spjat s rozvojem činnosti fašistických spiklenců, zaměřené proti zájmům míru.

Ve svých výpovědích Ribbentrop prohlásil: „On (Hitler) věděl, že jsem byl jeho věrným spolupracovníkem.“ Právě proto jmenoval Hitler Ribbentropa jako přesvědčeného, oddaného fašistu dne 4. dubna 1938 oficiálním vedoucím zahraniční politiky, která byla jednou z nejdůležitějších pák uskutečňování celého fašistického spiknutí.

Avšak Ribbentrop neomezoval svou činnost na sféru zahraniční politiky. Jako člen hitlerovské vlády, jako člen říšské rady pro obranu říše, jako člen tajné rady se účastnil řešení celého komplexu otázek, spojených s přípravou útočných válek. Proto se Ribbentrop, který byl ministrem zahraničních věcí, účastnil řešení a uskutečňování otázek, značně vzdálených od zahraniční politiky, jako na příklad využívání pracovní síly během války, organisování koncentračních táborů atd. V této souvislosti je třeba poznamenat, že Ribbentrop uzavřel s Himmlerem zvláštní podrobnou dohodu o organisaci společné výzvědné práce.

Říšským ministrem zahraničních věcí se stal Ribbentrop hned na začátku uskutečňování agresivních plánů, vypočítaných na to, že Německo pokoří Evropu. Tato shoda není náhodná. Nikoli bezdůvodně se Ribbentrop považoval za nejvhodnějšího člověka pro uskutečňování tohoto zločinného spiknutí. Dali mu dokonce přednost před takovým specialistou na mezinárodní provokace, jakým byl Rosenberg, proti čemuž Rosenberg, nikoli bezdůvodně, podal oficiální stížnost. Avšak Hitler se v Ribbentropovi nezmýlil. Jeho důvěru Ribbentrop plně ospravedlnil.

Již dne 12. února, týden po svém jmenování, se Ribbentrop účastnil společně s Hitlerem a obviněným Papenem, který řídil dlouho před tím podvratnou práci nacistických agentů v Rakousku, porady v Obersalzburgu, kde ultimativně žádal na rakouském kancléři Schuschniggovi a jeho ministrově zahraničních věcí Schmidtovi pod nátlakem pohrůžek, aby se Rakousko zřeklo nezávislosti, a dosáhl toho.

Ve funkci ministra se Ribbentrop zúčastnil porady dne 28. května 1938, na níž bylo schváleno rozhodnutí o uskutečnění plánu „Grün“ — plánu agrese proti Československu.

V souhlase s fašistickou taktikou oslabit budoucí oběť zevnitř udržoval Ribbentrop stále úzký styk a hmotně podporoval nejdříve stranu sudetských Němců a potom slovenské nacionalisty, aby vyvolal vnitřní rozkol a bratrovražednou válku v Československu.

Po zabrání Československa přešli fašističtí spiklenci a mezi nimi i obviněný Ribbentrop k přípravě a uskutečňování dalšího útočného aktu, který dříve navrhli v plánu zločinů proti míru — k napadení Polska.

Když byl Ribbentrop přinucen v souvislosti s právě dokončeným zabráním Rakouska a Československa dočasně zatajit další záměry Německa, snažil se sám i prostřednictvím svých diplomatů uspat bdělost evropských států a licoměrně prohlašoval, že Německo nemá žádných dalších územních požadavků.

Dne 26. ledna 1939 prohlásil ve Varšavě ministr zahraničních věcí fašistického Německa Ribbentrop, že „posílení přátelských vztahů mezi Německem a Polskem na základě existujících dohod je nejdůležitějším prvkem německé zahraniční politiky“.

Uplynula krátká doba a Polsko poznalo hodnotu těchto Ribbentropových ujišťování.

Nezastavuji se zde u té věrolomné úlohy, kterou sehrál obviněný Ribbentrop při německé agresi proti Dánsku, Norsku, Belgii, Holandsku a Lucembursku, protože o tom mluvili dosti přesvědčivě moji kolegové.

Obviněný Ribbentrop se aktivně účastnil bezprostředního provedení agrese proti Jugoslavii a Řecku.

Uchyluje se k své oblíbené methodě podvodných záruk, aby tak zatajil připravovanou agresi, ujistil obviněný Ribbentrop dne 20. dubna 1938 Jugoslavii, že po anšlusu se německé hranice s Jugoslavií považují za „definitivní a neporušitelné“.

Současně byla za aktivní účasti obviněného Ribbentropa prováděna všestranná příprava k agresi. Dne 12. a 13. srpna 1939 bylo dosaženo na poradě Hitlera a Ribbentropa s Cianem v Obersalzburgu dohody „o likvidaci neutrálů jednoho za druhým“.

Za bezprostřední a přímé účasti obviněného Ribbentropa plánovali, připravovali a uskutečňovali fašističtí spiklenci též věrolomné napadení Svazu sovětských socialistických republik dne 22. června 1941.

Obviněný Ribbentrop zde, v síni soudu, sám přiznal, že koncem srpna až začátkem září roku 1940, t. j. když byl již zpracováván „plán Barbarossa“ (jak to jasně vyplývá z výpovědi generála Warlimonta, generála Müllera a polního maršála Pauluse), hovořil s ním obviněný Keitel o otázce napadení SSSR.

Činnost obviněného a ministerstva, které řídil, hrály prvořadou úlohu při organisování války proti SSSR za účasti Finska, Maďarska, Rumunska a Bulharska.

Již po začátku německé agrese proti Sovětskému svazu věnoval obviněný Ribbentrop nadále své úsilí tomu, aby přilákal na stranu Německa nové účastníky. Tak v telegramu německému velvyslanci v Tokiu ze dne 10. července 1941 napsal: „Prosím Vás, abyste všemi prostředky, které máte k dispozici, ovlivnil Macuoka, aby Japonsko vstoupilo co možná nejdříve do války s Ruskem. Čím rychleji k tomu dojde,

tím lépe. Konečným cílem musí zůstat i nadále to, abychom si s Japonskem navzájem podali ruce před začátkem zimy na sibiřské železnici...“

Jak bylo u soudu zjištěno, připravoval Ribbentrop s ostatními obviněnými tu politiku ničení a loupení, kterou navrhli hitlerovci a kterou později též prováděli na dočasně okupovaných územích Sovětského svazu. Obviněný Rosenberg, který vypracoval plán vykořisťování okupovaných území východní Evropy, měl poradu o této otázce s vrchním velitelstvím branné moci, ministerstvem hospodářství, ministerstvem vnitra a ministerstvem zahraničních věcí. Ve svém „Referátu o přípravné práci pro východoevropské otázky“ napsal: „V důsledku jednání s ministerstvem zahraničních věcí jmenovalo toto jako svého zástupce u Rosenberga generálního konsula pana Bräutigama.“

Je tedy nesporné, že Ribbentrop nejen věděl o přípravě válečného přepadení SSSR, nýbrž že i spolu s ostatními spiklenci předem navrhoval plán na kolonisaci území Sovětského svazu, na zotročení a vyhlazení sovětských občanů.

Obviněný byl nucen přiznat, že věděl o notách lidového komisaře zahraničních věcí V. M. Molotova o zločinech hitlerovců na dočasně okupovaných územích Sovětského svazu. On, stejně jako ostatní spiklenci, věděl i o druhých deklaracích představitelů spojeneckých vlád o odpovědnosti, která padá na nacistickou vládu za hrozné zločiny, spáchané hitlerovci v okupovaných zemích.

Ribbentrop, jak to potvrdil svědek obhajoby v jeho věci, bývalý státní tajemník ministerstva zahraničních věcí Steengracht, byl jedním z organizátorů a byl navrhován za čestného člena Mezinárodního protizidovského kongresu, který Němci zamýšleli svolat v červenci 1944 do Krakova.

Sám Ribbentrop přiznal před soudem, že jednal s vládami evropských zemí o hromadnou deportaci židů.

Podle protokolu o Ribbentropově rozhovoru s Horthym „prohlásil ministr zahraničních věcí Horthymu, že židé musí být buď vyhlazeni nebo posláni do koncentračních táborů. Jiné řešení neexistuje“.

Tato skutečnost dostatečně potvrzuje, že Ribbentrop věděl o existenci koncentračních táborů, třebaže se zde tvrdošíjně snažil dokázat opak.

Ribbentrop pomáhal ostatním fašistickým vedoucím a především obviněnému Sauckelovi při odvlékání obyvatel okupovaných zemí na německé nucené práce.

Kromě toho se obviněný Ribbentrop neaktivněji účastnil loupení kulturních hodnot, které byly všennárodním majetkem, aby tak plnil spo-

lečný spiklenecký plán, který zahrnoval též zničení národních kultur národů okupovaných zemí.

Aby byl splněn tento úkol, byl podle Ribbentropovy výpovědi vytvořen „prapor zvláštního určení“ při ministerstvu zahraničních věcí, který během války následoval za předními oddíly, zabavoval a odvážel do Německa podle Ribbentropova nařízení všemožné kulturní hodnoty z okupovaných východních území.

Obviněný Ribbentrop se tedy účastnil uchvácení moci fašisty, sehrál vedoucí úlohu při plánování, přípravě a rozpoutávání útočných loupeživých válek a společně s jinými spiklenci řídil podle fašistických plánů spáchání nejtěžších zločinů proti národům, jejichž území byla dočasně okupována hitlerovskými okupanty.

VOJENSKÁ SKUPINA

Několik obviněných hlavních válečných zločinců v tomto procesu tvoří jakousi zvláštní skupinu vojáků. Ponecháme-li stranou Göringa jako postavu naprosto specifickou — politika, národohospodáře a vojáka v jedné osobě, je nutno jmenovat Keitela, Jodla, Dönitze a Raedera. Během důkazního řízení byly nejen plně potvrzeny všechny údaje žaloby o těchto osobách, nýbrž opodstatněnost žaloby ještě vzrostla.

Listinné důkazy, výpovědi svědků, a to částečně i těch, kteří byli předvoláni na žádost obhajoby, nemohly se nestát těžkým závažím na váze žaloby.

Obhájci těchto obviněných se snažili přesvědčit o tom, že se jejich obhajovaní stali vůlí osudu, proti svému přání, účastníky strašné tragédie.

Samotní obvinění Keitel, Jodl, Dönitz a Raeder se zde, na soudu, snažili vystupovat v úloze šlechtných dobráků. Je nutno uznat, že jim v tom obhajoba pomohla z plných sil. Slyšeli jsme mnoho o cti vojáka, o vojenské disciplíně, o věrnosti povinnosti a přísaze, o tom, že ve spojitosti s tím musili plnit hitlerovské rozkazy, a to i ty, které v jejich duších vyvolávaly pochybnosti a přímý protest. Takový výklad jejich stanoviska naprosto překrucuje pravou podstatu věci.

Pokládal bych za nutné, abych před tím, než budu mluvit o vině Keitela, Jodla, Dönitze a Raedera, položil a vyřešil čtyři otázky.

První: Věděli tito obvinění, že hitlerovské Německo za porušení mezinárodních závazků připravuje celou řadu útočných, dobyvačných a loupeživých válek?

Druhá: Účastnili se sami aktivně plánování, přípravy, rozpoutání a provádění těchto válek?

Třetí: Provinili se cynickým porušováním zákonů války a válečných zvyklostí?

Čtvrtá: Odpovídají za zvěřsky vražděné a vyhlazované pokojné obyvatelstvo, za potápění dopravních a lazaretních lodí, za města a vesnice, zničené vojenskou mašinerií hitlerovské říše?

Domnívám se, že po tak pečlivém soudním vyšetřování každý, kdo se nechce úmyslně mýlit, odpoví kladně na všechny tyto čtyři otázky.

Listinné důkazy, předložené soudu, potvrdily s naprostou jasností vinu vojenské skupiny zločinců na nejtěžších zločinech a jejich aktivní účast při plánování a uskutečňování společného zločinného spiknutí.

Okolnost, že tyto zločiny páchali lidé ve vojenských uniformách, nejen nesnižuje, nýbrž, jak se domnívám, podstatně zvyšuje jejich odpovědnost.

Jak se mohou hájit tím, že se odvolávají na „vojenskou povinnost“, „čest důstojníka“ a na „povinnost splnit rozkaz“? Což je možno s „vojenskou povinností“ a „ctí důstojníka“ sloučit střelení bez soudu a vypalování značek válečným zajatcům, hromadné vraždění žen, starců a dětí?

Jedině správný, reálný výklad této překvapující skutečnosti, že se tito generálové a admirálové zabývali špinavými, v podstatě soudně trestnými zločiny, spočívá v tom, že byli generály a admirály hitlerovského útvaru. Jsou to lidé zvláštní kvality. Jsou to fašisté ve vojenských uniformách, duší a tělem oddaní fašistickému režimu.

Právě tím je třeba vysvětlit, že se s nimi Hitler tak sblížil a tak dlouho s nimi spolupracoval. Jedině tím je možno vysvětlit, že spolupracovali s Hitlerem při páchání v dějinách bezpříkladných, nejhanebnějších zločinů. Navzájem se sobě zcela podobali a jeden druhého plně chápal.

K E I T E L

Když přecházím ke skupině vojáků, chtěl bych přirozeně začít s obviněným Wilhelmem Keitelem.

Keitel zaujal vedoucí postavení v hitlerovské vojenské mašinerii v prvních letech jejího organisování. Keitelův advokát přiznává, že „dekret (ze dne 4. února 1938) dal Keitelovi úžasný úřední titul — funkci náčelníka vrchního velitelství branné moci“.

A poněkud později pravil: „... Skutečný význam Keitelovy práce byl ohromný... Byla to oblodná, nevděčná práce, za niž bylo bídnou odměnou skvělé postavení v bezprostřední blízkosti hlavy státu.“

Ve světle všech následujících událostí je třeba se domnívat, že počáteční etapou budoucích útočných válek bylo vše to, co bylo spojeno s tajným zbrojením Německa po Versailleském míru.

Je těžké zmenšit význam všeho toho, co vykonal tehdy ještě plukovník Keitel ve výboru znalců, který důsledně a vytrvale hledal a nacházel cesty pro obejití nebo přímé porušení smlouvy.

Byl to zejména plukovník Keitel a nikdo jiný, který uváděl, že v Ženevě je možno říci vše, co je třeba, že však nesmí být zanechány písemné doklady.

Toto cynické prohlášení plně odpovídá té úloze, kterou hrál Keitel v následující přípravě a provádění útočných válek.

V době Hitlerova jednání se Schuschniggem byla Keitelova postava živou připomínkou toho, že Německo je připraveno použít zbraně.

Keitel vydal směrnici, aby byla poslána vojska do Čech, když byl prezident Hácha věrolomně pozván do Berlína, „aby pokračoval v jednání“.

Bylo to vrchní velitelství branné moci a žádná jiná organizace, jež bylo připraveno vyprovokovat pomocí oddílu Abwehr pohraniční incident s Československem, aby byl ospravedlněn vpád německých hord, připravených vtrhnout do Čech.

Ve svém přísně tajném memorandu žádá Keitel na Hessovi a Himmlerovi, aby předem oznámili vrchnímu velitelství branné moci všechna opatření, prováděná stranickými organizacemi nebo policií, jež nebyla upravena plánem „Grün“.

Holou lží byly fašistické deklaráce o neexistenci žádných dalších německých požadavků v Evropě po zabrání Československa. To bylo článkem v řadě útočných válek.

Chci zdůraznit vedoucí úlohu vrchního velitelství branné moci při přípravě a uskutečňování agresí. Směrnice, týkající se vedení války a vpádu do Polska, je nám známa jako Keitelova a Hitlerova směrnice ze dne 10. května 1939. Byla určena velitelství válečného letectva, námořního loďstva a pozemních sil. Jak je pak možné mluvit o tom, že vrchní velitelství branné moci nebylo vedoucím článkem všech druhů ozbrojených sil fašistické říše?

Jestliže se podíváme znovu na dokumenty, vztahující se k německé agresi proti Norsku, Dánsku, Belgii, Holandsku, Lucembursku, Jugoslávii a Řecku, setkáme se ještě jednou s Keitelovým jménem. Vystupuje zde jako účastník nejzodpovědnějších událostí, a to jako autor tajných rozkazů, adresovaných Raederovi, Göringovi a generálnímu štábu. Vlastnoruční Keitelovy a Jodlovy iniciálky nalezneme i na tajné směrnici, podepsané Hitlerem, o provedení „operace Marita“.

Bylo zde řečeno mnoho o plánu „Barbarossa“ a jeho autorech. Nyní je důležité zdůraznit, že se tento dokument zrodil v lůně vrchního velitelství branné moci z bezprostřední iniciativy této organizace, že plánované metody věrolomného napadení SSSR jsou jeho dílem.

Každému je jasná úloha videatu vojenského specialisty na dokumentu. Někteří obvinění se snažili lživě vysvětlit napadení SSSR jako preventivní válku. Tato prohlášení jsou tak neopodstatněná a odporují nezvratným důkazům, zjištěným soudem (i německým dokumentům), že nevidím nutnosti připravovat Tribunál o čas.

Keitelův obhájce prohlásil, že se obhajoba tohoto obviněného opírá o hledisko, že Keitel „nebojuje za svou hlavu, nýbrž za svou tvář“.

Chci pomoci soudu, aby viděl skutečnou Keitelovu tvář. K tomu je třeba, abych vám připomněl několik Keitelových směrnic, které právem zaujímají jedno z předních míst mezi hanebnými dokumenty o nelidskosti vojenské mašinerie, její nízkosti a neobyčejně podlém pošlapávání pojmů zákonů války a válečných zvyklostí.

Začněme s dokumenty o zastřelení politických pracovníků. Keitel, tento voják, jak se rád nazývá, ignoroval přísahu a bezostyšně lhal při předběžném vyšetřování americkému žalobci, když pravil, že tento rozkaz měl povahu odvetné represe, a že politické pracovníky oddělili od ostatních válečných zajatců na žádost samotných válečných zajatců. U soudu byl usvědčen. Předložením dokumentu RF-351 a 884-PS bylo dokázáno, že směrnice byla vydána před začátkem válečných akcí. Předložil jsem též dokument pod číslem SSSR-62 (text dopisu německých válečných zajatců). Z tohoto dokumentu vyplývá, jak byla polní vojska ještě před napadením SSSR instruována o povinném vyhlazení sovětských žen jako vojenských osob a politických pracovníků.

A co je možno říci o větě, strašné svým bezmezným cynismem: „Lidský život v zemích, jichž se to týká, nemá absolutně žádnou cenu... Odstrašující vliv je možný jen při použití neobyčejné krutosti.“

A směrnice o použití vojenského soudnictví v oblasti „Barbarossa“ z 13. května 1941? A rozkaz ze dne 16. září 1941 o popravení 80 až 100 komunistů za každého zabitého Němce? Co zde mohl říci Keitel o dokumentu, známém pod názvem „Nacht und Nebel“?

Jsou to krvavé dokumenty. Nikdo nemůže spočítat, kolik tisíc zajatých vojáků a důstojníků Rudé armády bylo ubito a umučeno v táborech fašistického Německa. Pamatujte se, jak na odpoledním zasedání dne 21. ledna 1946 svědek Lampe pravil, že ze zastřelení 50 sovětských důstojníků v táboře Mauthausen udělali pro Himmlera zábavu. Pamatujte se na výpověď svědka Bláhy, jak na jaře roku 1944 bylo vyslycháno mučením a pak zabito 94 sovětských důstojníků, kteří odmítli podat zprávy vojenské povahy.

Chci připamatovat výpověď esesáka Paula Waldmanna o vyhlazování ruských válečných zajatců. Pamatujte se, o jaké řadě ponižování a mučení každého sovětského člověka, který padl do německého zajetí, vypovídal svědek Kiwelischa.

Mohu pomlčet o Keitelově směrnicí o vypalování značek sovětským válečným zajatcům?

Nelze zapomenout na Keitelovu směrnicí ze dne 16. prosince 1942. Je nazvána „Boj s bandami“. „Bandami“ obviněný Keitel rozuměl každé hnutí odporu a žádal, aby vojska použila nejtvrdsších neomezených opatření, a to i proti ženám a dětem.

Pod číslem SSSR-162 předložila sovětská žaloba výpověď Le-Courta. Le-Court prohlásil, že střílel a upaloval sovětské občany, že podpaloval jejich domy. On sám osobně zastřelil 1200 lidí, za což mu byla udělena předčasně hodnost obergefreitera a byl vyznamenán východní medailí. Jednal podle Keitelových směrnic. Keitelova směrnice o vojenské soudní příslušnosti v oblasti „Barbarossa“ činila podobné lidi beztrestnými. Na Keitelovi lpí krev osob, zabitých Le-Courtem a jemu podobnými.

Při plnění Keitelovy směrnice o tom, že život ve východních zemích nemá naprosto žádnou cenu, páchali vojáci a důstojníci hitlerovského Německa své zločiny.

Žaloba předložila dokument SSSR-51 o tom, jak dne 28. srpna 1941 německá vojska při útoku hnala ženy, děti a starce před svými formacemi. A ve vesnici Kolpino donutili fašisté vesničany, aby stavěli pro Němce mošty a pancéřové kryty a pak je všechny zastřelili.

V Jugoslavií se stalo hromadné střelení rukojmí každodenní prací vojenského velitelství a vojenské administrativy.

V tajném referátu ze dne 15. února 1940, adresovaném Göringovi, ospravedlňuje vrchní velitelství branné moci braní rukojmí.

Chci zakončit dokumentem SSSR-356 (ES-338).

Vzpomínáte si, páni soudci, na tento dokument.

Admirál Canaris v něm hlásil Keitelovi zvlí v táborech válečných zajatců, hlad a hromadné střelení sovětských válečných zajatců. Dokonce zkušený fašistický špion Canaris se bál odpovědnosti a nemohl opominouti křiklavé skutečnosti zvlí a porušení všech všeobecně uznávaných zákonů války a válečných zvyklostí.

Vzpomínáte si též na Keitelovu resoluci při tomto referátu:

„Schvaluji a obhajuji tato opatření.“

Tázal jsem se obviněného Keitela při křížovém výslechu dne 7. dubna t. r.:

„Vy, obviněný Keitele, který se nazýváte polním maršálem, který jste se zde před soudem nejednou nazýval vojákem, vy jste svou krvavou resolucí ze září 1941 potvrdil a schválil vraždy tisíců bezbranných vojáků, kteří vám padli do zajetí. Je to pravda?“

Keitel byl nucen přiznat tuto skutečnost.

Již jediná takováto resoluce plně odhaluje skutečnou tvář polního

maršála Keitela. Žádné umělé vývody obhajoby nemohou sejmout s Keitela odpovědnost za krev a nesčetné lidské životy, zničené rukou fašistické vojenské mašinerie při plnění rozkazů a směrnic, podepsaných rukou obviněného Keitela.

J O D L

Obviněný Alfred Jodl je stejně odpovědný s obviněným Keitelem jako jeho náměstek a nejbližší Hitlerův vojenský poradce.

Vše to, co se týká přípravy a uskutečňování útočných plánů hitlerovského Německa, je nerozlučně spojeno s jménem Jodlovým právě tak, jako s jménem Keitelovým.

Není nutno, abych znovu vypočítával všechny ty útočné akce hitlerovského Německa, které jsou nyní dostatečně známy a z nichž každá byla vymyšlena a uskutečněna za bezprostřední účasti obviněného Jodla.

Chci jako zástupce Svazu sovětských socialistických republik zdůraznit ještě jednou, že zločinný plán věrolomného napadení Sovětského svazu, nazvaný hitlerovci jménem špatného dobyvatele Friedricha Barbarossy, nese s Hitlerovým a Keitelovým podpisem též podpis Jodla. Není to však pouze podpis.

Již v létě 1940 měl Jodl v Reichenhallu první poradu s důstojníky svého štábu, na níž se jednalo o otázce možnosti napadení Sovětského svazu hitlerovským Německem.

Nebyl to nikdo jiný než obviněný Jodl, který vydal ještě před napadením SSSR „Pokyny o používání propagandy v oblasti Barbarossa“. V těchto „Pokynech“ bylo přímo řečeno, že „zatím není třeba provádět propagandu, zaměřenou na rozdělení Sovětského svazu“.

Obviněný Jodl tedy věděl již dříve o skutečných cílech napadení SSSR Německem, o loupežné a uchvatitelské povaze války, která měla rozdělit Sovětský svaz.

Byl to on, Jodl, který se účastnil přípravy a organisování provokačního incidentu na hranicích Československa, aby byly ospravedlněny útočné akce hitlerovského Německa proti této mírumilovné zemi.

Byl to on, Jodl, který podepsal rozkaz ze dne 28. září 1938 o způsobu použití tak zvaného Henleinova sboru pro případ uskutečnění plánu „Grün“.

Výsměšně znějí slova obviněného Jodla o „vojenské cti“, když čteme jeho rozkaz o zničení Leningradu, Moskvy a jiných měst Sovětského svazu.

Nikdo jiný než týž Jodl tvrdil na poradě u Hitlera dne 1. prosince 1941 s nenapodobitelným cynismem, že německá vojska mohou sovětské vlastence beztrestně „všet, všét hlavou dolů a čtvrtit“.

Nejbližší Hitlerův vojenský poradce, bezprostřední účastník přípravy a uskutečňování všech krvavých útočných plánů hitlerovského Německa — obviněný Jodl právem zaujímá místo v řadě hlavních německých válečných zločinců.

D Ö N I T Z A R A E D E R

Můj anglický kolega dokázal tak přesvědčivě a zdůvodněně vinu obviněných Karla Dönitze a Ericha Raedera, že nevidím nutnosti, abych se zvláště zastavoval u těchto velkoadmirálů hitlerovského Německa, kteří poskvrnili hanbou nejtěžších zločinů své admirálské uniformy.

Když byl Dönitz vyslýchán sovětským žalobcem, pravil, že mu nejsou jasné důvody, proč Hitler vybral právě jeho svým nástupcem. Nemyslím, že by byl Dönitz naprosto upřímný, když to řekl. Stačí pouze obrátit se na stenografický záznam o soudním zasedání ze dne 8. května a z následujících dnů, abychom i bez Dönitzova přiznání pochopili, proč se stal Hitlerovým nástupcem v okamžiku, kdy se koráb hitlerovské „říše“ potápěl. Důvodem není to, že v tuto chvíli bylo třeba admirála, nýbrž to, že pouze nacistický velkoadmirál Dönitz mohl podle názoru Hitlera, který odešel se scény, něco udělat na záchranu hynoucího korábu.

Za Hitlera byl Dönitz velitelem ponorkového loďstva německé říše. Pamatujeme si, jakou úlohu hrálo v této válce německé ponorkové loďstvo. Ve spojitosti s tím je třeba zdůraznit, že sám Dönitz se chlubil, že je autorem tak zvané „taktiky vlčí smečky“. Sovětští lidé nezapomněli, jak Dönitzovy ponorky potápěly v Baltickém a Černém moři lazaretní lodě a parníky, na nichž byli evakuováni pokojní obyvatelé, ženy a děti.

Poslední hlava německého státu musí jako jeden z prvních odpovídat za všechny tyto zločiny, které byly důvodem k tomu, že hlavní váleční zločinci byli předáni k souzení Mezinárodnímu vojenskému tribunálu.

S Raederovým jménem je spjata rouhavá směrnice o zničení Leningradu.

V procesu se Raeder snažil sehrát úlohu „čestného vojáka“. Avšak již jen ta skutečnost, že právě on spolu s Hitlerem a Keitelem zamýšlel „smést s povrchu zemského“ Leningrad a zničit více než třímilionové obyvatelstvo velkoměsta, jehož jméno je nerozlučně spjato s vývojem lidské kultury a dějin, dělá z Raedera jednoho z hlavních válečných zločinců.

Raeder se účastnil vypracování všech nejdůležitějších útočných plánů německého fašismu. Tento účastník zločinného fašistického spiknutí proto musí být potrestán zároveň s jeho ostatními spoluúčastníky.

Obviněný Ernst Kaltenbrunner byl tím, koho Himmler pokládal za nejcennějšího pro to, aby byl jmenován na místo kata Heydricha, popraveného českými vlastenci.

Dne 30. ledna 1943 byl jmenován vedoucím hlavního úřadu říšské bezpečnosti a SD. Na základě četných dokumentárních údajů, zejména rozkazů s Kaltenbrunnerovým podpisem o hromadném posílání lidí do koncentračních táborů, výpovědí jeho podřízených, mezi nimi výpovědmi bývalého vedoucího hlavní špionážní správy (Amt VI) Waltera Schellenberga a vedoucího vnitřní špionáže (Amt III a SD) Otto Ohlendorfa, byl Kaltenbrunner plně usvědčen ze spáchání nejtěžších zločinů.

V soudním líčení dne 12. dubna 1946 bylo při Kaltenbrunnerově výslechu podáno svědectví Johanna Kandrutha, bývalého vězně v Mauthausenu. Ve svém svědectví vypráví Kandruth o tom, jak Kaltenbrunner trávil čas při návštěvách tábora.

„Kaltenbrunner vešel se smíchem do plynové komory; potom přivedli z baráku lidi na popravu a pak byly předvedeny všechny tři druhy poprav — oběšení, zastřelení do týlu a otrávení plynem.“

Nezastavím se u existujících četných důkazů, které byly před soudem dostatečně osvětleny. Pokládám však za nutné zastavit se u jednoho z obvinění přičítaných Kaltenbrunnerovi.

Spolu s ostatními institucemi RSHA převzal Kaltenbrunner po Heydrichovi pět „einsatzgrupp“. Občané Sovětského svazu se dobře pamatují na tyto zločinné organizace německého fašismu, vedené Kaltenbrunnerem.

„Einsatzgruppe A“ se přiblížila k Leningradu. Organizovala „pevnost smrti č. 9“ u Kaunasu, tajné místo hromadného vraždění lidí v Panarech, prováděla popravu v salaspilském a bikernekském lese u Rigy a zanechala řady šibenic v parcích jednoho z předměstí Leningradu-Puškina.

„Einsatzgruppe B“ se zastavila u Smolenska. Upalovala za živa běloruské rolníky, střílela lidi při strašné akci v Pinsku, topila tisíce běloruských žen a dětí v Mozyrských bažinách, otravovala je v „plynových automobilech“ v Minsku a likvidovala ghetto v okrese Verchnyje Sadki ve Smolensku.

„Einsatzgruppe C“ se usídlila v Kijevě. Tato skupina provedla co do své ukrutnosti bezpříkladnou hromadnou akci Němců v Babím Jaru u Kijeva, kde za jediný den bylo zabito sto tisíc sovětských lidí.

„Einsatzgruppe D“ měla za úkol roztrhnout jižní oblasti dočasně okupovaných oblastí Sovětského svazu. Tato skupina po první zkoušce na

sovětských lidech „plynové automobily“ v Stavropolském kraji a Krasnodaru.

Při rozhodování o Kaltenbrunnerově osudu nelze zapomenout na tyto lidi, popravené v „plynových automobilech“ u Stavropolu, pohřbené za živa v mohylách u Kijeva a Rigy a spálené za živa v hořících vesnicích Běloruska.

Tyto nevinné oběti zatěžují jeho nečisté svědomí.

Katův nástupce a sám kat Kaltenbrunner vykonával nejodpornější funkci v celém zločinném plánu hitlerovské kliky.

R O S E N B E R G

Přejdu k dokazování viny a odpovědnosti obviněného Rosenberga.

Ať již by se snažil Rosenberg zmenšit svou úlohu a význam, ať již by falšoval historické skutečnosti a události, nemůže uniknout tomu, že byl oficiálním ideologem nacistické strany, že již před čtvrt stoletím položil „theoretické“ základy fašistického hitlerovského státu a během tohoto období morálně rozložil miliony Němců, „ideově“ připravil v dějinách neslýchané zvěřské zločiny hitlerovců, které jsou předmětem projednávání v tomto procesu.

Když byla v procesu Rosenbergovi položena otázka: „Vy jste byl nejbližším vůdcovým spolupracovníkem?“, ani neodpověděl, nýbrž vykřikl: „Ne, to není pravda, nikdy jsem jím nebyl.“ Avšak ať se Rosenberg jakkoli zříká svého „führera“, nemůže smýt Kainovo znamení „jednoho z nejstarších a nejvěrnějších Hitlerových bojových druhů“. Během 25 let Rosenberg, z počátku společně a potom pod Hitlerovým vedením, vypracovával a napomáhal uskutečnění fantastických plánů na světovládu a pro ospravedlnování těchto zločinných plánů zvolil nenávistnou rasovou teorii.

Může mít význam pro řešení otázky odpovědnosti a viny Rosenberga to, že užíval ke svým účelům odpadků vědy a vypůjčil si něco od Karla Luegera a Paula Lagarda, hraběte Gobineaua a Lapougea, Oswalda Spenglera a Artura Möllera?

Důležité je to, že Rosenberg sebral všechny tyto „vědecké“ odpadky a dohnal všechny rasové názory až k rasovému fanatismu a v tomto duchu vychovával členy nacistické strany a německou mládež. A když představitelé „vyšší rasy“ rozpracovávali a uskutečňovali útočné činy, když němečtí okupanti zotročovali a ničili národy a lid, když stavěli kombináty smrti v Majdanku a Osvětimi, Treblinkách a Chelmnu, na všem tom spočívá nemalý podíl Rosenbergovy odpovědnosti.

V tom spočíval výsledek fašistické rasové ideologie, jejíž podstata je

v tom, že „arijská“, „severogermánská“ rasa je „panskou rasou“ a všechny ostatní rasy a národy jsou „nižší rasou“.

Rosenbergův obhájce praví: „Tribunál musí projednávat zločiny a nikoli světové názory.“ Tento argument je ve vztahu k Rosenbergovi zřejmě nepřesvědčivý. Neboť Rosenberg nejen vyznával, nýbrž i úmyslně rozšiřoval a vštěpoval do vědomí německého národa fašistickou rasovou teorií, která se stala přímou hrozbou existenci evropských demokratických států. Nositele bacilů je třeba izolovat, a toho, kdo bacily vědomě rozšiřuje, je třeba soudit.

Zločinná Rosenbergova činnost se neomezuje na ideologickou přípravu agrese a hlásání nenávisti k lidem. Je velmi všestranná.

V procese již byla dostatečně osvětlena činnost zahraničně politického oddělení NSDAP, které spravovalo síť pololegální nacistické agentury za hranicemi, řízené po mnoho let obviněným Rosenbergem. Vliv této organizace na zahraničně politická opatření hitlerovského Německa a na rozpoutávání útočných válek byl velmi velký.

V jednom z dokumentů, předložených Neurathovým obhájcem a přijatým soudem, se přímo praví:

„...po určitou dobu v Berlíně existovaly dokonce tři druhy ministerstev zahraničních věcí: ministerstvo Rosenbergovo, ministerstvo Ribbentropovo a oficiální ministerstvo na Wilhelmstrasse.“

Konečně, o svém skutečném vlivu na zahraniční politiku hitlerovského Německa a o svých „zásluhách“ v této oblasti se zmiňoval sám Rosenberg v dopise Hitlerovi ze dne 6. února 1938, kdy žádal, aby byl jmenován členem tajné ministerské rady.

Nevidím nutnosti analyzovat veškerou zločinnou Rosenbergovu činnost a chci se pouze krátce zastavit u jeho činnosti ve funkci nejdříve „zplnomocněného vůdce“ a pak říšského ministra pro východní okupovaná území. Na tomto působišti se Rosenberg projevil nejaktivněji jako účastník zločinného spiknutí.

Rosenberg prohlašuje, že byl proti válce se SSSR, že se o přípravě válečného napadení Sovětského svazu dozvěděl od Hitlera tehdy, kdy již byly všechny rozkazy po vojenské linii uloženy a že nikdy neměl skutečného vlivu na zahraniční politiku hitlerovského Německa. Tvrdím, páni soudci, že všechna tato Rosenbergova prohlášení nemají nic společného se skutečností.

Je všeobecně známo, že zahraniční politika nacionálních socialistů, vyložená v novoročním čísle listu „Völkischer Beobachter“ z roku 1921, začíná plánem německého křížáckého tažení proti sovětskému Rusku, a autorem této politiky je Alfred Rosenberg. Byl to on, který spolu s Hitlerem, jsa inspirován Ludendorffem a Rebergem, hlásal zahraniční po-

litiku, zaměřenou na vytvoření protisemitské, protibolševické a protibritské kontinentální Evropy.

Rosenbergovy projevy o plánech na „výměnu“ polského koridoru za Ukrajinu, jeho „diplomatické“ cesty do některých zemí po příchodu fašistů k moci a jeho neobratné pokusy o uskutečnění zahraničně politického programu nacistů byly široce osvětleny v tisku.

Z předložených dokumentů vyplývá, jakou horečnatou činnost vyvinul Rosenberg v dubnu roku 1941— v období, bezprostředně předcházejícím přepadení Sovětského svazu Německem, kdy byl jmenován „vůdcovým zmocněncem pro ústřední kontrolu otázek, spojených s východoevropskými oblastmi“.

Dva týdny před svým jmenováním poslal Rosenberg dne 7. dubna 1941 Hitlerovi své návrhy na rozdělení Sovětského svazu na říšské komisariáty a návrhy na jmenování fašistických správců v okupovaných oblastech. V Rosenbergových návrzích figuruje Bělorusko a Ukrajina, Minsk a Kyjev, Rostov a Tbilisi, Leningrad a Moskva. Za říšského komisaře Moskvy doporučoval Rosenberg nikoli neznámého Ericha Kocha.

Slyšeli jsme o Rosenbergových rozhovorech s Brauchitschem a Raederem, o jeho poradě s Funkem, generálem Thomasem, státním tajemníkem Backem a jinými o otázkách hospodářského využití východních oblastí, o jeho jednání s Ribbentropem, vedoucím štábu SA, vedoucím německého zpravodajského oddělení admirálem Canarisem. Již půl druhého měsíce před napadením Sovětského svazu vypracoval instrukci pro všechny říšské komisaře okupovaných východních oblastí, v níž již pamatoval na „říšský komisariát Rusko“, „říšský komisariát Kavkaz“, a Běloruskou republiku zahrnul do „říšského komisariátu Ostland“.

Rosenberg se snaží ujistit, že neschvaloval dobyvačné, loupežné cíle války proti SSSR a že ve funkci ministra východních okupovaných oblastí div že neprokazoval dobrodiní obyvatelstvu těchto oblastí. To říká po tom, když v instrukci říšskému komisaři Pobaltí a Běloruska bylo řečeno, že jeho cílem je:

„...vytvoření německého protektorátu s tím, aby byly později tyto oblasti změněny v součást Velké německé říše pomocí germanisace prvků, vhodných s hlediska rasového, pomocí kolonisace představitelů německé rasy a zničením nežádoucích prvků.“

To říká po tom, když ve druhé Rosenbergově směrnici o úkolech německé správy v okupovaných východních oblastech se předpisuje:

„Prvním úkolem... je uskutečnění zájmů říše. Ustanovení Haagské konvence o vedení války pozemní neplatí, protože je třeba pokládat Sovětský svaz za zničený... Proto jsou přípustná rovněž všechna opatření, která považuje německá správa za nutná a vhodná.“

Rosenberg si pospíšil, když prohlásil Sovětský svaz za zničený, pod-

řekl se a prozradil své tajné úmysly. Avšak tento dokument je nevyvratitelným důkazem, který vyvrací všechny snahy obviněného svalit odpovědnost za strašné zločiny, prováděné německo-fašistickými okupanty na okupovaných územích SSSR, na jednotlivé úředníky a příslušníky policie, na Kocha a Himmlera.

Rosenberg se rozhodl popírat ustanovení Haagské konvence a učinit všechna opatření, která se budou zdát „vhodnými“. Když Koch pro své pohodlí vyhladil obyvatelstvo celého okresu Cuman, jednal v duchu této Rosenbergovy směrnice.

Rosenberg zde mluvil o svých sporech s Kochem, o tom, že zastával humánní politiku a dokonce dovážel hospodářské stroje.

Jestliže Rosenberg i někdy odporoval Kochovu jednání, pak pouze proto, že se bál předčasného ohlasu, bál se, že bezpříkladné Kochovo pohanění ukrajinského národa vyvolá zesílení hnutí odporu. Nikoli humánností, nýbrž strachem se při tom Rosenberg řídil. Skutečná Rosenbergova politika je vyložena v mnohých dokumentech, které se nyní staly známými světové veřejnosti a které jsou ve spisech Tribunálu.

V „oficiální poznámce pro vůdce“ ze dne 16. března 1942 Rosenberg psal o cílech německé politiky na okupovaných územích SSSR a především na Ukrajině. Je to „využití užitečných nerostů, vytvoření německé kolonie v určitých oblastech, nikoli umělý, intelektuální rozvoj obyvatelstva, nýbrž jeho zachování jako pracovní síly“.

V referátu o reorganisování Kavkazu Rosenberg napsal:

„Východní problém záleží v tom, abychom převedli baltické národy na půdu německé kultury a připravili důkladně promyšlené vojenské hranice Německa. Úkolem Ukrajiny je zajišťovat potravinami Německo a Evropu a zásobovat kontinent surovinami. Úkol Kavkazu je především politický úkol a znamená rozšíření kontinentální Evropy, vedené Němckem přes Kavkazskou šíji na Blízký východ.“

Chci konečně připomenout, že právě Rosenberg v projevu na zasedání německé pracovní fronty pravil o otázce politiky na okupovaných územích SSSR:

„Je jasné, že podřídíme-li si všechny tyto národy, bude libovůle a tyranie patrně mimořádně vhodnou formou správy.“

Obhajoba tvrdí, že Rosenberg a jeho „einsatzstab“ neloupil kulturní hodnoty, nýbrž že je uchovával. To rovněž nemá s pravdou nic společného. Jak bylo zjištěno soudu předloženými četnými dokumenty, připravoval Rosenberg zvláštní velení, tvořil štáby a vypracovával plány na vyvezení kulturních hodnot ze Sovětského svazu již v dubnu 1941, t. j. o něco déle než dva měsíce před napadením SSSR.

Rosenberg dne 16. října 1941 v dopise Hitlerovi pravil:

„Nyní jsem dal pokyny analogickému operačnímu štábu mého apa-

rátu, aby provedl práci, jež byla splněna na západě, též v okupovaných východních oblastech.

... Když jsme získali celkový obraz, který takto vznikl, bylo možno uspokojit všechna spravedlivá přání a požadavky Velkoněmecké říše. Na tomto základě bych vzal na sebe též záruku toho, že všech uměleckých děl, jichž může být použito pro vaše osobní plány s museem v Linci a jinými musei, bude skutečně použito k tomuto účelu.“

Rosenberg napsal dne 17. října 1944 Lammersovi, že pro dopravu jeho organizací „registrovaného“ majetku bylo použito 1 418 000 železničních vagonů a 427 000 tun bylo kromě toho převezeno po vodních cestách. V témže dopise Rosenberg napsal, že ze zabraného zboží bylo do Německa posláno 9 000 vagonů hospodářských a jiných strojů. A potom si dovolí mluvit o nějakých strojích, jež prý byly dovezeny do Ukrajiny.

A konečně: směšná theorie tak zvaného Rosenbergova „šlechtného antisemitismu“. Je nechutné polemizovat s Rosenbergovým obhájcem, který tvrdil, že existuje „šlechtný antisemitismus“, a natož pak se samotným Rosenbergem.

Ve svém prohlášení před Tribunálem jsem upozornil na fašistickou propagandu, obsaženou v obhajovací řeči. Nyní chci připomenout soudu obsah dvou Rosenbergových dokumentů.

Ve směrnicí ze dne 29. dubna 1941 napsal:

„Celkové vyřešení evropského problému musí být nyní prováděno metodou jeho prozatímního řešení. Otročská práce pro židy, vytvoření ghetta atd. musí být řešením tohoto problému.“

Ještě cyničtěji, ještě upřímněji se Rosenberg vyjádřil, když byl ministrem pro východní okupované oblasti, v listopadu roku 1942 na zasedání německé dělnické fronty.

„Nesmíme — pravil Rosenberg — se spokojit s tím, že židé budou vysídleni do jiného státu a že snad tam nebo zde bude velké evropské ghetto, nikoli, náš cíl musí být stejný jako dříve. Židovská otázka bude v Evropě a Německu vyřešena jedině tehdy, jestliže židé na evropském kontinentu dále nezůstanou.“

A všechny tyto operace „Cottbus“, vyhlazování židů v městech pobaltských republik, na Ukrajině a Bělorusku — všechny byly prováděny na základě instrukcí a se souhlasem Rosenbergovým.

V roce 1937 dostal Rosenberg německou národní cenu. V souvislosti s tím napsal fašistický tisk:

„Alfred Rosenberg skvěle pomohl svými knihami položit vědecké a duchovní základy, posílit a upevnit filosofii nacionálního socialismu.

Jedině budoucnost bude moci plně ocenit hloubku vlivu tohoto člověka na filosofické základy nacionálně socialistického státu.“

A tato budoucnost je nyní přítomností. Jsem přesvědčen, že Tribunál náležitě ocení nejen Rosenbergův vliv „na filosofické základy nacionálně socialistického státu“, nýbrž i jeho aktivní úlohu ve všech zločinech proti míru a lidskosti, spáchaných hitlerovci.

F R A N K

Obviněný Frank, právník svým vzděláním, rád mluvil o recepci „staroněmeckého“ práva pro Němce, o „zásadách spravedlnosti“ pro „vyvolené“ a o „právu vyvolených“ na zničení národů a států.

V roce 1939 svěřil Hitler právě tomuto člověku, který dlouho rozkládal německé právnícké myšlení, osud zotročeného Polska.

Frank přijel do Polska, aby fakticky uskutečňoval na území země se staletými dějinami a svéráznou vysokou kulturou program zotročení a zničení národa, který hitlerovci považovali za navždy pokořený.

Chtěl bych připomenout soudu některé Frankovy výroky, spadající do prvních měsíců jeho pobytu v Polsku, vzaté z jeho tak zvaného „deníku“. Stojí sotva za to polemizovat s obhájcem o důkazní síle tohoto dokumentu.

Sám Frank prohlásil vyšetřovateli, že „je to dokument historického významu“, a na otázku, „jsou-li pravdivá všechna tvrzení obsažená v deníku“, odpověděl: „úplně to odpovídá tomu, co mi je známo“.

Dne 19. ledna 1940 prohlásil Frank s cynickou upřímností na poradě vedoucích oddělení:

„Dne 15. září 1939 jsem dostal za úkol převzít správu dobytých východních oblastí a mimořádný rozkaz nemilosrdně zpusťošit tuto oblast jakožto válečné území a ze země, která je kořistí, udělat hromadu rozvalin s hlediska její hospodářské, sociální, kulturní a politické struktury.“

Dne 31. října 1939 v Goebbelsově přítomnosti na poradě vedoucích spolupracovníků generálního gouvernementu prohlásil: „Je třeba naprosto jasně vyhranit rozdíl mezi německým národem — národem pánů — a Poláky.“

Zmínil se tehdy i o polské kultuře, o kterou, jak zde pravil obhájce Seidel, mnoho pečoval. Prohlásil: „... Polákům je možno poskytnout jen takové možnosti vzdělání, které by dokazovaly beznadějnost osudu jejich národa. Proto je možno mluvit o špatných filmech nebo o takových, které demonstrují velikost a sílu Němců.“

Jedním z prvních Frankových nařízení byl rozkaz o zastřelení rukojmí. Potom začaly podobné rozkazy vzrůstat do set a tisíců, dokud konečně neskončily vydáním „usnesení“ ze dne 2. října 1943.

Dne 10. listopadu 1939 bylo Frankovi hlášeno, že se blíží den polské

nezávislosti a že na některých domech byly vyvěšeny plakáty, připomínající Polákům den jejich národního svátku. Tehdy se ve Frankově „deníku“ objevil zápis: „Pan generální guvernér nařídil, aby z každého domu, na němž zůstane viset takový plakát, byl zastřelen jeden obyvatel mužského pohlaví. Polák musí cítit, že pro něho nechceme budovat právní stát.“

Námi uvedený krátký úryvek z Frankovy řeči na poradě vedoucích oddělení „generálního gouvernementu“ charakterizuje tohoto hitlerovského „právníka“ značně lépe než rozsáhlé výňatky z jeho řeči, které jsme zde musili vyslechnout.

Frankova zločinná činnost v Polsku je tak různá, že není možno uvést v krátké řeči před soudem všechny četné důkazy Frankovy viny, předložené v této síni, a které jsou zřejmě ještě ve svěží paměti soudců.

Avšak ze zločinné Frankovy činnosti v Polsku je třeba oddělit to hlavní, a tím hlavním je Frankova zločinná činnost jako vraha milionů lidí.

Ovšem, loupil, byl zmocněn Göringem na základě čtyřletého plánu, a loupil, abychom tak řekli, „úředně“.

Poslal více než dva miliony Poláků na nucené práce do Německa. Pokusy obhajoby, vylicít Franka jako „nepřítele násilných metod najímání“, mohou spočívat jedině na předpokladu, že kromě advokáta nikdo nestudoval Frankovy deníky. Neboť Frank nikdy nemůže uniknout takovým dokumentům, jako je protokol zasedání vedoucích oddělení ze dne 12. dubna 1940, zápis z porady s gauleiterem Sauckelem ze dne 18. srpna 1942, stenografický záznam o poradě s Bühlerem, Krügerem a j. ze dne 21. dubna 1940.

Posílal lidi na nucené práce proto, aby z nich vymačkal v zájmu „říše“ vše, co bylo možné, před tím, než je odsoudil k smrti. Režim, ustavený Hansem Frankem v Polsku ve všech stadiích dočasného německého panství v této zemi byl nelidským režimem, který usmrcoval miliony lidí různými, avšak stejně zločinnými metodami.

Není náhodné (jak se o tom přesvědčil soud z výpovědi bývalého náměstka starosty Smolenska, nedávno učiněné v této síni — prof. Bazilevského), že se režimu ustaveného Frankem v Polsku dovolávali jako příkladu pro své činy německo-fašističtí vrazi, kteří zavraždili 11 tisíc zajatých polských důstojníků v Katynském lese.

Domnívám se, že je zvláště důležité zde zdůraznit, jak se jevila Frankovi politika vůči polskému obyvatelstvu po válce:

„Důrazně upozorňuji na to, — pravil Frank, — že v případě uzavření míru se v tomto směru nic nezmění. Tento mír bude znamenat, že jako světová velmoc budeme ještě intenzivněji než dosud uskutečňovat všeobecnou politickou linii. Bude znamenat, že budeme musit provádět kolonisaci v ještě velkolepějším měřítku, avšak v zásadě se nic nezmění.“

To bylo řečeno v roce 1940, kdy Frank zamýšlel první hromadnou vraždu polské inteligence, tak zvanou operaci „AB“.

V roce 1944 na poradě zemědělských fůhrerů v Zakopaném Frank pravil:

„Kdybychom vyhráli válku, bude podle mého názoru možno změnit v sekanou Poláky a Ukrajince a všechno to, co se potuluje kolem generálního gouvernementu. Je jen třeba udržet je během války v područí, ať se děje co děje.“

Avšak nezáviselo na Frankovi to, o čem blouznil v roce 1944, totiž změnit Poláky a Ukrajince v sekanou, byl nucen přidat neurčitou formulaci „jestliže vyhraje válku“. V této době nemohl již být tak určitý ve svých výrazech jako dne 2. srpna 1943, kdy při přijetí řečníků NSDAP v královském sále krakovského paláce Frank prohlásil o osudu vyhlazených polských židů toto:

„Začali jsme zde s třemi a půl miliony židů, a nyní z nich zůstalo jen několik pracovních rukou. Všechny ostatní, řekněme, jsme někam vysídlili.“

Jak sám Frank, tak i jeho obhájce se snažili tvrdit, že obviněný nic nevěděl o tom, co se dělo v koncentračních táborech generálního gouvernementu. Avšak v téže Frankově „tajné zprávě“ Hitlerovi, které se snažila využít ve Frankův prospěch obhajoba, je možno nalézt potvrzení toho, že Frank byl výborně informován o tom, co se dělo v koncentračních táborech. Praví se tam: „Většina polské inteligence není ovlivňována zprávami z Katynu a namítá, že Němci dělají podobné zločiny v Osvětimi.“ Potom Frank cituje vysoce charakteristickou větu, která líčí reakci polských dělníků na provokační zprávy Němců o Katynu. „Vždyť existují koncentrační tábory v Osvětimi a Majdanku, kde se masové vraždy Poláků prováděly na pásu.“ A dále: „Dnes, bohužel, polská veřejnost, a nejen inteligence, srovnává Katyn s hromadnou úmrtností v německých koncentračních táborech a se střílením mužů, žen a též dětí a starců při provádění hromadného trestání v okresech.“

Po „tajné zprávě“ Hitlerovi neměl Frank žádný „nový kurs“. Naopak, Frank vydal své usnesení ze dne 2. října 1943, které sám obviněný při výsledku jeho obhájce nazval „strašným“. Po nabytí platnosti tohoto „usnesení“ se stalo jeho obětmi mnoho tisíc nevinných lidí. Počet popravených se stále zvyšoval, až dosáhl ve Varšavě 200 lidí současně zastřelených za jednu popravu. Totéž probíhalo na ulicích všech polských měst, kde tak zvané „policejní soudy“ prováděly popravy, jak se praví v textu samotného usnesení, bezprostředně po rozsudku. Odsouzení k smrti byli přivezeni na místo popravy v papírovém obleku, se rty zalepenými náplastí nebo s ústy naplněnými sádrou, na smrt zeslabení vězením. Na vládním zasedání v Krakově dne 16. prosince 1943, kde Frank

s uspokojením konstatoval, že popravky měly „příznivé následky“, byla současně projednávána jiná otázka. V protokolu této porady je řečeno:

„Je nutno projednat, není-li možné organisovat zvláštní místa pro popravky, protože bylo zjištěno, že polské obyvatelstvo se sbíhá k přístupným popravištím, nabírá do nádob krví prosycenou půdu a nosí ji do kostelů.“

Obhajoba se zde snažila mluvit o nekonečných rozporech Franka s policií, který prý nesouhlasil s jejími akcemi. Podíváme se, jaké to byly rozpory.

První „sonder-akce“, provedená v Polsku, a zejména operace „AB“ — fyzické zničení několika tisíc polských inteligentů — nebyla provedena z iniciativy policie, nýbrž z iniciativy samotného Franka. Podle Hitlerova dekretu ze dne 2. května 1942 byl vedoucí policie podřízen generálnímu guvernérovi. Když mezi Frankem a vedoucím policie Krügerem skutečně došlo k některým sporům, byl nucen z funkce vedoucího policie odejít Krüger, kdežto Frank zůstal generálním guvernérem Polska. Co se týče obergruppenführera Koppeho, který vystřídal Krügera, neprojevil mu nikdo jiný než Frank dne 16. prosince 1943 dík za zastřelení rukojmí, vděčnost za jeho plodnou práci a s uspokojením poznamenal, „že v čele policie stojí v generálním gouvernementu největší odborník“. Je nepochopitelné, o jakých rozporech Franka s policií mluvil advokát Seidl.

Obhajoba se dále snažila vyličít Franka jako „svérázného mírného antisemitu“, který, třebaže se choval záporně k židovskému národu, nejen sám neorganisoval vraždy židů, nýbrž dokonce k nim ani nepodněcoval.

Je nepochopitelné, jak v tomto případě může obhájce vyložit následující Frankova slova:

„Židé jsou rasou, jež musí být zničena. Kdekoli bychom chytili třeba jen jediného, bude s ním konec.“

Nebo prohlášení ve vládním zasedání dne 24. srpna 1942, kdy pravil:

„To, že odsuzujeme k smrti hladem 1,2 milionu židů, je samo sebou pochopitelné. Rozumí se samo sebou, že jestliže tito židé nezemřou hladem, bude to mít patrně za následek urychlení, aktivisací opatření, zaměřených proti židům.“

Zločinná činnost kata polského národa Franka způsobila zánik milionů lidí.

„Vidíte, jak pracují státní orgány, vidíte, že se před ničím nezastavují a stavějí lidi po tuctech ke stěně“, — tak charakterisoval sám Frank na poradě standartenführerů dne 18. března 1942 režim krvavého teroru, který zavedl v Polsku.

„Nestyděl jsem se prohlásit, že za jednoho zabitého Němce bude za-

střeleno až sto Poláků“, — tato slova pronesl Frank dne 15. ledna 1944 na zasedání politických vedoucích NSDAP.

„Kdybych přišel k vůdci a řekl mu: „Můj vůdče, hlásím, že jsem znovu zničil 150 000 Poláků“, řekl by: „Výborně, jestliže to bylo nutné“ — prohlásil dne 18. března 1944 ve své řeči v Reichshofu tentýž Frank, který se nyní snaží přesvědčit soud o tom, že měl nějaké „zásadní rozpory“ s Hitlerem a Himmlerem.

Ta prohlášení, která učinil Frank v prvních měsících svého pobytu v Polsku, byla skutečným programem vražd, které obviněný prováděl plánovitě, metodicky a nemilosrdně.

Frank ovšem dobře chápal, že v případě, jestliže válka neskončí vítězstvím, bude muset nést odpovědnost za zločiny spáchané v Polsku a za účast na fašistickém spiknutí.

Frank o tom mluvil již v roce 1943 na zasedání se spoluúčastníky. A je třeba dodat po pravdě, že si jako právník představoval a formuloval pojem spiknutí mnohem správněji než někteří advokáti v tomto procesu, kteří se opírají o zastaralé pojmy a snaží se uvést v pochybnost obvinění ze spiknutí.

Na tomto vládním zasedání společně s policií dne 25. ledna 1943 prohlásil tehdejší generální guvernér „Himmlerovým hyenám“:

„... Chtěl bych zdůraznit jedno: nesmíme se ostýchat, když slyšíme o 17 000 zastřelených. Tito zastřelení jsou též oběťmi války. Dovoňte, abych připomněl, že my všichni, kteří jsme se zde shromáždili, figurujeme v seznamu zločinců pana Roosevelta. Mám tu čest být číslem jedna. Stali jsme se, abych tak řekl, spoluúčastníky v měřítku světových dějin. Právě proto musíme držet pohromadě a rozdělovat společné myšlenky, a bylo by prostě směšné, jestliže bychom začali vynášet z pokoje smetí, týkající se sporů o metodách.“

Tato výzva k vraždám je velmi vzdálena „nekonečným sporům s policií“, o nichž zde mluvil Frankův obhájce.

Obviněný se zmýlil v jednom — nesprávně určil své místo na lavici obviněných. Nezamýlil se však v tom základním — jako zločinec „v měřítku světových dějin“ spočinul na lavici obviněných.

F R I C K

Se jménem obviněného Wilhelma Fricka je nerozlučně spjata historie rozvoje nacistického hnutí v Německu a četné zločiny hitlerovců.

Jako ministr vnitra v hitlerovské vládě podílel se Frick na vydání četných zákonů, výnosů a jiných aktů, majících za cíl zničení demokracie v Německu, pronásledování církve, diskriminaci židů atd.

V této úloze obviněný Frick aktivně spolupůsobil k vytvoření hitlerovského totalitního státu v Německu.

Po řadu let byla obviněnému Frickovi podřízena smutně proslulá německá státní tajná policie (gestapo).

Nebyl to nikdo jiný, než právě obviněný Frick, který v roce 1940 vydal rozkaz k likvidaci duševně chorých a přestárých.

Jako ministr vnitra hitlerovského Německa byl Frick, jak na to ukázal před Tribunálem i svědek Gisevius, plně seznámen se široce rozvětvenou soustavou koncentračních táborů ve Třetí říši a s panujícím v nich surovým režimem.

Značnou úlohu hrál obviněný Frick při přípravě a uskutečnění agresivních plánů hitlerovské vlády. Byl členem rady ministrů pro obranu říše a generálním zmocněncem pro otázky správy.

Všechny dokumenty, kterými hitlerovští spiklenci uzákoňovali připojení uloupených území k Německu, byly kromě jiných hitlerovských pohlavárů podepsány také obviněným Frickem.

Obviněný Frick osobně, jako protektor Čech a Moravy, je odpovědný za všechny zločiny, spáchané hitlerovci na tomto území.

Ministerstvo vnitra, jehož hlavou byl obviněný Frick, se po věrolomném napadení Sovětského svazu hitlerovským Německem účastnilo nejaktivněji na vytváření správy v uchvácených územích SSSR. Z úředníků ministerstva vnitra se hlavně doplňoval aparát německých okupačních vlád na Východě.

Není nutno opakovat, jakou úlohu sehrál ve vyhlazování, zotročování a jiném nelidském jednání s pokojným obyvatelstvem okupovaných území tento aparát, vytvořený za nejaktivnější účasti obviněného Fricka.

Za všechny tyto zločiny je Frick jako aktivní účastník fašistického spiknutí přímo a plně odpovědný.

S T R E I C H E R

Nehledě k tomu, že v letech války obviněný Julius Streicher neměl formálně žádnou hodnost, bezprostředně souvisící s prováděním vražd a hromadných poprav — je těžko zhodnotit zločiny, které tento člověk spáchal.

Spolu s Himmlerem, Kaltenbrunnerem, Pohlém, těmi, kdož vymysleli, sestrojili a zavedli plynové komory, „dušegubky“ (auta smrti), spolu s těmi, kdož bezprostředně prováděli masové akce, musí Streicher nést odpovědnost za nejsurovější zločiny německého fašismu.

Rozdmychávání národní a rasové nenávisti, výchova k zvrácené surovosti a vyzývání k vraždám byly nejen dlouholetou stranickou povinností, ale i výdělečným zaměstnáním tohoto člověka.

A ne náhodou proto Himmler vysoce ocenil zásluhy časopisu „Der Stürmer“ a jeho šéfredaktora ve svém, Tribunálu již známém pozdravu Streicherovi, datovanému z dubna roku 1937.

Streichera je možno pokládat za skutečného „duchovního otce“ těch, kdož roztrhávali vejplů děti v Treblinkách. Bez „Stürmera“ a jeho redaktora by německý fašismus nemohl tak rychle vychovat ty masové kádry vrahů, které bezprostředně provedly zločinné plány Hitlera a jeho kliky a vyvraždily více než šest milionů židů v Evropě.

Streicher po dlouhou řadu let duševně rozleptával děti a mládež Německa. Tribunálu byla předložena hnusná „dětská vydání“ „Stürmera“. A proto musí Streicher zároveň s Baldurem von Schirachem nést odpovědnost za to, že jím morálně znetvořená „Hitlerjugend“ používala židovských dětí ze Lvovského ghetta jako terčů. Ne náhodou tak vysoko cenil von Schirach „historické zásluhy“ Streicherovy.

Zvrhlé „norimberské zákony“ byly pro tohoto „nepřítele židů č. 1“, jak se sám nazýval, a organisátora prvních židovských pogromů jen „začátkem boje“. Jak si Tribunál pamatuje, napsal Streicher po vydání těchto zákonů, vyzýváje k fysickému vyhlazení židů v Evropě: „Jen tehdy, až bude světové židovstvo zničeno, bude tento problém vyřešen.“

Nepřestanu se vracet i k těm lživým a hanebným rituálním číslům „Stürmera“, která měla poštvat esesáky k vraždám milionů bezbranných lidí a ospravedlnit libovolná zvěrstva na židech. Tyto důkazy o Streicherově vině, předložené mezi jinými Tribunálu, jsou všeobecně známé a nesporné.

V roce 1939, předbíhaje Majdanek a Treblinky, psal o tom, že „je možné, že jen mohyly židů budou svědčit o tom, že tito tady v Evropě existovali“.

V roce 1943, kdy již plynové komory Treblinek a Osvětimi přijímaly miliony dětí, byly v „Stürmeru“ uveřejněny články, ponoukající k likvidaci „ghett“, články, plné lží a škodolibostí, a nakonec „Stürmer“ se sadistickou spokojeností konstatoval: „Židé z Evropy zmizeli.“

Streicher lhal celý svůj život. Pokoušel se lhát i zde, během zasedání Tribunálu. Nevím, zamýšlel-li někoho touto lží oklamat, nebo lhal-li ze zvyku a ze strachu.

Ale zdá se mi, že obviněnému samému musí být jasno, že jeho poslední lež už nikoho neoklame a jeho nespasí.

S C H A C H T

Obviněný Hjalmar Schacht hrál vydatnou úlohu v přípravě a uskutečnění zločinných plánů fašistického spiknutí, vykonal velkou a složitou práci.

Schachtova obhajoba je neobyčejně prostá.

Máme-li mu uvěřit, přišel k hitlerismu výhradně z vlasteneckých úmyslů, byl proti útočným válkám, byl však pro vyzbrojení Německa za účelem udržení míru. Byl pro vrácení kolonií Německu, aby byla ustavena hospodářská rovnováha v Evropě.

Přesvědčiv se o tom, že politika hitlerovské vlády sleduje nadměrné vyzbrojení a tak hrozí rozpoutáním druhé světové války, přešel Schacht do opozice proti Hitlerovi, sabotoval opatření hitlerovské vlády a nakonec byl jako účastník spiknutí proti Hitlerovi stíhán.

Své nadšené dopisy, adresované Hitlerovi a plné projevů oddanosti, se nyní obviněný Schacht snaží ukázat jako metodu maskování svých skutečných opozičních nálad proti hitlerovskému režimu.

Ve skutečnosti se Schacht sblížil s nacistickým hnutím již v roce 1930. Schacht tíhl k nacionál-socialistům a Hitler i Göring se ucházeli o Schachtovu podporu, protože tento měl rozsáhlé styky v průmyslových a finančních kruzích Německa a mohl jako nikdo jiný hitlerismu prokázat a ve skutečnosti také prokázal neocenitelné služby.

Již 29. srpna 1932 ve svém dopise Hitlerovi ubezpečil ho Schacht o své oddanosti.

Toto ubezpečení se neomezilo na slova. Byl to právě obviněný Schacht, kdo sehrál rozhodující úlohu v příchodu Hitlera k moci. Právě on, Schacht, byl organizátorem svolání průmyslových kruhů Německa s požadavkem jmenování Hitlera říšským kancléřem.

Právě on, Schacht, již v roce 1932 prohlásil tehdejšímu říšskému kancléři Německa von Papenovi — předejte své místo Hitlerovi. Právě on, Schacht, v roce 1933, v předvečer voleb do říšského sněmu, organizoval poradou průmyslníků, na které byl vytvořen volební fond pro nacistickou stranu, činící několik milionů marek.

Úlohu a význam Schachta pro vznik hitlerovského Německa charakterisuje nejbližší spolupracovník Hitlerův Goebbels. Ve svém deníku zapsal dne 21. listopadu 1932:

„V rozhovoru s doktorem Schachtem jsem se přesvědčil, že plně zastává naše hledisko. Je jedním z mála, kdož plně souhlasí s posicí Hitlera.“

Sám obviněný Schacht určil ve svém vystoupení na podzimním veletrhu v Lipsku dne 4. března 1935 svou úlohu v hitlerovském státě takto:

„Mohu vás ujistit, že vše, co říkám a dělám, má plný souhlas führera a že nebudu nic dělat a říkat, co nebude führerem schváleno. Tak ochráncem hospodářského rozumu nejsem já, ale führer . . .“

Zásluhy obviněného Schachta, jak to očekával sám Schacht, byly Hitlerem dobře oceněny. Po příchodu k moci v roce 1933 jmenoval Hitler Schachta z počátku předsedou Říšské banky a potom — ministrem hos-

podářství, a nakonec generálním zmocněncem pro otázky válečného hospodářství.

Materiály žaloby a soudním vyšetřováním byla dokázána výjimečná úloha obviněného Schachta při přípravě vyzbrojení Německa a tím i při rozpoutání útočných válek.

Bývalý ministr války Blomberg uvedl ve svých výpovědích, že v roce 1937 byly plány rozvoje ozbrojených sil blízce uskutečnění a že Schacht byl o těchto plánech a nutném jejich financování informován.

Schacht byl jedním z nejdůslednějších stoupenců zločinných plánů hitlerovců. V rozhovoru s velvyslancem USA Fullerem dne 23. září 1936 prohlásil Schacht, že „...kolonie jsou pro Německo nezbytné. Bude-li to možné, získáme je cestou jednání, ne-li — uchvátíme je...“.

Ve svém projevu ve Vídni v březnu 1938 Schacht řekl:

„Sláva bohu, toto nemohlo zdržet veliký německý národ od další jeho cesty, protože Adolf Hitler sjednotil německou vůli a německou mysl. Upevnil je nově posílenými ozbrojenými silami a konec konců dal vnější formu vnitřní jednotě Německa a Rakouska.“

Obviněný Schacht byl vybaven zvláštními plnými mocemi v oblasti válečného hospodářství.

Po řadu let byl Schacht současně předsedou Říšské banky, ministrem hospodářství a generálním zmocněncem pro otázky válečného hospodářství.

Již z moci jen jednoho tohoto svého postavení sehrál obviněný Schacht ohromnou rozhodující úlohu pro vznik a zrození válečného hospodářství a ozbrojených sil hitlerovského Německa.

Tato úloha obviněného Schachta je dostatečně osvětlena v nejedných pochvalných Hitlerových dopisech Schachtovi.

Právě obviněný Schacht byl tvůrcem dobrodružné metody „MEFO“, pomocí níž bylo do německého hospodářství za účelem vyzbrojení vloženo rozpočtovými assignacemi přes 12 miliard marek.

Jak už bylo ukázáno výše, pokoušel se obviněný Schacht podtrhnout v různých obdobích své činnosti svoje jakoby se vyhrocující rozpory s hitlerovským režimem. Ve skutečnosti hrál Schacht dvojí roli, chráně se před odpovědností za zločinnou politiku nerozvážné hitlerovské vlády koketováním s lidmi, kteří se skutečně chystali svrhnout hitlerovský režim, a zároveň zachoval pro každý případ svoji loyaltitu k tomu režimu.

Teprve v roce 1943, když se pro takového prohnaného politikáře jako je Schacht stal krach hitlerovského Německa očividným, navázal spojení s kruhy stojícími proti hitlerovskému režimu v opozici; poněvadž však zůstal věren sám sobě a strachoval se o sebe i v tomto případě, nic reálného pro svržení hitlerovského režimu neudělal a proto také byl Hitlerem ponechán na pokoji.

Takový je obraz obviněného Schachta, taková je jeho úloha ve společném spiknutí a válečných zločinech — úloha tvůrce válečného hospodářství hitlerovského Německa a podněcovatele rozpoutání druhé světové války zločinnou hitlerovskou vládou.

FUNK

Walter Funk se stal nacistou dávno před svým oficiálním vstupem do NSDAP v roce 1931 a zůstal nacistou až do konce. Svoje hospodářské znalosti, svoji pověst žurnalisty, své rozsáhlé styky s vedoucími německého průmyslu, obchodu a financí postavil do služeb hitlerovských spiklenců.

V článku, nesoucím název „Walter Funk — průkopník nacionálně socialistických myšlenek,“ uveřejněném v časopise „Das Reich“ dne 13. srpna 1940, stálo:

„Walter Funk zůstal věren sám sobě proto, že byl, je a bude nacionálně socialistickým bojovníkem, zasvěcujícím všechnu svoji práci vítězství führerových ideálů.“

Jaké byly Hitlerovy ideály — to je dostatečně známo. Těmto „ideálům“ Funk zasvětil půl druhé desítky let svého života.

Funk ujišťoval, že neměl nic společného s SS, ale nebyl to nikdo jiný než Funk, kdo proměnil pokladnu Říšské banky v úschovnu cenností nakradených esesáky ve východních i jiných okupovaných oblastech.

Funk se osobně, po jednáních s Himmlerem, rozhodl přijmout do Říšské banky zlaté zuby, korunky, obroučky od brýlí a jiné cenné věci umučených obětí četných koncentráků.

Funkovým zástupcem byl gruppenführer SS Heiler. Pod Funkovým vedením pracoval Ohlendorf — vrah 90 tisíc lidí.

Funk pokračoval v Schachtových opatřeních a postavil do služeb hitlerovců celé německé hospodářství a pak i hospodářství území Německem okupovaných.

Ještě v květnu roku 1939 vypracovali Funk a jeho zástupce Landfried plány válečného financování a využití pro válku všech hospodářských zdrojů Německa a Němci uchráceného Československa.

Dne 23. června 1939 se Funk účastnil zasedání říšské rady pro obranu, kde byly přijaty podrobné plány převodu celého národního hospodářství na válečné koleje.

Již tehdy byl Funk nejen seznámen s připravovaným napadením Polska Německem, nejen se účastnil uskutečňování těchto agresivních plánů, ale i hospodářsky připravoval nové války, zabránění nových oblastí. To byly i „velké politické cíle führera“, o kterých po uplynutí několika

měsíců Funk psal ve svém článku „Hospodářská a finanční mobilisace.“

Připomenu ještě tento dokument. Dne 25. srpna 1939 psal Funk Hitlerovi: „Byla mně doručena panem polním maršálem Göringem zpráva o tom, že můj führer včera večer v základě schválil mnou připravená opatření o financování války, o tvorbě cen, tarifickaci mezd a o provedení upisování nucených darů, což mne učinilo hluboce šťastným.“

Dávno před věrolomným napadením SSSR Německem účastnil se Funk vypracování plánů na vydrancování bohatství Sovětského svazu.

Funk vyslal do Rosenbergova ministerstva a hospodářského štábu OST, tohoto zlodějského centra, své spolupracovníky. Funkovi lidé se rovněž účastnili drancování Československa, Jugoslavie a jiných okupovaných zemí.

Funk byl presidentem společnosti „Continental Oil“, organisované pro exploataci naftového bohatství východních okupovaných území, zvláště grozněnské a bakinské nafty, Němci.

Funk plně propracoval loupeživé cíle války hitlerovského Německa proti SSSR. Ve svém projevu dne 17. prosince 1941 v Praze řekl, že východ je budoucí koloniální oblastí Německa. Funk se účastnil porady u Göringa dne 6. srpna 1942, na které byla nastíněna nejúčinnější opatření hospodářského drancování okupovaných území SSSR, Polska, Československa, Jugoslavie, Francie, Norska a jiných území.

Na této poradě, a také na zasedání správy „Ústředního plánování“ se Funk účastnil vypracování plánů na zotročení milionů lidí z okupovaných oblastí.

Takové jsou hlavní etapy aktivní zločinné činnosti hitlerovského spiklence, obviněného Funka — osobního rádce Hitlerova v hospodářských otázkách již v roce 1931, říšského ministra a generálního zmocněnce pro obranu v době přípravy a uskutečňování společného zločinného plánu (spiknutí).

Funkova vina — vina aktivního účastníka fašistického spiknutí — spočívající ve spáchání zločinů proti míru, v účasti na válečných zločinech a zločinech proti lidskosti byla plně dokázána a Funk musí nést odpovědnost za spáchané jím zločiny.

SCHIRACH

Od roku 1931 až do konce války stál Baldur von Schirach v čele vedení nacistické mládeže.

Po vydání zákona o hitlerovské mládeži dne 1. prosince 1936 byl von Schirach jako říšský vedoucí mládeže podřízen bezprostředně Hitlerovi.

Ve svých výpovědích u soudu se obviněný Schirach pokoušel vyhnout

odpovědnosti za výchovu německé mládeže v duchu nacionálně socialistických idejí tím, že nejednou odkazoval na to, že „Hitlerjugend“ byla samostatnou, na nacistické straně a hitlerovské vládě nezávislou organizací mládeže.

Pro svou obhajobu považuje obviněný Schirach za možné a za místné odvolat se na velikého Goetheho, jehož slova „samo mládí vychovává mládež“ byla Schirachem s otevřeným cynismem zneužita.

Goethe měl ovšem pravdu, když říkal, že „samo mládí vychovává mládež“. Ale on měl na zřeteli zdravé, plnocenné, čínorodé mládí a ne mládí, rozložené temnem hitlerismu, jasně charakterisované Hitlerovými slovy, která pronesl k Rauschningovi:

„My vychováváme mládež, před kterou se bude chvět svět, mládež tvrdou, náročnou, krutou. Já si to přeji. Mládež musí mít všechny tyto vlastnosti, musí být netečná k utrpení. Nesmí v ní být slabosti ani jemnocitu. Chci v jejím zraku vidět záblesk dravé zvěře.“

A obviněný Schirach, který metodicky vštěpoval ideje hitlerismu do vědomí německé mládeže, vychovával ji v duchu Hitlerových požadavků, podle vzoru a obrazu vůdců hitlerovské bandy.

Při křížovém výslechu byl obviněný Schirach přinucen přesto přiznat, že německá mládež byla vychovávána v duchu nacionálně socialistických idejí, že její výchovou byli pověřeni členové SA, důstojníci německých ozbrojených sil a SS, že byla v hitlerovském Německu prováděna zvýšená vojenská příprava mládeže.

Pro tyto cíle byly uzavřeny mezi říšským vedením „Hitlerjugend“ a OKW v osobách obviněného Keitela a říšského vedoucího SS Himmlera zvláštní dohody, stanovící výchovu mládeže v duchu výbojného militarismu a příslušné verbování a přípravu mládeže pro německé ozbrojené síly a jednotky SS.

Úlohu a účast obviněného von Schiracha na celém spiknutí, na válečných zločinech a na zločinech proti lidskosti nejlépe charakterisuje chování mládeže, vychované v „Hitlerjugend“, za války.

Sovětská žaloba předložila Tribunálu pod č. SSSR-6, podle článku 21 Statutu, zprávu Mimořádné státní komise o zločinech Němců na území Lvovské oblasti.

V této zprávě je uvedena výpověď francouzské příslušnice Idy Vasseaux o zverstvech členů „Hitlerjugend“ na malých dětech, ze kterých si dělali terče ke střelbě.

Ve svých písemných výpovědích ze dne 16. května 1946 a také v odpovědích na dotazník obhájce obviněného Schiracha potvrdila plně Ida Vasseaux svou výpověď.

Přesvědčivou výpověď učinil o jednání členů „Hitlerjugend“ v německých ozbrojených silách válečný zajatec, německý voják Hert Knittel,

který byl sám od roku 1938 členem „Hitlerjugend“ a ve věku 18 let byl v roce 1942 povolán do německé armády.

Když popisoval svoji účast při četných zločinech, Hert Knittel uvedl: „V městečku Lipajsk zapálila naše rota v červnu 1943 dům s lidmi, kteří tam byli — ... Všechny, kdož se snažili vyskočit z domu, jsme postříleli, jen jednu stařenu jsme nezastřelili, poněvadž před našima očima zešílela ...“

Za všechny tyto zločiny je plně odpovědný zároveň s Hertem Knittellem a desítkami tisíc jemu podobných i obviněný von Schirach.

Schirach sám, ovšem, nestřílel, nezabýval se zapalováním, ale byl to on, kdo vložil zbraně do rukou jím morálně rozvrácené a k provádění libovolných zvěrstev připravené německé mládeže.

Avšak těmito zločiny není ještě vyčerpána zločinná činnost „Hitlerjugend“ a obviněného Schiracha za války.

„Hitlerjugend“ se aktivně zúčastnila příprav útočných válek vytvářením pátých kolon v Polsku a Jugoslavii, o čemž svědčí Tribunálu předložené úřední doklady polské a jugoslávské vlády.

Organisace „Hitlerjugend“ měla aktivní účast na opatřeních ministerstva okupovaných východních území, o čemž svědčí pod č. 1039-PS Tribunálu předložená zpráva obviněného Rosenberga, a také se aktivně účastnila zotročování dětí ve věku od 10 do 14 let v okupovaných územích, o čemž svědčí pod č. 031-PS Tribunálu předložený dokument.

Jsa říšským místodržitelem a gauleiterem Vídně, zúčastnil se Schirach osobně vystěhování 60 tisíc židů z Vídně, kteří pak byli vyhlazeni v koncentračních táborech na území Polska.

Žalobou předložené dokumenty — týdenní zprávy podávané Schirachovi — ukazují, že byl seznámen s četnými zločiny, které páchala německá vojska a okupační úřady na Východě, a zejména s tragickým osudem desítek tisíc židů z Vídně násilně vyvezených.

Obviněný Schirach žádal v roce 1942 ve svém telegramu zaslaném Bormannovi, aby jako odpověď na zavraždění kata Čech a Moravy Heydricha, bylo leteckým bombardováním zničeno jedno z kulturních měst Velké Britannie.

Tento jeden telegram dostatečně jasně a přesvědčivě vykresluje morální obraz von Schiracha.

Do konce oddán hitlerovské klice, seznámený se všemi jejími zločinnými činy, na kterých se sám nejaktivněji účastnil, je obviněný von Schirach jednou z nejhroznějších figur Třetí říše.

Poukazoval jsem již ve své zahajovací řeči na to, že v dlouhé řadě podobných zločinů německých fašistických okupantů zaujímal zvláštní místo násilné odvlékání pokojných občanů — mužů, žen i dětí — na otrockou práci do Německa.

Obviněný Fritz Sauckel má rozhodující úlohu v tomto temném zločinu.

V soudním řízení byl při křížovém výslechu obviněný Sauckel nucen přiznat, že v průmyslu a zvláště v zemědělství Německa bylo za války používáno kolem 10 milionů nesvobodných dělníků, a to jak osob vyvezených z okupovaných území, tak i válečných zajatců.

Sauckel sice přiznal odvoz milionů dělníků z okupovaných území do Německa a využívání jich především v zájmu válečného hospodářství hitlerovského Německa, avšak popíral zločinný ráz tohoto jednání, tvrdě, že verbování dělníků se prý dělo dobrovolně.

To není prostě jen lež, ale i pomluva milionů čestných vlastenců Sovětského svazu, Československa, Jugoslavie, Polska, Francie, Holandska, oddaných své vlasti, násilně nahnaných na otrockou práci do hitlerovského Německa.

Pokusy obviněného Sauckela vyličít svou úlohu ve funkci generálního zmocněnce pro využívání pracovních sil jako úlohu osoby, která prováděla koordinaci a inspekci činnosti jiných státních orgánů pro využívání pracovních sil, jsou bezpodstatné. Jako generální zmocněnec pro využívání pracovních sil byl Sauckel od Hitlera nadán zvláštními a všestrannými právy a byl ve své činnosti podřízen bezprostředně a osobně Göringovi.

A Sauckel široce využíval těchto plných mocí k dovozu pracovních sil z okupovaných území do Německa.

Není nutno odkazovat na četné listinné důkazy, předložené Tribunálu a nesporně určující zločinný ráz metod masového zavlékání obyvatelstva okupovaných území do otroctví a organisátorskou úlohu obviněného Sauckela v těchto zločinech.

Jak daleko až šly tyto zločiny, o tom svědčí německou vojenskou i civilní správou provedená operace, šifrovaná názvem „Seno“, která stanovala násilné zavlékání dětí ve věku od 10 do 14 let do otroctví a odvezení ukrajinských dívek, určených Hitlerem k poněmčení.

Obviněný Sauckel se pokouší ujistit Tribunál, že prý přísně dodržoval požadavky Ženevské a Haagské konvence o používání válečných zajatců k práci. Avšak jeho vlastní direktivy plně odhalují tuto lež.

Obviněný Sauckel předem plánoval nucené využívání sovětských válečných zajatců ve válečném průmyslu Německa a nečinil žádného rozdílu mezi nimi a civilními pracovními silami.

O nelidských podmínkách, ve kterých žili zotročení cizí dělníci a váleční zajatci, svědčí četné listinné důkazy.

Sám obviněný Sauckel byl nucen přiznat, že cizí dělníci byli umístěni v táborech za ostnatým drátem a byli povinni nosit zvláštní rozpoznávací znamení.

V soudním líčení na žádost Sauckelova obhájce načrtnul obeslaný svědek doktor Wilhelm Jäger strašný obraz podmínek, ve kterých žili nesvobodní dělníci v podnicích firmy Krupp.

Po tom všem zní směšně výpověď druhého svědka Fritze Wieshoffera, který chtěje ospravedlnit Sauckela zřejmě přehnal, když sdělil Tribunálu, že prý viděl cizí dělníky procházet se a veselit ve vídeňském Práteru.

Obviněný Sauckel projevoval velkou aktivitu v páchání všech těchto zločinů. V dubnu 1943, aby zesílil vývoz pracovních sil, navštívil osobně města Rovno, Kijev, Dněpropetrovsk, Záporoží, Simferopol, Minsk, Rigu a v měsíci červnu téhož roku — Prahu, Krakov, znovu Kijev, Záporoží a Melitopol.

Právě na základě svého zájezdu na Ukrajinu v roce 1943 vyslovil Sauckel díky za úspěšnou mobilisaci pracovních sil říšskému komisaři Ukrajiny Kochovi, známému svými drakonickými, nelidskými opatřeními, kterých široce používal proti ukrajinskému obyvatelstvu.

A ne náhodou došla proto zločinná Sauckelova činnost vysokého oceňení v hitlerovském Německu.

Dne 6. srpna 1942 prohlásil obviněný Göring na poradě říšských komisařů okupovaných oblastí:

„...Nechci chválit gauleitera Sauckela. Toho on nepotřebuje. Ale to, co udělal v této krátké lhůtě pro rychlé sehnání dělníků a poslání jich do našich podniků, to je svého druhu jedinečným výsledkem. Musím vám všem říci, pánové, že kdyby každý na svém úseku vynaložil jen desetinu té energie, kterou vynaložil gauleiter Sauckel, pak by byly lehce splněny uložené nám úkoly...“

V článku, uveřejněném v „Reichsarbeitsblatt“ v roce 1944 a zasvěceném Sauckelovým padesátinám, se říkalo:

„Věrný své politické úloze, jde s neústupnou důsledností a houževnatostí, s fanatickou vírou svou odpovědnou cestou. Jako jeden z nejvěrnějších Hitlerových stoupenců čerpá své tvůrčí i duševní síly z führerovovy důvěry.“

Vysocí soudci, hodnotíte Sauckelovu zločinnou činnost, zajisté přihlédnou k slzám, prolitým miliony lidí, trpících v německém otroctví, k tisícům umučených v nelidských podmínkách pracovních táborů — přihlédnou k nim a vysloví po zásluze rozsudek.

Obviněný Artur Seyss-Inquart byl Hitlerem jmenován začátkem září 1939 velitelem civilní správy jižního Polska a od 12. října téhož roku — zástupcem generálního guvernéra Polska. Toto místo zastával do května roku 1940.

Během sedmi měsíců Seyss-Inquart osobně a rovněž pod vedením Frankovým a zároveň s ním nastolil v Polsku teroristický režim, aktivně se účastnil vypracování a uskutečňování plánů na vyhlazení mnoha tisíců lidí, hospodářského oloupení a zotročení národů polského státu.

Dne 17. listopadu 1939 měl Seyss-Inquart řeč k velitelům správ a oddělení varšavského gouvernementu, ve které mezi jiným poukázal na to, že při provádění německé správy v generálním gouvernementu „vedoucí zásadou musí být — zájmy německé říše. Tato oblast musí být využita pro německé hospodářství pomocí přísné a neochvějné správy, a aby se neobjevilo zbytečné milosrdenství, je třeba si připomenout, jak polská rasa vnikla na německé území“.

Dva dny poté instruoval Seyss-Inquart o téže otázce lublinského guvernéra — brigadenführera SS Schmidta:

„Zdroje a obyvatelé této země musí sloužit Německu a mohou se rozvíjet jen v těchto mezích. Není možno dovolit rozvoj nezávislého politického myšlení. Možná, že Visla bude mít pro osudy Německa ještě větší význam než Rýn.“

Ze zprávy o služební cestě Seyss-Inquarta vyplývá: že guvernér Varšavy Fischer vyrozuměl obviněného o tom, že všechny cennosti z varšavských bank, ve zlatě, cenných kovech i směnkách byly převedeny do Říšské banky, přičemž bylo polské obyvatelstvo povinno nechat své vklady v bankách; že německá správa používá nucené práce; že lublinský guvernér Schmidt prohlásil v Seyss-Inquartově přítomnosti: „Toto území se svým jasně bažinatým rázem by mohlo sloužit jako oblast pro židy, kde by bylo možno vytvořit podmínky pro zastřelení každého desátého.“

Upozorňuji Tribunál na to, že právě v Majdanku a Lublinu vytvořili hitlerovští vedoucí ohromný kombinát smrti, ve kterém vyhladili kolem půl druhého milionu lidí.

Je rovněž známo, že Seyss-Inquart jako Frankův zástupce vykonával jeho jménem „zvláštní úkoly.“

Seyss-Inquart se dne 8. prosince 1939 účastnil konference, na které se mluvilo o jmenování Franka zástupcem zmocněnce pro čtyřletý plán a o úkolech generálního guvernéra „dostat pro říši to nejlepší a nejužitečnější z hospodářství generálního gouvernementu“; o tom, že z nových připojených oblastí od 1. prosince přijelo mnoho vlaků s Poláky a židy,

a že tyto převozy, jak uvedl obergruppenführer SS Krüger, budou pokračovat do poloviny prosince; o vydání doplňujícího nařízení, podle kterého se rozšiřuje pracovní povinnost na mládež od 14 do 18 let.

Dne 21. dubna 1940 se obviněný účastnil porady, na které byla vypracována opatření, týkající se nuceného odvodu polských dělníků do Německa.

Dne 16. května 1940 se obviněný účastnil vypracování akce „AB“, která nebyla ničím jiným než plánem na předem promyšlené masové vyhlazení polské inteligence.

V souvislosti se jmenováním Seyss-Inquarta říšským komisařem Nizozemí řekli si Frank a jeho důstojný zástupce na rozloučenou:

„Velmi rád — řekl Frank — vás ujišťuji o tom, že památka na vaši práci v generálním gouvernementu zůstane navždy spjata s vytvořením budoucí světové říše německého národa...“

„Zde — odpověděl Seyss-Inquart — jsem se mnohému naučil... a to na základě iniciativy a rozhodného vedení, jak jsem to viděl u svého přítele dr. Franka...“

...Všechny mé myšlenky jsou svázány s Východem. Na východě máme nacionálně socialistické poslání, na západě máme funkci.“

Jaká byla funkce Seyss-Inquarta na západě, jakož i ostatních říšských ministrů a komisařů ve všech Němci okupovaných územích, je známo — byla to funkce kata a lupiče.

Moji kolegové podrobně hovořili o zločinné úloze Seyss-Inquarta při okupaci Rakouska a uskutečnění jiných agresivních plánů hitlerovských spiklenců a názorně ukázali, jak Seyss-Inquart používal v Nizozemí krvavých zkušeností, které získal za své spolupráce s Frankem v Polsku. A to je pro mne důvodem plně zastávat vůči Seyss-Inquartovi obvinění formulované žalobou.

V O N P A P E N

Obviněný Franz von Papen již v roce 1932 jako říšský kancléř německé republiky aktivně přispěl k rozvoji fašistického hnutí v zemi.

Papen zrušil dekret svého předchůdce Brüninga o zákazu činnosti bojových oddílů SA. On svrhnul sociálně demokratickou vládu Braun-Severinga v Prusku. Tato opatření velkou měrou posílila pozici fašistů a připravila jejich příchod k moci.

Tak Papen proklestil Hitlerovi cestu. Zajistiv moc fašistům, Papen sám zaujal v Hitlerově kabinetě místo vicekancléře. Na tomto místě se von Papen účastnil přijetí a provedení řady zákonodárných aktů, směřujících k upevnění německého fašismu.

A dále v následujících letech, až do úplné porážky hitlerovského Ně-

mecka, zůstal von Papen věren svým fašistickým přátelům a účastnil se podle svých sil uskutečnění fašistického spiknutí.

Obviněný von Papen se nyní pokouší vysvětlit svou úlohu v rozvoji fašistického hnutí a v uchopení moci Hitlerem politickou situací v zemi, která prý příchod Hitlera k moci učinila nevyhnutelným.

Skutečné motivy, které vedly von Papena, záležely v tom, že on sám byl přesvědčený, Hitlerovi oddaný fašista.

Ve svém projevu v době volební kampaně do říšského sněmu v Essenu dne 2. listopadu 1933 Papen prohlásil:

„Od té chvíle, kdy mě osud povolal, abych se stal průkopníkem nacionálního probuzení a znovuzrození naší vlasti, pokoušel jsem se podporovat všemi svými silami nacionálně socialistické hnutí a jeho vůdce. Tak jako tehdy, když jsem, stav se kancléřem, vystupoval tak, abych připravil cestu mladému bojovnému hnutí za osvobození, tak jako tehdy, když jsem byl 30. ledna vyvolen milostivým osudem k tomu, abych předal moc do rukou našeho kancléře a führera, tak i dnes musím říci německému lidu a všem těm, kdož mně zachovali důvěru — milostivý Bůh Německu požehnal, že za dnů hlubokého strádání mu dal takového vůdce se spolehlivou intuicí státníka, který jej převede přes všechna neštěstí a slabosti, přes všechny krise a nebezpečí k šťastné budoucnosti.“

Mezinárodní vojenský tribunál správně zhodnotí zločinnou činnost obviněného von Papena, který sehrál rozhodující úlohu v uchopení moci Hitlerem, široce používal provokačních metod ve své diplomatické činnosti a všemi svými silami se podílel na vzniku temných sil fašismu, které uvrhly svět do krvavých válek a způsobily nesčetná utrpení.

S P E E R

Architekt Albert Speer byl již před uchopením moci nacisty osobním přítelem stavitelského kresliče Hitlera a zůstal jím až do konce. Sblížily a sbratřily je nejen společné zájmy povolání, ale i zájmy politické. Speer začal svoji kariéru v roce 1932 rekonstrukcí „hnědého domu“ — štábu NSDAP — v Berlíně a za 10 let stál v čele celé válečné výstavby a válečné výroby fašistického Německa. Začal stavbou budovy říšského „Parteitagu“ a skončil stavbou „atlantického valu“.

Speer zaujímal vynikající místo ve státním a vojenském mechanismu hitlerovského Německa a bezprostředně aktivně se účastnil plánování a uskutečňování zločinného spiknutí.

V čem tkví „obranná linie“ Speera před soudem? Speer uvádí věc tak, že křeslo ministra mu bylo vnuceno Hitlerem: byl blízkým přítelem Hitlera, ale o Hitlerových plánech nic nevěděl, byl po 14 let členem nacist-

tické strany, ale s politikou neměl co činit a dokonce nečetl „Mein Kampf“. Ovšem, když byl usvědčen, Speer přiznal, že při výslechu v přípravném řízení lhal. Speer lhal, když popřel svoje členství v SA a poté i v SS. Soud má před sebou osobní spisy o členovi SS Albertu Speerovi, který byl veden v osobním stavu reichsführera SS Himmlera.

Speer zaujímal dost vysokou hodnost i v nacistické straně. Byl v kanceláři strany zástupcem pro všechny technické otázky, stál v čele technické hlavní správy NSDAP, vedl svaz německých nacionálně socialistických techniků, byl zmocněncem Hessova štábu, vedoucím jedné z velkých organizací německé „pracovní fronty“.

Je po tom všem možno brát vážně na vědomí Speerovo prohlášení, že byl apolitickým odborníkem? Ve skutečnosti byl nejbližším spolupracovníkem Hitlera, Hesse, Leye a Göringa — Speer řídil německou techniku nejen jako říšský ministr, ale i jako nacistický politický vedoucí.

Když se stal Todtovým nástupcem, věnoval se Speer, jak se sám vyjádřil v řeči ke gauleiterům, obětavě řešení vojenských úkolů. Nelítostným vykořisťováním obyvatelstva okupovaných oblastí a válečných zajatců spojeneckých států, na úkor zdraví a života statisíců lidí, zvyšoval Speer výrobu zbraní a munice pro německou armádu. Drancováním surovinových a jiných zdrojů okupovaných území Speer všemožně posiloval vojenský potenciál hitlerovského Německa. Jeho plné moci rostly každým měsícem války. Hitlerovými výnosy ze dne 2. září 1943 byl Speer zplnomocněn a učiněn odpovědným za zásobování surovinami, za vedení a produkci válečného průmyslu. Bylo mu dokonce svěřeno řízení oběhu zboží, a Hitlerův výnos ze dne 24. srpna 1944 učinil Speera fakticky diktátorem nad všemi německými místy, jak uvnitř samého Německa, tak i na okupovaných územích, jejichž činnost se jakoukoli měrou vztahovala k posilování válečného potenciálu Německa.

A když fašističtí letci bombardovali pokojná města a vesnice, zabíjejíce ženy, starce a děti, když němečtí dělostřelci ostřelovali z těžkých děl Leningrad, když hitlerovští piráti potápěli nemocniční lodi, když „V-zbraně“ bořily města Anglie — byl to výsledek Speerovy činnosti. Pod jeho vedením byla široce rozvinuta výroba plynů a jiných prostředků chemické války. Sám obviněný při svém výslechu panem Jacksonem doznal u soudu, že tři továrny připravovaly produkci pro potřeby plynové války a že do listopadu 1944 pracovaly na plné obrátky.

Speer nejen věděl o metodách, kterých používal Sauckel při zotročování obyvatelstva okupovaných oblastí, ale i sám se účastnil spolu se Sauckelem porad u Hitlera a ve správě „ústředního plánování“, kde byla činěna rozhodnutí o zavlečení milionů lidí z okupovaných území do Německa na otrocké práce.

Speer byl v těsném kontaktu s Himmlerem: dostával od Himmlera

vězně pro práci ve vojenských závodech; v mnohých závodech, podřízených Speerovi, byly organisovány filiálky koncentračních táborů. Za Himmlerovy služby poskytl Speer SS jako protihodnotu zkušené odborníky a doplňovací válečný materiál.

Speer zde velmi mnoho hovořil o tom, že ostře kritisoval blízké Hitle-
rovy kruhy a že prý byly velmi vážné neshody mezi ním a Hitlerem, že
ve svých dopisech Hitlerovi poukazoval na bezúčelnost dalšího vedení
války. Když se zástupce sovětské žaloby zeptal Speera, koho jmenovitě
z blízkých kruhů kritisoval a čeho se týkala kritika, obviněný odpověděl:
„To vám neřeknu.“

Je zcela jasné, že Speer to nejen nechtěl, ale ani nemohl říci z té prosté
příčiny, že nikoho z kruhů blízkých Hitlerovi nekritisoval a ani nemohl
kritisovat, poněvadž byl sám přesvědčeným nacistou a patřil do těchto
blízkých kruhů. Co se týče tak zvaných „vážných neshod“, ty, jak Speer
přiznal, vznikly poté, když mu začalo být jasno, že Německo prohrálo
válku. Speerovy dopisy Hitlerovi jsou datovány z března roku 1945.
Tehdy mohl Speer bez zvláštního rizika popisovat beznadějné postavení
Německa. To bylo jasné všem a nemohlo být předmětem neshod. A není
náhoda, že po těchto dopisech Speer zůstal Hitlerovým favoritem. Právě
Speera pověřil Hitler dne 30. března 1945 řízením opatření k totálnímu
zničení průmyslových objektů a uložil všem stranickým, státním a vo-
jenským institucím povinnost poskytovat mu všemožnou pomoc.

Takový je skutečný obraz a skutečná úloha obviněného Speera ve zlo-
činech hitlerovské kliky.

N E U R A T H

Konstantinovi von Neurathovi náleží rozhodující úloha v upevnění
moci nacistických spiklenců, v přípravě a uskutečnění jejich agresiv-
ních plánů.

V průběhu mnoha let, pokaždé, když bylo třeba zahladit stopy, když
bylo třeba diplomatickými manipulacemi zakrýt agresivní akty, vystou-
pil na pomoc hitlerovcům se svými mnohaletými zkušenostmi v oblasti
zahraniční politiky Neurath — nacistický diplomat v hodnosti gene-
rála SS.

Připomínám oficiální ocenění Neurathovy činnosti, které bylo dne
2. února 1943 uveřejněno ve všech novinách fašistického Německa.

„Mezi nejnapadnější politické události po uchopení moci, ve kterých
baron von Neurath jako říšský ministr zahraničních věcí hrál rozhodu-
jící úlohu a se kterými navždy zůstane spjato jeho jméno, patří odchod
z odzbrojovací konference dne 14. října 1933 v Ženevě, navrácení saarské
oblasti a vypovězení Locarnské dohody...“

Jako říšský protektor Čech a Moravy představoval Neurath pro hitlevské spiklence tu „tvrdou a spolehlivou ruku“, o které psal ve svém memorandu generál Frederici a která měla Československou republiku přeměnit v „neoddělitelnou část Německa“. K dosažení tohoto cíle nastolil Neurath proslulý „nový pořádek“, jehož podstata je nyní všem známa.

Neurath se pokoušel nás ujistit, že všechna zvěrstva páchala policie a gestapo z přímého rozkazu Himmlera a že on o nich vůbec nevěděl. Je možno Neuratha pochopit, když toto tvrdí, ale souhlasit s ním nijak nelze.

Karl Frank, vyslýchaný dne 7. března 1946, uvedl, že Neurath dostával pravidelně hlášení velitele bezpečnostní policie a osobně Frankovo o „nejdůležitějších událostech v protektorátě, týkajících se bezpečnostní policie“ a že Neurath měl možnost a také dával direktivy státní bezpečnostní policii a že ve vztahu k SD (bezpečnostní službě) byla jeho práva ještě širší a za žádných okolností nebyla odvislá od souhlasu hlavního úřadu říšské bezpečnosti.

Připomínám také §§ 11, 13 a § 14 výnosu rady ministrů pro říšskou obranu ze dne 1. září 1939, stanovící, že reichsführer SS a velitel německé policie provádí administrativní opatření v Čechách a na Moravě s vědomím říšského protektora a že orgány německé bezpečnostní policie v protektorátě jsou povinny podávat zprávy říšskému protektorovi a dokonce jemu podřízeným institucím a informovat je o všech důležitých událostech.

Jestliže k tomu ještě dodáme, že obviněný Neurath jmenoval dne 5. května 1939 svým politickým referentem SD-führera a zmocněnce bezpečnostní policie, jestliže si vzpomeneme na soudu známou výpověď bývalého ministra v Čechách, Richarda Bienerta, sloužícího za Neuratha, ve které se říká, že gestapo provedlo zatýkání podle nařízení říšského protektora — může být pochyb o tom, že Neurath schvaloval masové zatýkání, popravy bez soudu a jiné nelidské akty, spáchané gestapem a policií v Československu?

Přejdu k událostem 17. listopadu 1939, kdy bylo bez soudu zastřeleno devět studentů, více než tisíc studentů bylo uvrženo do koncentračních táborů a všechny české vysoké školy byly zavřeny na tři roky.

Neurath říkal, že se o těchto teroristických opatřeních dozvěděl post factum. Ale my jsme předložili soudu zprávu o zastřelení a zatčení studentů, na které je Neurathův podpis. Neurath se pokouší najít jiná zadní dvířka; prohlašuje, že Frank podepsal zprávu jeho, Neurathovým jménem a pro přesvědčivost ještě Neurath dodal, že se později od jednoho úředníka dozvěděl, že Frank často zneužíval jeho jména na dokumentech. Jsou tato Neurathova prohlášení pravděpodobná? Stačí letmá analýza faktů, abychom na tuto otázku odpověděli záporně.

Neurath říká, že Frank zneužíval jeho jména. Co proti tomu podnikl? Žádal, aby byl Frank zproštěn úřadu nebo aby byl potrestán za podvod? Ne. Oficiálně někoho uvědomil o tomto podvodu? Také ne. Naopak. Pokračoval ve spolupráci s Frankem jako předtím.

Neurath říkal, že se o zneužívání svého jména Frankem dozvěděl od „jednoho úředníka“. Kdo je tento úředník? Jak se jmenuje? Proč nebylo požádáno o jeho předvolání k soudu nebo alespoň proč jsme nedostali jeho písemnou výpověď? To vše proto, že nikdo Neurathovi o zneužívání Neurathova podpisu Frankem na dokumentech neřekl a nemohl říci, protože zneužívání nebylo. Zato má soud důkazy, potvrzující, že zpráva ze dne 17. listopadu 1939 je podepsána Neurathem a že teroristická opatření, o kterých se v této zprávě hovoří, byla Neurathem schválena. Mám na zřeteli dvě výpovědi Karla Hermanna Franka — bezprostředního účastníka těchto krvavých událostí.

Karl Frank uvedl při výslechu dne 26. listopadu 1945: „Tento dokument byl datován 17. listopadu 1939 a podepsán von Neurathem, který neprotestoval ani proti zastřelení devíti studentů, ani proti počtu studentů, kteří museli být posláni do koncentračních táborů.“

Cituji druhou výpověď Karla Franka o této otázce ze dne 7. března 1946: „Říšský protektor von Neurath svým podpisem, který dal pod oficiální zprávu, oznamující zastřelení studentů, potvrdil tuto akci. Informoval jsem přesně Neuratha o průběhu vyšetřování a on zprávu podepsal. Kdyby byl nesouhlasil a žádal změnu, na příklad zmírnění, k čemuž měl právo, byl bych se musil připojit k jeho mínění.“

V srpnu roku 1939 vydal Neurath tak zvanou „výstrahu“ ve spojitosti s „výjimečným stavem“, ve které prohlásil Čechy a Moravu „součástí velké Německé říše“ a stanovil, že „odpovědnost za všechny akty sabotáže nesou nejen jednotlivé osoby, ale i všechno české obyvatelstvo“, t. j. stanovil zásadu kolektivní odpovědnosti, zavedl systém rukojemství. Hodnotíme-li události 17. listopadu 1939 ve světle tohoto Neurathova nařízení, najdeme ještě jeden nezvratný důkaz proti Neurathovi.

Počínajíc 1. zářím 1939 bylo v Čechách a na Moravě zatčeno jako rukojmí kolem 8000 Čechů, z nichž byla většina poslána do koncentračních táborů, mnozí byli popraveni nebo zemřeli hladem a mučením. Slyšeli jste, páni soudci, o tom výpovědi Bienerta, Krejčího a Havelky.

Cožpak nebyly tyto teroristické činy proti české inteligenci spáchány na základě výše uvedené Neurathovy tak zvané „výstrahy“?

Necítím nutnost toho, abych zde vykládal vše to, co se přihodilo v Lidicích a poté v osadě Ležáky — to je široko známé. Což tam němečtí okupanti nejednali, vycházejíce z Neurathovy „výstrahy“ a stanovené jím zásady: „odpovědnost nesou nejen jednotlivé osoby, ale i všechno české obyvatelstvo“?

Tento Neurath položil v srpnu roku 1939 základ k masovému teroru proti národům Československa, na něm lpí krev mnoha tisíců žen a mužů, starců a dětí, zavražděných a umučených. A nevidím rozdílu mezi baronem von Neurathem a ostatními pohlaváry zločinného nacistického režimu.

F R I T Z S C H E

Úloha obviněného Hanse Fritzscheho ve společném spiknutí, válečných zločinech a zločinech proti lidskosti je bezpochyby mnohem významnější, než se může zdát na první pohled.

Zločinná činnost Fritzscheho, nejbližšího pomocníka Goebbelsova, prováděná systematicky den ze dne, byla nejdůležitějším článkem v celém zločinném plánu (spiknutí) a nejaktivnějším způsobem se podílela na vytváření těch podmínek, ve kterých se zrodily a byly pěstovány četné zločiny hitlerovců.

Všechny pokusy obviněného Fritzscheho a jeho obhajoby zmenšit svůj význam a úlohu v těchto zločinech zjevně ztroskotaly.

Jaká zcela zvláštní úloha byla přisuzována lživé propagandě v hitlerovském Německu, o tom svědčí Hitlerovy povídačky v „Mein Kampf“.

Psal: „Otázka znovuzrození německé moci nezní »jak vyrobíme zbraně?«, ale »jak vypěstujeme ducha, který učiní národ způsobilým nosit zbraně«. Jestliže tento duch ovládne národ, najde vůle tisíc cest, z nichž každá povede ke zbrani“ (cituji z „Mein Kampf“, 64. vydání, 1933, str. 365—366).

Není také náhodou, že na sjezdu nacistické strany v Norimberku v roce 1936 byla vyhlášena hesla:

„Propaganda nám pomohla dostat se k moci“,

„Propaganda nám pomůže moc udržet“,

„Propaganda nám pomůže dobýt celého světa“.

Obviněný Fritzsche byl podle svého postavení nesporně jedním z vynikajících propagandistů a nejinformovanějších lidí v hitlerovském Německu, používajícím zvláštní Goebbelsovy důvěry.

Jak známo, byl Fritzsche od roku 1938 do roku 1942 vedoucím nejdůležitějšího odboru v ministerstvu propagandy, odboru německého tisku, a od roku 1942 do úplné porážky hitlerovského Německa vedl německé rozhlasové vysílání.

Fritzsche, vychovaný jako žurnalista v reakčním Hugenbergově tisku, člen fašistické strany od roku 1933, sehrál jako vládní rozhlasový komentátor svou propagandou velkou úlohu při rozšíření fašismu v Německu, při politickém a morálním rozkladu německého lidu.

O tom sdělil podrobnosti ve svých písemných výpovědích svědek, bý-

valý generál feldmaršál německé armády Ferdinand Schörner a bývalý viceadmirál německého loďstva, Hans Voss.

Texty rozhlasových projevů obviněného Fritzscheho, zachycené britskou rozhlasovou vysílací společností a předložené Tribunálu pod č. 3064-PS a SSSR-496, plně potvrzují tyto závěry žaloby.

Ve své činnosti německá propaganda a osobně obviněný Fritzsche široce využívali metody provokace, lži a pomluvy, při čemž zvláště široce používali těchto metod pro ospravedlnění agresivních akcí hitlerovského Německa.

Hitler psal v „Mein Kampf“:

„Pomocí dovedného a vytrvalého používání propagandy je možno lid přesvědčit, že nebe je peklem a naopak, nejubožejší život že je ráj“ (str. 302).

Fritzsche se ukázal nejvhodnějším člověkem pro takovou špinavou úlohu.

Ve svém prohlášení Tribunálu ze dne 7. ledna 1946 Fritzsche podrobně popsal německou propagandu a osobně jím samým používané provokační metody v souvislosti s agresivními akcemi proti Rakousku, sudetské oblasti, Čechám a Morávě, Polsku a Jugoslavii.

Dne 9. dubna a 2. května 1940 vystoupil Fritzsche v rozhlase se lživými vysvětleními příčin okupace Norska Německem. Prohlásil, že „nikdo nebyl raněn, ani jeden dům nebyl zničen, život a práce plynuly obvyklou cestou“.

A zatím se v oficiální zprávě předložené norskou vládou uvádělo: Německé napadení Norska dne 9. dubna 1940 uvrhlo Norsko do války poprvé za 126 let. Během dvou měsíců byla válka vedena v celé zemi, přinášejíc pustošení . . . Více než 40 tisíc domů bylo poškozeno nebo zničeno a kolem tisíce osob z civilního obyvatelstva zabito.

Drzá pomluva byla rozšířena německou propagandou a osobně Fritzschem v souvislosti s potopením anglického cestovního parníku „Athenia“.

Zvláštní aktivitu projevila německá propaganda v souvislosti s věrolomným přepadením Sovětského svazu hitlerovským Německem.

Obviněný Fritzsche se pokoušel tvrdit, že se prý o přepadení SSSR po prvé dozvěděl, když byl pozván v 5 hodin ráno 22. června 1941 na tiskovou konferenci k ministroví zahraničních věcí Ribbentropovi, a že agresivní cíle tohoto napadení poznal z vlastního pozorování až v roce 1942.

Podobná tvrzení jsou vyvracena takovým listinným důkazem, jakým je zpráva obviněného Rosenberga. Z tohoto dokumentu vyplývá, že Fritzsche již dávno před napadením SSSR věděl o příslušných přípravách a jako představitel ministerstva propagandy se účastnil na vypracovávání pro-

pagandistických opatření na Východě ministerstvem pro východní okupovaná území.

Odpovídaje při křížovém výslechu na otázky sovětské žaloby, Fritzsche prohlásil, že kdyby mu byly známy zločinné rozkazy hitlerovské vlády, o kterých se dozvěděl teprve zde, u soudu, nebyl by šel s Hitlerem. I v tomto případě — před tváří Mezinárodního vojenského tribunálu, neříkal Fritzsche pravdu. Byl nucen přiznat, že hitlerovské rozkazy o vyhlazení židů a zastřelení sovětských komisařů mu byly známy již v roce 1942, avšak i poté zůstal na svém místě a zabýval se lživou propagandou.

Ve svých rozhlasových projevech dne 16. června a 1. července 1944 Fritzsche široce propagoval používání nových druhů zbraní Německem a všemožně se tak snažil povzbudit armádu a národ k dalšímu nesmyslnému odporu.

Ještě v předvečer krachu hitlerovského Německa, zejména 7. dubna 1945 vystoupil Fritzsche v rozhlase s výzvou k německému národu o pokračování v odporu proti spojeneckým vojskům a o vstupování za tímto účelem do organizace „Wehrwolf“.

Tak zůstal obviněný Fritzsche až do konce věren zločinnému hitlerovskému režimu.

Oddal se cele uskutečnění fašistického spiknutí a všech zločinů směřujících a prováděných k uskutečnění tohoto spiknutí.

Byl aktivním účastníkem všech hitlerovských zločinů a musí za ně nést nejtěžší odpovědnost.

Páni soudci!

Před vámi prošli všichni obvinění — lidé beze cti a svědomí, kteří uvrhli svět do propasti neštěstí a utrpení, kteří způsobili ohromnou bídu vlastnímu národu.

Političtí dobrodruzi, nezastavující se před žádnými zločiny pro dosažení svých zločinných cílů, podlí demagogové, zastírající své loupeživé plány lživými ideami, katané, zavraždivší miliony nevinných — spojili se v kliku spiklenců, uchopili moc a přeměnili aparát německého státu v nástroj svých zločinů.

Nyní přišel čas odplaty.

Po devět měsíců jsme pozorovali bývalé vládce fašistického Německa. Před tváří soudu, na lavici obviněných, ztichli a zkrotli. Někteří z nich dokonce odsuzovali Hitlera. Ale oni nyní vyčítají Hitlerovi ne vyvolání války, ne vybíjení národů a olupování států, jediné, co mu nemohou odpustit — je porážka. Spolu s Hitlerem byli ochotni vyhladit miliony lidí a zotročit všechno pokrokové lidstvo pro dosažení zločinných cílů světového panství.

Ale dějiny usoudily jinak: vítězství nepřišlo ve stopách zločinů. Zvítězily svobodomylné národy, zvítězila pravda, a jsme hrdi na to, že soud

Mezinárodního vojenského tribunálu je soudem zvítězivší spravedlivé věci mírumilovných národů.

Obhájci obviněných mluvili o humánnosti. Víme, že civilizace a humánnost, demokracie a humánnost, mír a humánnost jsou neoddělitelné. Ale jako bojovníci za civilizaci, demokracii a mír — rozhodně odmítáme nelidský humanismus, pozorný ke katanům a lhostejný k jejich obětem. Kaltenbrunnerův obhájce zde mluvil o lidumilnosti. Ve spojení se jménem a skutky Kaltenbrunnerovými zní slova o lásce k člověku rouhavě.

Pane předsedo! Pánové!

Mojí řečí končí projevy žalobců.

Vystupuje u tohoto soudu jménem národů Svazu sovětských socialistických republik, pokládám všechna obvinění, vznesená na obviněné, za plně dokázaná. A ve jménu skutečné lásky k lidstvu, již jsou naplněny národy, které přinesly největší oběti pro záchranu světa, svobody a kultury, ve jménu památky milionů nevinných lidí, zavražděných bandou zločinců, postavených před soud pokrokového lidstva, ve jménu štěstí a pokojné práce budoucích pokolení — vyzývám soud, aby vynesl nade všemi obviněnými bez výjimky nejvyšší trest — trest smrti.

Takový rozsudek bude uvítán se zadostiučiněním veškerým pokrokovým lidstvem.

ŘEČI ŽALOBČŮ
V TRESTNÍ VĚCI ZLOČINNÝCH
ORGANISACÍ

Závěrečná řeč zástupce hlavního žalobce za Velkou Britanii Davida Maxwella Fyfea

(Pronesená ve dnech 28.—29. srpna 1946)

Páni soudcové, v roce 1938 prohlásil Hitler v říšském sněmu (cituji jeho slova) :

„V nacionálně socialistické straně se dostalo německému národu vedení, které národ nejen mobilisuje, nýbrž i organisuje. Nacionální socialismus ovládl Německo zcela a úplně . . . V tomto státu není jediné instituce, která by nebyla nacionálně socialistickou.“

Dnes víme, jaké vedení dal nacionální socialismus německému národu. Víme, jakým způsobem a za jakým účelem mobilisovala a organisovala nacionálně socialistická strana německý národ — k ovládnutí světa za cenu válek a vražd. Ovládnutí Německa, jak toho dosáhl nacionální socialismus zcela a úplně, znamenalo duševní a fysické ovládnutí národa, uskutečňované organisacími nacionálně socialistické strany a vlády.

Proč se nacisté snažili ovládnout národ? Jejich cílem bylo vytvořit kontrolovaný, fanatický policejní stát, připravený k vojenské agresi. Kdybychom si mohli představit nějaký „Ersatz“ Macchiavelliho, který by formuloval to, čeho by k tomu bylo zapotřebí, považoval by pravděpodobně za nezbytné toto:

1. Rychlý způsob vydávání zákonů a dekretů. K tomu je třeba poddajné a ústupné vlády, požívající plné zákonodárné moci — reichsregierungu (říšské vlády).

2. Rychlé potlačení všech příznaků oposice nebo svobody myšlení. K tomu je třeba špionážní a policejní služby, která dovede ihned udeřit — SD a gestapa.

3. Úplná kontrola veřejného mínění. Tato kontrola je zajišťována nátlakem fanatického sboru politických vedoucích na veřejnost země, prosycenou propagandou.

4. Pretoriánskou gardu, která vás zbaví nejen „vzpurných kněží“, ale i všech těch, kdož setrvávají na vlastním náboženském přesvědčení. A k tomu slouží SS.

5. Stále se zvětšující aparát výkonné moci, který vládne obyvatelstvu a donutí je, aby se fyzicky a duševně připravovalo na válku, který požene obyvatelstvo žádoucím směrem, až bude zapotřebí masového násilí, a který je bude bezpečně usměrňovat v duchu ideologie teroru uvnitř země i za hranicemi. Co by k tomu cíli sloužilo lépe než SA, která právě „vyhrála boj o ulici“.

6. Nástroj k využívání existujících ozbrojených sil k vašim cílům; nástroj, který by je přiměl k tomu, aby vykonaly cokoli, i kdyby to odporovalo vojenským tradicím a pojetí vojenské cti; nástroj, který by je přiměl k tomu, aby bez odporu souhlasily se zotročením jiných národů, aby pomáhaly vytvářet organizace k potlačení a zničení národního života a lidské důstojnosti a sjednocovat cíle těchto organizací. Tento úkol musí splnit hlavní štáb a vrchní velitelství.

Rychlost vládnutí, soustava udavačství, okolnost, že tu není svobody myšlení a projevu, útlak uvnitř země a užívání připravených a vycvičených sil za hranicemi — to jsou věcné navzájem úzce souvisící metody, bez nichž nemůže rozkvétat tyranie. Tyto metody jsou jen jinými označeními pro organizace, které žalujeme jako zločinné a s jejichž pomocí obvinění a jejich spolupracovníci mohli vést a ovládat národ a organizovat jej.

Pan soudce Jackson zde před Tribunálem dne 28. února zdůraznil, že není naším cílem vinit z trestných činů celý německý národ. Znovu opakují, že se nesnažíme obvinít německý lid. Naším cílem je chránit jej a dát mu možnost rehabilitovat se a znovu si získat úctu a přátelství celého světa. Ale jak toho docílíme, necháme-li v jeho středu bez trestu a odsouzení tyto nacistické živly, které jsou hlavně odpovědnými za tyranii a zločiny, a které, jak se Tribunál mohl přesvědčit, nelze obrátit na cestu svobody a spravedlnosti?

Neusilujeme však jen o ochranu německého lidu. Celá Evropa potřebuje ochrany. Pohleďte, v jaké situaci je dnes Evropa. Mezi Němci oddanými Hitlerovi bylo mnoho tisíc mužů a žen, kteří vlastníma rukama páchali vraždy, ne snad vraždy jednotlivé, ale hromadné. Statisíce, ne, miliony jiných se staly stoupenci víry nenávisti a krutosti, kterou vyznával jejich führer. Mezi nimi byli ti, kterým se dostalo zvláštní přípravy a kteří se stali profesionálními vedoucími ve sféře vojenské a politické, lidé, kteří se stále ještě stejně fanaticky a nelítostně derou k moci jako v posledních 25 letech svého života. Vzpomínáte na tato slova? Cituji:

„Boj? Proč stále mluvíte o boji? Zmocnili jste se státu a jestliže se

vám něco nelíbí, vydejte zákon a zaříd'te to jinak. Proč musíte stále mluvit o boji? Vždyť všechna moc je ve vašich rukou. Oč ještě bojujete? V zahraniční politice? Máte Wehrmacht. Ta bude bojovat, kdy toho bude zapotřebí. Ve vnitřní politice? Je zde soudnictví a policie, které mohou změnit vše, co se vám nelíbí.“

To byla příkázání hoheitsträgerů — nositelů nacionálně socialistické moci. Takové věci nelze zapomenout za jeden den. Je snad možno těmto lidem dovolit, aby svobodně působili mezi německým lidem ve středu národů Evropy? Již nyní potíže, doléhající na tento nešťastný světadíl, jsou nad naše síly. Velký počet fanatických přívrženců nacismu, kromě těch, kdož patří do kategorie organizací, zůstane zajisté ještě na svobodě. Před námi je celé pokolení Němců, kteří neznají jiné cesty, než ty, které jim ukázali jejich nacističtí vůdci — mladí muži a ženy, jejichž prvními učiteli byli nacisté a kterým se dostalo výchovy v nacistických školách, a jimž byl oddechem vojenský výcvik v SA, v jejíž řadách také provozovali sport. Máme vůdcům nacistického Německa dovolit, aby jako členové těchto organizací svobodně rozsávali sémě svého vlivu na tuto úrodnou půdu?

Právo je živým organismem. Není dogmatem, které by nebylo možno změnit. Jeho cílem je sloužit lidstvu a musí proto růst a rozvíjet se tak, aby vyhovovalo rostoucím a měnícím se potřebám společnosti. Potřeby Evropy v dnešní době nemají obdoby v dějinách. Nikdy dosud nestála společnost evropských zemí před takovými problémy, nikdy nebyla ohrožována ve svém středu miliony nelítostných fanaticků, vycvičených a vychovaných v duchu vraždění a rasové nenávisti, v duchu války. Tento stav věcí, bez ohledu na to, měl-li již obdoby v minulosti, ospravedlňuje a dokonce vyžaduje, aby bylo použito neobvyklých právních norem. A jak Tribunál slyšel od pana soudce Jacksona, existuje skutečně velký počet precedentů pro postup, který na vás požadujeme. Považujete-li za prokázané, že tyto organizace jsou zločinné jako celek, že většina členů těchto organizací, vědouc o jejich cílech, dobrovolně podporovala jejich zločinnou politiku a účastnila se trestné činnosti vedoucích nacistické strany, pak je podle Statutu vaší povinností, abyste je prohlásili za zločinné. Věřte, že povinnost, kterou vám ukládá Statut, odpovídá jen vaší povinnosti vůči Německu, vůči Evropě a vůči světu.

Zásada, na jejímž základě žádáme jejich odsouzení, je naprosto jasná. Je to praktické použití zdravé theorie trestu, již nás učili v mládí, mezi jinými zvláště velký německý filosof Kant. Jestliže lidé využívají společnosti jen k dosažení svých vlastních cílů, pak má společnost všechny důvody, aby je vyhnala ze svého středu. Nesmírný rozsah tohoto problému nedává právo nechat jej nevyřešeným. Nebude-li splněna tato povinnost před zákonem, může se snadno stát, že teror a rasová persekuce se

dostanou znovu k moci na evropské pevnině a po třetí za života naší generace může vypuknout světová válka.

Tribunál a žaloba měly možnost seznámit se — dovoluji, abych to tak řekl — s pečlivě promyšlenou a velmi učenou řečí Dra Klefische. Dovolím si však kritickou poznámku, že tato řeč byla v dané fázi procesu velmi vzdálena vlastní funkci Tribunálu, která spočívá ve zjišťování skutkové podstaty. Prvních 30 stran jsou ve skutečnosti útoky na články 9 a 10 Statutu, při čemž se dospívá k závěru, že Tribunál musí učinit slovo „může“, uvedené v článku 9, základem svých a priori úvah o tom, že žádná organizace nemůže být zločinnou, kterýžto závěr podle našeho názoru uvádí ad absurdum články 9 a 10 a porušuje je jak podle slov, tak i podle smyslu.

V dalších částech své řeči vyzdvihuje Dr Klefisch některá tvrzení, jimž nutno věnovat pozornost.

Klade otázku, v jakém měřítku a v jakém počtu, jakým způsobem a kým musí být spáchány zločiny, aby mohly být kladeny za vinu organizaci? Na to my říkáme, že odpověď na tuto otázku nečiní prakticky obtíží. Nikdo nemůže kategoricky tvrdit, kolika zrn je přesně zapotřebí, aby se vytvořila hromada, ale stejně nemůže nikdo popřít, že při pohledu na hromadu lze poznat, že je to hromada. Stejně snadno lze na základě zdravého rozumu zjistit, jaké zločiny byly spáchány v rámci společných cílů organizace. Žaloba nejen přijímá, nýbrž i sdílí domněnku, že u každé organizace lze říci, že určité zločiny jsou typickými a opakují se; přitom žaloba upozorňuje na celou řadu takových typických a opakujících se zločinů, s kterými se setkáváme v důkazním materiálu.

Podobně neskýtá obtíží ujasnění slov „v souvislosti s jednotlivými obviněnými“. Tvrdit, že jednotliví obvinění nespáchali zločiny jako členové organizací, a že následkem toho spáchání těchto zločinů nespadá pod článek 9 Statutu, znamená pohlížet na tuto věc v neexistujícím vzduchoprázdném prostoru. Těžiště žaloby v této věci spočívá v tom, že jednotlivé osoby a organizace souvisí spolu tak těsně, že společný cíl panství uvnitř a navenek je jasný ve všech případech.

Stejně tak kategoricky popíráme tvrzení, že velký počet členů nevěděl o zločinných cílech organizace. Vyvráťme jednou pro vždy uměle vykonstruované tvrzení, že velké skupiny osob, patřících k nacistické straně, nosily klapky na očích. Toto tvrzení je výsměchem a urážkou rozumových schopností těchto lidí.

Souhlasíme s drem Klefischem, že neúčast na zločinech předvídaných článkem 6 Statutu a snaha nepodporovat politiku a činnost organizace jsou předpokladem nevinny. Celá naše žaloba je postavena na tom, že, abych to řekl slovy dra Klefische, „členové organizace se stále podrobovali cílům organizace a nacistům a pracovali pro tyto cíle“.

Dr Klefisch a všichni ostatní obhájci věnovali velmi mnoho pozornosti vážným důsledkům, jež postihnou osoby, na které se bude vztahovat prohlášení o vině, a to nejen pokud jde o osoby, proti nimž může být v budoucnosti zahájeno soudní řízení, nýbrž i pokud jde o všechny ostatní. Tvrdí, že znamení, které ulpí na organizacích prohlášených za zločinné, zůstane nesmazatelným. Miliony členů organizací, které budou prohlášeny za zločinné, zůstanou proklatými do konce svého života. Bude se na ně ukazovat prstem a říkat: „Hle, tam jde zločinec z SA.“ Jestliže se však skutečně provinili tím, že podporovali systém, který vedl k tomu, že svět byl uvržen do katastrofy války, a jestliže tomuto systému pomáhali, jestliže obnovili hrůzy otroctví, persekucí a masových vražd, nemají pak být prokleti? Nebude zde nespravedlnosti. Je to méně, mnohem méně než to, čeho si zaslouhují. Německu a celému světu zůstává jediná naděje, že německý lid si uvědomí svou odpovědnost za to, co se stalo a učiní pokání. Dr Servatius vás žádá, abyste zprostili Ortsgruppenleitery proto, že patřili k nižším vrstvám střední třídy a neměli politických zkušeností. Mohlo tomu být skutečně tak, že jen vyšší třídy německého národa dovedly rozpoznat, že agresivní válka o světovládu, zotročení, vraždy a persekuce jsou zločiny?

V tom však může být více pravdy, než bychom se odvážili si představit. Viděli a slyšeli jste mnoho svědků, kteří — někdo z nich podle vlastního přiznání — sami byli vážně zapleteni do odporných zločinů. Podařilo se vám upozorovat, že si uvědomují vinu, že mají pocit hanby nebo pokání? Vždy byl vinen ten, kdo dával rozkazy, nikdy ten, kdo je vykonával! Vždy nějaká státní instituce nese odpovědnost, ale podpora této státní instituce a spolupráce s ní nemohou být samozřejmě odsuzovány. Jestliže tito lidé myslí ještě dnes tímto způsobem, pak je označení těchto vinníků jako zločinců tím nezbytnější a spravedlivější.

Posouzení důvodů obhajoby

Mám v úmyslu probrat důkazní materiál, který souvisí s oněmi třemi organizacemi, za jehož zpracování vzala na sebe hlavní odpovědnost britská delegace, a které podle přesvědčení všech čtyř států, jež vedou tento soudní proces, jsou zločinné. Ale doufám, že než přikročím k tomuto důkaznímu materiálu, Tribunál mi dovolí, abych učinil dvě všeobecné poznámky k důvodům obhajoby, které byly předneseny v souvislosti se všemi těmito organizacemi.

Pokud jde o přednes dra Böhma, chtěl bych poznamenat, že nikdo nebude moci později prohlásit, že organizacím nebyla poskytnuta úplná možnost, aby se hájily. Byl vypracován velmi složitý způsob řízení, aby

byly získány a vám předloženy jejich důkazy. Výbor zástupců Tribunálu vyslechl 102 svědky, svědky vybrané obhájci z mnoha tisíců členů organizací. Před vámi jsou těsnopisné zápisy jejich výpovědí. Obhájci vybrali 20 těchto svědků, kteří podali svědectví a které jste sami viděli a slyšeli. Jako dodatek k těmto ústním výpovědím vám byla předložena resumé neméně než 136 213 písemných výpovědí ve věci organizace SS, 155 000 ve věci politických vedoucích, 2000 ve věci gestapa, 10 000 ve věci SA a 7000 ve věci SD. Celkem tedy 310 213 písemných výpovědí. Vaším zástupcům bylo také předloženo úplné znění dalších 1809 písemných výpovědí nebo jejich resumé, z nichž většina je obsažena v těsnopisných zápisech o zasedáních výboru zástupců.

Již na první pohled je jasné, že skoro všechny svědecké výpovědi, učiněné před vašimi zástupci, jsou nepravdivé. Sami jste viděli a slyšeli některé z těchto svědků, kteří byli vybráni obhájci, zřejmě proto, že je obhajoba považovala za nejslibnější a věřila, že na vás zapůsobí. Jejich výpovědi nejsou lepší než výpovědi ostatních.

Vzpomínáte si na Sieverse, předvolaného ve věci SS, který popřel, že věděl o pokusech na živých lidech a že se jich účastnil a jemuž byl nakonec předložen spis s korespondencí, která ho usvědčovala?

Svědék Morgen popisoval varieté, biograf, knihovny a jiné zábavy v Buchenwaldu. Nazval Dachau léčebným táborem. Brill, který sloužil jako obersturmbannführer (podplukovník) v divisi SS „Leibstandarte“ od června do srpna 1941 na východní frontě, nevěděl nic o einsatzgruppách, o vraždění židů ve východních územích a o tom, jak zacházeli s polskými a ruskými občany, zajatými a odvečenými na otrocké práce. Což se snad poměry v červnu tak změnily ve srovnání s poměry, jež tu byly dva měsíce před tím, kdy Himmler přede všemi důstojníky této divise prohlásil:

„Příslušníci zbraní SS velmi často přemýšlejí o těchto deportacích. Podobné myšlenky mne dnes napadly, když jsem tam venku přihlížel obtížné činnosti, kterou vykonává bezpečnostní policie za podpory vašich lidí, kteří jim pomáhají velmi dobře: Přesně totéž se dělo při 40° pod nulou v Polsku, kde jsme museli deportovat tisíce, desetitisíce, statisíce, kde jsme se museli ukázat tvrdými — a to si vyslechněte, ale okamžitě zase zapomeňte — a zastřelit tisíce polských vedoucích činitelů.“

Generál Hauser, který byl po jistou dobu velitelem divise SS „Reich“ a pak velitelem sboru, armády a armádní skupiny, vůbec nevěděl o zverstvech SS. Nikdy neslyšel o krvavé řeži v Lidicích.

Gauleiter Hoffmann, který vypovídal na zasedání výboru zástupců, aby objasnil svůj rozkaz z 25. února 1945, nabádající k lynchování spojeneckých letců, prohlásil, že rozkaz „vyklouzl“ z jeho velitelství po tom,

co odepřel podepsat osnovu rozkazu, kterou mu předložil jeho štábní důstojník.

Hupfauer z německé pracovní fronty, který v posledním období války vedl práci této organizace v Essenu a který byl osobně odpovědný za předávání Himmlerových rozkazů k zajištění „kázně a výrobnosti práce u cizích dělníků“, popíral, že věděl o brutálním zacházení s dělníky odvečenými do otroctví.

Rathke vedený jako svědek SA před vašimi zástupci popsal, jak „na jaře 1933 členové SA ve všech krajích Německa se hrnuli do kostelů“.

Pětapadesátiletý Schneider, další politický vedoucí, předvolaný před zástupce, popřel, že kdy slyšel o bojkotu v dubnu 1933.

Best, který zotročil Dánsko, vypovídal před vámi ve věci gestapa. Můžete snad po nahlédnutí do listin, které mu byly předloženy za křížového výsledku, uvěřit jedinému jeho slovu? Příklady takových výpovědí lze citovat z těsnopisného zápisu výpovědí téměř všech svědků těchto organizací.

Posud'te tyto výpovědi s jiného hlediska. Víme, že tak zvané „demonstrace“ proti židům byly organizovány a prováděny po celé říši v noci s 9. na 10. listopad 1938 a že za těchto demonstrací bylo 36 židů zabito a 20 000 zatčeno a uvězněno jen proto, že byli židé; víme, že 177 synagog bylo zničeno ohněm nebo zbořeno, že bylo zničeno 7500 židovských obchodů a že jen hodnota okenního skla rozbitého za demonstrací činila přibližně 6 000 000 říšských marek.

Dokonce nejvyšší stranický soud sdělil:

„Také veřejnost do posledního muže ví, že politické akce jako akce 9. listopadu jsou organizovány a prováděny stranou, ať už se to přiznává nebo ne. Jestliže za jednu noc shoří všechny synagogy, pak to musí být nějak organizováno. A může to být organizováno jen stranou.“

Bez ohledu na to, zda to přiznáme nebo ne...“²⁹

Můžete mezi 102 svědky, které vedla obhajoba ve věci organizací strany, najít třeba jen jednoho, který by byl ochoten toto nebo něco podobného přiznat? Můžete snad najít jedno slovo přiznání v písemných výpovědích, které vám předložilo více než 312 000 členů těchto organizací strany? Jestliže to nebyli političtí vedoucí, jestliže to nebyla SA ani SS, jestliže to nebylo gestapo a SD, kdo tedy organizoval a řídil tyto demonstrace?

Víme, že se otrocké práce používalo po celém Německu a že s dělníky odvečenými do otroctví bylo krutě zacházeno. Víme, že v roce 1943 dokonce nastala nutnost — nutnost vyvolaná jen touhou zvýšit výrobnost práce, nikoli z důvodů humanitních — změnit „dosud obvyklé zacházení

²⁹ T. j. fašisté.

s východními dělníky“, a že úřadovna strany a hlavní úřad říšské bezpečnosti musely vydat směrnice pro všechny politické vedoucí včetně ortsguppenleiterů a zřejmě pro všechny služebny SD a gestapa, že „nespravedlnosti, urážky, šikany, špatné zacházení atd. musí přestat. Použití bití jako trestu se zakazuje“.

Avšak můžete snad, až na jeden nebo dva výjimečné případy, ve výpovědích 102 svědků a osob, které podaly písemné výpovědi pod přísahou, najít jedinou, z níž by vycházelo najevo, že její autor viděl případy krutého zacházení s cizími dělníky nebo že o nich slyšel?

Všechny jejich výpovědi jsou stejné. Ptali se jich, zda vědí o persekuci a vyhlazování židů, o hrůzyplné činnosti gestapa, o zverstvech v koncentračních táborech, o krutém zacházení s dělníky, odvěčenými k otrocké práci, o úmyslu vést agresivní válku a o přípravě k ní, o zavraždění udatných vojáků, námořníků a letců. A odpovídají věčným „ne“.

Dovolte, abych vám připomněl slova velkého Irčana:

„Lež se podobá věčně kvetoucí rostlině.“

Dovolte, abych se teď zabýval těmi třemi organisacemi, jejichž věc mi byla svěřena — sborem politických vedoucích, SA a SS.

O sboru politických vedoucích přednesli obhájci a svědkové obhajoby některá všeobecná tvrzení, jichž bychom si měli všimnout, než se budeme zabývat výpovědmi.

1. Prohlašují, že zellen- a blockleiteri by neměli být zahrnuti do sboru politických vedoucích, že nikdy za takové nebyli považováni, že neměli moc ani nevykonávali politické úkoly, že podléhali amtsleiterům ze štábu ortsguppenleiterů, jež žaloba je ochotna vyjmout z počtu viníků, že byli zcela bezvýznamní a že prakticky nebyli ničím jiným, než ortsguppenleiterovými posly.

Máme za to, že je zde přesvědčivý důkazní materiál, že tomu tak není. Při posuzování důkazního materiálu se přesvědčíte o tom, že byli zapleteni do nejrůznějších druhů trestní činnosti. Prosím vás, abyste zvláště přihlíželi k tomu, že u politických vedoucích bylo všeobecným zvykem nepodávat instancím nižším, než ortsguppenleiterům, písemné dispoice. Organisační příručka NSDAP nařizovala (cituji):

„Blockleiter vyřizuje své služební povinnosti zásadně ústně a zprávy přijímá nebo podává rovněž ústně. Písemného styku jest použití jen, je-li to nezbytně nutné a je-li to prakticky vhodné.“

Svědék Meyer-Wendeborn potvrdil, že tomu v praxi skutečně tak bylo.

„Mezi blockleitery a zellenleitery s jedné strany a ortsguppenleitery se strany druhé nemělo být písemného předávání příkazů, aby tito lidé v nižších funkcích nebo hodnostech neměli příliš mnoho práce.“

Vzhledem k tomu se vám zdá jistě pozoruhodným, že se nám podařilo

získat tolik písemných dokladů, které jsou ve vaší dispozici, o důležité úloze, již hráli zellen- a blockleiteři.

Namítá se, že nebyli hoheitsträger, jak to tvrdí žaloba, a na důkaz tohoto tvrzení předložila obhajoba různé listiny. Bez ohledu na to, je-li tomu tak či ne, nemá to žádného významu. Pamatujte se, že v organizační příručce NSDAP jsou zahrnuti do počtu hoheitsträgerů. Říká se tam:

„Mezi politickými vedoucími zaujímají zvláštní postavení nositelé moci »hoheitsträgeri«.“

Na to se namítá, že údaje v organizační příručce nejsou přesné. Totéž se říká o knize „Příslušník SA“, která je stejně nepohodlnou publikací pro členy SA. Existuje vůbec nějaká oficiální publikace, vydaná oficiálním stranickým nakladatelstvím, jejíž údaje by byly přesné?

Zůstává však skutečností, že nehledě k tomu, pod jakým názvem byli známi, ať už pod jménem zellen- nebo blockleiterů, byli nezbytným základem celé stranické soustavy. Gauleiter Kaufmann přiznal;

„Blockleiteři a zellenleiteři byli operativními orgány ortsguppenleiterů.“

Zellenleitera Schneidera se zeptali:

„Souhlasíte se mnou v tom, že bez zellenleiterů a blockleiterů by nemohli ortsguppenleiteři splnit svoje úkoly?“

Odpověděl:

„Ano, to je správné.“

Byli mnohem významnějšími osobnostmi než prostými posly, jaké se z nich nyní snaží udělat obhajoba. Hirth prohlásil, že jen lidé „politicky naprosto spolehliví“ byli jmenováni spolupracovníky žup a krajů nebo orts-, zellen- a blockleitery. Prohlásil také, že lidé, kteří zaujímali místa zellen- a blockleiterů, vždy podporovali politiku nacistické strany. Z důkazního materiálu vyplývá, jaké úkoly jim byly svěřeny, úkoly, k nimž patřila odpovědnost za účast na sestavení „politického posudku“ o obyvatelích jejich obvodů.

Tvrdilo se, že političtí vedoucí byli zvláště za války donuceni přijmout jmenování proti své vůli.

Avšak celý systém byl založen na dobrovolné službě, ať již placené nebo neplacené, a to potvrzuje jejich vlastní svědek Meyer-Wendeborn.

Dovolte, abych citoval ze zápisu jeho křížového výsledku na zasedání zástupců:

„O t á z k a Mohu mít za to, že všichni političtí vedoucí zaujímali své funkce dobrovolně?

O d p o v ě ě : Ano.

O t á z k a A to se vztahuje také na zellenleitery a blockleitery, že ano?

O d p o v ě ě Zellenleitery a blockleitery jmenoval ortsguppenleiter po poradě se svým štábem. Avšak když někdo myslel, že na tento úkol nestačí nebo že není s to plnit tuto funkci anebo že na to nemá dosti času, pak jsme se ohlíželi po někom jiném.

O t á z k a : A bylo zcela na zellenleiterech nebo blockleiterech, zda přijímají tuto funkci nebo ne?

O d p o v ě ě : Ano.

Podle výpovědi svědka Hirtha docházelo k nátlaku na některé osoby jen ve zcela výjimečných případech.

Jelikož se u osob, zaujímajících tyto funkce, vyžadovalo, aby byly „politicky naprosto spolehlivými“, bylo by velmi podivné, kdybychom mezi nimi našli značný počet odpůrců strany, kteří byli donuceni zaujmout takovou funkci proti své vůli.

3. Tvrdí se tam, že na rozdíl od situace před válkou nebyla tato jmenování schvalována, že skládali slib v nepravděpodobných obdobích, že jim nebyla vydávána vojenská uniforma a že nemohou být považováni „za politické vedoucí s jakoukoli hodností nebo jakéhokoli stupně podle všeobecné nacistické terminologie“ ve smyslu žaloby.

Prohlašuji, že tento argument je naprosto neodůvodněný.

Vykonávali tytéž úkoly, považovali se za stejné funkcionáře a požívali těchže plných mocí a vlivu, jako ti, na jejichž místa nastoupili.

4. Tvrdí se, že neexistoval žádný „sbor“ nebo organizace politických vedoucích, avšak z důkazního materiálu je vidět, že političtí vedoucí všech hodností tvořili jediný sbor. Všichni jsou v organizační příručce NSDAP zahrnuti pod všeobecným termínem „sbor“ a spojoval je jediný společný cíl (cituji): „...výchova celého německého národa v duchu nacionálně socialistickém“.

Nosili stejný vojenský stejnokroj. Měli stejný osobní průkaz, stejný pro ně všechny, ale odlišný od průkazů ostatního obyvatelstva.

Každý rok skládali svému führerovi stejný slib:

„Přisahám Adolfu Hitlerovi nezlomnou věrnost.

Přisahám bezpodmínečnou poslušnost jemu a führerům, které mi určí.“

A o každém z nich se říká v organizační příručce NSDAP, že „politický vedoucí je nerozlučně spjat s ideologií a organizací NSDAP“.

5. Je zde ještě jedna otázka, kterou je třeba objasnit.

Obhajoba přednesla argument, že velký počet amtsleiterů u štábů různých hoheitsträgerů nelze pojmut do okruhu osob spadajících pod „deklaraci o zločinnosti“, kterou můžete vynést o sboru politických vedoucích.

Stejně jako bylo řečeno o blockleiterech, že to byli nevinní a neškodní

poslové, praví se o amtsleiterech, že to byli nevinní a neškodní odborníci a poradci příslušných gau-, kreis- nebo ortsguppenleiterů.

Mohli být odborníky a poradci, ale byli také něčím mnohem důležitějším a bezpochyby nebyli nevinnými ani neškodnými.

Byli oficiálně jmenovanými politickými vedoucími, osobami „politicky naprosto spolehlivými“, které podporovaly nacistickou stranu.

Všichni stejně, jako sami hoheitsträgeri, skládali každý rok slib věrnosti, který je zavázal k poslušnosti führerovi. I když přirozeně dostávali směrnice od ministerstva příslušného podle oblasti své činnosti, přece jen v politických otázkách a ve všech otázkách stranické kázně podléhali rozkazům svých hoheitsträgerů. Můžete považovat za dokázané, že tito lidé působili tak zhoubným a nebezpečným vlivem, jako kterýkoli jiný politický vedoucí, protože z vedoucích to byli právě oni, kdo byli v nejtěsnějším styku se všemi vrstvami společnosti, s lidmi všech povolání a oborů působnosti. Nemáme v rukou doklady, které by bezprostředně přitěžovaly všem těmto tak zvaným apolitickým politickým vedoucím v organisaci, avšak dokumenty, které jsme vám již předložili, přitěžují mnohým z nich. Nebudu je teď vyjmenovávat. Prosím vás, abyste těmto listinám věnovali svou pozornost při posuzování důkazů. Žaloba je toho názoru, že na základě důkazů a na základě materiálu o všeobecných poměrech v Německu a také vzhledem k vlivu, který vykonávali političtí vedoucí, máte právo, ba jste povinni dospět k závěru: byly-li cíle a činnost této organisace zločinnými, znamená to, že každý, kdo pracoval v aparátě župy, kraje a ortsgrupp, musí být pojat mezi vinníky. Není možno zastávat názor, že jsme úmyslně vyloučili z tohoto počtu aparát ortsguppenleiterra proto, že bychom tyto lidi považovali za nevinné. Toto řešení bylo přijato spíše z praktických, než z jiných důvodů a je zcela možné, že toto řešení je nesprávné.

Obhajoba tvrdila, že v různých stranických organisacích, jako na příklad v německé pracovní frontě, v nacionálně socialistickém svazu bývalých bojovníků, v organisaci k zajištění sociální péče o pracující, ve studentských a ženských organisacích byli také vedoucí, známí pod názvem „političtí vedoucí“. Je poukazováno na to, že jejich počet činil asi 1 až 1½ milionu osob. Dovolte mi, abych vysvětlil ještě jednou, že pokud ve skutečnosti existovali takoví političtí vedoucí, žaloba nežádá, aby byli prohlášeni za zločinné. Zahrnujeme do počtu zločinných vedoucích jen říšské vedoucí (reichsleitery), gauleitery, kreisleitery, ortsguppenleitery, zellenleitery a blockleitery, jakož i amtsleitery, čili vedoucí oddělení ve štábu reichsleitungu, gauleitungu a kreisleitungu, to jest těch politických vedoucích, kteří byli organisováni podle územní příslušnosti a byli odpovědní za výkon politické kontroly nad obyvatelstvem a za uskutečňování a provádění nacistické politiky. Všechny ostatní jsme vyloučili.

Bylo vám předloženo schema ukazující počet osob, na které se vztahuje tato deklarace. Podle organizační příručky NSDAP na rok 1943 činí jejich počet 600 000 osob. Obhajoba tvrdí, že tato čísllice nepřihlíží k střídání činitelů a že celkový počet těch, kdož kdykoli zaujímali tato místa, je mnohem větší. K tomu bych měl dvě poznámky. Za první ukazuje číslo uvedené v příručce maximální stav, povolený pro každý gau a kreis. Prakticky nebyla ani všechna tato místa obsazena, v městských obvodech nebyly, řekněme, instituce zemědělské, v gauech, kde nebyla universita, nebyly politické instituce pro práci mezi universitními profesory. Za druhé zahrnuje číslo 600 000 na rok 1943 politické vedoucí devíti zahraničních gauů — šesti rakouských, dvou polských a jednoho sudetského, z nichž ani jeden neexistoval do roku 1938; celkový počet politických vedoucích musel tedy za prvních pět let nacistického režimu být mnohem menší než 600 000. Obhajobou předložený výňatek z brožury „Der Hoheitsträger“ dokazuje, jak počet hoheitsträgerů se zvýšil jen za dobu od roku 1935 do roku 1939: stoupl z 291 671 osob na 581 650 osob. Vzhledem k těmto úvahám tvrdíme — i když počítáme se střídáním personálu — že počet osob, které kdykoli zaujímaly místa ve sboru politických vedoucích a které zahrnujeme do počtu těch, jež podle naší žádosti mají býti prohlášeny za zločinné, nemůže převyšovat námi uvedené číslo 600 000. Dovoďte mně, abych dodal, že při hodnocení tohoto počtu nutno ještě přihlížet nejen k případům přirozené smrti, ale také k úmrtím v důsledku bombardování na frontě. Právě tito lidé tvořili jádro nacionálního socialismu, právě oni vedli 48 milionů německých voličů po těch cestách a k tomu konci, který zde vidíme.

Posuďme nyní důkazy předložené proti politickým vedoucím podle hlavních kategorií důkazního materiálu. Uvidíme, že se nejen sami bezprostředně účastnili páchání zločinů, ale uvidíme také, jak aktivně a dovedně pomáhali jiným organisacím a spolupracovali s nimi při uskutečňování společných zločinných cílů.

V oběžníku adresovaném gauleiterům prohlásil v červnu 1941 Bormann o uskutečnění kontroly nad státem: „Po první v německých dějinách má führer sám úplně a vědomě vedení národa ve svých rukou.“

Z materiálu o činnosti politických vedoucích v době voleb v roce 1936 a v roce 1938 poznáváme jeden ze způsobů, jimiž sbor politických vedoucích pomáhal při vydání vedení německého národa do rukou führera a vidíme, že účast na tom měly všechny vrstvy a kategorie politických vedoucích.

Máme úplné spisy z kraje Erfurt v Durinsku, obsahující materiál o plebiscitu v roce 1938. Stützpunktleiteri museli předem hlásit všechny osoby ve svém obvodu, o nichž s určitostí mohli předpokládat, že budou hlasovat proti. SD vydala rozkazy, adresované stützpunktleiterům a všem

vedoucím služeben bezpečnostní služby. Vedoucí služeben měli v největší míře podporovat stützpunktleitery v místě. Obhajoba prohlásila, že stützpunktleiteři, o nichž se mluvilo ve spisech, byli stützpunktleiteři SD a nepatřili ke sboru politických vedoucích.

I když přijímáme toto vysvětlení, nemění to nic na věci, neboť bylo již dost jasně zjištěno, že to vše se mělo provádět „v těsné spolupráci s ortsguppenleitery strany“.

Je vůbec možné, aby političtí vedoucí mohli mít nejmenší pochybnost o tom, co čeká lidi, o nichž podají hlášení, když rozkaz obsahoval tento velmi význačný odstavec:

„Ještě jednou upozorňujeme na to, jak obrovská odpovědnost je ukládána stützpunktleiterům, zvláště pokud jde o toto hlášení. Stützpunktleiteři si musí jasně uvědomit možné následky pro osoby, uvedené v jejich hlášení.“

Tribunál si vzpomene na hlášení, která podala SD po plebiscitu, hlášení, která ukazovala, jak byly pomocí odstředěného mléka a psacích strojů s bezbarvými páskami přezkoušeny volební lístky podezřelých osob. Vzpomenete si také, jakých metod bylo používáno, aby byli donuceni k hlasování ti, u nichž bylo pochybné, zda podporují stranu. Cituji: „Manželka žida Bielschowského, která byla přivlečena těsně před koncem voleb, prokazatelně hlasovala »ne«.“

„Dělník Otto Wiegand musil být ve dnech voleb čtyřikrát vyzván, aby hlasoval a konečně hlasoval jenom pod nátlakem.“

„Manžel . . . hlasoval. Bezpochyby tak učinil jen z bázně před novým zatčením.“

A opět tak čteme v listině, která snad je jedním z nejstrašnějších dokladů, předložených tomuto soudu:

„Vyznavač bible (Bibelforscher) Robert Siering a jeho žena odevzdali své hlasy teprve tehdy, když jim strážmistr v Griefstadtu připomněl jejich volební povinnost a když jim bylo pohroženo odnětím jejich dítěte, nezúčastní-li se hlasování.“

Nikdo nemůže tvrdit, že takové věci se staly jen v Erfurtu. V župě Koblenz ujišťoval služebnu SD kreisgeschäftsführer města Kochemu, že tam, „kde byla nařízena kontrola v několika místních skupinách, hlasovaly „proti“ nebo odevzdaly neplatné volební lístky většinou ženy“.

V Rottenburgu organizovala strana demonstraci proti biskupovi, který odmítl účastnit se plebiscitu, demonstraci, kterou pan soudce Jackson tak živě popsal ve své zahajovací řeči.

Avšak političtí vedoucí projevili svou aktivitu nejen v době plebiscitu v roce 1938. Je třeba připomenout, že v Brémách musili kreisleiteři, ortsguppenleitery, stützpunktleiteři podávat písemné zprávy o úřednících, kteří se ve volbách dne 29. března 1936 nezúčastnili hlasování.

Dr Servatius odbývá všechny tyto důkazy tvrzením, pro něž nemá ani špetku důkazu. Říká:

„Z toho vyplývá, že vedoucí aparát strany neměl s těmito operacemi vůbec co dělat. Jde o pouhá ojedinělá opatření jiných organizací, z nichž nelze usuzovat na všeobecnou praxi nebo vědomost.“

Nepovažuji za nutné k tomu něco dodat.

Provádění kontroly a dozoru nad německým národem bylo úkolem politických vedoucích stejnou měrou, jako SD a gestapa. Ze všech politických vedoucích byli blockleiteři při uskutečňování tohoto cíle nejdůležitějšími osobami. Vedli o každém majiteli domu kartotéku, která byla podkladem pro sestavení „politických posudků“, které musili sestavovat blockleiteři, zellenleiteři a ortsguppenleiteři ve vzájemné spolupráci. Obhajoba nejednou jak před zástupci, tak před Tribunálem všelijak odmítala a popírala názor, že ortsguppenleiterů bylo používáno jako špiclů. Čím jiným však byli, jestliže jejich kartotéka musela být vyplněna na základě informací, které (cituji) „měli dostatečnou možnost získat z besed s příslušnými soukmenovci“. Byli také důrazně upozorněni na to, aby zajistili přesnost svých hlášení.

Jsou zde i jiné důkazy, které ukazují, jak nízkou úlohu hráli blockleiteři. V organizační příručce strany byl blockleiterovi dán pokyn, že „je jeho povinností dát zjistit šířitele škodlivé šeptané propagandy a hlásit je ortsgruppě, aby mohl být uvědoměn příslušný státní orgán“.

Znova se dovídáme o jejich špiclovské činnosti, když prohlížíme důkazní materiál o účasti blockleiterů na persekuci církví. Ve spolupráci s gestapem a SD se političtí vedoucí od nejvyššího až do nejnižšího aktivně účastnili potlačování vlivu církví . . .

. . . Dovolte mi, abych se omezil na probrání nejnižších funkcí — na ortsguppenleitery, na blockleitery, na zellenleitery.

Jistě si vzpomínáte na fascikl s hlášeními, jež ortsguppenleiter v Darmstadtu podal o církevní otázce v únoru 1939. Člen strany blockleiter Keil podává zprávu o tom, že fronta vyznavačů víry (Bekennntnisfront) opět koná shromáždění. Jistě si také vzpomínáte na opatření, která učinili kreisleiteři v souvislosti s těmito hlášeními. SD a gestapo se informovaly o těchto shromážděních fronty vyznavačů víry, o nichž podávali hlášení blockleiteři. A dále na hlášení v souvislosti s pastorem Strackem: „Tomuto pánovi by se mělo jednou skutečně vážně šlápnout na paty“. Byly také informovány o nešťastném Strackovi, o duchovním, který byl „dostatečně znám a zralý pro koncentrační tábor nebo zvláštní soud“.

Můžete snad pochybovat o tom, že v Durinsku právě blockleiteři a zellenleiteři musili podávat potřebné zprávy o tom, jak obyvatelstvo rea-

govalo na výsledky plebiscitu v roce 1938 „obzvláště v malých městech a vesnicích“?

Kdo jiný než block- a zellenleiteri mohl sloužit k tomu, aby se zjistilo, co katolické a protestantské duchovenstvo za bohoslužeb řeklo o anšlusu? Kdo jiný, nežli oni mohl referovat o tom, zda večer po řeči o anšlusu vyzváněly kostelní zvony ve Vídni?

A konečně k tomuto tematů máte důkazy o demonstracích organizovaných k přerušlení bohoslužeb v kostele ve Freisingu v roce 1935. Tyto demonstrace byly organizovány krajským vedením organizace žen nacistické strany.

Jen získáním úplné kontroly nad státem a národem mohla nacistická vláda uskutečnit své zločinné cíle. Političtí vedoucí byli velmi podstatným činitelem při získávání této nadvlády. Dodržovali a vykonávali rozkazy vlády, která, jak věděli, od samého počátku prováděla nezákonnou politiku, jež byla svými metodami zločinná. Oni všichni věděli o všeobecně uznávaném cíli pronásledování židů. Všichni věděli o existenci gestapa, koncentračních táborů a o nacistickém způsobu zatýkání a věznění bez soudu a vyšetřování. Avšak dále aktivně podporovali tuto vládu a pomáhali jí ještě více utiskovat německý národ. Celá řeč dr. Servatiuse, pokud se týká postavení politických vedoucích po roce 1933, ukazuje, jak Německo utiskovala železná kostra strany — politická „železná panna“, která rdousila lidi ve svém objetí až k smrti.

Pokud jde o židy v době, kdy jejich pronásledování bylo otevřeně přiznanou politikou a praxí nacistické strany, pak již jen skutečnost, že lidé dobrovolně sloužili své straně, zaujímající operativní místa, sama o sobě je dostatečným důkazem účasti na zločinné činnosti. Ale máme k dispozici konkrétní důkazy toho, že se političtí vedoucí bezprostředně zúčastňovali pronásledování židů, a opět jde o politické vedoucí všech hodností. Máme důkazy, že ani ne rok po tom, co se nacistická vláda dostala k moci, nabádal sbor politických vedoucích německý lid k pronásledování židů. Lze si stěží představit, že v civilisovaném státě v roce 1933 mohly být vydány politickým vedoucím směrnice nadepsané „Boj proti židům“. Nicméně tomu tak bylo. Kreisleiteri v gauu Koblenz musili sestavit seznam židovských firem a podniků ve svém obvodu. Znovu a znovu se zdůrazňovala nutnost přesnosti. V různých kreisech, ortsgруппách a stützpunktech musely být organizovány výbory, jejichž úkolem bylo „říditi obce a dozírat nad nimi“ při pronásledování židů. Měli pokračovat v provádění politiky, kterou strana zahájila bojkotem v dubnu téhož roku:

„Kreisleitungy musí na všech členských schůzích strany jakož i na veřejných shromážděních zdůrazňovat, že židé vedou ve všech zemích neustále sprostý boj, který Německu působí nesmírnou škodu. Je třeba vysvětliti masám, že žádný Němec nesmí nakupovat u židů.“

Ve světle těchto důkazů, ve světle vlastního přiznání dra Servatiuse, že političtí vedoucí se nebránili norimberským zákonům a že vítali opatření směřující k omezení vlivu židů a ve světle té úlohy, kterou hráli při demonstracích v roce 1938, není snad možno pochybovat o tom, že se po tato léta aktivně účastnili pronásledování židů a neustálého štvání proti nim. Bylo by ovšem velmi podivné, kdyby tomu bylo bývalo jinak v době, kdy Heydrichův rozkaz, vydaný v noci z 9. na 10. listopad 1938, nařizoval:

„Vedoucí státní policie nebo jejich zástupci se spojí telefonicky s politickými vedoucími (s gauleitery a kreisleitery), do jejichž kompetence spadají jejich obvody, aby byly organisovány společné porady s příslušným inspektorem nebo velitelem pořádkové policie k projednání otázky organisace demonstrací. Na těchto poradách nutno politické vedení informovat o tom, že německá policie dostala od říšského vedoucího SS tyto instrukce, jimž musí političtí vedoucí přizpůsobit svá opatření.“

Je podivné, že bylo zapotřebí takových instrukcí, když všichni gauleiteri byli proti těmto opatřením tak zaujati a tak se proti nim bránili, jak tvrdí gauleiteri Kaufmann, Streicher, Sauckel a Wahl.

Ať svědci, které jste slyšeli, říkají o postoji politických vedoucích k těmto demonstracím cokoliv, my víme, že bylo zabito 36 židů. Z těchto 36 zabitých byli 4 zabiti buď Ortsgruppenleitery nebo blockleitery. A soud, složený z gauleiterů a jiných politických vedoucích právě uznal za správné zprostiti nebo odsouditi jen k naprosto nepatrným trestům členy strany, SS, SA a sboru politických vedoucích, kteří se při těchto demonstracích dopustili vražd. A jaké udal důvody:

„V případech, kdy byli židé zabiti bez příkazu nebo proti příkazu, nebylo lze zjistit nízké pohnutky. Lidé byli vnitřně přesvědčeni, že vykonali službu svému führerovi a straně.“

Jestliže svědci obhajoby, které jste zde slyšeli, nepochopili, kdo byl organisátorem těchto demonstrací, bylo to naprosto jasné členům nejvyššího stranického soudu.

Ve Francii byly seznamy židů pro „kolektivní expatriaci“, což ovšem znamenalo deportaci na východ, sestavovány po dohodě s hoheitsträgery. Avšak o těchto deportacích a o zacházení se židy v okupovaných územích nevěděli jen političtí vedoucí ve Francii. Srpnové číslo zpravodaje „Die Lage“ z roku 1944 obsahovalo přesné podrobnosti o událostech v Maďarsku. Cituji:

„Bylo samozřejmé, že se po 19. březnu německá místa v Maďarsku všemožně snažila o to, aby zničila židovský živel tak rychle a tak úplně, jak jen to bylo možno. Vzhledem k blízkosti ruské fronty začala s vyčištěním severovýchodních území, kde židovský živel byl nejpočetnější. Pak byli sebráni židé z jiných částí maďarského venkova a odtransportováni do

Německa nebo do území pod německou kontrolou. Sto tisíc židů zůstalo v rukou Maďarů, aby jich využili v pracovních praporech. V určený den 19. července nezůstal na maďarském venkově ani jeden žid. Zde se pracovalo krajně rychle, s podivuhodnou důkladností a tvrdostí.“

Nevíme, kdo dostal výtisky tohoto dokumentu, ale víme určitě, že Dönitz přispíval do tohoto listu a že gauleiter Kaufmann „jej snad dostal“. Mimo to je z poznámky na výtisku, který je v našich rukou, vidět, že tento výtisk došel organizaci NSDAP ve vesnici Höchen poblíž Cácha. Dönitz musel znát jeho obsah jako každý jiný vyšší nacistický činovník. Nevěděli snad Kaufmann a všichni jeho kolegové gauleiteři o této hnusné politice své nacistické vlády?! Oni tvrdí, že nevěděli, ale oni lžou. Pohleďte na dokument číslo 49 knihy dokumentů, která byla předložena na obhajobu sboru politických vedoucích. Je to důvěrný zpravodaj nacistické strany, vydaný úřadovnou strany dne 9. října 1942. Posuzují se v něm přípravná opatření k definitivnímu vyřešení židovské otázky v Evropě a mluví se o pověstech o životních podmínkách židů na Východě. Na okraji tohoto dokumentu je poznámka: „Jen pro G a K“, což může znamenat pro župy (Gau) a kraje (Kreis). Z tohoto dokumentu však bezpochyby vyplývá, že o těchto otázkách se vědělo mnohem dále než v orgánech kraje. Poslyšte, o čem se v tomto dokumentu mluví:

„V rámci prací na konečném vyřešení židovské otázky se v poslední době mezi obyvatelstvem hovoří v různých částech říše o ‚velmi ostrých opatřeních‘ proti židům, zvláště ve východních územích. Bylo zjištěno, že tyto zprávy — většinou skreslené a zveličené — pocházejí od dovolenců různých útvarů, nasazených na Východě, kteří sami měli příležitost pozorovat takováto opatření.“

Z toho, co jste zde slyšeli, můžete poznat, že nebylo možno zveličit „velmi ostrá opatření“, o nichž mluvili dovolenci z Východu. Mluvili o tom v každé vesnici a v každém domě po celém Německu zřejmě počínaje zářím 1941. Ale i kdyby tyto zprávy byly zveličovány, nelze nicméně popírat, že existovaly.

Článek, který uvádím jako poznámku³⁰, se zabývá 5 hlavními body:

a) Opatření provedená do dnešního dne, totiž odstraňování židů z různých vrstev německého národa a úplné vypuzování židů z říšského území nebylo možno nadále provádět vystěhováním.

b) Příští generace nebude tuto otázku nadále považovat za životně důležitou, proto tento problém musí být vyřešen touto generací.

c) Naprosté oddělení a odstranění milionů židů žijících v evropském hospodářském pásmu zůstává nezbytnou nutností boje německého národa o existenci.

³⁰ V tomto sborníku je poznámka vynechána.

d) Židé budou evakuováni do velkých táborů na Východ podle stálého plánu... nejprve z říšského území a postupně z ostatních evropských zemí... a odtud budou buď nasazeni na práci nebo deportováni dále na Východ.

e) Tyto velmi obtížné problémy lze vyřešit jen bezohlednou přísností.

Jestliže bez ohledu na to vše popírají, že věděli o osudu, který ve skutečnosti čekal tyto židy, nemůže ani jeden z obviněných, ani jeden ze svědků, kteří vypovídali před vámi nebo před vašimi zástupci, ani jeden z členů těchto organizací popřít skutečnost, že věděl o deportaci židů. A co si mohli také myslet o významu této věty: „Úplné odstranění židů není nadále možné vystěhováním“?

I při nejmírnějším výkladu je toto zacházení s židy v okupovaných územích válečným zločinem. Sbor politických vedoucích nacistické strany mobilisoval své síly k tomu, aby přesvědčil veřejné mínění, aby tento válečný zločin nejen prominulo, nýbrž aby jej také podporovalo a povzbuzovalo. I v tom případě, že by se činnost sboru politických vedoucích nacistické strany byla omezovala jen na toto, bylo by to stačilo k tomu, aby byla považována za zločinnou. Avšak činnost sboru politických vedoucích nacistické strany se na to neomezovala.

Sbor politických vedoucích je stejně odpovědný za spáchání zločinů na místním obyvatelstvu v okupovaných územích, jako jiné organizace. Frick ve svých pokynech Reinerovi ze dne 16. prosince 1941 tomuto u příležitosti jeho jmenování gauleiterem Korutan přikázal, aby co nejprísněji provedl germanisaci Slovinců na území včleněném do říše a aby tam vymýtil slovanský jazyk.

Rozhodně protestujeme proti tvrzení dr. Servatiuse, že bylo přípustné germanisovat osoby dříve patřící ke germánské národnosti. Stačí jen se zmínit o právu germanisovat každého Slovana, který dříve žil ve staré Německé říši, abychom pochopili absurdnost této myšlenky.

Gauleiteri nemohli sami vykonat tyto rozkazy. Jejich podřízení musili přispět svým dílem. Jistě si vzpomínáte na směrnice ze dne 30. dubna 1942 o odstranění slovinských nápisů na všech církevních a jiných budovách, které vydal kreisleiter v Pettau všem ortsgruppenleiterům.

Víme, že mezi otázkami, projednávanými na poradě gauleiterů v Mariboru bylo řešeno převezení dvou tisíc osob do Srbska, dodání několika set lidí do koncentračních táborů a zastřelení rukojmí. V červnu 1942, když byla projednána evakuace vězení v Cilli, bylo nařízeno, že vězni musí být deportováni nebo zastřeleni, aby byl uvolněn prostor nutný pro akci velkého rozsahu. Dne 13. července měla být polovina z 800 vězňů zneškodněna dodáním do koncentračního tábora nebo zastřelením. O podobném případě, při kterém byl zastřelen také kněz, se mluví v zápise z března.

Političtí vedoucí v Polsku se také účastnili krutého zacházení s místním obyvatelstvem. V dopise, který zaslal hlavní úřad (říšské bezpečnosti) v listopadu 1942 velitelům a inspektorům bezpečnostní policie a SD, se mluví o protiprávní dohodě mezi Himmlerem a Thierackem, podle níž se Polákům, východním národům, židům a cikánům upírá právo na soudní řízení. Tento rozkaz se opírá o nestoudnou theorii, že tyto národy jsou na území Německa představiteli nižší rasy.

Zvláště zajímavé je na tomto odůvodnění, že ve všech případech bylo nutno bezpodmínečně informovat o tom gauleitera. Pro co jiného bylo ho třeba o tom informovat než proto, že mohlo být zapotřebí jeho pomoci a účasti?

Přejdu k posouzení důkazního materiálu, který se týká otrocké práce a který snad dokáže jasněji než všechny ostatní důkazy, které máme o jednotlivých zločinech, jak hluboce byly všechny skupiny sboru politických vedoucích zapleteny do vykořisťování otrocké práce. Všichni svědkové vedení obhajobou popírají skutečnost, že věděli o špatném zacházení s cizími dělníky, nebo že oni sami s nimi špatně zacházeli. Ale co znamenají všechny tyto výpovědi ve světle důkazů předložených soudu! Zacházení, jemuž byli podrobeni polští zemědělní dělníci, o něž měli zvláště pečovat selští vedoucí (Bauernführer) patřící k štábu gau-, kreis- a ortsguppenleiterů, vyplývá ze směrnic t. zv. kreisbauernschaften v Karlsruhe z března 1941. Tyto směrnice byly vydány na základě jednání mezi zemským svazem rolníků v Badenu (Reichsnährstand) a vyšším vedoucím SS a policie (höherer SS und Polizeiführer) ve Stuttgartu a byly přijaty „s velkým uspokojením“. Polský dělník nadále neměl práva si stěžovat. Bylo mu zakázáno používat dopravních prostředků, navštěvovat zábavní místnosti a bohoslužby. Bylo mu zakázáno měnit pracoviště, jeho pracovní den nebyl normován. Cituji:

„Každému vedoucímu provozu (Betriebsführer) přísluší kárné právo nad zemědělskými dělníky polské národnosti. Vedoucí provozu v takovém případě nesmí být poháněn k odpovědnosti žádným úřadem. Zemědělní dělníci polské národnosti buďtež podle možnosti odstraněni z domácností a mohou být ubytováni ve stájích atd. Otázky svědomí nesmějí bránit provádění tohoto nařízení.“

Je skutečně možné, aby podobné směrnice byly vydány jen v Karlsruhe a nikde jinde? Je možné, že v době, kdy se s Poláky v Badenu zacházelo jako s dobyt看em, v sousední župě je přijali jako členy rodiny? O tom mluvil ve svých výpovědích svědek Mohr, vedený na zasedání zástupců jako představitel bauernführerů. Cituji: „S výjimkou několika případů byl nasazený cizí dělník přijat jako člen rodiny. Jedl u stolu sedláka a pohyboval se v jeho rodině.“

V průmyslových obvodech byli odpovědni za péči o cizí dělníky poli-

tičtí vedoucí německé pracovní fronty. Sauckel vydal v březnu 1942 toto nařízení: „Stravování transportů průmyslových dělníků na území říše je úkolem německé pracovní fronty. Péči o cizí pracovní síly nasazené v říši provádí u nezemědělských pracovních sil německá pracovní fronta. O všechny tábory cizích pracovních sil kromě zemědělských, bez ohledu na to, kdo tábor zřídil a udržuje, pečuje německá pracovní fronta. V německých župách se ujímají gauleiteři práva inspekce a kontroly provedení tohoto nařízení.“

Není zapotřebí vám připomínat strašné podmínky, za kterých živořili dělníci v Essenu. A znova položím tutéž otázku: Je možné, aby gau-, kreis-, ortsguppen-, zellen- a blockleiteri a političtí vedoucí pracovní fronty v Essenu nevěděli o těchto podmínkách, když baráky, v nichž dělníci žili, a trestní bunkry, v nichž byli vězněni a mučeni, byly, jak ukazují fotografie, přímo na pozemcích Kruppových sléváren a dílen a když závodní železnice projížděla jen několik kroků od jejich dveří a Kruppovy jeřáby se zdvihaly téměř nad jejich střechami?

Bylo tvrzeno, že i kdyby takové podmínky skutečně v Essenu byly, bylo to výjimkou a že se to vysvětluje jen chaosem, který způsobilo bombardování spojeneckým letectvem. Tomu tak však nebylo. Ještě před tím, než začalo bombardování Essenu, stěžoval si ředitel Kruppovy lokomotivky, že „lidé přicházeli ráno bez chleba a bez pracovního náradí do práce. Po obě přestávky se vězni plížili k německým dělníkům, kteří seděli poblíž, a žalostně prosili o chleba, poukazující na svůj hlad“.

Není ani myslitelné, že by byly tyto podmínky jen v Essenu a že by se praktikovalo toto zacházení s dělníky jen tam.

V březnu 1943 považoval Goebbels za nutné svolat konferenci o otázce zvýšení výroby. Zápis z této konference říká:

„Dosavadní zacházení s východními dělníky nejen snížilo jejich výkonnost, nýbrž působilo také krajně nepříznivě na politický postoj obyvatelstva obsazených východních území a vedlo ke známým potížím vojsk.

Zacházení s cizinci, dosud velmi rozdílné u příslušníků západních a východních zemí, se podle možností sjednocuje, obzvláště je nutno zlepšit životní podmínky východního dělníka.“

Z těchto zápisů můžeme usoudit, jak pohlížela kancelář strany na tuto otázku — kancelář, která dávala směrnice politickým vedoucím nacistické strany. Její představitel (cituji) „poukázal obzvláště na dosud se vyskytující nepřítomnosti, které podle dosavadních zkušeností musí nutně nastat pro německé obyvatelstvo jako důsledek volného styku s cizinci.“

Avšak nutnost zvýšit válečnou výrobu byla nejvážnějším problémem a bez ohledu na obavy vyslovené jeho zástupcem na poradě konané v březnu zaslal Bormann dne 5. května 1943 jménem kanceláře strany všem reichsleiterům, gauleiterům, verbändeführerům, kreisleiterům a

ortsgruppenleiterům oběžník. Shora uvedeným funkcionářům byl dán pokyn, aby s cizími dělníky zacházeli lidštěji, i když současně „bylo nutno osoby německé rasy přimět k tomu, aby dodržovaly nutný odstup mezi sebou a příslušníky cizích ras a aby to považovaly za vlasteneckou povinnost. Nespravedlnosti, urážky, šikanování, ubližování na těle atd. musí tedy přestat. Trestat bitím je zakázáno“.

Nedokazuje snad tento dokument, že všichni svědci obhajoby do jednoho zde mluvili naprosto lživě? Nemluví snad tento dokument jasněji než kterýkoli jiný o nelítostné krutosti, ke které političtí vedoucí nacionálně socialistické strany nabádali německý národ? Není snad nad meze našeho chápání, že v našem osvíceném století ve velké civilisované zemi bylo zapotřebí, aby vláda svým politickým vedoucím zakázala surové zacházení s muži a ženami, které zavlékli do otroctví? Nezdá se nepochopitelným, že vláda musila zakázat svým politickým vedoucím a zaměstnavatelům bít muže a ženy, kteří na ně pracovali?

A konečně jako poslední ilustraci tohoto aspektu této otázky připomeňte si instrukce vydané gaustabsamtsleiterem v Štrasburgu v župě Baden — Alsasko. Cizí dělnice svedené Němci k pohlavnímu styku měly být přechodně vzaty do ochranné vazby a pak převedeny na jiné pracoviště.

„V jiných případech nutno dodat dělnici cizí rasy do ženského koncentračního tábora.“

Jejich děti, pokud nebylo námitek s hlediska rasového a pokud neměly zděděnou chorobu, jim byly ihned po porodu odňaty a „dodány do útulku pro cizí děti a o tom podáno hlášení nacionálně socialistické organizaci pro sociální péči“ (NSV).

Ustanovení tohoto rozkazu jen dokreslují novými podrobnostmi nám již známé výpovědi o chladnokrevné ukrutnosti, kterou předepsala strana pro zacházení s cizími dělníky. Je to však nanejvýš důležitý dokument, protože z něho vyplývá, kolik různých oddělení sboru politických vedoucích bylo zapleteno do převážení otroků s jednoho místa na druhé. Kreisleiteri a kreisobmanni³¹ německé pracovní fronty musili hlásit případy těhotenství. Ve skutečnosti, jak se dalo také čekat, musili potřebná šetření provádět Ortsgruppenleiteri. Kromě německé pracovní fronty a NSV (organizace pro sociální péči) byl rozkaz zaslán oběžníkem župním vedoucím propagandy, župním vedoucím tisku, gauamtsleiterům úřadu pro rasovou politiku, pro národní zdravotnictví, zemědělství, sociální péči a pro otázky „němectví“, politické vedoucí nacionálně socialistické ženské organizace v župě a také příslušným amtsleiterům ve štábu kreisleitera.

Citují: „Pokud jsem dosud mohl zjistit — hlásí kreisleiter ve Villin-

³¹ Kreisobmann — představitel německé pracovní fronty ve štábu kreisleitera.

gen — došlo asi k 21 případům těhotenství; z toho byla prý provedena 4 přerušeni těhotenství, při čemž dvě ženy zemřely. Z ostatních 17 porodů bylo 5 mrtvě narozených dětí. Ani v jednom případě neposkytovala péči NSV.“

Znovu vidíte příklad, jak sbor politických vedoucích pracoval ruku v ruce s bezpečnostní policií a SD a říšským komisařem pro upevnění německé rasy — také institucí, kterou ovládal Himmler.

K této otázce by skoro stačilo poznamenat, že dr. Servatius sám přiznává, že političtí vedoucí věděli, že většina dělníků pracovala z donucení. Bylo také přiznáno, že političtí vedoucí byli povinni dohlížet na pracovní podmínky těchto dělníků. Ostatně skutečnosti mluví samy za sebe.

Generální prokurátor již mluvil o tom, v jak obrovském měřítku se provádělo zabíjení nemocných a přestárlých. Tato „akce“ byla zahájena v létě 1940, ale již dlouho před tím podnikla nacistická vláda kroky k upevnění německé rasy, k provádění své rasové politiky. Máme v ruce dokument (myslíme, že pochází z ledna 1937), který jasně ukazuje, jakou úlohu přitom musili hrát političtí vedoucí. Je to dopis gauleitera jižního Westfálska, který vysvětluje Hessovo nařízení ze dne 14. ledna 1937. Uvedu citát:

„Otázka, zda je někdo slabomyslný, nemůže být vyřešena zkouškou inteligence, nýbrž vyžaduje důkladné posouzení celkové osobnosti člověka. Při posouzení je třeba přihlížet nejen k vědomostem a intelektuálním schopnostem, nýbrž také k mravnímu, morálnímu a politickému chování osoby udánlivě slabomyslné.

Řada úředních lékařů do dnešního dne kladla malý důraz na posouzení celkové osobnosti. Do dnešního dne si skoro nikdy nevyžádali informace o politickém chování osoby udánlivě dědičně zatížené a tyto informace nezhodnotili.

Nyní, kdy v důsledku výnosu říšského a pruského ministra vnitra má strana slovo v řízení ve věcech dědičného zdraví, pokud jde o členy strany, je úkolem gauleiterů pečovat o to, aby bylo zákona o dědičném zdraví skutečně použito v tom smyslu, jak byl myšlen . . . pak musí (gauleiter) přezkoumat, zda ten, kdo má být sterilisován, si nezískal zvláštních zásluh o nacionálně socialistické hnutí. Dospěl-li gauleiter k tomuto přesvědčení a je-li názoru, že z toho důvodu musí sterilisaci zamezit, nechť to hlásí na tento úřad s podrobným vyličením důvodů.“

Není těžko si představit, k jakému zneužívání mohlo takové nařízení vést, zneužívání, jež mohlo být vhodnou zbraní nacistické strany. Tento dopis gauleitera byl zaslán všem gauamtsleiterům, gauinspektorům a kreisleiterům v jeho župě (Gau).

Vycházíme-li ze skutečnosti, že úřad národního zdraví (Amt für Volksgesundheit) připravoval případy, které měly být předloženy gau-

leiterovi, pak je jasné, že vedoucí (tohoto) úřadu národního zdraví jsou rovněž bezprostředně zapleteni do této věci. Vzpomínáte si na důkazy o tom, do jaké míry se tak zvané „usmrcení z milosti“ stalo několik měsíců po tom, co se s ním začalo, všeobecně známou skutečností. V červenci 1940 obrátil se biskup Wurm dopisem na Fricka. V srpnu napsal ministru spravedlnosti. V září, když nedostal uspokojující odpověď, se znovu obrátil na Fricka a na ministra spravedlnosti.

Sebral jsem zde důkazní materiál, který souvisí se zprávami o euthanasii (usmrcení z milosti). Jak si Tribunál snad vzpomíná, mluvil o tom generální prokurátor; kromě toho pojednal o tom můj kolega Griffith-Jones a upozornil na to Tribunál. Abych ušetřil čas, vyložím obsah následujících stran ve formě resumé. Konec stránek 32 a 33 ukazuje, že církev se bránila těmito opatřeními a že strana euthanasii podporovala. Na konci stránky 33 a na str. 33 a) a 34 se zabývám otázkou, je-li euthanasie válečným zločinem a předkládám důkaz toho, že toto opatření sloužilo záměrně k tomu, aby obyvatelstvo bylo připraveno k válce a aby byl omezen počet neužitečných jedlíků v zemi po dobu války.

Pak, dovolíte-li, abych shrnul obsah další 35. stránky, chci na šesté řádce ukázat, jaký vztah měla tato opatření k nejnižším vrstvám politických vedoucích, o nichž zde mluvíme. Po projednání různých zpráv o usmrcení 270 tisíc lidí pod záminkou euthanasie a protestů proti nim pokračuji na šesté řádce: Kreisleiteri v celém Francku podávají stejná hlášení. Kreisleiter z Laufu napsal gaustabsamtsleiterovi:

„Lékař mi sděluje, že je známo, že komise sestává z jednoho lékaře SS a z několika subalterních lékařů a že „nemocní“ se vůbec nevyšetřují, nýbrž že rozhodnutí se vydává pouze na základě písemného chorobopisu.“

Paní Marie Kehrová tímto způsobem přišla o dvě sestry a ve svém dopise se dotazovala říšského ministra vnitra, na základě jakého nařízení byly usmrceny. Frickova kancelář předala dopis gaustabsamtsleiteru v Norimberku. Cituji:

„Prosím vás, abyste přezkoumal, zda Kehrová je politicky spolehlivá, obzvláště zda nemá církevní konexe. Je-li tomu tak, nemám námitek, chcete-li Kehrové podat vyžádané informace ústně.“

Gaustabsamtsleiter předal dopis kreisleiterovi. Kreisleiter jej předal ortsguppenleiterovi, který referoval, že „Kehrové je možno dát informace. Je to klidná a rozumná žena“.

V únoru 1941 referoval ortsguppenleiter v Absbergu, že v jeho vesnici se odehrály „nejdivočejší scény, jaké si lze představit“, když vyklidili z místního sanatoria pacienty. Jeho postoj lze považovat za typický pro obrovskou masu politických vedoucích. Cituji:

„Incidenty, ke kterým docházelo po dobu provádění tohoto opatření, které konec konců je nezbytným, musí být odsouzeny tím více, že dokon-

ce sami členové strany se neštítili přidat se k nářkům ostatních plačících diváků... Dokonce byly ubohé oběti — jak je nazývá v Absbergu církev a věřící obyvatelstvo — těsně před odjezdem odvezeny do katolického kostela ke zpovědi a k přijímání. Případá přímo směšným chtit lidi, kteří zčásti jsou vůbec zbaveni rozumu, zbavit zpovědi případných hříchů.“

V tomto procesu se ukázalo, že i jiní političtí vedoucí sdíleli názory tohoto ortsguppenleitera o absurdní ústní zpovědi. Není třeba připomínat ostatní hlášení, leda proto, že vedle gaustabsamtsleiterů, kreisleiterů a ortsguppenleiterů byli také gauorganisationsleiteri zapleteni do této věci. Sbor politických vedoucích zabředl až po krk do této krvavé záležitosti.

Sbor politických vedoucích byl spoluodpověden za špatné zacházení s válečnými zajatci. V září 1941 předal Bormann gauleiterům a kreisleiterům směrnici OKW o zacházení se sovětskými válečnými zajatci.

Podle presenčního razítka na tomto dokumentu je jasné, že činitelem ve štábu župy, který se hlavně zabýval těmito věcmi, byl gauschulungsleiter. Vzpomínáte si na směrnice obsažené v této listině. Vycházely z toho, že „bolševismus je úhlavním nepřítelem nacistického Německa... proto pozbyl bolševický voják práva na to, aby se s ním zacházelo jako s čestným protivníkem podle Ženevské dohody.

...Pocit hrdosti a převahy německého vojáka, určeného ke střežení sovětských válečných zajatců, musí být zjevný i veřejnosti. Nutno nařídit bezohledná a energická opatření při nejmenších známkách vzpurnosti, obzvláště proti bolševickým štváčům...

... U sovětských válečných zajatců je již z kázeňských důvodů nutno velmi tvrdě používat zbraně.“

Vzpomínáte si na zvláštní einsatzgruppy, které vytvořila SD, aby prozkoumaly sovětské válečné zajatce v táborech válečných zajatců a objevily a likvidovaly jejich vůdce a inteligenci. Tyto rozkazy, které dostali gauleiteri a kreisleiteri, vysvětlují účel a pracovní metodu těchto zvláštních jednotek a zní: „Branná moc se musí ihned zbavit všech těch živlů mezi válečnými zajatci, jež je nutno považovat za hybnou sílu bolševismu. Mimořádná situace východního tažení si vyžaduje tedy zvláštních opatření, která nutno provést na zvláštní odpovědnost bez byrokratických a administrativních vlivů.“

Ani jeden gauleiter nebo kreisleiter nemůže tvrdit před tímto soudem, že nevěděl, že ruští váleční zajatci byli vražděni.

Političtí vedoucí nedostávali tyto instrukce jen na vědomí. Ve svém přípisu všem říšským vedoucím, gauleiterům, verbändeführerům a kreisleiterům v září 1940 zdůraznil Bormann: „Účast strany při nasazení válečných zajatců je nezbytná. Proto byl dán pokyn důstojníkům, urče-

ným ke službě v aparátu, který se zabývá válečnými zajatci, aby co nejdříve spolupracovali s odpovědnými vedoucími strany (hoheitsträger).

Velitelé táborů válečných zajatců musí okamžitě určit spojovací důstojníky u kreisleiterů. Tím bude příslušným vedoucím strany dána možnost odstranit na místě vznikající potíže, ovlivnit postoj stráží a lépe přizpůsobit podmínky uzavření válečných zajatců politickým a hospodářským požadavkům.

Politickému vedení připadl úkol „znovu a znovu politicky a ideologicky“ orientovat dozorce a majitele továren, a to ve spolupráci s DAF (německou pracovní frontou).

Není třeba opakovat důkazy o zacházení s ruskými a jinými válečnými zajatci, kteří pracovali u Kruppa. Političtí vedoucí se chovali stejně nemilosrdně ke svým otrokům-zajatcům, když umírali, jako když byli ještě na živu. Gauleiteři a kreisleiteři dostali od Bormanna Frickovy směrnice o pohřbívání sovětských válečných zajatců. Dehtový papír měl sloužit za rakev, žádná pohřební slavnost nebo ozdoba hrobu nebyla dovolena, náklady musely být co nejmenší a „převoz a pohřbení nutno provést nenápadně. Bude-li zapotřebí pohřbít několik mrtvol najednou, musí být pohřbeny ve společném hrobě“.

Co znamenaly pro nacistickou vládu a její politické vedení pohřební obřady lidí, které úmornou prací přivedli do hrobu? Znamenaly totéž nebo stejně málo, jako všechna ostatní všeobecně uznávaná pravidla slušnosti nebo cti.

Již v březnu 1940 rozeslal Hess politickým vedoucím směrnice, týkající se opatření, která bylo nutno učinit v případě přistání nepřátelských letadel nebo parašutistů. Vzpomeňte si na tento rozkaz: „Rovněž nutno nepřátelské parašutisty okamžitě zatknout a zneškodnit.“

Vzhledem k pozdějším méně dvojsmyslným rozkazům a k mimořádným opatřením, učiněným k zajištění tajnosti tohoto rozkazu, nelze snad již pochybovat o tom, co měla znamenat tato dvojsmyslná formulace. Vzpomínáte si, že tento rozkaz měl být rozšiřován jen ústně mezi kreisleitery, ortzgruppenleitery, zellenleitery a blockleitery. Rozšiřování tohoto rozkazu v oficiálních rozkazech, vývěskou, tiskem a rozhlasem bylo zakázáno a jako další bezpečnostní opatření byl prohlášen za tajnou státní záležitost. Připomínám vám také, že byli informováni nejen všichni odpovědní političtí vedoucí, nýbrž že tento rozkaz byl zaslán říšskému organizačnímu vedení, říšskému propagačnímu vedení a vedení říšské studentské organizace. Každá z těchto organizací měla své zástupce ve štábu amtsleitery, gau-, kreis- a ortzgruppenleitery. Kromě toho byl tento rozkaz zaslán také gruppenführerovi SS Heydrichovi.

V srpnu 1943 poučil Himmler policii, že není jejím úkolem zakročovat

při srážkách Němců s letci-teroristy. Gauleiteri měli o tom být informováni ústně.

V květnu 1944 napsal Goebbels v listu „Völkischer Beobachter“, že není možno připustiti, aby německá policie zakročovala na ochranu vrahů. Druhý den upozornil Bormann všechny gauleitery, verbändeführery, kreisleitery a ortsguppenleitery na to, že došlo k několika případům, kdy posádky letadel, které seskočily nebo nouzově přistály, byly rozhořčeným davem na místě lynčovány. „Proti německým občanům, kteří se účastnili těchto incidentů, nebylo zahájeno policejní nebo soudní řízení.“

K pochopení tohoto dopisu jsme nepotřebovali rozkazu gauleitera, který se nám dostal do rukou a z kterého je zřejmé, že použil práva, jež mu dal Bormann. V únoru 1945 gauleiter jižního Westfálska přímo nařídil všem svým kreisleiterům, aby nabádali k lynchování spojenec-kých letců.

Tento gauleiter napsal: „Všichni letci stíhacích a bombardovacích letadel zásadně nesmějí být chráněni před projevem rozhořčení lidu. Očekávám, že všechny policejní služebny odmítnou chránit tyto bandity.“

Seznámili jste se již s výpovědí gauleitera Hoffmanna o této otázce před zástupci a budete této otázce věnovat tolik pozornosti, kolik podle vašeho mínění zasluhuje.

Končím přehled důkazů ve věci sboru politických vedoucích. Dovolte, abych vám připomněl výpovědi dvou svědků obhajoby, vedených ve věci organizací: jakéhosi Ebersteina, kterého jste sami vyslechli ve věci SS, a Wahla-gauleitera, který vypovídal před zástupci.

Znáte výpovědi všech politických vedoucích o koncentračních táborech, totiž že s nimi neměli nic společného a že vůbec nevěděli, co se tam děje. Avšak co vám řekl svědek Eberstein? Cituji výňatek z jeho výpovědi:

„Začátkem března 1945 povolal mě k sobě gauleiter a říšský komisař obrany Giesler v Mnichově a položil mi nehorázný požadavek, abych zapůsobil na velitele tábora v Dachau v tom smyslu, aby při přiblížení amerických vojsk dal zastřelit vězně — šlo tehdy o 25 000 lidí. Zhrozil jsem se tohoto požadavku a odmítl jsem jej. Poukázal jsem především na to, že veliteli nemohu rozkazovat, načež mi Giesler řekl, že jako říšský komisař obrany se postará o to, aby tábor byl zničen vlastními leteckými silami. Namítl jsem, že považuji za vyloučené, že by se našel německý letecký velitel, který by se k tomu propůjčil, načež Giesler řekl, že se pak postará o to, aby se vězňům dalo něco do polévky. Jinými slovy, vyhrožoval otrávením.“

Z vlastního popudu jsem se dálnopisem dotázal inspekce koncentračních táborů a požádal jsem o rozhodnutí Himmlera, co se má stát s vězni v případě přiblížení se amerických vojsk. Krátce nato došel pokyn pře-

dat tábor nepříteli. Ukázal jsem to Gieslerovi, načež byl na mne velmi hrubý, protože jsem zkrřížil jeho plán.“

A konečně vypověděl svědek Wahl, švábský gauleiter, toto:

O t á z k a : Svědku, otázal jsem se vás na rozhovor, který jste vedl se svou paní o otázce, zda-li se máte vzdát svého místa gauleitera. Nelze z tohoto rozhovoru vyvodit, že jste se styděl za to, co prováděli jiní gauleiteři, a že všichni ve vašem okolí viděli, že se dějí věci, které neschvaluje a s kterými nechcete mít nic společného?

O d p o v ě ě : Ano.

O t á z k a : Je to pravda, že ano?

O d p o v ě ě : Ano, je to pravda.

A v odpověď na jinou otázku prohlásil:

„Chci zdůraznit, že zde není ani mým úkolem ani mým přáním ospravedlnit všechny župy (Gau). Mezi gauleitery byli jako všude blázniví krvežízniví ztřeštěnci.“

A nyní přejdu k SA. Než projednám důkazní materiál proti této organizaci, chci krátce zaujmout stanovisko k otázce dobrovolného členství. Obhajoba SA tvrdila, že členství v této organizaci nebylo dobrovolné. Bylo tvrzeno, že na německé obyvatelstvo byl činěn velký nátlak, aby bylo přinuceno vstoupit do některé organizace nacistické strany, a že u některých oddílů SA byl nejen činěn takový nátlak, ale že členství v nich bylo podle zvláštního nařízení povinným podle výpovědí, na které vás chci upozornit. Můžete dospět k závěru, že — i kdyby byl činěn nátlak, k němuž v některých případech u jednotlivých osob bezpochyby došlo, aby byly přinuceny vstoupit do strany a v některých případech do jednotlivých jejích organizací — byly následky odmítnutí vstupu obhajobou značně zveličeny. I když přijmete za nepochybné výpovědi některých svědků o jednotlivých případech vynuceného členství, zjišťujeme, že důkazy, které máte v rukou o celé organizaci, jsou vcelku naprosto jasné: členství bylo od počátku do konce dobrovolné. Nikdy tomu nebylo tak, že by přinucení bylo pravidlem, fysickým přinucením nebo důsledkem zákonodárného aktu . . .

Dovolte mi, abych krátce probral výpovědi o této věci. Všeobecné služební předpisy SA vydané v roce 1933 ustanovovaly toto. Cituji:

„Kdo se nemůže nebo nechce podříditi, nehodí se pro SA a je vyloučen z jejích řad.“

V organizační příručce pro rok 1940 se říká:

„Služba, v SA je a zůstane dobrovolnou . . . Nábor ke vstupu do SA neslibuje výhody a nesmí být vykonáván pod žádným nátlakem. Člen SA musí mít možnost vystoupit z SA.“

Svědék Jüttner souhlasil s tím, že tento výňatek líčí situaci správně. Byla mu dána otázka:

„Zůstalo vždycky základní zásadou SA, že členství má být dobrovolné?“

Načež on odpověděl:

„To byla vždycky základní zásada, již vedení zachovávalo“. Byla mu znovu dána otázka:

„Jestliže někdo již nesouhlasil s názory SA, předpokládalo se, že vystoupí?“

„Četní členové SA vystoupili z SA z různých důvodů.“

Nelze si představit, že výpovědi o jezdeckém sboru (Reiterkorps) ukazují na jakékoli donucení ať fyzické nebo cestou zákonodárného aktu. Je zcela správné, že z počátku byly jezdecké organizace svévolně včleněny do SA, ale jak vypověděl svědek Wahl, vedený za tuto část SA (citují): „Členství v SA bylo v roce 1933 dobrovolné a na tom se nic nezměnilo. Bylo možno z jezdeckého sboru vystoupit, ale bylo pak nutno se toho sportu vzdát, jelikož pak už nebylo k dispozici zařízení k provozování jezdeckého sportu.“

„Jezdecký svaz (Reiterverband)“, řekl, „se podrobil tomuto sloučení, protože toto umožnilo jeho členům pokračovat v jejich sportovní činnosti.“

Lze dospět k závěru, že právě v letech 1933 až 1934 byla skutečnost, že činnost SA je zločinná, německému národu zvláště jasná. Jak může tedy ztráta možnosti provozovat „sportovní činnost“ být momentem donucení a sloužit k ospravedlnění vstupu do řad členů organizace?

Lze považovat nebezpečí ztráty koně a stáje za zákonné ospravedlnění účasti na vraždě?

Nutno také připomenout, že jak v případě jezdeckého sboru, tak i u „Stahlhelm“, i když obě tyto organizace mohly být včleněny do SA nařízením, nejsou vám předkládány důkazy, které by obsahovaly jen jediné slovo, jež by bylo možno vykládat jako moment donucení jednotlivých osob ke vstupu do SA.

„Stahlhelm“ byla v téže situaci jako jezdecký sbor, jenže výpověď Jüttnerova před zástupci je ještě jasnější. Dovolte, abych citoval některé výňatky ze zápisu jeho výpovědi:

O t á z k a : Bylo možno znemožnit členovi „Stahlhelmu“ výstup z SA, když byly obě tyto organizace v roce 1933 sloučeny?

O d p o v ě ě : Pokud mne se týče, nebyl bych nutil člena „Stahlhelmu“, aby proti své vůli vstoupil do SA.

O t á z k a : A to platí všeobecně pro celé Německo, že ano?

O d p o v ě ě : Proslýchalo se, že byly případy, že členové „Stahlhelmu“ souhlasili s převodem jen proto, že to bylo nařízeno.

O t á z k a : Ale není znám případ, že někdo byl nucen vstoupit do SA nebo zůstat členem této organizace, že ne?

O d p o v ě ě d' Ne, pane předsedo.

Výpovědi o osudu státních úředníků, kteří odmítli vstoupit nejen do SA, ale — zdůrazňuji — do kterékoli stranické organizace, zní skoro patheticky. Avšak svědek Boley, který také tak vypovídal před zástupci, ukázal, jak je to zveličené, když zástupci přiznal, že v úřadech, kde byl zaměstnán, se stalo jen 18 % úředníků členy strany nebo některé z jejích organizací. A těmito úřady bylo říšské ministerstvo financí a říšské kancléřství — ústředí nacistické vlády.

Svědék von Waldenfels je dalším vynikajícím příkladem toho, že Němec, který měl sílu zastávat to, co považoval za správné, mohl tak učinit, aniž z toho vyplývaly zvláště těžké následky. Byl úředníkem a vedoucím činitelem „Stahlhelm“. V roce 1933 odstoupil, když tato organizace byla sloučena s SD a odmítl vstoupit do SA, do strany a do všech ostatních stranických organizací. Přece však zůstal ve svém místě až do konce války.

Obhájci předložili výpovědi o tom, že universitní studenti se musili na základě jednoho nařízení stát členy SA. Toto tvrzení bylo doloženo rozkazem vysokoškolského úřadu SA v Mnichově ze dne 16. dubna 1934, který je v knize dokumentů obhajoby SA.

V souvislosti s tímto dokumentem měl bych dvě poznámky: za první „služba SA“ neznamena členství SA, nýbrž výcvik pod vedením SA. Za druhé věta v odstavci 3: „Proto je povinností všech nově zapsaných studentů vstoupit do SA“, se neshoduje s politikou vedení SA a necharakterizuje praxi na vysokých školách.

Předložili jsme vám již jiný takový rozkaz, vydaný vysokoškolským úřadem SA v Kolíně dva dni před tím. Srovnáme-li tento rozkaz s mnichovským rozkazem, stává se naprosto zřejmým, že naše tvrzení je odůvodněné.

První bod obou rozkazů je stejný. Všichni studenti podléhají „evidenci vysokoškolského úřadu SA, aby byli vyškoleni tělesně a duševně v duchu nacionálně socialistické revoluce“. Bod druhý výslovně zjišťuje, že je lhostejné, zda jsou studenti členy SA. Bod třetí má sice v obou rozkazech stejnou formu, má však značně odlišný smysl. V obou případech se praví, že příkaz se opírá o totéž nařízení nejvyššího vedení SA ze dne 27. března 1934. Neviděli jsme sice toto nařízení, avšak z bodu 3 kolínského rozkazu jasně vyplývá, že členství v SA nemělo být nucené, jak by se dalo soudit podle mnichovského rozkazu. Zřejmě je i služba SA, o kterou jde v obou rozkazech, něčím zcela jiným a není závislá na členství v organizaci. Jak by mohla služba SA znamenat donucení k členství v SA, když se výslovně říká, že noví členové mohou být zapsáni výlučně v době 11 dnů od 25. dubna do 5. května? Další slova ukazují jasně podstatný rozdíl mezi oběma rozkazy. V Mnichově „jsou proto studenti

povinni vstoupit do SA“, zatím co v Kolíně „je jim dána možnost vstoupit do SA“. Jestliže tedy služba v SA, která měla být obligatorní pro všechny německé studenty, znamenala členství v SA, pak nemůže být řeči o „poskytnutí možnosti“ ke vstupu. Lze předpokládat, že v Mnichově, v srdci nacionálního socialismu, bylo nařízení nejvyššího vedení SA ze dne 27. března záměrně nesprávně vykládáno, aby bylo vyhověno přání obzvláště fanatického sturmführera. Ale z dokumentů je zřejmé, že to, co se dělo v Mnichově, nebylo směrodatné pro jiné vysoké školy v Německu.

Jüttner potvrzuje tvrzení žaloby. Prohlašuje: „Řekl jsem již, že v některých případech jiné organizace než SA vykonávaly nátlak, na př. pokud šlo o studenty finančních škol.“

Když však odpovídal na otázku: „Zajisté nebylo možné donutit studenta ke vstupu do SA, jestliže neschvaloval cíle SA?“, řekl: „Sdílím tento názor.“

Chtěl bych dodat toto. Tribunál sezná, že Jüttnerovy výpovědi, které jsem citoval, jsou potvrzovány také jeho písemnými výpovědmi. Vysvětluje situaci takto: „Tam, kde organizace byly slučovány s SA, byla velká většina lidí hrda na SA a hrda na to, že slouží v SA.“ Jestliže je zapotřebí dalších důkazů toho, že SA byla dobrovolnou organizací jak de iure tak de facto, můžeme je najít v opatřeních, jež provedlo samo vedení SA za účelem zmenšení počtu členů této organizace po velkém přílivu nových členů při začlenění „Stahlhelmu“ a „jezdeckého sboru“, jakož i proto, že po uchvácení moci nacisty se velký počet kandidátů nahrnul do všech stranických organizací.

Ze 4 $\frac{1}{2}$ milionu členů v roce 1934 poklesl počet členů SA na půl druhého milionu začátkem války v roce 1939. Jüttner vysvětloval příčiny tohoto poklesu; částečně byl vyvolán tím, že Kyffhäuserbund — další organizace vysloužilců z války — byl vyloučen z SA; tento pokles však byl kromě toho důsledkem zavedení zkoušek členů SA, jelikož propadnutí při skládání těchto zkoušek mělo za následek vyloučení, a dále tím, že ti, kteří (cituji) „v důsledku své činnosti v zaměstnání nebyli s to věnovat nám své služby a kteří proto nesloužili již tak radostně v SA, byli také vyloučeni“. Taková čistka a snížení počtu členů ze 4 $\frac{1}{2}$ na půl druhého milionu za dobu 5 let se špatně shoduje s tvrzením, že celá německá mládež, všichni němečtí státní úředníci a vůbec veškeré obyvatelstvo bylo nuceno vstoupit do těchto organizací. Podle mého názoru je tato skutečnost vyčerpávajícím důkazem o dobrovolné povaze této organizace.

Jak lze tvrdit, že všichni státní zaměstnanci, jejichž celkový počet se rovnal 3 milionům, jak prohlásil svědek Boley, milion členů „Stahlhelmu“, sto tisíc studentů, sto tisíc členů „jezdeckého sboru“ a kromě toho

další osoby byly donuceny vstoupit do SA, když celkový počet členů této organizace v roce 1939 činil jen milion pět set tisíc?

Je zcela možné, že na nepatrnou menšinu, která se bránila, byl skutečně vykonán nátlak a že následky odmítnutí mohly být velmi vážné. Ale tato otázka musí být řešena na základě zjištěných a všeobecně uznávaných právních zásad. Ale i kdyby tomu bylo jinak, mohli bychom mít slitování s těmi lidmi? Měli snad oni slitování s tisíci svých spoluobčanů, které vydali strašným hrůzám koncentračních táborů? Měli snad oni slitování s tisíci židů, které neustále pronásledovali a pomlouvali po dlouhá léta?

V ý j i m k y :

Vzpomenete si snad, že v únoru, když jsem projednával určité otázky souvisící s organizacemi, prohlásil jsem za žalobu, že nežádáme, aby některé složky SA byly prohlášeny za zločinné. Vyloučili jsme tehdy: za první všechny nositele sportovních odznaků SA, kteří nebyli členy SA v pravém slova smyslu; za druhé členy militarisovaných formací SA, kteří jinak nebyli příslušníky SA. Po tom, co jste se seznámili s důkazním materiálem o zločinech, spáchaných militarisovanými formacemi v Polsku a ve východních územích, byste snad mohli mít za to, že tato odnož SA neměla být vyňata. Přece však jsme toho názoru, že mnozí příslušníci jednotek, které se zúčastnily těchto zvěrstev, byli současně příslušníky vlastní SA a proto si dovoluujeme vyslovit názor, že naše původní prohlášení může zůstat nezměněné.

Za třetí příslušníky záloh SA, kteří nikdy nesloužili v jiné formaci této organizace a za čtvrté nacionálně socialistickou ligu válečných poškozců-vysloužilců.

Opět bylo řečeno, že žaloba požaduje, aby za zločince byli uznáni jen ti, kdož nesou hlavní odpovědnost za spáchané zločiny. Vzhledem k této okolnosti a také ve světle výpovědí, které vám byly předloženy v měsíci únoru, dovoluujeme si doporučit vám některá další vynětí z celkového počtu členů těchto organizací.

Za první: Jüttner vám udal celkový počet SA v roce 1934 číslem čtyři a půl milionu osob. Tento počet zahrnul milion pět set tisíc členů Kyffhäuserbundu. Krátce po sloučení této organizace s SA 1933 byly obě organizace zase rozděleny. Doporučujeme zdvořile vyloučení všech těch členů Kyffhäuserbundu, kteří si po rozdělení neponechali své členství v SA.

Za druhé. Považujeme za správné doporučit vyloučení určitých částí „Stahlhelmu“.

Abyste pochopili důvody tohoto doporučení, bude záhodno připomenout vám stručně strukturu a dějiny této organizace. Skládala se z těchto částí:

1. Scharnhorst, mládežnická organizace chlapců do 14 let v počtu asi 500 000 příslušníků.

2. Wehrstahlhelm, který zahrnoval Jungstahlhelm (jinochy od 14 do 24 let) a sportovní organizace „Stahlhelmu“ (muži od 24 do 35 let). Celkový počet členů Wehrstahlhelmu činil 500 000 příslušníků.

3. Kernstahlhelm, který sestával z mužů ve věku od 36 do 45 let; počet členů této skupiny činil 450 000 mužů.

Celkový počet „Stahlhelmu“ činil takto asi půl druhého milionu mužů a jinochů.

V roce 1933 přešel Stahlhelm pod vedení nacistické strany. Scharnhorst byl převeden do „Hitlerjugend“; Wehrstahlhelm byl sloučen s vlastní SA a Kernstahlhelm se zálohami SA. Jelikož jsme již vyloučili zálohy SA, zbývá vyřešit otázku té části Stahlhelmu, která byla začleněna bezprostředně do SA, t. j. 500 000 členů Wehrstahlhelmu.

Máte v rukou důkazní materiál, výpovědi svědků a dokumenty v knize dokumentů obhajoby, které dokazují, že mnozí z těchto 500 000 členů Stahlhelmu byli proti svému převodu do SA a také proti politice a cílům SA a nacistické strany. Mnozí, včetně svědka von Waldenfelse, odmítli vstoupit do SA. Lze mít za to, že ještě mnoho jiných členů, i když byli proti politice SA, byli ochotni vstoupit do SA, protože jim byla dána záruka, že budou mít právo ponechat si své přesvědčení, svůj charakter a své vedoucí, tak jako „jezdecký sbor“ (Reiterkorps) a že nikdy nebudou donuceni skutečně vstoupit jako členové do vlastní SA. S druhé strany není nejmenší pochyby, že mnozí vědomě a naprosto ochotně vstoupili do SA a plnou měrou se účastnili její zločinné činnosti. Jüttner sám je toho příkladem a řekl, že zdaleka není jediným. Připomenu vám jeho výpověď:

„Mnozí členové SA, kteří dříve byli příslušníky Stahlhelmu, přicházeli v prvních měsících ke mně a stejně jako já litovali, že jejich stará dobrá organizace již neexistuje. Ale stejně jako já vítali, že jim bylo nyní umožněno stát se členy tak veliké organizace, jako je SA.“

O svém vlastním oboru řekl toto:

„Tam po roce 1935 byla vlastně jádrem SA moje stará organizace Stahlhelm, neboť většina členů Stahlhelmu zůstala v řadách SA.“ Vyjmout z deklarace o vině celou organizaci Stahlhelmu by vedlo k vynětí takových lidí, jako je Jüttner a mnoho jiných členů Stahlhelmu, kteří tvořili jádro SA.

Jsem toho názoru, že prakticky lze spravedlivě rozdělit tyto dvě kategorie. V červenci a srpnu 1935 bylo porušeno ujištění, dané organizaci Stahlhelm, že její bývalí členové si přes svoje členství v SA zachovají svou nezávislost. Organizace Stahlhelmu byla s konečnou platností rozpuštěna. Její stejnokroj, její schůze a všechna její předchozí činnost byly zakázány. Od této doby se členové Stahlhelmu, kteří zůstali v SA, v ničem

nelišili od zbývající části této organizace. Přičlenili se k SA v roce 1933 vědouce, jak řekl jeden z jejích vlastních svědků, o zločinné povaze politiky a činnosti SA. Nyní v roce 1935 nemohli již mít žádných ilusí o tom, že zůstanou-li členy SA, bude na nich požadována podpora této politiky a účast na této činnosti. Nikdo z těch, kteří zůstali členy po tomto dni, nemá právo na vynětí z počtu těch osob, které nesou hlavní odpovědnost za zločiny, spáchané členy SA a nacistickou vládou, jejíž jednou oporou byla také SA. Proto si vám dovoluujeme doporučit, abyste se zabývali touto otázkou: zda lze vyjmout také všechny ty členy Stahlhelmu, kteří vystoupili nebo byli vyloučeni z SA před 31. prosincem 1935. Máme za to, že ti, kteří zůstali, mohou být plným právem považováni za příslušníky zločinné organizace SA.

Dovedete si představit, jaké důsledky budou mít tato vynětí pro celou řadu členů SA, kteří jsou dotčeni tímto procesem. Jen vynětím milionu pět set tisíc členů Kyffhäuserbundu a 500 000 členů Kernstahlhelmu se sníží celkový počet, uvedený Jüttnerem, na 2½ milionu, aniž bychom zde přihlíželi k jiným vynětím, které žaloba navrhla již dříve.

Konečně chci říci několik slov o „jezdeckém sboru“ (Reiterkorpsu). Řekl jsem již, že není právního důvodu míti za to, že členství v této organizaci bylo nucené. Žaloba však uznává, vzhledem k tomu, že „jezdecký sbor“ zachovával svou samostatnou organizaci jezdeckých klubů, svůj vlastní charakter a měl své vedoucí, že snad dospěje při posuzování otázky trestní odpovědnosti SA k závěru, že zaujímal zvláštní postavení. Bude na Tribunálu, aby podle svého uvážení přihlížel k tomuto specifickému postavení „jezdeckého sboru“ a aby měl na zřeteli, že počet členů této organizace činil 200 000.

Mám za to, že je nutno říci ještě několik slov o jedné otázce, které se dotkla obhajoba. Bylo tvrzeno, že týdeník „SA-Mann“ (člen SA), z něhož žaloba vzala několik málo důkazů proti této organizaci, není věrohodným pramenem a nevyjadřuje správně politiku a činnost SA. Slyšeli jste výpovědi pro i proti tomuto tvrzení. Chci vám jen připomenout, že tento list byl vydán oficiálním nacistickým vydavatelstvím — společností Eher, která vydávala též „Mein Kampf“, organizační příručky NSDAP, rozkazy a nařízení nacistické vlády a všechny ostatní oficiální nacistické publikace. Podtitulek tohoto listu zněl...

P ř e d s e d a: Sire Davide, než se budete zabývat jinými otázkami, řekněte nám, zda číslice 2½ milionu, kterou jste uvedl, přihlíží k fluktuaci v jednotlivých funkcích?

S i r D a v i d M a x w e l l - F y f e: Nikoli. Pokud jde o fluktuaci činnovníků, máme za to, že toto číslo je vyrovnáno velkou úmrtností členů za válečných let. Musíte vzít v úvahu jen dobu 5 let od začátku války. Za tuto dobu poklesl počet členů ze 4½ milionů na 1½ milionu. Později,

podle našeho názoru, se počet činovníků, kteří se navzájem vystřídali ve funkcích, vyrovnal počtem těch, kteří odpadli v souvislosti s úmrtností za války.

Pane předsedo, jistě pochopíte, že se pokoušíme vycházet z číslice 4½ milionu uvedené původně Jüttnerem. Zjišťujeme, že tato poklesla na 2½ milionu. Souhlasíte-li s naším návrhem, aspoň u Kernstahlhelmu a Kyffhäuserbundu, jeví se nám pokles o 2½ milionu. Pak musíte přihlížet k námi navrženému vynětí těch členů Stahlhelmu, kteří vystoupili z této organizace do roku 1935. Dále je zde otázka „jezdeckého sboru“ (Reiterkorpsu). Řešení této otázky ovšem ponecháváme Tribunálu. Až tuto otázku rozhodnete, pak obdržíte číslici asi 2½ milionu a přesvědčíte se o tom, že toto číslo pokleslo za pět let na půl druhého milionu, jak vypověděl Jüttner.

Mluvil jsem o otázce listu „SA-Mann“. Dovolte, abych pokračoval.

Podtitulek tohoto listu zněl:

„Oficiální orgán nejvyššího vedení SA.“ Jeho redaktor v dopise Rosenbergovi nazval tento list přímo „bojovým listem a oficiálním orgánem nejvyššího vedení strany“, s nákladem 750 000 výtisků. (PS-4009-GB-614.)

Sám Lutze tento list doporučuje ve svém ročním vzdělávacím programu na rok 1939, jako jednu z oficiálních pomůcek k přípravě a provádění školení.

Tvrdím, že ve světle těchto důkazů nelze uvěřit výpovědím svědků obhajoby k této otázce.

Prosím vás, abyste věnovali svou pozornost veškeré literatuře, kterou jste viděli v souvislosti s touto organizací. Všechna tato literatura je stejná, všechna je věnována válce, protiprávnímu násilí a rasové nenávisti. Ani jedním slovem se nedotýká obvyklých otázek řádného života, zájmů, činnosti a způsobu života normálních, pořádných, civilisovaných mírumilovných občanů, otázek, které zaplňují velkou část novin a literatury řádných a mírumilovných zemí, vážících si práva. Srovnejte literaturu SA s literaturou, kterou vydává kterákoli jiná organizace nebo společnost v kterékoli jiné zemi Evropy. SA byla organizací, která byla hrda na to, že jí byla svěřena odpovědnost za výchovu a výcvik německých mužů, mluvila jen o militarismu, o sebelásce, o tyranisování a o nenávisti. K čemu bylo toho všeho zapotřebí, jestliže jejich cíle byly takové, jak oni říkají?

Cíle a politika

Přejdu k velmi stručnému posouzení důkazů, o něž opíráme své tvrzení, že tato organizace je zločinná. Cíle SA byly přímo cíli nacistické strany. Výcvik v řadách SA je popisován v organizační příručce NSDAP takto:

„Základem pro výchovu a výcvik je učení führerovo a jeho cíle, jak jsou rozvedeny v „Mein Kampf“ a v programu strany, jako hlavní směrnice pro všechny úseky našeho života a naší nacionálně socialistické ideologie.“

Náčelník SA Lutze řekl v roce 1936 v řeči k diplomatickému sboru a k zahraničnímu tisku:

„Když jsem úvodem svých vývodů řekl, že úkoly SA jsou úkoly strany a naopak, pak je samozřejmé, že SA vidí v programu strany i svůj program. SA nemůže existovat samostatně vedle nacionálně socialistického hnutí, nýbrž jedině v něm. V rámci strany je SA jejím ochranným oddílem, jejím bojovým úderným oddílem, v němž jsou organizačně sloučeni politicky nejaktivnější mužové hnutí. Úkoly SA jsou úkoly strany a naopak. Jsou tedy povahy vnitropolitické.“

Zločinná činnost

Pro úsporu času nebudu se podrobně zabývat důkazy o tom, jak tato organizace hrála svou úlohu „ochranného oddílu“ a „bojového úderného oddílu“ strany. To vše již patří historii. Abych se vyjádřil slovy žaloby, SA „byla vytvořena před uchvácením moci nacistickými spiklenci, kteří z ní udělali obrovskou soukromou armádu: bylo jí používáno k vyvolávání nepořádků, k terorizování a vyhlazování protivníků“. Bylo tvrzeno, že násilí a zločiny jejích členů, pokud k nim vůbec došlo, měly čistě povahu sebeobrany: k této činnosti se prý musili uchýlovat proto, aby své členy a stranické vedoucí chránili před násilím se strany komunistů a jiných politických stran. Sami musíte posoudit hodnotu těchto důkazů. Při řešení této otázky musíte přihlížet k tomu, že všechny listinné důkazy, předložené k této otázce v knize dokumentů obhajoby, pocházejí z nacistických pramenů a byly sestaveny nacisty. Můžete považovat za skutečnost, že vylíčení SA jako organizace, která měla účel sebeobrany, naprosto neodpovídá výpovědím, které vám podali svědkové Severing a Gisevius a písemným místopřísežným prohlášením, které podal americký konsul Geist.

Část výpovědí, které zde nehodlám Tribunálu předčítat, uvedu jako poznámku pod čarou. Připomínám, co řekl Severing o agresivnosti SA a prosím Tribunál, aby věnoval svou pozornost posledním slovům citátu na začátku 52. stránky . . . „To nebyly jen obvyklé malé srážky mezi politickými protivníky v době předvolebních schůzí. To byl organizovaný teror.“

Svědék Stahlhelmu Gruss potvrdil Severingovu výpověď. „Myslím, — řekl, — že Severing to popisuje vcelku správně.“

Domnívám se, že důkazy o zločinné činnosti SA během let 1933 až

1934, t. j. počínaje příchodem nacistické vlády k moci až do Röhmove puče, jsou velmi dobře sestaveny a stačí je projednat velmi stručně. Zde, jako i před tím, se pokračovalo v používání násilí, v porušování zákonů a práv a privilegií, a to všech kromě jejich vlastních. Stačí vám připomenout to, co řekl Gisevius; a znovu, pane předsedo, vám připomínám, co Gisevius řekl o nasazení SA jako pomocné policie, o soukromých věznicích, o zatčeních atd. Dovolte, abych znovu citoval poslední větu:

„O moc již není třeba nám zápasit vedením bitek v sálech, boj však přece neustále pokračuje. Nyní dochází k bitkám pro vychutnávání moci.“

Gisevius dále podrobně popsal nezákonné zatýkání politických odpůrců, prováděné členy SA, žaláře, které zřídili, a zacházení, kterému podrobovali své oběti.

„Toto beztrestné provádění zvěrstev v prvních měsících bylo později pobídkou pro sadistické vrahy v koncentračních táborech.“

Když jste slyšeli odpovědi prvního velitele Oranienburgu Schäfera v křížovém výslechu, můžete ještě v nejmenším pochybovat o tom, že členové SA v tomto koncentračním táboře páchali zvěrstva? Máte výpovědi svědka Noela o tom, že na popud místního velitele SA zřídila SA koncentrační tábor ve Wuppertalu, že v Hohensteinu a v Bredowě stráž SA mučily a zabíjely své vězně. Vzpomenete si také na dopis, zasláný v červnu 1935 ministerstvem spravedlnosti přímo Hitlerovi: „V táboře docházelo asi od léta 1933 k neobyčejně těžkému týrání vězňů. Vězňové, podobně jako v táboře pro ochrannou vazbu v Bredowě u Štětína, byli nejen bezdůvodně bičováni a bití jinými nástroji do bezvědomí, nýbrž byli týráni také jiným způsobem.“

Tyto skutečnosti si nevyžadují komentářů až na to, že je nutno zdůraznit, že sadismus a nezákonné zatýkání tohoto druhu byly praktikovány a uskutečňovány členy SA v celé říši. Cituji:

„Šest týdnů poté, co se nacisté uchopili moci v lednu 1933, přinesly německé noviny úřední zprávu, že bylo uvězněno 18 000 komunistů, zatím co mezi 10 000 vězni v pruských věznicích bylo mnoho socialistů a intelektuálů.“

V Norimberku byl jakýsi Pflaumer bit na chodidla tak dlouho, až skončil. V Mnichově byl bývalý redaktor listu „Der Niederbayrische Bauer“ mučen a jeho dům zbořen. To je jen několik příkladů z velkého počtu podobných případů, o kterých ministerský předseda Bavorska prohlašuje (cituji):

„Nelze zjistit celkový počet takových incidentů po celém Německu.“

To nebyla politická revoluce, to nebyla sebeobrana proti komunistické opozici. Tito lidé byli ve službách vlády a byli zcela přesvědčeni, že všechny vládní orgány — tisk, soudy a policie — dostaly pokyn netrestat je a pomáhat jim. Nevydávali se žádnému nebezpečí. Oběti jejich zvuče se ne-

mohly obrátit na žádný soud, neměly žádné ochrany. Byl to prostě sadismus, zločinná zvěrstva, ke kterým podněcovaly strana a vedení SA. Máte v rukou výpověď amerického konsula Geista:

„Mohu osobně potvrdit, že policie dostala pokyn nevměšovat se . . . Tito úředníci mi řekli, že jim i jiným policejním úředníkům byl dán výslovný pokyn nevměšovat se do činnosti SA, SS a Hitlerovy mládeže.“

Obviněný Göring mluvil dne 3. března 1933 o úloze, kterou od tohoto okamžiku má hrát SA. Prohlásil, že komunisté budou potlačeni hnědými košilemi. Nebude používáno policie, jak se to dělá v buržoasní demokracii. Cituji: „Zde nemusím vykonávat spravedlnost, zde musím jen ničit a vyhubit, nic více! Tento boj nikoli na život, ale na smrt, ve kterém vás moje ruka vezme za hrdlo, povedu s pomocí těch, kteří jsou tam dole — s pomocí hnědých košil.“

Dovolte mi nyní, abych se podrobněji zabýval činností SA v letech následujících po roce 1934. Bylo zde tvrzeno, že po Röhmově puči se zmenšil jak počet členů SA, tak i význam této organizace a že přestala zločinná činnost jejích členů. Beze sporu počet jejích členů skutečně poklesl. Poukázal jsem již na důkazy, které vysvětlují, z jakých důvodů k tomu došlo. Je také správné, že její význam se zmenšil, a to proto, že oficiálně byla z důvodů velmi dobře známých v přízni stále ve větší míře SS. Nicméně byla SA v očích jejích vlastních vůdců, členů a vedení nacistické strany nadále životně důležitou a významnou politickou a vojenskou silou.

Do června 1934 byli političtí protivníci nacistické strany potlačeni a uvězněni. Proto neudivuje, že z té doby máme méně důkazů, týkajících se případů „ovládnutí ulic“, které naplňovaly dějiny Německa v předcházejících letech. Ale cíle této organizace zůstaly nezměněny: fanatická podpora politiky nacistické vlády; potlačení ještě zbývající oposice, obzvláště církve a židů. A k tomu intenzivní příprava na útočnou válku.

SA a SS bylo již používáno při opatření k rozpouštění odborových svazů. Židovská a církevní otázka zůstaly věčnými problémy. Mluvil jsem již o politice, prováděné nacistickou stranou, pokud jde o odstraňování veškerého vlivu církve. Chci vám připomenout úlohu, kterou hrála SA v tomto boji během řady let po roce 1934. Vzpomínáte si na incident v kostele ve Freisingu v únoru 1935, kdy kreisleiterka dala pokyn všem nacistickým ženám, aby doprovodily úderníky SA na bohoslužbu do freisingského kostela. Byli to úderníci SA, kteří zařídili, aby v době, kdy kardinál konal bohoslužbu, vyzváněly kostelní zvony. Byli to úderníci SA, kteří pak v noci odvěkli na louku Hanse Hiedla a zbili ho do bezvědomí proto, že neschvaloval rušení bohoslužeb. Vzpomínáte si na tento případ a v poznámce³² cituji výpověď Hanse Hiedla o tom, co se událo.

³² Poznámka se neuvádí.

Zapůsobil na nás argument obhajoby, že to byl jen ojedinělý případ? Zvážíte-li důkazy o masových násilných činech, po celém Německu spáchaných, které v představě celého Německa a celého světa za léta nacistického boje byly spojeny se jménem SA, můžete pak pochybovat o tom, že takové případy se staly po celém Německu v roce 1935 a v dalších letech, kde se jenom k tomu naskytla nějaká možnost... ?

Jestliže se násilné metody během těchto let změnily, proč pak oficiální orgán jejího vrchního vedení stále připomínal historiky jejich dřívějších bojů? Titulky jasně mluví o jejich obsahu:

„Potlačili jsme rudý teror“,
„Noční pouliční boje na českých hranicích“,
„SA láme rudý teror“,
„Krvavá neděle v Berlíně“.

Charakteristický je také popis události „9. listopadu 1932 v Norimberku“, kdy za nepokojů někdo zvolal: „Útokem na dům toho žida. Židi ven.“

Úloha, kterou SA sehrála při stále vzrůstajícím pronásledování židů, vyvrací jakoukoli pochybnost o tom, že charakter činnosti této organizace zůstal zločinným i po roce 1934. Goebbels ve své autobiografii napsal o bojkotu, vyhlášeném v dubnu 1933:

„1. d u b n a 1 9 3 3. Všechny židovské obchody jsou zavřeny. Před vchody stojí hlídky SA.“

To je jen jeden příklad toho, jak SA po celém Německu prakticky umožňovala nacistické vládě uskutečňovat její politiku. Instrukce, které vydával obviněný Streicher a jeho výbor, zněly:

„Příslušníkům SA a SS byly dány pokyny, aby od okamžiku vyhlášení bojkotu hlídkami varovali obyvatelstvo před vstupem do židovských obchodů.“

Máte v rukou výpověď ministra hospodářství Kurta Schmidta, který byl členem říšské vlády do ledna 1935:

„Musím říci, že SA působila stále a stále zhoubněji na otázky hospodářské a na otázku židovskou.“

Máte v rukou výpověď jejich vlastního svědka barona von Waldenfelse, jehož se ptali: „Účastnila se SA po roce 1934 aktivně pronásledování židů?“ Svědek odpověděl:

„Pokud vím z doslechu, ano. Sám jsem viděl v Mnichově, že se drancovaly obchody. Stalo-li se tak na rozkaz, či zda podnět vycházel od jednotlivců, nemohu říci.“

Svědka se snažil bagatelisovat význam SA po roce 1934, avšak jeho výpověď nezanechává pochybností:

„O t á z k a: I když už SA hrála mnohem méně důležitou úlohu, jak tvrdíte, pokračovala dále v politice a praxi pronásledování židů jako před tím?“

O d p o v ě d': O tom není pochyby.“

Goebbels v proslovu k SA v říjnu 1935 připomněl členům organizace, že jsou „nejsilnější pákou hnutí“ a že nacistická vláda je „protižidovskou vládou“.

Nebylo-li již po roce 1934 aktivní pronásledování židů součástí činnosti SA, proč pak náčelník štábu SA Lutze v proslovu k diplomatickému sboru a k zástupcům zahraničního tisku v lednu 1936 musel vysvětlovat přídomek, jímž zahraniční tisk tak často charakterisoval SA, když ji nazýval „noselem barbarského nekulturního rasového boje“? Proč se téměř měsíčně v „SA-Mannu“ v letech 1935 až 1939 objevovaly články psané výrazně tak oblíbenými listem „Der Stürmer“? Stačí jejich titulky, aby člověk dospěl k závěru o charakteru těchto článků. Upozorňuji vás jen na čtyři z nich: „Vraždy spáchané židy“, „Hrobaři světové kultury“, „Židovská světová revoluce bude potlačena příslušníky SA“, „Spojenci světového židovstva — Roosevelt a jeho pomocníci“.

Jestliže členové SA skutečně neměli po roce 1934 stálou a aktivní účast na pronásledování židů, jak si pak lze vysvětlit úlohu, kterou hráli při demonstracích v listopadu 1938? Vzpomínáte si, jaké instrukce dostala časného rána dne 10. listopadu 50. brigáda SA v Darmstadtu: „Z rozkazu gruppenführera vyhodte do vzduchu nebo zapalte okamžitě všechny židovské synagogy v obvodu brigády č. 50... Akce se provede v civilním obleku...“

Události, ke kterým došlo v mannheimské oblasti, nemohly být, jak vás chce přesvědčit obhajoba, výjimkou z politiky, která byla prováděna vedením SA, nebo výjimkou ze všeobecné praxe členů SA v ostatním Německu. Celkem bylo té noci zbořeno 267 synagog. Plným právem se můžeme ptát: Proč jen 50., 51. a 151. brigáda měly dostat příkaz zbořit všechny synagogy? Proč v takovém případě sám Jüttner vydal všem formacím SA rozkaz, který pocházel od Hessa, aby všechny služební strany a jejich pobočky odevzdaly cenný majetek v jejich úschově nejbližší služebně gestapa?

Prosíme vás o zjištění, že tyto důkazy jsou samy o sobě pádnými. Nicméně kromě shora uvedených důkazů máte v rukou zápis o řízení před nejvyšším stranickým soudem ve věci vraždění židů, k němuž došlo za těchto demonstrací. Patnáct členů SA se dopustilo vražd. K těmto vraždám došlo po celém Německu, ve Východních Prusích, v Desavě a Hannoveru, v Brémách, v Sasku a v Mnichově. Byly snad i tyto vraždy jen ojedinělými incidenty?

Göringův životopisec napsal o SA v roce 1937 (opakuji — v roce 1937): „Aniž by si veřejnost toho všimla, dochází k přetvoření bezpečnostní policie. Její řady jsou posilovány nejspolehlivějším nástrojem hnutí, pří-

slušníky SA.“ Nelze si představit pádnějších důkazů o kterékoliv organizaci.

Přejdu k přípravě války a k činnosti za války.

Okamžitě po uchvácení moci nacistickou stranou stal se z SA zárodek armády, jejíž pomocí začali nacisté uskutečňovat svou přípravu k útočné válce. Americký konzul Geist vám říká o tom ve své výpovědi:

„Obzvláště v letech 1933 a 1934 bylo vidět hordy úderníků a SA při vojenských cvičeních. SA byla přetvořena na vojenskou organizaci. Často jsem potkával úderníky v polích a lesích při technických vojenských cvičeních. To vše byla jen část všeobecného plánu připravit německé muže k válce.“

„Již v roce 1920 při založení SA uložil führer této organizaci velmi obsáhlý úkol... SA měla být nositelem branné myšlenky svobodného národa, a ve stejném smyslu se vyjádřil führer ve své knize „Mein Kampf“.

„Dejte německému národu 6 milionů sportovně bezvadně vytrenovaných těl, vášnivě vyznávajících lásku k vlasti a vychovaných v nejvyšším útočném duchu a nacionálně socialistický stát z nich v případě nutnosti za necelé dva roky vytvoří armádu.“

Nikdy nezapomněli tito mužové na příkaz svého führera pečovat o brannou výchovu německého muže a rozněcovat branného ducha německého národa.

Jaký má smysl, že sem přicházejí svědkové obhajoby ve věci SA a vypravují tomuto Tribunálu, že „SA neměla vojenský ráz... a nechtěla mít vojenský ráz...“

„SA vždy zachovávala nevojenský ráz svého výcvikového programu.“

Je velmi mnoho důkazů o vojenském rázu a cíli SA, o intenzivním výcviku členů této organizace a o její přípravě k válce.

Dr Ernst Bayer, který v roce 1938 psal z rozkazu nejvyššího vedení SA, přece jen odhaluje cíle SA:

„Dnes stojí SA před velkým úkolem být ochráncem a tvůrcem vojenské vůle a síly německého národa.“

Již v květnu 1933 navrhl von Reichenau, aby vrchní velení SA bylo zastoupeno v radě pro obranu říše.

K tomu dodávám, že poznámka tužkou na tomto přípise ukazuje, že to bylo též provedeno — k SA byl přidělen důstojník řádné armády, který měl podporovat SA při „vojenském“ výcviku členů.

Aby se maškoval, měl tento důstojník nosit uniformu SA.

Z pokynů pro výcvik a z jiných listin, z nichž některé pocházejí přímo od Lutzeho, jasně vysvětluje, jaké formy nabyl tento výcvik v době od roku 1933 do roku 1939; patřila k němu střelba, vrh granátem, odhad vzdáleností, čtení map a pochodová cvičení. Je nám též známo, že již v červenci 1933 byly v SA vytvořeny zvláštní jednotky, jako na př. spojovací roty a motorisované roty, jakož i letecké jednotky. Velitelství SA zvláště zdů-

razňovalo nutnost zachovávat vše to v tajnosti, aby nějakým veřejným projevem „nebyla jiným zemím dána příležitost vykládat události v Německu jako porušení podmínek Versailleské dohody.“ Bylo zakázáno uveřejňovat vyobrazení, která by „jiným zemím skýtala možnost důkazu, že v Německu byly zřizovány technické vojenské formace“. Není snad nutné znovu citovat výpověď dr. Ernsta Bayera, abychom poznali účel vytvoření těchto technických formací. Přece však jej cituji:

„Tak se z těchto technických formací SA stává vycvičené mužstvo, jehož schopnosti a znalosti mají nedozírnou cenu v neposlední řadě i ve službách obrany země.“

Stejně psal o jezdeckých sborech:

„Dnes může SA ročně dodávat naší branné moci tisíc mladých vycvičených jezdců.“

Lze snad pochybovat o tom, že každému členu SA bylo známo, k čemu vedla všechna tato opatření, když sám náčelník štábu veřejně mluvil o tom, že výcvikovou zásadou SA vždy je „duševní, morální a fyzická péče o militarisaci celého německého národa“?

V březnu 1934 byl zřízen stálý styk mezi SA a říšským ministerstvem obrany, a to při všech úkolech „A“. Jüttner vysvětlil, v čem spočívaly tyto úkoly „A“: byla to „opatření pro výcvik a provádění ochrany hranic“. Znamenala ochrana hranic ve skutečnosti přípravu vojenského obsazení Porýní, Rakouska a Československa?

V témže měsíci roku 1934 vytvořila SA v Porýní skutečně ozbrojenou štábní stráž, jíž byla přidělena rota s těžkými kulomety.

Na začátku roku 1934 připravovala SA také tyto plány (cituji):

„Kolem 7. a 8. února dát rakouským formacím v Bavorsku rozkaz k pochodu do Rakouska. Poté vyhlásit vojenskou diktaturu.“

Máte před sebou zprávu o úloze, kterou sehrála SA při nepodařeném Dolfussově puči. Když nadešla doba anšlusu, byly formace SA mezi prvními, které vtrhly do Bavorska.

V Československu byla SA hlavní silou, která podporovala „Sudetenfreikorps“. V říjnu 1938, několik týdnů po mnichovské krizi, sdělil spojovací důstojník OKW u Freikorpsu:

„Stravování organisovala SA. Vybavení zbraněmi sestávalo z rakouských karabin, dodaných rakouskou SA. Vynikajícím kamarádkým a nesobeckým způsobem ujalo se nejvyšší vedení SA hmotného zásobování. Vyzbrojení a stravování zůstane v rukou NSDAP a SA.“ Pane předsedo, připomínám Tribunálu, že v příloze k tomuto dokumentu je seznam zajatců a kořisti, uchvácených Freikorpssem, jakož i incidentů, které vyvolal, a to vše v době míru. Tato podpora, poskytnutá Freikorpsu, spadala pod pojem „ochrany hranic“, jak přiznal sám Jüttner.

Zločiny, páchané SA nepřestaly ani po zahájení válečných akcí. Ještě

jednou cituji výpověď svědka Jüttnera: „Na počátku tažení proti Polsku prováděla skupina SA „Sudety“ transporty válečných zajatců do táborů. Jiné skupiny SA na východě sloužily asi k podobným účelům. Později vedení SA a SA jako organizace neměly s tím už co dělat.“

Můžete při posuzování důkazů, které jste vyslechli o strašných podmínkách, za nichž transportovali tyto zajatce z východu do táborů, považovat za prokázáno, že úkol střežení transportů byl tak nevinný, jak by si člověk na první pohled mohl myslet? Jüttner nám také předal zprávu z června 1941, v níž je popsána činnost SA za války. Ve společných oblastech (sférách) pomáhali její členové politickým vedoucím při výchově a při národní osvětě. 21 skupin SA bylo také používáno ke střežení zajatců. Vybudování skupin SA v Gdansku, Poznani, Slezsku a v baltických oblastech je popisováno takto:

„Jako kdysi za doby bojů, tvořila SA i v těchto oblastech údernou formaci strany. Praktická služba SA je i v těchto oblastech zaměřena na posílení brannosti. Šlo přitom o to, překonat u soukmenovců pocit méněcennosti, zachovaný z doby polského útlaku, a zavést způsob vnějšího vystupování a chování podle požadavků SA.“

Jak neblaze zní tato nevinná slova ve světle důkazů o tom, co se událo v těchto východních a baltických oblastech. Správa ghetta ve Vilně byla v rukou SA a stráže SA hlídaly jeho obyvatelstvo. Někteří židé musili žít přikováni řetězy v hlubokých jámách a členové SA jim dávali řetězy kolem obou nohou a kolem pasu: „Tyto řetězy vážily každý 2 kg a proto jsme v nich mohli dělat jen velmi malé kroky. V těchto jámách jsme byli neustále po dobu 6 měsíců. Stráže SA nám říkaly, že kdo sundá řetězy, bude pověšen.“

Jejich práce spočívala v rozkopávání hromadných hrobů:

„Vykopali jsme celkem 68 000 mrtvol . . . , mezi nimi jsem našel tělo svého vlastního bratra.

Ve Vilně také nutily stráže SA židy, aby kleštěmi vytrhali zlato ze zubů svých mrtvých bratrů, aby je vyčistili benzinem a balili do osmikilových beden, které přebíral sám velící důstojník SA.

Za ghetto v Šauljaji jižně Rigy byla odpovědná SA. Bylo tam 700 až 800 mužů v charakteristických hnědých uniformách s páskami s hákovým křížem na rukávech. V srpnu 1941 obklíčily členové SA celé ghetto, mnozí z nich šli do domů a vytáhli ženy, děti a starce, naložili je na nákladní vozy a odvezli je. To vše jsem viděl osobně. Prováděla to výlučně SA. Viděl jsem, jak popadli děti za vlasy a hodili je na nákladní vozy. Neviděl jsem, co se stalo potom, ale jeden Litevec mi později vyprávěl, že je odvezli 20 kilometrů daleko a zastřelili. Řekl, že viděl, jak členové SA donutili židy, aby se vysvlekli a pak je zastřelili automatickými pistolemi.“

SA strážela ghetto v Kovně, kde bylo zastřeleno 10 500 židů za strašné

„akce“ dne 28. října 1941. Střežila také pracovní tábory v Sakravě, v Mechtalu, Merkstadtu, v Klettendorfu, v Langenbielau, ve Faulbrücku, v Reichenbachu a v Annabergu v Horním Slezsku, kde Poláci, Francouzi, Belgičané, Holanďané a Řekové při otrocké práci umírali pro špatné zacházení a podvýživu a kde „metody SA si nijak nezdaly s metodami SS“.

Nelze pochybovat o pravdivosti výpovědí židů, kteří přežili léta hrůzy v ghettu a v pracovních táborech na východě. Nejen že znova a znova je potvrzována skutečnost, že poměry jimi popisované existovaly, a to jak jinými prameny, tak i vlastními dokumenty Němců, ale dokonce je zjištěna identita jednoho člena SA jimi uvedeného. Leib Kibart vám udal jméno krajského komisaře, na jehož dvoře denně stráže SA židům ze šauljajského ghetta nadávali a je bili. Řekl vám, že se jmenuje Gewecke a že byl členem SA. Máme v rukou Geweckeho podpis v jeho vlastním dopise z 8. září 1941, ve kterém si stěžuje, že SA se plete do jeho nařízení o „řádném zjištění židovského majetku“. Záhloví této listiny zní: „Oblastní komisař v Šauljaji“. Členů SA se používalo nejen jako stráží. Z členů SA se doplňovala einsatzkomanda a jednotky SA se účastnily krvavého vyhlazování partyzánů. Obvodní náčelník bezpečnostní policie a SD v Krakově se v dopise obviněnému Frankovi zmiňuje o činnosti zvláštního einsatzkomanda SA, které bylo vytvořeno k získání dělníků mezi civilním obyvatelstvem.

Generální komisař pro Bílou Rus sdělil v červnu 1943, že „z příkazu obergruppenführera SS von dem Bacha, šéfa oddílů, určených k potlačení partyzánů, účastnily se této akce také jednotky vojenských oddílů SA. Těmto oddílům velel standartenführer SA Kunze“.

Tato „akce“, o níž mluvil generální komisař, byla strašlivá „akce Cottbus“, na níž si vzpomínáte a o níž generální komisař sdělil toto: „Politický účinek na pokojné obyvatelstvo je v důsledku četných případů zastřelení žen a dětí zhoubný.“

V generálním gouvernementu byla SA organisována v roce 1941. V prosinci 1943 prohlásil Frank: „Když jsem před 2½ lety nařídil organisování SA, vycházel jsem z úvahy, jejíž správnost se mi dnes jeví zřetelněji, než kdy jindy. Bylo mou snahou, aby také v generálním gouvernementu byla za všech okolností železná reserva naprosto nezlomných nacionálních socialistů. Je zcela jasné, že touto železnou rezervou vysloveně nacionálně socialistických bojovníků může být jen SA. Zde mohu skutečně jako člen SA se svými kamarády z SA a v rámci SA pěstovat vše to, co se týká německého národa (das Völkische), tak, jak to bohužel nemohu činit za nynější politické situace v tomto prostoru,³³ kde musím mít nesčetné ohledy a kde jako krotitel dravé zvěře v kleci, stále musím třímát bič, abych

³³ T. j, v okupovaném Polsku.

udržel na uzdě bandity. To je hledisko, k němuž nikdy nemusí přihlížet gauleiteři v říši . . . Zde je SA po prvé nasazena na novém prostoru s novými metodami a úkoly, které však právě proto budou vyřešeny, protože SA je zde tím, čím byla v říši za doby bojů.“

Uvnitř říše se SA současně ujala (cituji) „funkcí, které dříve byly svěřovány jen SS, Sipo (bezpečnostní policie) a armádě, jako na př. střežení koncentračních táborů, střežení táborů válečných zajatců, dozoru nad násilně zavlečenými dělníky jak v Německu, tak v okupovaných územích. Tato spolupráce SA byla vyššími místy plánována a připravována již v polovině roku 1943 v Berlíně.“

Ve Štýrsku byl zařízen tábor Frauenberg jako pracovní tábor pro alkoholiky, pro různé provinilce a pro osoby štítící se práce, při čemž tři sta internovaných pracovalo v sousedních kamenolomech a při stavbě silnic. Strážemi byli členové SA. Lze si představit podmínky, ve kterých žily — nebo umíraly — tyto osoby štítící se práce a provinilci?

Násilí, vraždy a ovládnutí ulic za doby bojů o moc. Nezákonné zatýkání, soukromé koncentrační tábory, neuvěřitelný sadismus v letech triumfu 1933 a 1934. Nelítostné potlačení a surové pronásledování židů a křesťanů a vši oposice a vojenská výchova k útočným cílům od roku 1934 až do vypuknutí války. A potom nové koncentrační tábory, další sadismus, další potlačování a pronásledování, tentokrát poražených jimi národů, které prý byly rasově méněcenné. A další násilí a vraždy, ovšem ne již jako v dávných dnech roku 1933 vůči jednotlivcům. Nyní šlo o celé národy. Podle tohoto systému to jde po celá léta. Můžete svým rozhodnutím znovu těmto lidem rozvázat ruce, aby terorisovali národy Německa a Evropy? Nepovažuji za nutné podrobně se zabývat důkazy proti SS. Už dosti dobře znáte povahu této organizace a činnost jejích členů. Písmena „SS“ se objevují v souvislosti skoro s každým zločinem ať velkým nebo malým, o nichž jste zde slyšeli denně po téměř deset měsíců. To vše lze shrnout, i když nedostatečně, slovy vůdce SS Himmlera: „Vím, že jsou v Německu lidé, kterým se dělá nevolno při pohledu na tento černý kabát: chápeme to a nečekáme, že jsme oblíbeni u příliš mnoha lidí.“

Chtěl bych se proto zabývat jen dvěma otázkami, které se zde vyskytly a jimž přikládáme zvláštní význam.

Dějiny vývoje SS lze popsat několika málo slovy. Původně byly vytvořeny jako vybraná osobní stráž k ochraně samého Hitlera, a spolu s SA tvořily soukromou nacistickou armádu a byly základem toho, co mělo být nezbytným nástrojem spiknutí k vedení útočné války. Význam této organizace jako naprosto spolehlivého „nástroje führera“ byl prokázán v červnu 1934, když hrála úlohu katana při Röhmově puči. Cituji Himmlerova slova z pozdější doby: „Všichni se zděsili. A přece jim všem

bylo jasno, že to udělají znova, bude-li jim to nařízeno a bude-li toho zapotřebí.“

Ochota SS „dělat to znova“ byla prokázána na milionech příkladů v dalších letech.

Až do ledna 1933 tvořila SS jednu jednotnou skupinu. Nebylo zvláštních oddílů SS a SS neměla kromě své společné úlohy s SA a kromě zvláštního postavení jako Hitlerova tělesná stráž žádných zvláštních úkolů. Avšak po uchvácení moci nacistickou stranou a obzvláště po roce 1934 vzrostl počet jejích členů a její organizace se rozšířila a stala se složitější. Byly vytvořeny nové jednotky, na příklad oddíly SS-umrlčí lebka, jejichž úlohou bylo a zůstalo být strážemi koncentračních táborů.

Několik vybraných jednotek bylo ozbrojeno a stalo se prakticky Hitlerovou soukromou armádou, známou pod názvem „SS-Verfügungstruppe“ (vojenské oddíly SS). V téže době se jiné skupiny specialisovaly v určitých funkcích. Netvořily sice oddělené organizace, byly však označovány jako zvláštní formace, jako na příklad SD, která byla výzvědnou službou SS a která později měla úzce spolupracovat s gestapem. I když všeobecně byly různé formace a svazy SS rozlišovány podle názvů, byly všechny, pokud jde o správu a velení, jen částmi jediné organizace SS, všechny byly pod velením říšského vedoucího SS. Všechny byly spravovány a kontrolovány různými hlavními úřadovnými nejvyššího vedení SS.

Na počátku války většina členů Allgemeine SS (všeobecných jednotek SS), to ješť dosud neozbrojená velká masa členů SS, byla povolána do branné moci. Noví branci byli povoláni k Verfügungstruppen, které byly rozšiřovány do té míry, že se z nich staly bojové divise SS, které přibližně v roce 1940 se staly známy jako Waffen SS (zbraně SS).

Ze zprávy statistického ústavu SS poznal Tribunál, jak se tato organizace rozšiřovala až do 30. června 1944. V té době činil celkový počet jejích členů 794 941. Allgemeine SS (všeobecné jednotky SS), které byly původně jádrem této organizace, pozbyly během války svého významu, protože více než polovina z jejich 200 000 členů byla povolána do branné moci, k odpracování své vojenské povinnosti nebo do jiných zvláštních nacistických organizací. Zbytek 594 443 sloužil u zbraní SS. Tribunál viděl, že 368 654 mužů zbraní SS sloužilo v jednotkách nasazených na frontě; asi 160 000 mužů sloužilo u záloh, v jednotkách výcvikových a záložních. 26 544 sloužilo v jiných jednotkách a zařízeních bezprostředně podřízených operačnímu štábu říšského vedení SS; 39 415 bylo zaměstnáno v hlavních úřadovnách SS.

Zvlášť důležité je zjistit, jak bylo rozděleno těchto 39 415 mužů zbraní SS (Tribunál může nahlížet do celkového přehledu, který jsem připojil). Svědci nám vyprávěli, že Waffen SS neměly nic společného s koncentračními tábory, nicméně aspoň 24 000 z nich sloužilo v hlavním správním

a hospodářském úřadě, který byl odpovědný za správu koncentračních táborů a za doplnění jejich personálu a který tuto práci organizoval. Tento počet 24 000 nezahrnuje oddíly SS „umrlčí lebka“, které dodávaly strážce. Zbraně SS také zásobovaly personálem různé organizace nacistů, které se zabývaly biologickým vyhlazováním a působily v rámci a jménem SS — hlavní úřad pro rasové otázky a přesídlování, úřad říšského komisaře pro upevnění německého národa, hlavní úřad pro záležitosti osob německé rasy, osobní štáb Himmlerův včetně pověstného Sieversova spolku pro studium dědičnosti („Ahnenerbe“).

Tvrdí se, že zbraně SS byly v podstatě čistě vojenskou organizací, která se ve své podstatě nijak nelišila od jiných jednotek pravidelné armády. Důkazy prokazují, že tomu tak není. Je správné, že Waffen SS byly bojovým nástrojem SS, ale i když jejich bojové formace byly pod velením armádních instancí, zůstaly, šlo-li o operativní úkoly, vždy neodlučitelnou součástí SS. Skutečně Hitlerův rozkaz, určující funkce SS pro případ mobilisace, stanovil, že i když budou postaveny pod velení armády, (cituji) „zůstanou politicky formací NSDAP“. Doplnování, výcvik, povyšování, administrace a zásobování zbraní SS zůstalo věcí nejvyššího vedení SS. Tyto formace byly doplňovány hlavním úřadem SS. Byly organizovány, spravovány a zásobovány operativní správou SS, která byla jejich hlavním štábem. Členové zbraní SS podléhali jurisdikci hlavní justiční úřadovny správy SS. Jako všechny ostatní formace SS podléhaly zbraně SS pravomoci Himmlera jako říšského vedoucího SS. Jak theoreticky, tak prakticky byla tato vojska takovou neodlučitelnou součástí celé organizace SS, jako kterákoli jiná její větev. Vzpomenete si snad na výpověď, kterou podal von Rundstedt.

Cituji: „Veškerá vojska SS podléhala jen Himmlerovi. Neměl jsem ani pravomoc kázeňskou, ani trestní soudnictví. Nemohl jsem povolovat dovolené ani udělovat vyznamenání. Odpovídal jsem jen za taktické použití těchto divisí ve stejné míře, jak jsem mohl disponovat italskými, maďarskými nebo slovenskými divisemi.“

To byla v hrubých obrysech SS, tento všemocný „stát ve státě“, jak ji nazval generál Detzel. Obhajoba se nyní snaží rozčlenit tuto vše obsahující jedinou SS na různé, naprosto oddělené součásti, spojené jen osobou Himmlerovou. Odpovědnost za zločiny, spáchané miliony, snaží se svrhnout jen na Himmlera a tři nebo čtyři jeho podřízené. Avšak toto tvrzení odporuje jak skutečnosti, tak zdravému rozumu. V tomto řízení neprojednáváme vraždu deseti lidí na jednom místě a dvaceti na jiném. Tento žalobní spis klade za vinu obviněným nejen ty vraždy milionů, ale i d'ábelšský plán genocidia (biologického vyhlazování), plán na vyhlazení celých národů a ras. SS byla nástrojem, který byl určen k uskutečnění tohoto plánu, který svou krutostí předčil i samotného Herodesa. Tento plán mohl být

uskutečněn jen nasazením celých SS, to jest každé jednotlivé větve v do-
rozumění a spolupráci se všemi ostatními. Výpovědi, přednesené v tomto
řízení, dokázaly, že zločiny nacistických spiklenců nemohly být uskuteč-
něny improvizovanými, sporadicky spáchanými zločiny. Byly pečlivě plá-
novány, připravovány a uskutečňovány za pomoci SS a jiných zločinných
organizací. Členové SS se obzvláště hodili k uskutečňování tohoto plánu
zločinů. Fysicky dobře vycvičení a pečlivě vybráni, byli politicky školeni
v duchu nacismu a byli ochotni slepě se podříditi rozkazům Hitlera, Himm-
lera a ostatních nacistických vůdců. „Rozkazy musí být svaté“, řekl
Himmler. Nejen, že členství v SS bylo dobrovolné po prvních šestnáct
let jejich existence od roku 1925; vstup za člena byl možný jen na zá-
kladě nejpečlivějšího výběru, který byl pokusem vytvořit to, co SS na-
zývaly „nejlepšími představiteli mužů germánské rasy“, „nadlidmi“
a „skupinou německých mužů nordické rasy“. Členové SS musili být
fanatickými nacisty „arijského“ původu.

Obhajoba obzvláště zdůrazňuje skutečnost, že za války byla dobrovol-
ná základna náboru nahrazena nuceným povoláváním. Svědek Brill vy-
pověděl, že „koncem války bylo více povoláných do vojenské SS, než
dobrovolců“.

Snad bude záhodno, abych se zcela krátce zabýval výpovědí tohoto
svědka. I když nepochybujeme o tom, že v určitém období války byl
značný počet mužů povolán ke zbraním SS, jsou data, která uvádí svě-
dek Brill o začátku a rozsahu tohoto povolávání sporná a nedůvěryhodná.
Vyprávěl vám, že prvních 36 000 mužů bylo povoláno v době od podzimu
1939 do jara 1940. Tvrdit, že 36 000 mužů bylo nuceně povoláno k SS, je
záměrné klamání. Za křížového výsledku o tomto tvrzení před zástupci
přiznal, že těchto 36 000 mužů bylo již tehdy členy všeobecných SS, do
nichž vstoupili dobrovolně. Nebyli povoláni, byli jen převedeni z jedné
části SS do druhé. O pozdějších povoláních uvádí tato čísla: v roce 1942
30 000, v roce 1943 100 000 a v roce 1944 210 000, celkem tedy 340 000.
Avšak ani těmito čísly zdaleka nemůže prokázat své tvrzení, že koncem
války bylo více mobilisovaných (povoláných) než dobrovolníků. Jako
celkový počet zbraní SS uvedl číslo 910 000 a toto číslo obsahovalo počet
z roku 1940 a všechny přírůstky jak dobrovolníků, tak i povoláných.
340 000 je jen málo více, než třetina tohoto celkového počtu.

Pokud jde o datum začátku povolávání do SS, jsou zde velmi vážné dů-
kazy, vyvracející výpověď tohoto svědka. V únoru 1940 dal Hess organi-
sacím strany pokyn, aby spolupracovaly při náboru dobrovolníků do SS.
V nařízeních, která vydal, není poukazů na nucený nábor. V dubnu 1942
zdůrazňovala brožura, vydaná v souvislosti s náborem, dobrovolný ráz
členství ve zbraních SS těmito slovy: „Mládež nacionálně socialistické říše
ví, že sama se musí snažit, aby mohla vykonat svou vojenskou službu ve

zbraních SS. To, že tolik mladých Němců se hlásí do zbraní SS, názorně svědčí o důvěře, kterou dnešní mladá generace má právě ke zbraním SS, jejich duchu a především k jejich vedení.“

„Přítel vojáka“, kapesní ročenka pro německou brannou moc z roku 1943, tedy toho roku, během kterého, jak vás chce přesvědčit Brill, 100 000 mužů bylo povoláno, aniž by jim byla ponechána volba, popisoval členy SS jako nadějně mladé muže, kteří se „dobrovolně rozhodli vstoupit do řad zbraní SS“. Říká se tam:

„Každý se obeznámil s jasnými a podrobnými stanovami zbraní SS . . . , jejichž nejdůležitější body jsou: 1. Služba ve zbraních SS se započítává jako vojenská služba. Přijímají se jen dobrovolci.“

V dubnu téhož roku dal Himmler Kaltenbrunnerovi v souvislosti s přijímáním úředníků Sipo (bezpečnostní policie) do SS tyto pokyny:

„Chci ještě jednou jasně vyřknout: chci přijetí jen v tom případě, když dotyčný kandidát vyhovuje těmto podmínkám:

Vstupuje-li kandidát do SS dobrovolně a z vlastní vůle.“

Organisační příručka NSDAP na rok 1943 prohlašuje, že zbraně SS přijímáním dobrovolníků umožňují za války těmto dobrovolníkům, aby se na bojišti zúčastnili boje o rozvoj nacionálně socialistické myšlenky. Mám za to, že právem mohu toto uvést v souvislosti s výpovědí Brillovou. Vzpomenete si, že jsem již poukázal na tvrzení, které tento svědek pronesl o činnosti SS „Leibstandarte“ (pluk osobní stráže) a které, jak si dovoluji poznamenat, nutno považovat za křivou výpověď. Vzhledem k tomu, že jeho výpovědi jsou pochybné a vzhledem k důkazům, které je vyvracejí, chci říci, že ať nucená služba v SS měla jakýkoli rozsah, byl tento rozsah přece jen mnohem menší a tato služba začala mnohem později, než tento svědek tvrdí.

Ale ať byla situace ve skutečnosti jakákoli, jsme toho názoru, že fakt, že určitý počet členů byl povolán nuceně, nesmí a nemůže být obhajobou této organizace. Zločiny, které SS spáchaly za války, jsou tak četné a rozšířené, tak rozsáhlé a mají povahu tak systematickou, že nutně vedou k závěru, že převážná většina jejich členů bez ohledu na to, zda vstoupili do SS dobrovolně nebo ne, ochotně sledovala tradice SS a sama se dobrovolně účastnila jejich zločinné činnosti. Dovolte, abych se v hrubých rysech zabýval důkazy, vedoucími k tomuto závěru.

Víte již, jakou výchovu a přípravu dostali členové SS — i pro přípravu na rasový boj, — který z Hitlerova rozkazu měli vést „nelítostně“. Rasové theorie, geopolitika, eugenika, to byl program jejich výchovy. „Mein Kampf“ byl jejich biblí. Základy jejich filosofie vyjádřil Himmler takto:

„Musí být samozřejmé, že z této rasově vyšší vrstvy Germánů vyjde nejpočetnější potomstvo. Za dvacet až třicet let musíme být s to dodat celé Evropě vedoucí vrstvu. Až pak SS spolu se sedláky bude provádět

osidlování na východě, velkoryse, bez jakékoli překážky, bez ohlížení se na nějaké tradice, s elánem a revolučním nápoem, pak posuneme za dvacet let naši národnostní hranici o 500 km na východ.“ Propagace takových myšlenek mohla vést jen k tomu, že členové SS přijali světový názor, pokládající ničení, zotročení a ponižování „méněcenných“ národů za čestnou povinnost. Výčitky svědomí nemohly mučit a také nemučily tyto lidi. Tribunál si vzpomene na slova von dem Bach-Zelewského, který na dotaz, zda zavraždění 90 000 židů jednou jedinou nevelkou einsatz-gruppou (která, mimochodem řečeno, byla sestavena hlavně z vrahů zbraní SS) se srovnává s nacistickým světovým názorem, řekl: „Jsem toho názoru, že jestliže se po léta, po dešetiletí káže, že slovanská rasa je rasa méněcenná, že židé nejsou vůbec lidmi, pak musí nutně dojít k takovému výbuchu.“

„Nejen generálové SS, podobní Bach-Zelewskému a Ohlendorfovi, byli zamořeni tímto jedem. Tvrdím, že tento jed zamořil a musel zamořit řadové členy SS, kteří bezprostředně páchali vraždy. Vyhlazování židů považovali (cituji) „za slavnou stránku našich dějin“.

Chladnokrevné masové vraždění se považovalo za čestný čin. Potřebujeme dalších důkazů, abychom dokázali, jaký druh člověka se vyvíjel vlivem tak hnusné výchovy? Dlouho před tím, než vstoupili do SS, byli živeni rasovou nenávisť a zbožňováním führera. Výcvik v SS byl jen opakovacím kursem pro pokročilé. Když vstoupili do SS, ať již vstoupili do kterékoli jejich části, viděli praktické použití všeho toho, čemu se již naučili předem. Všude, v každém úřadě, v každé jednotce bylo vraždění povoláním. A kdekoli se muselo vraždit, byli k tomu nasazováni členové SS.

„Ahnenerbe“ bylo oddělení SS. Seznam jeho spolupracovníků obsahuje více než 100 profesorů a jiných vědeckých pracovníků, kteří byli členy SS a kteří počítali s tím, že stovky jiných členů SS jim vraždami opatří lidská těla pro jejich pokusy a sbírky — těla komisařů, kteří měli být zajati živi a pak sřati, při čemž mělo být hlavně dbáno toho (cituji), aby „nebyla poškozena hlava“. Profesor Hirth napsal: „V židovsko-bolševických komisařích, kteří ztělesňují odporné, ale charakteristické podlidi, máme možnost získat vědecký exponát tím, že si zajistíme jejich lebky.“

Úřad pro upevnění německého národa byl úřadem SS — úřadem, který byl odpovědným za strašné zločiny genocidia a za vše to, co s nimi souviselo.

RSHA (hlavní úřad říšské bezpečnosti) a hlavní správní a hospodářský úřad, spravující koncentrační tábory a dozírající na jejich chod, byly také doplňovány z členů SS. Zločiny, které spáchaly SS v koncentračních táborech, nevyžadují dalšího komentáře, až na to, že je nutno zdůraznit, že vyšetřování, prováděná justičními složkami SS, se netýkala, jak vy-

plývá z výpovědi svědka Morgena, masových vražd, ale jen jednotlivých případů korupce činitelů SS. Tento svědek patří také k těm, které nepovažuji za věrohodné. Jak lze brát vážně vyprávění o vyšetřování Hösových vražd v Osvětimi soudcem SS, o vyšetřování, které bylo prý přerušeno přiblížením se spojenců? Proč bylo zapotřebí dalších vyšetřování, když Morgen sám znal všechny podrobnosti vražd, spáchaných v Osvětimi v letech 1943 až 1944? Pochybujete snad o tom, že Höss by stále ještě páchal masové vraždy v onom koncentračním táboře a soudci SS by stále ještě vyšetřovali jednotlivé případy korupce a trestných činů, kdyby byli spojenci válku prohráli?

Einsatzkommanda sestávala hlavně z SS. Ukazují v malém spolupráci různých odvětví Himlerovy soustavy s celkovými SS. Tak na příklad einsatzgruppe „A“ byla složena takto:

Zbraně SS 34,4 %, SD 3,5 %, kriminální policie 4,1 %, gestapo 9,0 %, pomocná policie 8,8 %, jiné druhy policie 13,4 %.

Vyhlazování židů bylo prováděno pod vedením SS. Varšavské ghetto je jenom jedním příkladem. Deportace, vraždy a olupování Poláků a jiných národů obývajících oblasti, potřebné pro osidlování Němců, byly dílem SS. Vzpomínáte si na Globocznikovu zprávu o „akci“, za které bylo tisíce Poláků vyhnáno ze svých domovů a bylo získáno 178 milionů říšských marek pro správní a hospodářský úřad SS. To bylo podle vlastních Globocznikových slov — cituji — „provedeno vojsky SS... Jen slušnost a čestnost a všeobecný dozor zde nasazených mužů SS mohly zajistit úplné odevzdání toho, co bylo odebráno“.

Je podivné, že k tomu nedodal „peníze nevoní“.

Zbraně SS se staly předvojem pro útočné války nacistů, zvláště při přepadení Sovětského svazu, a zosobnily režim tyranie a krvavých vražd, vlastní nacistickému panství. „Nikdy nedopusťte, aby ochabla pověst hrůz a teroru, tato výtečná zbraň, která nás předcházela při bojích o Charkov“, — řekl Himmler důstojníkům tří divisí SS v Charkově v roce 1943.

SS se úspěšně dařilo dodávat jejich hrozné pověsti neustále „nový smysl“. Tribunálu byly předloženy četné příklady o páchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti jednotkami zbraní SS. Jsou ještě ve svěží paměti Tribunálu a nechci je znovu vypočítávat. Chtěl bych jen Tribunálu připomenout, že některé z nejkrutějších zločinů byly spáchány v letech 1943 až 1944, kdy část zbraní SS sestávala z mobilizovaných.

Jak lze tvrdit, že členové SS a zvláště vojáci zbraní SS byli prostými vojáky a jen vojáky, kteří nevěděli o těchto zločinech a nezúčastnili se jejich páchání? Jak je možné tvrdit, že jejich cíle nebyly zločinné? Kdekoli se střetneme se zločiny, spáchanými nacisty, vždy vidíme, že jsou do nich zapleteni členové SS. O těchto členech SS se vždy říkalo, že jsou něco jiného a zvláštního, že byli členy SD nebo některé jiné organizace, nebo

členy SS, kteří byli mobilisováni k službě ve zvláštních oddílech, jako na př. einsatzkommando, nebo členy SS, kteří ve skutečnosti vůbec nebyli esesáky, nýbrž pouhými lékaři nebo příslušníky policie. Může tomu skutečně tak být? Předpokládejme, že bychom se abstrahovali od důkazů o koncentračních táborech, o einsatzkommandech, o všude se vyskytujících brutálních zločinech proti obyvatelstvu okupovaných území, o hromadném vyhlazování židů v polovině evropských zemí, o nesčíslných případech jednotlivých zločinů a projevech sadismu a o všech ostatních porušeních pravidel o vedení války. Předpokládejme, že bychom nepřihlíželi k důkazům o všech těchto zločinech, třeba každý z nich byl spáchán různými členy SS v různých městech a vesnicích po celé německé říši. Předpokládejme, že bychom k nim nepřihlíželi, i když nebyly náhlou vlnou zločinů, nýbrž byly páčány po dlouhá léta den ze dne. Předpokládejme, že bychom nepřihlíželi ke skutečnosti, že skoro v každém ze zločinů, o nichž jsme slyšeli, byli zapleteni esesáci. K tomu všemu nepřihlížejte — chcete-li.

I bez toho je zločinnost SS od nejnižších členů této organizace až k nejvyšším zjištěna na základě zápisů o třech Himmlerových projevech, které pronesl před důstojníky jednotek SS.

V dubnu 1941 pronesl řeč před všemi důstojníky divise SS „Leibstandarte“. V říjnu 1943 pronesl řeč k svým generálům v Poznani. V témže měsíci vyslechl důstojnický sbor všech pluků tří divisí SS jeho řeč v Charkově. Citáty z těchto řečí byly už několikrát citovány před soudem, znáte smýšlení v nich vyjádřená a jejich obsah. Dovedete si představit generála své vlastní země, který by důstojníkům některé z vašich divisí mluvil o zavlečení „tisíců, desetitisíců, statisíců“ lidí do otroctví, nebo o zaštrelení „tisíců vůdců polského obyvatelstva“? Dovedete si představit britského, sovětského a francouzského velitele armády, který by řekl svým generálům:

„Jak se daří Rusům, jak se daří Čechům, je mi naprosto lhostejné... Zda při kopání protitankového příkopu vysílením padne deset tisíc ruských ženských nebo ne, to mne zajímá jen potud, pokud to umožní dohotovení protitankového příkopu pro Německo.“

Nebo: „Chci se před vámi raději zmínit zcela otevřeně o velmi těžké kapitole... Mám nyní na mysli evakuaci židů, vyhlazení židovského národa. To patří k věcem, o nichž se snadno mluví. Židovský národ bude vyhlazen, říká každý člen strany. To je zcela jasné, stojí to v našem programu. Vyhlazení židů, jejich vyhubení, to provedeme! A pak všichni přicházejí, všech těch boдрých 80 milionů Němců a každý má svého »slušného žida«. Je sice jasné, že ostatní jsou paraziti, ale ten jeden, to je prvotřídní žid. Ze všech, kteří tak mluví, ani jeden to nepozoroval, ani jeden to nezažil. Většina z nás ví, co to znamená, když leží pohromadě 100 mrtvol, když tam leží 500, když tam leží 1000. To, že jsme to vy-

drželi a přitom — nehledě k výjimečným případům lidské slabosti — zůstali slušnými, to nás učinilo tvrdými.“

Dovedete-li si jej představit, jak prohlašuje před veliteli jednotek jedné z jeho divisí:

„S antisemitismem je to přesně tak, jako s odvšivením. Není otázkou světového názoru, že se provádí odvšivení. To je záležitostí čistoty. Stejně tak nebyl pro nás antisemitismus otázkou světového názoru, nýbrž záležitostí čistoty.“

Když si dovedete tohle představit, co pak můžete říci o důstojnících a vojácích, jimž veleli? Je snad možné, že by důstojníci a vojáci divisí zbraní SS, k nimž bylo možno mluvit, byli pořádnými a čestnými vojáky s vysokou morálkou a bezvadným chováním? Je jasné, že by lidé s takovými vlastnostmi, ať už se narodili v Německu nebo v kterékoli jiné zemi na světě, nebyli strpěli takových slov. O takových proslovech bylo v řízení mluveno velmi mnoho, ale pro nás tím nepozbyly významu. Dokazují, že každý voják těchto esesáckých jednotek byl prototypem svého esesáckého führera. Kdyby tomu tak nebylo, nebyl by obviněný Göring prohlásil Mussolinimu ke konci svého líčení hrůz německých bojových metod proti partyzánům (cituji):

„Příslušníci strany vykonávají tento úkol mnohem tvrději a lépe... Také SS, garda starých bojovníků strany, kteří k führerovi mají osobní vztah a kteří jsou výkvětem, potvrzují tuto zásadu.“

Kdyby tomu tak nebylo, nebyl by mohl Hess nikdy napsat: „Jednotky zbraní SS... jsou v důsledku svého intensivního nacionálně socialistického školení o otázkách rasy a národní příslušnosti vhodnějšími pro zvláštní úkoly, jež nutno řešit v okupovaných východních územích, než jiné ozbrojené jednotky.“

Víme, jakou úlohu chtěl dát Hitler zbráním SS v budoucnosti; úlohu státní policie, jejímž úkolem mělo být vnucení německé autority poraženým národům v okupovaných zemích, státní policie, která by se nikdy nesbratřila s proletariátem a „podsvětím“. Celá armáda věděla, že SS měla mít tuto úlohu, protože tato skutečnost se těšila „široké známosti“ zásluhou rozkazů OKW. Víme dost o nacistické státní policii, o její výchově a o jejím výcviku za války, jež jí měly umožnit zdolání úkolů jí ukládaných, abychom si jasně mohli představit metody, jichž by používala. Právě tito lidé, určení a vycvičení k tomu, aby terorisovali Evropu, tvoří organizaci SS, o jejímž uznání za zločinnou vás žádáme.

To jsou hlavní úvahy o těchto třech organizacích, o sboru vedoucích nacistické strany, o SA a SS, na něž bych vás chtěl upozornit. Právě tyto organizace byly nástrojem, s jehož pomocí byly páčány zločiny, osnované těmito obviněnými. Tyto tři organizace nebyly jedna od druhé izolovány nebo přesně ohraničeny, jak se to snažili vylíčit obhájci. Právě

jejich členové ve svém celku tvořili — a dosud tvoří — jádro, nebezpečné jádro nacionálního socialismu; jako různé části jedné nacionálně socialistické smetánky měli společné cíle a úkoly, pracovali, působili společně a používali stejných, zřejmě zločinných metod. Tak to bylo už od počátku a tak to zůstalo do konce. Toto tvrzení nejjasněji potvrzuje důkaz o tom, jak nacionálně socialistická strana a vláda poškrvnily pojem práva a pořádku a porušily výkon soudnictví, aby při provádění zločinných opatření obhájily sebe a své nohsledy.

Ihned po uchvácení moci nacistickou vládou promíjeli nacističtí ministři, nacistická policie a nacistické soudy násilí a vraždy, spáchané příslušníky SA, SS a gestapa. A proč? Z důvodů, které musely dokázat celému Německu a dnes dokazují celému světu celou prohnílost základů nacistického socialismu:

„Jelikož čin neprýštil z nečestné pohnutky, nýbrž naopak sloužil k dosažení cíle nejvyšší měrou vlasteneckého a k rozvoji nacionálně socialistického státu, nejví se zastavení řízení neslučitelným s řádným výkonem trestního soudnictví.“

To byl názor státního zástupce zemského soudu v Norimberku o členech SA, kteří ubili komunistu tím, že ho bili tak dlouho, až jeho chodidla byla tak opuchlá (cituji) „krví pod nimi nahromaděnou, že po nařiznutí, když odtekla krev, se objevily kapsy téměř tak velké jako pěsti“.

V Mnichově udal říšský ministr vnitra podobné důvody pro zastavení soudního řízení proti esesáckým strážcům v Dachau, kteří jednoho vězně tak dlouho bili do hlavy, až umřel.

„Jako důvod se uvádí, že provedení vyšetřování by velmi uškodilo prestiži nacionálně socialistického státu, protože toto řízení by bylo vedeno proti příslušníkům SA a SS, čímž by byly přímo dotčeny SA a SS, tedy hlavní pilíře nacionálně socialistického státu.“

Nacističtí soudcové zastavili soudní řízení proti členům SA se souhlasem nejvyššího vedení této organizace (opět cituji): „Jednání a úmysl členů SA směřovaly jen k blahu nacionálně socialistického hnutí. Politický moment a ryzost úmyslu jsou tedy nade vší pochybnost.“

Když soudcové, kteří ještě nepřivykli těmto novým právním pojmům, odsoudili strážce-příslušníky SS, kterým (cituji) „šlo nejen o to, aby vynutili výpověď, nýbrž kteří tak učinili z pouhé záliby v mučení“, byli ihned vyloučeni ze strany. Státního zástupce, který sám byl členem SA, upozornili, aby složil svou funkci a gauleiter oznámil nejvyššímu soudu, že vynesení rozsudek musí být nahrazen udělením milosti.

Lze vůbec pochybovat o tom, že kandidáti na členství v těchto organizacích věděli, že členství jim skýtá privilegium vraždit? Toto pojetí soudnictví nebylo rozšířeno jen u státních a stranických soudů. Vojenské soudy rovněž nemohly odolat takovému pokušení. V roce 1939 uznal

soudce vojenského soudu polehčující okolnosti u příslušníka SS, „jelikož jej jeden poddůstojník tím, že mu podal pušku, přiměl k tomu, aby se zúčastnil popravý zastřelením. K tomu byl ve stavu vzrušení v důsledku četných zvěrstev spáchaných Poláky na soukmenovcích (Volksdeutsche). Jako příslušník SS si ujasnil nepřátelský postoj židovstva vůči Němcům, obzvláště při pohledu na židy, a jednal proto z mladické nerozvážnosti.“

Tito vojáci zbraní SS byli odsouzeni do vězení za „zabití“, při čemž velitel armády odmítl potvrdit tento rozsudek. Šlo o „zabití“ takového druhu, jaký znají jen nacionální socialisté, kteří, jak jsme před tímto soudem viděli, jsou neobyčejně citliví na slovo „vražda“. Hledte, čemu oni říkali „zabití“.

„Večer po práci oba dva vešli do synagogy asi 50 židů, kteří po celý den pracovali na opravě mostu, a bezdůvodně je zastřelili.“

Dovolte, abych končil připomenutím názoru nejvyššího soudu, který byl nejvyšším ochráncem nacionálně socialistické cti a kázně, jehož vysoké pravomoci a kompetenci byli podřízeni členové všech těchto organizací. K ospravedlnění vražd spáchaných za demonstrací v roce 1938 hoheitsträgerey a příslušníky SA a SS, jejichž vyšetřování bylo svěřeno státní tajné policii, stranickým orgánům, gauleiterům a politickým vedoucím, bylo prohlášeno toto (cituji): „V těch případech, kdy byli usmrceni židé bez příkazu nebo proti příkazu, nebylo možno zjistit nečestné pohnutky.“

Cílem tohoto řízení před stranickým soudem bylo (opět cituji:) „Krytí ony příslušníky strany, kteří z řádného nacionálně socialistického postoje a z ochoty přispět svou pomocí, přestřelili.“

Těchto několik řádků odhaluje tajemství všech vražd a utrpení, hrůz a tragedií, které tito obvinění a členové těchto organizací způsobili světu. Vidíte, jak hluboce rozvrátili lidské svědomí. „Nebylo nízkých pohnutek.“ Vraždy žen a dětí, to byly „nejlepší nacionálně socialistické pohnutky“ a „ochota jednat“. To bylo přesvědčení nacionálních socialistů, přijaté členy těchto organizací fanaticky, přesvědčení, které, a o tom jistě lze pochybovat, stále ještě zůstává v jejich duši, a které, naskytne-li se k tomu možnost, se vzkřísí znovu. Pokud jde o vrchní velitelství a generální štáb, nechci se dlouho zabývat materiálem, který bude vyčerpávajícím způsobem probrán mými kolegy, avšak chci prohlásit co nejjasněji a co nejenergičtěji, že britská delegace se bez výhrad připojí k jejich požadavku na odsouzení této skupiny, která se nazývá generální štáb a vrchní velitelství. Osoby, které patří k této skupině, měly aktivní účast na válkách, jejichž nespravedlivá a útočná povaha jim byla známa. Přijímaly velmi podstatnou účast na akcích, které u těch, kdož je bezprostředně páchali, jsou bezpochybně válečnými zločiny a zločiny proti lidskosti. Přesto nás ujišťují, že nejsou vinni.

Naše žaloba proti nim spočívá na skutkovém materiálu tohoto řízení a na poučeních z dějin.

Vykonávali rozkazy, které podle přiznání mnohých z nich hluboce trýznily zbytky jejich svědomí. Věděli, že se dopouštějí něčeho nesprávného, ale nyní říkají: „Befehl ist Befehl“ (rozkaz je rozkaz).

Každý slušný člověk těžko odsuzuje toho, kdo se provinil tím, že neměl dosti mravní síly, protože příliš dobře zná své vlastní nedostatky v tomto směru. Avšak v těch případech, kdy jde o zjevné vraždy, spojené s projevem barbarství, dožaduje se svých práv vyšší povinnost. Dokonce i dr. Laternser s tím souhlasil. Jeho námitka vůči svědkovi Schreiberovi, že tento byl povinen protestovat proti návrhům štábu armády na vedení bakteriologické války, zněla dosti podivně v ústech člověka, který zdůrazňoval jako hlavní možnost obhajoby skutečnost, že protestovat bylo nemožné a bezúčelné. Jaký to nesmysl! Jaký to naprostý nesmysl! A vy jste si musili vyslechnout tento nesmysl z úst těchto obviněných a jejich generálů, zatím co jejich vlastní obhájce, aby napadl svědka, mu klade tutéž otázku, kterou žaloba kladla obviněným od prvního dne tohoto řízení. V zájmu ochrany vojenských tradic nelze připustit, aby se vojáci schovávali za literu rozkazu a tak se vyhnuli řešení morálních problémů, ale aby je jako takové řešili ať již správně nebo nesprávně. Velcí vojevůdci nejsou automaty, aby jednali podle šablony. Abych toto podložil příklady, stačí se obrátit k dějinám našich vlastních vojáků: k filosofii Montroseho, k hlubokomyslným pojednáním maršála Neye, k historii roku 1861 a k neklidnému srdci Roberta E. Leeho. V této souvislosti si vzpomínám na jména dvou vynikajících vojáků Německa — von Clausewitze, který opustil pruskou armádu, aby vstoupil do služeb ruské armády, a Yorcka von Wartenberg, který se rozhodl pro neutralitu. — Oba stavěli to, co považovali za nutné pro Evropu a pro lidstvo, výše než rozkaz. Oč jasnější a zřejmější byly povinnosti vojáků, když příprava, vydání a provedení výnosu „noc a mlha“ (Nacht und Nebel), rozkazu o komandech, rozkazu o komisařích, Hitlerova rozkazu o zavraždění 50 důstojníků letectva, znamenaly zhanobení všeho, co je drahé srdci každého vojáka, oč zřejmější byly jejich povinnosti, když — jak se mohli vlastníma očima přesvědčit všichni ti, kteří sloužili na východní frontě — byli zavlékáni k účasti na předem plánované soustavě masového ničení a bezpříkladné krutosti.

Tito lidé věděli lépe než kdo jiný, že jejich vůdcem byl chladnokrevný vrah, avšak po mnohá léta se u něj scházeli na poradách, seděli u jeho nohou a poslouchali jeho příkazy. Ukojili jeho hlad po moci a po zotročení podle svých nejlepších odborných schopností. Zatím co bezbranné národy východu — muži, ženy a děti z Polska a Sovětského svazu — byly záměrně vražděny a zotročovány, aby byl vytvořen životní prostor pro Němce, — mluvili tito lidé o vojenské nutnosti; když však jejich

vlastní města byla postižena bombardováním a Němci zahynuli pod bombami, nazývali to vraždou. Teprve v červnu 1944, když Hitlerova hvězda uhasínala, přiznali si 3 polní maršálové a 5 generálplukovníků, že vraždí i svůj vlastní národ a začali jednat. Avšak když tato hvězda ještě vítězně stoupala, vítali ji výkřiky „Heil“ a nevšimli si krvavě rudých oblaků, z nichž se zvedla.

To jsou skutečnosti a to je jejich hodnocení. Snad mi bude dovoleno říci několik slov o ustanoveních Statutu. Použití slov „skupina“ nebo „organisace“ nepochybně předpokládá, že celek, o který jde, může být buď formálně organisován nacisty, nebo označen žalobou jako skupina skutečně existující. Tato skupina byla spojena pokyny, které dostala na velmi četných poradách, a dobrovolně spojena předáváním těchto zločinných rozkazů. Proto žádáme její odsouzení.

Pokud jde o říšskou vládu, chci pouze jasně vyjádřit, že britská žaloba znovu bez váhání žádá její odsouzení. Kromě toho bych se chtěl zabývat jen dvěma otázkami.

Mluvílo se zde o postavení těch známých nacistů, kteří vstoupili do vlády v roce 1933. Nevěděli-li některý z členů této vlády, jaké závazky na sebe bere dne 30. ledna 1933, pak velmi dobře to pochopil zajisté v březnu, kdy začalo pronásledování židů. Členové vlády to poznali ještě lépe v dubnu, kdy celý národ byl organisován k provádění bojkotu proti židům a kdy německý tisk oznamoval, že podle oficiálních údajů činí počet zatčených 20 000 osob. V červnu 1934 věděli, že vraždy jsou nástrojem politiky. V roce 1935 a 1936 věděli, že zahraniční kurs se jasně orientuje na možné nebezpečí války. Druhá otázka, kterou bych chtěl osvětlit, se týká pokusů obhajoby líčit zde věc tak, jako by ministři nebyli vůbec informováni o tom, co se děje. Mám za to, že vláda takto nepracuje. Ať je totalitní nebo demokratická, vždy má vláda co dělat s lidskými bytostmi. Život lidí neprobíhá v hermeticky uzavřených nádobách, jejich neobyčejně různé zájmy se navzájem úzce proplétají. I nejmocnější ministr musí počítat s tím — a s tím byl ochoten souhlasit i dr. Kubuschk ve své řeči — že jeho opatření se odráží v postupu jeho kolegů. Jinými slovy, musí vědět, co se děje.

Právě proto věděly osoby, které patří k této skupině, o tom, co se děje, spolupůsobily k tomu, zaujímaly nejdůležitější funkce a dostávaly od státu největší odměny za svou pomoc a podporu, — a proto dnes také žádáme odsouzení této organisace.

Snažil jsem se dokázat, že SD a gestapo tvořily součást nacistického státu. Jak se dalo čekat, potvrzují důkazy, které jsem uvedl, tuto skutečnost nejrůznějšími způsoby.

Ještě jednou zdůrazňuji, že se zcela připojuji k požadavku svých kolegů

na odsouzení těchto organizací a nehodlám se jinak dále zabývat otázkami s nimi spojenými.

Uvědomuji si jasně, že jednou z největších obtíží a nemalým nebezpečím v tomto procesu je okolnost, že ti z nás, kteří se během 9 měsíců den ze dne zabývali touto prací, jsou přesyceni hrůzami a nezpůsobili jich více přijímat. Shakespeare se pokusil vylíčit tento stav těmito paměti-hodnými slovy:

„Krev a vzrušení se stanou tak obvyklým zjevem a hrůzy tak všedními, že matky se budou jen usmívat, až uvidí, že jejich děti byly ve válce čtvrceny a pocit soucitu bude odstraněn zvykem působit zlo.“

Jen tehdy, až s odstupem budeme pohlížet na to, co během 40 týdnů denně procházelo před našima očima — jen tehdy pochopíme, že „vnitřní hněv a hrůzná občanská válka“, jejíž následky předvídal Marc Antonius, jsou jen maličkostí ve srovnání se skutečnostmi, které jsme my musili probírat.

Jde zde nejen o množství hrůz — třebaže pomocí těchto organizací bylo zabito 22 milionů lidí — ale právě o ráz jimi spáchaných zvěrstev, který vedl k plynovým komorám v Osvětimi nebo k masovému střílení židovských dětí po celém kontinentu, a který si činí nárok na to, aby byl nazýván civilisovaným.

Není jediné z těchto organizací, která by nebyla přímo zúčastněna na nejbrutálnějších vraždách, které se staly povoláním. Kdo může pochybovat o tom, že říšská vláda věděla o „euthanasii“ (usmrcení z milosti), která se praktikovala, aby se ušetřily hmotné zdroje Německa pro válku. Není pochyby o tom, že vrchní velitelství a hlavní štáb předávaly dále rozkazy, o nichž jste tak mnoho slyšeli a které konec konců znamenají prostou vraždu.

Sbor vedoucích nacistické strany měl účast na vraždění židů a na tom, že dělníci, zavlečení do otroctví, byli fyzicky ničení prací. Mně stačí jen říci slovo „SS“ a bez dalšího mi připadají na mysl zločiny. SS a gestapo spáchaly tyto zločiny, napomáhaly k jejich páchání a našly k nim důvody. SA připravovala své brance v pobaltských státech k tomu, aby vyhovovali požadavkům SA, a tento výcvik nesl své plody v kovenském ghettě a ve Vilenských jámách.

Bývalý prezident Woodrow Wilson kdysi řekl:

„Je nezbytné, aby státy, které se připojí k protiněmeckému svazku, předem věděly, s kým mají co dělat.“

Aby bylo možno očistit Evropu od nacistického zla, je třeba, abyste vy a celý svět věděli, čím jsou tyto organizace!

Je naší smutnou povinností pomoci vám k tomuto poznání. Když jsme tak učinili, pochybujeme někdy o tom, že se nám ještě někdy podaří odstranit puch smrti, ale jsme pevně odhodláni učinit vše, abychom tento

puch z Německa vyhnali, stejně jako zlého ducha, který jej vyvolal. Snad se zdá, že je nepřípustné, abychom my, právníci, kteří se považujeme jen za oporu společenských zákonů, přemýšleli a dokonce uvažovali o tom, co bychom chtěli vidět místo toho všeho? Ale chci vám sdělit přesvědčení právníka: Jsou věci, které jsou bezpochyby universální. K nim patří shovívavost, slušnost a dobrota. A právě proto, že máme za to, že nejdříve nutno vyčistit půdu, než mohou tyto ctnosti rozkvétat v míru, prosíme vás, abyste odsoudili tyto organizace, zosobňující zlo.

Až těmto ctnostem bude dána možnost kvésti na půdě, kterou vy vyčistíte, bude učiněn obrovský krok kupředu. Bude to krok na cestě k všeobecnému uznání toho, že šťastný pohled a tón, smích, který provází přátelství, něžnost a spokojené srdce nejsou výsadami jen jediné země. Jsou nesporně majetkem všeho lidstva.

Závěrečná řeč žalobce za USA Dodda

(Přenesena 29. srpna 1946) ³⁴

Pane předsedo! Od 20. listopadu 1945 konal Mezinárodní vojenský Tribunál téměř bez přestávky svá líčení. Těsnopisný záznam o zasedání činí za tyto dlouhé měsíce už více než 15 000 stran. Bylo předloženo více než 300 000 písemných výpovědí, asi 3000 listin a vyslechnuty výpovědi asi 200 svědků.

Toto velké množství důkazů, jak ústních, tak písemných, převážně německého původu, nade vši pochybnost dokázalo, že skutečně byly spáchány zločiny, projevující se ve zločinném spiknutí, ve vedení útočné války, v masových vraždách, v zavlečení na otrockou práci, v pronásledování z důvodů rasových a náboženských a v brutálním zacházení s miliony nevinných lidí. Čtyři mocnosti, které přednesly žalobu, mají za to, že individuální odpovědnost za tyto hrozné zločiny nese 22 obviněných, vyjmenovaných v žalobě.

Avšak tyto čtyři mocnosti, které vznášejí žalobu, zjistily, že těchto 22 obviněných nemohlo samo spáchat tyto neuvěřitelné zločiny, a uvedly také v žalobním spise nacistické organizace, které byly tím hlavním prostředníkem, s jehož pomocí a jehož prostřednictvím byly tyto zločiny spáchány. Tyto organizace, jejichž část byla nacisty založena a ostatní jimi nakaženy, byly oněmi skupinami, o které se obvinění opírali a s jejichž pomocí používali k uskutečnění svých zločinných cílů poslušného německého národa a jimi poražených národů Evropy.

Uvedené organizace se dělí na 2 skupiny. K první skupině patří ty organizace, které byly nacisty zvláště zřízeny a které neměly sobě podobných organizací před existencí nacismu a které neměly také v podstatě zákonných cílů. Tato skupina zahrnuje sbor politických vedoucích, SA a SS. Do druhé skupiny patří ty organizace, které v té nebo oné formě

³⁴ Podle zkráceného těsnopisného záznamu.

existovaly v době přednacistické, ale které byly nacisty nakaženy. Tato skupina zahrnuje říšskou vládu, OKW, hlavní štáb a gestapo.

Pokud jde o druhou skupinu, netvrdíme, že tyto organizace samy o sobě ve své podstatě byly zločinnými, říkáme spíše, že se staly zločinnými za panství nacistů. Nehledě k zvláštní povaze gestapa jako tajné policejní soustavy, bylo nejspodnější používat ho k zločinným účelům, a gestapo se stalo jedním z nejúčinnějších nástrojů nacistů při páchání zločinů.

Bylo by chybou pohlížet na organizace uvedené v žalobě jako na izolované, samostatně fungující skupiny osob, z nichž každá měla zvláštní, jen jí vlastní cíle a úkoly. Všechny byly částí, a to podstatnou částí policejního státu, plánovaného Hitlerem, který v rukou jeho kliky dosáhl nejdokonalejší formy dnešní doby, totiž absolutní tyranie. Tento policejní stát přinesl Německu teror a hrůzu a rozséval hrůzy a smrt v celém světě. Sbor vedoucích nacistické strany byl jeho tělem, říšská vláda jeho hlavou, jeho mohutnými rukama bylo gestapo a SA a když pochodoval Evropou, byly jeho nohama branná moc a SS. Právě Hitler a jeho tlupy vytvořily tento policejní stát a tento policejní stát přivedl Německo k hanbě a národy Evropy do záhuby.

Bylo by také chybou pohlížet na strukturu této policejní soustavy jako na něco náhodného anebo vidět v jejím růstu a rozvoji obvyklý politický zjev, protože spiklenci ji vytvářeli a vypracovávali od prvního dne. Nacističtí „staří bojovníci“ toužili po despotismu. Vytvořili SA původně jako soukromý oddíl silných mužů k utloukání politických protivníků a jako bič na židy. Vytvořili SS jako obávanou gardu pro führera a pro sebe. Když uchvátili moc, odstranili policii jako orgán ochrany a učinili policejní vyšetřování funkcí gestapa. Odstranili vše, co se podobalo svobodné vládě, a sami se prohlásili říšskou vládou s mimořádnou plnou mocí. Zradili nejlepší tradice vojenské etiky a nahradili vojáky „poslušnými nástroji“. Odstranili všechny ostatní politické strany a navlékli německému národu politickou svěřací kazajku ve formě sboru politických vedoucích.

Vezměte nacistickým spiklencům tyto organizace a nikdy by nemohli dosáhnout svých zločinných cílů. Vezměte jim SA a ztratili by vládu nad ulicemi; vezměte jim SS, a neměli by soustavy koncentračních táborů, vezměte jim gestapo a ztratili by prostředky k provádění nezákonných zatýkání a neomezenou možnost držet ve vazbě; vezměte jim říšskou vládu a byli by zbaveni poslušného zákonodárského orgánu; vezměte jim důstojníky a nemohli by tajně plánovat své útoky nebo vést válku...

Důkazy jasně dokazují, že 5 organizací, o něž tu jde,³⁵ jsou skupinami nebo organizacemi v tom smyslu, jak vykládáme tato slova ve Statutu,

³⁵ Žalobu proti šesté organizaci — OKW a generálnímu štábu — vznesl druhý americký žalobce generál Taylor.

t. j. každá z nich je seskupením osob, které jsou navzájem v určitém spojení, jež lze spatřovat v úsilí po společném cíli. Je naprosto jasné, že političtí vedoucí byli seskupením osob, jejichž spojení lze spatřovat v úsilí po společném cíli a ve vystupování jako skupina. Dostatečné množství důkazů o struktuře a funkcích sboru vedoucích nacistické strany lze najít v nacistických publikacích: „Organisační příručka NSDAP“, „Der Hoheitsträger“, v oficiálním časopise sboru vedoucích, v organisačním schematu politických vedoucích a strany samotné. Tato skupina, která měla asi 600 000 členů, měla zvláštní stejnokroj, měla zvláštní členský průkaz a používala nesčíslných zvláštních privilegií. Výraz „političtí vedoucí“ není námi vymyšlen k tomu, abychom dali zdání souvislosti určitému počtu jednotlivých osob, vykonávajících stejné, ale na sobě nezávislé funkce ve straně. Sama organisační příručka NSDAP charakterisuje všechny tyto stranické pracovníky jako něco jednotného a nazývá je „politickými vedoucími“. Kniha ukazuje hierarchickou soustavu organizace těchto stranických pracovníků a způsob, jímž byly pokyny automaticky předávány služební cestou až k nejnižším místům organizace a byly prováděny všemi členy této skupiny. Dále kniha ukazuje, že při plnění různých funkcí organizací byla do důsledku provedena zásada vůdcovství (führerprinzip). Všichni straničtí pracovníci byli spojeni stejnou přísahou bezvýhradné poslušnosti führerovi a všem jím jmenovaným vedoucím. Na každém stupni hierarchie se konaly pravidelné a časté porady a vyšší a nižší funkcionáři se pravidelně scházeli k projednávání různých problémů, spojených s usměrňováním své činnosti.

Sbor vedoucích byl dokonalou pyramidou, v níž každý kámen na každém stupni byl nutným k tomu, aby vše drželo pohromadě. Političtí vedoucí měli jediný společný cíl: Udržet a organisačně a ideologicky podporovat nacistickou stranu.

V žalobě se dokazuje, že „reichsregierung“ (říšská vláda) sestává ze tří kategorií osob: 1. z členů pravidelného kabinetu po 30. lednu 1933; 2. z členů rady ministrů pro obranu říše a 3. z členů tajné rady ministrů.

Tyto tři kategorie společně tvoří skupinu 48 členů, kterou obviňujeme pod titulem „reichsregierung“. Každá z těchto skupin zvlášť představuje určitý celek lidí, snažících se dosáhnout společného cíle. Pravidelný kabinet kterékoli vlády je nejjasnějším příkladem skupiny. V tom smyslu se pravidelný kabinet nacistického Německa neliší od podobných orgánů jiných vlád. Na počátku existence nacistického režimu se kabinet scházel často, a později, když porady se staly nepravidelnými, kabinet nadále vykonával svou funkci jako skupina tím, že vydával nařízení a zákony, při čemž osnovy navržených zákonů byly rozesílány všem členům kabinetu. Příklad tohoto postupu najde Tribunál v memorandu, které obviněný Frick poslal šéfovi říšské kanceláře. Tutéž souvislost a tutéž sjednocenou

funkci nacházíme v radě ministrů pro obranu říše, vytvořené v roce 1939. Tak jako v pravidelném kabinetu radili se členové této rady mezi sebou na poradách, které se fakticky konaly, jak je dokázáno zápisy z porad, v září, říjnu a listopadu 1939. Stejně jako pravidelný kabinet fungovala i tato rada prostřednictvím „oběžníkového řízení“, jehož charakteristickým příkladem je dopis dr. Lammerse, datovaný 17. září 1939 a adresovaný členům rady ministrů pro obranu říše.

Tajná rada ministrů, která byla poradním orgánem pro otázky zahraniční politiky a která sestávala z 8 členů, byla zřejmě jednotnou skupinou, jak vyplývá z nařízení, podle něhož byla zřízena. Sloučení těchto 3 kategorií pod jedním názvem „reichsregierung“ není pokusem vytvořit uměle souvislost mezi třemi oddělenými a nezávislými jednotkami. Ve skutečnosti tyto 3 orgány spolu tvořily jedinou skupinu v té míře, v jaké každý z nich zvlášť byl skupinou, ježto rada ministrů pro obranu říše a tajná rada ministrů byly ve skutečnosti výbory pravidelného kabinetu. Nařízení, podle nichž tyto 2 výbory byly vytvořeny, dokazují, že všichni jejich členové patřili k pravidelnému kabinetu. Pravidelný kabinet a jeho výbory byly spojeny nejen identitou svého složení, ale také společenskými akcemi, funkcemi a úkoly. Členové pravidelného kabinetu, kteří nepatřili k těmto výborům, byli přece jen přítomni na poradách rady ministrů pro obranu říše, jak vyplývá ze zápisu z těchto porad, a byly jim rozesílány osnovy nařízení, připravovaných radou ministrů. Tato skupina — kabinet a výbory, vytvořené z některých členů kabinetu, měla jediný společný cíl: vládnout Německu takovým způsobem, aby byly provedeny plány nacistických spiklenců.

Organisace SA, vytvořená v roce 1920, je jedním z nejprostších příkladů typu skupiny nebo organisace, jak o nich mluví ustanovení Statutu. Tato organisace byla definována německým zákonem jako součást strany, která byla samostatnou právníkou osobou a organizační příručkou NSDAP byla charakterisována jako zvláštní celek. Skutečnost, že měla členy, lze snadno zjistit. Počet jejich členů činil 1,5 až 2 miliony lidí. Byli spojeni společnými zásadami, nosili stejný zcela zvláštní stejnokroj, měli společné cíle a úkoly a vyvíjeli stejnou činnost. Společné cíle organisace SA, o jejichž dosažení se snažili všichni její členové, byly vyjádřeny v „Organisační příručce NSDAP“ takto: „Být nositeli železné vůle nacionálně socialistické.“ Podle téže stranické příručky měli členové této organisace vystoupit z jejich řad, jestliže přestali souhlasit s názory organisace SA, anebo jestliže již nebyli s to zcela plnit povinnosti uložené jim členstvím v SA.

Stejně jako SA byla i organisace SS bez jakýchkoli pochyb jednotnou organizací. Byla vytvořena zvláštním německým zákonem jako součást strany a byla samostatnou právníkou osobou. V „Organisační příručce

NSDAP“ je charakterisována jako „jednotná, pevně spojená bojová jednotka . . . , myšlenkově spojená společnou přísahou“.

Členství v této organizaci bylo možno s určitostí zjistit, při čemž počet jejích členů vzrostl koncem války přibližně na 600 000 lidí. To byli lidé, kteří vyhovovali jednotným požadavkům rasové ideologie. Nehledě k jejich četným funkcím a druhům činnosti, k četným oddělením, zařízením a formacím, byla to pevná jednotná organizace a jak Himmler vyhlášoval před gruppenführery dne 4. října 1938, byl to „jeden celek, jeden orgán, jedna organizace“. Měla samozřejmě svou vlastní uniformu a používala zvláštních privilegií, jelikož sledovala uskutečnění společných cílů nacistických spiklenců, počínaje zastrahováním sousedních států barbarskými činy politického, rasového a náboženského rázu a konče vedením útočných válek a hroznými odpornými zločiny proti lidskosti.

Již od počátku své existence považovali nacisté část policejních sil, nazvanou „gestapem“ nebo státní tajnou policií, za zvláštní skupinu, za zcela určitou jednotku, mající společné funkce. Cílem Göringova nařízení z 26. IV. 1933, podle něhož bylo v Prusku založeno gestapo, mělo být hlavně vytvoření jediného orgánu tajné politické policie v této zemi, izolovaného od ostatních pruských policejních sil, který jako nezávislá organizace by měl své vlastní úkoly a na který by se bylo lze zcela spoléhat. Tytéž příčiny byly důvodem k vytvoření obdobných skupin tajné politické policie s určitým personálem v jiných německých zemích. Opatření učiněná k tomu, aby všechny tyto skupiny vytvořily jedinou silnou tajnou politickou policii pro všechna území Německa, byla podrobně vyjmenována v nařízeních a zákonech, které byly soudu předloženy. Když byl v roce 1939 vytvořen RSHA — hlavní úřad říšské bezpečnosti —, nebylo gestapo rozpuštěno, nýbrž byl z něho vytvořen zvláštní oddíl tohoto ústředního úřadu, jak vyplývá ze schematu RSHA, které bylo předloženo jako listinný důkaz; a z výpovědí svědků Ohlendorfa a Schellenberga. Tito beze všeho odhadovali počet osob, které byly příslušníky gestapa, na 30 000—40 000.

V tomto řízení byly věci gestapa a SD projednávány společně, protože zločiny, kladené za vinu každé z těchto organizací, byly více méně spáchány jimi oběma. Žaloba obviňuje gestapo jako zvláštní a nezávislou skupinu nebo organizaci. Ve zvláštním odkazu zahrnuje žalobní spis SD do organizace SS jako část této organizace, jelikož SD vznikla jako část organizace SS a vždy zachovala ráz stranické organizace na rozdíl od gestapa, které bylo organizací státní. SD měla ovšem svou vlastní organizační strukturu, svůj nezávislý štáb, svoje služebny po celém Německu a v okupovaných územích a agenty ve všech zahraničních zemích. Měla 3—4 tisíce spolupracovníků z povolání, jimž pomáhalo tisíce dobrovolných informátorů, známých pod jménem „V-Männer“, a vyzvědači z jiných zemí. My však do počtu obviněných nepočítáme dobrovolné informátory,

kteří nebyli členy SS. Podobně nezahrnujeme do počtu obviněných ty pracovníky protivýzvědné služby, kteří byli převedeni do SD ke konci války, až na ty případy, kdy tito spolupracovníci protivýzvědné služby byli zároveň členy SS.

Tážeme-li se pak, kde bylo lze najít všudypřítomné příslušníky SD, nečiní nám odpověď na tuto otázku obtíží, ačkoliv některé výpovědi a projevy učiněné před soudem byly takové, že by soud mohly zmást. Před rokem 1933 bylo možno příslušníka SD najít vždy v hlavním úřadu SD u říšského vedoucího SS nebo v různých oblastních úřadovnách SD po celé říši.

V tomto období byla SD ve všech schemech a plánech struktury SS a ve všech vládních direktivách a nařízeních stále nazývána oddělením SS.

V tomto období byla SD oddělením politické protišpionáže SS, strany a vlády a dodávala tajné politické informace výkonným orgánům strany a státu, a to hlavně prostřednictvím gestapa. Po roce 1939 objevují se příslušníci SD v III. a IV. odboru RSHA, v různých oblastních úřadovnách SD uvnitř Německa a v okupovaných územích, jakož i v einsatzgruppách bezpečnostní policie a SD a v oblastech bezprostředně za frontou.

Během projednávání případu organizací vznikly také některé nejasnosti, pokud jde o vymezení činnosti RSHA, WVHA, oddělení, vedeného Eichmannem a einsatzgrupp. RSHA byl oddělením SS a zásadně všichni jeho spolupracovníci byli členy SS. Šéfem RSHA byl obergruppenführer SS Kaltenbrunner. Kromě SD, která vždycky byla formací SS, zahrnoval tento úřad také gestapo a říšskou kriminální policii, které byly státními zařízeními. Právě proto byl RSHA považován za úřad říšského ministerstva vnitra. WVHA byl dalším charakteristickým oddělením SS. Šéfem WVHA byl obergruppenführer SS Pohl, který vedl správu koncentračních táborů a vykořisťování vězeňské práce.

Eichmannovo oddělení neexistovalo jako takové. Eichmann byl jen šéfem toho oddělení gestapa, kterému byly svěřeny záležitosti církví a židů. Právě toto oddělení gestapa mělo hlavní odpovědnost za internování židů z celé Evropy a za jejich evakuaci do koncentračních táborů. Tak zvané oddělení Eichmannovo nebylo více závislé na gestapu než kterýkoli jiný úřad podřízený Müllerovi. Einsatzgruppy bezpečnostní policie a SD — máme za to, že je velmi důležité stále mít na mysli celé znění jména těchto skupin — byly oddíly bezpečnostní policie a SD, činné těsně v týlu armády za frontou.

Jakmile byla dostatečně zajištěna policejní kontrola v nově obsazených územích, byly pohyblivé einsatzgruppy staženy a staly se oblastními služebnami pod veliteli bezpečnostní policie a SD v okupovaných územích. Einsatzgruppy byly částí úřadu bezpečnostní policie a SD — RSHA a jako takové byly částí SS, při čemž příslušnost einsatzgrupp k této organizaci

byla neúplná potud, že někteří pracovníci RSHA, přidělení k těmto skupinám, nebyli členy SS.

V roce 1939 byly hlavní úřadovny SD a gestapa začleněny do RSHA, avšak SD si za celého tohoto období zachovala svůj nezávislý statut.

Žaloba bezpochyby prokázala, že tyto organizace jsou „skupiny“ nejen podle kritérií, které si vytyčila sama žaloba, ale také podle pravidel zdravého rozumu a praktických zkušeností.

Příslušnost ke sboru vedoucích byla nesporně dobrovolná, nikdo nebyl nucen vstoupit do NSDAP, a ještě méně — zaujmout vedoucí místo v nacistické straně. Nepochybujeme o tom, že mnozí se přidali ke sboru vedoucích z důvodů obchodních, sociálních nebo jakýchkoli jiných osobních důvodů. Tyto důvody vysvětlují snahu snadno vytlouci politický kapitál, nejsou však zákonným donucením.

Nikdo nebyl mobilisován do říšské vlády. Nejen to, někteří z jejích členů dokonce odstoupili, když jejich názory se ocitly v rozporu s jejími cíli a úkoly. Schlegelberger odstoupil pro zásah do nezávislosti soudců; Schmidt resignoval, protože byl přesvědčen, že Hitlerova cesta vede k válce, Eltz von Rübénach odstoupil pro Hitlerovu politiku, namířenou proti křesťanským církvím.

Většina nacistů se velmi snažila o dosažení místa ve vládních sférách, které znamenalo dosažení titulu a lesku. Soupeření v boji o dosažení vládních míst bylo velmi houževnaté a proto jsou prostě směšné všechny pokusy směřující k tomu, aby bylo zabráněno prohlásit tuto skupinu za zločinnou proto, že její členové byli do této skupiny zavlečeni násilím.

Vstup do SA byl natolik prost jakéhokoli prvku donucení, že organizační příručka NSDAP, vydaná v roce 1934, stále ještě vyzývala příslušníky SA, aby vystupovali z řad organizace, jestliže mají pocit, že nesouhlasí s jejími cíli a ideologií a nemohou plnit všechny jim uložené povinnosti. Členové nacistické strany nebyli nuceni vstoupit do SA. Kontrola a kázeň, jimž členové SA uvnitř organizace byli podřízeni, nemají nic společného s dobrovolnou povahou samého členství. Dobrovolné podřízení se člena SA vedení SA není totéž jako vynucený a nedobrovolný vstup do řad organizace.

Uchazeči o vstup do SS byli nejen dobrovolníky, ale k tomu ještě museli vyhovovat velmi přísným požadavkům, což ilustruje příručka pro vojáky SS; bylo také požadavkem Himmlera zachovávat zásadu dobrovolnosti při podávání žádostí o přijetí za člena organizace, jak to vyjádřil ve svém dopise Kaltenbrunnerovi v roce 1943. Organizace SS sama sebe označovala za elitní oddíl, oznamovala, že odmítá přijímat do svých řad uchazeče, kteří nevyhovují rasovým, biologickým a ideologickým požadavkům, a prohlásila jasně, že pro přijetí za člena této organizace se vyžadují mimořádné vlastnosti. Takto se chvástal Himmler před armádou: „Jestli se

mně podaří podchytit v jedné organizaci co nejvíc příslušníků německého národa, kteří z valné části jsou nositeli této žádoucí krve a donutit je k vojenské poslušnosti, naplnit je poznenáhlu vědomím hodnoty krve a celou ideologií z toho prýštíci, pak by se nesporně podařilo vytvořit skutečně elitní organizaci, která by odolala každému náporu.“

Na „elitě“ se žádalo, aby dokázala svůj nordický původ. Uchazeč, který byl důstojníkem, musel prokázat původ od roku 1750, a řadový uchazeč od roku 1800. Kromě toho byly uchazečům kladeny mimořádné požadavky co do výšky a nordického zevnějšku. Každý uchazeč „elity“ byl velmi pečlivě prověřován po stránce politické a ideologické. Je charakteristické, že prokazatelně ještě v roce 1943 zůstaly v účinnosti tyto rasové a ideologické požadavky, dokonce i pro vstup do zbraní SS. Bylo zde tvrzeno, že tato organizace jako celek nebyla dobrovolná, protože za posledního beznadějného stadia války byli někteří muži povoláni ke zbrání SS. Ti, kdož skutečně byli nuceně povoláni do zbraní SS, mohou příslušné obhajoby uvést při projednání jejich věci. My však zdůrazňujeme, že donucení, ke kterému se uchýlili v posledním šíleném úsilí odvrátit pohromu v posledních dnech války, nemění podstatu skutečnosti, že členství v této organizaci bylo vcelku dobrovolné. Ať byl vykonáván jakýkoli nátlak ke zvýšení počtu členů této organizace, vznikla tato jako dobrovolná organizace a zůstala většinou dobrovolnou organizací, doplňovanou na základě přísného výběru.

Jako část organizace SS sestávala organizace SD z esesáků zvláštních vlastností. Činy členů této organizace ilustrují lépe než co jiného povahu těchto zvláštních vlastností, protože zápis soudního řízení v této věci je naplněn hrůznými líčeními o těchto činech. Příslušník SD byl prostě nadesesákem. Bylo-li členství v SS v zásadě dobrovolným, jak tvrdíme, vyplývá z toho jasně, že členství v SD bylo také dobrovolné.

Gestapo bylo vždy státní organizací, částí vládního aparátu, podobnou v každém směru jiným částem vládního aparátu. Při posuzování otázky dobrovolné povahy členství musí všechny ostatní úvahy ustoupit před zásadním zjištěním, že gestapo bylo orgánem státu. Bylo-li členství v gestapu nucené, pak bylo členství v pořádkové policii, v bezpečnostním úřadu a ve finančním úřadu také nutně nucené. Je správné, že mnozí spolupracovníci dřívějšího policejního aparátu v různých spolkových zemích byli převedeni do gestapa, když po uchvácení moci bylo vytvořeno gestapo. Nebyli však zákonným způsobem donuceni vstoupiti do gestapa. Jak prohlásil svědek Losse, který podal písemnou výpověď pod přísahou za gestapo (cituji): „V případě odporu museli počítati s tím, že budou propuštěni bez pense a že se tím stanou nezaměstnanými“.

Svědka Schellenberg vypověděl, že noví členové gestapa byli přijati podle zásad dobrovolnosti. Kterýkoli z nich mohl resignovat a hledat si práci

u jiných státních úřadů anebo funkci mimo státní službu. Aby se někdo stal spolupracovníkem tajné státní policie, musel se o to ucházet stejně jako u každého jiného státního úřadu. Svědek Hoffmann, vypovídaje před zástupci, prohlásil, že se ucházel o místo u tří státních úřadů, z nichž jedním bylo gestapo. U gestapa byl přijat a tak se stal spolupracovníkem této organizace. Nic nebránilo spolupracovníkovi gestapa, aby se vzdal místa, jestliže nesouhlasil s cíli, činností a metodami organizace. Svědek Tesmer vypověděl před zástupci, že kdyby byl kterýkoli důstojník odmítl vykonat zločinný příkaz, byli by ho pravděpodobně degradovali. Dokonce po vypuknutí války, když všichni spolupracovníci vládních úřadů byli více méně přikováni na svá místa, měli spolupracovníci gestapa možnost resignovat. Sám svědek Tesmer opustil gestapo za války, a svědek Straub vypověděl, že spolupracovník gestapa se mohl vzdát místa, ale riskoval, že bude poslán na frontu k aktivní vojenské službě. Bezpochyby v právnickém slova smyslu nebylo toto donucením. Škody, které hrozily spolupracovníkovi politické policie pro případ, že se vzdá místa, jako na příklad ztráta služebních let a nároku na pensi, mohly být rozhodným faktorem pro ty, kdož zůstali u gestapa; tyto argumenty však nelze za žádných okolností považovat za zákonné donucení, které by ospravedlňovalo ty, kteří zůstávali ve službách organizace, jejíž zločinný ráz byl tak smutně proslulý. Zřejmě bylo několik případů, že pracovníci tajné polní policie byli později převedeni z armády do gestapa. V takových případech tito jednotlivci, odvolávající se na vojenské rozkazy, mohou tyto uvést jako důvod obhajoby co do zločinů, spáchaných gestapem v době, kdy oni patřili k této organizaci. Avšak to jsou jednotlivé případy, ke kterým lze přihlížet k ospravedlnění při pozdějších soudních řízeních. Nemohou však nijak změnit základní ráz gestapa jako jednoho ze státních zařízení, kde nebyl nikdo více nucen ke vstupu a kde při odchodu nebylo značnějších zákonných překážek než u kteréhokoliv jiného státního zařízení.

Od okamžiku založení nacistické strany v roce 1920 do konce války v roce 1945 používali spiklenci těchto organizací k provádění svých plánů, každá z nich spáchala jeden nebo více zločinů, uvedených v článku 6 Statutu a měla účast na společném spiknutí. Sbor vedoucích nacistické strany se objevil na scéně jako první z organizací. Dalším krokem bylo založení polovojenské organizace SA v roce 1920, jejímž cílem bylo násilně uchvátit pro nacistickou stranu vedoucí místo na politickém kolbišti. Z vybraných mužů této skupiny byla vytvořena v roce 1925 fanatická organizace SS. Měla zaujmout místo SA v době, kdy tato byla zakázána a pak společně s ní připravovat půdu pro revoluci. Při uchvácení moci v roce 1933 zaujala své místo ve spiknutí další organizace — říšská vláda. Držící vládu ve svých rukou, pospíšili si spiklenci s potlačením veškeré možné opozice a k tomu účelu vytvořili gestapo a SS.

Když zajistili vnitřní bezpečnost, opatřili si možnost provádět své expanzivní plány pomocí svého posledního nástroje — vojenské skupiny. Každá z těchto organizací byla nezbytná pro úspěšné provedení cílů spiknutí: sbor politických vedoucích, aby vedl a kontroloval stranu, s jejíž pomocí byla uchválena politická moc, SA a SS, aby se násilím postavily proti politickým odpůrcům a aby — po roce 1933 — upevnily nacistickou kontrolu nad Německem nezákonnými akcemi; vláda, aby vydala a provedla zákony nezbytné k zajištění další existence režimu; gestapo a SD k vypátrání a potlačení vnitřní oposice, a servilní vojenská skupina, aby připravila a uskutečnila územní expansi útočnými válkami.

Každá z těchto organizací hrála dále životně důležitou úlohu na svém úseku spiknutí. Program nacistického režimu vyšel z nacistické strany. Hitler prohlásil v roce 1933: „Není to stát, který nám dává rozkazy, my jsme to, kdož rozkazujeme státu“. A později, v roce 1938, prohlásil Hitler: „Nacionální socialismus má v rukou celé Německo; má je v rukou úplně a výlučně od toho dne, kdy jsem před 5 lety opustil dům na Wilhelmsplatzu jako říšský kancléř.“

Sbor politických vedoucích vypracoval politickou linii této strany. Sbor politických vedoucích držel stranu pohromadě. Sbor politických vedoucích svou hierarchií führerů, odstupňovanou až dolů k blockleiterům, kteří kontrolovali skupiny po 40 domácnostech, držel obyvatelstvo pevně ve svých drápech. Každý ze zločinů uvedených v žalobě je zločinem spáchaným vládní soustavou, kterou kontrolovala strana; a právě sbor politických vedoucích vládl stranou a řídil její činnost.

Zatím co nacistická strana prostřednictvím sboru politických vedoucích dávala rozkazy státu, proměnila vláda — zákonodárné, výkonné a správní jádro státu — tyto rozkazy v zákony. Tak, jak sbor politických vedoucích řídil činnost strany, řídila vláda činnost státu. Každý ze zločinů námi prokázaných je zločinem nacistického státu a vláda byla nejvyšší instancí politické kontroly a řízení v nacistickém státě.

Avšak politika a zákony nestačí. Musí být uplatněny a provedeny. Čtyři další organizace byly výkonnými orgány strany a státu. Provádění zákonů, vypátrání, zatýkání, věznění a vyhlazení odpůrců nebo možných odpůrců bylo věcí SD, gestapa a SS a celého aparátu koncentračních táborů. Těsná souvislost mezi SD a gestapem a důležitá úloha SD při výběru místních nacistických funkcionářů je dokázána písemnými výpovědmi svědka obhajoby Karla Weise, který prohlásil, že SD prověřovala všechny funkcionáře politické policie, než byli přijati u gestapa. SD porušovala tajemství voleb v Německu a podávala zprávy o tom, jak voliči hlasovali při tajném hlasování.

Když z politických důvodů bylo třeba, staly se polovojenské organizace SA a SS základem mohutné německé armády a nejvyšší vojenští vedoucí

vypracovali plány pro tyto armády. Když šlo o vyhlazení obyvatelstva poražených oblastí, o jeho deportaci na otrockou práci a o konfiskaci jeho majetku, musely OKW a SS ve spolupráci s gestapem plánovat společné akce k provedení těchto opatření.

Tak strana plánovala, vláda vydávala zákony, ale SS, SA, gestapo a vojenští vedoucí je prováděli. Jak se to vše provádělo, vidíme, když řadu nejvážnějších zločinů, uvedených v žalobě, probíráme se zřetelem k účasti těchto 5 organizací na páchání každého z těchto zločinů.

Základní požadavky programu agrese lze najít v 25 bodech programu nacistické strany, který Hitler proklamoval v roce 1920 a který prohlásil za nezměnitelný. Obsahoval požadavek sjednocení všech Němců ve Velké německé říši, odmítnutí splnění Versailleské a St. Germainské smlouvy, požadavky na území a kolonie a na vytvoření nacionální armády. Stanovy strany ukazují, že tento program byl každému politickému vedoucímu zákonem a dogmatem. Všichni příslušníci sboru politických vedoucích byli povinni řídit se těmito zákony a šířit toto učení.

Již v dubnu 1933 vytvořila vláda nařízením z členů vlády říšskou radu pro obranu, jejímž úkolem bylo připravit zemi k válce. V říjnu 1933 vyhlásila vláda vystoupení Německa ze Společnosti národů a z odzbrojovací konference. Půl druhého roku později, v březnu 1935, obnovila brannou moc a vyhlásila zavedení všeobecné branné povinnosti. Další přípravou vlády k válce bylo vydání tajného neuveřejněného zákona o obraně říše v květnu 1935, o jmenování generálního zmocněnce s nejširší pravomocí pro otázky válečné ekonomie a usnesení, že tento zmocněnec zahájí svou činnost ihned, ještě za míru.

V únoru 1938, v předvečer přepadení Rakouska, byla zřízena druhá součást vlády — tajná rada ministrů, jež měla být Hitlerovým poradním orgánem v oblasti zahraniční politiky. Zvláště obviněný von Neurath, předseda této rady, podnikal diplomatické kroky, aby ospravedlnil a omluvil tento agresivní akt. Po skončení uchwácení Rakouska provedl právě tento sbor jeho připojení k říši.

Šest měsíců později vláda dalším tajným a neuveřejněným zákonem zřídila „sbor tří zmocněnců“, jehož úkolem bylo mít kdykoli připraveny podrobné plány a dispoice pro náhlou válku bez předchozího vypovězení války. V listopadu 1938 vydala vláda zákon, který stanovil začlenění tak zvané sudetské oblasti do Německa.

Tribunál si vzpomene na zasedání říšské rady obrany v červnu 1939, na němž byly ukončeny přípravy k nastávající válce a schváleny podrobné plány, jako na př. plán k nasazení válečných zajatců a vězňů z koncentračních táborů do válečné výroby, plán na zavedení pracovní povinnosti žen za války a plán odvezení statisíců dělníků z protektorátu a jejich umístění v barácích.

V srpnu 1939, v předvečer přepadení Polska, byla z členů vlády vytvořena rada ministrů pro obranu říše — třetí součást reichskabinetu, jako pracovní skupina k uskutečnění zákonodárných a výkonných funkcí za války. Od té doby právě tato část říšské vlády, dokonce více než sama vláda, vydávala většinu zákonů, týkajících se vedení války, ovšem za účasti a s vědomím všech členů pravidelného kabinetu.

V době, kdy takto vláda s hlediska právního a administrativního prováděla přípravy k agresí, jiné organizace se činně zabývaly příslušnými přípravami s tímž cílem. Aby byl národ připraven k válce, bylo nutno jej psychologicky vychovávat v duchu militarismu a agrese a vytvořit mohutnou armádu. SA se cele věnovala dosažení tohoto cíle.

V roce 1933 usilovně prováděla propagandistickou kampaň za vrácení kolonií, za „životní prostor“, dožadujíc se také porušení Versailleské dohody, falešně připisovala sousedům Německa agresivní cíle a záměry a šířila jiné, nyní všeobecně známé novinářské kachny strany. Téměř současně začala s prováděním programu výcviku německé mládeže podle požadavků moderní války a to z počátku tajně, později, když se cítila dostatečně připravenou a byla přesvědčena o tom, že je jista před zásahem zvenčí, otevřeně.

Avšak SA se neomezovala jen na přípravná opatření. Když začaly první agresivní akce proti Rakousku, pochodovaly jednotky SA ulicemi Vídně a zmocnily se nejdůležitějších vládních budov. V době uchvácení t. zv. sudetské oblasti vytvořila SA část Henleinova freikorpsu a zajišťovala jeho zásobování a vyzbrojení.

Činnost SS byla podobná činnosti SA a byla dokonce širší. Jako SA byla polovojeuskou organizací již před rokem 1933; jako SA měla účast na agresí Rakouska a na spiknutí k podmanění Československa s pomocí Henleinova freikorpsu. Její činnost se v těchto případech liší od činnosti SA jen v tom, že hrála úlohu důležitější. Její pravidelné bojové jednotky se spojily s armádou při pochodu do t. zv. sudetské oblasti a do Čech a Moravy a také za vpádu do Polska. Jeden z jejich hlavních úřadů, úřad pro repatriaci zahraničních Němců — byl střediskem řídícím činnost pátých kolon.

SD za vedení říšského vedoucího ŠS udržovala vyzvědačskou síť po celém světě a její agenti vyvíjeli vyzvědačskou činnost v USA ještě předtím, než Německo vypovědělo USA válku. Největší složka SS, zbraně SS, byly vytvořeny a vycvičeny k jedinému cíli, k vedení války a účastnily se jako armáda SS operací ve všech stádiích války na východě i na západě. Hanebná historie zvěrstev, která páchaly během války, úplně stačí, a není třeba ji doplnit dalšími skutečnostmi. Gestapo a SD byly zapleteny také do páchání zločinů proti míru.

Dokonce incident, který byl záminkou pro napadení Polska a tím pro

začátek celé války, byl inscenován gestapem a příslušníky SD. Myslím na inscenované přepadení vysílačky v Hlivicích Poláky; vězňové koncentračních táborů byli převlečeni do polských uniforem, zabiti a ponecháni jako důkaz přepadení se strany Poláků, aby Hitlerovi byla dána možnost ospravedlnit přepadení Polska. Není ovšem pochyb o tom, že klika vojáků z povolání plánovala všechny agrese, počínaje militarisací Porýní v roce 1936 a konče přepadením Sovětského svazu v roce 1941, a že na nich měla účast.

Německo mohlo vést tyto agresivní války jen za využívání milionů zotročených dělníků, a provádění programu využívání otrocké práce bylo možné jen s pomocí těchto organizací. Sauckel byl hlavním otrokářem, avšak on musel mít v rukou milion bičů členů strany, aby uskutečnil své nemilosrdné požadavky. SS, gestapo a SD z jeho příkazu přivlekly podvodem nebo násilným odvlечením do říše cizí otroky, při čemž nemilosrdně krutě trhaly rodiny, mučily a vraždily a páchaly žhářství.

Příslušníci sboru politických vedoucích byli ve spolupráci s nacistickou „pracovní frontou“ a s průmyslovými vůdci při přijímání těchto nešťastníků Sauckelovými zmocněnci. Říšští a oblastní političtí vedoucí spolupracovali a pomáhali při ubytování, stravování a hlídání těchto nešťastníků, dále při vypracování norem omezujících jejich volnost, a věnovali jim méně pozornosti a péče, než bývá věnována dobytku. Gauleiteri ve své funkci říšských komisařů obrany transportovali tyto otroky z příkazu Speera a Sauckela za nehorázných podmínek v uzavřených vagonech z přijímacích táborů do zbrojních závodů, kde jako chycená zvířata byli podrobováni nelidskému ponižování a museli pracovat až k smrti. Byla jim odpírána lékařská pomoc a dokonce nejprostší léky. Nebyli považováni za hodné žít v selských domech. Jejich životní podmínky byly horší než bývají v lepší konírně.

S bezohledností, která by byla neuvěřitelnou i při zacházení s dobyt看em, byla vydána nařízení o provádění potratů u těhotných dělnic. Tato nařízení byla zasílána všem gauleiterům a kreisleiterům a jejich aparátu. Dozor nad nimi mělo gestapo a SD. Koncentrační tábor hrozil těm, kdož ztratili nervy a nemohli se rozhodnout ke spáchání těchto zvěrstev. K žádosti Speera používali gauleiteri válečných zajatců k otrocké práci a Rosenbergovi nohsledj ve východních oblastech, povzbuzeni Sauckelovými požadavky, chytali a odvlékali do otroctví nové miliony dělníků; armáda používala tisíců lidí k budování válečných opevnění a k válečné výrobě a Keitel prováděl Hitlerovy rozkazy a učinil ze zajatců, zajatých v čestném boji, stroje na výrobu válečných výrobků.

Nenasytný Göring žádal zotročené válečné zajatce pro průmysl, vyrábějící výzbroj pro letectvo a opětovně žádal provedení rozkazů vydaných v rozporu s přijatými pravidly o vedení války. Jeho náměstek Milch pláno-

val nucené nasazení ruských zajatců k obsluze protiletadlových baterií. Strádání, ponižení a záhuba, to bylo oficiálním účelem práce, k níž nutili vězně koncentračních táborů, řízených orgány SS. Je zcela jasné, že to vše se dělo přímo s vědomím a schválením vlády, jelikož provádění celého tohoto programu postavilo Německo před nové problémy. Tak trpěli otroci obklopeni německým obyvatelstvem, tisíce jich bylo vydáno naprosté libovůli sedláků nebo nasazeno na práci ve velkých a malých podnicích, až konečně v posledním období války pod tlakem svízelné válečné situace a toliko pro zesílení válečného úsilí, byla sama nacistická vláda donucena vydat rozkaz k zastavení násilných opatření proti těm, kdož byli v jejich rukou.

Nelze docenit mimořádný význam tohoto rozkazu. Z formulace samého rozkazu jasně vyplývá, že zvěrstva vůči otrokům byla politikou státu, prováděnou německým národem. Toto je důkaz, který usvědčuje celý německý národ. To je s našeho hlediska jeden z nejdůležitějších dokumentů tohoto procesu a nelze než se pohoršit nad tím, že pochází od kanceláře strany a od hlavního úřadu říšské bezpečnosti — od dvou vysokých státních orgánů. Byl adresován a rozšiřován písemně všem politickým vedoucím až po ortsguppenleitery a ústně mezi nejširší vrstvy německého obyvatelstva.

Rozsah zločinů na židovském národě je příliš velký, než aby jej lidský rozum mohl pojmout. Všechny naše životní zkušenosti se tomu vzpírají. Mrazí nás při zprávě o jedné brutální vraždě, náš rozum odmítá chápat spáchání několika odporných zločinů, ale když před námi vyvstávají úžasné zločiny v masovém rozsahu, nemůžeme v sobě najít patřičnou reakci. Nemůžeme prostě přijmout jako skutečnost šest milionů vražd.

Víme, že obviněné organizace sdílí odpovědnost za všechny možné zločiny na židovském národě. Víme, že zlí duchové nacistického spiknutí věděli, jak v národě vypěstovat nenávist. Začali tím, že jménem sboru vedoucích napsali do programu strany, že jen představitelé germánské rasy mohou být občany. Takto položili základy k tomu, aby zbavili židy v Německu lidských práv.

Pak tentýž sbor politických vedoucích zahájil kampaň pomluv o celém židovském národě. Osobní neúspěchy jednotlivců, starosti, zklamání, obavy — vše se dávalo za vinu židům. Po celé říši byly založeny protižidovské výbory za vedení různých politických vedoucích, a pod vedením gauleitera Streichera začali členové strany kampaň násilí proti židům, rozkrádali jejich majetek a zničili právě zde, v Norimberku, synagogy. Pak došlo v noci na 10. listopadu 1938 k odporným událostem, k nimž podněcoval Goebbels — šéf propagandy strany, a které byly spáchány s pomocí sboru politických vedoucích a SA.

V letech rozvoje tohoto hnutí nenávisti byla vydána celá řada diskriminačních zákonů, omezujících volnost pohybu židů a sledujících cíl židy

ponižovat a potupit. Velký počet těchto zákonů, vydaných říšskou vládou, byl předložen jako důkaz v této věci. Nacisté přešli rychle k novým zvěrstvům, spojili evakuace židů s jejich uvězněním v německých koncentračních táborech, a dosáhli největšího úpadku, když říšská vláda navrhla, aby byli sterilisováni i položidé.

S cynickou chladnokrevností a sadismem nařídila vláda, jak nutno postupovat u těchto položidů a předložila svůj návrh v této věci Hitlerovi k definitivnímu schválení. Členové SA byli mezi prvními, kdož se dopouštěli násilí a ukrutností na židovském obyvatelstvu Německa. Svědek Severing prohlásil Tribunálu při své výpovědi, že od roku 1921 prováděla SA organisovaný teror proti židům. Když tito pouliční hrdlořezové se definitivně vypořádali se svými pravidelnými politickými odpůrci, našli nový terč pro své klacky a karabáče a nový předmět pro své perversní choutky.

Utlačování, persekuce, diskriminace a ukrutnosti, které prováděl sbor politických vedoucích, říšská vláda a SA, byl jen začátkem hrozného osudu, který nacisté přichystali židům.

Tak byla připravována půda pro hrozné činy gestapa, když i tato organisace se objevila na scéně. Tito tajní policisté vstoupili na scénu s metodami tajuplnosti středověkých příšer. Třesoucí se židé byli uprostřed noci vytahováni z postelí a dopravováni do koncentračních táborů, dokonce bez nejmenšího obvinění. Rodinní příslušníci těchto židů velmi často se probudili a nenašli doma své nejbližší. Tak zmizelo tisíce židů, o nichž už nikdo více neslyšel a které už nikdo více nespatriil.

A nyní rodinní příslušníci, kteří to přežili, hledají se srdcem přeplněným bolem po celé Evropě stopy svých příbuzných nebo nějakou zprávu o jejich osudu. Bohužel vede toto hledání většinou k dokumentům Tribunálu, k dokumentům ukořistěným u SS, SD a gestapa, a ke knihám se seznamy těch, kdož umřeli v plynových komorách a byli pohřbeni v masových hrobech a spáleni v krematoriích.

To bylo tehdy, kdy nacisté ovládli velkou část střední Evropy. Opojení svými úspěchy, naduti předčasnou sebedůvěrou a spoléhající ve svou schopnost ovládat celý kontinent, zanechali vůči židům Německa vší přetvářky a otevřeně prohlásili, že jsou předurčeni k záhubě. Židé měli být smetení s tváře Evropy, nikoli cestou emigrace, nikoli cestou masového přesídlení, ale vyhlazením.

Göring nařídil Heydrichovi jako šéfovi bezpečnostní policie a SD, aby vypracoval plán „celkového řešení“ židovské otázky v oblastech pod německou okupací. Heydrich, šéf bezpečnostní policie a SD, dal z příkazu Göringa gestapu pokyn k zavraždění všech židů, jichž nebylo možno využít pro otrockou práci.

Příslušníci gestapa za Eichmannova vedení vpadli do okupovaných území

a s pomocí místních činitelů bezpečnostní policie a SD zahnali všechno židovské obyvatelstvo Evropy do koncentračních táborů a do vyhlazovacích táborů.

Se stejnou krutostí přešli nacisté od Göringova „celkového řešení“ k Hitlerovu „konečnému vyřešení“. To byla nejodpovědnější část programu a nikdo jiný než šéf SS Himmler nemohl vykonat tuto nečestnou misi. Jeho špinavým rukám a rukám jeho pomocníků z řad SS bylo svěřeno toto nařízení o úplném vyhlazení židů. Se zápalem se věnoval tomuto dílu. Jemu podřízení příslušníci SS, zkušení a prověřeni ve varšavském ghettu a při očištění Haliče od židů, byli ochotni přistoupit ke splnění těchto zdokonalených vyhlazovacích plánů.

S příkazem, který Hitler dal Himmlerovi do rukou, zřídil katan SS Höss největší jatky v dějinách lidstva. 2000 lidí umíralo současně v těchto zdokonalených jatkách. Po celé Němci okupované Evropě, v továrnách SS, zřízených podle Hössovy konstrukce, která byla vyzkoušena v Osvětimi, rdousili židy plynem a spalovali jejich mrtvoly v pecích, které byly stavěny v polokruhu, aby tak byla zvýšena jejich produktivita. Tak umožnily SS Himmlerovi, aby mohl prohlásit ve své řeči v Poznani:

„Chci se zde se vši otevřeností zmínit také o kapitole velmi těžké... Myslím tím evakuaci židů, vyhlazení židovské rasy... Je to slavná stránka v našich dějinách...“

Když válka v Evropě skončila, ustrnul svět a s pocitem odporu se odvrátil od tohoto zločinu — zločinu, který nikdy nemůže být plně pochopen, plně vysvětlen a nikdy přiměřeně odčiněn. Lidstvo si pomalu zvyká přijímat tyto zločiny jako smutnou skutečnost, která se stala. Ale to ještě nebylo vše, neboť nacisté svou propagandou šířili jed rasové a náboženské nenávisti do duší velké části evropského obyvatelstva a značné části obyvatelstva světa.

Nebylo ještě obnoveno normální zdraví střední Evropy, jelikož příliš dlouho otravovaly potůčky pomluv z kanálů nacismu mnohé prameny lidského nadšení, a bacily nenávisti a neshovívavosti otrávil jejich vody. Mnohým pokolením bude zapotřebí mravního a ideového ozdravení, než bude definitivně odstraněn nacistický mor. Tak přežije zločin zločince — tyto obviněné a tyto zločinné organizace.

Přechod od krutého zacházení s politickými odpůrci a s rasovými a náboženskými skupinami k zneužití a vraždění válečných zajatců, k porušení pravidel o vedení války nebyl těžký pro členy uvedených organizací. Tyto delikty byly důsledkem agresivních cílů války, za niž nese přímou odpovědnost říšská vláda. Historie nezákonného zacházení s vojáky zajatými v čestném boji je Tribunálu příliš dobře známa, než aby bylo nyní třeba podrobnějšího probírání.

Avšak není zbytečné připomenout, že právě říšští vedoucí Goebbels

a Bormann, kteří vystupovali jménem sboru politických vedoucích nacistické strany, byli iniciátory lynčování spojeneckých letců německým obyvatelstvem. Tuto barbarickou politiku prováděl sbor politických vedoucích nacistické strany v době, kdy vojenské jednotky SS bezdůvodně vraždily válečné zajatce na všech úsecích fronty.

Gestapu a SD byla uložena hlavní odpovědnost za provedení barbarického Hitlerova rozkazu z 18. října 1942 s pozdějšími dodatky, které nařídily popravení leteckých komand a parašutistů bez souzení a vyšetřování. Lze snad zapomenout, že po celou válku gestapo prohledávalo tábory válečných zajatců a vyhledávalo tam židy a komunisty, kteří pak byli chladnokrevně a záměrně vražděni? A opět právě gestapo posílalo zajaté důstojníky, kteří uprchli a znova upadli do zajetí, do smutně proslulého tábora v Mauthausenu, aby byli zastřeleni strážemi SS podle výnosu „střela“.

Tribunál si vzpomene na dokument o třídění válečných zajatců v táborech, který byl předložen v jedné z posledních fází procesu a který jasně dokázal, že místní služebny gestapa v Mnichově, Řezně, Fürthu a Norimberku vybíraly válečné zajatce z táborů v Bavorsku do skupin, které měly být poslány do Dachau k likvidaci strážemi SS a že tyto služebny gestapa byly kritisovány vrchním velitelstvím proto, že toto třídění neprovedly tak účinně, jak si to přálo vrchní velitelství.

Obhajoba při svém přednesu o organizacích na tom zúčastněných se pečlivě vyhýbala zmínce o tomto zločinu. Je to jeden z nejjasnějších případů záměrné a úmyslné vraždy válečných zajatců v rozporu s normami mezinárodního práva. Je to zajisté ukáзка ukrutností spáchaných co do zacházení s válečnými zajatci organizacemi za to odpovědnými. Dalším důkazem zločinné povahy těchto organizací je hanebný rozkaz „střela“, podle něhož gestapo posílalo znovu zajaté důstojníky do koncentračního tábora v Mauthausenu, kde byli popraveni strážemi SS.

Koncentrační tábory byly hlavní zbraní nacistické zbrojnice tyranie. Je to k hanbě SA, že tato organizace zřídila první koncentrační tábory a že je spravovala; SA tam posílala nezákonně zatčené občany. I sály, kde se shromažďovala, používala SA k věznění možných odpůrců; příslušníci SA tam své odpůrce bili a trýznili. Příslušníci SA za prvních měsíců nacistického režimu sloužili jako strážé ve státních koncentračních táborech; a v těchto táborech mohli dát průchod surové technice, již si osvojili ve svých vlastních nezákonných táborech.

Ačkoli zákonným podkladem ochranné vazby byl dekret o ochraně říše, k jehož vydání donutili říšského presidenta v roce 1933 a který zrušil ustanovení Výmarské ústavy, zaručující německému národu občanské svobody, vydala říšská vláda brzy nato zákon, který umožnil zbavit se politických odpůrců a jiných nežádoucích živlů rychleji pomocí soustavy

koncentračních táborů. Členové říšské vlády měli takový zájem o organizaci těchto táborů, že Frick, Rosenberg a Funk v době, kdy byli členy této vlády, osobně prohlíželi tyto tábory.

Rozpočet říšské vlády předvídal položku 125 milionů RM pro SS a pro udržování a správu koncentračních táborů. Tato soustava koncentračních táborů byla dána k dispozici sboru politických vedoucích, aby dosáhli úplné vlády nad německým národem; sbor politických vedoucích používal těchto táborů k internování tisíců židů, kteří byli za pogromů v listopadu 1938 zatčeni s vědomím a za vedení tohoto sboru. Jak vyplývá z písemných výpovědí svědka Karla Weisse, činili gauleiteri často nátlak na gestapo, aby dostali své politické odpůrce do koncentračních táborů nebo aby je tam zadrželi po vypršení stanovené lhůty. Vojenští činitelé, kteří s nimi spolupracovali, měli bezprostřední zájem na soustavě koncentračních táborů; největší váleční zajatci byli posíláni do koncentračních táborů, aby jich tam bylo používáno v říšském zbrojním průmyslu, a důstojníci OKW spolu s gestapem vypracovali plány, podle nichž byli největší váleční zajatci, přistižení při pokusu o útěk, posíláni do tábora Mauthausen, kde byli zabiti za čestnou snahu ujít ze zajetí.

Největší zájem na soustavě koncentračních táborů a na tom, co se tam páchalo, měly SS a gestapo. Za prvních dnů byly koncentrační tábory pod politickým vedením gestapa, které také nařizovalo tresty pro vězně. Podle nařízení z roku 1936 bylo gestapu svěřeno vedení koncentračních táborů, avšak strážce dodávala SS z praporů „umrlčí lebka“ a tak se stala plně odpovědnou za celou vnitřní organizaci táborů.

Gestapo bylo jedinou organizací v nacistickém státě, která měla právo dodávat politické vězně do koncentračních táborů, třebaže SD se připojila ke gestapu, když do táborů posílala Poláky, kteří nevyhovovali požadavkům nezbytným pro germanisaci. Gestapo posílalo tisíce a tisíce lidí do koncentračních táborů na otrockou práci a miliony lidí do vyhlazovacích táborů k zahubení.

Zvěrstva, která SS spáchaly v koncentračních táborech, naprosto stačí k tomu, aby SS byly uznány za zločinnou organizaci. Svědek Höss³⁶ vypověděl, že ke konci války konalo strážní službu v koncentračních táborech asi 35 000 příslušníků zbraní SS.

Ve svém nezapomenutelném přiznání, které učinil v této síni, prohlásil, že přímo jen v Osvětimi za dobu, kdy byl velitelem SS, bylo zavražděno plynem a spáleno dva a půl milionu mužů, žen a dětí a že dalšího půl milionu zemřelo hladem a nemocemi.

Pokud SS nezabíjely vězně upoutané na lůžko, nutily je k práci, kterou mohli vykonávat v posteli. SS-mani nařídili, aby vězeňkyně byly své spolu-

³⁶ Jde o Rudolfa Hösse, bývalého velitele osvětimského tábora.

vězeňkyně a vraždili, mrzačili a mučili ve své bezuzdné krutosti vězně koncentračních táborů prováděním t. zv. lékařských pokusů, které ve skutečnosti nebyly ničím jiným, než ryzím sadismem.

Soustava koncentračních táborů byla jádrem nacistické soustavy tyranie. Podmínky v těchto táborech byly kruté, protože bylo třeba využívat hrůzy k zajištění panství nad prostými lidmi. Za každým nacistickým zákonem a nařízením stál přízrak věznění v koncentračním táboře. Tyto tábory vytvořily, vedly a využívaly organizace uvedené v žalobním spise.

Kromě zločinů spáchaných vedením útočné války, pronásledováním, církví, vytvořením koncentračních táborů, které právě byly probírány, měly obviněné organizace účast na mnohých jiných zločinech, spáchaných pro podporu spiknutí. Sbor politických vedoucích měl aktivní účast na odstranění svobodných odborů a SA byla prvním bezprostředním vykonavatelem opatření, směřujících proti odborovým organizacím. Umělecké poklady Evropy uchvátil a uloupil Rosenbergův einsatzstaab, vytvořený sborem politických vedoucích ve spolupráci s gestapem a SD.

SS prováděly hanebný program germanisace, podle něhož byli občané okupovaných zemí odvezeni ze svých bydlišť a vyháněni ze své půdy, aby jejich místa byla uprázdněna pro soukmenovce. Gestapo a důstojníci OKW sestavili a prováděli ďábelský rozkaz „noc a mlha“, podle něhož byli bezmocní občané okupovaných zemí tajně odvezeni do říše a více o nich nikdo neslyšel. Takto byla těmito zločiny, jichž byli schopni jen nacisté, kromě svévolných vražd způsobena strašná muka příbuzným a přátelům.

Je těžko najít lepší ilustraci trestné činnosti těchto organizací než u vražd spáchaných einsatzgruppami bezpečnostní policie a SD, které byly po prvé organizovány SD v září 1938 v očekávání přepadení Československa. Jejich vedoucí pocházeli z SD a gestapa a personál byl doplňován z příslušníků zbraní SS (Waffen-SS). Spojovali vraždy a loupeže s válečnými operacemi a zprávy o jejich činnosti byly předávány politickým vedoucím prostřednictvím říšských komisařů obrany. Dokonce i SA měly účast na těchto šakalských trestních expedicích proti partyzánům na východě.

Když německé armády vtrhly do Československa a do Polska, do Dánska a do Norska, následovali za nimi einsatzbanditi, aby zlomili odpor, terorisovali obyvatelstvo a vyhladili národnostní skupiny. Tito specialisté teroru tak dobře konali svou práci, že před přepadením Sovětského svazu byly vytvořeny čtyři nové jednotky. Jedné z těchto jednotek velel smutně proslulý šéf SD Ohlendorf, který ve svých výpovědích v této síni vyprávěl o neuvěřitelných zverstvech, která spáchal, a o pobuřujících podrobnostech opatření, jež byla prováděna v součinnosti s představiteli vojenských organizací.

Nebude zapomenuta jeho výpověď, která byla chladnokrevným popisem chladnokrevných vražd, zotročení a loupení a obzvláště hrůzostrašného programu vyhlazování mužů, žen a dětí židovské rasy. Lidstvo dlouho nezapomene na jeho odporné vyprávění o vraždění žen a nedospělých dětí v pojízdných plynových automobilech, nezapomene ani na zatvrzelé vrahy, jimž se zvedal žaludek při hrozném pohledu, když byly otevírány dveře vozu smrti u otevřených hrobů.

To byli lidé, kteří seděli na okraji protipancéřových zákopů s cigaretou v ústech a klidně z automatů stříleli do týlů svých obětí. To byli ti lidé, kteří podle svých vlastních seznamů zavraždili přes 2 miliony mužů, žen a dětí.

Tribunál má k dispozici organizační schema bezpečnostní policie a SD. Bylo zhotoveno a ověřeno úředníkem SD Schellenbergem, šéfem VI. oddělení RSHA a úředníkem SD Ohlendorfem, šéfem III. oddělení RSHA; toto schema ukazuje, že tyto einsatzgruppy byly nerozlučnou součástí bezpečnostní policie a SD a byly pod vrchním velením obviněného Kaltenbrunnera, a nebyly, jak bylo tvrzeno, nezávislými organizacemi, odpovědnými bezprostředně Himmlerovi.

Důstojníci těchto skupin byli získáni z pracovníků gestapa a SD a v menší míře z pracovníků kriminální policie. Dostávali rozkazy od různých organizací RSHA, t. j. III. a IV. oddělení, jak je vyznačeno na schematu, ve věcech, které se týkaly SD, a VI. oddělení ve věcech, týkajících se gestapa. Posílali své zprávy těmto úřadům a tyto sestavovaly souhrnné informace, které byly zasílány vyšším policejním funkcionářům a říšským zmocněncům obrany. Několik příkladů těchto zpráv bylo předloženo jako důkaz za tohoto procesu...

Obhájce gestapa prohlásil, že gestapu se omylem kladou za vinu zločiny spáchané na okupovaných územích, a že za ně nese odpovědnost SS. Obhájce SS řekl, že SS jsou mylně obviňovány a že vinu nese SD. Obhájce SD řekl, že SD je mylně obviňována a že ve skutečnosti nutno obviňovat gestapo. Obhájce SS řekl, že gestapo také nosilo černou uniformu, která vzbuzovala strach a že proto pracovníci gestapa byli často mylně považováni za členy SS. Obhájce SS prohlásil, že gestapo odpovídalo za správu koncentračních táborů a obhájce gestapa z toho vinil SS.

Pravdou je, že všechny tyto organizace, které měly výkonné funkce, měly účast na provádění těchto všude páchaných zločinů proti lidskosti. Obhájci nejmenují jako vinníka ani jednu organizaci kromě těch, které jsou žalovány.

Metody obhajoby každé z těchto organizací spočívaly prostě v tom, že přesunovaly odpovědnost z jedné žalované organizace na druhou. Proto nutno dospět k závěru, že všechny tyto organizace měly účast na páchání těchto hromadných zločinů. Je zvláštností tohoto procesu, že obhájci od-

povědných organizací se nepokoušeli popřít, že tyto zločiny byly spáchány, nýbrž že se jen snažili odpovědnost za jejich spáchání s těchto organizací přesunout. Obvinění z vojenské skupiny obviňují politické vedoucí, že tito byli iniciátory vedení agresivních válek. Gestapo viní vojáky z vraždění válečných zajatců, kteří se pokoušeli o útěk. SA obviňuje gestapo z vražd, spáchaných v koncentračních táborech. Gestapo dává politickým vedoucím vinu z provádění protižidovských pogromů. SS dávají říšské vládě vinu za zřízení soustavy koncentračních táborů, říšská vláda však považuje SS za odpovědné za vyhlazování lidí na východě.

Ve skutečnosti se všechny tyto organizace spolčily k provádění zločinného programu nacistického Německa. Všechny jsou vinny a vzhledem k tomu, že se navzájem doplňovaly, není třeba příliš pedanticky vymezit hranice jejich d'ábelské činnosti. Když říšská vláda vyhlásila zákon „O jednotě strany a státu“, spojila tyto organizace tímto nařízením nerozlučně mezi sebou jak v úspěších, tak v neúspěších. Když příslušníci těchto organizací v rozporu se zákonem skládali přísahu poslušnosti Hitlerovi, spojili se navždy s ním a s tím, co dělal, a vzali na sebe jeho vinu.

Všichni členové říšské vlády věděli o funkcích a činnosti vlády. Kolektivně vykonávali jim uloženou práci a scházeli se jako jeden celek. Posuzovali jim navržená opatření jako jedna skupina a uvedli je v život, při čemž jednali jako vláda. Někdy byli svoláváni jako členové říšské vlády, někdy jako členové říšské rady obrany. Avšak v každém případě společně projednávali navržené zákony, které měly poskytnout zákonnou moc machinacím hlavních spiklenců. Jen v souvislosti s projednáním rozpočtu říše, nemluvě ani o jiných zdrojích informací, měli členové říšské vlády po všechna léta existence nacistického režimu stále podrobné informace o všem, co se dělo v Německu. Věděli o soustavě koncentračních táborů, jelikož schvalovali položky na udržování koncentračních táborů a protože ministři, kteří patřili k vládě, prohlíželi koncentrační tábory. Věděli o plánech na vedení agresivních válek, jelikož kladli základy k vytvoření válečné ekonomiky. Věděli o násilném využívání válečných zajatců ve zbrojním průmyslu, jelikož, jak je důkazy doloženo, plánovali toto opatření ještě před začátkem války. Připravili plány celého programu agresí a územní expanse. Plánování vyžaduje nezbytně porady a porady vedou k informovanosti.

Každý příslušník SA, který dovedl číst, byl plně informován o cílech a záměrech SA. Týdeník „SA-Mann“ a měsíčník „SA-Führer“ čas od času vysvětlovaly cíle, záměry, úkoly a metody SA. Téměř v každém čísle těchto časopisů jsou zprávy o povinnostech a činnosti SA v souvislosti s pouličními boji, s osočováním politických odpůrců a fyzickým násilím vůči židům. Polovojenský ráz těchto organizací byl naprosto očividný, SA měla účast na opatřeních při provádění voleb, na přípravě k zapálení říšského

sněmu, na protizidovských pogromech a na činnosti v souvislosti s bojkotem židů. Její činnost byla všude a obecně známa. Značná část této hanebné činnosti byla dobře známa po celém světě.

Politici vedoucí se zabývali zpravodajstvím a propagandou. Byli šířiteli ideologie a politickými špicly, kteří vyšetřovali, jak obyvatelstvo reagovalo na ta která opatření. Jejich informace pocházely ze dvou zdrojů. Věděli o plánech a o jejich provádění a museli zjišťovat, jaký byl účinek těchto opatření.

Jako typický příklad lze uvést rozkaz k lynchování spojeneckých letců. Tento rozkaz měl být předáván po všech stupních politických vedoucích, aby se dostal k nejnižším instancím, které jej měly prakticky provádět. Dbali, aby rozkaz byl prováděn, a sestavovali zprávy o tom, jaký měl účinek. V nacistických „zelloch“ (buňkách) a „blocích“ nebylo tajemství, o kterém by nevěděli.

Poslech cizího rozhlasu, výraz nesouhlasu v tváři, porušení tajemství mezi zpovědníkem a zpovídajícím se, odvěká důvěra mezi otcem a synem, ba dokonce svátost manželství, to byly prvky, z nichž sestávalo jejich řemeslo. Bylo jejich povinností vědět o všem. Každý příslušník SS skládal Hitlerovi přísahu poslušnosti až do smrti a každému příslušníkovi SS byl znám smysl hitlerovského světového názoru. Lze snad pochybovat o tom, jak členové SS chápali význam tohoto Himmlerova prohlášení: „Vím, že v Německu existují lidé, kterým se dělá špatně, když vidí tento černý kabát.“ A dále řekl: „Velmi dobře chápeme příčiny toho a neočekáváme, že nás příliš mnoho lidí bude milovat.“

To, že se jim udělalo špatně při pohledu na černé stejnokroje, bylo projevem strachu, strachu ze zvěřských metod příslušníků SS, z vražd na ulicích a z bití v koncentračních táborech. Každý věděl, že vraždy z 30. června 1934 právě spáchali členové SS v černých stejnokrojích. Dokonce von Mannstein dosvědčil, že vojáci se tak báli krutostí SS, že se neodhodlali podat zprávu o masových vraždách spáchaných SS na Východě. K tomu, abychom SS počítali ke kategorii zločinných organizací na základě toho, že její členové věděli o zločinné činnosti stačí, že vojáci praporek „umrlčí lebka“ věděli o zvěrstvech spáchaných v koncentračních táborech, že vojáci trestních oddílů nasazených v boji proti partyzánům věděli o vraždách, o únosech dětí a o loupežích, ke kterým došlo za frontou, že vojáci tankových divisí SS věděli o vraždách válečných zajatců, a skutečnost, že vojáci lékařské služby SS věděli o zvěřských pokusech na lidech.

Důvodem této informovanosti byly časté změny jejich služebních povinností v těchto organizacích. Prapory „umrlčí lebka“, které v prvních dobách byly odpovědné za střežení vězňů v koncentračních táborech, byly přeloženy na frontu tehdy, když se za války používalo ke střežení koncentračních táborů a k vyhlazování ve vyhlazovacích táborech bojových

jednotek zbraní SS. Písmena „SS“ byla všeobecně známa jako symbol kruté a nelítostné organizace.

Cíle gestapa byly stanoveny zákonem a mluvilo se o nich občas v poloúředních publikacích, jako ve „Völkischer Beobachter“, v časopisu německé policie „Das Archiv“ a v Beštově příručce o německé policii. Každý člen organizace věděl, že gestapo je zvláštní policejní oddíl, vytvořený Göringem a vybudovaný Himmlerem k odstranění možných odpůrců tyranie. Každý příslušník organizace věděl, že gestapo jedná mimo zákon, že gestapo může zatýkat z vlastní moci a věznit z vlastního rozhodnutí. Každý příslušník této organizace věděl, že gestapo zaplňuje koncentrační tábory politickými odpůrci. Všichni věděli, že gestapo je organizováno pro zvláštní účely pronásledování obětí nacistického útlaku — židů, komunistů a církví.

Všichni, kdo prováděli výslechy, věděli, že mají právo při výslechu používat mučení. Zločinné cíle gestapa a zločinné metody, jichž používala při své činnosti tato organizace teroru prvního řádu, nemohly zůstat utajeny. To, že gestapo bylo nástrojem teroru, bylo známo nejen členům organizace, ale bylo to známo po celém Německu, po Evropě a po všech zemích světa, kde se pouhé jméno gestapo stalo symbolem hrůzy a násilí.

Prosíme Tribunál, aby podle kritérií zdravého rozumu reálně přihlížel ke skutečnostem při posuzování těchto organizací na základě toho, že skutečně ze všech nacistických výplodů jsou nejzlomyslnějšími a nejhroznějšími. Bezpochyby neujdou odsouzení za obrovské zločiny, které spáchaly, jen proto, že se skrývají za lživými a bezdůvodnými omluvami, že ti, kdož patřili k nim, nevěděli o skutečné situaci. Ještě mnoho, mnoho let po tom, co osíří tato síň, ba ještě staletí budou stát slova „nacista“, „sbor vedoucích nacistické strany“, „SA“, „SD“, „SS“ a „gestapo“ na prvním místě hrůz a násilí, spáchaných na lidstvu.

Požadavek Statutu Tribunálu, aby na lavici obviněných z každé organizace zasedl aspoň jeden člen, který je vinen ze zločinů, kladených organizaci za vinu, jejímž je členem, měl zajistit, aby před Tribunálem stály osoby, které by mohly mluvit jménem každé organizace. Ve skutečnosti byla tato záruka poskytována Statutem organizacím zbytečnou vzhledem k obrovskému počtu svědků, kteří jménem organizace předstoupili před zástupce nebo před Tribunál sám.

Míra zločinnosti každé z těchto organizací není omezena na činy obviněných, kteří stojí zde před tímto Tribunálem a kteří byli členy těchto organizací. Ke splnění požadavku Statutu by naprosto stačilo zjistit, že ten který obviněný je vinen kterýmkoli zločinem spáchaným v přímé souvislosti s postavením, které zaujímal jako člen té které organizace.

Avšak ve všech případech se zakládá definice zločinnosti té které organizace na důkazech, které daleko překračují rámec konkrétních trestných

činů jednotlivých obviněných. Pojem členství v organizacích, jehož užívá žaloba, není nijak formálního rázu. Stejně by se zde dalo použít slova „představitel“, jelikož účelem tohoto ustanovení Statutu bylo zajistit, aby každá z uvedených organizací byla zastoupena obviněným, který by za ni mohl mluvit, nebo aby byla zastoupena jakoukoli jinou formou.

Sedmnáct ze 22 jednotlivých obviněných bylo členy vlády. Všichni tito obvinění měli větší nebo menší účast na poradách říšské vlády, tajné rady ministrů a rady pro obranu říše. Všichni měli účast na projednávání, přijímání a provádění zákonů, které vedly k zahájení útočných válek a k diskriminujícím opatřením vůči rasovým menšinám.

Zločinnost každého z těchto obviněných spočívá zčásti na úloze, kterou hrál v nejvyšším zákonodárném orgánu nacistické soustavy, v říšské vládě.

Deset jednotlivých obviněných bylo členy sboru vedoucích nacistické strany. Činnost gauleiterů von Schiracha a Streichera je nejlepší ilustrací zločinnosti všech obviněných jako vedoucích nacistické strany. Právě jako francký gauleiter prováděl Streicher svou kampaň jedovatých pomluv proti židům; Schirach pak využíval otrocké práce opět právě ve své funkci vídeňského gauleitera.

Devět obviněných bylo členy SS. Stačí snad v tomto případě připomenout jako představitele této organizace obergruppenführera SS Kaltenbrunnera. Před vámi je obviněný, který byl šéfem úřadu SS, který měl největší pravomoc v celé organizaci — hlavního úřadu říšské bezpečnosti. Jeho činnost ve vedení této organizace si nevyžaduje dalších údajů. Byla hanbou pro celou organizaci jako celek.

Osm obviněných bylo členy SA; Göring převzal vedení této organizace v roce 1923, tedy již na počátku boje nacistů o moc. Právě Göring vedl akce SA v době mnichovského puče a právě on vytvořil z SA bojový oddíl pouličních rváčů.

Göring a Kaltenbrunner byli příslušníky organizace gestapa. Göring, tvůrce gestapa, se chváštal tím, že každá kulka z pistole gestapáka je jeho kulkou, že na sebe bere odpovědnost za činy gestapa a že se této odpovědnosti nebojí. Jako šéf hlavního úřadu říšské bezpečnosti byl Kaltenbrunner bezprostředním vedoucím gestapa. Tribunálu byly předloženy rozkazy k věznění v koncentračních táborech, potvrzené faksimilem Kaltenbrunnerova podpisu nebo jeho podpisem psaným strojem; Tribunál projednal důkazy o tom, že popravy v koncentračních táborech byly prováděny z jeho příkazu; Tribunál projednal nemálo zločinných příkazů, které vyšly od Kaltenbrunnera jako náčelníka bezpečnostní policie a SD, adresovaných oblastním služebnám.

Nerozlučná vzájemná souvislost obviněných a organizací je dále ilu-

strována skutečností, že většina obviněných byla členy jedné nebo více shora uvedených organizací.

Frank, Frick, Göring a Bormann byli členy čtyř organizací. Členové vlády Ribbentrop a Neurath byli zároveň generály SS. Generálové SA Rosenberg a Schirach byli členy vlády. Gauleiteři Sauckel a Streicher byli generály SA. Polní maršál Keitel a admirál Dönitz byli členy vlády.

Zvláštní význam této všeobecné vzájemné souvislosti je ilustrován zlo-
myslnou vraždou francouzského generála Mesnyho. Tato vražda byla při-
pravena a provedena za vedení obergruppenführera SS Kaltenbrunnera
jako šefa gestapa a SD a obergruppenführera SS Ribbentropa jako
člena říšské vlády. Kaltenbrunner vypracoval technickou stránku této
vraždy a Ribbentrop vypracoval plán předstíraných manévrů.

Obhájce gestapa tvrdil před Tribunálem, že vražda byla spáchána spíše
říšskou kriminální policií, než gestapem, ježto v té době Panzinger, který
vypracoval podrobnosti této vraždy, vystřídal Nebeho jako šéf V. oddělení
RSHA. Připomínám však Tribunálu, že nebyl předložen nejmenší důkaz,
který by prokázal, že Panzinger odešel z místa, které zaujímal po řadu
let, totiž z místa šefa oddělení gestapa, které bylo odpovědno za provedení
zvláštních opatření a vražd.

Ať je tomu jakkoli, byla vražda na generálovi Mesnym akcí politickou,
politickou vraždou a podle jejich vlastní organizační struktury patřila do
kompetence gestapa a nikoli kriminální policie.

Chtěl bych k tomu mimochodem poznamenat pro případ, že by v bu-
doucnosti někdo tvrdil, že tento nečestný akt byl spáchán jako odvetné
opatření: prosím Tribunál, aby přihlížel k tomu, že represálie vůči váleč-
ným zajatcům jsou absolutně zakázány konvencí z roku 1929, konvencí,
k níž Německo přistoupilo mnoho let před tím a zůstalo signatářem také
v době této vraždy.

Celá tato strašná tragedie, počínaje klamným odtransportováním
Mesnyho z tábora válečných zajatců v Königsteinu a konče rouhavou
pohřební ceremonií v Drážďanech, při které mu vzdávali vojenské pocty,
si vyžadovala souhlasu a účasti říšské vlády, vojenských kruhů, SS, SD
a gestapa.

Celou touto obzvláště hnusnou a špinavou epizodou se táhne jako červe-
ná nit nejcharakterističtější rys nacismu, licoměrnost. Byla to vražda spá-
chaná v bílých rukavičkách a využívající tradic k oklamání, vražda, při-
krytá naškrobenou formálností diplomatických manévrů ministerstva za-
hraničních věcí, vražda ve vnějším lesku kaltenbrunnarského SD a gestapa
a vražda spáchaná za podpory profesionální vojenské kasty v masce
důstojnosti.

Chtěl bych k tomu dodat, pane předsedo, že obhájci organizací věno-
vali značnou část svého času probírání právních zásad, vyplývajících ze

Statutu Tribunálu a mnohdy se snažili i vybočit z rámce Statutu. Tvrdili, že soudní řízení podle Statutu tohoto Tribunálu znamená ve skutečnosti kolektivní potrestání, že sama myšlenka prohlášení celých organizací za zločinné je výjimečným případem v dějinách práva a že bude porušena takovou soudní procedurou zásada „nulla poena sine lege“ (není trestu bez zákona).

Nebudu znova probírat právní argumenty k této otázce, protože byly vyčerpávajícím způsobem probrány panem soudcem Jacksonem v jedné řeči před Tribunálem v únoru tohoto roku. Ale znova zde zdůrazňuji před Tribunálem, že neusilujeme o kolektivní odsouzení všech členů organizací. Chceme jen zjištění skutečnosti, jediné skutečnosti, spočívající v tom, že tyto organizace všechny dohromady upevnily v Německu policejní soustavu a spáchaly všechny zde uvedené zločiny, a že zůstanou v dějinách tím, čím jsou, organizacemi, jejichž cíle, plány a činy byly zločinnými, organizacemi, které otevřeně porušovaly všechny zásady slušnosti a zákonnosti, jimiž se řídí všechny civilizované společnosti. Obhajoba tvrdí, že prohlásíte-li tyto organizace za zločinné, stanou se jejich členové mučedníky.

Já tvrdím, že rehabilitujete-li tyto organizace, mohou jejich jménem prohlásit jejich členové, kteří složili přísahu bezpodmínečné poslušnosti Hitlerovi a Himmlerovi, kteří uvrhli miliony lidí do koncentračních táborů a kteří umučili hladem, vyhubili a ubili tisíce lidí: „Jsme ospravedlnění. To, co nám říkali Hitler a Himmler, bylo pravdivé. Organizace, které jsme bez odmluvy poslouchali, nebyly organizacemi zločinnými a nemůžeme být odsouzeni za členství v nich.“

V případě rehabilitace těchto organizací došlo by k ospravedlnění hrozných zločinů, a ony by měly nové důvody k tomu, aby přesvědčily německý lid, že nic špatného neprovedly. Došlo by se jim strašné možnosti tou neb jinou formou je v budoucnosti obnovit, aby znovu mohly civilizovanému světu způsobit hrozné následky organizované zločinnosti.

V závěru chci říci, pane předsedo, že do konce tohoto řízení nám činila potíže tajnost, kterou nacisté chtěli zastřít své zločiny prostřednictvím všech těchto organizací. Po skončení tohoto procesu bude tatáž organizovaná tajnost ztěžovat spojencům vypátrání osob, které jsou odpovědné za všechny tyto hrozné zločiny. Nutno brát jako skutečnost to, že obrovský počet zločinů, spáchaných jménem těchto organizací, zůstane bez trestu. Avšak sám nacismus nesmí uniknout odplatě cestou klamu, cestou, kterou si připravil. Nesmí nyní existovat dál v tajných, neodsouzených organizacích, aby později připravil nové přepadení civilizace.

Tím, že Tribunál prohlásí tyto organizace za zločinné, udělí výstrahu nejen německému národu, ale národům celého světa. Lidstvo si bude pamatovat, že žádný zločin nemůže zůstat bez trestu jen proto, že byl spáchán jménem politické strany nebo státu, že žádný zločin nelze přecházet

mlčením proto, že je příliš velký, a že zločinci neujdou trestu proto, že je jich příliš mnoho.

Dne 28. února 1946 přednesl v této síni hlavní žalobce za Spojené státy Ameriky pan soudce Robert H. Jackson tomuto Tribunálu prohlášení o zločinnosti těchto organizací. V tomto prohlášení byl vyjádřen postoj Spojených států k soudnímu stíhání těchto organizací. Nemohu činit nic lepšího, než opakovat před Tribunálem jeho slova. Cituji slova pana soudce Jacksona:

„Při provádění preventivního soudnictví, které má zabránit opakování těchto zločinů proti míru, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů, bylo by osvobození těchto organizací mnohem větší katastrofou, než zproštění všech 22 obviněných, sedících zde na lavici obviněných. Tito obvinění nemají již síly, aby způsobili zlo, zatím co tyto organizace mohou pokračovat ve svém zločineckém díle. Jestliže tyto organizace zde budou rehabilitovány, dospěje německý národ k závěru, že jednaly správně a bude snadno znova jej zlákat do organizací nově zřízených pod jiným názvem, ale s tímž programem.“

Tyto organizace možno rehabilitovat jen tehdy, jestliže se dospěje k závěru, že nacistický režim nespáchal žádné zločiny, neboť nelze popřít, že podporovaly každý zločinný plán nacistů a byly účastníky provedení všech nacistických opatření k uskutečnění těchto plánů. Jestliže tyto organizace nebudou odsouzeny podle ustanovení Statutu, bude to jen znamenat, že nacistické cíle a prostředky k jejich dosažení nemohou být považovány za zločinné a že Statut Tribunálu, který je za takové prohlašuje, je pouhým cárem papíru.

Závěrečná řeč zástupce žaloby za Spojené státy americké Taylora

(Přednesená dne 30. srpna 1946)³⁷

Pane předsedo a páni soudcové!

Podle žaloby má být šest skupin čili organizací prohlášeno za zločinné. Pro větší jasnost při přesném vymezení vznesených obvinění a pro shrnutí důkazního materiálu jeví se toto rozdělení na šest částí na místě, jelikož přesně vystihuje formální strukturu Třetí říše.

Avšak při hlubším chápání Třetí říše nesestávala tato ze šesti součástí. Její soustava byla ještě jednodušší. Třetí říše byla mechanismem politickým a vojenským. Jejím zosobněním byly nacistická strana a branná moc, a s jejich pomocí se snažila dosáhnout svých cílů. Jejich úspěchů jak uvnitř země tak za hranicemi bylo dosaženo za pomoci těchto dvou nástrojů. Branná moc vděčila za své obnovení hlavně nacistické straně; strana zase by byla bezmocná a slabá bez branné moci. Jak řekl generál Reinecke, dvěma pilíři Třetí říše byla strana a branná moc a každá z nich stála a padala s druhou. V příloze „B“ žalobního spisu jsou přesně uvedeni jednotliví vůdci a hlavní nástroje strany a branné moci. U strany žalobní spis na příklad vyzvedává sbor politických vedoucích a členy SS, kteří byli hlavním výkonným orgánem strany. U branné moci žalobní spis vyzvedává vedoucí generály, kteří — mluvím slovy žaloby — měli hlavní pravomoc v oblasti plánování a provádění bojových operací.

Složení této skupiny vojenských vůdců vylíčila žaloba již za přednesu a mně zbývá dodat již velmi málo. Obhajoba zdůrazňovala hlediska, že tito vojenští vůdci netvoří skupiny ve smyslu žaloby. Mám za to, že argumenty na podporu této formální námitky nejsou pádné a já na ně chci odpovědět přímo a jasně.

Řada obhajobou uvedených bodů spočívá na nepochopení nebo na zá-
měrně nesprávném výkladu obvinění, obsažených v žalobním spise. Tak

³⁷ Vytištěna zkráceně.

na příklad nám několik svědků prohlásilo, že „generální štáb“ sestával z mladých důstojníků poměrně nízkých hodností, kteří měli funkci pomocníků hlavních velitelů. Takto tento pojem splývá s vojenským pojmem tak zvaného „sboru generálního štábu“, který sestává z důstojníků, kteří absolvovali válečnou vojenskou akademii. Žaloba od počátku prohlašovala, že tito důstojníci nejsou zahrnuti do žalobního spisu. Pokud tyto a podobné výpovědi jsou jen útokem proti názvu, který dává této skupině vojenských vůdců, není tato otázka vůbec důležitá. Není všeobecně přijatého termínu nebo pevně vžitého výrazu v anglickém nebo německém jazyku, který by zahrnul všechny vojenské vůdce branné moci. Žalobní spis používá dvou výrazů: „Generální štáb“ a „vrchní velitelství“, jako nejjasnějších a nejcharakterističtějších pro šéfy 4 štábů — OKW, OKH, OKM a OKL, kteří hráli hlavní úlohu při válečném plánování, a pro hlavní velitele, kteří vedli operace. Všichni společně v podstatě tvoří vojenské vedení. Řada jiných nepatrných a formálních otázek si zasluhuje jen krátké připomínky. Byla zde přednesena námitka, že schema připojené k písemným přísežným výpovědím Haldera, Brauchitsche a Blaškowitzze nepodává přesný obraz hierarchie subordinačních poměrů. To je správné. Toto schema nebylo určeno k tomu, aby ukázalo způsob subordinace. V písemných výpovědích, k nimž je toto schema připojeno, se o tom nemluví. A žaloba nic takového netvrdila.

Také nepatří k věci otázka, zda měl být Keitel na tomto schematu uveden v jednom čtverečku s Hitlerem nebo v jiném čtverečku. Žádné z těchto tvrzení o schematu nenutí k tomu, abychom k této skupině někoho připojili nebo z ní vyňali a také nijak nezasahuje do definice vojenského vedení, kterou podává žalobní spis.

Také se věci netýká tvrzení, že seznam členů této skupiny zahrnuje několik generálů, kteří byli jen dočasně jmenováni hlavními veliteli a formálně v této hodnosti nikdy nebyli potvrzeni. Tato okolnost snad bude na místě při souzení těchto jednotlivých osob, jestliže budou moci dokázat, že ve skutečnosti formálně nikdy nezaujímaly místa hlavních velitelů a nenesly příslušnou odpovědnost, avšak toto není důležité pro posouzení skupiny jako celku.

V řadě obhajobou předložených písemných přísežných výpovědí se tvrdí, že někteří generálové nebyli příslušníky této skupiny ani 6 měsíců; že někteří z nich zemřeli, byli odstraněni nebo odstoupili ze svých míst před koncem války a že mladší z nich nebyli generály, když válka začala. To je zcela přirozené. My zde posuzujeme období sedmi let, z velké části vyplněné válkou a válka je věc bohatá na náhody a nebezpečí. Během těchto let někteří generálové umřeli, jiní měli neúspěch, někteří upadli v nemilost a byli nahrazeni jinými, ohromný vzrůst počtu německých armádních skupin a armád vyzvedl nové důstojníky na místa hlavních velitelů. Tou

měrou, jak vzrůstá za války nebezpečí a porážky vyvolávají u branné moci mnohem větší ztráty než v oblasti politiky, byly tyto změny přiměřeně větší u branné moci než v nacistické straně. Avšak také tyto otázky souvisí s věcí jen potud, že s nimi souvisí míra odpovědnosti jednotlivých členů této skupiny, nikoli však problém odpovědnosti celé skupiny . . .

. . . S hlediska vojenského plánování byl podle Hitlerova prohlášení nejdůležitější částí OKW štáb operačního vedení, jehož náčelníkem a jehož náměstkem byli Jodl a Warlimont. Velitelé operujících armád se také účastnili vypracování plánu. Víme z Brauchitschových a Blaskowitzových výpovědí, že válečné plány o přepadení Polska a jiných zemí byly nejdříve předloženy hlavním velitelům armádních skupin a armád, aby OKH mohlo využít jejich připomínek. Brauchitsch a Blaskowitz nám také řekli, že po dobu operací byli hlavní velitelé armádních skupin a armád v neustálém styku s OKH, které se s nimi radilo, a že sám Hitler se často obracel o radu na hlavní velitele. Výpověď generála Reinharda říká totéž. Dokumenty z této doby jasně ukazují účast hlavních velitelů operujících armád na plánování polského tažení.

Hlavní velitelé armádních skupin a armád na okupovaných územích měli výkonnou moc v oblastech, které byly pod jejich vedením. V těchto oblastech vykonávali neomezenou moc a rozhodovali o životě a smrti obyvatel. Byli také odpovědní za řešení takových otázek, jako na př. zda má být rozšiřován rozkaz o komandech a o komisařích, a když, tak v jakém rozsahu a s jakými prováděcími instrukcemi . . .

Tvrdíme, že argument obhajoby, že vojenští vůdci nejsou „skupinou“ a že tudíž nespádají pod článek 9, je zcela neodůvodněný a zjevně v rozporu s jasně vyjádřenými cíli Londýnské dohody. Při rozumném výkladu této dohody nelze vyloučit z působnosti článku 9 vůdce jedné ze dvou opor třetí říše . . .

Nyní chci přejít k trestné činnosti této skupiny.

Žaloba tvrdí, že důkazy, které má v rukou tento Tribunál, zcela prokazují účast generálního štábu a skupiny vrchního velitelství na uskutečňování zločinných cílů spiknutí a na spáchání zločinů, uvedených ve všech částech 6. článku Statutu a ve všech oddílech žalobního spisu. Tvrdíme také, že zločinné cíle, metody a činnost této skupiny byly takové povahy, že jejím členům lze spravedlivě klást za vinu, že věděli o těchto cílech, metodách a činnosti a že ve většině případů o nich měli faktické zprávy.

Chci především mluvit o době předválečné nebo přesněji o době do jara 1939, kdy se provádělo podrobné plánování přepadení Polska. Je třeba ukázat, že v tomto prvním období skupina v žalobním spise uvedená neměla více než 8 členů a že 4 z nich jsou nyní obviněnými v tomto procesu.

Nechci ztrácet čas tím, že bych znova probíral mnohokrát vylíčené události. Víme, že za tato léta vytvořili vojenští vůdci brannou moc a učinili

z ní hrozný vojenský stroj, který terorisoval sousední země a později většinu z nich úspěšně uchvátil. Není zde důkazů, které by vyvrátily obvinění, že členové generálního štábu a skupiny vrchního velitelství řídili vybudování tohoto stroje a jeho uvedení v bojovou pohotovost. Někteří svědci vypověděli, že opětné vyzbrojení mělo jen obranné cíle, avšak nově vytvořené moci branných sil bylo přímo využito k podpoře agresivní diplomatické politiky Hitlerovy. Branná moc pokořila Rakousko a Československo, i když tehdy nešlo o válku.

Události v letech 1939 až 1942 a hrozná útočná síla branné moci jsou dalším a zcela postačujícím důkazem toho, že Německo se naprosto nemuselo bát přepadení s některé strany: v tomto případě se ani neodvolávám na oficiální písemné prohlášení Blombergovo z června 1937.

Svědkové obhajoby přikládali velký význam skutečnosti, že generálové nemohli předvídat nebo předvíдали jen velmi nepatrnou měrou uchvácení Rakouska. Mnozí z těchto svědků tehdy ještě nebyli členy této skupiny; nicméně mám za to, že takové prohlášení je nerozhodné, protože Německo neurčilo předem dobu provedení anšlusu; jeho provedení bylo urychleno neočekávaným Schuschniggovým příkazem k provedení plebiscitu. Právě proto musely plány ke vtrhnutí do Rakouska být sestaveny narychlo, jak ve své výpovědi prohlásil Mannstein. Avšak tyto plány sestavil Mannstein pod vedením Becka, který byl šéfem generálního štábu armády a členem této skupiny a jiní členové této skupiny byli bezprostředně zapleteni do provádění anšlusu stejně jako jiní generálové, kteří se členy této skupiny stali později.

Pokud jde o účast generálů na mnichovské krizi a o t. zv. okupaci sudetské oblasti, zastává obhajoba zřejmě v zásadě názor, že Brauchitsch, Beck a jiní generálové v té době byli proti válce, protože byli toho názoru, že je spojena s rizikem. Z materiálu soudu vyplývá naprosto jasně, že hledisko generálů v tomto případě nespočívalo v nějaké opozici proti diplomatické politice podporované válečnými hrozbami nebo v nesouhlasu se záměrem zničit Československo.

Spíše byli toho názoru, že branná moc tehdy (v roce 1938) nebyla ještě dosti silná, aby se pustila do války s velmocemi. Obviněný Jodl to velmi jasně vyslovil ve svém deníku, když poukázal na rozpor mezi „pokynem führera, že musíme začít ještě v tomto roce, a mezi názorem armády, že tak ještě nemůžeme učinit, jelikož západní velmoci by bezpochyby zasáhly a my jim ještě nestačíme“.

Další tvrzení obhajoby, že nebyly provedeny žádné válečné přípravy k obsazení Československa a že hlavní velitel armády nevydal v souvislosti s tím žádné dispozice, je velmi nepravděpodobné, jelikož k vyvrácení tohoto tvrzení byly Tribunálu po mnoho dní předkládány jako důkazy dokumenty, pocházející z té doby; jejich pravost je naprosto nesporná a obhajoba

je nemohla vyvrátit a ani se o to nepokoušela. Vojenské pokyny a memoranda souvisící s plánováním, které jsou součástí t. zv. „zeleného plánu“, vyvracejí všechna taková tvrzení a jasně odhalují obrovské přípravy branné moci za vedení Keitela, Jodla, Brauchitsche, Haldera a jiných. V Jodlově deníku jsou další podrobnosti o takových otázkách, jako je koordinace leteckých a pozemních útočných operací, určení doby vydání rozkazu v den D, spolupráce s maďarskou armádou a rozkaz k zahájení bojových akcí. Tento deník také vyjadřuje účast, kterou na této přípravě měli jiní členové této skupiny a také jiní generálové, kteří se členy této skupiny stali později. Vojenská příprava k uchvácení zbylé části Československa je rovněž dostatečně osvětlena dokumenty, předloženými jako důkazy tomuto Tribunálu.

Je nutno poukázat ještě na jednu otázku, spojenou s předválečným obdobím. Vojenští vůdci měli nejen účast na sestavení plánu, ale byli též nadšeni dosaženými výsledky. Báli se vstupu do války, pokud se nepovažovali za dostatečně připravené. Chtěli však velkou armádu a také strategické a vojenské výhody, které Německo získalo Hitlerovými úspěchy v Rakousku a Československu.

Právě proto pracovali straničtí vedoucí a vojenští vůdci v podstatě společně, právě proto generálové podporovali Hitlera, právě proto mohla Třetí říše, opírajíc se o stranu a brannou moc, dosáhnout toho, čeho dosáhla. Generálové, kteří zaujímali vedoucí místo v německé armádě, velmi obšírně o tom vyprávějí Tribunálu. Blomberg zde prohlásil, že před rokem 1938 až 1939 nebyli němečtí generálové proti Hitlerovi. Blaskowitz řekl, že všichni důstojníci armády vítali opětné zbrojení a proto neměli příčiny být proti Hitlerovi. Oba tyto svědkové nám řekli, že Hitler dosáhl právě toho, čeho si přáli všichni generálové.

Zabývejme se nyní vlastní válkou. Skupina vojenských vůdců, charakterisovaná v žalobním spise, se silně rozrostla; máme nyní co dělat nejen s generály v Berlíně, ale také s těmi válečnými pány, kteří veleli branné moci na frontách. Jejich jména jsou mnohem známější národům území, která Němci uchvátili, národům, jimž naháněli strach. Jsou to jména jako Blaskowitz, von Bock, von Kluge, Kesselring, von Reichenau, von Rundstedt, Sperrle a von Weichs.

Co říkají sami generálové na obhajobu přepadení Polska? Některé z jejich výpovědí, jako na příklad vysvětlení Mannsteina, které záleží v tom, že Poláci mohli „lehkomyšlně“ napadnout Německo, jsou prostě směšnými. Nemohou v této souvislosti uvést nic lepšího, než že doufali, že Polsko se vzdá bez odporu.

Ovšem i kdyby se toho dalo použít jako obhajoby, bylo by velmi těžko tomu věřit. Hitler sám vysvětlil vojenským vůdcům, že mají před sebou nikoli otázku Gdanska a koridoru, ale otázku životního prostoru a lepšího

zásobování Německa potravinami. Generálové sotva mohli doufat, že Poláci se vzdají naprosto bez odporu a Hitler řekl, že dojde k válce a nikoli k opakování československých událostí.

Avšak v každém případě nemůže být obhajobou, že generálové doufali v „Blumenkrieg“ (triumfální pochod). Svědkové obhajoby přiznali, že Německo muselo donutit Polsko k přijetí svých požadavků válečnými hrozbami a s pomocí branné moci. Není důkazů, že by se generálové bránili této politice loupežného přepadení.

Ve skutečnosti je zcela jasné, že nadšeně podporovali tuto politiku, jelikož otázku polského koridoru považovali za „poškvvrnu“, a opětné získání bývalých německých území od Polska za „věc cti“. Nikdy se nepovažovala za důvod obhajoby skutečnost, že zloděj, překvapený obranou oběti, se musel uchýlit k vraždě, aby se zmocnil jejích peněz.

Není sporu o vědomé účasti členů generálního štábu a skupiny vrchního velitelství na plánování a provedení vlastního přepadu. Brauchitsch vyprávěl, jak plány byly vypracovány a jak pak byly předány hlavním velitelům operujících armád, aby k nim podali své připomínky.

Víme jak z vlastní výpovědi Blaskowitze, tak z dokumentů z této doby, že Blaskowitz, jeden z hlavních velitelů operujících vojsk, dostal plány červnového přepadení a později je zdokonaloval na poradách s armádní skupinou a s OKH. Šéf štábu Rundstedt dostal tyto plány a nemůže být pochyb o tom, že všichni ostatní hlavní velitelé je dostali také. Týden před přepadem se všichni členové této skupiny sešli na Obersalzbergu, aby tam přijali konečné instrukce.

Když se válka rozšířila na jiné země a konec konců na celou evropskou pevninu, rostla branná moc; bylo vytvořeno mnoho nových armádních skupin, leteckých armád, námořních loďstev a počet členů skupiny se úměrně zvýšil. Všechny tři součásti branné moci měly účast na vpádu do Norska a do Dánska, které bylo výtečnou demonstrací „kombinovaných operací“, vyžadujících nejtěsnější společné plánování a koordinaci akcí tří součástí branné moci. Dokumenty, které jsou v rukou Tribunálu, ukazují, že myšlenka provedení této operace se zrodila v mozku německých admirálů. Návrhy vycházely od Raedera a jiných fűhrerovi oddaných členů této skupiny a když bylo dosaženo Hitlerova schválení, byly plány vypracovány v OKW. Plánování a provedení plánu se účastnilo mnoho členů skupiny. Svědecké výpovědi některých armádních velitelů o tom, že nevěděli předem o přepadení, neudivují proto, že OKH a hlavní velitelé armád byli v této době zcela pohrouženi v plánování přepadení v mnohem větším měřítku — přepadení Holandska a Francie. V Norsku a Dánsku bylo použito jen malého počtu německých divisí a jelikož to byla „kombinovaná operace“, byly plány vypracovány v OKW, nikoli již v OKH.

Obhajoba Dr Laternsera, že přepadení Norska mělo zabránit vtrhnutí

Anglie do Norska, mohla by být do určité míry pravděpodobnou, kdyby zde byly důkazy o tom, že vtrhnutí do Norska bylo provedeno bez přípravy vzhledem k mimořádným okolnostem. To je ovšem zcela a naprosto nepravděpodobné vzhledem k dokumentům, které ukazují, že otázka přepadení Norska byla předmětem diskusí před říjnem 1939, že skutečné jeho plánování začalo v prosinci, že 14. března Hitler ještě pochyboval, má-li dát rozkaz k útoku, jelikož „stále ještě hledal důvod“, a že během několika týdnů před útokem na Norsko docházelo v generálním štábu k diskusím o tom, zda by nebylo lepší zahájit všeobecný útok na západě proti Francii a Holandsku před tažením proti Norsku.

Pokud jde o hlavní útok na západě, vyplývá z výpovědí svědků obhajoby, že Hitler zamýšlel provést tento útok na podzim 1939 a že Brauchitsch a jiní generálové jej přesvědčili, že útok musí být odložen do jara 1940. Tento odklad skutečně dokazuje, že generálové měli velký vliv na Hitlera, neospravedlňuje to ovšem útok v pozdější době. Na jaře 1940 byl podle Mannsteina „útok na západě s vojenského hlediska naprosto nevyhnutelný“. Neexistují důkazy o tom, že by aspoň jeden z německých velitelů protestoval proti hanebnému a hrubému porušení neutrality Holandska.

Vysvětlení obhajoby k zločinům proti míru jsou šmyšlená a nepravděpodobná a jsou v rozporu jak s listinami, které jsou v rukou Tribunálu, tak s vývojem událostí, ke kterým došlo v letech, jimiž se zabýváme. Je také nesprávné, že vojenští vůdci byli jen figurkami, které neměly vlivu na Hitlera a na běh událostí. Byly ovšem rozpory nejen mezi Hitlerem a německou brannou mocí, ale i uvnitř německé branné moci samé. Zvítězil-li někdy Hitlerův názor, zvítězil jindy zase názor branné moci, ať již šlo o odklad útoku na západě, nebo o zahájení útoku na Dánsko a Norsko. . .

Nikoli, vůdci branné moci nebyli figurkami. Generálové byli sice Hitlerovi a nacistům značnou měrou zavázáni za poskytnutou jim možnost znovu vytvořit německou brannou moc, ale s druhé strany Hitler při uskutečňování svých plánů zcela závisel na svých generálech. Brauchitsch zdůraznil, že „provádění rozkazů, jichž se dostávalo armádě a armádním skupinám, si vyžadovalo tak rozsáhlé znalosti vojenských záležitostí a takových schopností a psychologického porozumění, že jen nepatrný počet mužů byl skutečně s to tyto rozkazy provádět“. V této souvislosti je velmi důležité poznamenat, že nehledě ke skutečně nastavším a přirozeným třenicím mezi „výkvetem“ válečného umění a bývalým kaprálem, Hitler až do července 1944 nikdy nevybíral své hlavní velitele mimo armádní kádry. Dokonce i v posledních beznadějných měsících dosáhli tohoto záviděníhodného vyznamenání jen čtyři lidé, kteří nebyli z armádních kádrů — sám Himmler a tři další ze zbraní SS.

Německá branná moc, již se hemžila celá evropská pevnina, byla vedena lidmi, kteří nejednali proti své vlastní vůli. Tyto útočné války zahajovali a vedli lidé, kteří zbožňovali moc zbraní a chtěli rozšířit německou hegemonii. To je také důvod, proč ve skutečnosti nacisté a vůdci branné moci vytvořili jednotnou Třetí říši. Upozorňuji Tribunál na memorandum admirála Frickeho z června 1940:

„Je příliš známé, než aby bylo třeba více se o tom zmiňovat, že dnešní situace Německa v těsném Německém zálivu a v Baltickém moři, ohraničeném a ovlivněném celou řadou států, je s hlediska budoucnosti Velkoněmecké říše naprosto neudržitelná.“

„Síla Velkoněmecké říše by měla působit ve strategických prostorech, které získala touto válkou, tak, aby národy, žijící dosud v těchto prostorech, se cítily a byly politicky, hospodářsky a vojensky naprosto závislé. Jestliže se podaří vojenským obsazováním za války rozšířit prostor v rozsahu, o němž se ještě zmíním, jestliže se dále podaří ochromit brannou sílu Francie (její národní jednotu, nerostné bohatství, průmysl, brannou moc) tak, aby bylo možno považovat její znovuvzkříšení za vyloučené, jestliže se dále podaří uvrhnout menší státy, jako Holandsko, Dánsko, Norsko, do závislosti, která nám kdykoli a v každém případě opět umožní snadné obsazení těchto zemí, pak bude dosaženo prakticky téhož a psychologicky podstatně více.“

„Proto . . . řešení spočívá zřejmě v tom, abychom ochromili Francii, obsadili Belgii, část severní a východní Francie, a abychom nechali existovat Holandsko, Dánsko a Norsko tak, jak shora uvedeno.“

Nehledě k takovým dokumentům, přece jen jsme slyšeli, že generálové nejednou opakovali, že jim nikdy nebylo oznámeno, co se děje a že o těchto událostech se dověděli teprve z rozhlasu. Znovu a znovu tvrdili, že o některých věcech se dověděli teprve, když byli dáni do norimberského vězení. Vojenští činitelé a též mnozí jiní v tomto procesu se neštíteli přesunout odpovědnost za činy, které nemohli popřít, na ramena jednoho nebo dvou lidí, které vylíčili jako podivíny a nikoli jako typické představitele celé skupiny. Všechny osoby, které měly sloužit za obětní beránky, spojuje jeden společný znak. Všechny totiž již umřely. Mrtvý Reichenau sdílí vinu s jinými mrtvými, kteří již nemohou mluvit, s Hitlerem, s Himmlerem, Dr Rascherem a ostatními. Tyto argumenty obhajoby jsou nečestné a naprosto nepravděpodobné. Svět jim nikdy neuvěří.

Vojenští vůdci mají větší účast na tom, co se dělo v Německu v předválečných letech a v zemích s Německem sousedících, než kterákoli jiná skupina lidí . . .

Zločiny proti míru, na nichž mají účast generální štáb a vrchní velitelství, vedly nezbytně k válečným zločinům, které také později následovaly. Bez účasti této skupiny na zločinech proti míru nebylo by žádných váleč-

ných zločinů. Nikoli přechod od jednoho tematu k druhému, ale nevyhnutelná příčinná souvislost nás nyní přivádí k probírání metod, jimiž branná moc vedla války, které rozpoutala.

Netvrdíme ovšem, že ruce každého německého vojáka byly zbroceny nevinou krví nebo že žádný německý velitel nedbal pravidel vedení války a zákonů slušnosti, ale tvrdíme, že povaha a míra zvěrstev spáchaných v mnohých zemích Evropy v důsledku příkazů vůdců branné moci a tedy jimi spáchaných, odhalují a dokazují záměrnou účast na páčání zločinů se strany vojenských vůdců.

Je nesporné, že vrchní velitelství branné moci podle instrukcí Hitlera, který byl vrchním velitelem, vydalo různé rozkazy, které byly v křiklavém rozporu s pravidly o vedení války. Mezi ně patří rozkazy k zastřelení „komand“ a politických komisařů, rozkazy k „pacifikaci“ okupovaných území Sovětského svazu šířením teroru a jiné rozkazy. Obhajoba nepopírá skutečnost, že tyto rozkazy byly vydány a nepopírá a nemůže popírat jejich zločinný ráz. Spíše nám tvrdí, že němečtí velitelé byli čestnými vojáky, že neschvalovali tyto rozkazy, že se mlčky rozhodli je nevykonat a že tyto rozkazy také nebyly vykonány.

Přezkoumejme tato tvrzení obhajoby na základě skutečností, týkajících se rozkazu o „komandech“. Původní rozkaz a všechny ostatní dokumenty jeho se týkající jsou mezi důkazním materiálem Tribunálu. V říjnu 1942 nařídil Hitler, aby „nepřátelská komanda“ byla zničena do posledního muže; i kdyby se dala zajmout, přece jen měla být okamžitě zastřelena, ledaže by bylo třeba je nejdříve vyslechnout, v kterémžto případě měla být zastřelena ihned po výslechu. Tento rozkaz nebyl bezúčelným trestným činem; akce spojeneckých „komand“ způsobily německému válečnému úsilí těžké škody a Hitler byl toho názoru, že tento rozkaz bude působit jako odstrašující opatření.

Rozkaz vydalo OKW a rozeslalo jej všem třem částem branné moci: armádě, válečnému námořnictvu a válečnému letectvu. Jsou zde pádné důkazy toho, že tento rozkaz byl velmi rozšířen a byl velmi dobře znám u branné moci. Rundstedt, hlavní velitel na západě, referoval dne 23. 6. 1944, že „až dosud se provádí zacházení s nepřátelskými komandy“ podle Hitlerova rozkazu. Dva roky později za jiných okolností Rundstedt ve svých výpovědích prohlásil, že „se vyhýbal výkonu“ tohoto rozkazu a že jej „sabotoval“. Víme však z listin, že tento rozkaz plnil. Podle tohoto rozkazu byla britská a norská „komanda“ popravena v Norsku v roce 1942 a 1943; americká „komanda“ byla zastřelena v Itálii v roce 1944; vojáci spojeneckých vojsk byli zastřeleni na Slovensku v roce 1945. Soudíme-li podle skutečností, pak zajisté byl rozkaz vykonáván i v jiných případech, o nichž bohužel nyní není stop.

Co zbývá ve světle těchto dokumentů z důvodů obhajoby? Chceme-li

zvolit nejvýhodnější výklad pro obhajobu, pak zde zůstane důvod, že jen proto, že někteří vojenští vůdci neschvalovali tento rozkaz, neprováděli jej tak často, jak by se bylo jinak stalo; taková obhajoba je horší než nejhorší obhajoba — je prostě hanebná.

Nesmíme zapomenout, že vražda na bezbranném válečném zajatci je nejen porušením pravidel o vedení války, je to prostě vražda. Vražda ve své podstatě zůstává vraždou, ať jde o jednu oběť nebo o padesát (listinami prokázaný počet zabitých „komand“) nebo o 90 000 obětí Ohlen-dorfa. V tomto procesu se zločiny hromadily do takové míry, že je nebezpečí, že ztratíme smysl pro proporce. Tolik jsme slyšeli o masovém vyhlazování, že bychom mohli zapomenout, že prostá vražda sama o sobě je velkým zločinem.

Zákony všech civilisovaných národů žádají, aby každý člověk učinil vše, aby se vyhnul jakékoli spojitosti s vraždou, ať už jako účastník, pomocník nebo spiklenec. A těchto předpisů lze právem použít na německé vojenské vůdce.

Podle německého vojenského zákona podléhá podřízený trestu za vykonání rozkazu vyššího nadřízeného, jestliže podřízený ví, že rozkaz vyžaduje spáchání vojenského zločinu nebo zločinu vůbec. Rozkaz o „komandech“ vyžadoval spáchání vraždy a každý německý důstojník, který vykonal tento rozkaz, to velmi dobře věděl.

Když Hitler dal pokyn k vydání tohoto rozkazu, věděli vůdci branné moci, že tento rozkaz žádá spáchání vraždy. Odpovědnost za výkon tohoto opatření měla výlučně skupina, kterou uvádí žalobní spis. Náčelníci OKW, OKH, OKL a OKM měli rozhodovat, zda je třeba odepřít vydání zločinného rozkazu nebo odevzdat jej hlavním velitelům operujících sborů. Velitelé armád, válečného námořního letectva a válečných leteckých sil na frontách měli rozhodnout, zda tento rozkaz se má vykonávat a odevzdat jejich podřízeným, nebo zda je třeba jeho výkon odepřít.

Lze si představit, že bylo mnoho porad a telefonních rozhovorů mezi členy této skupiny, při čemž se tato otázka projednávala. Neexistuje důkaz o tom, že třeba jeden člen této skupiny otevřeně protestoval proti tomu rozkazu nebo že by byl odepřel jej vykonat. Hlavním výsledkem bylo, že tento rozkaz byl rozšířen u větší části branné moci. Toto postavilo podřízené velitele do stejné situace jako jejich náčelníky. Říkají nám, že někteří generálové se mlčky mezi sebou dohodli tento rozkaz nevykonat. Jestliže tomu tak je, pak je to žalostný a smutný kompromis. Když rozšířili tento rozkaz za „tajného“ nebo „mlčky sjednaného“ vzájemného dorozumění, hlavní velitelé jen utekli od odpovědnosti a sebe zbavili možnosti účinně zvládnout situaci. Mlčky sjednaná dohoda o nevykonávání nemohla být velmi rozšířena. Nevyhnutelný výsledek — výsledek dokázaný dokumenty byl, že tento rozkaz byl proveden a že nevinní lidé byli zabití.

Generál Dostler právě proto, že byl odpovědným za vykonání rozkazu o „komandech“, byl postaven před soud, odsouzen a zastřelen. Za tentýž zločin čeká nyní generál Falkenhorst výkon rozsudku smrti. Avšak odpovědnost za tyto vraždy sdílí Falkenhorst a Dostler s každým německým velitelem v týlu a na frontě, který dopustil, aby tento rozkaz se stal oficiálním zákonem branné moci, a který měl účast na jeho rozšíření. Mám za to, že jen tímto obviněním je dokázáno, že generální štáb a skupina vrchního velitelství měly bezprostřední účinnou a vědomou účast na spáchání válečných zločinů.

Na východní frontě nelitostná lhostejnost německých vojevůdců k porušování zákonů o vedení války a k utrpení a smrti mas lidí vedla k výsledkům stejnou měrou zločinným a ještě mnohem strašnějším, jelikož všechny tyto činy byly spáchány v rozsahu mnohem větším. Zvěrstva, spáchaná brannou mocí a jinými organizacemi Třetí říše na východě, byla tak otrásající a strašná, že lidský rozum je těžko může chápat. Proč k tomu všemu došlo? Myslím, že rozbor ukáže, že to nebylo jen šílenství a krvelačnost, naopak byla v tom metoda a cíl. K těmto zvěrstvům došlo v důsledku pečlivě vypočtených rozkazů a pokynů, vydaných před nebo za přepadení Sovětského svazu a představujících důslednou logickou soustavu.

Není třeba zde probírat příčiny, z nichž Hitler se na podzim 1940 začal vážně zabývat otázkou přepadení Sovětského svazu. Víme zcela určitě, že od září 1940 neustále uvažoval o této možnosti s vojenskými vůdci, kteří měli dost vhodných příležitostí, aby mu vylíčili svoje hledisko.

Víme, že existoval rozpor v názorech generálů a admirálů. Zdá se, že ani jeden z nich neměl pochybnosti mravního rázu, avšak někteří nepovažovali přepadení za nutné a jiní pochybovali, že lze dosáhnout rychlého vítězství. Avšak tito druzí přece jen souhlasili s Hitlerem v tom, že k přepadení musí dojít. Nic nepoukazuje na to, že když Hitler po poradě s vojenskými vůdci a po zajištění podpory jejich části se rozhodl přepadení provést, vedoucí generálové nadále rozhodně vystupovali proti tomuto řešení; zahájili válku s krajním odhodláním vítězně ji ukončit.

Ať byly příčiny přepadení jakékoli, byl zde jeden činitel, který po přijetí tohoto rozhodnutí se stal životně důležitým předmětem a cílem útoku. Tímto činitelem bylo uchvácení velkých území Sovětského svazu a vykořisťování těchto území pro hmotný prospěch Německa. Aby toho mohlo být dosaženo, bylo žádoucí okupovaná území „pacifikovat“ a potlačit všechen odpor co nejrychleji a s minimálními ztrátami na lidech a materiálu, zničit sovětskou politickou soustavu a zřídít novou oblastní politickou správu, podporovanou Německem, kontrolovat a rozšířit výrobní zdroje těchto oblastí a organisovat je tak, aby jich mohlo být využito pro Třetí říši.

Hitler měl velmi přesnou představu o tom, jak tento program provést a tato představa částečně došla výrazu v řadě pokynů a rozkazů, s nimiž se Tribunál již seznámil. Některé z těchto rozkazů měly být vykonány bezprostředně brannou mocí, některé jinými organisacemi říše, ovšem ve vzájemné spolupráci a za podpory branné moci.

Pro rychlou „pacifikaci“ okupovaných území za nejmenších ztrát vydalo OKW, když se Hitler poradil s Brauchitschem, rozkaz ze dne 22. července 1941, podle něhož měli všichni hlavní velitelé zajistit bezpečnost nikoli potrestáním vinníků na základě soudního řízení, ale šířením „takového teroru“, jehož pouhá existence by postačila potlačit u obyvatelstva všechnu vůli k odporu. Za tímž účelem vydalo OKW rozkaz z 13. května 1941, který zrušil příslušnost vojenských soudů pro činy, spáchané civilním obyvatelstvem nepřátelské země, a dal pokyn, aby se vojska sama snažila pacifikovat cestou „bezohledných akcí“, „krajními metodami“ a „kolektivními násilnými opatřeními“ proti místnímu obyvatelstvu. K podpoře této odporové politiky byl dále vydán rozkaz, podle něhož německá vojska, která spáchala trestné činy proti sovětskému civilnímu obyvatelstvu, neměla být vůbec potrestána s výjimkou těch případů, kdy trestu bylo nezbytně zapotřebí k udržení kázně a bezpečnosti anebo k zabránění ztrátám na potravinách anebo na materiálu. Každý důstojník na východní frontě měl být přesně a konkrétně poučen o tom, jak postupovat podle těchto zásad. Také tón tohoto rozkazu byl zaměřen na to, aby jak důstojníky, tak i vojáky podněcoval k nejhanebnějšímu chování.

V těchto dvou rozkazech vidíme základní prvky tohoto pobuřujícího obrazu. Přesněji řečeno — Hitler čekal zvláště ostrý odpor proti své nové ruské politice a režimu se strany činitelů a představitelů sovětské vlády a se strany všech židů. Rozhodl se je úplně zničit, protože jinak by zůstali stálým středem odporu v okupovaných územích.

K provedení této politiky masových vražd vydalo OKW rozkaz k zavraždění všech politických komisařů, jež se podařilo zajmout. Tento rozkaz stejně jako rozkaz o „komandech“ nařídil zavraždění bezbranných válečných zajatců. V tom případě si vojenští vůdcové vedli přesně stejným způsobem. Ani jeden z hlavních velitelů neprotestoval otevřeně a neprohlásil, že odmítá vykonat rozkaz. Některí velitelé snad odmítli rozšířit tento rozkaz mezi svými jednotkami, ale přece byl rozšiřován po celé východní frontě a byl tam velmi dobře znám. Stejně jako v případě rozkazu o „komandech“ říkají nám, že podle mlčky sjednané dohody mezi veliteli nebyl vykonáván. Důkazem toho prý je, že jednotliví velitelé nebo jiní důstojníci osobně nevěděli o případech, kdy zajatí komisaři byli zastřeleni. Můžeme některá z těchto prohlášení považovat za pravdivá, avšak nehledě k tomu, při širokém rozšíření tohoto rozkazu a záměrném podněcování německého vojáka k zvířecímu vykonávání rozkazů podobných těmto ob-

dobným pokynům, které svým vojskům dával Reichenau a Mannstein, je absolutně nepravděpodobné, že by rozkaz o komisařích v mnoha případech nebyl proveden. Musel být prováděn.

Kampaň masového ničení komisařů byla rozkazem OKW ze dne 16. září 1941 rozšířena na všechny komunisty. Tento rozkaz nařídil, aby všechny případy odporu vůči branné moci byly připsány bez ohledu na okolnosti komunistům a že „poprava 50—100 komunistů by měla být všeobecně přiměřenou kompensací za život jednoho německého vojáka.“

Zastrašování a vykořisťování ruského místního obyvatelstva a ničení nežádoucích živlů zřejmě nemohla provádět jen branná moc. K provedení tohoto rozsáhlého strašného programu přispívaly velkou měrou mnohé jiné organizace Třetí říše. Mezi těmito jinými organizacemi byly snad nejhoršími co do krutosti zvláštní Himmlerovy operační skupiny, známé jako einsatzgruppeny a einsatzkommandy. Úkolem těchto jednotek bylo pomoci při „pacifikaci“ a připravit půdu pro nový politický režim vyhubením opoziční a obzvláště vyvražděním komunistů a židů. Jak z dokumentů, tak z přiznání vůdce jedné z těchto jednotek víme, s jak hroznou důsledností vykonávali toto poslání.

Konkretní úkoly dával těmto einsatzgruppám Himmler, avšak tyto jednotky nemohly v oblastech bojových akcí nebo v týlu na uchváceném území být ponechány svému osudu bez správy, zásobování, spojů a dostatečného dozoru se strany vojenského vedení, aby bylo potom zajištěno, že plnění jejich úkolů je koordinováno s bojovými operacemi nebo alespoň nebrání jejich provedení. Obhajoba vynaložila všechno úsilí, aby zakryla tuto prostou skutečnost. Avšak každý voják, vlastně každý člověk, který se nad tím zamyslí, musí uznat, že tomu tak je.

Vyplývá to také zcela jasně z dokumentů. Směrnice OKW pro zvláštní oblasti ze dne 13. března 1941 stanoví, že Himmler může posílat tyto jednotky do oblastí bojových akcí k provedení „zvláštních úkolů pro přípravu politické správy, úkolů vyplývajících z nevyhnutelného boje dvou protichůdných politických soustav“. Avšak v rozkaze se zvláště zdůrazňuje, že provedení Himmlerových úkolů nesmí bránit vojenským akcím a že tyto jednotky musí být podřízeny moci hlavního velitele armády v oblasti bojových akcí. Armáda musila zajistit ubytování a stravování těchto Himmlerových jednotek. Pak tam byl poukaz na to, že Himmler a OKH se musí dohodnout na podrobnostech; Brauchitsch potvrdil, že později byly tyto podrobnosti dohodnuty na poradě mezi Heydrichem a generálem Wagnerem z OKH, a Schellenberg, který sestavil osnovu dohody, vyložil její obsah.

Stručně řečeno, tyto smutně proslulé bandy vrahů byly ubytovány a stravovány armádou a byly by bývaly bezmocny bez pomoci se strany armády. Výpovědi některých německých generálů, že nevěděli o těch

vraždách mnoha tisíců lidí, by vyvolaly úsměv, kdyby pravda nebyla tak temná a odporná.

Představa, že Himmlerovy vyhlazovací oddíly jezdily po Rusku, vraždíce židy a komunisty v obrovském počtu tajně a bez vědomí armády, je zcela hloupou smyšlenkou zoufalců, kterým nezbývá než lhát.

Ale pohledme opět na program vcelku. Jeho velká část byla již před přepadením Ruska vyložena jasným německým jazykem — terorizovat obyvatelstvo, nechat bez trestu akty násilí a krutosti se strany německých vojsk, zabíjet komisaře, zabíjet stovky komunistů pod jakýmikoli záminkami, uvolňovat cestu Himmlerovým jednotkám, ubytovat je a stravovat je, aby prováděly „úkony vyplývající z boje, který musí být vybojován mezi dvěma nepřátelskými politickými soustavami“. A ta politická soustava, za níž se bili hlavní velitelé, prováděla již hubení komunistů a židů a chvástala se tím již po řadu let.

Němečtí generálové nebyli tak hloupí, aby nechápali tento program. Na každý pád jim byl také vysvětlen. Pokyn OKW, který nařídil zastavení činnosti vojenských soudů, končil pokynem pro vojenské vůdce, aby informovali své právní poradce o „ústních sděleních, kterými vrchním velitelem byly vysvětleny politické záměry vrchního velitelství“. Obviněný Rosenberg za invaze nebo před ní oznámil Keitelovi, Jodlovi, Warlimontovi, Brauchitschovi a Raederovi svoje „politické a historické pojetí východního problému“. Podle prohlášení Brauchitsche vysvětlil Hitler „ideologickou“ povahu války všem hlavním velitelům na poradě, která se konala v době, kdy byl vydán rozkaz o komisařích. Písemné přísežné výpovědi generálů Röttigera, Rhodeho a Heusingera ještě více potvrzují očividný závěr, že německé vojenské vedení velmi dobře chápalo celý program „pacifikace“.

Armáda demoralisovaná a zhovadilá zločinnými rozkazy a ďábelskými doktrínami bude vždy používat brutálních metod, když bude v situaci, pro niž nemá jasných rozkazů. Na příklad jsem neviděl písemný rozkaz, aby byli zastřeleni sovětské válečné zajatci, kteří nejsou schopni chůze. Jsem ochoten věřit, že někteří němečtí generálové zacházeli s válečnými zajatci tak dobře, jak mohli, avšak považují také za přesvědčivou stížnost mladého německého poručíka, že úsilí pacifikovat a vykořisťovat Ukrajinu ztroskotalo, protože:

„střílení zajatců, kteří nemohou dál, uprostřed vesnic a větších osad a ponechání mrtvol na místě jsou skutečnostmi, jimž obyvatelstvo neporozumělo a které potvrzují nejhůř skreslené zprávy nepřátelské propagandy.“

Z těchto příčin se prováděl boj s partyzány s mimořádnou krutostí a za ohromných ztrát na lidech z řad pokojného civilního obyvatelstva. Jelikož divise německé armády byly přemísťovány z východní fronty na západní

a obráceně, rozšířila se tato praxe z jedné fronty na druhou. Krvavá řež v Chersonu a v Kovně má obdobu v krveprolití v Malmedy a v Oradouru . . .

Obhajoba proti těmto obviněním se podobá vysvětlením k rozkazu o „komandech“. Je zde hromada přísežných písemných výpovědí jednotlivých hlavních velitelů a jim podřízených důstojníků, v nichž vyjadřují svůj odpor k daným rozkazům a prohlašují, že je neprováděli. Zase slyšíme o mlčky provedeném dorozumění, dokonce tváří v tvář důkazům o vraždách, které byly důsledkem těchto rozkazů. Dech se tají při myšlence, že takový důvod obhajoby může vůbec být přednášen a zřejmě beze všech výčitek svědomí.

Znova prohlašuji, že odpovědnost má naprosto jednoznačně skupina, uvedená v žalobě. Keitel, Jodl, Brauchitsch, Göring a jejich společníci, kteří byli ve středu událostí, rozšířili tyto hanebné rozkazy, jejichž zločinný ráz pozná i dítě. Kleist, Kluge, Rundstedt, Reichenau, Schobert, Mannstein a jiní hlavní velitelé operujících armád je předávali dále svým podřízeným důstojníkům. Žádná tajná dohoda nemohla odvrátit hrozné následky, které nevyhnutelně musely nastat na základě těchto rozkazů . . .

Hitler musel mít hlavní velitele: Byli pro něho krajně nezbytní a bez nich byl by býval bezmocný. Aniž by se vydali v nebezpečí, mohli se přísně držet norem, jejichž meze nesmí překročit žádný voják, ba žádný člověk. Ve většině případů vybočili z těchto norem, ne však ze strachu před Hitlerem. Byli ochotni odporovat Hitlerovi v jiných otázkách, které považovali za podstatnější. Nechtěli riskovat rozpor s Hitlerem pro to, co oni ve své krutosti považovali za málo důležité. Měli „důležitější“ věci — uchvácení Evropy, a v tom naprosto souhlasili s Hitlerem.

Někteří z vojenských vůdců — nemůžeme říci, kolik jich bylo — byli ochotni jíti mnohem dále a stát se kmotry nacistické ideologie. Reichenau a Mannstein propůjčovali nestydatě svá jména a prestiž, aby pomáhali rozvoji těchto odporných doktrin. Nemůžeme již vypátrat všechny rozkazy; nemůžeme říci, kolik německých hlavních velitelů, kteří podobně jako Mannstein pokrytecky prohlásili, že prý neschvalovali nacistické doktriny, bylo by možno konfrontovat s jejich vlastními odpornými prohlášeními.

Jednotliví velitelé, pokud takoví vůbec existují, mohou prokázat, že jejich ruce jsou čisté, a mohou sami vystoupit na svoji obhajobu. Ale já tvrdím, že je přesvědčivě prokázáno způsobem, který nepřipouští pochyb, že vojenští vedoucí jako skupina se přímo, efektivně a viditelně účastnili nescíslných a všude páchaných válečných zločinů a zločinů proti lidskosti.

Podle článku 9 a 10 Londýnské dohody o souzení hlavních válečných zločinců stojí Keitel, Raeder a ostatní obvinění představitelé vojenského vedení před soudem nejen jako jednotlivci, ale také jako představitelé

německého vojenského vedení. Obvinění vojáci páchali své zločiny jako vojenští vůdci a ruku v ruce s jinými. To, že vojenští vůdci jsou na lavici obviněných, je zvláště důležité proto, že jsou představiteli německého vojenského vedení.

Důkazy proti této skupině jsou natolik úplné a přesvědčivé, že pokusy jejich představitelů o obhajobu se musí zdát zoufalými a nelogickými. Když má být znamenitý německý generální štáb pohnán k odpovědnosti za páchání zločinů jako skupina, rozpadává se na 130 různých částí jako dětská stavebnice hozená na zem. Říkají nám, že tam nic nebylo. Když jsou tázáni, aby řekli svůj názor na Hitlera, na útočnou válku nebo na kterékoli jiné nepříjemné thema — slučují se okamžitě jednotlivé části jako zázrakem a objevuje se předešlý obrázek...

...Pohleďme ještě jednou na tyto vojenské vůdce, jejichž činy jsme právě probírali. Jsou jediným celkem ve více než jednom směru. Jsou více než skupinou; jsou třídou, skoro kastou, jsou vyjádřením určitého druhu myšlení, určitého způsobu jednání. Mají zvláštní způsob myšlení, který ostatní svět během mnoha desetiletí pozoroval a komentoval a jehož kořeny jsou odvěké. Byli historickou silou a s nimi nutno i nyní počítat. Jsou na to hrdí.

Aby ušli následkům svých činů, zapírají nyní tito lidé vše. Ale dokonce i v tom jejich zapírání vychází najevo jasná pravda. Duch, který sjednocuje tuto skupinu, a jednotnost názoru a cílů jsou natolik hluboké, že volky nevolky jsou vyjádřeny v jejich slovech. Přečtete jejich výpovědi — vždycky o sobě říkají: „My“ anebo „my staří vojáci“ a vždy mluví o „našich názorech“ na něco. Rundstedtova výpověď je plna takových výroků s hlediska německých vojenských vůdců jako celé skupiny k nejruznějším otázkám. Mannstein nám řekl: „My vojáci jsme nedůvěřovali žádné straně“, „považovali jsme se za ochránce (treuhänder) německé jednoty“ a „nacionálně socialistický cíl sjednoceného státu odpovídal našemu postoji, nikoli však nacionálně socialistické metody“.

Němečtí vojenští vůdci věří ve válku. Považují ji za část naplněného normálního života... Přinesli neštěstí celému světu a přinesli neštěstí také Německu. Jejich filosofie je tak zkažená, že považují prohranou válku a poražené a porobené Německo za výtečnou příležitost, aby tentýž strašný cyklus zahájili znova. Jejich myšlení není nikde vyjádřeno lépe než v řeči generála Becka před posluchači německé válečné akademie v roce 1935. Posluchačstvu, složenému z mladých důstojníků, bylo řečeno, že „hodina smrti naší staré slavné armády“ v roce 1919 „se stala hodinou zrození mladé reichswehr“ a že německá armáda se vrátila z první světové války „korunována vavřínem nesmrtelnosti“. Dále jim bylo řečeno, že pokud vojenští vůdci ukázali moudrost a odvahu, porážka ve válce „je

zušlechtěna hrdostí na slavnou porážku“. Závěrem jim připomněli, že Německo je „militaristicky smýšlející národ“, a vyzvali je, aby byli pamětlivi „závazků, jimiž jsou povinováni muži, který znovuvzkřísil německou brannou moc a který ji znovu učinil silnou“.

V roce 1935 byl tímto mužem Hitler. V předešlých letech to byl jiný člověk. Německý militarismus vzkřísí brannou moc za kteréhokoli vůdce nebo vlády, kteří by zajistili příznivé vyhlídky účinné podpory jejich vojenských akcí. Lidé, kteří považují válku za formu existence, nevyvozují žádné poučení ze zkušenosti porážky v takové válce.

Líčil jsem německé vojenské vůdce ne proto, že jejich obraz je málo znám, ale proto, že je znám tak dobře, že hrozí nebezpečí, abychom něco nepřehlédli. Musíme se příliš zabývat podrobnostmi toho schematu nebo podrobnostmi vojenské organizace na úkor mnohem důležitějších otázek, které jsou společenskými činiteli. Po dlouhou dobu celý svět věděl o německém vojenském vedení a trpěl jeho činností. Jeho vlastnosti a chování jsou odhaleny a dobře známy. Máme snad nyní celému světu říci, že tato skupina neexistuje? Je snad nyní možné si vyslechnout, že německé vojenské vůdce nelze soudit proto, že jsou jen skupinou lidí povoláných k vojenské službě? Musili jsme se s těmito důvody vážně zabývat jenom proto, že zde nebyly jiné.

To, že soudní řízení proti německým militaristům je naprosto jasné, není je méně důležitým. Zápasíme zde s něčím obrovským, úžasným a věčným; s něčím, co nevzniklo v roce 1933, ani v roce 1921, s něčím mnohem starším, než je kdokoli z přítomných; s něčím nesrovnatelně důležitějším, než je kterýkoli z obviněných zde na lavici obviněných; s něčím, co ještě neumřelo a co nelze zničit výstřelem z pušky nebo provazem kata.

Po devět měsíců se v této soudní síni ozývala strašná líčení o plynových komorách, hromadách mrtvol, štínidlech z lidské kůže, rozdrcených lebkách, pokusech se zmrzačením a o safech plných zlatých zubů. Pro svědomí celého světa je životně důležité, aby všichni účastníci těchto hrůzných zločinů odpovídali za ně před spravedlností. Avšak tyto věcné důkazy, i když jsou tak hrozné, nejsou základem tohoto řízení. Srážíme-li se stromu jedovaté plody, mnoho tím nedosáhneme. Mnohem obtížnější je vykořenit strom se všemi kořeny, avšak jen to konec konců povede k dobru.

Stromem, který nesl tyto plody, je německý militarismus. Militarismus byl stejnou měrou jádrem nacistické strany, jako byl jádrem branné moci. Militarismus, to není vojenské povolání, militarismus je zosobněn v národě vynikajícím „vojenským duchem“, jehož vůdci vychvalují a praktikují dobývání pomocí zbraní a kteří si libují v samoučelné válce. Militarismus nezbytně vede k cynickému a hrubému pohrdání právy jiných a základy civilizace. Militarismus ničí mravní povahu národa, který jej

pěstuje, a jelikož může být rozdrčen jen silou své vlastní zbraně, podrývá morálku národů, které jsou nuceny dát se s ním do boje.

Hybnou silou německého militarismu byla po několik let skupina profesionálních vojenských vůdců, která se stala celému světu známou jako „německý generální štáb“. Odhalení a zdiskreditování této skupiny tím, že bude prohlášena za zločinnou, je právě proto mnohem důležitější než osud jednotlivců ve vojenském stejnokroji, kteří nyní sedí na lavici obviněných, nebo osud ostatních členů této skupiny; Keitel, Raeder, Rundstedt, Kesselring a Mannstein již odešli se scény a již nikdy nepovedou do boje legiony německé branné moci.

Zde nejde konkrétně o život těchto lidí, ale o budoucí vliv německého generálního štábu na Německo a v důsledku toho na osud národů všech ostatních zemí. Právě proto bylo řečeno na konferenci v Jaltě:

„Je naším nezměnitelným úkolem zničit německý militarismus a nacismus a zajistit, aby Německo nikdy více nemohlo porušit mír na celém světě. Jsme pevně odhodláni odzbrojit a rozpustit všechny ozbrojené síly Německa, rozdrtit navždy německý generální štáb, jemuž se nejednou podařilo vzkřísit německý militarismus.“

Německý generální štáb měl od jara 1945 mnoho času přemýšlet a dobře ví, oč zde jde. Němečtí militaristé vědí, že jejich budoucí síla závisí na vzkříšení víry německého národa v jejich válečné umění a na tom, nakolik se jim podaří smýt se sebe zvěrstva, která spáchali ve službách Třetí říše.

Proč utrpěla německá branná moc porážku? Hitler se příliš mnoho vměšoval do vojenských věcí — říká Mannstein. A co se zvěrstvy? Branná moc nepáchala zvěrstva. Hitlerových zločinných rozkazů generálové nedbali a neprováděli. Zvěrstva, která se stala, spáchali jiní lidé, takoví jako Himmler nebo jiné organizace jako SS. Mohli snad generálové zabránit vstupu Německa do války a pozdějšímu ničení? Nikoli, generálové byli vázáni přísahou poslušnosti hlavě státu. Neřekl snad jeden z generálů SS, že polní maršálové mohli zabránit mnohým výtržnostem a zvěrstvům? Reakcí na to byla povýšenost a pohrdání: „Považuji za nestydatost, když esesák říká něco takového o polním maršálovi“, prohlásil Rundstedt. Dokumenty a ústní výpovědi ukazují, že tyto výroky jsou průhlednými smyšlenkami. Avšak zde jsou zárodky mythu a legend, o jejichž rozšíření v německém národě se pokusí němečtí militaristé... Tyto lži musí být pranýřovány a označeny tím, čím skutečně jsou a to ještě nyní, pokud jsou důkazy živé.

To je stejně důležité pro naše vlastní státy jako pro Německo. Militarismus se v Německu rozrostl mnohem šíře a úporněji, než v kterékoli jiné zemi; avšak militarismus je rostlina, pro niž neexistují státní hranice, roste všude. Hlásá, že válka mezi Východem a Západem, mezi levými

a pravými, mezi bílými a žlutými je nevyhnutelná. Rozšiřuje šeptanou propagandu, že nově vynalezené ničivé zbraně jsou tak strašné, že je nutno použít jich ihned, než jich použije jiná země. Nutí celý svět, aby žil v neustálém strachu před smrtí.

A vystoupí-li německý militarismus znova, neučiní tak nutně pod egidou nacismu. Němečtí militaristé spojí svůj osud s osudem kohokoli nebo kterékoli strany, pokud jim přislíbí znovuzrození německé branné moci. Propočítává vše velmi pečlivě a chladnokrevně. Fanaticnost ideologie nebo odporné metody je nezradí od jejich útočných snah; použijí zločinu, aby dosáhli moci Německa a aby tuto moc šířili terorem. Viděli jsme, jak to dělali dříve.

Pravda je obsažena ve všech těch četných dokumentech tohoto procesu a my tuto pravdu musíme jen prostě a srozumitelně zformovat. Němečtí militaristé se spojili s Hitlerem a společně s ním/ vytvořili Třetí říši; spolu s ním záměrně vytvořili svět, v němž moc a jediné moc znamenala vše; spolu s ním uvrhli svět do propasti války a šířili hrůzu a zpusťování mezi národy evropské pevniny. Dali ránu celému lidstvu, ránu tak zbesilou a hrubou, že po mnoho let svědomí celého světa nebude s to nabýt rovnováhy. To nebyla válka, to byl zločin. To nebyli vojáci, to byli barbari. O těchto činech bylo třeba říci vše. Nemůžeme předělat dějiny, ale musíme se postarat o to, aby dějinné skutečnosti byly podány podle pravdy.

Závěrečná řeč zástupce francouzské žaloby Champetiera de Ribes

(Pronesená dne 30. srpna 1946) ³⁸

Pane předsedo, páni soudcové! Požádali jsme vás o odsouzení a potrestání vůdců, odpovědných za tragedii, která potřísnila krví celý svět. Dnes na vás žádáme, abyste prohlásili za zločinné organizace, které byly nástrojem k provádění záměrů těchto vůdců, a obracíme se k výkonu vaší spravedlnosti, abyste vyřkli mravní odsouzení celé soustavy, která uvrhla civilizaci v nejvážnější nebezpečí od zhroucení římské říše.

Výroku, o nějž vás dnes prosíme, nepřikládáme menší význam než výroku, o nějž jsme požádali včera, neboť jestliže jsme měli za to, že je nutné potrestat vinníky, máme také za to, že nemenší užitek přináší hrozná výstraha všem těm, kdož vládnou mocí nyní i v budoucnosti, že je nutno se řídit kategorickými požadavky mravnosti, bez níž ve světě nemohou vládnout pořádek a mír.

Kdo by nevěděl, že v naší době, kdy nerozum lidí využíval bohatého pokroku vědy a techniky k vraždění a ničení a kdy, jak řekl jistý filosof, „naše civilizace se vyzbrojila k sebevraždě“, jsou problémy vyvstávající před zastrašeným světem především problémy mravnosti.

... Osobnost, to je společenská bytost, které se může dostat plného rozvoje jen v bratrském společenství s bližními, člověk, jemuž jeho poslání dává důstojnost, která nepřipouští jeho libovolné zotročení nebo přisvojení.

... Velká Britannie inspirovala Ameriku k prohlášení nezávislosti z roku 1776: „Je naprosto jasné, že stvořitel dal všem lidem určitá nezadatelná práva.“ Inspirovala Francii k uveřejnění prohlášení z roku 1791: „Představitelé francouzského národa, kteří tvoří Národní shromáždění, se usnesli zajistit slavnostní deklarací přirozená, nezadatelná a posvátná

³⁸ Vytištěno zkráceně.

práva člověka, majíce na paměti, že neznalost, zapominání nebo nedbání lidských práv jsou jedinou příčinou veřejného neštěstí a korupce vlád . . .

V souvislosti s tím Národní shromáždění uznává a prohlašuje jménem Nejvyššího tato lidská a občanská práva.“

Není snad toutéž úvahou o lidské osobnosti prodchnuta ústava Svazu sovětských socialistických republik, v jejíž hlavě X jsou prohlášena „Základní práva a povinnosti občanů SSSR . . . bez rozdílu národnosti a rasy“? A nakonec, nezačíná snad Charta Spojených národů, podepsaná dne 26. června 1945 v San Francisku 51 národem, touto slavnostní deklarací: „My, lid Spojených národů, jsouce odhodláni uchránit budoucí pokolení metly války, která dvakrát během našeho života přinesla nevýslovné strasti, prohlašujeme svou pevnou víru v základní lidská práva, důstojnost a hodnotu lidské osobnosti, v rovná práva národů velkých i malých . . .“

. . . Naproti tomu . . . se pokusil Hitler uprostřed XX. století spáchat násilí, postavit proti této víře svou barbarskou ideologii rasismu, svou primitivní koncepci existence společnosti, jíž vládnou jen biologické zákony.

Vždyť se pokusil nejen zřítit německé vojenské panství v Evropě, nýbrž chtěl drze světu vnutit svou „kulturu“, podryvající všechny morální a intelektuální základny, na nichž stojí civilisovaný svět od počátku křesťanské éry.

Podle jeho mínění měly biologické zákony ovládající říši živočichů platit stejně pro lidskou společnost. Byly to především zákony přirozeného výběru a boje o existenci.

A to by znamenalo, že nelze již mluvit o nezávislosti lidské osobnosti.

. . . Nemůže již být řeči ani o soucitu, ani o bratrské lásce.

. . . Toto zvířecí pojetí lidské existence, tato „kultura“, toto náboženství — to vše není výplodem přemýšlení nějakého filosofa, který se věnuje duchovním úvahám, nýbrž je to výtvor realisty, který své ideje uvedl v život.

A my víme, jaké zločiny byly spáchány ve jménu tohoto nového náboženství, kolik životů si vyžádala realizace tak zvané doktriny života: koncentrační tábory, plynové komory, pece krematorií, různé injekce, sterilisace, vivisekce, jejichž oběťmi byli vězni koncentračních táborů a zavlečení pokojní občané, porobení národů považovaných za schopné asimilace, a vrchol všeho — soustavné vyhlazování národů, považovaných za nižší, a konečně „genocidium“ — to vše je nehorázný plod hitlerovské ideologie.

. . . Ukázali jsme již na hlavní vinníky všech zločinů nacionálního socialismu. K provádění svého ďábelského plánu světovlády nejen nad územími, ale i nad přesvědčením potřebovali však hlavní vinníci spolupracovníky prodchnuté tou mystikou a vychované v témže duchu; proto vůdcové,

„führeri“, vymysleli a neustále uskutečňovali složitou jednotnou soustavu vedení, donucování a dozoru, kterou tvoří souhrn státních organizací a nacionálně socialistické strany.

Byl nezbytný vedoucí orgán, odkud by podle führerprincipu vycházely rozkazy a všeobecné směrnice. Tímto orgánem byly říšská vláda a sbor politických vedoucích nacistické strany. Vznikla potřeba nástrojů kontroly, propagandy, policie a výkonné moci. Takovými nástroji byly gestapo, SA, SD a SS.

Konečně bylo zapotřebí, aby armáda byla ve službách politiky strany a toto zařídily hlavní štáb a vrchní velitelství, zbavené všech žvlů nedostatečně nacifikovaných.

Je možné, že členové těchto organizací, těchto skupin nebo těchto zařízení byli více méně fanatiky režimu. Tribunál si vzpomene na umělé rozlišení, které činil Ribbentrop při svém výslechu mezi „ryzími nacisty“ a těmi, kteří byli nacisty jen z poloviny. Avšak rozhodně všichni souhlasili s doktrínou a přijímali hmotné výhody, které jim poskytoval režim. Lze-li uznat u někoho z nich, že je hoden menšího pohrdání anebo že je méně vinen jen pro názor, že by bylo zapotřebí nějakého omezení? To, že všechny tyto organizace, skupiny nebo instituce všemi prostředky podporovaly upevnění společného panství, bylo už zcela dokázáno za hlavního líčení.

Nebyli snad obhájci organizací stále účastni při výslechu jednotlivých obviněných a nebyli snad všichni obvinění sami členy jedné a často i několika organizací? Byla zcela nesporně zjištěna těsná spolupráce organizací s lidmi, kteří jsou zde na lavici obviněných.

Po velmi podrobném soudním projednání a po projevech vážených kolegů zastupujících americkou a britskou žalobu chci přece jen ještě jednou připomenout nesčetné hrozné činy, jichž se tyto v žalobě uvedené organizace a skupiny účastnily vydáním rozkazů, přímým spácháním těchto zločinů nebo jejich připuštěním.

Chtěl bych se jen krátce zabývat dvěma argumenty, které zdůrazňuje obhajoba, obzvláště obhájci gestapa, SD a vrchního velitelství a jimž zřejmě přikládají největší význam. Snad, říkají především, došlo k přehmatům v zápalu boje, snad někteří se stali nelítostnými za války, když se válka stala totální; tu však jde jen o zločiny spáchané jednotlivci, kteří mohou být pohnáni k odpovědnosti jako pachatelé těchto zločinů, avšak nelze činit odpovědnými organizace lidí, které odsuzovaly tyto zločiny.

Dále prohlašují obhájci, že jednotlivé říšské organizace byly jedna od druhé odděleny neprodyšnými přepážkami.

V důsledku toho je nutno probírat činnost každé organizace samostatně a při tomto zkoumání nelze u žádné organizace zjistit zločinný úmysl anebo trestnou činnost — a to je prvním argumentem obhajoby.

Abychom zjistili, zda organizace jsou zločinnými — prohlašuje obhajoba — je nutné zkoumat nejdůležitější zásady, na nichž jsou vybudovány. V jejich struktuře není nic zločinného. Na základě toho i zločiny, jestliže snad byly spáchány, mohou být kladeny za vinu jen jednotlivcům, ale neopravňují k závěru, že organizace má ráz zločinný.

Tak se tvrdí, že gestapo podle znění svých stanov bylo státní policií, k jejímž povinnostem jako k povinnostem státní policie každé civilisované země patřila spolupráce při výkonu spravedlnosti a při ochraně společnosti před jednotlivci, ohrožujícími její bezpečnost. Snad někdy dostala shora rozkazy a vykonala je, i když to nebylo její přímou povinností, pro zajištění bezpečnosti, jako na příklad masové zatýkání židů, vraždění sovětských válečných zajatců, vraždění vězňů, kteří se pokusili o útěk a byli dopadeni.

Avšak tato náhodná činnost nepatřila ke kompetenci jí určené. Tato činnost nemůže změnit základní ráz organizace, která naprosto není zločinná.

Také SD je ve své struktuře prostou zpravodajskou službou a organizací, která zkoumá veřejné mínění, tedy zařízení v podstatě neškodné.

Je možné, že se někdy členové organizace SD účastnili trestních akcí gestapa. Správné je, že členové SD zaujímali četná velitelská místa a že se věnovali pochybné činnosti, avšak tehdy nejednali jako činovníci organizace SD a nemohli kompromitovat organizaci, která naprosto nemá ráz zločinný podle činnosti jí určené.

Také vrchnímu velitelství byla podle jeho určení svěřena obrana, a to jen obrana říše. Nezabývalo se politikou a nemělo žádné vztahy k policii. Snad někdy překročilo svou pravomoc. Ovšem je správné, že podepsalo rozkaz, aby byli evakuováni do neznáma všichni, kdo se postavili na odpor, aby vojáci „komand“ a váleční zajatci, kteří uprchli, byli předáni policii k likvidaci, což je v rozporu s vojenskou ctí, avšak tehdy předávalo vrchní velitelství jen jako spojovací článek Hitlerovy nebo Himmlerovy rozkazy. Tato činnost povahy náhodné, činnost, která nespadala do jeho kompetence, nemohla měnit ničeho na podstatě vrchního velitelství, v níž nebylo nic zločinného.

Tak se obhajoba stále pokouší zdůraznit rozdíl mezi povahou organizace tak, jak byla určena a která, jak dokazuje obhajoba, není zločinnou a praktickou činností skupiny, kterou, jak obhajoba přiznává, lze podrobit kritice. Jestliže dříve ustanovené instituce omezují kvůli vládě, jestliže nezávislost člověka a svoboda občana je chráněna před zneužitím mocí, může tento rozdíl vzniknout a je pochopitelný za demokratického režimu, je to však nepřijatelné, jde-li o hitlerovský režim.

Staral se snad Best, theoretik policie, o nutnost zachovávat nějaké zásady, když napsal, že prostředky používané policií se řídí jednáním odpůr-

ce? Nemá snad zásadní význam nařízení z 28. února 1938, které připustilo, aby všemohoucí stát nedbal vůbec právních omezení? Rozchází se snad u Hitlera theorie s praxí, když prohlásil 23. května 1939 v říšském kancléřství na poradě, na níž byli pozváni členové vrchního velitelství: „Nesmí platit zásada, že se vyhneme řešení problému tím, že se přizpůsobíme okolnostem. Je naopak nutné přizpůsobit okolnosti požadavkům . . . Nejde již o právo nebo bezprávi, nýbrž o bytí a nebytí 80 milionů lidí.“

Za hitlerovského režimu opravdu neexistují dříve zřízené instituce, není zákonnosti, není mezí zvůle. Jediný existující princip je „führerprincip“, jediný zákon je to, co se zlíbí šéfovi, jehož příkaz musí být proveden bez odmlouvání všemi, od nejnižších až po nejvyšší. Myšlenka, že smutně proslulá instituce prý panovala při zřízení organizací a takto jim dala určenou povahu, není ničím jiným, než konstrukcí, a priori učiněnou vynalézavou obhajobou. Jediná činnost, k níž nutno přihlížet, je konkrétní činnost organizace, a námi bylo prokázáno, že tato činnost byla zločinná.

S druhé strany obhajoba hledá důvod, jak ospravedlnit organizace a opírá se o tutéž skutečnost, že členové gestapa, SS nebo SD, kteří spáchali zločinné akty, nejednali za organizaci, nýbrž jako by po tuto dobu k nim nepatřili.

Není to snad naopak důkazem toho, že ve všeobecné nacionálně socialistické soustavě tyto skupiny hrály úlohu nádrží a přípravných kursů, odkud führeři čerpali pro svoje panství výkonné orgány, dokonale připravené k provádění zločinných úkolů, které jim byly svěřeny?

A není snad skutečnost, že Hitler často vyznamenával své společníky titulem čestných členů jedné ze svých organizací, důkazem toho, jaký význam přiřkládal členství v některé z těchto skupin, jako výrazu oddanosti režimu?

Lze tedy dospět k závěru, že nezávisle na tom, s jakého hlediska se zkoumá první argument obhajoby, nelze jej přijmout.

Obhajoba uvádí jako druhý argument, že organizace byly nezávislé a činnost každé z nich nebyla známa ostatním organizacím. Některé byly závislé na státu, jiné na straně. A stát a strana vykonávaly svou činnost v různých sférách. Dokonce v organizacích samých existovaly neprodyšné přepážky mezi různými částmi těchto organizací. Tyto části jednaly naprosto samostatně. Riskující obětovat ty části, které se nejvíce zkompromitovaly, snaží se obhájci ze všech sil sejmout odpovědnost s co možno největšího počtu skupin, které prý jednaly izolovaně.

Podle toho, co víme o všeobecné organizaci říšských institucí, je však tento argument v rozporu se skutečností.

Při definování osobní odpovědnosti obviněných dokázal pan Dubost,³⁹

³⁹ Dubost, zástupce hlavního žalobce za Francii.

že nemůže být pochyby o tom, že různé fašistické instituce a organizace byly navzájem spojeny.

... Hitler byl zároveň hlavou státu, armády a strany. Himmler, šéf esesáků, kteří byli závislí na straně, byl zároveň šéfem policie, podřízené státu.

Gauleiteři, straničtí činovníci, byli většinou představiteli státu jako místodržící říše nebo prušťí vyšší vedoucí.

Šéf kanceláře strany se účastnil vypracování důležitých zákonů a jmenování na místa nejvyšších činovníků státu.

Zákon ze dne 7. dubna 1933 povolil čistky mezi státními úředníky, kteří byli podezřelí z nedostatečné oddanosti straně. Víme, jak brutální byla tato čistka u vrchního velitelství.

A tak existovala ve skutečnosti i na papíře nerozlučná souvislost mezi státem, stranou a armádou, a jejich společná činnost nedovoluje určit, jaký je podíl odpovědnosti každého z nich.

Je třeba uvádět další příklady? Bylo jich uvedeno mnoho a nechceme zneužívat pozornosti Tribunálu.

Postačí připomenout těsnou spolupráci gestapa, SD, SS a armády, pokud jde o všeobecná nařízení, o provádění operací proti účastníkům hnutí odporu, o trestní akce proti civilnímu obyvatelstvu a o vyhlazování židů.

Výtečnou ilustrací toho je nejednou zde citované Hitlerovo nařízení ze dne 30. 7. 1944:

„Všechny násilné činy neněmeckých civilních osob v okupovaných územích vůči německé branné moci, SS a policii a vůči zařízením, sloužícím jejich účelům, nutno jako akty teroru a sabotáže potírat takto:

a) Vojska a každý jednotlivý příslušník branné moci, SS a policie nechtě na místě zdolají teroristy nebo sabotéry, jež přistihnou při činu.

b) Kdo bude přistižen později, nechtě je předán nejbližší místní služebně bezpečnostní policie a SD.“

Nezdůrazňuje Hitler trojí zmínkou v jednom textu o branné moci, SS a policii těsnou spolupráci těchto organizací?

Je nutno ještě jednou připomenout četné Keitelovy instrukce, rozkaz polního maršála Kesselringa ze dne 14. ledna 1944 a deník generála v. Bredowskiho, které dávají armádu k dispozici policii nebo policii armádě pro brutální represálie — trestní akce v odplatu za akty odporu?

Je třeba připomenout Keitelovy rozkazy, nařizující generálům, velícím ve Francii, Holandsku a Belgii, aby armáda poskytovala podporu při rozkrádání uměleckých pokladů, jež bylo organizováno a prováděno za vedení Rosenberga?

Nevypověděl snad obhajobou ve věci gestapa vedený svědek Hoffmann na zasedání Tribunálu dne 1. srpna, že rozkaz „Noc a mlha“ byl sestaven hlavním velitelstvím ve spolupráci s ministerstvem spravedlnosti?

Proto se obhajoba marně snaží zmenšovat odpovědnost tím, že ji rozděluje mezi státní a stranické orgány, považujíc je prý za nezávislé organizace.

Obhajoba neměla úspěch, ani když se snažila zjistit uvnitř organizací neprodyšné přepážky, oddělující různé části, které ve svém celku tvoří organizaci.

Kdo by uvěřil obhajobě, že na př. administrativní úřady SD a gestapa neznaly rozsah deportací pokojného obyvatelstva, když musely řešit složité problémy, spojené s transportem deportovaných osob; technické služby nemohly nevědět o vyhlazování pomocí chemických prostředků, jelikož k jejich povinnostem patřila oprava pojízdných plynových automobilů.

Ve skutečnosti všechny instituce gestapa, SD, SS a vrchního velitelství páchaly zločiny naprosto solidárně, a totéž také platí, pokud jde o říšskou vládu a o sbor politických vedoucích nacionálně socialistické strany, což bylo prokázáno mými veleváženými kolegy. Je snad ten, kdo organizoval tyto zločiny, méně odpověden, než vykonavatel, je snad menší mírou vinen mozek, který si zločin vymyslel, než ruka, která jej spáchala?

Věříme tudíž, že jsme prokázali solidární vinu všech organizací, jejichž prohlášení za zločinné žádáme.

Znamená to snad, že se snažíme uslyšet od příslušných Tribunálů jen nejtvrďší rozsudky u všech členů těchto organizací?

Ovšem, že ne. Když žádáme na vás výkon spravedlnosti — mravní odsouzení organizací, bez nichž nacionální socialismus nemohl páchat zločiny, neprosíme vás o potrestání lidí bez jejich předběžného slyšení před soudem, ti naopak mohou soudu přednést své argumenty na svou obhajobu.

Jestliže k tomu Statut Tribunálu nařizuje: „Byla-li skupina nebo organizace Tribunálem prohlášena za zločinnou . . ., v každém takovém případě je pokládána zločinná povaha skupiny nebo organizace za prokázanou a nemůže být brána v pochybnost“, není nikde ve Statutu řečeno, že před příslušné soudy musí být pohnáni všichni členové těchto skupin nebo organizací a máme za to, že před soud mají být pohnáni jen ti z nich, kteří u vědomí zločinné činnosti skupiny nebo organizace dobrovolně do ní vstoupili a tudíž přijímali osobní účast na zločinech spáchaných těmi skupinami nebo organizacemi.

Kromě toho máme za to, že v zájmu vyšší spravedlnosti a v naději, že bude mír na celém světě, je nutné přizpůsobit tresty tíži odhalených zločinů, a jestliže při vši spravedlnosti bude nejtvrďší trest vynesena za zločiny, za jejichž spáchání bude uznán osobně vinným kterýkoli člen organizace, pak pouhé členství, a to i na zásadě dobrovolnosti, ke kterékoli ze

skupin nutno trestat odnětím svobody nebo úplným či částečným zbavením občanských a politických práv.

A souhlasí-li s tím Tribunál, nebrání žádné ustanovení Statutu, aby tento výrok byl ve vhodné formě vyhlášen.

Váš výrok tedy nebude ukončením soudu „vítěze nad poraženým“, jak se obával Dr Steinbauer ve své obhajovací řeči ve věci Seyss-Inquarta. Tento výrok bude slavnostním a jasným výrazem věci spravedlnosti...

Prohlášení organizací zločinnými umožní příslušným kompetentním úřadům potrestat vinníky, a to jen vinníky; a slavnostně připomene světu, že zákony morálky existovaly již před zvlí jednotlivců nebo vlád, že těchto zákonů lze použít jak u veřejných činitelů, tak u soukromých osob, jak u národů, tak u jednotlivců a že porušení těchto zákonů je zločinem, — váš výrok bude mohutnou podporou velkého díla utvrzení všeobecného míru, díla, jemuž se oddali jak v Organizaci spojených národů, tak i na mírové konferenci, jak v Novém Yorku, tak v Paříži představitelé svobodomilovných národů, „skládající své naděje v prosté a spravedlivé lidi“.

Závěrečná řeč hlavního žalobce za SSSR R. A. Ruděnka

(Pronesená dne 30. srpna 1946)

Pane předsedo, páni soudcové!

Došli jsme k závěrečné fázi procesu, vedeného s mimořádnou přesností a velmi mistrovsky. V jednotlivých případech hlavních válečných zločinců, kteří sedí na lavici obviněných, přednesla žaloba své důkazy již vyčerpávajícím způsobem. Trváme také v celém rozsahu na žalobě proti organizacím — proti vládě fašistického Německa, proti generálnímu štábu a vrchnímu velitelství německé branné moci, proti sboru vedoucích německé nacionálně socialistické strany, proti státní tajné policii (gestapo), proti ochranným oddílům německé nacionálně socialistické strany (SS), proti bezpečnostní službě (SD) a proti úderným oddílům (SA).

V soudním líčení bylo zjištěno, že v čele hitlerovského Německa stála banda spiklenců, kteří uchvátili státní moc a řízení celého Německa.

Ve státě s mnohamilionovým obyvatelstvem, ve středu obrovského státního aparátu, nemohla taková skupina spiklenců existovat bez soustavy pomocných zločinných organizací, spojujících spiklence s periferií — führery hlavní silnice s führery ulic a uliček. Proto působila v hitlerovském Německu za stálého a přímého vedení spiklenců síť organizací, vybavených velkou mocí — sbor vedoucích německé fašistické strany, gestapo, SS, SD a jiné.

Zákon z roku 1933, který sloučil aparát fašistické strany se státním aparátem hitlerovského Německa, byl otevřeným zákonodárným uznáním této skutečnosti.

K upevnění svazku mezi vládnoucí bandou a organizacemi vystupoval každý ze spiklenců v několika úlohách, měl několik tváří: Göring byl ministrem, velitelem válečného letectva, zmocněncem pro čtyřletý plán, říšským vedoucím — vyšším vůdcem SA a SS; Heß byl ministrem, Hit-

lerovým náměstkem ve straně, generálem zbraní SS a SA; Rosenberg byl říšským vedoucím nacionálně socialistické strany pro otázky ideologie a zahraniční politiky, ministrem a obergruppenführerem SA a SS atd. Tak nerozlučitelně jako Göring-ministr s Göringem-obergruppenführerem SS, byly spojeny SS, gestapo a ostatní zločinné organizace s hitlerovským režimem. Lze si představit hitlerovský režim bez knihoven, bez škol, dokonce bez nemocnic, ale hitlerovský režim bez SS a gestapa nemohl existovat.

Statut Mezinárodního vojenského tribunálu přihlížel k této politické skutečnosti a předvídá dvě formy účasti na zločinných hitlerovských společeních; článek 6 Statutu mluví o účasti na zločinném spiknutí, a články 9 až 10 o účasti ve zločinných organizacích. Obě tyto formy jsou organicky a nerozlučně spojeny, neboť v trestně právních termínech vyjadřují vztah a souvislost, které ve skutečnosti existovaly mezi spiknutím a organizací hitlerovského Německa.

Statut Mezinárodního vojenského tribunálu úzce spojil uvedené dvě formy účasti hitlerovců na mezinárodních zločinech — účast na spiknutí a členství v organizaci, a zcela odůvodněně určil pro tu i onu formu různé trestně právní následky.

Účast na spiknutí, která podle své povahy nemůže zahrnout velký počet osob, Statut formuloval jako samostatný trestný čin.

Naproti tomu otázku odpovědnosti za účast v zločinných organizacích, které spolčily statisíce členů, řeší Statut Tribunálu jiným způsobem. Statut Tribunálu, vypracovaný zcela na zásadách práva a spravedlnosti, ponechává určení individuální odpovědnosti členů organizací, spojené se zjištěním viny u velkého počtu jednotlivců, kompetenci národních tribunálů.

Podle článku 10 Statutu „bude-li skupina nebo organizace Tribunálem prohlášena za zločinnou“, má příslušný státní orgán právo stíhat jednotlivce pro členství v ní před státními soudy. Tribunál může tudíž uznat organizaci za zločinnou, aby soudům jednotlivých států usnadnil možnost a zajistil právo pohnat k odpovědnosti jednotlivé osoby za členství v organizacích prohlášených za zločinné.

Podle ustanovení článku 10 Stanov Tribunálu mohou tribunály SSSR, USA, Anglie, Francie a třinácti států, které přistoupily k Londýnské dohodě, ovšem odsoudit jednotlivé obviněné, mají však také právo dospět k závěru, že obviněný vůbec nebyl členem organizace nebo že byl členem jen formálně a že ve skutečnosti neměl s organizací co dělat, a na základě toho vynést zprošťující rozsudek. Všechny tyto a podobné otázky byly a zůstaly zcela v kompetenci soudů jednotlivých států. Tyto soudy jsou omezeny jen v jednom, zásadně velmi důležitém směru. Uzná-li Me-

zinárodní tribunál organizaci za zločinnou, nemohou tyto tribunály popřít ani brát v pochybnost zločinnou povahu této organizace.

Uvedené určení kompetencí Mezinárodního tribunálu a soudů jednotlivých států je mimořádně důležité pro chápání ustanovení Statutu Tribunálu o zločinných organizacích.

Právě proto, že Tribunál má řešit jen všeobecnou otázku zločinné povahy organizací, nikoliv však jednotlivé otázky individuální odpovědnosti členů těchto organizací, Statut skutečně ani neuvádí konkrétní znaky pojmu „organizace“ a neváže v tomto případě Tribunál vůbec formálními požadavky. Nedostatek podrobnější definice zločinné organizace ve Statutu není tudíž mezerou Statutu, nýbrž jeho zásadním stanoviskem, které vyplývá ze shora uvedeného faktu, že veškerá konkrétní organizace se ponechává justičním orgánům jednotlivých států. Proto pokusy vyžadovat pro prohlášení organizace za zločinnou určité konkrétní znaky (dobrovolné členství, vzájemnou informovanost a podobně) nejen nenalézají opory ve Statutu, ale odporují celé jeho konstrukci. Základní a jediný úkol Tribunálu nespočívá v takových vyšetřováních, jakými se zabývají a budou zabývat soudy jednotlivých států, ale v tom, aby byla zjištěna jedna rozhodná skutečnost: zda organizace svými zločinnými činy se účastnila uskutečňování plánu hitlerovských spiklenců.

Právě vzhledem k tomuto úkolu upravuje Statut také procesní stránku tím, že pohání k odpovědnosti organizace.

Skutečně Statut Tribunálu spojuje řešení otázky zločinných organizací s podmínkou, aby při tom byl projednán případ konkrétního představitele této organizace, který sedí na lavici obviněných. Obvinění v tomto procesu byli zároveň účastníky spiknutí a vedoucími členy organizací, u nichž má Tribunál řešit otázku, zda mají být uznány zločinnými. Je tedy týž důkazní materiál, který již byl probrán v trestních věcech jednotlivých obviněných, zároveň hlavním důkazním materiálem pokud jde o organizace, které tyto obvinění zastupují. Dokumenty, které žaloba předložila, dokázaly zcela jasně, jak organizace v žalobě uvedené byly stálým a přímým nástrojem k uskutečnění zločinných záměrů spiklenců. Takto byla zcela vyčerpávajícím způsobem prokázána soudním řízením zločinná povaha těchto organizací.

Ve snaze zajistit maximální všestrannost při vyšetřování věci organizací, vyzval Tribunál podle Statutu rozhlasem, tiskem a zvláštními vyhláškami členy obviněných organizací, aby Tribunálu předložili svá vysvětlení. Tribunál ví, jak mnoho lidí, internovaných v koncentračních táborech, chtělo využít této možnosti. Vytvoření pomocného výboru dalo Tribunálu možnost vyslechnout největší možný počet členů organizací, které později budou muset vyslechnout a soudit soudy jednotlivých států. A po složitých přípravných pracích předstoupila před Tribunál skupina

svědků, vybraná obhajobou. Obhajoba nebyla s to vyvrátit неотřesitelnou důkazní sílu listinných důkazů, předložených žalobou, a proto chtěla proti nim postavit své svědky.

Páni soudcové! Pamatujeme se na tyto svědky a jejich výpovědi. Jestliže je ještě zapotřebí dosvědčit, že lež je u hitlerovců věčnou průvodkyní zlých činů, pak křivé svědectví Kaufmanna, Sieversa, Mannsteina, Reinckeho, Besta a jiných může být přesvědčivou ilustrací. Tito „svědkové“ se zapletli do zřejmých absurdností ve snaze očistit zločinné organizace, jejichž vedoucími členy sami byli. Zdá se, že jak SS, tak gestapo jsou spolky výkvětu, kluby ušlechtilých, rytířské řády. Ne nadarmo ještě před tím obhájce prohlásil Rosenberga za rytíře. Tam všichni se blýskají mravní čistotou a všichni jsou naplněni láskou k bližnímu. Podle slov obviněných a jejich advokátů se zdá, že obergruppenführer profesionálních katanů SS spěchal zachránit židy před pogromy a vražděním a generál Brauchitsch byl nadšeným pacifistou.

Poučitelné při tom je, že podle výpovědí svědků jsou všechny organizace, které žaloba prohlašuje za zločinné, bez výjimky čisté a beze škvřny. Avšak kdo pak spáchal vraždu dvanácti milionů pokojných občanů? Kdo mučil válečné zajatce a odvekl z okupovaných území miliony lidí na otročskou práci v Německu? Jak se zdá, není odpovědných!

Nezasluhuje si vyvrácení lež, cynická a rouhavá lež lidí, jejichž svědomí se neštítlo vražd a jejichž čest se neštítí křivé přísahy.

Za jednání o zločinných organizacích předložila žaloba závažné dokumenty, svědčící o dalších zločinech hitlerovských zločinných organizací.

Byly zjištěny skutečnosti, nevyvratitelné skutečnosti. Neotřesitelná vůle zákona je jasná. Nadešel čas vyvodit závěry.

Na sjezdu hitlerovské strany v roce 1934 prohlásil Hitler:

„Nevytvořil nás stát, nýbrž my jsme vytvořili stát. Je možné, že někteří nás považují za stranu, zatím co jiní nás považují za organizaci, jiní zase za něco jiného, ale ve skutečnosti jsme tím, čím jsme.“

Tento proces dává vyčerpávající a přesnou odpověď na otázku — čím byli hitlerovci, führer v čele zločinné bandy spiklenců, vystupujících v různých úlohách a titulech (ministři, gauleiteri, obergruppenführeri atd.), se sítí jimi vytvořených zločinných organizací kolem nich, držících ve svých drápech miliony německých občanů, — to byla schematicky zobrazená politická struktura hitlerovského Německa.

Prohlášení organizací v žalobě uvedených za zločinné, jakož i prohlášení, že zde šlo o spiknutí, je proto nutné k vítězství spravedlnosti, k vítězství, na něž čekají všechny svobodomilovné národy.

Pokud jde o jednotlivé organizace, jejichž prohlášení za zločinné považuje žaloba za nutné, chci říci toto k doplnění přesvědčivých důkazů, přednesených mými váženými kolegy:

V oddílu 1 § 4a „A“ žaloby se uvádí pod nadpisem „Nacionálně socialistická strana jako jádro společného plánu nebo spiknutí“:

„V roce 1921 stal se Adolf Hitler nejvyšším vůdcem čili „führerem“ německé nacionálně socialistické strany, známé jako nacistická strana, která vznikla v roce 1920. Nacistická strana se spolu se svými pomocnými organisacemi stala pojítkem mezi obviněnými a jejich společníky a nástrojem k provedení cílů a úkolů jejich spiknutí.“

Soudní líčení jasně potvrdilo tento závěr.

Přečetné zločiny hitlerovské kliky byly inspirovány a usměrňovány hitlerovskou stranou, která byla hybnou silou fašistického spiknutí proti míru a bezpečnosti národů demokratických zemí.

Mnozí obvinění a tak zvaní svědci obhajoby řekli, že byli nacionalisty, kteří chtěli chránit Německo před úklady se strany jiných států. To je zřejmá lež. Jen podvodníci mohou tvrdit, že Rakousko, Československo, Polsko, Norsko, Dánsko, Belgie, Holandsko, Jugoslavie, Sovětský svaz a ostatní svobodomilovné země ukládaly o celistvost a nezávislost Německa. Ve skutečnosti jsou němečtí fašisté imperialisty, jejichž hlavním rozhodným cílem je uchvácení cizích území, aby zajistili expansi výbojného německého kapitalismu. Nestydatě si říkali socialisté. Jen nestydatí demagogové mohou tvrdit, že němečtí fašisté, kteří odstranili všechny demokratické svobody lidu a nahradili je koncentračními tábory, kteří zavedli otrockou práci v podnicích a továrnách a obnovili nevolnictví na venkově v Německu a v jimi okupovaných zemích — jsou obhájci zájmů dělníků a rolníků.

A jestliže tito imperialisté a reakcionáři se halili v plášťik „nacionalistů“ a „socialistů“, činili tak výlučně proto, aby národ oklamali.

Sám program hitlerovské strany obsahoval základ plánu nadvlády, uchvácení cizích území a základy vzájemné nenávisti lidí.

V jednom z deníků německé fašistické strany, vycházejících pod redakcí Leye, se říká:

„Program je politickou základnou německé fašistické strany a tudíž politickým základním zákonem státu. Všech zákonných předpisů nutno použít v duchu programu strany. Po uchvácení moci se führerovi podařilo uskutečnit až do podrobností podstatné části stranického programu měrou, která daleko přesahuje zásadní otázky.“

Hitlerovská strana je neodlučitelná od hitlerovské vlády, od SS, geštapu a ostatních zločinných organisací hitlerovského režimu, tak jako jsou neodlučitelní hitlerovští pohlaváři sedící na lavici obviněných od katanů z Osvětimi a Majdanku, Babího Jara a Treblinek.

„Čeho jsem dosáhl — řekl Hitler — to strana ví. Povýšila mne a já jsem ji zase učinil velikou.“

Připomínám však, že o něco později, dne 1. prosince 1933, byl vydán zákon „k zajištění jednoty strany a státu“, v němž se říká: „Po vítězství nacionálně socialistické revoluce je německá fašistická strana nositelkou německé státní myšlenky a je nerozlučně sloučena se státem.“

K zabezpečení nejtěsnější spolupráce služeben strany s veřejnými úřady se stane führerův náměstek členem říšské vlády.“

§ 3 tohoto zákona prohlásil členy fašistické strany a úderných oddílů (včetně jim podřízených organizací) „za vedoucí a hybnou sílu nacionálně socialistického státu“.

Základním opatřením, které zajistilo sboru vedoucích zločinné hitlerovské strany úplnou politickou moc v Německu, byl zákon ze dne 1. prosince 1933. Tento zákon stanovil, že hitlerovská strana je „zosobněním státu“.

Aby masy obyvatelstva byly získány na stranu fašistického režimu, uvedli hitlerovci, počítající zároveň s nacionálními city a neslýchanou sociální demagogií, v chod nestydatou sociální korupci. Byly zřízeny velké organizace: svaz hitlerovské mládeže, „pracovní fronta“, úderné oddíly, „SS“ a tak dále. Četní členové těchto organizací byli připoutáni k fašistickému režimu nejen nejrůznějšími výsadami a hmotnými výhodami, nýbrž i vzájemnou odpovědností za společně spáchané zločiny. A proti živlům nespokojeným s režimem působil tyranicky mechanismus teroru se svou rozvětvenou sítí udavačství, provokací, zrady, koncentračních táborů a bleskovým soudnictvím.

Soustava sloučení vedoucích funkcí v hitlerovské straně s vedoucími funkcemi v teroristických organizacích SS, SD, gestapu a ve vládě napomáhala při provádění plánů fašistických spiklenců a usnadnila provedení plánů na podmanění a kontrolování německého národa a státu.

Říšský vedoucí SS Himmler byl zároveň říšským vedoucím německé fašistické strany.

Říšský vedoucí Rosenberg byl generálem SS a SA.

Ministr zahraničních věcí Ribbentrop byl generálem SS a führerův náměstek Hess byl zároveň říšským ministrem.

Předseda tajné rady Neurath byl generálem SS a jeden z vůdců gestapa, Best byl říšským vedoucím hitlerovské strany a tak dále.

Když se hitlerovští spiklenci za pomoci své strany úplně zmocnili kontroly nad Německem, přistoupili k realizaci svých útočných plánů. Hitler prohlásil ve své řeči v Reichstagu dne 20. února 1938:

„Nejlepší zárukou nacionálně socialistické revoluce, pokud jde o panství uvnitř a navenek, je úplné ovládnutí Říše a všech jejích zařízení a inšti-

tucí nacionálně socialistickou stranou . . . Každá instituce této Říše je podřízena nejvyššímu politickému vedení.“

Uvedl jsem již v závěrečné řeči,⁴⁰ že německá fašistická strana pod vedením Bormanna se stala vedoucí policejní organizací, která co nejtěsněji spolupracovala s německou tajnou policií a s SS, že celý stranický aparát německé fašistické strany byl zapojen do provádění zločinných útočných plánů vůdců hitlerovského Německa, že stranický aparát německé fašistické strany se činně účastnil opatření německých vojenských a civilních úřadů k nelidskému využívání válečných zajatců a zotročeného obyvatelstva území okupovaných Němci.

Když se za procesu mluvilo o goebbelsovské lži, himmlerovském teroru a Ribbentropově záludnosti, týkalo se to také hitlerovské strany. Když žaloba předkládala důkazy o zločinné činnosti Göringa a Hesse, Rosenberga a Streichera, Schiracha a Franka, Speera a Sauckela, byly to zároveň důkazy žaloby proti německé fašistické straně, jejímiž pohlaváry byli obvinění. Tyto důkazy naprosto stačí k tomu, aby celá hitlerovská strana byla prohlášena za zločinnou organizaci ve smyslu článku 9 Statutu Mezinárodního vojenského tribunálu. Avšak žaloba nemluví o odpovědnosti řadových členů strany, z nichž mnozí se stali obětí své důvěřivosti.

Stavíme otázku, zda má být prohlášena za zločinnou některá organizace, v naprostém souhlasu s žalobním spisem, prozatím jen u sboru vedoucích hitlerovské strany, který byl mozkiem, páteří a hybnou silou této strany, bez níž hitlerovští spiklenci by nebyli mohli uskutečnit své zločinné plány.

Sbor vedoucích byl zvláště vybranou skupinou uvnitř vlastní hitlerovské strany a jako takový požíval zvláštních výhod. Političtí vedoucí byli organizováni podle führerprincipu, který byl aplikován nejen na Hitlera, nýbrž na celý sbor politických vedoucích.

„Základem stranické organizace je führerprincip“, říkalo se v organizačních stanovách německé fašistické strany.

Každý politický vedoucí složil přísahu. Podle stanov strany zněla přísaha takto: „Přisahám Adolfu Hitlerovi nezlomnou věrnost. Přisahám jemu a vůdcům, které mi určí, bezpodmínečnou poslušnost.“

Všichni političtí vedoucí byli jmenováni na základě zvláštního výběru. Rozdíl byl jen v tom, že jedni — říšští vedoucí, gauleiteri a kreisleiteri — byli jmenováni přímo Hitlerem, jiní — vedoucí správy a oddělení žup a krajů, jakož i ortsguppenleiteri — gauleiterem, a takoví političtí vedoucí, jako zellenleiteri, byli jmenováni kreisleiterem.

Mnoho těchto říšských vedoucích a gauleiterů předstoupilo před vás, páni soudcové.

Na lavici obviněných sedí říšský vedoucí Rosenberg, Schirach, Frick.

⁴⁰ Viz strana 232.

Spolu s nepřítomnými říšskými vedoucími Bormannem, Himmlerem, Leyem, jakož i s Goebbelsem tvořili vedoucí elitu hitlerovské strany a vlády a oni také byli vůdci fašistického spiknutí.

Sedí zde francký gauleiter Streicher a otrokář Sauckel, durynský gauleiter. Slyšeli jste o katanské činnosti Ericha Kocha na Ukrajině. Erich Koch byl také gauleiterem. Gauleiter Dolního Štýrska Überreither řídil masové popravu v Jugoslavii. Připomenu několik krátkých zápisů o jeho činnosti.

„20. června 1942. V době, již se tato zpráva týká, bylo v okrese Celje zastřeleno 105 osob a uvězněno 362... Šéf bezpečnostní policie nařídí do dvou týdnů vyklizení věznic. Část vězňů bude předána do jiných věznic, zatím co ostatní budou zastřeleni. Tím získáme prostor pro příští větší akci.“

„30. června 1942. V Celje bylo zastřeleno 67 osob, mezi nimi šest žen...“

Gauleiter Wagner řádl v Alsasku, gauleiter Terboven v Norsku. Vůdce zahraniční organizace německé fašistické strany gauleiter Bohle zakládal a vedl široce rozvětvenou špionsko-diversantskou teroristickou síť za hranicemi a vytvořil tak zvané „páté kolony“ v různých zemích.

Výnosem ze dne 1. září 1939 bylo jmenováno šestnáct říšskými zmocněnci pro obranu. Později, v souvislosti s nutností další mobilisace vojenských záloh, vykonávali gauleiteri stále důležitější a důležitější funkce. Každá gau (župa) stává se oblastí obrany Říše a každý gauleiter se stává komisařem této oblasti. Výnosem rady ministrů pro obranu říše ze dne 16. listopadu 1942 bylo stanoveno, že „za války se gauleiterům ukládají zvláštní funkce“. Za války byly gauleiterům svěřovány důležité vojenské úkoly a tito koordinovali všechna odvětví německého válečného hospodářství.

Ke konci války byli gauleiteri v příslušných oblastech veliteli volkssturmu.

Vzpomeňme si, že Speer, když byl v březnu 1945 jmenován Hitlerovým zmocněncem pro totální zničení průmyslových objektů, mostů, železnic a dopravních prostředků, adresoval své telegramy gauleiterům, neboť v provincii oni řídili ničení důležitých objektů.

A po tom všem se snaží obhajoba líčit hitlerovskou stranu jako nějaký dobročinný spolek a její pohlaváry v úloze patronesek, snaží se zmást jasnou otázku hromadou písemných výpovědí, sebraných v různých vězeních a táborech, kde jsou internováni zatčení fašisté. Obhájce Servatius chápe, že průkazná hodnota této hromady písemných výpovědí je velmi pochybná.

I mobilisuje poslední argument a říká: „Obhájce neměl možnost navštívit tábory v Rakousku, ze sovětské zony nedocházejí návrhy.“ Staly

se tím snad výpovědi svědků obhajoby přesvědčivějšími? Mění snad tuto situaci skutečnost, že Servatius nebyl v Rakousku? Servatiusovi byla poskytnuta neomezená možnost navštěvovat tábory v sovětském okupačním pásmu. Byl v některých táborech, věděl, že právo členů organizace podat Tribunálu své výpovědi, právo výpovědi před Tribunálem, bylo opětovně uveřejňováno v novinách, které vycházejí v sovětském pásmu a bylo oznamováno také rozhlasem.

Servatius to všechno věděl a přesto se pokoušel uvést Tribunál v omyl. Pokoušel se o to také v jiných případech. Když se Servatius odvolával na Hessovo nařízení ze dne 27. července 1935 na důkaz toho, že sbor politických vedoucích neexistoval a že prý název „politický vedoucí“ nebyl názvem úředním, zamlčuje, že v témž Hessově nařízení se říkalo: „Výrazu »političtí vedoucí« se bude samozřejmě užívat dále.“

Servatius uměle zveličuje počet politických vedoucích německé fašistické strany na dva miliony sto tisíc lidí, aby demagogicky připisoval žalobě snahu potrestat miliony Němců. Zároveň naprosto bezdůvodně tvrdí, že z pracovníků štábu gauleiterů bylo 140 000 jen „čestnými funkcionáři“, aby tak zbavil význačné fašistické pohlaváry odpovědnosti před zákonem.

Stoprocentní fašista Kaufmann, vedený obhajobou za svědka, člen německé fašistické strany od roku 1921 a gauleiter s dvacetiletou praxí, nevěděl, jak se zdá, o zločinech hitlerovských spiklenců a byl vůbec „socialistou“ a staral se jen o blaho obyvatelstva.

Jiný svědek obhajoby, Hans Wegscheider, který byl po 12 let Ortsgruppenleiterem, šel ve svých výpovědích ještě dále. Vychází najevo, že během 12 let neměl čas pročíst „Mein Kampf“.

Třetí svědek Meyer-Wendeborn, kreisleiter od roku 1934, překonal ve své snaze očistit své pomocníky dokonce i Kaufmanna. Zatím co tento na otázku: „Patřili blockleiteři a zellenleiteři k politickým vedoucím?“ odpověděl kladně, odpověděl Meyer-Wendeborn na tuto otázku: „Nikoli“.

Bylo by možno také na jiných příkladech ukázat nelogičnost stanoviska obhajoby, avšak mám za to, že není třeba polemizovat s obhajobou, když se uchyluje k svědkům jako Kaufmann, Wendeborn a podobní.

Mezi politickými vedoucími hitlerovského Německa (tento výraz, jak je vidět z dokumentu obhajoby č. 12, byl uzákoněn výnosem Hessa ze dne 27. července 1935) byla v rámci stranické hierarchie německé fašistické strany zvláštní skupina tak zvaných „hoheitsträgerů“, nositelů moci, která zaujímal zvláštní postavení.

Na zvláštní povahu politických vedoucích, kteří byli „hoheitsträger“ se poukazuje v „organizační příručce (stanovách) německé fašistické strany“ a ve zvláštním časopise pod názvem „Der Hoheitsträger“, který

byl tajný pro všechny kromě určitého kruhu politických vedoucích německé fašistické strany, SS a SA.

Obsah časopisu „Der Hoheitsträger“ ukazuje, že sbor vedoucích hitlerovské strany věnoval stálou pozornost opatřením a doktrínám, které byly uskutečňovány při provádění fašistického spiknutí. V letech 1937 až 1938 obsahoval tento časopis pomlouvačné protižidovské články, mezi nimi články ne zcela neznámého Leye, útočil na církve, odůvodňoval nutnost rozšíření životního prostoru a uchvácení kolonií, tiskl články o motorisaci armády, o využívání hitlerovských buněk a bloků k dosažení výhodných výsledků pro hitlerovce při provádění plebiscitu, propagoval kult führera, rasové theorie, atd.

O tom se psalo v každém čísle. A pak se obhajoba pokouší tvrdit, že sbor vedoucích hitlerovské strany nevěděl o plánech hitlerovských spiklenců.

Nacisté se nyní všemožně snaží zřici se kompromitujícího spojení s gestapem a SD, toto spojení je však nesporné.

Již 26. června 1935 vydal Bormann pokyn, v němž se říkalo:

„K zajištění těsnějšího styku všech služeben strany a jejich formací s vedoucími tajné státní policie (gestapo) prosí náměstek führerův, aby napříště vedoucí gestapa byli pozváni na všechny větší oficiální podniky strany a jejich formací.“

V jiném výnosu ze dne 14. února 1935, podepsaném týměž Bormannem, se říká:

„Jelikož práce SD prospívá v první řadě také práci strany, nesmí být rušena ve svém rozvoji nevěcnými útoky při selhání jednotlivců, naopak je třeba ji podporovat ze všech sil.“

Tribunál má v rukou četné důkazy o nejtěžších zločinech, na nichž měl účast celý sbor vedoucích hitlerovské strany, počínaje říšskými vedoucími a konče blockleitery. Připomínám jen některé z nich.

Kreisleiter pettavského kraje, prováděje plány hitlerovských spiklenců, směřující k zotročení národů Jugoslavie, zničil za pomoci Ortsgruppenleiterů a blockleiterů všechny nápisy, návěští, plakáty atd., napsané slovinským jazykem. Tento fašistický vládce šel tak daleko, že nařídil gruppenleiterům „postarat se o to, aby na všech božích mukách, kapličkách a kostelech byly okamžitě odstraněny slovinské nápisy“.

V dopise ze dne 13. září 1944, adresovaném všem říšským vedoucím, gauleiterům a kreisleiterům, oznámil Bormann dohodu OKW (vrchní velitelství branné moci) o „spolupůsobení strany při pracovním nasazení válečných zajatců. Proto byl dán pokyn důstojníkům, kteří měli co dělat s válečnými zajatci, aby těsně spolupracovali s hoheitsträgery; velitelům táborů válečných zajatců bylo nařízeno, aby okamžitě přidělili kreisleiterům spojovací důstojníky“.

Je známo, jaké byly výsledky této spolupráce a jak bylo v Německu využíváno válečných zajatců.

Göringův rozkaz ze dne 27. března 1942 v souvislosti se Sauckelovým jmenováním generálním zmocněncem pro nasazení pracovních sil nařídil, že Sauckel požívá práva dávat pokyny „... také orgánům strany, jejím formacím a připojeným útvarům“.

A Sauckel tohoto práva využíval. Jak napsal Sauckel ve svém „programu vydaném v den führerových narozenin“, jmenoval „se souhlasem führera a pana říšského maršála, jakož i šéfa kanceláře strany, všechny gauleitery Říše svými zmocněnci. Úkoly gauleiterů formuloval Sauckelův rozkaz takto:

„Zajistit bezvadnou spolupráci všech služeben státu, strany, branné moci a hospodářství, zabývajících se otázkou pracovního nasazení, a tím vyrovnat různá pojetí a požadavky za účelem dosažení nejvyšších výsledků v oblasti pracovního nasazení.“

Dne 25. září 1944 vydal Himmler přísně tajný pokyn „O upevnění kázně a o zvětšení výkonnosti cizích dělníků“. V tomto pokynu Himmler uložil „... stranickým vedoucím podniků, aby zvláště pečlivě pozorovali náladu cizích dělníků. K tomu je nezbytná těsná spolupráce stranických, státních a hospodářských služeben s gestapem“.

Dále se v tomto pokynu zdůrazňuje, že všichni členové německé fašistické strany pracující v podnicích jsou podle předpisů kreisleiterů a ortsguppenleiterů povinni „co nejpečlivěji pozorovat cizí dělníky a své poznatky neprodleně sdělit stranickým vedoucím podniků, aby je předali dále zmocněncům rozvědky (Abwehr)“. Tam, kde nebyl stálý zmocněnec rozvědky, měly být údaje odevzdány ortsguppenleiterovi.

Himmlerův pokyn nařídil, že „v zájmu jednotného politického vedení musí zmocněnci protišpionáže spolupracovat s vedoucími gestapa, kteří podle potřeby jsou svoláváni kreisleitery“.

Právě v tom spočívalo „politické vedení“ kreisleiterů a ortsguppenleiterů. Tyto špionské funkce vykonávali i blockleiteri, o čemž se přímo mluví v „organisační příručce německé fašistické strany“.

„Blockleiter musí vypátrat všechny, kdož rozšiřují škodlivé pověsti a hlásit je ortsguppenleiterovi, aby mohla být zpravena příslušná státní služebna.“

Blockleiter byl šířitelem nacionálně socialistické ideologie mezi obyvatelstvem a členy fašistické strany, svěřenými jeho péči, získával členy pro Hitlerjugend, SA, SS a DAF (Deutsche Arbeitsfront), zajišťoval návštěvu nacionálně socialistických schůzí, účast na demonstracích atd.

„Blockleiter neustále provádí nacionálně socialistickou propagandu.“ Jaký byl ráz hitlerovské propagandy, každý dobře ví.

„Chceme opět zbraně...“, napsal Hitler. „Proto vše, počínaje dětskou

čítankou a konče posledními novinami, každé divadlo a každý biograf, každý návštěvní sloup a každý volný plot nutno postavit do služeb tohoto jediného velkého poslání.“

Každý Němec sice neznal tato Hitlerova slova, ale každý Němec znal blockleitera svého okresu a tento blockleiter neustále šířil fašistickou nákazu, otravoval vědomí lidí a napomáhal tak uskutečňovat společné plány hitlerovských spiklenců.

Blockleiteři byli malými führery, ale i oni měli velmi reálnou moc nad obyvateli svých okresů.

Ovšem blockleiteři nevypracovávali plány útočných válek, ale velmi se přičinili o to, aby se tyto plány staly skutečností.

Tvořili také velmi důležitou část hitlerovské strany, která byla jádrem fašistického spiknutí.

Právě proto trváme na tom, aby byly prohlášeny za zločinnou organizaci skupiny vedoucích hitlerovské strany, všech velkých a malých führerů, reichsleiterů a gauleiterů, kreisleiterů a ortsguppenleiterů, zellenleiterů a blockleiterů — celého sboru vedoucích úžasného aparátu fašistické diktatury.

OCHRANNÉ ODDÍLY SS

Mezi ostatními zločinnými organizacemi, jež německý fašismus vytvořil, nutno vyhradit zvláštní místo tak zvaným „ochranným oddílům“ hitlerovské strany, zkráceně SS.

Se jménem SS jsou spojeny nejtěžší zločiny německého fašismu, hromadné vraždy v koncentračních táborech, nelítostné zacházení s mírumilovným obyvatelstvem a s válečnými zajatci a brutální hromadné „akce“.

Právě esesáci měli prakticky uskutečnit plány Hitlera a jeho kliky na vyhlazení národů.

Himmler, který byl říšským vedoucím SS, často nazýval esesáky „černým sborem“. Stejně tak se nazýval oficiální list esesáků „orgán reichsführera SS“, „Das schwarze Korps“ („Černý sbor“).

Nebyl to název náhodný. Celá soustava SS, počínaje tak zvanou „allgemeine SS“ („všeobecné SS“) a konče táborovými strážemi a zbraněmi SS, byla skutečně vybudována jako zvláštní „sbor“ zločinců přesvědčených o své beztrestnosti, zvláště vycvičených a vychovaných v duchu nejkruťejších a nejbrutálnějších hitlerovských „theorií“. Hlavní fašističtí spiklenci potřebovali velmi početné kádry k vraždění milionů příslušníků zotročených národů, k uchvácení území a k praktickému provádění tak zvané germanisace. Tyto úkoly plnili členové SS.

Organisace SS vznikla a proslavila se jako pretoriánská garda Hitlerova, jako organisace pogromistů a vrahů.

Takovou zůstala po celou dobu své existence.

Mezi jinými důkazy předložila sovětská žaloba výtisk listu „Das schwarze Korps“ ze dne 20. srpna 1942 s úvodníkem nadepsaným „Germanisovat?“ Himmlerovy programové body v tomto článku jsou pro vyjasnění podstaty SS tak důležité, že si dovoluji znovu citovat krátký výňatek z tohoto článku:

„... říšský vedoucí SS vydal toto heslo:

Naším úkolem není germanisovat Východ ve starém smyslu tohoto slova, t. j. vnutit obyvatelstvu německý jazyk a německé zákony, ale dosáhnout toho, aby na Východě žili jen lidé se skutečně německou, germánskou krví.“

Tento článek byl uveřejněn k poučení všech esesáků v době, kdy zločinný německý fašismus byl ještě přesvědčen o svém vítězství a začal s praktickým vyhlazováním milionů lidí.

Dne 4. října 1943 mluvil a prohlásil tvůrce SS Himmler na poradě gruppenführerů v Poznani o vyhlazení židů v Evropě:

„Mezi sebou budeme o tom mluvit zcela otevřeně, ale veřejně se o tom zmiňovat nebudeme. Přesně tak jako 30. června 1934, kdy jsme podle rozkazu postavili ke zdi a zastřelili provinivší se kamarády a nikdy o tom nemluvili a mluvit nebudeme... Mám nyní na mysli „evakuaci“ židů, vyhlazení židovského národa. To patří k věcem, o nichž se snadno mluví... ‚Židovský národ bude vyhlazen‘, říká každý člen strany. ‚To je zcela jasné, stojí to v našem programu. Vyhlazení židů, jejich vyhubení... , to provedeme‘... Většina z nás ví, co to znamená, když leží pohromadě sto mrtvol, když tam leží 500, když tam leží 1000 mrtvol. Všeobecně můžeme říci, že z lásky ke svému národu jsme vykonali nejtěžší úkoly. A ne- utrpěli jsme újmy ani na své duši, ani na svém charakteru.“

Nebudu se zabývat historií SS. V souvislosti s tím, co zde bylo řečeno, lze jen připomenout, že ochranné oddíly, vzniklé již v roce 1925, byly dne 20. července 1934 zvláštním Hitlerovým rozkazem povýšeny na samostatnou organizaci hitlerovské strany a to právě po tom, co esesáci dne 30. června 1934 spáchali politické vraždy.

Hitlerův rozkaz zněl:

„Vzhledem k velkým zásluhám SS, obzvláště v souvislosti s událostmi 30. června 1934, povyšuji SS na samostatnou organizaci v rámci nacistické strany.“

Historie rozvoje SS v soustavě hitlerovského státu svědčí o stále těsnější spolupráci SS, t. zv. „všeobecných SS“, „zbraní SS“ s policejním aparátem-gestapem, SD, einsatzgruppami a sonderkomandy, které prováděly hromadné „akce“, „filtrování“ v táborech atd.

Tento proces vyvrcholil tajným Hitlerovým rozkazem ze dne 17. srpna

1938, v němž osvětloval, proč 17. června 1936 sloučil funkce náčelníka německé policie a říšského vedoucího SS:

„Tím, že jsem dne 17. června 1936 jmenoval říšského vedoucího SS šéfem německé policie při ministerstvu vnitra („Reichsgesetzblatt“ č. 1, str. 487), položil jsem základ k sjednocení a reorganizaci německé policie.

Tímto opatřením navázaly „Schutzstaffeln“ (t. j. ochranné oddíly) nacionálních socialistů, jimž velí říšský vedoucí SS a náčelník německé policie, těsné spojení s německou policií.“

Jen v této nejtěsnější organické souvislosti s nejkřutějšími policejními orgány, vytvořenými fašismem a zvláště předurčenými k mučení a vyhazování lidí, lze správně chápat úlohu SS.

Tuto okolnost se obhajoba marně snažila vyvrátit. Organizaci SS se snažila vylicít před soudem jako řadu na sobě nezávislých, navzájem neprodyšnými přehradami oddělených buněk, — „Allgemeine SS“ („všeobecné SS“), „Waffen SS“ („zbraně SS“), „Verfügungstruppe SS“ („zvláštní oddíly SS“) a divise „Totenkopf“ („umrlčí lebka“).

Podle toho ani jeden z těchto útvarů a oddílů SS, až na malou část „umrlčí lebky“, neměl co dělat s policií a s koncentračními tábory ani s policejními „akcemi“ Hitlera, Himmlera, Heydricha a Kaltenbrunnera a s jinými nejtěžšími zločiny hitlerovců. Podle názorů obhajoby účast na zločinech těchto katanů měli gestapáci Müller a Eichmann a náčelník skupiny „D“ v hlavní úřadovně SS Pohl.

Z toho vyplývá, že těchto sedm lidí zabilo a umučilo více než 10 milionů lidí.

Mezi křivými svědky Tribunálu již známými zaujímají takoví svědci obhajoby SS jako bývalý vyšší führer SS a policie oberabschnittu* Mnichov obergruppenführer SS baron von Eberstein, generálplukovník zbraní SS Hauser, náčelník doplňovacího oddělení zbraní SS Brill nebo soudce SS Reinecke a Morgen, právem jedno z prvních míst, ne-li první, pokud jde o nestydaté lži, jimiž se snažili hájit SS a esesáky.

Ovšem i lži mají své meze.

Lhaní do krajnosti nejen zločincům nepomáhá, nýbrž naopak je zcela odhalilo.

Zdá se mi, že soud musel po zásluze ocenit výpovědi záložního soudce SS Morgena, který líčil jeden z nejhroznějších esesáckých koncentračních táborů — Buchenwald — skoro jako sanatorium pro vězně, s výtečnou stravou, sportovními hřišti, lehkou prací na čerstvém vzduchu a s velkou knihovnou.

Hloupá lež „svědků“ obhajoby SS je vyvrácena listinami jasně odhalujícími tuto zločinnou organizaci. Proti této lži stojí také nevyvratitelná

* Velká územní jednotka — pozn. red.

logika skutečností, skutečně spáchaných nejtěžších zločinů, jejichž organizátory a vykonavateli byli příslušníci všech článků a organizací SS.

Na počátku války sestávala organizace SS z těchto nejdůležitějších článků:

1. Z t. zv. „všeobecných SS“ („Allgemeine SS“), v nichž esesák prodělal všeobecnou přípravu, než byl přidělen k „zbraním SS“ nebo k některé jiné policejní organizaci. „Všeobecné SS“ byly zálohou, z níž byly doplňovány zvláštní organizace německého fašismu — tajná státní policie (gestapo), bezpečnostní služba (SD), správa koncentračních táborů („skupina D“) a jiné.

2. Zbraně SS, které ve skutečnosti vůbec nebyly oněmi „gardovými jednotkami“ bývalé německé armády bez jakýchkoli vztahů k policejním akcím, jak je obhajoba a obvinění usilovně líčili. Ke zbraním SS patřily mezi jinými útvary instituce, jejichž zločinnou povahu se neodvážili popírat ani obhájci SS — „táborové komandatury zbraní SS“, které prováděly hromadné vyhlazování mírumilovných lidí a válečných zajatců v koncentračních táborech. Právě „zbraně SS“, k nimž patřily také policejní pluky SS, tvořily hlavní část jednotek, které uskutečňovaly vyhlazování měst a vesnic a spáchaly nescíslné zločiny na území dočasně okupovaných oblastí Sovětského svazu a zemí východní Evropy.

3. Do soustavy SS byla včleněna hospodářská správa SS, která řídila koncentrační tábory, úřad pro upevnění německé rasy, který uváděl v praxi hnusnou teorii „rasismu“, a dále všechny policejní organizace hitlerovců, včetně einsatzgrupp a sonderkommand.

Nemá smyslu polemizovat s tvrzením obhajoby, že prý spojení SS a policie bylo „čistě vnější“ a že je lze vysvětlit „personální unií“ v osobě Himmlerově.

Je známo, jakou pozornost věnoval Himmler tomu, aby všichni činitelé policie byli členy „všeobecných SS“, které byly reservoárem a základním kamenem celé esesácko-policejní soustavy německého fašismu. Mezi jinými důkazy byl již soudu předložen Himmlerův dopis Kaltenbrunnerovi ze dne 24. dubna 1943 „o přijetí činitelů SIPO (bezpečnostní policie) za členy SS“ v tom případě, že „žadatel po stránce rasové a ideologické vyhovuje požadavkům SS a pokud podle počtu dětí a zdraví celého rodu a jeho samotného je zde záruka, že není nemocný nebo degenerovaný“.

Tomuto hanebnému „černému sboru“ německého fašismu byla vyhrazena vynikající úloha při provádění zločinných plánů německého fašismu.

Těmto vyvrhelům v esesáckém stejnokroji, pozbyvším veškerou představu lidské morálky, byla zaručena nejen beztrestnost za zločiny, nýbrž dennodenně jim bylo vštěpováno, že právě oni jsou „rasově stoprocentní vrstvou“, která bude základem budoucí „Velkoněmecké říše“.

To jim prohlašoval Himmler, to prohlašovali říšští vedoucí a gauleiteři,

kteří Himmler jmenoval na nejvyšší funkce SS a kteří podle toho, jak „reichsführer SS“ hodnotil jejich činnost, postupovali v esesácké hierarchii.

Ministr zahraničních věcí fašistického Německa Ribbentrop se nejen nestyděl za to, že měl stejnou esesáckou hodnost jako vrah Pohl nebo katan a lupič Globocznik, byl na to dokonce hrdý.

„Budu vždy považovat za zvláštní čest, že patřím k tomuto hrdému sboru führerů, který má rozhodující význam pro budoucnost naší Velkoněmecké říše“ — napsal Ribbentrop Himmlerovi u příležitosti svého povýšení z gruppenführera na obergruppenführera SS.

Tak pojila jedna a táž soustava SS velitele Treblínek untersturmführera Kurta Franze, vynálezce pojízdných plynových komor untersturmführera Beckera, esesáka hauptsturmführera dr. Raschera, který prováděl pokusy na živých lidech, a říšského ministra obergruppenführera SS Ribbentropa.

Na poradě gruppenführerů SS v Poznani mluvil Himmler o jednotě SS a policie a prohlásil:

„Stále něco přidávám, stále připojuji další pouta kolem jednotlivých částí svazku, aby srůstaly. Běda, kdyby se tato pouta jednou rozpojila. Pak, buďte přesvědčeni, vše se vbrzku navrátí k dřívější nicotnosti... Myslím, že za to odpovídáme Německu, neboť Německo potřebuje řád SS. Potřebuje jej aspoň v příštích staletích.“

V závěru své řeči prohlásil:

„... Až bude válka vyhrána, pak, to jsem vám již řekl, začne naše práce.“

„... Z tohoto řádu, z této vyšší rasové vrstvy germánského národa musí vyrůst co největší počet potomků. Během dvaceti až třiceti let musíme dát Evropě vedoucí vrstvu. Jestliže se SS spolu s rolníky a my spolu s naším přítelem Backem dáme do osidlování Východu, velkomyslně, bez výhrad, bez ohlížení se po tradicích, s rozmachem a revolučním ná-
porem, pak za dvacet let posuneme národnostní hranici o 500 km na východ...“

„... Vnutíme východu své zákony. Probijeme se kupředu a postupně půjdeme až k Uralu.“

V krátké řeči nelze ani vyjmenovat nejtěžší zločiny esesáky spáchané. Není toho však ani třeba, vždyť předložené důkazy jsou ještě v živé paměti soudu.

Chci se v souvislosti s námitkami obhajoby krátce zabývat některými otázkami, týkajícími se odpovědnosti jednotlivých skupin SS.

Ať byl člen SS v jakékoli zvláštní organizaci SS, byl především členem „všeobecných SS“ a vyloučení z nich mělo za následek ztrátu funkce a všech s tím souvisících výhod.

V souvislosti s tím chci se zabývat jedním z dokumentů, předložených sovětskou žalobou při předkládání materiálu o zločinech hitlerovců na sovětských válečných zajatcích.

V daném případě jde o materiál z vyšetřování, prováděného esesáckými činiteli v souvislosti, jak se v materiálu říká, s „incidentem“, k němuž došlo při provádění „zvláštní akce“.

Soud dobře ví, co znamenal tento poslední termín. V daném případě jakýsi hauptsturmführer SS Kallbach, který kontroloval tak zvaný „výchovný pracovní tábor“ sovětských válečných zajatců v Berdičevu, se rozhodl sprovdit se světa 28 sovětských válečných zajatců, jejichž stav v zápisu o výsledku velitele tábora SS sturmscharführera Knopa je charakterisován těmito slovy: „Šlo výlučně o těžce raněné. Někteří byli bez nohou, jiní bez rukou, jiným chyběl některý z těchto údů. Jen někteří měli všechny své údy, zato byli jinak tak těžce zraněni, že nemohli konat žádné práce.“ Okolnost, že sovětsí váleční zajatci, kteří před tím byli zmrzačeni fašistickými barbary, nemohli být nasazeni do práce, byla jediným důvodem k jejich usmrcení.

Výkon „rozsudku“ byl svěřen třem esesákům — SS-unterscharführerovi Paalovi, SS-rottenführerovi Hesselbachovi a SS-sturmführerovi Vollprechtovi. O těchto třech esesácích říkají výpovědi toto:

„... O shora uvedených třech osobách, jimž jsem svěřil zastřelení válečných zajatců, jsem věděl, že se účastnily hromadných poprav mnoha tisíců lidí, když ještě byly v Kijevě. A také u zdejší služebny již dříve, a to i za mé doby, byly pověřeny zastřelením mnoha set lidí.“

Tehdy se však stalo, že 28 raněných sovětských válečných zajatců kladlo katanům heroický odpor, když je vezli k popravě, dva z nich zabilo a rozuteklo se.

V souvislosti s tím bylo také zavedeno vyšetřování, při němž velitel otdílu SS v Berdičevu byl žalován, nikoli ovšem z toho, že dal zabít 28 nevinných nemocných lidí, ale z toho, že nezabránil jejich útěku.

Odvoloval jsem se na ten materiál ne proto, abych osvěžil v paměti jednu z nesčíslných episod esesáckých zvěrstev na území dočasně okupovaných oblastí SSSR, ale proto, abych citoval velmi charakteristické prohlášení, týkající se poučení o odpovědnosti za křivou výpověď, jež dávali před zahájením výslechu esesáci, provádějící výslech.

Říká se tam:

„... Byl jsem obeznámen s předmětem výslechu. Byl jsem upozorněn

na to, že v případě nepravdivých údajů budu potrestán a vyloučen z SS.“

Při vstupu do všeobecných SS skládal budoucí člen této zločinné organizace zvláštní přísahu, která zněla:

„Přisahám Tobě, Adolfe Hitleru, jako führerovi a říšskému kancléři, že budu do smrti poslušen Tebe a představených, které jsi mi určil.“

Lhostejno, kde esesák sloužil — ať usmrcoval v Treblinkách a Osvětimi lidi nebo mučil vyslýchané za zdi gestapa — zůstal především sám sebou — tupým a nelítostným členem „všeobecných SS“, který znal jen dvě povinnosti — slepou poslušnost „führerovi a říšskému kancléři“ a bezpodmínečné vyplnění všech zločinných rozkazů.

„ZBRANĚ SS“ — „WAFFEN SS“

Zbraně SS vznikly z tak zvané „Leibstandarte“ — osobní strážce Hitlerovy a z divise „umrlčí lebka“, která působila hlavně v koncentračních táborech.

Za války patřily ke „zbraním SS“ kromě jiných jednotek a útvarů i táborové komandantury, které bezprostředně prováděly vyhlazování milionů lidí a uskutečňování režimu záměrného mučení vězňů před jejich usmrcením, jakož i policejní divise a oddíly.

Už tento pouhý výpočet součástí „Waffen SS“ svědčí o jejich zločinné povaze.

Sovětská žaloba předložila jako důkaz rozsudek Vojenského tribunálu čtvrté ukrajinské fronty a zprávu Mimořádné státní komise o zverstvech německých fašistických uchvatitelů v městě Charkově a v charkovské oblasti, z nichž vyplývá, že za vyhubení více než 20 000 lidí, mírumilovných charkovských občanů, za zastřelení a upálení válečných zajatců za živa, jsou odpovědny esesácké oddíly a obzvláště divise SS „Adolfa Hitlera“ pod velením obergruppenführera Dietricha a divise SS „umrlčí lebka“ pod velením obergruppenführera zbraní SS Simona.

V městě Kijevě bylo za německého panství umučeno, zastřeleno a v plynových autech otráveno více než 195 000 mírumilovných občanů, při čemž značná část jich byla vyhubena oddíly SS, za což podle zprávy Mimořádné státní komise jsou odpovědny bývalý velitel zbraní SS v jižním Rusku a na Ukrajině generálmajor Troenfeld, generálporučík zbraní SS Jüttner a jiní představitelé zbraní SS.

V městě Rovně a v rovenské oblasti vyhubili Němci 102 000 lidí. O tom, jak esesáci spáchali tento zločin, vypovídá mimo jiné i voják čtvrté eskadrony 17. jezdecké divise Adolf Mitzke, který z rozkazu velitele pluku standartenführera Zehendera spolu s jinými vojáky tohoto pluku provedl popravu obyvatelů, mezi nimiž byly i ženy, a vypálení vesnic.

V notě ministra zahraničních věcí SSSR V. M. Molotova ze dne 27. dubna 1942, která byla předložena Tribunálu pod číslem SSSR-51, jsou takto vyličeena zvěrstva jezdecké brigády zbraní SS v oblasti města Toropce, na základě původních německých dokumentů.

Cituji notu:

„Když byla jednotkami Rudé armády v oblasti města Toropce v lednu 1942 rozdrvena německá jezdecká brigáda SS, byla mezi ukořistěnými dokumenty nalezena i zpráva jezdeckého pluku uvedené brigády o tom, jak se „pacifikovala“ starobinská oblast na Bílé Rusi. Velitel pluku referuje, že jeden oddíl jeho pluku zastřelil 239 válečných zajatců spolu s 6 504 mírumilovnými obyvateli; přitom se ve zprávě poukazuje na to, že oddíl jednal na základě plukovního rozkazu č. 42 ze dne 27. července 1941. Velitel II. pluku téže brigády von Mahill referuje ve své „zprávě o provedení připjatské pacifikační operace v době od 27. července do 11. srpna 1941“: „Zahnali jsme ženy a děti do močálů, to však nemělo žádoucí účinek, jelikož močály nebyly dosti hluboké, aby v nich bylo možno utonout. V hloubce jednoho metru lze většinou dosáhnout dna (snad písku).“ V témže štábu byl nalezen telegram čís. 37 velitele jezdecké brigády SS, standartenführera jezdeckého oddílu uvedeného druhého jezdeckého pluku ze dne 2. srpna 1941, obsahující hlášení, že říšský vedoucí SS a policie Himmler považuje počet vyhubených mírumilovných obyvatelů za „příliš nepatrný“ a prohlašuje, že „je nezbytné jednat radikálně“, že „velitelé útvarů jsou příliš mírní pro provádění operací“, a nařizuje, aby byl denně hlášen počet zastřelených.“

Podobná jako tyto příklady byla zločinná činnost oddílů zbraní SS na území Jugoslavie, Polska a jiných Němci dočasně okupovaných zemí východní Evropy.

Chtěl bych soudu připomenout četné dokumenty, předložené soudu sovětskou a britskou vládou, které charakterisují zločiny, spáchané na území Jugoslavie divisi SS „Prinz Eugen“.

Zvláště připomínám zprávu Jugoslávské státní komise čís. 29 o zločinech této esesácké divise. Líčí se tam, jak esesáčtí vojáci, členové této „Waffen SS“, kterou zde nazývali „německou gardou“, za živa upálili obyvatele celých vesnic včetně žen a dětí. Připomínám také výpovědi generálmajora zbraní SS Augusta Schmidhubera, které obsahují vyličení toho, jak z rozkazu velitele prvního praporu SS Kaaserera byli mírumilovní obyvatelé v Krivoj Reke zavřeni v kostele a pak byl koštel vyhozen do povětří.

Dovoluji si odvolat se na prohlášení důstojníků této divise, které je rovněž Tribunálu známé, o hromadném zastřelení rukojmí a o vraždění válečných zajatců.

Zde u soudu byla přečtena přísně tajná Himmlerova směrnice, na zá-

kladě které oddíly „Waffen SS“ ničily tisíce obydlených osad, měst a vesnic v dočasně Němci okupovaných oblastech Sovětského svazu.

V této směrnicí Himmler nařizoval:

„Nutno dosáhnout toho, aby při vyklizování území na Ukrajině tam nezůstal ani jeden člověk, ani jeden kus dobytka, ani jeden cent obilí, ani jedna železniční trať, ani jeden dům nesmí zůstat celý, nesmí být ani jednoho dolu, který by nebyl vyřazen na několik let, nesmí zůstat ani jedna studně, která by nebyla otrávena. Nepřítel musí najít skutečně úplně vypálenou a zničenou zemi.“

„Waffen SS“ vykonaly zločinné rozkazy říšského vedoucího SS (rozkaz Himmlera ze dne 10. července 1943), odvěkly do německého otroctví obyvatelstvo celých oblastí, při čemž zahnyly ukrajinské a ruské děti do zvláštních koncentračních táborů pro děti.

Tak zvané „Waffen SS“ byly v první řadě vybraným útvarům SS, který většinou sestával z dobrovolníků, včetně členů „všeobecných SS“, kteří byli povoláni, aby prakticky prováděli zločinné plány Hitlera a jeho kliky.

Pokusy obhajoby a obviněných vyličít je jako „německou gardu“, která byla daleka všelikých „policejních funkcí“, a tvrzení, že jejich ruce nebyly zbroceny krví a že to byli lidé nevinní, jsou v rozporu s nevyvratitelnými a nespornými skutečnostmi. „Zbraně SS“ jako celek byly organickou částí celé soustavy institucí a organizací a jsou bezpodmínečně zločinné.

Ú D E R N Ě O D D Í L Y S A

Dne 4. října 1943 pronesl Himmler v Poznani řeč před gruppenführery SS a prohlásil:

„Potřebujeme naprostou jednotu strany a všech jejích organizací. Na štěstí existuje dnes také úplná jednotka s SA. Nový náčelník štábu Schepmann považuje také za svůj nejdůležitější úkol obnovit mír a shodu mezi starými formacemi strany.“

Tak potvrdil v roce 1943 tvůrce týchž SS, které v roce 1934 zlikvidovaly vůdce puče SA, naprostou jednotu esesáků a úderných oddílů a zdůraznil význam této zločinné organizace hitlerovců při společném spiknutí.

Po celou dobu rozvoje hitlerovské strany a později hitlerovského státu byly SA zločinnou organizací, již pohlaváři německého fašismu věnovali zvláštní pozornost, považujíce ji za jeden z nejdůležitějších nástrojů k terorování a ohlupování svého národa a k přípravě agrese proti jiným národům. Nemá smyslu polemizovat s obhajobou SA o úloze, která připadala této zločinné organizaci při společném fašistickém spiknutí.

V podstatě postrádala řeč advokáta Böhma jakékoli právní argumentace, která by zasluhovala pozornosti. Byla to řeč pronesená se stano-

viska přesvědčeného hitlerovce, opakující v řadě případů nejhorší příklady hitlerovské propagandy, které obhájce pečlivě vybíral z publikací úderných oddílů.

Úderné oddíly SA byly první údernou silou v rukou spiklenců, první masovou vojenskou a teroristickou organizací, kterou vytvořili.

Byly organisovány Hitlerem již v roce 1921 za plné podpory říšské branné moci, která snila o odplatě.

Jádro SA tvořili lidé typu Streichera a Böhma. brutální antisemité, šovinisté, stoupenci dobytí životního prostoru, bývalí důstojníci a vojíní rozbité císařské armády.

Do řad úderných oddílů byly přibírány jednak nejreakčnější revanšistické živly, jednak tam vstoupili dobrodruhové přilákaní dekorativní stránkou této zločinné organizace a tušící možnost účastnit se pogromů a drancování.

Přímo od počátku byly SA přísně dobrovolnou organizací. Tato zásada zůstala zachována po celou dobu rozvoje úderných oddílů.

Od mnichovského puče v roce 1923 až do uchvácení moci hitlerovci v roce 1933 zůstaly SA věrným nástrojem v rukou hitlerovské fašistické kliky, který jí zajistil „panství nad ulicí“ a odstranění politických odpůrců.

Spolu s SS byly úderné oddíly součástí hitlerovské strany. To bylo oficiálně prohlášeno nařízením z března 1935 (Reichsgesetzblatt, 1935, č. 1, str. 502) a totéž uvádí organizační příručka hitlerovské strany (str. 352).

„Veřejnost by se snad nikdy nebyla dověděla o vzrušujících propagačních řečích naší malé frakce v říšském sněmu nebo o cílech a úkolech strany, kdyby nebyla slyšela krok pochodujících jednotek SA a jejich bojové písně,“ napsal sturmführer SA Bauer ve své brožurce „SA“.

Avšak německá „veřejnost“ slyšela nejen „pochodující krok SA a jejich bojové písně“. Mnohem více bylo cítit jejich údery obušků, střelení politických odpůrců a pogromy v dělnických čtvrtích. Pro hlavní fašistické spiklence spočíval význam SA právě v této funkci SA jako nástroje pogromů a teroru.

Za doby boje o moc a v době následující byli příslušníci úderných oddílů především nástrojem hrubého násilí, nástrojem k zastrašení a vyhlazení politických odpůrců.

Tento stav věcí velmi otevřeně vylíčil Goebbels v řeči pronesené v roce 1935.

Tehdy řekl:

„Vnitropolitictí odpůrci nezmizeli z důvodů neznámých, tajných. Nikoli, zmizeli proto, že naše strana disponovala nejsilnější zbraní v zemi, a touto nejsilnější zbraní byly oddíly SA.“

Soud má ještě v živé paměti výpovědi svědka Giseviuse o teroru se strany příslušníků úderných oddílů v ulicích německých měst, o podněcovatelích pogromů ve stejnokroji SA, kteří bili, zabíjeli, posmívali se lidské důstojnosti a změnili štáby SA v mučírny.

Je pravda, že v době, kdy se hitlerovci dostali k moci, vytvořila se již druhá teroristická organizace, která se stala hlavním vykonavatelem jejich plánů a která se stala spolu s SA zálohou toho hromadného policejního aparátu, který vytvořil německý fašismus. To byly SS, a hnědé košile obklopující Hitlera musely poněkud ustoupit stranou, aby se na špičku hitlerovského aparátu dostal „černý sbor“ esesáků.

O tom, v jak širokém měřítku se používalo SA jako zálohy politické policie, mluví oficiální Göringův životopisec. Poznává, že Göring po vytvoření gestapa přidělil ke gestapu, jedné z nejnebezpečnějších zločinných organizací německého fašismu, mnoho příslušníků SA „jako osoby politicky naprosto spolehlivé“.

Soudu byl již předložen materiál svědčící o tom, že členové SA tvořili spolu s esesáky strážu koncentračních táborů, když se fašisté dostali k moci.

Ve svém popisu koncentračního tábora v Oranienburgu mluví sturmbannführer SA Schäfer o tom, že:

„Nejspolehlivější a nejstarší příslušníci SA byli vybráni k tomu, aby pracovali v táboře, to znamená byli stálou strážou tábora. Takto jsme vytvořili kádr zkušených strážů, vždy připravených jednat.“

Zdá se mi, že není třeba zabývat se tím, jak se v těchto táborech zacházelo s vězni a jak se v koncentračních táborech chovali příslušníci úderných oddílů v úloze katanů.

První protizidovské pogromy prováděli právě příslušníci SA. To potvrzují, mezi jinými dokumenty předloženými žalobou, původní zprávy velitelů jednotek a pododdílů SA. Stejně jako SS byly SA vychovány v duchu brutálního antisemitismu, který vyvrcholil vytvořením Treblinky a Chelmy.

Avšak při rozboru zločinné povahy organizace nelze pomíjet ještě jednu velmi důležitou funkci SA, kterou zastávaly v rámci společného plánu hitlerovského spiknutí.

SA byly organizací, pod jejímž pláštěm byl pro wehrmacht prováděn masový výcvik čistě vojenských kádrů, které byly později povolány k tomu, aby prováděly útočné plány hitlerovců.

Tato zločinná činnost se prováděla za naprostého utajení před okolním světem.

„K doplnění svých pokynů... ze dne 11. července 1933 považují za nutné požádat všechny služebny SA, aby byly neobyčejně ostražité při

uveřejňování informací o službě SA nejen ve veřejném tisku, ale také při sděleních v písemnostech jednotlivých jednotek SA. Teprve v posledních dnech vydalo ministerstvo vnitra k žádosti ministerstva zahraničních věcí přísný pokyn všem říšským služebnám v Německu, aby byla prováděna nejpřísnější kontrola všech publikací, které by mohly zavdat příčinu jiným zemím k poukazům na porušení ustanovení Versailleské smlouvy Německem.“

Tento tajný rozkaz náčelníka štábu SA jasně vyvrací tvrzení obhajoby o „mírumilovné povaze“ úderných oddílů a o „ryze sportovní“ povaze jejich činnosti.

Sama organizační struktura úderných oddílů s brigádami a pluky měla ráz čistě vojenský. Již od počátku svého vzniku přistoupily oddíly SA k přípravě kádrů pro příští válku pod vedením nejreakčnějších důstojníků reichswehru, kteří se přidali k hitlerovcům.

Později, když hitlerovci uchwátili moc, staly se SA nástrojem masové válečné přípravy a důstojníci wehrmachtu ve stejnokroji SA v nich prováděli přísně vojenský výcvik příslušníků SA.

Vůdci SA velmi dobře pochopili, jaké místo jim po uchvácení moci přísluší při uskutečňování plánu hitlerovské agrese.

Z toho důvodu bude zde na místě připomenout soudu nevelký výňatek článku, uveřejněného v orgánu úderných oddílů „SA-Mann“ ze dne 6. ledna 1934:

„... příslušník SA stojí podle vůle führerovy na stráž jako ručitel nacionálně socialistické revoluce a bude tam stát na věčné časy, neboť nutno ještě zdolat obrovské úkoly. Jejich splnění bez existence a činné spolupráce úderných oddílů by nebylo myslitelné.

Čeho bylo dosud dosaženo, to jest především převzetí moci ve státě a odstranění živlů odpovědných za neblahý vývoj poválečných let, totiž ideologů marxismu, liberalismu a kapitalismu, to jsou jen předpoklady, to je jen můstek k dosažení skutečných cílů nacionálního socialismu.“

A po dobu celého dalšího vývoje hitlerismu byly SA věrným nástrojem v rukou zločinné hitlerovské kliky.

Za války bylo členům SA uloženo zvláštní směrnicí, aby hlídali válečné zajatce a „východní dělníky“, aby nepřipustili žádné zmírnění brutálního režimu vyhlazování, který byl pro ně stanoven. V řadě „pracovních“ táborů měli strážní službu příslušníci SA.

SA byla jednou z největších masových zločinných organizací hitlerovské strany.

Aktivní zločinná činnost jejích členů, s výjimkou „svazu frontových bojovníků“ a osob zlákaných do sportovních spolků SA, byla v tomto procesu plnou měrou prokázána.

Úderné oddíly německé fašistické strany, jejichž činnost tvoří velmi značnou část dějin zločinů hitlerovského režimu, musí být bezpodmínečně soudem prohlášeny za zločinnou organizaci.

G E S T A P O

Gestapo vytvořil obviněný Göring dne 26. dubna 1933 ve své funkci pruského ministerského předsedy; z počátku Göring řídil gestapo osobně.

Říšský vedoucí SS Heinrich Himmler soustřeďoval postupně vedení politických policíí spolkových zemí ve svých rukou. Zákonem ze dne 10. února 1936 bylo gestapo prohlášeno za „zvláštní policejní“ organizaci pro celou říši. Nařízením ze dne 17. června 1936 jmenoval Hitler Himmlera náčelníkem německé policie a uzákonil tak tehdy již nastávající „personální unii“ SS a celé policie.

Ve svém prvním rozkaze o struktuře německé policie ze dne 25. června 1936 jmenoval Himmler v téže personální unii náčelníkem bezpečnostní policie, spojující ve své soustavě gestapo a kriminální policii, náčelníka SD Reinhardta Heydricha, a když byl Heydrich zabit, obviněného Kaltenbrunnera.

V roce 1939 byla, v důsledku upevnění vedoucí úlohy SD ve všeobecné soustavě bezpečnosti nacistického státu a za účelem dalšího podřízení bezpečnostní policie jedinému vedení, provedena reorganizace ústředních orgánů bezpečnosti, která se projevila sloučením „hlavního úřadu bezpečnosti SS“ a „hlavního úřadu bezpečnostní policie“ v jeden esesácký pološtátní a polostranický aparát, „hlavní úřad říšské bezpečnosti“, RSHA.

Správa státní tajné policie, tehdy známá pod zkratkou gestapo, která do té doby patřila k hlavní správě bezpečnostní policie, stala se IV. správou RSHA.

ÚKOLY GESTAPA

Úkoly gestapa ve všeobecné soustavě bezpečnostních orgánů Třetí říše přesně vytyčil svého času Heydrich v článku, uveřejněném v německém časopise „Německá policie“. Definoval tam úlohu SD jako politické rozvědky nacistické strany a státu, k jejímž povinnostem patřilo odhalování a studium politických nálad, tendencí a hnutí jak uvnitř, tak mimo říši a podávání zpráv o tom nacistickým vůdcům — a spatřoval úkol orgánů tajné státní policie v konkrétním odhalování a zneškodňování politicky nepřátelských a fašistickému režimu nepřejících živlů.

Celá soustava ústředních a územních trestních a zvláštních orgánů a formací gestapa sloužila k provádění tohoto nadmíru důležitého úkolu, který byl součástí programu nacistického státu.

Provádění tohoto úkolu si vyžadovalo nejpečlivějšího individuálního výběru spolupracovníků gestapa. Byli vybíráni z nejzkušenějších kádrů, činitelů všeobecné policie a administrace, kteří se svými činy osvědčili jako fanatičtí přívrženci hitlerovského režimu, a z pragmatikálních spolupracovníků SD, kteří zpravidla byli jmenováni na vedoucí funkce gestapa.

Z písemných výpovědí bývalého náčelníka IV. oddělení RSHA Waltera Schellenberga vyplývá, že 75 % činitelů gestapa bylo členy SS. Buď byli příslušníky SS již při nástupu služby u gestapa, nebo vstoupili do SS při nástupu služby v této trestné teroristické organizaci.

Počet spolupracovníků gestapa v době od roku 1943 do roku 1945 dosáhl 40 000 až 50 000. Takový osobní stav umožnil gestapu, jak říkal Fouché, mít „všude oči, aby vidělo, a všude ruce, aby uchvátilo“.

Zločinná činnost gestapa se neomezovala na území říše.

V době přípravy útočných plánů byla gestapu společně s SD uložena organizace jedné z prvních operačních skupin — „einsatzgruppy“, určené k akcím na území Československé republiky.

Na počátku vojenských akcí dala tajná státní policie podle předem vypracovaných a potvrzených plánů část svých kádrů k dispozici branné moci, u níž tyto tvořily tak zvanou „tajnou polní policii“ — GFP. Formace této polní tajné policie vykonávaly u vojska operující armády funkci připadající gestapu a kriminální policii v říši a kromě toho široké policejné trestní funkce namířené proti mírumilovnému obyvatelstvu a partyzánům v oblastech bojových akcí.

Od počátku zřízení tajné státní policie byla tato vybavena širokým právem mimosoudní represe vůči živelům nacistickému státu a straně „nebezpečným“.

Jedním z hlavních způsobů potlačení těchto živelů bylo používání práva preventivního zatýkání a preventivní vazby, jehož po celou dobu své existence orgány gestapa v hojné míře používaly jak na území vlastní říše, tak v oblastech připojených k Německu a jím okupovaných.

Místem preventivní vazby byly široce a smutně proslulé německé koncentrační tábory. K uvěznění v koncentračním táboře docházelo na pouhý písemný příkaz náčelníka bezpečnostní policie a SD Heydricha a později obviněného Kaltenbrunnera nebo náčelníka IV. oddělení RSHA Müllera. V mnohých případech dal příkaz k uvěznění v koncentračním táboře osobně říšský vedoucí SS a náčelník německé policie Heinrich Himmler.

Nikdy nevěděl ten, na nějž byla uvalena preventivní vazba, na jakou dobu je vydán mučení a posměškům, — doba vazby závisela na libovůli gestapa. Dokonce i v těch případech, kdy gestapo při uvržení člověka do koncentračního tábora určilo dobu jeho vazby, bylo přísně zakázáno sdělit to vězni a jeho rodině.

Tyto koncentrační tábory byly prototypem vyhlazovacích táborů, které

vznikly v dalším průběhu hitlerovské agrese, a jejichž názvy si příští generace budou připomínat s hrůzou: Majdanek, Osvětim, Treblinky a mnoho jiných.

Jako trestně výkonný aparát nacistického státu byla tajná státní policie úzce spjata s nacistickou stranou.

V příloze k nařízení říšského a pruského ministra ze dne 20. září 1936 bylo zcela jasně vysloveno, že „zvláštní úkoly bezpečnostní policie si vyžadují nejtěsnější a nejúplnější shody a spolupráce . . . také s gauleiterem NSDAP . . .“ Z nařízení ze dne 14. prosince 1938 o spolupráci stranických institucí s tajnou státní policií lze snadno poznat nejužší styk mezi různými organisacemi fašistických spiklenců, obzvláště mezi gestapem a vedením nacistické strany. Obvinění Hess a Bormann neustále pečovali o udržení těsného styku strany s gestapem.

ÚČAST GESTAPA NA PŘÍPRAVĚ AGRESE

Jak jsem už řekl, mělo gestapo spolu s jinými zločinnými fašistickými organisacemi nejaktivnější účast na přípravě uchvácení území jiných států.

Seznam se 4000 jmeny jugoslávských občanů, sestavený v roce 1938 a ukořistěný v květnu 1945 ve služebně gestapa v Mariboru, nade vši pochybnost svědčí o příslušné účasti gestapa na přípravě uchvácení Jugoslaviie.

Výpověďmi jednoho z jugoslávských quislingů Dragomíra Jovanoviče, bývalého náčelníka srbské policie za Němců, je prokázáno, že vedoucími kruhy fašistických spiklenců byly předem plánovány v Jugoslavii orgány gestapa. Podle vypracovaného plánu byla Němcům žijícím v Jugoslavii zavčas udělena místa u policie.

Sovětská žaloba předložila Tribunálu dokument pod číslem SSSR-509, z něhož je také zřejmé, že již před uchvácením Československa fašisty plánovaly orgány hlavního úřadu říšské bezpečnosti rozvoj činnosti SD a gestapa na území této země.

Ze zprávy československé vlády je zřejmá také další forma účasti orgánů gestapa na přípravě agrese. Hlavní úřad říšské bezpečnosti vyslal do Československa své agenty, aby vraždili antifašisty nebo se jich zmocnili a odvěkli je do Německa.

Skutečnost, že orgány gestapa měly účast na vypracování plánu agrese, je potvrzena také řadou dokumentů o tom, že ještě před věrolomným přepadem Sovětského svazu sestavovali hitlerovští katané seznamy, pátrací knihy a sbírali potřebné údaje o vedoucích státních orgánů a o veřejných činitelích, kteří podle jejich plánu měli být odstraněni. Tak gestapo spolu

s SD a kriminální policií připravilo k těmto zločinným cílům „zvláštní pátrací knihu SSSR“, „německou pátrací knihu“, „seznamy k vypátrání bydlíště“ a jiné podobné pátrací knihy a seznamy.

Zločinná činnost gestapa při přípravě a provádění agrese uvnitř Německa a v západních státech byla již dostatečně osvětlena mými váženými kolegy, a proto přejdu k otázce zločinů gestapáků na dočasně hitlerovci okupovaných územích SSSR, Jugoslavie, Polska a Československa.

ZLOČINY GESTAPA V ČESKOSLOVENSKU, JUGOSLAVII A POLSKU

Zločiny, spáchané hitlerovci za pomoci výkonného policejního aparátu na jimi dočasně okupovaných územích Československa, Jugoslavie a Polska, vykazují mnoho společných rysů.

Různé orgány gestapa byly exekutivním výkonným aparátem, který prováděl většinu těchto zločinů.

První masová „akce“ k odstranění polské inteligence, Frankův to nápad schválený Hitlerem, tak zvaná „operace AB“, byla přímo provedena gestapáky. Právě pracovníci gestapa, kteří přivolali na pomoc oddíly esesáků, pod vedením náčelníka SS a policie v Polsku obergruppenführera Krügera a brigadenführera Streckenbacha vyhubili při provádění této zvěřské masové operace několik tisíc příslušníků polské inteligence.

Podle Frankova nařízení ze dne 9. října 1943 sestávaly pověstné tak zvané „standgerichte“, vytvořené k „potlačení úkladů o německé budování v generálním gouvernementu“, rovněž z pracovníků tajné policie, t. j. gestapa.

Právě gestapo provádělo v Polsku kruté represe vůči duchovenstvu, zavraždilo již před 1. lednem 1941 asi 700 duchovních a 3000 jich uvěznilo v koncentračních táborech.

Je jasně dokázáno materiálem, předloženým sovětskou žalobou, že gestapo na území Polska vytvořilo zvláštní střediska pro masové vyhlazování židovského obyvatelstva.

Na rozdíl od takových vyhlazovacích táborů, jako Majdanek a Osvětim, podřízených administrativní a hospodářské správě SS, bylo tajné středisko pro masové vyhlazování lidí v Chelmnu, kde bylo pomocí plynových automobilů vyhubeno 340 000 židů, vytvořeno gestapem, tomuto přímo podléhalo a bylo nazváno „Sonderkommando Kulmhof“.

Na tato gestapácká sonderkommanda dozíral náčelník gestapa města Lodže Braunfisch.

Stejným způsobem vytvořilo gestapo prototyp všech pozdějších vyhlazovacích táborů — Treblinky.

Eichmannův „referát“, oddělení „D“ SS, který prováděl vyhlazování

židů v Evropě pomocí této soustavy vyhlazovacích táborů, patřil k soustavě gestapa, a Eichmann byl bezprostředním podřízeným náčelníka gestapa Müllera.

V Polsku bylo gestapáky vyhlazeno 3 200 000 židů, v Československu 112 000 židů a v Jugoslavii 65 000 židů.

Gestapo provádělo na území Němci okupovaných zemí východní Evropy zločinnou soustavu rukojemství a kolektivní odpovědnosti a svévolně rozšiřovalo okruh lidí vystavených nejkrutějším represáliím. Tak na příklad tajná policie spolu s obviněným Frankem vydala známé nařízení o masových represích vůči „rodinám sabotérů“, kde se mluvilo o tom, že je třeba na místě zastřelit nejen přistižené zločince, ale mimo to popraviti zároveň všechny muže z jejich rodiny, a ženy starší než 16 let poslat do koncentračních táborů.

To, co se provádělo v Polsku, je charakteristické nejen pro tuto zem, ale stejnou měrou i pro Československo a Jugoslavii.

V Československu prošlo jen brněnskou věznicí gestapa za dobu okupace 200 000 lidí, z nichž bylo propuštěno jen 50 000, ostatní pak zabiti nebo posláni k bezodkladnému usmrcení do koncentračních táborů.

Nařízení ze dne 9. března 1942 dalo gestapu právo uvalit v „protektorátu“ „preventivní vazbu“.

Již před počátkem války byly zatčeny tisíce českých vlastenců, zvláště lékařů, učitelů, právníků, duchovních, atd. Mimo to byly v každé oblasti sepisovány osoby, které měly být zatčeny jako rukojmí při prvním náznaku nepořádku „ohrožujícího veřejné zřízení a bezpečnost“. V roce 1940 prohlásil Karl Hermann Frank v řeči k vůdcům hnutí tak zvaného Národního souručenství, že 2000 českých rukojmí v koncentračních táborech bude zastřeleno, jestliže význační čeští činitelé odeprou podepsat prohlášení loyality.

Po atentátu na Heydricha bylo mnoho těchto rukojmí popraveno.

V roce 1939 svolalo gestapo ředitele a vedoucí skladů různých českých průmyslových podniků. Museli podepsat toto: „Beru na vědomí, že budu okamžitě zastřelen, jestliže továrna zastaví práci bez vážné příčiny.“

Podobným způsobem museli učitelé českých škol podepsat gestapu, že ručí za loyální chování svých žáků vůči hitlerovcům a hitlerovskému režimu.

Gestapo provedlo s krutostí sobě vlastní bezpříkladný zločin vyhlazením obyvatelstva vesnice Lidice a zničením této vesnice.

Zvláště krutým způsobem byl prováděn policejní teror na území Jugoslaviie.

Na důkaz toho lze uvést tento krátký výňatek ze zprávy č. 6 jugoslávské státní komise pro vyšetřování válečných zločinů:

„Skupina rukojmí byla pověšena v Celje (Zilli) na hácích, jichž řezníci

používali na maso. V Mariboru muselo vždy pět dalších obětí zastřelené rukojmí uložit do beden a tyto naložit na nákladní auta. Pak těchto pět lidí bylo zastřeleno a dalších pět muselo pokračovat v nakládání. Tak to šlo bez přestávky. Ulice Sodna v Mariboru byla celá zalita krví, která tekla z nákladních aut . . . V Grapě bylo po každé zastřeleno 500 lidí.“

Tribunálu byly předloženy četné dokumenty o masové popravě rukojmí, podepsané příslušnými náčelníky územních služeben tajné policie v Jugoslavii. Nebudu se podrobně zabývat obsahem těchto dokumentů, spoléhám na to, že jsou v dostatečně živé paměti soudu.

ZLOČINY GESTAPA NA DOČASNĚ OKUPOVANÉM ÚZEMÍ SSSR

Za soudního líčení byly jasně prokázány nejtěžší zločiny spáchané gestapem na dočasně okupovaném sovětském území, a to buď operativními formacemi — „einsatzgruppami“, „einsatzkomandy“ a „sonderkomandy“ SD a bezpečnostní policie, nebo tajnou polní policií (GFP), doplněnou činiteli gestapa a kriminální policie.

Zpravidla hráli činitelé gestapa ve všech těchto případech úlohu bezprostředních vykonavatelů nelidských „exekucí“ a „masových akcí“ pod všeobecným politickým vedením pracovníků SD a za spolupráce úředníků ostatních druhů policie, jakož i oddílů „Waffen SS“, jichž se rozsáhlou měrou používalo k těmto účelům.

U soudu byly prokázány četné případy hromadných vražd a mučení mírumilovných občanů SSSR orgány gestapa. Jako příklad uvedu jen některé charakteristické skutečnosti. Pouze v nevelkém městě Vjazmě bylo z rozkazu náčelníka gestapa umučeno a povražděno několik tisíc mírumilovných sovětských občanů. Fašistické nestvůry nejen své oběti zabíjely, ale donutily je, aby si předtím samy vykopaly vlastní hroby.

Ve vesnici Zajčiky, ve smolenské oblasti, zahnali gestapáci do jednoho domu 23 starců, žen a dětí, zapálili dům a upálili za živa všechny, kdož v domě byli.

V řížské psychiatrické klinice usmrtili gestapáci všechny nemocné v plynových automobilech. Ze zprávy Mimořádné státní komise o zločinech německých fašistických uchvatitelů vyplývá, že gestapáci v městě Rovně a v rovenské oblasti páchali v odplatu za každý akt odporu proti německým uchvatitelům hromadné vraždy.

Když byl v listopadu 1943 v městě Rovně neznámou osobou zabit německý soudce, zastřelili gestapáci více než 350 vězňů z rovenské věznice.

Zpráva Mimořádné státní komise o zločinech německých fašistických uchvatitelů líčí vyhlazení sovětských občanů v plynových automobilech. V městě Krasnodaru a v Krasnodarském kraji otrávil gestapáci, vystu-

pující jako operační skupiny, kysličníkem uhelnatým více než 6700 sovětských občanů, a to i žen, starců a dětí, kteří byli na léčení v nemocnici města Krasnodaru nebo ve vazbě ve věznici gestapa.

V předměstí Krasnodaru bylo ve velkém protitankovém příkopě zakopáno několik tisíc mrtvol sovětských občanů, otrávených plynem a pohozených tam gestapáky.

V Stavropolském kraji bylo plynem otráveno v plynových automobilech 54 těžce nemocných dětí, které byly na léčení v sanatoriích lázní Těberda, jakož i 660 nemocných ze stavropolské psychiatrické kliniky.

O tom, jak gestapáci své oběti mučili, lze si učinit představu z výpovědi občana Kovalčuka ze Stavropolského kraje. Gestapáci vyslýchali jen v noci. K výsledku zavolali vyslýchané do jednotlivé kobky, kde byla zvláštní zařízení pro mučení, mezi nimi řetězy se želízky, zasazené do betonové podlahy a sloužící k upevnění rukou a nohou. Zatčeného nejprve vysvlekli do naha, položili na podlahu, připnuli ruce a nohy k řetězu, a pak je zbili gumovými obuškami. Někdy položili na záda oběti desku a těžkými závažími tloukli prudce na desku.

Mučírna byla zařízena tak, že když zatčeného mučili, mohli ostatní zatčení, sedící v sousední cele a očekávající svůj výsledek, pozorovat mučení a týrání. Po mučení odhodili moderní inkvisitoři zatčeného, který pozbyl vědomí, stranou, a přivlekli do kobky další oběť většinou již skoro v bezvědomí. Neslýchaného týrání se gestapáci při výsledku dopouštěli dokonce i u žen.

Uvedl jsem jen jeden příklad. Takové týrání při výsleších se na okupovaných územích SSSR praktikovalo velmi rozsáhlou měrou.

Středověkého mučení se při výsledku používalo na základě zvláštních rozkazů hlavního úřadu říšské bezpečnosti a náčelníka gestapa Müllera. V jednom z těchto přísně tajných rozkazů dává vedení svým podřízeným pokyn: „Třetí stupeň může sestávat z těchto prvků: nejjednodušší strava (chléb a voda), tvrdé lože, temná komora, odnětí spánku, vyčerpávající cviky, mrskání holí.“

Neslýchaným posměškům a persekucím se strany gestapáků byla vystavena na sovětských územích, dočasně uchvácených Němci, také inteligence, počítaje v to i vynikající pracovníky vědy a umění.

Persekuce představitelů inteligence prováděli gestapáci podle předem vypracovaného plánu. Na příklad ještě před tím, než německá vojska uchvátila město Lvov, měly gestapácké služebny seznamy vynikajících představitelů lvovské inteligence, kteří měli být odstraněni. Ihned po obsazení města Lvova Němci začala masová zatýkání a vraždění profesorů, lékařů, právníků, spisovatelů a umělců. Bez ohledu na lidskou důstojnost svých obětí týrali gestapáci nejrafinovanějším způsobem zatčené vědce a pak je zastřelili.

Po osvobození města Lvova od německých okupantů jednotkami Rudé armády bylo vyšetřováním zjištěno, že Němci zabili více než 70 vynikajících pracovníků vědy, techniky a umění a jejich mrtvoly spálili.

Fašističtí šakalové se báli odpovědnosti a proto se pokoušeli pečlivě smazat stopy vyhlazení lvovské inteligence.

Gestapo mělo také podíl na týrání a vraždění válečných zajatců.

Za procesu byla přečtena směrnice IV. oddělení RSHA ze dne 17. 6. 1941 o akcích oddílů bezpečnostní policie a SD v táborech pro válečné zajatce.

Měli jste možnost obeznámit se také s Müllerovou směrnicí ze dne 9. 11. 1941, adresovanou všem orgánům gestapa, o vyhazování mrtvol válečných zajatců zemřelých za transportu k popravišti.

V rukou Tribunálu je písemná výpověď bývalého pracovníka gestapa Kurta Lindorfa o popravách sovětských politických komisařů a židovských válečných zajatců, a rozkaz náčelníka bezpečnostní policie a SD místním orgánům gestapa o dodání některých kategorií zajatých důstojníků uprchlých z táborů válečných zajatců do koncentračního tábora Mauthausen k provedení opatření „Kugel“ (kulka — střela).

Soudu je znám rozkaz velitelství VI. vojenského okruhu ze dne 27. 7. 1944, aby uprchlí váleční zajatci byli po přistižení zbaveni svých práv a předáni orgánům gestapa, a Keitelův rozkaz branné moci ze dne 4. srpna 1942, podle něhož jsou opatření proti jednotlivým parašutistům a skupinám parašutistů věcí orgánů SD a gestapa.

Orgány gestapa se aktivně účastnily odvěčení desítek tisíců mírumilovných občanů z území dočasně okupovaných Němci do německého otroctví a prováděly kruté represálie proti těmto lidem po jejich příjezdu do Německa. Tak dne 16. 12. 1942 oznámil náčelník gestapa Müller telegraficky, že gestapo může zatknout asi 45 000 židů k doplnění pracovních sil v koncentračních táborech.

Ve směrnici ze dne 17. 12. 1942 píše Müller o 35 000 židech totěž.

V tajném rozkaze ze dne 18. července 1941 dal Müller orgánům gestapa pokyny pro opatření, nutná k potlačení nepokojů mezi cizími dělníky.

Zvláště hrozná je zločinná činnost gestapa při vyhlazování židů.

Z affidavitu⁴¹ Wilhelma Höttla ze dne 7. listopadu 1945 vyplývá, že gestapo vyhubilo přibližně 6 milionů židů.

Zprávy Mimořádné státní komise pro vyšetřování německých fašistických zvěrstev na území SSSR a jiné dokumenty uvádějí četná fakta o vyhlazování, mučení všeho druhu a masovém vraždění židů gestapáky.

Proces jasně prokázal vznesená obvinění pokud jde o zločinnou činnost gestapa.

Jako orgán masového krvavého teroru je gestapo zločinnou organizací a musí být za takovou prohlášeno.

⁴¹ Přisežná písemná výpověď.

„Bezpečnostní služba“ byla zpravidla označována v oficiálních hitlerovských policejních dokumentech známou zkratkou SD. SD vznikla jako přísně tajná vyzvědačská stranicko-esesácká organizace německého fašismu. Organizátorem SD stejně jako SS byl Himmler.

SD byla oním tajným aparátem soustavy SS, který po uchvácení moci hitlerovci nejrychleji srostl s policejními orgány, postavil na vedoucí místa v tajné policii kádry, vytvořené v soustavě SD a v ochranných oddílech a hrál jak před zřízením RSHA — hlavního úřadu říšské bezpečnosti —, tak i potom rozhodující úlohu v soustavě politického zpravodajství a „preventivního odstranění“ živelů hitlerovcům nežádoucích.

SD byla ústředím štábu zločinných hitlerovských spiklenců, vedení hitlerovské strany nejbližší. Proto měla právě SD nejaktivnější účast na vypracování těch policejních opatření, která nezbytně doprovázela všechny plány hitlerovské agrese.

Níže ukáží, že SD vytvořila einsatzgruppy, stála v čele těchto lupičských organizací německého fašismu a organizačně připravila zločiny, které byly později spáchány na okupovaných územích Polska, Jugoslavie, Sovětského svazu a jiných států.

Ve snaze zprostit tuto zločinnou organizaci odpovědnosti, dala se obhajoba do sporu o vlastním významu názvu SD.

Chápeme, proč obhajoba zahájila tento „terminologický spor“. Potřebovala jej k tomu, aby mohla podepřít Kaltenbrunnerovu verzi o SD jako o „vnitroněmecké informační službě“, přísně omezené ve svých funkcích, vzdálené všech policejních funkcí.

Obhajoba zahájila tento spor proto, aby mohla přiznat jen nejočividnější část zločinné činnosti SD a skryla nejtěžší zločiny, spáchané touto elitou policejního esesáckého aparátu.

Přitom byla SD ve skutečnosti široce rozvětvenou vyzvědačskou organizací německého fašismu, aktivně napomáhající k uskutečnění zločinných plánů agrese, účinkující jak na území Německa samého, tak i v okupovaných územích a za hranicemi.

Kádry SD tvořily spolu s gestapáky hlavní vedoucí kádr einsatzgrupp, při čemž příslušníci SD měli ve vedení einsatzgrupp vždy vedoucí úlohu.

Úkoly SD lze roztrždit takto:

1. „všeobecné zpravodajství“, zahrnující — jak vyplývá z oficiálních dokumentů SD — doslova všechny „životní oblasti“ fašistického „reichu“, všechny vládní instituce a společenské kruhy fašistického Německa;

2. zvláštní úkoly, spojené s vypracováním zvláštních kartoték a seznamů (převážně podle zemí, na něž se chystal útok). Do těchto kartoték a seznamů byla zapisována jména osob, které měly být podrobeny „son-

derbehandlungu“ — fyzicky zničeny nebo uvězněny v koncentračním táboře;

3. doplňování kádrů zvláštních zločinných organizací bezprostředně provádějících plány hitlerovců na odstranění nežádoucích politických živlů a příslušníků inteligence v okupovaných územích a provádějících brutální „exekuce“ a „akce“.

Celý personál SD tvořili esesáci. Je to pochopitelné, jelikož SD byla sesterskou organizací SS a do posledního okamžiku se nazývala SD u říšského vedoucího SS.

K široce rozvětvené soustavě SD patřily: III. oddělení RSHA (Amt III — vnitřní politická rozvědka, jakož i politická rozvědka v okupovaných územích), VI. oddělení RSHA (Amt VI — služba zahraniční rozvědky v čele s jedním z nejbližších Himmlerových důvěrníků — Walterem Schellenbergem, jehož výpovědi jsou soudu dobře známy) a VII. oddělení (Amt VII), které někdy bylo nazýváno „oddělením ideologické války“, zahrnující kromě toho řadu velmi důležitých pomocných institucí, zpracovávajících materiál zahraniční a vnitřní rozvědky SD.

K vyvrácení tvrzení obhajoby chtěl bych uvést jeden z dokumentů charakterisujících skutečné postavení SD v soustavě policejního a esesáckého aparátu hitlerovského Německa.

Mluvím o dokumentu nadepsaném „Nasazení SD v případě: Československo“. Dokument je označen „tajná říšská věc“ a datován červnem 1938, t. j. více než devět měsíců před uchvácením Československa. Zmocnila se ho Rudá armáda v berlínských archivech SD a sovětská žaloba jej předložila Tribunálu.

Obsah tohoto dokumentu dokazuje nade vší pochybnost za první, že SD měla aktivní účast na vypracování a provádění plánů zločinné hitlerovské agrese a za druhé, že právě SD byla iniciátorem a organizátorem ein-satzgrupp.

Uvedu některé výňatky z tohoto dokumentu. Říká se tam: „V případě sloučení Německé říše a Československa musí se SD připravit k rozšíření své činnosti.“ „SD následuje pokud možno bezprostředně za vstupujícími jednotkami a bere na sebe — podobně jako v Německu — povinnost zajistit bezpečnost politického života a zároveň pokud možno zajistit bezpečnost všech podniků důležitých pro národní hospodářství, případně pro válečné hospodářství.“

Celé území Československa bylo podle územní struktury SD v Německu samém předem rozděleno na velké (oberabschnitty) a malé (unterabschnitty) územní jednotky a pro každou z nich byly připraveny a doplňovány zvláštní ein-satzgruppy a ein-satzkommanda. Text dokumentu mluví o tom, že byla plánována organizace abschnittů Praha, Čechy, Morava, Slezsko, Pováží a jiných.

Doplnění einsatzgrupp a einsatzkommand spadalo vůbec do kompetence SD. Dokument o tom říká toto:

„Obsazení služeben SD je nutné provádět podle těchto hledisek:

1. podle hledisek samé SD,
2. podle hledisek hospodářských.

Byl vypracován celý program školení agentů einsatzkommand z externích spolupracovníků a sudetských Němců. Počítalo se také s „vhodnými lidmi“ německého původu, žijícími v Československu, při čemž bylo zvláště poznamenáno, že „... nutno počítat s tím, že přes všechna ochranná opatření mnohé z těchto osob nám nebudou k dispozici, protože značný počet jich bude zatčen, odvečen nebo zabit“.

Einsatzgruppy, připravené na území Německa, měly být soustředěny na německo-českých hranicích, aby zároveň s vpádem vojsk mohly postoupit na území Československa. V dokumentu se o tom říká:

„2. Jakmile bude nějaký kraj osvobozen od nepřítele, to jest okupován, budou do krajské správy ihned vyslány předem určené skupiny, a to ihned za vpochodujícími vojenskými jednotkami.

Zároveň postupují i skupiny, určené pro další oblasti, jež mají být osvobozeny od nepřítele.“

K vyvrácení tvrzení obhajoby o vzájemných vztazích SD a gestapa má velký význam 5. odstavec dokumentu, věnovaný obzvláště vymezení sféry činnosti SD a gestapa. Říká se tam:

„Opatření se v Německu provádí za vedení gestapa. SD je podporuje. V okupovaných oblastech jsou opatření prováděna pod vedením hodností nejvyššího führera SD. Jednotlivým operačním štábům budou přiděleni funkcionáři gestapa.“

Není tedy pochyby o tom, že právě příslušníkům SD příslušela vedoucí úloha při akcích einsatzkommand na území Československa. Příslušníci SD měli stát v čele einsatzkommand a bezprostředně provádět příkazy říšského vedoucího SS k odstranění českých vlastenců, příslušníků inteligence a k potlačení národně osvobozeneckého hnutí v okupované zemi.

Zaslouhuje zvláštní pozornosti, že funkcionáři SD, kteří byli k tomu účelu přiděleni einsatzgruppám, museli, jak vyplývá z § 7 dokumentu, zajistit styk s jednotkami zbraní SS nebo s formací SS pro zvláštní účely „umrlčí lebka“.

Před vtrhnutím na území Československa měla einsatzkommanda, zorganizovaná SD, provádět přípravnou zločinnou práci v Německu. Spočívala v sestavení t. zv. „kartotéky M“. Tato kartotéka byla sestavena ve dvou exemplářích pro každý kraj. Do ní byly zapisovány všechny osoby, které z některého důvodu měly být odstraněny. O otázce života nebo smrti lidí rozhodovala pouhá poznámka referenta SD na lístku.

Mnou citovaný dokument o tom říká:

„c) Lístky mají být opatřeny poznámkami referentů, jako na př.:

zatknout
likvidovat
propustit ze služby
pozorovat
konfiskovat
policejní dozor
odnětí pasu a podobně.“

Vůbec bylo bezprostředním úkolem SD sestavit kartotéky a rejstříky všeho druhu, do nichž byla zapisována jména lidí, kteří měli být fyzicky zničeni při dopadení na územích dočasně okupovaných Němci. Bezprostřední fyzické zničení provádělo pak gestapo nebo zvláštní oddíly esesáků, sonderkommanda nebo pořádková policie.

Když připravovali přepadení Sovětského svazu, vypracovali příslušníci SD rovněž pečlivě celou řadu rejstříků a pátracích seznamů, v nichž byli sepsáni představitelé sovětské inteligence a političtí činitelé, kteří podle brutálních směrnic hitlerovských zločinců měli být odstraněni.

V příloze č. 2 k operačnímu rozkazu č. 8 náčelníka bezpečnostní policie a SD ze dne 17. července 1941 se mluví o tom, že dlouho před počátkem války se Sovětským svazem sestavila bezpečnostní služba „německou pátrací knihu“, „seznamy k vypátrání bydliště“, „zvláštní pátrací knihu SSSR“, kde byli zapsáni „sovětští Rusové, jež bylo třeba považovat za nebezpečné“.

Z těchto heydrichovských směrnic víme, jak hitlerovští zločinci hodlali nakládat s těmi „nebezpečnými sovětskými Rusy“. Všichni měli být sonderkommandy odstraněni bez soudního rozsudku na základě rozkazů č. 8 a 14 hlavního úřadu říšské státní bezpečnosti ze dne 17. července a 29. října 1941.

Takovou zločinnou prací prováděla SD i před vtržením do Jugoslavie. Sovětská žaloba předložila Tribunálu „pátrací knihu“, sestavenou t. zv. německým balkánským ústavem „Südost-deutsches Institut“, který patřil k SD. Tato kniha obsahovala více než 4000 jmen jugoslávských občanů, kteří měli být po přepadení Jugoslavie okamžitě zastřeleni. Kniha, kterou sestavila SD, byla předána výkonné policii, t. j. gestapu, které mělo bezprostředně provádět zatýkání.

Kniha byla nalezena v registratuře gestapa v Mariboru s touto poznámkou, pocházející od příslušníka SD: „Zde uvedené osoby je třeba zatknout a okamžitě informovat o tom RSHA.“

Tato instituce SD prováděla zvlášť podkopnou práci, připravujíc v Ju-

goslavii agenti páté kolony. Příslušník SD, docent university ve Štýrském Hradci Hermann Ibler, vydal o tom zvláštní spis pod názvem „Des Reiches Südgrenze“, opatřený poznámkou „přísně tajné“ a obsahující seznam agentů páté kolony v Jugoslavii. Právě SD prováděla politické provokace za hranicemi. To musel přiznat při výslechu představitelem sovětské žaloby bývalý náčelník bezpečnostní policie a SD Kaltenbrunner. Ani on nemohl popřít svůj podpis na dopise Ribbentropovi o poukazu jednoho milionu tumanů ministerstvem zahraničních věcí na podplacení voličů v Iránu.

Příslušníci SD velmi dobře chápali, jaká úloha jim připadá v okupovaných územích při provádění brutálních plánů hitlerovců a při fyzickém ničení zotročených národů. S toho hlediska je charakteristický ukořistěný německý dokument předložený sovětskou žalobou, který se dostal do rukou vojsk polské armády v SD-blockstelle v Mogilnu (Polsko).

Jakýsi náčelník blockstelle hauptsturmführer SS v tomto dopise adresovaném informátorům SD referuje o Himmlerově řeči ze dne 15. března 1940, v níž Himmler vyzval velitele koncentračních táborů v Polsku, aby nejprve využili kvalifikovaných polských dělníků ve válečném průmyslu koncentračních táborů, a pak aby vyhubili všechny Poláky. Hauptsturmführer SS z Mogilna proto žádal zase na všech „důvěrnících — informátorech SD“ sestavení jmenných seznamů Poláků, kteří se jim zdají nebezpečnými, za účelem fyzického vyhlazení těchto osob.

SD byla jedním z nejdůležitějších článků brutálního esesáckého policejního aparátu německého fašismu. Byl to aparát pátrací a zpravodajský, rozvětvený po celém území jak „starého reichu“, tak všech dočasně okupovaných oblastí a zemí. V určitých časových úsecích právě příslušníci SD řídili provádění nejkrutějších opatření hitlerovců.

Proto sovětská žaloba na základě nesporných důkazů má za to, že celá soustava SD má být prohlášena za zločinnou.

GENERÁLNÍ ŠTÁB A VRCHNÍ VELITELSTVÍ BRANNÉ MOCI

V tomto procesu se obvinění, obhájci a svědkové obhajoby z řad generálů hitlerovského Německa nejednou pokoušeli líčit německé vojenské velitelství a generální štáb jako orgány, které se řídily hlavní a jedinou zásadou — „konáním vojenské povinnosti“.

Nejvyšší německé vojenské orgány byly prý daleky zločinné politiky hitlerovské vlády, neměly účast na rozhodování politických otázek, nýbrž omezovaly se výlučně na plnění rozkazů nejvyššího velitele v oblasti ryze vojenských záležitostí.

Byl vysloven názor, že německý generální štáb při struktuře vojenského

aparátu za hitlerovského Německa byl víceméně jen podřadným technickým orgánem.

Nakonec byly ze zcela pochopitelných důvodů činěny četné pokusy, za každou cenu distancovat vojenské velitelství od činnosti německých policejních orgánů a SS.

Každý, kdo jen trochu sledoval politický vývoj Evropy po první světové válce, dobře ví, že císařovi důstojníci a generálové ihned projevovali ochotu opakovat prohranou hru. Obviňující z vojenské porážky Německa kohokoli jen ne sebe, zakládali ilegální vojenské organizace, snili o odplatě a byli ochotni zaprodat svou čest a svůj kord kterémukoli politickému dobrodruhu, který by se neštítel podnítit novou světovou válku. V duchu těchto „tradicí“ bylo také vychováváno nové pokolení důstojníků a není náhodou, že jejich budoucí vůdce Adolf Hitler, tehdy ještě neznámý, se objevil na politickém kolbišti mravně i finančně podporován reichswehrem.

Až na nepatrné výjimky šli s nadšením za tímto dobrodruhem, který po uchvácení moci okamžitě přistoupil k vyzbrojení Německa. Hrdopyšní prušští generálové se klaněli svobodníku Hitlerovi, neboť pochopili: Hitler znamená válku.

Hanebná historie hitlerovského militarismu také hanebně skončila.

Polní maršálové Brauchitsch, Milch, Mannstein a jiní přišli sem v doprovodu stráží spojeneckých armád, aby ve vlastní věci před Mezinárodním vojenským tribunálem křivě svědčili.

Měli jsme příležitost být svědky podivné změny. Vlci se stali beránky. Nevím, s jakými naivními lidmi počítal na př. Brauchitsch, když se vydával za přesvědčeného pacifistu: vždyť podle jeho slov on, hlavní velitel pozemních vojsk, vůbec nevěděl o plánech agrese, o přípravě vojenského vpádu do Rakouska a Československa a neustále energicky přemlouval Hitlera, aby se nepouštěl do válek.

Tak neobratnou obhajobou lze zmást jen sebe sama.

Dovolují si zabývat se krátce důkazy, které vyvrací chytrácké machinace a úškoky obhajoby, jejímž cílem je jediné zastírat a zmenšovat rozsah a povahu zločinné činnosti německých vedoucích vojenských orgánů.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Z důkazů předložených Tribunálu vyplývá nade vší pochybnost, že generální štáb a vrchní velitelství branné moci v plné míře věděly o zločinných plánech agresí hitlerovské vlády, že byly srozuměny s těmito plány a že měly aktivní účast na jejich vypracování a provádění.

Agresivní a nelidské plány hitlerovských spiklenců byly v Německu

každému Němci známy již od doby vydání knihy „Mein Kampf“, byly široce propagovány a rozšiřovány den co den, měsíc co měsíc.

Tyto plány byly od samého počátku uznávány německými vojenskými vůdci, kteří později dali do služeb hitlerovského státu své vojenské zkušenosti a znalosti.

Nechci však hlouběji pronikat do dějin hitlerovského státu a jeho vojenského aparátu, abych nyní zjistil, kdy a za jakých podmínek vznikla a začala zločinná činnost německých vedoucích vojenských kruhů.

Chci jen ještě připomenout některé z nejdůležitějších důkazů z doby, kdy začala válka.

Již 23. května 1939 na poradě s nejvyššími vojenskými veliteli v novém říšském kancléřství prohlásil Hitler:

„Nejde o Gdansko. Nám jde o rozšíření životního prostoru na východ.“

„Odpadá tedy problém ušetřit Polsko a zůstává v platnosti rozhodnutí přepadnout Polsko při první příležitosti.“

Na poradě dne 22. srpna 1939 v Obersalzbergu rozvinul Hitler za přítomnosti nejvyšších německých důstojníků a generálů své politické a vojenské plány a řekl:

„Na prvním místě je zničení Polska... I kdyby na Západě vypukla válka, zůstává v popředí zničení Polska... Pro propagandu opatřím důvod k rozpoutání války bez ohledu na to, zda to bude věrohodné nebo ne.“

Na poradě hlavních velitelů dne 23. listopadu 1939 řekl Hitler svým nejbližším vojenským poradcům: „Zásadně jsem neobnovil brannou moc proto, aby zůstala nečinná. Vždycky jsem byl vnitřně odhodlán jednat. Dříve nebo později chtěl jsem problém rozřešit. Nutně došlo k tomu, že Východ pro nejbližší dobu odpadl.“

Nesvědčí to snad o tom, že se Hitler se svými zločinnými plány nikterak netajil před nejvyššími vojenskými vedoucími hitlerovského Německa?

Ještě přesvědčivější v tomto smyslu jsou vojenské operační dokumenty německého velitelství, v nichž jsou cynickým způsobem vyloženy zločinné agresivní cíle hitlerovské vlády.

V Hitlerově směrnicí ze dne 30. května 1938 o uskutečnění plánu „Grün“, který připravil uchwácení Československa, se říkalo:

„Je mým nezměnitelným rozhodnutím rozbít v dohledné době Československo vojenskou akcí.“

„Vojensky a politicky je nejvýhodnější bleskurychlá akce na základě incidentu, jímž by Německo bylo nesnesitelným způsobem vyprovokováno a který aspoň v očích části světové veřejnosti morálně ospravedlní vojenská opatření.“

Nebo směrnice ze dne 27. března 1941 o uchwácení Jugoslavie, která stanovila:

„I v tom případě, kdyby Jugoslavie učinila prohlášení o své loyaltě,

nutno ji považovati za nepřítele a rozbít tak rychle, jak jen bude možno.“

Tato cynická otevřenost vyvrcholuje v německých vojenských operačních dokumentech, týkajících se přípravy přepadení SSSR.

Ve směrnici OKW o zvláštních oblastech ze dne 13. března 1941, t. j. ještě dlouho před přepadením SSSR, se přímo říkalo:

„Ruské oblasti, uchvácené za těchto operací, buďtež, jakmile to dovolí průběh vojenských akcí, podle zvláštních instrukcí přeměněny ve státy s vlastními vládami.“

Ve směrnících k provádění propagandy v oblasti „Barbarossa“, vydaných OKW v červnu 1941 se stanovilo, že „prozatím nemá být propagováno rozkouskování Sovětského svazu“.

Konečně dokument č. 21 ze dne 18. prosince 1940, vedený pod krycím jménem „plán Barbarossa“, zní:

„Konečným cílem operací je upevnění linie proti asijskému Rusku na všeobecné čáře Archangelsk — Volha.“

Bývalý generál polní maršál německé armády Friedrich Paulus podal zde u soudu vyčerpávající vysvětlení tohoto „konečného cíle“ hitlerovského Německa ve válce proti Sovětskému svazu, o němž věděl celý sbor vedoucích německé branné moci.

O tom svědčí neméně přesvědčivě rozkaz bývalého velitele XI. německé armády generála polního maršála von Mannsteina, který byl zde u soudu přečten mým americkým kolegou a v němž von Mannstein vyložil politické cíle války proti Sovětskému svazu v duchu hitlerovských směrnic a dvojsmyslně informoval své podřízené, že úkolem přepadení Sovětského svazu je zničení politické soustavy státního vedení SSSR.

Po tom všem zní divně slova hitlerovského generála von Mannsteina, že byl pouhým vojákem, který nevěděl o politice hitlerovské vlády.

Tento rozkaz ukazuje, že generálové nejen věděli o politických cílech války, ale že je naprosto schvalovali. Jinak tomu vůbec nemohlo být. Co by zmohli Hitler a jeho klika, kdyby vojenští odborníci, generalita německé armády, neschvalovali jeho plány.

BEZPROSTŘEDNÍ ÚČAST NĚMECKÉHO GENERÁLNÍHO ŠTÁBU NA TOMTO ZLOČINU

V hitlerovském Německu existovala skutečně zvláštní struktura vojenského aparátu. Vedle OKW působil generální štáb pozemních vojsk, jakož i štáby válečného letectva a válečného námořnictva.

Štáby jednotlivých druhů zbraní vypracovávaly, každý v oblasti své kompetence, příslušné části společných agresivních plánů hitlerovského Německa a OKW koordinovalo a sjednocovalo tuto činnost jednotlivých zbraní.

Jelikož rozhodující úlohu při provádění agresivních plánů hrála pozemní vojska se svými četnými a mocnými tankovými útvary, zaujímal hlavní místo při přípravě agresivních opatření hitlerovské vlády přirozeně německý generální štáb.

Struktura vojenského aparátu hitlerovského Německa tedy nijak nevyklučovala, nýbrž naopak předpokládala nejaktivnější úlohu generálního štábu při vypracovávání, přípravě a provádění zločinných agresivních plánů hitlerovské vlády.

Abych charakterisoval praktickou úlohu německého generálního štábu při vypracování a přípravě agresivních plánů hitlerovského Německa, chci poukázat na některé skutečnosti.

Připomínám vám, páni soudcové, výrok bývalého generála polního maršála Friedricha Pauluse, který zde před soudem potvrdil.

Paulus prohlásil:

„Když jsem nastoupil své místo u OKH dne 3. září 1940, našel jsem mezi jinými plány ještě nedokončený návrh plánu napadení SSSR, známý pod názvem »Barbarossa«.

Vypracování prozatímního plánu »Barbarossa«, zahájené v srpnu 1940, bylo ukončeno prováděním dvou válečných her pod mým vedením v hlavním stanu OKH v Zossenu. Výsledek her, který byl základem vypracování směrnic k strategickému rozvinutí sil „Barbarosa“, ukázal, že předvídané rozložení na linii Astrachaň—Archangelsk by muselo vést k úplné porážce sovětského státu.“

Může teď ještě někdo pochybovat o tom, že německý generální štáb byl spolu s OKW tvůrcem zločinného plánu „Barbarossa“?!

Neméně aktivní byla úloha německého generálního štábu při přípravě ostatních agresivních plánů hitlerovského Německa.

Bývalý německý generál, zástupce obviněného Jodla, Walter Warlimont, řekl ve své výpovědi ze dne 13. listopadu 1945:

„Tato směrnice (varianta „Barbarossa“) se zrodila přesně tak, jako jiné podobné směrnice. Prvopočátkem byl referát hlavního velitele pozemních vojsk Hitlerovi o operativních plánech.“

Nemůže být pochyby o tom, že německý generální štáb měl vedle OKW rozhodující úlohu při vypracování zločinných agresivních plánů.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Německá branná moc a její vojenští vůdci spáchali samostatně nebo spolu s německými policejními orgány nesčíslné zločiny v okupovaných územích. Už jen pouhé vyjmenování listinných důkazů, odhalujících zločiny spáchané německými fašistickými uchvatiteli v okupovaných územích, vyžadovalo by si příliš mnoho času.

Proto poukazují jen na jednotlivé důkazy potvrzující, že válečné zločiny a zločiny proti lidskosti byly páčány německou brannou mocí plánovitě a hromadně, že zločiny byly předem organisovány a že účast na nich měly všechny články německého válečného aparátu — od polního maršála až po vojína.

Stačí připomenout nařízení obviněného Keitela ze dne 13. května 1941 „O působnosti vojenských soudů v oblasti »Barbarossa« a o zvláštních opatřeních vojsk“, které nařídilo používání „nejkrajnějších opatření“. Za tím účelem bylo německým důstojníkům dáno právo popravovat bez soudu a německým vojenským osobám byla zaručena beztrestnost za zločiny, spáchané na pokojném obyvatelstvu.

Nebo nařízení téhož obviněného Keitela ze dne 16. září 1941, v němž nařídil německým vojskům „mít na mysli, že lidský život v dotyčných zemích nemá naprosto žádnou cenu a že odstrašujícího účinku lze dosáhnout jen mimořádnou krutostí“.

Lze také poukázat na rozkazy OKW o odstranění zajatých sovětských komisařů, o vypalování znamení sovětským válečným zajatcům, na rozkazy obviněného Göringa o vyhlazení zajatých spojeneckých letců, o drancování okupovaných území a o deportacích mírumilovného obyvatelstva k otrocké práci v Německu, na rozkaz obviněného Dönitze, zakazující zachraňování lidí z tonoucích lodí, na rozkaz bývalého generála polního maršála Reichenaua o „chování vojsk na Východě“ a mnoho jiných.

Všechny tyto rozkazy mají nyní již jen formální význam.

Tyto zločinné rozkazy nebyly jen papírovými rozkazy, jak se to pokoušeli zde vylíčit někteří svědkové jako von Brauchitsch nebo von Mannstein. Byly uskutečňovány s německou přesností.

Tribunál vyslechl výpověď svědka, bývalého generálmajora zdravotní služby německé armády Waltera Schreibera.

Schreiber byl odborníkem v oboru bakteriologie a vyprávěl o plánu hitlerovských spiklenců o použití smrtelných morových bacilů jako zbraně za války. Sdělil, jak se tento zločin zrodil a jak byl uskutečňován, zločin, k němuž dalo podnět německé vrchní velitelství a německý generální štáb, obvinění Herrmann Göring a Wilhelm Keitel.

Jen postup jednotek Rudé armády k hranicím Německa zvrátil zločinný plán hitlerovské vojenské kliky, jehož provedení by znamenalo nová strašná utrpení a zpusťování celé Evropy.

Hitlerovský totalitní stát využíval širokou měrou spolupráce jednotlivých svých článků. A nebylo náhodou, že byla věnována zvláštní pozornost zajištění spolupráce vojenského aparátu hitlerovského Německa s ostatními německými státními orgány.

OKW bylo zastoupeno v mnohých německých ministerstvech t. zv. spo-

jovacími důstojníky, zatím co mnohá ministerstva měla své zástupce v OKW.

Obzvláště široká byla spolupráce německých vojenských a civilních úřadů v okupovaných územích.

I když však hitlerovští vojenští pohlaváři jsou pod tíhou důkazů nuceni přiznat své spojení na př. s ministerstvem zahraničních věcí nebo s ministerstvem pro východní okupovaná území, naprosto odmítají přiznat své spojení s německou státní policií a s SS.

A to je pochopitelné. Pouhá skutečnost takového spojení samá o sobě by odhalila jejich účast na četných zločinech v okupovaných územích.

Proto považuji za svou povinnost dokázat existenci zločinného spojení mezi německým vojenským velitelstvím a německou státní tajnou policií a jinými policejními orgány.

Vznik tohoto spojení spadá do doby dlouho před přepadením Sovětského svazu hitlerovským Německem.

Směrnice o zvláštních oblastech, vydaná OKW 13. března 1941 a podepsaná obviněným Keitelem, nařídila sladění akcí na okupovaných územích mezi říšským vedoucím SS a velitelstvím armády.

Svědék Walter Schellenberg a Otto Ohlendorf, bývalí náčelníci hlavního úřadu říšské bezpečnosti, prohlásili ve svých výpovědích před soudem, že již v květnu 1941 zástupce OKW generální ubytovatel Wagner a náčelník bezpečnostní policie a SD Heydrich uzavřeli podle těchto směrnic OKW dohodu o organizaci a činnosti zvláštních operačních skupin bezpečnostní policie a SD v rámci německé branné moci.

Von Brauchitsch za křížového výsledku před tímto soudem potvrdil, že věděl o těchto jednáních mezi Wagnerem a Heydrichem.

Činnost operačních skupin bezpečnostní policie a SD v rámci německé branné moci a její povahu dokazuje řada listinných důkazů.

Zpráva operační skupiny „A“ bezpečnostní policie a SD o situaci dne 15. října 1941 uváděla:

„Naším úkolem bylo navázat osobní styk s veliteli a s náčelníkem týlu. Je třeba poznamenat, že spolupráce s armádou se vyvinula co nejlépe, v některých případech, jako na příklad s velitelem tankové skupiny generálplukovníkem Höppnerem, je spolupráce velmi úzká, ba srdečná.“

A dále:

„Od samého počátku útoku na Východě se jasně ukázalo, že speciální práce bezpečnostní policie musí být vykonávána nejen v týlovém prostoru, ale také v prostoru bojových akcí.“

Z dopisu generálního komisaře Bílé Rusi katana Kubeho ze dne 1. listopadu 1941, v němž dokonce i on vyjadřuje své rozhořčení nad zločinnými akcemi policejních orgánů v městě Slucku, je zřejmé, že jedenáctý

policejní prapor, který prováděl hromadné popravky židů v tomto městě, byl bezprostředně podřízen vojenskému velitelství.

A od rozkazů Göringa, Dönitze, Jodla, Keitela, od zločinné dohody Wagnera a Heydricha, od rozkazů Reichenaua a Mannsteina vede krvavá stopa k nesčíslným zločinům německých vojsk a operativních skupin i bezpečnostní policie na okupovaných územích.

Krví milionů nevinných obětí jsou zbroceny nejen ruce německého vojína Knittela a „obergefreitera“ Kurta, ale také ruce polních maršálů německé armády.

Hitlerovský válečný aparát v čele s vrchním velitelstvím branné moci a německým generálním štábem byl tou rozhodující silou, s jejíž pomocí byly vymyšleny a prováděny všechny zločinné agresivní plány hitlerovské vlády, všechny válečné zločiny a zločiny proti lidskosti.

Německé vrchní velitelství a německý generální štáb byly takto jednou z nejdůležitějších organizací při provádění zločinného spiknutí hitlerovské kliky a nejvyšší vojenští velitelé německé branné moci byli aktivními účastníky tohoto spiknutí.

Na základě tohoto procesu považuji za zcela prokázanou zločinnou povahu této vojenské organizace.

V L Á D A (V L Á D N Í K A B I N E T)

Přejdu k poslední organizaci, obviněné z toho, že je zločinná, k hitlerovské vládě, vládnímu kabinetu, který zaujímal zvlášť vynikající místo v soustavě fašistické diktatury.

Příloha „B“ k žalobě obsahuje podrobný výpočet osob, které tvořily vládu a na nichž tudíž spočívá odpovědnost za zločiny spáchané hitlerovci a vyjmenované v oddílu prvním, druhém, třetím a čtvrtém žaloby.

Během devíti měsíců probíral Tribunál důkazy o hrozných zločinech nacistů. Slyšeli jsme zde o zločinech policie a wehrmachtu, esesáků a gestapa, říšských místodržících a říšských komisařů v okupovaných územích a různých führerů a leiterů. A můžeme zcela kategoricky prohlásit, že plánovitost a jednotnost zločinů, jednota způsobu a metod jejich páchání svědčí o tom, že tyto zločiny byly řízeny a páchány podle pokynů jediného ústředí. Nitky všech těchto četných a rozmanitých zločinů vedou k bandě fašistických spiklenců a k zločinné hitlerovské vládě.

V tomto světle jsou naprosto nepřesvědčivými tvrzení obhajoby a obviněných, že za Hitlera byla rada ministrů jen technickým aparátem bez skutečné moci. Ve skutečnosti ministři nejen sami rozhodovali o otázkách spadajících do jejich kompetence, ale byli zároveň vykonavateli Hitlerovy vůle. Je také pravda, že konečné rozhodnutí při oficiálních i neoficiálních

poradách a schůzích měl Hitler. Avšak zároveň nelze opomenout skutečnost, že každý z Hitlerových ministrů byl führerem ve svém resortu a svými radami, předloženým materiálem a osnovami zákonů a rozkazů velmi podstatně ovlivňoval Hitlerova rozhodnutí o otázkách, týkajících se činnosti několika resortů. Nutno také přihlížet k tomu, že Hitlerova vůle byla v naprosté shodě s osobními názory a přesvědčeními jeho ministrů. Hitler je potřeboval stejnou měrou, jakou oni potřebovali Hitlera. Göring, Frick, Rosenberg, Neurath, Speer, Funk a ostatní jsou nepředstavitelní bez Hitlera, stejně jak si nelze představit Hitlera bez nich. Pod Hitlerovým vedením se aktivně účastnili vypracování fašistického spiknutí a každý z nich v úloze, připadající mu podle společného zločinného plánu, určujícího doslova činnost všech resortů, vědomě a aktivně prováděl tento plán. Jako vedoucí příslušných ústředních úřadů hitlerovského Německa — financí, hospodářství, spravedlnosti, dopravy atd. — měli v době od roku 1933 až do roku 1945 naprostou zákonodárnou, výkonnou, správní a politickou moc. A této moci využívali k provádění zločinných plánů na uchvácení cizích území, k vyhlazování ras a národů a k nastolení světového panství. A aby si usnadnili provádění těchto zločinných plánů, uchvátili nejprve moc nad německým národem a německým státem a udržovali si ji drakonickými opatřeními.

Vlna fašistického teroru se vzedmula po celém Německu již před tím, než se Hitler dostal k moci a zvláště zesílila potom, když v roce 1933 se stal kancléřem a obvinění Frick, Papen a Neurath ministry říšské vlády. Využívající svého členství ve vládě, dávali tito fašističtí ministři naprostou zákonnou sankci teroru úderných oddílů nacistické strany a připravovali pozdější uchvácení moci, využívající k tomu požáru říšského sněmu, organisovaného obviněným Göringem.

Ihned po uchvácení moci fašisty dne 24. března 1933 je vydán zákon „na ochranu národa a státu“, který vedle reichstagu dal zákonodárnou moc říšské vládě.

Dne 26. května 1933 vydala říšská vláda nařízení o konfiskaci majetku komunistických organisací a dne 1. prosince 1933 uveřejnila zločinná říšská vláda zákon „o zajištění jednoty strany a státu“, který podepsal Hitler a obviněný Frick.

Říšská vláda pokračovala v likvidaci demokratických institucí v roce 1934 zákonem „O znovuvýstavbě říše“, který zrušil demokratické volby do ústředních a místních zastupitelských institucí. Reichstag byl fašisty změněn v instituci bez skutečného významu.

Zákonem ze dne 7. dubna 1933 a jinými zákony byli všichni státní zaměstnanci včetně soudců, kteří někdy projevovali antifašistické tendence nebo byli příslušníky levých organisací, jakož i židé propuštěni ze služeb a nahrazeni fašisty. Podle „Základních ustanovení německého zákona

o úřednících“ ze dne 26. ledna 1937 „je vnitřní vztah úředníka ke straně předpokladem pro jeho jmenování na určitou funkci . . . Úředník musí být vykonavatelem vůle nacionálně socialistického státu, vedeného nacionálně socialistickou stranou“.

Úplná fašisace státní moci v Německu umožnila v pozdější době hitlerovským spiklencům využití tohoto aparátu jako poslušného nástroje k provádění všech svých zločinných plánů.

K zakořenění fašistické ideologie a k oklamání německého obyvatelstva provedla hitlerovská vláda řadu opatření.

Dne 1. května 1934 je vytvořeno ministerstvo školství, jemuž je svěřena výchova žáků v duchu militarismu, rasové nesnášenlivosti a v duchu fašistickými blouznivými ideami zvrácených představ o skutečnosti.

Úkoly toho druhu plnil také říšský vedoucí mládeže a jemu podřízené orgány.

Je zrušena osobní svoboda, svoboda slova a tisku.

Jsou odstraňovány svobodné odbory, jejich majetek je zabavován a většina jeho vedoucích je uvězněna.

K teroristickému potlačení jakéhokoli odporu vytváří vláda gestapo a koncentrační tábory. Bez soudního řízení, aniž by byla vznášena konkrétní obvinění zákonným způsobem, jsou statisíce lidí zatýkány a hubeny na základě pouhého podezření z antifašistického smýšlení.

Obhajoba se snaží ujistit nás, že členové říšské vlády neměli účast na vydání hanebných norimberských zákonů o rasové diskriminaci židů. Přitom norimberské zákony obsahovaly zvláštní pokyn dvěma členům říšské vlády, Hessovi a Frickovi, aby vypracovali a vydali prováděcí nařízení k těmto zákonům a tato nařízení Hess a Frick také vydali.

Týž Frick spolu s Funkem vydal dne 3. prosince 1938 z Göringova příkazu nařízení „O likvidaci židovského majetku“ a řadu jiných.

V každém státě je vláda odpovědná za všechny zákony, vydané za jejího úřadování.

Tribunál měl příležitost podrobně prozkoumat celou činnost hitlerovské vlády, namířenou k přípravě a provádění agrese. Nemusím připomínat uchvácení Rakouska a Československa v letech 1938 až 1939, přepadení Polska, Jugoslavie a Sovětského svazu. Četné Tribunálu předložené dokumenty potvrzují, že hitlerovská vláda učinila vše, aby ve svých rukou udržela uchvácená území Francie, Polska, Československa, Jugoslavie, Norska, Holandska, Belgie a jiných zemí, jakož i části území SSSR. Jen mocné údery Sovětské armády a armád spojeneckých států nedaly fašistickým spiklencům příležitost uskutečnit tyto lupičské plány.

Činnost hitlerovské vlády vedla k válce, která zničila miliony lidských životů a četným národům způsobila neščíslné hmotné škody a nezměrná utrpení.

Hitlerovská vláda je odpovědna také za všechny válečné zločiny a zločiny proti lidskosti, spáchané německými vojsky a německými úřady v průběhu vojenských akcí. Četné důkazy provedené před soudem zcela jasně prokázaly, že hitlerovské Německo se připravovalo k vedení války nejnelítostnějším způsobem, bez ohledu na zákony války a válečné zvyklosti.

Válečné zločiny a zločiny proti lidskosti byly spáchány nejen na armádách svobodomilovných národů, které se spojily proti fašistickému útočníku, nýbrž také na civilním obyvatelstvu, které se nijak neprovinilo. Již před zrádným přepadením Sovětského svazu vláda hitlerovského Německa pečlivě vypracovala plány strašného vyhlazení nejpokrokovější části sovětského lidu.

Svého času uveřejněné zprávy Mimořádné státní komise o zločinech německých fašistů v městech Novgorodu, Stavropolu, Orlu, Stalinu, Smolensku, Kyjevu a jiných městech dokázaly existenci promyšlené soustavy záměrného hromadného vyhlazení válečných zajatců a mírumilovných sovětských občanů německými okupanty.

Všichni obvinění členové hitlerovské vlády licoměrně tvrdili, že o neslýchaných zverstvech hitlerovců v koncentračních táborech, o nehorázné zvůli esesáků, o výtržnostech německých orgánů v územích dočasně Němci okupovaných se dověděli prý teprve v tomto procesu. Tato tvrzení jsou však zřejmě lživá.

O těchto skutečnostech věděl více méně každý Němec. Hlásily to rozhlasové stanice celého světa.

Hanebná zverstva německých úřadů vůči sovětským válečným zajatcům a mírumilovným sovětským občanům byla celému světu oznámena notami lidového komisaře zahraničních věcí SSSR V. M. Molotova ze dne 25. listopadu 1941 a ze dne 27. dubna 1942. A přesto, že o porušení nejzákladnějších požadavků mezinárodního práva a lidské morálky německou armádou a německými úřady říšská vláda z uvedených not věděla, pokračovalo porušování zákonů války a válečných zvyklostí také v letech 1943—45. Docházelo tedy ke všem těmto zločinům s vědomím a na přímý pokyn hitlerovské vlády.

Nedostal snad Rosenberg Lammersův spisový záznam o tom, že na sovětské válečné zajatce se nevztahuje Ženevská konvence?

Nebyl snad ministrům zaslán oběžník kanceláře strany, podepsaný obviněným Bormannem, s pokynem ke krutému zacházení se sovětskými válečnými zajatci a k jejich ponižování?

Nebyly snad ministerstvo zahraničních věcí, hlavní úřad říšské bezpečnosti, gestapo, věznice a koncentrační tábory orgány německé vlády?

Vláda musí nést plnou měrou odpovědnost za činy spáchané těmito fašistickými státními orgány.

Členové hitlerovské vlády se všemožně pokoušeli distancovat se od esesáků, a když byli demaskováni, po každé si vymýšleli další, ještě lživější verzi.

Rosenberg, Neurath, Frick, Frank, Ribbentrop a ostatní ministři byli generály SS a SA.

Význam této skutečnosti nebyl jen formální. O tom lze se přesvědčit třeba z dopisu obviněného Ribbentropa Himmlerovi dne 22. července 1940, který sovětská žaloba předložila soudu.

Ministr Rosenberg se pokoušel přesvědčit soud, že také on nevěděl o zvěřských rozkazech ministra Himmlera.

Avšak právě Himmler nařídil 7. září 1943 führerům SS a SD, aby totální zničení oblasti Ukrajiny prováděli spolu s vojenským velitelstvím a žádal, aby „tam nezůstal ani jeden člověk, ani jeden kus dobytka, ani jeden cent obilí, ani jedna železniční trať, ani jeden celý dům, ani jeden důl, jehož by bylo možno použít v příštích letech, ani jedna studna, která by nebyla otrávena“ — a zvláště se postaral o to, aby o tomto rozkaze byl informován říšský ministr pro východní okupovaná území Rosenberg.

Ministr Göring rozeslal dne 8. března 1940 „nejvyšším říšským úřadům“ zločinný pokyn o „zacházení s civilními dělníky a dělnicemi polské národnosti v Říši“.

Ministr Frank, jak nejednou poznamenal ve svém deníku, dostal od Göringa pokyn, aby statisíce Poláků byly jakýmkoli způsobem odvečeny do německého otroctví.

Ministrům Speerovi, Rosenbergovi, Keitelovi, Funkovi, Seyss-Inquartovi a jiným bylo na soudě prokázáno, že dali pokyny a vypracovali opatření k využívání nucené práce válečných zajatců a mírumilovných občanů území uchwácených Němci.

Nikdo jiný než ministr Rosenberg schválil opatření armádní skupiny „Střed“ na uchwácení 40 000 až 50 000 dětí ve věku 10 až 14 let na sovětském území a jejich odvečeni do Německa.

Nesvědčí snad tyto příklady o zločinnosti hitlerovské vlády?

Bylo dokumentárně zjištěno, že plánovitě organizované drancování území uchwácených Němci se provádělo podle oficiálních pokynů a směrnic hitlerovské vlády a jednotlivých jejích členů. Nestačí snad k závěru o účasti hitlerovské vlády na vykrádání území uchwácených Němci pokyny ministra Göringa o plánovitém olupování okupovaných sovětských území (tak zvané Göringovy „zelené desky“), činnost loupežného „einsatzstabu“ a „praporu k zvláštním účelům“, pokyny ministrů Rosenberga a Ribbentropa o rozkrádání kulturních hodnot a uměleckých památek a činnost ministrů Funka a Speera?

Říšská vláda Německa je odpovědna za rozkrádání státního, společenského a soukromého osobního majetku a za ničení a rozkrádání kultur-

ních hodnot v územích dočasně okupovaných hitlerovci. Jen SSSR utrpěl činy okupantů hmotnou škodu v částce 679 miliard rublů.

Členové říšské vlády jsou odpovědni za nucenou germanisaci oblastí uchwácených Němci. Říšští ministři Göring, Frick, Hess a Lammerse podepsali nařízení o začlenění čtyř západních provincií Polska do Německa.

Nikdo jiný než ministr Frick dal instrukce říšskému místodržícímu Rainerovi a řekl:

„... Vaší nejdůležitější úlohou bude úplné včlenění nové oblasti jugoslávských Korutan a horní Krajiny do Německé říše... Jelikož bez vytvoření valu z Němců by se každá správní budova, i kdyby byla sebelepší, dříve nebo později zhroutila..., bude vaší úlohou, parteigenosse Rainere, učinit tuto oblast opět zcela německou.“

Stačí připomenout dohodu ministrů Ribbentropa a Himmlera o organizaci výzvědné služby v zahraničí; dohodu Himmlera a Bormanna s ministrem spravedlnosti Thierackem ze dne 13. srpna 1942 o provádění zvláštních masových policejních opatření ke zničení židů, cikánů, Rusů, Ukrajinců, Poláků, Čechů jako tak zvaných asociálních živlů; dopis ministra Lammerse ze dne 4. června 1944 adresovaný ministru Thierackovi o tom, že nemají být poháněni k odpovědnosti pachatelé vraždy na seskočivších spojeneckých letcích; dopis ministra Keitela ministru zahraničních věcí ve věci zacházení se spojeneckými letci — to vše stačí, abychom si udělali obraz o této banditské vládě.

Dne 4. února 1938 zřídil Hitler tajnou radu ministrů a těmito slovy poukázal na její význam: „Zřizuji tajnou radu, aby byla mým poradním orgánem v otázkách zahraniční politiky.“

Předsedou tajné rady jmenoval Hitler Neuratha a členy Ribbentropa, Göringa, Hesse, Goebbelse, Lammerse, Brauchitsche, Raedera a Keitela.

Dne 21. května 1935 zřídil Hitler říšskou radu pro obranu.

Dne 30. srpna 1939 mění Hitler radu pro obranu státu v radu ministrů pro obranu Německé říše a jmenuje předsedou této rady ministra Göringa a členy Hesse, Fricka, Funka, Keitela a Lammerse.

Na zasedání dne 23. června 1939 zdůraznil předseda této rady Göring, že „rada pro obranu je rozhodující instancí říše v otázkách přípravy války“ a že „zasedání rady pro obranu jsou svolávána k nejdůležitějším rozhodnutím“.

Nikoli obrana, ale útok, příprava útočných válek, to bylo úkolem této rady.

Na přípravě k válce měli účast nejen členové říšské rady pro obranu, ale také všichni ostatní ministři.

Zasedání rady dne 23. června 1939 se účastnili vedle Göringa, Funka, Fricka, Himmlera, Keitela a Lammerse také ministři Schwerin von Krosigk, Dortmüller a jiní.

Na tomto zasedání plánovali nejen nasazení válečných zajatců a obyvatelstva uchvácených území do válečného průmyslu, ale i práci vězňů a dokonce i počet vězňů po dobu války.

V zápisu se říká:

„Generálnímu zmocněnci pro hospodářství (t. j. Funkovi) se ukládá, aby určil práci, již mají vykonávat váleční zajatci a vězňové ve věznicích, koncentračních táborech a v káznicích. Podle údajů říšského vedoucího SS bude za války v koncentračních táborech značně větší počet lidí. Podle předběžných údajů bude v dílnách uvnitř koncentračních táborů zaměstnáno 20 000 vězňů.“

Na tomto zasedání byla zmínka o pokynech ze dne 3. května 1939 o spolupráci OKW a generálního zmocněnce pro hospodářství při přípravě podniků válečného hospodářství k válce. Byly projednány plány na totální válku, byly předneseny zvláštní referáty náčelníka 5. oddělení generálního štábu plukovníka Gehrkeho a ministra dopravy Dortmüllera.

Byli všichni členové říšské vlády informováni o těchto rozhodnutích? Bezpodmínečně ano, a to je zřejmé třeba z rozdělovníku, podle něhož byl zápis o zasedání ze dne 23. června 1939 rozeslán. Zápis o zasedání říšské rady pro obranu byl zaslán: náměstkovi führera, šefovi říšské kanceláře, předsedovi tajné rady ministrů, zmocněnci pro čtyřletý plán, ministrům zahraničních věcí, spravedlnosti, vnitra, školství a národní osvěty, hospodářství, pro církevní záležitosti, pro výživu a zemědělství, práce, financí, dopravy, pošt, ředitelství Říšské banky atd.

Již ta okolnost, že většina členů říšské vlády sedí v tomto procesu na lavici obviněných, prokazuje charakter této organizace.

Mám za to, že vina německé hitlerovské vlády na nejtěžších zločinech je jasně prokázána a že musí být prohlášena za zločinnou organizaci.

Páni soudcové!

K provádění jimi zamýšlených zločinů vytvořili pohlaváři fašistického spiknutí soustavu zločinných organizací, jíž jsem se ve své řeči zabýval.

Nyní ti, kdož usilovali o podmanění světa a o vyhlazení národů, se třesou v očekávání výroku soudu.

Avšak tento rozsudek nesmí postihnout jen původce krvavých fašistických idejí a hlavní původce zločinu hitlerismu, kteří sedí na lavici obviněných.

Váš výrok musí odsoudit celou zločinnou soustavu německého fašismu, onu složitou, široce rozvětvenou síť stranických, vládních, esesáckých a vojenských organizací, které bezprostředně uskutečňovaly zločinné záměry hlavních spiklenců.

Na bojištích lidstvo vyneslo svůj ortel nad zločinným německým fašismem.

V ohni největších bojů lidských dějin hrdinná Sovětská armáda a udatná vojska spojenců nejen porazily hitlerovské hordy, nýbrž také prosadily vysoké a šlechetné zásady mezinárodní spolupráce, lidské morálky a humaní pravidla lidského soužití.

Žaloba se zhostila své povinnosti vůči vysokému soudu, vůči světlé památce nevinných obětí, vůči svědomí národů a vůči vlastnímu svědomí.

Nechť se dovrší nad fašistickými katany soud národů — spravedlivý a přísný.

ROZSUDEK

Mezinárodní vojenský tribunál,

KTERÝ ZASEDAL V NORIMBERKU VE SLOŽENÍ

ctihodného lorda-soudce *Lawrence* (člena Tribunálu za Spojené království Velké Britannie a Severního Irska) jako předsedy,

ctihodného soudce *Birketta* (zastupujícího člena Tribunálu za Spojené království Velké Britannie a Severního Irska),

generálmajora justice *I. T. Nikitčenka* (člena Tribunálu za Svaz sovětských socialistických republik),

podplukovníka *A. F. Volčkova* (zastupujícího člena Tribunálu za Svaz sovětských socialistických republik),

ctihodného Francise *Biddla* (člena Tribunálu za Spojené státy americké),

ctihodného Johna *J. Parkera* (zastupujícího člena Tribunálu za Spojené státy americké),

pana profesora *Donnedieu de Vabres* (člena Tribunálu za Francouzskou republiku) a

pana rady *Falco* (zastupujícího člena Tribunálu za Francouzskou republiku),

za účasti zmocněnců, jmenovaných Tribunálem k výslechu svědků v trestní věci proti organisacím: podplukovníka A. M. S. Neave-a jako hlavního zmocněnce, pana I. V. Razumova, kapitána Josefa F. Goobridy, pana Georga R. Taylora, p. I. D. McIlwraitha, p. Ammana Martin-Havarda a za účasti sekretariátu Tribunálu ve složení generálního sekretáře a) brigádního generála Williama L. Mitchella od 6. listopadu 1945 do 24. června 1946, b) plukovníka Johna E. Raye od 24. června 1946, sekretáře za Svaz sovětských socialistických republik majora A. I. Poltoraka, sekretáře za Spojené státy americké a) Harolda B. Willeho od 6. listopadu 1945 do 16. června 1946, b) Waltera Gilkysona od

16. června 1946, sekretáře za Spojené království Velké Britannie a Severního Irska I. D. McIlwraitha a sekretáře za Francouzskou republiku A. Martin Havarda,

na základě žaloby projednal věc proti *Herrmannu Wilhelmu Göringovi, Rudolfu Hessovi, Joachimmu von Ribbentropovi, Robertu Leyovi, Wilhelmu Keitelovi, Ernestu Kaltenbrunnerovi, Alfredu Rosenbergovi, Hansu Frankovi, Wilhelmu Frickovi, Juliu Streicherovi, Walteru Funkovi, Hjalmaru Schachtovi, Gustavu Kruppovi von Bohlen und Halbach, Karlu Doenitzovi, Erichu Raederovi, Balduru von Schirachovi, Fritzmu Sauckelovi, Alfredu Jodlovi, Martinu Bormannovi, Franz von Papenovi, Arturu Seyss-Inquartovi, Albertu Speerovi, Konstantinu von Neurathovi, Hansu Fritzscheovi* osobně i jako členům některé z těchto skupin nebo organizací, ke kterým příslušeli, a to: říšské vlády, sboru politických vedoucích nacionálně socialistické strany, ochranných oddílů německé nacionálně socialistické strany (známých pod názvem SS), a to i bezpečnostní služby (známé pod názvem SD), tajné státní policie (známé pod názvem gestapo), úderných oddílů německé nacionálně socialistické strany (známé pod názvem SA), generálního štábu a vrchního velitelství německé branné moci, všech, jak jsou uvedeny v příloze C k žalobnímu spisu,

za účasti hlavních žalobců p. soudce *Robertu H. Jacksona* za Spojené státy americké,

státního justičního rady II. třídy *R. A. Ruděnka* za Svaz sovětských socialistických republik,

Sira Hartley Shawcrosse, generálního advokáta a člena parlamentu za Spojené království Velké Britannie a Severního Irska, a

p. *Champetiera de Ribes* za Francouzskou republiku

a o b h á j c ů

obviněného Göringa	Dr Otto Stahmera
Hessa	Dr Alfreda Seidla
Ribbentropa	Dr Martina Horna
Keitela	Dr Otto Nelte
Kaltenbrunnera	Dr Kurta Kauffmanna
Rosenberga	Dr Alfreda Thoma
Franka	Dr Alfreda Seidla
Fricka	Dr Otty Pannenbeckera
Streichera	Dr Hanse Marxe
Funka	Dr Fritze Sautera
Schachta	Dr Rudolfa Dixe

obviněného Doenitze	kapitána Otty Kranzbuehlera
Raedera	Dr Waltera Siemerse
von Schiracha	Dr Fritze Sautera
Sauckela	Dr Roberta Servatiuse
Jodla	prof. Franze Exnera
von Papena	Dr Egona Kubuschoka
Seyss-Inquarta	Dr Gustava Steinbauera
Speera	Dr Hanse Flaechsnera
von Neuratha	Dr Otty v. Lüdinghausena
Fritzsche	Dr Heinze Fritze a
Bormanna	Dr Friedricha Bergolda

říšské vlády (Reichsregierung) — Dr Egona Kubuschoka

sboru politických vedoucích nacionálně socialistické strany — Dr Roberta Servatiuse

ochranných oddílů nacionálně socialistické strany — známých pod názvem SS — Dr Babela a Dr Pelckmanna

bezpečnostní služby — známé pod názvem SD — Dr Hanse Gawlika

tajné státní policie — známé pod názvem gestapo — Dr Rudolfa Merkela

úderných oddílů nacionálně socialistické strany — známých pod názvem SA — Dr Georga Boehma

generálního štábu a vrchního velitelství německé branné moci — Dr Hanse Laternsera.

Rozsudek

Dne 8. srpna 1945 uzavřela vláda Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, vláda Svazu sovětských socialistických republik, vláda Spojených států amerických a Prozatímní vláda Francouzské republiky dohodu, podle níž byl zřízen Tribunál pro trestní řízení proti válečným zločincům, jejichž trestné činy nelze zvláště zeměpisně umístit.

Podle čl. 5 prohlásily vlády těchto států, které jsou členy Spojených národů, že přistupují k dohodě: Austrálie, Belgie, Československo, Dánsko, Habeš, Haiti, Honduras, Indie, Jugoslavie, Lucembursko, Nizozemí, Norsko, Nový Zéland, Panama, Paraguay, Polsko, Řecko, Uruguay a Venezuela.

Statut, připojený k dohodě, vymezil složení, pravomoc a oprávnění Tribunálu.

Tribunál byl nadán mocí, aby soudil a trestal osoby, které se dopustily zločinů proti míru, válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, jak jsou stanoveny ve Statutu.

Statut má také ustanovení o tom, že Tribunál při projednávání věci proti kterémukoli jednotlivému členu určité skupiny nebo organizace může pro kterékoli jednání, pro něž bude tato osoba odsouzena, prohlásit, že skupina nebo organizace, jichž byl obviněný členem, byla zločinnou organizací.

Dne 18. října 1945 byl podle čl. 14 Statutu předložen Tribunálu žalobní spis proti výše uvedeným obviněným, kteří byli nazváni výborem hlavních žalobců, kteří podepsali dohodu mezi mocnostmi, hlavními válečnými zločinci. Vyhotovení žalobního spisu v německém jazyku bylo doručeno každému obviněnému, který byl ve vazbě, aspoň 30 dnů před započatím procesu.

Podle žalobního spisu se obviněným klade za vinu, že spáchali zločiny proti míru oslováním, přípravou, podněcováním a podniknutím agresivních válek, které jsou také válkami, porušujícími mezinárodní smlou-

vy, dohody a záruky, a dále válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. Kromě toho se obviněným klade za vinu, že se účastnili vypracování a provedení společného plánu nebo spiknutí k spáchání všech těchto zločinů.

Žaloba navrhla dále Tribunálu, aby uznal všechny shora uvedené skupiny nebo organizace za zločinné v tom smyslu, jak to vymezuje Statut.

Obviněný Robert Ley spáchal ve vězení dne 25. října 1945 sebevraždu. Dne 15. listopadu 1945 se Tribunál usnesl, že proti obviněnému Gustavu Kruppovi von Bohlen u. Halbach nelze vést řízení pro jeho tělesný a duševní stav, že však tím nejsou nijak dotčena obvinění, vznesená proti němu na základě žalobního spisu, a že proti obviněnému bude vedeno řízení později, dovolí-li to jeho tělesný a duševní stav.

Dne 17. listopadu 1945 se Tribunál usnesl, že bude podle čl. 12 Statutu konat řízení proti obviněnému Martinu Bormannovi v jeho nepřítomnosti. Po projednání důvodů a prozkoumání lékařských posudků a vyjádření samotného obviněného rozhodl Tribunál dne 1. prosince 1945, že duševní stav obviněného Hessa není důvodem k odkladu řízení proti němu. Podobné rozhodnutí vynesl Tribunál i pokud jde o obviněného Streichera.

Podle čl. 16 a 23 Statutu si obvinění, kteří jsou ve vazbě, buď sami zvolili obhájce nebo jim na jejich žádost jmenoval obhájce Tribunál.

Vzhledem k tomu, že obviněný Bormann je nepřítomen, ustanovil mu Tribunál obhájce. Tribunál ustanovil také obhájce shora uvedeným skupinám nebo organizacím.

Proces by zahájen dne 20. listopadu 1945 a byl veden ve 4 jazycích: v jazyku anglickém, ruském, francouzském a německém. Všichni obvinění, vyjma Bormanna, prohlásili, že nejsou vinni.

Provádění důkazů a řeči stran skončily dne 31. srpna 1946. Tribunál konal 403 veřejná líčení. Proti jednotlivým obviněným vypovídali ústně 33 svědci žaloby. Vedle 19 obviněných byl vyslechnut 61 svědek obhajoby. Další 143 svědci obhajoby vypověděli tak, že podali písemné odpovědi na dotazníky. Tribunál jmenoval zmocněnce, aby provedli důkazy, které se vztahují na organizace. 101 svědek obhajoby vypovídal před zmocněnci a bylo předloženo 1809 písemných výpovědí jiných svědků. Bylo též předloženo 6 zpráv, které shrnují obsah velkého počtu jiných písemných výpovědí. 38 000 písemných výpovědí podepsaných 155 000 osobami bylo předloženo, pokud jde o politické vedoucí, 136 213 jich bylo předloženo ve věci proti SS, 10 000 ve věci proti SA, 7000 ve věci proti SD, 3000 ve věci proti generálnímu štábu a vrchnímu velitelství branné moci a 2000 ve věci proti gestapu.

Tribunál sám vyslechl 22 svědky ve věci proti organizacím. Na tisíce je dokumentů, které byly předloženy k důkazu na základě žaloby proti jednotlivým obviněným a organizacím. Vše, o čem se hovořilo před soudem,

bylo za procesu doslovně stenograficky zachyceno. Dále byla všechna zasedání Tribunálu zachycena na zvukový záznam.

Opisy všech dokumentů, které žaloba předložila k důkazu, byly odevdány obhajobě v německém jazyku. Žádosti obviněných o předvolání svědků a o vyžádání dokumentů způsobily v některých případech velké potíže vzhledem k neuspořádaným poměrům v zemi. Bylo též třeba omezit počet svědků, předvolávaných k Tribunálu, aby byl zajištěn rychlý průběh řízení ve smyslu čl. 18c Statutu. Tribunál přezkoumal všechny žádosti a vyhověl těm, které podle jeho názoru měly vztah k obhajobě některého obviněného anebo některé z uvedených skupin nebo organizací a které nebyly zbytečné. Generální sekretariát, zřízený Tribunálem, umožnil, aby byli předvoláni svědci a dodány dokumenty, které Tribunál schválil.

Velká část důkazů, které žaloba předložila Tribunálu, byla listinnými důkazy, kterých se zmocnily spojenecké armády v německých vojenských štábech, ve vládních budovách a jinde. Některé z dokumentů byly objeveny zakopané v solných dolech, uschované za falešnými zdmi a na jiných místech, o nichž se mělo za to, že tam tyto dokumenty nebudou moci být nalezeny.

Žaloba proti obviněným se zakládá tedy ve velké míře na dokumentech, které sepsali sami obvinění a jejichž autenticita nebyla až na jeden nebo dva případy popírána.

U S T A N O V E N Í S T A T U T U

Jednotliví obvinění jsou viněni podle čl. 6 Statutu, jenž zní takto:

„Čl á n e k 6. Tribunál, zřízený dohodou zmíněnou v článku 1 tohoto Statutu pro souzení a potrestání hlavních válečných zločinců evropských zemí Osy, je oprávněn soudit a potrestat osoby, které spáchaly, jednajíce v zájmu evropských zemí Osy, ať jako jednotlivci nebo jako členové organizací, některý z následujících zločinů.

Následující činy nebo některé z nich jsou zločiny, spadající pod pravomoc Tribunálu, jež mají vzápětí osobní odpovědnost:

a) *Zločiny proti míru*: to jest osnování, příprava, podněcování nebo podniknutí útočné války nebo války porušující mezinárodní smlouvy, dohody nebo záruky anebo účast na společném plánu nebo spiknutí k provedení kteréhokoli z výše uvedených činů;

b) *válečné zločiny*: to jest porušení zákonů války nebo válečných zvyklostí. Mezi tato porušení patří vražda, zlé nakládání nebo deportace civilního obyvatelstva z obsazeného území nebo v něm na otrocké práce nebo pro jakýkoli jiný účel, vražda válečných zajatců nebo osob na moři

nebo zlé nakládání s nimi, vraždění rukojmí, plenění veřejného nebo soukromého majetku, svévolné ničení měst a vesnic, pustošení neodůvodněné vojenskou nutností a jiné zločiny;

c) zločiny proti lidskosti: to jest vražda, vyhlazování, zotročování, deportace nebo jiné ukrutnosti spáchané proti civilnímu obyvatelstvu před válkou nebo za války, nebo pronásledování z příčin politických, rasových či náboženských při páchání kteréhokoli zločinu spadajícího pod pravomoc Tribunálu nebo ve spojení s takovým zločinem, bez ohledu na to, zda bylo porušeno místní právo země, kde zločiny byly spáchány.

Vedoucí, organisátoři, podněcovatelé a spoluvinníci, kteří se zúčastnili osnování nebo provádění společného plánu nebo spiknutí k provedení některého ze zmíněných zločinů, jsou odpovědní za všechny činy všech osob při provádění takového plánu.“

Tato ustanovení jsou právním základem Tribunálu při projednávání této věci. Později probere Tribunál tato ustanovení podrobněji, dříve se však musí zabývat skutkovým dějem.

Aby bylo možno nastínit pozadí agresivní války a podmínky, za nichž byly spáchány válečné zločiny uvedené v žalobním spise, podá Tribunál nejprve přehled některých událostí, ke kterým došlo po první světové válce a zejména rozebere průběh vývoje nacistické strany pod Hitlerovým vedením až do doby, kdy se stala onou nejvyšší mocí, která řídila osud veškerého německého národa a připravovala půdu pro všechny zločiny, z nichž jsou obvinění žalováni.

NACISTICKÝ REŽIM V NĚMECKU

VZNIK A CÍLE NACISTICKÉ STRANY

Dne 5. ledna 1919, tedy asi dva měsíce po uzavření příměří, kterým byla skončena první světová válka, a 6 měsíců před podpisem Versailleských mírových smluv, vznikla v Německu malá politická strana s názvem Německá dělnická strana. Dne 12. září 1919 se stal členem této strany Adolf Hitler a na prvním veřejném shromáždění, které se konalo dne 24. února 1920 v Mnichově, vyhlásil program strany. Tento program, který zůstal nezměněn až do rozpuštění strany v roce 1945, obsahoval 25 bodů, z nichž následujících 5 bodů je zvláště zajímavých, protože osvětlují otázky, jejichž projednáním se Tribunál zabývá:

„B o d 1. Žádáme, aby všichni Němci byli sjednoceni ve Velkém Německu na základě práva národů na sebeurčení.

B o d 2. Žádáme zrovnoprávnění německého národa s ostatními národy a zrušení mírových smluv Versailleské a Saint-germainské.

B o d 3. Žádáme zemi a půdu (kolonie), aby poskytla výživu našemu národu a aby mohla být osídlena přebytkem našeho obyvatelstva.

B o d 4. Státním občanem může být jen ten, kdo je soukmenovcem (Volksgenosse). Soukmenovcem může být jen ten, v jehož žilách proudí německá krev, bez ohledu na vyznání. Žádný žid nemůže být proto soukmenovcem.

B o d 22. Žádáme odstranění žoldnéřského vojska a vytvoření národního vojska.“

Jedním z úkolů, který byl zřejmě považován za nejdůležitější a o němž bylo hovořeno téměř na všech veřejných projevech, bylo odstranění „hanby“ příměří a omezení mírových smluv Versailleské a Saint-germainské. Typickou je řeč, kterou pronesl Hitler v Mnichově dne 13. dubna 1923 a v níž na př. prohlásil o Versailleské smlouvě toto:

„Smlouva měla zasvětit 20 milionů Němců smrti a zahubit německý národ . . . Naše hnutí vzneslo při svém založení tři požadavky: 1. zrušení mírové smlouvy, 2. sjednocení všech Němců a 3. zemi a půdu pro výživu našeho národa.“

Požadavek sloučení všech Němců ve Velkém Německu měl závažnou úlohu v událostech, které předcházely okupaci Rakouska a Československa: zřeknutí se Versailleské smlouvy se stalo vedoucím motivem v pokusu o ospravedlnění politiky německé vlády.

Požadavky územních zisků měly ospravedlnit okupaci „životního prostoru“ na úkor jiných národů. Vyloučení židů z rasové jednoty německé krve vedlo k zvěrstvům proti židovskému lidu a požadavky národní armády musily mít za následek zbrojení v nejširším měřítku a konečně válku.

Dne 29. července 1921 byla strana přejmenována na nacionálně socialistickou německou dělnickou stranu (NSDAP), byla reorganizována a Hitler se stal jejím prvním „předsedou“. Právě v tomto roce byly vytvořeny úderné oddíly neboli SA v čele s Hitlerem. Byly to polovojenské oddíly pro osobní ochranu, jejichž úkolem prý bylo chránit vedoucí NSDAP proti útokům odpůrcích politických stran a udržovat pořádek na shromážděních NSDAP, ve skutečnosti se jich však používalo k boji proti politickým protivníkům na ulicích. V březnu roku 1923 byl Göring jmenován vedoucím SA.

Život ve straně byl vybudován na důsledném zachování „vůdcovského principu“ (Führerprinzip).

Podle tohoto principu měl každý führer právo řídit, spravovat a vydávat nařízení bez veškeré kontroly a podle své vlastní úvahy, při čemž se řídil jen pokyny shora. Tento princip platil především pro samotného Hitlera jako führera strany a potom v menší míře pro všechny ostatní

Chodba norimberské věznice, ve které byli zajištěni hlavní němečtí váleční zločinci.

funkcionáře strany. Všichni členové strany skládali führerovi přísahu „věčné věrnosti“.

Existovaly pouze dvě cesty, pomocí nichž mohlo Německo dosáhnout těchto tří hlavních cílů: na základě jednání nebo násilím. V 25 bodech programu NSDAP nejsou zvláště uvedeny metody, jichž zamýšleli vedoucí strany použít, avšak dějiny nacistického režimu dokazují, že Hitler a jeho následovníci byli ochotni zahájit jednání pouze za podmínky, že bude vyhověno jejich požadavkům, a že jinak použijí násilí.

V noci na 8. listopad 1923 došlo v Mnichově k nezdařenému puči. Hitler a několik jeho stoupenců vniklo do sklepa „Bürgerbräu“ na shromáždění, na němž měl projev bavorský ministerský předseda Kahr, aby ho donutili táhnout na Berlín. Ráno 9. listopadu jim však bavorské obyvatelstvo neposkytlo pomoc a hitlerovská demonstrace narazila na ozbrojené jednotky reichswehru a policie. Padlo jen několik výstřelů a když bylo zastřeleno několik desítek jeho stoupenců, Hitler se zachránil útekem a bylo po demonstraci. Obvinění Streicher, Frick a Hess se zúčastnili tohoto pokusu o povstání. Na Hitlera byla později podána žaloba pro velezradu a byl odsouzen k trestu vězení. SA byly zakázány.

Hitler byl propuštěn na svobodu z vězení v roce 1924 a v roce 1925 byly vytvořeny ochranné oddíly neboli SS, prý k jeho osobní ochraně, avšak ve skutečnosti proto, aby terorisovaly politické odpůrce.

Téhož roku Hitler uveřejnil knihu „Mein Kampf“, v níž vyložil své politické názory a cíle a jež byla později považována za vlastní pramen nacistické doktriny.

UCHVÁCENÍ MOCI

V osmi letech, která následovala po uveřejnění knihy „Mein Kampf“, NSDAP neobyčejně rozšířila svou činnost po celém Německu, při čemž soustředila svou pozornost především na výchovu mládeže v duchu idejí nacionálního socialismu. První nacistická organizace mládeže vznikla v roce 1922, avšak teprve v roce 1925 byla „Hitlerjugend“ oficiálně uznána stranou NSDAP. V roce 1931 se stal Baldur von Schirach, který vstoupil do NSDAP v roce 1925, říšským vedoucím mládeže NSDAP.

Strana vynaložila všechno úsilí na to, aby získala politickou podporu německého lidu. Postavila svou kandidátku jak do říšského sněmu, tak i do zemských sněmů.

Vedoucí NSDAP se nijak zvláště nepokusili zatajit, že jediným cílem, pro nějž vstoupili do politického života Německa, byla likvidace demokratického zřízení Výmarské republiky a její nahrazení nacistickým totalitním režimem, v němž by mohli otevřeně bez jakéhokoli odporu provádět svou politiku.

Hitler se chystal na den, kdy zamýšlel uchvátit moc v Německu, a proto v lednu 1929 jmenoval Heinricha Himmlera „reichsführerem“. Udělil mu přitom zvláštní úkol, aby přebudoval SS na mocnou elitní skupinu, na kterou by se bylo možno spolehnout za všech okolností. Dne 30. ledna 1933 se Hitlerovi podařilo dosáhnout toho, že prezident von Hindenburg jej jmenoval říšským kancléřem. Obviněný Göring, Schacht a von Papen vyvíjeli velmi aktivní činnost, aby získali pro to podporu.

Von Papen byl jmenován říšským kancléřem dne 1. června 1932. Dne 14. června zrušil nařízení Brüningovy vlády ze dne 13. dubna 1932, jímž byly rozpuštěny nacistické polovojenské organizace, mezi nimi SA a SS. K tomu došlo na základě dohody mezi Hitlerem a von Papenem, ač von Papen popírá, že tato dohoda byla uzavřena již dne 28. května, jak to potvrzuje Dr Hans Volz v „Daten aus der Geschichte der NSDAP“; ve svých výpovědích však von Papen doznává, že to bylo důsledkem této dohody.

Volby do říšského sněmu, konané dne 31. července 1932, přinesly ohromný vzrůst moci NSDAP a von Papen nabídl Hitlerovi místo vicekancléře. To však Hitler odmítl a trval na tom, že mu musí být nabídnuto místo kancléře.

V listopadu 1932 podepsali vedoucí průmyslníci a finančníci petici, kterou předložili prezidentu von Hindenburgovi, aby kancléřstvím byl pověřen Hitler. Významným způsobem se zúčastnil při sbírání podpisů na tuto petici Schacht.

Po pádu vlády se konaly dne 6. listopadu volby. V těchto volbách klesl počet členů NSDAP, avšak von Papen i nadále usiloval o to, aby přiměl Hitlera, aby se stal členem vlády. Jeho úsilí nemělo však žádný výsledek.

Dne 12. listopadu Schacht napsal Hitlerovi toto: „Nemám vůbec žádné pochyby o tom, že dnešní vývoj věcí může skončit jen jedním způsobem, a to vašim kancléřstvím. Zdá se, že náš pokus získat pro to četné podpisy v hospodářských kruzích, není přece docela marný . . .“

Když dne 16. listopadu Hitler nepřijal nabízené místo, von Papen podal demisi a jeho nástupcem se stal generál von Schleicher, avšak von Papen pokračoval dále ve své činnosti. Sešel se s Hitlerem v domě kolínského bankéře von Schroedera dne 4. ledna 1933 a též spolu s obviněnými Göringem a jinými byl přítomen na poradě v domě obviněného Ribbentropa dne 22. ledna. Dne 9. ledna měl také rozhovor s prezidentem Hindenburgem a od 22. ledna oficiálně projednával s Hindenburgem otázku vytvoření kabinetu v čele s Hitlerem.

Hitler svolal první schůzi svého kabinetu v den, kdy byl jmenován kancléřem. Na této schůzi byli v úřední funkci přítomni Göring, Frick,

Funk, von Neurath a von Papen. Dne 28. února 1933 byla zapálena budova říšského sněmu v Berlíně. Tohoto požáru využil Hitler a jeho kabinet k tomu, aby bylo vydáno nařízení, které zrušilo ústavou zaručené svobody. Nařízení podepsal prezident Hindenburg a je potvrzeno podpisem Hitlera a obviněného Fricka, který byl tehdy říšským ministrem vnitra. Dne 5. března se konaly volby do říšského sněmu, v nichž NSDAP získala 288 míst z celkového počtu 647 míst. Hitlerův kabinet se snažil prosadit „zmocňovací zákon“ (Ermächtigungsgesetz), který by mu propůjčil plnou zákonodárnou moc, a to i oprávnění odchýlit se od zásad ústavy. Neměl však potřebnou většinu v říšském sněmu, aby to mohl učinit ústavní cestou. Proto využil nařízení o zrušení zaručených svobod a uvalil t. zv. „ochrannou vazbu“ na velký počet komunistických poslanců a stranických pracovníků.

Nyní předložil Hitler „zmocňovací zákon“ říšskému sněmu k projednání. Když dal jasně najevo, že neprojde-li zákon, přikročí k dalším násilným opatřením, byl zákon dne 24. března 1933 schválen.

KONSOLIDACE MOCI

Když NSDAP dosáhla tímto způsobem moci, začala se zmocňovat i všech oblastí německého života. Jiné politické strany byly pronásledovány, jejich vlastnictví a majetek byl konfiskován a četní jejich členové byli uvrženi do koncentračních táborů. Dne 26. dubna 1933 založil Göring v Prusku tajnou státní policii neboli gestapo a prohlásil zástupci vedoucího gestapa, že hlavním úkolem gestapa je zlikvidovat politické odpůrce nacionálního socialismu a Hitlera.

Dne 14. července 1933 byl vydán zákon, který prohlásil NSDAP za jedinou politickou stranu a který zároveň prohlásil za zločin další trvání nebo založení každé jiné politické strany. Aby se úplná kontrola vládního aparátu dostala do rukou nacistických vedoucích, byla vydána řada zákonů a nařízení, která omezovala oprávnění zemských a místních úřadů v celém Německu a učinila z nich úřady podřízené říšské vládě. Zastupitelské zákonodárné orgány v zemích byly odstraněny a spolu s nimi byly likvidovány všechny místní volby.

Potom vláda přistoupila k zajištění kontroly nad činností státních úřadů. Toho bylo dosaženo centralisací a důkladnou čistkou všech úředníků.

Zákon ze dne 7. dubna měl ustanovení o pensionování úředníků „nearijského původu“; dále stanovil, „že musí být propuštěni úředníci, jejichž politická činnost v minulosti nezaručuje, že budou bezvýhradně oddáni nacionálně socialistickému státu“.

Zákon ze dne 11. dubna 1933 měl ustanovení o propuštění „všech úředníků, kteří náležejí ke komunistické straně“. Podobně byly podrobeny kontrole i soudní orgány. Soudci byli propuštěni z důvodů politických i rasových. Byli sledováni a byl na ně činěn co nejsilnější nátlak, aby byli donuceni vstoupit do nacistické strany; jinak jim hrozilo propuštění. Když nejvyšší soud zprostil tři ze čtyř obviněných, kteří byli obviněni ze spolupachatelství na požáru říšského sněmu, byly věci velezrady vyňaty z jeho pravomoci a přikázány nově utvořenému „lidovému soudu“ (Volksgericht), který se skládal ze dvou soudců a z pěti funkcionářů nacistické strany. Byly zřízeny zvláštní soudy ke stíhání osob, které se dopustily politických zločinů, při čemž na místa soudců byli jmenováni jen členové strany. SS zatýkaly občany z politických důvodů, občané byli vězněni v žalářích a v koncentračních táborech a soudci přitom neměli žádnou pravomoc nějakým způsobem tomu zabránit. Členové strany, kteří byli odsouzeni za spáchání zločinů, byli amnestováni. V roce 1935 bylo několik úředních osob z koncentračního tábora Hohenstein obviněno z krutého zacházení s vězni. Vysoce postavení nacističtí úředníci se snažili ovlivnit soud, a když tyto úřední osoby byly přece odsouzeny, Hitler je všechny osvobodil. V roce 1942 rozeslala vláda všem německým soudcům „dopisy soudcům“ (Richterbriefe), které je instruovaly, jakou generální linií se mají řídit.

Vedoucí činitelé NSDAP byli rozhodnuti odstranit všechny zdroje opozice a proto obrátili svou pozornost na odbory, církev a židy. V dubnu 1933 nařídil Hitler zemřelému obviněnému Leyovi, který byl tehdy náčelníkem štábu politické organizace NSDAP, „aby se ujal řízení odborů“. Většina odborů v Německu byla sloučena ve dvě velké federace, a to do „svobodných odborů“ (Freie Gewerkschaften) a „křesťanské odbory“ (Christliche Gewerkschaften). Ve svazech, které nepatřily k těmto dvěma velkým federacím, bylo jen 15 procent členů odborů. Dne 21. dubna 1933 vydal Ley výnos NSDAP, v němž ohlásil na 2. května „zgleichschaltování“ svobodných odborů. Výnos nařizoval nasazení členů SA a SS pro plánované „obsazení odborových budov a vzetí odborových pracovníků do ochranné vazby“. Po provedení tohoto opatření oznámila úřední tisková kancelář NSDAP, že nacionálně socialistická organizace v závodech (Betriebszellenorganisation) „odstranila staré vedení svobodných odborů“ a že převzala jejich vedení. Podobně prohlásila dne 3. května 1933 tisková kancelář NSDAP, že „křesťanské odbory“ se bezpodmínečně podřídily vedení Adolfa Hitlera. Místo odborů zřídila nacistická vláda „Německou pracovní frontu“ (Deutsche Arbeitsfront — DAF), která byla kontrolována NSDAP a do které byli prakticky povinni vstoupit všichni němečtí dělníci. Předsedové svazů byli uvězněni a bylo s nimi krutě zacházeno, počínaje fyzickým násilím a zraněním a konče vraždou.

Ve svém úsilí o potření vlivu křesťanských církví, jejichž učení byla v naprostém rozporu s názory a praxí nacionálního socialismu, postupovala nacistická vláda pomaleji. Nacisté se neuchýlili k tak krajnímu opatření, jakým je zakázání křesťanského náboženství, nýbrž rok od roku činili vše, co bylo v jejich moci, aby omezili vliv křesťanství na německý lid, poněvadž podle slov obviněného Bormanna v oficiálním dopise adresovaném obviněnému Rosenbergovi „nejsou křesťanské náboženství a nacionálně socialistický světový názor slučitelné“. V červnu 1941 obviněný Bormann vydal tajný výnos o vztazích mezi křesťanstvím a nacionálním socialismem. Výnos zní takto: „Po prvé v německých dějinách má führer sám vědomě a úplně moc ve svých rukou. Ze strany, z jejich složek a z připojených svazů vytvořil führer pro sebe a tím i pro německé říšské vedení nástroj, který jej činí nezávislým na církvi... Lid musí být stále více izolován od církví a jejich orgánů, totiž pastorů... Avšak již nikdy nesmí být církvim dovoleno, aby uplatňovaly svůj vliv na řízení národa. Tento vliv musí být zlomen úplně a definitivně. Jen říšské vedení a na jeho příkaz strana, její složky a připojené svazy mají právo řídit národ.“

Od samého prvopočátku NSDAP měl antisemitismus význačné místo v nacionálně socialistickém myšlení a v propagandě. Bylo hlášáno, že židé nesmí mít právo na německé státní občanství a že na ně musí být vložena hlavní odpovědnost za všechny ony útrapy, které byly způsobeny národu v důsledku války z let 1914—1918. Antipatie vůči židům byla dále zvyšována vzhledem k tvrzení o nadřazenosti německé rasy a krve. II. hlava 1. knihy „Mein Kampf“ je věnována theorii t. zv. „panské rasy“, učení o arijské nadřazenosti vůči ostatním národům a o právu Němců, aby vzhledem k své nadřazenosti ovládali ostatní národy a využívali je k dosažení svých vlastních cílů. Když se nacisté uchopili v roce 1933 moci, stalo se pronásledování židů oficiální státní politikou. Dne 1. dubna 1933 schválila nacistická říšská vláda bojkot židovských podniků a v příštích letech byly provedeny četné protizidovské zákony, které omezovaly činnost židů ve správní službě, v justici, v žurnalistice a v ozbrojených silách. V září 1935 byly vydány t. zv. Norimberské zákony, jejichž nejdůležitějším následkem bylo, že židům bylo odňato německé státní občanství. Tím byl odstraněn vliv židovských prvků na poměry v Německu a vyřazen možný zdroj opozice proti nacistické politice.

Ani při jednom probírání otázky potlačení opozice nesmí být zapomenuto na krvavou řež, k níž došlo dne 30. června 1934. Stala se známou pod názvem „Röhmovy čistky“ nebo „krvavé lázně“ a odhalila metody, jichž byli ochotni použít Hitler a jeho nejbližší pomocníci, mezi nimi i obviněný Göring, k potlačení každé opozice a k upevnění své moci. Onoho dne byl zavražděn Röhm, býv. náčelník štábu SA od roku 1931, a to na

Hitlerův rozkaz a „stará garda SA“ byla naráz bez jakéhokoli soudu vyhubena.

Tohoto případu bylo využito k zavraždění velkého počtu lidí, kteří někdy vystoupili proti Hitlerovi.

Příčinou, pro niž byl zavražděn Röhm, bylo, že zamýšlel svrhnout Hitlera, a obviněný Göring vypověděl, že se o tomto úmyslu dozvěděl. Není třeba zjišťovat, zda tomu bylo skutečně tak či nikoli.

Dne 3. července schválila vláda Hitlerovy činy a označila je za „zákonnou obranu státu v nouzi“ (Staatsnotwehr rechtens).

Brzy potom zemřel Hindenburg a Hitler se stal zároveň říšským prezidentem a kancléřem. Za plebiscitu, ke kterému pak došlo a který byl prováděn pod kontrolou nacistů, vyjádřilo 38 milionů Němců svůj souhlas. Jakmile Reichswehr složila přísahu věrnosti führerovi, octla se všechna moc v Hitlerových rukou.

Německo přijalo diktaturu se všemi jejími teroristickými metodami a s jejím cynickým a otevřeným popíráním zákonů.

Vedle toho, že hitlerovská vláda prováděla politiku rozdrčení možných odpůrců nacistického režimu, podnikla aktivní kroky k tomu, aby upevnila svou moc nad německým lidem. Ve školství bylo učiněno vše pro to, aby německá mládež byla vychovávána v duchu nacionálního socialismu a aby si osvojila nacionálně socialistické ideje. Již 7. dubna 1933 byl schválen zákon o reorganizaci státní služby, který umožnil nacistické vládě, aby odstranila všechny učitele, „kteří se zabývali podvrtnou činností a kteří byli politicky nespolehliví“, a potom následovalo provedení velmi četných jiných opatření, která měla zaručit, že školy budou obsazeny takovými učiteli, kterým by bylo možno svěřit vštípení nacionálně socialistických doktrín do myslí žáků. Kromě vštěpování nacionálně socialistických idejí ve školách opírali se nacističtí vedoucí také o organizaci hitlerovské mládeže (Hitlerjugend), aby si zajistili, že mladá generace bude fanaticky podporovat jejich režim.

Obviněný von Schirach, který byl od roku 1931 říšským vedoucím mládeže NSDAP, byl v červnu 1933 jmenován führerem mládeže Německé říše. Brzy byly všechny mládežnické organizace rozpuštěny nebo pohlceny „hitlerovskou mládeží“, vyjma katolickou mládež. „Hitlerovská mládež“ byla organizována podle přísně vojenských zásad a již v roce 1933 se wehrmacht zúčastnila provádění předvojenské výchovy hitlerovské mládeže.

Nacistická vláda se snažila zvýšeným využitím propagandy sjednotit lid, aby podporoval její politiku. V Německu byly zřízeny velmi četné úřady, jejichž povinností bylo provádět kontrolu tisku, radia, filmu, vydavatelství atd., vykonávat na ně vliv a dozírat na zábavu, umění a kulturu. Všechny tyto úřady byly podřízeny ministerstvu lidové osvěty

a propagandy, v jehož čele byl Goebbels a které spolu s příslušnou organizací NSDAP a říšskou komorou kultury neslo plnou odpovědnost za provádění tohoto dozoru. Obviněný Rosenberg měl vedoucí úlohu při šíření nacionálně socialistických doktrin jménem strany a obviněný Fritzsche zároveň s Goebbelem plnil též úkol jménem státních orgánů.

Zvláště bylo zdůrazňováno vyšší poslání německého lidu, totiž vést a vládnout vzhledem k jeho nordické krvi a rasové čistotě, a tím byla připravena půda k uplatnění idejí světové nadvlády.

V důsledku účinné kontroly tisku a radia byl německý lid od roku 1933 neobyčejně silně ovlivňován propagandou ve prospěch režimu; byla zakázána nejen nepřátelská kritika, nýbrž veškerá kritika. Nezávislé usuzování, zakládající se na svobodném myšlení, stalo se naprosto nemožné.

OPATŘENÍ, TÝKAJÍCÍ SE NOVÉHO ZBROJENÍ

V letech, která přímo následovala po tom, co se Hitler stal kancléřem, přikročila nacistická vláda k reorganizaci celého německého hospodářského života a zejména zbrojního průmyslu. Bylo to provedeno ve velkých rozměrech a neobyčejně důkladně.

Bylo třeba utvořit finanční základ pro zbrojení. V dubnu 1936 bylo obviněnému Göringovi nařízeno, aby koordinoval otázky souvisící se surovinami a s cizími devisami a byl zmocněn, aby prováděl dozor nad činností státních a stranických úřadů na tomto poli. Se zřetelem k těmto povinnostem povolal k sobě Göring ministra války, ministra hospodářství, říšského ministra financí, presidenta Říšské banky a pruského ministra financí, aby společně projednali otázky, souvisící s mobilisací. Dne 27. května 1936 vznesl Göring v projevu před shora uvedenými osobami námitky proti jakýmkoli omezením rozvoje válečného průmyslu z finančních důvodů a přitom dodal: „Na všechna opatření musí být nazíráno s hlediska zajištění vedení války.“ Na sjezdu strany v Norimberku v roce 1936 Hitler prohlásil, že byl schválen čtyřletý plán a že Göring byl jmenován zmocněncem k jeho provedení. Tehdy Göring již prováděl výstavbu mocného válečného letectva a dne 8. července 1938 prohlásil několika významným zástupcům německého leteckého průmyslu, že německé válečné letectvo převyšuje anglické letectvo jak početně, tak i kvalitativně; dne 14. října 1938 Göring na jiné poradě prohlásil, že Hitler mu dal pokyn, aby organizoval uskutečnění obrovského zbrojního programu, proti němuž budou všechny předchozí výsledky bezvýznamnými. Pravil, že mu bylo nařízeno, aby co možná nejdříve vybudoval válečné letectvo, které by bylo pětkrát větší než dříve, aby urychlil znovuvybrojení pozemního vojska a loďstva a aby obrátil pozornost na výrobu útočných zbraní, zejména těžkých děl a těžkých tanků. Potom navrhl

konkrétní program pro splnění těchto úkolů. Rozměry, jichž dosáhlo zbrojení, byly charakterisovány Hitlerem v jeho memorandu ze dne 9. října 1939 po skončení polského tažení:

„Vojenských sil bylo použito v takovém měřítku, že v průběhu tak krátkého období nemůže být žádným úsilím dosaženo lepšího výsledku... Německý lid má nyní více divisí než v roce 1914 a tyto divise jsou vyzbrojeny početně i kvalitativně lépe.

Rovněž zbraně máme nyní podstatně modernější než v jiných zemích. Právě dokázaly svou vojenskou převahu ve vítězném tažení... Nejsou žádné důkazy, že by některá země disponovala lepší výzbrojí než Německá říše. Žádná země na světě nemá takové protiletadlové dělostřelectvo.“

Při této reorganizaci německého hospodářského života k válečným účelům se nacistická vláda setkala s plným porozuměním německého zbrojního průmyslu, který si přál mít také svou úlohu v programu znovuvyzbrojení. V dubnu 1933 Gustav Krupp von Bohlen předložil Hitlerovi jménem říšského svazu německého průmyslu plán reorganizace německého průmyslu, který, jak prohlásil, byl charakterisován přáním, aby byla koordinována hospodářská opatření s politickou nutností. V plánu samém Krupp prohlásil, že „politický vývoj se shoduje s tužbami, které jsme dlouho chovali já sám a předsednictvo“. To, co Krupp chtěl říci tímto prohlášením, plně vychází najevo z nástinu řeči, kterou měl pronést na universitě v Berlíně v lednu 1934, již však nikdy neprosl.

Pokud jde o období od roku 1919 do roku 1933, napsal Krupp toto:

„Je velkou zásluhou celého německého válečného hospodářství, že nebylo nečinné v těchto zlých letech, i když ze zcela pochopitelných důvodů nebyla jeho činnost zveřejňována. V tiché práci, trvající po léta, byly vytvořeny vědecké a věcné předpoklady, aby ve stanovenou dobu bylo beze ztráty času a zkušeností opět připraveno pracovat pro německou brannou moc... Jen zásluhou této utajené činnosti německého podnikání a pro zkušenosti, které byly zatím získány mírovou výrobou, mohlo se po roce 1933 ihned navázat na nové úkoly obnovení německé válečné moci.“

V říjnu 1933 opustilo Německo mezinárodní odzbrojovací konferenci a vystoupilo ze Společnosti národů. V roce 1935 rozhodla nacistická vláda, že může podniknout první otevřené kroky, aby se oprostila od závazků plynoucích z Versailleské smlouvy. Dne 10. března 1935 obviněný Göring prohlásil, že Německo zahájilo budování válečného letectva.

Za šest dní potom, dne 16. března 1935, byl schválen zákon, který byl také podepsán obviněnými Göringem, Hessem, Frankem, Frickem, Schachtem a von Neurathem. Podle tohoto zákona byla zavedena vojenská povinnost a měla být utvořena německá armáda, jejíž mírový stav

měl být 500 000 lidí. Vláda se snažila znovu upokojit veřejné mínění jiných zemí, a proto dne 21. května 1935 prohlásila, že Německo, přestože odpírá splnit své závazky, týkající se odzbrojení, bude dále dodržovat územní omezení ve smyslu Versailleské smlouvy a bude zachovávat Locarnský pakt. Přesto však právě onoho dne, kdy bylo učiněno toto prohlášení, byl schválen tajný zákon o obraně říše, jehož uveřejnění Hitler zakázal. V tomto zákoně byly vymezeny pravomoc a povinnosti kancléře a jiných ministrů, jestliže Německo vstoupí do války. Z tohoto zákona vyplývá, že v květnu 1935 dospěli Hitler a jeho vláda do takové etapy při provádění své politiky, kdy již musili mít příslušný aparát k správě a řízení Německa, jestliže jejich politika povede k válce.

Zatím co v německém hospodářství byly činěny přípravy k válce, německé ozbrojené síly rovněž připravovaly obnovit válečnou moc Německa. Zvláště aktivní přípravy činilo německé válečné námořnictvo. Assmann a Gladisch, oficiální němečtí dějepisci válečného námořnictva, doznávají, že Versailleská smlouva byla jen několik měsíců v platnosti a již byla porušena, zejména pokud jde o vybudování ponorkového loďstva. Práce kapitána Schüsslera a plukovníka Scherfa, které byly vydány pod celkovým dohledem obviněného Raedera, měly dokázat německému lidu ohromný rozmach úsilí loďstva v oboru nového vyzbrojení, které bylo v rozporu s ustanovením Versailleské smlouvy. Úplný obsah těchto publikací byl předložen soudu jako důkaz.

Dne 12. května 1934 dokončil Raeder vypracování přísně tajného plánu zbrojení, t. zv. třetí ozbrojovací fáze. Byla v něm tato věta:

„Všechny teoretické a praktické přípravy „A“ musí být skončeny včas se zřetelem na připravenost k válce bez jakéhokoli přípravného období, v němž by došlo k uvedení do bojové pohotovosti.“

O měsíc později, v červnu roku 1934, měl Raeder rozhovor s Hitlerem, za něhož ho Hitler instruoval o tom, že musí uchovat v tajnosti tehdy započatou stavbu ponorek a válečných lodí o tonáži přesahující 10 000 tun.

Dne 2. listopadu 1934 měl obviněný Raeder jiný rozhovor s Hitlerem a s obviněným Göringem, za něhož Hitler prohlásil, že pokládá za životně důležité, aby německé válečné loďstvo „bylo plánovitě zvětšeno, protože by nemohla být vedena žádná válka, kdyby válečné loďstvo nebylo s to zajistit dovoz rudy ze Skandinávie.“

Velké příkazy k stavbám, které byly uděleny v roce 1933 a v roce 1934, omlouvá obviněný Raeder tím, že v té době se již vedlo vyjednávání mezi Německem a Velkou Británií o dohodě, která by dovolovala Německu stavbu lodí nad počet, stanovený Versailleskou smlouvou. Tato dohoda, která byla podepsána v roce 1935, omezovala tonáž německého válečného loďstva na jednu třetinu britského válečného loďstva kromě ponorek,

o nichž byla učiněna dohoda o omezení na 45 procent, při čemž bylo vyhrazeno právo překročit takto stanovené meze, jestliže bude předem o tom uvědoměna anglická vláda, aby měla možnost projednat tuto otázku.

V roce 1937 pak byla uzavřena anglo-německá smlouva, podle níž se obě strany zavázaly podávat si podrobné zprávy o svém stavebním programu aspoň 4 měsíce před provedením nějakého opatření. Je doznáno, že Německo nedodržovalo tyto podmínky. Na př. data o tonáži bitevních lodí byla falšována o 20 procent, zatím co o ponorkách němečtí dějepisci Assmann a Gladisch píší toto:

„Německo se právě při stavbě ponorek nejméně přidržovalo hranic německo-britské smlouvy.“

Význam těchto porušení smlouvy nám jasně vyplyne, přezkoumáme-li příčiny tohoto nového vyzbrojování.

V roce 1940 obviněný Raeder napsal toto:

„Führer až do poslední chvíle doufal, že bude moci odložit hrozící konflikt s Anglií až do let 1944—45. V té době bude válečné loďstvo disponovat loďmi, které budou znamenat ohromnou převahu ponorkové zbraně a mnohem příznivější poměr sil ve všech ostatních typech lodí, zejména pokud jde o lodí, hodící se pro válku na širém moři.“

Dne 21. května 1935 prohlásila nacistická vláda, že chce respektovat územní omezení Versailleské smlouvy. Dne 7. března 1936 vstoupila německá vojska proti ustanovením Versailleské smlouvy do demilitarizovaného porýnského území. Když Hitler o tom učinil prohlášení v říšském sněmu, snažil se ospravedlnit reokupaci tím, že poukazoval na spojenecké smlouvy mezi Francií a Sovětským svazem, jakož i mezi Československem a Sovětským svazem, které byly právě uzavřeny. Snažil se též zabránit nepřátelské reakci, kterou nepochybně očekával vzhledem k tomu, že došlo k porušení smlouvy, a proto prohlásil: „Nemáme již žádné další územní požadavky v Evropě.“

S P O L E Č N Ý P L Á N N E B O S P I K N U T Í A A G R E S I V N Í V Á L K Y

Tribunál nyní přichází k projednání zločinů proti míru, které jsou v žalobním spisu kladeny za vinu obviněným.

Oddíl I klade obviněným za vinu, že vypracovali společný plán nebo spiknutí, aby spáchali zločiny proti míru.

V oddílu II žaloby je obviněným kladeno za vinu, že spáchali konkrétní zločiny proti míru, že osnovali, připravovali, podněcovali a podnikli agresivní válku proti četným státům.

Bude účelnější probrat otázku společného plánu a otázku agresivní

války společně a zabývat se otázkou individuální odpovědnosti těchto obviněných v dalších částech rozsudku.

Tvrzení žalobního spisu, že obvinění osnovali a podnikali agresivní války, je nejzávažnějším obviněním.

Válka je již ve své podstatě zlem. Její následky se neomezují jen na bojující země, nýbrž dotýkají se celého světa. Proto rozpoutání agresivní války není jen zločinem mezinárodního charakteru, je nejtěžším mezinárodním zločinem, který se liší od jiných válečných zločinů pouze tím, že obsahuje v sobě koncentrovaně zlo, které je obsaženo v každém z ostatních zločinů.

Prvním aktem agrese, který je kladen podle žalobního spisu obviněným za vinu, je okupace Rakouska a Československa, a první agresivní válkou, uvedenou v žalobě, je válka proti Polsku, která byla zahájena dne 1. září 1939. Dříve než probereme celou žalobu, musíme se podrobněji zabývat některými událostmi, které předcházely těmto aktům agrese. Válka proti Polsku nebyla náhlým úderem blesku na jasném nebi. Z předložených důkazů vyplývá jasně, že tato válka, stejně jako okupace Rakouska a Československa, byla dobře promyšleným a důkladně připraveným aktem a že byla zahájena teprve tehdy, když bylo rozhodnuto, že nastala vhodná doba k jejímu provedení jako určité části předem vytčeného schematu a plánu, protože agresivní plány nacistické vlády nevznikly náhodou v souvislosti s nastalou politickou situací v Evropě a ve světě. Byly předem uváženy a velmi podstatnou částí zahraniční politiky nacistů.

Nacionálně socialistické hnutí od samotného počátku si činilo nárok na to, že jeho cílem je sjednocení německého národa u vědomí jeho poslání a určení, sjednocení, které se zakládalo na rysech, jež jsou mu vlastní jako rase a které mělo být provedeno pod führerovým vedením.

Aby bylo možno dosáhnout tohoto sjednocení, mělo být dosaženo dvou cílů: rozbití pořádku, který byl vytvořen v Evropě od podpisu Versailleské smlouvy, a vytvoření Velkého Německa v širších hranicích, než byly hranice v roce 1914. To nutně znamenalo okupaci cizích území.

Válka byla pokládána za nutnou nebo aspoň za velmi pravděpodobnou podmínku k dosažení těchto cílů. Proto musily být německý lid i všechny jeho zdroje organisovány v ohromnou vojensko-politickou armádu, která byla vyškolená, aby bezvýhradně uposlechla každý politický směr, který by byl vyhlášen vládou.

PŘÍPRAVA AGRESE

V knize „Mein Kampf“ vyložil Hitler velmi jasně toto stanovisko. Musíme si uvědomit, že „Mein Kampf“ není osobní deník, do kterého by Hitler zapisoval své tajné myšlenky. Spíše lze říci, že obsah této knihy byl vyhlášen zcela otevřeně. Tato kniha byla studována ve školách a na univer-

sitách, byla čtena hitlerovskou mládeží, SS a SA a vůbec německým lidem; jeden exemplář této publikace byl dokonce darován všem novomanželům. V roce 1945 bylo rozšířeno již šest a půl milionu exemplářů této knihy. Celkový její obsah je dobře znám. Hitler stále a stále v něm vyhlášoval své přesvědčení, že je třeba použít násilí jako prostředku k řešení mezinárodních problémů, jak je to vyjádřeno v tomto citátu:

„Stejně tak jako naši předkové nedostali půdu, na které nyní žijeme, jako dar s nebes, nýbrž musili si ji vybojovat s nasazením života, tak také nám v budoucnosti nepřidělí půdu a tím i život pro náš lid žádná milost jiných národů, nýbrž jen násilí vítězného meče.“

„Mein Kampf“ obsahuje mnoho takových projevů a otevřeně vynáší násilí jako zbraň zahraniční politiky.

Konkretní cíle této politiky násilí byly rovněž podrobně vyloženy v této knize. Již na první stránce se tvrdí, že „německé Rakousko (Deutsch-österreich) musí opět zpět k velké německé vlasti, a to nikoli z nějakých hospodářských úvah, nýbrž na základě odůvodnění, že stejná krev patří do společné říše.“

Prohlašuje se, že nestačí obnovit německé hranice z roku 1914, a praví se, že chce-li Německo vůbec existovat, musí existovat jako světová velmoc a musí ovládat rozsáhlá území, která jsou k tomu nutná.

V knize „Mein Kampf“ se poukazuje zcela jasně na to, kde právě je třeba hledat tato území, aby mohl být rozšířen německý prostor.

„Tím se my, nacionální socialisté, vědomě loučíme se zaměřením zahraniční politiky z předválečné doby. Činíme konec věčnému germánskému postupu na jih a na západ Evropy a obracíme svůj zrak na zemi na východě. Uzavíráme konečně předválečnou koloniální a obchodní politiku a přecházíme k teritoriální politice budoucnosti. Hovoříme-li však nyní v Evropě o nových územích, můžeme myslet především jen na Rusko a na jeho pohraniční státy, které jsou mu podřízeny.“

Na „Mein Kampf“ se nesmíme dívat jen jako na pouhé literární cvičení nebo jako na výklad neměnné politiky nebo plánu, který nemůže být modifikován. Velký význam této knihy spočívá v její bezpodmínečné agresivní tendenci, která jasně prolíná celým jejím obsahem.

OSNOVÁNÍ AGRESE

Důkazy, které jsou obsaženy v ukořistěných dokumentech, dokazují, že Hitler konal čtyři tajné porady, kterými se chce Tribunál zvláště zabývat, protože zvláště osvětlují otázku společného plánu a agresivní války.

Tyto porady byly konány dne 5. listopadu 1937, dne 23. května 1939, dne 22. srpna 1939 a dne 23. listopadu 1939. Na těchto poradách učinil

Hitler důležité projevy o svých cílech, které již svými formulacemi zcela vylučují možnost omylu.

Tyto dokumenty, které podávají obsah porad, byly do jisté míry kritizovány obhajobou. Jejich pravost není v podstatě popírána, prohlašuje se však na příklad, že nejsou přesnými stenogramy řečí, které jsou v nich zachyceny, že dokument, který se týká porady, konané dne 5. listopadu 1937, má datum o 5 dní pozdější, než je datum porady, a že dva dokumenty, které se vztahují na poradu ze dne 22. srpna 1939, se navzájem od sebe liší a že nejsou podepsány.

Tribunál vzal plně v úvahu tuťto kritiku a je toho názoru, že tyto dokumenty jsou dokumenty velmi velkého významu a že jejich pravost a správnost jejich obsahu byla zjištěna.

Zřejmě jsou důkladným zápisem událostí, které jsou v nich podány, a právě proto byly uchovávány v archivech německé vlády, kde byly také ukořistěny. Takové dokumenty nemohou být nikdy napadeny jako vymyšlené nebo dokonce jako nepřesné a pokroucené. Reprodukují prostě události, ke kterým skutečně došlo.

*PORADY ZE DNE 23. LISTOPADU 1939
A ZE DNE 5. LISTOPADU 1937*

Možná, že bude účelnější především projednat poradu ze dne 23. listopadu 1939, na niž Hitler pozval své hlavní velitele. Protokol o tom, co tam bylo řečeno, byl sepsán jedním z účastníků porady. V době, kdy došlo k poradě, bylo již Rakousko a Československo součástí Německé říše, Polsko bylo okupováno německými armádami a o válečných akcích proti Anglii a Francii stále ještě nebylo rozhodnuto. Nastala příhodná doba pro retrospekci uplynulých událostí. Hitler informoval velitele, že účelem porady je, obeznámit je s jeho myšlenkami a sdělit jim jeho rozhodnutí. Potom podal přehled politických úkolů od roku 1919, připomněl, že Německo vystoupilo ze Společnosti národů, že opustilo odzbrojovací konferenci, připomněl rozkaz o znovuvyzbrojení, o zavedení vojenské povinnosti, připomněl okupaci Porýní, okupaci Rakouska a operace proti Československu.

Prohlásil toto: „O rok později došlo na Rakousko; tento krok byl také považován za velmi povážlivý. Způsobil však podstatné zesílení říše. Dalším krokem byly Čechy, Morava a Polsko. Ani tento krok však nebylo možné provést najednou. Nejprve musil být dokončen západní val. Nebylo možné dosáhnout cíle naráz. Od samého počátku mně bylo jasné, že jsem se nemohl spokojit se sudetským územím. To bylo jen dílčí řešení. Rozhodl jsem se vtáhnout do Čech. Pak následovalo zřízení protektorátu a tím

byla vytvořena základna pro operace proti Polsku; avšak tehdy mi nebylo ještě jasné, zda bych měl postupovat nejprve proti východu a pak proti západu, nebo naopak. Zásadně jsem nevybudoval brannou moc proto, aby nezasáhla. Rozhodnutí k zásahu bylo vždy ve mně. Dříve nebo později jsem chtěl tento problém řešit. Okolnosti vedly nutně k rozhodnutí, že útok bude proveden nejprve na východě.“

Tato porada, na níž je podáván přehled uplynulých událostí a znovu jsou potvrzovány agresivní úmysly, které existovaly od samotného počátku, neponechává žádné pochybnosti o charakteru operací proti Rakousku a Československu a války proti Polsku, protože tyto operace byly provedeny podle plánu. Charakter tohoto plánu musí být nyní probrán o něco podrobněji.

Na poradě, konané dne 23. listopadu 1939, podává Hitler přehled opatření, která jsou již skončena. Na dřívějších poradách, které budeme nyní probírat, předvídal nové plány a informoval o nich své pomocníky. Je velmi poučné porovnat tyto porady.

Na poradě, která byla konána v Berlíně v říšském kancléřství dne 5. listopadu 1937, byl přítomen podplukovník Hossbach, osobní Hitlerův pomocník, který učinil dlouhý zápis o poradě, označil jej datem 10. listopadu 1937 a podepsal jej.

Na poradě byli přítomni: Hitler, obvinění Göring jako hlavní velitel válečného letectva, von Neurath jako říšský ministr zahraničních věcí a Raeder jako hlavní velitel válečného loďstva, jakož i generál von Blomberg, ministr války, a generál von Fritsch, hlavní velitel pozemního vojska.

Hitler zahájil projev tím, že thema porady je tak důležité, že v jiných státech by bylo projednáváno na schůzi vlády. Potom prohlásil, že obsah jeho řeči je důsledkem jeho dlouhých úvah a jeho zkušeností čtyř a půlleté účasti ve vládě. Žádal, aby projev, který hodlal učinit, byl pokládán za jeho poslední vůli a za závěť v případě jeho smrti. Hlavní myšlenkou Hitlerova projevu byl problém životního prostoru. Hitler přitom projednával několik možných řešení jen proto, aby je zamítl. Potom prohlásil, že okupace životního prostoru na evropském kontinentu je tedy nutná, a vyložil své myšlenky takto: „Nejde o získání lidí, nýbrž o zemědělsky užitečný prostor. Také bude účelnější hledat surovinové území v přímé blízkosti říše v Evropě a nikoli v zámoří, a toto řešení musí být uskutečněno jednou až dvěma generacemi . . . Dějiny všech časů — římská říše, anglická říše — dokázaly, že ke každému rozšíření prostoru může dojít jen zlomením odporu a s risikem. Není možné se vyvarovat ani nezdaru. Ani dříve ani nyní neexistoval prostor bez pána, útočník vždy narazí na majitele.“

Hitler skončil svou řeč touto poznámkou:

„Německý problém je v tom, kde je možný největší zisk při nejmenších nákladech.“

Nic jiného nemohlo jasněji odhalit Hitlerovy agresivní plány; pozdější události dokázaly reálnost těchto plánů. Není možno souhlasit s názorem, že Hitler v podstatě neměl na zřeteli válku, protože potom, co prohlásil, že Německo musí očekávat odpor Anglie a Francie a když proanalysoval sílu i slabiny těchto velmocí za určitých okolností, pokračoval: „K vyřešení německé otázky může existovat jen cesta násilí. Tato cesta nemůže být nikdy bez rizika . . . Rozhodneme-li se, že použijeme násilí s rizikem, pak zbývá ještě odpovědět na otázky „kdy“ a „jak“. Přitom musí být rozhodnuty tři případy.“

V prvním z těchto tří případů byla uváděna hypotetická mezinárodní situace, v níž měl zahájit akci nejpozději v letech 1943—45. Přitom prohlásil toto: „Bude-li führer ještě živ, pak je to jeho nezměnitelné rozhodnutí rozřešit otázku německého prostoru nejpozději v letech 1943—45. Nutnost jednat před lety 1943—45 by přišla v úvahu v případech 2 a 3.“

Druhý a třetí případ, jimiž se Hitler zabýval, odhalují zjevný úmysl okupovat Rakousko a Československo. Tu Hitler prohlásil:

„Budeme-li zapleteni do nějaké války, musí být k zlepšení naší vojensko-politické situace naším prvním cílem, abychom srazili Československo a Rakousko, abychom při případném postupu na západ vyloučili ohrožení se stran.“

Hitler dále dodal:

„Německá anexe těchto obou států znamená vojensko-politicky značné ulehčení, protože budeme mít kratší a lepší hranice, protože budou naše válečné síly uvolněny pro jiné účely a budeme moci postavit nové jednotky o počtu asi 12 divisí.“

Toto rozhodnutí okupovat Rakousko a Československo bylo prodiskutováno dosti podrobně a bylo rozhodnuto provést tuto operaci ihned, jakmile se k tomu naskytne vhodná doba.

Vojenská moc, kterou Německo vytvořilo od roku 1933, měla být nyní zaměřena proti dvěma určitým zemím, totiž proti Rakousku a Československu.

Obviněný Göring ve svých výpovědích prohlásil, že se tehdy nedomníval, že Hitler skutečně zamýšlel přepadnout Rakousko a Československo a že účelem porady bylo jen učinit nátlak na von Fritsche, aby urychlil znovu-vyzbrojení armády.

Obviněný Raeder vypověděl, že ani on, ani von Fritsch, ani von Blomberg nevěřili, že Hitler skutečně zamýšlel vést válku, při čemž obviněný Raeder tvrdí, že o tom byl přesvědčen až do 22. srpna 1939. Důvodem k takovému přesvědčení byla naděje, že Hitlerovi se podaří „politicky vyřešit“ problémy, které mělo Německo vyřešit. Zamyslíme-li se však nad

smyslem těchto slov, znamenají jen přesvědčení o tom, že německé postavení bude tak dobré a jeho vojenská moc bude tak velká, že žádaná území budou získána bez boje. Musíme také připomenout, že úmysly, které Hitler projevil vůči Rakousku, byly fakticky uskutečněny za čtyři a půl měsíce po poradě a že ani ne za rok byla okupována první část Československa a pak za několik měsíců Čechy a Morava. Mohly-li být v listopadu 1937 u některých jeho posluchačů ještě nějaké pochyby, po březnu 1939 již nemohly být žádné pochyby o tom, že Hitler byl naprosto vážně rozhodnut dát se do války.

Tribunál považuje za dokázané, že zpráva podplukovníka Hossbacha je v podstatě správná a že přítomní věděli, že Německo okupuje Rakousko a Československo při první příležitosti, která se naškytne.

OKUPACE RAKOUSKA

Vpád do Rakouska byl promyšleným agresivním aktem, jehož účelem bylo napomoci dalšímu provádění plánu vedení agresivních válek proti jiným zemím.

Tím byly boky Německa chráněny a boky Československa značně oslabeny. To byl první krok na cestě okupace „životního prostoru“. Bylo získáno mnoho nových divisí vycvičených vojáků a když byly ukořistěny rezervy cizích devis, byla značně posílena základna pro provedení programu nového vyzbrojení.

Dne 21. května 1935 Hitler prohlásil v říšském sněmu, že Německo nezamýšlí přepadnout Rakousko, ani se vměšovat do jeho vnitřních záležitostí. Dne 1. května 1936 veřejně prohlásil, že chová mírumilovné úmysly jak vůči Československu, tak i vůči Rakousku. A ještě dne 11. července 1936 uznal smlouvou, že Rakousko je plně svrchovaným státem.

Rakousko bylo fakticky okupováno Německem v březnu 1938. Po mnoho let předtím spolupracovali nacionální socialisté v Německu s nacionálními socialisty v Rakousku, aby bylo dosaženo konečného cíle, totiž připojení Rakouska k Německé říši. Účelem puče ze dne 25. července 1934, na základě něhož došlo k zavraždění kancléře Dollfusse, byla okupace Rakouska. Puč se však nezdařil a jeho následkem bylo, že nacionálně socialistická strana v Rakousku byla zakázána.

Dne 11. července 1936 byla mezi oběma zeměmi uzavřena dohoda, jejíž čl. 1 zní takto:

„Ve smyslu prohlášení führera a říšského kancléře ze dne 21. května 1935 uznává německá říšská vláda plnou svrchovanost spolkového státu Rakouska.“

Článek 2 prohlašoval:

„Každá z obou vlád považuje vnitropolitické poměry, které existují v druhé zemi, a to i otázku rakouského nacionálního socialismu, za vnitřní záležitost druhé země, na niž nebude působit ani přímo, ani nepřímo.“

Avšak nacionální socialisté v Rakousku pokračovali ve své ilegální činnosti tajně a nacionální socialisté v Německu jim aktivně pomáhali. „Incidentů“, které z toho vznikaly, používali němečtí nacionální socialisté jako důvodů, aby se mohli vměšovat do vnitřních věcí Rakouska. Po poradě, konané dne 5. listopadu 1937, se rychle zvyšoval počet těchto „incidentů“. Vztahy mezi oběma zeměmi se stále zhoršovaly a konec konců obviněný von Pápen a jiní přesvědčili rakouského kancléře Schuschnigga, aby dosáhl schůzky s Hitlerem. K této schůzce skutečně došlo v Berchtesgadenu dne 12. února 1938. Obviněný Keitel byl přítomen na poradě, na níž Hitler vyhrožoval Dr Schuschniggovi, že okamžitě vtrhne do Rakouska. Schuschnigg nakonec souhlasil s tím, že udělí politickou amnestii různým kategoriím nacistů, kteří byli odsouzeni pro trestné činy, a s tím, že jmenuje nacistu Seyss-Inquarta ministrem vnitra a bezpečnosti a že mu odevzdá kontrolu nad policií.

Dne 9. března 1938 se Dr Schuschnigg rozhodl — ve snaze zachránit nezávislost své země — provést plebiscit o otázce nezávislosti Rakouska a stanovil jej na 13. březen 1938. Za dva dny Hitler poslal Schuschniggovi ultimatum, v němž se dožadoval zrušení plebiscitu.

Během dne a během večera 11. března 1938 obviněný Göring vznášel celou řadu požadavků na rakouskou vládu, při čemž každý z těchto požadavků byl zdůrazněn pohrůzkou vpádu. Když Schuschnigg vyslovil souhlas se zrušením plebiscitu, byl vysloven nový požadavek, aby Schuschnigg podal demisi a aby obviněný Seyss-Inquart byl jmenován kancléřem. Proto Schuschnigg podal demisi a prezident Miklas, který z počátku nechtěl jmenovat Seyss-Inquarta kancléřem, později ustoupil a jmenoval jej na toto místo.

V téže době vydal Hitler definitivní rozkaz německým vojskům, aby překročila hranice na úsvitu dne 12. března, a rozkázal Seyss-Inquartovi, aby použil zmilitarizovaných útvarů rakouských nacionálních socialistů k tomu, aby byl sesazen Miklas a aby byla uchválena kontrola nad rakouskou vládou. Když byl německým vojskům dán rozkaz, aby vstoupila do Rakouska, Göring zatelefonoval na německé velvyslanectví ve Vídni a nadiktoval znění telegramu, které na jeho naléhání měl Seyss-Inquart poslat Hitlerovi, aby byly ospravedlněny vojenské operace, k nimž příkaz byl již vydán. Znění bylo toto:

„Prozatímní rakouská vláda, která po demisi Schuschniggovy vlády spatřuje svůj úkol v tom, aby byl opět nastolen klid a pořádek v Rakousku, naléhavě žádá německou vládu, aby ji podporovala v jejím úkolu, aby

jí byla nápomocna v tom, aby bylo zabráněno krveprolití. Za tím účelem žádá německou vládu, aby co možná brzy vyslala německá vojska.“

Keppler, jeden ze zaměstnanců německého velvyslanectví, odpověděl: „SA a SS procházejí ulicemi, avšak jinak je naprostý klid.“

Po další diskusi Göring prohlásil:

„Prosím, předložte mu tedy telegram a řekněte mu, že žádáme . . . nemusí vůbec posílat žádný telegram, stačí, když jen řekne „souhlasím“.“

Seyss-Inquart nikdy neodeslal tento telegram a dokonce ani nikdy ne-telefonoval „souhlasím“. Je pravděpodobnější, že jakmile se stal kancléřem, po desáté hodině ráno navštívil Kepplera a žádal ho, aby telefonoval Hitlerovi a aby mu odevzdal protest proti okupaci.

Tento krok rozzuřil obviněného Göringa, protože by to vyrušilo z klidu führera, který zamýšlel jet do Rakouska příští den.

V 11.15 hod. večer se úředník ministerstva propagandy telefonicky spojil s německým velvyslanectvím ve Vídni a Keppler mu prohlásil: „Sdělte generálu polnímu maršálovi, že Seyss-Inquart souhlasí.“

Na úsvitu dne 12. března 1938 německá vojska vstoupila do Rakouska, aniž se setkala s jakýmkoli odporem. V německém tisku bylo oznámeno, že Seyss-Inquart byl jmenován Schuschniggovým nástupcem, a byl citován telegram, jehož znění předložil Göring, který však nikdy nebyl odeslán, aby bylo dokázáno, že Seyss-Inquart žádal o vyslání německých vojsk za účelem zamezení nepořádků. Dne 13. března 1938 byl vydán zákon o připojení Rakouska k Německé říši. Seyss-Inquart žádal, aby president Miklas podepsal tento zákon, avšak president Miklas odepřel tak učinit a podal demisi. Jeho nástupcem se stal Seyss-Inquart, který podepsal zákon jménem Rakouska. Tento zákon byl pak schválen jako říšský zákon usnesením říšské vlády, které bylo vydáno v týž den a bylo podepsáno Hitlerem i obviněnými Göringem, Frickem, von Ribbetropem a Hessem.

Před Tribunálem bylo tvrzeno, že anexe Rakouska byla ospravedlněna silnou snahou po sloučení Rakouska s Německem, jak bylo vyjádřeno v mnohých kruzích. Bylo také tvrzeno, že tyto národy mají mnoho společných rysů, které činily toto spojení žádoucí, a že takto bylo cíle dosaženo bez krveprolití.

Tato tvrzení, i kdyby byla správná, fakticky jsou nerozhodná, protože skutečnosti jasně dokazují, že metody, jichž bylo použito k dosažení tohoto cíle, byly metodami agresora. Rozhodujícím činitelem byly vojenské síly Německa, které byly připraveny vstoupit do akce, kdyby se setkaly s nějakým odporem. Nejen to, ani jedna z těchto úvah, jak vyplývá z Hossbachovy zprávy o poradě konané dne 5. listopadu 1937, nebyla motivem Hitlerových činů. Právě naopak, v tomto dokumentě je především zdůrazněna ona převaha, kterou získá Německo vojensky z anexe Rakouska.

Porada konaná dne 5. listopadu 1937 zcela jasně dokázala, že o německé okupaci Československa bylo předem rozhodnuto s konečnou platností. Jedinou nevyřešenou otázkou bylo zvolení příhodného okamžiku k provedení této okupace. Dne 4. března 1938 obviněný Ribbentrop napsal obviněnému Keitelovi o návrhu, který učinil Ribbentropovi maďarský velvyslanec v Berlíně, že možné válečné cíle proti Československu by měly být prodiskutovány mezi německou a maďarskou armádou. V tomto dopise Ribbentrop napsal:

„Proti takovým jednáním mám určité námitky. Budeme-li jednat s Maďarskem o možných válečných cílech proti Československu, je tu nebezpečí, že se o tom dozvedí též jiná místa.“

Dne 11. března 1938 učinil Göring dvě zvláštní prohlášení v Berlíně vůči Mastnému, československému zplnomocněnému ministru, že události, ke kterým tehdy došlo v Rakousku, nebudou mít nikterak nepříznivý vliv na vztahy mezi Německou říší a Československem, a zdůraznil stálou upřímnou snahu Němců, aby se zlepšily vztahy mezi oběma zeměmi. Dne 12. března Göring požádal Mastného, aby ho navštívil, a opakoval shora uvedená ujištění.

Úmysl ukonejšit Československo, zatím co byla prováděna okupace Rakouska, je typickým manévrem obviněného Göringa, který to později opakoval v případě Polska, kdy vynakládal všechno úsilí na to, aby izoloval Polsko v nadcházejícím boji. V týž den, dne 12. března, obviněný von Neurath hovořil s Mastným a ujistil ho Hitlerovým jménem, že Německo se stále pokládá za vázáno německo-československou rozhodčí smlouvou, která byla uzavřena v Locarnu v říjnu 1925.

Důkazy bylo zjištěno, že po okupaci Rakouska německou armádou dne 12. března a po anexi Rakouska dne 13. března Konrád Henlein, který byl vedoucím strany sudetských Němců v Československu, se sešel s Hitlerem v Berlíně dne 28. března. Příštího dne na schůzi v Berlíně, na níž byl přítomen Ribbentrop spolu s Henleinem, byla prodiskutována celková situace a obviněný Jodl učinil o tom později ve svém deníku tento zápis:

„Führer prohlašuje po přivtělení Rakouska, že není třeba spěchat s vyřešením české otázky. Nejdříve musí být stráveno Rakousko. Přesto musí být energicky dále činěny přípravy k „zelenému plánu“ („Fall Grün“) (t. j. plán proti Československu). Tyto plány musí být přepracovány na základě změněné strategické situace následkem včlenění Rakouska.“

Dne 21. dubna 1938 se konala porada mezi Hitlerem a obviněným Keitelem o „zeleném plánu“. Tato porada zcela jasně dokázala, že přípravy k přepadení Československa byly předmětem podrobného projednávání. Dne 28. května 1938 Hitler nařídil, aby byly učiněny přípravy k zahájení

vojenských akcí proti Československu dne 2. října, a od té doby byl plán přepadení Československa stále projednáván.

Dne 30. května 1938 Hitler prohlásil v pokynu, který podepsal onoho dne, že je „pevně rozhodnut co nejdříve rozdrtit Československo ozbrojenými silami“.

V červnu 1938, jak je patrné z dokumentu, který byl ukořistěn v archivu SD v Berlíně, byl předložen důkladně vypracovaný plán pro použití SD v Československu. Podle tohoto plánu „bude SD následovat těsně za bojujícími jednotkami a převezme podobné úkoly, jako v Německu“.

Úředníkům gestapa bylo nařízeno spolupracovat s SD při provádění některých operací. Zvláštní agenti měli být vycvičeni, jak zabránit diverzi. Tito agenti měli být zpraveni „včas před útokem, aby se mohli skrýt a aby se vyhnuli zatčení a deportaci“.

„Z počátku je třeba počítat s partyzánskými boji a proto je třeba být ozbrojen...“

Měly být sestaveny informační lístky s těmito poznámkami: „zatkout...“, „likvidovat...“, „konfiskovat majetek...“, „odejmout cestovní pas...“, atd.

Podle plánu mělo být Československo dočasně rozděleno na velké i malé teritoriální jednotky a bylo v něm pojednáno o všech t. zv. „návrzích“ o včlenění jednotlivých okresů Československa i s obyvatelstvem, které v nich žilo, do Německé říše. Konečný „návrh“ zahrnoval celou zemi i se Slovenskem a se Zakarpatskou Ukrajinou a s obyvatelstvem asi 15 mil. lidí. Plán byl v některých směrech změněn v září po mnichovské konferenci, avšak skutečnost, že takový plán existoval, že byl tak podrobně vypracován a že byl podán v tak bojovém duchu, poukazuje na to, že existoval předem promyšlený záměr použít násilí.

Dne 31. srpna 1938 Hitler potvrdil Jodlovo memorandum ze dne 24. srpna 1938 o době, kdy bude vydán rozkaz k vpádu do Československa a o obranných opatřeních. Toto memorandum obsahovalo tuto pasáž:

„Akce »Grün« bude vyprovokována incidentem v Československu, který dá Německu podnět k vojenskému zákroku. Stanovení přesné doby tohoto incidentu na den a hodinu má neobyčejně veliký význam.“

Tyto skutečnosti svědčí o tom, že okupace Československa byla podrobně plánována dlouho před mnichovskou konferencí.

V září 1938 bylo pokračováno v poradách a v rozhovorech s vojenskými veliteli. Vzhledem k tomu, že se vytvořila neobyčejně kritická situace, britský ministerský předseda Chamberlain odletěl do Mnichova a potom se odebral do Berchtesgadenu, kde se setkal s Hitlerem. Dne 22. září se Chamberlain sešel s Hitlerem k dalšímu jednání v Bad Godesbergu. Dne 26. září 1938 ohlásil Hitler v řeči, kterou pronesl v Berlíně u příležitosti uvedeného rozhovoru, toto:

„A dále jsem ho ujistil, a opakuji to na tomto místě, že — bude-li tento problém vyřešen — nebudou již pro Německo žádné územní problémy v Evropě existovat! Ujistil jsem ho také o tom, že jakmile Československo vyřeší své problémy, to znamená, jakmile Čechové upraví svůj poměr k svým národnostním menšinám, a to pokojně a nikoli nátlakem, že pak již nemám žádný zájem na českém státě. A to mu zaručuji! Nechceme vůbec žádné Čechy!“

Dne 29. září 1938 po konferenci mezi Hitlerem i Mussolinim a britským i francouzským ministerským předsedou v Mnichově byla podepsána Mnichovská dohoda, podle níž Československo mělo dát souhlas k tomu, aby sudetské oblasti byly postoupeny Německu. „Kousek papíru“, který si britský ministerský předseda přivezl do Londýna a který podepsal on a Hitler, vyjadřoval naději, že v budoucnosti může Velká Británie a Německo žít v míru. Skutečnost, že brzy po podepsání dohody si Hitler vyžádal od obviněného Keitela zprávy o ozbrojených silách, kterých podle jeho názoru bude třeba k překonání každého českého odporu v Čechách a na Moravě, je důkazem toho, že Hitler nikdy neměl v úmyslu zachovávat Mnichovskou dohodu. Keitel odpověděl dne 11. října 1938. Dne 21. října 1938 vydal Hitler směrnici o dalších úkolech ozbrojených sil, kterou Keitel potvrdil svým podpisem. Znění směrnice je toto: „L i k v i d a c e z b y t k u Č e s k o s l o v e n s k a. Musí být zajištěno, aby zbytek Československa mohl být kdykoli rozbit mocí, bude-li snad provozovat politiku nepřátelskou Německu.“

Není třeba probírat události dalších měsíců. Dne 14. března 1939 český prezident Hácha a jeho ministr zahraničních věcí Chvalkovský přijeli na Hitlerův návrh do Berlína a sešli se s ním. Při tom byli též přítomni obvinění Ribbentrop, Göring, Keitel a jiní. Háchovi bylo nařizeno, aby podepsal dohodu, která měla ustanovení o tom, že český lid se začleňuje ihned do Německé říše, a bylo slíbeno, že v tomto případě Čechy a Morava budou zachráněny před zničením. Bylo mu oznámeno, že německá vojska již dostala rozkaz k pochodu a že každý odpor bude zlomen fyzickou silou. Obviněný Göring připojil k tomu pohrůžku, že Praha bude letecky úplně zničena. Hácha a jeho ministr zahraničních věcí, postaveni před tuto strašnou alternativu, podepsali dohodu, která byla od nich požadována, ve 4.30 hod. ráno. Za Německo podepsali dohodu Hitler a Ribbentrop.

Dne 15. března německá vojska okupovala Čechy a Moravu a dne 16. března byl vydán německý výnos, podle něhož Čechy a Morava byly přičleněny k Říši jako protektorát. Tento výnos podepsali obvinění Ribbentrop a Fritzsche.

V březnu 1939 byl uskutečněn plán anexe Rakouska a Československa, o kterém jednal Hitler na poradě konané dne 5. listopadu 1937. Pro vedoucí činitele Německa nastala doba, aby projednali otázku dalších aktů agrese, které bylo možno provést snadněji, protože byly uskutečněny předchozí akty.

Dne 23. května 1939 byla svolána porada v Hitlerově pracovně v novém říšském kancléřství v Berlíně. Hitler prohlásil, že je rozhodnut přepadnout Polsko, vyložil pro to své důvody a projednal otázku, jaký bude mít vliv toto rozhodnutí na jiné země. Časově to byla druhá nejdůležitější porada, o níž jsme se již zmínili. Abychom mohli plně zhodnotit význam tohoto jednání, musíme stručně vyložit některé hlavní události z dějin německo-polských vzájemných styků.

Již v roce 1925 byla uzavřena rozhodčí smlouva v Locarnu mezi Německem a Polskem, která měla ustanovení o rozhodování všech sporů mezi těmito dvěma zeměmi. Dne 26. ledna 1934 byla uveřejněna německo-polská deklarace o neútočení, kterou jménem německé vlády podepsal obviněný von Neurath. Dne 30. ledna 1934 a znovu dne 30. ledna 1937 Hitler pronesl řeč v říšském sněmu a vyjádřil v ní své stanovisko, pokud jde o otázku, zda Polsko a Německo mohou pracovat v dohodě a v míru.

Dne 20. února 1938 pronesl Hitler třetí řeč v říšském sněmu a prohlásil o Polsku toto:

„Tak se podařilo upravit cestu k dorozumění, které bylo s to počínaje Gdanskem ozdravit nyní přes pokusy některých intrikánů s konečnou platností poměr mezi Německem a Polskem a přeměnit jej v upřímnou přátelskou spolupráci... Německo v každém případě, opírajíc se o své přátelství, použije všech prostředků, aby zachránilo onen statek, který je předpokladem pro úkoly, které máme na zřeteli také v budoucnosti, totiž mír.“

Dne 26. září 1938, když vrcholila krise, Hitler pronesl v Berlíně řeč, která již byla citována a v níž prohlásil, že sdělil britskému ministerskému předsedovi, že po vyřešení československého problému nebude mít Německo v Evropě žádné další územní problémy. Přesto byl dne 24. listopadu téhož roku vydán německým ozbrojeným silám rozkaz vrchního velitelství branné moci (OKW) o přípravě přepadení Gdanska. V rozkazu bylo uvedeno toto:

„Führer nařídil:

1. musí být též učiněny přípravy, aby svobodné město Gdansk mohlo být znenadání obsazeno německými vojsky.“

Nehledě na rozkaz o vojenských přípravách k okupaci Gdanska, Hitler prohlásil ve své řeči dne 30. ledna 1939 v říšském sněmu toto:

„V těžkých měsících minulého roku bylo přátelství mezi Německem a Polskem jedním z nejslibnějších momentů v politickém životě Evropy.“

Pět dní předtím, dne 25. ledna 1939, Ribbentrop prohlásil ve své řeči ve Varšavě toto:

„Tak může Polsko a Německo hledět do budoucna v plné důvěře na jistou základnu svých vzájemných vztahů.“

Když Německo dne 15. března 1939 okupovalo Čechy a Moravu, což bylo zřejmým porušením Mnichovské dohody, Velká Británie ujistila dne 31. března 1939 Polsko o tom, že v případě každého jednání, které bude zřejmě ohrožovat nezávislost Polska a jemuž bude polská vláda považovat za nutné odporovat svými ozbrojenými silami, Velká Británie se bude cítit zavázána okamžitě poskytnout Polsku všechnu možnou pomoc. Francouzská vláda se zachovala obdobně. Je zajímavé v této souvislosti podotknout, že jeden z důvodů, které často zdůrazňovala obhajoba v tomto procesu, záleží v tom, že právě souhlas jiných velmocí vedl obviněné k domněnce, že jejich činy nejsou porušením mezinárodního práva. Deklarace Velké Británie a Francie dokazují při nejmenším neudržitelnost tohoto stanoviska.

Dne 3. dubna 1939 byl vydán změněný rozkaz OKW, který byl určen ozbrojeným silám a v kterém po objasnění gdanského problému bylo uvedeno o „bílém plánu“ (Fall Weiss, vojenské krycí označení německého vpádu do Polska) toto:

„K »bílému plánu« nařídil führer ještě toto:

1. Přípravné práce se musí dít tak, aby provedení bylo možné kdykoli od 1. září 1939.

2. Vrchnímu velitelství branné moci se ukládá, aby vypracovalo přesnou časovou tabulku pro »bílý plán« a aby dosáhlo časové koordinace ve spolupráci s třemi složkami branné moci.“

Dne 11. dubna 1939 podepsal Hitler jiný rozkaz ozbrojeným silám a v jedné příloze k tomuto dokumentu jsou tato slova:

„Je třeba se vyhnout třenicím s Polskem. Bude-li Polsko ohrožovat říši, budeme s ním muset definitivně zúčtovat bez ohledu na platnou smlouvu. Pak půjde o to, aby polské branné síly byly rozdrčeny a aby byla vytvořena na východě situace, která by odpovídala potřebám obrany země. Svobodné město Gdansk bude nejpozději na počátku konfliktu prohlášeno za německé říšské území. Politické vedení pokládá za svůj úkol Polsko v tomto případě izolovat, t. j. válku omezit na Polsko. Bude to brzy možno vzhledem k narůstající vnitřní krizi ve Francii a z toho vyplývající zdrženlivosti Anglie.“

Přes obsah těchto dvou rozkazů pronesl Hitler dne 28. dubna 1939 v říšském sněmu řeč, v níž tvrdil, že polská vláda nechce přijmout návrh o Gdansku a polském koridoru, a prohlásil toto:

„Upřímně jsem litoval tohoto postoje polské vlády, který nemohu pochopit, avšak to samo není rozhodující, nýbrž nejhorší je to, že nyní stejně jako Československo před rokem, také Polsko věří — vlivem prolhané světové štvance —, že bude musit mobilisovat vojenské jednotky, ačkoli Německo vůbec nepovolalo do zbraně ani jediného muže a nepomýšlí na to nějak zakročit proti Polsku . . . Útočné úmysly Německa jsou prostým výmyslem světového tisku . . .“

Za čtyři týdny po této řeči svolal Hitler dne 23. května 1939 důležitou vojenskou poradou, o níž jsme již shora hovořili. Mezi účastníky byli obviněný Göring, Raeder a Keitel. Službu pobočníka konal podplukovník Schmundt, který učinil o poradě zápis a stvrdil jeho pravost svým podpisem. Účelem této porady bylo, aby Hitler mohl vyložit svůj názor na politickou situaci a nejbližší úkoly vedoucím osobám ozbrojených sil a jejich štábům. Když Hitler zhodnotil politickou situaci a vypočetl události, ke kterým došlo za dobu od roku 1933, prohlásil, že je rozhodnut přepadnout Polsko. Doznal, že příčinou vpádu nebyly spory s Polskem o Gdanisko, nýbrž nutnost, aby Německo rozšířilo „životní prostor“ a aby si zajistilo zásobování potravinami. Prohlásil toto:

„K rozřešení těchto problémů je třeba odvahy. Nesmí být uplatněna zásada vyhnout se řešení těchto problémů přizpůsobením se okolnostem. Spíše musí být okolnosti přizpůsobeny požadavkům. Bez vniknutí do cizích států nebo bez útoku proti cizímu majetku to není možné.“

Později ve své řeči dodal:

„Nemůže být tedy ani řeči o nějakém šetření Polska a zbývá rozhodnutí napadnout Polsko při první vhodné příležitosti. Není možno věřit, že by se mohlo opakovat druhé Československo. Dojde k boji. Naším úkolem je izolovat Polsko. Vše záleží na zdaru izolace . . . Isolovat Polsko je otázkou vhodné politiky.“

Zápisy podplukovníka Schmundta na poradě potvrzují, že Hitler si byl plně vědom toho, že Velká Británie a Francie přispěchají na pomoc Polsku. Kdyby proto nebylo dosaženo izolace Polska, Německo by mělo podle Hitlerova názoru nejprve napadnout Velkou Británii a Francii, tedy orientovat se hlavně na válku na západě, aby bylo možno rychle rozdrtit Velkou Británii a Francii nebo aspoň zničit jejich vojenský potenciál. Hitler nicméně zdůraznil, že válka s Anglií a s Francií bude válkou na život a na smrt, že bude možná trvat dlouho a že proto musí být přípravy k ní učiněny příslušným způsobem.

V několika týdnech po poradě bylo svoláno ještě několik porad a byly vydány rozkazy o přípravě k válce. Obviněný Ribbentrop byl poslán do Moskvy, aby tam jednal se Sovětským svazem o paktu o neútočení.

Dne 22. srpna 1939 se konala důležitá porada, o níž bylo již jednáno shora. Žaloba předložila jako důkaz dva nepodepsané dokumenty, které

jsou zřejmě zápisy, jež učinily na této poradě osoby, které se porady zúčastnily. První dokument je nadepsán „Führerova řeč k hlavním velitelům ze dne 22. srpna 1939“. Účelem řeči bylo prohlásit rozhodnutí, že je třeba zahájit okamžitě válku proti Polsku. Hitler počal těmito slovy:

„Bylo mi jasné, že dříve nebo později musí dojít k srážce s Polskem. Rozhodl jsem se již na jaře, avšak domníval jsem se, že se nejprve obrátím na několik let proti Západu a teprve potom — proti Východu. Chtěl jsem nejdříve vytvořit snesitelné styky s Polskem, abych mohl nejdříve bojovat proti Západu. Tento plán, který mi byl sympatický, nebyl však proveditelný, protože došlo k podstatným změnám. Bylo mi jasné, že při srážce se Západem by nás Polsko napadlo.“

Potom Hitler dále objasňoval příčiny, z nichž došel k závěru, že právě nyní nastala vhodná doba k zahájení války.

„Nyní“, pravil Hitler, „je Polsko v postavení, v němž jsem je chtěl mít . . . Obávám se jen, že mi v posledním okamžiku nějaké prase předloží zprostředkovací plán . . . Nastal počátek likvidace anglické hegemonie.“

Tento dokument se velmi podobá jednomu dokumentu, který byl předložen k důkazu ve věci proti obviněnému Raederovi. Uvedený dokument obsahuje stručný přehled téže řeči, který vypracoval v den porady admirál Boehm podle svého zápisu o poradě. Podstata dokumentu je v tom, že nastala doba, kdy je třeba vyřešit spor s Polskem vojenským vpádem; že, ač konflikt mezi Německem a Západem bude někdy nevyhnutelný —, pravděpodobnost, že Velká Británie a Francie přispěchají na pomoc Polsku, je nepatrná a že, dojde-li dokonce k válce se Západem, bude prvním úkolem rozdrtit polskou vojenskou moc. Tento dokument obsahuje také Hitlerův projev o tom, že nám bude dán příslušný propagandistický podnět k vniknutí do Polska, na jehož věrohodnosti nezáleží, protože „právo je na straně vítěze“.

Druhý nepodepsaný dokument, který předložila žaloba a který je nadepsán „Druhá führerova řeč ze dne 22. srpna 1939“, je výkladem hlavních bodů Hitlerovy řeči. Z nich uvádíme tyto body:

„Každý si musí jasně uvědomovat, že jsme od samého počátku byli zcela rozhodnuti také k boji proti západním mocnostem, k boji na život a na smrt . . . Zničení Polska je v popředí. Cílem je likvidace živých sil, nikoli dosažení určité čáry. I když na západě vypukne válka, zůstává zničení Polska v popředí . . . Dám propagandistický podnět k vyvolání války, bez ohledu na to, zda je věrohodný. Vítěz nebude později tázán, zda mluvil pravdu. Při rozpoutání a vedení války nemá význam pravda, nýbrž vítězství . . . Příkaz k zahájení bude dán pravděpodobně v sobotu ráno“ (t. j. dne 26. srpna).

Přestože tento projev je nazýván druhou řečí, má dosti společných míst s dvěma dříve uvedenými dokumenty, aby mohl být pokládán za zprávu

o téže řeči, a to ne sice tak podrobnou jako oba ostatní dokumenty, však v podstatě se s nimi shodující.

Z těchto tří dokumentů vyplývá, že okamžik počátku rozdrčení Polska, který byl plánován a smluven na dřívější dobu téhož roku, Hitler definitivně stanovil krátce před 22. srpnem 1939. Tyto dokumenty dokazují, že ač Hitler doufal, že se vyhne válce s Velkou Británií a s Francií, byl si plně vědom nebezpečí, že by k ní mohlo dojít, byl však zcela odhodlán ji riskovat.

Události posledních srpnových dnů potvrdily toto rozhodnutí. Dne 22. srpna 1939, téhož dne, kdy byla pronesena řeč, na kterou jsme se právě odvolali, zaslal ministerský předseda Velké Britannie dopis Hitlerovi a psal v něm toto:

„Když jsme si tak vyjasnili svá stanoviska, chtěl bych vám vyjádřit své přesvědčení, že válka mezi našimi národy by byla jednou z největších možných pohrom.“

Dne 23. srpna Hitler odpověděl:

„Otázka řešení evropských problémů pokojnou cestou nemůže být rozhodnuta Německem, nýbrž především oněmi osobami, které již od zločinu versailleského diktátu úporně a důsledně odporovali každé pokojné revisi. Teprve až bude změněno smýšlení mocností, které jsou za to odpovědny, může také dojít ke změně vztahů mezi Anglií a Německem v pozitivním smyslu.“

Pak byly Hitlerovi zaslány četné dopisy s tím, aby zabránil, aby z polské otázky vznikla válka; jsou to zejména dopisy presidenta Roosevelta ze dne 24. a 25. srpna, od jeho svatosti papeže ze dne 24. a 31. srpna a od Daladiera, francouzského ministerského předsedy, ze dne 26. srpna. Hitler však byl hluchý k těmto výzvám.

Dne 25. srpna Velká Britannie podepsala pakt o vzájemné pomoci s Polskem a potvrdila tím záruky, které Anglie dala Polsku na začátku roku. To spolu se zprávami o neochotě Mussoliniho vstoupit do války na straně Německa způsobilo, že Hitler nějakou dobu kolísal. Vpád do Polska, jehož začátek byl plánován na den 26. srpna, byl odložen do příštího pokusu přesvědčit Velkou Britanii, aby se nevměšovala do této věci. Hitler navrhl Velké Britanii uzavření rozsáhlé dohody, jakmile jen bude vyřešena tato otázka.

V odpovědi Velká Britannie učinila protinávrh, aby polská otázka byla vyřešena vyjednáváním. Dne 29. srpna Hitler prohlásil britskému velvyslanci, že německá vláda přes svůj skeptický postoj k výsledkům bude ochotna zahájit přímé jednání s polským zástupcem, jestliže přijede do Berlína do půlnoci příštího dne, t. j. 30. srpna a bude vybaven mimořádnými plnými mocemi. Polská vláda byla o tom zpravena, avšak při vzpo-

mínce na příklad Schuschnigga a Háchy rozhodla se nevyslat takového zástupce.

O půlnoci dne 30. srpna přečetl obviněný Ribbentrop rychle britskému velvyslanci dokument, v kterém po prvé byly přesně uvedeny německé požadavky proti Polsku. Ribbentrop však odepřel vydat velvyslanci opis dokumentu a prohlásil, že je již stejně příliš pozdě, protože se zplnomocněný polský zástupce nedostavil.

Tribunál má za to, že způsob, jímž bylo vedeno Hitlerem a Ribbentropem vyjednávání, činí zcela jasným, že je nezahájili s poctivými úmysly a že se nesnažili jejich pomocí dosáhnout zachování míru, nýbrž že se řídili jen přáním zamezit, aby Velká Britannie a Francie splnily záruky dané Polsku.

Zároveň s tímto jednáním se Göring marně pokusil o izolaci Polska, neboť se snažil prostřednictvím Švéda Birgera Dahlerusa přemluvit Velkou Britanii, aby nedodržela svůj slib. Dahlerus, který byl předvolán jako svědek obhajoby ve věci proti Göringovi, měl rozsáhlé informace o Anglii a o situaci v Anglii a v červenci 1939 se horlivě snažil o to, aby Anglie a Německo dosáhly lepšího vzájemného pochopení, neboť doufal, že zamezí válce mezi těmito dvěma zeměmi. Vešel ve styk jak s Göringem, tak i s oficiálními kruhy v Londýně: v druhé polovině srpna ho Göring použil jako neoficiálního zprostředkovatele, aby odradil vládu Velké Britannie od odporování německým úmyslům proti Polsku. Dahlerus tehdy ovšem nevěděl o Hitlerově rozhodnutí, které bylo tajně sděleno dne 22. srpna, ani o německých vojenských rozkazech k útoku proti Polsku, které již existovaly. Podle jeho výpovědi si po prvé uvědomil teprve po 26. září, t. j. tehdy, když už okupace Polska byla v zásadě skončena, že Göringovým účelem bylo, aby si zajistil souhlas Velké Britannie s německou okupací Polska.

Když se nezdařily všechny pokusy přesvědčit Německo, aby souhlasilo s urovnáním sporu s Polskem na rozumném základě, Hitler vydal dne 31. srpna svůj konečný příkaz, v němž zdůraznil, že přepadení Polska musí být zahájeno časně zrána 1. září, a vydal pokyny o nutných opatřeních, jestliže Anglie a Francie vstoupí do války na straně Polska.

Podle názoru Tribunálu události ve dnech, které předcházely 1. září 1939, svědčí o odhodlání Hitlera a jeho přísluhovačů provést za každou cenu úmysl, který Hitler vyhlásil, totiž okupovat Polsko bez ohledu na to, že bylo na něho apelováno se všech stran světa. Ač měl Hitler před sebou stále nové a nové důkazy o tom, že jeho úmysl povede také k válce s Anglií a s Francií, přece se rozhodl neuchýlit se od cesty, na kterou se vydal.

Tribunál má za naprosto dokázané, že válka, kterou Německo zahájilo proti Polsku dne 1. září 1939, byla zcela jasně agresivní válkou, ze které

se později musila vyvinout válka, jež zachvátila téměř celý svět a způsobila, že byly spáchány nespočetné zločiny jak proti zákonům války i válečným zvyklostem, tak i proti lidskosti.

V P Á D D O D Á N S K A A N O R S K A

Agresivní válka proti Polsku byla jen začátkem. Agrese nacistického Německa se rychle rozšiřovala z jedné země na druhou. Podle časového pořadí prvními dvěma zeměmi, které se dále staly obětí agrese, bylo Dánsko a Norsko. Dne 31. května 1939 byla uzavřena mezi Německem a Dánskem smlouva o neútočení. Smlouvu podepsal obviněný Ribbentrop. V této smlouvě bylo slavnostně prohlášováno, že smluvní strany „jsou pevně odhodlány za všech okolností zachovat mír mezi Dánskem a Německem“. Přesto Německo dne 9. dubna 1940 vtrhlo do Dánska.

Dne 2. září 1939, kdy se započala válka proti Polsku, Německo poslalo Norsku toto slavnostní ujištění:

„Německá říšská vláda je odhodlána ve smyslu přátelských vztahů, které existují mezi Norskem a Německem, neporušit za žádných okolností celistvost a integritu Norska a respektovat norské státní území. Podává-li říšská vláda toto prohlášení, očekává přirozeně také sama, že Norsko bude zachovávat vůči říši úplnou neutralitu a že nebude trpět žádné zásahy do norské neutrality, které by snad mohla podniknout třetí strana. Dojde-li k takovému porušení neutrality třetí stranou a zachová-li se královská norská vláda jinak, bude říšská vláda nucena hájit zájmy říše tak, jak k tomu bude donucena vzniklou situací.“

Dne 9. dubna 1940 vtrhlo Německo podle svého akčního plánu do Norska.

Je zjištěno, že autory útoku na Norsko byli obvinění Raeder a Rosenberg.

Dne 3. října 1939 obviněný Raeder vypracoval memorandum o „okupaci základen v Norsku“; mezi projednávanými otázkami byla tato otázka: „Mohou být opěrné body získány vojenskou mocí proti vůli Norska, nebude-li možné dosáhnout toho bez boje?“ Přesto tři dny později dalo Německo Norsku další ujištění o tom, že „Německo nemělo se severskými státy ani dříve žádných zájmových konfliktů nebo dokonce sporných bodů a nemá je právě tak ani nyní“. Tři dny později obviněný Dönitz vypracoval memorandum na totéž thema o základnách v Norsku a navrhl, aby byla zřízena základna v Tronhjemu nebo aby zásobování palivem se dělo z Narviku. V téže době byl obviněný Raeder v písemném styku s admirálem Carlssem, který poukazoval Raederovi na důležitost okupace norského pobřeží Německem, a dne 10. října referoval Hitlerovi o nevýhodném postavení,

kteřé by se mohlo vytvořit pro Německo, kdyby Anglie okupovala Norsko. V říjnu a listopadu Raeder pokračoval v pracích na plánech možné okupace Norska spolu s „organizací Rosenberg“. „Organisace Rosenberg“ byla zahraničně politickým úřadem NSDAP a Rosenberg jako říšský vedoucí jej řídil. Na počátku prosince navštívil Quisling, známý norský zrádce, Berlín a byl přijat obviněným Rosenbergem a Raederem. Navrhoval plán státního převratu v Norsku. Dne 12. prosince měli obviněný Raeder a štáb válečného loďstva spolu s obviněným Keitelem a Jodlem poradu s Hitlerem; tehdy Raeder referoval o svém setkání s Quislingem a vyložil Quislingovy názory. Dne 16. prosince Hitler sám měl rozhovor s Quislingem o těchto otázkách.

V referátu o činnosti zahraničně politického úřadu NSDAP za dobu 1933—43 pod názvem „Politická příprava k vojenské okupaci Norska“ se uvádí, že v rozhovoru s Quislingem Hitler prohlásil, že by vítal neutralitu Norska stejně jako celé Skandinávie, protože si nepřál zvětšovat jeviště vojenských akcí nebo zatahovat do konfliktu jiné státy. Pokusí-li se protivník rozšířit válku, musil by se chránit proti podobným činům. Slíbil Quislingovi finanční podporu a dal pokyn zvláštnímu vojenskému štábu, aby připravil otázky vojenského charakteru, které s tím souvisí.

Dne 27. ledna 1940 obviněný Keitel vypracoval memorandum o plánech vpádu do Norska. Dne 28. února 1940 obviněný Jodl zapsal do svého deníku toto:

„Navrhuji náčelníku OKW a fűhrerovi toto: „žlutý plán“ (t. j. operace proti Nizozemsku) a cvičení na Weseře (Weserűbung) (t. j. operace proti Norsku a Dánsku) musí být tak připraveny, aby byly na sobě nezávislé co do času i co do sil.“

Dne 1. března 1940 vydal Hitler pokyn o „Weserűbung“, v němž se praví toto:

„Vývoj událostí ve Skandinávii si vyžaduje, aby byly vykonány všechny přípravy k tomu, aby bylo možno s částečnými silami wehrmachtu obsadit Dánsko a Norsko. Tím bude zamezeno anglickému vniknutí do Skandinávie a do Baltického moře. Naše rudná základna ve Švédsku bude zajištěna a východiško proti Anglii bude rozšířeno pro válečné loďstvo a letectvo... Překročení dánských hranic a vyloďení v Norsku musí být provedeno současně... Je mimořádně důležité, aby naše opatření překvapila severské státy i západní nepřátele.“

Dne 24. března byly vydány rozkazy o provedení válečných námořních operací podle „Weserűbung“ a dne 30. března 1940 obviněný Dűnitz, vrchní velitel ponorkového loďstva, vydal operační rozkaz o okupaci Dánska a Norska. Dne 9. dubna 1940 německé ozbrojené síly vnikly do Norska a Dánska.

Z tohoto výkladu událostí vyplývá, že vpád do Norska byl projednáván

již v říjnu 1939. Obhajoba tvrdí, že Německo bylo nuceno přepadnout Norsko, aby tak předešlo vpádu spojenců, a že proto jeho akce byly preventivními.

Musíme uvážit, že preventivní akce na cizím území jsou ospravedlněny jen v případě „neodkladné a neodvratné nutnosti sebeobranu, kdy již není možno volit prostředky, ani není čas na uvažování“ (věc Karoliny — The Caroline Case 1808. 6. S. Rob. 461, Moore's Digest of International Law, II, 214). Je těžko přesně určit, jak dalece sdílely vlivné německé kruhy mínění o tom, že spojenci zamýšleli okupovat Norsko. Quisling tvrdil, že spojenci vniknou do Norska za tichého souhlasu norské vlády. Německé vyslanectví v Oslo nesdílelo toto hledisko, ač vojenský námořní přidělenec vyslanectví je sdílel.

Ve válečném deníku operačního štábu válečného loďstva ze dne 13. ledna 1940 se uvádí, že náčelník operačního štábu válečného námořnictva má za to, že nejvhodnějším rozřešením problému by bylo zachovat norskou neutralitu, že však je pevně přesvědčen o tom, že Anglie v blízké budoucnosti zamýšlí okupovat Norsko a že přitom spoléhá na tichý souhlas norské vlády.

V Hitlerově pokynu ze dne 1. března 1940 o útoku proti Dánsku a Norsku se uvádí, že operace „má zabránit Anglii, aby vnikla do Skandinávie a do Baltického moře“. Musíme však mít na paměti, že v memorandu obviněného Raedera ze dne 3. října 1939 není zmínky o varování před akcemi spojenců, nýbrž jen o „úmyslu zlepšit naši strategickou a taktickou situaci“.

Memorandum samo má nadpis „Získání základen v Norsku“. Tato poznámka se zřetelem na změněné okolnosti se vztahuje k memorandu obviněného Dönitze ze dne 9. října 1939.

Dne 13. března 1940 napsal obviněný Jodl do svého deníku dále toto: „Führer nedává ještě rozkaz k zahájení operace „W“ („Weserübung“). Stále ještě hledá odůvodnění.“

A dne 14. března 1940 napsal:

„Führer ještě nerozhodl, jak odůvodnit »Weserübung«.“

Dne 21. března 1940 zaznamenal ve svých zápiscích obavy, které projevila operační skupina XXI o dlouhém časovém rozpětí mezi vyhlášením stavu bojové pohotovosti a skončením diplomatického jednání, a dodal:

„Führer odmítá každé předchozí jednání, neboť jinak dojde k dovolávání se pomoci Anglie a Ameriky. Kde bude kladen odpor, musí být bezohledně zlomen.“

Dne 2. dubna napsal, že všechny přípravy jsou již skončeny. Dne 4. dubna byl vydán operační rozkaz válečnému námořnictvu a dne 9. dubna byl zahájen vpád.

Ze všeho toho je jasné, že plány o útoku proti Norsku nebyly vypracov-

vány v době svého vypracovávání proto, aby bylo zabráněno hrozícímu vyloštění spojenců, nýbrž jejich účelem v nejlepším případě bylo zabránit okupaci spojenců v budoucnosti.

V den, kdy byly vydány konečné rozkazy o německém vpádu do Norska, t. j. dne 23. března 1940, bylo v deníku operačního štábu válečného námořnictva uvedeno:

„Nelze předpokládat, že by nyní došlo k hromadnému vniknutí Angličanů do norských výsoštných vod.“

V zápiscích admirála Assmana ze dne 26. března se uvádí toto:

„Nelze vážně uvažovat o britském vyloštění v Norsku.“

Obhajoba se opírá o dokumenty, které byly později Němci ukořistěny, proto, aby dokázala, že spojenecký plán okupovat přístavy a letiště v západním Norsku byl zcela konkrétním plánem, ač ve všech bodech značně zůstával časově pozadu za německými plány, podle nichž skutečně byl proveden vpád.

Tyto dokumenty dokazují, že dne 20. března 1940 byl definitivně schválen změněný plán, podle něhož konvoj měl odplout z Anglie dne 5. dubna, se zaminováním norských vod mělo být započato téhož dne a že dne 5. dubna byla doba vyplutí přeložena na 8. dubna. Avšak tyto plány nebyly příčinou německého vpádu do Norska.

Norsko bylo okupováno Německem proto, aby zajistilo Německo základnami, z nichž by bylo možno účinněji provádět nálety na Anglii a Francii podle plánů vypracovaných dlouho před tím, než spojenci vypracovali nějaké plány, na něž se nyní obhajoba odvolává při pokusu podepřít theorii sebeobrany.

Dále bylo tvrzeno, že jen Německo mohlo rozhodnout podle výhrad, které byly učiněny signatárními velmocemi při uzavření Briand-Kellogova paktu, zda je nutné provést preventivní akce, a že při tomto rozhodnutí jeho názor je definitivní.

Otázka, jsou-li činy, provedené prý za účelem sebeobrany, fakticky agresivními nebo obrannými, musí být prozkoumána a definitivně rozhodnuta, chceme-li vůbec, aby zvítězily zásady mezinárodního práva.

Obvinění ani netvrdili, že by některá jiná bojující strana — mimo Německo — měla nějaký plán na okupaci Dánska. Tato agrese nebyla nikdy ospravedlněna.

Jakmile německá vojska vstoupila do Norska a Dánska, byla norské i dánské vládě doručena německá memoranda, v nichž bylo ujišťováno, že německá vojska nepřišla jako nepřítel, že nemají v úmyslu využít bodů, obsazených německými vojáky, jako základen k operacím proti Anglii, nedonutí-li je k tomu anglická a francouzská opatření, a že německá vojska přišla bránit sever proti předpokládané okupaci norských opěrných bodů anglo-francouzskými silami.

V memorandech bylo také uvedeno, že Německo nemá v úmyslu porušovat územní celistvost a politickou nezávislost norského království ani nyní, ani v budoucnu. Přesto byla v memorandu německého válečného námořnictva ze dne 3. června 1940 uvedena zmínka o využití Norska a Dánska a byl učiněn návrh, aby dánská a norská území, získaná za války, zůstala dále okupována a organisována tak, aby mohla být dále považována za německé državy.

Vzhledem k těmto důkazům, které jsou k dispozici, není možno připustit, že vpád do Dánska a Norska byl nějakým obranným aktem, a podle názoru Tribunálu zakládá tento vpád nepochybně agresivní válku.

VPÁD DO BELGIE, NIZOZEMSKA A LUCEMBURSKA

Plán okupovat Belgii a Nizozemsko byl projednán v srpnu 1938, kdy byl plánován útok proti Československu a bylo uvažováno o možnosti války s Francií a Anglií. Byly zdůrazňovány výhody, které může Německo získat z využití těchto zemí k svým účelům, zvláště při jejich využití jako leteckých základen ve válce proti Anglii a Francii. V květnu 1939, kdy Hitler dospěl k pevnému rozhodnutí zahájit útok na Polsko, předvídal, že v důsledku tohoto útoku může dojít k válce proti Anglii a Francii. Tehdy pravil k svým vojenským velitelům:

„Holandské a belgické letecké opěrné body musí být vojensky obsazeny. Prohlášení o neutralitě musí být ignorováno.“

Dne 22. srpna téhož roku prohlásil k svým vojenským velitelům, že Anglie a Francie podle jeho názoru „neporuší neutralitu těchto zemí“. V téže době ujistil Belgii, Nizozemsko a Lucembursko, že bude respektovat jejich neutralitu, a dne 6. října 1939 po polském tažení znovu opakoval tato ujištění. Dne 7. října generál von Brauchitsch rozkázal skupině pozemního vojska B, aby se připravila k „okamžitému útoku na holandské a belgické území, bude-li to vyžadovat politická situace“. V četných rozkazech, které podepsali obvinění Keitel a Jodl, byl útok stanoven na den 10. listopadu 1939. Tento útok však byl stále odkládán až do května 1940 pro povětrnostní podmínky a potíže s dopravou.

Na konferenci konané dne 23. listopadu 1939 Hitler pravil toto:

„Naší Achillovou patou je Poruří. Úspěch války závisí na tom, zda budeme mít Poruří. Pronikne-li Anglie a Francie Belgií a Holandskem do Poruří, jsme v největším nebezpečí... Anglie a Francie jistě podniknou ofensivu proti Německu, jakmile budou vyzbrojeny.“

Anglie a Francie mají prostředky, aby Belgii a Holandsko přiměly k tomu, aby si vyžádaly anglickou a francouzskou pomoc. V Belgii a v Nizozemí jsou sympatie zcela pro Francii a Anglii... Vstoupí-li fran-

couzská armáda do Belgie, aby na nás zaútočila, pak bude pro nás již příliš pozdě. Musíme je předejít... Zamoříme anglické pobřeží minami, které nebudou moci být odstraněny.

Tato minová válka spolu s leteckou válkou vyžaduje ještě jiné předpoklady. Anglie nemůže žít bez svého dovozu. My můžeme vyživit sami sebe.

Déle trvající zamoření anglického pobřeží minami srazí Anglii na kolena. Toho však může být dosaženo jen tehdy, jestliže obsadíme Belgii a Holandsko. Mé rozhodnutí je nezměnitelné, napadnu Francii a Anglii co nejrychleji a v nejvhodnější okamžik.

Porušení belgické a holandské neutrality nemá žádný význam. Nikdo se na to nebude ptát, až zvítězíme.

Nebudeme porušení neutrality odůvodňovat tak idiotsky jako v roce 1914. Neporušíme-li neutralitu my, učiní to Anglie a Francie. Bez útoku není možno válku skončit vítězně.“

Dne 10. května 1940 německá vojska okupovala Nizozemí, Belgii a Lucembursko. Téhož dne doručili němečtí velvyslanci nizozemské a belgické vládě memorandum, v němž bylo uvedeno, že britská a francouzská armáda za souhlasu Belgie a Holandska měla v úmyslu projít územím těchto zemí, aby učinila útok na Poruží. Tímto tvrzením byl ospravedlňován vpád do těchto zemí. Německo však ujistilo Nizozemí a Belgii, že bude respektovat nedotknutelnost jejich držav.

Totéž memorandum bylo téhož dne doručeno Lucembursku.

Tribunál nemá k dispozici důkazy, které by potvrzovaly tvrzení, že německý vpád do Nizozemska, do Belgie a Lucemburska byl proveden proto, že Anglie a Francie plánovaly jejich okupaci. Britský a francouzský hlavní štáb spolupracovaly při vypracování určitých plánů vojenských operací v Nizozemí, avšak účelem těchto plánů byla obrana těchto zemí v případě německého útoku.

Vpád do Belgie, Nizozemí a Lucemburska byl aktem, který není ničím ospravedlněn. Byl proveden podle dlouho připravované a předem promyšlené politiky a nepochybně byl aktem agresivní války. Rozhodnutí o vpádu bylo učiněno teprve na základě úvah o dalším rozvinutí agresivní německé politiky.

AGRESE PROTI JUGOSLAVII A ŘECKU

Dne 12. srpna 1939 měl Hitler rozhovor s Cianem a s obviněným Ribbentropem v Obersalzbergu. Tehdy pravil toto:

„Zcela všeobecně mluveno, bylo by vůbec nejlepší, kdyby byli falešní neutrálové likvidováni jeden po druhém. To by bylo možno provést poměrně prostě, kdyby vždy jeden partner Osy druhému partnerovi, který

právě vyřizuje jednoho nejistého neutrála, kryl záda a naopak. Pro Itálii musí být ovšem Jugoslavie považována za takového nejistého neutrála.“

Tato poznámka byla učiněna dva měsíce potom, kdy Hitler ujistil Jugoslavii, že bude považovat její hranice za definitivní a nedotknutelné. U příležitosti návštěvy jugoslávského prince regenta v Německu dne 1. června 1939 Hitler prohlásil ve veřejné řeči:

„Vzájemnou důvěrou pevně podložený vztah mezi Německem a Jugoslavií nyní — kdy jsme se staly historickými událostmi sousedy se společnými hranicemi, které byly vymezeny jednou provždy — nezajistí jen trvalý mír mezi našimi oběma národy a zeměmi, nýbrž může mimo to ještě přinést pocit uklidnění pro náš nervosně vydrážděný kontinent. Tento mír je cíl všech, kdož jsou ochotni konat skutečně budovatelskou práci.“

Dne 6. října 1939 Německo opětovalo svá ujištění Jugoslavii, když se Hitler a Ribbentrop bez úspěchu pokoušeli přesvědčit Itálii, aby vstoupila do války na německé straně a aby napadla Jugoslavii. Dne 28. října 1940 Itálie vnikla do Řecka, avšak válečné operace nebyly úspěšné. V listopadu Hitler poslal Mussolinimu dopis o vpádu do Řecka a o rozšíření války na Balkáně a poukázal na to, že žádné válečné operace nemohou být na Balkáně provedeny před březnem příštího roku a proto musí být Jugoslavie, je-li to vůbec možné, dobyto jinými prostředky a jinou cestou. Dne 12. listopadu 1940 vydal však Hitler pokyn k provedení válečných akcí. V tomto pokynu bylo uvedeno:

„Balkán: vrchní velitelství pozemního vojska učiní opatření, aby v případě potřeby bylo možno se zmocnit z Bulharska řecké pevniny severně od Egejského moře.“

Dne 13. prosince vydal pokyn, který se týká operace „Marita“ (krycí označení pro vpád do Řecka) a v němž bylo uvedeno:

„1. Nemůžeme ještě přehlédnout výsledek bojů v Albánii. Vzhledem k hroživé situaci v Albánii je dvojnásob důležité, aby byly zmařeny snahy Anglie, aby pod ochranou balkánské fronty vytvořila leteckou základnu, která by byla nebezpečná především pro Itálii a vedle toho pro rumunské petrolejové území.

2. Můj úmysl je proto: a) v nejbližších měsících je třeba vytvořit v jižním Rumunsku operační skupinu, která bude pomalu zesilována,

b) až nastane příznivé počasí — pravděpodobně v březnu — zasadit tuto operační skupinu přes Bulharsko, aby se zmocnila severního egejského pobřeží a — bude-li to třeba — celé řecké pevniny.“

Dne 20. ledna 1941 při schůzce Hitlera s Mussolinim, při které byli přítomni obvinění Ribbentrop, Keitel, Jodl a jiní, Hitler prohlásil:

„Soustředění vojsk v Rumunsku sleduje trojí účel:

a) operaci proti Řecku,

b) ochranu Bulharska proti Rusku a Turecku a

c) zajištění záruk Rumunska . . . Bylo by dobře, kdyby toto rozvinutí sil mohlo být skončeno bez nepřátelského působení. Proto je třeba odkrýt karty co možná nejpozději. Snahou musí být co možná nejpozději přejít Dunaj a potom co možná nejdříve nastoupit k útoku.“

V pokynu OKW ze dne 19. února 1941 bylo uvedeno o operaci „Marita“ toto:

„Führer rozhodl dne 18. února, že bude provedena operace „Marita“: Jsou stanoveny tyto termíny: zahájení stavby mostu dne 28. února a přechod přes Dunaj dne 2. března.“

Dne 3. března 1941 byla britská vojska vyloděna v Řecku, aby pomohla Řekům v odporu proti Italům a dne 18. března za Hitlerova rozhovoru s obviněným Raederem, jehož se též zúčastnili obvinění Keitel a Jodl, obviněný Raeder žádal, aby bylo potvrzeno, že „má být obsazeno celé Řecko, a to i v případě mírového řešení“. Na to Hitler odpověděl toto: „Úplné obsazení je předpokladem pro každé řešení.“

Dne 25. března u příležitosti oslavy přistoupení Jugoslavie k paktu tři na schůzi ve Vídni obviněný Ribbentrop jménem německé vlády potvrdil, že Německo je rozhodnuto vždy respektovat svrchovanost a územní celistvost Jugoslavie. Dne 26. března byli jugoslávští ministři, kteří přistoupili k paktu tři, po svém návratu z Vídně sesazeni, protože došlo v Bělehradě k státnímu převratu, a nová vláda tento pakt odvolala. Tehdy dne 27. března na poradě vrchního velitelství v Berlíně, na které po celou dobu byli přítomni obvinění Göring, Keitel a Jodl a po nějakou dobu obviněný Ribbentrop, Hitler prohlásil, že Jugoslavie je nespolehlivým činitelem v předpokládaném útoku proti Řecku a ještě nespolehlivější při útoku proti Rusku, který měl být zahájen o něco později. Hitler prohlásil, že je pevně rozhodnut nečekat na možné deklarace loyality nové vlády a učinit všechny přípravy k zničení Jugoslavie jak vojensky, tak i jako národní jednotky. Prohlásil, že bude jednat s „nemilosrdnou tvrdostí“.

Dne 6. dubna německé síly bez jakéhokoli varování vtrhly do Řecka a do Jugoslavie a Bělehrad byl bombardován německým válečným letectvem. K tomuto vpádu došlo tak rychle, že nebyl ani čas předem vyprovokovat nějaké „incidenty“, jak to bylo obvykle děláno, ani najít a uveřejnit vhodné „politické“ vysvětlení. Na začátku útoku dne 6. dubna oznámil Hitler německému lidu, že útok je nutný, protože britská vojska v Řecku (která pomáhala Řekům bránit se proti Italům) jsou důkazem, že Velká Británie se pokouší rozšířit válku na Balkán.

Z tohoto vylíčení událostí je jasné, že agresivní válka proti Řecku a Jugoslavii byla dlouho připravována, a to aspoň od srpna 1939. Skutečnost, že Velká Británie přišla na pomoc Řekům a mohla tak způsobit velkou škodu německým zájmům, byla záminkou k okupaci obou zemí.

AGRESIVNÍ VÁLKA
PROTI SVAZU SOVĚTSKÝCH SOCIALISTICKÝCH
REPUBLIK

Dne 23. srpna 1939 podepsalo Německo pakt o neútočení se Svazem sovětských socialistických republik.

Z předložených důkazů jasně vyplývá, že Sovětský svaz se své strany dodržoval podmínky tohoto paktu; a skutečně německá vláda sama byla o tom ujištěna z autoritativních německých pramenů. Tak německý velvyslanec v Moskvě sdělil vládě, že Sovětský svaz bude bojovat pouze tehdy, jestliže ho Německo napadne, a toto prohlášení je zapsáno v německém válečném deníku dne 6. června 1941.

Avšak již koncem léta 1940 začalo Německo připravovat útok proti SSSR bez ohledu na pakt o neútočení. Tato operace byla plánována tajně pod názvem „plán Barbarossa“ a bývalý polní maršál Paulus vypověděl, že dne 3. září 1940, kdy se stal členem německého hlavního štábu, pokračoval dále v pracích na „plánu Barbarossa“, kteréžto práce byly definitivně skončeny začátkem listopadu 1940, a dokonce ani tehdy německý hlavní štáb neměl žádné zprávy o tom, že Sovětský svaz se připravuje k válce.

Dne 18. prosince 1940 vydal Hitler pokyn č. 21, který byl podepsán Keitelem a Jodlem a podle něhož bylo třeba skončit všechny přípravy, souvisící s provedením „plánu Barbarossa“, dne 15. května 1941.

Tento pokyn zní takto:

„Německá wehrmacht musí být připravena na to, aby ještě před skončením války proti Anglii srazila v rychlém tažení sovětské Rusko... Rozhodující význam však má, aby úmysl útoku nebyl zřejmý.“

Před vydáním pokynu ze dne 18. prosince 1940 obviněný Göring vyrozuměl o tomto plánu generála Thomase, přednostu válečného hospodářského úřadu OKW, a generál Thomas sestavil přehled hospodářských možností SSSR, a to i surovin, energetických zdrojů, dopravní soustavy a jeho kapacity ve výrobě zbraní. Podle tohoto přehledu byl pod přísným Göringovým vedením utvořen hospodářský štáb pro východní území s četnými vojenskými a hospodářskými jednotkami (inspektory, velitelstvími a skupinami). Tyto jednotky spolu s vojenským velitelstvím měly dosáhnout co možná nejúplnější a nejúčinnější hospodářské exploatace okupovaného území v německém zájmu.

Po poradě s obviněným Keitelem, Jodlem, Raederem, Funkem, Göringem, Ribbentropem, Frickem, Schirachem a Fritzschem nebo s jejich zástupci a s jejich pomocí obviněný Rosenberg vypracoval za tři měsíce základy budoucí politické a hospodářské organizace okupovaných území. To bylo předmětem velmi podrobné zprávy, která byla sestavena hned po vpádu.

V těchto plánech bylo vytčeno zničení Sovětského svazu jako nezávislého státu, jeho rozdělení, vytvoření t. zv. říšských komisariátů a utvoření německých kolonií z Estonska, Lotyšska, Litvy, z Běloruska a z jiných území.

V téže době Německo zavleklo do války proti SSSR Maďarsko, Rumunsko a Finsko. V prosinci roku 1940 Maďarsko dalo souhlas k účasti ve válce, za což mu Německo slíbilo některá území na úkor Jugoslavie.

V květnu 1941 bylo dosaženo definitivní dohody s Antonescem, rumunským ministerským předsedou, o útoku proti SSSR. Podle této dohody slíbilo Německo Rumunsku Besarabii, severní Bukovinu a právo okupovat sovětské území po Dněpr.

Dne 22. června 1941 Německo bez vyhlášení války vtrhlo na sovětské území podle dříve připravených plánů.

Důkazy, které byly předloženy Tribunálu, dokazují, že Německo mělo podrobně vypracované plány o rozbití SSSR jako politické a vojenské velmoci, aby urovnalo cestu pro německou expansi na východ, jak odpovídalo jeho snahám. V knize „Mein Kampf“ Hitler napsal toto:

„Budeme-li musít dobývat v Evropě nových území, může se to stát hlavně na úkor Ruska a nová Německá říše bude musít začít se svým nástupem po téže cestě, po níž v dřívějších dobách šli němečtí řádoví rytíři; tentokrát však proto, aby německým mečem byla získána půda pro německý pluh a aby tak byl národu dán jeho chléb vezdejší.“

Existoval však ještě jeden bezprostřednější cíl. V jednom memorandu vydaném OKW bylo uvedeno, že tento nejbližší cíl spočívá v tom, aby byly vyživeny německé armády na úkor sovětských území v třetím roku války, i kdyby „proto zahynulo mnoho milionů lidí hladu, protože my vyvezeme ze země vše, čeho je nám třeba“.

Konečné cíle útoku proti Sovětskému svazu byly zformulovány na poradě, která byla konána u Hitlera dne 16. července 1941 a již se zúčastnili obvinění Göring, Keitel, Rosenberg a Bormann:

„Vytvoření vojenské moci na západ od Uralu nesmí nikdy přijít v úvahu, i kdybychom měli kvůli tomu vést válku sto let... Celé Pobaltí se musí stát říšským územím. Stejně se musí stát říšským územím Krym se značným zázemím (území na sever od Krymu)... Povolžská kolonie musí se stát německým říšským územím... Rovněž území kolem Baku. Finové chtějí východní Karelii. Poloostrov Kola musí však pro velké naleziště niklu připadnout Německu.“

Jménem obviněných bylo tvrzeno, že útok proti SSSR byl ospravedlněn tím, že Sovětský svaz zamýšlel provést útok proti Německu a připravoval se k tomu. Není možno věřit, že by tento názor byl někdy upřímným přesvědčením.

Plány hospodářsky vykořistit SSSR, hromadně deportovat obyvatelstvo, vyvraždit komisaře a politické vedoucí jsou částí podrobně vypracovaného plánu, s jehož prováděním bylo započato dne 22. června bez jakéhokoli varování a bez stínu zákonného ospravedlnění. Byla to zřejmá agrese.

VÁLKA PROTI SPOJENÝM STÁTŮM

Čtyři dny potom, kdy Japonsko provedlo dne 7. prosince 1941 útok na loďstvo Spojených států v Pearl-Harboru, vyhlásilo Německo válku Spojeným státům. Dne 27. září 1940 byl mezi Německem, Itálií a Japonskem uzavřen Pakt tří mocností a od této doby až do útoku proti SSSR se obviněný Ribbentrop spolu s jinými obviněnými snažil pohnout Japonsko, aby napadlo britské državy na Dálném Východě. Domnívali se, že to uspíší porážku Anglie a zabrání vstupu Spojených států do války. Bylo uvažováno o tom, zda je možné provést přímý útok proti Spojeným státům, a bylo to považováno za otázku budoucnosti. Major von Falkenstein, styčný letecký důstojník u operačního štábu OKW, shrnul vojenské problémy, které měly být prodiskutovány v Berlíně v říjnu 1940, a mluvil o možnosti Německa „vstoupit do války proti Americe později“. Je též jasné, že německá politika, která spočívala v tom, aby pokud možno bylo zabráněno tomu, aby Amerika vstoupila do války, nevedla k tomu, aby Německo slíbilo pomoc Japonsku dokonce proti Spojeným státům. Dne 4. dubna 1941 Hitler sdělil v přítomnosti obviněného Ribbentropa japonskému ministru zahraničních věcí Macuokovi, že Německo „okamžitě udeří“, jestliže japonský útok proti Singapuru povede k válce mezi Japonskem a Spojenými státy.

Příštího dne Ribbentrop sám důrazně žádal Macuoka, aby Japonsko vstoupilo do války.

Dne 28. listopadu 1941, 10 dní před útokem na Pearl-Harbor, vybízel Ribbentrop Japonsko prostřednictvím japonského velvyslance v Berlíně, aby provedlo útok proti Velké Británii a Spojeným státům a prohlásil, že bude-li Japonsko zapleteno do války se Spojenými státy, vstoupí Německo ihned do války.

Za několik dní japonští zástupci sdělili Německu a Itálii, že Japonsko se připravuje zahájit útok proti Spojeným státům, a žádali, aby mu byla poskytnuta pomoc. Německo a Itálie s tím souhlasily, ač v paktu tří se Německo a Itálie zavázaly pomoci Japonsku pouze tehdy, bude-li napadeno. Když byl proveden útok proti Pearl-Harboru, obviněný Ribbentrop, jak se praví, byl „bez sebe radostí“ a později, za oslav v Berlíně, kdy japonskému velvyslanci Ošimovi byla udělena německá medaile, Hitler poukázal na to, že schvaluje japonskou taktiku protahování jednání se Spojenými státy a provedení drtivého úderu bez jakéhokoli vyhlášení války.

Ač Hitler a jeho spřeženci skutečně z počátku nepočítali s tím, že válka se Spojenými státy bude vyhovovat jejich zájmům, přece je zcela zřejmé, že v roce 1941 došlo ke změně tohoto názoru, a Japonsko bylo všemožně pobízeno, aby vedlo takovou politiku, která by téměř nepochybně vtáhla Spojené státy do války. A když Japonsko provedlo útok na loďstvo Spojených států v Pearl-Harboru a tím zahájilo agresivní válku proti Spojeným státům, nacistická vláda přinutila Německo k tomu, aby ihned vstoupilo do této války na japonské straně a vyhlásilo samo válku Spojeným státům.

PORUŠENÍ MEZINÁRODNÍCH SMLUV

Statut stanoví, že zločinným je osnování nebo vedení války, která je agresivní válkou nebo válkou, jíž jsou porušovány mezinárodní smlouvy. Tribunál zjistil, že někteří z těchto obviněných osnovali a vedli agresivní války proti 12 státům, a proto jsou vinni, že spáchali tyto zločiny. Proto není třeba podrobně probírat nebo dokonce nějak podrobně projednávat, do jaké míry byly tyto agresivní války také válkami, „jimiž byly porušeny mezinárodní smlouvy, dohody a ujištění“. Tyto smlouvy jsou uvedeny v příloze C žalobního spisu. Nejdůležitější z nich jsou tyto:

HAAGSKÉ ÚMLUVY

V úmluvě z roku 1899 se signatární mocnosti dohodly, že „dříve, než se uchopí zbraní, dovolají se dobrých služeb nebo zprostředkování spřátelené mocnosti nebo několika spřátelených mocností“. Podobné ustanovení bylo pojato do úmluvy o pokojném vyřizování mezinárodních sporů z roku 1907. V úmluvě o počátku nepřátelství je v čl. 1 tatáž myšlenka, která je vyložena přesněji. „Smluvní mocnosti uznávají, že nepřátelství mezi nimi nesmí počít bez předcházejícího a nedvojsmyslného oznámení, které musí mít buď formu odůvodněného vyhlášení války nebo ultimata s podmíněným vyhlášením války.“ Německo je smluvní stranou v těchto dohodách.

VERSAILLESKÁ SMLOUVA

Žaloba se zakládá též na porušení některých ustanovení Versailleské smlouvy, a to neopevňovat levý břeh Rýna (čl. 42—44), přísně zachovávat nezávislost Rakouska (čl. 80), zřeknout se jakýchkoli práv v Klajpedě (čl. 99) a ve svobodném městě Gdansk (čl. 100) a uznat nezávislost československého státu, dále se zakládá na porušení ustanovení, která se týkají pozemních, námořních a leteckých sil v Německu a ustanovení,

kteřá směřují proti znovuvybrožení Německa a kteřá jsou uvedena v části V. Nejsou řádné pochybnosti o tom, že německá vláda jednala proti všem těmto ustanovením, kteřá jsou podrobně vypočtena v příloze C. Pokud jde o Versailleskou smlouvu, řaloba se opířá o tato ustanovení:

1. Porušení čl. 42 a 44 o demilitarisovaném pásmu v Porýní.
2. Anexe Rakouska dne 13. března 1938 proti ustanovení čl. 80.
3. Přivtělení klajpedřského území k říši dne 22. března 1939 proti ustanovení článku 99.
4. Přivtělení svobodného města Gdanska k říši dne 1. září 1939 proti ustanovení článku 100.
5. Přivtělení Čech a Moravy k říši dne 16. března 1939 proti ustanovení článku 81.
6. Porušení těch ustanovení smlouvy, kteřá se týkají válečného, námořního a leteckého znovuvybrožení Německa v březnu 1935 nebo před touto dobou.

Dne 21. května 1935 Německo prohlásilo, že ač odvolává ona ustanovení Versailleské smlouvy, kteřá se týkají odzbrožení, bude dále respektovat územní omezení a provádět podmínky Locarnského paktu. Proto má Tribunál za to, že řaloba je dokázána, pokud jde o zařalovaných pět prvních porušení.

SMLOUVY O VZÁJEMNÝCH ZÁRUKÁCH, ROZHODČÍ SMLOUVY A SMLOUVY O NEÚTOČENÍ

Není třeba podrobně probířat různé smlouvy, kteřé uzavřelo Německo s jinými mocnostmi. Smlouvy o vzájemných zárukách podepsalo Německo v Locarnu v roce 1925 s Belgií, s Francií, s Velkou Britannií a s Italií a ujistilo je, že bude zachovávat územní status quo. Také rozhodčí smlouvy uzavřelo Německo v Locarnu s Československem, Belgií a Polskem.

Článek 1 této poslední smlouvy, kteřý je typický, má toto ustanovení: „Vřechny spory jakéhokoli druhu mezi Německem a Polskem . . . , kteřé snad nebude možno rozřešit smířně obvyklou diplomatickou cestou, budou předloženy k rozhodnutí smířcímu soudu . . .“

Rozhodčí a smířcí smlouvy byly uzavřeny mezi Německem, Nizozemskem a Dánskem v roce 1926 a mezi Německem a Lucemburskem v roce 1929. Německo uzavřelo smlouvu o neútočení s Dánskem a s SSSR v roce 1939.

BRIAND-KELLOGGŮV PAKT

Pařířský pakt podepsaly dne 27. srpna 1928 Německo, Spojené státy, Belgie, Francie, Velká Britannie, Italie, Japonsko, Polsko a jiné země a později ještě i jiné mocnosti. Tribunál se bude podrobně zabývat cha-

rakterem tohoto paktu a jeho právními následky v druhém oddíle tohoto rozsudku. Proto není třeba dále projednávat tuto otázku a stačí pouze prohlásit, že podle názoru Tribunálu Německo porušilo tento pakt ve všech případech agresivních válek, které se mu kladou žalobním spisem za vinu. Je třeba zdůraznit, že dne 26. ledna 1934 Německo podepsalo deklaraci o zachování stálého míru s Polskem. Tato deklarace se opírala přímo o Pařížský pakt a použití násilí bylo v ní prohlášeno za nezákonné na dobu 10 let.

Tribunál nepokládá za nutné projednat ani jednu z ostatních smluv, uvedených v příloze, ani jednu z dalších dohod a ujištění o mírových úmyslech Německa, které toto učinilo.

P R Á V N Í O D Ů V O D N Ě N Í V E S M Y S L U S T A T U T U

Pravomoc Tribunálu je určena dohodou a Statutem a trestné činy, které spadají do pravomoci Tribunálu a které mají za následek individuální odpovědnost, jsou uvedeny v čl. 6.

Právní normy, které vyplývají ze Statutu, jsou směrnici pro Tribunál a jsou pro něj závazné.

Usnesení Statutu bylo uskutečněním svrchovaných zákonodárných práv oněch zemí, před nimiž Německá říše bezpodmínečně kapitulovala, a nepochybné právo těchto zemí vykonávat zákonodárné funkce na okupovaných územích je uznáno celým civilisovaným světem. Statut není výsledkem svémocného výkonu moci vítězných národů, nýbrž je s hlediska Tribunálu, jak to bude dokázáno, výrazem mezinárodního práva, které již existovalo v době, kdy byl Tribunál zřízen, a je proto v tomto smyslu sám příspěvkem k mezinárodnímu právu.

Signatární velmoci zřídily tento Tribunál, usnešly se na zákonu, který má Tribunál aplikovat, a vypracovaly procesní předpisy, aby tento soudní proces mohl být řádně proveden. Učinily tak společně to, co každá z nich mohla učinit samostatně, protože není žádné pochybnosti o tom, že každá země má právo takovým způsobem zřizovat zvláštní soudy k aplikaci zákona. Pokud jde o uspořádání soudního procesu, pak vše, co mají právo požadovat obvinění, je spravedlivý soud na základě skutečností a zákona.

Statut vymezuje osnování nebo vedení agresivní války nebo války, porušující mezinárodní smlouvy, jako zločin a proto přesně vzato, není třeba projednávat otázku, zda vedení agresivní války bylo zločinem před uzavřením Londýnské dohody, a bylo-li zločinem, v jaké míře bylo zločinem.

Tribunál však se zřetelem na velký význam souvislých právních otázek vyslechl plně důvody žaloby i obhajoby a vyjádřil svůj názor v této věci.

Jménem obviněných obhajoba trvala na tom, že hlavní zásadou jak

mezinárodního, tak i vnitrostátního práva je, že za trestný čin není možno uložit trest, neexistoval-li dříve příslušný zákon. „Nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege.“

Dále bylo řečeno, že tresty „ex post facto“ nejsou slučitelné se zákony civilisovaných národů, že ani jeden svrchovaný stát neprohlásil agresivní válku za zločin v době, kdy byly páčány tyto „prý“ trestné činy, že ani jedno právo nevymezuje agresivní válku, že nebyl stanoven žádný trest za její vedení a že nebyl zřízen žádný soud k štíhání a potrestání pachatelů.

Především musíme zdůraznit, že zásada „nullum crimen sine lege...“ neznamená omezení svrchovanosti, nýbrž je jen obecnou zásadou soudnictví. Je zcela zřejmé, že je nesprávné tvrzení, že potrestání těch, kdož proti smlouvám a zárukám přepadnou bez varování sousední státy, je nespravedlivé. Za takových podmínek musil útočník vědět, že se dopouští bezpráví, a nejen že nebude nespravedlivé jej potrestat, nýbrž naopak bude nespravedlivé nechat nepotrestaným zlo, kterého se dopustil.

Vzhledem k postavení, které měli obvinění v německé vládě, musili všichni nebo aspoň někteří z nich vědět o smlouvách, které Německo podepsalo a které zakazovaly použít války za účelem úpravy mezinárodních sporů; musili vědět, že jednali proti mezinárodnímu právu, když zcela úmyslně prováděli své záměry agrese a vpádu. Posuzujeme-li tuto otázku pouze s hlediska této věci, můžeme učinit závěr, že tuto zásadu nelze za daných okolností aplikovat.

Správnost tohoto hlediska, pokud se týká agresivní války, je do značné míry potvrzována, přihlédneme-li ke stavu mezinárodního práva v roce 1939.

Všeobecná smlouva o zřeknutí se války ze dne 27. srpna 1928, která je více známa jako Pařížský pakt neboli Briand-Kelloggův pakt, zavazovala na počátku války v roce 1939 36 zemí, a to i Německo, Itálii a Japonsko. V preambuli signatární strany prohlašovaly, že:

„Jsouce si hluboce vědomy své vážné povinnosti podporovat dobro lidstva, přesvědčeny, že přišel čas, kdy má být prohlášeno upřímné zřeknutí se války jakožto prostředku národní politiky za tím účelem, aby mohly navždy trvat mírumilovné a přátelské vztahy, které existují nyní mezi národy, ... všechny změny v jejich vzájemných vztazích mají být prováděny jen pokojnými prostředky..., spojujíce takto civilisované národy světa ve společném zřeknutí se války jakožto prostředku jejich národní politiky...“

První dva články zní takto:

„Článek I. Vysoké smluvní strany prohlašují slavnostně jménem svých národů, že odsuzují válku jako prostředek k vyřešení mezinárodních neshod a zříkají se jí jako prostředku národní politiky ve svých vzájemných vztazích.

Čl á n e k II. Vysoké smluvní strany uznávají, že urovnání nebo vyřešení všech neshod a sporů, ať budou jakékoli povahy nebo původu, k nimž může dojít mezi nimi, nemá se nikdy dít jinak než pokojnými prostředky.“

Vzniká otázka, jaké byly právní následky tohoto paktu. Státy, které podepsaly pakt nebo k němu přistoupily, bezvýhradně odsoudily pro budoucnost používání války jako nástroje národní politiky a kategoricky ji zavrhly. Po podpisu paktu každý národ, který se uchýlí k válce jako k nástroji národní politiky, se dopouští porušení tohoto paktu.

Slavnostní zřeknutí se války jako nástroje národní politiky nutně podle názoru Tribunálu předpokládá, že taková válka je nezákonnou ve smyslu mezinárodního práva a že ti, kdož tak jednají a osnují takovou válku s jejími nevyhnutelnými a strašnými následky, páchají zločin.

Válka za účelem vyřešení mezinárodních rozporů, které bylo použito jako nástroje národní politiky, zřejmě znamená agresivní válku. Podobná válka je tedy podle paktu nezákonnou válkou. Jak prohlásil v roce 1932 Henry L. Stimson, který tehdy byl ministrem zahraničí Spojených států, „strany, které podepsaly Briand-Kelloggův pakt, zřekly se války mezi státy. To znamená, že válka se prakticky stala téměř na celém světě... nezákonným jednáním. Od té doby státy, které vstoupily do ozbrojeného konfliktu, oba nebo jeden z nich musily být nazývány rušiteli tohoto zákona, který byl stanoven všeobecnou smlouvou. Prohlašujeme je za zločince.“

Tvrdí se však, že pakt přímo nekvalifikuje takové války jako zločin a že nezřizuje soudy, aby stíhaly ty, kdož vedou podobné války. V jaké míře se to vztahuje na zákony války, je uvedeno v Haagské úmluvě. Haagská úmluva z roku 1907 zakázala používat některých metod vedení války. Sem patřilo nelidské zacházení s válečnými zajatci, používání otrávených zbraní, nesprávné používání vlajky o příměří a jiná jednání podobného druhu. Četné z těchto zákazů se prováděly v praxi dlouho před podpisem úmluvy. Avšak od roku 1907 staly se bezpodmínečnými zločiny, které jsou trestné jako porušení předpisů o vedení války. Nicméně Haagská úmluva nikde nevymezuje taková jednání jako zločinná, nemá také ustanovení o žádném trestu a není v ní zmínky o zřízení soudu, který by soudil a trestal ty, kdož ji poruší. Po dlouhá léta v minulosti vojenské soudy však soudily a trestaly jednotlivce, kteří se dopustili porušení předpisů o vedení pozemní války, uvedených v této úmluvě.

Podle názoru Tribunálu ti, kdož vedou agresivní válku, se dopouštějí jednání, která jsou právě tak nezákonná jako pouhé porušení některého předpisu Haagské úmluvy a jsou mnohem nebezpečnější.

Při výkladu formulací paktu musíme uvážit, že mezinárodní právo není produktem mezinárodního zákonodárství a že takové mezinárodní dohody, jako Pařížský pakt, se musí zabývat všeobecnými zásadami a nikoli for-

málními procesními otázkami. Se zákony vedení války se můžeme setkat nejen ve smlouvách, nýbrž i ve zvyklostech a v praxi států, které byly postupně všeobecně uznány, a v obecných zásadách soudnictví, které právníci vytvořili a kterých bylo používáno před vojenskými soudy. Toto právo není neměnné, nýbrž se aplikuje se stálým přizpůsobováním k potřebám měnícího se světa. Ve skutečnosti v mnohých případech smlouvy jen vyjadřují a stanoví za účelem větší přesnosti zásady již platného práva.

Názor, který zastává Tribunál, pokud jde o správný výklad paktu, je potvrzován dějinami mezinárodních vztahů z doby před uzavřením tohoto paktu. V roce 1923 Společnost národů se usnesla na návrhu smlouvy o vzájemné pomoci. V článku I této smlouvy bylo prohlášeno, že „agresivní válka je mezinárodním zločinem“ a že smluvní strany „se dohodly na tom, že žádná z nich se neproviní jeho spácháním“. Tento návrh smlouvy byl předložen 29 státům a asi polovina z nich se vyjádřila pro přijetí tohoto znění. Hlavní námitka zřejmě tkvěla spíše v tom, že je těžko stanovit akty, které mají tvořit „agresi“, než v nějakých pochybnostech o tom, že agresivní válka je zločinná. V preambuli protokolu Společnosti národů z roku 1924 o pokojném vyřizování sporů (Ženevský protokol) je po slovech „uznávající solidaritu, která spojuje členy mezinárodního společenství“, prohlášováno, že „agresivní válka je porušením této solidarity a je mezinárodním zločinem“. Dále je tam prohlášeno, že smluvní strany „si přejí usnadnit úplné provádění systému, obsaženého v Paktu o Společnosti národů a týkajícího se pokojného řešení sporů mezi státy, a zajistit stíhání mezinárodních zločinců“. Tento protokol byl doporučen členům Společnosti národů v jednomyslné resoluci, která byla schválena na Valném shromáždění 48 členů Společnosti národů. Mezi těmito členy byla Itálie a Japonsko; Německo v té době nebylo členem Společnosti národů.

I když tento protokol nebyl nikdy ratifikován, byl podepsán vedoucími státníky světa, kteří zastupovali převážnou většinu civilisovaných států a národů, a může být proto považován za přesvědčivý důkaz o úmyslu označit agresivní válku za mezinárodní zločin.

Na schůzi shromáždění Společnosti národů, konané dne 24. září 1927, schválily všechny přítomné delegace (a to i německá, italská a japonská) jednomyslně deklaraci o agresivních válkách. V preambuli této deklarace bylo prohlášeno toto:

„Shromáždění, uznávající solidaritu, která spojuje společenství národů, jsouc prochnuto vřelou touhou podporovat všeobecný mír a jsouc přesvědčeno o tom, že agresivní válka nikdy nemůže být prostředkem k urovnání mezinárodních neshod a že je proto mezinárodním zločinem . . .“

V resoluci, která byla jednomyslně schválena na šesté Havanské konferenci dne 18. února 1928, prohlásilo 21 amerických republik, že „agresivní válka je mezinárodním zločinem proti lidstvu.“

Všechny tyto vyjádřené názory, právě tak jako i jiné názory, které bychom mohli citovat, projevené tak slavnostně, zvyšují význam, který Tribunál přikládá Pařížskému paktu a který spočívá v tom, že použití agresivní války není jen nezákonné, nýbrž i zločinné. Zákaz vedení agresivní války, kterého si žádá svědomí světa, je vyjádřen v četných paktech a smlouvách, na které Tribunál právě poukázal.

Musíme též uvážit, že čl. 227 Versailleské smlouvy měl ustanovení o zřízení zvláštního Tribunálu, který by se skládal ze zástupců pěti spojenec-kých a sdružených mocností, které byly ve válce s Německem za první světové války, a to za tím účelem, aby byl soudně stíhán bývalý německý císař „za nejtěžší porušení mezinárodní morálky a za nedodržování sva-tosti smluv“.

Smyslem tohoto procesu, jak bylo prohlášeno, bylo „rehabilitovat slav-nostní závazky mezinárodních dohod a platnost mezinárodní morálky“. V čl. 228 Versailleské smlouvy německá vláda jasně uznala právo spo-jenců, „aby byly postaveny před mezinárodní tribunály osoby, jimž se klade za vinu, že svým jednáním porušily zákony a zvyklosti vedení války.“

Bylo tvrzeno, že mezinárodní právo jedná jen o činech svrchovaných států a že nestanoví tresty pro jednotlivé osoby. Dále bylo tvrzeno, že tam, kde zkoumaný čin je činem, kterého se dopustil stát, nenesou osoby, které jej skutečně spáchaly, osobní odpovědnost a jsou pod ochranou doktriny o svrchovanosti státu. Podle názoru Tribunálu obě tato tvrzení musí být zamítnuta. Již dávno je známo, že mezinárodní právo ukládá závazky a povinnosti jednotlivým osobám stejně tak, jako státům.

Ve věci „Ex Parte Quirin“ (1942, 317 — USA), která byla nedávno projednávána před nejvyšším soudem Spojených států, kladlo se obvi-něným za vinu, že byli za války vyloděni na území Spojených států za účelem špionáže a diverse. Zesnulý vrchní soudce Stone v řeči, kterou měl jménem soudu, prohlásil toto:

„Od samotného počátku své existence aplikoval tento soud zákony o ve- dení války, protože obsahují onu součást mezinárodního práva, která předpisuje status, práva a povinnosti nepřátelských států, jakož i jejich jednotlivých zástupců za války.“

Předložil dále celý seznam věcí, které byly projednávány u soudů a v nichž jednotlivé osoby byly viněny z porušení mezinárodního práva a zejména z porušení zákonů o vedení války.

Mohli bychom citovat ještě velmi četné jiné autoritativní prameny, avšak to, co bylo řečeno, stačí k tomu, aby bylo prokázáno, že za porušení mezinárodního práva mohou být potrestáni i jednotlivci.

Zločinů proti mezinárodnímu právu se dopouštějí lidé a nikoli abstraktní

kategorie a jen potrestáním jednotlivců, kteří se dopouštějí takových zločinů, mohou být zachována ustanovení mezinárodního práva.

Ustanovení čl. 228 Versailleské smlouvy, o nichž byla učiněna zmínka již shora, ilustrují a potvrzují tento názor v otázce individuální odpovědnosti. Zásada mezinárodního práva, která za určitých okolností chrání zástupce státu, nemůže být aplikována na činy, které jsou odsuzovány jako zločinné podle mezinárodního práva. Pachatelé těchto činů se nemohou skrývat za své úřední postavení, aby se vymkli řádnému potrestání.

Čl. 7 Statutu jasně prohlašuje:

„Úřední postavení obviněných, ať jako hlav státu nebo odpovědných úředníků ve veřejných úřadech, nebude pokládáno za skutečnost zprošťující je odpovědnosti, ani za polehčující okolnost.“

S druhé strany sama podstata Statutu záleží v tom, že jednotlivci mají mezinárodní závazky, které jsou vyšší než povinnosti, jichž zachovávání ukládá jednotlivý stát.

Ten, kdo porušuje zákony o vedení války, nesmí být beztrestný proto, že jedná podle příkazu státu, jestliže stát, když sankcionuje podobná jednání, překračuje meze své pravomoci, jež mu přísluší podle mezinárodního práva.

Jménem většiny obviněných bylo tvrzeno, že se ve své činnosti řídili Hitlerovými rozkazy a že proto nemohou nést odpovědnost za činy, když jimi plnili tyto rozkazy. Statut má v čl. 8 toto zvláštní ustanovení: „Skutečnost, že obviněný jednal na rozkaz své vlády nebo svého představeného, nezproští ho odpovědnosti, ale může být pokládána za polehčující pro výměru trestu...“

Ustanovení tohoto článku jsou v souhlasu se zákony všech národů. To, že voják vraždil nebo mučil na základě rozkazu a tím porušil mezinárodní zákony o vedení války, nikdy nebylo považováno za řádnou obhajobu proti obvinění z podobných ukrutností. Jak vyplývá z ustanovení uvedeného článku Statutu, sám rozkaz může být uplatňován jen jako polehčující okolnost při ukládání trestu. Pravým kriteriem v tomto směru, které je obsaženo v té či oné míře ve formulacích v trestním právu většiny států, není existence rozkazu, nýbrž otázka, zda bylo prakticky možné rozhodnout se podle morálky.

P R Á V N Í O D Ů V O D N Ě N Í

V E V Ě C I S P O L E Č N Ě H O P L Á N U N E B O S P I K N U T Í

Ze shora uvedeného vylíčení skutečností, které se vztahují k agresivní válce, vyplývá, že osnování a příprava války byly prováděny co nej-soustavnějším způsobem ve všech stadiích.

Osnování a příprava jsou velmi podstatné požadavky pro vedení války.

Agresivní válka je podle názoru Tribunálu zločinem s hlediska mezinárodního práva. Statut definuje tento zločin jako osnování, přípravu, podněcování a podniknutí agresivní války „anebo účast na společném plánu nebo spiknutí k provedení čehokoli z toho, co je výše uvedeno“. Žalobní spis se připojuje k této definici. Oddíl I klade obviněným za vinu společný plán nebo spiknutí. Oddíl II klade obviněným za vinu osnování a podniknutí války. Tytéž důkazy byly předloženy k zdůvodnění obvinění, které je obsaženo v obou oddílech. Budeme proto projednávat oba oddíly zároveň, protože jsou ve své podstatě stejné. Obviněným se kladou za vinu zločiny ve smyslu obou oddílů a jejich vina musí být stanovena podle každého oddílu.

„Společný plán nebo spiknutí“, který se obviněným klade za vinu v žalobním spise, zahrnuje období 25 let od utvoření nacistické strany v roce 1920 do konce války v roce 1945. Strana je definována „jako pojítka mezi obviněnými“ k provedení cílů spiknutí, t. j. zrušení Versailleské smlouvy, získání území, kterých Německo pozbylo v minulé válce, a „životního prostoru“ v Evropě, bude-li nutno, pomocí ozbrojených sil a pomocí útočné války. Uchvácení moci nacisty, používání teroru, likvidace odborů, tažení proti křesťanskému učení a církvím, pronásledování židů a militarisace mládeže, to vše jsou dobře uvážené a podniknuté kroky k provedení společného plánu. Společný plán byl vyjádřen v programu tajného znovuvybrojení, v tom, že Německo opustilo odzbrojovací konferenci, ve vystoupení Německa ze Společnosti národů, v zavedení všeobecné vojenské povinnosti a v okupaci Porýní. Konečně byla podle žalobního spisu v letech 1936—38 osnována a provedena agrese proti Rakousku a Československu a po ní došlo k osnování a k podniknutí války proti Polsku a dále proti deseti jiným zemím.

Žaloba tvrdí, že každá významná účast na činnosti nacistické strany a vlády je důkazem účasti na spiknutí, které podle své podstaty je zločinné. Pojem spiknutí není ve Statutu nijak vymezen. Spiknutí však podle názoru Tribunálu musí mít zcela přesně určený zločinný cíl. Rozhodnutí nesmí být časově příliš vzdáleno od činu. Má-li být osnování zločinem, nesmí spočívat pouze v deklaracích programu strany, v takových deklaracích, které jsou obsaženy v 25 bodech nacistické strany, prohlášených v roce 1920, nebo v politických tvrzeních, vyslovených v „Mein Kampf“ v pozdějších letech. Tribunál musí objasnit, zda existoval konkrétní plán vedení války, a určit účastníky tohoto konkrétního plánu.

Není třeba řešit otázku, zda důkazy byla zjištěna existence jediného společného spiknutí obviněných. Musíme ovšem uvážit, že nacistická strana uchvátila moc, a že potom došlo k ovládnutí nacistického státu ve všech sférách hospodářského života při projednávání pozdějších plánů vedení války. Skutečnost, že plány vedení války byly vypracovány již

dne 5. listopadu 1937 a možná též dříve, je zcela zřejmá. Potom byly takové přípravy dále prováděny v mnohých sférách a směřovaly proti míru četných zemí. Hrozba války — a je-li třeba, válka sama — byla skutečně nedílnou součástí nacistické politiky. Z důkazů však jasně vyplývá, že spíše bylo mnoho jednotlivých plánů než jediné spiknutí, které by zahrnovalo všechny tyto plány. Skutečnost, že Německo rychle šlo k absolutní diktatuře hned, jakmile nacisté uchvátili moc, a že stále šlo k válce, je nezvratně dokázána postupně páchanými agresivními akty a rozpoutanými válkami, o nichž bylo již v tomto rozsudku jednáno.

Tribunál soudí, že z důkazů je zcela jasně zjištěno, že někteří obvinění společně osnovali přípravu a podniknutí války. Není nutno zjišťovat, zda je plně dokázáno spiknutí v té míře a v té době, jak je o tom jednáno v žalobním spisu. Neustálé osnování, jehož účelem je agresivní válka, bylo nepochybně dokázáno. Skutečná situace je velmi dobře vylíčena Paulem Schmidtem, oficiálním tlumočnickem německého ministers'tva zahraničních věcí, takto:

„Všeobecné cíle nacistického vedení byly od počátku zřejmé, totiž ovládnutí evropské pevniny. Toho mělo být dosaženo především tím, že měly být přivtěleny k říši všechny německy mluvící skupiny, a za druhé územním rozšířením pod heslem „životní prostor“. Uskutečňování těchto základních cílů činilo však dojem improvisace. Ke každému kroku zřejmě docházelo vždy podle toho, jak se vyvinula nová situace; všechny však byly v souladu s právě uvedeným konečným cílem.“

Argument, že podobné společné osnování nemohlo existovat tam, kde panovala diktatura, není udržitelný. Plán, jehož plnění se zúčastnila určitá skupina osob, zůstává nadále plánem, i kdyby byl vymyšlen pouze jedním z nich, a ten, kdo se zúčastnil provádění tohoto plánu, se nemůže vyhnout odpovědnosti, dokáže-li, že jednal podle pokynu člověka, který vymyslel tento plán. Hitler sám nemohl vést agresivní válku. Potřeboval spolupráci státníků, vojenských vůdců, diplomatů a obchodníků. A když tyto osoby zahájily spolupráci s ním, ač věděly o jeho cílech, staly se účastníky plánu, který vytvořil. Nemohou být považovány za nevinné jen proto, že Hitler jich využil, věděly-li, co činily. Skutečnost, že diktátor jim přikazoval úkoly, je nezbavuje odpovědnosti za činy, které spáchaly. Poměr mezi vedoucím a pachatelem nezmenšuje odpovědnost v tomto případě o nic méně, než je tomu tak v podobných případech tyranie, dopustí-li se zločinů v zemi členové jedné organisované tlupy na rozkaz pohlavára.

Oddíl I klade však za vinu obviněným nejen spiknutí k podniknutí agresivní války, nýbrž i spiknutí k spáchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti. Statut však neurčuje spiknutí jako zvláštní zločin, nespoisí-li s aktem vedení agresivní války.

Čl. 6 Statutu má toto ustanovení: „Vedoucí, organisátoři, podněcovatelé

a spoluvinníci, kteří se zúčastnili osnování nebo provádění společného plánu nebo spiknutí k provedení některého ze zmíněných zločinů, jsou odpovědní za všechny činy všech osob při provádění takového plánu.“ Tribunál soudí, že tato slova nepřipojují k zločinům, které byly již jmenovány, žádný nový zvláštní zločin. Jejich účelem je stanovit odpovědnost jednotlivých osob, které se zúčastnily společného plánu. Tribunál proto nebude projednávat žalobu obviněných podle oddílu I, která spočívá v tom, že se zúčastnili spiklenecké činnosti k spáchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, ale bude se zabývat jen společným plánem k přípravě, k podněcování nebo k podniknutí útočné války.

V Á L E Ě N Ě Z L O Č I N Y A Z L O Č I N Y P R O T I L I D S K O S T I

Důkazy o válečných zločinech byly svým rozsahem obrovské a velmi podrobné. V rámci tohoto rozsudku není možno žádným způsobem znova je probrat nebo vypočítat množství písemných a ústních důkazů, které byly předloženy Tribunálu. Bylo zjištěno, že válečné zločiny byly páčány v tak rozsáhlém měřítku, které bylo dosud neznámé v dějinách války. Byly spáchány ve všech zemích, které byly okupovány Německem, i na širém moři a byly doprovázeny takovou krutostí a terorem, že si to je těžko představit. Nemůže být žádné pochyby o tom, že většina těchto zločinů vznikla z nacistické ideje „totální války“, která tvořila základ vedení agresivních válek, protože v této ideji „totální války“ morální normy, o něž se opíraly konvence, které se snažily válku zlidštit, nebyly považovány za účinné nebo platné. Vše se podřizuje všemocným požadavkům války. Předpisy, nařízení, ujištění a smlouvy, to vše nemá žádný význam, a když agresivní válka byla oproštěna od omezujícího vlivu mezinárodního práva, byla nacistickými vedoucími vedena nejbarbarštějším způsobem. V souhlasu s tím byly válečné zločiny páčány, když a kde to považovali za nutné führer a jeho nejbližší pomocníci k dosažení svých plánů. Ve většině případů byly výsledkem chladné a zločinné vypočítavosti.

V některých případech byly válečné zločiny záměrně osnovány dlouho napřed. V případě války se Sovětským svazem bylo vyplenění okupovaných území a kruté zacházení s civilním obyvatelstvem vypracováno do nejmenších podrobností před tím, než byl zahájen útok. Již na podzim roku 1940 byla projednávána otázka útoku proti Sovětskému svazu. Od té doby bylo stále diskutováno o metodách, kterých mělo být použito k potlačení každého odporu, který bylo možno očekávat.

Právě tak, když německá vláda plánovala v nejširších rozměrech využití obyvatelstva okupovaných zemí k otrocké práci, pohlížela na toto opatření jako na nedělitelnou součást válečného hospodářství a osnovala

a organizovala tento konkrétní válečný zločin do poslední nejmenší podrobnosti.

Jiné válečné zločiny, jako vraždy válečných zajatců, kteří uprchli z táborů a byli znovu zajati, nebo vraždy velitelů nebo zajatých letců anebo likvidace sovětských komisařů byly výsledkem přímých rozkazů, které byly dávány úřední cestou.

Proto Tribunál zamýšlí v tomto stadiu pojednat o válečných zločinech v obecných rysech a zabývat se jimi podrobněji při projednání odpovědnosti jednotlivých obviněných v souvislosti s těmito zločiny. S válečnými zajatci bylo krutě zacházeno, byli mučeni a vražděni nejen proti platným normám mezinárodního práva, nýbrž byly přítom zcela ignorovány základní požadavky lidskosti.

Týž byl úděl civilního obyvatelstva v okupovaných územích. Všechno obyvatelstvo bylo vyvezeno do Německa k otrocké robotě na obranných pracích, v průmyslu, který vyráběl zbraně, a k provádění jiných podobných úkolů, souvisejících s válečným úsilím. Z osob civilního obyvatelstva hitlerovci brali ve všech okupovaných zemích velké množství rukojmí a stříleli je podle své volné úvahy. Společenské i soukromé vlastnictví bylo soustavně pleněno a rozkrádáno, aby byly zvýšeny německé zdroje na úkor ostatní Evropy. Města, osady a vesnice byly nesmyslně ničeny a nebylo to ospravedlněno žádnou vojenskou nutností.

VRAZDY VÁLEČNÝCH ZAJATCŮ A KRUTÉ ZACHÁZENÍ S NIMI

Článek 6b Statutu vymezuje válečné zločiny těmito slovy:

„Válečné zločiny, t. j. porušení zákonů války nebo válečných zvyklostí. Mezi tato porušení patří vražda, zlé nakládání nebo deportace civilního obyvatelstva z obsazeného území nebo v něm na otrocké práce anebo pro jakýkoli jiný účel, vražda válečných zajatců nebo osob na moři nebo zlé nakládání s nimi, vraždění rukojmí, plenění veřejného nebo soukromého majetku, svévolné ničení měst a vesnic, pustošení neodůvodněné vojenskou nutností a jiné zločiny.“

Za války četní vojáci spojeneckých armád, kteří se vzdali Němcům, byli ihned zastřeleni, často v důsledku zlomyslné a vypočítavé politiky. Dne 18. října 1942 obviněný Keitel rozeslal nařízení, které potvrdil Hitler a které mělo ustanovení, že všichni členové spojeneckých jednotek zvaných „komanda“, často i ti, kdož byli oděni do vojenské uniformy, bez ohledu na to, zda byli ozbrojeni či nikoli, musí být „zlikvidováni do posledního muže“, i kdyby se snažili se vzdát. Dále bylo ustanoveno, že dostanou-li se takové jednotky spojeneckých vojsk do rukou vojenských

úřadů, když byly předtím zajaty místní policií nebo nějakým jiným způsobem, musí být ihned odevzdány SD. Tento rozkaz byl čas od času doplňován a platil po celý zbytek války, ač po vylovení spojenců v Normandii v roce 1944 bylo vydáno vysvětlení, že tento rozkaz se nevztahuje na „komanda“, zajatá přímo v pásmu válečných akcí. Podle ustanovení tohoto rozkazu byly oddíly „komanda“ spojeneckých vojsk a jiné vojenské jednotky, které jednaly samostatně, likvidovány v Norsku, ve Francii, v Československu a v Itálii. Mnozí členové „komand“ byli povražděni na místě a těm, kdož byli zavražděni později v koncentračních táborech, nebylo ani v jednom případě umožněno dovolat se nějakého soudu. Tak na př. americká vojenská misse, která byla vysazena za německými liniemi na Balkáně v lednu 1945 v počtu 12—15 mužů, kteří byli oblečeni do vojenské uniformy, byla poslána do Mauthausenu podle tohoto rozkazu. Podle přísežné písemné výpovědi Adolfa Zutteho, pobočnicka z koncentračního tábora v Mauthausenu, všichni byli zastřeleni.

V březnu 1944 velitelství pozemního vojska vydalo výnos „Střela“ (Kugel-Erlass), podle něhož všichni váleční zajatci, důstojníci i poddůstojníci, kteří uprchli, vyjma anglické a americké válečné zajatce, byli-li znova zajati, měli být předáni Sipu a SD. Sipo a SD předaly tento rozkaz svým okresním služebnám. Tito uprchlí důstojníci a poddůstojníci měli být posláni do koncentračního tábora v Mauthausenu, kde měli být zavražděni zastřelením do týlu.

V březnu 1944 bylo 50 důstojníků britského královského letectva, kteří uprchli z tábora v Saganě, kde byli jako váleční zajatci, zastřeleno na přímý Hitlerův rozkaz, když byli dopadeni. Jejich těla byla ihned spálena a urny, které obsahovaly jejich popel, byly vráceny do tábora. Obvinění tu nepopírali, že to byla zjevná vražda, která byla spáchána zřejmě proti mezinárodnímu právu.

Když spojenečtí letci musili nuceně přistát v Německu, civilní obyvatelstvo je někdy vraždilo na místě. Policie byla instruována, aby nečinila žádná opatření k zamezení těchto vražd, a ministru spravedlnosti byl dán pokyn, aby nikdo nebyl stíhán za účast na těchto vraždách.

Zacházení se sovětskými válečnými zajatci se vyznačovalo zvláštní nelidskostí. K smrti četných z nich docházelo nejen následkem jednání jednotlivých strážných nebo následkem životních podmínek v táborech, které byly nesnesitelné. K jejich smrti docházelo v důsledku soustavného plánu páchání vražd. Déle než měsíc před tím, než Německo vniklo do Sovětského svazu, připravilo OKW zvláštní plány o tom, jak je třeba zacházet se zástupci politické moci, kteří jsou v sovětských ozbrojených silách a kteří snad budou zajati. Jedno nařízení v této souvislosti spočívalo v tom, že „politická komisaři vojska nesmí být uznáváni za válečné zajatce a musí být zlikvidováni nejpozději v průchodních zajateckých táborech (Durch-

gangsgefangenenlager). Obviněný Keitel vypověděl, že německé armádě byly dány instrukce, které obsahovaly shora uvedená nařízení.

Dne 8. září 1941 byly vydány předpisy o zacházení se sovětskými válečnými zajatci ve všech táborech. Tyto předpisy byly podepsány generálem Reineckem, přednostou oddělení pro válečné zajatce při vrchním velitelství. V těchto předpisech se uvádělo toto:

„Tím pozbyl bolševický voják každý nárok na to, aby s ním bylo zacházeno jako s čestným vojákem a podle Ženevské dohody... Je tedy třeba dát rozkaz k bezohlednému a k energickému zásahu při nejmenším náznaku odporu, zvláště proti bolševickým podněcovatelům. Nepodřízení se a aktivní nebo pasivní odpor musí být *ihned* zcela likvidovány zbraní (bodlem, pažbou a střelnou zbraní)... Kdo nepoužije zbraně nebo kdo jí nepoužije dosti energicky, aby byl prosazen určitý rozkaz, stává se trestným. Na prchající válečné zajatce musí být stříleno *ihned* bez předchozího varovného vyzvání. Do vzduchu nesmí být nikdy stříleno... Použití zbraně proti sovětským válečným zajatcům se považuje zpravidla za zákonné.“

Sovětským válečným zajatcům byl odňat potřebný oděv, ranění nedostali lékařské ošetření, hladověli a v mnohých případech byli odsouzeni k smrti.

Dne 17. července 1941 gestapo vydalo rozkaz, aby byli zavražděni všichni sovětské váleční zajatci, kteří by mohli být nebezpeční nacionálnímu socialismu. Rozkaz zněl takto:

„Úkolem velitelství (velitelů bezpečnostní policie a SD) je, aby politicky prověřila všechno táborové osazenstvo a aby zařídila vybrání a další „zpracování“ (Behandlung) a) živlů, které jsou nevhodné politicky, kriminálně nebo jinak, b) oněch osob, kterých by bylo možno použít pro znovuvybudování obsazených území... Dále musí být hned od počátku snahou velitelství, aby vyhledalo mezi zajatci také spolehlivé prvky, a to bez ohledu, zda jde přitom o komunisty či nikoli, aby jich mohlo být použito ke zpravodajským účelům v táboře a bude-li to možno, později též v obsazených územích. Musí být dosaženo toho, aby byly pomocí těchto informátorů a využitím všech ostatních možností, které jsou k dispozici, mezi zajatci zjištěny poněkud všechny živly, které mají být vybrány...“

Především musí být vyhledáni: všichni význační funkcionáři státu a strany, zvláště profesionální revolucionáři... Všichni bývalí političtí komisaři v Rudé armádě, vedoucí osobnosti ústředních a středních instancí u státních úřadů..., sovětské inteligenti, všichni židé a všechny osoby, o kterých bylo zjištěno, že jsou rozvratníci nebo fanatičtí komunisté... Popravy nesmějí být prováděny v táboře ani v nejbližším okolí tábora... Za účelem „zvláštního zacházení“ (Sonderbehandlung) musí být zajatci dopraveni co možná na bývalé sovětské území“.

Písemná přísežná výpověď Warlimonta, zástupce náčelníka štábu ozbrojených sil, výpověď Ohlendorfa, býv. přednosta úřadu III hlavního úřadu říšské bezpečnosti (RSHA), a Lahoušena, velitele jednoho oddělení protivyvědčné služby (Abwehr) ozbrojených sil, ty všechny dokazují, s jakou důkladností byl tento rozkaz prováděn.

Písemná přísežná výpověď Kurta Lindowa, býv. úředníka gestapa, zní takto:

„... V táborech pro válečné zajatce na východní frontě byla menší operační komanda (Einsatzkommandos), která byla vedena příslušníky (podúředníky) tajné státní policie. Tato komanda byla přidělena velitelům tábora a jejich úkolem bylo, aby vybrala válečné zajatce, kteří přicházeli podle vydaných rozkazů v úvahu pro popravu, a hlásila je úřadu tajné policie.“

Dne 23. října 1941 velitel koncentračního tábora v Gross-Rosen zaslal Müllerovi, veliteli gestapa, seznam sovětských válečných zajatců, kteří byli den před tím popraveni.

Vylíčení všeobecných podmínek a zacházení se sovětskými válečnými zajatci během prvních osmi měsíců po tom, kdy Německo provedlo útok proti Rusku, je podáno v dopise, který zaslal obviněný Rosenberg obviněnému Keitelovi dne 28. února 1942:

„Osud sovětských válečných zajatců v Německu je naproti tomu tragedií obrovských rozměrů... Velká část z nich zemřela hladem anebo přišla o život pro nepříznivé klimatické poměry. Tisíce zahynuly také na skvrnitý tyfus...“

Ve většině případů velitelé táborů zakázali civilnímu obyvatelstvu, aby poskytovalo válečným zajatcům potraviny, a vydali je raději smrti hladem...

V mnohých případech, kdy váleční zajatci nemohli již na pochodu dále jít z hladu nebo z vyčerpání, byli před očima zděšeného civilního obyvatelstva zaštreleni a jejich mrtvolky byly ponechány na zemi.

V četných táborech nebylo vůbec pečováno o přístřeší pro válečné zajatce. Za deště a sněhu leželi pod širým nebem. Nebylo jim dokonce dáno k dispozici ani náradí, aby si mohli vyhrabat díry do země nebo jeskyně.“

V některých případech byli sovětské váleční zajatci označeni standardním znamením. Jako důkaz byl předložen rozkaz OKW ze dne 20. července 1942, který zní takto:

„Znamení se skládá z ostrého úhlu asi 45° o délce stran 1 cm, který je otevřen dolů a je vypálen na levé zadní sedací části těla... Toto znamení se dělá pomocí lancety, která je při každé jednotce. Jako barviva se použije tuše.“

Za provedení tohoto rozkazu nesly odpovědnost vojenské úřady, avšak velitel Sipa a SD jej dal na vědomí úředníkům německé policie.

Ze sovětských válečných zajatců byly činěny objekty lékařských pokusů, které byly prováděny nejkrutějším a nejnelidštějším způsobem. V červenci 1943 byly zahájeny pokusy, které souvisely s přípravou k bakteriologické válce. Sovětských válečných zajatců bylo používáno k těmto lékařským pokusům, jejichž výsledek byl ve většině případů pro ně smrtelný. V souvislosti s touto kampaní přípravy bakteriologické války byly též prováděny přípravy k rozprašování bakteriologické emulze s letadel, aby byl zničen osev a aby byl způsoben hlad. Tato opatření nikdy nebyla uskutečněna, snad proto, že došlo k rychlému zhoršení německé vojenské situace.

Důvod, který byl uváděn na obhajobu proti obvinění z vraždy a z krutého zacházení se sovětskými válečnými zajatci, tkví v tom, že SSSR nebyl účastníkem Ženevské konvence. Tento důvod je naprosto nepodložený. Dne 15. září 1941 protestoval admirál Canaris proti předpisům o zacházení se sovětskými válečnými zajatci, které podepsal generál Reinecke dne 8. září 1941. Tehdy prohlásil Canaris toto:

„Ženevská dohoda o válečných zajatcích neplatí mezi Německem a Sovětským svazem, proto platí pouze zásady obecného mezinárodního práva o zacházení s válečnými zajatci. Tyto zásady se ustálily od 18. stol. v tom smyslu, že válečné zajetí není ani pomsta ani trest, nýbrž pouze zajišťovací vazba, jejímž jediným účelem je, aby bylo válečným zajatcům zabráněno dále se zúčastnit boje. Tato zásada se ve spojení s názorem, který platí u všech vojsk, vyvinula v tom smyslu, že se přičí vojenskému názoru bezbranné zabíjet nebo jim způsobovat zranění . . . Příkazy o zacházení se sovětskými válečnými zajatci, které jsou připojeny v příloze 1, vycházejí ze zásadně jiného názoru.“

Tento protest, který správně vystihoval stav věci s hlediska práva, byl ignorován. Obviněný Keitel napsal k tomuto memorandu poznámku:

„Námítky odpovídají vojenským názorům rytířské války. Nyní jde o zničení světového názoru. Proto schvaluji tato opatření a kryji je.“

VRAŽDĚNÍ CIVILNÍHO OBYVATELSTVA A KRUTĚ ZACHÁZENÍ S NÍM

Článek 6b Statutu zní, že zlé nakládání s pokojným obyvatelstvem okupovaných území nebo na okupovaných územích, zabíjení rukojmí . . . , svévolné ničení měst a vesnic bude považováno za válečný zločin.

V základě jsou tato ustanovení jen výrazem platných zákonů o vedení války, které jsou formulovány v Haagské úmluvě v čl. 46, který zní takto:

„Cti a práv rodiny, života osob a soukromého vlastnictví, jakož i náboženského přesvědčení a bohoslužebných úkonů má být šetřeno.“

Území, která byla okupována Německem, byla spravována proti předpisům o vedení války.

Z naprosto přesvědčivých důkazů vyplývá, že existovala soustava násilí, zvěrstev a teroru. Dne 7. září 1941 vydal Hitler směrnici, která se později stala známá pod názvem „Nacht und Nebel Erlass“ (výnos „Noc a mlha“); podle tohoto výnosu osoby, které se dopustily jednání proti říši nebo proti německým vojskům v okupovaných územích, vyjma případy, kdy tyto osoby měly být zcela nepochybně odsouzeny k smrti, měly být tajně převezeny do Německa a odevzdány Sipu a SD, aby je soudily a potrestaly v Německu. Tento výnos byl podepsán obviněným Keitelem. Jakmile tyto civilní osoby byly dopraveny do Německa, nesměla být sdělena sebemenší zpráva o nich ani jejich příbuzným do země, z níž byly deportovány; ani v případech, kdy zemřely před provedením soudu, nebyla jejich rodinám podána žádná zpráva o jejich osudu. To se dělo proto, aby byly zneklidněny rodiny zatčených osob. Obviněný Keitel v průvodním dopisu ze dne 12. prosince 1941 vyložil účely, kterými se řídil Hitler při vydání tohoto výnosu takto:

„Účinného a trvalého zastrašení je možno dosáhnout jen tresty smrti nebo opatřeními, která udržují rodinné příslušníky a obyvatelstvo v nejistotě o osudu pachatele. Těmž účelu slouží převoz do Německa.“

I osoby, které byly třeba jen podezřelé tím, že se protivily nějak politickým opatřením německých okupačních úřadů, byly zatýkány a při zatýkání byly vyslýchány gestapem a SD pomocí nejohavnějších metod. Dne 12. června 1942 velitel bezpečnostní policie a SD vydal prostřednictvím Müllera, velitele gestapa, rozkaz, který sankcionoval používání metod „třetího stupně“ při výsleších v těch případech, kdy na základě přípravného vyšetřování bylo zjištěno, že vyslýcháný by mohl vypovídat o důležitých otázkách, jako na př. o podvratné činnosti, i když ne za tím účelem, aby byl vězeň donucen se doznat k vlastním trestným činům. Tento rozkaz zněl takto:

„... Zostřeného výslechu smí být použito za této podmínky proti komunistům, marxistům, příslušníkům židovské národnosti, sabotérům, teroristům, příslušníkům hnutí odporu, agentům-výsadkářům, asociálům, Polákům nebo sovětským Rusům, zdráhajícím se pracovat, nebo tulákům. Ve všech ostatních případech je třeba zásadně mého předchozího schválení... Zostření může být podle okolností případu mezi jiným toto: nej-jednodušší strava (voda a chléb), tvrdé lože, temná komora, odnětí spánku, únavné cvičení, avšak také bití holí (při více než 20 ranách holí musí být přibrán lékař).“

Politika krutého potlačení veškerého odporu proti německé okupaci nezáležela jen v surových opatřeních proti osobám, které byly podezřelé z příslušnosti k hnutí odporu, nýbrž se vztahovala též na členy jejich

rodin. Dne 19. července 1944 vydal velitel Sipa a SD v radomském okrese v Polsku rozkaz, který byl rozeslán prostřednictvím vyšších vedoucích SS a policie, o tom, že dojde-li k usmrcení Němců nebo k útokům na jejich životy nebo k pokusu diversantů o poškození důležitých objektů, je třeba zastřelit nejen pachatele, nýbrž také i všechny jejich příbuzné mužského pohlaví. Příbuzné ženského pohlaví ve věku nad 16 let měly být poslány do koncentračního tábora. V létě 1944 einsatzkommando Sipa a SD v Lucembursku uvěznila lidi v koncentračním táboře v Sachsenhausenu jen proto, že byli příbuznými zběhů a proto „se dalo očekávat, že by mohli ohrozit zájmy Německé říše, kdyby zůstali na svobodě“.

Aby Němci zabránili různým druhům nepořádku mezi civilním obyvatelstvem a aby je potírali, používali metody braní rukojmí. Rozkaz, který vydal dne 16. září 1941 obviněný Keitel, nařizoval, aby za každého usmrceného Němce bylo zbaveno života 50 nebo 100 lidí z obyvatelstva okupovaných oblastí Sovětského svazu. V rozkazu se praví toto: „Musí být vzato v úvahu, že lidský život v neklidných zemích často neznamená nic a že odstrašujícího účinku může být dosaženo jen neobyčejnou přísností.“ Přesný počet zavražděných v důsledku této politiky není znám; mnoho osob bylo zavražděno ve Francii a v jiných okupovaných krajích Západu, kdežto na Východě masové vyhlazování bylo prováděno ještě ve větších rozměrech. Kromě vraždění rukojmí byla v některých případech zničena celá města; hromadné vraždy, podobné vraždám, ke kterým došlo v Oradour sur Glane ve Francii a v Lidicích v Československu, které byly podrobně vyličený Tribunálu, byly příklady organisovaného teroru, kterého používali okupanti k potlačení a vymýcení veškerého odporu proti jejich panství.

Mezi prostředky, jimiž bylo terorizováno obyvatelstvo okupovaných zemí, požívaly nejhroznější pověsti koncentrační tábory. Tyto tábory byly po prvé organisovány v Německu, když nacistická vláda uchvátila moc. Původním jejich posláním bylo odstranit bez soudu osoby, které byly proti vládě nebo které německé úřady považovaly za nespolehlivé živly. Pomocí oddílů tajné policie bylo této metody hojně používáno a za čas se z koncentračních táborů stala místa organisovaných vražd, v nichž byly likvidovány miliony lidí.

V soustavě správy nad okupovanými územími byly koncentrační tábory nástrojem k potlačení všech opozičních živlů. Lidé, které zatklo gestapo, byli pravidelně posíláni do koncentračních táborů. Do táborů byli dopravováni ve většině případů bez sebemenší péče o ně. Mnozí umírali cestou. S těmi, kdož se dostali do táborů, bylo soustavně hrubě zacházeno. Nutili je k těžké fyzické práci, nedávali jim dostatek jídla ani oděvů; nebylo jim poskytováno místo vhodné k bydlení; režim, kterému se musili stále podřizovat, byl bezcitný a nelidský; byli obětí nálad gestapáků. Ve zprávě

úřadu pro válečné zločiny u vojenské prokuratury třetí armády USA ze dne 21. června 1945 jsou sdělovány výsledky vyšetřování podmínek v koncentračním táboře ve Flossenbumbu. Uvedeme tento výňatek:

„Koncentrační tábor ve Flossenbumbu můžeme nejlépe vylicít jako továrnu smrti. I když na první pohled hlavním posláním tábora bylo, aby využil hromadně otrocké práce, měl jiné poslání, totiž aby likvidoval lidi tím, že bude použito zvláštních metod při zacházení s vězni. Hlad a smrt z hladu, sadismus, špatný oděv, žádná lékařská péče, nemoci, bití, šibenice, zmrazování, nucené sebevraždy, střelení atd., to vše mělo význačnou úlohu při dosažení tohoto účelu. Vězňové byli napořád vražděni a úmyslné vraždy židů byly na denním pořádku; svévolně byl jim vstřikován jed a vězňové byli střeleni do týla, což bylo obvyklým zjevem. Nebylo nic podniknuto proti úporným epidemiím břišního a skvrnitého tyfu a tyto nemoci byly prostředkem k likvidaci vězňů, lidský život neznamenal v tomto táboře nic. Vražda byla normálním zjevem, zjevem tak obyčejným, že nešťastné oběti prostě vítaly smrt, nastala-li rychle.“

V některých koncentračních táborech byly zařízeny plynové komory k hromadné likvidaci vězňů a zvláštní krematoria k spalování mrtvol zavražděných. Některých táborů bylo fakticky užíváno k likvidaci židů jako jedné metody „definitivního rozřešení židovské otázky“. Většiny nežidovských vězňů bylo používáno na práce, při čemž podmínky, za nichž pracovali, byly takové, že práce se téměř rovnala smrti. Vězňové, kteří onemocněli a nebyli již s to pracovat, buď byli likvidováni v plynových komorách nebo byli posláni do zvláštních nemocnic, kde jim nebyla poskytnuta žádná lékařská péče a jejich potrava byla ještě horší než u pracujících vězňů, takže byli odsouzeni k smrti.

Vraždy civilního obyvatelstva a hrubé nakládání s ním nabyly vrcholu při zacházení s občany Sovětského svazu a Polska. Asi za 4 týdny před začátkem vpádu do SSSR byly zřízeny na základě Himmlerova rozkazu jednotky zvláštního určení Sipa a SD, které byly nazývány „Einsatzgruppen“, jejichž posláním bylo následovat německé armády do SSSR, při čemž měly bojovat proti partyzánům a proti členům skupin odporu, likvidovat židy a vedoucí komunisty, jakož i jiné skupiny obyvatelstva. Z počátku byly vytvořeny tyto 4 einsatzgruppy: Jedna z nich působila v Pobaltí, jiná ve směru na Moskvu, jiná ve směru na Kijev a poslední na jihu SSSR. Ohlendorf, býv. přednosta úřadu III. RSHA, který vedl čtvrtou skupinu, prohlásil ve své písemné výpovědi:

„Když německá armáda vstoupila do Ruska, byl jsem velitelem einsatzgruppy D v jižním sektoru a během roku, kdy jsem byl velitelem einsatzgruppy D, likvidovala tato einsatzgruppy asi 90 000 mužů, žen a dětí. Většina likvidovaných osob byli židé, byli však mezi nimi též někteří komunističtí funkcionáři.“

V rozkaze, který vydal obviněný Keitel dne 20. července 1941 na návrh obviněného Jodla, bylo uvedeno toto:

„Se zřetelem na velkou rozlohu obsazených území na Východě budou stačit síly, které jsou v těchto oblastech pro bezpečnostní účely, jen tehdy, bude-li každý odpor potrestán, a to nikoli stíháním obviněného podle zákona, nýbrž rozšířením takového teroru pomocí wehrmachtu, kterým bude možno vymýtit jakýkoli sklon k odporu mezi obyvatelstvem . . . Velitelé musí nalézt prostředky, aby byl zachován pořádek drakonickými opatřeními.“

Z důkazů vyplývá, že tento rozkaz byl nemilosrdně prováděn na území Sovětského svazu a v Polsku. Dokument, který v roce 1943 zaslal obviněnému Rosenbergovi říšský komisař pro východní území, obsahuje důležité příznačné rysy pro opatření, kterých bylo skutečně používáno. Dopis zní takto:

„Zajisté je však možné vyhnout se ukrutnostem a likvidované pohřbít. Zavřít muže, ženy a děti do stodol a zapálit je, nezdá se mi být vhodnou metodou ani tehdy, má-li být obyvatelstvo vymýceno. Tato metoda není důstojná Němců a velmi poškozují naši vážnost.“

Tribunál má k dispozici písemnou výpověď jistého Hermanna Grabeho ze dne 10. listopadu 1945, v níž líčí hromadné vraždy, jichž byl svědkem. Grabe byl vedoucím a vrchním inženýrem filiálky stavební firmy Josef Jung ze Solingenu ve Zdobunově na Ukrajině od září 1941 do ledna 1944. Nejprve popisuje útok na židovské ghetto v Rovnu takto:

„Potom byly v ghettu a kolem něho rozsvíceny mohutné elektrické obloukové lampy. SS a jednotky milice po čtyřech až šesti mužích vnikly pak do domů nebo se snažily do nich vniknout. Kde byly dveře a okna uzamčeny a kde obyvatelé domu neotvírali na klepání, SS a milice rozbila okna, vyrazila dveře tyčemi a sochory a vnikla do bytů. Obyvatelé byli vyvlékáni na ulici, ať byli oblečeni nebo leželi v postelích. Vůz za vozem se plnil, stále zněl křik žen a dětí, práskání bičů a rány z pušek.“

Dále Grabe popisuje hromadnou popravu v Dubně dne 5. října 1942 takto:

„Potom jsem slyšel krátce po sobě rány z pušek za jedním pahorkem. Lidé — muži, ženy a děti v každém stáří, kteří vystoupili z nákladních vozů, musili se na výzvu jednoho esesmana, který držel v ruce bič na koně nebo na psy, svléknout . . . Stáli tam bez křiku a pláče v rodinných skupinách pohromadě, líbali se, loučili se a čekali na pokyn jiného esesmana, který stál u jámy a který rovněž držel v ruce bič . . . Tu již esesman u jámy něco zavolal k svému kamarádovi. Ten oddělil asi 20 lidí a dal jim pokyn, aby šli na pahorek . . . Šel jsem kolem pahorku a stanul jsem před obrovským hrobem. Těsně namačkáni na sebe leželi lidé na sobě tak, že jim bylo vidět jen hlavy . . . Jáma byla již plna do tří čtvrtin. Podle mého

odhadu leželo tam již asi 1000 lidí. Tu již přicházela další skupina, sestoupila do jámy, řadila se k předešlým obětem a byla zastřelena.“

Shora uvedené zločiny proti civilnímu obyvatelstvu jsou příšerné. Z předložených důkazů vyplývá, že na Východě byly vraždy a zvěrstva páčány při nejmenším nejen za účelem potlačení resistance a odporu proti německým okupačním vojskům. V Polsku a v Sovětském svazu byly tyto zločiny částí plánu, který spočíval v záměru zbavit se veškerého místního obyvatelstva tím, že bude vyhnáno a vyhlazeno, aby bylo možno uvolněné území kolonizovat Němci. V témž smyslu psal Hitler v „Mein Kampf“. Tento plán byl zcela jasně vyložen Himmlerem v červenci 1942. Himmler tehdy napsal toto:

„Naším úkolem je nikoli germanisovat Východ ve starém smyslu, t. j. naučit lidi, kteří tam bydlí, německému jazyku a dát jim německé zákony, nýbrž pečovat o to, aby na Východě bydlili jen lidé skutečně německé, germánské krve.“

V srpnu 1942 shrnul jeden z Rosenbergových podřízených politiku ve východních územích, která byla dříve formulována Bormannem, takto:

„Slované musí pracovat na nás. Nebudeme-li je potřebovat, mohou zemřít. Povinné očkování a německá zdravotní péče je proto zbytečná. Slovanská plodnost je nežádoucí.“

V říjnu 1943 Himmler znovu prohlásil toto:

„Jak se daří Rusům a jak se daří Čechům, to je mi zcela lhostejné. Dobrou krev našeho druhu si u těchto národů vezmeme tím, že v případě nutnosti jim odebereme děti a vychováme je u nás. Zda ostatní národy žijí v blahobytu nebo zda pojdou hlady, to mne zajímá jen potud, pokud je potřebujeme jako otroky pro naši kulturu, jinak mne to vůbec nezajímá.“

Již v září 1938 byla polská inteligence určena k likvidaci; v květnu 1940 obviněný Frank napsal ve svém deníku, že „nejprve musíme využít skutečnosti, že světová pozornost je obrácena na západní frontu, k masové likvidaci tisíců Poláků, kteří jsou vedoucími představiteli polské inteligence“. Dříve bylo Frankovi nařízeno, aby „celé polské hospodářství redukoval na minimum absolutně nutné, které dostačuje k pouhé existenci. Poláci musí být otroky Velké německé světové říše“. V lednu 1940 napsal Frank do svého deníku, že „levné pracovní síly musí být v počtu statisíců vyvezeny z generálního gouvernementu. To zabrání biologickému rozmnožování polského národa. Německo provádělo tuto politiku v Polsku tak úspěšně, že koncem války byla vyvražděna třetina obyvatelstva a celá země byla zpustošena.

K témuž docházelo na okupovaných územích Sovětského svazu. Na začátku německého útoku, t. j. v červnu 1941, prohlásil Rosenberg svým spolupracovníkům toto:

„Úkol zajistit potraviny pro německý národ stojí v tomto roce bez jakýchkoli pochybností na prvním místě v seznamu požadavků Německa na Východě: jižní země a severní Kavkaz budou musít nahradit deficit v zásobování německého národa. Evakuace v širokém rozsahu se stane nepochybně nutností a je jasné, že dějiny připravily v budoucnosti Rusům velmi těžká léta.“

Tři nebo čtyři týdny později projednával Hitler s Rosenbergem, Göringem, Keitelem a s četnými jinými osobami plán na vykořisťování sovětského lidu a sovětských území: do tohoto plánu byla mimo jiné pojata evakuace krymského obyvatelstva a osídlení Krymu Němci. Podobný úděl určil Československu obviněný von Neurath v srpnu 1940; inteligence měla být „vyhnána“; bylo však navrhováno, aby ostatní obyvatelstvo nebylo vyhnáno, ani vyhlazeno, nýbrž aby bylo germanisováno, protože byl citelný nedostatek Němců, kteří by je nahradili.

Na Západě se stalo obětí německé „vysídlovací operace“ obyvatelstvo Alsaska. Mezi červencem a prosincem 1940 bylo 105 tisíc Alसानů vyhnáno z domů nebo jim bylo znemožněno, aby se do nich vrátili. Ukořisťená německá zpráva ze dne 7. srpna 1940 uváděla o Alsasku toto:

„Především je třeba se věnovat rasové otázce, a to tak, že rasově hodnotné osoby musí být vysídleny do staré říše a rasově méněcenné do Francie.“

VYPLENĚNÍ VEŘEJNÉHO * A SOUKROMÉHO VLASTNICTVÍ

Článek 49 Haagské úmluvy má ustanovení o tom, že okupační mocnosti mají právo vybírat peněžité daně v okupovaných územích, aby byly zaplacený výdaje, spojené s udržováním okupační armády, a náklady spojené se správou tohoto území. Čl. 52 Haagské úmluvy dovoluje okupačním úřadům, aby prováděly rekvisici naturálií pouze pro potřeby okupačních vojsk, a rozsah takové rekvisice musí odpovídat zdrojům země. Z těchto článků spolu s čl. 48 o vynakládání prostředků vybraných ve formě daní a spolu s čl. 53, 55 a 56 o veřejném vlastnictví zcela jasně vyplývá, že podle předpisů o vedení války je možno od hospodářství okupované země požadovat jen placení nákladů spojených s okupací této země, při čemž výše těchto nákladů nesmí přesahovat možnosti, které lze spravedlivě očekávat od hospodářství země. Článek 56 zní takto:

„Vlastnictví obcí, náboženských a dobročinných spolků, škol, kulturních a vědeckých institucí, i když patří státu, musí být považováno za soukromé vlastnictví. Úmyslné zabavení, zničení a poškození podobných zařízení,

* Tato část rozsudku se vztahuje i na vyplenění společenského a osobního vlastnictví v SSSR — pozn. překl.

historických památek, vědeckých a uměleckých děl je zakázáno a musí být stíháno.“

Z důkazů v této věci je však jasné, že území, která okupovalo Německo, byla vykořisťována ve prospěch válečného úsilí Německa, a to krutě, a že toto vykořisťování se dělo bez zřetele na možnosti místního hospodářství a bylo prostředkem předem promyšleného plánu a politiky. Fakticky to bylo soustavné plenění veřejného a soukromého vlastnictví, což je zločinem podle čl. 6b Statutu. Německá okupační politika byla naprosto jasně charakterisována v řeči, kterou pronesl obviněný Göring před různými zástupci německých okupačních úřadů:

„Pane bože! Neposlali jsme vás tam proto, abyste pečovali o blaho svěřených vám národů, ale proto, abyste z nich vymačkali vše, co je možné, aby německý národ mohl žít. To od vás očekávám. Tato věčná péče o cizince musí už konečně přestat. Mám tu zprávy, co máte dodat. Není to nic v porovnání s vašimi územími. Je mi zcela jedno, řeknete-li mi na to, že vaši lidé budou hladovět.“

Metody, kterých bylo používáno pro co možná největší vykořisťování zdrojů na okupovaných územích, byly při jejich aplikaci v různých zemích různé. V některých okupovaných zemích na Východě i na Západě bylo podobné vykořisťování zdrojů prováděno silami hospodářského aparátu, který tam existoval. Místní průmysl byl postaven pod německý dozor a rozdělení vojenského materiálu bylo přísně kontrolováno. Průmyslová odvětví, která měla význam pro německé válečné hospodářství, byla nucena pokračovat ve výrobě a většina ostatních podniků byla zavřena. Suroviny a hotové produkty byly konfiskovány stejnou mírou pro potřeby německého průmyslu. Již 19. října 1939 obviněný Göring vydal pokyn, který obsahoval podrobné směrnice o správě okupovaných území. V tomto pokynu bylo uvedeno:

„Určení hospodářských opatření v jednotlivých správních okresech je různé, podle toho, zda jde o zemi, která je politicky přičleněna k Německé říši, nebo zda jde o generální gouvernement, který pravděpodobně nebude připojen k říšskému území. Kdežto v *prvních okresech* se musíme snažit o výstavbu hospodářství, o zachování jeho produktivity a jeho zásob a o co možná rychlé a úplné začlenění do celkového německého hospodářství, musí být vyvezeny z *území generálního gouvernementu* všechny *suroviny, sběrné látky, stroje atd.*, kterých potřebuje německé válečné hospodářství. *Podniky*, které nejsou bezpodmínečně nutné pro zachování holého života obyvatelstva, musí být *převezeny do Německa*, pokud převoz nebude vyžadovat nepřiměřeně mnoho času a nebude-li proto účelnější zaměstnat obyvatelstvo německými dodávkami na místě samém.“

V důsledku tohoto pokynu byly zabaveny zemědělské produkty a suroviny, potřebné pro německé továrny, stroje, dopravní zařízení, jiné ho-

tové výrobky a dokonce i vklady v cizí měně i cizí cenné papíry a byly odeslány do Německa. Toto zabavení zdrojů se provádělo bez zřetele na hospodářské zdroje daných zemí a následkem toho vznikl hlad, inflace a vzrůstající aktivita „černého trhu“. Z počátku se německé okupační úřady snažily bojovat proti „černému trhu“, protože to byla cesta, kterou místní výrobky unikaly z německých rukou. Když se tyto pokusy nezdařily, byla zorganizována německá nákupní ústředna, aby činila nákupy pro Německo na „černém trhu“, a tak bylo uskutečněno Göringovo ujištění, že „je třeba, aby každý věděl, že bude-li někde hlad a nouze, v žádném případě to nebude v Německu“.

V mnohých okupovaných zemích Východu i Západu udržovaly úřady zdání, že platí za věci, které zabavují. Toto chytře vymyšlené zdání placení zakrývalo jen skutečnost, že výrobky, které byly posílány do Německa z těchto okupovaných zemí, platily tyto země samy pod záminkou příliš velikých okupačních nákladů nebo cestou nucených půjček ve formě „clearingového účtu“, který existoval jen nominálně.

Ve většině okupovaných zemí Východu nebylo zachovááno dokonce ani toto zdání zákonnosti; z hospodářského vykořisťování se stalo záměrné plenění. Tato politika byla zavedena především aparátem polského generálního gouvernementu. Vykořisťování surovin na Východě se týkalo hlavně zemědělských produktů a velké množství potravin bylo odesláno z generálního gouvernementu do Německa.

Důkazy o neobyčejně rozšířené úmrtnosti z hladu mezi polským obyvatelstvem generálního gouvernementu svědčí o tom, s jakou nemilosrdností a krutostí byla prováděna tato politika vykořisťování.

Okupace území Sovětského svazu je charakterisována záměrným a soustavným pleněním. Před útokem proti Sovětskému svazu byl vytvořen zvláštní hospodářský štáb „Oldenburg“, aby bylo zajištěno co nejúčinnější vykořisťování Sovětského svazu. Německé armády musily nalézt výživu na sovětském území, i „kdyby mnoho milionů lidí bylo odsouzeno k smrti hladem“.

Rozkaz OKW, který byl vydán před útokem, zní takto:

„Musí být získáno co možná největší množství potravin a nafty pro Německo — to je hlavní hospodářský účel tažení.“

Obviněný Rosenberg dne 20. června 1941 doporučil proto využít zemědělských produktů jižní části Sovětského svazu a severního Kavkazu, aby německému obyvatelstvu byly zajištěny potraviny. Prohlásil:

„Nepovažujeme se nikterak za zavázány vyživovat z těchto přebytečných území též ruský lid. Víme, že to je tvrdá nutnost, která se vymyká jakýmkoli citům.“

Když bylo okupováno sovětské území, byla tato politika uskutečněna;

ve velkých rozměrech byly zabavovány zemědělské produkty a nebyl přitom brán žádný ohled na potřeby obyvatelstva okupovaných území.

Ve všech okupovaných zemích byly zabaveny nejen suroviny a hotové produkty, nýbrž i v rozsáhlém měřítku byla zabavena umělecká díla, nábytek, textilní výrobky atd.

Dne 29. ledna 1940 byl obviněný Rosenberg jmenován Hitlerem vedoucím ústředny pro výzkum nacionálně socialistického světového názoru a výchovy a potom organizace známá pod názvem „Einsatzstab Rosenberg“ prováděla své operace ve velmi rozsáhlém měřítku. Původním jejím posláním bylo založit vědecké a výzkumné knihovny, a později se z ní stala organizace, které se používalo k uchvácení kulturních hodnot. Dne 1. března 1942 Hitler vydal ještě jedno nařízení, které zmocňovalo Rosenberga, aby dal prohledat knihovny, obytné domy a kulturní instituce a aby zabavoval materiál z těchto institucí, právě tak jako umělecké poklady, které patřily židům. Podobná nařízení byla vydána též, pokud jde o hodnoty, jejichž majitele nebylo možno přesně zjistit.

V nařízení bylo ustanovení o spolupráci vrchního velitelství branné moci a bylo v něm uvedeno, že Rosenberg má svou činnost na Západě provádět jako říšský vedoucí a na Východě jako říšský ministr.

Později Rosenbergova činnost byla rozšířena též na okupovaná území. Ve zprávě Roberta Scholze, přednosty zvláštního štábu pro výtvarné umění, bylo uvedeno toto:

„V době od března 1941 až do července 1944 bylo zvláštním štábem „Bildende Kunst“* dopraveno do říše 29 velkých transportů. Tyto transporty zahrnovaly 137 vozů se 4174 bednami uměleckých děl.“

V Scholzově zprávě je zmínka o 25 sbírkách obrazů, které obsahovaly nejcennější umělecká díla malířských sbírek, které byly ukořistěny na Západě a byly doručeny Hitlerovy jako dar. 39 svazků, které byly pořízeny einsatzstábem, obsahovalo fotografie obrazů, tkanin, nábytku, svícňů a mnohých jiných uměleckých předmětů a byla v nich označena cena i velikost vytvořené sbírky. V mnohých okupovaných zemích byly vykradeny soukromé sbírky a byly vyloupeny knihovny i soukromé domy. Byla soustavně vylupována musea, paláce a knihovny na okupovaných územích SSSR. Einsatzstab Rosenberg, zvláštní Ribbentropův prapor, říšští komisaři a zástupci vojenského velitelství rabovali kulturní a historické hodnoty, které patřily národům Sovětského svazu, a zasílali je do Německa. Takovým způsobem vyvezl komisař pro Ukrajinu všechny obrazy i umělecká díla z Kijeva a z Charkova do Východního Pruska. Vzácná vydání knih a uměleckých děl z Peterhofu, z Carského Sela a z Pavlovska byla vyvezena do Německa. V dopisu Rosenbergovi ze dne 5. října 1941 pro-

* Výtvarné umění — pozn. překl.

hlásil říšský komisař Kube, že hodnota uměleckých děl, vyvezených z Běloruska, činí miliony rublů. Rozsah drancování je patrný též z dopisu, který poslala Rosenbergova služebna von Milde-Schredenovi a v němž se uvádí, že jen za říjen 1943 bylo do říše vyvezeno asi 40 nákladních vozů naložených kulturními hodnotami.

Musíme říci několik slov o námitce, že účelem zabavení uměleckých pokladů byla jejich ochrana a uschování. Dne 1. prosince 1939 vydal Himmler jako říšský komisař pro upevnění německví nařízení adresované místním důstojníkům tajné policie v přiřčených východních územích a velitelům bezpečnostní služby v Radomi, ve Varšavě a v Lublině. Toto nařízení obsahovalo administrativní prováděcí předpisy programu pro zabavení uměleckých pokladů a jeho první článek zní takto:

„Aby bylo posíleno německví při obraně říše, zabavují se tímto všechny předměty uvedené v odst. 2 tohoto nařízení . . . Zabavují se ve prospěch Německé říše a dávají se k dispozici říšskému komisaři pro upevnění německví.“

Skutečnost, že spíše to byl úmysl, jak obohatit Německo tímto drancováním, než uchránit zabavené předměty, vyplývá ze zprávy dr. Hanse Posse, ředitele drážďanské státní obrazárny. Tato zpráva bez data zní takto:

„V Krakově a ve Varšavě jsem se obeznámil s veřejnými a soukromými sbírkami, jakož i s církevním majetkem. Potvrdilo se, že není toho příliš mnoho, čím by se mohlo obohatit vysoké německé umění (malířství a plastika), vyjma umělecká díla veliké hodnoty, jež jsou nám již v Německu známa (na př. oltář Víta Stroosze a obrazy Hanse von Kulmbach z Mariánského kostela v Krakově) . . . a mimo několik děl v Národním museu ve Varšavě.“

P O L I T I K A O T R O C K Ě P R Á C E

Podle čl. 6b Statutu „zlé nakládání nebo deportace civilního obyvatelstva z obsazeného území nebo v něm na otrocké práce nebo pro jakýkoli jiný účel“ je válečným zločinem. Zákony, které se týkají nucené práce obyvatelstva na okupovaných územích, jsou uvedeny v čl. 52 Haagské úmluvy. Tento článek zní takto:

„Naturální rekvisice a služby mohou být požadovány na obcích nebo obyvatelích pouze pro potřeby okupační armády. Musí být úměrný bohatství země a takového druhu, aby neobsahovaly pro obyvatelstvo povinnost zúčastnit se válečných úkonů proti své vlasti.“

Politika německých okupačních úřadů byla v jasném rozporu s ustanoveními této úmluvy. O této politice si můžeme učinit určitou představu z prohlášení, které Hitler učinil v řeči ze dne 9. listopadu 1941:

„Území, které nyní pro nás pracuje, obsahuje více než 250 milionů lidí, avšak území, které pro nás pracuje nepřimo, zahrnuje více než 350 milionů lidí. Pokud jde o německé území, nemůže být žádné pochyby o tom, že se nám podaří, abychom v sektoru, který máme pod svou správou, nasadili do práce veškeré obyvatelstvo až do posledního muže.“

To sice nebylo zcela provedeno, avšak německým okupačním úřadům se podařilo donutit velkou část obyvatelstva na okupovaných územích, aby pomáhala německému válečnému úsilí, a násilně deportovat nejméně 5 milionů lidí do Německa, aby pracovali v jeho průmyslu a v zemědělství.

V počátečním stadiu války byly pracovní síly na okupovaných územích pod kontrolou různých okupačních úřadů a praxe, jak bylo používáno těchto pracovních sil, byla v každé zemi různá. Ve všech okupovaných územích byla velmi brzy zavedena pracovní povinnost. Obyvatelstvo na okupovaných územích bylo nasazeno do práce ve svém bydlišti pro německé válečné hospodářství. V mnohých případech byli obyvatelé nasazeni do práce při výstavbě německých opevnění a vojenských zařízení. Podle toho, jak místní zdroje surovin a možnosti místního průmyslu přestaly vyhovovat německým požadavkům, začala se praktikovat násilná deportace do Německa. V polovině dubna 1940 byl v generálním gouvernementu vydán rozkaz o násilné deportaci pracovních sil do Německa a podobný způsob byl zaveden i v jiných východních zemích podle toho, jak byly okupovány. V dubnu 1941 popisoval Himmler, jak probíhala tato násilná deportace z Polska. V řeči před důstojníky SS vzpomněl, jak při čtyřicetistupňovém mrazu bylo třeba „odtransportovat tisíce, desetitisíce a statisíce“. Při jiné příležitosti prohlásil Himmler toto: „Zda při stavbě protitankového příkopu padne vysílením 10 000 ruských žen, mne zajímá jen potud, pokud protitankový příkop je hotov pro Německo... Musí nám být jasno, že v Německu máme 6 až 7 milionů cizinců. Žádný z nich není nebezpečný potud, pokud vždy při nejmenší maličkosti učiníme závažná opatření.“

Za prvních dvou let německé okupace Francie, Belgie, Holandska a Norska byly však činěny pokusy získat potřebné pracovní síly na základě dobrovolného náboru.

Jak úspěšný byl tento nábor, můžeme si osvětlit ze zprávy o schůzi ministerské rady pro ústřední plánování ze dne 1. března 1944. Když Kehrl, zástupce obviněného Speera, jednal o situaci ve Francii, prohlásil:

„Během této celé doby přišel do říše velký počet Francouzů na základě dobrovolného náboru.“ Obviněný Sauckel ho přerušil:

„Nejen dobrovolně, někteří byli naverbováni nuceně.“

Na to Kehrl odpověděl:

„S nuceným nábořem bylo započato tehdy, když dobrovolná výzva přestala mít dostatečné výsledky.“

Na to obviněný Sauckel odpověděl:

„Z 5 milionů zahraničních dělníků, kteří přišli do Německa, jich nepřišlo dobrovolně ani 200 000.“

A Kehrl mu na to odpověděl:

„Nechávám stranou otázku, zda přitom byl lehký nátlak. V každém případě formálně to bylo dobrovolné.“

Byly vytvořeny zvláštní výbory, aby napomáhaly verbování, a byla prováděna zvýšená propagační kampaň mezi dělníky, aby byli pohnuti k tomu, aby dobrovolně šli sloužit do Německa. K metodám této propagandy patří na př. příslib, že za každého dobrovolníka, který odjede pracovat do Německa, bude osvobozen jeden válečný zajatec. Mimo to v některých případech byly dělníkům, kteří odmítli jet do Německa, odebrány potravinové lístky, nebo byli propouštěni z práce, byly jim odnímány podpory v neza-městnanosti a bylo jim znemožněno pracovat jinde. V některých případech dělníkům a jejich rodinám, které odepřely jet do Německa, policie hrozila represáliemi. Dne 12. března 1942 byl obviněný Sauckel jmenován generálním zmocněncem pro pracovní nasazení a byl zmocněn nakládat „veškerými pracovními silami, které byly k dispozici, počítaje v to i dělníky získané v cizině a válečné zajatce.“

Obviněný Sauckel byl podřízen přímo Göringovi jako zmocněnci pro čtyřletý plán a podle Göringova výnosu ze dne 27. března byla všechna Göringova oprávnění, pokud jde o pracovní síly, přenesena na Sauckela. Podle Sauckelovy instrukce měl být nábor cizích dělníků prováděn na základě dobrovolnosti, avšak v této instrukci bylo ustanovení, že „tam však, kde v obsazených územích výzva k dobrovolníkům nepodává dostatečné výsledky, musí být za všech okolností přistoupeno k pracovní povinnosti a k nucenému náboru“. Předpisy o výkonu pracovní povinnosti v Německu byly uveřejněny ve všech okupovaných územích. Sauckel stanovil počet dělníků, kteří měli být dáni k dispozici místním úřadům, a tyto místní úřady byly instruovány, aby v případě nutnosti splnily tyto požadavky nuceným nábořem. Avšak skutečnost, že nucený nábor byl spíše pravidlem než výjimkou, potvrzuje již citované Sauckelovo prohlášení ze dne 1. března 1944.

Obviněný Sauckel často tvrdil, že s dělníky z cizích států bylo zacházeno lidsky a že podmínky, v kterých žili, byly dobré. Nechť však Sauckelovy záměry byly jakékoli a nechť si přál jakkoli, aby bylo s cizími dělníky zacházeno lidsky, z důkazů, které byly předloženy Tribunálu, vyplývá, že nábor pracovních sil se děl v mnohých případech násilnými a ostrými metodami. „K chybám a k omylům“ docházelo ve velmi rozsáhlém měřítku. Lidé byli honěni na ulicích, v biografech, dokonce i v kostelích a v noci v soukromých domech. Někdy byly domy podpalovány a rodiny byly brány jako rukojmí; to jsou akce, které byly vyličený obviněným Ro-

senbergem jako akce, které vznikly „v nejtemnějších dobách obchodu s otroky“. Metody, kterých bylo používáno při nábore pracovních sil na Ukrajině, vyplývají z rozkazu, adresovaného důstojníkům SD, který zní takto:

„Přitom nebude možno se vždy obejít bez donucovacích prostředků... Při zbourání vesnic, po př. při nutném vypálení vesnice bude všechno obyvatelstvo nuceně dáno k dispozici zmocněnci... Základně se nemají již střílet žádné děti. Omezujeme-li tudíž hořejším nařízením svá tvrdá bezpečnostně policejní opatření, stává se to jen z těchto důvodů: „Nejdůležitější je opatřit dělníky.“

Při provádění této politiky nebyl absolutně brán zřetel na zdroje a potřeby okupovaných zemí. Při zacházení s dělníky platila Sauckelova instrukce ze dne 20. dubna 1942, v níž bylo ustanovení, že „všichni tito lidé musí být tak živeni a ubytováni a musí s nimi být tak zacházeno, aby při co možná nejmenších nákladech podávali co možná největší výkon“. Z důkazů vyplývá, že dělníci, kteří byli určeni pro říši, byli posíláni do Německa v doprovodu strážce, při čemž byli často naloženi do vlaků bez patřičného vytopení, nebyla jim poskytována nutná potrava, oděv, ani lékařská pomoc. Z důkazů dále vyplývá, že zacházení s nimi v Německu bylo v četných případech kruté a ponižující. Důkazy, vztahujícími se na Kruppovy závody, je zjištěno, že dělníci byli velmi krutě trestáni. Theoreticky poskytovala DAF (Německá pracovní fronta) dělníkům mzdu, byt a stravu, dokonce jim bylo povoleno, aby posílali své úspory, dopisy a zásilky do své rodné země. Avšak omezovacími předpisy jim byla ve skutečnosti odnímána část jejich mzdy, tábory, v kterých byli umístěni, byly pověstné špatnými zdravotními podmínkami a množství stravy bylo dokonce pod minimem, které bylo nutné k tomu, aby dodávalo dělníkům sílu k práci.

Vůči Polákům, kteří pracovali v rolnických hospodářstvích v Německu, bylo zaměstnavatelům dovoleno používat tělesných trestů. Bylo jim též nařízeno, aby umisťovali dělníky co možná ve stájích a nikoli ve svých domech.

Dělníci byli stále pod dozorem gestapa a SS a jestliže se pokusili opustit práci, byli posíláni do „výchovně pracovních nebo koncentračních táborů“. Koncentračních táborů bylo používáno k zvýšení přílivu pracovních sil. Velitelům koncentračních táborů bylo nařízeno, aby přidržovali vězně k práci až do jejich fyzického vyčerpání. V posledním stadiu války byly koncentrační tábory tak produktivní v některých druzích prací, že gestapo bylo instruováno, aby zatýkalo určité kategorie dělníků, aby jich mohlo být použito takovým způsobem. Na válečné zajatce spojeneckých zemí bylo též pohlíženo jako na možný zdroj pracovních sil. Byl učiněn nátlak na poddůstojníky a byl učiněn pokus přinutit je, aby souhlasili

s tím, že budou pracovat. Ti z nich, kteří s tím nesouhlasili, byli zařazováni do kárných táborů. Mnozí váleční zajatci byli určováni na práci, která přímo souvisela s válečnými operacemi, což je porušením čl. 13 Ženevské konvence. Nutili je pracovat ve zbrojovkách, nutili je dokonce nakládat bombardéry, přenášet střelivo a kopat zákopy, velmi často za mimořádně nebezpečných podmínek. To se zvláště vztahuje na sovětské válečné zajatce. Dne 16. února 1943 na schůzi ústředního plánovacího úřadu, které se zúčastnili obvinění Sauckel a Speer, prohlásil Milch toto: „Žádali jsme o rozkaz, aby určité procento mužů v protiletadlovém dělostřelectvu tvořili obligatorně Rusové.

Je nejvýš zábavné, že Rusové musí obsluhovat děla.“

Dne 4. října 1943 prohlásil Himmler v Poznani, když mluvil o sovětských válečných zajatcích, zajatých v prvních dnech války, toto:

„Tehdy jsme ještě tak necenili masu lidí, jak je ceníme nyní jako surovinu, jako pracovní síly. Toho konečně s hlediska příštích generací není škoda, nyní toho však musíme litovat pro ztrátu pracovních sil. Zajetí zemřelí hlady a vysílením v desetitisících a v statisících.“

Všeobecnou politiku, jež tvořila základ mobilisace otrocké práce, formuloval Sauckel dne 20. dubna 1942. Privil toto:

„Účelem obrovského nového pracovního nasazení nyní je, abychom ony bohaté a mohutné pomocné prameny, kterých nám vydobylo a které nám zajistilo bojující vojsko pod vedením Adolfa Hitlera v tak úžasné velikých rozměrech, využili pro výzbroj wehrmachtu a rovněž pro výživu vlasti. Suroviny, stejně jako úrodnost získaných území a rovněž jejich lidskou pracovní sílu musíme využít dokonale a svědomitě pracovním nasazením k blahu Německa a jeho spojenců . . . Všichni váleční zajatci, kteří jsou již v Německu, jak ze západních území, tak i z východních území, musí být, pokud se tak ještě nestalo, rovněž zcela začleněni do německého zbrojního a vyživovacího hospodářství . . . Je proto nezbytně třeba zcela vyčerpát lidské rezervy, které jsou v získaných sovětských územích. Nepodaří-li se získat potřebné pracovní síly na základě dobrovolnosti, musí být neprodleně přikročeno k jejich mobilisaci, po př. k nucené pracovní povinnosti . . . Úplné nasazení všech válečných zajatců, jakož i využití obrovského počtu cizích civilních dělníků, mužů i žen, je nepochybně třeba k vyřešení mobilisace pracovního programu v této válce.“

Musíme se též zabývat politikou, která byla prováděna v Německu již v roce 1940 a podle níž všichni přestárlí, duševně nemocní a nevléčitelně nemocní [„zbyteční jedlíci“ (nutzlose Esser)] byli dodáváni do zvláštních ústavů, kde byli povražděni, a jejich příbuzným bylo sděleno, že zemřeli přirozenou smrtí. Oběťmi nebyli jen němečtí občané, nýbrž též cizí dělníci, kteří pozbyli pracovní způsobilosti a proto se stali neužiteční pro vojenskou německou mašinerii. Podle výpočtů v nemocnicích, v ozdravov-

nách a v ústavech pro duševně choré, které podléhaly pravomoci Fricka jako ministra vnitra, bylo zavražděno asi 270 000 osob. Není možno určit, kolik z nich bylo cizích dělníků.

PRONÁSLEDOVÁNÍ ŽIDŮ

Z podrobných důkazů, předložených Tribunálu, je zjištěno, že nacistická vláda pronásledovala židy. To jsou dějiny nelidskosti, která byla prováděna důsledně a soustavně v nejširších rozměrech.

Ohlendorf, který byl přednostou úřadu III hlavního úřadu říšské bezpečnosti (RSHA) od roku 1939 do roku 1943 a který velel jedné einsatzgruppě za války proti Sovětskému svazu, vylíčil ve svých výpovědích metody, jichž se používalo k vyhlazování židů. Prohlásil, že používal k postřelení obětí bojových oddílů, aby zmenšil vědomí morální odpovědnosti u svých lidí, a že 90 000 mužů, žen a dětí, kteří byli vyvražděni za jeden rok touto skupinou, byli hlavně židé.

Když svědek Bach-Zelevskij byl otázan na to, jak Ohlendorf mohl doznat vraždu 90 000 lidí, odpověděl toto:

„Jsem přesvědčen, že je-li po léta a po desetiletí hlásáno učení, že slovanská rasa je méněcenná rasa a že židé nejsou ani lidmi, pak takový výsledek je nevyhnutelný.“

Obviněný Frank pronesl závěrečné slovo k této kapitole dějin, když vypovídal u soudu takto:

„Bojovali jsme proti židovství. Bojovali jsme proti němu po léta. Dovolili jsme si výroky, a můj vlastní deník je svědkem proti mně v tomto směru, výroky, které byly strašné... Uplyne tisíc let a tato vina Německa stále ještě nebude smyta.“

Protizhidozská politika byla formulována v bodě 4 programu strany, který zní takto:

„Státním občanem může být jen ten, kdo je soukmenovcem. Soukmenovcem může být jen ten, v jehož žilách proudí německá krev, bez ohledu na vyznání. Žádný žid nemůže být proto soukmenovcem.“

V jiných bodech programu bylo konstatováno, že s židy je třeba zacházet jako s cizím živlem, že nesmí být dovoleno, aby židé obsazovali státní úřady, že je třeba vyhnat je z říše, když není možno vyživit veškeré obyvatelstvo ve státě, že je třeba zakázat jim další stěhování do Německa a že jim musí být zakázáno vydávání německých časopisů. Nacistická strana hlásala tyto doktriny po celou dobu svých dějin. V časopise „Der Stürmer“ a v jiných publikacích bylo dovoleno propagovat nenávisť proti židům a v řečech ve veřejných projevech nacistických vedoucích se nacističtí vedoucí nezakrytě židům vysmívali a vyjadřovali jim své opovržení.

Když nacisté uchvátili moc, pronásledování židů se zvětšilo. Byly uveřejněny četné zákony, které uskutečňovaly diskriminaci židů a omezovaly funkce a povolání, jež mohli židé zastávat; byla zaváděna všemožná omezení v jejich rodinném životě a v jejich občanských právech. Na podzim roku 1938 nacistická politika vůči židům dosáhla stadia, které se rovnalo úplnému vytlačení židů z německého života. Byly organizovány pogromy, za nichž byly vypalovány a ničeny synagogy; židovské podniky byly drancovány a význační židovští obchodníci byli zatýkáni. Židům byla uložena kolektivní pokuta v částce 1 miliardy marek; bylo sankcionováno zabavení židovského majetku a židé se směli pohybovat jen v určitých okresech a v určitých denních hodinách. Ghetta byla vytvářena v neobyčejně širokém měřítku a na rozkaz bezpečnostní policie byli židé nuceni nosit na prsou a na zádech žlutou hvězdu.

Žaloba tvrdila, že některé stránky této protižidovské politiky souvisely s plány agresivní války. Krutá opatření, která byla učiněna proti židům v listopadu 1938, byla prováděna pod záminkou odplaty za zavraždění jednoho úředníka německého velvyslanectví v Paříži. Avšak o okupaci Rakouska a Československa bylo rozhodnuto rok před tím. Byla uložena pokuta v částce 1 miliardy marek a byl vydán rozkaz o konfiskaci židovského majetku; k tomu došlo v době, kdy německé náklady na vojenské potřeby způsobily těžké postavení německé státní pokladně a kdy bylo navrhováno, aby tyto náklady byly sníženy. Nejen to, tyto kroky byly podniknuty se schválením obviněného Göringa, který byl odpovědný za provedení podobných hospodářských opatření a který byl horlivým zastáncem rozšířeného programu znovuvyzbrojení bez ohledu na finanční potíže.

Dále se uvádí, že souvislost mezi protižidovskou politikou se také neomezovala jen na hospodářské otázky. Oběžník německého ministerstva zahraničních věcí ze dne 25. ledna 1939 v článku pod titulem „Židovská otázka jako faktor německé zahraniční politiky v roce 1938“ popisuje novou fázi v nacistické protižidovské politice tímto způsobem:

„Není ovšem žádnou náhodou, že osudný rok 1938 zároveň s uskutečněním velkoněmecké myšlenky přiblížil řešení židovské otázky. Vždyť židovská politika byla podmínkou i důsledkem událostí z roku 1938. Více snad než moc politického soupeření bývalých nepřátelských spojeneckých mocností ze světové války ohromilo sílu a vůli německého lidu k odporu pronikání židovského vlivu a rozvratného židovského ducha v politice, v hospodářství a v kultuře.

Léčení této nemoci na těle národa bylo proto jednou z nejdůležitějších podmínek pro vypětí sil, které si v roce 1938 vynutilo proti vůli celého světa sjednocení Velkoněmecké říše.“

Nacistické pronásledování židů v Německu před válkou, i když bylo

kruté a nemilosrdné, nelze však nikterak srovnat s politikou, která byla prováděna za války v okupovaných územích. Původně byla tato politika shodná s politikou, která existovala i v Německu. Všichni židé musili být zaregistrováni, musili žít v ghettu, musili nosit žlutou hvězdu a bylo jich používáno k otrocké práci. V létě 1941 bylo však zahájeno vypracování plánů k „definitivnímu vyřešení“ židovské otázky v Evropě. Toto „definitivní vyřešení“ znamenalo vyhlazení všech židů, které podle Hitlerových pohrůžek na začátku roku 1939 mělo být jedním z následků rozpoutání války. Za účelem provedení této politiky bylo vytvořeno zvláštní oddělení gestapa, v jehož čele byl Adolf Eichmann, přednosta oddělení B IV.

Plán likvidace židů byl vypracován brzy po útoku proti Sovětskému svazu. Einsatzgruppeny, bezpečnostní policie a SD, které byly vytvořeny proto, aby byl zlomen odpor obyvatelstva v týlu německých vojsk na Východě, dostaly za úkol likvidovat židy v těchto oblastech. Jak výkonné byly einsatzgruppeny, je patrné z toho, že v únoru 1942 Heydrich byl s to podat zprávu, že Estonsko bylo již očištěno od židů a že v Rize počet židů byl snižen z 29 500 na 2500 osob. Einsatzgruppeny, které operovaly v pobaltských zemích, vyvraždily za 3 měsíce přes 135 000 židů.

Tyto zvláštní oddíly nevyvíjely svou činnost nezávisle na německých ozbrojených silách. Jsou jasné důkazy, že velitelé einsatzgruppen spolupracovali s veliteli armád. V jednom případě byly vzájemné vztahy mezi einsatzgruppenami a vojenskými úřady líčeny jako „velmi těsné, téměř srdečné“. V jiném případě úspěšný průběh operací einsatzkommanda byl připisován tomu, že vojenské „úřady“ „měly pochopení pro provádění operací“. Jednotky bezpečnostní policie a SD na okupovaných východních územích, které byly pod civilní správou, dostaly analogický úkol. Promyšlená a soustavná povaha pronásledování židů je nejlépe ilustrována referátem brigádního generála SS Stroopa, kterému byla uložena odpovědnost za zničení ghetta ve Varšavě, ke kterému skutečně došlo v roce 1943. Tato zpráva byla předložena Tribunálu jako důkaz i s fotografiemi a na její první straně byl nadpis „Židovské ghetto ve Varšavě již neexistuje“. Tento svazek obsahuje četné zprávy, které zaslal Stroop vyššímu veliteli SS a policie na Východě. V dubnu a květnu roku 1943 Stroop v jedné zprávě napsal toto:

„Odpor židů a banditů mohl být zlomen jen energickým neúnavným nasazením úderných oddílů ve dne v noci. Dne 23. dubna 1943 vydal proto říšský vedoucí SS rozkaz, aby bylo co nejtvrději a zcela bezohledně provedeno vyčištění ghetta. Rozhodl jsem se úplně zničit a spálit židovskou obytnou čtvrt bez ohledu na zbrojní podniky. Soustavně byl jeden podnik po druhém vyklizen a potom byl zničen ohněm. Téměř vždy vylézali pak židé ze svých úkrytů. Nebylo řídkým zjevem, že židé se tak dlouho

zdržovali v hořících domech, až raději pro žár... vyskákali s pater... Se zlámanými údy pokoušeli se pak přelézt přes ulici do bloků domů, které ještě nebyly v plamenech... Také pobyt v kanálech po prvních osmi dnech nebyl již nijak příjemný. Často bylo možno na ulici slyšet hlasy z kanálů... Slzotvorné bomby byly shozeny do vstupních kanálových otvorů a následek toho byl, ... že bylo možno dostat židy z kanálů. Nesčíslní židé byli vyřizeni v kanálech a v bunkrech tím, že byli vyhozeni do povětří. Čím déle trval odpor, tím tvrdšími se stávali muži zbraní SS, policie a wehrmachtu, ... kteří vzorně plnili své povinnosti...“

Stroop píše ve své zprávě, že v důsledku jeho opatření bylo ve Varšavě likvidováno 56 065 osob. K tomu musíme ještě připočíst osoby, které byly zavražděny za výbuchů, při požárech, atd. a jejichž množství není možno zjistit.

Hrozné důkazy o masových vraždách židů byly Tribunálu předloženy rovněž předvedením filmu, z něhož bylo vidět společné hroby stovek obětí, které byly později objeveny spojenci. Všechna tato zvěrstva byla vlastní politice, která byla zahájena v roce 1941, a není nic divného na tom, že podle výpovědí se několik málo německých úředníků marně snažilo protestovat proti zvěrským metodám vraždění. Avšak metody, kterých bylo používáno, nikdy nebyly shodné. Řež v Rovnu a v Dubnu, již popisoval německý inženýr Grabe, byla jednou metodou, soustavné vyhlazování židů v koncentračních táborech bylo jinou částí „definitivního rozřešení problému“, který došel svého výrazu v tom, že z celé Evropy okupované Němci byli židé nahnáni do koncentračních táborů. Jejich fyzický stav rozhodoval o jejich životě a smrti. Všech práce schopných lidí bylo používáno k otrocké práci v koncentračních táborech. Všichni nezpůsobilí k práci byli vyhlazováni v plynových komorách a pak byly jejich mrtvoly spáleny. K tomuto účelu byly zvlášť určeny některé koncentrační tábory, jako na př. Treblinky a Osvětim.

Ve věci Osvětimi vyslechl Tribunál výpovědi Hessa, který byl od 1. května 1940 do 1. prosince 1943 velitelem tábora. Prohlásil, že pouze v táboru v Osvětimi bylo v této době likvidováno 2 500 000 lidí a že mimo to nemocemi a hladem zahynulo 500 000 lidí.

Hess vyprávěl před soudem o tom, jakým způsobem byli vybíráni lidé, kteří měli být likvidováni, těmito slovy:

„V Osvětimi působili dva lékaři SS, aby prohlíželi docházející transporty vězňů. Vězňové musili projít před jedním lékařem, který při tom, jak před ním procházeli, rozhodoval o jejich způsobilosti k práci. Ti, kteří se hodili k práci, byli posláni do tábora. Ostatní byli ihned posláni do likvidačních táborů.“

Děti v útlém věku byly bez rozdílu likvidovány, protože vzhledem k své-

mu mládí byly nezpůsobilé pracovat. Jiné zlepšení, které jsme učinili proti Treblinkám, bylo, že v Treblinkách oběti téměř vždy věděly, že mají být likvidovány, kdežto v Osvětimi jsme se snažili, abychom oběti oklamali, takže se domnívaly, že budou musit být odšiveny. Přirozeně často také poznaly naše pravé úmysly a měli jsme proto někdy povstání a potíže. Velmi často chtěly ženy ukrýt své děti pod šaty, avšak když jsme je našli, byly děti přirozeně poslány k likvidaci.“ Proces vraždění popisuje takto:

„Zahubení lidí v komoře smrti trvalo obvykle 3 až 15 minut podle klimatických poměrů. Věděli jsme, kdy lidé byli mrtvi, protože přestali křičet. Čekali jsme obvykle půl hodiny, než jsme otevřeli dveře a odstranili mrtvolu. Když byly mrtvolu odklizeny, odebrala naše zvláštní komanda mrtvolám prsteny a vytáhla jim zlato ze zubů.“

Bití, hlad, mučení a vraždy byly na denním pořádku. S vězni byly konány příšerné pokusy. V srpnu 1942 byly v Dachau oběti ponořeny do studené vody a byly tam ponechány tak dlouho, dokud se teplota jejich těla nesnížila na 28° C, a potom oběti ihned umíraly.

Ostatní experimenty záležely ve zkouškách, jimiž měly být zjištěny podmínky ve velkých výškách, kdy oběti byly umístěny v komorách o nižším tlaku, zkoušky, které měly zjistit, jak dlouho může lidská bytost žít v ledové vodě, zkoušky s otrávenými střelami, zkoušky s nakažlivými nemocemi, zkoušky se sterilisací mužů a žen röntgenovými paprsky a použitím jiných metod. Byly předloženy důkazy o osudech vězňů před jejich likvidací i po ní.

Svědci vypověděli, že ženám před tím, než byly zavražděny, byly ostříhány vlasy a tyto vlasy byly posílány do Německa, kde jich bylo používáno k výrobě matrací. Vězňům byly také odnímány oděv, peníze a cenné věci a byly posílány příslušným úřadům za účelem dalšího rozdělení. Když byly oběti ubity, byly mrtvolám odnímány zlaté zuby a plomby, které byly posílány do Říšské banky. Po kremaci mrtvol bylo popela užíváno jako hnojiva a v některých případech byly činěny pokusy použít tuk z těl obětí k výrobě mýdla určeného k prodeji. Po Evropě jezdily zvlášť vytvořené skupiny osob, které pátraly po židech za účelem t. zv. „definitivního vyřešení“ otázky. Do některých satelitních zemí, jako bylo Maďarsko a Bulharsko, byly vyslány německé misse, které měly organisovat za shora uvedeným účelem odeslání židů do táborů smrti do Německa po moři. Je známo, že koncem roku 1944 bylo 400 000 židů z Maďarska ubito v Osvětimi. Jsou výpovědi o evakuaci 110 000 židů z Rumunska za účelem likvidace. Adolf Eichmann, kterému Hitler svěřil provedení tohoto programu, vypočítal, že v důsledku této politiky bylo vyvražděno 6 milionů židů, z nichž 4 miliony byly zavražděny v místech pro vyhlazení lidí.

P R Á V N Í O D Ů V O D N Ě N Í
T Ý K A J Í C Í S E O D D Í L U O V Á L E Č N Ý C H Z L O Č I N E C H
A Z L O Č I N E C H P R O T I L I D S K O S T I

Článek 6 Statutu zní:

„b) válečné zločiny; to jest porušení zákonů války nebo válečných zvyklostí. Mezi tato porušení patří vražda, zlé nakládání nebo deportace civilního obyvatelstva z obsazeného území nebo v něm na otrocké práce nebo pro jakýkoli jiný účel, vražda válečných zajatců nebo osob na moři nebo zlé nakládání s nimi, vraždění rukojmí, plenění veřejného nebo soukromého majetku, svévolné ničení měst a vesnic, pustošení neodůvodněné vojenskou nutností a jiné zločiny,

c) zločiny proti lidskosti; to jest vražda, vyhlazování, zotročování, deportace nebo jiné ukrutnosti, spáchané proti civilnímu obyvatelstvu před válkou nebo za války, nebo pronásledování z příčin politických, rasových či náboženských při páchání kteréhokoli zločinu spadajícího pod pravomoc Tribunálu nebo ve spojení s takovým zločinem bez ohledu na to, zda bylo porušeno místní právo země, kde zločiny byly spáchány.“

Jak již bylo uvedeno, Statut neoznačuje každé spiknutí za zvláštní zločin, vyjma spiknutí uvedené v čl. 6a a týkající se zločinů proti míru.

Tribunál je nepochybně vázán těmito vymezeními, které podává Statut, jak pokud jde o válečné zločiny, tak i pokud jde o zločiny proti lidskosti. Pokud se však týká válečných zločinů, jak již bylo uvedeno, zločiny vymezené v čl. 6b Statutu byly již uznávány za válečné zločiny mezinárodním právem. Bylo o nich ustanovení v čl. 46, 50, 52 a 56 Haagské úmluvy z roku 1907 a v čl. 2, 3, 4, 46 a 51 Ženevské konvence z roku 1929. Skutečnost, že porušení těchto norem bylo zločinem, za nějž jednotlivé osoby měly být trestány, je příliš dobře známá, než aby bylo možno o tom aspoň na chvíli pochybovat.

Bylo tvrzeno, že tu není možno aplikovat Haagskou úmluvu vzhledem ke klausuli o účinnosti, obsažené v čl. 2 Haagské úmluvy z roku 1907. Tento článek má toto ustanovení:

„Ustanovení řádu o zákonech a obyčejích vedení války uvedená v čl. 1 této úmluvy mají platnost pouze mezi smluvními mocnostmi a pouze tenkrát, jsou-li všechny válečné mocnosti smluvními stranami.“

Některé bojující strany v minulé válce nebyly účastníky této úmluvy. Podle názoru Tribunálu není třeba řešit tuto otázku. Předpisy o vedení pozemní války, které jsou formulovány v úmluvě, byly nepochybně krokem vpřed proti mezinárodnímu právu, které existovalo v době jejího schválení. Avšak úmluva přímo stanoví, že to byl pokus „revidovat obecné zákony a obyčeje války“, které tedy úmluva uznala za platné. Avšak v roce 1939 byla tato ustanovení uvedená v úmluvě uznána všemi civilisovanými

národy a bylo na ně hleděno jako na výraz zákonů a zvyklostí ve vedení války, na něž se odvolává čl. 6b Statutu.

Bylo také tvrzeno, že Německo již nebylo vázáno předpisy o vedení pozemní války na mnohých územích, okupovaných za války, protože Německo si zcela podrobilo tyto země a včlenilo je do Německé říše; tato okolnost prý poskytla Německu právo jednat proti těmto okupovaným zemím tak, jako kdyby byly částí Německa. Podle názoru Tribunálu není třeba v této věci řešit otázku, zda lze tuto „doktrinu podrobení“, nechť závisí jakkoli na vojenském dobytí, aplikovat na případy, kdy k podrobení dojde v důsledku agresivní války. Tato doktrina nebyla nikdy považována za použitelnou, dokud existovala polní armáda, která se snažila vrátit okupovanou zemi jejímu pravému držiteli, a proto není možno v této věci aplikovat tuto doktrinu na žádné území, které bylo okupováno po 1. září 1939. Pokud jde o válečné zločiny, které byly spáchány v Čechách a na Moravě, stačí k tomu prohlásit, že tato území nebyla nikdy připojena k říši, že však nad nimi byl pouze zřízen protektorát.

Pokud jde o zločiny proti lidskosti, nejsou žádné pochybnosti o tom, že političtí odpůrci byli usmrcováni v Německu před válkou a že mnozí z nich byli vězněni v koncentračních táborech za strašných podmínek pod vládou teroru. Politika teroru byla nepochybně prováděna v širokém měřítku a v mnohých případech byla organisovaná a soustavná. Před válkou zahájenou v roce 1939 byla nejukrutnějším způsobem prováděna v Německu politika pronásledování, potlačení a vyvraždění všech osob civilního obyvatelstva, o nichž bylo možno předpokládat, že se staví nepřátelsky proti vládě. Nepochybně zjištěnou skutečností je též pronásledování židů v téže době. Činy, které se kladou obviněným za vinu v době před zahájením války, mohou být považovány za zločiny proti lidskosti jen tehdy, byly-li spáchány při provádění některého zločinu, který spadá pod pravomoc Tribunálu nebo v souvislosti s ním. Tribunál soudí, že nebylo dosti přesvědčivě dokázáno, že tyto činy byly spáchány proto, aby byl proveden takový zločin nebo při jeho spáchání, nechť byly mnohé z těchto zločinů jakkoli hnusné a strašné. Proto Tribunál nemůže všeobecně prohlásit, že činy, které byly spáchány před rokem 1939, jsou zločiny proti lidskosti v tom smyslu, jak jsou vymezeny Statutem.

Avšak od samého počátku války v roce 1939 byly válečné zločiny, které byly též zločiny proti lidskosti, páchany v širokém měřítku a ač nelidské činy, které jsou obviněným v žalobním spisu kladeny za vinu a které byly spáchány po zahájení války, netvoří válečné zločiny, všechny byly spáchány za účelem útočné války nebo v souvislosti s ní, a proto jsou zločiny proti lidskosti.

Článek 9 Statutu má toto ustanovení:

„Při hlavním líčení s kterýmkoli jednotlivým členem nějaké skupiny nebo organizace může Tribunál prohlásit (v souvislosti s kterýmkoli činem, pro který jednatel může být odsouzen), že skupina nebo organizace, jejímž členem byl tento jednatel, byla organizační zločinnou.

Po přijetí žaloby oznámí Tribunál způsobem, který uzná vhodným, že žaloba zamýšlí požádat Tribunál, aby učinil takové prohlášení; každý člen organizace bude pak oprávněn požádat Tribunál, aby mu poskytl slyšení o otázce, zda organizace měla zločinnou povahu. Tribunál bude oprávněn žádosti vyhovět nebo ji zamítnout. Vyhoví-li žádosti, může Tribunál naříditi, jakým způsobem budou žadatelé zastoupeni a slyšeni.“

Z čl. 10 Statutu vyplývá, že rozhodnutí, jímž byla obviněná organizace prohlášena za zločinnou, je konečné a tato zločinná povaha nemůže být brána v pochybnost v žádném dalším procesu s jednotlivými členy organizační.

Článek 10 zní takto:

„Byla-li skupina nebo organizace Tribunálem prohlášena za zločinnou, má příslušný státní orgán každého Signatáře právo stíhat jednotlivce pro členství v ní před státními, vojenskými nebo okupačními soudy. V každém takovém případě je pokládána zločinná povaha skupiny nebo organizace za prokázanou a nemůže být brána v pochybnost.“

Následky, jež má skutečnost, že Tribunál prohlásil organizační za zločinnou, zcela jasně vyplývají ze zákona Kontrolní rady pro Německo ze dne 20. prosince 1945, č. 10, který má toto ustanovení:

„Trestným činem je každé jednání . . .

d) Členství v určitých kategoriích zločinných skupin nebo organizační, jež byly prohlášeny za zločinné Mezinárodním vojenským tribunálem.

. . . 3. Každá osoba, která byla uznána vinnou z některého shora uvedeného zločinu, může být při odsouzení potrestána takovým způsobem, který Tribunál uzná za spravedlivý. Toto potrestání může záležet v jednom nebo v několika z těchto způsobů . . .

a) Trest smrti . . .

b) Doživotní uvěznění nebo uvěznění dočasné s těžkými pracemi nebo bez těžkých prací.

c) Peněžitý trest nebo uvěznění s těžkými pracemi nebo bez těžkých prací místo tohoto peněžitého trestu.

d) Propadnutí jmění.

e) Restituce nezákonně odňatého majetku.

f) Ztráta některých nebo všech občanských práv.“

Proto člen organizace, kterou Tribunál prohlásí za zločinnou, může být později odsouzen za zločin proto, že byl členem této organizace, a potrestán za tento zločin smrtí. To neznamena, že mezinárodní nebo vojenské soudy, které budou soudit tyto osoby, nebudou aplikovat příslušné právní normy. Je to nové řízení, které předpokládá dalekošáhle následky. Jeho aplikace, nebudou-li učiněna patřičná opatření, mohou vést k velké nespravedlnosti.

Musíme zdůraznit, že čl. 9 obsahuje slova „Tribunál může prohlásit“. Tribunál je tedy oprávněn podle své volné úvahy rozhodnout otázku, zda prohlásí určitou organizaci za zločinnou. Avšak toto právo rozhodovat podle své volné úvahy spočívá na právních normách a nedovoluje uchýlovat se k svévolnému postupu; musí být aplikováno v souladu s přesně stanovenými právními zásadami, z nichž nejdůležitější spočívá v tom, že zločinné zavinění je individuální a že je třeba se vyhnout hromadným trestům. Má-li Tribunál za to, že trestné zavinění některé organizace nebo skupiny bylo dokázáno, musí ji bez váhání prohlásit za zločinnou bez obav, že theorie „zločinnosti skupiny“ je novou a že může být nespravedlivě aplikována v pozdějších soudních procesech. S druhé strany Tribunál musí vynést rozhodnutí o zločinné povaze pokud možná tak, aby nebyly potrestány nevinné osoby.

Zločinná organizace je analogická zločinnému spiknutí v tom, že jak organizace, tak spiknutí předpokládají spolupráci v uskutečnění zločinů. Musí existovat skupina, která je spojena a organizována k uskutečnění společného účelu. Tato skupina musí být vytvořena nebo jí musí být využito při páčání zločinů ve smyslu Statutu. Protože rozhodnutí o organizaci nebo skupině určuje, jak již bylo uvedeno, zločinnost členů této organizace, musí toto rozhodnutí vyloučit osoby, jimž nebyly známy zločinné cíle nebo činy organizací, a osoby, které byly povolány do této organizace státními orgány, vyjma případy, kdy tyto osoby se osobně zúčastnily páčání činů, prohlášených za zločinné podle čl. 6 Statutu jako členové této organizace. Formální členství sem nespadá.

Protože rozhodnutí o zločinné povaze, které činí Tribunál, bude použito před jinými soudy v procesech proti jednotlivým osobám pro jejich členství v organizacích, které byly prohlášeny za zločinné, považuje Tribunál za vhodné, aby doporučil toto:

1. Klasifikace zločinů, sankce a tresty musí být pokud možná stejné ve všech čtyřech okupačních pásmech Německa. Hlavním cílem musí být, pokud možná, zachovávat jednotnost při projednávání věcí. To ovšem neznamena, že soudům musí být odňato právo rozhodovat podle své volné úvahy, avšak toto právo jednat podle volné úvahy musí být omezeno rámcem, který odpovídá charakteru zločinu.

2. Zákon č. 10, na který jsme se již odvolali, ponechává rozhodnutí

otázky trestu zcela volné úvaze soudu, který projednává věc, a tento soud má dokonce právo vynést trest smrti.

Avšak denacifikační zákon ze dne 5. března 1946, který byl vydán pro Bavorsko, Velké Hesensko a Vírtenbersko-Bádensko, má ustanovení o určitém trestu pro každý druh trestných činů. Tribunál doporučuje, aby v žádném případě trest podle zákona č. 10 proti kterémukoli členu skupiny nebo organizace, kterou Tribunál prohlásil za zločinnou, nepřevyšoval tresty, stanovené v denacifikačním zákoně. Nikdo nesmí být trestán podle obou zákonů.

3. Tribunál doporučuje Kontrolní radě, aby novelisovala zákon č. 10, aby byl omezen trest, který může být vynesena za členství ve zločinné skupině nebo organizaci, a to tak, aby tento trest nepřevyšoval trest, který je předepsán v denacifikačním zákoně.

V žalobním spisu se navrhuje, aby Tribunál prohlásil za zločinné tyto organizace: sbor politických vedoucích nacistické strany, gestapo, SD, SS, SA, říšskou vládu, hlavní štáb a vrchní velitelství německé branné moci.

S B O R P O L I T I C K Ý C H V E D O U C Í C H N A C I S T I C K Ě S T R A N Y

S T R U K T U R A A J E D N O T L I V Ě S L O Ž K Y

Sbor politických vedoucích nacistické strany je uváděn v žalobním spisu jako skupina nebo organizace, která má být prohlášena za zločinnou. Sbor politických vedoucích nacistické strany ve skutečnosti tvořil oficiální organizaci nacistické strany a v jeho čele byl Hitler jako führer. Sbor politických vedoucích nacistické strany ve skutečnosti řídil přednosta kanceláře strany (Hess a potom Bormann) pomocí říšského vedení (Reichsleitung), které se skládalo z říšských vedoucích (Reichsleiter), z vedoucích úředních organizací, jakož i z vedoucích různých hlavních oddělení a úřadů, které byly přiřčeny k říšskému vedení. Přednostovi kanceláře strany byli podřízeni gauleiteri, kteří vykonávali územní pravomoc nad hlavními správními jednotkami strany, totiž župami.

Gauleiteri měli ke své pomoci župní vedení (Gauleitung), které svou strukturou a povahou své činnosti odpovídalo říšskému vedení. Pod gauleitery ve stranické hierarchii stáli kreisleiteri, kteří vykonávali územní pravomoc nad kraji (Kreis), které se obyčejně skládaly z jednoho okresu. Jim pomáhalo krajské vedení (Kreisleitung). Kreisleiteri byli na nejnižším stupni stranické hierarchie a byli zaměstnanci strany, kteří byli za to placeni. Přímo pod kreisleitery byli ortsgruppenleiteri, potom zellenleiteri a konečně blockleiteri.

Směrnice a instrukce vycházely od říšského vedení. Úkolem gauleiterů

bylo interpretovat tyto směrnice a postoupit je podřízeným instancím. Kreisleiteri měli do určité míry jistou volnost ve výkladu těchto směrnic, avšak ortsguppenleiteri neměli tuto volnost a jednali podle určitých instrukcí. Instrukce byly zasílány písemně jen pro ortsguppenleitery. Blockleiteri a zellenleiteri dostávali obyčejně instrukce ústně. Všechny hodnosti sboru politických vedoucích byly dobrovolné.

Dne 28. února 1946 žaloba vyloučila ze svého návrhu žádost, aby byli prohlášeni vinnými všichni spolupracovníci aparátu ortsguppenleiterů a všichni pomocníci zellenleiterů a blockleiterů. Výrok, jímž má soud podle žaloby prohlásit za vinné sbor politických vedoucích nacistické strany, má tedy zahrnovat führera, reichsleitery, gauleitery a spolupracovníky jejich aparátu, kreisleitery a spolupracovníky jejich aparátu, ortsguppenleitery, zellenleitery a blockleitery, tedy skupinu v celkovém počtu nejméně 600 000 osob.

CÍLE A CHARAKTER ČINNOSTI

Hlavním cílem sboru politických vedoucích byla hned od počátku pomoc nacistům, aby získali kontrolu nad německým státem, a potom, po 30. lednu 1933, aby si tuto kontrolu udrželi. Mechanismu sboru politických vedoucích bylo používáno k rozšiřování nacistické propagandy a k pečlivé kontrole politických nálad německého lidu. V této činnosti zvláště důležitou úlohu měly nejnižší složky politických vedoucích. Příručka strany instruovala blockleitery, aby oznamovali ortsguppenleiterům všechny osoby, které rozšiřují škodlivé pověsti nebo které kritisují režim. Ortsgruppenleiteri na základě informací, které dostávali od blockleiterů a od zellenleiterů, vedli kartotéku o všech obyvatelích v rámci místní skupiny (Ortsgruppe), kterážto kartotéka obsahovala data, která mohla tvořit podklad pro úsudek o jejich politické spolehlivosti. Sbor politických vedoucích byl zvláště aktivní za plebiscitů. Všichni členové sboru politických vedoucích vyvíjeli velmi aktivní činnost, aby zajistili hlasování a co nejvyšší procento hlasů „pro“. Ortsgruppenleiteri a političtí vedoucí vyšších hodností spolupracovali často s gestapem a s SD, aby byly zjištěny osoby, které se nezúčastnily hlasování nebo které hlasovaly „proti“, jakož i aby bylo proti nim příslušně zakročeno, při čemž byly tyto osoby dokonce zatýkány a vězněny v koncentračních táborech.

ZLOČINNÁ ČINNOST

Ty činy, které souvisely pouze s konsolidací kontroly nacistické strany, nejsou zločinné s hlediska spiknutí k vedení agresivní války, které bylo již vyloženo shora. Sboru politických vedoucích bylo však též používáno

k analogickým činům v Rakousku a v těch částech Československa, Litvy, Polska, Francie, Belgie, Lucemburska a Jugoslavie, které byly včleněny do říše a do župy nacistické strany. Na těchto územích bylo mechanismu sboru politických vedoucích používáno ke germanisaci obyvatelstva pomocí likvidace místních obyčejů a zjištěním i zatčením osob, které se vzpíraly německé okupaci. To bylo zločinem podle čl. 6b Statutu, pokud jde o území, na nichž platily Haagské úmluvy pro vedení pozemní války, a zločinem podle čl. 6c Statutu, pokud jde o ostatní území.

Sbor politických vedoucích měl svou úlohu při pronásledování židů. Zúčastnili se opatření, týkajících se hospodářské a politické diskriminace židů, která byla provedena brzy po příchodu nacistů k moci. Gestapo a SD dostaly instrukce, aby koordinovaly s gauleitery a s kreisleitery akce za pogromů ve dnech 9. a 10. listopadu 1938. Sboru politických vedoucích bylo také používáno k tomu, aby bylo zabráněno reakci německého veřejného mínění proti opatřením, která byla učiněna proti židům na Východě.

Dne 9. října 1942 byl všem gauleiterům a kreisleiterům rozeslán důvěrný informační oběžník s názvem „Přípravná opatření ke konečnému rozřešení židovské otázky v Evropě. Pověsti o poměrech, v nichž žijí židé na Východě“. V tomto oběžníku bylo uvedeno, že vojáci, kteří se vraceli z Východu, rozšiřují pověsti o postavení židů na Východě, že tyto pověsti někteří Němci nemohou pochopit, a dále bylo v tomto oběžníku uvedeno podrobné úřední vysvětlení, které mělo být podáváno. Tento oběžník neobsahoval žádné jasné poukazy na to, že židé byli likvidováni, bylo v něm však uvedeno, že jsou posíláni do pracovních táborů, že židé byli zcela odloučeni od ostatních obyvatel a že je třeba postupovat proti nim neúprosně tvrdě. Tento oběžník sám tedy na první pohled poukazoval na to, že aparátu sboru politických vedoucích bylo používáno k tomu, aby německé veřejné mínění bylo odvráceno od protestů proti programu, podle něhož — jak oběžník připouštěl — byli židé v Evropě odsouzeni k doživotnímu otroctví. Tyto zprávy stále docházely politickým vedoucím. V srpnovém čísle „Die Lage“ z roku 1944, což byla publikace, která byla rozšiřována mezi politickými vedoucími, byla popisována deportace 430 000 židů z Maďarska.

Sbor politických vedoucích měl důležitou úlohu při provádění programu otrocké práce. Sauckelova směrnice ze dne 6. dubna 1942 jmenovala gauleitery generálními zmocněnci pro pracovní nasazení v jejich příslušných župách a byla jim udělena oprávnění, aby koordinovali činnost všech organizací, které se zabývaly otázkami pracovních sil na území jejich žup, a zvláštní oprávnění v oboru zaměstnání cizích dělníků, a to i pokud jde o pracovní podmínky, o jejich zaopatření a o rozmístění. Na základě těchto oprávnění převzali gauleiteri kontrolu nad pracovním nasazením ve svých župách, a to i nad rozmisťováním dělníků, kteří byli násilně zavlčeni

z jiných zemí. Při provádění tohoto úkolu gauleiteři používali nových stranických služeben na území svých žup, a to i svých podřízených politických vedoucích. Tak na př. Sauckelovo nařízení ze dne 8. září 1942 o přidělení 400 000 ženských pracovních sil, které přibyly z Východu, do jednotlivých hospodářství stanoví, že žádosti o přidělení takových pracovníc mají být podávány kreisleiterům a že jejich rozhodnutí je konečné.

Na základě Sauckelova nařízení spadalo zacházení s cizími dělníky přímo do pravomoci politických vedoucích, při čemž gauleiteři byli zvláště instruováni, aby zamezili, aby „politicky nespolehliví vedoucí podniku věnovali příliš velkou péči a pozornost cizím dělníkům“.

Mezi otázkami, které se týkají zacházení s dělníky, kterými se měli zabývat političtí vedoucí, byly zprávy, které kreisleiteři sestavovali o otěhotnění žen, kterých bylo používáno k otrocké práci. Důsledkem těchto zpráv bylo vyhnání plodu, jestliže rodiče dítěte neodpovídali rasovým požadavkům, stanoveným SS, a obyčejně docházelo k uvěznění matky dítěte v koncentračním táboře. Důkazy bylo zjištěno, že pod dozorem politických vedoucích byli dělníci z průmyslu umístěni v táborech ve strašně nehygienických podmínkách, že pracovali mnoho hodin a že nedostávali dostatečnou stravu.

Pod dozorem týchž politických vedoucích bylo zemědělským dělníkům, s kterými bylo zacházeno o něco lépe, zakázáno používat dopravních prostředků, navštěvovat zábavní místnosti a konat náboženské úkony. Neměli normovanou pracovní dobu a platily pro ně předpisy, které poskytovaly zaměstnavateli právo tělesně je trestat. Političtí vedoucí, aspoň až do ortsguppenleiterů, byli odpovědní za řízení těchto otázek. Dne 5. května 1943 bylo všem politickým vedoucím až po ortsguppenleitery rozesláno Bormannovo memorandum, jež nařizovalo, aby bylo skoncováno s krutým zacházením s dělníky, zavlčenými do otroctví. Podobně dne 10. listopadu 1944 Speer rozeslal v oběžníku Himmlerovo nařízení, podle něhož všichni členové nacistické strany mají být podle pokynu kreisleitera upozorněni ortsguppenleitery na to, že jejich povinností je pozorně sledovat zahraniční dělníky.

Političtí vedoucí se bezprostředně zabývali zacházením s válečnými zajatci. Dne 5. listopadu 1941 rozeslal Bormann směrnici až po kreisleitery, v níž jim bylo uloženo, aby zajistili, že vojenské jednotky provedou nové nařízení ministerstva vnitra, podle něhož mrtvoly sovětských válečných zajatců měly být zabaleny do lepenkového papíru a pohřbeny na odlehlých místech beze všech obřadů a bez postavení hrobu. Dne 25. listopadu 1943 Bormann rozeslal oběžník, který ukládal gauleiterům, aby podávali zprávu o případech jemného zacházení s válečnými zajatci. Dne 13. září 1944 rozeslal Bormann pokyn až po kreisleitery, podle něhož měl být zřízen styk mezi kreisleitery a strážnými válečných zajatců, aby „bylo možno

lépe přizpůsobit použití válečných zajatců politickým a hospodářským požadavkům“.

Pokyn OKW ze dne 17. října 1944 nařizoval důstojníkům, kteří odpovídali za válečné zajatce, aby se poradili s kreisleitery v otázkách produktivity práce. Válečných zajatců, zvláště válečných zajatců z Východu, bylo používáno proti ustanovení úmluvy o vedení pozemní války v širokém měřítku. Důkazy bylo zjištěno, že sbor politických vedoucích až po kreisleitery se zúčastnil tohoto nezákonného zacházení s válečnými zajatci.

Aparátu sboru politických vedoucích bylo též užíváno při pokusech zbavit spojenecké letce ochrany, jež jim příslušela podle Ženevské konvence. Dne 13. března 1940 vydal Hess směrnici s instrukcemi pro politické vedoucí až po blockleitery o tom, jak mají vést civilní obyvatelstvo, přistanou-li nepřátelská letadla nebo dojde-li k seskokům výsadkářů. Podle těchto směrnic měli být nepřátelští výsadkáři ihned zatčeni nebo „zneškodněni“.

Dne 30. května 1944 Bormann rozeslal oběžník všem gauleiterům a kreisleiterům a informoval je o případech lynchování spojeneckých letců bitevního letectva, při nichž policie nezakročovala. V tomto oběžníku bylo ukládáno, aby ortsguppenleiteri byli ústně informováni o jeho obsahu. Tento oběžník byl doprovázen propagandistickou kampaní, kterou zahájil Goebbels, aby podnítil toto lynchování, nebo aby aspoň proti ustanovením Ženevské konvence bylo policii zakázáno zakročovat. Došlo k četným lynchováním podle těchto pokynů, nejsou však data o tom, že byla prováděna po celém Německu. Tento oběžník přesto však dokazuje, že klika politického vedení jej používala k účelům, které byly zřejmě nezákonné a k nimž bylo třeba využít aparátu politického vedení aspoň až po ortsguppenleitery.

Z á v ě r

Politického vedení bylo používáno k účelům, které podle Statutu byly zločinné a zahrnovaly germanisaci přivtělených území, pronásledování židů, provádění programu otrocké práce a surové zacházení s válečnými zajatci. Obviněný Bormann a Sauckel, kteří byli členy této organizace, patřili k těm, kdož jí užívali za těmito účely. Gauleiteri, kreisleiteri a ortsguppenleiteri se tak či onak zúčastnili provádění tohoto zločinného programu. Říšské vedení jako vedoucí organizace strany je též odpovědno za tento zločinný program a stejně jsou odpovědny hlavy různých vedoucích organizací gauleiterů a kreisleiterů.

Rozhodnutí Tribunálu o těchto vedoucích organizacích se vztahuje jen na amtsleitery, kteří byli přednosty úřadů v aparátu říšského, župního

a krajského vedení. Pokud jde o ostatní funkcionáře a stranické organizace, které byly připojeny k politickému vedení, vyjma amtsleitery, o nichž bylo jednáno shora, Tribunál vyhovuje návrhu žaloby, aby se toto rozhodnutí na ně nevztahovalo.

Tribunál prohlašuje za zločinnou ve smyslu definice Statutu skupinu, která se skládá z oněch členů politického vedení, kteří zaujímali funkce, vypočtené v předešlém paragrafu, nebo z členů, kteří vstoupili do organizace nebo kteří v ní zůstali, ač věděli, že jí bylo používáno k provádění úkonů, které jsou vymezeny jako zločinné podle čl. 6 Statutu, nebo z těch členů, kteří se osobně zúčastnili jako členové organizace páčání podobných zločinů. Základem k vynesení tohoto rozsudku je účast organizace na páčání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, které souvisí s válkou. Proto ta skupina, která je prohlášena za zločinnou, nemůže zahrnovat osoby, které již nezaujímají funkce, uvedené v předchozím paragrafu, po 1. září 1939.

G E S T A P O A S D

STRUKTURA A SLOŽKY

Žaloba označuje tajnou státní policii (gestapo) a bezpečnostní službu říšského vedoucího SS (SD) za skupinu nebo organizaci, které mají být prohlášeny za zločinné. Žaloba předložila věc proti gestapu a SD najednou a prohlásila, že je to třeba proto, že mezi nimi byla těsná spolupráce. Tribunál dovolil SD, aby se hájila zvláště, protože bylo uplatňováno, že jejich zájmy jsou v rozporu. Když se však Tribunál seznámil s důkazy, rozhodl projednávat věc proti gestapu a SD dohromady.

Gestapo a SD byly po prvé sloučeny dne 26. června 1936 tím, že Heydrich, který byl velitelem SD, byl jmenován velitelem bezpečnostní policie. Účelem tohoto jmenování bylo sloučit gestapo s kriminální policií. Již předtím byla SD zpravodajskou agenturou nejprve SS a potom, po 4. červnu 1934, celé nacistické strany. Gestapo se skládalo z rozličných útvarů politické policie některých německých federálních států, které byly sloučeny pod osobním vedením Himmlera s Göringovou pomocí. Himmler byl jmenován velitelem německé policie v ministerstvu vnitra dne 17. června 1936 a jako říšský vedoucí a velitel německé policie vydal dne 26. června 1936 opatření, kterým zapojil kriminální policii (KRIPO) a gestapo do bezpečnostní policie a sloučil bezpečnostní policii a SS pod Heydrichovým vedením.

Sloučení bezpečnostní policie, t. j. státní organizace, a SD, t. j. stranické organizace, pod Heydrichovým vedením, bylo potvrzeno výnosem ze dne 27. září 1939. Tímto výnosem byly sloučeny různé státní a stranické instituce, které byly podřízeny Heydrichovi jako veliteli bezpečnostní

policie a SD, v jeden správní celek, totiž v hlavní úřad říšské bezpečnosti (RSHA), který byl zároveň jedním z hlavních úřadů SS, který byl podřízen Himmlerovi jako říšskému vedoucímu SS, s úřadem ministra vnitra, který byl podřízen Himmlerovi jako veliteli německé policie.

Vnitřní struktura RSHA dokazuje, jak tento úřad uskutečnil jednotné vedení úřadoven bezpečnostní policie a SD. RSHA byl rozdělen na 7 úřadů, z nichž dva (I a II) se zabývaly správními otázkami. Bezpečnostní policie byla zastoupena úřadem IV, t. j. hlavním úřadem gestapa, a úřadem V, t. j. hlavním úřadem kriminální policie. SD byla zastoupena úřadem III, t. j. hlavním úřadem pro činnost SD v Německu, úřadem VI, t. j. hlavním úřadem pro činnost SD mimo Německo, a úřadem VII, který se zabýval zkoumáním otázek ideologického rázu.

Brzy po utvoření RSHA v listopadu 1933 byla bezpečnostní policie „zgleichšaltována“ s SS tím, že všichni úředníci gestapa a kriminální policie byli převzati do SS, a to s hodnostmi, které odpovídaly jejich funkcím. Utvořením RSHA bylo dosaženo koordinace činnosti veškeré policie a vymezení funkcí vyšších policejních úředníků. V tomto vymezení byla SD zpravodajskou agenturou bezpečnostní policie.

Analogická koordinace existovala i v místních orgánech. V Německu a v oblastech, které byly připojeny k říši, existovaly místní orgány gestapa, kriminální policie a SD formálně odděleně, aby byla usnadněna civilní správa. Byly však koordinovány inspektory bezpečnostní policie a SD z aparátů místních vyšších vedoucích SS a policie a jednou z hlavních funkcí místních jednotek SD bylo, aby byly zpravodajskou agenturou pro místní jednotky gestapa. Na okupovaných územích byly vzájemné vztahy mezi místními jednotkami gestapa, kriminální policie a SD poněkud těsnější. Byly organizovány v místních oddílech bezpečnostní policie a SD a byly pod kontrolou jak RSHA, tak i vyššího vedoucího SS a policie, který byl Himmlerem jmenován do aparátu okupačních úřadů.

Orgány bezpečnostní policie a SD se skládaly na okupovaném území ze služeben, které odpovídaly různým úřadům RSHA. Na okupovaných územích, která byla stále považována za oblasti válečných akcí, nebo tam, kde nebyla ještě formálně zřízena německá kontrola, byla struktura orgánů bezpečnostní policie a SD poněkud jiná. Příslušníci gestapa, kripa a SD byli sloučeni do organizací vojenského typu, které byly známy pod názvem Einsatzkommando a Einsatzgruppe, v nichž hlavní funkce měli příslušníci gestapa, kripa a SD, kdežto příslušníci pořádkové policie, Waffen SS a dokonce příslušníci německých ozbrojených sil byli používáni k pomocným účelům. Tyto organizace byly pod všeobecnou kontrolou RSHA, avšak v oblastech, které přiléhaly k frontě, byly operativně vedeny příslušnými veliteli.

Z toho je tedy patrné, že s hlediska svých funkcí jak gestapo, tak SD

tvořily skupiny v rámci organizace bezpečnostní policie a SD, které byly spolu těsně spjaty. Bezpečnostní policie a SD byly pod jednotným velením nejprve Heydricha a později Kaltenbrunnera jako velitele bezpečnostní policie a SD, měly jednotný štáb RSHA, měly vlastní soustavu subordinační a jejich činnost byla činnost jednotné organizace jak v Německu, tak i na okupovaných územích a přímo za frontou.

V době, jejímž zkoumáním se Tribunál v zásadě zabývá, kandidáti na funkce u bezpečnostní policie a SD procházeli výcvikem ve všech složkách bezpečnostní policie: u gestapa, u kriminální policie a u SD. K určitému zmatku došlo proto, že část organizace byla organizovaným útvarům nacistické strany, kdežto druhá část organizace byla vládním úřadem, avšak to nemá žádný zvláštní význam vzhledem k zákonu ze dne 1. prosince 1933, který prohlásil jednotu nacistické strany a německého státu.

Bezpečnostní policie a SD byly dobrovolnou organizací. Je to sice správné, že velký počet státních a správních úředníků byl převeden do bezpečnostní policie. Tvzení, že převod byl nucený, je jen tvzení, že úředníci museli buď souhlasit s takovým převodem nebo resignovat na svá místa, což mohlo způsobit úřední nepřízeň. Za války příslušníci bezpečnostní policie a SD neměli svobodnou volbu, pokud jde o jejich činnost v organizaci, a nepřijetí nějakého místa, zvláště na okupovaném území, mohlo mít za následek těžký trest. Jasně však je, že všichni příslušníci bezpečnostní policie a SD vstoupili do organizace dobrovolně a nebyli nuceni ničím jiným, leda přáním, aby si udržovali svou úřední hodnost.

Organizace bezpečnostní policie a SD zahrnuje rovněž tři hlavní části, které musí být probrány jednotlivě. První část je pohraniční policie (Grenzpolizei), která v roce 1937 byla podřízena kontrole gestapa.

Její funkce spočívaly v kontrole německého pohraničního styku.

Zatýkala osoby, které neprávem přešly hranice.

Z předložených důkazů též vyplývá, že pohraniční policie dostávala směrnice od gestapa, aby dopravovala zadržené cizí dělníky do koncentračních táborů. Mohla také žádat místní úřadovny gestapa, aby jí bylo dovoleno dodat zatčené osoby do koncentračních táborů.

Podle názoru Tribunálu musí být žaloba vznesená proti gestapu rozšířena také na pohraniční policii.

Celní pohraniční stráž (Zollgrenzschutz) se stala součástí gestapa v létě 1944. Funkce této organizace byly analogické funkcím pohraniční policie a spočívaly v kontrole zachování předpisů při přechodu hranic a zvláště v zamezení podloudnictví. Nejsou však důkazy, že její převod byl úplný, asi polovina jejího celkového stavu v počtu 54 000 lidí zůstala podřízena říšské finanční správě nebo pořádkové policii. Několik dní před koncem války byla celá organizace znova zapojena do říšské finanční správy. K zapojení organizace do gestapa došlo tak pozdě a tato organi-

sace se tak málo zúčastnila celkové činnosti organisace, že Tribunál má za to, že není třeba se jí zabývat při projednávání zločinné činnosti gestapa.

Třetí organisací byla t. zv. tajná polní policie, která byla původně podřízena armádnímu velení, avšak v roce 1942 byla převedena vojenským rozkazem do bezpečnostní policie. Tajná polní policie se zabývala otázkami bezpečnosti armády na okupovaném území, jakož i tím, aby zamezila, aby civilní obyvatelstvo napadalo vojenská zařízení a jednotky, a spáchala v širokém měřítku válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. Nebylo však dokázáno, že tato organisace byla částí gestapa, a Tribunál má za to, že se na ni nevztahuje žaloba o zločinech, které jsou uvedeny v žalobním spisu, vyjma ony její příslušníky, kteří snad byli převedeni do úřadu VI RSHA, nebo byli příslušníky organisací, které byly prohlášeny tímto rozsudkem za zločinné.

ZLOČINNÁ ČINNOST

Původně jednou z hlavních funkcí gestapa bylo, aby zabránilo každému politickému odporu proti nacistickému režimu; tuto funkci vykonávalo gestapo s pomocí SD. Hlavním nástrojem, kterého bylo používáno k uskutečnění této funkce, byly koncentrační tábory. Gestapo nemělo správnou kontrolu nad koncentračními tábory, protože však jednalo prostřednictvím úřadu říšské bezpečnosti (RSHA), bylo odpovědno za to, že v těchto táborech byli zadržováni političtí vězňové. Úředníci gestapa byli obvykle odpovědni za výsledky politických vězňů v těchto táborech.

Gestapo a SD se také zabývaly projednáváním věcí, které souvisely s velezradou, s tiskem, s církví a se židy. Podle toho, jak byl zvyšován nacistický program protižidovského pronásledování, stávala se úloha, kterou měly tyto skupiny, stále důležitější. Časně zrána dne 10. listopadu 1938 poslal Heydrich telegram všem služebnám gestapa a SD, v němž byly dány instrukce o uspořádání pogromu onoho dne a o zatčení tolika židů, kolik jich mohly pojmut vězňice, „zejména bohatých“ židů, při čemž mělo být dbáno toho, aby byli zatýkáni jen zdraví a ne příliš staří židé.

Do 11. listopadu 1938 bylo zatčeno 20 000 židů a mnozí byli posláni do koncentračních táborů. Dne 24. listopadu 1939 bylo Heydrichovi, veliteli bezpečnostní policie a SD, uloženo, aby dále prováděl emigraci a evakuaci židů z Německa, a dne 31. července 1941 mu bylo nařízeno, aby definitivně rozřešil židovskou otázku v evropských státech, které byly ovládány Německem.

Bylo zřízeno zvláštní oddělení gestapa u hlavního úřadu říšské bezpečnosti (RSHA) pod vedením standartenführera Eichmanna, kterému byly

svěřeny židovské otázky; toto oddělení používalo svých vlastních agentů k výzkumu židovského problému na okupačním území. Místních služeben gestapa bylo z počátku používáno k provádění dozoru nad emigrací židů a potom k jejich deportaci na Východ jak v Německu, tak i z území okupovaných za války. Einsatzgruppeny bezpečnostní policie a SD, které vyvíjely činnost v týlu na východní frontě, prováděly hromadné vraždění židů. Zvláštního oddělení gestapa v RSHA se používalo k organizaci deportace židů ze satelitních zemí Osy do Německa za účelem „konečného vyřešení“.

Místní služebny bezpečnostní policie a SD měly velký význam v německé správě na okupovaných územích. Účast na této správě charakterisují opatření, která byla provedena v létě 1938 a jimiž byl připravován přepad Československa, který byl tehdy plánován. Einsatzgruppeny gestapa a SD byly organizovány proto, aby následovaly armádu do Československa a zajistily bezpečnost politického života v okupovaných územích.

Byly vypracovány plány, podle nichž měli příslušníci SD proniknout do tohoto území před zahájením vpádu a podle nichž měla být na tomto území zřízena kartotéka, z níž by bylo patrné, kteří obyvatelé mají být pozorováni, komu má být odňat cestovní pas a kdo má být likvidován. Tyto plány byly značně změněny, protože nedošlo k přepadení Československa, avšak ve válečných akcích, ke kterým skutečně došlo, zvláště ve válce proti SSSR bylo einsatzgruppeny bezpečnostní policie a SD použito a tyto einsatzgruppeny používaly brutálních opatření k „pacifikaci“ civilního obyvatelstva a prováděly hromadné vraždy židů. Heydrich vydal rozkazy, aby byly v roce 1939 inscenovány incidenty na polsko-německé hranici, které by poskytly Hitlerovi dostatečnou záminku ke vpádu do Polska. Těchto operací se zúčastnil jak aparát gestapa, tak i SD.

Místní jednotky bezpečnostní policie a SD pokračovaly ve své činnosti na okupovaných územích, když už tato území přestala být jevištěm válečných operací. Bezpečnostní policie a SD všude v těchto okupovaných zemích zatýkaly civilní obyvatelstvo, věznily velký počet těchto zatčených, a to za nelidských podmínek, podrobovaly je brutálním výslechům třetího stupně a posílaly mnohé z nich do koncentračních táborů.

Místní jednotky bezpečnostní policie a SD se rovněž zúčastnily střílení rukojmí, věznění jejich příbuzných a poprav osob, které byly obviněny z teroru a z diversí, bez jakéhokoli soudu. Dále se zúčastnily provádění výnosu „Noc a mlha“, podle něhož osoby, obviněné z trestných činů, které byly považovány za nebezpečné pro okupační vojska, byly do týdne popraveny nebo byly tajně odváženy do Německa, při čemž jim bylo zakázáno udržovat styk se svou rodinou a s příbuznými.

Služebny bezpečnostní policie a SD bylo používáno při provádění programu otrocké práce. Na některých okupovaných územích pomáhaly tyto

služebny místním organisacím pro pracovní nasazení plnit plán stanovený Sauckelem. Služebny gestapa v Německu vykonávaly dozor nad dělníky, kteří byli odvezeni do Německa k otrocké práci, a odpovídaly za stíhání osob, které se vzdálily z pracoviště.

Gestapo spravovalo také t. zv. pracovní výchovné tábory (Arbeits-erziehungslager). Ač byli v těchto táborech vězněni jak němečtí, tak i cizí dělníci, mělo gestapo velký význam při donucení cizích dělníků k práci pro německé válečné potřeby. V posledním stadiu války, podle toho, jak se SS zabývaly svým vlastním programem otrocké práce, bylo gestapa používáno k zatýkání dělníků, aby koncentračním táborům byl zajištěn dostatečný příliv pracovních sil.

Místní služebny bezpečnostní policie a SD se rovněž zúčastnily páchání válečných zločinů tím, že vraždily válečné zajatce a že s nimi surově zacházely. Sovětské válečné zajatce, kteří byli v táborech pro válečné zajatce v Německu, prověřovala einsatzkomanda, která vyvíjela svou činnost podle pokynů místních služeben gestapa. Komisaři, židé, zástupci inteligence, „fanatičtí komunisté“ nebo dokonce ti, kdo byli považováni za nevléčitelně nemocné, byli pokládáni za „neúnosné živly“ a byli likvidováni. Místní služebny bezpečnostní policie a SD se zúčastnily provádění výnosu „Střela“, který nabyl účinnosti dne 4. března 1944 a podle něhož ti z válečných zajatců, kteří se snažili uprchnout a byli chyceni, nebyli již považováni za válečné zajatce a byli posíláni tajně do Mauthausenu, kde byli zastřeleni. Příslušníkům bezpečnostní policie a SD se klade také za vinu, že prováděli výnos o zastřelení parašutistů a „komand“.

Z á v ě r

Gestapa a SD bylo používáno k účelům, které podle Statutu byly zločinnými; sem patří pronásledování a vyhlazení židů, zvěrstva a vraždy v koncentračních táborech, excesy na okupovaných územích, provedení programu otrocké práce, kruté zacházení s válečnými zajatci a jejich vraždění. Obviněný Kaltenbrunner, který byl členem této organizace, patřil k těm, kdož jí používali k těmto účelům.

Pokud jde o gestapo, Tribunál má na mysli všechny operativní a správní úředníky odděl. IV hlavního úřadu říšské bezpečnosti (RSHA) nebo ty, jichž se týkaly otázky spojené s gestapem v jiných odděleních hlavního úřadu říšské bezpečnosti, a všechny místní úředníky gestapa, kteří konali službu jak v Německu, tak i mimo Německo, a to i příslušníky pohraniční policie, nikoli však příslušníky celní pohraniční stráže ani tajné polní policie, vyjma příslušníky, o kterých bylo jednáno shora.

Na návrh žaloby nezahrnuje sem Tribunál osoby, které byly ve služ-

bách gestapa a konaly ryze kancelářskou, stenografickou, hospodářskou nebo obvykle technickou práci podobného druhu. Pokud jde o SD, má Tribunál na mysli odděl. III, IV a VII hlavního úřadu říšské bezpečnosti (RSHA) a všechny ostatní členy SD, mezi nimi všechny místní zástupce a agenty, ať jsou již význační či ne, bez ohledu na to, zda byli formálně příslušníky SS či nebyli.

Tribunál prohlašuje podle Statutu za zločinnou skupinu, která se skládala z příslušníků gestapa a SD, kteří zastávali místa uvedená v předešlém oddílu a kteří vstoupili do organizace nebo zůstali v ní, ač věděli, že jí bylo používáno k páčání činů, které jsou prohlášeny za zločinné podle článku 6 Statutu, nebo se jako členové organizace osobně zúčastnili páčání podobných zločinů. Rozhodujícím při vynášení tohoto rozsudku bylo, zda organizace se zúčastnila páčání válečných zločinů a zločinů proti lidštkosti, souvisících s válkou; proto tato skupina, která je prohlášena za zločinnou, nemůže zahrnovat osoby, které již nevykonávaly službu na místech uvedených v předešlém oddílu po 1. září 1939.

SS

STRUKTURA A JEDNOTLIVÉ SLOŽKY

Žaloba označila ochranné oddíly nacionálně socialistické německé dělnické strany (všeobecně známé pod názvem SS) za organizaci, která má být prohlášena za zločinnou. Oddíl žaloby, v němž je jednáno o SS, zahrnuje také bezpečnostní službu říšského vedoucího SS (všeobecně známou pod názvem SD). Tato organizace, která původně byla zpravodajským oddílem SS, stala se později důležitou částí organizace bezpečnostní policie a SD, o kterých je jednáno v rozsudku Tribunálu v oddílu věnovaném gestapu.

Organizace SS byla po prvé zformována Hitlerem v roce 1925 jako elitní skupina SA k politickým účelům pod pláštíkem ochrany řečníků, kteří vystupovali na veřejných shromážděních nacistické strany. Když nacisté uchvátili moc, začalo se používat SS k udržování pořádku a k doзору nad přítomnými při masových demonstracích a podle výnosu führera jim byla svěřena další funkce týkající se ochrany „vnitřní bezpečnosti“. SS měly důležitou úlohu za Röhmovy čistky dne 30. června 1934 a brzy potom byla z ní za její zásluhy utvořena samostatná organizace nacistické strany.

Když byl Himmler v roce 1929 po prvé jmenován říšským vedoucím, organizace SS se skládala z 280 osob, které byly považovány za zvláště spolehlivé. V roce 1933 se skládala z 52 000 osob, které se rekrutovaly z nejrůznějších vrstev společnosti. První organizací SS byly všeobecné

SS (Allgemeine SS), které již v roce 1939 vyrostly ve sbor, který byl vybudován na vojenském podkladě. Byly rozděleny na divise a pluky a celkový jejich počet byl 240 000 mužů. Za války se tato organizace zmenšila až téměř na 40 000 mužů.

SS se skládaly původně z dvou dalších organizací, totiž z vojenských oddílů SS, které se skládaly z členů SS, kteří se dobrovolně zavázali k čtyřleté vojenské službě místo povinné služby v armádě, a ze svazů SS „Umrlčí lebka“ (Totenkopf), t. j. ze zvláštních vojsk ke střežení koncentračních táborů, které byly od roku 1934 podřízeny SS. Vojenské oddíly SS byly organisovány jako vojenské jednotky, kterých mělo být používáno spolu s armádou v případě mobilisace. V létě 1939 se z vojenských oddílů stala motorisovaná divise, která tvořila jádro ozbrojených sil, jež se v roce 1940 staly známými pod názvem zbraní SS (Waffen-SS). Tehdy se zbraně SS skládaly ze 100 000 mužů, z nichž 56 000 přišlo z vojenských oddílů SS a ostatní z všeobecných SS a ze svazů „Umrlčí lebka“. Ke konci války bylo v nich asi 580 000 mužů o 40 divisích. Zbraně SS byly v taktickém směru podřízeny armádě, avšak vyzbrojeny a zásobovány byly správními oddíly SS a byly podřízeny jejich kázeňské moci.

Ústřední organizace SS měla 12 hlavních úřadů. Nejdůležitější z nich byly tyto úřady: hlavní úřad říšské bezpečnosti (RSHA), o němž bylo již pojednáno shora, hlavní hospodářský a správní úřad (WVHA), který vedle ostatních svých funkcí spravoval koncentrační tábory, a hlavní úřad pro otázky rasové a osidlovací (Rasse- und Siedlungshauptamt), spolu s pomocnými úřady pro repatriaci německých soukmenovců (Volksdeutsche Mittelstelle). Ústřední organizace SS měla také právní oddělení, měla svou zvláštní právní soustavu a její aparát podléhal pravomoci zvláštních soudů.

K hlavním úřadům SS byly též přiřčeny výzkumné ústavy, známé pod názvem výzkumných ústavů pro otázky předků (Forschungsamt-Ahnenerbe). Bylo tvrzeno, že vědci této organizace v zásadě byli čestnými členy SS. Za války byl k výzkumným ústavům pro otázky předků přiřčeny ústavy pro vědecký branný výzkum (Institut für wehrwissenschaftliche Forschung), který prováděl v širokém měřítku zkoušky na živých lidech. Spolupracovníkem tohoto ústavu byl jistý dr. Rascher, který prováděl své experimenty za plného vědomí ústavu pro otázky předků; tyto zkoušky byly finančně podporovány a prováděny pod ochranou říšského vedoucího SS, který byl iniciátorem zřízení těchto ústavů. Od roku 1933 bylo zahájeno postupné, avšak všestranné slučování policie a SS. V roce 1936 se Himmler, říšský vedoucí SS, stal velitelem německé policie a tím mu byla podřízena pravidelná uniformovaná policie i bezpečnostní policie.

Himmler zavedl soustavu, podle níž vyšší vedoucí SS a policie, kteří

byli jmenováni pro každý vojenský okres, byli jeho osobními zástupci, aby byla koordinována činnost pořádkové policie, bezpečnostní policie a SD i všeobecných SS v rámci jejich pravomoci. V roce 1939 byla činnost SS a policie koordinována tím, že byli převzati všichni úředníci pořádkové policie a bezpečnostní policie do SS, při čemž hodnosti, které měli u policie, si zachovali i v SS.

Před rokem 1940 SS byly organizací, která spočívala výhradně na zásadě dobrovolnosti. Když byly vytvořeny v roce 1940 zbraně SS, začal počet mobilisovaných do zbraní SS postupně vzrůstat. Zřejmě asi třetina z celého počtu těch, kteří vstoupili do zbraní SS, byla mobilisována, při čemž poměr mobilisovaných vzrostl na konci války proti počátku války; přesto však až do konce války stále pokračoval příliv dobrovolníků ve značném rozměru.

ZLOČINNÁ ČINNOST

Jednotky SS se aktivně zúčastnily opatření, která vedla k agresivní válce. Vojenských oddílů SS bylo použito při okupaci t. zv. Sudet, Čech a Moravy a Klajpedy. Henleinův svobodný sbor (Freikorps) byl podřízen říšskému vedoucímu SS za operací v Sudetech v roce 1938 a Volksdeutsche Mittelstelle financovala tam činnost páté kolony.

Organisace SS se ještě aktivněji zúčastnila páchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti. Protože kontrolovala organizaci policie, zejména bezpečnostní policie a SD, organisace SS se zúčastnila všech zločinů, které byly vylíčeny v oné části rozsudku, která se vztahuje na gestapo a SD. Jiné oddíly SS byly rovněž stejnou měrou zapleteny do tohoto zločinného programu. Jsou důkazy, že popravy neozbrojených válečných zajatců byly obvyklým zjevem u některých divisí zbraní SS. Dne 1. října 1944 přešlo střežení válečných zajatců a internovaných osob do pravomoci Himmlera, který opět přenesl věci válečných zajatců na obergruppenführera SS Bergera a obergruppenführera SS Pohla.

Hlavní úřad SS pro rasové a osidlovací otázky byl zároveň s Volksdeutsche Mittelstelle činný pro provádění germanisačních plánů v okupovaných územích ve shodě s rasovými zásadami nacistické strany a zúčastnil se deportace židů a jiných osob německé národnosti. Nižší jednotky zbraní SS a einsatzgruppy, které působily přímo pod vedením hlavního úřadu SS, sloužily k provádění těchto plánů.

Tyto nižší jednotky byly též zapleteny do rozsáhlého vyvražďování civilního obyvatelstva na okupovaných územích a zúčastnily se surového zacházení s ním. Pod záminkou boje proti partyzánským oddílům likvidovaly jednotky SS židy a osoby, které SS považovaly za politicky nežádoucí; jejich zprávy svědčí o tom, že likvidovaly ohromný počet lidí. Divise

zbraní SS jsou odpovědny za množství vražd a zvěrstev v okupovaných územích, jako na př. za řež v Oradouru a v Lidicích.

Od roku 1934 byly SS odpovědny za střežení koncentračních táborů a za jejich správu. Předložené důkazy neponechávají žádné pochyby o tom, že stálé bestiální zacházení s vězni koncentračních táborů bylo důsledkem všeobecné politiky, kterou prováděly SS a která záležela v tom, že věžňové táborů byli považováni za příslušníky nižších ras, na něž bylo třeba pohlížet s opovržením. Jsou důkazy o tom, že v případech, kdy to dovoľoval osobní stav příslušníků SS, Himmler se snažil, aby strážné prapory byly stále měněny, aby tak všichni příslušníci SS prošli instrukcemi, pokud jde o metody, kterých je třeba uplatňovat proti příslušníkům nižších ras.

Po roce 1942, kdy koncentrační tábory byly podrobeny dozoru hlavního hospodářského a správního úřadu (WVHA), bylo jich používáno jako zdroje otrockých pracovních sil. Dne 18. září 1942 byla uzavřena dohoda s ministrem spravedlnosti, podle níž všechny asociální živly, které si odpykaly trest vězení, měly být dány k dispozici SS, aby je prací uštvaly k smrti.

Bezpečnostní policie a SD a dokonce zbraní SS bylo stále používáno k tomu, aby práce, které prováděly SS v koncentračních táborech, byly zajištěny pracovními silami k tomu potřebnými. Protože koncentrační tábory byly pod správou SS, začaly SS konat velmi četné pokusy na lidech; při čemž používaly k tomu válečných zajatců a vězňů v koncentračních táborech. Tyto experimenty spočívaly v usmrcování zmrazováním a jedovatými střelami. SS si vymohly vládní fondy pro takové výzkumy z toho důvodu, že členové organizace měli přístup k lidskému materiálu, který nebyl přístupný jiným organizacím.

SS měly zvlášť významnou úlohu při pronásledování židů. SS se přímo zúčastnily demonstrací dne 10. listopadu 1938. Deportace židů z okupovaných území byla prováděna pod vedením SS a za spolupráce jednotek policie SS. Ústřední 124 organizace SS vedly operace směřující k vyhlazení židů. Fakticky to bylo provedeno svazy SS.

Einsatzgruppeny se zúčastnily hromadné řeže židů. Do těchto opatření byly rovněž zapleteny policejní jednotky SS. Na příklad řež židů ve varšavském ghettu byla provedena pod vedením brigadeführera SS a generálmajora policie Stroopa. Zvláštní skupina vybraná z ústřední organizace SS měla na starosti deportaci židů z různých satelitních států Osy; vyhlazení židů bylo prováděno v koncentračních táborech, které byly podřízeny pravomoci WVHA (hlavního hospodářského a správního úřadu).

Není možno označit žádnou jednotku SS, která by se nezúčastnila této zločinné činnosti. Všeobecné SS se aktivně zúčastnily pronásledování židů a bylo jich užito ke střežení koncentračních táborů. Jednotky zbraní SS

se přímo zúčastnily vraždění válečných zajatců a zvěrstev, které byly spáchány v okupovaných zemích. Z příslušníků jednotek SS byly vytvářeny einsatzgruppy; jednotky SS velely strážci koncentračních táborů, když k nim byly připojeny jednotky „Umrličí lebka“, pod jejichž kontrolou byla původně strážní soustava.

Při páchání zvěrstev a při vyhlazování židů v okupovaných zemích bylo též hojně používáno různých jednotek policie SS. Ústřední organizace SS prováděla nejvyšší řízení činnosti různých svazků a měla odpovědnost za plány zvláštního charakteru, jako na př. za experimenty s lidmi a za „konečné vyřešení židovské otázky“.

Tribunál dospívá k závěru, že zločinná činnost byla dosti dobře známa příslušníkům organizace, aby bylo ospravedlněno, že SS byly prohlášeny za zločinnou organizaci tak, jak bude vyloženo níže. Jsou důkazy o tom, že byly podniknuty pokusy uchovat v tajnosti jednotlivé fáze této činnosti, avšak zločinný program vcelku byl tak rozšířen a zahrnoval v sobě vraždy tak obrovských rozměrů, že zločinná činnost organizace musela být všeobecně známa.

Nejen to, je třeba prohlásit, že zločinná činnost SS nejlogičtěji vyplývala ze zásad, na kterých byla tato organizace vybudována. Bylo učiněno vše, co bylo možné, aby byla z SS vytvořena vysoce ukázněná organizace, v níž by byl výkvět nacionálních socialistů. Himmler tvrdil, že v Německu byli lidé, „kterým bylo špatně při pohledu na černé uniformy“; prohlásil, že neočekává, „že mnozí budou projevovat příliš horlivě lásku k příslušníkům organizace“. Himmler vyložil své hledisko, které spočívalo v tom, že povinností SS bylo zvěčnit elitní rasu, aby byl z Evropy vytvořen německý kontinent. SS byly uděleny instrukce, aby napomáhaly nacistické vládě při definitivním nastolení panství nad Evropou a při likvidaci všech nižších ras.

Z této mystické a fanatické víry v převahu nordických Němců vzniklo vypěstované opovrhování jinými rasami a dokonce nenávisť proti nim, což vedlo k takové zločinné činnosti, jak to bylo vylíčeno výše, a což bylo považováno nejen za samozřejmý zjev, nýbrž bylo dokonce předmětem hrdosti.

Činy jednoho vojáka zbraní SS, který v září 1939 výhradně z vlastní iniciativy zavraždil 50 židovských dělníků, které střežil, jsou vysvětleny v prohlášení jednoho esesmana takto: „byl zvlášť citlivý na židy“ a jednal „v mladistvém dobrodružném duchu zcela bezmyšlenkovitě“; trest vězení na dobu tří let, ke kterému byl tento člověk odsouzen, byl zrušen amnestií.

Hess právem napsal, že zbraně SS byly nejvhodnější organizací k provádění specifických úkolů, které měly být rozřešeny na okupovaných územích, a to vzhledem k svému rozsáhlému výcviku v otázkách rasových a národnostních.

V četných řečech, které pronesl v roce 1943, Himmler vyjádřil svou hrđost nad způsobilostí SS provádět tato zločinná opatření. Nabádal své podřízené, aby byli „hrubými a nemilosrdnými“; když mluvil o zastřelení „tisíců význačných Poláků“, děkoval příslušníkům organizace za to, že byli při tom nápomocni a že nezměkli při pohledu na stovky a tisíce mrtvol svých obětí. Do nebes vynášel nemilosrdnost při vyhlazování židovské rasy, při vyhlazování, které později nazval „odvšivovacím“ procesem. Z těchto řečí vyplývá, že celkový postoj, který převládal v SS, odpovídal trestným činům, které byly spáchány touto organizací.

Z á v ě r

SS bylo používáno k účelům, které podle Statutu jsou zločinnými a zahrnují pronásledování i vyhlazování židů, zvěrstva a vraždy v koncentračních táborech, excesy, které byly páčány při správě okupovaných území, provádění programu používání otrocké práce a kruté zacházení s válečnými zajatci i jejich vraždy. Obviněný Kaltenbrunner byl členem SS a zúčastnil se této činnosti.

U SS Tribunál sem pojímá všechny osoby, které byly oficiálně přijaty za členy SS, mezi nimi členy všeobecných SS, zbraní SS, švazů SS „Umrlčí lebka“ a členy všech policejních služeb, kteří byli členy SS. Tribunál nepojímá sem t. zv. jízdní útvary SS. Otázka bezpečnostní služby říšského vedoucího SS (všeobecně známé pod názvem SD) je projednávána v rozsudku Tribunálu ve věci proti gestapu a SD.

Tribunál prohlašuje podle ustanovení Statutu za zločinnou skupinu, která se skládá z osob, jež byly oficiálně přijaty za členy SS a jež jsou vypočteny v předchozím oddílu, které se staly členy této organizace nebo zůstaly jejími členy, ač věděly, že této organizace je používáno k páčání činů, které jsou označovány za zločinné podle čl. 6 Statutu, nebo z těch osob, které se osobně zúčastnily jako členové organizace při páčání podobných zločinů, vyjma však osob, které byly povolány do této organizace státními orgány, a to tak, že neměly právo volby, jakož i osob, které nepáčaly podobné zločiny.

Toto rozhodnutí se zakládá na tom, že tato organizace se zúčastnila válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, souvisících s válkou; tato skupina, která je prohlašována za zločinnou, nezahrnuje proto osoby, které přestaly být členy organizací uvedených v předchozím oddílu přede dnem 1. září 1939.

STRUKTURA A JEDNOTLIVÉ SLOŽKY

Žaloba označila úderné oddíly nacionálně socialistické německé dělnické strany (všeobecně známé pod názvem SA) za organizaci, která má být prohlášena za zločinnou. SA byly organizovány v roce 1921 k politickým účelům. Tato organizace byla vybudována podle vojenských zásad. Její členové nosili stejnokroj této organizace a měli zvláštní předpisy o chování a kázeňské předpisy. Jakmile nacisté uchvátili moc, počet členů SA značně vzrostl, protože k nim bylo přičleněno několik organizací vysloužilců z první světové války.

V dubnu 1933 byl do SA zapojen „Stahlhelm“, organizace, která se skládala z půl druhého milionu příslušníků, vyjma těch, kteří byli starší než 45 let, jakož i některé jiné; k tomuto včlenění došlo podle dohody mezi Seldtem, velitelem Stahlhelmu, a Hitlerem. Jiná organizace vysloužilců z první světové války, t. zv. „Kyffhäuserbund“, byla zapojena do SA podobným způsobem zároveň s velmi četnými organizacemi selských jízď. Před rokem 1933 členství v SA bylo nepochybně dobrovolné. Po roce 1933 byli státní zaměstnanci do jisté míry politicky a hospodářsky donucováni, aby vstoupili do SA. Příslušníci „Stahlhelmu“, „Kyffhäuserbundu“ a venkovských jízdních sdružení byli zapojeni do SA, aniž o tom věděli; avšak Tribunál nemá za dokázáno, že příslušníci těchto organizací ve svém celku se snažili protestovat proti tomuto zapojení nebo že by byly nějaké důkazy, vyjma jednotlivé případy, že by zdráhání se vstoupit do SA mělo nějaké následky. Proto má soud za zjištěno, že členství v SA bylo zpravidla dobrovolné.

Koncem roku 1933 bylo v SA čtyři a půl milionu členů. V důsledku změn, ke kterým došlo v roce 1934, byl počet členů SA v roce 1939 půl druhého milionu mužů.

ČINNOST

V první době nacistického hnutí byli bojovníci úderných oddílů SA „silnou rukou strany“. Účastnili se rvaček v sálech a bylo jich používáno k pouličním bojům proti politickým odpůrcům. SA bylo též používáno k rozšiřování nacistické ideologie a propagandy, při čemž zvláštní pozornost byla věnována protizidovské propagandě, doktríně „životního prostoru“, revisi Versailleské smlouvy a vrácení německých kolonií.

Když nacisté uchvátili moc a zvláště po volbách konaných dne 5. března 1933, měly SA důležitou úlohu při nastolení nacistického režimu teroru v Německu. SA se zúčastnily násilných akcí proti židům a bylo jich používáno k zatýkání politických odpůrců a ke střežení koncentračních táborů, kde SA bestiálně zacházely s vězni.

Dne 30. června a 1. a 2. července 1934 proběhla čistka ve vedení SA. Tato čistka, za níž došlo k zavraždění Röhma, velitele štábu SA, a mnohých jiných vedoucích SA, byla provedena pod záminkou, že existuje spiknutí proti Hitlerovi. Tato čistka způsobila značné zmenšení moci a vlivu SA. Po roce 1934 politický význam SA rychle klesal.

Po roce 1934 začaly SA provádět některé druhy vojenského a polovojenského výcviku. SA se dále zabývaly rozšiřováním nacistické propagandy. Některé jednotky SA se dokonce zúčastnily činů, které vedly k agresivní válce a k páchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti. Jednotky SA byly mezi prvními při okupaci Rakouska v březnu 1938. SA dodaly velkou část jednotek a značnou část zbraní pro Henleinův sbor, i když tento sbor byl za svých operací v Československu pod velením SS.

Po okupaci Polska bylo sudetské skupiny SA použito pro dopravu válečných zajatců. Jednotek SA bylo použito ke střežení zajatců v Gdansku, v Poznani, ve Slezsku a v pobaltských státech.

Některých jednotek SA bylo použito k vyhození synagog za židovských pogromů ve dnech 10. a 11. listopadu 1938. Skupiny SA se zúčastnily krutého zacházení se židy v ghettech Vilna a Kovna.

Z á v ě r

Před čistkou, která byla zahájena dne 30. června 1934, byly SA skupinou, která se většinou skládala ze rváčů a z hrdlořezů, kteří se zúčastnili tehdejších nacistických excesů. Nebylo však dokázáno, že tato zvěrstva byla částí konkrétního plánu vedení agresivní války a Tribunál proto nemůže mít za to, že tato činnost je zločinnou ve smyslu Statutu. Po čistce se z SA stala skupina bezvýznamných nacistických přívrženců. I když v jednotlivých případech bylo některých jednotek SA použito k páchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, není možno říci, že se členové této organizace jako celek zúčastnili zločinných jednání nebo že snad o nich věděli. Proto Tribunál neprohlašuje SA za zločinnou organizaci ve smyslu článku 9 Statutu.

Ř Í Š Š K Á V L Á D A

Žaloba označila za zločinnou organizaci říšskou vládu (Reichsregierung), která se po lednu 1933 skládala z členů vlastní vlády, z členů rady ministrů pro obranu říše a z členů tajné rady. Tribunál soudí, že říšská vláda nemůže být prohlášena za zločinnou z dvou příčin:

1. protože není dokázáno, že po roce 1937 skutečně vykonávala činnost jako skupina nebo organizace;

2. protože skupina osob, proti níž je tu podána žaloba, je tak nepatrná, že se její členové mohou bez jakýchkoli obtíží individuálně odpovídat před soudem, aniž je třeba, aby bylo rozhodnuto, že vláda, jejímiž byli členy, byla zločinnou organizací.

Pokud jde o první příčinu, na jejímž základě vynášíme své rozhodnutí, musíme poznamenat, že od doby, od níž by bylo možno předpokládat, že existovalo spiknutí k vedení agresivní války, vláda netvořila vedoucí orgán, nýbrž byla jen skupinou funkcionářů, kteří byli podřízeni absolutní Hitlerově kontrole. Po roce 1937 se nekonala ani jedna schůze říšské vlády, zákony byly vydávány jménem jednoho nebo několika členů vlády. Tajná rada se vůbec nesešla ani jednou. Někteří členové vlády byli nepochybně zapleteni do spiknutí k vedení agresivní války, avšak byli do něho zapleteni jako jednotlivci a nejsou žádné důkazy o tom, že vláda jako skupina nebo organizace se zúčastnila nějak těchto zločinů. Musíme uvážit, že když Hitler odhalil své cíle zločinné agrese na Hossbachově konferenci, že k odhalení plánu nedošlo před vládou a že dokonce o této věci nebyla učiněna žádná porada s vládou, nýbrž naopak bylo to učiněno tajně před nepatrnou skupinou, o níž se Hitler musil nutně opírat při vedení války. Právě tak vpád do Polska nebyl sankcionován žádným vládním usnesením. Naopak obviněný Schacht vypověděl, že se snažil zadržet tento vpád tím, že si stěžoval u vrchního velitele armády, že Hitlerův rozkaz porušil ústavu, protože nebyl schválen vládou.

Vychází však najevo, že různé zákony, které dovolovaly jednání, která podle Statutu jsou zločinnými, byly dány na vědomí členům vlády, že byly vydány jejím jménem a byly podepsány členy ministerstev, jichž se tyto zákony týkaly. To však nedokazuje, že vláda po roce 1937 vyvíjela fakticky někdy činnost jako organizace.

Pokud jde o druhou příčinu, je jasné, že členové vlády, kteří se provinili tím, že spáchali zločin, musí se odpovídat před soudem a někteří z nich jsou nyní souzeni tímto Tribunálem. Celkový počet členů této skupiny se odhaduje na 48 členů, 8 z nich není na živu a 17 je nyní souzeno. Zbývá tedy nejvýše 23 osob, pro něž by toto rozhodnutí mohlo mít nějaký význam. Všechny ostatní osoby, které se nějak provinily, musí být též postaveny před soud, avšak tyto soudní procesy nebudou ani urychleny, ani ulehčeny, bude-li vláda prohlášena za zločinnou organizaci.

V případech, kdy se k podobným účelům použije organizace s velkým počtem členů, rozhodnutí Tribunálu vylučuje, aby bylo třeba znova rozhodovat o jejím zločinném charakteru v dalších procesech s jejími členy, zažalovanými pro jejich členství a účast na jejich zločinných cílech, a dosahuje se tak zhospodárnění, pokud jde o čas i o práci. Takové výhody není v tomto případě proti tak malé skupině jako je vláda.

Žaloba též navrhla, aby hlavní štáb a vrchní velitelství německé branné moci byly prohlášeny za zločinnou organisaci. Tribunál soudí, že není nikterak třeba prohlašovat hlavní štáb a vrchní velitelství za zločinné organisace. I když počet osob, proti kterým je podána žaloba, je větší než u říšské vlády, přece je tak malý, že individuálními procesy proti těmto důstojníkům bude možno dosáhnout lepšího výsledku než tím, že Tribunál vydá rozhodnutí podle návrhu žaloby. Avšak ještě přesvědčivější příčinou je to, že podle názoru Tribunálu hlavní štáb a vrchní velitelství nejsou ani „organisací“, ani „skupinou“, jak tyto termíny vymezuje článek 9 Statutu.

Je třeba učinit některé poznámky o charakteru této t. zv. skupiny. Podle žalobního spisu a podle důkazů, které byly předloženy Tribunálu, skládá se tato skupina asi ze 130 důstojníků živých i mrtvých, kteří v době někdy od února 1938, když Hitler reorganisoval brannou moc, až do května 1945, kdy Německo kapitulovalo, měli různé funkce ve vojenské hierarchii.

Tito lidé byli vysokými důstojníky ve třech složkách branné moci, v OKH, t. j. v pozemním vojsku, v OKM, t. j. ve válečném loďstvu, a v OKL, t. j. ve válečném letectvu. Nad nimi bylo jednotné velení branné moci, t. j. OKW, vrchní velitelství německé branné moci v čele s Hitlerem jako vrchním velitelem.

Důstojníci OKW, mezi nimi i obviněný Keitel — velitel štábu vrchního velitelství — byli do jisté míry osobním Hitlerovým štábem. V širším smyslu koordinovali akce tří složek branné moci, zvláště v plánování a v otázkách operační povahy, a řídili je.

Jednotliví důstojníci této t. zv. skupiny patřili v té či oné době k jedné z těchto čtyř kategorií: 1. hlavní velitel jedné z tří složek branné moci, 2. náčelník štábu jedné z tří složek branné moci, 3. „oberbefehlshaber“, hlavní velitelé polních armád jedné z tří složek branné moci, kteří ovšem tvořili největší skupinu mezi těmito osobami, nebo 4. důstojníci OKW, kteří byli tři: obvinění Keitel a Jodl a Jodlův zástupce Warlimont. Právě v tomto smyslu používá žalobní spis termínu „hlavní štáb a vrchní velitelství“.

Žaloba zde rozlišuje. Žaloba nežaluje nejbližší nižší skupinu vojenské hierarchie, která se skládala z velitelů armádních sborů a z osob, které jim odpovídaly hodností v loďstvu a v letectvu, a z hodností ještě nižších, t. j. velitelů divisí nebo osob, které měly obdobné hodnosti v jiných složkách branné moci. Nepatří sem ani štábní důstojníci některého ze čtyř štábů, t. j. OKW, OKH, OKM a OKL, ani specialisté, kteří prošli zvláštním výcvikem, a kteří obyčejně byli nazýváni důstojníky hlavního štábu.

Ve skutečnosti osoby, které jsou vypočteny v žalobním spise, jsou tedy nejvyššími vojenskými vůdčími osobnostmi Německé říše. Nebyl učiněn žádný pokus o tvrzení, že tvořily „organizaci“ ve smyslu vymezení čl. 9 Statutu. Spíše bylo tvrzeno, že tvořily „skupinu“, t. j. termín, který je svým významem i rozsahem širší než „organizace“.

Tribunál má za to, že tomu tak není. Z důkazů vychází najevo, že plány, které vypracovávaly ve štábech, stálé porady, ke kterým docházelo mezi štábními důstojníky a důstojníky armád, operační taktika na bojišti i ve štábech, to vše bylo velmi podobné plánům, poradám a taktice, jež jsou obvyklé u pozemního vojska, u loďstva a u letectva všech ostatních zemí. Soustavu jednotného velení OKW v otázkách koordinace a správy je možno srovnat na př. s anglo-americkými společnými náčelníky štábu, tedy se soustavou podobnou, i když poněkud odlišnou.

Podle názoru Tribunálu není logické hovořit o existenci sdružení nebo skupiny na základě takové metody jejich jednání. Podle této theorie je vrchní vojenské velení kterékoli jiné země též sdružením a nikoli tím, čím ve skutečnosti je, t. j. souborem vojáků určitého počtu, kteří v určitém časovém úseku zaujímalí určité vojenské funkce.

Mnoho důkazů a argumentů bylo soustředěno na otázku, zda členství v těchto organizacích bylo dobrovolné či nikoli; tu má Tribunál za to, že tato otázka není otázkou podstatnou. Tato t. zv. zločinná organizace má jeden rys, který je hlavní a který tuto organizaci ostře odlišuje od pěti jiných organizací, uvedených v žalobním spisu. Když se na př. někdo stal členem SS, činil to dobrovolně nebo nedobrovolně, avšak v každém případě věděl, že vstupuje do nějaké organizace.

Pokud jde o hlavní štáb a vrchní velitelství, takový člověk nemohl vědět, že vstupuje do skupiny nebo sdružení, protože taková skupina ani sdružení neexistovaly, dokud nebyly prohlášeny za existující žalobním spisem. Takový člověk jen věděl, že dosáhl nějakého vysokého postavení v jedné ze tří složek branné moci, a nemohl si uvědomit, že se stal členem nějakého konkrétního celku, který by mohl být definován jako „skupina“ v obyčejném významu tohoto slova. Jeho vztahy k ostatním důstojníkům v jeho složce branné moci a jeho styk s důstojníky dvou ostatních složek branné moci podobaly se v zásadě vztahům a styku, které existují ve vojenské službě na celém světě.

Tribunál proto neprohlašuje hlavní štáb a vrchní velitelství za zločinnou organizaci.

I když Tribunál soudí, že termín „skupina“ v čl. 9 musí značit něco víc, než soubor důstojníků, přesto vyslechl mnoho výpovědí o účasti těchto důstojníků při plánování a vedení agresivní války a při páchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti. Tyto důkazy proti četným z nich jsou jasné a přesvědčivé.

Ve velké míře byli odpovědní za neštěstí a strádání, kterými byly postiženy miliony mužů, žen a dětí. Pokryli hanbou poctivé povolání vojáka. Bez jejich vojenského vedení by byly agresivní snahy Hitlera a jeho nacistických spřeženců abstraktní a neplodné. I když netvořili skupinu, kterou lze subsumovat pod vymezení Statutu, tvořili v každém případě bezohlednou vojenskou kastu. Soudobý německý militarismus rozkvetl na krátkou dobu za podpory jeho posledního spojence, t. j. nacionálního socialismu, tak jako nikdy dříve.

Činy mnohých těchto lidí byly výsměchem vojenské přísahy, že budou poslouchat vojenských rozkazů. Když to je v zájmu jejich obhajoby, prohlašují, že museli poslouchat. Když stojí tváří v tvář hrozným hitlerovským zločinům, které, jak bylo zjištěno, byly jim všeobecně známy, prohlašují, že neposlouchali. Pravda je, že se aktivně zúčastnili páchání všech těchto zločinů nebo byli mlčenlivými a pokornými svědky zločinů, které byly páchány v širším a hroznějším rozměru, než svět kdy měl neštěstí poznat. To musí být řečeno.

V případech, kdy skutečnosti si toho vyžádají, musí být tito lidé postaveni před soud, aby ti z nich, kteří se provinili spácháním těchto zločinů, neunikli trestu.

*

Ve smyslu čl. 26 Statutu, který žádá, aby rozsudek Tribunálu o vině či nevině obviněných byl odůvodněn, uvádí Tribunál tyto důvody, na základě nichž vynáší rozsudek o vině či nevině obviněných:

G Ö R I N G

Göring je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu. Je známo, že byl po Hitlerovi nejvýznačnějším činitelem nacistického režimu. Byl hlavním velitelem válečného letectva, zmocněncem pro čtyřletý plán a měl ohromný vliv na Hitlera, a to aspoň před rokem 1943, od kdy jejich vzájemné vztahy se zhoršily a skončily tím, že Göring v roce 1945 byl zatčen. Vypověděl, že Hitler ho informoval o všech důležitých vojenských i politických otázkách.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Göring byl od té doby, kdy vstoupil v roce 1922 do strany a dostal se do čela SA, organizace, která byla vytvořena k „pouličním bojům“, Hitlerovým rádcem a aktivním náhončím, jakož i jedním z hlavních vedoucích nacistického hnutí. Jako Hitlerův pomocník v politických otázkách ve velké míře přispěl k tomu, že nacionální socialisté uchwátili v roce 1933

moc, a vynaložil všechno úsilí na upevnění této moci a rozšíření vojenské moci Německa. Organisoval gestapo a vytvořil první koncentrační tábory, které odevzdal Himmlerovi v roce 1934; téhož roku provedl t. zv. „Röhmovu čistku“ a inscenoval soudní procesy, jejichž důsledkem bylo, že von Blomberg a von Fritsch byli odstraněni z armády. V roce 1936 se stal zmocněncem pro čtyřletý plán a fakticky se stal hospodářským diktátorem Německa. Brzy po Mnichovské dohodě prohlásil, že pětikrát zvětší válečné letectvo a že urychlí znovuvyzbrojovací proces, při čemž kladl zvláštní důraz na útočné zbraně.

Göring byl jedním z pěti vedoucích činitelů, kteří byli přítomni na „Hossbachově poradě“, konané dne 5. listopadu 1937, a právě tak byl přítomen i na jiných důležitých poradách, o nichž byla již učiněna zmínka v tomto rozsudku. V době anšlusu Rakouska byl fakticky ústřední postavou a řídil události. Před soudem prohlásil toto: „Odpovědnost musím vzít stoprocentně na sebe... Překonal jsem dokonce führerovy námitky a vše jsem přivedl ke konečnému rozhodnutí.“ Při okupaci t. zv. Sudet měl velkou úlohu jako hlava letectva, neboť plánoval letecký útok, který se ukázal být zbytečný, jakož i jako politik, který uspával bdělost Čechů falešným ujišťováním o přátelství. V noci před vpádem do Československa a před okupací Čech a Moravy vyhrožoval na poradě s Hitlerem a s prezidentem Háchou, že bude bombardovat Prahu, jestliže Hácha nepovolí. Ve svých výpovědích před soudem doznal, že takto vyhrožoval.

Göring se zúčastnil porady konané dne 23. května 1939 v říšském kancléřství, kdy Hitler prohlásil svým vojenským vedoucím: „Odpadá tím otázka šetřit Polsko...“ Zúčastnil se též porady, konané dne 22. srpna 1939 v Obersalzbergu, na níž byly vydány příslušné instrukce. Z předložených důkazů vyplývá, že se aktivně zúčastnil diplomatických manévrů, ke kterým došlo po této poradě. S Hitlerovým vědomím použil švédského obchodníka Dahlerusa jako zprostředkovatele jednání s Anglií, jak Dahlerus vypověděl před soudem, aby se pokusil odvrátit vládu Velké Britannie, aby splnila své závazky vůči Polsku.

Velel leteckým silám při útoku proti Polsku i za agresivních válek, které potom následovaly.

I kdyby vznesl námitky proti Hitlerovým plánům proti Norsku a proti Sovětskému svazu, jak to tvrdil, je zcela jasné, že tak činil pouze ze strategických důvodů, a když Hitler rozhodl tuto otázku, následoval ho bez váhání. Při výslechu před soudem prohlásil, že tyto rozpory nikdy neměly charakter ideologický ani právní. „Rozzuřil se“ po vpádu do Norska, avšak jen proto, že nebyl dosti včas upozorněn na to, že je třeba připravit letecké síly k útoku. Doznal, že schválil útok: „Můj postoj byl zcela kladný“. Aktivně se zúčastnil přípravy a provedení jugoslávského a řeckého tažení a vypověděl, že „plán Marita“ (útok proti Řecku) byl připraven

dlouho před tím. Sovětský svaz pokládal za „nejstrašnější hrozbu Německa“, avšak prohlásil, že nebylo přímé vojenské nutnosti k útoku. Ve skutečnosti jediná věc, proti níž měl námitky, byla volba doby k útoku proti SSSR. Ze strategických důvodů chtěl jej odložit až do vítězství nad Velkou Británií. Vypověděl: „Můj názor byl určován pouze politickými a vojenskými důvody.“

Po jeho vlastním doznání před Tribunálem, vezme-li se v úvahu postavení, které měl, charakter porad, kterých se zúčastnil, a veřejné řeči, které pronesl, nemůže být žádné pochyby o tom, že Göring byl hybnou silou agresivní války a že se v tom nevyrovnal jen Hitlerovi. Vypracoval plán a byl jeho hlavním prováděčem v době vojenské a diplomatické přípravy k válce, o níž Německo usilovalo.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Protokoly o hlavních líčeních obsahují čtená Göringova doznání, že je spoluodpovědný za použití otrocké práce: „Používali jsme těchto pracovních sil z bezpečnostních důvodů, aby nemohly být činny ve své vlasti a aby nepracovaly proti nám. S druhé strany jsme jich používali k tomu, aby nám pomáhaly v hospodářské válce.“ A dále: „Dělníci byli nuceni jít do říše; to nepopírám.“ Člověk, který pronesl tato slova, byl zmocněncem pro čtyřletý plán, jehož povinností bylo naverbovat a rozdělit pracovní síly. Jako hlavní velitel válečného letectva žádal na Himmlerovi nové a nové otroky pro své podzemní letecké závody: „Že jsem požadoval vězně z koncentračních táborů pro vyzbrojení letectva, je správné a musí to být považováno za zcela samozřejmé.“

Jako zmocněnec pro čtyřletý plán Göring podepsal pokyn o zacházení s polskými dělníky v Německu a doplnil jej prováděcími ustanoveními SD, do nichž pojal pokyn o „zvláštním zacházení“ (Sonderbehandlung). Vydal směrnice o použití sovětských a francouzských válečných zajatců ve zbrojním průmyslu; hovořil o tom, že Poláci a Holanďané mají být chytáni a po př. z nich naděláni váleční zajatci a že jich má být použito k pracím. Doznává, že sovětských válečných zajatců bylo používáno k obsluze protiletadlových baterií.

Göring jako zmocněnec byl aktivním vedoucím drancování okupovaných území. Vypracoval plány vydrancování sovětského území dlouho před počátkem války se Sovětským svazem. Dva měsíce před vpádem do Sovětského svazu dal Hitler Göringovi podrobné pokyny k hospodářské správě na tomto území. Göring za tím účelem vytvořil hospodářský štáb. Byl říšským maršálem Velkoněmecké říše a „rozkazy říšského maršála se vztahují na všechny hospodářské oblasti, a to i na výživu a zemědělství“.

V jeho t. zv. „Zelených deskách“ (Grüne Mappe); které byly vydány německou brannou mocí, se mluví o zřízení „hospodářského výkonného štábu Východ“ (Wirtschaftlicher Vollzugsstab Ost). V této směrnicí bylo ustanovení o vydrancování veškerého průmyslu a jeho zničení v okresech, kde byl nedostatek potravy, a vývozu potravin pro potřeby Německa z okresů, kde byly přebytky.

Göring tvrdí, že smysl této směrnice byl nesprávně pochopen, avšak doznává, že „bylo samozřejmé, abychom využili Ruska k našim účelům“. Zúčastnil se porady, konané dne 16. července 1941, na níž Hitler pravil, že nacionální socialisté nezamýšlejí nikdy opustit okupované země a že musí být učiněna „všechna nutná opatření — popravy, vysídlení, atd.“

Göring pronásledoval židy, zvláště po listopadových pogromech v roce 1938, a to nejen v Německu, kde židům uložil pokutu 1 miliardy marek, jak bylo uvedeno výše, nýbrž rovněž i v okupovaných územích. Podle jeho vlastních slov a výpovědí měl na tom zájem především s ryze ekonomického hlediska, aby se zmocnil jejich vlastnictví a odstranil je z hospodářského života v Evropě. Podle toho, jak byly tyto země okupovány německou armádou, rozšiřoval na ně říšské protižidovské zákony. „Reichsgesetzblatt“ z let 1939, 1940 a 1941 obsahuje několik protižidovských nařízení, která podepsal Göring. Ač likvidace židů byla Himmlerovou věcí, Göring byl dalek toho, aby se jí nezúčastnil a aby byl nečinný, ač to při svém výslechu před soudem popíral. Nařízením ze dne 31. července 1941 uložil Himmlerovi a Heydrichovi, „aby definitivně vyřešili židovskou otázku v německé sféře vlivu v Evropě“.

Nejsou žádné polehčující okolnosti, protože Göring byl často — téměř vždy — hybnou silou událostí a předčil je v tom jen führer. Byl hlavním podněcovatelem agresivní války, a to jak jako politický, tak i vojenský vedoucí. Řídil provádění programu otrocké práce a byl autorem programu potlačování židů a jiných ras jak v Německu, tak i v cizině. Spáchání všech těchto zločinů otevřeně doznal. V některých konkrétních případech jeho výpovědi snad jsou i v rozporu, vezmeme-li je však vcelku, je jeho vlastních doznání více než dosti k tomu, abychom mohli učinit určitý závěr o jeho vině. Jeho vina nemá sobě rovna ve své hrůze. Ve věci proti němu nebyly zjištěny žádné okolnosti, které by mohly omluvit tohoto člověka.

Z á v ě r

Tribunál uznává obviněného Göringa vinným ve smyslu všech čtyř oddílů žalobního spisu.

H E S S

Hess je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu. Vstoupil do nacistické strany v roce 1920 a zúčastnil se mnichovského puče dne 9. listopadu 1923; odpykal si trest vězení spolu s Hitlerem v roce 1924 v landsberské pevnosti, kde byl nejbližším osobním Hitlerovým důvěrníkem, jímž zůstal až do svého odletu na britské ostrovy. Dne 21. dubna 1933 byl jmenován führerovým zástupcem a dne 1. prosince 1933 říšským ministrem bez portefeuille. Dne 4. února 1938 byl jmenován členem tajné rady a dne 30. srpna 1939 členem rady ministrů pro obranu říše. V září 1939 byl Hess oficiálně prohlášen Hitlerem za führerova nástupce po Göringovi. Dne 10. května 1941 odletěl letadlem z Německa do Skotska.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Jako führerův zástupce patřil Hess k vedoucí klice nacistické strany, měl odpovědnost za vyřešení všech stranických otázek a byl oprávněn rozhodovat Hitlerovým jménem o všech otázkách vedení strany. Jako říšský ministr bez portefeuille byl Hess oprávněn předběžně sankcionovat všechny zákonné osnovy, které předložili různí říšští ministři, dříve, než mohly nabýt účinnosti jako schválené zákony. V těchto funkcích Hess aktivně podporoval přípravu k válce. Jeho podpis je na zákoně ze dne 16. března 1935, který zavedl vojenskou povinnost. Po mnoho let v četných svých řečech podporoval hitlerovskou politiku energického znovuvybrojení.

Říkal lidu, že každý musí přinést oběti k vyzbrojení a opakoval přitom heslo „děla místo másla“. I když v době od roku 1933 do roku 1937 pronesl Hess řeči, v kterých vyjádřil přání, aby byl zachován mír, a propagoval ideu mezinárodní hospodářské spolupráce, přesto nic v těchto řečech nemůže změnit skutečnost, že nikdo ze všech obviněných nevěděl lépe než Hess, jak je nezvratné Hitlerovo odhodlání provést své cíle, jakým je fanatikem a přesvědčeným přívržencem nezkrotné hrubé síly a jak bylo málo pravděpodobné, že se zdrží použít síly, bude-li to jediná cesta, pomocí níž bude s to dosáhnout svých cílů.

Hess byl informovaným dobrovolným účastníkem německých agresí proti Rakousku, Československu a Polsku. Udržoval styk s ilegální nacistickou stranou v Rakousku po celou dobu od Dollfusova zavraždění až do anšlusu a instruoval ji v této době. Hess byl dne 12. března 1938 ve Vídni, když tam vstoupila německá vojska, a dne 13. března 1938 podepsal zákon o připojení Rakouska k Německé říši. V zákoně ze dne 10. července 1939 je ustanovení o jeho účasti na správě Rakouska. Dne 24. července 1938 pronesl řeč na paměť nezdařeného puče rakouských nacionálních socialistů, o nějž byl učiněn pokus 4 roky před tím, při čemž

vychvaloval opatření, která vedla k anšlužu, a obhajoval německou okupaci Rakouska.

V létě 1938 udržoval Hess stálý styk s Henleinem, s vedoucím strany sudetských Němců v Československu. Dne 27. září 1938 za mnichovské krise organisoval spolu s Keitelem provedení Hitlerových instrukcí, podle nichž byl aparát nacistické strany dán k dispozici k účelům tajné mobilisace. Dne 14. dubna 1939 Hess podepsal výnos o zavedení správní soustavy nad sudetskou oblastí jako nad nedílnou částí říše, a dne 10. června 1939 bylo vydáno nařízení, v němž bylo ustanovení o Hessově účasti na správě sudetské oblasti. Dne 7. listopadu 1938 Hess včlenil stranu sudetských Němců, vedenou Henleinem, do rámce nacistické strany a pronesl řeč, v níž zdůraznil, že Hitler byl hotov uchýlit se k válce, kdyby toho bylo bývalo třeba, aby byla získána sudetská oblast.

Dne 27. srpna 1939, kdy byl dočasně odložen útok proti Polsku, protože byl činěn pokus o to, aby se Velká Britannie zřekla svých záruk vůči Polsku, Hess veřejně vychvaloval Hitlerův „velkomyslný návrh“ Polsku a napadal nejen Polsko, při čemž je vinil, že agituje pro válku, ale i Anglii jako zemi, která je odpovědná za toto polské stanovisko. Když byl učiněn vpád do Polska, podepsal Hess výnosy, podle nichž Gdansk a některá polská území byla včleněna do říše a byl zřízen generální gouvernement (Polsko).

Tato konkrétní opatření, která obviněný podnikl, aby podpořil hitlerovské plány agresivních akcí, neurčují plnou výši jeho odpovědnosti. Hess byl před svým odletem do Anglie nejbližším osobním Hitlerovým důvěrníkem, jejich styky byly takové, že Hess musil být informován o Hitlerových agresivních plánech tehdy, když vznikaly, a vyvíjel činnost, aby tyto plány byly provedeny tam, kde tato činnost byla nutná. Při odletu do Anglie vezl s sebou Hess některé mírové návrhy, které, jak tvrdil, Hitler byl ochoten přijmout. Je příznačné, že k tomuto letu došlo celkem jen 10 dní po tom, kdy Hitler určil přesné datum pro útok na Sovětský svaz, t. j. 22. červen 1941.

V rozhovorech, které měl Hess po příletu do Anglie, podporoval s vervou všechny agresivní německé akce, ke kterým došlo do té doby, a snažil se ospravedlnit německé akce proti Rakousku, Československu, Polsku, Norsku, Dánsku, Belgii a Nizozemsku, při čemž odpovědnost za válku svaloval na Anglii a Francii.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Existují důkazy, z nichž vyplývá, že kancelář strany se zúčastnila pod Hessovým vedením rozšiřování rozkazů souvisících s pácháním válečných zločinů, že Hess, i když se nezúčastnil zločinů, které byly spáchány na

Východě, mohl být o nich informován, že navrhl diskriminační zákony proti židům i Polákům a že podepsal výnosy, které nutily některé skupiny Poláků, aby přijali německé státní občanství. Tribunál však nemá za to, že tyto okolnosti jasně dokazují, že Hess je spoluvinen na těchto zločinech, aby ho bylo možno uznat vinným.

Jak bylo uvedeno dříve, rozhodl Tribunál po důkladné lékařské prohlídce obviněného a po zprávě o jeho stavu, že bude proti němu vedeno řízení bez odročení. Od té doby byly podány další žádosti, aby byl znova prohlédnut lékaři. Tribunál zamítl tyto žádosti, když si opatřil zprávu vězeňského psychiatra. Skutečnost, že Hessovo chování není normální, skutečnost, že trpí ztrátou paměti, a to, že jeho duševní stav se zhoršil za tohoto procesu, může snad být správné. Nic však nepoukazuje na to, že si není vědom obvinění vznesených proti němu nebo že by byl neschopen se hájit. Jeho zájmy byly řádně zastoupeny v tomto procesu obhájcem, kterého Tribunál za tím účelem jmenoval. Nic nepoukazuje na to, že Hess nebyl duševně zdrav v době, kdy byly spáchány činy, které jsou mu kladeny za vinu.

Z á v ě r

Tribunál uznává obviněného Hessa vinným ve smyslu prvního a druhého oddílu a nevinným podle třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu.

R I B B E N T R O P

Ribbentrop je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu. Vstoupil do nacistické strany v roce 1932. V roce 1933 byl jmenován Hitlerovým poradcem pro otázky zahraniční politiky a téhož roku byl jmenován zmocněncem nacistické strany pro otázky zahraniční politiky. V roce 1934 byl jmenován zvláštním zmocněncem pro odzbrojovací otázky a v roce 1935 mimořádným vyslancem a zplnomocněným ministrem; právě v této funkci vyjednával v roce 1935 o anglo-německé námořní dohodě a v roce 1936 o Paktu proti kominterně. Dne 11. srpna 1936 byl jmenován velvyslancem v Anglii a dne 4. února 1938 se stal nástupcem von Neuratha v hodnosti říšského ministra zahraničních věcí, což bylo částí celkové změny kabinetu, ke které došlo pro propuštění von Fritsche a von Blomberga.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Ribbentrop nebyl přítomen na „Hossbachově poradě“, která byla svolána na den 5. listopadu 1937, avšak dne 2. ledna 1938 stále ještě jako velvyslanec v Anglii zaslal Hitlerovi memorandum, v němž vyjádřil svůj názor, že změny statu quo na Východě tak, jak si toho přeje Německo, může být dosaženo jen použitím násilí, a podal své návrhy o metodách, které mohou zabránit, aby Anglie a Francie se vmísily do evropské války, která měla být vedena k dosažení této změny. Když se Ribbentrop stal ministrem zahraničních věcí, sdělil mu Hitler, že Německo má stále ještě rozřešit 4 problémy: Rakousko, Sudety, Klaipėdu a Gdansko a poukazoval na to, že bude možno „svým způsobem odkrýt karty“, neboli „rozhodnout vojenskou cestou“ tyto problémy.

Dne 12. února 1938 byl Ribbentrop přítomen na poradě, konané mezi Hitlerem a Schuschniggem, na níž Hitler pod pohrůžkou vpádu donutil Schuschnigga k velmi četným ústupkům, jejichž účelem bylo upevnit postavení nacistů v Rakousku, mezi jiným jmenovat Seyss-Inquarta ministrem bezpečnosti a vnitra a zároveň mu svěřit kontrolu nad policií. Ribbentrop byl v Londýně v době, kdy byla fakticky uskutečňována okupace Rakouska, a na základě zpráv, které obdržel od Göringa, informoval britskou vládu, že Německo nedalo Rakousku ultimatum a že zavedlo svá vojska do Rakouska jen proto, aby byla odvrácena občanská válka. Dne 13. března 1938 podepsal Ribbentrop zákon, podle něhož Rakousko bylo přičleněno k Německé říši.

Ribbentrop se zúčastnil agresivních plánů proti Československu. Od března 1938 udržoval těsné styky se stranou sudetských Němců a instruoval je, aby se sudetoněmecká otázka stala aktuální, což mohlo být záminkou k útoku, který Německo plánovalo proti Československu. V srpnu 1938 se zúčastnil porady, jejímž účelem bylo dosáhnout maďarské pomoci, dojde-li k válce s Československem.

Po mnichovském paktu vykonával dále diplomatický nátlak, aby byl okupován zbytek Československa. Měl rozhodující roli při podněcování Slováků, aby prohlásili svou samostatnost. Zúčastnil se porady, konané ve dnech 14.—15. března 1939, na níž Hitler pod pohrůžkou vpádu donutil presidenta Háchu, aby souhlasil s německou okupací Československa. Jakmile německá vojska vstoupila do Československa, podepsal Ribbentrop zákon, kterým byl zřízen protektorát Čechy a Morava.

Zvlášť význačnou úlohu měl Ribbentrop v diplomatické činnosti, která vedla k útoku proti Polsku. Zúčastnil se porady, konané dne 12. srpna 1939, jejímž účelem bylo dosáhnout pomoci Itálie, dojde-li v důsledku tohoto útoku k všeobecné evropské válce. Ribbentrop projednával s britským velvyslancem německé nároky na Gdansko a polský koridor v době

od 25. do 30. srpna 1939, když už mu bylo známo, že německé útočné plány proti Polsku byly odloženy jen dočasně, aby byl učiněn pokus pohnout Velkou Británií k tomu, aby se zřekla záruk, které dala Polsku. Z metod, kterými vedl tato jednání, zcela jasně vyplývá, že je ne zahájil v dobré víře, aby dosáhl urovnání potíží, které vznikly mezi Německem a Polskem.

Ribbentrop byl předem informován o útoku proti Norsku a Dánsku, jakož i o útoku proti Nizozemsku a vypracoval úřední memorandum ministerstva zahraničních věcí, jímž byl učiněn pokus ospravedlnit tyto agresivní činy.

Ribbentrop se zúčastnil porady, konané dne 20. ledna 1941, za níž Hitler a Mussolini projednávali předpokládaný útok proti Řecku, jakož i porady, konané v lednu 1941, na níž Hitler dosáhl toho, že Antonescu povolil německému vojsku průchod rumunským územím, aby tento útok mohl být proveden. Dne 25. března 1941, kdy se Jugoslavie připojila k paktu tří mocností Osy, ujistil Ribbentrop Jugoslavii, že Německo bude respektovat její svrchovanost a územní celistvost. Dne 27. března 1941 se zúčastnil porady, která se konala po státním převratu v Jugoslavii a na níž byly vypracovány plány, podle nichž měl být proveden Hitlerův úmysl zničit Jugoslavii.

Ribbentrop se zúčastnil zároveň s Hitlerem a Antonescem porady, na níž byla projednávána otázka rumunské účasti při útoku proti SSSR. Měl též poradu s Rosenbergem o předběžném plánování politického využití sovětských území a v červenci 1941, po začátku války, přesvědčoval Japonsko, aby přepadlo Sovětský svaz.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Ribbentrop se zúčastnil porady, konané dne 26. června 1944, na níž bylo rozhodnuto, aby bylo zahájeno provádění programu, podle něhož měli být lynchováni spojenečtí letci, kteří prováděli hloubkové útoky. V prosinci 1944 byly Ribbentropovi oznámeny plány na zavraždění jednoho z francouzských generálů, kteří byli v zajetí, a Ribbentrop vydal svým podřízeným pokyn, podle něhož měli dbát toho, aby příprava k uskutečnění tohoto aktu byla provedena tak, aby zemím, které zastupovaly zájmy válčících stran, bylo zabráněno dozvědět se o této skutečnosti.

Ribbentrop byl také odpovědný za válečné zločiny a za zločiny proti lidskosti jako důsledky jeho činnosti proti okupovaným zemím a proti satelitním zemím Osy. Nejvyšším německým úředníkem jak v Dánsku, tak i ve vichystické Francii byl zástupce ministerstva zahraničních věcí a Ribbentrop je proto odpovědný za celkový hospodářský a politický směr, který byl uplatňován za okupace těchto zemí. Trval na tom, aby Italové prováděli nelítostnou okupační politiku v Jugoslavii a v Řecku.

Ribbentrop hrál důležitou úlohu při „definitivním vyřešení“ evropské otázky, které prováděl Hitler. V září 1942 nařídil německým diplomatickým zástupcům, kteří byli akreditováni u vlád satelitních zemí Osy, aby urychlili deportaci židů na Východ. V červnu 1942 žádal německý velvyslanec ve Vichy Lavala, aby bylo vydáno 50 000 židů za účelem deportace na Východ. Dne 25. února 1943 protestoval Ribbentrop u Mussoliniho proti pomalosti Italů při deportaci židů z italského okupačního pásma ve Francii.

Dne 15. dubna 1943 zúčastnil se porady mezi Hitlerem a Horthym, na níž byla projednávána otázka deportace židů z Maďarska, a sdělil Horthymu, že „židé musí být buď likvidováni anebo dopraveni do koncentračních táborů“. Na téže poradě přirovnával Hitler židy k „tuberkulozním bacilům“ a prohlásil, že nebudou-li pracovat, musí být odstřeleni.

Proti žalobě, která byla proti němu vznesena, se Ribbentrop hájí poukazem na to, že všechna důležitější rozhodnutí činil Hitler, a že on, Ribbentrop, se tolik obdivoval Hitlerovi a byl jeho tak věrným následovníkem, že nikdy nepochyboval o častých Hitlerových prohlášeních, že si přeje mír, a právě tak ani nepochyboval o tom, že jsou pravdivé důvody, které prohlašoval Hitler, když ospravedlňoval své agresivní činy.

Tribunál soudí, že toto vysvětlení neodpovídá skutečnosti. Ribbentrop se zúčastnil všech nacistických agresivních aktů od okupace Rakouska až po vpád do Sovětského svazu. Ač osobně měl spíše vztah k diplomatické stránce těchto aktů než k jejich stránce vojenské, jeho diplomatické úsilí bylo tak těsně spjato s válkou, že nemohl neznat agresivní charakter Hitlerových činů. Ribbentrop spolupracoval též při provádění zločinné politiky a při správě území, nad kterými v důsledku nezákonného vpádu získalo Německo kontrolu, zejména pokud jde o politiku vyhlazení židů.

Nejen to; jsou četné důkazy, z nichž vyplývá, že Ribbentrop zcela souhlasil s hlavními zásadami nacionálně socialistického kředa a že jeho spolupráce s Hitlerem a s obviněnými v této věci při spáchání zločinů proti míru, válečných zločinů a zločinů proti lidskosti byla upřímná a dobrovolná. Ribbentrop sloužil Hitlerovi dobrovolně až do konce právě proto, že Hitlerova politika a jeho plány odpovídaly jeho vlastnímu přesvědčení.

Z á v ě r

Tribunál uznává Ribbentropa vinným ve smyslu všech čtyř oddílů žaloby.

K E I T E L

Keitel je žalován podle všech čtyř oddílů žaloby. Byl náčelníkem štábu od roku 1935 do 4. února 1938 za von Blomberga, kdy von Blomberg byl ministrem války; 4. února 1938 převzal Hitler velení nad brannou mocí

a jmenoval Keitela náčelníkem vrchního velitelství branné moci. Keitel neměl velitelskou moc nad třemi složkami branné moci, jejichž velitelé přímo podléhali vrchnímu veliteli. Vrchní velitelství branné moci bylo v podstatě Hitlerovým vojenským štábem.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Keitel spolu s dvěma jinými generály se zúčastnil porady, konané se Schuschniggem v únoru 1938. Jejich účast, jak doznal, byla „vojenskou demonstrací“, poněvadž však byl jmenován náčelníkem teprve týden před oním dnem, nevěděl prý, proč byl pozván. Potom Hitler i Keitel činili dále nátlak na Rakousko pomocí falešných pověstí, rozhlasových relací a vojenských manévřů. Keitel učinil všechna vojenská i jiná opatření a v Jodlově deníku bylo o této věci napsáno: „Účinek je rychlý a silný.“ Když Schuschnigg vyhlásil plebiscit, Keitel to téže noci sdělil Hitlerovi a jeho generálům a Hitler vydal rozkaz „plán Otto“, který Keitel parafoval.

Dne 21. dubna 1938 projednali Hitler a Keitel otázku, jak využít možného „incidentu“, jako na příklad zavraždění německého velvyslance v Praze, jako preludia k útoku proti Československu. Keitel podepsal mnoho nařízení a memorand k „zelenému plánu“ („Fall Grün“), a to i nařízení ze dne 30. března, které obsahovalo Hitlerovo prohlášení: „Mým nezměnitelným rozhodnutím je, rozbít Československo v blízké budoucnosti vojenskou akcí.“ Po Mnichovu parafoval Keitel Hitlerův rozkaz k útoku proti Československu a vydal k němu dva doplňky. V druhém doplňku bylo uvedeno, že tento útok musí být pro vnější svět „ryzí osvobozovací akcí a nikoli válečným podnikem“. Náčelník OKW se zúčastnil Hitlerova jednání s Háchou, když Hácha ustoupil Hitlerovým požadavkům.

Keitel byl přítomen dne 23. května 1939, v den, kdy Hitler prohlásil své rozhodnutí „napadnout Polsko při první vhodné příležitosti“. To již podepsal pokyn, kterým bylo nařízeno ozbrojeným silám, aby předložily OKW do 1. května nástupní „bílý plán“ („Fall Weiss“). Dne 12. prosince 1939 projednával s Hitlerem, Jodlem a s Raederem otázku vpádu do Norska a Dánska. Nařízením ze dne 27. ledna 1940 bylo provedení plánu proti Norsku svěřeno „přímému a osobnímu vedení Keitelovu“. Hitler prohlásil dne 23. května 1939, že bude ignorovat belgickou a nizozemskou neutralitu a Keitel podepsal rozkazy k útoku proti těmto zemím dne 15. října, 20. listopadu a 28. listopadu 1939. Všech 17 pozdějších rozkazů odložení tohoto útoku, které byly vydány před jarem 1940, bylo podepsáno Keitelem nebo Jodlem.

S vypracováním konkrétních plánů pro akce proti Řecku a Jugoslávii bylo započato v listopadu 1940. Dne 18. března 1941 slyšel Keitel, jak Hitler prohlásil Raederovi, že úplná okupace Řecka je předpokladem celkové úpravy; také slyšel, jak Hitler nařídil dne 27. března zničit Jugoslávii „s nemilosrdnou tvrdostí“.

Keitel vypověděl, že se vzdíral vpádu do Sovětského svazu z vojenských důvodů a též proto, že to bylo porušením paktu o neútočení. Přesto parafoval plán „Barbarossa“, který Hitler podepsal dne 18. prosince 1940, a zúčastnil se porady OKW s Hitlerem dne 3. února 1941. V příloze, kterou vydal Keitel dne 13. března, se stanoví způsob vzájemných vztahů mezi zástupci armády a politickými pracovníky. Vydal nástupní plán dne 6. června a zúčastnil se dne 14. června porady, na níž generálové podávali své definitivní referáty před útokem. Jodla a Warlimonta jmenoval zástupci OKW pro východní území při Rosenbergově ministerstvu. Dne 16. června nařídil, aby všechny jednotky armády provedly hospodářské směrnice k využití sovětských území, potravin a surovin, směrnice, které vydal Göring v t. zv. „zelených deskách“.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Dne 4. srpna 1942 vydal Keitel nařízení, že parašutisté musí být odezdáni SD. Dne 18. října vydal Hitler rozkaz o „komandech“, který v několika případech byl proveden. Po vylodění v Normandii Keitel potvrdil tento rozkaz a později jej rozšířil na zvláštní oddíly spojeneckých „komand“, které bojovaly po boku partyzánů. Doznává, že nepokládal tento rozkaz za zákonný, avšak tvrdí, že nemohl Hitlerovi zabránit, aby jej vydal.

Když dne 8. září 1941 vydalo OKW své kruté předpisy proti sovětským válečným zajatcům, napsal Canaris Keitelovi, že podle mezinárodního práva nesmí s tím mít SD nic společného. Na tomto memorandu je Keitelovou rukou učiněna poznámka ze dne 23. září, pod níž se podepsal: „Námítky vyplývají z vojenských názorů na rytířskou válku. Zde jde o zničení světového názoru, proto schvaluji toto opatření a kryji je.“ Keitel prohlásil ve svých výpovědích, že skutečně souhlasil s Canarisem a měl o tom rozepři s Hitlerem, avšak bez úspěchu. Náčelník OKW nařídil, aby vojenské úřady spolupracovaly s Rosenbergovým einsatzstabem při vyplenění kulturních hodnot v okupovaných zemích.

Lahousen vypověděl, že mu dne 12. září 1939 Keitel, když byli ve vlaku hlavního Hitlerova štábu, prohlásil, že polská inteligence, šlechta a židé mají být likvidováni. Dne 20. října pravil Hitler Keitelovi, že není možno připustit, aby inteligence se mohla stát vedoucí třídou, že životní úroveň

musí zůstat nízkou a že Polska bude využito jen jako zdroje nucené práce. Keitel se nepamatuje na tento rozhovor s Lahousenem, avšak doznává, že taková politická linie existovala a že přednesl Hitlerovi své protesty v této věci, avšak bezvýsledně.

Dne 16. září 1941 nařídil Keitel ve formě represálií, aby při útoku proti vojákům na Východě bylo za každého německého vojáka popraveno 50 až 100 komunistů, a dodal, že lidský život na Východě nemá žádnou cenu. Dne 1. října nařídil, aby vojenští velitelé měli vždy k dispozici rukojmí, aby je mohli dát popraviti, dojde-li k útoku proti vojákům. Když Terboven, říšský komisař v Norsku, napsal Hitlerovi, že Keitelův rozkaz, aby byli stíháni příbuzní osob, které se provinily spácháním diversních aktů, bude mít účinek pouze tehdy, bude-li sankcionováno zastřelení, Keitel na toto memorandum napsal: „Ano, bude to nejlepší řešení.“

Dne 12. května 1941, pět týdnů před vpádem do SSSR, žádalo OKW naléhavě na Hitlerovi, aby velitelství pozemních sil vydalo rozkaz k likvidaci politických komisařů armády. Keitel doznal, že tento rozkaz byl postoupen velitelům armády v poli. Dne 13. května podepsal Keitel rozkaz, aby osoby z řad civilního obyvatelstva, které jsou podezřelé z toho, že se provinily proti vojsku, byly bez soudu zastřeleny, a že není třeba, aby němečtí vojáci byli soudně stíháni pro zločiny proti civilnímu obyvatelstvu. Dne 27. července byl vydán rozkaz, aby všechny opisy tohoto rozkazu byly zničeny. Přesto však tento rozkaz platil dále. Čtyři dny předtím podepsal jiný rozkaz, že vynášet tresty na základě soudního řízení neodpovídá potřebám situace a že jednotky musí používat teroru.

Dne 7. prosince 1941, jak již bylo v tomto rozsudku uvedeno, byl vydán t. zv. výnos „Noc a mlha“ (Nacht- und Nebel-Erlass), který podepsal Keitel a v němž bylo nařízeno, že v okupovaných územích může být osobám z řad civilního obyvatelstva, které jsou viněny z trestných činů týkajících se odporu proti okupačním vojákům, dáno právo, aby byly souzeny pouze tehdy, je-li předpokládáno, že bude vynesena rozsudek smrti. Ve všech ostatních případech osoby z řad civilního obyvatelstva měly být vydány gestapu, aby je dopravilo do Německa.

Keitel nařídil, aby sovětských válečných zajatců bylo používáno v německém válečném průmyslu. Dne 8. září 1942 nařídil, aby francouzští, holanďtí a belgičtí občané pracovali na výstavbě atlantického valu. Dne 4. ledna 1944 byl přítomen, když Hitler nařídil Sauckelovi, aby z okupačních území získal 4 miliony nových dělníků.

Vzhledem k těmto dokumentům nepopírá Keitel své spojení s těmito činy. Konstruuje svou obhajobu spíše na tom, že byl vojákem, a na doktríně „rozkazu shora“, které podle čl. 8 Statutu nemůže být použito jako obhajoby.

Polehčující okolnosti nejsou. Rozkazy shora nemohou být považovány ani pro vojáka za polehčující okolnosti tam, kde vědomě, bezohledně a bez jakékoli vojenské nutnosti nebo účelu bylo spácháno tolik odpu-
zujících a rozsáhlých zločinů.

Z á v ě r

Tribunál uznává Keitela vinným ve smyslu všech čtyř oddílů žaloby.

K A L T E N B R U N N E R

Kaltenbrunner je žalován podle prvního, třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu. Vstoupil do nacistické strany Rakouska a do SS v roce 1932. V roce 1935 se stal vedoucím SS v Rakousku. Po anšlusu byl jmenován státním tajemníkem veřejné bezpečnosti v Rakousku a když v roce 1941 byla tato hodnota zrušena, byl jmenován vyšším vedoucím SS a policie. Dne 30. ledna 1943 byl jmenován velitelem bezpečnostní policie a SD a hlavou hlavního úřadu říšské bezpečnosti (RSHA), t. j. funkce, kterou dříve měl Heydrich, než byl zabit v červnu 1942. Kaltenbrunner měl hodnost obergruppenführera SS.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Jako vedoucí SS v Rakousku se Kaltenbrunner aktivně zúčastnil pod-
vratné činnosti nacistů, která směřovala proti Schuschniggově vládě. V noci na 11. března 1938, když Göring nařídil rakouským nacionálním socialistům, aby se zmocnili kontroly nad rakouskou vládou, 500 rakouských esesmanů pod velením Kaltenbrunnerovým obklíčilo státní kancléřství a zvláštní oddíl pod vedením jeho pobočníka vnikl do budovy tohoto kancléřství, když Seyss-Inquart vyjednával s prezidentem Miklasem.

Nejsou však žádné důkazy o tom, že by Kaltenbrunner měl účast na plánech vedení agresivní války na nějaké jiné frontě. I když anšlus byl aktem agrese, není kladen za vinu jako agresivní válka a důkazy proti Kaltenbrunnerovi nepoukazují podle názoru Tribunálu na to, že se přímo zúčastnil nějakých plánů vedení takové války.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Když se Kaltenbrunner stal velitelem bezpečnostní policie a SD a hlavou RSHA, t. j. dne 30. ledna 1943, dostal se do čela organizace, která v sobě zahrnovala hlavní oddělení gestapa, SD a kriminální policie. Jako velitel

RSHA měl Kaltenbrunner právo vydávat rozkazy o uvalení ochranné vazby v koncentračních táborech a o propuštění z nich. Rozkazy takové povahy byly obyčejně potvrzeny jeho podpisem. Kaltenbrunner byl informován o životních podmínkách v koncentračních táborech. Nepochybně navštívil Mauthausen a svědci dokázali, že viděl, jak vězňové byli vražděni použitím různých způsobů poprav: věšení, střelení do týla, vraždění plynem; to je část poprav, které mu byly demonstrovány.

Kaltenbrunner osobně vydával rozkazy k popravám vězňů v těchto táborech a jeho úřadu bylo obyčejně užíváno k tomu, aby postupoval do těchto táborů rozkazy k popravám, které vycházely z Himmlerova oddělení. Koncem války se Kaltenbrunner zúčastnil příprav k evakuaci vězňů v koncentračních táborech a k likvidaci značného počtu těchto vězňů, aby tak bylo zabráněno, aby je spojenecké armády osvobodily.

V době, kdy Kaltenbrunner měl hodnost velitele RSHA, se tato organizace zabývala prováděním rozsáhlého programu k páchání válečných zločinů a zločinů proti lidskosti. Tyto zločiny zahrnovaly jak kruté zacházení s válečnými zajatci, tak i jejich vraždění. Einsatzkommanda, která působila pod kontrolou gestapa, prošetřovala sovětské válečné zajatce. Zprávy o židech, komisařích a jiných osobách, které byly považovány za ideologické odpůrce nacistické soustavy, byly postupovány RSHA, které dopravovalo tyto osoby do koncentračních táborů, kde byly povražděny.

Rozkaz RSHA o provedení výnosu „střela“ byl vydán v době Kaltenbrunnerovy éry; podle tohoto rozkazu někteří váleční zajatci, kteří uprchli a byli znovu dopadeni, byli posíláni do Mauthausenu a tam byli zastřeleni. Rozkaz k popravě vojáků z „komand“ byl rozšířen gestapem na parašutisty v době, kdy Kaltenbrunner byl velitelem RSHA. Rozkaz, který podepsal Kaltenbrunner, ukládal policii, aby nezasahovala do útoků proti spojeneckým letcům, kteří seskočili padáky.

V prosinci 1944 se Kaltenbrunner zúčastnil zavraždění jednoho francouzského generála, který byl zavražděn jako válečný zajatec.

V době, kdy Kaltenbrunner byl v čele RSHA, zacházely gestapo a SD na okupovaných územích dále krutě s obyvatelstvem a páchaly vraždy, při čemž používaly na př. metody mučení a věznění v koncentračních táborech; obvykle to bylo prováděno podle rozkazů, které byly podepsány Kaltenbrunnerovým jménem.

Gestapo bylo odpovědno za to, že byl zaveden krutý režim pracovní kázně pro soby, jichž bylo používáno k otrocké práci; Kaltenbrunner organisoval za tím účelem četné tábory — robotárny. Když SS začaly provádět svůj program otrocké práce, bylo gestapa používáno jako dodavatele potřebných pracovních sil tím způsobem, že dělníci byli dodáváni do koncentračních táborů.

RSHA měl vedoucí úlohu v „definitivním vyřešení“ židovské otázky vyhlazením židů. Aby bylo zajištěno splnění tohoto programu, bylo vytvořeno zvláštní oddělení RSHA, které bylo podřízeno odboru IV. Podle jeho pokynů bylo zavražděno asi 6 milionů židů, z nichž 2 miliony byly zavražděny einsatzgruppami a jinými jednotkami bezpečnostní policie; Kaltenbrunner byl informován o činnosti těchto einsatzgrupp, když byl vyšším vedoucím SS a policie; prováděly dále svou činnost i tehdy, když se stal velitelem RSHA.

Zavraždění asi 4 milionů židů v koncentračních táborech bylo popsáno dříve.

Tato část programu byla prováděna též pod dozorem RSHA, když Kaltenbrunner byl v čele této organizace, a zvláštní komanda RSHA se rozjela po okupovaných územích a různých státech satelitních mocností Osy a zajišťovala dodávání židů do těchto „továren smrti“. Kaltenbrunner byl informován o těchto opatřeních. V dopise ze dne 30. června 1944 popisoval transport 12 000 židů do Vídně za tímto účelem a dával pokyny, aby byly pro všechny práce nezpůsobilé učiněny přípravy, aby se vůči nim použilo „zvláštní akce“ (Sonderaktion), což znamenalo zavraždění. Kaltenbrunner popřel, že podepsal tento dopis, stejně jako mnohé rozkazy, na nichž byl jeho podpis napsán na stroji nebo na způsob faksimile a jen zřídka byl učiněn vlastní rukou. Je nepravděpodobné, že při rozhodování tak závažných otázek by se jeho podpis mohl vyskytnout tolikrát bez jeho vědomí.

Kaltenbrunner prohlásil, že když převzal povinnost velitele bezpečnostní policie a SD a vedoucího RSHA, učinil tak podle dohody s Hitlerem, podle níž se jeho činnost týkala otázek zahraniční výzvědné služby a nikoli všestranné kontroly činnosti RSHA. Prohlašuje, že zločinný program byl zaveden před tím, než se ujal svých povinností, a že zřídka věděl o tom, k čemu docházelo, a že když se dovídal o těchto skutečnostech, činil vše možné, aby zamezil jejich provádění. Je správné, že jevil zvláštní zájem o otázky zahraniční výzvědné služby, vykonával však kontrolu činnosti RSHA, věděl o zločinech, které RSHA páchalo, a aktivně se zúčastnil mnohých z nich.

Z á v ě r

Tribunál uznává Kaltenbrunnera nevinným ve smyslu prvního oddílu a vinným podle třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu.

Rosenberg je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu. Stal se členem nacistické strany v roce 1923, zúčastnil se mnichovského puče, ke kterému došlo dne 9. listopadu 1923, snažil se zamezit rozpadnutí ilegální nacistické strany, rozvíjel a rozšiřoval nacistické doktriny v časopisech „Völkischer Beobachter“ a „National-sozialistische Monatshefte“, které redigoval, jakož i v četných knihách, které napsal. Jeho kniha „Der Mythos des zwanzigsten Jahrhunderts“ byla vydána a rozšířena ve více než milionu výtiscích.

Roku 1930 byl Rosenberg zvolen do říšského sněmu a stal se zástupcem strany pro zahraniční politiku. V dubnu 1933 byl jmenován říšským vedoucím a přednostou zahraničně politického úřadu NSDAP (APA). V lednu 1934 jmenoval Hitler Rosenberga svým zástupcem pro všestrannou duchovní a ideologickou výchovu členů NSDAP. V lednu 1940 mu bylo nařizeno, aby zřídil „Hohe Schule“, t. j. ústřední vědecko-výzkumný ústav pro nacionálně socialistický světový názor a výchovu. Dne 17. července 1941 byl jmenován říšským ministrem pro obsazená východní území.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Jako vedoucí APA stál Rosenberg v čele organizace, jejíž agenti se aktivně zúčastnili nacistických intrik ve všech dílech světa. Ve svých vlastních zprávách na př. tvrdí, že APA je ve velké míře odpovědná za připojení Rumunška k zemím Osy. Jako vedoucí APA měl důležitou úlohu při přípravě a plánování útoku proti Norsku.

Rosenberg byl spolu s Raederem jedním z autorů útočného plánu proti Norsku. Rosenberg začal jevit zájem o Norsko již v červnu 1939, kdy měl poradu s Quislingem. Quisling poukazoval na velký význam norského pobřeží v případě konfliktu mezi Německem a Velkou Británií a vyjádřil své obavy, že Velká Británie může dosáhnout podpory Norska. V důsledku této porady Rosenberg vypracoval takovou soustavu, podle níž Quisling těsně spolupracoval s nacionálními socialisty a získal podporu nacistů v politických otázkách.

Když byla zahájena válka, začal Quisling vyjadřovat své obavy, že Británie možná vnikne do Norska. Rosenberg podporoval tento názor a postoupil Raederovi plán o použití Quislinga k provedení převratu v Norsku. Rosenberg byl nápomocný při svolání porady, k níž došlo v prosinci 1939 mezi Hitlerem a Quislingem, která vedla k přípravě útoku proti Norsku a za níž Hitler sliboval Quislingovi finanční pomoc. Po těchto poradách uložil Hitler Rosenbergovi, aby organisoval politické vykořistění Norska. Dva týdny po okupaci Norska sdělil Hitler Rosenbergovi, že

jeho rozhodnutí provést útok proti Norsku se zakládalo „na ustavičném Quislingově varování, jak mu o nich říšský vedoucí Rosenberg podával zprávy“.

Rosenberg má hlavní odpovědnost za vytvoření a provádění okupační politiky v okupovaných východních územích. Dne 2. dubna 1941 Hitler ho informoval o nastávajícím útoku proti Sovětskému svazu a Rosenberg vyjádřil svůj souhlas a prohlásil, že bude podporovat toto opatření jako „politický poradce“.

Dne 20. dubna 1941 byl jmenován vedoucím ústředny pro problémy v souvislosti s východoevropským prostorem. Při přípravě prováděcích okupačních plánů měl Rosenberg velmi četné porady s Keitelem, Raederem, Göringem, Funkem, Ribbentropem a s jinými vyššími úředními osobami říše. V dubnu a v květnu 1941 vypracoval četné návrhy instrukcí pro zřízení správy v okupovaných východních územích. Dne 20. června 1941, dva dny před útokem proti Sovětskému svazu, se obrátil k svým nejbližším pomocníkům v řeči o problémech a politice souvisících s okupací. Rosenberg se zúčastnil porady, konané u Hitlera dne 16. července 1941, na níž byly projednávány otázky správní a okupační politiky. Dne 17. července 1941 jmenoval Hitler Rosenberga říšským ministrem pro okupovaná východní území a udělil mu oprávnění řídit civilní správu na těchto územích.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Rosenberg je odpovědný za soustavně organisované loupeže jak veřejného, tak i soukromého majetku ve všech evropských zemích, okupovaných Němci. Podle Hitlerova rozkazu z ledna 1940 o vytvoření „Hohe Schule“ zřídil „Einsatzstab Rosenberg“ a vedl jej; tento štáb plnil musea a knihovny, konfiskoval umělecká díla a sbírky, drancoval soukromé domy. Jeho vlastní zprávy jsou odrazem toho, v jakém rozměru byly provedeny konfiskace. Podle opatření „M“ (Möbel), které bylo provedeno v prosinci 1941 na Rosenbergův příkaz, bylo vydrancováno na Západě 69 619 židovských domů, z nichž jen v Paříži bylo vypleněno 38 000. Bylo potřeba 26 984 železničních vagonů, aby bylo možno převézt do Německa konfiskovaný nábytek. Od července 1944 se „Einsatzstab“ na Východě zmocnil přes 21 903 uměleckých předmětů, a to i skvělých obrazů a musejních vzácností.

Když byl Rosenberg jmenován říšským ministrem pro okupovaná východní území dne 17. července 1941, stal se nejvyšší úřední osobou v těchto oblastech. Pomáhal formulovat hlavní these politiky germanisace, vykořisťování, násilné práce, vyhlazení židů a odpůrců nacistického režimu a vytvořil správu, která prováděla tuto politiku. Zúčastnil se porady,

konané dne 16. července 1941, na níž Hitler prohlásil, že jejich úkolem je, „aby přiměřeně rozdělili ohromný koláč podle svých potřeb, aby byli s to především jej zvládnout, za druhé jej spravovat a za třetí jej vykořistit“. Hitler uvedl, že zamýšlí použít nemilosrdných opatření. Druhého dne po této poradě se Rosenberg ujal tohoto úřadu.

Rosenberg byl informován o zvěřském zacházení a teroru, které byly uplatňovány vůči národům východních území. Poukazoval na to, že na okupovaných východních územích nebylo lze aplikovat haagské předpisy o vedení pozemní války. Byl informován o zpusťování východních území a aktivně se ho zúčastnil, neboť odesílal do Německa suroviny a potraviny, uchvácené v těchto územích. Prohlásil, že prvním požadavkem z oněch požadavků, které mělo Německo proti Východu, bylo, že je třeba žít německý lid, a že sovětský lid tím bude trpět. Jeho příkazy nařizovaly definitivní izolaci židů v ghettech. Osoby, které mu byly podřízeny, se zúčastnily masových vražd židů a jeho civilní správa na Východě pokládala za nutné, aby východní území byla očištěna od židů.

V prosinci 1941 navrhl Hitlerovi, aby bylo nařizeno, že při zastřelení 100 rukojmí musí být bráni pouze židé. Rosenbergovi bylo známo vyvážení dělníků z východních území, byly mu známy metody „náboru“ dělníků a hrůzy, ke kterým docházelo při transportech, a bylo mu známo, jak bylo zacházeno s východními dělníky v říši. Sdělil zástupcům civilní správy, jaký počet dělníků je třeba dodat do říše a splnění kontingentu musilo být zajištěno všemi nutnými opatřeními. V rozkazu ze dne 14. června 1944 byl dán jeho souhlas k „akci seno“, která spočívala v tom, že bylo sebráno 40 000 až 50 000 mladistvých ve věku 10 až 14 let, aby byli dopraveni do říše.

V jednotlivých případech vznášel Rosenberg námitky proti excesům a zvěrstvům, které byly páčány jeho podřízenými, zvláště Kochem. Tyto excesy však byly dále konány a Rosenberg zůstal na svém místě až do konce.

Z á v ě r

Tribunál uznává Rosenberga vinným ve smyslu všech čtyř oddílů žalobního spisu.

F R A N K

Frank je žalován podle prvního, třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu. Frank vstoupil do nacistické strany v roce 1927. Roku 1930 se stal členem říšského sněmu, v březnu 1933 se stal bavorským ministrem spravedlnosti a když funkce tohoto ministra v roce 1934 přešly na říšskou vládu, Frank se stal říšským ministrem bez portfeuille. Roku 1933 byl

Frank jmenován říšským vedoucím nacistické strany a téhož roku prezidentem akademie německého práva. Frankovi byl též udělen čestný titul obergruppenführera SA. Roku 1942 došlo mezi Frankem a Himmlerem k dočasným diferencím v otázce charakteru právní soustavy, která měla platit v Německu. Téhož roku byl zproštěn funkce říšského vedoucího nacistické strany a presidenta akademie německého práva.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Z předložených důkazů nedospěl Tribunál k přesvědčení, že Frank byl dostatečné míře spjat se společným plánem vedení agresivní války, aby mohl uznat Franka vinným ve smyslu prvního oddílu.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Frank byl jmenován hlavou civilní správy okupovaného polského území. Dne 12. října 1939 byl jmenován generálním guvernérem okupovaného polského území. Dne 3. října 1939 vylíčil politiku, kterou zamýšlel v praxi provádět, takto:

„S Polskem se bude jednat jako s kolonií; z Poláků se musí stát otroci Velkoněmecké světové říše.“ Z důkazů vyplývá, že základem této okupační politiky bylo úplné zničení Polska jako národního celku a nemilosrdné vykořisťování jeho lidských i hospodářských zdrojů v zájmu německého válečného úsilí. Každý odpor byl potlačován s krajní krutostí. Byl vytvořen režim teroru, udržovaný policejními soudy (Schnellgerichte), které nařizovaly taková opatření, jako veřejné popravy skupin 20 až 200 Poláků a hojně rozšířené popravy rukojmí.

Soustava koncentračních táborů byla v generálním gouvernementu zavedena zřízením smutně proslulých táborů Treblinky a Majdanek. Již dne 6. února 1940 Frank svou cynickou poznámkou dopisovateli jednoho časopisu o plakátu, který dal von Neurath vyvěsit a na němž byla oznámena poprava českých studentů, poskytl možnost učinit si představu o rozměrech, v nichž byl prováděn tento teror: „Kdybych nařídil, aby vždy pro 7 zastřelených Poláků byly vyvěšeny plakáty, nebylo by v celém Polsku dost lesů, aby mohl být vyroben papír pro tyto plakáty.“ Dne 30. května 1940 prohlásil Frank na poradě policejních úředníků, že využije hlavně útoku proti Západu, který odvrátil pozornost celého světa od Polska, aby byly likvidovány tisíce Poláků, kteří pravděpodobně budou odporovat panství „Německa v Polsku, a to i vedoucí zástupci polské inteligence“.

Podle těchto instrukcí bylo přistoupeno k provedení kruté akce AB, podle níž bezpečnostní policie a SD prováděly toto vyhlazování, při čemž

zřídka kdy používaly metody soudního stíhání. Dne 2. října 1943 vydal Frank výnos, podle něhož osoby neněmeckého původu, které překáží německým opatřením, prováděným v generálním gouvernementu, musí být trestně stíhány před náhlými soudy bezpečnostní policie a SD (Schnellgerichte) a odsuzovány k trestu smrti.

Hospodářské požadavky, které byly kladeny na generální gouvernement, daleko převyšovaly potřeby okupační armády a nebyly naprosto přiměřené zdrojům země. Potraviny, rekvirované v Polsku, byly zasílány do Německa v tak značných rozměrech, že příděly obyvatelstva v okupovaných územích byly sníženy na hladovou úroveň. Hojně byly rozšířeny epidemické nemoci. Byla učiněna určitá opatření, aby byli zajištěni potravinami zemědělní dělníci, kterých bylo používáno ke sklizni úrody, avšak potřeby ostatního obyvatelstva zůstaly nepovšimnuty.

Nepochybně spravedlivým je prohlášení obhajoby, že některá omezení v generálním gouvernementu byla nutná v důsledku zpusošení, způsobeného válkou a hospodářským rozvratem, který byl toho následkem. Avšak tato omezení byla zveličena záměrnou politikou hospodářského vykořisťování.

Soustavu deportace lidí do Německa za účelem otrocké práce zavedl Frank na samém počátku své správy. Dne 25. ledna 1940 vyjádřil svůj úmysl vyvézt do Německa milion dělníků a dne 10. května 1940 navrhl, aby za účelem splnění tohoto kontingentu byly prováděny policejní razie. Dne 18. srpna 1942 sdělil, že již dal říši 800 000 dělníků a že předpokládá, že do konce roku bude s to poslat tam ještě dalších 140 000 lidí.

Pronásledování židů bylo zahájeno v generálním gouvernementu ihned. Původně žilo na tomto území dva a půl až tři miliony židů. Tito byli násilně nahnáni do ghatt, byly proti nim zaváděny diskriminační zákony, byli zbaveni potravy, nutné k holému životu a nakonec byli soustavně likvidováni s brutální krutostí. Dne 16. prosince 1941 prohlásil Frank vládě generálního gouvernementu: „Musíme likvidovat židy všude a ve všech případech, kdy je to možné, abychom uchovali říši.“

Dne 25. ledna 1944 Frank vypočítal, že v generálním gouvernementu zůstalo celkem pouze 100 000 židů.

Na počátku svých výpovědí Frank prohlásil, že pociťuje „hroznou vinu“ za zvěrstva, která byla spáchána v okupovaných územích. Přesto jeho obhajoba je zaměřena hlavně na pokus, aby dokázal, že fakticky není odpovědnou osobou, že vydával jen příkazy o nutných opatřeních, aby byl zjednán klid, že excesy jdou na vrub činnosti policie, která mu nebyla podřízena, a že dokonce nikdy nevěděl o tom, k čemu docházelo v koncentračních táborech. Bylo také tvrzeno, že úmrtnost z hladu byla vysvětlována následky války a politikou, která byla prováděna podle čtyřletého plánu, bylo také tvrzeno, že politika otrocké práce byla prováděna

pod vedením Sauckelovým a že likvidaci židů prováděla policie a SS podle přímých Himmlerových pokynů.

Je zcela nepochybné, že velká část zločinných jednání, která jsou kladena za vinu Frankovi, byla prováděna policií, že došlo mezi Frankem a Himmlerem k nešhodám o sféře působnosti, pokud jde o kontrolu nad policií, a že Hitler rozhodl četné tyto spory ve prospěch Himmlerův.

Proto je zcela možné, že některé zločiny, které byly spáchány v generálním gouvernementu, byly spáchány bez Frankova vědomí a v jednotlivých případech dokonce bez ohledu na jeho odpor. Je též možné, že některé zločinné plány, které byly prováděny v generálním gouvernementu, nepocházely od Franka, nýbrž byly prováděny podle rozkazu z Německa. Je však též nepochybné, že Frank byl dobrovolným a vědomým pomocníkem při používání teroru v Polsku, při hospodářském vykořisťování Polska, které způsobilo smrt hladem velkému počtu lidí, při deportaci více než milionu Poláků na otrockou práci do Německa a při provádění programu, jehož následkem bylo zavraždění nejméně 3 milionů židů.

Z á v ě r

Tribunál uznává Franka nevinným podle oddílu prvního a vinným podle třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu.

F R I C K

Frick je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu. Protože byl znám jako vedoucí nacistický byrokrat a odborník v oboru správy, byl jmenován říšským ministrem vnitra v prvním Hitlerově kabinetu. Zůstal v této důležité funkci do srpna 1943, kdy byl jmenován říšským protektorem Čech a Moravy. Protože byl v centru veškeré vnitřní a hospodářské správy země, stal se pruským ministrem vnitra, říšským ředitelem pro volby, generálním zmocněncem pro správu říše a členem Říšské rady obrany, členem rady ministrů pro obranu říše a „kolegia tří“. Když četné země byly přiřčeny k říši a byly okupovány, byl jmenován hlavou ústředních úřadů pro jejich začlenění.

Ač Frick vstoupil do nacistické strany až v roce 1925, byl již před tím ve spojení s Hitlerem a s nacionálním socialismem v době předmnichovského puče, kdy byl odpovědným pracovníkem mnichovské policie. Když byl roku 1924 zvolen do říšského sněmu, stal se říšským vedoucím, protože byl vedoucím nacionálně socialistické frakce v říšském sněmu.

Frick jako zuřivý nacist odpovídá ve značné míře za to, že se německý lid dostal zcela do moci NSDAP. Když se Hitler stal říšským kancléřem, začal nový ministr vnitra ihned podřizovat zemské vlády svrchovanosti říše. Četnými zákony, které vypracoval, podepsal a prováděl, byly likvidovány všechny opoziční strany a připravena půda k tomu, aby gestapo a jeho koncentrační tábory mohly likvidovat každý odpor jednotlivých osob. Je do značné míry odpovědný za zákonodárství zaměřené na potlačení odborů, církve a židů. Nemilosrdně a účinně prováděl tento úkol.

Před začátkem agrese proti Rakousku se Frick zajímal jen o otázky říšské vnitřní správy. Důkazy nenasvědčují tomu, že se zúčastnil nějakých porad, na nichž Hitler osnoval své agresivní plány. Tribunál je proto názoru, že se Frick nezúčastnil společného plánu nebo spiknutí k vedení agresivní války, jak to definuje tento rozsudek. Šest měsíců po okupaci Rakouska byl Frick podle zákona o obraně říše ze dne 4. září 1938 jmenován generálním zmocněncem říšské správy. Byla mu uložena odpovědnost za správu v době války ve všech oblastech; vyjma ryze vojenské a hospodářské otázky, vyhlásí-li Hitler válečný stav. Byla mu podřizena říšská ministerstva spravedlnosti, osvěty, pro církevní věci a úřad pro územní plánování. Při plnění povinností, které mu byly uloženy, vypracoval Frick správní soustavu podle požadavků válečné doby. Podle jeho vlastního prohlášení tato soustava byla uvedena v život, jakmile se Německo rozhodlo dát se na cestu války.

Frick podepsal zákon ze dne 13. března 1938, podle něhož Rakousko bylo připojeno k říši, a byl odpovědný za provedení tohoto zákona. Aby byla zřízena německá správa v Rakousku, vydal nařízení, která zavedla německé zákony, norimberské zákony a zákon o vojenské povinnosti; za spolupráce s Himmlerem zabýval se též otázkami policejní bezpečnosti.

Podepsal také zákony, podle nichž byly k říši připojeny t. zv. Sudety, Klajpeda, Gdansko, východní území (západní Prusko a Poznaňsko), Eupen-Malmédy a Moresnet. Byla mu uložena odpovědnost za faktické přičlenění těchto území a za zřízení německé správy na nich. Podepsal zákon o zřízení protektorátu Čechy a Morava.

Jako "hlavě ústředních úřadů v Čechách a na Moravě, generálního gouvernementu a Norska mu bylo nařízeno, aby vytvořil těsný svazek mezi německými úředními osobami v těchto okupovaných zemích a mezi nejvyššími zástupci říšské správy. Zásoboval správní aparát ve všech okupovaných územích německými civilními zaměstnanci a měl porady s Rosenbergem o zaměstnancích, kteří měli být přiděleni do východních okupovaných území. Podepsal zákony, podle nichž byl Terboven jmenován říšským komisařem v Norsku a Seyss-Inquart v Holandsku.

Zuřivý antisemita Frick stále vypracovával, podpisoval a prováděl četné zákony, podle nichž měli být židé odstraněni z německého společenského a hospodářského života. Jeho činnost vytvořila základ pro norimberské zákony a Frick se aktivně zúčastnil jejich provádění. Je odpovědný za nařízení, podle nichž byl židům zakázán výkon různých povolání, byl odpovědný za konfiskaci jejich majetku. Poslední výnos podepsal v roce 1943 po hromadné likvidaci židů na Východě; tento výnos je postavil „mimo zákon“ a nařizoval, aby byli odevzdáni gestapu. Tyto normy urovnaly cestu k „definitivnímu vyřešení židovské otázky“ a Frick je rozšířil na připojená a na některá okupovaná území.

V době, kdy byl říšským protektorem Čech a Moravy, byly tisíce židů převezeny z terezínského ghetta v Československu do Osyětí, kde byli také zavražděni. Vydal výnos o zvláštních trestních zákonech proti židům a Polákům v generálním gouvernementu.

Policie oficiálně byla podřízena říšskému ministru vnitra, avšak Frick fakticky v nepatrné míře kontroloval Himmlera a málo se zajímal o policejní otázky. Podepsal však zákon, kterým byl Himmler jmenován velitelem německé policie, jakož i nařízení, podle nichž podléhaly gestapu koncentrační tábory a která upravovala provádění rozkazů o ochranné vazbě. Z četných stížností, které dostal, a na základě svědeckých výpovědí dochází Tribunál k závěru, že Frick věděl o zvěrstvech, která byla páchána v těchto táborech. Ač Frick znal Himmlerovy metody, podepsal nařízení, jímž byl Himmler zmocněn, aby činil nutná bezpečnostní opatření v některých připojených územích. Čím byla tato „bezpečnostní opatření“, bylo již uvedeno shora.

Jako nejvyšší představitel říšské moci v Čechách a na Moravě spočívá na Frickovi celková odpovědnost za utlačovatelskou politiku na tomto území po 20. srpnu 1943, za teror vůči obyvatelstvu, za deportaci k otrocké práci a za deportaci židů do koncentračních táborů za účelem vyhlazení. Povinnosti Fricka jako říšského protektora byly sice mnohem omezenější než povinnosti jeho předchůdce, Frick neměl zákonodárnou moc a měl jen omezenou pravomoc operativního charakteru v protektorátu, přesto však velmi dobře věděl, jaká byla tehdy nacistická okupační politika v Evropě, zvláště vůči židům, a když přijal hodnost říšského protektora, převzal na sebe odpovědnost za provádění této politiky v Čechách a na Moravě.

Když byl ministrem vnitra, patřily otázky německého státního občanství v okupovaných zemích, stejně jako v říši, do jeho pravomoci. Tím, že Frick vytvořil soustavu rasové registrace osob německého původu, propůjčil německé státní občanství určitým skupinám občanů z jiných zemí. Je odpovědný za germanizaci Rakouska, t. zv. Sudet, Klajpedy, Gdanska,

východních území (západního Pruska a Poznaňska), jakož i Eupen-Malmédy a Moresnet. Násilně zavedl pro občany těchto zemí německé zákony, německé soudy, německou výchovu, německou bezpečnostní policii a povinnou vojenskou službu.

Za války mu podléhala též sanatoria, nemocnice a ústavy pro duševně choré, v nichž byla prováděna „soustava lehké smrti“, která již byla popsána v tomto rozsudku. Bylo mu známo, že duševně choří a starci („zbyteční jedlíci“) byli systematicky násilně odprávoováni. Byly mu podávány stížnosti na tyto vraždy, avšak Frick neudělal nic, aby jim zabránil. Podle zprávy Československé komise pro vyšetřování válečných zločinů padlo mu za oběť 275 000 duševně chorých a starců, za jejichž blaho odpovídal.

Z á v ě r

Tribunál uznává Fricka nevinným ve smyslu prvního oddílu žalobního spisu a vinným ve smyslu druhého, třetího a čtvrtého oddílu.

S T R E I C H E R

Streicher je žalován podle prvního a čtvrtého oddílu žalobního spisu. Jako jeden z prvních členů nacistické strany, který do ní vstoupil roku 1921, se zúčastnil mnichovského puče. Od roku 1925 do roku 1940 byl gauleiterem Francka. Byl zvolen do říšského sněmu roku 1933 a byl čestným generálem SA. Stal se smutně proslulým svým pronásledováním židů. Byl vydavatelem antisemitského deníku „Der Stürmer“ od roku 1933 do roku 1945 a jeho redaktorem do roku 1933.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Streicher byl přesvědčeným nacistou a podporoval hlavní politickou Hitlerovu orientaci. Nejsou důkazy, které by poukazovaly na to, že by někdy příslušel k blízkému kruhu Hitlerových rádců; za své činnosti nebyl nikdy spjat s vypracováním programu, který vedl k válce. Tak na př. nikdy nebyl přítomen na žádné důležitější poradě, na níž Hitler vykládal svá rozhodnutí vedoucím, kteří mu byli podřízeni. I když byl gauleiterem, nejsou žádné důkazy, které by nasvědčovaly tomu, že byl informován o tomto programu. Podle názoru Tribunálu důkazy nebylo zjištěno, že by se zúčastnil spiknutí nebo společného plánu k vedení agresivní války, jak bylo toto spiknutí dříve definováno v tomto rozsudku.

Za 25 let, za nichž Streicher hovořil a psal o nenávisti vůči židům a hlásal tuto nenávist, stal se všude znám jako „antisemita č. 1“. Ve svých řečech a článcích, týden po týdnu a měsíc po měsíci otravoval vědomí německého lidu jedem antisemitismu a štvál jej k aktivnímu pronásledování židů. Každé číslo časopisu „Der Stürmer“, který byl v roce 1935 vydáván v 600 000 výtiscích, bylo plno takových článků, které byly často svou povahou pornografické a odporné.

Streicher řídil bojkot židů dne 1. dubna 1933. Vystoupil ve prospěch norimberských zákonů v roce 1935, je odpovědný za rozboření synagogy v Norimberce dne 10. srpna 1938 a otevřeně schvaloval dne 10. listopadu židovské pogromy, ke kterým tehdy docházelo.

Avšak tento obviněný nehlásal své doktriny jen v Německu. Již v roce 1938 začal vyzývat k likvidaci židovské rasy. K důkazu bylo předloženo 23 článků z časopisu „Der Stürmer“ za dobu od roku 1938 do roku 1941, v nichž byla hlášána doktrina likvidace a v nichž byly obsaženy výzvy, aby židovská rasa byla vymýcena i s kořeny. Charakteristickým příkladem tohoto učení byl úvodník v zářijovém čísle z roku 1938, v němž byli židé nazýváni morem a mikroby, nikoli lidskými bytostmi, nýbrž „parasity, zločinci, nepřáteli, zlosyny, šířitelé nemocí, kteří musí být v zájmu lidstva zničeni“. V jiných článcích bylo tvrzeno, že židovská otázka bude vyřešena jen tehdy, bude-li zničeno světové židovstvo, a bylo předpovídáno, že za 50 let židovské hroby „budou dokazovat, že konečně tento národ vrahů a zločinců došel svého zaslouženého osudu“.

Streicher uveřejnil v únoru 1940 dopis jednoho čtenáře časopisu „Der Stürmer“, který srovnával židy s mraky kobylek, které musí být definitivně vyhubeny. Tímto jedem otravoval Streicher mysl tisíců Němců a v důsledku toho Němci po vzoru nacionálních socialistů prováděli jejich politiku pronásledování a likvidace židů. Úvodník deníku „Der Stürmer“ v květnu 1939 jasně formuluje jeho cíle:

„Židé v Rusku musí být souzeni trestním soudem, trestním soudem, který jim připraví týž osud, který musí očekávat každý vrah a zločinec: trest smrti a popravu. Židé v Rusku musí být pobiti. Musí být zcela vyhlazeni.“

Podle toho, jak se válka ze začátku úspěšně vyvíjela a docházelo k získávání stále nových území pro říši, Streicher dokonce zvyšoval své úsilí ve štvání Němců proti židům. V soudním protokolu je uvedeno 26 článků z deníku „Der Stürmer“, které byly uveřejněny mezi srpnem 1941 a zářím 1944, z nichž 12 napsal Streicher; v naprosto jasných výrazech žádaly vyhlazení a zničení. Streicher napsal a uveřejnil dne 25. prosince 1941 toto:

„Má-li konečně přestat nebezpečí, že bude rozplocována tato boží kletba v židovské krvi, pak existuje jen jedna cesta: vyhlazení tohoto národa, jehož otcem je ďábel.“ V únoru 1934 prohlásil ve svém článku toto:

„Kdo činí to, co činí žid, je lumpem a zločincem. Kdo mluví jako on nebo kdo ho chce napodobit, zasluhuje stejný osud: zničení a smrt.“

Ač tento obviněný věděl o vyhlazování židů v okupovaných východních územích, psal a uveřejňoval dále svou propagandu smrti. Když vypovídal před tímto soudem, houževnatě popíral, že by něco sebe menšího věděl o hromadném vyhlazování židů. Z důkazů však vyplývá, že byl běžně informován o provádění „konečného řešení“. Jeho fotodopiřovatel byl vyslán do ghetta na Východě na jaře 1943 v době, kdy bylo likvidováno varšavské ghetto. Časopis „Israelitisches Wochenblatt“, který Streicher dostával a četl, obsahoval a přinášel údaje o množství židů, kteří byli deportováni a zavražděni. Tak na př. v létě a na podzim roku 1942 byly podány zprávy o smrti 72 729 židů ve Varšavě, 17 542 v Lodži, 18 000 v Chorvatsku, 125 000 v Rumunsku, 14 000 v Lotyšsku, 85 000 v Jugoslávii a 700 000 v Polsku. V listopadu 1943 citoval Streicher doslovně článek z „Israelitisches Wochenblatt“, v němž bylo uvedeno, že židé doslova zmizeli z Evropy a komentoval toto prohlášení, že „to není židovská lež“. V prosinci 1942 poukazoval na článek „London Times“ o zvěrstvech, jejichž cílem byla likvidace, a prohlásil, že Hitler kdysi upozorňoval, že druhá světová válka povede k zničení židovstva. V lednu 1943 napsal a uveřejnil článek, v němž bylo uvedeno, že se Hitlerovo proroctví vyplnilo, neboť světové židovstvo je vyhlazováno; také prohlásil, že ho těší vědomí, že Hitler osvobozuje svět od jeho židovských mučitelů.

Vzhledem k důkazům, které byly předloženy Tribunálu, není Streicherovi nic platné tvrdit, že vyřešení židovské otázky, za niž se zasazoval, bylo přesně omezeno na klasifikaci židů jako cizího živlu a na diskriminační zákon jako byly norimberské zákony, které co možná měly být doplněny mezinárodní dohodou o tom, aby v nějaké části světa byl vytvořen židovský stát, kam by měli emigrovat všichni židé.

Streicherovo štvání k vraždění a k likvidaci v době, kdy židé na Východě byli pobíjeni nejstrašnějším způsobem, je nepochybně pronásledováním z politických a rasových důvodů v souvislosti s pácháním válečných zločinů, jak je definuje Statut, a je tudíž zločinem proti lidskosti.

Z á v ě r

Tribunál uznává, že Streicher není vinen podle prvního oddílu, že však je vinen podle čtvrtého oddílu žalobního spisu.

Funk je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu. Funk, dříve žurnalista pro finanční otázky, vstoupil do nacistické strany v roce 1931 a brzy potom se stal jedním z osobních Hitlerových rádčů v hospodářských otázkách.

Dne 30. ledna 1933 byl jmenován tiškovým vedoucím říšské vlády, dne 11. března 1933 se stal zástupcem ministra propagandy a brzy potom zaujal vedoucí postavení v různých nacistických organizacích, které kontrolovaly tisk, film, hudbu a vydavatelskou činnost. Na začátku roku se stal říšským ministrem hospodářství a generálním zmocněncem pro válečné hospodářství a v lednu 1939 presidentem Říšské banky. Ve všech těchto třech místech byl Schachtovým nástupcem. V srpnu 1939 byl jmenován členem rady ministrů pro obranu říše a v září 1943 členem ústřední plánovací rady.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Funk zahájil svou činnost v hospodářském oboru, když byly jasně určeny nacistické plány k vedení agresivní války. Jeden z jeho zástupců se zúčastnil porady, ke které došlo dne 14. října 1938 a na níž Göring vyhlásil obrovské zvýšení zbrojení a ministerstvu hospodářství uložil, aby byl zvýšen vývoz a aby tak byly získány potřebné devisy. Dne 28. ledna 1939 jeden Funkův podřízený zaslal OKW memorandum o použití válečných zajatců, aby byl nahrazen nedostatek pracovních sil, ke kterému mohlo dojít při vyhlášení mobilisace dne 30. května 1939, a zástupce ministra hospodářství byl přítomen na poradě, na níž byl vypracován podrobný plán financování války.

Dne 25. srpna 1939 napsal Funk Hitlerovi dopis, v němž vyjadřoval svůj vděk za to, že mu bylo umožněno, aby se zúčastnil tak světoborných událostí, a podával zprávu, že jeho plán „financování války“, kontroly nad mzdami a cenami a konsolidace Říšské banky byl proveden a že nenápadně proměnil ve zlato veškeré cizí devisy, které jsou k dispozici Německu. Dne 14. října 1939, po vypuknutí války, pronesl řeč, v níž konstatoval, že německé hospodářské a finanční instituce, které pracují pro splnění čtyřletého plánu, již přes rok tajně hospodářsky připravovaly válku.

Funk se zúčastnil hospodářského plánování, které předcházelo útoku proti SSSR; jeho zástupce konal denně porady s Rosenbergem o hospodářských otázkách, které mohly vzniknout při okupaci sovětského území. Funk se osobně zúčastnil zhotovování plánů, podle nichž měly být před útokem proti SSSR v Německu vytištěny sovětské peníze, aby jich bylo možno použít k peněžnímu styku na okupovaném území SSSR.

Po útoku pronesl řeč a v ní popisoval plány hospodářského vykořisťení

„rozsáhlých území Sovětského svazu“, plány, které vypracoval a podle nichž území Sovětského svazu mělo být využito jako zdroje surovin pro Evropu.

Funk nepatřil mezi vedoucí osoby, které vytvořily nacistické plány agresivní války. Jeho činnost v hospodářském oboru jako zástupce generálního zmocněnce pro čtyřletý plán kontroloval Göring. Zúčastnil se však hospodářské přípravy některých útočných válek, zvláště proti Polsku a Sovětskému svazu, ale jeho vina je tu vystižena v druhém oddílu žalobního spisu.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Jako zástupce ministra propagandy a jako viceprezident říšské kulturní komory (Reichskulturkammer) zúčastnil se Funk původního nacistického programu hospodářské diskriminace židů. Dne 12. listopadu 1938 se po listopadových pogromech zúčastnil porady konané za Göringova předsednictví, na níž bylo projednáváno řešení židovského problému a na níž podal návrh nařízení, které zakazovalo židům účastnit se hospodářského života v zemi. Toto nařízení Göring uveřejnil téhož dne jménem úřadu pro čtyřletý plán. Funk vypověděl, že byl otřesen událostmi 10. listopadu; avšak dne 15. listopadu pronesl řeč, v níž popisoval tyto excesy jako „mocnou explozi roztrpčení německého lidu nad zločinným židovským útokem proti německému lidu“. V této řeči také pravil, že odstranění židů z hospodářského života je logickým pokračováním jejich odstranění z politického života.

V roce 1942 uzavřel Funk dohodu s Himmlerem, podle níž Říšská banka měla dostat určité množství zlata, skvostů a devis od SS, při čemž uložil svým podřízeným, kteří měli vypracovat podrobnosti dohody, aby nekladli příliš mnoho otázek.

V důsledku této dohody SS poslaly Říšské bance osobní majetek, odebraný obětem, které byly zlikvidovány v koncentračních táborech. Říšská banka si ponechala mince a bankovky, kdežto skvosty, hodinky a osobní věci zaslala berlínským městským zastavárnám. Zlaté obruby brýlí, zlaté zuby a plomby byly uschovány v safech Říšské banky. Funk to popřel a prohlásil, že nevěděl, že Říšská banka dostala věci podobného druhu. Tribunál je názoru, že Funk buď věděl o tom, co docházelo do banky, nebo úmyslně zavíral oči nad tím, co se dělo.

Funk jako ministr hospodářství a prezident Říšské banky se zúčastnil hospodářského vykořisťování okupovaných území. Byl předsedou kontinentální naftové společnosti, jíž příslušelo vykořistit naftové zdroje okupovaných východních území. Prováděl zabavení zlatých fondů Československé národní banky a likvidaci Jugoslávské národní banky a dne

6. června 1942 jeho zástupce zaslal OKW dopis, v němž žádal, aby mu byly přiděleny k nákupu na černém trhu peněžní částky z fondu nákladů na francouzskou okupaci.

To, že Funk byl informován o německé okupační politice, vyplývá z toho, že se zúčastnil porady dne 6. srpna 1942, na níž se Göring obrátil na zástupce německé správy okupovaných oblastí a sdělil jim, které výrobky musí být vyzískány z jejich území, při čemž dodal toto: „Je mně zcela lhostejné, řeknete-li na to, že vaši lidé budou hladovět.“

Na podzim roku 1943 se Funk stal členem ministerské rady pro ústřední plánování, která stanovila celkový počet dělníků, jichž bylo třeba pro německý průmysl a která žádala na Sauckelovi, aby je poskytl obyčejně tím, že je deportuje z okupovaných území. Funk neměl pravděpodobně zvláštní zájem na tomto aspektu programu nucené práce a obyčejně posílal na porady svého zástupce, často generála SS Ohlendorfa, býv. velitele SD v samotném Německu a býv. velitele einsatzgruppy D. Avšak Funk věděl, že ministerská rada, jejímž byl členem, žádala dovoz dělníků k otrocké práci a jejich přidělení podle rozličných průmyslových oborů, které byly pod jeho kontrolou.

Jako president Říšské banky se Funk též nepřímou zúčastnil využití práce vězňů z koncentračních táborů. Pod jeho vedením Říšská banka otevřela pro SS běžný účet na 12 milionů říšských marek pro výstavbu továren, v nichž mělo být využito práce vězňů z koncentračních táborů.

Přestože Funk zastával důležitá úřední místa, nikdy neměl dominující úlohu v provádění různých programů, jichž se zúčastnil. To je polehčující okolnost, kterou Tribunál bere v úvahu.

Z á v ě r

Tribunál neuznává Funka vinným ve smyslu prvního oddílu, avšak uznává ho vinným ve smyslu druhého, třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu.

S C H A C H T

Schacht je žalován podle prvního a druhého oddílu žalobního spisu. Schacht byl měnovým komisařem a presidentem Říšské banky od roku 1923 do roku 1930. Byl znova jmenován presidentem Říšské banky dne 17. března 1933, ministrem hospodářství v srpnu 1934 a generálním zmocněncem pro válečné hospodářství v květnu 1935. V listopadu 1937 resignoval na poslední dvě místa a byl jmenován ministrem bez portfeuille. Dne 16. března 1937 byl znova jmenován presidentem Říšské banky na

dobu jednoho roku a dne 9. března 1938 na dobu čtyř let, avšak byl zproštěn této funkce dne 20. ledna 1939. Povinností ministra bez portfeuille byl zproštěn 22. ledna 1943.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Schacht aktivně podporoval nacistickou stranu před tím, než uchvátila moc dne 30. ledna 1933 a podporoval jmenování Hitlera kancléřem. Po té době měl důležitou úlohu v energicky prováděném vyzbrojovacím programu, který byl přijat, a používal v nejvyšší míře možností Říšské banky pro německé úsilí v oboru znovuvyzbrojení. Říšská banka plnila své tradiční povinnosti finančního agenta německé vlády a vypsala dlouhodobé vládní půjčky, a fondů, které tak byly sebrány, bylo použito k znovuvyzbrojení. Vypracoval soustavu, podle níž směnky, vydané na 5 let, známé pod jménem směnky „MEFO“, které byly zaručeny Říšskou bankou a fakticky zajištěny jen jejím postavením jako emisní banky, byly použity k získání velkých částek na znovuvyzbrojení na vrub krátkodobých peněžních operací.

Jako ministr hospodářství a generální zmocněnec pro válečné hospodářství se aktivně zúčastnil organizace německého hospodářství pro válku. Vypracoval podrobné plány průmyslové mobilisace a koordinace činnosti průmyslu s armádou pro případ války. Zvláště se zabýval deficitem surovin a začal uskutečňovat program hromadění zásob a devisové kontroly, která byla určena k tomu, aby bylo odpomoženo slabému postavení Německa v oboru cizích devis a aby bylo zabráněno získat v cizině suroviny, které byly nutné pro znovuvyzbrojení. Dne 3. května 1935 zaslal Hitlerovi memorandum, v němž se uvádělo, že „provedení zbrojního programu s velkou rychlostí a ve velkém rozsahu je cílem německé politiky, jemuž všechno ostatní musí být podřízeno“.

V dubnu 1936 však začal pozbývat svého vlivu jako ústřední postava v německém znovuvyzbrojení, když Göring byl jmenován zmocněncem pro koordinaci otázek surovin a cizích devis. Göring byl pro velmi rozsáhlý program výroby syntetických surovin, proti čemuž Schacht vznášel námitky z toho důvodu, že finanční napětí, které by bylo způsobeno touto politikou, by mohlo vést k inflaci. Schachtův vliv byl dále zmenšen, když dne 16. října 1936 byl Göring jmenován generálním zmocněncem pro čtyřletý plán, při čemž mu bylo uloženo, aby „vedl celé hospodářství během čtyř let do stavu válečné pohotovosti“.

Schacht protestoval proti vyhlášení tohoto plánu a proti tomu, aby Göring byl jmenován vedoucím tohoto plánu, a je zcela jasné, že krok, který Hitler podnikl, znamenal rozhodnutí, že Schachtova hospodářská

politika byla příliš konservativní pro energický znovuvyzbrojovací program, který chtěl Hitler uskutečnit.

Po Göringově jmenování docházelo mezi Schachtem a Göringem k četným sporům. Ač v těchto sporech byl též prvek osobních neshod, Schacht nesouhlasil s Göringem v některých hlavních politických otázkách. Schacht byl z finančních důvodů pro snížení znovuvyzbrojovacího programu, uplatňoval námitky proti navrhovanému rozšíření výrobních možností, neboť to pokládal za nehospodárné zvláště v oboru syntetické výroby, a trval na energickém snížení státního úvěru a na opatrné politice v oboru německých zásob cizích devis.

V důsledku těchto neshod a prudkého sporu, v němž Hitler obvinil Schachta, že maří jeho plány pomocí finančních metod, Schacht resignoval dne 5. září 1937 na místo ministra hospodářství a dne 16. listopadu 1937 resignoval na místo mimořádného ministra hospodářství a generálního zmocněnce pro válečné hospodářství.

Rovněž jako president Říšské banky vyvolával Schacht další neshody. V roce 1938 vykonávala Říšská banka i nadále funkci finančního zástupce německé vlády a vypisovala dlouhodobé půjčky pro financování zbrojení. Avšak dne 31. června 1938 Schacht skončil s praxí vydávání krátkodobých směnek na náklady na zbrojení, zaručených Říšskou bankou. Koncem roku 1938 se Schacht snažil získat kontrolu nad fiskální politikou prostřednictvím Říšské banky a nevyhověl naléhavé žádosti říšského ministra financí o zvláštní úvěry pro výplatu státních úředníků, která nemohla být kryta z existujících fondů. Dne 2. ledna 1939 měl Schacht poradu s Hitlerem a za této porady jej přesvědčoval, aby snížil náklady na zbrojení. Dne 7. ledna 1939 předložil Schacht Hitlerovi zprávu, kterou podepsali ředitelé Říšské banky a v níž naléhavě žádal, aby byly rázně sníženy náklady na zbrojení a aby byl vytvořen vyrovnaný státní rozpočet, což byl jediný prostředek, jak mohla být odvrácena inflace. Dne 19. ledna 1939 zprostil Hitler Schachta funkce presidenta Říšské banky. Dne 22. ledna 1943 zprostil Hitler Schachta funkce ministra bez portfeuille pro „jeho celkové zaměření v tomto osudovém boji německého lidu“. Dne 23. července 1944 zatklo gestapo Schachta a uvěznilo ho v koncentračním táboře, v němž byl až do konce války.

Je naprosto jasné, že Schacht byl hlavní postavou v německém programu znovuvyzbrojení a že kroky, které podnikl, zvláště na počátku nacistického režimu, umožnily nacistickému Německu, aby se z něho rychle stala vojenská velmoc. Avšak znovuvyzbrojení samo o sobě není zločinným aktem ve smyslu Statutu. Aby bylo zločinem proti míru, jak je vymežován v čl. 6 Statutu, musí být dokázáno, že Schacht prováděl toto znovuvyzbrojení jako část nacistického plánu k vedení agresivních válek.

Schacht tvrdil, že se zúčastnil znovuvyzbrojovacího plánu jen proto, že

chtěl vytvořit silné a nezávislé Německo, které by mohlo provádět zahraniční politiku, jež by byla s to získat mu respekt a stejné postavení s ostatními evropskými zeměmi. Tvrdil, že když zjistil, že nacisté se vyzbrojují za agresivními účely, snažil se zpomalit znovuvyzbrojovací tempo a že po resignaci von Fritscheho a von Blomberga se zúčastnil spiknutí, jímž měl být odstraněn Hitler nejprve tím, že měl být vyměněn a později zabit.

Již v roce 1936 se Schacht začal zašazovat o snížení znovuvyzbrojovacího programu z finančních důvodů. Kdyby byla provedena politika, o níž usiloval, nebylo by Německo připraveno k všeevropské válce. Jeho nálehavé pokusy o provedení této politiky způsobily, že byl propuštěn ze všech míst, která měla v Německu hospodářský význam. S druhé strany Schacht, protože byl velmi dobře informován o německých financích, byl ve zvlášť výhodném postavení, aby mohl pochopit pravý smysl šíleného znovuvyzbrojování, které prováděl Hitler, a uvědomit si, že tato hospodářská politika mohla mít za účel jen válku.

Nejen to, Schacht se dále zúčastnil německého hospodářského života a dokonce v menší míře některých nacistických agresí. Před okupací Rakouska stanovil směnný kurs marky a šilinku. Po okupaci Rakouska organizoval začlenění Rakouské národní banky do soustavy Říšské banky a pronesl horoucí nacistickou řeč, v níž prohlásil, že Říšská banka zůstane nacistickou do té doby, dokud bude on mít s ní spojení, vychvaloval Hitlera a hájil okupaci Rakouska, při čemž se vysmíval námitkám proti tomu, jak byla provedena, a zakončil svou řeč zvoláním: „Našemu führerovi třikrát Sieg heil“. Nepopíral, že tato řeč byla výrazem jeho tehdejších názorů.

Po okupaci t. zv. Sudet organizoval měnovou konverzi a zapojení filiálek Československé národní banky do Říšské banky. Dne 29. listopadu 1938 pronesl řeč, v níž s hrdotí poukazoval na svou hospodářskou politiku, která zajišťovala vysokou úroveň německého zbrojení, a dodal, že toto zbrojení umožnilo německou zahraniční politiku.

Schacht se nezúčastnil plánování ani jedné z agresivních válek, které jsou mu kladeny za vinu ve smyslu druhého oddílu. Jeho účast na okupaci Rakouska a t. zv. Sudet (žádný z těchto činů se mu neklade za vinu jako agresivní válka), byla tak omezena, že není účastí na společném plánu, která se mu klade za vinu v prvním oddílu žaloby. Nepochybně nepatřil k vnitřnímu Hitlerovu kruhu, který byl velmi těsně spjat se společným plánem. Tato skupina na něho hleděla s netajeným nepřátelstvím. Speerovy výpovědi poukazují na to, že Schachtovo zatčení, ke kterému došlo dne 23. července 1944, se stejně zakládalo jak na Hitlerově nepřátelství vůči Schachtovi, které vyplynulo z jeho chování před válkou, tak také na tom, že byl podezříván z účasti na atentátu. Proto žaloba proti

Schachtovi se zakládá na předpokladu, že Schacht byl fakticky informován o nacistických agresivních plánech.

O této velmi důležité otázce byly předloženy důkazy žalobou a značné množství důkazů obhajobou. Tribunál projednal velmi podrobně všechny tyto důkazy a došel k závěru, že předložené důkazy nedovolují, aby bylo možno nepochybně dospět k závěru uvedenému výše.

Z á v ě r

Tribunál uznává Schachta nevinným ze zločinů, uvedených v žalobním spisu a nařizuje důstojníku pověřenému dozorem v jednacím síni, aby jej propustil na svobodu, jakmile Tribunál odročí líčení.

D O E N I T Z

Doenitz je žalován podle prvního, druhého a třetího oddílu žalobního spisu. Jsa důstojníkem od roku 1918, stal se v roce 1935 velitelem první ponorkové flotily, v roce 1936 velitelem ponorkového loďstva; v roce 1940 získal hodnost viceadmirála, v roce 1942 hodnost admirála a dne 30. ledna 1943 se stal vrchním velitelem německého válečného loďstva. Dne 1. května 1945 se stal Hitlerovým nástupcem jako hlava státu.

ZLOČINÝ PROTÍ MÍRU

Ač Doenitz vytvořil a vycvičil německé ponorkové loďstvo, nebylo důkazy zjištěno, že by se zúčastnil spiknutí k vedení agresivních válek, ani že by se zúčastnil přípravy k rozpoutání takových válek. Byl důstojníkem z povolání, který se zabýval výhradně taktickými otázkami. Nezúčastnil se důležitých porad, na nichž byly vyhlášeny plány agresivních válek, a nejsou důkazy o tom, že byl informován o rozhodnutích učiněných na těchto poradách. Doenitz však vedl agresivní válku v tom smyslu, jak je to určeno ve Statutu. Vedení ponorkové války, která byla zahájena ihned po započetí válečných akcí, bylo plně koordinováno s akcemi ostatních složek ozbrojených sil. Je zcela jasné, že jeho ponorky, ač jich bylo tehdy málo, byly zcela připraveny k vedení války.

Je sice správné, že až do ledna 1943, kdy byl jmenován hlavním velitelem, nebyl „velitelem“ (Oberbefehlshaber). Avšak takové tvrzení nedoceňuje význam postavení, které Doenitz zaujímal. Nebyl pouze velitelem armády nebo velitelem divise, ponorkové loďstvo bylo velmi důležitou složkou německého loďstva a Doenitz byl jeho velitelem.

V prvních letech války podniklo válečné námořnictvo několik málo útoků, ač to byly útoky účinné, a hlavní škoda byla odpůrci způsobena téměř výhradně Doenitzovými ponorkami, jak o tom svědčí potopení lodí spojeneckých a neutrálních zemí v celkové tonáži několika milionů tun. Těmto vojenským operacím velel výhradně Doenitz. Velitelství válečného námořnictva si vyhradilo jen právo rozhodnout, kolik ponorek má být činny v každém jednotlivém sektoru. Při vpádu do Norska Doenitz na př. v říjnu 1939 učinil návrhy, týkající se základen pro ponorkové loďstvo. Tvrdil, že tyto návrhy byly jen štábní študií. V březnu 1940 vypracoval operační rozkazy o podpoře operací ponorek, jak bylo o tom jednáno v tomto rozsudku výše.

Skutečnost, že na Doenitzovu úlohu v německém vojenském úsilí bylo takto hleděno, jasně vyplývá z toho, že Raeder doporučil Doenitze za svého nástupce, jakož i z toho, že Hitler jej jmenoval dne 30. ledna 1943 hlavním velitelem válečného námořnictva. Také Hitlerovi bylo známo, že ponorková válka byla podstatnou složkou německé námořní války.

Od ledna 1943 měl Hitler téměř stále porady s Doenitzem. Jsou důkazy, že o námořních otázkách konali za války asi 120 porad.

Ještě v dubnu 1945, kdy Doenitz, jak doznává, si uvědomil, že boj se stal beznadějným, jako hlavní velitel přesvědčoval příslušníky loďstva, aby v něm pokračovali. Dne 1. května 1945 se stal hlavou státu a v této funkci nařídil ozbrojeným silám, aby pokračovaly ve válce na Východě, která se skončila kapitulací dne 9. května 1945. Doenitz prohlásil, že vydal tyto rozkazy proto, aby byla německému civilnímu obyvatelstvu umožněna evakuace a aby armádě byl umožněn uspořádaný ústup z Východu.

Podle názoru Tribunálu bylo důkazy zjištěno, že se Doenitz aktivně zúčastnil vedení agresivní války.

VÁLEČNÉ ZLOČINY

Doenitzovi se klade za vinu, že vedl neomezenou ponorkovou válku proti ustanovení námořního protokolu z roku 1936, ke kterému přistoupilo Německo a který znovu potvrdil pravidla vedení ponorkové války, která jsou obsažena v Londýnské námořní dohodě z roku 1930.

Žaloba tvrdí, že dne 3. září 1939 zahájilo německé ponorkové loďstvo neomezenou ponorkovou válku proti všem obchodním lodím, jak nepřátelským, tak i neutrálním, při čemž cynicky nedbalo pravidel protokolu; žaloba také tvrdila, že bylo vědomě usilováno po celou dobu války utajit tuto skutečnost licoměrnými poukazy na mezinárodní právo, které prý porušovali spojenci.

Doenitz trvá na tom, že po celou dobu válečné loďstvo zachovávalo omezení mezinárodního práva a protokolu. Vypověděl, že když byla za-

hájena válka, vedení německé ponorkové války se řídilo způsobem výkonu kořistního práva, který byl téměř doslovně převzat z protokolu, a že podle názoru uznaného v Německu nařídil ponorkám, aby útočily proti všem obchodním lodím v konvoji a proti všem lodím, které odepřely se zastavit nebo které používaly radiosignalisace při objevení ponorky.

Když zprávy, které dostával, uváděly, že britských obchodních lodí bylo používáno k poskytování rozhlasových informací, že britské lodi byly ozbrojeny a útočily proti ponorkám, jakmile se objevily, rozkázal svým ponorkám dne 17. října 1939, aby útočily proti všem nepřátelským obchodním lodím bez varování z toho důvodu, že byl očekáván jejich odpor. Již dne 21. září 1939 byly vydány rozkazy k útokům proti všem lodím, mezi nimi i proti neutrálním lodím, které pluly v noci bez světla v kanálu La Manche.

Dne 24. listopadu 1939 německá vláda varovala neutrální lodi, že vzhledem k tomu, že u britských břehů a u francouzského pobřeží dochází k častým srážkám mezi ponorkami a spojeneckými obchodními lodmi, které byly vyzbrojeny a které měly instrukce, aby použily zbraní a aby najížděly na ponorky, nemůže být v těchto vodách již zaručena bezpečnost neutrálních lodí.

Dne 1. ledna 1940 velitelství německého ponorkového loďstva podle Hitlerových pokynů rozkázalo ponorkám, aby útočily proti všem řeckým obchodním lodím v pásmu kolem britských ostrovů, které bylo pro jejich lodi podle nařízení vlády Spojených států zakázáno, jakož i proti obchodním lodím všech národností v zakázaném pásmu bristolského kanálu. Pět dní později byl ponorkovému loďstvu vydán ještě jeden rozkaz k „okamžitému a neomezenému používání zbraní proti všem lodím“ v jedné oblasti Severního moře, jejíž hranice byly stanoveny.

Konečně dne 18. ledna 1940 ponorky dostaly právo potápět bez varování všechny lodi „ve vodách blízko nepřátelského pobřeží, v nichž by mohlo být provedeno zaminování“. Výjimka měla být činěna jen u lodí Spojených států, u italských a japonských lodí a u lodí sovětského loďstva.

Brzy po zahájení války britská admirálita ve shodě s vedením a s instrukcemi obchodního loďstva z roku 1938 ozbrojila všechny obchodní lodi, v četných případech určila k jejich doprovodu ozbrojený konvoj a dala příkazy, aby byly podávány posiční zprávy, dojde-li k objevení ponorek, čímž tedy obchodní lodi zapojila do signalizační soustavy námořní válečné výzvědné služby. Dne 1. října 1939 britská admirálita prohlásila, že britské obchodní lodi dostaly rozkaz, aby najížděly na ponorky, kdy to je možné.

Vzhledem ke konkrétním okolnostem tohoto případu, Tribunál nemůže dojít k závěru, že se Doenitz provinil vedením ponorkové války proti ozbrojeným britským obchodním lodím.

Avšak prohlášení pásem vojenských akcí a potopení neutrálních obchodních lodí, které pluly v těchto pásmech, je jinou otázkou. Této praxe používalo Německo ve válce 1914 až 1918, a jako represálií i Velká Británie. Washingtonská konference v roce 1922, Londýnská námořní dohoda v roce 1930 a protokol z roku 1936 byly podepsány s plným vědomím toho, že taková pásma byla v této válce zavedena. Protokol však nečiní výjimky pro pásma vojenských akcí. Doenitzův rozkaz, aby neutrální lodí byly potopeny bez varování tehdy, budou-li v těchto pásmech, je proto podle názoru Tribunálu porušením protokolu.

Tvrdí se také, že německé ponorkové loďstvo nejen nevyhovělo pravidlům o varování a zachraňování tonoucích, která jsou obsažena v protokolu, nýbrž že Doenitz úmyslně i nařídil, aby byli usmrceni lidé, kteří se zachránili po potopení lodí, bez ohledu na to, zda to byli nepřátelé či neutrálové. Žaloba předložila množství důkazů v souvislosti s dvěma Doenitzovými rozkazy, t. j. s operačním rozkazem č. 154, který byl vydán roku 1939, a s t. zv. rozkazem „Laconia“ z roku 1942.

Obhajoba tvrdí, že tyto rozkazy a důkazy, které je potvrzují, nedokazují existenci této politiky, a předložila mnoho důkazů, které svědčí o opaku. Tribunál je toho názoru, že důkazy nebylo zjištěno tak nepochybně, jak je třeba v tomto případě, že Doenitz úmyslně rozkázal, aby byli zavražděni lidé, kteří se zachránili z potopených lodí. Rozkazy byly nepochybně dvojsmyslné a zasluhují, aby byly co nejrozhodněji odsouzeny.

Důkazy je dále zjištěno, že Německo nedodrželo předpisy o záchraně tonoucích a že obviněný nařídil, aby nebyly zachovávány. Tvrzení obhajoby vyznívá v tom smyslu, že bezpečnost ponorky — což je hlavním pravidlem na moři — stojí výše než záchrana lidí a že rozvoj letectva znemožnil záchranné operace. To snad je správné, avšak protokol je velmi přesný ve svých formulacích. Nemůže-li velitel provést záchranné operace, nesmí podle předpisů protokolu potopit obchodní loď a musí jí umožnit, aby bezpečně proplula nad periskopem. V takovém případě tyto rozkazy dokazují, že Doenitz je vinen tím, že porušil protokol.

Vzhledem ke všem dokázaným skutečnostem a zvláště vzhledem k rozkazu britské admirality, který byl vyhlášen 8. května 1940, že všechny lodí, které se objeví ve Skageraku v noci, musí být potopeny, jakož i k odpovědi admirála Nimitze na dotazník, že totiž Spojené státy vedly v Tichém oceánu neomezenou námořní válku od samého vstupu tohoto státu do války, Doenitzovo odsouzení nespočívá na tom, že porušil ustanovení mezinárodního práva o ponorkové válce.

Doenitzovi se též kladlo za vinu, že je odpovědný za Hitlerův rozkaz o „komandech“ ze dne 18. října 1942. Doenitz doznal, že dostal tento rozkaz a že o něm věděl, když byl velitelem ponorkového loďstva, popřel však svou odpovědnost za něj. Poukazoval na to, že v rozkaze bylo přesně for-

mulováno, že se nevztahuje na osoby, které byly zajaty za námořní války, že loďstvo nemělo námořní pěchotu a že velitelé ponorek neměli možnost se setkat s „komandy“.

V jednom případě, kdy byl hlavním velitelem válečného loďstva, byla v roce 1943 posádka spojeneckého torpedového člunu zajata německými námořními válečnými silami. Posádka byla vyslechnuta ze zpravodajských důvodů na rozkaz admirála, který velel těmto lodím, a potom na jeho rozkaz byla odevzdána SD a postřílena. Doenitz prohlásil, že byly-li tyto osoby zajaty loďstvem a byly-li postříleny, stalo se toto postřílení proti ustanovením rozkazu o „komandech“, že o popravě nebyla zmínka v operační zprávě branné moci a že nikdy nebyl informován o tomto případě. Zdůraznil, že admirál, o něhož jde, nepodléhal jeho velení a byl podřízen generálu pozemního vojska, který velel operacím spojeným s okupací Norska. Avšak Doenitz ponechal tento rozkaz v platnosti, když se stal hlavním velitelem, a potud za něj odpovídá.

Doenitz prohlásil na poradě, konané dne 11. prosince 1944, že „12 000 vězňů z koncentračních táborů bude zaměstnáno v loděnicích jako pomocné pracovní síly“. V té době stavba lodí nepatřila do jeho pravomoci a Doenitz tvrdí, že to byl jen návrh, který učinil na poradě, aby vedoucí důstojníci spolupracovali na stavbě lodí, že nepodnikl žádné kroky, aby je získal, protože tato otázka nespádala do jeho pravomoci, a že neví, zda vůbec byli někdy získáni. Doznává, že věděl o existenci koncentračních táborů. Člověk v jeho postavení musil bezpodmínečně vědět o tom, že velké množství obyvatel z okupovaných zemí bylo vězněno v koncentračních táborech.

V roce 1945 si Hitler vyžádal Jodlův a Doenitzův názor na to, zda se má zříci Ženevské konvence. Poznámky o poradě mezi těmito dvěma vojenskými veliteli ze dne 20. února 1945 dokazují, že Doenitz vyjádřil svůj názor v tom smyslu, že nedostatky tohoto opatření převažují jeho přednosti. Závěr Doenitzova názoru, který je obsažen v poznámkách jednoho důstojníka, obsahuje tuto větu:

„Bylo by lépe provést opatření, která jsou považována za nutná, bez varování a zachovat si za každou cenu renomé vůči světu.“

Žaloba trvá na tom, že „opatření“, o něž tu jde, znamenala, že není třeba se zříci konvence, že však je třeba ji porušovat podle volné úvahy. Obhajoba vysvětluje, že Hitler chtěl porušit konvenci ze dvou příčin: zbavit německá vojska ochrany konvence a tím zabránit dalším pokusům, aby se velké skupiny pokoušely vzdát se Britům a Američanům, jakož i umožnit, aby byly prováděny represálie proti spojeneckým válečným zajatcům jako protioopatření proti bombardování se strany spojenců. Doenitz tvrdí, že pod slovem „opatření“ chápal kázeňská opatření proti německým vojskům,

aby bylo zamezeno, aby se Němci vzdávali do zajetí, a neměl na zřeteli opatření proti spojencům. Tvrdí, že to byl prostě jen návrh a že v žádném případě žádná taková opatření nikdy nebyla učiněna ani proti spojencům, ani proti Němcům. Tribunál však nepokládá toto vysvětlení za pravdivé. Vždyť Německo neprohlásilo, že nebude zachovávat Ženevskou konvenci. Obhajoba předložila několik písemných výpovědí, aby dokázala, že s britskými válečnými zajatci z řad námořníků v táborech pro válečné zajatce, kteří byli pod Doenitzovou pravomocí, bylo zacházeno přesně podle konvence, a Tribunál bere tuto skutečnost v úvahu a považuje ji za polehčující okolnost.

Z á v ě r

Tribunál uznává Doenitzu nevinným podle prvního oddílu žalobního spisu a vinným podle druhého a třetího oddílu.

R A E D E R

Raeder je žalován podle prvního, druhého a třetího oddílu žalobního spisu. Roku 1928 se stal velitelem hlavního námořního štábu a roku 1935 hlavním velitelem válečného námořnictva (OKM); roku 1939 jej Hitler jmenoval velkoadmirálem. Byl členem říšské rady obrany. Dne 30. ledna 1943 byl na vlastní žádost nahrazen Doenitzem a stal se admirálem-titulárním inspektorem válečného námořnictva.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Po 15 let, kdy Raeder velel německému válečnému námořnictvu, budoval je a řídil jeho operace, přebírá plnou odpovědnost za válečné loďstvo, a to až do doby své resignace, ke které došlo roku 1943. Doznává, že válečné loďstvo porušilo Versailleskou smlouvu, a trvá na tom, že „to bylo věci cti každého námořníka“; tvrdí, že tato porušení byla většinou bezvýznamná a že Německo postavilo méně, než mu bylo dovoleno. Tato porušení, jakož i porušení anglo-německé námořní dohody z roku 1935, byla v tomto rozsudku již probrána dříve.

Raeder dostal od Blomberga směrnicí ze dne 24. června 1937 o zvláštní přípravě k válce proti Rakousku. Byl jedním z pěti vedoucích, kteří se zúčastnili „Hossbachovy porady“, konané dne 5. listopadu 1937. Prohlásil, že Hitler svolal tuto poradu jen proto, že chtěl armádu podnítit k tomu, aby zrychlila znovuvybrojovací tempo, a trvá na tom, že věřil, že rakouská i československá otázka bude rozřešena smírnou cestou, jak se také stalo,

a poukazuje na právě podepsanou novou námořní dohodu s Anglií. Nedostal žádné rozkazy o urychlení stavby ponorek, což nasvědčovalo tomu, že Hitler neměl v plánu válku.

Raeder dostal pokyny k „zelenému plánu“ a k „bílému plánu“, počínaje pokynem ze dne 3. dubna 1939; pokyn k „bílému plánu“ ukládal válečnému loďstvu, aby pomáhalo pozemnímu vojsku vyloděním z moře. Byl též jedním z mála hlavních vedoucích, kteří se zúčastnili porady konané dne 23. května 1939. Byl přítomen na poradě v Obersalzbergu, konané dne 22. srpna 1939, při níž byly udělovány rozkazy.

Myšlenka vpádu do Norska vznikla po prvé v Raederovi a nikoli v Hitlerovi. Přesto, že Hitler si přál zajistit neutralitu Skandinávie, což potvrzuje jeho pokyn z října 1939, byly ještě v říjnu ve válečném loďstvu studovány výhody, které by vyplývaly z toho, kdyby Německo mělo válečné námořní základny ve Skandinávii. Původně poukazoval admirál Carls Raederovi na výhody, které vyplývají ze získání základen v Norsku. V hlavním námořním štábu byl jako oběžník rozeslán dotazník ze dne 3. října 1939, v němž bylo uloženo, aby byly vysloveny názory o tom, zda je žádoucí získat tyto základny. Dne 10. října 1939 projednával Raeder tuto otázku s Hitlerem; zápis, který byl onoho dne učiněn v jeho „válečném deníku“, zní, že Hitler chtěl „uvážít tuto otázku“. Několik měsíců později měl Hitler rozhovor s Raederem, Quislingem, Keitelem a Jodlem; OKW zahájilo vypracovávání plánů a válečný námořní operativní štáb pracoval spolu se štábními důstojníky OKW. Raeder dostal Keitelův pokyn týkající se Norska dne 27. ledna 1940 a poslední pokyn ze dne 1. března byl podepsán Hitlerem.

Raeder ospravedlňuje své činy tím, že tento krok byl podniknut proto, aby se předešlo anglickým akcím. Není třeba znovu projednávat tento důvod obhajoby, který byl dosti podrobně probrán dříve, než byl učiněn závěr, že německý vpád do Norska a do Dánska byl agresivní válkou. V písemném svolání k příslušníkům válečného loďstva prohlásil Raeder toto: „Bojové operace námořnictva při obsazování Norska zůstanou navždy velkým příspěvkem námořnictva k této válce.“

Raeder dostal pokyny týkající se útoku na Západě, a to i sdělení o nespočetných odkladech tohoto útoku. Na poradě konané dne 18. března 1941, na níž byl přítomen Hitler, vybízel k okupaci celého Řecka. Prohlašuje, že k tomu došlo teprve tehdy, když Angličané provedli vylodění, že Hitler vydal rozkaz k útoku, a poukazuje na to, že válečné loďstvo nemělo zájem na Řecku. Dostal Hitlerův pokyn týkající se Jugoslavie.

Raeder se snažil odradit Hitlera od úmyslu podniknout útok proti Sovětskému svazu. V září 1940 naléhavě navrhoval Hitlerovi agresivní politiku ve Středozezemní moři místo útoku proti Sovětskému svazu. Dne 14. listopadu 1940 vyzýval k válce proti Anglii — „našemu úhlavnímu

nepříteli“ — a k další stavbě ponorek i leteckých sil válečného loďstva. Vzněl „závažné námitky proti ruskému tažení před porážkou Anglie“ podle zápisů v aktech německého námořního operačního štábu. Prohlašuje, že jeho námitky záležejí v tom, že je to porušení paktu o neútočení, jakož i v úvahách strategické povahy. Jakmile však toto rozhodnutí bylo učiněno, dal povolení, a to 6 dní před zahájením vpádu do Sovětského svazu, aby byly provedeny útoky proti sovětským ponorkám ve zvlášť označené oblasti Baltického moře, a ospravedlňuje tyto činy tím, že sovětské ponorky se pokoušely „vyzvědět“, jaké námořní manévry Němci konají. Z těchto důkazů vyplývá, že se Raeder zúčastnil osnování a provádění agresivní války.

VÁLEČNÉ ZLOČINY

Raeder je žalován z válečných zločinů, které byly spáchány na širém moři. Dne 3. září 1939 byl potopen neozbrojený britský osobní parník „ATHENIA“, který plul do Ameriky. Dva měsíce později Němci obvinili p. Churchilla, že úmyslně potopil „ATHENII“, aby podnítil nepřátelství Američanů proti Německu. Ve skutečnosti byla tato loď potopena německou ponorkou č. 30. Raeder prohlašuje, že velitel této ponorky potopil tuto loď omylem, neboť ji z nezkušenosti pokládal za pomocný křižník, že tato skutečnost se stala známou teprve tehdy, až se ponorka vrátila ze své plavby několik týdnů po německém dementi, a že Hitler potom dal pokyn válečnému loďstvu a ministerstvu zahraničních věcí, aby dále dementovaly tuto skutečnost. Raeder popíral, že by něco věděl o propagandistické kampani proti p. Churchillovi.

Nejzávažnějším obviněním Raedera je to, že prováděl neomezenou ponorkovou válku, a to i potápění neozbrojených lodí a lodí neutrálních států, že neučinil opatření, aby byly zachráněny osoby, které zůstaly na živu po potopení lodi a že připouštěl, aby byly postříleny z kulometů, což odporuje podmínkám Londýnské dohody z roku 1936. Pokud jde o toto obvinění vznesené proti Raederovi, které zahrnuje dobu do 30. ledna 1943, t. j. do Raederovy resignace, Tribunál dospívá k témuž závěru, k němuž dospěl u Doenitze a o němž bylo již jednáno.

Rozkaz o „komandech“ ze dne 18. října 1943, který neměl přímý vztah k vedení války na moři, byl dodán prostřednictvím válečného námořního operačního štábu nižším velitelům válečného námořnictva s poukazem, že velitelé flotily a velitelé lodního oddílu mají jej ústně oznámit svým podřízeným. Právě námořníci válečného loďstva a nikoli SD popravili dne 10. prosince 1942 dva muže z oddílu „komand“ v Bordeaux. Válečný námořní operační štáb na to odpověděl, že to bylo učiněno „v souhlasu se zvláštním rozkazem führerovým, že však je to přece něco nového v me-

zinárodním právu, protože vojáci měli uniformu“. Raeder doznává, že tento rozkaz postoupil služební cestou svým podřízeným a nepřednesl Hitlerovi žádné námítky.

Z á v ě r

Tribunál uznává Raedera vinným podle oddílu prvního, druhého a třetího žalobního spisu.

V O N S C H I R A C H

Von Schirach je žalován podle prvního a čtvrtého oddílu žalobního spisu. Vstoupil do nacistické strany a SA roku 1925. Roku 1929 se stal vedoucím nacionálně socialistického studentského svazu. Roku 1931 byl jmenován říšským vedoucím mládeže nacistické strany, při čemž pod jeho kontrolou byly všechny nacistické organizace mládeže, mezi nimi organizace „Hitlerjugend“. Roku 1933, když se nacisté zmocnili kontroly nad vládou, byl von Schirach jmenován vedoucím mládeže Německé říše. Původně to byla funkce v ministerstvu vnitra a po 1. prosinci 1936 přešla do pravomoci říšské vlády. Roku 1940 resignoval von Schirach na funkci vedoucího „Hitlerjugend“ a vedoucího mládeže Německé říše, avšak podržel si své postavení říšského vedoucího a tím i kontrolu nad výchovou mládeže. Roku 1940 byl jmenován gauleiterem Vídně, říšským místodržícím Vídně a říšským komisařem obrany pro toto území.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Když nacisté uchwátili moc, používal von Schirach fyzického násilí i legálního útisku, likvidoval veškeré skupiny mládeže, které dříve soupeřily s „Hitlerjugend“, nebo se zmocnil kontroly nad nimi. Podle Hitlerova rozkazu ze dne 1. prosince 1936 byla všechna německá mládež začleněna do organizace „Hitlerjugend“. V době, kdy v roce 1940 byl úředně zaveden povinný vstup do této organizace, bylo již 97 % mládeže, která podléhala tomuto povinnému vstupu, členy organizace.

Von Schirach využíval „Hitlerjugend“ k výchově německé mládeže v „duchu nacionálního socialismu“ a prováděl v jejích řadách rozsáhlý program nacistické propagandy. Učinil z „Hitlerjugend“ pramen, z něhož byly doplňovány organizace nacistické strany. V říjnu 1936 se dohodl s Himmlerem, že členové „Hitlerjugend“, kteří odpovídali požadavkům pro SS, byli považováni za hlavní pramen, z něhož byly doplňovány řady SS.

Von Schirach používal „Hitlerjugend“ k předvojenské výchově. Byly organizovány zvláštní jednotky, jejichž hlavním účelem bylo školení

specialistů pro různé druhy vojsk. Dne 11. srpna 1939 se dohodl s Keitelem, že „Hitlerjugend“ bude provádět svou předvojenskou výchovu podle požadavků kladených na ozbrojené síly, a armáda se zavázala, že každý rok vychová 30 000 instruktorů pro „Hitlerjugend“. „Hitlerjugend“ věnovala zvlášť velkou pozornost pěstování bojového ducha a její program vojenského výcviku zdůrazňoval, jak důležité je vrácení kolonií, že je nutný „životní prostor“ a jak „šlechtné je poslání německé mládeže, totiž umírat za Hitlera.

Přes tuto vojenskou povahu činnosti „Hitlerjugend“ není možno říci, že von Schirach měl účast na vypracování hitlerovského plánu teritoriální expanse pomocí agresivní války nebo že se zúčastnil osnování nebo přípravy nějaké agresivní války.

ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

V červenci 1940 byl von Schirach jmenován gauleiterem Vídně. V téže době byl jmenován říšským místodržitelem Vídně a říšským zmocněncem pro obranu, a to nejprve pro 17. vojenský okres, počítaje v to vídeňskou župu, horní i dolní Dunaj, a po 17. únoru 1942 jen pro vídeňskou župu. Jako říšský zmocněnec pro obranu kontroloval civilní válečné hospodářství. Jako říšský místodržící byl hlavou městské správy Vídně a pod vedením ministra vnitra zastupoval zájmy říšské vlády ve Vídni.

Von Schirach není viněn z toho, že spáchal válečné zločiny ve Vídni, nýbrž pouze z toho, že spáchal zločiny proti lidskosti. Jak vyplývá z toho, co bylo uvedeno shora, bylo Rakousko okupováno podle společného útočného plánu. Jeho okupace je tedy zvláštní „zločin podléhající pravomoci Tribunálu“, jak se uvádí v čl. 6c Statutu. „Vražda, vyhlazování, zotročování, deportace a jiné nelidské akty“ a „pronásledování z důvodů politických, rasových a náboženských“ v souvislosti s touto okupací tvoří tedy zločiny proti lidskosti podle tohoto článku.

Protože von Schirach byl gauleiterem Vídně, vztahoval se na něho Sauckelův výnos ze dne 6. dubna 1942, podle něhož gauleiteri byli jmenováni Sauckelovými zmocněnci pro pracovní nasazení a byli oprávněni kontrolovat použití dělníků a zacházení s nimi v rámci svých žup. Podle Sauckelových pokynů měly být osoby, kterých se používalo k nuceným pracím, tak stravovány, ubytovány a mělo být s nimi tak zacházeno, aby byly co možná nejvíce vykořisťovány při co možná nejmenších nákladech.

Když se von Schirach stal velitelem Vídně, započalo se již s deportací židů a ve Vídni zůstalo jen 60 000 židů z dřívějších 190 000. Dne 2. října 1940 byl von Schirach přítomen na poradě u Hitlera, kde pravil Frankovi, že ve Vídni má 60 000 židů, které generální gouvernement musí převzít. Dne 3. prosince 1940 dostal von Schirach dopis od Lammerse, v němž bylo

uvedeno, že se Hitler po referátech von Schiracha rozhodl, že vzhledem k nedostatku bytů ve Vídni pošle do generálního gouvernementu 60 000 židů, kteří stále ještě zůstali ve Vídni. Tehdy byla také zahájena deportace židů z Vídně, a bylo v ní pokračováno až do začátku podzimu 1942. Dne 15. září 1942 ospravedlňoval von Schirach ve své řeči deportaci „mnohých desetitisíců židů do ghetta na Východě“, která byla prováděna na jeho příkaz, a zhodnotil toto opatření „jako přínos k evropské kultuře“.

Když byla prováděna deportace židů z Vídně, dostávala von Schirachova kancelář zprávy, které byly von Schirachovi zasílány služební cestou od velitele bezpečnostní policie a SD a v nichž byla popisována činnost ein-satzgrupp, jimiž byli likvidováni židé. Na četných těchto zprávách byly podpisy jednoho z hlavních von Schirachových zástupců. Dne 30. června 1944 došel do von Schirachovy kanceláře také Kaltenbrunnerův dopis, v němž Kaltenbrunner informoval von Schiracha, že 12 000 židů je již na cestě do Vídně, aby jich mohlo být použito k důležitým vojenským pracím, a že všichni ti, kteří se nebudou hodit k práci, musí být pohotově pro „zvláštní akci“.

Tribunál shledává, že von Schirach, ač nebyl iniciátorem politiky deportace židů z Vídně, zúčastnil se této deportace, když se stal vídeňským gauleiterem. Věděl, že vše, več mohli židé nejvýš doufat, bylo bídné živení v ghettu na Východě. V jeho kanceláři byly zprávy, v nichž bylo popisováno vyhlazování židů.

Jako vídeňský gauleiter plnil von Schirach dále povinnosti kreisleitera k výchově mládeže a v této funkci byl informován o tom, že hitlerovská mládež se zúčastnila plánu, který byl proveden na podzim roku 1944 a podle něhož 50 000 mladistvých ve věku od 10 do 20 let bylo evakuováno do Německa z oblastí, kterých bylo znovu dobyto sovětskými vojsky, a bylo jich použito jako učňů v německém průmyslu a na pomocných pracích v jednotkách německých ozbrojených sil. V létě 1942 von Schirach telegrafoval Bormannovi a naléhal, aby jedno anglické kulturní středisko bylo bombardováno jako represálie za zabití Heydricha, které podle Schirachova tvrzení organisovali Angličané.

Z á v ě r

Tribunál uznává von Schiracha nevinným podle prvního oddílu žalobního spisu a vinným podle čtvrtého oddílu.

Sauckel je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu.

Sauckel vstoupil do nacistické strany roku 1923 a stal se gauleiterem Duryňska v roce 1927. Byl členem duryňského zemského sněmu od roku 1927 do roku 1933, roku 1932 byl jmenován říšským místodržícím Duryňska a v květnu 1933 duryňským ministrem vnitra a ministerským předsedou Duryňska. V roce 1933 se stal poslancem říšského sněmu. Měl formální hodnost obergruppenführera jak v SS, tak i v SA.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Důkazy nepřesvědčily Tribunál o tom, že Sauckelovo jméno je v dostatečné míře spjato se společným plánem k vedení agresivní války nebo že se v dostatečné míře zúčastnil plánování a vedení některé agresivní války, aby ho Tribunál mohl důvodně pokládat vinným podle prvního nebo druhého oddílu žalobního spisu.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Dne 21. března 1942 jmenoval Hitler Sauckela generálním zmocněncem pro pracovní nasazení s plnými mocemi podrobit jednotné kontrole „všechny nasazené pracovní síly, počítaje v to i cizí dělníky a válečné zajatce“. Sauckelovi byl dán pokyn, aby prováděl svou činnost v rámci čtyřletého plánu, a dne 27. března 1942 vydal Göring jako zmocněnec pro čtyřletý plán nařízení, v němž byla přenesena na Sauckela všechna jeho oddělení pro pracovní nasazení. Dne 30. září 1942 dal Hitler Sauckelovi právo, aby jmenoval zmocněnce v různých okupovaných oblastech a aby „učinil všechna nutná prováděcí opatření“ k nařízení ze dne 21. března 1942.

Sauckel vypracoval na základě plných mocí, které mu byly uděleny tímto nařízením, program k mobilisaci všech zdrojů pracovních sil pro říši, které byly k dispozici.

Důležitým prvkem této mobilisace bylo soustavné násilné vykořisťování zdrojů pracovních sil v okupovaných územích. Brzy potom, kdy Sauckel byl jmenován na své místo, vydal příkaz vedoucím úřadům v různých okupovaných oblastech, aby vydaly nařízení o zavedení pracovního nasazení do Německa. Podle těchto nařízení Sauckelovi zmocněnci, které podporovaly policejní úřady v okupovaných územích, verbovali a posílali do Německa dělníky, aby tak splnili kvoty, jež jim určil Sauckel. Sauckel sám nařídil t. zv. „dobrovolný nábor“, který prováděli velmi četní agenti mužského i ženského pohlaví právě tímž způsobem, jakým to bylo děláno při

podvodném verbování v dávných časech. Ve skutečnosti byl dobrovolný nábor spíše výjimkou než pravidlem, jak o tom svědčí Sauckelovo prohlášení ze dne 1. března 1944, že „z pěti milionů cizích dělníků, kteří přišli do Německa, nepřišlo jich dobrovolně ani 200 000“. Ač nyní tvrdí, že toto prohlášení bylo nesprávné, neoponechávají okolnosti, za nichž bylo toto prohlášení učiněno, jakož i důkazy, které byly předloženy Tribunálu, nikoho na pochybách, že bylo v podstatě správné.

Způsob, jakým byli nešťastní dělníci, kteří byli hnáni na otrockou práci, shromažďováni a dopravováni do Německa, a to, co se s nimi dělo po jejich příjezdu, bylo již popsáno shora.

Sauckel tvrdí, že není odpovědný za excesy, které byly průvodním zjevem při plnění programu. Práví, že celkové množství dělníků, které bylo třeba získat, bylo stanoveno na základě potřeb zemědělství a průmyslu; odpovědnost za nábor dělníků spočívala na okupačních úřadech, jejich doprava do Německa byla svěřena železniční správě a péče o ně v Německu ministerstvu práce a zemědělství, německé pracovní frontě (DAF) a různým interesentům v příslušném průmyslovém odvětví. Vypověděl, že pokud to bylo v rámci jeho oprávnění, vždy vyžadoval lidské zacházení.

Nelze však vůbec pochybovat o tom, že Sauckel je plně odpovědný za provádění programu otrocké práce. V době, kdy docházelo k oněm událostem, neopomněl zříditi svou kontrolu nad těmi sférami činnosti, které, jak nyní tvrdí, spadaly výhradně do pravomoci jiných osob. Podle jeho nařízení byli jeho zmocněnci oprávněni provádět nábor dělníků a on stále kontroloval opatření, která byla tehdy činěna. Byl informován o bezohledných metodách, kterých bylo užíváno k verbování dělníků, a energicky podporoval tyto metody s odůvodněním, že jsou nutné k splnění kvot.

Ve smyslu Sauckelových nařízení byl také Sauckel odpovědný za dopravu dělníků do Německa, za jejich rozmístění na pracoviště a za péči o ně a jiné zúčastněné úřady v těchto resortních otázkách mu byly podřízeny. Byl informován o těžkých podmínkách, v kterých dělníci žili. Nejsou však žádná data o tom, že by Sauckel, zastávaje kruté zacházení, považoval je za samoúčelné nebo že by byl asi pro takový program, který se podobal Himmlerovu plánu, podle něhož pomocí práce nad lidské síly mělo dojít k vyhlazení dělníků. Jeho stanovisko bylo vyjádřeno v jednom nařízení takto:

„Všichni tito lidé musí být tak živeni, tak umístěni a musí s nimi být tak zacházeno, aby podali co největší výkon při co nejmenších nákladech.“

Důkazy svědčí o tom, že Sauckel řídil provádění programu, podle něhož mělo být deportováno na otrockou práci přes 5 000 000 lidí, při čemž mnozí z nich byli přítomni vystaveni ukrutnostem a hrozně trpěli.

Z á v ě r

Tribunál uznává Sauckela nevinným podle prvního a druhého oddílu žalobního spisu a vinným podle třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu.

J O D L

Jodl je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu. Od roku 1935 do roku 1938 byl velitelem oddělení pro obranu země při vrchním velitelství. Když rok velel vojskům, vrátil se v srpnu 1939 a stal se velitelem operačního štábu vrchního velitelství branné moci. Ač jeho bezprostředním velitelem byl obviněný Keitel, referoval přímo Hitlerovi ve všech operačních otázkách. V přísně vojenském smyslu Jodl fakticky osnoval válku a je ve velké míře odpovědný za strategii a vedení operací.

Jodl buduje svou obhajobu na tom, že byl vojákem, že složil přísahu věrnosti, že nebyl politikem a že pro svoji činnost ve štábu a pro plánovací práce neměl čas na jiné otázky. Prohlašuje, že když podpisoval rozkazy, memoranda a dopisy, nebo když je parafoval, činil tak místo Hitlera a často za Keitela, když tento byl nepřítomen. Ač tvrdí, že se jako voják musil podřizovat Hitlerovi, prohlašuje, že nejednou se pokoušel zabránit, aby nebyla provedena některá opatření tím, že je zdržoval, což často bylo úspěšné, jako na př. tehdy, když se postavil proti Hitlerovu požadavku, aby bylo vydáno nařízení o lynchování spojeneckých „terroristických letců“.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Zápisy v Jodlově deníku ze dne 13. a 14. února 1938 dokazují, že Hitler instruoval Jodla i Keitela, aby dále činili na Rakousko vojenský nátlak, s nímž bylo započato na poradě se Schuschniggem, a to předstíráním vojenských manévru, a dále dokazují, že tyto manévry dosáhly svého cíle. Když Hitler rozhodl „nepřipustit“ Schuschniggův plebiscit, Jodl předložil na poradě „starý projekt“, štábní to plán, který již existoval. Jeho zápis v deníku ze dne 10. března 1938 dokazuje, že Hitler potom nařídil, aby byla provedena příprava k „operaci Otto“, a toto nařízení Jodl parafoval. Dne 11. března 1938 vydal Jodl další inštrukci a téhož dne parafoval Hitlerův rozkaz k vpádu.

Podle Schmundtových zápisů se Jodl aktivně zúčastnil plánování útoku proti Československu. Parafoval dokumenty č. 14, 17, 24, 36 a 37, které byly ve Schmundtových deskách. Jodl doznává, že souhlasil s OKH, že „incident“, který měl být důvodem pro německý zásah, měl být proveden nejpozději ve 14 hodin dne X, t. j. den před útokem, a pravil, že musí

k němu dojít ve stanovené době za dobrého letního počasí. Jodl měl porady se znalcem z oboru propagandy o „neodkladných společných problémech“, t. j. o takových problémech, jako je německé porušení mezinárodního práva, využití těchto porušení nepřitelem a německé dementi. Jodl považoval tento problém za „zvlášť důležitý“.

Po Mnichovu Jodl napsal toto:

„Československo dohrálo jako mocenský činitel... Führerův genius a jeho odhodlání neustoupit ani před světovou válkou znova a bez použití násilí zvítězil. Musíme doufat, že nevěřící, slabí a kolísající byli získáni a takovými již zůstanou.“

Brzy po okupaci t. zv. Šudet se Jodl stal místním velitelem a teprve v srpnu 1939 se stal velitelem štábu operačního vedení OKW.

Jodl projednával vpád do Norska s Hitlerem, Keitelem a Raederem dne 12. prosince 1939. V jeho deníku je plno pozdějších zápisů o jeho činnosti, týkající se přípravy k tomuto útoku. Jodl vysvětluje, že svou poznámkou, že Hitler stále ještě hledal „záminku“ k zahájení operací, chtěl říci, že Hitler očekával spolehlivé zpravodajské údaje o britských plánech a ospravedlnil vpád jako nutný krok, jímž mělo být odvráceno provedení těchto plánů. Z jeho výpovědí je patrné, že od října 1939 plánoval Hitler útok proti Západu přes Belgii, avšak pokud jde o vpád do Holandska, váhal do poloviny listopadu. Dne 8. února 1940 Jodl, jeho zástupce Warlimont a Jeschonnek, kteří prováděli plánování operací válečného letectva, probírali „novou myšlenku“ útoku proti Norsku, Dánsku a Nizozemí za zachování belgické neutrality. Mnohé ze 17 rozkazů, jimiž byl odkládán útok proti Západu do května 1940 z různých příčin, mezi jiným i pro povětrnostní podmínky, podepsal Jodl.

Aktivně se zúčastnil plánování akcí proti Řecku a Jugoslavii. Hitlerův rozkaz ze dne 11. ledna 1941 o intervenci v Albánii parafoval Jodl. Dne 20. ledna 1941, 4 měsíce před útokem, prohlásil Hitler na poradě německých a italských generálů v Jodlově přítomnosti, že vojska, která Německo soustředilo v Rumunsku, jsou určena k použití proti Řecku. Jodl byl mezi přítomnými na poradě konané dne 18. března 1941, kdy Hitler pravil Raederovi, že celé Řecko musí být okupováno, dříve než bude moci být dosaženo nějaké úpravy vzniklé situace. Byl také přítomen na poradě, konané dne 27. března 1941, kdy Hitler pravil německému vrchnímu velitelství, že rozbití Jugoslavie musí být provedeno s nemilosrdnou tvrdostí, a kdy bylo rozhodnuto, že Bělehrad bude bombardován bez vyhlášení války.

Jodl vypověděl, že se Hitler obával sovětského útoku a proto učinil útok první. S touto přípravou bylo započato téměř rok před vpádem. Již dne 29. července 1940 uložil Jodl Warlimontovi, aby připravil plán, protože Hitler se rozhodl provést útok. Později Hitler sdělil Warlimontovi, že plá-

nuje zahájení útoku na srpen 1940, avšak z vojenských důvodů odložil začátek tohoto útoku. Jodl parafoval Hitlerův pokyn ze dne 12. listopadu 1940, že musí být pokračováno v přípravě, jejíž provedení bylo nařízeno ústně, a rovněž parafoval „plán Barbarossa“ dne 18. prosince 1940. Dne 3. února 1941 Hitler, Jodl a Keitel projednávali tento vpád a Jodl se zúčastnil dne 14. června 1941 porady, na níž byly podávány konečné referáty o „plánu Barbarossa“.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Dne 18. října 1942 vydal Hitler rozkaz o „komandech“ a den na to další vysvětlení, které bylo určeno jen pro velitele. Průvodní dopis podepsal Jodl. Dřívější osnovy rozkazů vypracoval Jodlův štáb za jeho vědomí. Jodl vypověděl, že usilovně odporoval tomuto rozkazu z morálních i právních důvodů, že však nemohl odepřít jej vydat. Trvá na tom, že se jej snažil v praxi zmírnit a neinformoval Hitlera, když nebyl prováděn. Parafoval memorandum OKW ze dne 25. června 1944 a tím ještě jednou potvrdil tento rozkaz už po vylodění v Normandii.

Směrnice o likvidaci sovětských komisařů byla obsažena v „plánu Barbarossa“ a podle ní záleželo na rozhodnutí důstojníka, zda sovětsí komisaři mají být likvidováni bez soudu. Osnova obsahuje návrh napsaný Jodlovou rukou, že je to odvetné opatření, a Jodl také vypověděl, že se pokusil tento rozkaz obejít.

Když v roce 1945 Hitler projednával otázku, zda má být vypověděna Ženevská konvence, Jodl vystoupil se svým názorem a prohlásil, že škoda, která bude způsobena takovým jednáním, převyšuje jeho výhody; dne 21. února 1945 pravil, že bude-li Hitler zachovávat předpisy konvence, nijak to nezabrání vedení války, a jako příklad uvedl potopení britské nemocniční lodi jako represálie, kteréžto potopení bylo později vysvětleno omylem. Prohlásil, že tak učinil, protože to byl jediný důvod, který Hitler mohl vzít v úvahu, protože morální nebo právní důvody na něho nijak neúčinkovaly. Jodl také tvrdí, že tak zabránil Hitlerovi, aby vypověděl konvenci.

Je málo důkazního materiálu, že Jodl byl přímo spojen s prováděním programu otrocké práce, a Jodl zřejmě soustředil svou pozornost na strategické plánování. V řeči, pronesené dne 7. listopadu 1943, prohlásil gau-leiterům, že bylo třeba jednat s „bezohlednou energií a tvrdostí“ v Dánsku, ve Francii a v Nizozemí, aby bylo možno zajistit práci na výstavbě atlantického valu.

V telegramu ze dne 28. října 1944 Jodl nařídil, aby byla provedena evakuace všech obyvatel v severním Norsku a aby byly vypáleny jejich domy, aby nemohli poskytovat pomoc sovětským vojskům. Jodl prohlašuje, že

byl proti tomuto opatření, že však takový byl Hitlerův rozkaz; také prohlašuje, že toto opatření nebylo plně uskutečněno. Dokument norské vlády dokazuje, že k této evakuaci došlo v severním Norsku a že bylo poškozeno 30 000 domů. Dne 7. října 1941 podepsal Jodl rozkaz, že Hitler nepřijme návrh na kapitulaci Leningradu nebo Moskvy, a že naopak trvá na tom, že tato města musí být zcela zničena. Prohlásil, že to bylo učiněno proto, že se Němci obávali, že tato města mohou být sověty podminována, jak tomu bylo v Kijevě. Žádný návrh na kapitulaci nikdy nedošel.

Jeho obhajoba se v podstatě zakládá na doktríně „splnění rozkazů shora“, jíž podle článku 8 Statutu nemůže být použito jako obhajovacího důvodu. Nejsou žádné polehčující okolnosti. Od žádného vojáka nebylo nikdy požadováno, aby se zúčastnil spáchání podobných zločinů, a Jodl se nemůže nyní skrývat za mythický požadavek, že voják musí poslouchat za všech okolností, za požadavek, jímž chce ospravedlnit spáchání těchto zločinů.

Z á v ě r

Tribunál uznává Jodla vinným podle všech čtyř oddílů žalobního spisu.

V O N P A P E N

Von Papen je žalován podle prvního a druhého oddílu žalobního spisu. Dne 1. června 1932 byl jmenován říšským kancléřem a dne 2. prosince 1932 se jeho nástupcem stal von Schleicher. Dne 30. ledna 1933 byl jmenován vicekancléřem v Hitlerově kabinetu a dne 13. listopadu 1933 se stal mimořádným zmocněncem pro Saarské území. Dne 26. července 1934 byl jmenován vyslancem ve Vídni a byl odvolán odtud dne 4. února 1938. Dne 29. dubna 1939 byl jmenován velvyslancem v Turecku. Vrátil se do Německa, když Turecko přerušilo diplomatické styky s Německem v srpnu 1944.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Von Papen aktivně pomáhal Hitlerovi vytvořit v letech 1932 a 1933 koaliční vládu a napomáhal k tomu, aby Hitler byl dne 30. ledna 1933 jmenován kancléřem. Jako vicekancléř v tomto kabinetě zúčastnil se von Papen upevňování nacistické kontroly v roce 1933; dne 16. června 1934 vystoupil však von Papen s řečí v Marburgu, v níž odsoudil nacistické pokusy o potlačení svobodného tisku a církve, odsoudil tehdejší vládu teroru, jakč i „150procentní nacisty“, kteří pokládali „krutost“ za životní potřebu. Dne 30. června 1934 za vlny ukrutností, které doprovázely t. zv.

„Roehmovu čistku“, byl von Papen zatčen orgány SS. Byl zatčen také aparát jeho úřadu a byli zabiti 2 jeho pomocníci, mezi nimi člověk, který mu pomáhal sepsat marburgskou řeč. Von Papen byl propuštěn na svobodu v červenci 1934. Bez ohledu na zabití svých pomocníků von Papen převzal úřad vyslance v Rakousku dne 26. července 1934, den po tom, kdy byl zavražděn Dollfuss. Jeho jmenování mu bylo oznámeno v Hitlerově dopisu, v němž mu bylo ukládáno, aby uvedl vzájemné styky mezi oběma zeměmi „do normálních a přátelských kolejí“, a v němž byl ujišťován „o úplné a neomezené Hitlerově důvěře“. Jako vyslanec v Rakousku se von Papen aktivně zúčastnil pokusů, jimiž chtěla nacistická strana v Rakousku upevnit své posice, aby bylo dosaženo anšlusu. Začátkem roku 1935 se von Papen zúčastnil porady v Berlíně, na níž bylo usneseno, že politicky je třeba zaměřit se na to, aby bylo zabráněno všemu, co by mohlo vzbudit dojem, že Německo se vměšuje do vnitřních záležitostí Rakouska. Dosáhl však měsíční dotace 200 000 marek pro „pronásledované nacionálně socialistické mučedníky v Rakousku“. Dne 17. května 1936 podal Hitlerovi zprávu o výsledcích své porady s kapitánem Leopoldem, vedoucím rakouských nacistů, a důrazně přesvědčoval Hitlera, aby učinil prohlášení o uznání národní nezávislosti Rakouska, při čemž předpovídal, že to pomůže vytvořit koalici mezi Schuschniggovými křesťanskými socialisty a rakouskými nacisty proti Starhembergovi. Dne 27. července 1935 podal von Papen zprávu Hitlerovi, že spojení Rakouska s Německem nemůže být provedeno vnějším nátlakem, nýbrž pouze upevněním nacionálně socialického hnutí. Nabádal k tomu, aby rakouská nacistická strana změnila svou povahu, aby přestala být stranou ústředně řízenou z Německé říše a aby shromáždila pod svým praporem všechny osoby německého původu.

Von Papen se zúčastnil nacistických politických demonstrací, ke kterým občas docházelo, napomáhal šíření nacistické propagandy a sepisoval podrobné zprávy o činnosti nacistické strany a pravidelné zprávy o stavu rakouské obrany. Politika, již v Rakousku prováděl, vedla k smlouvě ze dne 11. července 1936, která nominálně obnovila vzájemné styky mezi Německem a Rakouskem, a dodala jim „normální a přátelskou formu“, avšak dohoda měla tajnou přílohu o amnestii rakouských nacistů, o zrušení censury nacistických časopisů, o obnovení politické činnosti nacistů a o jmenování lidí, kteří byli přátelsky nakloněni nacistům, do Schuschniggovy vlády.

Po podpisu této smlouvy von Papen podal resignaci, avšak jeho resignace nebyla přijata. Potom stále vykonával nátlak na rakouskou vládu, aby dosáhl toho, aby do Schuschniggovy vlády byli pojeti nacisté a aby jim získal vlivná místa ve „Vlastenecké frontě“, jediné legální rakouské straně. Dne 1. září 1936 napsal von Papen Hitlerovi, že antinacisté v rakouském ministerstvu bezpečnosti zabraňovali, aby se nacisté dostali do

rakouské vlády, a navrhl, aby bylo používáno politiky „stále zvýšeného tlaku, aby bylo dosaženo změny režimu“.

Dne 4. února 1938 byl von Papen zpraven o tom, že se odvolává z místa vyslance v Rakousku; k tomu došlo v téže době, kdy byli zbaveni svých míst von Fritsch, von Blomberg a von Neurath. Vyjádřil Hitlerovi svou lítost nad tímto odvoláním, poukazoval na to, že od listopadu 1937 se snažil přesvědčit Schuschnigga, aby se sešel s Hitlerem k rozmluvě, a že Schuschnigg dal najevo, že s tím souhlasí. Podle Hitlerových pokynů se potom von Papen vrátil do Rakouska a dohovořil tuto schůzku, ke které také došlo dne 12. února 1938 v Berchtesgadenu. Von Papen doprovázel Schuschnigga na tuto poradu a před jejím zakončením poradil Schuschniggovi, aby souhlasil s Hitlerovými požadavky. Dne 10. března 1938 nařídil Hitler von Papenovi, aby se vrátil do Berlína. Von Papen byl v kancléřství již dne 11. března, v den, kdy byl vydán rozkaz k okupaci Rakouska. Nebyly předloženy žádné důkazy o tom, že se von Papen zasadil o to, aby bylo rozhodnuto okupovat Rakousko násilím, avšak on sám vypověděl, že přesvědčoval Hitlera, aby tento krok nepodnikal.

Po anexi Rakouska podal von Papen demisi a odešel do soukromí. Nejsou důkazy o tom, že se nějak zúčastnil politického života. Přijal místo velvyslance v Turecku v dubnu 1939, avšak nebyly předloženy žádné důkazy o tom, že jeho činnost na tomto místě je zločinná.

Důkazy neponechávají pochybnosti, že hlavním cílem von Papena jako vyslance v Rakousku bylo podlomit Schuschniggův režim a upevnit pozice rakouských nacistů, aby byl uskutečněn tento plán. Používal jak intrik, tak i vyhrůžek. Avšak Statut neupravuje tato porušení norem politické morálky jako zločinná jednání, nechť jsou jakkoli špatná. Podle Statutu může být von Papen pokládán za vinného, jestliže se zúčastnil osnování útočné války. Nejsou žádné důkazy o tom, že se účastnil plánů na okupaci Rakouska jako etapy na cestě k dalším agresivním činům, ani dokonce o tom, že se zúčastnil plánu na okupaci Rakouska pomocí agresivní války, kdyby bylo třeba takové války. Není možno pokládat za nepochybně zjištěnou skutečnost, že právě to bylo účelem jeho činnosti, a proto Tribunál nemůže mít za to, že se obviněný zúčastnil společného plánu, který se mu klade za vinu podle prvního oddílu, nebo že se zúčastnil osnování agresivních válek, jak se mu klade za vinu podle druhého oddílu žalobního spisu.

Z á v ě r

Tribunál prohlašuje von Papena nevinným z obvinění, která byla proti němu vznesená, a ukládá důstojníkovi pověřenému dozorem v soudní síni, aby jej propustil na svobodu po přerušení zasedání Tribunálu.

SEYSS - INQUART

Seyss-Inquart je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu.

Seyss-Inquart, rakouský advokát, byl jmenován státním radou v Rakousku v květnu 1937 na německý nátlak. Byl ve spojení s nacistickou stranou Rakouska od roku 1931, avšak často se neshodoval s nacistickým vedením a fakticky nebyl členem strany před 13. březnem 1938. Byl jmenován rakouským ministrem bezpečnosti a vnitra s právem kontrolovat policii ve smyslu jedné z podmínek, které Hitler vnutil Schuschniggovi na berchtesgadenské poradě, konané dne 12. února 1938.

ČINNOST V RAKOUSKU

Seyss-Inquart se zúčastnil posledních vývojových etap nacistických intrik, které předcházely německé okupaci Rakouska, a byl jmenován rakouským kancléřem pod tlakem německých hrozeb o vpádu.

Dne 12. března 1938 se Seyss-Inquart setkal v Linci s Hitlerem a pronesl řeč, v níž vítal vstup německých vojsk a ospravedlňoval znovusjednocení Německa a Rakouska. Dne 13. března 1938 dosáhl toho, že byl vydán zákon, podle něhož se Rakousko mělo stát německou provincií, a stal se Miklasovým nástupcem v úřadu presidenta Rakouska, když Miklas raději resignoval, než aby podepsal tento zákon. Seyss-Inquartův titul byl vyměněn za nový titul — titul říšského místodržitele pro Rakousko — dne 15. března 1938 a téhož dne mu byl udělen titul generála SS. Byl jmenován říšským ministrem bez portfeuille dne 1. května 1939.

Dne 11. března 1939 navštívil t. zv. slovenskou vládu v Bratislavě a vybízel ji, aby prohlásila svou nezávislost, tak, jak by to právě odpovídalo agresivním Hitlerovým záměrům proti nezávislosti Československa.

Jako říšský místodržitel Rakouska zavedl Seyss-Inquart program konfiskace židovského vlastnictví. Za jeho vlády byli židé donuceni emigrovat, byli posíláni do koncentračních táborů a byli obětmi pogromů. V konečné fázi svého režimu spolupracoval s bezpečnostní policií a SD při deportaci židů z Rakouska na Východ. Když byl rakouským místodržitelem, posílalo gestapo politické odpůrce nacismu do koncentračních táborů, kde s nimi bylo krutě nakládáno a často byli vražděni.

ZLOČINNÁ ČINNOST V POLSKU A V NIZOZEMÍ

V září 1939 byl Seyss-Inquart jmenován šéfem civilní správy v jižním Polsku.

Dne 12. října 1939 byl Seyss-Inquart jmenován zástupcem generálního guvernéra v polském generálním gouvernementu a podléhal přímo Fran-

kovi. Dne 18. května 1940 byl Seyss-Inquart jmenován říšským místodržitelem pro okupované Nizozemí. Na těchto místech odpovídal za správu území, které bylo okupováno v důsledku agresivních válek a jehož správa měla prvořadý význam pro úspěch agresivních válek, které tehdy vedlo Německo. Jako zástupce generálního guvernéra v polském generálním gouvernementu podporoval Seyss-Inquart krutou okupační politiku, která tam byla prováděna. V listopadu 1939 na inspekční projížďce generálním gouvernementem Seyss-Inquart prohlásil, že Polsko musí být spravováno tak, aby byly vykořisťovány jeho hospodářské zdroje ve prospěch Německa. Seyss-Inquart hájil také pronásledování židů a byl informován o zavedení akce AB, při níž byl zavražděn velký počet představitelů polské inteligence.

Jako říšský místodržitel pro okupované Nizozemí používal Seyss-Inquart nemilosrdně teroru k potlačení každé opozice proti německé okupaci podle programu, který sám popsal jako „zničení“ svých odpůrců. Při spolupráci s vyššími místními veliteli SS a policie měl podíl na postřelení rukojmí za trestné činy, které byly spáchány proti okupačním úřadům, a na tom, že do koncentračních táborů byly dopraveny všechny osoby, které byly v podezření, že se vzepřely okupační politice, mezi nimi duchovní a učitelé. Mnozí příslušníci holandské policie byli nuceni zúčastnit se tohoto programu pod pohrůžkou represí proti jejich rodinám. Nizozemské soudy byly také nuceny, aby se zúčastnily tohoto programu; když však prohlásily, že nechtějí vynášet rozsudky, odsuzující do vězení, protože vězňové byli velmi často fakticky zavražděni, byl větší význam přikládán použití policejních náhlých soudů.

Seyss-Inquart vykonával správu nad nizozemským hospodářstvím bez ohledu na ustanovení Haagské konvence, kterou nazýval zastaralou. Místo toho prováděl politiku, jež byla zaměřena na maximální využití hospodářského nizozemského potenciálu a málo se staral o to, jak se to projevovalo na obyvatelstvu. Velmi bylo rozšířeno drancování veřejného i soukromého vlastnictví, při čemž tomu bylo dodáno zdání zákonnosti nařízeními Seyss-Inquarta, jemuž pomáhaly svými manipulacemi finanční nizozemské instituce, které byly pod jeho kontrolou.

Když se stal Seyss-Inquart říšským místodržitelem pro Nizozemí, ihned začal odvážet nuceně získané dělníky do Německa. Před rokem 1942 práce v Německu byla theoreticky dobrovolná, avšak fakticky docházelo k donucení silným hospodářským a správním nátlakem. V roce 1942 Seyss-Inquart nařídil formálně nucenou práci a používal pomoci bezpečnostní policie a SD k odvrácení obcházení tohoto rozkazu. Za okupace bylo deportováno z Nizozemí do říše přes 500 000 lidí jako pracovní síly a pouze velmi malá část z nich byla fakticky deportována dobrovolně.

Jedním z prvních kroků Seyss-Inquarta jako říšského místodržitele pro

Nizozemí bylo, že vydal četné zákony, které potvrzovaly hospodářskou diskriminaci židů. To bylo doprovázeno četnými nařízeními, která nutila, aby židé byli registrováni, nařízeními, podle nichž musili židé žít v ghettech a nosit Davidovu hvězdu, nařízeními o svémocných zatčeních a o posílání židů do koncentračních táborů a konečně na Heydrichův návrh nařízeními o hromadné deportaci asi 120 000 Holanďanů a 140 000 židů do Osvětimi a o „konečném rozřešení“ židovské otázky. Seyss-Inquart doznává, že věděl o tom, že židé byli posíláni do Osvětimi, avšak prohlašuje, že slyšel od lidí, kteří byli v Osvětimi, že tam židé byli včasněji poměrně v dobrých podmínkách, a že měl za to, že tam byli zadržováni proto, aby byli po válce přesídleni. Vzhledem k důkazům a vzhledem k jeho úřednímu postavení není možno věřit tomuto tvrzení.

Seyss-Inquart tvrdí, že není odpovědný za četné zločiny, které byly spáchány při okupaci Nizozemí, protože je páchala podle rozkazů z říše buď armáda, která nepodléhala jeho kontrole, nebo německý vyšší velitel SS a policie, který podle jeho prohlášení byl odpovědný přímo Himmlerovi. Za některé excesy odpovídá sice armáda a vyšší velitel SS a policie, který, i když byl Seyss-Inquartovi k dispozici, mohl vždy podat zprávu přímo Himmlerovi. Je také správné i to, že v některých případech Seyss-Inquart vystupoval proti krajním opatřením, kterých používaly tyto organizace, jako na př. tehdy, když se mu podařilo velmi úspěšně zabránit, aby armáda provedla politiku „spálené země“, a přesvědčit vyšší velitele SS a policie, aby byl zmenšen počet rukojmí, kteří měli být zadrženi. Zůstává však skutečností, že Seyss-Inquart byl informovaným a dobrovolným účastníkem válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, které byly spáchány za okupace Nizozemí.

Z á v ě r

Tribunál uznává Seyss-Inquarta vinným podle druhého, třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu a nevinným podle prvního oddílu.

S P E E R

Speer je žalován ve smyslu všech čtyř oddílů žalobního spisu. Speer vstoupil do nacistické strany roku 1932. Roku 1934 byl jmenován Hitlerovým architektem a stal se jeho blízkou osobou a důvěrníkem. Brzy potom byl jmenován přednostou oddělení Německé pracovní fronty a oficiálním šéfem oddělení investiční výstavby v aparátu führerova zástupce. Tyto hodnosti zastával až do roku 1941. Dne 15. února 1942 po smrti Fr'tze Todta byl Speer jmenován vedoucím Todtovy organizace a říšským ministrem pro zbrojení a střelivo (od 2. září 1942 ministrem pro zbrojení

a válečnou výrobu). Vedle toho byl v březnu a později v dubnu 1942 jmenován generálním zmocněncem pro zbrojení a členem ústředního plánovacího úřadu (Zentrale Planung); obě tato místa byla v rámci čtyřletého plánu. Speer byl poslancem říšského sněmu od roku 1941 do konce války.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Tribunál je toho názoru, že Speerova činnost nemůže být kvalifikována jako rozpoutání, osnování nebo příprava agresivních válek nebo jako spiknutí k tomuto účelu. Byl v čele zbrojního průmyslu dlouho potom, kdy války byly zahájeny a vedeny. Svou činností jako hlava německého zbrojního průmyslu přispíval v téže míře válečnému úsilí, jako všechna ostatní průmyslová odvětví pomáhala ve vedení války.

Tribunál však nemá za to, že taková činnost zahrnovala účast na společném plánování k vedení agresivní války ve smyslu prvního oddílu, ani vedení agresivní války ve smyslu druhého oddílu žalobního spisu.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Důkazy, které byly předloženy ve věci proti Speerovi podle třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu, se týkají výhradně jeho účasti na provádění programu otrocké práce. Speer sám nebyl administrativně přímo odpovědný za provádění tohoto programu. Ač podporoval jmenování generálního zmocněnce pro pracovní nasazení, protože chtěl vytvořit jediné ústřední vedení, s kterým by mohl jednat o otázkách pracovních sil, osobně se nedomohl práva administrativně kontrolovat Sauckelovu činnost. Sauckel byl jmenován přímo Hitlerovým výnosem ze dne 21. března 1942, podle něhož Sauckel odpovídal přímo Göringovi jako zmocněnci pro čtyřletý plán.

Jako říšský ministr pro zbrojení a střelivo a generální zmocněnec pro zbrojení v rámci čtyřletého plánu požíval Speer rozsáhlých pravomocí v rámci kontroly výroby. Původně zahrnovala jeho pravomoc stavby a výrobu zbraní pro OKH. Potom byla jeho pravomoc podstatně rozšířena tak, že do ní začalo spadat námořní zbrojení, výroba civilního průmyslu a nakonec od 1. srpna 1944 zbrojení pro válečné letectvo. Jako vedoucí pracovník ústředního plánovacího úřadu, který disponoval nejvyšší pravomocí v oboru plánování německého průmyslu a přidělování i rozvoje surovinových zdrojů, přidržoval se názoru, že ústřední plánovací úřad měl právo vydávat Sauckelovi pokyny o dodávání pracovních sil pro ona průmyslová odvětví, která kontroloval, a podařilo se mu dosáhnout provedení svého názoru proti Sauckelovým námítkám. Vyvinula se praxe,

podle níž Speer oznamoval celkovou potřebu dělníků a Sauckel prováděl nábor pracovních sil a přiděloval je různým průmyslovým odvětvím podle instrukcí, které dostal od Speera.

Když Speer sděloval Sauckelovi potřebu, věděl, že bude uspokojena na vrub cizích dělníků, kteří pracovali z donucení. Zúčastnil se porad, na nichž byly projednávány otázky rozšíření programu otrocké práce tak, aby uspokojil jeho potřeby. Zúčastnil se porad, které byly konány dne 10. a 12. srpna 1942 zároveň s Hitlerem a se Sauckelem a na nichž bylo rozhodnuto, že Sauckel bude musit násilně přivázet dělníky z okupovaných území, bude-li toho třeba ke krytí potřeby pracovních sil v oněch průmyslových oborech, nad nimiž měl pravomoc Speer. Speer se také zúčastnil porady konané v hlavním Hitlerově stanu dne 4. ledna 1944, na níž bylo učiněno usnesení, podle něhož Sauckel měl „z obsazených území opatřit nejméně 4 miliony pracovních sil“, aby bylo vyhověno Speerovým požadavkům na pracovní síly, ač Sauckel poukazoval na to, že to může učinit jen Himmlerovou pomocí.

Sauckel stále informoval Speera a jeho zástupce o tom, že cizí dělníci jsou verbováni nuceně. Na poradě konané 1. března 1944 se Speerův zástupce velmi podrobně dotazoval Sauckela, proč se mu nezdařilo splnit požadavek čtyř milionů dělníků, kteří měli být dodáni z okupovaných území. V některých případech Speer žádal dělníky z určitých cizích zemí. Tak na poradě konané ve dnech 10. až 12. srpna 1942 bylo Sauckelovi uloženo, aby Speerovi dodal „ještě jeden milion ruských dělníků pro německý zbrojní průmysl do konce října 1942“. Na schůzi ústředního plánovacího úřadu, konané dne 22. dubna 1943, projednával Speer plány nábory sovětských dělníků k pracím v uhelných dolech a kategoricky zamítl návrh doplnit nedostatek pracovních sil na těchto podnicích na vrub německých dělníků.

Speer tvrdil před soudem, že byl pro reorganizaci programu otrockého nasazení v ten smysl, aby bylo možno více zdůraznit použití německých dělníků v německém válečném průmyslu a využití dělníků na okupovaných územích v místním průmyslu pro výrobu předmětů hromadné spotřeby, které před tím byly vyráběny v Německu. Speer podnikl kroky v tom směru, neboť vytvořil na okupovaných územích t. zv. uzavřené podniky (Speerbetriebe), kterých bylo používáno k výrobě produktů pro Německo. Osoby, které pracovaly v těchto podnicích, musely být dopraveny do Německa na otrockou práci, a všichni dělníci, kteří dostali rozkaz, aby odjeli do Německa, se mohli vyhnout deportaci, dostali-li práci v uzavřeném podniku.

Tato soustava, ač byla poněkud méně nelidská než deportace do Německa, přece je nezákonná. Soustava uzavřených podniků měla jen nepatrný význam ve veškeré soustavě programu otrocké práce; i když

Speer trval na tom, aby byla provedena jako dodatek k programu otrocké práce a ač byl informován o způsobech, jimiž byla uskutečňována, úředně byl hlavním spotřebitelem pracovních sil a stále naléhal na rozšíření tohoto programu.

Speer se též přímo zúčastnil využití nucené práce jako vedoucí Todtovy organizace. Todtova organizace působila převážně v okupovaných oblastech a spravovala objekty jako atlantický val a stavbu vojenských autostrád a Speer doznal, že používal zdroje nuceně naverbovaných pracovních sil, aby doplňoval tuto organizaci dělníky. Používal též vězňů z koncentračních táborů v podnicích, které podléhaly jeho kontrole. Původně navrhoval, aby tohoto zdroje pracovních sil bylo použito v malých továrnách, ležících daleko od středisek, avšak později, protože se obával dotknout se Himmlerovy prestiže, snažil se co možná nejméně používat pracovních sil z koncentračních táborů.

Speer se též zúčastnil využití válečných zajatců ve zbrojním průmyslu; tvrdí však, že sovětských válečných zajatců užíval jen v podnicích ve smyslu Ženevské konvence.

Speer měl takové postavení, že se přímo nezúčastnil krutostí, ke kterým docházelo při provádění programu otrocké práce, ač věděl, že k nim docházelo. Tak na poradách ústředního plánovacího úřadu byl na př. informován, že jeho požadavky týkající se pracovních sil jsou tak veliké, že vyvolávají nutnost používat násilných metod při náboru dělníků. Na schůzi ústředního plánovacího úřadu, konané dne 30. října 1942, prohlásil Speer, že mnozí z deportovaných dělníků, kteří prohlašovali, že jsou nemocní, ve skutečnosti byli simulanty, a pravil: „SS a policie by zde mohly klidně zakročit a lidi, o nichž je známo, že se vyhýbají práci, dát do podniků v koncentračních táborech.“

Avšak Speer trval na tom, že deportovaní dělníci mají být dostatečně živeni a mít nutné pracovní podmínky, aby mohli řádně pracovat.

Za polehčující okolnost je třeba uznat, že institut uzavřených podniků, který byl vytvořen Speerem, umožnil mnohým dělníkům, aby zůstali doma ve své vlasti, a že v posledním stadiu války byl jedním z těch mála lidí, kteří měli odvahu říci Hitlerovi, že válka je prohrána, a podniknout kroky, aby bylo zabráněno nesmyslnému ničení výrobních kapacit jak na okupovaných územích, tak i v samotném Německu. Odporoval také hitlerovské politice „spálené země“ tím, že ji úmyslně sabotoval, při čemž se tak vydával značnému nebezpečí.

Z á v ě r

Tribunál uznává Speera nevinným podle prvního a druhého oddílu žalobního spisu a vinným podle třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu.

V O N N E U R A T H

Von Neurath je žalován podle všech čtyř oddílů žalobního spisu. Je diplomatem z povolání, který byl německým velvyslancem ve Velké Británii od roku 1930 do roku 1932 a dne 2. června 1932 byl jmenován ministrem zahraničních věcí v Papenově vládě; toto místo si udržel ve vládě Schleicherově i Hitlerově. Von Neurath resignoval dne 4. února 1938 na místo ministra zahraničních věcí a byl jmenován říšským ministrem bez portfeuille, předsedou tajné rady ministrů a členem říšské rady obrany. Dne 18. března 1939 byl jmenován říšským protektorem Čech a Moravy a zůstal jím do 27. září 1941. Formálně byl obergruppenführerem SS.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Jako ministr zahraničních věcí byl von Neurath rádcem Hitlerovým při opuštění odzbrojovací konference a při vystoupení ze Společnosti národů dne 14. října 1933, při obnovení zbrojení a při vydání zákona o všeobecné vojenské povinnosti ze dne 16. března 1935 a tajného zákona ze dne 21. května 1935 na obranu říše. Byl jednou z hlavních postav při jednání o uzavření námořní dohody mezi Německem a Anglií dne 18. června 1935. Měl velkou úlohu při Hitlerově rozhodnutí ze dne 7. března 1936 o reokupaci Porýní a předpověděl, že okupace může být provedena bez odporu Francie. Dne 18. května 1936 sdělil americkému velvyslanci ve Francii, že politika německé vlády tkví v tom, aby nebylo nic děláno v oboru zahraniční politiky do té doby, dokud „Porýní nebude »stráveno«, a že „jakmile budou zřízena opevnění v Porýní a jakmile země střední Evropy uznají, že Francie nemůže libovolně vniknout do Německa“, všechny tyto země budou vést zcela jinou zahraniční politiku, a že „se vytvoří nová konstelace“.

Von Neurath se zúčastnil Hossbachovy porady, konané dne 5. listopadu 1937. Vypověděl, že Hitlerovy výroky na něho působily tak, že dostal srdeční záchvat. Brzy potom resignoval a jeho resignace byla přijata dne 4. února 1938, v téže době, kdy byli propuštěni von Fritsch a von Blomberg. Ač věděl o agresivních Hitlerových plánech, udržoval formální styky s nacistickým režimem, neboť byl říšským ministrem bez portfeuille, předsedou tajné rady ministrů a členem říšské rady obrany. Vedl ministerstvo zahraničních věcí za okupace Rakouska, ujišťoval britského velvyslance, že tato okupace není následkem německého ultimata, a informoval československého vyslance, že Německo zamýšlí dodržovat rozhodčí smlouvu s Československem. Von Neurath se zúčastnil posledního stadia jednání, která předcházela Mnichovskému paktu, avšak prohlašuje,

že se zúčastnil těchto jednání jen proto, aby přesvědčil Hitlera, že musí vynaložit všechno úsilí na to, aby tyto otázky byly rozřešeny smírnou cestou.

ZLOČINNÁ ČINNOST V ČESKOSLOVENSKU

Von Neurath byl jmenován říšským protektorem Čech a Moravy dne 18. března 1939, kdy Čechy a Morava byly okupovány vojenskými silami. Háchův souhlas, který byl vynucen, nemůže být považován za moment, který by ospravedlňoval okupaci. V Hitlerově zákoně ze dne 16. března 1939, v němž vyhlášoval zřízení protektorátu, bylo uváděno, že toto nové území „pro budoucnost patří k území Německé říše“, což předpokládalo, že Československá republika přestala existovat.

Avšak tento předpoklad se zakládal též na koncepci, že Čechy a Morava podrží svou svrchovanost, nebudou-li tím dotčeny německé zájmy, které vyžadovaly, aby byl zřízen protektorát. I kdybychom tudíž měli za to, že doktrina podrobení může být aplikována na území, která byla okupována agresí, Tribunál se nedomnívá, že tento zákon skutečně prohlásil připojení těchto oblastí, které by stačilo pro aplikaci této doktriny. Okupaci Čech a Moravy je tedy třeba považovat za vojenskou okupaci, o níž je ustanovení v pravidlech o vedení války. Ač Československo nebylo účastníkem Haagské konvence z roku 1907, pravidla o vedení pozemní války, která jsou v ní obsažena, upravují platné mezinárodní právo a nabyla tehdy účinnosti.

Von Neurath jako říšský protektor zavedl podobnou správu v Čechách a na Moravě, jako byla v Německu. Svobodný tisk, politické strany a odbory byly likvidovány. Byly zakázány všechny skupiny, které mohly vystoupit s opozičními názory. Československý průmysl byl zapojen do soustavy německého válečného průmyslu a Německo ho využilo k válečným účelům. Nacistická antisemitská politika a antisemitské zákony byly také zavedeny. Židé byli vyhnáni z vedoucích míst ve vládě a v hospodářském životě.

V srpnu 1939 vydal von Neurath proklamaci, v níž bylo varováno před diversními akty, a prohlásil, že odpovědnost za všechny diversní akty nebude stíhat jen jednotlivé pachatele, nýbrž ponese ji veškeré české obyvatelstvo. Když byla zahájena válka, bylo 1. září 1939 v Čechách a na Moravě zatčeno bezpečnostní policií 8000 významných českých činitelů a všichni byli vzati do ochranné vazby. Četné osoby z této skupiny zemřely v koncentračních táborech následkem krutého zacházení. V říjnu a v listopadu 1939 provedli českoslovenští studenti četné demonstrace. Proto byl vydán Hitlerův rozkaz o uzavření všech vysokých škol, 1200

studentů bylo uvrženo do žaláře nebo odvečeno do koncentračního tábora a 9 vedoucích demonstrace bylo zastřeleno bezpečnostní policií a SD.

Von Neurath vypověděl, že nebyl předem informován o tomto rozkazu, avšak tento rozkaz byl vyhlášen v proklamaci s Neurathovým podpisem a plakáty s touto proklamací byly vylepeny po celém protektorátu, ač to, jak tvrdí, bylo učiněno bez jeho vědomí.

Dne 31. srpna 1939 odeslal von Neurath Lammersovi jím vypracované memorandum o otázkách, týkajících se budoucnosti protektorátu, a memorandum, které vypracoval Karl Hermann Frank a které schválil von Neurath. Oba projednávali otázku germanisace a vyjádřili názor, že většina Čechů může být v rasovém ohledu německým národem asimilována.

Oba zastávali názor, že je třeba likvidovat československou inteligenci i jiné skupiny, které by se v budoucnu mohly vzepřít germanisaci, při čemž von Neurath navrhoval deportaci a Frank navrhoval deportaci nebo „zvláštní zacházení“ (besondere Behandlung).

Von Neurath tvrdil, že represivních opatření používala jak bezpečnostní policie, tak i SD, které byly pod kontrolou jeho státního tajemníka Karla Hermanna Franka, jmenovaného na toto místo na Himmlerův návrh. Jako vyšší vedoucí SS a policie podával Frank o všem přímé zprávy Himmlerovi.

Von Neurath dále prohlásil, že antisemitská opatření a opatření, jež vedla k hospodářskému vykořisťování, byla prováděna v protektorátě v důsledku politiky, usnesené v říši. Ať je tomu jakkoli, byl nejvyšším německým úředníkem v protektorátě v době, kdy správa tohoto území měla velmi důležitou úlohu v agresivních válkách, které Německo vedlo na Východě, při čemž věděl, že válečné zločiny a zločiny proti lidskosti byly páčány jeho jménem.

Za polehčující okolnost musí být uznáno, že zasahoval do akcí bezpečnostní policie a SD, při čemž se dožadoval, aby byl propuštěn na svobodu velký počet Čechoslováků, kteří byli zatčeni dne 1. září 1939, a aby byli propuštěni na svobodu studenti, kteří byli zatčeni koncem podzimu téhož roku. Dne 23. září 1941 jej povolal k sobě Hitler a sdělil mu, že je příliš liberální a že Heydrich odchází do protektorátu, aby bojoval proti československým skupinám odporu. Von Neurath se snažil odradit Hitlera od toho, aby jmenoval Heydricha, a když se mu to nepodařilo, podal demisi. Když jeho demise nebyla přijata, odjel na dovolenou dne 27. září 1941 a od toho dne odmítl plnit povinnosti protektora.

Jeho demise byla formálně přijata v srpnu 1943.

Z á v ě r

Tribunál uznává von Neuratha vinným podle všech čtyř oddílů žalobního spisu.

Fritzsche je žalován podle prvního, třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu. Nejvíce byl znám jako rozhlasový komentátor, který každý týden měl přehled o běžných událostech ve svém vlastním rozhlasovém vysílání „Hovoří Hans Fritzsche“. Se svými rozhlasovými projevy začal od září 1932; téhož roku byl jmenován vedoucím oddělení rozhlasových zpráv, jež bylo zařízením říšské vlády. Když bylo dne 1. května 1933 toto zařízení zapojeno nacionálními socialisty do říšského ministerstva pro lidovou osvětu a propagandu, Fritzsche se stal členem nacistické strany a přešel do uvedeného ministerstva. V prosinci 1938 se stal vedoucím oddělení vnitřního tisku v tomto ministerstvu; v říjnu 1942 dostal hodnost ministerského ředitele. Nějaký čas sloužil na východní frontě v rotě propagandy a v listopadu 1942 byl jmenován přednostou rozhlasového oddělení při ministerstvu propagandy a generálním zmocněncem pro politickou organizaci německého rozhlašu.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Jako vedoucí oddělení vnitřního tisku Fritzsche stál v čele veškerého německého tisku, který se skládal z 2300 deníků. Jeho povinností bylo, aby konal denní tiskové konference a aby vydával těmto deníkům směrnice ministerstva propagandy. Byl však podřízen Dietrichovi, vedoucímu veškerého německého tisku, který byl opět podřízen Goebbelsovi. Právě Dietrich dostával od Goebbelse a jiných říšských ministrů směrnice pro tisk, shrnoval je ve formě instrukcí a potom je předával Fritzscheovi, aby Fritzsche informoval tisk.

Občas „denní hesla říšského tiskového přednosty“ (Tagesparolen des Reichspresse-chefs), jak stručně byla nazývána tato instruktáž, dávaly tiskům pokyny, aby v časopisech byly osvětleny otázky na př. führerovské zásady, židovský problém, problém „životního prostoru“ a jiné základní otázky nacistické ideologie. Před každým velkým agresivním aktem byla prováděna energická propagandistická kampaň. Když Fritzsche byl v čele oddělení vnitřního tisku, instruoval zástupce tisku, jak je třeba interpretovat v tisku operace a válku proti Čechům a Moravě, proti Polsku, proti Jugoslávii a proti Sovětskému svazu. Fritzsche nevykonával žádnou kontrolu nad formulováním této propagační politiky, postupoval jen tiskům instrukce, které mu dával Dietrich. Tak na př. v únoru 1939 a před připojením Čech a Moravy dostal od Dietricha rozkaz, aby obrátil pozornost tisku na pokusy Slovenska o dosažení nezávislosti, na protiněmeckou orientaci a politiku tehdejší pražské vlády. Tento Dietrichův rozkaz vyšel z ministerstva zahraničí.

Rozhlasové oddělení, v jehož čele byl Fritzsche v listopadu 1942, bylo jedním z 12 oddělení ministerstva propagandy. Z počátku Dietrich a jiní přednostové oddělení měli vliv na politiku, která byla prováděna rozhlasem. Avšak koncem války se stal Fritzsche jedinou osobou v ministerstvu, která spravovala rozhlas. V této funkci koncipoval a vydával denní „rozhlasová hesla“ pro všechny říšské úřady propagandy; tato „hesla“ byla koncipována podle celkového politického kursu nacistického režimu na základě pokynů oddělení politické kontroly nad rozhlasem v ministerstvu zahraničních věcí a podléhala jen osobní Goebbelsově kontrole.

Fritzsche se zúčastnil zároveň s jinými úředníky ministerstva propagandy denních porad u Goebbelse. Na těchto poradách dostávali pokyny o otázkách běžných událostí a o linii propagandy. Po roce 1943 Fritzsche sám někdy vedl tyto porady, avšak dělal to jen tehdy, když byl nepřítomen Goebbels nebo jeho zástupci. Avšak i v těchto případech jeho jediným úkolem bylo, že předával Goebbelsovy směrnice, které mu byly sděleny telefonicky.

To jsou ve stručnosti data o Fritschově postavení a o vlivu, kterého požíval v Třetí říši. Nepodařilo se mu dosáhnout postavení, které by bylo tak význačné, aby se mohl zúčastnit porad, na nichž byly projednávány plány, jež vedly k útočné válce; ve skutečnosti podle jeho vlastních výpovědí, které nebyly vyvráceny, dokonce nikdy nemluvil s Hitlerem. Nejsou ani žádné důkazy, které by svědčily o tom, že byl informován o rozhodnutí, která byla učiněna na těchto poradách. Jeho činnost nemůže být podle její povahy zařazena k činnosti, která spadá pod vymezení společného plánu k vedení agresivní války, jak již bylo uvedeno v tomto rozsudku.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Žaloba tvrdí, že Fritzsche podněcoval a pobízel k páchání válečných zločinů úmyslným falšováním informací, aby podnítil v německém lidu pudy, které jej vedly k spáchání zvěrstev, uvedených v třetím a čtvrtém oddílu. Jeho postavení ani jeho úřední hodnost nebyly však tak význačné, aby bylo možno dojít k závěru, že se zúčastnil organizace nebo vypracování plánů propagandistických kampaní.

Pasáže z jeho řečí, které byly předloženy k důkazu, jasně ukazují na antisemitismus v jeho řečech. Prohlásil na př. rozhlasem, že válka byla vyvolána židy a že jejich osud je „tak drsný, jak to předpovídal führer“. Tyto řeči však nevyzývaly k pronásledování ani k vyhlazování židů. Nejsou důkazy, že by byl věděl o vyhlazování židů na Východě; nejen to, z důkazů, které jsou k dispozici, vyplývá, že se dvakrát snažil dosáhnout toho, aby bylo zakázáno vydávání antisemitského časopisu „Der Stürmer“, což se mu však nepodařilo.

Ve svých rozhlasových relacích Fritzsche někdy rozšiřoval lživé informace, nebylo však dokázáno, že věděl, že jsou nevěrohodné. Sdělil na př., že v blízkosti „Athenie“ v době, kdy tato loď byla potopena, nebyla žádná německá ponorka. Tato informace neodpovídala skutečnosti, avšak Fritzsche, který ji dostal od německého válečného loďstva, neměl důvodu pokládat ji za lživou.

Jsou důkazy o tom, že Fritzsche někdy ve svých rozhlasových řečech činil rozhodné projevy, které měly propagandistický charakter. Tribunál však nemá za to, že směřovaly k tomu, aby podnítily německý lid k páchání zvěrstev nad poraženými národy, a proto Fritzsche nemůže být uznán za účastníka zločinů, z nichž je viněn. Spíše si vytkl za svůj cíl, aby lid podnítil k tomu, aby se snažil podporovat Hitlera a německé válečné úsilí.

Z á v ě r

Tribunál uznává Fritzscheho nevinným ze zločinů, z nichž je viněn podle žalobního spisu, a ukládá důstojníku pověřenému dohledem v soudní síni, aby jej propustil na svobodu po skončení tohoto zasedání Tribunálu.

B O R M A N N

Bormann je žalován podle prvního, třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu. Vstoupil do nacionálně socialistické strany roku 1925. Od roku 1928 do roku 1930 byl členem štábu nejvyššího vedení SA a od roku 1933 do roku 1945 byl v čele pomocné pokladny strany a říšským vedoucím. Od roku 1933 do roku 1941 byl náčelníkem štábu v úřadě führerova zástupce a když Hess odletěl do Anglie, stal se dne 12. května 1941 přednostou kanceláře strany a dne 12. dubna 1943 se stal führerovým tajemníkem. Politicky i organizačně vedl Volkssturm a byl generálem SS.

ZLOČINY PROTI MÍRU

Bormann nebyl z počátku význačným nacistou, dosáhl moci postupně, a zvláště v poslední době dosáhl velkého vlivu na Hitlera. Přispěl aktivně k tomu, aby se strana dostala k moci, a zvláště k tomu, aby hitlerovská moc byla upevněna. Mnoho času věnoval pronásledování církve a židů v Německu.

Nejsou důkazy o tom, že Bormann věděl o Hitlerových plánech, pokud jde o přípravu, rozpoutání nebo vedení agresivních válek. Neúčastnil se

ani jedné důležitější porady, na níž by Hitler důsledně rozvíjel své agresivní plány. Není možno předpokládat, že postavení, které měl, mu dávalo možnost, aby byl informován o těchto plánech. Teprve tehdy, když se stal přednostou kanceláře strany roku 1941 a později roku 1943 fűhrevrovým tajemníkem, začal se zúčastňovat četných porad, které konal Hitler a k nimž měl přirozeně přístup vzhledem k svému postavení. Podle již vyloženého názoru, kterého se Tribunál rozhodl přidrřžovat, pokud jde o spiknutí k vedení agresivní války, nedostačují předložené důkazy k tomu, aby bylo možno uznat Bormanna vinným podle prvního oddílu řžalobního spisu.

VÁLEČNÉ ZLOČINY A ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Podle nařizení ze dne 29. května 1941 převzal Bormann úřad a oprávnění, která měl dosud Hess; nařizením ze dne 24. ledna 1942 byla tato oprávnění rozšířena a Bormann nabyl práva kontrolovat všechny zákony a směrnice, které vydával Hitler. Odpovídal tedy za zákony a rozkazy, které byly od té doby vydávány. Dne 1. prosince 1942 se všechny řžupy změnilly v okresy řžíšské obrany a gauleiteři strany, kteří byli podřřizeni Bormannovi, byli jmenováni komisaři řžíšské obrany. Tím byli ve skutečnosti postaveni v řželo válečného úsilí všeho civilního obyvatelstva. Tak tomu bylo nejen v Německu, nýbrř ve všech územích, která byla přivtělena k řži jako okupovaná a porařžená území.

Pomocí tohoto aparátu Bormann krutě vykořisťoval podrobené obyvatelstvo. Svým rozkazem ze dne 12. srpna 1942 dal k dispozici všechny úřady strany k provádění Himmlerova programu nuceného přesídlení a germanisace obyvatelstva v okupovaných zemích. Tři týdny po vpádu do Sovětského svazu se zúčastnil porady, konané v polním Hitlerově hlavním štábu dne 16. řervence 1941, jíž se zúčastnili téřř Göring, Rosenberg a Keitel; podle Bormannovy zprávy tam bylo diskutováno a pojednáváno o podrobných plánech zotročení a likvidace obyvatelstva na těchto územích. Dne 8. května 1942 měl poradu s Hitlerem a s Rosenbergem o nuceném přesídlení Holanďanů do Lotyšska, jakoř i o tom, jak má být v Sovětském svazu prováděn program likvidace a jak mají být hospodářsky vykořisťena východní území. Měl zájem na konfiskaci uměleckých předmětů a jiných věcí na Východě. V dopise ze dne 11. ledna 1944 vyzýval k vytvoření ohromné organizace k vývozu spotřebních předmětů z okupovaných území pro vybombardované německé obyvatelstvo.

Bormann vyvíjel mimordádně aktivní řžinnost při pronásledování řžidů nejen v Německu, nýbrř i v přivtělených a porařžených zemích. Zúčastnil se porad, které vedly k deportaci 60 000 řžidů z Vídne do Polska za spolupráce SS a gestapa. Podepsal nařizení ze dne 31. května 1941, kterým byly

norimberské zákony rozšířeny na anektovaná východní území. V rozkaze ze dne 9. října 1942 prohlásil, že problém definitivního odstranění židů z území velkého Německa nemůže být již vyřešen emigrací, nýbrž jen použitím „bezohledného násilí“ ve zvláštních táborech na Východě. Dne 1. července 1943 podepsal nařízení, jímž byla židům odňata soudní ochrana a jímž židé byli výhradně postaveni pod pravomoc himmlerovského gestapa.

Bormann měl významnou úlohu při programu otrocké práce. Vedoucí strany vykonávali dozor nad otrockou prací ve svých župách, a to i nad najímáním dělníků, nad jejich pracovními podmínkami, nad jejich výživou a ubytováním. Ve svém oběžníku ze dne 5. května 1943, adresovaném sboru politických vedoucích a rozeslaném až po ortsguppenleitery, vydal instrukci o zacházení s cizími dělníky, při čemž poukazoval na to, že v bezpečnostních otázkách jsou podřízeni pravomoci SS, a nařídil, aby přestalo dosavadní kruté zacházení s nimi. Ze zprávy ze dne 4. září 1942 o deportaci 500 000 žen z Východu do Německa, aby tam pracovaly jako služebné v soukromých hospodářstvích, vyplývá, že kontrolu měli vykonávat Sauckel, Himmler a Bormann. Nařízením ze dne 8. září 1942 dal Sauckel kreisleiterům pokyn, aby vykonávali dozor nad přidělováním těchto žen do práce.

Bormann vydal také velmi četné rozkazy vedoucím strany o zacházení s válečnými zajatci. Dne 5. listopadu 1941 zakázal, aby sovětští váleční zajatci byli pohřbíváni důstojným způsobem. Dne 25. listopadu 1943 dal gauleiterům pokyn, aby podávali zprávy o případech jemného zacházení s válečnými zajatci. Dne 13. září 1944 nařídil kreisleiterům, aby vešli ve styk s veliteli táborů o používání válečných zajatců k nuceným pracím. Dne 29. ledna 1943 vydal svým podřízeným vedoucím instrukce OKH, v nichž bylo dovoleno používat střelných zbraní proti válečným zajatcům, kteří se něčím provinili, a tělesně je trestat, což bylo porušením pravidel o vedení pozemní války. Dne 30. února 1944 podepsal nařízení, podle něhož byli váleční zajatci vyňati z pravomoci OKW a byli dáni do pravomoci Himmlera a SS.

Bormann je odpovědný za lynchování spojeneckých letců. Dne 30. května 1944 zakázal policii, aby podnikla jakákoli opatření nebo aby zahájila trestní stíhání proti osobám, které se zúčastnily lynchování spojeneckých letců. To bylo doprovázeno propagandistickou Goebbelsovou kampaní, jíž byl německý lid podněcován k podobným jednáním. Bormann se též zúčastnil porady, konané dne 6. června 1944, na níž byly projednávány zásady o používání lynchování.

Jeho obhájce, jenž nutně narazil na četné potíže, nemohl vyvrátit tyto důkazy. Vzhledem k dokladům, na nichž je Bormannův podpis, lze si těžko představit, jak by se mu to bylo podařilo, i kdyby obviněný byl přítomen u soudu. Obhájce přednesl, že Bormann je mrtev a že Tribunál nesmí po-

užívat článku 12 Statutu, podle něhož je možno vést trestní řízení v nepřítomnosti obviněného. Avšak důkazy o smrti nejsou přesvědčivé a Tribunál, jak na to bylo již poukázáno dříve, rozhodl se jednat v nepřítomnosti obviněného. Je-li Bormann živ a bude-li později zatčen, může Kontrolní rada pro Německo podle čl. 9 Statutu přihlídnout ke všem polehčujícím okolnostem a změnit nebo zmírnit rozsudek, který bude proti němu vynešen, uzná-li to za nutné.

Z á v ě r

Tribunál neuznává Bormanna vinným podle prvního oddílu, avšak uznává ho vinným podle třetího a čtvrtého oddílu žalobního spisu.

Ve smyslu oddílů žalobního spisu, podle nichž byli obvinění uznáni vinnými, a na základě čl. 27 Statutu Mezinárodní vojenský tribunál

O D S O U D I L

1. HERRMANNNA WILHELMA GÖRINGA k trestu smrti provazem,
2. RUDOLFA HESSE k doživotnímu vězení,
3. JOACHIMA VON RIBBENTROPA k trestu smrti provazem,
4. WILHELMA KEITELA k trestu smrti provazem,
5. ERNSTA KALTENBRUNNERA k trestu smrti provazem,
6. ALFREDA ROSENBERGA k trestu smrti provazem,
7. HANSE FRANKA k trestu smrti provazem,
8. WILHELMA FRICKA k trestu smrti provazem,
9. JULIA STREICHERA k trestu smrti provazem,
10. WALTERA FUNKA k odnětí svobody na doživotí,
11. KARLA DOENITZE k odnětí svobody na 10 let,
12. ERICHA RAEDERA k odnětí svobody na doživotí,
13. BALDURA VON SCHIRACHA k odnětí svobody na 20 let,
14. FRITZE SAUCKELA k trestu smrti provazem,
15. ALFREDA JODLA k trestu smrti provazem,
16. ARTURA SEYSS-INQUARTA k trestu smrti provazem,
17. ALBERTA SPEERA k odnětí svobody na 20 let,
18. KONSTANTINA VON NEURATHA k odnětí svobody na 15 let a
19. MARTINA BORMANNA k trestu smrti provazem.

Žádosti o milost mohou být podány Kontrolní radě pro Německo do 4 dnů od přečtení rozsudku u generálního tajemníka Tribunálu.

Rozsudek je sepsán ve čtyřech vyhotoveních, ve znění ruském, anglickém, francouzském a německém. Všechny texty jsou autentické a mají stejnou platnost.

Členové mezinárodního Tribunálu

Za Velkou Británii předseda *J. Lawrence*
Za Svaz sovětských socialistických republik *Iona Nikitčenko*
Za Spojené státy americké *Francis Biddle*
Za Francouzskou republiku *H. Donnedieu de Vabres*

Jejich zástupci:

Norman Birkett
Alexander Volčkov
John J. Parker
Robert Falco

V Norimberku, dne 1. října 1946.

Votum separatum

ČLENA MEZINÁRODNÍHO VOJENSKÉHO TRIBUNÁLU ZA SSSR GENERÁLMAJORA JUSTIČNÍ SLUŽBY I. T. NIKITČENKA K ROZSUDKU, POKUD JDE O OBVINĚNÉ SCHACHTA, VON PAPENA, FRITZSCHEHO A HESSA A OBVINĚNÝCH ORGANISACÍ ŘÍŠSKÉ VLÁDY A HLAVNÍHO ŠTÁBU I VRCHNÍHO VELITELSTVÍ NĚMECKÉ BRANNÉ MOCI

Tribunál rozhodl takto

- a) obvinění Hjalmar Schacht, Franz von Papen a Hans von Fritzsche se zprošťují žaloby,
- b) obviněnému Rudolfu Hessovi se ukládá doživotní vězení a
- c) říšská vláda a hlavní štáb i vrchní velitelství německé branné moci se neuznávají za zločinné organizace.

V této části nemohu souhlasit s rozhodnutím Tribunálu, protože toto rozhodnutí neodpovídá skutkovým okolnostem případu a spočívá na nesprávných závěrech.

I

BEZDŮVODNĚ ZPROŠTĚNÍ OBVINĚNÉHO SCHACHTA

Z důkazů, které byly Tribunálu předloženy ve věci obviněného Schachta, vyplývají tyto skutečnosti:

a) Schacht vešel ve styk s Göringem v prosinci 1930 a s Hitlerem na počátku roku 1931. Potom vešel ve styk s vedením nacistické strany a s největšími zástupci německého průmyslového a finančního světa. To potvrzují zejména výpovědi svědka Severinga (těsnopisný zápis o odpovědním zasedání konaném dne 23. května 1946 a dokument USA — 615).

b) V červenci 1932 Schacht žádal na Papenovi, aby postoupil místo říšského kancléře Hitlerovi. Tato skutečnost je potvrzována Papenovými

výpovědmi z předběžného výslechu a Schachtovými výpovědmi před soudem (těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 2. května 1946).

c) V listopadu 1932 sbíral Schacht podpisy německých průmyslníků, aby je pohnul k tomu, aby se postavili za jmenování Hitlera říšským kancléřem. Dne 12. listopadu 1932 napsal Schacht Hitlerovi toto: „Nepochybuji vůbec o tom, že vývoj věcí může mít jen jediný konec, a to je Vaše kancléřství. Zdá se, že náš pokus získat pro to řadu podpisů z hospodářského světa není přece zcela marný“ (dokumenty EC—456, USA—773, 3901—PS, USA—837).

d) V únoru 1933 organizoval Schacht financování předvolební kampaně, kterou prováděla nacistická strana, a žádal na poradě, kterou měl Hitler a Göring s průmyslníky, aby průmyslníci k tomu poskytli 3 000 000 marek (dokument D—203). Schacht se doznal před soudem, že poukázal na to, že je třeba poskytnout tuto částku nacistickým vedoucím (těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 3. května 1946) a obviněný Funk a Schnitzler, býv. člen ředitelství I. G. Farbenindustrie, kteří se zúčastnili této porady, potvrdili, že právě Schacht byl iniciátorem financování předvolební kampaně (těsnopisný zápis o zasedání konaném dne 4. července 1946 a dokument EC—439, USA—618).

e) Schacht používal svého postavení k tomu, jak se sám doznal, aby ve svých četných veřejných projevech vyzýval, aby ve volbách bylo pomáháno nacistické straně a Hitlerovi (dokumenty USA—615, USA—616 a těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 2. května 1946).

Dne 29. srpna 1932 napsal Schacht Hitlerovi toto: „Ať mne práce v nejbližší době přivede kamkoli — i kdybyste mne jednou měl spatřit v pevnosti — můžete se mnou počítat jako se svým spolehlivým pomocníkem“ (dokument EC—457, USA—619).

Schacht tedy vědomě a úmyslně podporoval nacistickou stranu a aktivně napomáhal tomu, aby fašisté uchvátili moc v Německu.

Ještě před tím, než byl Schacht jmenován generálním zmocněncem pro válečné hospodářství, ihned, jakmile nacisté uchvátili moc, začal řídit plánování německého zbrojení a výrobu německých zbraní:

a) Dne 17. března 1933 byl Schacht jmenován presidentem Říšské banky (dokument 30 21—PS, USA—11), která, jak sám prohlásil v řeči k zaměstnancům Říšské banky dne 21. března 1938, nebyla za jeho vedení „jinou institucí, než nacionálně socialistickou“ (těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 3. května 1946).

b) V srpnu 1934 byl Schacht jmenován říšským ministrem hospodářství (dokument 3021—PS, USA—11).

Jeho ministerstvo „dostalo příkaz připravit válku hospodářsky (doku-

ment EC—128, USA—623). Zvláštním výnosem byly Schachtovi jako ministru hospodářství uděleny neomezené pravomoci v oboru hospodářství (Reichsgesetzblatt 1934, díl I, str. 565).

c) Na základě svých oprávnění přistoupil Schacht v roce 1934 k provádění „nového plánu“, který sám vypracoval (Reichsgesetzblatt 1934, díl I, str. 826) a který, jak sám poznamenal ve své řeči ze dne 29. listopadu 1938, měl kolosální úlohu při vyzbrojení Německa (dokument EC—611, USA—622).

d) Aby co nejúčinněji provedl „nový plán“, Schacht k tomu použil prostředků politických odpůrců nacistického režimu, kteří byli obětí teroru nebo byli nuceni emigrovat (Schachtovo memorandum Hitlerovi ze dne 3. května 1939, dokument 1168—PS, USA—137.)

Schacht se uchýlil k podvodným operacím a donucení, „aby získal suroviny a cizí devisy pro vyzbrojení“ (písemná výpověď Puhla, vicepresidenta Říšské banky — dokument EC—437, USA—624).

e) Hned krátce po svém příchodu do Říšské banky vydal Schacht četná nařízení (ze dne 27. října 1933, ze dne 23. března 1934 a ze dne 19. února 1935), která mu umožnila, aby dále prováděl rozsáhlý program financování zbrojení, který sám vypracoval a pomocí něhož, jak vypověděl, „našel cestu k financování zbrojení“.

Schacht v řeči konané dne 1. března 1935 v Lipsku shrnul výsledky své předchozí hospodářské a finanční činnosti a pravil: „... všechno, co říkám a co dělám, se děje za plného führerova souhlasu a v budoucnu neřeknu nic a neučiním nic, co führer neschválí“ (těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 3. května 1946, str. 1—2).

Když se Schacht stal generálním zmocněncem pro válečné hospodářství, sjednotil ve svých rukou řízení všeho německého hospodářství a jeho úsilím bylo zajištěno vytvoření hitlerovské válečné mašinerie:

a) V tajném zákoně ze dne 21. května 1935, jímž Schacht byl jmenován generálním zmocněncem pro válečné hospodářství, bylo uvedeno toto: „Úkolem generálního zmocněnce pro válečné hospodářství je, aby dal všechny hospodářské síly do služeb vedení války.“ „Generální zmocněnec pro válečné hospodářství má v rámci své pravomoci právo vydávat právní normy, jež se mohou odchylovat od platných zákonů.“ „Stojí odpovědně v čele financování války jak po linii říšského ministerstva, tak i po linii Říšské banky“ (dokument 2261—PS, USA—24).

b) Schacht financoval zbrojení pomocí soustavy směnek „MEFO“. Bylo to podvodné dobrodružství ve štátním měřítku, jež nemá obdoby v minulosti a jehož příznivý výsledek závisel na realizaci agresivních plánů hitlerovského Německa. Právě proto označil Schacht rok 1942 za dobu splatnosti směnek „MEFO“ a v řeči konané dne 29. listopadu 1938 při-

pomněl souvislost mezi „smělou úvěrovou politikou“ Říšské banky a cíli hitlerovské zahraniční politiky (dokument EC—611).

c) Schacht plně využíval svých oprávnění, důkladně vypracoval a uskutečnil rozsáhlý plán hospodářské mobilisace, jež umožnila hitlerovským vedoucím, aby kdykoli to budou pokládat za příhodné, rozpoutali agresivní válku. Zejména z přednášky Schachtova zástupce Wohltata „O přípravě k mobilisaci, která bude provedena zmocněncem pro válečné hospodářství“, je zřejmé, že Schacht do nejmenších podrobností vypracoval soustavu vykořisťování německého hospodářství za války využitím průmyslových podniků, surovinových zdrojů a pracovních sil počínaje a přidělováním 80 000 000 potravinových lístků konče (dokument EC—258, USA—625). Je příznačné, že tato zpráva byla sepsána měsíc po Hitlerově projevu na poradě konané dne 5. listopadu 1937, na níž Hitler vyložil konkrétní plány agrese (dokument 386—PS, USA—25).

V lednu 1937 shrnoval Schacht vykonanou práci a napsal: „Zabýval jsem se přípravou válečného hospodářství podle zásady, že naše mírová hospodářská organizace musí být v dobách míru uspořádána tak, aby v případě vypuknutí války nebylo třeba žádných zvláštních přeměn.“ Schacht potvrdil toto prohlášení před soudem (těsnopisný zápis o zasedání konaném dne 2. května 1946).

Schacht vědomě a úmyslně připravoval Německo k válce.

d) Von Blomberg, bývalý ministr války, vypověděl: „Schacht znal plán pro rozvoj wehrmachtu velmi dobře, protože jsme mu sdělovali každý rok data o nových útvarech, na něž jsme vydávali peníze“ (dokument USA—838).

Dne 31. srpna 1936 sdělil von Blomberg Schachtovi, že „vytvoření všech útvarů letectva má být skončeno dne 1. dubna 1937; v roce 1936 musí být proto učiněny značné výdaje“ (dokument 1301—PS, USA—123).

Na jaře roku 1937 Schacht se zúčastnil válečných her v Godesbergu (dokument EC—174).

e) V memorandu ze dne 3. května 1935 zaslaném Hitlerovi pod názvem „Financování zbrojení“ Schacht napsal: „Provedení zbrojního programu co do tempa a rozměrů je úkolem německé politiky a proto všechno ostatní musí být podřízeno tomuto účelu, pokud zanedbáním jiných otázek nebude snad ohrožen hlavní cíl . . .“ (dokument 1168—PS, USA—37).

Ve své řeči ze dne 29. listopadu 1938 Schacht prohlásil, že politika Říšské banky umožnila, aby Německo vytvořilo „nepřekonatelný stroj a tento válečný stroj opět umožnil, aby bylo dosaženo cíle naší politiky“ (dokument EC—611, USA—622).

Musí být zcela vyloučen předpoklad, že Schachtovi nebylo známo, jaké politice má sloužit toto zbrojení, uvážíme-li jeho nebývalý rozměr a to, že zřejmě byla dávána přednost útočným druhům zbraní (těžké tanky, bom-

bardéry, atp.). Mimo to Schacht velmi dobře věděl, že ani jedna země nezamýšlí bojovat proti Německu a nemá k tomu příčin.

a) Schacht využil německou válečnou moc, která rostla pod jeho vedením, jako předpokladu k tomu, aby kladl územní požadavky, které vzrůstaly podle toho, jak se zvyšovalo zbrojení.

Schacht vypověděl před soudem, že „z počátku se omezoval ve svých požadavcích“ na kolonie, které dříve patřily Německu (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 3. května 1946).

V září 1934 poukázal Schacht v rozhovoru s americkým velvyslancem Doddem, že si „přeje anexí, pokud možná bez války, avšak s válkou, budou-li se USA držet stranou“ (dokument EC—461, USA—58).

Roku 1935 prohlásil Schacht vůči americkému konsulu Fullerovi: „Kolonie jsou pro Německo nutné. Bude-li to možné, dostaneme je pomocí vyjednávání, nebude-li to však možné, vezmeme si je“ (dokument EC—450, USA—629).

Schacht před soudem vypověděl, že vykonávání vojenského tlaku na Československo bylo „v mnohém směru výsledkem, plodem jeho práce“ (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 3. května 1946).

b) Schacht se osobně zúčastnil drancování soukromého a státního vlastnictví v zemích, které byly obětí hitlerovských agresí.

V protokole o poradě branného hospodářského štábu, která byla konána dne 11. března 1938 a již se zúčastnil Schacht, je uvedeno, že shromážděným byly sděleny poslední Hitlerovy pokyny k vpádu do Rakouska. Dále se v protokolu praví: „Na Schachtův návrh má být... všechno zapláceno v říšských markách podle kursu 2 šilinky za 1 RM“ (dokument EC—421, USA—645).

Schacht doznal před soudem, že osobně řídil uchvácení Československé národní banky, když Československo bylo okupováno (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 3. května 1946).

c) Začátkem roku 1940 nabídl Schacht Hitlerovi své služby k vedení jednání ve Spojených státech amerických o zastavení pomoci Anglii, o čemž podal zprávu Göringovi (dokument 3700—PS, USA—780).

d) Schacht považoval za svou povinnost veřejně pozdravit Hitlera a blahopřát mu, když podepsal příměří s Francií, ač uchvatitelská podstata tohoto příměří byla Schachtovi jasnější než komukoli jinému (německý dokumentární film, dokument USA—3035).

e) V dopisu ze dne 17. října 1941 navrhoval Schacht Funkovi, aby okupované území bylo účinněji vykořisťováno. I v tomto případě jednal Schacht z vlastní iniciativy (dokument EC—504, USA—830).

Schacht se zúčastnil pronásledování židů:

a) Schacht vypověděl před soudem, že „zásadně souhlasil s politikou pronásledování židů“ (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném

dne 2. května 1946), ač, jak prohlásil Schacht, je v tom „do jisté míry“ dotčena otázka svědomí, což však „nebylo dosti závažné k tomu, aby riskoval roztržku“ mezi ním a fašisty (týž těsnopisný zápis a dokument USA—616).

b) Schacht jako ministr hospodářství podepsal četné pokyny, podle nichž židovský majetek v Německu byl beztrestně vydrancován (dokument USA—832 a USA—616). Schacht potvrdil před soudem, že podepsal četné protižidovské pokyny (těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 2. května 1946).

Z důkazů, které byly soudu předloženy, o příčinách, z nichž Schacht odstoupil jako ministr hospodářství a generální zmocněnec válečného hospodářství v listopadu 1937, jakož i jako prezident Říšské banky dne 20. ledna 1939 a jako ministr bez portfeuille v lednu 1943, zjistil Tribunál toto:

a) Touto příčinou není Schachtův nesouhlas s hospodářskou přípravou k útočným válkám.

Tři týdny před svým odchodem z ministerstva hospodářství a z místa generálního zmocněnce válečného hospodářství napsal Schacht Göringovi: „... rovněž se nedomnívám, že se můj názor nějak odchyluje od Vaší hospodářské politiky“ (dokument 497—EC, USA—675).

V Göringově odpovědi se praví: „... Přislíbil jste mi svou pomoc a spolupráci... Mnohokrát jste opakoval tento příslib, dokonce i když mezi námi došlo k prvním neshodám“ (dokument EC—493, USA—642).

Schacht vypověděl před soudem, že se s Göringem „rozcházel co do postupu“ (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 3. května 1946).

Když byl Göring předběžně vyslýchán, vypověděl, že Schachtův odchod z Říšské banky „neměl žádný vztah k programu nového vyzbrojení“ (dokument USA—648).

Viceprezident Říšské banky Puhl potvrdil, že Schachtův odchod z Říšské banky se vysvětluje tím, že Schacht „se staral stále více a více, aby se vyprostil z nebezpečné situace“, do níž se dostal tím, že prováděl podvodné finanční operace (dokument EC—438, USA—646).

b) Touto příčinou není nesouhlas Schachta s masovým terorem, který prováděli hitlerovci.

Gisevius, svědek obhajoby, vypověděl, že stále informoval Schachta o zločinné činnosti gestapa, které vytvořil Göring, a přesto až do konce roku 1936 Schacht „vyhledával Göringovu pomoc“ (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 26. dubna 1946).

V dopise ze dne 24. prosince 1935, který zaslal Schacht von Blumbergovi, navrhoval, aby gestapo používalo „opatrnějších metod,“ protože

otevřený teror gestapa „překáží vyzbrojování“ (těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 2. května 1946).

Dne 30. května 1937 byl Schacht vyznamenán Hitlerem zlatým odznakem strany (dokument EC-500 a těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 2. května 1946, str. 44). Jak je uvedeno v německém oficiálním vydání, „mohl daleko lépe jí (straně) pomáhat, než kdyby byl oficiálním členem strany“ (dokument EC-460, USA 617).

Teprve roku 1943 Schacht, když poznal dříve než mnozí jiní Němci, že musí dojít ke krachu hitlerovského režimu, vešel ve styk s opozičními kruhy, avšak neudělal nic, aby svrhl tento režim. Není proto náhodou, že Hitler, když se dozvěděl o těchto stycích, ponechal Schachta na živu.

Je tedy nepochybně zjištěno toto:

1. Schacht aktivně pomáhal nacistům, aby uchwátili moc.
2. Schacht po dobu 12 let těsně spolupracoval s Hitlerem.
3. Schacht zajistil hospodářskou a finanční basi pro vytvoření hitlerovské mašinerie.
4. Schacht připravil německé hospodářství k vedení agresivních válek.
5. Schacht se zúčastnil pronásledování židů a vydrancování území, okupovaných Němci.

Je tedy dokázána vůdčí Schachtova úloha v přípravě a provádění společného zločinného plánu.

Rozhodnutí, jímž byl Schacht zproštěn, je v zřejmém rozporu s důkazy, které jsou k dispozici.

II

BEZDŮVODNÉ ZPROŠTĚNÍ OBVINĚNÉHO VON PAPENA

V rozsudku není popírána okolnost, že von Papen připravil Hitlerovi cestu na místo říšského kancléře a že aktivně přispěl k uchvácení moci nacisty.

Sám Papen v řeči, kterou pronesl dne 2. listopadu 1933, o tom prohlásil toto:

„Jako jsem tehdy při převzetí kancléřství (to bylo v roce 1932) usiloval o to, aby byla připravena cesta mladému bojujícímu hnutí za svobodu, jako dne 30. ledna mne dobrotivý osud určil k tomu, abych ruce našeho kancléře a führera vložil do rukou milovaného feldmaršála, tak se nyní cítím opět zavázán, abych německému lidu a všem, kteří mi zachovali důvěru, řekl: »Bůh požehnal Německu, že mu v dobách veliké nouze dal führera«“ (dokument 3375-PS).

Papen zrušil Brüningův výnos o rozpuštění SS a SA a tím umožnil nacistům, aby prováděli masový teror (dokument D-631).

Obviněný odstranil pomocí holého násilí sociálně demokratickou Braun-

Severingovu vládu (Severingova výpověď, těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 14. června 1946, str. 11).

Dne 4. ledna 1933 měl Papen poradu s Hitlerem, Hessem a Himmlerem (dokument D-632).

Papen se zúčastnil čistky státního aparátu a všech úředníků „nespolehlivých“ s nacistického hlediska, podepsal dne 21. března 1933 výnos o vytvoření zvláštních soudů pro politické věci, podepsal výnos o amnestii všech osob, které spáchaly soudně trestné zločiny za „nacionálně socialistické revoluce“, zúčastnil se vypracování zákona „k zajištění jednoty strany a státu“, atd.

Později Papen oddaně sloužil hitlerovskému režimu.

Po puči z roku 1934 Papen nařídil svému spolupracovníku Tschirskému, aby se dostavil ke gestapu, ač věděl, jaký osud jej očekává (dokument D-684). Papen přispěl k tomu, aby tento krvavý soud zůstal utajen před veřejností (dokumenty D-717 a D-718).

Obviněný měl velkou úlohu při realizaci hitlerovských plánů, týkajících se anexe Rakouska.

Tři týdny po Dollfussově zavraždění sdělil Hitler dne 26. července 1934 Papenovi, že jej jmenuje vyslancem ve Vídni, při čemž zvláště zdůraznil v dopise: „Požíval jste a požíváte od naší spolupráce v kabinetu mé úplné a neomezené důvěry“ (dokument 2799-PS).

V této souvislosti není možno ignorovat výpovědi amerického velvyslance Messersmitha o Papenových výrociích o tom, že „získání kontroly nad Rakouskem byl první krok“ a že on, Papen, je v Rakousku proto, aby „oslabil rakouskou vládu“ (dokument USA-57).

Obviněný byl hlavním Hitlerovým rádcem při realizaci plánů týkajících se okupace Rakouska. Právě on navrhoval různé taktické metody, které jednak měly uspat bdělost světového veřejného mínění a jednak umožnit Německu dokončit válečné přípravy.

To nepochybně vyplývá z Papenových prohlášení vůči rakouskému ministru Bergeru-Waldenegovi (dokument 1760-PS), ze zprávy gauleitera Rainera ze dne 6. července 1939 (dokument USA-61), z Papenovy zprávy Hitlerovi ze dne 21. srpna 1936 (dokument D-706), z Papenovy zprávy Hitlerovi ze dne 1. září 1936 (dokument 2296-PS, USA-67) a z četných jiných dokumentů, které byly předloženy k důkazu.

Papen hrál tuto hru až do té doby, dokud nebyl vydán rozkaz, aby německá branná moc byla připravena ke vpádu do Rakouska (dokument USA-69). Zúčastnil se svolání porady Hitlera se Schuschniggem konané dne 12. února 1938 (dokument USA-69).

Papen v dopise zaslaném Hitlerovi důrazně doporučoval, aby rakouské nacistické organizaci „Freiheitsbund“ byla poskytnuta finanční pomoc

zvláště „se zřetelem na to, aby pokračovala ve svém boji proti židovstvu“ (dokument 2830-PS).

Nespornou je skutečnost, že nacisté okupovali Rakousko, a nespornou je Papenova účast při provádění tohoto agresivního aktu. Po okupaci Rakouska vyznamenal Hitler Papena zlatým odznakem nacistické strany (dokument D-632).

Hodnotíme-li činnost Papena jako německého velvyslance v Turecku, musíme přihlídnout k provokační činnosti Papena jako diplomata.

Místo velvyslance v Turecku mělo tehdy velký význam pro provádění hitlerovských plánů agrese.

Oficiální nacistický životopisec napsal o Papenovi toto:

„Brzy potom (po uchvácení Rakouska) potřeboval führer opět jeho (Papenových) služeb a dne 18. dubna 1939 jmenoval von Papena velvyslancem v Ankaře“ (dokument D-632).

Musíme poznamenat, že Papen byl za svou činnost v Turecku vyznamenán od Hitlera „rytířským křížem za válečné zásluhy“ (dokument D-632).

Z důkazů, které jsou k dispozici, tedy nepochybně vyplývá toto:

1. Papen velmi aktivně přispěl k tomu, aby nacisté uchvátili moc.
2. Papen použil všech svých sil a styků, aby nastolil a upevnil hitlerovský teroristický režim v Německu.
3. Papen se aktivně zúčastnil provádění agresivních plánů hitlerovců, pokud jde o dobytí Rakouska.
4. Papen věrně sloužil Hitlerovi až do samého konce, při čemž využíval svých sil a diplomatické dovednosti, aby byly prováděny nacistické agresivní plány.

Na obviněném von Papenovi spočívá tedy značně velká část odpovědnosti za zločiny hitlerovského režimu.

Z této důvodů nemohu souhlasit se zprošťujícím rozsudkem, pokud jde o obviněného Papena.

III

BEZDŮVODNÉ ZPROŠTĚNÍ OBVINĚNÉHO VON FRITZSCHEHO

Zprošťující rozsudek, pokud jde o obviněného Hanse Fritzscheho, vychází z předpokladu, že prý Fritzsche nedosáhl ve fašistickém Německu služebního postavení, které by jej činilo odpovědným za zločiny hitlerovského režimu a že prý jeho přímá činnost není zločinnou. V rozsudku je charakterisován jako podřadná osobnost, která prováděla směrnice Goebelsa, Ribbentropa a říšského tiskového vedoucího Dietricha.

Přitom se zapomíná na to, že právě Fritzsche byl onen muž, který před rokem 1942 prakticky řídil říšský tisk a od roku 1942 se stal podle

svého vlastního prohlášení „vrchním velitelem německého rozhlasu“ (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 23. ledna 1946).

Máme-li si správně objasnit úlohu obviněného Hanse Fritzscheho, musíme vycházet z předpokladu, že propagační služba vůbec a zvláště služba rozhlasové propagandy byla vždy Hitlerem a jeho nejbližšími spolubojovníky (na př. Göringem) považována za jeden z nejdůležitějších a z hlavních činitelů při vedení agresivní války.

V hitlerovském Německu byla propaganda nezbytně velmi důležitou zbraní pro přípravu a provádění agresivních aktů a pro výchovu poslušných vykonavatelů zločinných plánů německého fašismu.

Těmto cílům sloužil neobyčejně velký a přísně centralisovaný propagandistický aparát. Pomocí policejní soustavy a censury byla zcela zrušena svoboda tisku a slova.

Hlavním prostředkem propagandistické činnosti hitlerovců bylo lživé podání skutečností. To velmi otevřeně prohlásil Hitler v knize „Mein Kampf“: „Chytrým a neustálým používáním propagandy může být lidu vydáváno i nebe za peklo a naopak nejbídnější život za ráj“ (dokument USA-276, str. 302).

Šíření provokačních smyšlenek a soustavné klamání veřejnosti potřeboval hitlerovský režim, aby mohl provést své záměry právě tak, jako potřeboval výrobu zbraní a vypracování válečných plánů. Bez propagandy spočívající na úplném odstranění svobody tisku a slova by německý fašismus nebyl s to uskutečnit agresivní plány, připravit a provést masové válečné zločiny a zločiny proti lidskosti.

V propagandistické soustavě hitlerovského státu byly nejdůležitějšími prvky denní tisk a rozhlas.

Když obviněný Göring definoval ve svých výpovědích před soudem tři faktory, které umožnily úspěšné provedení války, zdůraznil: 1. válečné výkony branné moci, 2. hospodářskou válku a 3. propagandu, při čemž pravil: „Propaganda má ohromný význam, zvláště propaganda, která je vedena rozhlasem, a Německo to ví na základě svých zkušeností lépe než někdo jiný“ (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 15. března 1946, str. 56).

Za takového stavu není možno předpokládat, že nejvyšší říšské vedení pokládalo za možné postavit podřadného člověka na místo vedoucího rozhlasové služby, který dozíral nad činností všech rozhlasových společností a operativně řídil propagandistickou činnost těchto společností.

Tento názor odporuje předloženým důkazům a skutečnému stavu věcí.

Od roku 1942 do roku 1945 byl Fritzsche nejen hlavou rozhlasového oddělení v říšském ministerstvu propagandy, nýbrž i „zmocněncem pro politickou organizaci velkoněmeckého rozhlasu“. Tato skutečnost byla plně dokázána písemnými přísežnými výpověďmi Fritzscheho samého

(dokument 3469-PS, USA 721). Fritzsche tedy nebyl nikterak pouhým „jedním z vedoucích 12 oddělení v ministerstvu propagandy“, který teprve koncem války se stal odpovědným za říšskou rozhlasovou službu, jak to tvrdí rozsudek.

Politické vedení německého rozhlasu měl Fritzsche do roku 1945, t. j. do rozdrčení a kapitulace fašistického Německa. Fritzsche je proto odpovědný za lživou a provokační činnost německého rozhlasu za války.

Jako hlava tiskového oddělení stál Fritzsche v čele veškerého německého tisku s jeho 2300 deníky. Vytvořil a značně zdokonalil informační oddělení a za tím účelem dosáhl od říšského vedení desetinásobné zvýšení peněžitých podpor, které nacistická vláda poskytovala časopisům, t. j. ze 400 000 na 4 000 000 marek. Později se Fritzsche energicky zúčastnil rozvíjení propagandistických kampaní, které připravovaly agresivní akci proti Československu a Polsku (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 23. ledna 1946). Stejně aktivní propagandistickou činnost, která připravovala agresivní akty, vyvinul Fritzsche před útokem proti Jugoslávii, což též obviněný sám doznal ve svých přísežných výpovědích (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 23. ledna 1946).

Před útokem proti Sovětskému svazu byl Fritzsche na poradě u Rosenberga předem informován o plánech válečného vpádu (dokument 1039-PS, USA 146, t. j. písemná Rosenbergova zpráva Hitlerovi o předběžném zpracování východoevropských otázek).

Fritzsche vedl kampaň německého tisku, v níž byla lživě osvětlena německá agresivní válka proti Francii, Anglii, Norsku, proti Sovětskému svazu, USA a proti jiným státům.

Skutečnosti neodpovídá tvrzení, že Fritzsche nebyl informován o válečných zločinech a o zločinech proti lidskosti, které páchali hitlerovci v okupovaných oblastech. Z Fritschových výpovědí před soudem je patrné, že již v květnu 1942, kdy byl činným v oddíle propagandy 6. armády, byl seznámen s Hitlerovým rozkazem o vraždách sovětských politických pracovníků a inteligence, s t. zv. „rozkazem o komisařích“ (těsnopisný záznam o odpoledním zasedání konaném dne 28. června 1946). Je též zjištěno, že již na počátku války byl Fritzsche informován o likvidaci židů v Evropě, kterou prováděl německý fašismus. Když na př. komentoval Hitlerova slova „výsledkem války je likvidace židovské rasy v Evropě“ (těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 22. listopadu 1946, str. 38), Fritzsche prohlásil: „Osud židovstva v Evropě byl velmi trpký, právě jak to předpověděl führer pro případ války v Evropě“ (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 23. ledna 1946, str. 25). Je zjištěno, že obviněný Fritzsche soustavně propagoval kanibalskou rasovou teorií, při čemž charakterisoval národy zemí, jež se staly oběťmi agrese, jako

„podhři“ (těsnopisný zápis o dopoledním zasedání konaném dne 28. června 1946, str. 83, o odpoledním zasedání, str. 1—2).

V době, kdy osud fašistického Německa byl již rozhodnut, Fritzsche energicky podpořil obviněného Martina Bormanna a jiné nejfanatičtější hitlerovce, kteří organisovali ilegální teroristickou organizaci fašistické strany, t. zv. „Wehrwolf“.

Tak dne 7. dubna 1945 agitoval Fritzsche ve svém posledním rozhlasovém projevu, aby se civilní německé obyvatelstvo aktivně zúčastnilo této ilegální teroristické organizace hitlerovců.

Prohlásil: „Nesmí se proto nikdo divit, účastní-li se civilní obyvatelstvo boje v územích, která byla nedávno obsazena, a rovněž pokračují-li v bojích na již dříve obsazených územích lidé v občanském šatě. Jestliže došud vznikal tento mimořádný zjev bez jakékoli přípravy z pouhého popudu sebezáchrany, my tento zjev dnes nazýváme „Wehrwolf“ (dokument SSSR-496).

Ve svých rozhlasových projevech vítal Fritzsche, že Německo používá nových teroristických metod při vedení války, zejména používání raket „V“. Když dostal návrh na použití prostředku biologické války, ihned jej poslal za účelem realizace OKW (dokument SSSR-484, důkazy předložené na odpoledním zasedání dne 28. června 1946).

Jsem toho názoru, že vina Fritzscheho je plně dokázána. Jeho činnost měla velmi podstatný význam v přípravě o provedení agresivních válek a jiných zločinů hitlerovského režimu.

IV

O VÝŠI TRESTU OBVINĚNÉHO RUDOLFA HESSA

Rozsudek Tribunálu podává správnou a úplnou charakteristiku onoho zvláštního postavení, které měl v soustavě vedení hitlerovské strany a státu obviněný Rudolf Hess.

On skutečně byl „nejbližším důvěrníkem Hitlerovým“.

Hess měl mimořádně velkou pravomoc.

Tu stačí poukázat na Hitlerův výnos, jímž Hesse jmenoval svým zástupcem. Bylo v něm uvedeno toto: „Tímto jmenuji Hessa svým zástupcem a uděluji mu plnou moc, aby rozhodoval ve všech otázkách vedení strany mým jménem“ (těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 7. února 1946).

Hessova pravomoc však nebyla nikterak omezena na otázky vedení strany.

V úřední publikaci NSDAP „Nationalsozialistisches Jahrbuch 1941“

je uvedeno: „Führerův zástupce má vedle úkolu vést stranu rozsáhlá oprávnění v oboru státu, a to:

1. Právo zúčastnit se říšského i zemského zákonodárství, jakož i přípravy führerových výnosů. Führerův zástupce uplatňuje při tom nacionálně socialistický názor . . .

2. Právo führerova zástupce dávat souhlas k jmenovacím návrhům úředníků a vedoucích pracovní služby.

3. Zajišťuje vliv strany na samosprávu územních korporací“ (dokument USA-255, 3163-PS).

Hess byl rozhodným přívržencem agresivní Hitlerovy politiky. Zločiny proti míru, kterých se dopustil, byly v soudním rozsudku vyjádřeny zcela dostatečně. Za poslední z těchto zločinů musíme pokládat misi, kterou vzal na sebe Hess při odletu do Anglie a již mělo být ulehčeno provádění agrese proti Sovětskému svazu dočasným smírem s Anglií.

Nezdar této mise vedl k Hessově izolaci a Hess se přímo nezúčastnil plánování ani spáchání dalších zločinů hitlerismu.

Nejsou však žádné pochyby o tom, že Hess učinil vše, co bylo v jeho moci, aby připravil tyto zločiny.

Hess byl vedle Himmlera tvůrcem oněch esesácko-policejních organizací německého fašismu, které později napáchaly nejkrutější zločiny proti lidskosti.

Obviněný přímo poukazoval na „zvláštní úkoly“, které měly provést esesácké útvary v okupovaných územích.

Při vytvoření zbraní SS (Waffen SS) vydal Hess prostřednictvím kanceláře strany zvláštní rozkaz, v němž ukládal orgánům hitlerovské strany, aby všemi prostředky pomáhaly náboru členů do těchto svazků. Formuloval tehdy úkoly, které měly zbraně SS, takto:

„Jednotky zbraní SS, které se skládají z nacionálních socialistů, jsou pro úkoly, které musí být vyřešeny v obsazených východních územích, vhodnější, než jiné ozbrojené svazy, protože prošly intensivním nacionálně socialistickým školením o otázkách rasových a národnostních“ (dokument GB-257).

Již v roce 1934 vystupoval obviněný jako iniciátor návrhu, aby t. zv. „SD říšského vedoucího SS“ (bezpečnostní služba) dostala mimořádné plné moci a aby se tak stala vládnoucí silou ve fašistickém Německu.

Dne 9. června 1934 Hess vydal výnos, podle něhož „SD říšského vedoucího SS“ byla prohlášena „jedinou službou pro politickou informaci a obranu strany“ (dokument GB-257).

Obviněný se tedy přímo zúčastnil vytvoření a upevnění soustavy zvláštních policejních orgánů, které byly cvičeny k páchání zločinů v okupovaných územích.

Hess vždy vystupoval jako důsledný zastánce kanibalské theorie „vyšší rasy“.

V řeči, kterou pronesl již dne 16. ledna 1937, když mluvil o výchově německého národa, uvedl toto: „Musí být vychováni tak, aby Němci byli vždy výše postaveni než příslušníci jiného národa bez ohledu na postavení nebo původ“ (dokument GB-253, 3124 PS).

Hess podepsal také t. zv. „zákon na ochranu německé krve a německé cti“ ze dne 15. září 1935 (dokument USA-200, 3179-PS). V tomto zákoně bylo uvedeno, že „führerův zástupce vydá potřebné právní a správní předpisy“ (Rechts- u. Verwaltungsvorschriften), aby mohly být prakticky provedeny „norimberské zákony“.

Dne 14. listopadu 1935 vydal Hess výnos na základě zákona o říšském státním občanství, podle něhož byli židé zbaveni práva hlasovat při volbách a obsazovat veřejné úřady (dokument GB-258, 1417-PS).

Dne 20. května 1938 byla platnost „norimberských zákonů“ rozšířena na Rakousko výnosem, který podepsal Hess (dokument GB-259, 2124-PS).

Dne 12. října 1939 podepsal Hess výnos o správě okupovaných polských území („Reichsgesetzblatt“, č. 210, roč. 1939, díl I, str. 2077). Článkem 2 tohoto výnosu byla obviněnému Frankovi dána v Polsku práva diktátora.

Jsou závažné důkazy, že obviněný se neomezil na toto všeobecné opatření, kterým byl na územích okupovaného Polska zaveden režim zvůle. Jak je zřejmé z dopisu říšského ministra spravedlnosti ze dne 17. dubna 1941 zaslaného přednostovi říšské kanceláře, Hess byl iniciátorem vydání zvláštních „trestních zákonů“ pro Poláky a židy na okupovaných východních územích. Úlohu obviněného při vydání těchto „zákonů“ charakterizuje ministr spravedlnosti takto:

„V souhlase s názorem führerova zástupce vycházím z hlediska, že Polák je méně citlivý na výkon obvyklého trestu na svobodě.“ Podle těchto nových druhů trestu „mají být vězňové ubytováni mimo trestnice v táborech a tam mají být zaměstnáni těžkou a nejtěžší prací...“ „Do návrhu nebyly pojaty tělesné tresty, které byly dány k úvaze führerovým zástupcem... S tímto druhem trestu nemohu souhlasit.“ „Řízení, v němž lze státního zástupce přimět k podání žaloby, bylo odstraněno, protože je nesnesitelné, aby Poláci a židé mohli tak německého státního zástupce nutit k podání žaloby. Polákům a židům bylo také zakázáno podávat soukromou žalobu.“ „Od samého počátku jsme zamýšleli rozmnožit zvláštní skutkové podstaty, jakmile to bude třeba. Této potřebě, jež se mezitím projevila, mělo sloužit nařízení, které bylo uvedeno v dopise führerova zástupce“ (dokument GB-268, R-6).

Nejsou tedy žádné pochybnosti o tom, že je Hess vedle ostatních hlavních válečných zločinců vinen spácháním zločinů proti lidskosti.

Vezmeme-li v úvahu, že Hess byl svým významem třetím politickým vedoucím v hitlerovském Německu, že měl rozhodnou úlohu ve zločinech fašistického režimu, pak za jediný správný trest pro něho pokládám trest smrti.

V

NESPRÁVNÉ ROZHODNUTÍ O ŘÍŠSKÉ VLÁDĚ

Výbor žalobců navrhl Tribunálu, aby říšskou vládu fašistického Německa prohlásil za zločinnou organizaci. Rozsudek bezdůvodně zamítl návrh žalobců a neprohlásil hitlerovskou vládu za zločinnou organizaci.

S tímto rozhodnutím nemohu souhlasit.

Tribunál vzal za prokázáno, že hitlerovci spáchali nespočetné a příšerné zločiny.

Tribunál vzal za prokázáno, že tyto zločiny byly pravidelně páčány záměrně a organisovaně podle předem vypracovaných plánů a směrnic (plán „Barbarossa“, výnos „Noc a mlha“, výnos „Střela“ atd.).

Tribunál uznal zločinnými několik masových organisací hitlerovského režimu, které hitlerovci vytvořili, aby provedly jejich plány.

Za těchto poměrů je tím neodůvodněnější a zásadně nesprávné, nebyla-li uznána za zločinnou organizaci hitlerovská vláda, která byla vedoucím štábem, jenž se přímo zúčastnil vypracování těchto zločinných plánů. Členové tohoto štábu byli nadáni velikou mocí, řídili příslušné ústřední úřady, z nichž každý ve svém oboru působil na vypracování a uskutečňování těchto plánů.

Na dotvrzení toho je vhodné uvést několik skutečností:

Brzy potom, co fašisté uchwátily moc, t. j. dne 24. března 1933, byl vydán zákon „k odstranění nouze lidu a říše“, jímž bylo říšské vládě poskytnuto právo vydávat zákony vedle říšského sněmu.

Dne 26. května 1933 říšská vláda vydala zákon o zabavení majetku komunistických organisací a dne 14. června téhož roku konfiskovala majetek sociálně demokratických organisací. Dne 1. prosince 1933 uveřejnila říšská vláda zákon „k zajištění jednoty strany a státu“.

Říšská vláda pokračovala v likvidaci demokratických institutů, když v roce 1934 zákonem „o rekonstrukci říše“ zrušila demokratické volby do ústředních a místních zastupitelských institucí. Z říšského sněmu se stává instituce, která nemá reálný význam (těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 22. listopadu 1946, str. 23—25).

Podle zákona ze dne 7. dubna 1933 a podle jiných zákonů byli státní úředníci, a to i soudci, kteří prý někdy byli protifašistického smýšlení nebo prý příslušeli k jiným organisacím, jakož i židé, propuštěni ze služby a vyměněni fašisty. Podle „základních ustanovení německého zákona

o úřednících“ ze dne 26. ledna 1937 „vnitřní spjatost úředníka se stranou je předpokladem pro jeho jmenování... Úředník má být vykonavatelem vůle státu, vedeného NSDAP“ (dokument obhajoby č. 28, str. 59).

Dne 1. května 1934 bylo vytvořeno ministerstvo věd, školství a osvěty, kterému byla uložena výchova žactva v duchu militarismu, rasové nenávisli a v duchu fašistickými šílenci překroucených představ o skutečnosti (dokument 2078-PS).

Byly zlikvidovány svobodné odbory, byl konfiskován majetek a většina vedoucích byla uvězněna.

Aby byl potlačen veškerý odpor, vláda vytváří gestapo a koncentrační tábory. Bez veškerého soudu a bez předložení jakéhokoli obvinění jsou zatýkány a vyhlazovány statisíce lidí pro pouhé podezření z protifašistického smýšlení.

Byly vydány t. zv. „norimberské zákony“ proti židům. Členové říšské vlády Hess a Frick vydali k doplnění těchto zákonů další nařízení.

Činnost hitlerovské vlády vedla k válce, která si vyžádala miliony lidských životů a která způsobila nesmírnou materiální škodu a nesmírné utrpení národům.

Dne 4. února 1938 vytvořil Hitler tajnou radu ministrů, při čemž její určení vymezil slovy: „Zavádím tajnou kabinetní radu, aby mi radila při řízení zahraniční politiky“ (Reichsgesetzblatt, r. 1938, díl I, str. 112, dokument 2031-PS). Zahraniční politika hitlerovské vlády byla politikou agrese. Členové tajné rady musí být proto uznáni odpovědnými za tuto politiku. V procesu byly činěny pokusy vylíčit tajnou radu jako fikci, která nikdy nevyvíjela žádnou činnost. S tím však není možno souhlasit. Stačí vzpomenout Rosenbergova dopisu Hitlerovi, v němž se Rosenberg důrazně domáhá, aby byl jmenován členem tajné rady ministrů, abychom mohli zhodnotit význam této rady.

Ještě větší význam v praktické přípravě agresivních válek měla rada na obranu říše, v jejímž čele stál Göring. Členy této rady byli, jak známo, Hess, Frick, Funk, Keitel, Raeder a Lammers (dokumenty 2194-PS, 2018-PS).

Význam rady na obranu říše a její úlohu charakterisoval Göring na schůzi, konané dne 24. června 1939: „Rada na obranu říše je rozhodným nástrojem říše pro otázky přípravy války (dokument 3787-PS, USA 782).

Tehdy Göring zdůraznil, že „schůze rady na obranu říše jsou svolávány, aby byla na nich činěna nejdůležitější rozhodnutí“. Z protokolů o schůzích rady na obranu říše, které předložila žaloba, je zřejmé, že rada skutečně činila velmi důležitá rozhodnutí. Z těchto protokolů je též zřejmé, že projednávání opatření, týkající se přípravy k válce, zúčastnili se vedle členů rady na obranu říše i jiní ministři.

Tak na př. se schůze konané dne 23. června 1939 zúčastnili ministři práce, výživy a zemědělství, financí, dopravy a jiní ministři a protokol o schůzi byl rozeslán všem ministrům (dokument USA-782).

Rozsudek Tribunálu právem zdůrazňuje některé zvláštnosti hitlerovské vlády jako vedoucího státního orgánu: žádné pravidelné schůze kabinetu, skutečnost, že v některých případech vydávali zákony někteří ministři, kteří požívali mimořádné samostatnosti, a obrovská Hitlerova osobní moc. Tyto zvláštnosti však nevyvracejí, nýbrž jen potvrzují závěr že hitlerovská vláda není obyčejná vláda, nýbrž zločinná organizace.

Hitler ovšem měl velmi značnou osobní moc, avšak to nikterak nezabavuje odpovědnosti vládu, jejíž členové byli přesvědčenými Hitlerovými přívrženci a vedoucími osobami, kteří byli jeho nejtěsnějšími spolupracovníky, kteří prováděli a schvalovali všechna jeho opatření, dokud nemusili za ně odpovídat.

Mám za to, že tu byly všechny důvody, aby hitlerovská vláda byla prohlášena za zločinnou organizaci.

VI

NESPRÁVNĚ ROZHODNUTÍ O HLAVNÍM ŠTÁBU A OKW

Rozsudek neprávem zamítl žalobu, že hlavní štáb a vrchní velitelství německé branné moci (OKW) se dopustily zločinné činnosti.

Zamítnutí prohlásit hlavní štáb a OKW za zločinnou organizaci je v rozporu se skutečným stavem věcí a s důkazním materiálem, který byl předložen za důkazního řízení.

Nelze pochybovat o tom, že vedení ozbrojených sil fašistického Německa bylo vedle stranického a esesáckého aparátu nejdůležitějším orgánem, pokud jde o přípravu a provádění agresivních a kanibalských plánů. To zcela jasně doznávali a zdůrazňovali hitlerovci sami ve svých oficiálních publikacích určených pro důstojníky ozbrojených sil. Ve fašistické publikaci strany „Offizier u. Politik“ bylo přímo uvedeno, že fašistický režim podporují a jsou mu v čele „dva sloupy: strana a wehrmacht. Byly výrazem téže životní filosofie...“ „Úkoly strany a wehrmacht jsou nerozlučně spojeny společnou odpovědností... oba činitelé jsou navzájem na sebe odkázáni na život a na smrt“ (dokument 4060-PS, USA-928, str. 4).

Tato organická vzájemná souvislost mezi hitlerovským stranickým a esesáckým aparátem a fašistickou wehrmacht byla zvláště silná na nejvyšším stupni vojenské hierarchie, kterou žalobní spis shrnuje do pojmu zločinné organizace, totiž v hlavním štábu a v OKW.

Samotný výběr zástupců vrchního velitelství v hitlerovském Německu se děl podle toho, jak důstojníci byli oddáni režimu a jak byli ochotni

spojovat provádění agrese s plněním zločinných směrnic, pokud jde o nakládání s válečnými zajatci a s pokojným obyvatelstvem v okupovaných územích.

Vedoucí německé wehrmacht nebyli nikterak jen důstojníky, kteří dosáhli určitých hodností ve vojenské hierarchii. Byli především uzavřenou skupinou, které byly svěřeny nejtajnější plány hitlerovského vedení. Předložené důkazy plně potvrzují, že vojenští velitelé zcela ospravedlnili tuto důvěru a byli přesvědčenými zastánci i horlivými prováděči hitlerovských plánů.

Nikoli náhodou stál v čele vrchního velitelství válečného letectva Göring, „druhý člověk“ fašistického „reichu“; v čele vrchního velitelství válečného námořnictva stál Doenitz, kterého později Hitler jmenoval svým nástupcem; vrchní velitelství wehrmachtu bylo soustředěno v rukou Keitel, který podepsal velkou část směrnic o likvidaci válečných zajatců a pokojného obyvatelstva v okupovaných územích.

Proto nemohou být uznány případnými paralely s výstavbou vrchního vojenského velitelství ve spojeneckých státech. V demokratické zemi ani jeden seriosní vojenský odborník nebude připravovat zároveň s vypracováním ryze vojenských plánů opatření, jimiž mají být prováděny masové represe proti pokojnému obyvatelstvu, nebo předem sankcionovat kruté zacházení s válečnými zajatci a jejich vraždění.

Avšak právě tím se zabývali nejvyšší velitelé hlavního štábu a OKW fašistického Německa. V rozsudku Tribunálu nejen není popíráno, že spáchali nejtěžší zločiny proti míru, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti, nýbrž je to v něm zvláště zdůrazněno. Z této skutečnosti však nebyl učiněn patřičný závěr.

V rozsudku je uvedeno:

„Pokryli hanbou poctivé povolání vojáka. Bez vojenského vedení této stovky vyšších důstojníků wehrmacht by byly agresivní snahy Hitlera a jeho nacistických spřeženců čistě abstraktní a neplodné...“ A dále:

„Nechť svět ví, že činy mnohých těchto lidí byly výsměchem vojenské přísaze. Nyní, když je to v zájmu jejich obhajoby, prohlašují, že museli poslouchat. Když stojí tváří v tvář hrozným hitlerovským zločinům, které, jak bylo zjištěno, byly jim všeobecně známy, prohlašují, že neposlouchali. Pravda je, že se aktivně zúčastnili páchání všech těchto zločinů nebo byli mlčenlivými a pokornými svědky zločinů, které byly páchány v širším a hroznějším rozměru, než svět měl kdy neštěstí se dozvědět. To musí být řečeno.“

Všechna tato tvrzení rozsudku jsou správná a spočívají na velmi četných hodnověrných soudních důkazech.

Je jen nepochopitelné, proč „tato stovka vyšších důstojníků“, kteří způ-

sobili světu a své vlastní zemi tolik štrastí, nebyla prohlášena za zločinnou organizaci.

V odůvodnění rozsudku jsou uváděna tvrzení, která jsou v rozporu se skutečností:

a) že uvedené zločiny byly spáchány zástupci hlavního štábu a OKW jako jednotlivci, avšak nikoli jako členy zločinného sdružení a

b) že hlavní štáb a OKW byly jen nástrojem v rukou spiklenců a pouhými interprety jejich vůle.

Velmi četné důkazy vyvracejí tyto závěry.

1. Vedoucí zástupci hlavního štábu a OKW byli vedle úzkého kruhu nejvyšších hitlerovských úředníků přibírání spiklenci k vypracování a k provádění agresivních plánů nikoli jako pasivní prováděči, nýbrž jako aktivní účastníci spiknutí proti míru a lidstvu.

Bez jejich rad a aktivní spolupráce nebyl by Hitler vůbec mohl vyřešit tyto otázky.

Ve většině případů byl jejich názor rozhodující. Není možno si představit, jak by mohly být provedeny agresivní plány hitlerovského Německa, kdyby je plně nepodporovalo hlavní vedení ozbrojených sil.

Hitler nejméně tajil své zločinné plány a své vůdčí motivy právě před vedoucími zástupci vojenského velitelství.

Když na př. připravoval útok proti Polsku, prohlásil k nim již dne 29. května 1939 na poradě s nejvyššími vojenskými veliteli v novém říšském kancléřství:

„Jde nám o rozšíření životního prostoru na Východě.“

„Nemůže být ani řeči o tom, že by Polsko mohlo být šetřeno, a zbývá rozhodnutí, napadnout Polsko při první vhodné příležitosti“ (dokument L-79).

Dlouho před okupací Československa prohlásil Hitler v pokynu ze dne 30. května 1938, když se obracel na zástupce vojenského velitelství, cynicky toto:

„Vojensky i politicky nejvhodnější je bleskové jednání na základě incidentu, jímž bude Německo vyprovokováno nejnesnesitelnějším způsobem a který aspoň části světové veřejnosti dá morální ospravedlnění k vojenským opatřením“ (dokument 388-PS).

Před okupací Jugoslaviie napsal Hitler v pokynu ze dne 27. března 1941 na adresu zástupců vrchního velitelství toto:

„I když Jugoslaviie podá prohlášení o své loyaltě, musí být považována za nepřítel a proto musí být rozbita co možná rychle“ (dokument 1746-PS).

Když Hitler připravoval útok proti SSSR, přibral zástupce hlavního

štábu a OKW k vypracování plánu a směrnic, které s tím byly spojeny, a to nikterak jako pouhé vojenské odborníky.

Ve „směrnících o použití propagandy v oblasti »Barbarossa«“, které vydalo OKW v červnu 1941, bylo uvedeno:

„Nejdříve musí být prováděna propaganda, která je zaměřena na rozštěpení Sovětského svazu“ (dokument SSSR—477).

Již dne 13. července 1941 nařídilo OKW vojskům, aby používala jakýchkoli teroristických opatření proti civilnímu obyvatelstvu v oblastech Sovětského svazu, které byly dočasně okupovány.

Tu bylo poukázáno zvláště na to, „že musí být potvrzeny jen ty rozsudky, které odpovídají politickým záměrům vedení“ (dokument C—50).

2. OKW a hlavní štáb vydaly nejkrutější nařízení a rozkazy o bezohledných opatřeních proti bezbrannému pokojnému obyvatelstvu a proti válečným zajatcům.

Když OKW připravovalo útok proti Sovětskému svazu, zrušilo předem v „nařízení o příslušnosti polních soudů v oblasti »Barbarossa«“ působnost polních soudů a dalo jednotlivým důstojníkům a vojákům právo, aby se sami vypořádali s pokojným obyvatelstvem.

Bylo tam řečeno zejména toto:

„Trestné činy nepřátelských civilních osob jsou vyňaty až na další z příslušnosti polních soudů a stanných soudů...“ „Podezřelé živly budou ihned předvedeny k důstojníkovi. Důstojník rozhodne, zda mají být zastřeleny...“ „Je výslovně zakázáno zadržovat podezřelé pachatele, aby byli dodáni k soudu“. V tomto nařízení bylo ustanovení o „nejzazších opatřeních“, zejména o „kolektivních násilných opatřeních, nedovolí-li okolnosti rychlé zjištění jednotlivců“.

V témže pokynu OKW byla předem zaručena beztrestnost válečným zločincům z řad příslušníků německé armády. Bylo tam uvedeno: „Zahájení trestního stíhání pro činy, jichž se dopustí vojáci a pomocný personál proti nepřátelským civilistům, není obligatorní ani v těch případech, kdy tyto činy zakládají skutkovou podstatu vojenského zločinu nebo přestupku...“

Vrchní velitelství důsledně zachovávalo za války tyto směrnice a zvyšovalo teror proti válečným zajatcům i proti pokojnému obyvatelstvu v okupovaných zemích.

Ve směrnici OKW ze dne 16. září 1941 bylo uvedeno toto:

„Přitom je třeba mít na mysli, že lidský život nemá v zemích, kterých se to týká, absolutně žádnou cenu a že zavražďující účinek je možný jedině, použije-li se mimořádné tvrdosti“ (dokument R—98).

OKW dne 23. července 1941 v adrese k vrchním velitelům skupin pozemního vojska přímo nařizovalo, že „hlavní velitelé musí najít prostřed-

ky, jak zajistit bezpečnost ve svých obvodech, nikoli požadováním dalších ochranných oddílů, nýbrž použitím příslušných drakonických opatření“ (dokument 459—PS).

Ve směrnici OKW ze dne 16. prosince 1941 bylo uvedeno:

„Vojska . . . jsou však oprávněna i povinna . . . používat jakýchkoli prostředků bez omezení, a to i *vůči ženám a dětem*, jen když to napomáhá k úspěchu“ (dokument SSSR—16).

Mezi nejkrutější pokyny OKW o zacházení s válečnými zajatci musíme zařadit „výnos střela“ („Kugel-Erlass“).

Důvodem k uložení trestu smrti válečným zajatcům byly poklesky, které podle mezinárodních konvencí nemohly vůbec mít za následek uložení trestu (na př. útěk z tábora).

V jiném výnosu „noc a mlha“ („Nacht- u. Nebel-Erlass“) bylo uvedeno:

„Při těchto činech jsou tresty na svobodě, a to i tresty doživotní káznice hodnoceny jako znamení slabosti. Účinného a trvalého odstrašení může být dosaženo jen trestem smrti nebo opatřeními, které rodinné příslušníky a obyvatelstvo ponechávají v nejistotě o pachatelově osudu“ (dokument L—90, USA—224 a těsnopisný zápis o odpoledním zasedání konaném dne 25. ledna 1946).

V důkazním řízení byly podány četné důkazy o použití tohoto rozkazu. Jedním příkladem takových zločinů je zavraždění 50 anglických důstojníků-letců. Okolnost, že tento zločin byl inspirován vrchním velitelstvím, nevzbuzuje žádné pochyby.

OKW rozeslalo také rozkaz o likvidaci „komand“. Tribunálu byl předložen originál tohoto rozkazu (dokument 498—PS, USA—591). Vojáci a důstojníci spojeneckých armád, kteří tvořili „komanda“, měli být podle tohoto rozkazu zastřeleni, leda že je bylo třeba vyslechnout, a potom byli všichni rovněž zastřeleni.

Velitelé pozemních armád přesně plnili tento rozkaz. V červnu 1944 po-
dával Rundstedt, hlavní velitel německých vojsk na Západě, zprávu, že Hitlerův rozkaz „o zacházení »s komandy« protivníka se do dnešního dne provádí“ (dokument 531—PS, USA—550).

3. Vrchní velitelství je vedle SS a policie odpovědno za všechna nejukrutnější policejní opatření v okupovaných územích.

Ve směrnici „pro zvláštní oblasti“, kterou vydalo OKW dne 13. března 1941, bylo stanoveno, že je třeba uvést v soulad operace na okupovaných územích mezi velitelstvím armády a říšským vedoucím SS. Jak je patrné z výpovědí Otty Ohlendorfa, přednosta oddělení III RSHA a zároveň přednosta einsatzgruppy „D“, a Waltera Schellenberga, přednosta úřadu VI RSHA, byla mezi hlavním štábem a RSHA uzavřena dohoda o organizaci zvláštních „operačních skupin“ bezpečnostní policie a SD, t. j. „einsatz-

gruppen“, které byly přiřčleněny k příslušným skupinám pozemního vojska, aby tak bylo vyhověno pokynům OKW.

Zločiny, které spáchaly einsatzgruppy na území dočasně obsazených oblastí, jsou nesčíslné. Einsatzgruppy vyvíjely činnost v těsném styku s veliteli příslušných skupin pozemního vojska.

Velmi charakteristickým důkazem tohoto spojení je tento výňatek ze zprávy einsatzgruppy „A“:

„... Šlo jen o to, co nejrychleji navázat styk s armádními veliteli, jakož i s hlavním velitelem pozemního vojska v týlu. Předem může být zdůrazněno, že spolupráce s wehrmachtem byla všeobecně dobrá, v jednotlivých případech, jako na příklad s pancéřovou skupinou 4 pod velením generálplukovníka Höppnera, velmi těsná, ba téměř srdečná...“ (dokument L-180).

4. Zástupci vrchního velitelství jednali všude jako členové zločinné skupiny.

Směrnice OKW a hlavního štábu přes to, že zjevně porušovaly mezinárodní právo a válečné zvyklosti, nejen nevyvolaly protest vyšších štábních důstojníků a velitelství jednotlivých skupin pozemního vojska, nýbrž byly stále prováděny a doplňovány dalšími krutějšími rozkazy, jimiž byly tyto směrnice prováděny.

Tu je charakteristická směrnice polního maršála von Reichenau, velitele jedné skupiny pozemního vojska, na adresu vojáků: „Voják ve východním prostoru není jen bojovníkem podle pravidel válečného umění, nýbrž také nositelem neúprosné nacionální ideologie.“ Dále vyzýval Reichenau k vyhubení židů a psal: „Proto musí mít voják plné pochopení pro to, že je třeba se tvrdě, ale spravedlivě pomstít na židovských »podlidech« (dokument USA-556).

Mohli bychom poukázat též na př. na rozkaz polního maršála von Mansteina, adresovaný vojákům. V tomto rozkaze vyzýval polní maršál cynicky na základě „politických cílů války“ vojáky, aby vedli válku proti „tradičním evropským předpisům o vedení války“ (dokument USA-927).

Z předložených důkazů bylo tedy zcela jasně zjištěno, že hlavní štáb a vrchní velitelství hitlerovské armády tvořily velmi nebezpečnou zločinnou organizaci.

*

Jako soudce jsem považoval za svou povinnost podat votum separatum v oněch důležitých otázkách, v kterých jsem nesouhlasil s rozhodnutím členů Tribunálu.

Člen Mezinárodního vojenského tribunálu za SSSR generálmajor justiční služby

I. T. NIKITČENKO

Dne 1. října 1946.

VÝKON ROZSUDKU

Rozhodnutí mimořádné schůze Kontrolní rady o žádostech odsouzených o milost

Dne 9. a 10. října 1946 se konala v Berlíně mimořádná schůze Kontrolní rady za předsednictví armádního generála Königa a za účasti maršála Sovětského svazu Sokolovského, generála McNarneyho a maršála královského letectva Sira S. Douglase.

I. Kontrolní rada projednala na základě ustanovení Londýnské dohody a Statutu ze dne 8. srpna 1945 a svého nařízení č. 35 všechny žádosti o milost, které jí podali obvinění, kteří byli odsouzeni Mezinárodním vojenským Tribunálem v Norimberku dne 1. října 1946, nebo jejich obhájci.

II. Žádosti o milost byly podány jménem Göringovým, Hessovým, Ribbentropovým, Keitelovým, Rosenbergovým, Frankovým, Frickovým, Streicherovým, Funkovým, Doenitzovým, Raederovým, Sauckelovým, Jodlovým, Seyss-Inquartovým a von Neurathovým, jakož i jménem těchto organizací, které byly podle rozsudku Mezinárodního vojenského tribunálu prohlášeny za zločinné: SS, gestapo, SD a sbor politických vedoucích nacistické strany.

III. Žádost o milost nepodali Kaltenbrunner, von Schirach a Speer.

IV. Žádost o milost podali za Göringa, Streichera a von Neuratha jejich obhájci, aniž obhajovaní s tím souhlasili nebo aniž obhajovaní k tomu dali plnou moc; přesto však Kontrolní rada projednala ve věci samé tyto žádosti o milost jako všechny ostatní žádosti.

V. Ve smyslu toho, co bylo shora uvedeno, Kontrolní rada rozhodla:

1. že žádosti, které podaly organizace SS, gestapo, SD a sbor politických vedoucích nacistické strany, nejsou přípustné, protože Kontrolní rada není oprávněna přezkoumávat rozsudky Mezinárodního vojenského tribunálu a protože může vykonávat jen právo milosti;

2. že Raederova žádost je nepřípustná, protože Kontrolní rada může vykonávat jen právo milosti, pokud jde o rozsudky, které byly již vynešeny, avšak nemůže zvyšovat trest;⁴²

⁴² Obviněný Raeder žádal, aby doživotní vězení bylo u něho zaměněno za trest smrti zastřelením.

3. že zamítá žádosti o milost, které podali Göring, Hess, Ribbentrop, Keitel, Rosenberg, Frank, Frick, Streicher, Sauckel, Jodl, Seyss-Inquart, Funk, Doenitz a von Neurath;

4. že zamítá žádosti Göringovu, Jodlovu a Keitelovu, které uvedení podali pro případ, že budou zamítnuty jejich žádosti o milost, aby trest smrti provazem byl změněn na trest smrti zastřelením a

5. že zamítá žádost o milost, která byla podána Bormannovým jménem, jako předčasnou. Bormann má však právo podat takovou žádost do čtyř dnů od svého zatčení, jakmile k němu dojde.

VI. Na konci schůze učinil maršál Sokolovskij jako sovětský zástupce toto prohlášení ke Kontrolní radě:

„Mezinárodní vojenský Tribunál v Norimberku projednal věc, která má zcela mimořádný význam. Tribunál projednal věc zločinné agrese, která uvrhla lidstvo do katastrofy světové války, věc válečných zločinů, jež nemají příkladu co do rozměrů a ukrutností, a věc vražd milionů pokojných občanů, které organizoval hitlerovský stát.

Jako člen Kontrolní rady musím konstatovat, že Tribunál po dobu 10 měsíců důkladně projednával všechny předložené důkazy a vynesl rozsudek, který podal plný obraz zločinů hitlerovců.

Jsem pevně přesvědčen o tom, že hlavní váleční zločinci, kteří byli odsouzeni Tribunálem, s jehož rozsudkem právě vyslovili souhlas, si zasloužili trest, který jim Tribunál uložil.

Pokládám zároveň za svou povinnost prohlásit, že plně sdílím názor generála Nikitčenko, člena Tribunálu za SSSR, a mám za to, že byly naprosto dostatečné důvody rovněž i k odsouzení Schachta, Papena, Fritzscheho, k uložení trestu smrti Hessovi a k prohlášení hitlerovské vlády, hlavního štábu a vrchního vojenského velitelství za zločinné organizace.

Za projednávání věci před soudem bylo jasně zjištěno, že Papen a Schacht pomáhal Hitlerovi, aby se dostal k moci. Schacht pak zajistil hospodářskou a finanční přípravu agrese. Fritzsche společně s Goebbelsem vedl po mnoho let nacistickou propagandu, která otravovala německý lid. Hess, Hitlerův zástupce ve straně a co do významu třetí muž v hitlerovském Německu, je odpovědný za všechny zločiny hitlerovského režimu.

Poměr světového veřejného mínění k rozsudku Tribunálu a k votu separatu zástupce za SSSR přesvědčuje delegaci za Sovětský svaz v Kontrolní radě o tom, že jsou spravedlivá jak rozhodnutí Mezinárodního vojenského tribunálu, která jsme projednali, tak i votum separatum člena Mezinárodního vojenského tribunálu za SSSR“ (TASS).

43. ŘÁDNÁ SCHŮZE KONTROLNÍ RADY

Dne 10. října 1946 se konala v Berlíně řádná 43. schůze Kontrolní rady za předsednictví armádního generála Königa a za účasti maršála Sovětského svazu Sokolovského, generála McNarneyho a maršála královského letectva sira S. Douglase.

Kontrolní rada schválila a podepsala zákon č. 37, o správních soudech, který bude uveřejněn dne 15. října.

Kontrolní rada schválila, že k výkonu rozsudku na osobách, které byly odsouzeny k trestu smrti Mezinárodním vojenským tribunálem, dojde dne 16. října 1946. Popravy se zúčastní členové komise čtyř mocností, kteří byli za tím účelem jmenováni, jakož i dva tiskoví zástupci za každou z okupovaných mocností a jeden úřední fotograf (TASS).

POPRAVA HLAVNÍCH NĚMECKÝCH VÁLEČNÝCH ZLOČINCŮ

ZPRÁVA KOMISE ČTYŘ MOCNOSTÍ PRO UVĚZNĚNÍ HLAVNÍCH VÁLEČNÝCH ZLOČINCŮ

Dnešního dne byly v naší přítomnosti vykonány rozsudky trestu smrti, které byly vyneseny Mezinárodním vojenským tribunálem dne 1. října 1946, na těchto válečných zločincích: na Joachimůvi von Ribbentropovi, na Wilhelmu Keitelovi, na Ernstu Kaltenbrunnerovi, na Alfredu Rosenbergovi, na Hansu Frankovi, na Wilhelmu Frickovi, na Juliu Streicherovi, na Fritzi Sauckelovi, na Alfredu Jodlovi a na Arturu Seyss-Inquartovi.

Herrmann Wilhelm Göring spáchal sebevraždu dne 15. října 1946 ve 22.45 hod.

Jako úředně zmocnění svědci za německý lid byli přítomni: Dr Wilhelm Hogner, bavorský ministerský předseda, a Dr Friedrich Leisner, vrchní prokurátor v Norimberku, kteří viděli mrtvolu Herrmanna Wilhelma Göringa.

KOMISE ČTYŘ MOCNOSTÍ PRO UVĚZNĚNÍ HLAVNÍCH VÁLEČNÝCH ZLOČINCŮ

ZPRÁVA TASS

V Norimberku dne 16. října.

Osm novinářů — po dvou za každou velmoc okupující Německo — se zúčastnilo popravy hlavních německých válečných zločinců, které Mezinárodní vojenský tribunál odsoudil k trestu smrti provazem.

Poprava byla provedena v budově, která je ve dvoře norimberské věznice. Výkon rozsudku byl zahájen v 1 hod. 11. min. a byl skončen ve 2 hod. 46 min.

Časový přehled o zřízení a činnosti Mezinárodního vojenského tribunálu

1. Dne 8. srpna 1945 podepsali v Londýně zástupci SSSR, USA, Velké Británie a Francie dohodu o zřízení Mezinárodního vojenského tribunálu, aby konal trestní řízení proti hlavním válečným zločincům evropských zemí Osy, a téhož dne byl schválen Statut tohoto Tribunálu.

2. Byl vytvořen výbor žalobců, aby shromažďovali důkazy a zastupovali žalobu, a to ve složení těchto hlavních žalobců: za SSSR R. A. Ruděnko, za USA R. Jackson, za Velkou Británii H. Shawcross a za Francii de Menton.

3. Dne 18. října 1945 se konalo v Berlíně zasedání Mezinárodního vojenského tribunálu, na němž výbor žalobců schválil žalobní spis proti těmto hlavním německým válečným zločincům: proti Göringovi, Hessovi, Ribbentropovi, Leyovi, Keitelovi, Kaltenbrunnerovi, Rosenbergovi, Frankovi, Frickovi, Streicherovi, Schachtovi, Kruppovi, Funkovi, Doenitzovi, Raederovi, Seyss-Inquartovi, Jodlovi, Sauckelovi, Schirachovi, Neurathovi, Speerovi, Papenovi, Fritzscheovi a Bormannovi a bylo též navrženo, aby za zločinné organizace byly prohlášeny sbor politických vedoucích NSDAP, říšská vláda, OKW a hlavní štáb, SA, SS, SD a gestapo.⁴³

4. Dne 20. listopadu 1945 bylo v Norimberku v budově justičního paláce konáno první veřejné zasedání Mezinárodního vojenského tribunálu. Hlavní líčení bylo zahájeno vstupní řečí předsedy lorda Lawrence. Byl přečten žalobní spis.

5. Dne 21. listopadu 1945 vyslechl předsedající všechny obviněné, kteří na otázku, zda se cítí vinnými, odpověděli záporně. Hlavní žalobce za USA Jackson pronesl zahajovací řeč.

6. Dne 22. listopadu 1945 plukovník Story, zástupce americké žaloby, referoval Tribunálu o způsobu, jak americká žaloba bude předkládat důkazy a předložil důkaz o pravosti německých ukořistěných dokumentů. Američtí

⁴³ Dne 25. října 1945 spáchal Ley ve vězení sebevraždu. Pokud jde o Kruppa, Tribunál vynesl dne 15. listopadu 1945 usnesení, jímž přerušil řízení pro nemoc obviněného.

žalobci začali předkládat důkazy o žalobním oddílu nadepsaném „Společný plán nebo spiknutí“.

7. Dne 23. listopadu 1945 předložili američtí žalobci důkazy o žalobních oddílech nazvaných „Hospodářská příprava Německa k agresivní válce“ a „Agresivní válka“.

8. Dne 29. listopadu 1945 předložil americký žalobce Alderman důkazy o žalobním oddílu, nazvaném „Agrese proti Rakousku“. K důkazu byl předváděn dokumentární film nazvaný „Nacistické koncentrační tábory“.

9. Dne 4. prosince 1945 pronesl zahajovací řeč Shawcross, hlavní žalobce za Velkou Británii.

10. Dne 5. prosince 1945 předložil zástupce hlavního žalobce za Velkou Británii důkazy o žalobním oddílu „Společné spiknutí“.

11. Dne 7. prosince 1945 předložili angličtí žalobci důkazy o žalobních oddílech nazvaných „Vpád do Dánska a Norska“ a „Agrese proti Belgii, Nizozemí a Lucembursku“. Americký žalobce Alderman měl řeč k žalobnímu oddílu „Agrese proti SSSR“.

12. Dne 10. prosince 1945 měl americký žalobce Alderman řeč k žalobnímu oddílu „Německá spolupráce s Itálií a s Japonskem a agresivní válka proti USA“

13. Dne 11. prosince 1945 byl předváděn jako dokumentární důkaz film „Nacistický plán“.

14. Dne 3. ledna 1946 konali výslech „svědka“ Otty Ohlendorfa zástupci žaloby plukovník Amen (USA) a plukovník J. V. Pokrovskij (SSSR). Ohlendorf doznal, že einsatzgrupp D, jejímž byl velitelem, likvidovala na okupovaném území SSSR přes 90 000 pokojných obyvatel.

15. Dne 4. ledna 1946 vyslyšal „svědka“ Waltera Schellenberga člen Tribunálu za SSSR I. T. Nikitčenko.

16. Dne 7. ledna 1946 vyslyšal „svědka“ Bach-Zelevského zástupce žaloby za SSSR plukovník J. V. Pokrovskij.

17. Dne 8. ledna 1946 měl zástupce žaloby za Velkou Británii major Elvin John řeč na thema „Agrese jako základ nacistické ideologie“ a předložil k důkazu Hitlerovu knihu „Mein Kampf“.

18. Dne 11. ledna 1946 vyslyšali zástupci žaloby za SSSR, USA a Francii svědka Františka Bláhu.

19. Dne 17. ledna 1946 pronesl de Menton, hlavní žalobce za Francii, zahajovací řeč. Zástupce francouzské žaloby podal důkazy k žalobnímu oddílu „Hospodářské drancování“.

20. Dne 23. ledna 1946 přečetl předseda rozhodnutí Tribunálu, že jako důkaz se přijímají písemné výpovědi von Schroedera.

21. Dne 24. ledna 1946 předložil zástupce žaloby za Francii důkazy k žalobnímu oddílu „Porušení zákonů války a válečných zvyklostí“.

22. Dne 25. ledna 1946 vyslyšal R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, svědka Maurice Lalaine. Marie Vaillant-Couturierová byla vyslyšána jako svědkyně o zločinech v koncentračních táborech.

23. Dne 29. ledna 1946 R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, vyslyšal

svědka François Bois, očitého svědka masového vyhlazování sovětských válečných zajatců.

24. Dne 1. února 1946 měl zástupce žaloby za Francii řeč na thema „Právní kvalifikace zločinů“.

25. Dne 8. února 1946 pronesl zahajovací řeč R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR. Plukovník D. S. Karev, zástupce žaloby za SSSR, podal Tribunálu zprávu o způsobu, jímž sovětská žaloba bude předkládat důkazy.

26. Ve dnech 8.—11. února 1946 plukovník J. V. Pokrovskij, sovětský žalobce, předložil důkazy k žalobnímu oddílu „Agrese proti Československu, Polsku a Jugoslávii“.

27. Dne 11. února 1946 sovětská žaloba předkládá důkazy k oddílu „Agrese proti SSSR“. R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, vyslyšel polního maršála Pauluse jako svědka.

28. Dne 12. února 1946 byl konán křížový výslech Pauluse obhajobou, členem Tribunálu za SSSR I. T. Nikitčenkem, členem Tribunálu za USA Biddlem a předsedou. Sovětský žalobce vyslyšel svědka Buschenhagena.

29. Ve dnech 13. až 14. února 1946 předložil sovětský žalobce plukovník J. V. Pokrovskij důkazy k žalobnímu oddílu „Zločinné pošlapání zákonů války a válečných zvyklostí o zacházení s válečnými zajatci“.

30. Ve dnech 14. až 18. února 1946 předložil sovětský žalobce L. N. Smirnov důkazy k žalobnímu oddílu „Zločiny proti pokojnému obyvatelstvu“.

31. Dne 19. února 1946 předložila sovětská žaloba doličné věci — mýdlo, vyrobené z lidského tuku, výrobky z lidské kůže — a k důkazu byl předváděn dokumentární film o zverstvech hitlerovců na okupovaném území SSSR.

32. Dne 20. února 1946 předložil sovětský žalobce důkazy k žalobnímu oddílu „Drancování a rozkrádání státního, společenského a osobního vlastnictví“.

33. Dne 21. února 1946 předložil sovětský žalobce důkazy k žalobnímu oddílu „Ničení a drancování kulturních a vědeckých hodnot“. Předvádění k důkazu dokumentárního filmu „Ničení uměleckých děl a památek národní kultury na okupovaném území SSSR“.

34. Dne 22. února 1946 předložil sovětský žalobce důkazy k žalobnímu oddílu „Ničení vesnic a měst“. K důkazu byly předváděny dokumentární filmy o zničení Lidic v Československu a o pustošení, jehož se hitlerovci dopustili na okupovaných územích SSSR. Sovětský žalobce vyslechl svědka akademika I. A. Orbelli.

35. Dne 22. února 1946 předložila sovětská žaloba důkazy k žalobnímu oddílu „Deportace do otroctví“.

36. Dne 23. února 1946 přednesl hlavní žalobce za SSSR námítky proti žádosti obhajoby o předvolání svědků a o předložení četných dokumentů.

37. Dne 25. února 1946 přednesl hlavní žalobce za SSSR námítky proti žádosti Ribbentropova obhájce, aby byli předvoláni někteří svědci.

38. Ve dnech 25.—27. února 1946 předložil sovětský žalobce L. N. Smirnov důkazy k žalobnímu oddílu „Zločiny proti lidskosti“.

39. Dne 26. února 1946 vyslechl sovětský žalobce J. V. Pokrovskij svědky

Grigorijeva a Kiveliše. K důkazu byl předveden dokumentární film o zvěřstvech hitlerovců.

40. Dne 27. února 1946 vyslechl sovětský žalobce L. N. Smirnov svědky Suckevera, Rajzmana a arcikněze Lomakina.

41. Dne 28. února 1946 měli hlavní žalobci projevy o projednávání věci proti zločinným organizacím.

42. Dne 2. března 1946 měl R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, druhou řeč o zločinných organizacích.

43. Dne 4. března 1946 přečetl L. N. Smirnov, zástupce sovětské žaloby, některé pasáže z oficiální zprávy anglické vlády o zastřelení 50 anglických letců.

44. Dne 8. března 1946 počala obhajoba předkládat důkazy.

45. Dne 11. března 1946 podrobil R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, křížovému výslechu „svědka“ Milcha.

46. Dne 12. března 1946 podrobila žaloba křížovému výslechu „svědky“ Brauchitsche, Kernerera a Kesselringa.

47. Ve dnech 21. až 22. března 1946 podrobil R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, křížovému výslechu obviněného Göringa. Přednesy hlavních žalobců o přečtení dokumentů, které předložila obhajoba. Námitky R. A. Ruděnka proti tomu, aby advokát Stahmer četl a předložil výňatky z t. zv. „Bílé knihy“.

48. Dne 25. března 1946 přednesli zástupci sovětské a anglické žaloby námitky proti některým dokumentům, které předložil advokát Seidl.

49. Dne 27. března 1946 podrobili zástupci sovětské, anglické a americké žaloby křížovému výslechu „svědka“ Steengrachta, jehož předvolání navrhl Ribbentropův obhájce.

50. Dne 28. března 1946 přednesl R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, námitky proti přednesu advokáta Seidla a proti jeho otázkám na „svědkyni“ Margarete Blankovou (Ribbentropovu sekretářku).

51. Dne 2. dubna 1946 R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, podrobil křížovému výslechu obviněného Ribbentropa.

52. Ve dnech 5. a 6. dubna 1946 podrobil R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, křížovému výslechu obviněného Keitela.

53. Dne 8. dubna 1946 podrobili zástupci žaloby za Velkou Británii a USA křížovému výslechu obviněného Keitela.

54. Dne 9. dubna 1946 přednesl zástupce žaloby za SSSR námitky proti některým dokumentům, které předložil Rosenbergův obhájce. Sovětský žalobce J. V. Pokrovskij podrobil křížovému výslechu „svědka“ Lammerse.

55. Dne 10. dubna 1946 podrobil sovětský žalobce J. V. Pokrovskij křížovému výslechu „svědka“ Westhofa. R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, a zástupce žaloby za USA protestovali proti tomu, že obhajoba porušila pořadí předkládání důkazů.

56. Dne 13. dubna 1946 podrobil sovětský žalobce křížovému výslechu obviněného Kaltenbrunnera. Sovětský žalobce přednesl námitky proti Dankerovým výpovědím ve věci proti Rosenbergovi.

57. Dne 17. dubna 1946 podrobil R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR,

křížovému výslechu obviněného Rosenberga. Zástupci sovětské žaloby přednesli námitky proti přijetí některých dokumentů, které předložili advokáti Thoma a Seidl.

58. Dne 18. dubna 1946 podrobil L. N. Smirnov, zástupce sovětské žaloby, křížovému výslechu obviněného Franka.

59. Dne 23. dubna 1946 podrobil sovětský žalobce L. N. Smirnov křížovému výslechu „svědka“ Bühlera.

60. Dne 26. dubna 1946 vyslechli Jackson, hlavní žalobce za USA, a G. N. Alexandrov, zástupce sovětské žaloby, „svědka“ Giseviuse.

61. Dne 2. května 1946 přednesl R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, námitky proti přijetí některých dokumentů, které předložil Schachtův obhájce. Hlavní žalobce za USA podrobil křížovému výslechu obviněného Schachta.

62. Ve dnech 3.—4. března 1946 podrobil G. N. Alexandrov, zástupce sovětské žaloby, křížovému výslechu obviněného Schachta. Obhajoba vyslechla obviněného Funka.

63. Dne 7. května 1946 podrobil sovětský žalobce křížovému výslechu obviněného Funka. J. V. Pokrovskij, zástupce sovětské žaloby, přednesl námitky proti přijetí některých dokumentů, které předložil advokát Kranzbühler na Doenitzovu obhajobu.

64. Dne 10. května 1946 podrobil sovětský žalobce J. V. Pokrovskij křížovému výslechu obviněného Doenitze.

65. Dne 11. května 1946 vyjádřil se sovětský žalobce J. V. Pokrovskij k další žádosti obviněného Göringa o předvolání svědků.

66. Dne 16. května 1946 přednesl J. V. Pokrovskij, zástupce sovětské žaloby, námitky proti přijetí některých dokumentů, které předložil Raederův obhájce.

67. Dne 20. května 1946 podrobil sovětský žalobce J. V. Pokrovskij křížovému výslechu obviněného Raedera.

68. Dne 21. května 1946 přednesl R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, námitky proti některým otázkám, které kladl advokát Seidl „svědkovi“ Weizsäckerovi.

69. Dne 27. května 1946 podrobil křížovému výslechu obviněného Schiracha G. N. Alexandrov, zástupce sovětské žaloby.

70. Ve dnech 30.—31. května 1946 podrobil křížovému výslechu obviněného Sauckela G. N. Alexandrov, zástupce sovětské žaloby. Výslech Sauckela Biddlem, členem Tribunálu za USA.

71. Dne 3. června 1946 řeč R. A. Ruděnka, hlavního žalobce za SSSR, s návrhem, týkajícím se žádosti obviněného Göringa o předvolání dalších svědků.

72. Dne 7. června 1946 podrobil sovětský žalobce J. V. Pokrovskij křížovému výslechu obviněného Jodla.

73. Ve dnech 10. až 12. června 1946 se konal výslech obviněného Seyss-Inquarta.

74. Dne 13. června 1946 bylo přečteno rozhodnutí Tribunálu o závěrečných řečech advokátů.

75. Ve dnech 17. až 19. června 1946 výslech obviněného Papena.
76. Ve dnech 19. až 20. června 1946 vyslýchala obhajoba obviněného Speera.
77. Dne 21. června 1946 podrobili hlavní žalobce za USA Jackson a sovětský žalobce Pokrovskij křížovému výslechu obviněného Speera. Biddle, člen Tribunálu za USA, vyslýchal Speera.
78. Ve dnech 22. až 24. června 1946 vyslýchala obhajoba obviněného Neuratha.
79. Ve dnech 25. až 26. června 1946 podrobil sovětský žalobce obviněného Neuratha křížovému výslechu. I. T. Nikitčenko, člen Tribunálu za SSSR, Biddle, člen Tribunálu za USA a předseda vyslýchali Neuratha.
80. Ve dnech 27. až 28. června 1946 vyslýchala obhajoba obviněného Fritzscheho.
81. Dne 28. června 1946 podrobil R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, obviněného Fritzscheho křížovému výslechu.
82. Dne 3. července 1946 předložila obhajoba a žaloba další důkazy.
83. Ve dnech 4. až 25. července 1946 přednesli advokáti závěrečné řeči.
84. Dne 26. července 1946 přednesl závěrečnou řeč Jackson, hlavní žalobce za USA.
85. Dne 27. července 1946 přednesl závěrečnou řeč Shawcross, hlavní žalobce za Velkou Británii.
86. Dne 28. července 1946 přednesl závěrečnou řeč de Ribes, hlavní žalobce za Francii.⁴⁴
87. Ve dnech 29. až 30. července 1946 přednesl závěrečnou řeč R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR.
88. Dne 30. července 1946 počali obhájci zločinných organizací předkládat důkazy.⁴⁵
89. Dne 31. července 1946 předložil sovětský žalobce další dokumenty jako důkaz o zločinnosti NSDAP.
90. Ve dnech 5. až 6. srpna 1946 podrobil sovětský žalobce L. N. Smirnov křížovému výslechu „svědky“ Brilleho, Hausera a Reineckeho ve věci proti SS.
91. Ve dnech 8. až 9. srpna 1946 podrobili anglický žalobce a člen Tribunálu za USA křížovému výslechu „svědka“ Sieversa ve věci proti SS. G. N. Alexandrov, zástupce sovětské žaloby, podrobil křížovému výslechu „svědka“ Brauchitsche.
92. Dne 12. srpna 1946 podrobil G. N. Alexandrov, zástupce sovětské žaloby, křížovému výslechu „svědka“ Mannsteina. Obhajoba vyslechla „svědka“ Rundstedta.
93. Dne 16. srpna 1946 měl R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, projev k přednesu advokáta Stahmera, že Göring neměl žádnou účast na zločinných lékařských pokusech, konaných na věznicích v hitlerovských koncentračních táborech.

⁴⁴ Za řízení byl de Menton, hlavní žalobce za Francii, vyměněn francouzskou vládou za Champetiera de Ribes.

⁴⁵ Žaloba předložila důkazy proti zločinným organizacím zároveň s důkazy proti jednotlivým obviněným.

94. Ve dnech 22. až 28. srpna 1946 přednesli advokáti obhajovací řeči ve věcech proti zločinným organizacím.

95. Dne 26. srpna 1946 vyslechl G. N. Alexandrov, zástupce sovětské žaloby, Waltera Schreiberera, generálmajora lékařské služby německé armády a profesora vojenské lékařské akademie. Schreiberer podrobně vypovídal o tom, jak hitlerovci připravovali bakteriologickou válku.

96. Ve dnech 28. až 29. srpna 1946 přednesl anglický žalobce Fyfe závěrečnou řeč ve věci proti zločinným organizacím.

97. Dne 29. srpna 1946 přednesli američtí žalobci Dodd a Taylor a hlavní žalobce za Francii de Ribes závěrečné řeči ve věci proti zločinným organizacím. R. A. Ruděnko, hlavní žalobce za SSSR, přednesl závěrečnou řeč ve věci proti zločinným organizacím.

98. Dne 31. srpna 1946 měli obvinění poslední slovo. Tribunál se vzdálil, aby se poradil o rozsudku.

99. Ve dnech 30. září až 1. října 1946 byl čten rozsudek Mezinárodního vojenského tribunálu. Tribunál odsoudil Göringa, Ribbentropa, Keitela, Kaltenbrunnera, Rosenberga, Franka, Streichera, Sauckela, Jodla, Seyss-Inquarta a Bormanna (v jeho nepřítomnosti) k trestu smrti provazem, Hessa, Funka a Raedera odsoudil k doživotnímu vězení, Schiracha a Speera k 20 letům vězení, Neuratha k 15 letům vězení a Doenitze k 10 letům vězení. Předseda oznámil, že do protokolu o hlavním líčení bylo zapsáno votum separatum I. T. Nikitčenka, člena Tribunálu za SSSR, protože Schacht, Papen a Fritzsche byli zproštěni, protože Hessovi nebyl uložen trest smrti a protože říšská vláda, OKW a hlavní štáb nebyly prohlášeny za zločinné organizace.

100. Dne 16. října 1946 byl na dvoře norimberské věznice vykonán rozsudek Mezinárodního vojenského tribunálu, který odsoudil k trestu smrti provazem Ribbentropa, Keitela, Rosenberga, Kaltenbrunnera, Fricka, Franka, Streichera, Jodla, Sauckela a Seyss-Inquarta. Göring spáchal sebevraždu 2½ hodiny před popravou tím, že požil cyankali.

Seznam dokumentů, obsažených v druhém svazku

ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI VYHLAZOVÁNÍ SLOVANSKÝCH A JINÝCH NÁRODŮ

Z programu fašistické strany Německa .	7
Z Frankova deníku o odnětí potravin osobám, které nejsou německé národnosti .	7
Z práce německého ústavu pro výzkum hospodářského života „Význam zemědělství pro válečný průmysl Horního Slezska“	8
Z úřední zprávy jugoslávské vlády o vyhlazování jugoslávského obyvatelstva	9
Ze zprávy zástupce ministerstva zahraničních věcí při hlavním velitelství 17. armády o předpokladech, které by zabezpečovaly zásobování a konfiskaci co největšího množství potravin na Ukrajině .	9
Z „politické zprávy“ prof. Tomsona o vyhlazování malých národností	10
Z úřední zprávy polské vlády o německé politice na východě .	10
Výpověď svědka Grigorjeva při líčení Mezinárodního vojenského tribunálu	11
Ze zprávy obergruppenführera SS Pohla o rozmístění koncentračních táborů	14
Z výpovědi strážce koncentračního tábora Buchenwald Pfaffenbergera o používání kůže tetovaných vězňů	15
Z Frankova deníku o vyhlazování židů .	15
Z hlášení bezpečnostní policie a SD o likvidaci varšavského ghetta .	15
Z hlášení náčelníka operační skupiny „A“ o organisování židovských pogromů v Kovnu a Rize .	18

Z tajného hlášení untersturmführera Beckera z 16. května 1942 o použití plynových automobilů (automobilů smrti)	19
Dopis náčelníka policie a SD Ostlandu o plynových automobilech	20
Z dopisu velitele věznice v Minsku Günthera z 31. května 1943 o úkonech namířených proti židům .	21
Z dopisu inspektora pro výzbroj na Ukrajině z 2. září 1941 o „židovském problému“	21
Ze zprávy náčelníka bezpečnostní policie a SD radomské oblasti o čistkách ve věznicích	23
Z úřední zprávy polské vlády z 31. května 1945 o vyhlazování židů v Osvětimi	23
Z úřední zprávy polské vládní komise o vyhlazování židů v táboře Treblinky	23
Z písemné výpovědi W. Höttla o množství vyvražděných židů . .	24
Ze stenografického zápisu výpovědi svědka Wislicenyho o vraždění židů	25
Ze zprávy operační skupiny „A“ bezpečnostní policie a SD o vyhlazování židů v Estonsku, Lotyšsku, Litvě a Bělorusku .	38
Ze zprávy velitele roty 12. policejního pluku z 1. listopadu 1942 o vyhlazení židů v Pinsku	39
Z hlášení velitele 1. oddílu ochranné policie v městě Dvinsku .	40
Z vyhlášky velitelství města Kislovodsku o soustředění židů pod záminkou, že budou přesídleni, aby pak ve skutečnosti mohli být zastřeleni	40
Z úřední zprávy polské vlády o množství židů, kteří zahynuli v Polsku	41
Výpověď svědka Suckewera .	41
Z dopisu velitele gestapa Müllera o deportaci polských židů do koncentračních táborů v Německu .	46
Z Rosenbergova memoranda „Pokyny k vyřešení židovské otázky“	46

TAJNÁ STŘEDISKA PRO VYHLAZOVÁNÍ POKOJNÉHO OBYVATELSTVA,
ZŘÍZENÁ NĚMECKÝM FAŠISEM

Výpověď svědka Rojzmana, bývalého vězně v koncentračním táboře Treblinky č. 2	48
Z výpovědi vyšetřujícího soudce Lukaszewicze o usmrcování vězňů v Treblinkách .	52

Výpověď V. Bengascha o vyhlazovacím táboře poblíž vesnice Chelmno	53
Výpověď svědkyně Claude Vaillant Couturier	54
Výpověď svědka Rudolfa Hösse	72

POKUSY S ŽIVÝMI LIDMI

Z dopisu Dr Raschera ze 17. února 1945 o pokusech týkajících se zahřívání omrzlin	81
Experimenty s živými lidmi v Osvětimi	81
Z výpovědi holandského lékaře De Winda o pokusech se sterilisací dívek	82
O sterilisaci cikánky Lucie Strazdyni v Libavě	83
Ze soudního lékařského posudku podaného v táboře Osvětim	83
Výpovědi svědka Šterna o pokusech s vězni v táboře Auschwitz (Osvětim)	84

USMRCOVÁNÍ DUŠEVNĚ CHORÝCH

Ze zprávy Mimořádné státní komise o usmrcování duševně chorých v Kijevě .	85
Z prohlášení prof. Kapustanského, lékařů a ošetřovatelky o maso- vých vraždách duševně chorých v Kijevě .	85
Zpráva velitele bezpečnosti a SD v Litvě o usmrcení nevléčitelně chorých	86

VYHLAZOVÁNÍ DĚTÍ

Výpověď svědkyně Šmaglewské při líčení u Mezinárodního vojenské- ho tribunálu o vyhlazování dětí v táboře Birkenau (Osvětim č. 2)	88
--	----

OBHAJOBA

Stručná charakteristika řečí obhájců	95
--------------------------------------	----

ZÁVĚREČNÉ ŘEČI HLAVNÍCH ŽALOBČŮ

Závěrečná řeč hlavního žalobce za USA Jacksona .	103
Závěrečná řeč hlavního žalobce za Velkou Británii Shawcrosse .	142
Závěrečná řeč hlavního žalobce za Francii Champetiera de Ribes .	184
Závěrečná řeč hlavního žalobce za SSSR R. A. Ruděnka .	216

ŘEČI ŽALOBČŮ V TRESTNÍ VĚCI ZLOČINNÝCH ORGANISACÍ

Závěrečná řeč zástupce hlavního žalobce za Velkou Británii Fyfea	277
Závěrečná řeč žalobce za USA Dodda	335
Závěrečná řeč zástupce žaloby za USA Taylora .	362
Závěrečná řeč zástupce francouzské žaloby Champetiera de Ribes .	381
Závěrečná řeč hlavního žalobce za SSSR R. A. Ruděnka .	389

ROZSUDEK

Rozsudek Mezinárodního vojenského tribunálu	439
Votum separatum člena Mezinárodního vojenského tribunálu za SSSR I. T. Nikitčenka .	616

VÝKON ROZSUDKU

Rozhodnutí mimořádné schůze Kontrolní rady o žádostech odsou- zených o milost .	641
43. řádná schůze Kontrolní rady	643
Zpráva komise čtyř mocností o popravě hlavních německých váleč- ných zločinců . . .	643
Zpráva TASS o popravě hlavních německých válečných zločinců .	643

Vysvětlení některých slov a zkratek v textu

- Abwehr** — obrana — vojenská zpravodajská služba (protišpionáž)
- Ahnenerbe** — „Ústav pro studium dědičnosti“ — rasistická instituce, která podléhala přímo Himmlerovi
- Anschluss** — tak nazývali hitlerovci zabrání Rakouska
- APA** — Aussenpolitisches Amt — zahraničně politický odbor strany
- Brigadenführer** — hodnost generála zbraní SS (brigádní generál)
- Blitzkrieg** — blesková válka
- Blockleiter** — organizační důvěrník nacistické strany pro jednotlivou čtvrt
- Wehrmacht** — branná moc fašistického Německa
- WVSP** — úřad pro záležitosti válečných zajatců
- WVHA** — Wirtschafts- und Verwaltungshauptamt — Hlavní hospodářský a správní úřad, spravující koncentrační tábory (odbor RSHA)
- Gauleiter** — vedoucí oblastní organizace nacistické strany
- Hauptsturmführer SS** — kapitán
- Hauptscharführer SS** — poddůstojnická hodnost ve zbraních SS
- Gebietskommissär** — vedoucí hitlerovské správy v okupovaném území.
Gebietskommissariat odpovídal okruhu
- Generální guvernér** — se nazýval Frank, kdežto okupované Polsko se nazývalo generálním gouvernementem
- General-Kommissär** — vedoucí hitlerovské správy na okupovaném území.
Generalkommissariat odpovídal oblasti nebo několika oblastem
- Genocidium** — vyhlazování národnostních a rasových skupin
- Gestapo** — Geheime Staatspolizei — tajná státní policie
- Hitlerjugend** — (hitlerovská mládež) — fašistická organizace mládeže
- Gruppenführer** — hodnost generála SS a SA, odpovídající generálmajoru
- GFP** — Geheime Feldpolizei — tajná polní policie
- DAF** — Deutsche Arbeitsfront — „Německá pracovní fronta“ — hitlerovská organizace, vytvořená nacisty místo odborových organizací, které byly likvidovány

DULAG — Durchgangslager — hitlerovský průchodní tábor pro sovětské válečné zajatce

„Dušegubki“ — („Gaswagen“) — speciálně zařízená auta, v nichž hitlerovci vyhlazovali své oběti výfukovým plynem

„Zeljonaja papka“ — (zelené desky) Göringovy směrnice na hospodářské vylupování SSSR a zavedení lupičské hitlerovské správy na okupovaných územích Sovětského svazu

SIPO — Sicherheitspolizei — bezpečnostní policie

Sonderbehandlung — „Zvláštní zacházení“ s válečnými zajatci, které znamenalo jejich vyhlazení

Sonderkommando — zvláštní policejní útvary SD a SS, které se zabývaly hromadným vyhlazováním pokojného obyvatelstva

Kreisleiter — vedoucí krajské organizace nacistické strany

„Kugel“ — „kulka“ — rozkaz o okamžitém zastřelení válečných zajatců, kteří uprchli z tábora a byli dopadeni. Tento rozkaz platil pro všechny válečné zajatce, s výjimkou zajatců amerických a anglických

KRIPO — Kriminalpolizei — státní kriminální policie

Lebensraum — „životní prostor“ — teritoriální expanse německého fašismu

MEFO — Metallurgische Forschungsgesellschaft — podvodná bankovní operace, kterou provedl Schacht, aby znovuvybrojil hitlerovské armády a která vynesla hitlerovcům 12 miliard marek

NSDAP — Nationalsozialistische deutsche Arbeiterpartei — „nacionální socialistická německá dělnická strana“ — tak nazývali němečtí fašisté hitlerovskou stranu, aby oklamali lidové masy

NSF — Nationalsozialistische Volkswohlfahrt — německý fašistický dobročinný spolek

Norimberské zákony — rasové zákony hitlerovců o pronásledování židů v Německu

Obergruppenführer — hodnost generála SS a SA, odpovídající generálporučíku

Obersturmbannführer SS — podplukovník

Obersturmführer SS — nadporučík

OKW — Oberkommando der Wehrmacht — vrchní velitelství německé branné moci

OKL — Oberkommando der Luftwaffe — vrchní velitelství válečného letectva

OKM — Oberkommando der Marine — vrchní velitelství německého námořnictva

OKH — Oberkommando des Heeres — vrchní velitelství pozemních vojsk

Operační skupiny — zvláštní policejní útvary SD a SS, které se zabývaly hromadným ubíjením pokojného obyvatelstva

Operace „AB“ — plán na vyhubení polské inteligence

Operace „Attila“ — plán na uchvácení neobsazených krajů v t. zv. svobodné Francii

Operace „Cottbus“ — hromadné vyhlazování židovského obyvatelstva v Bílé Rusi a v Pobaltských republikách

Operace „Marita“ — plán na uchvácení Řecka a Jugoslavie

Operace „Seno“ — plán na zajetí 40—50 tisíc mladých lidí ve stáří od 10 do 14 let v okupovaných územích SSSR a na jejich vyvezení do hitlerovského Německa za účelem poněmčení

Operace „Schulung“ — plán na remilitarisaci Porýní

Operace „Felix“ — plán na uchvácení Gibraltaru

Organisace Todt — široce rozvětvená organisace hitlerovského Německa pro vojenské stavby, nazvaná jménem jejího vedoucího inženýra Fritze Todta

Ortsgruppenleiter — vedoucí místní organisace nacistické strany

Ostdeutscher Beobachter — nacistický úřední orgán, vydávaný ve východním Německu

Plán „Barbarossa“ — („Varianta Barbarossa“) — plán útoku proti Sovětskému svazu

Plán „Weser“ — („Varianta Weser“) — plán na okupaci Norska a Dánska

Plán „Weiss“ — („Bílý plán“) — plán útoku proti Polsku

Plán „Gelb“ — plán vpádu do Holandska

Plán „Polární liška“, Plán „Sob“, Plán „Stříbrná liška“ — plány útoku proti severu SSSR přes Norsko a Finsko a zejména uchvácení Murmanské železnice

Plán „Grün“ — „Zelený plán“ — plán na uchvácení Československa

Plán „Seelöwe“ — plán vpádu do Anglie

Plán „Isabella“ — plán na okupaci Španělska

Plán „Oldenburg“ — program hospodářského vylupování okupovaných území SSSR

Plán „Otto“ — plán na uchvácení Rakouska

Reiterkorps — jezdecký sbor SA

Říšský komisař — nejvyšší hodnost hitlerovského správního činitele na okupovaném území

Říšský vedoucí — nejvyšší hodnost vedoucího v nacistické straně

Říšský maršál — vojenský titul Göringa

Říšský vedoucí — náčelník SS — Himmler

RSHA — Reichssicherheitshauptamt — hlavní úřad říšské bezpečnosti

SA — Sturmabteilungen — úderné oddíly

SS — Schutzstaffeln — strážní oddíly — teroristické bandy hitlerovské strany

SD — Sicherheitsdienst — bezpečnostní služba u říšského vedoucího SS.
Široce rozvětvená špionážně teroristická organizace německého fašismu
Kraft durch Freude — (radostí k síle) — turisticko-sportovní nacistický spolek, který byl naprosto pod vlivem a kontrolou německé fašistické strany
Untersturmführer SS — podporučík
Freikorps — hitlerovská vojenská organizace sudetských Němců, která měla podíl na uchvácení Československa
Hoheitsträger — „nositelé moci“ — tak se nazývala vedoucí skupina funkcionářů nacistické strany
Hohe Schule — vysoká fašistická stranická škola
Zellenleiter — vedoucí buňky nacistické strany
Scharführer SS — poddůstojnická hodnost ve zbraních SS (odpovídá hodnosti desátníka)
Schwarzkorps — („Černý sbor“) — oficiální deník esesáků
STALAG — Stammlager — stálý koncentrační tábor pro sovětské válečné zajatce
Standartenführer SS — plukovník
Standgericht — hitlerovský stanný soud v Československu
Sturmbannführer SS — major
Sturmführer SS — poručík
Einsatzgruppe — speciální policejní útvar SD a SS, který se zabýval hromadným vybičením pokojného obyvatelstva
Einsatzstab — speciální štáb. Tak Rosenbergův einsatzstab se zabýval loupemím uměleckých hodnot v okupovaných územích

Seznam vyobrazení

	Za str.
Soška z preparované lidské hlavy vězně, který byl k tomuto účelu zavražděn hitlerovci	16
Tábor Osvětim. Plot z ostnatého drátu	32
Vězni z koncentračního tábora Osvětim	32
Vězni z koncentračního tábora Osvětim	32
Vězni z koncentračního tábora Osvětim, kteří byli bestiálně umučeni hitlerovskými katy	64
Hranice s oběťmi připravenými k spálení v táboře Kloga	64
Uvězněné děti	224
Chodba norimberské věznice, ve které byli zajištěni hlavní němečtí váleční zločinci	448

Obsah

ZLOČINY PROTI LIDSKOSTI

Vyhlazování slovanských a jiných národů	7
Tajná střediska pro vyhlazování pokojného obyvatelstva, zřízená německým fašismem	48
Pokusy s živými lidmi	81
Usmrcování duševně chorých	85
Vyhlazování dětí	88

OBHAJOBA

Stručná charakteristika řečí obhájců .	95
--	----

ZÁVĚREČNÉ ŘEČI HLAVNÍCH ŽALOBCŮ

Závěrečná řeč hlavního žalobce za USA Jacksona	103
Závěrečná řeč hlavního žalobce za Velkou Británii Shawcrosse	142
Závěrečná řeč hlavního žalobce za Francii Champetiera de Ribes .	184
Závěrečná řeč hlavního žalobce za SSSR R. A. Ruděnka .	216

ŘEČI ŽALOBCŮ V TRESTNÍ VĚCI ZLOČINNÝCH ORGANISACÍ

Závěrečná řeč zástupce hlavního žalobce za Velkou Británii Davida Maxwella Fyfea	277
Závěrečná řeč žalobce za USA Dodda	335
	661

Závěrečná řeč zástupce žaloby za USA Taylora .	. 362
Závěrečná řeč zástupce francouzské žaloby Champetiera de Ribes .	381
Závěrečná řeč hlavního žalobce za SSSR R. A. Ruděnka .	389

ROZSUDEK

Rozsudek Mezinárodního vojenského tribunálu	439
Votum separatum člena Mezinárodního vojenského tribunálu za SSSR I. T. Nikitčenka	616

VÝKON ROZSUDKU

Rozhodnutí mimořádné schůze Kontrolní rady o žádostech odsouze- ných o milost .	641
43. řádná schůze Kontrolní rady	643
Poprava hlavních německých válečných zločinců	643
Časový přehled o zřízení a činnosti Mezinárodního vojenského tri- bunálu	644
Seznam dokumentů obsažených v druhém svazku	651
Vysvětlení některých slov a zkrátek v textu .	655
Seznam vyobrazení	659

NORIMBERSKÝ PROCES

Sborník materiálů

Díl druhý

Vydal Orbis, Praha, v redakci Právnického ústavu ministerstva spravedlnosti

Šéfredaktor nakladatelství Josef Štefánek

Vedoucí redaktor PÚMSu a odpovědný redaktor publikace Miloš Parma

Technický redaktor Jaroslav Smutný

Korektoři Růžena Švorčíková, Eva Šnoblová a Jan Kamelský

Obálku navrhl Josef Ficenec

301 02-32, 54757/14/52/III/2, 424

Sazba 17. 1. 1953. Tisk 22. 6. 1953. 1. vydání. Náklad 5400 výtisků

Plán. archy 21,00. Autor. archy 51,15. Vydavatel. archy 52,09

Skup. papíru 222 20, formát 86×122, 70 g, knihtisk

Písmo Ideal News

8 stran obrazových příloh

Vytiskl Orbis, tiskařské závody n. p., závod č. 1

Praha XII, Stalinova 46

4%. Cena váz. Kčs 38,80